

Հավելված

ՀՀ էկոնոմիկայի նախարարի

2013թ. սեպտեմբերի 19-ի N871-Ն հրամանի

**ՀԻՎԱՆԴՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԵՎ ԱՌՈՂՋՈՒԹՅԱՆ
ՀԵՏ ԿԱՊՎԱԾ ԽՆԴԻՐՆԵՐԻ ՎԻՃԱԿԱԳՐԱԿԱՆ
ԴԱՍԱԿԱՐԳԻՉ**

ՀԴ-014-2013

**Հ Ի Վ Ա Ն Դ Ո Ւ Թ Յ Ո Ւ Ն Ն Ե Ր Ի Ե Վ Ա Ռ Ո Ղ Ջ Ո Ւ Թ Յ Ա Ն Հ Ե Տ
Կ Ա Պ Վ Ա Ծ Խ Ն Դ Ի Ր Ն Ե Ր Ի Վ Ի Ճ Ա Կ Ա Գ Ր Ա Կ Ա Ն Դ Ա Ս Ա Կ Ա Ր Գ Ի Չ**

Տ ա ս ն եր ո ղ վ եր ա ն ա յ ու մ

Հիվանդությունների եվ առողջության հետ կապված խնդիրների վիճակագրական դասակարգման(ՀԴ) նկարագիրը

1. Նպատակը և կիրառման ոլորտը

1. Հիվանդությունների դասակարգումը կարելի է սահմանել որպես գլուխների համակարգ, որոնցում կոնկրետ նոզոլոգիական միավորները ներառված են ընդունված չափանիշներին համապատասխան: ՀԴ նպատակն է ստեղծել պայմաններ՝ տարբեր երկրներում կամ տարածաշրջաններում և տարբեր ժամանակներում ստացված մահացության և հիվանդացության տվյալների համակարգված գրանցման, վերլուծության, մեկնաբանման և համեմատության համար: ՀԴ կիրառվում է հիվանդությունների և առողջության հետ կապված այլ խնդիրների փխտորոշումների բանավոր ձևակերպումը տառաթվային ծածկագրի փոխակերպելու համար, ինչը ապահովում է տվյալների պահպանման, առանձնացման և վերլուծության հարմարավետությունը:

2. Ըստ էության, ՀԴ դարձել է ընդհանուր համաճարակաբանական նպատակների և առողջապահության կառավարման հետ կապված շատ նպատակների միջազգային ստանդարտ փխտորոշիչ դասակարգում: Այն ներառում է բնակչության խմբերի առողջության ընդհանուր վիճակի վերլուծությունը, ինչպես նաև, հիվանդությունների տարածվածության հաճախականության և այլ գործոնների՝ ինչպիսին են առանձին անձանց վրա ազդող որոշ առանձնահատուկ հանգամանքների հետ կապված առողջության խնդիրների, մոնիթորինգը: ՀԴ նախատեսված չէ և պիտանի չէ առանձին կլինիկական ձևերի ինդեքսավորման համար:

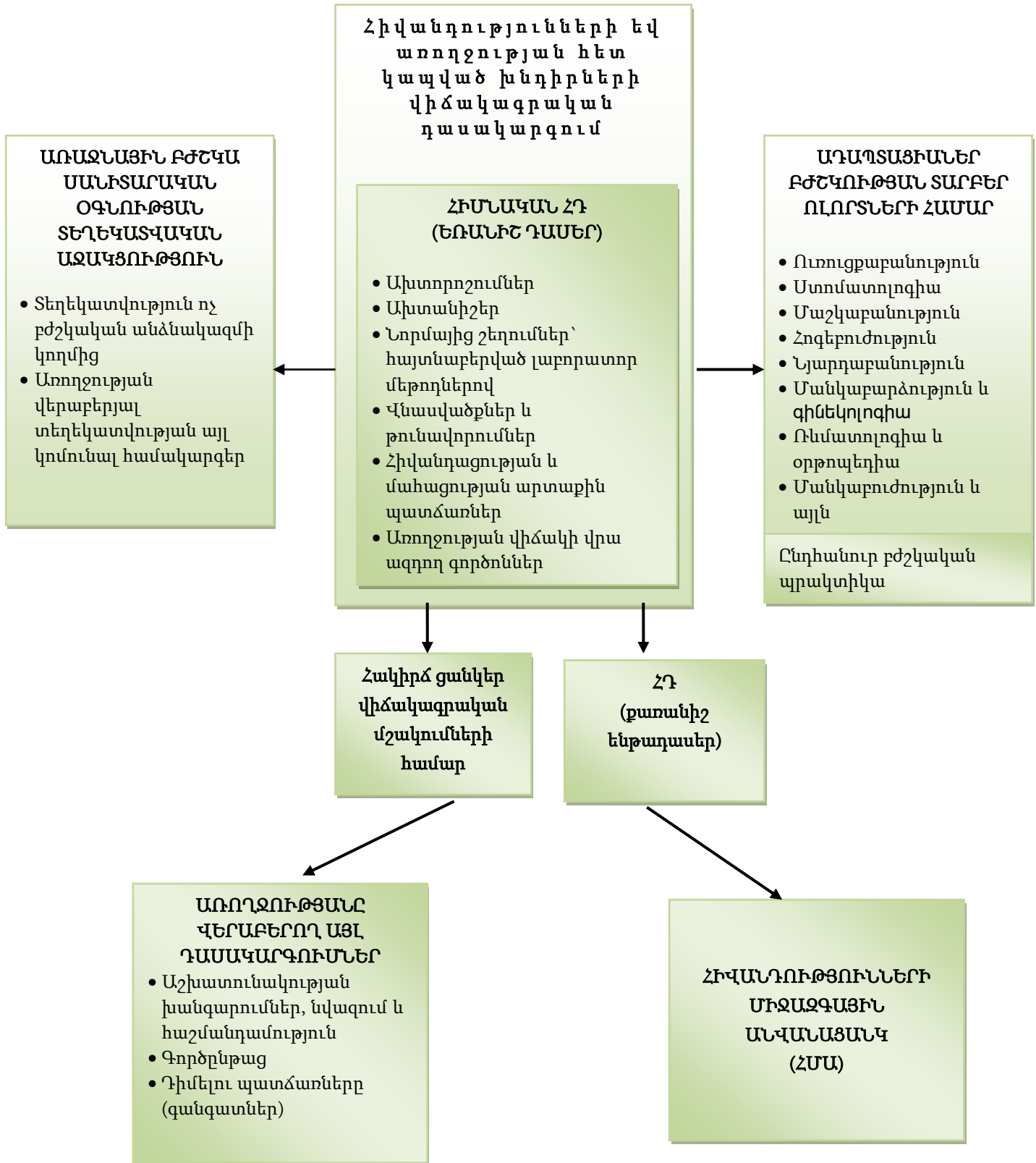
3. ՀԴ կարելի է կիրառել հիվանդությունների և բնակչության առողջության և բնական շարժի հետ կապված տարբեր փաստաթղթերում գրանցված առողջությանը վերաբերվող տարբեր խնդիրների դասակարգման համար: Ի սկզբանե այն կիրառվել է մահվան վկայականներում նշված մահվան պատճառների դասակարգման համար, ավելի ուշ շրջանակներն ընդլայնվեցին, որպեսզի ներառվեն փխտորոշումները՝ հիվանդացության վիճակագրության համար: Կարևոր է նշել, որ չնայած ՀԴ գլխավորապես նախատեսված է պաշտոնական փխտորոշում ունեցող հիվանդությունների և վնասվածքների դասակարգման համար, այդուհանդերձ ոչ բոլոր խնդիրները կամ բժշկական օգնության դիմելիության պատճառները կարող են նշվել պաշտոնական փխտորոշման օգնությամբ: Այդ իսկ պատճառով ՀԴ նախատեսում է հետազոտման ընթացքում հայտնաբերված նշանների, փխտանիշների, շեղումների, գանգատների, սոցիալական հանգամանքների, որոնք բժշկական փաստաթղթերում կարող են նշվել փխտորոշման փոխարեն, տվյալների մշակման լայն սպեկտոր (տե՛ս գլուխներ XVIII և XXI): Հետևաբար, ՀԴ կարող է կիրառվել բազմաթիվ բժշկական փաստաթղթերում ներառված՝ «փխտորոշումը», «հոսպիտալացման պատճառը», «վիճակներ, որոնց պատճառով իրականացվել է բուժումը», «բուժօգնության դիմելու պատճառը» սյունյակներում տվյալների դասակարգման համար, որտեղից վերցվում են վիճակագրական տվյալները և առողջությանը վերաբերող տեղեկատվության այլ ձևերը:

2. Հիվանդությունների և առողջության հետ կապված խնդիրների դասակարգման «ընտանիքի» հայեցակարգը.

1. Չնայած ՀԴ կարելի է կիրառել տարբեր նպատակներով, այն միշտ չէ որ հնարավորություն է տալիս ներառել բավական հանգամանալից տվյալներ որոշակի մասնագիտությունների համար: Երբեմն առաջանում է դասակարգվող վիճակների տարբեր բնութագրերի համատեղման անհրաժեշտություն: Ուստի ցանկալի եղավ, որ ՀԴ ներառի առողջությանը կամ բուժօգնությանը վերաբերող լրացուցիչ տեղեկատվության դասակարգում:
2. Թվում էր, ներկայացված հիմնական ՀԴ (եռանիշ և քառանիշ դասակարգումը) չի կարող ներառել այլ լրացուցիչ տեղեկատվություն և միաժամանակ մնալ մատչելի և հարմար ավանդաբար օգտվողների համար: Այդ իսկ պատճառով առաջացավ հիվանդությունների և առողջության հետ կապված խնդիրների դասակարգման «ընտանիքի» ստեղծման գաղափարը:
3. ՀԴ-10-ի «միջուկը» եռանիշ ծածկագիր է, որը հանդիսանում է պարտադիր մակարդակ՝ առանձին երկրների կողմից ԱՀԿ ներկայացվող մահացության տվյալների դասակարգման, ինչպես նաև հիմնական միջազգային համեմատությունների անցկացման ժամանակ: Քառանիշ դասերը, չնայած միջազգային մակարդակներում հաշվետվության համար պարտադիր չեն, այդուհանդերձ առաջարկվում են շատ նպատակների համար և կազմում են ՀԴ անբաժան մասը, ինչպես վիճակագրական մշակումների համար՝ հատուկ ցանկը:
4. Գոյություն ունեն դասակարգման երկու հիմնական խմբեր: Առաջին խումբը ընդգրկում է ախտորոշումները և առողջության վիճակի տվյալները: Այն կառուցվում է անմիջական ՀԴ հիման վրա՝ դասերի ցանկի կրճատման կամ ընդլայնման ճանապարհով: Կրճատված ցանկը կարող է կիրառվել տվյալների ներկայացման տարբեր ձևերի գումարային վիճակագրական աղյուսակների համար, առաջնային բժշկա-սանիտարական օգնության զարգացման տեղեկատվական աջակցման համար: Ընդլայնված ցանկերն առավել կիրառվում են կլինիկական մանրամասնման համար, օրինակ, նեղ մասնագետների համար՝ ադապտացված դասակարգման տարբերակներում: Այդ խումբը ներառում է նաև դասերը լրացնող դասակարգում, ինչը հնարավորություն է տալիս բաշխել ախտորոշումները՝ կիրառելով դասակարգման այլ առանցք, օրինակ, չարորակ նորագոյացությունների ձևաբանությունը:
5. Դասակարգման երկրորդ խումբը ընդգրկում է առողջության խանգարումներին վերաբերող հարցերը, որոնք չեն համապատասխանում ներկայում հայտնի վիճակների ֆորմալ ախտորոշումներին, ինչպես նաև բուժօգնության ենթակա այլ ախտորոշումներին: Այս խումբը ներառում է հաշմանդամության, բժշկական և վիրաբուժական գործընթացների և առողջապահության գործընթացներին դիմելու պատճառների դասակարգումը:
6. ՀԴ ընտանիքը ներառում է նաև սահմանումների, չափանիշների և մեթոդների հայեցակարգային հիմքերը, որոնք էլ ըստ էության դասակարգում չեն, բայց սերտորեն կապված են ՀԴ հետ: Այդ հայեցակարգերից մեկը՝ առաջնային բժշկական օգնության համար տեղային մակարդակով տեղեկատվության հավաքման և կիրառմանն աջակցման մեթոդների զարգացումն է:
7. ՀԴ հետ կապված, բայց դրանից չբխող, այլ հրապարակում է հանդիսանում Հիվանդությունների միջազգային անվանակարգը (ՀՄԱ):

8. Ներկայացված աղյուսակը ցույց է տալիս դասակարգումների «ընտանիքի» տարբեր անդամների բովանդակությունը և փոխհարաբերությունները:

Աղյուսակ 1. Հիվանդությունների և առողջության հետ կապված խնդիրների դասակարգման բաժիններ («ընտանիք»)

3. ՀԴ կառուցվածքը և սկզբունքները

1. Դասակարգումներ՝ հիմնված ախտորոշման վրա

1) Վիճակագրական մշակումների համար հատուկ ցանկերն անմիջականորեն բխում են հիմնական դասակարգումից: Դրանք կիրառվում են միջազգային, ազգային և ենթաազգային մակարդակներում առողջության վիճակի և նրա շարժընթացի վերլուծության տվյալների ներկայացման և հեշտացման համար:

2. Հատուկ ցանկեր վիճակագրական մշակումների համար

1) ՀԴ հանդիսանում է առանցքային փոփոխական դասակարգում: Նրա կառուցվածքը մշակված է Ուիլյամ Ֆարրոյի կողմից առաջարկված դասակարգման սկզբունքով: Սխեման կայանում է նրանում, որ բոլոր գործնական և համաճարակաբանական նպատակների համար հիվանդությունների վերաբերյալ վիճակագրական տվյալները պետք է խմբավորվեն հետևյալ կերպ.

ա. համաճարակային հիվանդություններ

բ. կոնստիտուցիոնալ կամ ընդհանուր հիվանդություններ

գ. անատոմիական տեղակայմամբ խմբավորված տեղային հիվանդություններ

դ. հիվանդություններ կապված զարգացման հետ

ե. վնասվածքներ

2) Բուն կառուցվածքը արտացոլված է ՀԴ-10-ի գլուխներում: Այն ժամանակի ընթացքում ստուգում է անցել և, որոշ դեպքերում լինելով կամայական, դեռևս համարվում է առկա այլընտրանքներից առավել հարմարը հիմնական համաճարակաբանական դասակարգման նպատակների համար:

3) Վերը թվարկված առաջին երկու և վերջին երկու խմբերը հանդիսանում են «հատուկ խմբեր» և միավորում են այն վիճակները, որոնք հարմար չէր խմբավորել համաճարակաբանական հետազոտությունների ժամանակ՝ դրանց ցրված լինելու դեպքում, օրինակ, եթե դասակարգումը կատարված լիներ գերազանցապես անատոմիական տեղակայմամբ: «Անատոմիական տեղակայմամբ խմբավորված տեղային հիվանդությունների» մնացած խումբը ներառում է ՀԴ գլուխները՝ օրգանիզմի հիմնական համակարգերից յուրաքանչյուրի համար:

4) «Հատուկ խմբերին» և «օրգանիզմի համակարգերին» պատկանող գլուխների միջև տարբերությունն ունի գործնական նշանակություն դասակարգման կառուցվածքը հասկանալու, ստացված վիճակագրական տվյալները ծածկագրելու և մեկնաբանելու համար: Անհրաժեշտ է հիշել, որ, որպես կանոն, վիճակները դասակարգվում են գերազանցապես «հատուկ խմբերին» պատկանող մեկ դասում, որտեղ տվյալ վիճակը ներառելու կասկածի դեպքում, գերակայությունը տրվում է «հատուկ խմբերի» դասերին:

5) ՀԴ հիմքը կազմում են եռանիշ դասերի միասնական ծածկագրային ցանկերը որոնցից յուրաքանչյուրը այնուհետև կարող է բաժանվել քառանիշ ենթադասերի՝ մինչև տասը: Նախկին վերանայումներում ծածկագրման սոսկ թվային համակարգի փոխարեն, Տասներորդ վերանայման ժամանակ, կիրառվել է տառա-թվային ծածկագիր՝ տառային ծածկագիրը որպես առաջին նշան և թվայինը՝ ծածկագրի երկրորդ, երրորդ և

չորրորդ նշաններում: Չորրորդ նշանը հաջորդում է տասնորդական կետին: Այսպիսով, ծածկագրերի հնարավոր համարները տարածվում են A00.0-ից մինչև Z99.9. Ս տառը չի օգտագործվում (տե՛ս ստորև):

4. Գլուխներ

1. Դասակարգիչը բաժանված է 22 գլխի: ՀԴ ծածկագրի առաջին նշանը հանդիսանում է տառը, և յուրաքանչյուր տառը համապատասխանում է որոշակի դասին, բացառությամբ D տառի, որը կիրառվում է II գլխում «Նորագոյացություններ» և III դասում «Արյան և արյունաստեղծ օրգանների հիվանդություններ և իմուն մեխանիզմը ներգրավող որոշակի խանգարումներ», և H տառը, որը կիրառվում է VII գլխում՝ «Աչքի և հավելյալ ապարատի հիվանդություններ» և VIII գլխում՝ «Ականջի և պտկածն ելունի հիվանդություններ»: Չորս դասերի (I, II, XIX և XX գլուխներ) ծածկագրերի առաջին նշանում կիրառում են մեկ տառից ավել:

2. Յուրաքանչյուր գլուխ պարունակում է եռանիշ դասերի բավական քանակ, որպեսզի ընդգրկի ներառված ողջ նյութը: Առայժմ կիրառվում են ոչ բոլոր առկա ծածկագրերը, ինչը հնարավորություն կտա դասակարգումը առավել մանրամասնել հետագա վերանայումների ժամանակ:

3. I-XVII գլուխները պատկանում են հիվանդություններին և այլ ախտաբանական վիճակներին, իսկ XIX գլուխը՝ վնասվածքներին, թունավորումներին և արտաքին գործոնների ազդեցության որոշ այլ հետևանքներին: Մնացած դասերը ընդգրկում են ախտորոշիչ տվյալների վերաբերյալ մի շարք արդի հասկացություններ: XVIII գլուխը ընդգրկում է «Ախտանիշեր, նշաններ և նորմալից շեղումներ, հայտնաբերված կլինիկական և լաբորատոր հետազոտությունների ժամանակ չդասակարգված այլ դասերում»: XX գլուխը՝ «Հիվանդացության և մահացության արտաքին պատճառները» ավանդաբար կիրառվել է վնասվածքների և թունավորումների արտաքին պատճառների դասակարգման համար, սակայն սկսած Իներորդ վերանայումից այն նաև նախատեսված է հիվանդությունների և այլ ախտաբանական վիճակների ցանկացած արտաքին պատճառի գրանցման համար: Եվ վերջում, XXI՝ «Առողջության վիճակի և առողջապահության հաստատություններ դիմելու վրա ազդող գործոններ» գլուխը նախատեսված է տվյալ պահին հիվանդ չհանդիսացող առողջապահության հաստատություն դիմած, կամ հանգամանքների բերումով, որոնց համար բժշկական օգնություն է ստացել հենց այդ պահին, կամ ստացած բժշկական օգնության հետ որևիցե կապ չունենալու պատճառները բացատրող տվյալները դասակարգելու համար»:

5. Դասերի բաժիններ

1. Գլուխները բաժանվում են եռանիշ դասերի միատեսակ «բլոկների»: I գլխում բաժինների անվանումներն արտացոլում են դասակարգման երկու առանցքները՝ վարակի փոխանցման եղանակը և ախտածին միկրոօրգանիզմների լայն խումբը: II գլխում առաջին առանցք է հանդիսանում նորագոյացության բնույթը՝ ըստ նորագոյացությունների բնույթի, խմբավորման սահմաններում՝ ենթախմբերի ձևավորման համար հիմնականում առանցքային է հանդիսանում տեղակայումը, չնայած մի քանի եռանիշ դասեր նախատեսված են նորագոյացությունների կարևոր ձևաբանական տիպերի համար (օրինակ, լեյկոզներ, լիմֆոմաներ, մելանոմաներ, մեզոթելիոմաներ, Կապոշի սարկոման): Դասերի միջակայքը տրված է փակագծերում յուրաքանչյուր բաժնից հետո:

6. Եռանիշ ենթադասեր

1. Յուրաքանչյուր բաժնի սահմաններում եռանիշ դասերից որոշները նախատեսված են միայն մեկ հիվանդության համար, ընտրված դրանց հաճախականության, ծանրության կամ առողջապահական ծառայությունների ներգործության նկատմամբ ընկալունակության հետևանքով, մինչդեռ մնացածները նախատեսված են որոշ ընդհանուր բնութագրերով հիվանդությունների խմբերի համար: Բլոկներում սովորաբար առկա են դասերի «այլ» վիճակների համար, որոնք հնարավորություն են տալիս դասակարգել մեծ քանակությամբ տարբեր, սակայն հազվադեպ հանդիպող վիճակներ, ինչպես նաև «չճշտված» վիճակներ:

7. Քառանիշ ենթադասեր

1) Չնայած միջազգային մակարդակում ներկայացնելու համար դա պարտադիր չէ, եռանիշ դասերի մեծ մասը բաժանված են չորրորդ թվային նշանով տասնորդական կետից հետո, այնպես որ կարելի լինի կիրառել ևս 10 ենթադասեր: Եթե եռանիշ դասը բաժանված չէ, խորհուրդ է տրվում կիրառել «X» տառը չորրորդ նշանի տեղը լրացնելու համար, որպեսզի ծածկագրերն ունենան ստանդարտ չափ տվյալների վիճակագրական մշակման համար:

2) Քառանիշ դասերը կիրառվում են ցանկացած համապատասխան եղանակով, որոշելով, օրինակ, մեկ հիվանդության տարբեր տեղակայումները կամ տեսակները, եթե եռանիշ դասը նախատեսված է միայն մեկ հիվանդության, կամ առանձին հիվանդությունների համար, եթե եռանիշ դասը նախատեսված է հիվանդությունների խմբի համար:

3) Չորրորդ .8 նշանը սովորաբար կիրառվում է եռանիշ դասերին պատկանող «այլ» վիճակների նշման համար, իսկ .9 նշանը ավելի հաճախ կիրառվում է, որպեսզի արտահայտեն եռանիշ դասերի միևնույն հասկացությունը, առանց լրացուցիչ տեղեկատվական լրացման:

4) Երբ միանման չորրորդ նշանները կիրառվում են մի քանի եռանիշ դասերի աստիճանավորման համար, այդ չորրորդ նշանների իմաստային նշանակությունը նշվում է միայն մեկ անգամ, նախքան դասը թվարկելը: Յուրաքանչյուր այդպիսի դասում տրվում է ծանոթագրություն, որոնցով տրվում են մանրամասն տեղեկություններ, օրինակ. վիժումների համար 003-006 դասերն ունեն բարդություններն արտահայտող ընդհանուր չորրորդ նշանը:

8. Կիրառման համար լրացուցիչ աստիճանավորում

1) Ծածկագրի հինգերորդ և հետագա մակարդակները սովորաբար իրենցից ներկայացնում են քառանիշ ծածկագրի նկատմամբ տարբեր առանցքներով ենթադասակարգումներ: Դրանք պարունակում են.

ա. Գլուխ XIII- ենթադասեր ըստ անատոմիական տեղակայման

բ. Գլուխ XIX- բաց և փակ կոտրվածքների, ինչպես նաև ներգանգային, ներկրծքային և ներորովայնային բաց վերքով և առանց դրա վնասվածքները նշելու համար

9. «Ա» չօգտագործված ծածկագրեր

Ս00-Ս49 ծածկագրերը կիրառում են անհայտ ծագման (էթիմոլոգիայի) նոր հիվանդությունների ժամանակավոր նշման համար: Ս50-Ս99 ծածկագրերը կարող են կիրառվել հետազոտական նպատակներով, օրինակ, հատուկ նախագծի սահմաններում այլընտրանքային ենթադասակարգման փորձարկման համար:

10. Նշաններ և համառոտագրություններ

Սույն դասակարգչում կիրառված նշանները և համառոտագրությունները.

- 1) †(խաչի նշան)՝ հիմնական հիվանդության ծածկագիր
- 2) *(աստղանիշ)՝ ֆակուլտատիվ, լրացուցիչ ծածկագիր, վերաբերում է հիվանդության դրսևորմանը
- 3) () կլոր փակագիծ՝
- 4) ա) կլոր փակագծի ներսում գրվում են բացառություններին վերաբերող ծածկագրեր,
- 5) բ) կիրառվում է կրկնակի ծածկագրման ժամանակ:
- 6) Նման դեպքերում, աստղանիշով խմբերում կլոր փակագծերի ներսում նշվում են խաչի նշանով ծածկագրերը, իսկ խաչի նշանով խմբերում՝ աստղանիշով ծածկագրերը:
- 7) (՝ բուֆ) դրվում է «ներառյալ» և «բացառությամբ» բառերից հետո, ներառված կամ բացառված տերմինների թվարկման ժամանակ, երբ դրանց նախորդող բառերն ավարտված ձևակերպումներ չեն, բայց անհրաժեշտ է դրանք ներառել տվյալ խմբերում:
- 8) ԱՀԾ (առանց հավելյալ ճշտումների)՝ օգտագործվում է հիշեցման համար, որ ախտաբանական վիճակը հետևյալ ճշտումներ չունի:
- 9) Այլ դասերում չդասակարգված՝ ԱԽՉ այլ բաժիններում նշված խմբերը դասակարգված չեն:
- 10) «և» շաղկապ՝ կիրառվում է և՛ «և»-ի, և՛ «կամ»-ի իմաստով:
- 11) .- կետ, գծիկ՝ գոյություն ունի քառանիշ կոդ, և այն պետք է փնտրել համապատասխան խմբերում:
- 12) ԴՆԹ՝ դեզոքսիռիբոնուկլեինաթթու
- 13) ՁԻԱՀ՝ ձեռք բերովի իմունային անբավարարության համախտանիշ
- 14) ՄԻԱՎ՝ մարդու իմունային անբավարարության վիրուս

ԳԼՈՒԽ I ՎԱՐԱԿԻՉ ԵՎ ՄԱԿԱԲՈՒԾԱՅԻՆ ՈՐՈՇ ՀԻՎԱՆԴՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

(ԷՅ00 - ԲԻ99) (A00 - B99)

Ներառյալ՝

փոխանցվող կամ տարափոխիկ դիտարկվող հիվանդությունները

Մանրէային (բակտերիալ) գործոնի նկատմամբ կայուն հակաբիոտիկները նույնականացնելու համար կիրառվում են U80-U89-ծածկագրերը:

Բացառությամբ՝

վարակիչ հիվանդության վարակակրության կամ կասկածյալ վարակակրության (Z22.-)

որոշ տեղակայված վարակների՝ տե՛ս օրգան համակարգերին պատկանող գլուխները

հղիության, ծննդաբերության և հետծննդաբերական շրջանը բարդացնող վարակիչ և մակաբուժային հիվանդությունների (բացառությամբ մանկաբարձական փայտացման (O98.-))

պերինատալ շրջանի (բացառությամբ պերինատալ փայտացման, բնածին սիֆիլիսի, պերինատալ գոնոկոկային վարակի և ՄԻԱՎ-ով հարուցված հիվանդությունների) վարակիչ և մակաբուժային հիվանդությունների (P35-P39)

գրիպի և այլ սուր շնչառական վարակների (J00-J22),

անհրաժեշտության դեպքում կիրառվում է լրացուցիչ ծածկագիր:

Սույն գլուխը ներառում է հետևյալ բաժինները՝

A00-A09 Աղիքային վարակիչ հիվանդություններ

A15-A19 Տուբերկուլյոզ

A20-A28 Որոշ մանրէային զոոնոզներ

A30-A49 Այլ մանրէային հիվանդություններ

A50-A64 Առավելագույն սեռական ճանապարհով փոխանցվող վարակներ

A65-A69 Սպիրոխետայով հարուցված այլ հիվանդություններ

A70-A74 Խլամիդիաներով հարուցված այլ հիվանդություններ

A75-A79 Ռիկետսիոզներ

A80-A89 Կենտրոնական նյարդային համակարգի վիրուսային վարակներ

A90-A99 Հոդվածոտանիներով փոխանցվող վիրուսային տենդեր և վիրուսային հեմոռագիկ տենդեր

B00-B09 Մաշկի և լորձաթաղանթի ախտահարմամբ բնորոշվող վիրուսային վարակներ

B15-B19 Վիրուսային հեպատիտ

B20-B24 Մարդու իմունային անբավարարության վիրուսով հարուցված հիվանդություն (ՄԻԱՎ)

B25-B34 Վիրուսային այլ հիվանդություններ

B35-B49 Միկոզներ

B50-B64 Պրոտոզոային հիվանդություններ

B65-B83 Հելմինթոզներ (ճիճվախտներ)

B85-B89 Ոջլոտություն, քոսոտություն և այլ ինֆեստացիաներ

B90-B94 Վարակիչ և մակաբուժային հիվանդությունների հետևանքներ

B95-B97 Մանրէային, վիրուսային և այլ վարակային ագենտներ (ազդակներ, գործոններ)

B99 Այլ վարակիչ հիվանդություններ

**ԱՂԻՔԱՅԻՆ ՎԱՐԱԿԻՉ ՀԻՎԱՆԴՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ
(A00-A09)**

A00 Խոլերա

- A00.0 Խոլերային վիրրիոնով հարուցված խոլերա, բիովար խոլերա (Cholerae)
Դասական խոլերա
- A00.1 Խոլերային վիրրիոնով հարուցված խոլերա, բիովար Էլ-Տոր (eltor)
Խոլերա Էլ-Տոր
- A00.9 Խոլերա՝ չճշտված

A01 Տիֆ և պարատիֆ

- A01.0 Որովայնային տիֆ
Սալմոնելա տիֆով (Salmonella typhi) հարուցված վարակ
- A01.1 Պարատիֆ Ա (A)
- A01.2 Պարատիֆ Բ (B)
- A01.3 Պարատիֆ Ց (C)
- A01.4 Պարատիֆ՝ չճշտված
Սալմոնելա պարատիֆով (Salmonella paratyphi) հարուցված վարակ՝ ԱՀՃ

A02 Սալմոնելոզային այլ վարակներ

Ներառյալ՝

սալմոնելայի (Salmonella) ցանկացած շճատիպից հարուցված վարակները (կամ սննդային թունավորումները), տարբերվող սալմոնելա տիֆի և սալմոնելա պարատիֆի (S. typhi, S. paratyphi) շճատիպից

- A02.0 Սալմոնելոզային էնտերիտ (աղեբորբ)
Սալմոնելոզ
- A02.1 Սալմոնելոզային սեպտիցեմիա (արյան վարակում)
- A02.2 Սալմոնելոզային տեղակայված վարակ
Սալմոնելոզային՝
 - հոդաբորբի (M01.3*)
 - մենինգիտի (G01*)
 - օստեոմիելիտի (M90.2*)
 - թոքաբորբի (J17.0*)
 - երիկամների տուբուլոնտերստիցիալ հիվանդությունի (N16.0*)
- A02.8 Այլ ճշտված սալմոնելոզային վարակ
- A02.9 Սալմոնելոզային վարակ՝ չճշտված

A03 Շիգելյոզ

- A03.0 Շիգելյոզ՝ հարուցված շիգելա դիզենտերիայով (Shigella dysenteriae)
A խմբի շիգելյոզ (Շիգա-Կրուզի դիզենտերիա)
- A03.1 Շիգելյոզ՝ հարուցված շիգելա ֆլեքսներով (Shigella flexneri)
B խմբի շիգելյոզ
- A03.2 Շիգելյոզ՝ հարուցված շիգելա բոյդիով (Shigella boydii)
C խմբի շիգելյոզ
- A03.3 Շիգելյոզ՝ հարուցված շիգելա զոնեով (Shigella sonnei)
D խմբի շիգելյոզ
- A03.8 Այլ շիգելյոզ

A03.9 Շիգելյոզ՝ չճշտված
Բակտերիալ դիզենտերիա՝ ԱՀՃ

A04 Այլ մանրէային (բակտերիալ) աղիքային վարակներ

Բացառությամբ՝

սննդային թունավորումների՝ այլ դասերում դասակարգված
տուբերկուլյոզային էնտերիտի (A18.3)

A04.0 Էնտերոպաթոգեն վարակ՝ հարուցված էշերիխիա կոլիոլ (Escherichia coli)

A04.1 Էնտերոտոքսիգեն վարակ՝ հարուցված էշերիխիա կոլիոլ (Escherichia coli)

A04.2 Էնտերոհինվազիվ վարակ՝ հարուցված էշերիխիա կոլիոլ (Escherichia coli)

A04.3 Էնտերոհեմոռագիկ վարակ՝ հարուցված էշերիխիա կոլիոլ (Escherichia coli)

A04.4 Այլ աղիքային վարակներ՝ հարուցված էշերիխիա կոլիոլ (Escherichia coli)

էնտերիտ՝ հարուցված էշերիխիա կոլիոլ (Escherichia coli)՝ ԱՀՃ

A04.5 Էնտերիտ՝ հարուցված կամպիլոբակտերիաներով (Campylobacter)

A04.6 Էնտերիտ՝ հարուցված իերսինա էնտերոկոլիտիկայով (Yersinia enterocolitica)

Բացառությամբ՝

արտաղիքային իերսինիոզի (A28.2)

A04.7 Էնտերոկոլիտ՝ հարուցված կլոստրիդիում դեֆիցիլենով (Clostridium difficile)

Սննդային թունավորումներ՝ հարուցված կլոստրիդիում դեֆիցիլենով (Clostridium difficile)

Կեղծ թաղանթային կոլիտ

A04.8 Այլ ճշտված՝ մանրէային աղիքային վարակներ

A04.9 Մանրէային աղիքային վարակ՝ չճշտված

Մանրէային էնտերիտ՝ ԱՀՃ

A05 Այլ մանրէային սննդային թունավորումներ՝ այլ դասերում չդասակարգված

Բացառությամբ՝

Վարակի՝ հարուցված էշերիխիա կոլիոլ (Escherichia coli) (A04.0-A04.4)

լիստերիոզի (A32.-)

սալմոնելոզային սննդային թունավորումների և վարակի (A02.-)

թունավոր սննդամթերքների թունավոր ազդեցության (T61-T62)

A05.0 Ստաֆիլոկոկային սննդային թունավորում

A05.1 Բոտուլիզմ

Դասական սննդային թունավորում՝ հարուցված կլոստրիդիում բոտուլինումով (Clostridium botulinum)

A05.2 Սննդային թունավորում՝ հարուցված կլոստրիդիում պերֆրինգենսով (Clostridium perfringens) (Clostridium welchii)

Մեռուկացող էնտերիտ

A05.3 Սննդային թունավորումներ՝ հարուցված վիբրիո պարահեմոլիտիկուսով (Vibrio parahaemolyticus)

A05.4 Սննդային թունավորումներ՝ հարուցված բացիլիուս ցերեուսով (Bacillus cereus)

A05.8 Մանրէային (բակտերիալ) ճշտված այլ սննդային թունավորումներ

A05.9 Սննդային թունավորում՝ չճշտված

A06 Ամեոբիազ

Ներառյալ՝

Վարակ՝ հարուցված էնտամեոբա հիստոլիտիկայով (Entamoeba histolytica)

Բացառությամբ՝

- արոտոզոային այլ աղիքային հիվանդությունների (A07.-)
- A06.0 Սուր ամեոբային դիզենտերիա
 - Սուր ամեոբիազ
 - Աղիքային ամեոբիազ՝ ԱՀՃ
- A06.1 Քրոնիկ աղիքային ամեոբիազ
- A06.2 Ամեոբային ոչ դիզենտերիային կոլիտ
- A06.3 Աղիների ամեոբա
- A06.4 Լյարդի ամեոբային արքցես (թարախակույտ)
 - Լյարդային ամեոբիազ
- A06.5† Թոքի ամեոբային արքցես (J99.8*)
 - Թոքի (և լյարդի) ամեոբային արքցես
- A06.6† Գլխուղեղի ամեոբային արքցես (G07*)
 - Գլխուղեղի (և թոքի) (և լյարդի) ամեոբային արքցես
- A06.7 Մաշկային ամեոբիազ
- A06.8 Ամեոբային վարակ այլ տեղակայման
 - Ամեոբային՝
 - ապենդիցիտ
 - բալանիտ (ծեփուկաբորբ)† (N51.2*)
- A06.9 Ամեոբիազ՝ չճշտված

A07 Պրոտոզոային (նախակենդանիների) այլ աղիքային հիվանդություններ

- A07.0 Բալանտիդիազ
 - Ինֆուզոր դիզենտերիա
- A07.1 Լյամբլիոզ (ջիարդիազ)
- A07.2 Կրիպտոսպորիդիոզ
- A07.3 Իզոսպորոզ
 - Իզոսպորա բելլի (Isospora belli) և իզոսպորա հոմինիզոլ (Isospora hominis) հարուցված վարակ
 - Աղիքային կոկցիդիոզ
 - Իզոսպորոզ
- A07.8 Պրոտոզոային ճշտված աղիքային այլ հիվանդություններ
 - Աղիքային տրիխոմոնիազ
 - Սարկոցիստոզ
 - Սարկոսպորիդիոզ
- A07.9 Պրոտոզոային աղիքային հիվանդություններ՝ չճշտված
 - Դիարեա՝ հարուցված շոշափուկավորներով
 - Պրոտոզոային՝
 - կոլիտ
 - դիարեա
 - դիզենտերիա

A08 Վիրուսային և ճշտված այլ աղիքային վարակներ
Բացառությամբ՝

- գրիպի՝ ստամոքսաղիքային համակարգի ախտահարմամբ (J10.8) (J11.8)
- A08.0 Ռոտավիրուսային էնտերիտ
- A08.1 Նորվոլկ հարուցիչով հարուցված սուր գաստրոէնտերոպաթիա (Small round structured virus enteritis)
- A08.2 Ադենովիրուսային էնտերիտ
- A08.3 Վիրուսային այլ էնտերիտներ

A08.4 Վիրուսային աղիքային վարակ՝ չճշտված
Վիրուսային՝

- էնտերիտ՝ ԱՀՃ
- գաստրոէնտերիտ՝ ԱՀՃ
- գաստրոէնտերոպաթիա՝ ԱՀՃ

A08.5 Այլ ճշտված աղիքային վարակներ

**A09 Այլ գաստրոէնտերիտ և կոլիտ վարակային՝ չճշտված ծագմամբ
Բացառությամբ՝**

մանրէներով, պրոտոզոաներով (նախակենդանիներով), վիրուսներով և այլ
ճշտված վարակային գործոնով հարուցված հիվանդությունների (A00-A08)
ոչ վարակային դիարեայի (K52.9)

նորածնային (նեոնատալ)՝ ոչ վարակային դիարեայի (P78.3)

A09.0 Այլ և չճշտված վարակային ծագումով գաստրոէնտերիտ

Վարակային դիարեա՝ ԱՀՃ
Դիարեա՝

- սուր արյունային
- սուր հեմոռագիկ
- սուր ջրային
- դիզենտերային
- համաճարակային

Վարակ կամ սեպսիս՝

- Կոլիտ
 - էնտերիտ
 - Գաստրոէնտերիտ
- } ԱՀՃ
հեմոռագիկ
սեպտիկ

Վարակային դիարեա՝ ԱՀՃ

A09.9 Այլ և չճշտված գաստրոէնտերիտ և կոլիտ չճշտված ծագմամբ

**ՏՈՒԲԵՐԿՈՒԼՅՈՋ
(A15-A19)**

Ներառյալ՝

միկոբակտերիում տուբերկուլյոզով (micobacterium tuberculosis) միկոբակտերիում
բովիսով (micobacterium bovis) հարուցված վարակներ

Բացառությամբ՝

բնածին տուբերկուլյոզի (P37.0)
տուբերկուլյոզի հետ կապված պնևմոկոնիոզի (J65)
տուբերկուլյոզի բարդությունների (B90.-)
սիլիկոտուբերկուլյոզի (J65)

**A15 Շնչառական օրգանների տուբերկուլյոզ՝ հաստատված մանրէաբանորեն կամ
հյուսվածքաբանորեն**

A15.Թոքերի տուբերկուլյոզ՝ հաստատված մանրադիտմամբ, կուլտուրայի աճի
առկայությամբ կամ բացակայությամբ

Տուբերկուլյոզային՝

- բրոնխէկտազիա
 - թոքի ֆիբրոզ
 - թոքաբորբ
 - պնևմոթորաքս
- } հաստատված մանրէաբանորեն
կուլտուրայի աճի առկայությամբ
կամ բացակայությամբ

- A15.1 Թոքերի տուբերկուլյոզ՝ հաստատված միայն կուլտուրայի աճով
 A15.0 դասում թվարկված վիճակները՝ հաստատված միայն կուլտուրայի աճով
- A15.2 Թոքերի տուբերկուլյոզ՝ հաստատված հյուսվածքաբանորեն
 A15.0 դասում թվարկված վիճակները՝ հաստատված միայն հյուսվածքաբանորեն
- A15.3 Թոքերի տուբերկուլյոզ՝ հաստատված չճշտված մեթոդներով
 A15.0 դասում թվարկված վիճակները՝ հաստատված, բայց առանց մանրէաբանական կամ հյուսվածքաբանական ճշտման
- A15.4 Ներկրծքային ավշահանգույցների տուբերկուլյոզ՝ հաստատված մանրէաբանորեն և հյուսվածքաբանորեն (A15.7)
 Ավշային հանգույցների տուբերկուլյոզ՝
- հարարմատային
 - միջնորմային (mediastinalis)
 - տրախեոբրոնխիալ
- } հաստատված մանրէաբանորեն
և հյուսվածքաբանորեն

Բացառությամբ՝

- եթե հաստատված է որպես առաջնային (A15.7)
- A15.5 Կոկորդի, շնչափողի, բրոնխների տուբերկուլյոզ՝ հաստատված մանրէաբանորեն և հյուսվածքաբանորեն
 Տուբերկուլյոզ՝
- բրոնխների
 - ծայնային ապարատի
 - կոկորդի
 - շնչափողի
- } հաստատված մանրէաբանորեն
և հյուսվածքաբանորեն
- A15.6 Տուբերկուլյոզային պլերիտ (պլերայի բորբոքում)՝ հաստատված մանրէաբանորեն և հյուսվածքաբանորեն
- պլերայի տուբերկուլյոզ
 - տուբերկուլյոզային էմպիեմա
- } հաստատված մանրէաբանորեն
և հյուսվածքաբանորեն

Բացառությամբ՝

- տուբերկուլյոզային պլերիտի՝ շնչառական օրգանների առաջնային տուբերկուլյոզի ժամանակ, հաստատված մանրէաբանորեն և հյուսվածքաբանորեն (A15.7)
- A15.7 Շնչառական օրգանների առաջնային տուբերկուլյոզ՝ հաստատված մանրէաբանորեն և հյուսվածքաբանորեն
- A15.8 Շնչառական այլ օրգանների տուբերկուլյոզ՝ հաստատված մանրէաբանորեն և հյուսվածքաբանորեն
- միջնորմային ավշային հանգույցների տուբերկուլյոզ
 - տուբերկուլյոզ քիթ ըմպանի
 - տուբերկուլյոզ՝
 - քթի
 - հավելյալ խոռոչների
- } հաստատված մանրէաբանորեն
և հյուսվածքաբանորեն
- A15.9 Շնչառական օրգանների տուբերկուլյոզ, չճշտված տեղակայումով՝ հաստատված մանրէաբանորեն և հյուսվածքաբանորեն

A16 Շնչառական օրգանների տուբերկուլյոզ՝ չհաստատված մանրէաբանորեն կամ հյուսվածքաբանորեն

- A16.0 Թոքերի տուբերկուլյոզ՝ մանրէաբանական և հյուսվածքաբանական հետազոտությունների բացասական արդյունքներով
- Տուբերկուլյոզային՝
 -

- բրոնխոէկտազիա
 - թոքի ֆիբրոզ
 - թոքաբորբ
 - պնևմոթորաքս
- } չհաստատված մանրէաբանորեն
և հյուսվածքաբանորեն

A16.1 Թոքերի տուբերկուլյոզ՝ առանց մանրէաբանական և հյուսվածքաբանական հետազոտությունների իրականացման

A16.0 դասում թվարկված վիճակներ առանց մանրէաբանական կամ հյուսվածքաբանական հետազոտման

A16.2 Թոքերի տուբերկուլյոզ՝ առանց մանրէաբանական կամ հյուսվածքաբանական հետազոտությունների հաստատման

- Թոքերի տուբերկուլյոզ
 - Տուբերկուլյոզային՝
 - բրոնխոէկտազիա
 - բոքի ֆիբրոզ
 - բոքաբորբ
 - պնևմոթորաքս
- } ԱՀՃ (առանց մանրէաբանորեն
կամ հյուսվածքաբանորեն
հաստատման)

A16.3 Ներկրծքային ավշահանգույցների տուբերկուլյոզ՝ առանց մանրէաբանական կամ հյուսվածքաբանական հետազոտությունների հաստատման նշման

- Ավշային հանգույցների տուբերկուլյոզ՝
 - հարարմատային
 - ներկրծքային
 - միջնորմային
 - տրախեոբրոնխիալ
- } ԱՀՃ (առանց մանրէաբանորեն
կամ հյուսվածքաբանորեն
հաստատման)

Առաջնային տուբերկուլյոզ (A16.7)

A16.4 Կոկորդի, շնչափողի և բրոնխների տուբերկուլյոզ՝ առանց մանրէաբանական կամ հյուսվածքաբանական հաստատման

- Տուբերկուլյոզ՝
 - բրոնխների
 - ծայնային ապարատի
 - կոկորդի
 - շնչափողի
- } ԱՀՃ (առանց մանրէաբանորեն
և հյուսվածքաբանորեն
հաստատման)

A16.5 Տուբերկուլյոզային պլերիտ՝ առանց մանրէաբանական կամ հյուսվածքաբանական հետազոտությունների հաստատման

- Թոքամզի (պլերայի) տուբերկուլյոզ
 - Տուբերկուլյոզային՝
 - էմպիեմա
 - պլերիտ
- } ԱՀՃ (առանց մանրէաբանորեն
և հյուսվածքաբանորեն
հաստատման)

Բացառությամբ՝

տուբերկուլյոզային պլերիտի՝ առաջացած շնչառական օրգանների առաջնային տուբերկուլյոզի դեպքում (A16.7)

A16.7 Շնչառական օրգանների առաջնային տուբերկուլյոզ՝ առանց մանրէաբանական կամ հյուսվածքաբանական ավստորոշման

- Առաջնային տուբերկուլյոզ՝
- շնչառական օրգանների՝ ԱՀՃ
 - տուբերկուլյոզային կոմպլեքս

A16.8 Այլ շնչառական օրգանների տուբերկուլյոզ՝ առանց մանրէաբանական կամ հյուսվածքաբանական հետազոտությունների հաստատման

- Միջնորմային ավշային հանգույցների տուբերկուլյոզ
- Քթըմպանի տուբերկուլյոզ
- Տուբերկուլյոզ՝
 - քթի
 - հավելյալ խոռոչների

ԱՀՃ (առանց մանրէաբանորեն հաստատման)

A16.9 Շնչառական օրգանների անհայտ տեղակայմամբ տուբերկուլյոզ՝ առանց մանրէաբանական կամ հյուսվածքաբանական հետազոտությունների հաստատման

A17 Նյարդային համակարգի տուբերկուլյոզ

A17.0 Տուբերկուլյոզային մենինգիտ (G01*)
 Ուղեղի թաղանթների տուբերկուլյոզ (գլխուղեղի), (ողնուղեղի)
 Տուբերկուլյոզային լեպտոմենինգիտ

A17.1 Մենինգեալ տուբերկուլյոզ (G07*)
 Ուղեղային թաղանթների տուբերկուլյոզ

A17.8 Նյարդային համակարգի այլ տեղակայումներով տուբերկուլյոզ

- Տուբերկուլյոզ գլխուղեղի (G07*)
- Տուբերկուլյոզ ողնուղեղի (G07*)

Տուբերկուլյոզային՝

- գլխուղեղի արքցես (թարախակույտ) (G07*)
- մենինգոէնցեֆալիտ (G05.0*)
- միելիտ (G05.-*)
- պոլիներոպաթիա (G63.0*)

A17.9 Նյարդային համակարգի տուբերկուլյոզ՝ չճշտված

A18 Այլ օրգանների տուբերկուլյոզ

A18.0 Ոսկրերի և հողերի տուբերկուլյոզ
 Տուբերկուլյոզ՝

- կոնք-ազդրային հողի (M01.1*)
- ծնկան հողի (M01.1*)
- ողնաշարի (M49.0*)

Տուբերկուլյոզային՝

- հողաբորբ (M01.1*)
- մաստոիդիտ (H75.0*)
- ոսկրի մեռուկ (նեկրոզ) (M90.0*)
- օստեիտ (M90.0*)
- օստեոմիելիտ (M90.0*)
- սինովիտ (M68.0*)
- տենոսինովիտ (M68.0*)

A18.1 Միզասեռական օրգանների տուբերկուլյոզ
 Տուբերկուլյոզ՝

- միզապարկի (N33.0*)
- արգանդի պարանոցի (N74.0*)
- երիկամների (N29.1*)
- արական սեռական օրգանների (N51.-*)
- միզուկի (N29.1*)

A18.2 Ծայրամասային (պերիֆերիկ) տուբերկուլյոզային լիմֆադենոպաթիա
Տուբերկուլյոզային ադենիտ

Բացառությամբ՝

ավշահանգույցների տուբերկուլյոզի՝

- ներկրծքայինի (A15.4, A16.3)
- միջընդերայինի և հետորովայնայինի (A18.3)

տուբերկուլյոզային տրախեոբրոնխային ադենոպաթիայի
(զեղծախտության) (A15.4, A16.3)

A18.3 Ադինների, որովայնի և միջընդերային ավշային (լիմֆատիկ) հանգույցների
տուբերկուլյոզ

Տուբերկուլյոզ՝

- հետանցքի և ուղիղ աղիքի (K93.0*)
- աղիների (հաստ) (բարակ) (K93.0*)
- հետորովայնամզային ավշային հանգույցների

Տուբերկուլյոզային՝

- ասցիտ
- էնտերիտ (K93.0*)
- պերիտոնիտի (K67.3*)

A18.4 Մաշկի, ենթամաշկային բջջանքի տուբերկուլյոզ

Էրիթեմա կարծրացած տուբերկուլյոզային

Գայլախտ՝

- խոցային
- սովորական
 - ԱՀՃ
 - Կոպի (H03.1*)

Սկրոֆուլոդերմա

Բացառությամբ՝

կարմիր գայլախտի (L93.-)

համակարգային կարմիր գայլախտի (M32.-)

A18.5 Աչքի տուբերկուլյոզ

Տուբերկուլյոզային՝

- խորիոոետինիտ (H32.0*)
- էպիսկլերիտ (H19.0*)
- ինտերստիցիալ կերատիտ (H19.2*)
- իրիդոցիկլիտ (H22.0*)
- կերատոկոնյուկտիվիտ (ինտերստիցիալ) (ֆլիկտենուլյոզ) (H19.2*)

Բացառությամբ՝

կոպի սովորական գայլախտի (A18.4)

A18.6 Ականջի տուբերկուլյոզ

Տուբերկուլյոզային միջին ականջաբորբ (H67.0*)

Բացառությամբ՝

տուբերկուլյոզային մաստոիդիտի (A18.0)

A18.7 Մակերիկամի տուբերկուլյոզ

Ադդիսոնյան հիվանդություն՝ տուբերկուլյոզային (E35.1*)

A18.8 Ճշտված այլ օրգանների տուբերկուլյոզ՝

- էնդոկարդիտ (I39.8*)
- միոկարդիտ (I41.0*)
- կերակրափողի (K23.0*)
- պերիկարդիտ (I32.0*)

- վահանագև գեղձի (E35.0*)
Գլխուղեղի անոթների տուբերկուլյոզային արտերիիտ (I68.1*)

A19 Միլիար (Կորեկանման) տուբերկուլյոզ

Ներառյալ՝

- գեներալիզացված (համատարածուն) տուբերկուլյոզը
- դիսեմինացված (տարածուն) տուբերկուլյոզը
- տուբերկուլյոզային պոլիսերոզիտը (բազմաշճաթաղանթաբորբ)

A19.0 Սուր միլիար տուբերկուլյոզ՝ մեկ հաստատված տեղակայմամբ

A19.1 Սուր միլիար տուբերկուլյոզ՝ բազմակի տեղակայմամբ

A19.2 Սուր միլիար տուբերկուլյոզ՝ չճշտված տեղակայմամբ

A19.8 Միլիար տուբերկուլյոզի այլ ձևեր

A19.9 Միլիար տուբերկուլյոզ՝ չճշտված տեղակայմամբ

ՈՐՈՇ ՄԱՆՐԵԱՅԻՆ ԶՈՈՆՈՋՆԵՐ (ԿԵՆԴԱՆԱԽՏԵՐ) (A20-A28)

A20 Ժանտախտ

Ներառյալ՝

- Իերսինիա պեստիսից (*Yersinia pestis*) հարուցված վարակը

A20.0 Ժանտախտ բուբոնային

A20.1 Ժանտախտ՝ մաշկաբուբոնային

A20.2 Ժանտախտ՝ թոքային

A20.3 Ժանտախտային մենինգիտ

A20.7 Ժանտախտ՝ սեպտիկ

A20.8 Ժանտախտի այլ ձևեր

- Ժանտախտ՝ արորտիվ

- Ոչ ախտանշանային ժանտախտ

- Փոքր ժանտախտ

A20.9 Ժանտախտ՝ չճշտված

A21 Տուլարեմիա

Ներառյալ՝

- Եղնիկի ճանճի տենդը

- Ֆրանցիսելա տուլարենսիսով (*Francisella tularensis*) հարուցված վարակը

- Շագարային տենդը

A21.0 Մաշկաբուբոնային տուլարեմիա

A21.1 Ակնագեղձային (օկուլոգլանդուլյար) տուլարեմիա

- Ակնային տուլարեմիա

A21.2 Թոքային տուլարեմիա

A21.3 Աղեստամոքսային տուլարեմիա

- Որովայնային տուլարեմիա

A21.7 Գեներալիզացված (համատարածուն) տուլարեմիա

A21.8 Տուլարեմիայի այլ ձևեր

A21.9 Տուլարեմիա՝ չճշտված

A22 Սիբիրյան խոց (Անտրաքս)

Ներառյալ՝

- բացիլուս անթրաքսիսով (*Bacillus anthracis*) հարուցված վարակը

- A22.0 Սիբիրյան խոցի մաշկային ձև
Չարորակ՝
 - կարբունկուլ
 - թարախաբշտիկ
- A22.1 Սիբիրյան խոցի թոքային ձև
Ինհալյացիոն անտրակս
Սիբիրյան խոցի շնչական ձևը
Լաթագործների հիվանդություն
Բուրդը տեսակավորողների հիվանդություն
- A22.2 Սիբիրյան խոցի աղետամոքսային ձև
- A22.7 Սիբիրախոցային սեպտիցեմիա
- A22.8 Սիբիրյան խոցի այլ ձևեր
Սիբիրախոցային մենինգիտի (G01*)
- A22.9 Սիբիրյան խոց՝ չճշտված

A23 Բրուցելյոզ

Ներառյալ՝

- մալթայան տենդը
- միջերկրածովային տենդը
- ալիքավոր (undulant) տենդը
- A23.0 Բրուցելյոզ՝ հարուցված բրուցելա մելիտենսիսով (*Brucella melitensis*)
- A23.1 Բրուցելյոզ՝ հարուցված բրուցելա աբորտուսով (*Brucella abortus*)
- A23.2 Բրուցելյոզ՝ հարուցված բրուցելա սուիսով (*Brucella suis*)
- A23.3 Բրուցելյոզ՝ հարուցված բրուցելա կանիսով (*Brucella canis*)
- A23.8 Բրուցելյոզի այլ ձևեր
- A23.9 Բրուցելյոզ՝ չճշտված

A24 Սապ (խլնախոր) և մելիոհիդոզ

- A24.0 Սապ
Պսեուդոմոնա մալեից (*Pseudomonas mallei*) հարուցված վարակ
Բուրկիոլերիա մալեից (*Burkholderia mallei*) հարուցված վարակ
- A24.1 Սուր կամ կայծակնային մելիոհիդոզ
Մելիոհիդոզային՝
 - թոքաբորբ
 - սեպտիցեմիա
- A24.2 Ենթասուր և քրոնիկ մելիոհիդոզ
- A24.3 Ճշտված այլ մելիոհիդոզ
- A24.4 Մելիոհիդոզ՝ չճշտված
Վարակ՝ հարուցված պսեուդոմոնա պսեուդոմալեով (*Pseudomonas pseudomallei*)՝
ԱՀՃ
Վարակ՝ հարուցված բուրկիոլերիա պսեուդոմալեով (*Burkholderia pseudomallei*)՝
ԱՀՃ
Վայտմորի (*Whitmore*) հիվանդություն

A25 Առնետի կծելուց առաջացած տենդ

- A25.0 Սպիրիլյոզ
Սողոկու

- A25.1 Ստրեպտոբացիլոզ
 - Համաճարակային հոդային էրիթեմա (կարմրամաշկություն)
 - Հավերհիլյան տենդ
 - Ստրեպտոբացիլային տենդ՝ առաջացած առնետի կծելուց
- A25.9 Առնետի կծելուց առաջացած տենդ՝ չճշտված

A26 Էրիզիպելիդ

- A26.0 Մաշկային էրիզիպելիդ
 - Թափառող կարմրամաշկություն (Erythema migrans)
- A26.7 Էրիզիպելոթրիքսոս (Erysipelothrix) հարուցված սեպտիցեմիա
- A26.8 Էրիզիպելիդի այլ ձևեր
- A26.9 Էրիզիպելիդ՝ չճշտված

A27 Լեպտոսպիրոզ

- A27.0 Լեպտոսպիրոզ դեղնուկահեմոռագիկ
 - Լեպտոսպիրոզ՝ հարուցված լեպտոսպիրաների ենթատիպով (Leptospira interrogans serovar icterohaemorrhagiae)
- A27.8 Լեպտոսպիրոզի այլ ձևեր
- A27.9 Լեպտոսպիրոզ՝ չճշտված

A28 Մանրէային այլ զոոնոզներ՝ այլ դասերում չդասակարգված

- A28.0 Պաստերելլոզ
- A28.1 Վիրուսային բարորակ լիմֆադենիտ հիվանդություն
 - (հոմանիշը՝ կատուների ճանկոելուց առաջացած հիվանդություն (տենդ))
- A28.2 Էքստրահինտենստինալ (արտաղիքային իերսինիոզ)
Բացառությամբ՝
 - իերսինիա էնտերոկոլիտիկայից (Yersinia enterocolitica) հարուցված էնտերիտից (աղեբորբ) (A04.6)
 - ժանտախտից (A20.-)
- A28.8 Ճշտված մանրէային այլ կենդանախտեր՝ ԱՀՃ
- A28.9 Մանրէային կենդանախտեր՝ չճշտված

ՄԱՆՐԷԱՅԻՆ ԱՅԼ ՀԻՎԱՆԴՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ (A30-A49)

A30 Լեպրա (Բոր) (Հանսենի հիվանդություն)

Ներառյալ՝

Միկոբակտերիում լեպրայից (Mycobacterium leprae) հարուցված վարակը

Բացառությամբ՝

Լեպրայի (Բորի) հեռավոր հետևանքներից (B92)

- A30.0 Լեպրա՝ չտարբերակված
 - Լեպրա I
- A30.1 Լեպրա՝ տուբերկուլոզային
 - Լեպրա TT
- A30.2 Լեպրա՝ սահմանային տուբերկուլոզային
 - Լեպրա BT

- A30.3 Լեպրա՝ սահմանային
Լեպրա BB
- A30.4 Լեպրա՝ սահմանային լեպրոմատոզ
Լեպրա BL
- A30.5 Լեպրա՝ լեպրոմատոզ
Լեպրա LL
- A30.8 Լեպրայի այլ ձևեր
- A30.9 Լեպրա՝ չճշտված

**A31 Վարակներ՝ հարուցված այլ միկոբակտերիաներով (սնկամանրէներով)
Բացառությամբ՝**

- լեպրայի (A30.-)
- տուբերկուլյոզի (A15-A19)
- A31.0 Միկոբակտերիաներով (Micobacterium) հարուցված թոքային վարակ
Վարակ՝ հարուցված միկոբակտերիաներով (Mycobacterium)՝
 - ավիումից (avium)
 - ինտրացելյուլյար (intracellulare) (Battey bacillus)
 - կանզասից (kansasii)
- A31.1 Միկոբակտերիաներով (Micobacterium) հարուցված մաշկային վարակ
Բուրուլի խոց (Buruli)
Վարակ՝ հարուցված միկոբակտերիաներով (Mycobacterium)՝
 - մարինումով (marinum)
 - ուլցերանսով (ulcerans)
- A31.8 Միկոբակտերիաներով (Mycobacterium) հարուցված այլ վարակներ
- A31.9 Միկոբակտերիաներով հարուցված վարակ՝ չճշտված
Ատիպիկ միկոբակտերիալ վարակ՝ ԱՀՃ
Միկոբակտերիոզ՝ ԱՀՃ

A32 Լիստերիոզ

Ներառյալ՝

լիստերիոզային սննդային վարակը

Բացառությամբ՝

նորածնային դիսեմինացված (տարածուն) լիստերիոզի (P37.2)

- A32.0 Մաշկային լիստերիոզ
- A32.1† Լիստերիոզային մենինգիտ և մենինգոէնցեֆալիտ
Լիստերիոզային՝
 - մենինգիտ (G01*)
 - մենինգոէնցեֆալիտ (G05.0*)
- A32.7 Լիստերիոզային սեպտիցեմիա
- A32.8 Լիստերիոզի այլ ձևեր
Լիստերիալ՝
 - գլխուղեղային արտերիիտ† (I68.1*)
 - էնդոկարդիտ† (I39.8*)
 Ակնագեղձային լիստերիոզ
- A32.9 Լիստերիոզ՝ չճշտված

A33 Նորածնի (նեոնատալ) տետանուս (պրկախտ, փայտացում)

A34 Մանկաբարձական տետանուս

A35 Տեղանուսի այլ ձևեր

Ներառյալ՝

տետանուս՝ ԱՀՃ

Բացառությամբ՝

Տետանուսի՝

- նորածնի (նեոնատալ) (A33)
- մանկաբարձական (A34)

A36 Դիֆթերիա

A36.0 Ըմպանի դիֆթերիա

Դիֆթերիային թաղանթային անգինա (բկաբորբ)

Բկանցքի դիֆթերիա

A36.1 Քիթըմպանի դիֆթերիա

A36.2 Կոկորդի դիֆթերիա

Դիֆթերիային լարինգոտրախեիտ

A36.3 Մաշկի դիֆթերիա

Բացառությամբ՝

էրիթրազմայի (L08.1)

A36.8 Այլ դիֆթերիա

Աչքի դիֆթերիա

Դիֆթերիային (H13.1*)

- կոնյունկտիվիտի (H13.1*)
- միոկարդիտի (I41.0*)
- պոլիներիտի (G63.0*)

A36.9 Դիֆթերիա՝ չճշտված

A37 Կապույտ հազ

A37.0 Կապույտ հազ՝ հարուցված բորդետելա պերտուսիսով (*Bordetella pertussis*)

A37.1 Կապույտ հազ՝ հարուցված բորդետելա պարապերտուսիսով (*Bordetella parapertussis*)

A37.8 Կապույտ հազ բորդետելա (*Bordetella*) տեսակի՝ այլ ճշտված հարուցիչով հարուցված կապույտ հազ

A37.9 Կապույտ հազ՝ չճշտված

A38 Քուրեշ

Բացառությամբ՝

ստրեպտոկոկային անգինայի (բկաբորբի) (J02.0)

A39 Մենինգոկոկային վարակ

A39.0 Մենինգոկոկային մենինգիտ (G01*)

A39.1† Ուոտերհաուս-Ֆրիդերիկսենի (*Waterhouse-Friderichsen*) համախտանիշ (E35.1*)

Մենինգոկոկային ադրենալային համախտանիշ

A39.2 Սուր մենինգոկոկեմիա՝ ԱՀՃ

A39.3 Քրոնիկ մենինգոկոկեմիա

A39.4 Մենինգոկոկեմիա՝ չճշտված

A39.5† Սրտի մենինգոկոկային հիվանդություն (ախտահարում)

Մենինգոկոկային՝

- կարդիտ ԱՀՃ (I52.0*)
- էնդոկարդիտ (I39.8*)
- միոկարդիտ (I41.0*)
- պերիկարդիտ (I32.0*)

A39.8 Մենինգոկոկային այլ վարակներ

Մենինգոկոկային՝

- հոդաբորբ (M01.0*)
- կոնյունկտիվիտ (H13.1*)
- էնցեֆալիտ (G05.0*)
- տեսողական նյարդի բորբոքում (H48.1*)

Հետմենինգոկոկային հոդաբորբ (M03.0*)

A39.9 Մենինգոկոկային վարակ՝ չճշտված

Մենինգոկոկային հիվանդություն՝ ԱՀՃ

A40 Ստրեպտոկոկային սեպտիցեմիա (արյան նեխում)

Բացառությամբ՝

ծննդաբերության շրջանի (O75.3)

որպես վիժման հետևանք առաջացած՝

- արտարգանդային կամ արտատեղային (մոլյար) հղիության (O03-O07 O08.0)
- պատվաստման (իմունիզացիայի) հետևանքով (T88.0)
- ներարկման, փոխներարկման կամ բուժական ներարկման հետևանքով (T80.2)

նորածինների (նեոնատալ) (P36.0-P36.1)

հետմիջամտական դեպքերի (T81.4)

հետծննդյան շրջանում առաջացած (O85)

A40.0 Սեպտիցեմիա՝ հարուցված Ա խմբի ստրեպտոկոկերով

A40.1 Սեպտիցեմիա՝ հարուցված Բ խմբի ստրեպտոկոկերով

A40.2 Սեպտիցեմիա՝ հարուցված Դ խմբի ստրեպտոկոկերով

A40.3 Սեպտիցեմիա՝ հարուցված ստրեպտոկոկային պնևմոնիայով (*Streptococcus pneumoniae*)

Պնևմոնոկոկային սեպտիցեմիա

A40.8 Ստրեպտոկոկային այլ սեպտիցեմիա

A40.9 Ստրեպտոկոկային սեպտիցեմիա՝ չճշտված

A41 Այլ սեպտիցեմիաներ

Բացառությամբ՝

բակտերեմիայի՝ ԱՀՃ (A49.9)

ծննդաբերության շրջանի սեպտիցեմիայի (O75.3)՝

- վիժումների, արտարգանդային կամ արտատեղային (մոլյար) հղիության (O33-O07, O08.0)
- պատվաստման (իմունիզացիայի) հետևանքով առաջացած սեպտիցեմիայի (T88.0)
- ներարկման (ինֆուզիայի) փոխներարկման և բուժական ներարկման հետևանքով առաջացած սեպտիցեմիայի (T80.2)

Սեպտիցեմիաներից՝ հարուցված՝

- շողասնկերով (ակտինոմիկոզ) (A42.7)
- սիբիրյան խոցով (A22.7)

- կանդիդաներով (B37.7)
- էրիզիպելոթրիքսով (Erysipelothrix)(A26.7)
- արտադիքային իերսինիոզով (A28.2)
- գոնոկոկերով (A54.8)
- հերպես վիրուսով (B00.7)
- լիստերիաներով (A32.7)
- մենինգոկոկերով (A39.2-A39.4)
- նորաձնային (նեոնատալ) (P36.-)
- հետադրոցեդուրային (T81.4)
- հետձննդյան հետևանքներից (O85)
- ստրեպտոկոկերով (A40.-)
- տուլարեմիայով (A21.7)

Սեպտիցեմիկ՝

- մելիոիդոզից (A24.1)
- ժանտախտից (A20.7)

Տոքսիկ շոկի համախտանիշից (A48.3)

- A41.0 Սեպտիցեմիա՝ հարուցված ստաֆիլոկոկուս աուրեուսով (Staphylococcus aureus)
- A41.1 Սեպտիցեմիա՝ հարուցված ճշտված այլ ստաֆիլոկոկերով
- A41.2 Սեպտիցեմիա՝ հարուցված չճշտված ստաֆիլոկոկերով
- A41.3 Սեպտիցեմիա՝ հարուցված հեմոֆիլուս ինֆլուենցայով (Haemophilus influenza)
- A41.4 Սեպտիցեմիա՝ հարուցված անաերոբներով

Բացառությամբ՝

գազային գանգրենա (փտախտ) (A48.0)

- A41.5 Սեպտիցեմիա՝ հարուցված այլ գրամ-բացասական մանրէներով
Գրամ-բացասական սեպսիս՝ ԱՀՃ

A41.8 Այլ սեպտիցեմիա՝ ճշտված

A41.9 Սեպտիցեմիա՝ չճշտված

Ծանոթություն:

Սեպտիկ շոկը տարբերակելու համար կիրառել հավելյալ ծածկագիրը (R57.2)՝

Սեպտիկ շոկ

Սեպտիցեմիա

A42 Շողասնկախտ (ակտինոմիկոզ)

Բացառությամբ՝

ակտինոմիցետոմայի (B47.1)

- A42.0 Թոքային շողասնկախտ
- A42.1 Որովայնային շողասնկախտ
- A42.2 Պարանոցադիմային շողասնկախտ
- A42.7 Շողասնկախտային սեպտիցեմիա
- A42.8 Այլ շողասնկախտեր
- A42.9 Շողասնկախտեր՝ չճշտված

A43 Նոկարդիոզ

- A43.0 Թոքային նոկարդիոզ
- A43.1 Մաշկի նոկարդիոզ
- A43.8 Նոկարդիոզի այլ ձևեր
- A43.9 Նոկարդիոզ՝ չճշտված

A44 Բարթոնելոզ

A44.0 Համակարգային բարթոնելոզ

Օրոյա տենդ

A44.1 Մաշկային և մաշկալորձաթաղանթային բարթոնելոզ

Պերուի գորտնուկ (*Verruga peruana*)

A44.8 Այլ բարթոնելոզներ

A44.9 Բարթոնելոզ՝ չճշտված

A46 Կարմիր քամի

Բացառությամբ՝

ծննդաբերական շրջանի կամ հետծննդյան կարմիր քամուց (O86.8)

A48 Մանրէային այլ հիվանդություններ, այլ դասերում չդասակարգված

Բացառությամբ՝

ակտինոմիկոզային միցետոմայից (B47.1)

A48.0 Գազային գանգրենա (փտախտ)

Կլոստրիդիումով (*Clostridium*) հարուցված՝

- ցելյուլիտ
- միոնեկրոզ

A48.1 Լեգիոներների հիվանդություն

A48.2 Լեգիոներների ոչ թոքային հիվանդություն (պոնտիակի տենդ)

A48.3 Թունավոր (տոքսիկ) շոկի համախտանիշ

Բացառությամբ՝

էնդոտոքսիկ շոկի՝ ԱՀՃ (A57.8)

սեպտիցեմիայի՝ ԱՀՃ (A41.9)

A48.4 Բրազիլական պուրպուրային (ծիրանացանային) տենդ

Համակարգային վարակ՝ հարուցված հեմոֆիլուսով (*Haemophilus aegyptius*)

A48.8 Մանրէային ճշտված այլ հիվանդություններ

A49 Չճշտված տեղակայումով մանրէային վարակներ

Բացառությամբ՝

հիվանդությունների պատճառ հանդիսացող մանրէային ազենտների

(ազրակների), որոնք դասակարգված են այլ գլուխներում (B95-B96)՝

ռիկկետսիաներով հարուցված վարակի՝ ԱՀՃ (A79.9)

սպիրոխետներով հարուցված վարակի՝ ԱՀՃ (A69.9)

խլամիդիաներով հարուցված վարակի՝ ԱՀՃ (A74.9)

մենինգոկոկային վարակի՝ ԱՀՃ (A39.9)

A49.0 Ստաֆիլոկոկային վարակ՝ չճշտված

A49.1 Ստրեպտոկոկային վարակ՝ չճշտված

A49.2 Հեմոֆիլուս ինֆլուենցայով (*Haemophilus influenzae*) հարուցված վարակ՝ չճշտված տեղակայումով

A49.3 Միկոպլազմայով հարուցված վարակ՝ չճշտված տեղակայումով

A49.8 Մանրէային այլ վարակներ՝ չճշտված տեղակայմամբ

A49.9 Մանրէային վարակներ՝ չճշտված

Բակտերեմիա՝ ԱՀՃ

ԱՌԱՎԵԼԱՊԵՍ ՍԵՌԱԿԱՆ ՃԱՆԱՊԱՐՀՈՎ ՓՈԽԱՆՑՎՈՂ ՎԱՐԱԿՆԵՐ (A50-A64)

Բացառությամբ՝

- մարդու իմունային անբավարարության վիրուսով հարուցված հիվանդության (ՄԻԱՎ) (B20-B24)
- Ռեյտերի հիվանդության (M02.3)
- ոչ առանձնահատուկ և ոչ գոնոկոկային ուրեթրիտների (N34.1)

A50 Բնածին սիֆիլիս

A50.0 Վաղ բնածին սիֆիլիս օրգանախոցներով
Ցանկացած բնածին սիֆիլիտիկ վիճակ ճշտված որպես վաղ կամ ի հայտ եկած մինչև երկու տարեկան հասակը:

Վաղ բնածին սիֆիլիս՝

- մաշկի
- մաշկի և լորձաթաղանթների
- ընդերային

Վաղ բնածին սիֆիլիտիկ՝

- լարինգիտ
- օկուլոպաթիա
- օտոտոխոնդրոպաթիա
- թոքաբորբ
- ըրինիտ
- ֆարինգիտ

A50.1 Վաղ բնածին գաղտնի սիֆիլիս

Բնածին սիֆիլիս առանց կլինիկական արտահայտությունների, դրական շճաբանական ռեակցիայով և ողնուղեղային հեղուկի բացասական թեստով մինչև երկու տարեկան հասակը:

A50.2 Վաղ բնածին սիֆիլիս՝ չճշտված

Բնածին սիֆիլիս՝ ԱՀՃ, ի հայտ եկած մինչև երկու տարեկան հասակում

A50.3 Բնածին ուշացած՝ աչքերի սիֆիլիսային օրգանախոցում

Ուշացած բնածին սիֆիլիտիկ ինտերստիցիալ կերատիտ (H19.2*)

Ուշացած բնածին սիֆիլիտիկ օկուլոպաթիա այլ դասերում՝ չդասակարգված (H58.8*)

Բացառությամբ՝

Հեթչինսոնի (Hutchinson) պատանեկան եռանշանի (տրիադայի) (A50.5)

A50.4 Ուշացած բնածին նյարդային սիֆիլիս (դեռահասի նյարդասիֆիլիս)

Դեռահասային պարալիտիկ թուլամտություն

Դեռահասային՝

- առաջընթաց պարալիզ
- թիկնաչորուկ
- տաբոպարալիզ

Ուշացած բնածին սիֆիլիտիկ՝

- էնցեֆալիտ (G05.0*)
- մենինգիտ (G01*)
- պոլիներոպաթիա (G63.0*)

Տվյալ հիվանդության հետ կապված ցանկացած հոգեկան խանգարում նույնականացնելու անհրաժեշտության դեպքում կիրառվում է լրացուցիչ ծածկագիր:

Բացառությամբ՝

Հեթչինսոնի դեռահասային եռանշանի (տրիադայի) (A50.5)

A50.5 Ուշացած բնածին սիֆիլիսի այլ ձևեր՝ օրգանախոցներով

Ցանկացած բնածին սիֆիլիտիկ վիճակ ճշտված որպես ուշացած կամ ի հայտ եկած ծնվելուց երկու տարի հետո կամ ավելի ուշ:

Կլատտոնի հոդեր (Clatton)† (M03.1*)

Հեթչինսոնի (Hutchinson)՝

- ատամներ
- եռյակ

Ուշ բնածին՝

- սիրտ-անոթային սիֆիլիս† (I98.0*)
- սիֆիլիտիկ՝
 - արթրոպաթիա† (M03.1*)
 - օստեոխոնդրոպաթիա† (M90.2*)

Սիֆիլիտիկ թամբաձև քիթ

A50.6 Ուշացած գաղտնի բնածին սիֆիլիս

Բնածին սիֆիլիս առանց կլինիկական արտահայտությունների, դրական շճաբանական ռեակցիայով և ողնուղեղային հեղուկի բացասական թեստով մինչև երկու տարեկան և ավել հասակը:

A50.7 Ուշացած բնածին սիֆիլիս՝ չճշտված

Բնածին սիֆիլիս՝ ԱՀՃ երկու և ավել տարեկան հասակում

A50.9 Բնածին սիֆիլիս՝ չճշտված

A51 Վաղ սիֆիլիս

A51.0 Սեռական օրգանների առաջնային սիֆիլիս

Սիֆիլիտիկ շանկր՝ ԱՀՃ

A51.1 Հետանցքի շրջանի առաջնային սիֆիլիս

A51.2 Այլ տեղակայմամբ առաջնային սիֆիլիս

A51.3 Մաշկի և լորձաթաղանթների երկրորդային սիֆիլիս

Լայն կանդիլոմա

Սիֆիլիտիկ՝

- ճաղատություն† (L99.8*)
- լեյկոդերմա
- օջախներ լորձաթաղանթների վրա† (L99.8*)

A51.4 Երկրորդային սիֆիլիսի այլ ձևեր

Երկրորդային սիֆիլիտիկ՝

- կանացի կոնքի օրգանների բորբոքային հիվանդություն† (N74.2*)
- իրիդոցիկլիտ† (H22.0*)
- լիմֆադենոպաթիա
- մենինգիտ† (G01*)
- միոզիտ† (M63.0*)
- օկուլոպաթիա այլ դասերում չդասակարգված† (H58.8*)
- պերիօստիտ† (M90.1*)

A51.5 Վաղ գաղտնի սիֆիլիս

Սիֆիլիս (ձեռքբերովի)՝ առանց կլինիկական արտահայտությունների դրական շճաբանական ռեակցիայով և ողնուղեղային հեղուկի բացասական թեստով վարակվելուց հետո երկու տարուց պակաս վաղեմությամբ:

A51.9 Վաղ սիֆիլիս՝ չճշտված

A52 Ուշացած սիֆիլիս

A52.0† Սրտանոթային համակարգի սիֆիլիս
Սրտանոթային սիֆիլիս՝ ԱՀՃ (I98.0*)
Սիֆիլիտիկ՝

- աորտայի անևրիզմա (I79.0*)
- աորտալ անբավարարություն (I39.1*)
- աորտաբորբ (I79.1*)
- ուղեղային արտերիիտ (I68.1*)
- էնդոկարդիտ՝ ԱՀՃ (I39.8*)
- միոկարդիտ (I41.0*)
- պերիկարդիտ (I32.0*)
- թոքային անբավարարություն (I39.3*)

A52.1 Նյարդային սիֆիլիս՝ ախտանիշերով
Շարկոյի արթրոպաթիա† (Charcot) (M14.6*)
Ուշացած սիֆիլիտիկ՝

- լսողական նյարդի բորբոքում† (H94.0*)
- էնցեֆալիտ† (G05.0*)
- մենինգիտ† (G01*)
- տեսողական նյարդի ատրոֆիա† (H48.0*)
- պոլինևրոպաթիա† (G63.0*)
- ռետրոբուլբար նևրիտ† (H48.1*)

Սիֆիլիտիկ պարկինսոնիզմ† (G22*)
Թիկնաչորուկ

A52.2 Նյարդային սիֆիլիս՝ առանց ախտանիշերի

A52.3 Նյարդային սիֆիլիս՝ չճշտված

Գումմա (սիֆիլիտիկ)

Սիֆիլիս (ուշացած)

Սիֆիլումա

} կենտրոնական նյարդային
համակարգի՝ ԱՀՃ

A52.7 Ուշացած սիֆիլիսի այլ ախտանիշեր

Երիկամային կծիկների սիֆիլիտիկ ախտահարում† (N08.0*)

Գումմա (սիֆիլիտիկ)

Սիֆիլիս ուշացած կամ

երրորդային

} ցանկացած տեղակայման բացի
A52.0-A52.3 դասերում
դասակարգվածներից

Ուշացած սիֆիլիտիկ՝

- բուրսիտ† (M73.1*)
- խորիոռետինիտ† (H32.0*)
- էպիսկլերիտ† (H19.0*)
- կանանց կոնքի օրգանների բորբոքային հիվանդություն† (N74.2*)
- լեյկոդերմա† (L99.8*)
- օկուլոպաթիա այլ դասերում չդասակարգված† (H58.8*)
- պերիտոնիտ† (K67.2*)

Սիֆիլիս (առանց փուլի ճշտման)՝

- ոսկրի† (M90.2*)
- լյարդի† (K77.0*)
- թոքի† (J99.8*)
- մկանների† (M63.0*)
- սինովիալ† (M68.0*)

A52.8 Ուշացած գաղտնի սիֆիլիս

Սիֆիլիս (ձեռքբերովի)՝ առանց կլինիկական արտահայտությունների՝ դրական շճաբանական ռեակցիայով և ողնուղեղային հեղուկի բացասական թեստով, վարակվելուց հետո երկու տարի և ավելի վաղեմությամբ:

A52.9 Ուշացած սիֆիլիս՝ չճշտված

A53 Սիֆիլիսի այլ և չճշտված ձևեր

A53.0 Գաղտնի սիֆիլիս՝ ճշտված որպես վաղ կամ ուշացած

Գաղտնի սիֆիլիս՝ ԱՀՃ

Դրական շճաբանական ռեակցիա սիֆիլիսի նկատմամբ

A53.9 Սիֆիլիս՝ չճշտված

Վարակում Տրեպոնեմա պալիդումից (*Treponema pallidum*)՝ ԱՀՃ

Սիֆիլիս (ձեռք բերովի)՝ ԱՀՃ

Բացառությամբ՝

մինչև 2 տարեկան մահվան պատճառ հանդիսացող՝ ԱՀՃ սիֆիլիսի (A50.2)

A54 Գոնոկոկային վարակ

A54.0 Միզասեռական համակարգի ստորին հատվածների գոնոկոկային վարակ՝ առանց հարմիզուկային կամ հարակից գեղձերի արքցեսի (թարախակույտի) առաջացման

Գոնոկոկային՝

- վուլվովագինիտ՝ ԱՀՃ
- միզուկաբորբ՝ ԱՀՃ
- ցերվիցիտ՝ ԱՀՃ
- ցիստիտ՝ ԱՀՃ

Բացառությամբ՝

- միզասեռական գեղձերի արքցեսի առաջացման (A54.1)
- հարմիզուկային գեղձերի արքցեսի առաջացման (A54.1)

A54.1 Միզասեռական ուղու ստորին հատվածների գոնոկոկային վարակ՝ հարմիզուկային և հարակից գեղձերի թարախակալմամբ

Բարտոլինյան գեղձերի գոնոկոկային արքցես

A54.2 Գոնոկոկային պելվիոպերիտոնիտ (կոնքաորովայնամզաբորբ) և միզասեռական օրգանների այլ գոնոկոկային վարակ

Գոնոկոկային՝

- էպիդիդիմիտ՝ (N51.1*)
- կանանց կոնքի օրգանների բորբոքային հիվանդություն՝ (N74.3*)
- օրխիտ՝ (N51.1*)
- շագանակագեղձի բորբոքում՝ (N51.0*)

Բացառությամբ՝

գոնոկոկային պելվիոպերիտոնիտի (A54.8)

A54.3 Աչքի գոնոկոկային վարակ

Գոնոկոկային՝

- կոնյունկտիվիտ՝ (H13.1*)
- իրիդոցիկլիտ՝ (H22.0*)

Նորածինների գոնոկոկային օֆթալմիա

A54.4՝ Ոսկրամկանային համակարգի գոնոկոկային վարակ

Գոնոկոկային՝

- հոդաբորբ (M01.3*)

- բուրսիտ (M73.0*)
- օստեոմիելիտ (M90.2*)
- սինովիտ (M68.0*)
- տենոսինովիտ (M68.0*)

A54.5 Գոնոկոկային ֆարինգիտ (ընպանաբորբ)

A54.6 Հետանցքուղիղաղիքային շրջանի գոնոկոկային վարակ

A54.8 Այլ գոնոկոկային վարակներ

Գոնոկոկային՝

- ուղեղի արքցես (թարախակույտ)† (G07*)
- էնդոկարդիտ† (I39.8*)
- մենինգիտ† (G01*)
- միոկարդիտ† (I41.0*)
- պերիկարդիտ† (I32.0*)
- պերիտոնիտ† (K67.1*)
- թոքաբորբ† (J17.0*)
- սեպսիս
- մաշկի ախտահարում

Բացառությամբ՝

գոնոկոկային պելվիոպերիտոնիտ (A54.2)

A54.9 Գոնոկոկային վարակ՝ չճշտված

A55 Խլամիդիային լիմֆոգրանուլոմա (վեներական)

Ներառյալ՝

Դյուրան-Նիկոլ-Ֆավրի (Durand-Nicolas-Favre) հիվանդությունը
 Կլիմայական կամ տրոպիկական բուբոնը
 Աճուկային լիմֆոգրանուլոման
 Էստիոմենը

A56 Սեռական ուղիով փոխանցվող խլամիդիային այլ վարակներ

Ներառյալ՝

սեռական ուղիով փոխանցվող հիվանդությունները՝ հարուցված խլամիդիա տրախոմատիսով (Chlamydia trachomatis)

Բացառությամբ՝

խլամիդիային՝

- լիմֆոգրանուլոմայի (A55)
- նորածինների (նեոնատալ)
 - կոնյունկտիվիտի (եղջերաթաղանթի բորբոքում) (P39.1)
 - թոքաբորբի (P23.1)

Վիճակներ՝ դասակարգված A74.-դասում

A56.0 Միզասեռական համակարգի ստորին հատվածի խլամիդիային վարակներ
 խլամիդիային՝

- վուլվովագինիտ
- միզուկաբորբ
- ցերվիցիտ
- ցիստիտ

A56.1 Փոքր կոնքի և այլ միզասեռական օրգանների խլամիդիային վարակներ
 խլամիդիային՝

- էպիդիդիմիտ† (N51.1*)
- կանանց կոնքի օրգանների բորբոքային հիվանդություն† (N74.4*)

- օրխիտո՛ (N51.1*)

A56.2 Միզասեռական համակարգի չճշտված խլամիդիային վարակ

A56.3 Հետանցքուղիդաղիքային շրջանի խլամիդիային վարակ

A56.4 Խլամիդիային ֆարինգիտ

A56.8 Սեռական ուղիով փոխանցվող այլ տեղակայմամբ խլամիդիային վարակներ

A57 Շանկրոհի

Փափուկ շանկր

A58 Աճուկային գրանուլոմա

Դոնովանոզ

A59 Տրիխոմոնոզ

Բացառությամբ՝

աղիքային տրիխոմոնոզի (A07.8)

A59.0 Միզասեռական տրիխոմոնոզ

սպիտակաձորանք (հեշտոցային)

պրոստատիտ (N51.0*)

} հարուցված տրիխոմոնասով
(Trichomonas vaginalis)

A59.8 Այլ տեղակայմամբ տրիխոմոնոզ

A59.9 Տրիխոմոնոզ՝ չճշտված

A60 Հեղանցքասեռական հերպես վիրուսային վարակ (Herpes simplex)

A60.0 Սեռական օրգանների և միզասեռական համակարգի հերպես վիրուսային վարակ՝

- կանանց մոտ (N77.0-N77.1*)
- տղամարդկանց մոտ (N51.-*)

A60.1 Ուղիղ աղիքի և շուրջհետանցքային մաշկային ծածկույթների հերպես վիրուսային վարակներ

A60.9 Հետանցքասեռական շրջանի հերպեսային վարակ՝ չճշտված

A63 Առավելապես սեռական ուղիով փոխանցվող այլ հիվանդություններ այլ դասերում չդասակարգված

Բացառությամբ՝

հպավարակիչ կակղամորթի (Molluscum contagiosum) (B08.1)

արգանդի պարանոցի պապիլոմայի (D26.0)

A63.0 Հետանցքասեռական (վեներական) գորտնուկներ (կոնդիլոմաներ)

A63.8 Առավելապես սեռական ուղիով փոխանցվող ճշտված այլ հիվանդություններ

A64 Սեռական ուղիով փոխանցվող չճշտված վեներական հիվանդություն՝ ԱՀԾ

**ՍՊԻՐՈԽԵՏՆԵՐՈՎ ՀԱՐՈՒՑՎԱԾ ԱՅԼ ՀԻՎԱՆԴՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ
(A65-A69)**

Բացառությամբ՝

լեպտոսպիրոզի (A27.-)
սիֆիլիսի (A50-A53)

A65 Ոչ վեներական սիֆիլիս

Ներառյալ՝

Բեջելը
Էնդեմիկ սիֆիլիսը
Նյովերան

A66 Ֆրամբեզիա

Ներառյալ՝

- բուրանը
- պիանը
- ֆրամբեզիան (արևադարձային)
- A66.0 Առաջնային ֆրամբեզիային ախտահարում
 - Ֆրամբեզիային շանկր
 - Առաջնային ֆրամբեզիա
 - Առաջնային ֆրամբեզիային խոց
 - Մորից փոխանցված ֆրամբեզիա
- A66.1 Ներբանի բազմաթիվ պապիլոմաներ և ներբանաինպիանոմա
 - Պիանոմա
 - Ֆրամբեզիոմա
 - Ներբանի և ափի ֆրամբեզիային պապիլոմա
- A66.2 Մաշկային այլ ֆրամբեզիական վաղ ախտահարում
 - Մաշկային ֆամբեզիա վարակման պահից հինգ տարուց պակաս վաղեմությամբ
 - Վաղ ֆամբեզիա (մաշկային) (միկրոպապուլյոզ) (պապուլյոզ) (բծավոր) (բծավոր-պապուլյոզ)
 - Ֆրամբեզիո վաղ ֆրամբեզիայի ժամանակ
- A66.3 Ֆրամբեզիային հիպերկերատոզ
 - «Սատակի ձեռք»
 - Հիպերկերատոզ ափային կամ ներբանային (վաղ) (ուշացած) հարուցված ֆամբեզիայով
 - «Որդերի կերած» ոտնաթաթերի ներբաններ
- A66.4 Ֆրամբեզիական վարակակոշտուկներ (գումմա) և խոցեր
 - Գումմոզ ֆրամբեզիո
 - Հանգուցային ուշ ֆրամբեզիո (խոցային)
- A66.5 Գանգոզա
 - Խեղող ռինոֆարինգիտ
- A66.6 Ոսկրերի և հողերի ֆրամբեզիային ախտահարում
 - Գանգլիոն
 - Հիդրարտոզ
 - Օստեիտ
 - Պերիօստիտ

} ֆրամբեզիայի ժամանակ
(վաղ) (ուշացած)

Գունդու
Ոսկրի գումմա
Գումմոզային օստեիտ
կամ պերիօստիտ

} ֆրամբեզիայի ժամանակ
(ուշացած)

A66.7 Ֆրամբեզիաների այլ դրսևորումներ
Հարիոդային հանգույցներ ֆրամբեզիայի ժամանակ
Լորձաթաղանթների ֆրամբեզիա

A66.8 Գաղտնի (լատենտ) ֆրամբեզիա

A66.9 Ֆրամբեզիա՝ չճշտված
Ֆրամբեզիա՝ առանց կլինիկական արտահայտությունների դրական
շճաբանական ռեակցիայով

A67 Պինդրա (կարապե)

A67.0 Առաջնային ախտահարում պինտայի ժամանակ

- Շանկր (առաջնային)
- Պապուլա (առաջնային)

} պինտայի ժամանակ

A67.1 Միջանկյալ ախտահարում պինտայի ժամանակ

- Էրիթեմատոզ վահանիկներ
- Հիպերքրոմային ախտահարումներ
- Հիպերկեռատոզ

} պինտայի ժամանակ

Պինտիդ

A67.2 Ուշացած ախտահարում պինտայի ժամանակ
Սրտանոթային ախտահարումներ՝ (I98.1*)

- Մաշկային ախտահարումներ՝
 - Ապապիզմենտացվող
 - Սպիային
 - Դիսքրոմային

} պինտայի ժամանակ

A67.3 Խառը ախտահարում պինտայի ժամանակ
Մաշկի ապապիզմենտացվող և հիպերքրոմային ախտահարումներ պինտայի
ժամանակ

A67.9 Պինտա՝ չճշտված

A68 Հետադարձ տենդեր

Ներառյալ՝

հետադարձ տիֆը

Բացառությամբ՝

Լայմի հիվանդության (A69.2)

A68.0 Ոջլային հետադարձ տենդ
Հետադարձ տենդ՝ հարուցված Բորելիա ռեկուրենտով (Borrelia recurrentis)

A68.1 Համաճարակային հետադարձ տիֆ
Հետադարձ տենդեր՝ հարուցված Բորելիա (Borrelia) ցանկացած տեսակով,
բացառությամբ՝ Բորելիա ռեկուրենտից (Borrelia recurrentis)

A68.9 Հետադարձ տենդ՝ չճշտված

A69 Սպիրոխետրաներից առաջացած այլ վարակներ

A69.0 Քայքայվող (նեկրոտիկ) խոցային ստոմատիտ (բերանաբորբ)
Մեռուկային ստոմատիտ

Ֆուզոսպիրոխետոզային մեռուկ (նեկրոզ)

Նոմա

A69.1 Վենսանի այլ վարակներ

Ֆուզոսպիրոխետոզային ֆարինգիտ (ընկանաբորբ)

Մեռուկացնող խոցային (սուր)՝

- լնդաբորբ (գինգիվիտ)
- լնդաստոմատիտ (լնդաբերանաբորբ)

Սպիրոխետալ ստոմատիտ

խոցափառային անգինա (բկաբորբ) (Trench mouth)

Վենսանի՝

- անգինա (բկաբորբ)
- գինգիվիտ

A69.2 Լայմի հիվանդություն

Տևական թափառող էրիթեմա՝ հարուցված բորելիա բուրգդորֆերիով

(*Borrelia burgdorferi*)

A69.8 Ճշտված այլ սպիրոխետային վարակներ

A69.9 Սպիրոխետային վարակ՝ չճշտված

ԽԼԱՄԻԴԻԱՆԵՐՈՎ ՀԱՐՈՒՑՎԱԾ ԱՅԼ ՀԻՎԱՆԴՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ (A70-A74)

A70 Խլամիդիա պսիտացիով (*Chlamydia psittaci*) հարուցված վարակ

Ներառյալ՝

Օռնիտոզը

Թուֆակների հիվանդությունը

Պսիտակոզը

A71 Տրախոմա

Բացառությամբ՝

տրախոմայի հետևանքների (B94.0)

A71.0 Տրախոմայի սկզբնափուլ

Կասկածելի տրախոմա

A71.1 Տրախոմայի ակտիվ փուլ

Հատիկավոր կոնյունկտիվիտ (տրախոմատոզային)

Տրախոմատոզային

- բշտիկային (ֆոլիկուլյար) կոնյունկտիվիտ
- պաննուս

A71.9 Տրախոմա՝ չճշտված

A74 Խլամիդիաներով հարուցված այլ հիվանդություններ

Բացառությամբ՝

խլամիդիային թոքաբորբի (J16.0)

նորածնային (նեոնատալ) խլամիդիային՝

- կոնյունկտիվիտի (P39.1)
- թոքաբորբի (P23.1)

խլամիդիաներով հարուցված սեռական ճանապարհով փոխանցվող

հիվանդությունների (A55-A56)

A74.0† Խլամիդիային կոնյունկտիվիտ (եղջրաթաղանթի բորբոքում) (H13.1*)

Պարատրախոմա

- A74.8 Խլամիդիային այլ հիվանդություններ
Խլամիդիային պերիտոնիտ (K67.0*)
- A74.9 Խլամիդիային վարակ՝ չճշտված
Խլամիդիոզ՝ ԱՀՃ

**ՌԻԿԵՏՍԻՈՉՆԵՐ
(A75-A79)**

**A75 Բծավոր տիֆ
Բացառությամբ՝**

- Ռիկետսիոզի՝ հարուցված Էրլիխիա սենետսուով (Ehrlichia sennetsu (A79.8)
- A75.0 Համաճարակային ոջլային տիֆ՝ հարուցված Ռիկետսիա պրովազեկիով (Rickettsia prowazekii)
Դասական տիֆ (տենդ)
Համաճարակային (ոջլային տիֆ)
- A75.1 Կրկնվող տիֆ (Բրիլլի հիվանդություն) (Brill)
Բրիլլի-Ցինսերի (Brill-Zinsser) հիվանդություն
- A75.2 Ռիկետսիա տիֆիով (Rickettsia typhi) հարուցված տիֆ
Առնետային (լվային) տիֆ
- A75.3 Ռիկետսիա ցուցուգամուշիով (Rickettsia tsutsugamushi) հարուցված տիֆ
Տզային (թփային) տիֆ
Ցուցուգամուշի (ճապոնական, գետային) տիֆ
- A75.9 Բծավոր տիֆ
Տիֆ (տենդ)՝ ԱՀՃ

A77 Բծավոր տենդ (տզային ռիկետսիոզներ)

- A77.0 Բծավոր տենդ՝ հարուցված ռիկետսիա ռիկետսիայով (Rickettsia rickettsii)
Ժայռասարերի բծավոր տենդ
Սան-Պաուլոյի տենդ
- A77.1 Բծավոր տենդ՝ հարուցված ռիկետսիա կոնորիով (Rickettsia conorii)
Աֆրիկյան տզային տենդ
Հնդկական տզային տենդ
Միջերկրածովյան տզային տենդ
Մարսելյան տենդ
- A77.2 Բծավոր տենդ՝ հարուցված ռիկետսիա սիբերիկայով (Rickettsia siberica)
Հյուսիսասիական տզային տենդ
Սիբիրյան տզային տենդ
- A77.3 Բծավոր տենդ՝ հարուցված ռիկետսիա ավստրալիսով (Rickettsia australis)
Քվինսլենդյան տզային տենդ
- A77.8 Այլ բծավոր տենդեր
- A77.9 Բծավոր տենդեր՝ չճշտված
Տզային տենդ՝ ԱՀՃ

A78 Քյու տենդ (Q fever)

Ներառյալ՝

- Վարակ՝ հարուցված կոքսիելա բուրնետիով (Coxiella burnetti)
- Իններորդ մղոնի տենդը
- Քվադրիլատերալ տենդը (Quadrilateral)

A79 Այլ ռիկետսիոզներ

A79.0 Խրամատային տենդ

Հնգօրյա պարոքսիզմալ տենդ

Վոլիմյան տենդ (Wolhynian)

A79.1 Ծաղկատիպ ռիկետսիոզ՝ հարուցված Ռիկետսիա ակարիոզ (Rickettsia akari)

Բշտիկավոր ռիկետսիոզ

Կյու Գարդենի (Kew Garden) տենդ

A79.8 Ճշտված այլ ռիկետսիոզներ

Ռիկետսիոզ՝ հարուցված էիրլիխիա սենետսուոզ (Ehrlichia sennetsu)

A79.9 Ռիկետսիոզ՝ չճշտված

Վարակ հարուցված ռիկետսիաներով՝ ԱՀՃ

ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ՆՅԱՐԴԱՅԻՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԻ ՎԻՐՈՒՍԱՅԻՆ ՎԱՐԱԿՆԵՐ (A80-A89)

Բացառությամբ՝

- պոլիոմիելիտի հետևանքների (B91) բարդությունների
- վիրուսային էնցեֆալիտի (B94.1) բարդությունների

A80 Սուր պոլիոմիելիտ

A80.0 Սուր պարալիտիկ (լուծանքավոր) պոլիոմիելիտ՝ առաջացած պատվաստանյութից

A80.1 Սուր պարալիտիկ պոլիոմիելիտ՝ հարուցված բերովի վայրի վիրուսով

A80.2 Սուր պարալիտիկ պոլիոմիելիտ՝ հարուցված վայրի բնական վիրուսով

A80.3 Չճշտված և այլ սուր պարալիտիկ պոլիոմիելիտ

A80.4 Սուր ոչ պարալիտիկ պոլիոմիելիտ

A80.9 Սուր պոլիոմիելիտ՝ չճշտված

A81 Կենտրոնական նյարդային համակարգի դանդաղընթաց վիրուսային վարակներ Ներառյալ՝

Կենտրոնական նյարդային համակարգի պրոհնային հիվանդություններ

A81.0 Կրեյցֆելդտ-Ջակոբի (Creutzfeldt-Jakob) հիվանդություն

Ենթասուր սպունգանման էնցեֆալոպաթիա (ուղեղախտություն)

A81.1 Ենթասուր սկլերոզացվող պանէնցեֆալիտ

Դոսոնի (Dawson) էնցեֆալիտ (ուղեղաբորբ)՝ վիրուսային մարմնիկների միացումով

Վան Բոգարտի (Van Bogaert) սկլերոզացնող լեյկոէնցեֆալոպաթիա

A81.2 Հարածուն (պրոգրեսիվ) բազմօջախային էնցեֆալոպաթիա

Բազմօջախային լեյկոէնցեֆալոպաթիա՝ ԱՀՃ

A81.8 Կենտրոնական նյարդային համակարգի դանդաղընթաց վիրուսային այլ

վարակներ

Կուռու

A81.9 Կենտրոնական նյարդային համակարգի դանդաղընթաց վիրուսային չճշտված

վարակներ

Կենտրոնական նյարդային համակարգի պրոհնային հիվանդություններ՝ ԱՀՃ

A82 Կատաղություն

- A82.0 Անտառային կատաղություն
- A82.1 Քաղաքային կատաղություն
- A82.9 Կատաղություն՝ չճշտված

A83 Մոծակային վիրուսային էնցեֆալիտ

Ներառյալ՝

մոծակային վիրուսային մենինգոէնցեֆալիտը

Բացառությամբ՝

Վենետուելայի ձիու էնցեֆալիտի (A92.2)

- A83.0 Ճապոնական էնցեֆալիտ
- A83.1 Ձիու արևմտյան էնցեֆալիտ
- A83.2 Ձիու արևելյան էնցեֆալիտ
- A83.3 Սենտ-Լուիսի էնցեֆալիտ
- A83.4 Ավստրալիական էնցեֆալիտ
 - Կունջին վիրուսի (Kunjin) հիվանդություն
- A83.5 Կալիֆորնիական էնցեֆալիտ
 - ԼաԿրոս էնցեֆալիտ
- A83.6 Հիվանդություն՝ հարուցված Ռոցիոյի (Rocio) վիրուսով
- A83.8 Մոծակային այլ վիրուսային էնցեֆալիտներ
- A83.9 Մոծակային վիրուսային էնցեֆալիտ՝ չճշտված

A84 Տզային վիրուսային էնցեֆալիտ

Ներառյալ՝

տզային վիրուսային մենինգոէնցեֆալիտը

- A84.0 Հեռավոր արևելյան տզային էնցեֆալիտ (ռուսական գարնանամառային էնցեֆալիտ)
- A84.1 Կենտրոնատեղոպական տզային էնցեֆալիտ
- A84.8 Այլ տզային վիրուսային էնցեֆալիտներ
 - Լոուպինի հիվանդություն
 - Հիվանդություն՝ հարուցված Պովասսանի վիրուսով (Powassan virus)
- A84.9 Տզային վիրուսային էնցեֆալիտ՝ չճշտված

A85 Այլ վիրուսային էնցեֆալիտներ՝ այլ դասերում չդասակարգված

Ներառյալ՝

ճշտված վիրուսային՝

- մենինգոէնցեֆալիտը՝ այլ դասերում չդասակարգված
- էնցեֆալոմիելիտը՝ այլ դասերում չդասակարգված

Բացառությամբ՝

բարորակ միալգիկ էնցեֆալոմիելիտի (G93.3)

լիմֆոցիտար խորիոմենինգիտի (A87.2)

էնցեֆալիտի, առաջացած՝

- հերպեսի վիրուսից (Herpes simplex) (B00.4)
- կարմրուկի վիրուսից (B05.)
- համաճարակային պարոտիտի (խոզուկի) վիրուսից (B26.2)
- պոլիոմիելիտի վիրուսից (A80.-)
- գոտևորող որքինի վիրուսից (B02.0)

A85.0† Էնտերովիրուսային էնցեֆալիտ (G05.1*)

Էնտերովիրուսային էնցեֆալոմիելիտ

A85.1† Ադենովիրուսային էնցեֆալիտ (G05)

Աղենովիրուսային մենինգոէնցեֆալիտ (G05)
A85.2 Հոդվածոտանիններից փոխանցվող վիրուսային էնցեֆալիտ՝ չճշտված
A85.8 Ճշտված վիրուսային այլ էնցեֆալիտներ

**A86 Վիրուսային էնցեֆալիտ չճշտված
Ներառյալ՝**

- Վիրուսային՝
- էնցեֆալոմիելիտը՝ ԱՀՃ
 - Մենինգոէնցեֆալիտը՝ ԱՀՃ

**A87 Վիրուսային մենինգիտ
Բացառությամբ՝**

- Մենինգիտի, հարուցված՝
- հերպեսի վիրուսով (herpes simplex) (B00.3)
 - կարմրուկի վիրուսով (B05.1)
 - համաճարակային պարոտիտի (խոզուկի) վիրուսով (B26.1)
 - պոլիոմիելիտի վիրուսով (A80.-)
 - գոտևորող որքինի վիրուսով (B02.1)

A87.0† Էնտերովիրուսային մենինգիտ (G02.0*)
Մենինգիտ՝ հարուցված Կոկսակի վիրուսով
Մենինգիտ՝ հարուցված էխովիրուսով

A87.1† Աղենովիրուսային մենինգիտ (G02.0*)

A87.2 Լիմֆոցիտար խորիոմենինգիտ
Լիմֆոցիտար մենինգոէնցեֆալիտ

A87.8 Վիրուսային այլ մենինգիտ

A87.9 Վիրուսային մենինգիտ՝ չճշտված

**A88 Կենտրոնական նյարդային համակարգի վիրուսային վարակներ՝ այլ դասերում
չդասակարգված**

Բացառությամբ՝

- վիրուսային
- մենինգիտի՝ ԱՀՃ (A87.9)
 - էնցեֆալիտի՝ ԱՀՃ (A86)

A88.0 Էնտերովիրուսային էկզանթեմատոզ տենդ (Բոստոնյան էկզանթեմա)

A88.1 Համաճարակային գլխապտույտ

A88.8 Կենտրոնական նյարդային համակարգի այլ ճշտված վիրուսային վարակներ

A89 Կենտրոնական նյարդային համակարգի վիրուսային վարակներ՝ չճշտված

ՀՈԴՎԱԾՈՏԱՆԻՆԵՐՈՎ ՓՈԽԱՆՑՎՈՂ ՎԻՐՈՒՍԱՅԻՆ ՏԵՆԴԵՐ ԵՎ ՎԻՐՈՒՍԱՅԻՆ
ՀԵՄՈՌԱԳԻԿ ՏԵՆԴԵՐ
(A90-A99)

A90 Դենգեի տենդ (դենգեի դասական տենդ)

Բացառությամբ՝

- դենգեի վիրուսով հարուցված հեմոռագիկ տենդի (A91)

A91 Դենգեի վիրուսով հարուցված հեմոռագիկ տենդ

**A92 Մոծակային վիրուսային այլ տենդեր
Բացառությամբ՝**

- Ռոսս գետի հիվանդության (B33.1)
- A92.0 Չիկունգունյա վիրուսով հարուցված հիվանդություն
- A92.1 Օ՛Նյոնգ-Նյոնգի տենդ
- A92.2 Ձիու Վենեսուելյան տենդ
 - ձիու Վենեսուելյան էնցեֆալիտ
 - հիվանդություն՝ հարուցված էնցեֆալոմիելիտի վիրուսով
- A92.3 Արևմտյան Նեղոսի (West Nile) հիվանդություն
Արևմտյան Նեղոսի տենդ (վիրուսային)
- A92.4 Ռիֆտ-Վալլի տենդ (Ռիֆտ հովտի տենդ)
- A92.8 Մոծակային վիրուսային ճշտված այլ տենդ
- A92.9 Մոծակային վիրուսային տենդ՝ չճշտված

**A93 Հողվածոտանիներով փոխանցվող այլ վիրուսային տենդեր՝ այլ դասերում
չդասակարգված**

- A93.0 Օրոպուշ վիրուսով հարուցված հիվանդություն
Օրոպուշ տենդ
- A93.1 Մլակային տենդ
Պապատաչի տենդ
Ֆլեբոտոմուս տենդ
- A93.2 Կոլորադյան տզային տենդ
- A93.8 Հողվածոտանիներով փոխանցվող այլ վիրուսային ճշտված տենդեր
Պիրի վիրուսով հարուցված հիվանդություն
Վեզիկուլյար ստոմատիտի վիրուսով հարուցված հիվանդություն (Ինդիանայի
տենդ)

**A94 Հողվածոտանիներով փոխանցվող վիրուսային տենդեր՝ չճշտված
Ներառյալ՝**

- Արբովիրուսային տենդ՝ ԱՀՃ
- Արբովիրուսային վարակ՝ ԱՀՃ

A95 Դեղին տենդ

- A95.0 Անտառային դեղին տենդ
Ջունգլիների դեղին տենդ
- A95.1 Քաղաքային դեղին տենդ
- A95.9 Դեղին տենդ՝ չճշտված

A96 Արենավիրուսային հեմոռագիկ տենդ

- A96.0 Խունին հեմոռագիկ տենդ
Արգենտինյան հեմոռագիկ տենդ
- A96.1 Մաչուպո հեմոռագիկ տենդ
Բոլիվյան հեմոռագիկ տենդ
- A96.2 Լասսի տենդ
- A96.8 Արենավիրուսային հեմոռագիկ այլ տենդ
- A96.9 Արենավիրուսային հեմոռագիկ տենդ՝ չճշտված

**A98 Վիրուսային հեմոռագիկ այլ տենդեր՝ այլ դասերում չդասակարգված
Բացառությամբ՝**

- Չիկոնգունյայի հեմոռագիկ տենդի (A92.0)
- Դենգեի հեմոռագիկ տենդի (A91)
- A98.0 Ղրիմյան հեմոռագիկ տենդ (Կոնգո վիրուսով հարուցված)
Կենտրոնասիական հեմոռագիկ տենդ
- A98.1 Օմսկի հեմոռագիկ տենդ
- A98.2 Կյասանուրյան անտառային հիվանդություն
- A98.3 Մարբուրգ (Marburg) վիրուսով հարուցված հիվանդություն
- A98.4 Էբոլա (Ebola) վիրուսով հարուցված հարուցված հիվանդություն
- A98.5 Հեմոռագիկ տենդ՝ երիկամային համախտանիշով
Հեմոռագիկ տենդ՝
 - համաճարակային տենդ
 - կորեական տենդ
 - ռուսական տենդՀանտա վիրուսով հարուցված հիվանդություն
Հանտա վիրուսով հարուցված հիվանդություն՝ երիկամային դրսևորումներով
Համաճարակային նեֆրոպաթիա

Բացառությամբ՝

- Հանտա վիրուսով հարուցված (Hantavirus) կարդիո-թոքային համախտանիշի (B33.4†, J17.1*)
- Համաճարակային նեֆրոպաթիա
- A98.8 Ճշտված այլ վիրուսային հեմոռագիկ տենդեր

A99 Վիրուսային հեմոռագիկ տենդ՝ չճշտված

**ՄԱՇԿԻ ԵՎ ԼՈՐՁԱԹԱՂԱՆԹԻ ԱՆՏԱՀԱՐՄԱՄԲ ԲՆՈՐՈՇՎՈՂ
ՎԻՐՈՒՍԱՅԻՆ ՎԱՐԱԿՆԵՐ
(B00-B09)**

**B00 Հասարակ հերպես վիրուսով (herpes simplex) հարուցված վարակներ
Բացառությամբ՝**

- հետանցքասեռական հերպեսային վիրուսային վարակի (A60.-)
- բնածին հերպեսային վիրուսային վարակի (P35.2)
- գամմա-հերպեսվիրուսային մոնոնուկլեոզի (B27.0)
- հերպեսային անգինայի (բկաբորբ) (B08.5)
- B00.0 Հերպեսվիրուսային թրմոր (էկզեմա)
Կապոշի թրմոր
- B00.1 Հերպես վիրուսային բշտիկավոր (վեզիկուլյար) մաշկաբորբ՝ հարուցված
հասարակ հերպեսով՝
 - դեմքի (facialis)
 - շրթունքի, շրթունքային (labialis)Բշտիկավոր մաշկաբորբ
 - ականջի } հարուցված մարդու (ալֆա)
 - շրթունքի } հերպես 2 վիրուսով
- B00.2 Հերպեսային գինգիվոստոմատիտ և ֆարինգոտոնզիլիտ
Հերպեսվիրուսային ֆարինգիտ
- B00.3† Հերպեսային մենինգիտ (G02.0*)
- B00.4† Հերպեսային էնցեֆալիտ (G05.1*)

- Հերպեսվիրուսային մենինգոէնցեֆալիտ
Կապիկանման հիվանդություն
- B00.5 Աչքի հերպեսային հիվանդություն
Հերպեսային վիրուսային՝
- կոնյունկտիվիտ (H13.1*)
 - կոպերի մաշկաբորբ (H03.1*)
 - իրիդոցիկլիտ (H22.0*)
 - ծիածանաբորբ (իրիտ) (H22.0*)
 - կերատիտ (H19.1*)
 - կերատոկոնյունկտիվիտ (H19.1*)
 - անոթենաբորբ (H22.0*)
- B00.7 Գեներալիզացված (համատարածուն) հերպեսային հիվանդություն
Հերպեսվիրուսային սեպսիս
- B00.8 Հերպեսային վարակի այլ ձևեր
Հերպետիկ՝
- հեպատիտ (K77.0*)
 - մատի ծայրային ֆալանգի փափուկ մասի թարախային բորբոքում
- B00.9 Հերպեսային վարակ՝ չճշտված

B01 Ջրծաղիկ

- B01.0† Ջրծաղիկ՝ մենինգիտով (G02.0*)
- B01.1† Ջրծաղիկ՝ էնցեֆալիտով (G05.1*)
Էնցեֆալիտ ջրծաղիկից հետո
Ջրծաղիկային էնցեֆալոմիելիտ
- B01.2† Ջրծաղիկ՝ թոքաբորբով (J17.1*)
- B01.8 Ջրծաղիկ՝ այլ բարդություններով
- B01.9 Ջրծաղիկ՝ առանց բարդությունների
Ջրծաղիկ՝ ԱՀՃ

B02 Գոտևորոզ որքին (հերպես զոստեր) (herpes zoster) Բացառությամբ՝

- գոտևորոզ հերպեսի (shingles, zona)
- B02.0† Գոտևորոզ որքին՝ էնցեֆալիտի հետ (G05.1*)
Գոտևորոզ որքին՝ մենինգոէնցեֆալիտով
- B02.1† Գոտևորոզ որքին՝ մենինգիտի հետ (G02.0*)
- B02.2† Գոտևորոզ որքին՝ նյարդային համակարգի այլ բարդություններով
Հետհերպեսային՝
- դիմային նյարդի ծնկի գանգլիոնիտ (G53.0*)
 - պոլինևրոպաթիա (G63.0*)
 - եռորյակ նյարդի նևրալգիա (G53.0*)
- B02.3† Գոտևորոզ որքին՝ աչքի բարդություններով
Չոստեր՝
- կոպաբորբ (H03.1*)
 - կոնյունկտիվիտ (H13.1*)
 - իրիդոցիկլիտ (H22.0*)
 - ծիածանաբորբ (H22.0*)
 - կերատիտ (H19.2*)
 - կերատոկոնյունկտիվիտ (H19.2*)

- սկլերիտո՛ (H19.0*)
- B02.7 Դիսեմինացված (տարածուն) գոտևորոլ որքին
- B02.8 Գոտևորոլ որքին՝ այլ բարդություններով
- B02.9 Գոտևորոլ որքին՝ առանց բարդությունների
Գոտևորոլ որքին՝ ԱՀՃ

B03 Բնական ծաղիկ (variola nigra)

Ծանոթություն:

1980թ. Առողջապահության համաշխարհային վեհաժողովի երեսուներեքերորդ նստաշրջանը հայտարարեց բնական ծաղիկ վերացման մասին, սակայն դասակարգման տվյալ դիրքորոշումը պահպանված է՝ համաճարակաբանական հսկողության նպատակով:

B04 Վարակ՝ հարուցված կապիկի ծաղիկ վիրուսով

B05 Կարմրուկ

Ներառյալ՝

մորբիլի (morbilli) հիվանդությունը

Բացառությամբ՝

- ենթասուր կարծրացնող (սկլերոզացնող) պանէնցեֆալիտի (A81.1)
- B05.0՛ Կարմրուկ՝ բարդացած էնցեֆալիտով (G05.1*)
Հետկարմրուկային էնցեֆալիտ
- B05.1՛ Կարմրուկ՝ բարդացած մենինգիտով (G02.0*)
Հետկարմրուկային մենինգիտ
- B05.2՛ Կարմրուկ՝ բարդացած թոքաբորբով (J17.1*)
Հետկարմրուկային թոքաբորբ
- B05.3՛ Կարմրուկ՝ բարդացած օտիտով (միջին ականջաբորբ) (H67.1*)
Հետկարմրուկային օտիտ
- B05.4 Կարմրուկ՝ աղիքային բարդություններով
- B05.8 Կարմրուկ՝ այլ բարդություններով
Կարմրուկային կերատիտ և կերատոկոնյունկտիվիտո՛ (H19.2*)
- B05.9 Կարմրուկ՝ առանց բարդությունների
Կարմրուկ՝ ԱՀՃ

B06 Կարմրախտ

Բացառությամբ՝

- բնածին կարմրախտի (P35.0)
- B06.0՛ Կարմրախտ՝ նյարդային բարդություններով
Կարմրախտային հիվանդություն
- էնցեֆալիտ (G05.1*)
 - մենինգիտ (G02.0*)
 - մենինգոէնցեֆալիտ (G05.1*)
- B06.8 Կարմրախտ՝ այլ բարդություններով
Կարմրախտային հիվանդություն
- հողաբորբո՛ (M01.4*)
 - թոքաբորբո՛ (J17.1*)
- B06.9 Կարմրախտ՝ առանց բարդություննի
Կարմրախտ՝ ԱՀՃ

B07 Վիրուսային գորտնուկներ

Ներառյալ՝

Գորտնուկը՝

- հասարակ

Բացառությամբ՝

հետանցքասեռական (վեներական) գորտնուկների (A63.0)

Պապիլոմայի (պտկուռուցք)՝

- միզապարկի (D41.4)
- արգանդի պարանոցի (D26.0)
- կոկորդի (D14.1)

B08 Մաշկի և լորձաթաղանթի ախտահարումով բնորոշվող այլ վիրուսային վարակներ՝ այլ դասերում չդասակարգված

Բացառությամբ՝

վեզիկուլյար ստոմատիտի (բշտիկավոր բերանաբորբի) վիրուսով հարուցված հիվանդության (A93.8)

B08.0 Օրթոպոքսվիրուսով (Orthopoxvirus) հարուցված այլ վարակներ

Կովերի ծաղիկ

Օրֆ վիրուսով հարուցված հիվանդություն

Կովերի կեղծ ծաղիկ (կթվորուիների հանգույցներ)

Պատվաստանյութ

Բացառությամբ՝

կապիկի ծաղիկ վիրուսով հարուցված վարակների (B04)

B08.1 Հպավարակիչ (կոնտակտային) կակղամորթ

B08.2 Հանկարծակի էկզանթեմա (վեցերորդ հիվանդություն)

B08.3 Վարակային էրիթեմա (հինգերորդ հիվանդություն)

B08.4 Էնտերովիրուսային վեզիկուլյար ստոմատիտ (բերանաբորբ)՝ էկզանթեմայով Ձեռքի, ոտքի և բերանի հիվանդություն

B08.5 Էնտերովիրուսային վեզիկուլյար ֆարինգիտ
Հերպանգինա

B08.8 Մաշկի և լորձաթաղանթների ախտահարումներով բնորոշվող այլ ճշտված վարակներ

Էնտերովիրուսային ավշագեղձային ֆարինգիտ (ըմպանաբորբ)

Ձեռքի և բերանի հիվանդություն (դաբադ)

Տանա վիրուսի հիվանդություն (Tanapox)

Յաբա վիրուսի հիվանդություն (Yaba pox)

B09 Մաշկի և լորձաթաղանթի ախտահարումով բնորոշվող վիրուսային վարակներ՝ չճշտված

Ներառյալ՝

Վիրուսային՝

- Էնանտեման՝ ԱՀՃ
- Էկզանտեման՝ ԱՀՃ

**ՎԻՐՈՒՍԱՅԻՆ ՀԵՊԱՏԻՏ (ԼՅԱՐԴԱԲՈՐԲ)
(B15-B19)**

Բացառությամբ՝

հերպես վիրուսային (herpes simplex) հեպատիտի (B00.8)

վիրուսային հեպատիտի հետևանքների (B94.2)

ցիտոմեգալովիրուսային հեպատիտի (B25.1)
Հետ տրանսֆուզիոն հեպատիտի ժամանակ դեղանյութը նույնականացնելու
անհրաժեշտության դեպքում կիրառվում է արտաքին պատճառների լրացուցիչ
ծածկագիր (Գլուխ XX):

B15 Սուր հեպատիտ Ա (A)

B15.0 Հեպատիտ Ա՝ լյարդային կոմայով
B15.9 Հեպատիտ Ա՝ առանց լյարդային կոմայի
Հեպատիտ Ա՝ (սուր) (վիրուսային)՝ ԱՀՃ

B16 Սուր հեպատիտ Բ (B)

B16.0 Սուր հեպատիտ Բ՝ դելտա ազենտով (ազդակով) համավարակ (կոինֆեկցիա)՝
լյարդային կոմայով
B16.1 Սուր հեպատիտ Բ՝ դելտա ազենտով համավարակ (կոինֆեկցիա)՝ առանց
լյարդային կոմայի
B16.2 Սուր հեպատիտ Բ՝ առանց դելտա ազենտի՝ լյարդային կոմայով
B16.9 Սուր հեպատիտ Բ՝ առանց դելտա ազենտի և լյարդային կոմայի
Հեպատիտ Բ՝ (սուր) (վիրուսային)՝ ԱՀՃ

B17 Վիրուսային սուր այլ հեպատիտներ

B17.0 Հեպատիտ Բ (B)՝ վիրուսակրի սուր դելտա (գեր) վարակ
B17.1 Սուր հեպատիտ Յ (C)
B17.2 Սուր հեպատիտ Ե (E)
B17.8 Ճշտված սուր վիրուսային այլ հեպատիտներ
B17.9 Սուր վիրուսային հեպատիտներ՝ չճշտված
Սուր հեպատիտ՝ ԱՀՃ

B18 Քրոնիկ վիրուսային հեպատիտ

B18.0 Քրոնիկ վիրուսային հեպատիտ Բ՝ դելտա ազենտով (ազդակով)
B18.1 Քրոնիկ վիրուսային հեպատիտ Բ՝ առանց դելտա ազենտի
Քրոնիկ (վիրուսային) հեպատիտ Բ
B18.2 Քրոնիկ վիրուսային հեպատիտ Յ
B18.8 Քրոնիկ վիրուսային այլ հեպատիտ
B18.9 Քրոնիկ վիրուսային հեպատիտ՝ չճշտված

B19 Վիրուսային հեպատիտ՝ ճշտված

B19.0 Չճշտված վիրուսային հեպատիտ՝ լյարդային կոմայով
B19.9 Չճշտված վիրուսային հեպատիտ՝ առանց լյարդային կոմայի

**ՄԱՐԴՈՒ ԻՄՈՒՆԱՅԻՆ ԱՆԲԱՎԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ ՎԻՐՈՒՍՈՎ (ՄԻԱՎ) ՀԱՐՈՒՑՎԱԾ
ՀԻՎԱՆԴՈՒԹՅՈՒՆ
(B20-B24)**

Բացառությամբ՝

մարդու իմունային անբավարարության վիրուսով (ՄԻԱՎ) հարուցված վարակն առանց ախտանշանների (Z21)

B20 Մարդու իմունային անբավարարության վիրուսով (ՄԻԱՎ) հարուցված հիվանդություն՝ վարակիչ և մակաբուծային հիվանդությունների դրսևորմամբ Բացառությամբ՝

- ՄԻԱՎ-ով հարուցված սուր վարակային համախտանիշի (B23.0)
- B20.0 ՄԻԱՎ-ով հարուցված հիվանդություն՝ միկոբակտերիալ վարակի դրսևորմամբ
- ՄԻԱՎ-ով հարուցված հիվանդություն՝ տուբերկուլյոզի դրսևորմամբ
- B20.1 ՄԻԱՎ-ով հարուցված հիվանդություն այլ մանրէային վարակների դրսևորմամբ
- B20.2 ՄԻԱՎ-ով հարուցված հիվանդություն՝ ցիտոմեգալովիրուսային վարակի դրսևորմամբ
- B20.3 ՄԻԱՎ-ով հարուցված հիվանդություն՝ այլ վիրուսային վարակների դրսևորմամբ
- B20.4 ՄԻԱՎ-ով հարուցված հիվանդություն՝ կանդիդոզի դրսևորմամբ
- B20.5 ՄԻԱՎ-ով հարուցված հիվանդություն՝ այլ միկոզների դրսևորմամբ
- B20.6 ՄԻԱՎ-ով հարուցված հիվանդություն՝ պնևմոցիստիս կարինիի (*Pneumocystis carinii*) կողմից հարուցված՝ թոքաբորբի դրսևորմամբ
- B20.7 ՄԻԱՎ-ով հարուցված հիվանդություն՝ բազմակի վարակների դրսևորմամբ
- B20.8 ՄԻԱՎ-ով հարուցված հիվանդություն՝ այլ վարակիչ և մակաբուծային հիվանդությունների դրսևորմամբ
- B20.9 ՄԻԱՎ-ով հարուցված հիվանդություն՝ վարակիչ և մակաբուծային չճշտված հիվանդությունների դրսևորմամբ
- ՄԻԱՎ-ով հարուցված հիվանդություն՝ վարակի դրսևորմամբ՝ ԱՀԾ

B21 ՄԻԱՎ-ով հարուցված հիվանդություն՝ չարորակ նորագոյացությունների դրսևորմամբ

- B21.0 ՄԻԱՎ-ով հարուցված հիվանդություն՝ Կապոշիի սարկոմայի դրսևորմամբ (Kaposi)
- B21.1 ՄԻԱՎ-ից հարուցված հիվանդություն՝ Բերկիտի լիմֆոմայի դրսևորմամբ (Burkitt)
- B21.2 ՄԻԱՎ-ով հարուցված այլ հիվանդություն՝ ոչ Հոջկինի լիմֆոմայի դրսևորմամբ (non-Hodgkin)
- B21.3 ՄԻԱՎ-ով հարուցված հիվանդություն՝ ավշային (լիմֆատիկ), արյունաստեղծ և համանման հյուսվածքների այլ չարորակ նորագոյացությունների դրսևորմամբ
- B21.7 ՄԻԱՎ-ով հարուցված հիվանդություն՝ բազմաքանակ չարորակ նոյագոյացությունների դրսևորմամբ
- B21.8 ՄԻԱՎ-ով հարուցված հիվանդություն՝ չարորակ այլ նորագոյացությունների դրսևորմամբ
- B21.9 ՄԻԱՎ-ով հարուցված հիվանդություն՝ չարորակ նորագոյացությունների դրսևորմամբ՝ չճշտված

B22 ՄԻԱՎ-ով հարուցված հիվանդություն՝ այլ ճշտված հիվանդությունների դրսևորմամբ

- B22.0 ՄԻԱՎ-ով հարուցված հիվանդություն՝ էնցեֆալոպաթիայի դրսևորմամբ
- ՄԻԱՎ-ով հարուցված թուլամտություն
- B22.1 ՄԻԱՎ-ով հարուցված հիվանդություն՝ լիմֆատիկ ինտերստիցիալ պնևմոնիտի դրսևորմամբ
- B22.2 ՄԻԱՎ-ով հարուցված հիվանդություն՝ հյուծող համախտանիշի դրսևորմամբ
- ՄԻԱՎ հիվանդություն կյանքի մարման դրսևորմամբ

Հյուժող հիվանդություն (կտրուկ հյուժման համախտանիշ)
B22.7 ՄԻԱՎ-ով հարուցված հիվանդություն՝ բազմաքանակ հիվանդությունների
դրսևորմամբ՝ դասակարգված այլ խմբերում

Ծանոթություն:

Այս խմբից օգտվելու դեպքում պետք է հղում կատարվի հիվանդացության և
մահացության ծածկագրման մասին համապատասխան հրահանգներին:

B23 ՄԻԱՎ-ով հարուցված հիվանդություն՝ այլ վիճակների դրսևորմամբ

- B23.0 Սուր ՄԻԱՎ-ով վարակային համախտանիշ
- B23.1 ՄԻԱՎ-ով հարուցված հիվանդություն՝ ձգձգվող (պերսիստենտային)
գեներալիզացված լիմֆադենոպաթիայի դրսևորմամբ
- B23.2 ՄԻԱՎ-ով հարուցված ԱՀՃ՝ արյունաքանական և իմունաքանական
խանգարումների դրսևորմամբ
- B23.8 ՄԻԱՎ-ով հարուցված ճշտված հիվանդություն՝ այլ վիճակների դրսևորմամբ

B24 ՄԻԱՎ-ով հարցված հիվանդություն՝ չճշտված

Ներառյալ՝

Ձեռքբերովի իմունային անբավարարության համախտանիշը (ՁԻԱՀ)՝ ԱՀՃ
ՁԻԱՀ ստացված կոմպլեքսը (համալիր)՝ ԱՀՃ

**ՎԻՐՈՒՍԱՅԻՆ ԱՅԼ ՀԻՎԱՆԴՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ
(B25-B34)**

B25 Ցիտոմեգալովիրուսային հիվանդություն

Բացառությամբ՝

- բնածին ցիտոմեգալովիրուսային վարակի (P35.1)
- ցիտոմեգալովիրուսային մոնոնուկլեոզի (B27.1)
- B25.0† Ցիտոմեգալովիրուսային պնևմոնիտ (J17.1*)
- B25.1† Ցիտոմեգալովիրուսային հեպատիտ (K77.0*)
- B25.2† Ցիտոմեգալովիրուսային պանկրեատիտ (K87.1*)
- B25.8 Ցիտոմեգալովիրուսային այլ հիվանդություններ
- B25.9 Ցիտոմեգալովիրուսային հիվանդություն՝ չճշտված

B26 Համաճարակային պարօտիպ (խոզուկ)

Ներառյալ՝

- պարօտիտ՝
 - վարակային
 - համաճարակային
- B26.0† Պարօտիտային օրխիտ (N51.1*)
- B26.1† Պարօտիտային մենինգիտ (G02.0*)
- B26.2† Պարօտիտային էնցեֆալիտ (G05.1*)
- B26.3† Պարօտիտային պանկրեատիտ (K87.1*)
- B26.8 Համաճարակային պարօտիտ այլ բարդություններով
Պարօտիտային՝
 - հոդաբորբ† (M01.5*)
 - միոկարդիտ† (I41.1*)
 - նեֆրիտ (երիկամաբորբ)† (N08.0*)

- պոլիներոպաթիա† (G63.0*)
- B26.9 Չբարդացված համաճարակային պարոտիտ (հարականջային գեղձի բորբոքում)
 Համաճարակային պարոտիտ՝
- ԱՀՃ
 - Պարոտիտ՝ ԱՀՃ

B27 Վարակային մոնոնուկլեոզ

Ներառյալ՝

- Պֆեյֆֆերի հիվանդությունը (Pfeiffer)
 - գեղձային տենդը
 - մոնոցիտար անգինան (բկաբորբ)
- B27.0 Մոնոնուկլեոզ՝ հարուցված գամմահերպեսային վիրուսով
 Մոնոնուկլեոզ՝ հարուցված Էպստեյն-Բար վիրուսով (Epstein-Barr virus)
- B27.1 Ցիտոմեգալովիրուսային մոնոնուկլեոզ
- B27.8 Այլ վարակային մոնոնուկլեոզ
- B27.9 Վարակային մոնոնուկլեոզ՝ չճշտված

B30 Վիրուսային կոնյունկտիվիտ

Բացառությամբ՝

- աչքի հիվանդության՝ հարուցված վիրուսներով՝
 - հերպեսի (Herpes simplex) (B00.5)
 - գոտևորող որքինի (B02.3)
- B30.0† Կերատոկոնյունկտիվիտ՝ հարուցված ադենովիրուսով (H19.2*)
 Համաճարակային կերատոկոնյունկտիվիտ
- B30.1† Կոնյունկտիվիտ՝ հարուցված ադենովիրուսով (H13.1*)
 Լողավազանների կոնյունկտիվիտ
 Սուր բշտիկային ադենովիրուսային կոնյունկտիվիտ
- B30.2 Վիրուսային ֆարինգոկոնյունկտիվիտ
- B30.3† Սուր համաճարակային հեմոռագիկ կոնյունկտիվիտ (էնտերովիրուսային)
 (H13.1*)
 Կոնյունկտիվիտ հարուցված՝
 - կոկսակի վիրուս 24-րդ տեսակով
 - էնտերո վիրուս 70-րդ տեսակով
 Հեմոռագիկ կոնյունկտիվիտ՝ սուր, համաճարակային
- B30.8† Վիրուսային այլ կոնյունկտիվիտ (H13.1*)
 Նյուկաստլ կոնյունկտիվիտ (Newcastle)
- B30.9 Վիրուսային կոնյունկտիվիտ՝ չճշտված

B33 Վիրուսային այլ հիվանդություններ՝ այլ դասերում չդասակարգված

- B33.0 Համաճարակային միալգիա
 Բոռնհոլմի հիվանդություն (Bornholm)
- B33.1 Ռոսս-Ռիվերի հիվանդություն
 Համաճարակային պոլիարթրիտ և էկզանտեմա
 Ռոսս-Ռիվերի տենդ
- B33.2 Վիրուսային կարդիտ
- B33.3 Ռետրովիրուսային վարակներ՝ այլ դասերում չդասակարգված
 Ռետրովիրուսային վարակներ՝ ԱՀՃ

B33.4† Հանտա վիրուսով հարուցված (Hantavirus) (կարդիո)-թոքային համախտանիշ (HPS) (HCHS) (J17.1*)

X-վիրուսային հիվանդություն թոքային դրսևորումներով

Սին Նոմբեյի (Sin Nombre) վիրուսով հարուցված հիվանդություն

HPS, թոքային X-վիրուսով հարուցված համախտանիշի հետ կապված երիկամային անբավարարությունը նույնականացնելու անհրաժեշտության դեպքում կիրառվում է N17.9 ծածկագիրը

Բացառությամբ՝

հեմոռագիկ տենդի՝ երիկամային դրսևորմամբ (A98.5†, N08.0*)

B33.8 Վիրուսային այլ հիվանդություններ՝ չճշտված

B34 Վիրուսային վարակ՝ չճշտված տեղակայմամբ

Բացառությամբ՝

ցիտոմեգալովիրուսային հիվանդության՝ ԱՀՃ (B25.9)

հերպեսի վիրուսով (herpes simplex) հարուցված վարակի՝ ԱՀՃ (B00.9)

ռետրովիրուսային վարակի՝ ԱՀՃ (B33.3)

վիրուսներ, որպես այլ դասերում դասակարգված հիվանդությունների պատճառ (B97.-)

B34.0 Ադենովիրուսային վարակ՝ չճշտված

B34.1 Էնտերովիրուսային վարակ՝ չճշտված

Կոկսակի վիրուսի վարակ՝ ԱՀՃ

Էխովիրուսի վարակ՝ ԱՀՃ

B34.2 Կորոնավիրուսային վարակ՝ չճշտված տեղակայմամբ

Բացառությամբ՝

Առանձին սուր ռեսպիրատոր համախտանիշի (U04.9)

B34.3 Պարվովիրուսային վարակ՝ չճշտված տեղակայմամբ

B34.4 Պապովավիրուսային վարակ՝ չճշտված տեղակայմամբ

B34.8 Վիրուսային այլ վարակներ՝ չճշտված տեղակայմամբ

B34.9 Վիրուսային վարակ՝ չճշտված

Վիրեմիա՝ ԱՀՃ

ՄԻԿՈՉՆԵՐ (ՍՆԿԱԽՏԵՐ)

(B35-B49)

Բացառությամբ՝

օրգանական փոշիով առաջացած գերզգայունության թոքաբորբի (պնևմոնիտի) (J67.-) սնկանման միկոզի (C84.0)

B35 Դերմատոֆիտիա

Ներառյալ՝

էպիդերտոֆիտոնը (Epidertophyton)

միկրոսպորում և տրիխոսֆիտոն (Microsporumu Tichophyton) տեսակի սնկերով հարուցված վարակները

Ֆավուսը ցանկացած տիպի՝ բացառությամբ B36.- խմբում նշվածների

B35.0 Սնկախտ՝ մորուքի և գլխի (Tinea barbae, tinea capitis)

Գոնջ

Կերիոն

Խուզող որքին

Միկոտիկ թզակ (սիկոզ)

- B35.1 Եղունգների միկոզ (Tinea unguium)
 Եղունգների դերմատոֆիտոզ
 Օնիխոմիկոզ
 Եղունգների խուզող որքին
- B35.2 Դաստակների միկոզ (Tinea manuum)
 Դաստակի դերմատոֆիտիա
 Ձեռքերի խուզող որքին
- B35.3 Ոտնաթաթի միկոզ (Tinea pedis)
 Ատլետի ոտնաթաթ
 Ոտնաթաթի դերմատոֆիտոզ
 Ոտնաթաթի խուզող որքին
- B35.4 Իրանի միկոզ (Tinea corporis)
 Իրանի խուզող որքին
- B35.5 Կղմինդրանման միկոզ (Tinea imbricata)
 Տոկելո
- B35.6 Աճուկային էպիդերմոֆիթիա (Tinea cruris)
 Աճուկի խուզող որքին
 Քոր
 Աճուկային դերմատոմիկոզ
 Աճուկային էպիդերմոֆիթիա (էկզեմա)
- B35.8 Այլ դերմոֆիթիաներ
 Դերմատոֆիտոզ՝
 - դիսեմինացիա (տարածուն)
 - հատիկավոր
- B35.9 Դերմոֆիթիա՝ չճշտված
 Խուզող որքին՝ ԱՀԾ

B36 Այլ մակերեսային միկոզներ

- B36.0 Թեփոտող որքին
 Որքին՝
 - դեղին
 - գույնզգույն
- B36.1 Սև միկոզ
 Ափերի կերատոմիկոզ սև
 Միկոսպորոզ սև
 Որքին սև
- B36.2 Սպիտակ պյեդրա
 Միկոզ սպիտակ
- B36.3 Սև պյեդրա
- B36.8 Այլ ճշտված մակերեսային միկոզներ
- B36.9 Մակերեսային միկոզներ՝ չճշտված

B37 Կանդիդոզ

Ներառյալ՝

- կադիդոզը
- մոնիլիազը

Բացառությամբ՝

- նորածնային կանդիդոզի (P37.5)

B37.0 Կանդիդոզային ստոմատիտ (բերանաբորբ)

Բերանի խոռոչի կաթնուկ

B37.1 Թոքային կանդիդոզ

B37.2 Մաշկի և եղունգների կանդիդոզ

Կանդիդոզային՝

- օնիխիա
- պարանոխիա

Քացառությամբ՝

բարուրային դերմատիտի (L22)

B37.3 Կուլվայի և հեշտոցի կանդիդոզ (N77.1*)

Կանդիդոզային վուլվովագինիտ

Վուլվայի կաթնուկ

Մոնոլիազային վուլվովագինիտ

B37.4 Միզասեռական այլ օրգանների տեղակայմամբ կանդիդոզ

Կանդիդային՝

- բալանիտ (N51.2*)
- ուրետրիտ (N37.0*)

B37.5 Կանդիդոզային մենինգիտ (G02.1*)

B37.6 Կանդիդոզային էնդոկարդիտ (I39.8*)

B37.7 Կանդիդոզային սեպսիս

B37.8 Կանդիդոզ՝ այլ տեղակայմամբ

Կանդիդային՝

- շրթնաբորբ
- աղեբորբ

B37.9 Կանդիդոզ՝ չճշտված

B38 Կոկցիդիոդոմիկոզ

B38.0 Թոքային սուր կոկցիդիոդոմիկոզ

B38.1 Քրոնիկ թոքային կոկցիդիոդոմիկոզ

B38.2 Թոքային կոկցիդիոդոմիկոզ՝ չճշտված

B38.3 Մաշկային կոկցիդիոդոմիկոզ

B38.4 Կոկցիդիոդոմիկոզային մենինգիտ (G02.1*)

B38.7 Գեներալիզացված (համատարածուն) կոկցիդիոդոմիկոզ

Ընդհանրացված կոկցիդիոդոզ

B38.8 Կոկցիդիոդոմիկոզի այլ ձևեր

B38.9 Կոկցիդիոդոմիկոզ՝ չճշտված

B39 Հիստոպլազմոզ

B39.0 Սուր թոքային վարակ՝ հարուցված հիստոպլազմա կապսուլատումով
(Histoplasma capsulatum)

B39.1 Քրոնիկ թոքային վարակ՝ հարուցված հիստոպլազմա կապսուլատումով
(Histoplasma capsulatum)

B39.2 Թոքային հիստոպլազմոզ՝ չճշտված

B39.3 Դիսեմինացված (տարածուն) հիստոպլազմոզ

Գեներալիզացված (համատարածուն) հիստոպլազմոզ

B39.4 Հիստոպլազմոզ՝ չճշտված

Ամերիկյան հիստոպլազմոզ

- B39.5 Վարակ՝ հարուցված հիստոպլազմա կապսուլատումով (*Histoplasma capsulatum*)
Աֆրիկյան հիստոպլազմոզ
B39.9 Հիստոպլազմոզ՝ չճշտված

B40 Բլաստոմիկոզ

Բացառությամբ՝

- բրազիլական բլաստոմիկոզի (B41.-)
կելոիդային բլաստոմիկոզի (B48.0)
B40.0 Սուր թոքային բլաստոմիկոզ
B40.1 Քրոնիկ թոքային բլաստոմիկոզ
B40.2 Թոքային բլաստոմիկոզ՝ չճշտված
B40.3 Մաշկային բլաստոմիկոզ
B40.7 Դիսեմինացված (տարածուն) բլաստոմիկոզ
Գեներալիզացված (համատարածուն) բլաստոմիկոզ
B40.8 Բլաստոմիկոզի այլ ձևեր
B40.9 Բլաստոմիկոզ՝ չճշտված

B41 Պարակոկցիդիոմիկոզ

Ներառյալ՝

- Լյուտցի հիվանդությունը (Lutz)
Բրազիլական բլաստոմիկոզը
B41.0 Թոքային պարակոկցիդիոմիկոզ
B41.7 Դիսեմինացված (տարածուն) պարակոկցիդիոմիկոզ
Գեներալիզացված (համատարածուն) պարակոկցիդիոմիկոզ
B41.8 Պարակոկցիդիոմիկոզի այլ ձևեր
B41.5 Պարակոկցիդիոմիկոզ՝ չճշտված

B42 Սպորոտրիխոզ

- B42.0† Թոքային սպորոտրիխոզ (J99.8*)
B42.1 Մաշկաավշային սպորոտրիխոզ
B42.7 Դիսեմինացված (տարածուն) սպորոտրիխոզ
Գեներալիզացված (համատարածուն) սպորոտրիխոզ
B42.8 Սպորոտրիխոզի այլ ձևեր
B42.9 Սպորոտրիխոզ՝ չճշտված

B43 Խրոնոմիկոզ և ֆեոմիկոտիկային աբսցես (թարախակույտ)

- B43.0 Մաշկային խրոնոմիկոզ
Կոծիծավոր մաշկաբորբ
B43.1 Ուղեղի ֆեոմիկոտիկային աբսցես
Ուղեղային խրոնոմիկոզ
B43.2 Ենթամաշկային ֆեոմիկոտիկային աբսցես և բուշտ (կիստա)
B43.8 Խրոնոմիկոզի այլ ձևեր
B43.9 Խրոնոմիկոզ՝ չճշտված

B44 Ասպերգիլոզ

Ներառյալ՝

- ասպերգիլոման

- B44.0 Մակաբուժային թոքային ասպերգիլոզ
- B44.1 Թոքային ասպերգիլոզի այլ ձևեր
- B44.2 Նշագեղձային ասպերգիլոզ
- B44.7 Դիսեմինացված (տարածուն) ասպերգիլոզ
Գեներալիզացված (համատարածուն) ասպերգիլոզ
- B44.8 Ասպերգիլոզի այլ ձևեր
- B44.9 Ասպերգիլոզ՝ չճշտված

B45 Կրիպտոկոկոզ

- B45.0 Թոքային կրիպտոկոկոզ
- B45.1 Ուղեղային կրիպտոկոկոզ
Կրիպտոկոկային մենինգոէնցեֆալիտ (G02.1*)
- B45.2 Մաշկային կրիպտոկոկոզ
- B45.3 Ոսկրային կրիպտոկոկոզ
- B45.7 Դիսեմինացված (տարածուն) կրիպտոկոկոզ
Գեներալիզացված (համատարածուն) կրիպտոկոկոզ
- B45.8 Կրիպտոկոկոզի այլ ձևեր
- B45.9 Կրիպտոկոկոզ՝ չճշտված

B46 Զիզոմիկոզ

- B46.0 Թոքային մուկորմիկոզ (բորբոսասնկախտ)
- B46.1 Քթաուղեղային մուկորմիկոզ
- B46.2 Աղետամոքսային մուկորմիկոզ
- B46.3 Մաշկային մուկորմիկոզ (Subcutaneous mucormycosis)
- B46.4 Դիսեմինացված (տարածուն) մուկորմիկոզ
Գեներալիզացված (համատարածուն) մուկորմիկոզ
- B46.5 Մուկորմիկոզ՝ չճշտված
- B46.8 Այլ զիզոմիկոզներ
Էնտոմոֆտորոմիկոզ
- B46.9 Զիզոմիկոզ՝ չճշտված

B47 Միցետոմա

- B47.0 Իսկական միցետոմա
Միկոտիկ մադուրյան ոտնաթաթ
Մադուրոմիկոզ
- B47.1 Ակտինոմիցետոմա
- B47.9 Միցետոմա՝ չճշտված

B48 Այլ միկոզներ՝ այլ դասերում չդասակարգված

- B48.0 Լոբոմիկոզ
Կելոիդային բլաստոմիկոզ
Լոբո հիվանդություն
- B48.1 Ռինոսպորիդոզ
- B48.2 Ալլեշերոզ
Վարակ՝ հարուցված պսեուդալեշերիա բոիդիի (Pseudallescheria boydii)

Բացառությամբ՝

իսկական միցետոմայի (B47.0)

B48.3 Գետորիխոզ

B48.4 Պենիցիլոզ

B48.7 Օպորտունիստական միկոզներ

Միկոզներ՝ հարուցված ցածր վիրուլենտությամբ օժտված սնկերից, որոնք ախտածին են դառնում կողմնակի ազեոնների (ազդակների) առկայության դեպքում: Կողմնակի ազեոտ (ազդակ) կարող է հանդիսանալ հյուծանքը կամ իմունոճնշող, ռադիոճառագայթային և այլ բուժումները: Այդ սնկերը սովորական սապրոֆիտներ և փտամանրէներ են, որոնք համատեղ տարածված են բնության մեջ:

B48.8 Ճշտված այլ միկոզներ

B49 Միկոզ՝ չճշտված

**ՊՐՈՏՈՋՈԱՆԵՐՈՎ (ՆԱԽԱԿԵՆԴԱՆԻՆԵՐՈՎ) ՀԱՐՈՒՑՎԱԾ
ՀԻՎԱՆԴՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ
(B50-B64)**

Բացառությամբ՝

ամեոբիազի (A06.-)

նախակենդանիներով հարուցված այլ աղիքային վարակների (A07.-)

B50 Մալարիա (դողերոցք)՝ հարուցված պլազմոդիում ֆալցիպարումով (Plasmodium falciparum)

Ներառյալ՝

խառը վարակները՝ հարուցված պլազմոդիում ֆալցիպարումով (Plasmodium falciparum) մալարիայի մակաբույծների (պլազմոդիումների) այլ ձևերի հետ

B50.0 Մալարիա՝ հարուցված պլազմոդիում ֆալցիպարումով (Plasmodium falciparum)՝ գլխուղեղային բարդություններով

Գլխուղեղային մալարիա՝ ԱՀՃ

B50.8 Մալարիայի այլ՝ ծանր և բարդացած տեսակներ՝ հարուցված պլազմոդիում ֆալցիպարումով (Plasmodium falciparum)

Ծանր կամ բարդացած մալարիա՝ հարուցված պլազմոդիում ֆալցիպարումով (Plasmodium falciparum)՝ ԱՀՃ

B50.9 Մալարիա՝ հարուցված պլազմոդիում ֆալցիպարումով (Plasmodium falciparum)՝ չճշտված

B51 Մալարիա՝ հարուցված պլազմոդիում վիվաքսով (Plasmodium vivax)

Ներառյալ՝

խառը վարակները՝ հարուցված պլազմոդիում վիվաքսով (Plasmodium vivax) պլազմոդիումների այլ տեսակների հետ, բացառությամբ՝ պլազմոդիում ֆալցիպարումի (Plasmodium falciparum)

Բացառությամբ՝

պլազմոդիում ֆալցիպարումի (Plasmodium falciparum) հետ խառը վարակների (B50.-)

B51.0 Մալարիա՝ հարուցված պլազմոդիում ֆալցիպարումով (Plasmodium falciparum)՝ բարդացած փայծաղի պատռվածքով

B51.8 Մալարիա՝ հարուցված պլազմոդիում վիվաքսով (*Plasmodium vivax*)՝ այլ բարդություններով

B51.9 Մալարիա՝ հարուցված պլազմոդիում վիվաքսով (*Plasmodium vivax*)՝ առանց բարդությունների

Մալարիա՝ հարուցված պլազմոդիում վիվաքսով (*Plasmodium vivax*)՝ ԱՀԾ

B52 Մալարիա՝ հարուցված պլազմոդիում մալարիայով (*Plasmodium malariae*)

Ներառյալ՝

խառը վարակներ՝ հարուցված պլազմոդիում մալարիայով (*Plasmodium malariae*) և այլ տիպի պլազմոդիումներով (*Plasmodium*), բացառությամբ՝ պլազմոդիում ֆալցիպարումով (*Plasmodium falciparum*) և պլազմոդիում վիվաքսով (*Plasmodium vivax*):

Մալարիա՝ հարուցված պլազմոդիում մալարիայով (*Plasmodium malariae*)

Բացառությամբ՝

պլազմոդիումի (*plasmodium*) հետ խառնված դեպքերի

- ֆալցիպարումի (*falciparum*) (B50.-)
- վիվաքսի (*vivax*) (B51.-)

B52.0 Մալարիա՝ հարուցված պլազմոդիում մալարիայով (*Plasmodium malariae*)

նեֆրոպաթիայով (երիկամախտություն)

B52.8 Մալարիա՝ հարուցված պլազմոդիում մալարիայով (*Plasmodium malariae*) այլ բարդություններով

B52.9 Մալարիա՝ հարուցված պլազմոդիում մալարիայով (*Plasmodium malariae*) առանց բարդությունների

Մալարիա՝ հարուցված պլազմոդիում մալարիայով (*Plasmodium malariae*)՝ ԱՀԾ

B53 Մալարիայի մակաբուծաբանորեն հաստատված այլ տեսակներ

B53.0 Մալարիա՝ հարուցված պլազմոդիում օվալեով (*Plasmodium ovale*)

Բացառությամբ՝

պլազմոդիումի հետ խառնված դեպքերի

- ֆալցիպարումի (*Plasmodium falciparum*) (B50.-)
- մալարիայի (*malariae*) (B52.-)
- վիվաքսի (*vivax*) (B51.-)

B53.1 Մալարիա՝ հարուցված կապիկի պլազմոդիումով

Բացառությամբ՝

պլազմոդիումի հետ խառնված դեպքերի

- ֆալցիպարումի (*falciparum*) (B50)
- մալարիայի (*malariae*) (B52.-)
- օվալեի (*ovale*) (B53.0)
- վիվաքսի (*vivax*) (B51.-)

B53.8 Մալարիայի մակաբուծաբանորեն հաստատված այլ տեսակներ՝ այլ դասերում չդասակարգված

Մակաբուծաբանորեն հաստատված մալարիա՝ ԱՀԾ

B54 Մալարիա՝ չճշտված

Ներառյալ՝

Կլինիկորեն ախտորոշված մալարիա առանց մակաբուծաբանական հաստատման

B55 Լեյշմանիոզ

- B55.0 Ընդերային (վիսցերալ) լեյշմանիոզ
Կալա-ազար
Հետկալազարային լեյշմանիոզ
- B55.1 Մաշկային լեյշմանիոզ
- B55.2 Մաշկալորձաթաղանթային լեյշմանիոզ
- B55.9 Լեյշմանիոզ՝ չճշտված

B56 Աֆրիկյան տրիպանոսոմոզ

- B56.0 Գամբիական տրիպանոսոմոզ
Վարակ՝ հարուցված գամբիական տրիպանոսոմա բրուցեիով (*Trypanosoma brucei gambiense*)
Արևմտաաֆրիկյան քնախտ
- B56.1 Ռոդեզիական տրիպանոսոմոզ
Արևելաաֆրիկյան քնախտ
Վարակ՝ հարուցված տրիպանոսոմա բրուցեի ռոդեսիենսով (*Trypanosoma brucei rhodesiensis*)
- B56.9 Աֆրիկյան տրիպանոսոմոզ
Քնախտ՝ ԱՀՃ
Տրիպանոսոմոզ՝ ԱՀՃ, այն տարածաշրջաններում, որտեղ տարածված է
աֆրիկյան տրիպանոսոմոզը

B57 Շագասի հիվանդություն

Ներառյալ՝

- ամերիկյան տրիպանոսոմոզը
վարակ՝ հարուցված տրիպանոսոմա կրուզիով (*Trypanosoma cruzi*)
- B57.0† Շագասի հիվանդության սուր ձևը՝ սրտի ախտահարումով (I41.2*, I98.1*)
Շագասի հիվանդության սուր ձև՝
 - սիրտ-անոթային ախտահարմամբ՝ այլ դասերում չդասակարգված (I98.1*)
 - միոկարդիտով (I41.2*)
- B57.1 Շագասի հիվանդության սուր ձևը՝ առանց սրտի ախտահարման
Շագասի հիվանդության սուր ձև՝ ԱՀՃ
- B57.2 Շագասի հիվանդություն (քրոնիկ)՝ սրտի ախտահարումով
Ամերիկյան տրիպանոսոմոզ՝ ԱՀՃ
Շագասի հիվանդություն (քրոնիկ)՝
 - ԱՀՃ
 - սիրտ-անոթային ախտահարմամբ՝ այլ դասերում չդասակարգված (I98.1*)
 - միոկարդիտով (I41.2*)Տրիպանոսոմիազ՝ ԱՀՃ այլ շրջաններում՝ Շագասի հիվանդության գերակշռումով
- B57.3 Շագասի քրոնիկ հիվանդություն՝ աղեստամոքսային համակարգի
ախտահարումով
- B57.4 Շագասի հիվանդություն (քրոնիկ)՝ նյարդային համակարգի ախտահարումով
- B57.5 Շագասի հիվանդություն (քրոնիկ)՝ այլ օրգանների ախտահարումներով

B58 Տոքսոպլազմոզ

Ներառյալ՝

տոքսոպլազմա գոնդիով (*Toxoplasma gondii*) հարուցված վարակը

Բացառությամբ՝

- բնածին տորքսալազմոզի (P37.1)
- B58.0† Տորքսալազմոզային օկուլոպաթիա
 - Տորքսալազմոզային խորիորետինիտ (H32.0*)
- B58.1† Տորքսալազմոզային հեպատիտ (K77.0*)
- B58.2† Տորքսալազմոզային մենինգոէնցեֆալիտ (G05.2*)
- B58.3† Թորքային տորքսալազմոզ (J17.3*)
- B58.8 Տորքսալազմոզ՝ այլ օրգանների ախտահարումով
 - Տորքսալազմոզային՝
 - միոկարդիտ (I41.2*)
 - միոզիտ (M63.1*)
- B58.9 Տորքսալազմոզ՝ չճշտված

B59† Պնևմոցիստոզ (J17.3*)

- Թորքաբորբ՝ հարուցված
 - պնևմոցիստի կարինիով (neumocystis carinii)
 - պնևմոցիստի ժիրովելիով (Pneumocystis jirovecii)

B60 Նախակենդանիներից առաջացած այլ հիվանդություններ՝ այլ դասերում չդասակարգված

Բացառությամբ՝

- իզոսպորոզի (A07.3)
- կրիպտոսպորիդոզի (A07.2)
- B60.0 Բաբեզիոզ
 - Պիրոպլազմոզ
- B60.1 Ականթամեոբիազ
 - Կոնյունկտիվիտ՝ հարուցված ականթամեոբայով (Acanthamoeba) (H13.1*)
 - Կերատոկոնյունկտիվիտ՝ հարուցված ականթամեոբայով (Acanthamoeba) (H19.2*)
- B60.2 Նեգլերիազ
 - Առաջնային ամեոբային մենինգոէնցեֆալիտ (G05.2*)
- B60.8 Նախակենդանիներով հարուցված այլ ճշտված հիվանդություններ
 - Միկրոսպորիդիոզ

B64 Նախակենդանիներից հարուցված այլ հիվանդություններ՝ չճշտված

**ՀԵԼՄԻՆԹՈՉՆԵՐ (ՃԻՃՎԱԽՏՆԵՐ)
(B65-B83)**

B65 Շիստոսոմոզ (բիլգարցիոզ)

Ներառյալ՝

- խխունջային տենդը
- B65.0 Շիստոսոմոզ (միզասեռական)՝ հարուցված շիստոսոմա հեմատոբիումով (Schistosoma haematobium)
- B65.1 Շիստոսոմոզ (աղիքային)՝ հարուցված շիստոսոմա մանսոնիով (Schistosoma mansoni)
- B65.2 Շիստոսոմոզ՝ հարուցված շիստոսոմա ճապոնիկումով (Schistosoma japonicum)
 - Ասիական շիստոսոմոզ
- B65.3 Յերկարիալ մաշկաբորբ (դերմատիտ)

- Լողորդների քոս
- B65.8 Այլ շիստոսոմոզներ
Վարակ՝ հարուցված շիստոսոմա (*Schistosoma*)՝
- ինտերկալատումով (*intercalatum*)
 - մատթեիով (*mattheei*)
 - մեկոնգով (*mekongi*)

B65.9 Շիստոսոմոզ՝ չճշտված

B66 Այլ տրեմատոդոզներ

- B66.0 Օպիստորիսոզ
Ինվազիա՝ հարուցված
- կատվի լյարդային ծծաճիճուներով
 - օպիսթորիսիս (*ֆելինետա*), (*վիվերինի*) (*Opisthorchis (felineus) (viverrini)*)

- B66.1 Կլոնորիսոզ
Լյարդի հիվանդություն՝ հարուցված չինական ծծաճիճվից
Ինվազիա՝ հարուցված կլոնորիսիս սինենսիսով (*Clonorchis sinensis*)
Լյարդի հիվանդություն՝ հարուցված արևելյան ծծաճիճվով

- B66.2 Դիկրոցելիոզ
Ինվազիա՝ հարուցված դիկրոցելիում դենդրիտիկումով (*Dicrocoelium dendriticum*)
Ինվազիա՝ հարուցված նշտարանման ծծաճիճվով

- B66.3 Ֆասցիոլյոզ
Ինվազիա՝ հարուցված ֆասցիոլայով (*Fasciola*)
- գիգանտիկայից (*gigantica*)
 - հեպատիկայից (*hepatica*)
 - ինդիկայից (*indica*)
- Հիվանդություն՝ հարուցված ոչխարի լյարդի ծծաճիճվով

- B66.4 Պարագոնիմոզ
Ինվազիա՝ հարուցված պարագոնիմուսի տարբեր տեսակներով (*Paragonimus species*)
Թոքային դիստոմիազ
Հիվանդություն՝ հարուցված թոքային ծծաճիճվով

- B66.5 Ֆասցիոլոպսիոզ
Ինվազիա՝ հարուցված ֆասցիոլոպսիս բուսկիով (*Fasciolopsis buski*)
Աղիքային դիստոմիազ

- B66.8 Ինվազիա՝ հարուցված այլ երկբերանիկներով
Էխինոստոմիազ (*Echinostomiasis*)
Հետերոֆիազ (*Heterophyiasis*)
Մետագոնիմիազ (*Metagonimiasis*)
Նանոֆիետիազ (*Nanophyetiasis*)
Վատսոնիազ (*Watsoniasis*)

B66.9 Ինվազիա՝ հարուցված երկբերանիկներով՝ չճշտված

B67 Էխինոկոկոզ

Ներառյալ՝

միախոռոչ (հիդատիդոզային) էխինոկոկոզ

- B67.0 Լյարդի ինվազիա՝ հարուցված էխինոկոկոզ գրանուլոսուսիով (*Echinococcus granulosus*)

- B67.1 Թոքի ինվազիա՝ հարուցված էխինոկոկոզ գրանուլոսուսիով (*Echinococcus granulosus*)
- B67.2 Ոսկրի ինվազիա՝ հարուցված էխինոկոկոզ գրանուլոսուսիով (*Echinococcus granulosus*)
- B67.3 Ինվազիա այլ տեղակայմամբ և բազմաքանակ էխինոկոկոզ՝ հարուցված էխինոկոկոզ գրանուլոսուսիով (*Echinococcus granulosus*)
- B67.4 Ինվազիա չճշտված՝ հարուցված էխինոկոկոզ գրանուլոսուսիով (*Echinococcus granulosus*)
Շան կամ դոմանման երիզորդ
- B67.5 Լյարդի ինվազիա՝ հարուցված էխինոկոկոզ մուլտիլոկուլարիով (*Echinococcus multilocularis*)
- B67.6 Ինվազիա այլ տեղակայման և բազմաքանակ էխինոկոկոզ՝ հարուցված էխինոկոկոզ մուլտիլոկուլարիով (*Echinococcus multilocularis*)
- B67.7 Ինվազիա չճշտված՝ հարուցված էխինոկոկոզ մուլտիլոկուլարիով (*Echinococcus multilocularis*)
- B67.8 Լյարդի էխինոկոկոզ՝ չճշտված
- B67.9 Այլ օրգանների էխինոկոկոզ՝ չճշտված
էխինոկոկոզ՝ ԱՀՃ

B68 Տենիոզ

Բացառությամբ՝

- ցիստիցերկոզի (B69.-)
- B68.0 Ինվազիա՝ հարուցված տենիա սոլիումով (*Taenia solium*)
Խոզի երիզորդ կամ (ինվազիա) երիզորդ
- B68.1 Ինվազիա՝ հարուցված տենիա սագինատայով (*Taenia saginata*)
Եզան կամ չզինված երիզորդով (ինվազիա)
Ինվազիա՝ հարուցված հասուն տենիա սագինատայով (*Taenia saginata*)
- B68.9 Տենիոզ չճշտված

B69 Ցիստիցերկոզ

Ներառյալ՝

- խոզի երիզորդի թրթուրային ձևով հարուցված ցիստիցերկոզը (տենիա սոլիում) (*Taenia solium*)
- B69.0 Կենտրոնական նյարդային համակարգի ցիստիցերկոզ
- B69.1 Աչքի ցիստիցերկոզ
- B69.8 Ցիստիցերկոզ՝ այլ տեղակայմամբ
- B69.9 Ցիստիցերկոզ՝ չճշտված

B70 Դիֆիլոբոտրիոզ և սպարգանոզ

- B70.0 Դիֆիլոբոտրիոզ
Ինվազիա դիֆիլոբոտրիումով (սեռահասուն ձևով) (*Diphyllobothrium (latum (pacificum))*)

Բացառությամբ՝

- թրթուրային դիֆիլոբոտրիոզի (B70.1)
- B70.1 Սպարգանոզ
ինվազիա՝ հարուցված
 - սպարգանումով (մանսոնի), (պրոլիֆերում) (*Sparganum-(mansoni) (proliferum)*)

- սպիրոմետրա լարվեիով (*Spirometra larvae*)
Թրթուրային դիֆիլոբոտրիոզ
Սպիրոմետրոզ

B71 Այլ ինվազիաներ՝ առաջացած ցեստոդներից

- B71.0 Հիմենոլեպիդոզ
 Ինվազիա՝ հարուցված թզուկ երիզորդով
 Ինվազիա՝ հարուցված առնետի երիզորդով
- B71.1 Դիպիլիդիոզ
 Ինվազիա՝ հարուցված շների երիզորդով
- B71.8 Ինվազիա՝ հարուցված այլ ճշտված ցեստոդներով
 Յենուրոզ
- B71.9 Ինվազիա՝ հարուցված ցեստոդներով՝ չճշտված
 Երիզով ինվազիա՝ ԱՀՃ

B72 Դրակունկուլյոզ

- Ներառյալ՝**
 Ռիշտան
 Ինվազիան՝ հարուցված դրակունկուլուս մեդինենզիսիով (*Dracunculus medinensis*)

B73 Օնխոցերկոզ

- Ներառյալ՝**
 Ինվազիան՝ հարուցված օնխոցերկա վոլվուլուսիով (*Onchocerca volvulus*)
 Գետային կուրությունը

B74 Ֆիլյարիալոզ

- Բացառությամբ՝**
 օնխոցերկոզի (B73)
 տրոպիկական (թոքային) էոզինոֆիլիայի՝ ԱՀՃ (J82)
- B74.0 Ֆիլյարիատոզ՝ հարուցված վուխերերիա բանկրոֆտիով (*Wuchereria bancrofti*)
- վուխերիոզ
 - փղախտ
- B74.1 Ֆիլյարիատոզ՝ հարուցված բրուգիա մալայիով (*Brugia malayi*)
- B74.2 Ֆիլյարիատոզ՝ հարուցված բրուգիա տիմորիով (*Brugia timori*)
- B74.3 Լոաոզ
 Կալաբարյան ուռուցք
 Աֆրիկյան հիվանդություն՝ հարուցված աչքի հելմինթոզով
 Լոա–Լոա վարակ
- B74.4 Մանսոնելոզ
 Ինվազիա՝ հարուցված մանսոնելայով (*Mansonella*)
- Օզարդի (*ozzardi*)
 - Պերստանս (*perstans*)
 - Ստրեպտոցերկա (*streptocerca*)
- B74.8 Ֆիլյարիատոզի այլ տեսակներ
 Դիրոֆիլարիազ
- B74.9 Ֆիլյարիատոզ՝ չճշտված

B75 Տրիխինելյոզ

Ներառյալ՝

Ինվազիան՝ հարուցված տրիխինելա սպեցիեսով (Trichinella species)
Տրիխինիազը

B76 Անկիլոստոմիդոզ

Ներառյալ՝

ունցինարոզը

B76.0 Անկիլոստոմոզ

Ինվազիա՝ հարուցված անկիլոստոմա սպեցիեսով (Ancylostoma species)

B76.1 Նեկատորոզ

Ինվազիա՝ հարուցված նեկատոր ամերիկանուսով (Necator americanus)

B76.8 Այլ անկիլոստոմիդոզներ

B76.9 Անկիլոստոմիդոզ՝ չճշտված

Թրթուրների ներմաշկային թափառում՝ ԱՀՃ

B77 Ասկարիդոզ

Ներառյալ՝

ասկարիդոզը

կլոր որդերի ինվազիան

B77.0 Ասկարիդոզ՝ աղիքային բարդություններով

B77.8 Ասկարիդոզ՝ այլ բարդություններով

B77.9 Ասկարիդոզ՝ չճշտված

B78 Ստրոնգիլոիդոզ

Բացառությամբ՝

տրիխոստրոնգիլոիդոզի (B81.2)

B78.0 Աղիքային ստրոնգիլոիդոզ

B78.1 Մաշկային ստրոնգիլոիդոզ

B78.7 Դիսեմինացված (տարածուն) ստրոնգիլոիդոզ

B78.9 Ստրոնգիլոիդոզ՝ չճշտված

B79 Տրիխուրոզ

Ներառյալ՝

Տրիխոցեֆալյոզը

Ինվազիան՝ հարուցված մազագլուխ ճիճվով

B80 Էնտերոբիոզ

Ներառյալ՝

Օքսիուրոզը

Ինվազիան՝ սրատուտով

Սրտոնգիլոիդոզը՝ աղիքային

B81 Աղիքային այլ հելմինթոզներ՝ այլ դասերում չդասակարգված

Բացառությամբ՝

անգիոստրոնգիլոիդոզի՝ հարուցված անգիոստրոնգիլուս կանտոնենսով
(Angiostrongylus cantonensis) (B83.2)

անգիոստրոնգիլոիդոզի՝ հարուցված պարաստրոնգիլուս կանտոնենսով
(Parastrongylus cantonensis) (B83.2)

B81.0 Անիզակիոզ

Վարակ՝ հարուցված անիզակիի թրթուրով (*Anisakis larvae*)

B81.1 Աղիքային կապիլյարիոզ

Վարակ՝ հարուցված կապիլարիա ֆիլիպինենզիսով (*Capillaria philippinensis*)

Բացառությամբ՝

յարդի կապիլյարիոզի (B83.8)

B81.2 Տրիխոստրոնգիլիոզ

B81.3 Աղիքային անգիոստրոնգիլիոզ

Անգիոստրոնգիլիոզ՝ հարուցված անգիոստրոնգիլուս կոստարիկենզով
(*Angiostrongylus costaricensis*)

Անգիոստրոնգիլիոզ՝ հարուցված պարաստրոնգիլուս կոստարիկենզով
(*Parastrongylus costaricensis*)

B81.4 Աղիքային ճիճվակրություն՝ խառը էթիոլոգիայով

B81.8 Աղիքային ճիճվակրություն՝ այլ ճշտված

հնվազիա՝ հարուցված էզոֆագոստոմում սպեցիեզով (էզոֆագոստոմիոզ)
(*Oesophagostomum species*) (oesophagostomiasis)

Տերնիդենզմինուտուզով (տերնիդենզիոզ) (*Ternidens deminutus*) (ternidensiasis)

B82 Աղիքային մակարուծություն՝ չճշտված

B82.0 Աղիքային հեղմինթոզներ՝ չճշտված

B82.9 Աղիքային մակարուծություններ՝ չճշտված

B83 Այլ հեղմինթոզներ

Բացառությամբ՝

կապիլյարիոզի

- ԱՀՃ (B81.1)
- աղիքայինի (B81.1)

B83.0 Հիվանդության ընդերքային ձևը՝ հարուցված հեղմինթոզների թրթուրների
թափառումով (ընդերքային *Larva migrans*)

Տոկսոկարիոզ

B83.1 Գնատոստոմոզ

Շարժուն ուռուցք

B83.2 Անգիոստրոնգիլիոզ՝ հարուցված պարաստրոնգիլուզ կանտոնենսիսով

Անգիոստրոնգիլիոզ՝ հարուցված անգիոստրոնգիլուզ կանտոնենսիսով
(*Angiostrongylus cantonensis*)

Էոզինոֆիլ մենինգոէնցեֆալիտ (G05.2*)

Բացառությամբ՝

աղիքային անգիոստրոնգիլիոզի (B81.3)

B83.3 Սինգամիոզ

Սինգամիոզ

B83.4 Ներքին հիրուդինոզ

Բացառությամբ՝

արտաքին հիրուդինոզի (B88.3)

B83.8 Ճշտված այլ հեղմինթոզներ

Ականթոցեֆալյոզ (*Acanthocephaliasis*)

Գոնգիլոնեմյոզ (*Gongylonemiasis*)

Լյարդային կապիլյարյոզ (*Hepatic capillariasis*)

Մետաստրոնգիլյոզ (*Metastrongyliasis*)

Թելազիոզ (Thelaziasis)
B83.9 Հելմինթոզներ՝ չճշտված
Հելմինտներ՝ ԱՀՃ

Բացառությամբ՝

աղիքային հելմինթոզների՝ ԱՀՃ (B82.0)

**ՈՋԼՈՏՈՒԹՅՈՒՆ, ԱԿԱՐԻԱԶ ԵՎ ԱՅԼ ԻՆՖԵՍԱՑԻԱՆԵՐ (ԻՆՎԱԶԻԱՆԵՐ)
(B85-B89)**

B85 Ոջլոտություն և ֆտիրիոզ

B85.0 Ոջլոտություն՝ առաջացած պեդիկուլուս հումանիս կապիտիսով (Pediculus
humanus capitis)

Ինֆեստացիա՝ գլխի ոջիլներով

B85.1 Ոջլոտություն՝ առաջացած պեդիկուլուս հումանիս կորպորիսով (Pediculus
humanus corporis)

Ինֆեստացիա՝ հագուստի ոջիլներով

B85.2 Ոջլոտություն՝ չճշտված

B85.3 Ֆտիրիոզ

Ինֆեստացիա՝

- ցայլոջիլով
- ցայլքի ոջիլով (Phthirus Pubis)

B85.4 Խառը ոջլոտություն

Ինֆեստացիա ոջիլներով B85.0-B85.3 դասակարգված մի քանի ենթադասերում

B86 Քոս

Ներառյալ՝

Ինֆեստացիա՝ քոսային տիզով

B87 Միազ

Ներառյալ՝

ճանճերի թրթուրներով հնվագիան

B87.0 Մաշկային միազ

Սողացող միազ

B87.1 Վերքային միազ

Վնասվածքային միազ

B87.2 Աչքի միազ

B87.3 Քիթըմպանային միազ

Կոկորդային միազ

B87.4 Ականջի միազ

B87.8 Միազ՝ այլ տեղակայումով

Մեզասեռական միազ

Աղիքային միազ

B87.9 Միազ՝ չճշտված

B88 Այլ ինֆեստացիաներ

B88.0 Այլ ակարիազ

Ակարողերմատիտ

Մաշկաբորբ՝ հարուցված՝

- Դեմոդեքս սպեցիեսով (Demodex species)
- Դերմանիզուս գալլինեով (Dermanyssus gallinae)
- Լիպոնիզոիդես սանգուինեուսով (Liponyssoides sanguineus)

Տրոմբիկուլյոզ

Բացառությամբ՝

քուսի (B86)

B88.1 Տունգիոզ (արևադարձային ավազային տզերից հարուցված ինվազիա)

B88.2 Հողվածոտանիներով հարուցված այլ ինվազիաներ

Սկարաբիոզ

B88.3 Արտաքին գիրուդինոզ

Տզրուկի ինվազիա

Բացառությամբ՝

ներքին գիրուդինոզի (B83.4)

B88.8 Ճշտված այլ ինֆեստացիաներ

Իխտիոմակաբուծություն՝ հարուցված վանդելիա կիռոզայով (Vandellia cirrhosa)

Լինգվատուլյոզ

Պորոցեֆալյոզ

B88.9 Ինֆեստացիա՝ չճշտված

Ինֆեստացիա (մաշկային)՝ ԱՀՃ

Ոջլոտություն՝ ԱՀՃ

Մաշկային մակաբույծներ՝ ԱՀՃ

B89 Մակաբուծային հիվանդություն՝ չճշտված

ՎԱՐԱԿԻԶ ԵՎ ՄԱԿԱԲՈՒԾԱՅԻՆ ՀԻՎԱՆԴՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՀԵՏԵՎԱՆՔՆԵՐ (B90-B94)

Ծանոթություն:

Այս դասերը պետք է օգտագործել A00-B89 դասերում ցույց տված վիճակները նշելու համար՝ որպես պատճառի հետևանքներ: «Հետևանքներ» հասկացությունը ներառում է վիճակներ՝ ճշտված որպես այդպիսին, ինչպես նաև հիվանդությունների մնացորդային երևույթներ՝ դասակարգված վերոհիշյալ դասերում, եթե ակնառու է, որ պատճառային հիվանդությունը տվյալ ժամանակահատվածում բացակայում է:

B90 Տուբերկուլյոզի հետևանքներ

B90.0 Կենտրոնական նյարդային համակարգի տուբերկուլյոզի հեռավոր հետևանքներ

B90.1 Միզասեռական օրգանների տուբերկուլյոզի հեռավոր հետևանքներ

B90.2 Ոսկրերի և հոդերի տուբերկուլյոզի հեռավոր հետևանքներ

B90.8 Այլ ճշտված օրգանների տուբերկուլյոզի հեռավոր հետևանքներ

B90.9 Շնչառական օրգանների տուբերկուլյոզի հեռավոր հետևանքներ՝ չճշտված

Տուբերկուլյոզի հեռավոր հետևանքներ՝ ԱՀՃ

B91 Պոլիոմիելիտի հետևանքներ

Բացառությամբ՝

Հետպոլիոմիելիտային համախտանիշի (G14)

B92 Լեպտայի հետևանքներ

B94 Վարակիչ և մակաբուծային այլ և չճշտված հիվանդությունների հետևանքներ

B94.0 Տրախոմայի հեռավոր հետևանքներ

B94.1 Վիրուսային էնցեֆալիտի հեռավոր հետևանքներ

B94.2 Վիրուսային հեպատիտի հեռավոր հետևանքներ

B94.8 Վարակիչ և մակաբուծային հիվանդությունների ճշտված այլ հեռավոր հետևանքներ

B94.9 Վարակիչ և մակաբուծային հիվանդությունների հեռավոր հետևանքներ՝ չճշտված

**ՄԱՆՐԷԱՅԻՆ, ՎԻՐՈՒՍԱՅԻՆ ԵՎ ԱՅԼ ՎԱՐԱԿԱՅԻՆ ԱԳԵՆՏՆԵՐ
(ԱԶԴԱԿՆԵՐ, ԳՈՐԾՈՆՆԵՐ)
(B95-B97)**

Ծանոթություն:

Այս դասերը չպետք է կիրառվեն առաջնային ծածկագրման ժամանակ: Սրանք սահմանված են լրացուցիչ ծածկագրման համար, երբ նպատակահարմար է նույնականացնել այլ դասերում դասակարգված հիվանդությունների հարուցիչները:

B95 Ստրեպտոկոկերը և ստաֆիլակոկերը՝ որպես այլ դասերում դասակարգված հիվանդությունների հարուցիչներ

B95.0 Ա խմբի ստրեպտոկոկեր

B95.1 Բ խմբի ստրեպտոկոկեր

B95.2 Դ խմբի ստրեպտոկոկեր

B95.3 Ստրեպտոկոկոս պնևմոնիա (*Streptococcus pneumoniae*)

B95.4 Այլ ստրեպտոկոկեր

B95.5 Չճշտված ստրեպտոկոկեր

B95.6 Ոսկեգույն ստաֆիլակոկ (*staphylococcus aureus*)

B95.7 Այլ ստաֆիլակոկեր

B95.8 Ստաֆիլակոկեր՝ չճշտված

B96 Մանրէային այլ ագենտներ՝ (ազդակներ) որպես այլ դասերում դասակարգված հիվանդությունների հարուցիչներ

B96.0 Միկոպլազմա պնևմոնիա (*Mycoplasma pneumoniae*)

B96.1 Կլեբսիլա պնևմոնիա (*Klebsiella pneumoniae*)

B96.2 Էշերիխիա կոլի (*Escherichia coli*)

B96.3 Հեմոֆիլուս ինֆլուենցիա (*Haemophilus influenzae*)

B96.4 Պրոտեոս (միրաբիլիս) (մորգանի) (*Proteus (mirabilis) (morganii)*)

B96.5 Պսևդոմոնաս (էրուզինոզա) (մալլեի) (պսևդոմալլեի) (*Pseudomonas (aeruginosa) (mallei) (pseudomallei)*)

B96.6 Բացիլուս ֆրագիլիս (*Bacillus fragilis*)

B96.7 Կլոստրիդիում պերֆրինգենս (*Clostridium perfringens*)

B96.8 Ճշտված այլ մանրէային ագենտներ (ազդակներ)

B97 Վիրուսային ագենտներ (ազդակներ)՝ որպես այլ դասերում դասակարգված հիվանդությունների հարուցիչներ

B97.0 Ադենովիրուսներ

B97.1 Էնտերովիրուսներ

- Կոքսակի վիրուս
- Էխովիրուս
- B97.2 Կորոնավիրուսներ
- B97.3 Ռետրովիրուսներ
 - Լենտիվիրուս
 - Օնկովիրուս
- B97.4 Ռեսպիրատոր-սինցիթիալ վիրուս
- B97.5 Ռեովիրուսներ
- B97.6 Պարվովիրուսներ
- B97.7 Պապիլոմավիրուսներ
- B97.8 Վիրուսային այլ ազենտներ (ազդակներ)

ԱՅԼ ՎԱՐԱԿԻՉ ՀԻՎԱՆԴՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ
(B99)

B99 Այլ և չճշտված վարակիչ հիվանդություններ

ԳԼՈՒԽ II ՆՈՐԱԳՈՅԱՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

(ՍԻ00 - ԴԻ48) (C00 - D48)

Սույն գլուխը ներառում է հետևյալ բաժինները՝

C00-C97 Չարորակ նորագոյացություններ

C00-C75 Ճշտված տեղակայմամբ չարորակ նորագոյացություններ, որոնք նշված են որպես առաջնակի, կամ ենթադրաբար առաջնակի, բացի ավշային, արյունաստեղծ և դրանց հարակից հյուսվածքների

C00-C14 Շրթունքների, բերանի խոռոչի և ըմպանի չարորակ նորագոյացություններ

C15-C26 Մարսողական օրգանների չարորակ նորագոյացություններ

C30-C39 Շնչառական օրգանների և կրծքավանդակի չարորակ նորագոյացություններ

C40-C41 Ոսկրերի և հողաճառների չարորակ նորագոյացություններ

C43-C44 Մելանոմա և մաշկի այլ չարորակ նորագոյացություններ

C45-C49 Մեզոթելիալ և փափուկ հյուսվածքների չարորակ նորագոյացություններ

C50. Կրծքագեղձի չարորակ նորագոյացություններ

C51-C58 Կանանց սեռական օրգանների չարորակ նորագոյացություններ

C60-C63 Տղամարդու սեռական օրգանների չարորակ նորագոյացություններ

C64-C68 Միզուղիների չարորակ նորագոյացություններ

C69-C72 Աչքի, գլխուղեղի և կենտրոնական նյարդային համակարգի այլ հատվածների չարորակ նորագոյացություններ

C73-C75 Վահանաձև և այլ ներզատական գեղձերի չարորակ նորագոյացություններ

C76-C80 Ոչ ճիշտ նշված, երկրորդային և չճշտված տեղակայմամբ չարորակ նորագոյացություններ

C81-C96 Ավշանման, արյունաստեղծ և նմանատիպ հյուսվածքների չարորակ նորագոյացություններ, որոնք նշված են որպես առաջնակի կամ ենթադրաբար առաջնակի

C97-C97 Բազմակի տեղակայումներով և ինքնուրույն ծագած (առաջնակի) չարորակ նորագոյացություններ

D00-D09 Ծնվելու պահին (in situ) առաջացած նորագոյացություններ

D10-D36 Բարորակ նորագոյացություններ

D37-D48 Անորոշ կամ անհայտ բնույթի նորագոյացություններ

Ծանոթություն:

1. Առաջնակի, ոչ ճիշտ նշված, երկրորդային և չճշտված տեղակայմամբ չարորակ նորագոյացություններ

C76-C80 դասերը ներառում են ոչ ճիշտ առաջնային տեղակայմամբ չարորակ նորագոյացություններ, կամ այնպիսիք, որոնք որոշված են որպես դիսեմինացված՝ քայքայված, ցրված կամ տարածված չարորակ նորագոյացություններ՝ առանց առաջնային տեղակայման նշման: Երկու դեպքում էլ առաջնային տեղակայումը դիտարկվում է որպես անհայտ:

2. Ֆունկցիոնալ ակտիվություն

II գլխին վերաբերում են բոլոր նորագոյացությունները՝ անկախ դրանցում ֆունկցիոնալ ակտիվության առկայությունից կամ բացակայությունից: Եթե անհրաժեշտություն կա ճշտելու ֆունկցիոնալ ակտիվությունը, որն առնչվում է այս կամ այն նորագոյացությանը, կարելի է օգտագործել լրացուցիչ ծածկագիր IV գլխից: **Օրինակ՝** մակերիկամների կատեխոլամին արտազատող չարորակ ֆեոքրոմոցիտոման ծածկագրվում է C74 դասով և լրացուցիչ E27.5 ծածկագրերով, հիպոֆիզի բազոֆիլ ադենոման, որն ուղեկցվում է Իցենկո-Կուշինգի համախտանիշով, ծածկագրվում է D35.2 դասով և լրացուցիչ E24.0 ծածկագրով:

3. Ձևաբանություն

Գոյություն ունեն չարորակ նորագոյացությունների մի շարք հյուսվածքաբանական մեծ խմբեր, որոնք ներառում են կարցինոմաները, տափակ բջջային և ադենոկարցինոմաները, սարկոման, փափուկ հյուսվածքների այլ ուռուցքները՝ ներառյալ մեզոթելիոմաները, լիմֆոման (Հոջկինյան և ոչ Հոջկինյան), լեյկոզը (սպիտակարյունություն), այլ ճշտված և տեղակայմամբ յուրահատուկ տիպի ուռուցքները: Քաղցկեղ տերմինը ընդհանուր է և կարող է օգտագործվել վերը նշված ցանկացած խմբի համար, սակայն այն հազվադեպ է գործածվում ավշային, արյունաստեղծ և դրանց հարակից հյուսվածքների համար: Կարցինոմա տերմինը երբեմն ոչ ճիշտ օգտագործվում է որպես քաղցկեղի հոմանիշ:

II գլխում ուռուցքները դասակարգվում են առավելապես ըստ տեղակայման, ընդարձակ խմբավորումների ներսում՝ ըստ ընթացքը բնորոշող հիմքի: Բացառիկ դեպքերում հյուսվածքային կազմը մատնանշվում է նշված դասի կամ ենթադասի անվանման մեջ:

Ուռուցքների հյուսվածքաբանական տիպը նույնականացնել ցանկացողների համար դրանք ներկայացված են հյուսվածքաբանական առանձին ծածկագրերի ընդհանուր ցանկում: Հյուսվածքաբանական ծածկագրերը վերցված են ուռուցքաբանական հիվանդությունների դասակարգման միջազգային երկրորդ հրատարակությունից (C7-O), որն ապահովում է ուռուցքների անկախ ծածկագրումը՝ ըստ տեղակայման և կազմաբանության: Կազմաբանական ծածկագրերն ունեն 6 նիշ, որոնցից առաջին չորսը որոշում են հյուսվածքաբանական տիպը, 5-րդ նիշը ցույց է տալիս ուռուցքի ընթացքի բնույթը (առաջնային չարորակ, երկրորդային չարորակ, այսինքն՝ մետաստատիկ, ծնվելու պահին (in situ), բարորակ, անորոշ բնույթի), իսկ 6-րդ նիշը որոշում է սոլիդ ուռուցքների տարբերակման աստիճանը և բացի այդ, օգտագործվում է որպես հատուկ ծածկագիր լիմֆոմաների և լեյկոզների համար:

4. Ենթադասերի օգտագործումը II գլխում

Անհրաժեշտ է ուշադրություն դարձնել այս գլխում 8 նիշով ենթադասի հատուկ օգտագործմանը (տե՛ս 5-րդ ծանոթությունը) և այնտեղ, որտեղ անհրաժեշտ է ենթադասը առանձնացնել այլ խմբերի համար, սովորաբար օգտագործվում է 7. ենթադասը:

5. Չարորակ նորագոյացություններ, որոնք դուրս են մեկ տեղակայման սահմաններից և գրանցվում են չորրորդ նիշով՝ ենթադասի 8. կետում (ախտահարումներ, որոնք դուրս են մեկ և ավելի նշված տեղակայումների սահմաններից)

C00-C75 դասերը, ըստ իրենց ծագման տեղի, ներառում են առաջնակի չարորակ նորագոյացությունները: Շատ եռանիշ դասեր հետագայում ստորաբաժանվում են ենթադասերի՝ դիտարկվող օրգանների տարբեր մասերին համապատասխան: Այն նորագոյացությունները, որոնք ընդգրկում են երկու և ավելի կից տեղակայումներ եռանիշ դասի ներսում, և որոնց ծագման տեղը հնարավոր չէ որոշել, դասակարգվում

են ենթադասով չորրորդ 8 նիշով (ախտահարում, որը դուրս է մեկ և ավելի նշված տեղակայումներից), եթե այդպիսի համակցությունը հատուկ չի ցուցակագրվում այլ սյունակներում: Օրինակ՝ կերակրափողի և ստամոքսի կարցինոման նշվում է C16.0 ծածկագրով (կարդիա), իսկ լեզվի ծայրի և ստորին մակերեսի կարցինոման ծածկագրվում է C02.8 ենթադասով: Մյուս կողմից, լեզվի ծայրի կարցինոման, որը ներգրավել է նաև լեզվի ստորին մակերեսը, անհրաժեշտ է ծածկագրել C02.1 ենթադասով, քանի որ ծագման տեղը (տվյալ դեպքում լեզվի ծայրը) հայտնի է: «Ախտահարում, որը դուրս է մեկ և ավելի վերը նշված տեղակայումներից» հասկացությունը ենթադրում է, որ ընդգրկված շրջանները հանդիսանում են հարակից (մեկը շարունակում է մյուսին): Ենթադասերի համարակալման հաջորդականությունը հաճախ (բայց ոչ միշտ) համապատասխանում է տեղակայումների անատոմիական հարևանությանը (օրինակ՝ միզապարկ (C67.-), ուստի ծածկագրողը հնարավոր է, որ ստիպված լինի դիմել անատոմիական տեղեկատուներին, որպեսզի որոշի տեղագրական-տոպոգրաֆիական փոխկապակցությունը: Երբեմն նորագոյացությունը դուրս է գալիս տեղակայման սահմաններից՝ նշված եռանիշ դասով օրգանների մեկ համակարգում: Այդպիսի դեպքերի ծածկագրման համար նախատեսված են հետևյալ ենթադասերը

- C02.8 Լեզվի ախտահարումներ, որոնք դուրս են վերը նշված մեկ և ավելի տեղակայումներից
 - C08.8 Մեծ թքագեղձերի ախտահարումներ, որոնք դուրս են վերը նշված մեկ և ավելի տեղակայումներից
 - C14.8 Շրթունքների, բերանի խոռոչի և ըմպանի ախտահարումներ, որոնք դուրս են վերը նշված մեկ և ավելի տեղակայումներից
 - C21.8 Ուղիղ աղիքի, հետանցքի (անուս) և անալ խողովակի ախտահարումներ, որոնք դուրս են վերը նշված մեկ և ավելի տեղակայումներից
 - C24.8 Լեղուղիների ախտահարումներ, որոնք դուրս են վերը նշված մեկ և ավելի տեղակայումներից
 - C26.8 Մարսողական օրգանների ախտահարումներ, որոնք դուրս են վերը նշված մեկ և ավելի տեղակայումներից
 - C39.8 Շնչառական օրգանների և ներկրծքային օրգանների ախտահարումներ, որոնք դուրս են վերը նշված մեկ և ավելի տեղակայումներից
 - C41.8 Ոսկրերի և հողաճառների ախտահարումներ, որոնք դուրս են վերը նշված մեկ և ավելի տեղակայումներից
 - C49.8 Շարակցական և փափուկ հյուսվածքների ախտահարումներ, որոնք դուրս են վերը նշված մեկ և ավելի տեղակայումներից
 - C57.8 Կանանց սեռական օրգանների ախտահարումներ, որոնք դուրս են վերը նշված մեկ և ավելի տեղակայումներից
 - C63.8 Տղամարդու սեռական օրգանների ախտահարումներ, որոնք դուրս են վերը նշված մեկ և ավելի տեղակայումներից
 - C68.8 Միզային օրգանների ախտահարումներ, որոնք դուրս են վերը նշված մեկ և ավելի տեղակայումներից
 - C72.8 Գլխուղեղի և կենտրոնական նյարդային համակարգի ախտահարումներ, որոնք դուրս են վերը նշված մեկ և ավելի տեղակայումներից
- Որպես օրինակ կարելի է նշել ստամոքսի և բարակ աղիքի կարցինոման, որը անհրաժեշտ է ծածկագրել C26.8 (մարսողական օրգանների ախտահարումներ, որոնք դուրս են վերը նշված մեկ և ավելի տեղակայումներից):

6. Էկզոպիկ (օրգանից դուրս) հյուսվածքների չարորակ նորագոյացություններ

Էկոտոպիկ հյուսվածքների չարորակ նորագոյացություններն անհրաժեշտ է ծածկագրել ըստ հիշատակված տեղակայումների: Օրինակ՝ ենթաստամոքսային գեղձի էկոտոպիկ չարորակ նորագոյացությունները պետք է ծածկագրել որպես ենթաստամոքսային գեղձին վերաբերող, բայց՝ չճշտված (C25.9):

7. Այբբենական ցուցիչի օգտագործումը նորագոյացությունների ծածկագրման ժամանակ

Նորագոյացությունների ծածկագրման ժամանակ դրանց տեղակայմանը զուգահեռ պետք է հաշվի առնել հիվանդության հյուսվածքային կազմը, ընթացքի բնույթը և հյուսվածքային կազմի նկարագրման համար ամենից առաջ անհրաժեշտ է դիմել այբբենական ցուցիչին:

III հատորի ներածությունը ներառում է ընդհանուր հրահանգներ, որոնք առնչվում են այբբենական ցուցիչի ճիշտ օգտագործմանը: II գլխի դասերի և ենթադասերի ճիշտ գործածումն ապահովելու համար անհրաժեշտ է ուշադրություն դարձնել նորագոյացություններին վերաբերող հատուկ հրահանգներին և օրինակներին:

8. Հիվանդությունների միջազգային դասակարգման երկրորդ հրատարակության օգտագործումը ուռուցքաբանության ոլորտում (ՀԴ-Օ)

II գլուխը որոշ հյուսվածքաբանական տիպերի համար ներկայացնում է նեղ տեղագրական դասակարգում: Վերը հիշատակված ՀԴ-Օ-ի տեղագրական ծածկագրերն օգտագործվում են բոլոր նորագոյացությունների համար, նույն եռանիշ և քառանիշ դասերի օգնությամբ, որոնք օգտագործվում են II գլխում չարորակ նորագոյացությունների համար (C00-C77, C80), այդպիսով ապահովելով տեղակայման բարձր կայունությունն այլ նորագոյացությունների համար (չարորակ երկրորդային (մետաստատիկ), բարորակ, ծնվելու պահին (in situ), անորոշ կամ անհայտ բնույթի):

Այդ նպատակով հաստատություններին, որոնք մասնագիտացած են ուռուցքաբանության բնագավառում, ինչպես տեղակայումների, այնպես էլ հյուսվածքաբանական նույնականացման, (ինչպես օրինակ քաղցկեղային ռեգիստրի հարցերով), ուռուցքաբանական հիվանդանոցներին, ախտաբանաանատոմիական բաժիններին, խորհուրդ է տրվում օգտագործել ՀԴ-Օ-ն:

**ՉԱՐՈՐԱԿ ՆՈՐԱԳՈՅԱԳՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ
(C00-C97)**

C00-C75 ճշտված տեղակայմամբ չարորակ նորագոյացություններ, որոնք նշված են որպես առաջնակի կամ ենթադրաբար առաջնակի, բացի ավշային, արյունաստեղծ և դրանց հարակից հյուսվածքներից

**ՇՐԹՈՒՆՔՆԵՐԻ, ԲԵՐԱՆԻ ԽՈՌՈՉԻ ԵՎ ԸՄՊԱՆԻ ՉԱՐՈՐԱԿ
ՆՈՐԱԳՈՅԱԳՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ
(C00-C14)**

**C00 Շրթունքների չարորակ նորագոյացություններ
Բացառությամբ՝**

շրթունքների մաշկի (C43.0, C44.0)

C00 Վերին շրթունքի արտաքին մակերեսի

Վերին շրթունքի՝

- ԱՀՃ
- շրթունքի մակերեսի

- կարմիր երիզի
- C00.1 Ստորին շրթունքի արտաքին մակերեսի
Ստորին շրթունքի՝
- ԱՀՃ
 - շրթունքի մակերեսի
 - կարմիր երիզի
- C00.2 Շրթունքների արտաքին մակերեսների չճշտված մասերի
Կարմիր երիզիների՝ ԱՀՃ
- C00.3 Վերին շրթունքի ներքին մակերեսի
Վերին շրթունքի՝
- այտային մակերեսի
 - սանձիկի
 - լորձաթաղանթի
 - բերանային մակերեսի
- C00.4 Ստորին շրթունքի ներքին մակերեսի
Ստորին շրթունքի՝
- այտային մակերեսի
 - սանձիկի
 - լորձաթաղանթի
 - բերանային մակերեսի
- C00.5 Շրթունքների ներքին մակերեսների չճշտված մասերի
Շրթունքների վերին կամ ստորին՝ չճշտված.
- այտային մակերեսի
 - սանձիկի
 - լորձաթաղանթի
 - բերանային մակերեսի
- C00.6 Շրթունքների կպումների
- C00.8 Ախտահարումներ, որոնք դուրս են մեկ և ավելի վերը նշված տեղակայումների
սահմաններից (տե՛ս 5-րդ ծանոթությունը):
- C00.9 Շրթունքների մասերի՝ չճշտված

C01 Լեզվի հիմքի չարորակ նորագոյացություններ

Լեզվի հիմքի վերին մակերեսի
Լեզվի անշարժ մասի՝ ԱՀՃ
Լեզվի հետին մակերեսի 1/3-ի

C02 Լեզվի այլ և չճշտված մասերի չարորակ նորագոյացություններ

C02.0 Լեզվի քմային մակերեսի
Լեզվի քմային մակերեսի առաջնային մասի 2/3-ի

Բացառությամբ՝

լեզվի հիմքի վերին մակերեսի (C01)

C02.1 Լեզվի կողմնային մակերեսի
Լեզվի ծայրի

C02.2 Լեզվի ստորին մակերեսի
Լեզվի ստորին մակերեսի առաջնային մասի 2/3-ի
Լեզվի սանձիկի

C02.3 Լեզվի չճշտված մասի առաջնային 2/3-ի

Լեզվի միջին մասի՝ ԱՀՃ
Լեզվի շարժուն մասի՝ ԱՀՃ

C02.4 Լեզվայի նշիկների

Բացառությամբ՝

նշիկների՝ ԱՀՃ (C09.9)

C02.8 Լեզվի ախտահարումներ, որոնք դուրս են եկել մեկ և ավելի վերը նշված տեղակայումների սահմաններից (տե՛ս 5-րդ ծանոթությունը)

Լեզվի չարորակ նորագոյացություններ, որոնք ըստ ծագման տեղի հնարավոր չէ դասել նշված՝ C01-C02.4 դասերից որևէ մեկում:

C02.9 Լեզվի՝ չճշտված

C03 Լնդերի չարորակ նորագոյացություններ

Ներառյալ՝

լնդերի ավվետյար մակերեսների լորձաթաղանթը (gingiva)

Բացառությամբ՝

չարորակ օդոնտոգեն նորագոյացությունների (C41.0-C41.1)՝

C03.0 Վերին ծնոտի լնդի

C03.1 Ստորին ծնոտի լնդի

C03.9 Լնդի չճշտված մասերի

C04 Բերանի հատակի չարորակ նորագոյացություններ

C04.0 Բերանի հատակի առաջնային մասի՝

Բերանի առաջնային մասի մինչև ժանիքի և պրեմոյար ատամի հպման կետը

C04.1 Բերանի հատակի կողմնային մասի

C04.8 Բերանի հատակի ախտահարումներ, որոնք դուրս են վերը նշված մեկ և ավելի տեղակայումների սահմաններից (տե՛ս 5-րդ ծանոթությունը)

C04.9 Բերանի հատակի՝ չճշտված

C05 Քիմքի չարորակ նորագոյացություններ

C05.0 Կարծր քիմքի

C05.1 Փափուկ քիմքի

Բացառությամբ՝

փափուկ քիմքի քթըմպանային մակերեսի (C11.3)

C05.2 Լեզվակի

C05.8 Քիմքի ախտահարումներ, որոնք դուրս են եկել վերը նշված մեկ և ավելի տեղակայումների սահմաններից (տե՛ս 5-րդ ծանոթությունը)

C05.9 Քիմքի՝ չճշտված

Բերանի հատակի կամարի

C06 Բերանի այլ և չճշտված բաժինների չարորակ նորագոյացություններ

C06.0 Այտերի լորձաթաղանթի

Այտերի լորձաթաղանթի՝ ԱՀՃ

Այտերի ներքին մակերեսների

C06.1 Բերանի նախադռան

Այտերի ակոսների (վերին), (ստորին)

Շրթնային ակոսների (վերին), (ստորին)

- C06.2 Հետծամիչ շրջանի
- C06.8 Բերանի ախտահարումներ, որոնք դուրս են վերը նշված մեկ և ավելի տեղակայումների սահմաններից (տե՛ս 5-րդ ծանոթությունը)
- C06.9 Բերանի՝ չճշտված
Փոքր թթագեղձերի՝ չճշտված տեղակայումներով
Բերանի խոռոչի՝ ԱՀՃ

C07 Հարականջային թթագեղձերի չարորակ նորագոյացություններ

**C08 Այլ և չճշտված մեծ թթագեղձերի չարորակ նորագոյացություններ
Բացառությամբ՝**

- ճշտված մանր թթագեղձերի չարորակ նորագոյացությունների, որոնք դասակարգվում են՝ ելնելով իրենց անատոմիական տեղակայումից մանր թթագեղձերի չարորակ նորագոյացությունների՝ ԱՀՃ (C06.9) հարականջային թթագեղձերի (C07)
- C08.0 Ենթաստործնոտային թթագեղձերի
Ենթավերծնոտային թթագեղձերի
- C08.1 Ենթալեզվային թթագեղձերի
- C08.8 Մեծ թթագեղձերի ախտահարումներ, որոնք դուրս են վերը նշված մեկ և ավելի տեղակայումների սահմաններից (տե՛ս 5-րդ ծանոթությունը)
Մեծ թթագեղձերի չարորակ նորագոյացություններ, որոնք ըստ ծագման տեղի հնարավոր չէ դասել նշված դասերից որևէ մեկում C07- C08.1
- C08.9 Մեծ թթագեղձերի չճշտված չարորակ նորագոյացություններ թթագեղձերի (մեծ)՝ ԱՀՃ

**C09 Նշիկների չարորակ նորագոյացություններ
Բացառությամբ՝**

- լեզվային նշիկների (C02.4)
- ըմպանային նշիկների (C11.1)
- C09.0 Նշիկների փոսիկի
- C09.1 Քմային նշիկի աղեղիկների (առաջային), (հետին)
- C09.8 Նշիկների ախտահարումներ, որոնք դուրս են վերը նշված մեկ և ավելի տեղակայումների սահմաններից (տե՛ս 5-րդ ծանոթությունը)
- C09.9 Նշիկների՝ չճշտված չարորակ նորագոյացություններ
Նշիկների՝
 - ԱՀՃ
 - բկանցքի
 - քմային

**C10 Բերանըմպանի չարորակ նորագոյացություններ
Բացառությամբ՝**

- նշիկների (C09.-)
- C10.0 Մակկոկորդի փոսիկի
- C10.1 Մակկոկորդի առաջային մակերեսի
Մակկոկորդի ազատ եզրի
Մակկոկորդ-լեզվային ծալքերի
- Բացառությամբ՝**
մակկոկորդի վերենթալեզվային ոսկրային մասի (C32.1)
- C10.2 Բերանըմպանի կողմնային պատերի

- C10.3 Բերանըմպանի հետին պատի
- C10.4 Խռիկային ճեղքերի
 - Խռիկային բշտերի (նորագոյացության տեղակայումը)
- C10.8 Բերանըմպանի ախտահարումներ, որոնք դուրս են վերը նշված մեկ և ավելի տեղակայումների սահմաններից (տե՛ս 5-րդ ծանոթությունը)
 - Բերանըմպանի սահմանային եզրագծի
- C10.9 Բերանըմպանի չարորակ նորագոյացություններ՝ չճշտված

C11 Քթըմպանի չարորակ նորագոյացություններ

- C11.0 Քթըմպանի վերին պատի
 - Քթըմպանի կամարի
- C11.1 Քթըմպանի հետին պատի
 - Ադենոիդ հյուսվածքի
 - Ըմպանային նշիկի
- C11.2 Քթըմպանի կողմնային պատերի
 - Ռոզենմյուլլերի փոսիկի
 - Լսողական անցուղու անցքի
 - Ըմպանային գրպանի
- C11.3 Քթըմպանի առաջային պատի
 - Քթըմպանի հատակի
 - Փափուկ քիմքի քթըմպանային մակերեսների (առաջային), (հետին)
 - Քթի հետին եզրերի՝
 - խոանների
 - միջնապատի
- C11.8 Քթըմպանի ախտահարումներ, որոնք դուրս են վերը նշված մեկ և ավելի տեղակայումների սահմաններից (տե՛ս 5-րդ ծանոթությունը)
- C11.9 Քթըմպանի չարորակ նորագոյացություններ՝ չճշտված
 - Քթըմպանի պատերի՝ ԱՀՃ

C12 Տանձաձև ծոցի (սինուսի) չարորակ նորագոյացություններ
Ներառյալ՝

Տանձաձև փոսիկի

C13 Ըմպանի ստորին մասի չարորակ նորագոյացություններ
Բացառությամբ՝

տանձաձև ծոցի (սինուսի) (C12)

- C13.0 Հետմատանիաձև շրջանի
- C13.1 Ըմպանի ստորին մասի շերտփամակկոկորդային ծալքի
 - Շերտփամակկոկորդային ծալքի՝
 - ԱՀՃ
 - եզրային սահմանի

Բացառությամբ՝

ըմպանի կոկորդային մասի շերտփամակկոկորդային ծալքի (C32.1)

- C13.2 Ըմպանի ստորին մասի հետին պատի
- C13.8 Ըմպանի ստորին մասի ախտահարումներ, որոնք դուրս են վերը նշված մեկ և ավելի տեղակայումների սահմաններից (տե՛ս 5-րդ ծանոթությունը)
- C13.9 Ըմպանի ստորին մասի չարորակ նորագոյացություններ՝ չճշտված
 - Ըմպանի ստորին մասի՝ ԱՀՃ

C14 Շրթունքների, բերանի խոռոչի և ըմպանի այլ և ոչ ճիշտ նշված չարորակ նորագոյացություններ

Բացառությամբ՝

բերանի խոռոչի՝ ԱՀՃ (C06.9)

C14.0 Ըմպանի չարորակ նորագոյացություններ՝ չճշտված

C14.2 Վալդեյերի ըմպանային օղակի

C14.8 Շրթունքների, բերանի խոռոչի և ըմպանի ախտահարումներ, որոնք դուրս են վերը նշված մեկ և ավելի տեղակայումների սահմաններից (տե՛ս 5-րդ ծանոթությունը)

Շրթունքների, բերանի խոռոչի և ըմպանի չարորակ նորագոյացություններ, որոնք ըստ իրենց ծագման տեղի հնարավոր չէ դասել նշված՝ C00-C14.2 դասերից որևէ մեկում:

ՄԱՐՍՈՂԱԿԱՆ ՕՐԳԱՆՆԵՐԻ ՉԱՐՈՐԱԿ ՆՈՐԱԳՈՅԱԳՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ (C15-C26)

C15 Կերակրափողի չարորակ նորագոյացություններ

Ծանոթություն:

Ներկայացվում են երկու այլընտրանքային ենթադասակարգումներ՝

- .0-.2 ըստ անատոմիական նկարագրության
- .3-.5 ըստ օրգանի երրորդական մասերի

Նշված շեղումները միայն պայմանականորեն պետք է միմյանց բացառեն, քանի որ կիրառվում է երկու տերմին, սակայն տրամադրվող անատոմիական շրջանները նման են միմյանց:

C15.0 Կերակրափողի պարանոցային հատվածի

C15.1 Կերակրափողի կրծքային հատվածի

C15.2 Կերակրափողի աբդոմինալ (որովայնային) հատվածի

C15.3 Կերակրափողի վերին երրորդականի

C15.4 Կերակրափողի միջին երրորդականի

C15.5 Կերակրափողի ստորին երրորդականի

C15.8 Կերակրափողի ախտահարումներ, որոնք դուրս են վերը նշված մեկ և ավելի տեղակայումների սահմաններից (տե՛ս 5-րդ ծանոթությունը)

C15.9 Կերակրափողի չարորակ նորագոյացություններ՝ չճշտված

C16 Ստամոքսի չարորակ նորագոյացություններ

C16.0 Կարդիայի (մուտքի)

Կարդիալ անցքի

Կարդիալ-կերակրափողային միակցության

Ստամոքսակերակրափողային միակցության

Կերակրափողի և ստամոքսի

C16.1 Ստամոքսի հատակի

C16.2 Ստամոքսի մարմնի

C16.3 Ստամոքսի ելքի նախադռան

Ստամոքսի նախադռան

C16.4 Ստամոքսի ելքի

Ելքի

- Ելքի խողովակի
- C16.5 Ստամոքսի փոքր կորության չճշտված հատվածի
Ստամոքսի փոքր կորության չարորակ նորագոյացություններ, որոնք ներառված
չեն հետևյալ ենթադասերում C16.1-C16.4
- C16.6 Ստամոքսի մեծ կորության չճշտված հատվածի
Ստամոքսի մեծ կորության չարորակ նորագոյացություններ, որոնք ներառված
չեն հետևյալ ենթադասերում C16.0-C16.4
- C16.8 Ստամոքսի ախտահարումներ, որոնք դուրս են վերը նշված մեկ և ավելի
տեղակայումների սահմաններից (տե՛ս 5-րդ ծանոթությունը)
- C16.9 Ստամոքսում տեղակայումներ՝ չճշտված
Ստամոքսի կարցինոմա՝ ԱՀՃ

C17 Բարակ աղիքի չարորակ նորագոյացություններ

- C17.0 12-մատնյա աղիքի
- C17.1 Աղիճ աղիքի
- C17.2 Զստաղիքի
- Բացառությամբ՝**
իլեոցեկալ փականի (C18.0)
- C17.3 Մեկեյի դիվերտիկուլի (գրպանիկի)
- C17.8 Բարակ աղիքի ախտահարումներ, որոնք դուրս են եկել վերը նշված մեկ և ավելի
տեղակայումների սահմաններից (տե՛ս 5-րդ ծանոթությունը)
- C17.9 Բարակ աղիքի չճշտված տեղակայմամբ չարորակ նորագոյացություններ

C18 Հաստ աղիքի չարորակ նորագոյացություններ

- C18.0 Կույրաղիքի
իլեոցեկալ փականի
- C18.1 Որդանման ելունի (ապենդիքս)
- C18.2 Վերել հաստ աղիքի
- C18.3 Լյարդային անկյան
- C18.4 Միջաձիգ հաստ աղիքի
- C18.5 Փայծաղային անկյան
- C18.6 Վայրէջ հաստ աղիքի
- C18.7 Սիգմայաձև աղիքի
Սիգմոիդի (ոլորանի)
- Բացառությամբ՝**
ռեկտոսիգմոիդալ միակցության չարորակ նորագոյացությունների (C19)
- C18.8 Հաստ աղիքի ախտահարումներ, որոնք դուրս են վերը նշված մեկ և ավելի
տեղակայումների սահմաններից (տե՛ս 5-րդ ծանոթությունը)
- C18.9 Հաստ աղիքի չարորակ նորագոյացություններ՝ չճշտված տեղակայմամբ
Հաստ աղիքի՝ ԱՀՃ

C19 Հաստ աղիքի ռեկտոսիգմոիդալ միակցության չարորակ նորագոյացություններ Ներառյալ՝

- Հաստ և ուղիղ աղիների
Ռեկտոսիգմոիդալ հատվածի (հաստ աղիքի)

C20 Ուղիղ աղիքի չարորակ նորագոյացություններ

Ներառյալ՝

Ուղիղ աղիքի ամպուլայի

C21 Հետանցքի (անուսի) անալ խողովակի չարորակ նորագոյացություններ

C21.0 Հետանցքի՝ առանց տեղակայման ճշտման չարորակ նորագոյացություններ
Բացառությամբ՝

անալ խողովակի՝

- եզրի (C43.5, C44.5)
- մաշկի (C43.5, C44.5)

շուրջհետանցքային շրջանի մաշկի (C43.5, C44.5)

C21.1 Անալ խողովակի

Անալ փականի (սֆինկտոր)

C21.2 Կլոակոգենային գոտու

C21.8 Ուղիղ աղու, հետանցքի և անալ խողովակի ախտահարումներ, որոնք դուրս են վերը նշված մեկ և ավելի տեղակայումների սահմաններից (տե՛ս 5-րդ ծանոթությունը)

Հետանցքի ռեկտալ միակցության

Հետանցքի ռեկտալ շրջանի

Ուղիղ աղիքի, հետանցքի (անուսի) և անալ խողովակի չարորակ

նորագոյացություններ, որոնք իրենց տեղակայմամբ հնարավոր չէ դասել հետևյալ դասերում C20-C21.2

C22 Լյարդի և ներլյարդային լեղաձորանների չարորակ նորագոյացություններ Բացառությամբ՝

լեղուղիների՝ ԱՀՃ (C24.9)

լյարդի երկրորդային չարորակ նորագոյացությունների (C78.7)

C22.0 Լյարդաբջջային կարցինոմա

Հեպատոցելուլյար կարցինոմա

Հեպատոմա

C22.1 Ներլյարդային լեղաձորանների կարցինոմա

Խոլանգիոկարցինոմա

C22.2 Հեպատոբլաստոմա

C22.3 Լյարդի անոթային սարկոմա (անգիոսարկոմա)

Կուպֆերյան բջիջների սարկոմա

C22.4 Լյարդի այլ սարկոմաներ

C22.7 Լյարդի այլ ճշտված կարցինոմա

C22.9 Լյարդի՝ չճշտված

C23 Լեղապարկի չարորակ նորագոյացություններ

C24 Լեղուղիների չճշտված և այլ մասերի չարորակ նորագոյացություններ Բացառությամբ՝

ներլյարդային լեղաձորանի (C22.1)

C24.0 Արտալյարդային ձորանի

Լեղաձորանի կամ լեղանցուղու՝ ԱՀՃ

Ընդհանուր լեղաձորանի

Լեղապարկային ձորանի

Լյարդային ձորանի

- C24.1 Ֆատերյան պտկիկի ամպուլայի
- C24.8 Լեղուղիների ախտահարումներ, որոնք դուրս են վերը նշված մեկ և ավելի տեղակայումների սահմաններից (տե՛ս 5-րդ ծանոթությունը)
Ներյարդային և արտայարդային լեղածորանները ընդգրկող չարորակ նորագոյացություններ
Լեղուղիների չարորակ նորագոյացություններ, որոնք իրենց տեղակայմամբ հնարավոր չէ դասել հետևյալ դասերում C22.0-C24.1
- C24.9 Լեղուղիների չարորակ նորագոյացություններ՝ չճշտված

C25 Ենթաստամոքսային գեղձի չարորակ նորագոյացություններ

- C25.0 Ենթաստամոքսային գեղձի գլխիկի
- C25.1 Ենթաստամոքսային գեղձի մարմնի
- C25.2 Ենթաստամոքսային գեղձի պոչի
- C25.3 Ենթաստամոքսային գեղձի ծորանի
- C25.4 Ենթաստամոքսային գեղձի կղզյակային բջիջների
Լանգերհանսյան կղզյակների
- C25.7 Ենթաստամոքսային գեղձի այլ մասերի
Ենթաստամոքսային գեղձի վզիկի
- C25.8 Ենթաստամոքսային գեղձի ախտահարումներ, որոնք դուրս են վերը նշված մեկ և ավելի տեղակայումների սահմաններից (տե՛ս 5-րդ ծանոթությունը)
- C25.9 Ենթաստամոքսային գեղձի չարորակ նորագոյացություններ՝ չճշտված

C26 Մարսողական այլ և չճշտված օրգանների չարորակ նորագոյացություններ Բացառությամբ՝

որովայնամզի և հետորովայնամզային տարածության (C48.-)

- C26.0 Աղիների չճշտված հատվածի
Աղիների՝ ԱՀՃ

- C26.1 Փայծաղի
Բացառությամբ՝

Հոջկինի հիվանդության (C81.-)
Ոչ Հոջկինյան լիմֆոմաների (C83.-)
Ֆոլիկուլար լիմֆոմայի (C82.-)
Հասուն T/NK-բջջային լիմֆոմաների (C84)
Ոչ Հոջկինյան այլ լիմֆոմայի և այլ չճշտված ձևերի (C85.-)

- C26.8 Մարսողական օրգանների ախտահարումներ, որոնք դուրս են վերը նշված մեկ և ավելի տեղակայումների սահմաններից (տե՛ս 5-րդ ծանոթությունը)
Մարսողական օրգանների չարորակ նորագոյացություններ, որոնք իրենց տեղակայմամբ հնարավոր չէ դասել հետևյալ դասերում C15-C26.1

Բացառությամբ՝

կարդիալ-կերակրափողային միակցության (C16.0)

- C26.9 Մարսողական համակարգի սահմաններում ոչ ճիշտ տեղակայմամբ չարորակ նորագոյացություններ՝
մարսողական խողովակի կամ ուղու՝ ԱՀՃ
ստամոքսաղիքային ուղու՝ ԱՀՃ

ՇՆՉԱՌԱԿԱՆ ՕՐԳԱՆՆԵՐԻ ԵՎ ԿՐԾՔԱՎԱՆԴԱԿԻ ՉԱՐՈՐԱԿ ՆՈՐԱԳՈՅԱԳՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ (C30-C39)

Ներառյալ՝

միջին ականջը

Բացառությամբ՝

մեզոթելիոմայի (C45.-)

C30 Քթի խոռոչի և միջին ականջի չարորակ նորագոյացություններ

C30.0 Քթի խոռոչի

Քթի աճառի

Քթային խեցիների

Քթի ներքին մասի

Քթի միջնապատի

Քթի նախադռան

Բացառությամբ՝

քթի ոսկրերի (C41.0)

քթի՝ ԱՀՃ (C76.0)

հոտառական կոճղեզի (C72.2)

քթի միջնապատի հետին եզրի և խոանների (C11.3)

քթի մաշկի (C43.3, C44.3)

C30.1 Միջին ականջի

Եվստախյան խողովակի

Ներքին ականջի

Պտկաձև ելուստի բջիջների

Բացառությամբ՝

լսողական արտաքին անցուղու (C43.2, C44.2)

ականջի անցուղու ոսկրերի (C41.0)

ականջի աճառի (C49.0)

արտաքին ականջի մաշկի (C43.2, C44.2)

C31 Հարքթային (հարակից) ծոցերի չարորակ նորագոյացություններ

C31.0 Վերձնոտային ծոցերի

Վերձնոտային (հայմորյան) ծոցերի

C31.1 Մաղաձև խորշիկների

C31.2 Ճակատային ծոցի

C31.3 Սեպաձև ծոցի

C31.8 Հարքթային (հարակից) ծոցերի ախտահարումներ, որոնք դուրս են վերը նշված մեկ և ավելի տեղակայումների սահմաններից (տե՛ս 5-րդ ծանոթությունը)

C31.9 Հարքթային (հարակից) ծոցերի չարորակ նորագոյացություններ՝ չճշտված

C32 Կոկորդի չարորակ նորագոյացություններ

C32.0 Բուն սեփական ձայնային ապարատի

Բուն կոկորդի

Ձայնային ծալքի (իսկական)՝ ԱՀՃ

C32.1 Բուն ձայնային ապարատից վեր

Շերեփամակկոկորդային ծալքի (կոկորդային մասի)

Մակկոկորդի (վերլեզվային ոսկրից վար տեղամասը)՝ ԱՀՃ

Արտակոկորդային մասի

Կեղծ ծայնալարերի
Մակկոկորդի հետին (կոկորդային) մակերեսի
Կոկորդի փորոքային ծալքի

Բացառությամբ՝

մակկոկորդի առաջնային մակերեսի (C10.1)
Շերեփամակկոկորդային ծալքի՝

- ԱՀՃ (C13.1)
- ստորըմպանային մասի (C13.1)
- եզրային գոտու (C13.1)

C32.2 Բու՛ն ծայնային ապարատից վար

C32.3 Կոկորդի աճառների

C32.8 Կոկորդի ախտահարումներ, որոնք դուրս են եկել վերը նշված մեկ և ավելի տեղակայումների սահմաններից (տե՛ս 5-րդ ծանոթությունը)

C32.9 Կոկորդի չարորակ նորագոյացություններ՝ չճշտված տեղակայմամբ

C33 Շնչափողի չարորակ նորագոյացություններ

C34 Թոքերի և բրոնխների չարորակ նորագոյացություններ

C34.0 Գլխավոր բրոնխների
Թոքարմատի

C34.1 Թոքերի կամ բրոնխների վերին բլթի

C34.2 Թոքերի կամ բրոնխների միջին բլթի

C34.3 Թոքերի կամ բրոնխների ստորին բլթի

C34.8 Թոքերի կամ բրոնխների ախտահարումներ, որոնք դուրս են վերը նշված մեկ և ավելի տեղակայումների սահմաններից (տե՛ս 5-րդ ծանոթությունը)

C34.9 Թոքերի կամ բրոնխների չարորակ նորագոյացություններ՝ չճշտված տեղակայմամբ

C37 Ուրցագեղձի (թիմուս) չարորակ նորագոյացություններ

C38 Սրտի, միջնորմի և կրծքամզի (պլևրա) չարորակ նորագոյացություններ

Բացառությամբ՝

մեզոթելիոմայի (C45.-)

C38.0 Սրտի

Պերիկարդի

Բացառությամբ՝

խոշոր անոթների (C49.3)

C38.1 Առաջնային միջնորմի

C38.2 Հետին միջնորմի

C38.3 Միջնորմի չճշտված մասի

C38.4 Կրծքամզի (պլևրա)

C38.8 Սրտի, միջնորմի և կրծքամզի (պլևրա) ախտահարումներ, որոնք դուրս են վերը նշված մեկ և ավելի տեղակայումների սահմաններից (տե՛ս 5-րդ ծանոթությունը)

**C39 Շնչառական և ներկրծքային օրգանների չարորակ նորագոյացություններ՝
չճշտված տեղակայմամբ**

Բացառությամբ՝

ներկրծքավանդակային հատվածի՝ ԱՀՃ (C76.1)

- կրծքավանդակային հատվածի՝ ԱՀՃ (C76.1)
- C39.0 Վերին շնչուղիների չճշտված հատվածների
- C39.8 Շնչառական և ներկրծքային օրգանների ախտահարումներ, որոնք դուրս են եկել վերը նշված մեկ և ավելի տեղակայումների սահմաններից (տե՛ս 5-րդ ծանոթությունը)
- Շնչառական և ներկրծքային օրգանների չարորակ նորագոյացություններ, որոնք իրենց տեղակայմամբ հնարավոր չէ դասել C30-C39.0 դասերից ոչ մեկում
- C39.9 Շնչառական օրգանների շրջաններում չճշտված տեղակայմամբ Շնչառական ուղիների՝ ԱՀՃ

ՈՍԿՐԵՐԻ ԵՎ ՀՈԴԱՃԱՌՆԵՐԻ ՉԱՐՈՐԱԿ ՆՈՐԱԳՈՅԱԳՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ (C40-C41)

Բացառությամբ՝

- ոսկրածուծի՝ ԱՀՃ (C96.7)
- հոդաշապիկների (սինովիալ թաղանթների) (C49.-)

C40 Վերջույթների ոսկրերի և հոդաճառների չարորակ նորագոյացություններ

- C40.0 Թիակների և վերին վերջույթների երկար ոսկրերի
- C40.1 Վերին վերջույթների կարճ ոսկրերի
- C40.2 Ստորին վերջույթների երկար ոսկրերի
- C40.3 Ստորին վերջույթների կարճ ոսկրերի
- C40.8 Վերջույթների ոսկրերի և հոդաճառների ախտահարումներ, որոնք դուրս են վերը նշված մեկ և ավելի տեղակայումների սահմաններից (տե՛ս 5-րդ ծանոթությունը)
- C40.9 Վերջույթների ոսկրերի և հոդաճառների չարորակ նորագոյացություններ՝ չճշտված տեղակայմամբ

C41 Ոսկրերի և հոդաճառների այլ չճշտված տեղակայմամբ չարորակ նորագոյացություններ՝

Բացառությամբ՝

- վերջույթների ոսկրերի (C40.-)
- աճառների՝

- ականջի (C49.0)
- կոկորդի (C32.3)
- վերջույթների (C40.-)
- քթի (C30.0)

- C41.0 Գանգի և դեմքի ոսկրերի
- Ծնոտի (վերին)
- Ակնակապճի ոսկրերի

Բացառությամբ՝

- ցանկացած տիպի կարցինոմայի, բացի ներոսկրային կամ օդոնտոգեն չարորակ նորագոյացությունների

- վերձնոտային ծոցերի (C31.0)
- վերին ծնոտի (C03.0)

- ստորին ծնոտի ոսկրային մասի (C41.1)

- C41.1 Ստորին ծնոտի

- Ստորին ծնոտի ոսկրային մասի

Բացառությամբ՝

ցանկացած տիպի կարցինոմայի, բացի ներոսկրային կամ օդոնտոգեն չարորակ նորագոյացությունների

- ծնոտի՝ ԱՀՃ (C03.9)
- ծնոտի՝ ԱՀՃ
 - ստորին՝ (C03.1)

վերին ծնոտի ոսկրային մասի (C41.0)

C41.2 Ողնաշարային սյան

Բացառությամբ՝

սրբանի և պոչուկի (C41.4)

C41.3 Անրակի, կրծոսկրի և կողերի

C41.4 Սրբանի, պոչուկի և կոնքի ոսկրերի

C41.8 Ոսկրերի և հոդաճառների ախտահարումներ, որոնք դուրս են վերը նշված մեկ և ավելի տեղակայումների սահմաններից (տե՛ս 5-րդ ծանոթությունը)

Ոսկրերի և հոդաճառների չարորակ նորագոյացություններ, որոնք ըստ ծագման տեղի, հնարավոր չէ դասել C40.-C41.4 դասերից ոչ մեկում:

C41.9 Ոսկրերի և հոդաճառների չարորակ նորագոյացություններ՝ չճշտված տեղակայմամբ

ՄԵԼԱՆՈՄԱ ԵՎ ՄԱՇԿԻ ԱՅԼ ՉԱՐՈՐԱԿ ՆՈՐԱԳՈՅԱԳՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ (C43-C44)

C43 Մաշկի չարորակ մելանոմա

Ներառյալ՝

M872-M879 ձևաբանական (մորֆոլոգիական) ծածկագրերը նորագոյացության բնույթի ծածկագրով /3

Բացառությամբ՝

սեռական օրգանների մաշկի մելանոմայի (C51-C52, C60.-, C63.-)

C43.0 Շրթունքների չարորակ մելանոմա

Բացառությամբ՝

շրթունքների կարմիր երիզի (C00.0-C00.2)

C43.1 Կոպերի չարորակ մելանոմա ներառյալ կոպերի կպումները

C43.2 Ականջների և արտաքին լսողական անցուղու չարորակ մելանոմա

C43.3 Դեմքի այլ և չճշտված մասերի չարորակ մելանոմա

C43.4 Գլխի մազաձածկ մասի և պարանոցի չարորակ մելանոմա

C43.5 Իրանի չարորակ մելանոմա

Հետանցքի (անայ) շրջանի՝

- եզրի
- մաշկի

Հարիետանցքային (պերիանայ) շրջանի մաշկի

Կրծքագեղձի մաշկի

Բացառությամբ՝

հետանցքային անցուղու (անուսի)՝ ԱՀՃ (C21.0)

C43.6 Վերին վերջույթների, ներառյալ բազկային հոդի շրջանի չարորակ մելանոմա

C43.7 Ստորին վերջույթների, ներառյալ կոնքազդրային հոդի շրջանի չարորակ մելանոմա

C43.8 Մաշկի չարորակ մելանոմա, որը դուրս է վերը նշված մեկ և ավելի տեղակայումների սահմաններից (տե՛ս 5-րդ ծանոթությունը)

C43.9 Մաշկի չարորակ մելանոմա՝ չճշտված տեղակայմամբ
Չարորակ մելանոմա՝ ԱՀՃ

C44 Մաշկի չարորակ նորագոյացություններ

Ներառյալ՝

չարորակ նորագոյացությունները՝

- ճարպագեղձերի
- քրտնագեղձերի

Բացառությամբ՝

Կապոշիի սարկոմայի (C46.-)

մաշկի չարորակ մելանոմայի (C43.-)

սեռական օրգանների մաշկի (C51-C52, C60.-, C63.-)

C44.0 Շրթունքի մաշկի՝

Շրթունքի բազալբջջային քաղցկեղ

Բացառությամբ՝

շրթունքի չարորակ նորագոյացությունների (C00.-)

C44.1 Կոպի մաշկի, ներառյալ կոպի կպումները

Բացառությամբ՝

կոպի շարակցական հյուսվածքի (C49.0)

C44.2 Ականջի և արտաքին լսողական անցուղու մաշկի

Բացառությամբ՝

ականջի շարակցական հյուսվածքի (C49.0)

C44.3 Դեմքի այլ և չճշտված մասերի մաշկի չարորակ նորագոյացություններ

C44.4 Գլխի մազածածկ մասի և պարանոցի մաշկի

C44.5 Իրանի մաշկի չարորակ նորագոյացություններ

Հետանցքի (անայ) շրջանի՝

- եզրի
- մաշկի

Հարիետանցքային (պերիանայ) շրջանի մաշկի

Կրծքագեղձի մաշկի

Բացառությամբ՝

հետանցքային խողովակի (անուսի)՝ ԱՀՃ (C21.0)

C44.6 Վերին վերջույթների՝ ներառյալ բազկային հոդի շրջանի մաշկը

C44.7 Ստորին վերջույթների՝ ներառյալ կոնքազդրային հոդի շրջանի մաշկը

C44.8 Մաշկի ախտահարումներ, որոնք դուրս են վերը նշված մեկ և ավելի

տեղակայումների սահմաններից (տե՛ս 5-րդ ծանոթությունը)

C44.9 Մաշկի չարորակ նորագոյացություններ՝ չճշտված տեղակայմամբ

**ՄԵԶՈԹԵԼԻԱԼ ԵՎ ՓԱՓՈՒԿ ՀՅՈՒՍՎԱԾՔՆԵՐԻ ՉԱՐՈՐԱԿ
ՆՈՐԱԳՈՅԱՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ
(C45-C49)**

C45 Մեզոթելիոմա

Ներառյալ՝

M905 ձևաբանական (մորֆոլոգիական) ծածկագիրը՝
նորագոյացության բնույթի ծածկագրով /3

C45.0 Կրծքամզի (պլևրայի) մեզոթելիոմա

Բացառությամբ՝

կրծքամզի (պլևրայի) այլ չարորակ նորագոյացությունների (C38.4)

C45.1 Որովայնամզի մեզոթելիոմա՝

Մեջընդերքի

Հաստ աղիքի մեջընդերքի

Ճարպոնի

Պերիտոնիտի (որովայնամզաբորբ) (առպատային-պարիետալ), (կոնքային)

Բացառությամբ՝

որովայնամզի այլ չարորակ նորագոյացությունների (C48.-)

C45.2 Սրտապարկի (պերիկարդի) մեզոթելիոմա

Բացառությամբ՝

սրտապարկի (պերիկարդի) այլ չարորակ նորագոյացությունների (C38.0)

C45.7 Այլ տեղակայմամբ մեզոթելիոմաներ

C45.9 Չճշտված տեղակայմամբ մեզոթելիոմաներ

C46 Կապոզիի սարկոմա

Ներառյալ՝

M9140 ձևաբանական (մորֆոլոգիական) ծածկագիրը՝ նորագոյացության բնույթի
ծածկագրով /3

C46.0 Մաշկի Կապոզիի սարկոմա

C46.1 Փափուկ հյուսվածքների Կապոզիի սարկոմա

C46.2 Քիմքի Կապոզիի սարկոմա

C46.3 Ավշային (լիմֆատիկ) հանգույցների Կապոզիի սարկոմա

C46.7 Այլ տեղակայումների Կապոզիի սարկոմա

C46.8 Մի քանի օրգանների Կապոզիի սարկոմա

C46.9 Չճշտված տեղակայմամբ Կապոզիի սարկոմա

**C47 Ծայրամասային (պերիֆերիկ) նյարդերի և վեզերափոփոխ նյարդային
համակարգի չարորակ նորագոյացություններ**

Ներառյալ՝

սիմպաթիկ և պարասիմպաթիկ նյարդերի և հանգույցների (գանգլիաներ)
նորագոյացությունները

C47.0 Գլխի, դեմքի և պարանոցի ծայրամասային նյարդեր

Բացառությամբ՝

ակնակապճի ծայրամասային նյարդերի (C69.6)

C47.1 Վերին վերջույթների, ներառյալ բազկային հոդի շրջանի ծայրամասային
նյարդերի

C47.2 Ստորին վերջույթների, ներառյալ կոնքազդրային հոդի շրջանի ծայրամասային
նյարդերի

- C47.3 Կրծքավանդակի ծայրամասային նյարդերի չարորակ նորագոյացություններ
- C47.4 Որովայնի ծայրամասային նյարդերի չարորակ նորագոյացություններ
- C47.5 Կոնքի ծայրամասային նյարդերի չարորակ նորագոյացություններ
- C47.6 Իրանի չճշտված մասերի ծայրամասային նյարդերի չարորակ նորագոյացություններ
- C47.8 Ծայրամասային նյարդերի և վեգետատիվ նյարդային համակարգի ախտահարումներ, որոնք դուրս են եկել վեր նշված մեկ և ավելի տեղակայումների սահմաններից (տե՛ս 5-րդ ծանոթությունը)
- C47.9 Ծայրամասային (պերիֆերիկ) նյարդերի և վեգետատիվ նյարդային համակարգի չճշտված տեղակայմամբ չարորակ նորագոյացություններ

C48 Որովայնամզի և հեպորովայնամզային տարածության չարորակ նորագոյացություններ

Բացառությամբ՝

- Կապոշիի սարկոմայի (C46.1)
- մեզոթելիոմայի (C45.-)
- C48.0 Հետորովայնամզային տարածության
- C48.1 Որովայնամզի ճշտված մասերի՝
 - Մեջընդերքի
 - Միջածիգ հաստ աղիքի մեջընդերքի
 - Ճարպոնի
 - Որովայնամզի՝
 - առպատային (պարիետալ)
 - կոնքային
- C48.2 Որովայնամզի չճշտված մասերի
- C48.8 Հետորովայնամզային տարածության և որովայնամզի ախտահարումներ, որոնք դուրս են եկել վերը նշված մեկ և ավելի տեղակայումների սահմաններից (տե՛ս 5-րդ ծանոթությունը)

C49 Շարակցական և փափուկ հյուսվածքների այլ չարորակ նորագոյացություններ Ներառյալ՝

- արյունատար անոթների
- հողաշապիկի
- աճառի
- փակեղների
- ճարպային հյուսվածքների
- կապանների, բացի արգանդի կապանից
- ավշային (լիմֆատիկ) անոթների
- սինովիալ թաղանթների
- ջլերի (բունոցի)
- Բացառությամբ՝**
- աճառների՝ (C46.1)
 - հողային (C40-C41)
 - կոկորդի (C32.3)
 - քթի (C30.0)
- կրծքագեղձի շարակցական հյուսվածքի (C50.-)
- Կապոշիի սարկոմայի (C46.-)
- մեզոթելիոմայի (C45.-)

ծայրամասային (պերիֆերիկ) նյարդերի և վեգետատիվ նյարդային համակարգի (47.-)

որովայնամզի (48.-)

հետորովայնամզային տարածության (48.0) նորագոյացությունների

C49.0 Գլխի, դեմքի և պարանոցի շարակցական և փափուկ հյուսվածքների նորագոյացություններ

Շարակցական հյուսվածքի՝

- ականջի
- կուպի

Բացառությամբ՝

ականակապճի շարակցական հյուսվածքի (C69.6)

C49.1 Վերին վերջույթների՝ ներառյալ բազկային հոդի շրջանը

C49.2 Ստորին վերջույթների՝ ներառյալ կոնքազդրային հոդի շրջանը, շարակցական և փափուկ հյուսվածքների չարորակ նորագոյացություններ

C49.3 Կրծքավանդակի շարակցական և փափուկ հյուսվածքների

Անութափոսերի

Ստոծանու

Խոշոր անոթների

Բացառությամբ՝

կրծքագեղձերի (C50.-)

սրտի (C38.0)

միջնորմի (C38.1-C38.3)

ուրցագեղձի (թիմուսի) (C37)

C49.4 Որովայնի շարակցական և փափուկ հյուսվածքների

Որովայնի պատի

Ենթակողային շրջանի

C49.5 Կոնքի շարակցական և փափուկ հյուսվածքների

Հետույքային շրջանի

Աճուկային շրջանի

Շեքի

C49.6 Իրանի չճշտված տեղակայումների շարակցական և փափուկ հյուսվածքների

Մեջքի՝ ԱՀՃ

C49.8 Շարակցական և փափուկ հյուսվածքների ախտահարումներ, որոնք դուրս են

վերը նշված մեկ և ավելի տեղակայումների սահմաններից (տե՛ս 5-րդ ծանոթությունը)

Շարակցական և փափուկ հյուսվածքների չարորակ նորագոյացություններ,

որոնք ըստ ծագման տեղի, հնարավոր չէ դասել հետևյալ դասերում C47-C49.6

C49.9 Շարակցական և փափուկ հյուսվածքների չարորակ նորագոյացություններ՝

չճշտված տեղակայմամբ

**ԿՐԾՔԱԳԵՂԾԻ ՉԱՐՈՐԱԿ ՆՈՐԱԳՈՅԱՑՈՒԹՅՈՒՆ
(C50)**

**C50 Կրծքագեղձի չարորակ նորագոյացություններ
Ներառյալ՝**

կրծքագեղձի շարակցական հյուսվածքը

Բացառությամբ՝

կրծքագեղձի մաշկի (C43.5, C44.5)

C50.0 Պտուկի և հարպտուկային շրջանի (արեոլայի)

C50.1 Կրծքագեղձի կենտրոնական մասի

C50.2 Կրծքագեղձի վերին ներքին քառորդի

C50.3 Կրծքագեղձի ստորին ներքին քառորդի

C50.4 Կրծքագեղձի վերին արտաքին քառորդի

C50.5 Կրծքագեղձի ստորին արտաքին քառորդի

C50.6 Կրծքագեղձի անութափոսային շրջանի

C50.8 Կրծքագեղձի ախտահարումներ, որոնք դուրս են վերը նշված մեկ և ավելի տեղակայումների սահմաններից (տե՛ս 5-րդ ծանոթությունը)

C50.9 Կրծքագեղձի չճշտված տեղակայմամբ չարորակ նորագոյացություններ

**ԿԱՆԱՆՑ ՍԵՌԱԿԱՆ ՕՐԳԱՆՆԵՐԻ ՉԱՐՈՐԱԿ ՆՈՐԱԳՈՅԱՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ
(C51-C58)**

Ներառյալ՝

կանանց սեռական օրգանների մաշկը

**C51 Վուլվայի (կանանց արտաքին սեռական օրգանների) չարորակ
նորագոյացություններ**

C51.0 Վուլվայի մեծ շուրթերի

Հեշտոցի նախամուտքի մեծ գեղձի (Բարթոլինյան գեղձ)

C51.1 Վուլվայի փոքր շուրթերի

C51.2 Ծլիկի (կլիտորի)

C51.8 Վուլվայի ախտահարումներ, որոնք դուրս են վերը նշված մեկ և ավելի տեղակայումների սահմաններից (տե՛ս 5-րդ ծանոթությունը)

C51.9 Վուլվայի չճշտված տեղակայմամբ չարորակ նորագոյացություններ

Վուլվայի՝ ԱՀՃ

Վուլվայի շրջանի

C52 Հեշտոցի չարորակ նորագոյացություններ

C53 Արգանդի պարանոցի չարորակ նորագոյացություններ

C53.0 Ներքին մասի

C53.1 Արտաքին մասի

C53.8 Արգանդի պարանոցի ախտահարումներ, որոնք դուրս են վերը նշված մեկ և ավելի տեղակայումների սահմաններից (տե՛ս 5-րդ ծանոթությունը)

C53.9 Արգանդի պարանոցի չճշտված տեղակայմամբ չարորակ նորագոյացություններ

C54 Արգանդի մարմնի չարորակ նորագոյացություններ

- C54.0 Արգանդի հարպարանոցային մասի
Արգանդի ստորին հատվածի
- C54.1 Արգանդի լորձաթաղանթի (էնդոմետրիումի)
- C54.2 Արգանդի մկանային շերտի (միոմետրիումի)
- C54.3 Արգանդի հատակի
- C54.8 Արգանդի մարմնի ախտահարումներ, որոնք դուրս են եկել վերը նշված մեկ և ավելի տեղակայումների սահմաններից (տե՛ս 5-րդ ծանոթությունը)
- C54.9 Արգանդի մարմնի չճշտված տեղակայմամբ չարորակ նորագոյացություններ

C55 Արգանդի չարորակ նորագոյացություն չճշտված տեղակայմամբ

C56 Ձվարանների չարորակ նորագոյացություններ

C57 Կանանց այլ և չճշտված սեռական օրգանների չարորակ նորագոյացություններ

- C57.0 Ֆալուպյան փողերի
Ձվատար խողովակի
Արգանդի փողերի
- C57.1 Արգանդի լայն կապանի
- C57.2 Արգանդի կլոր կապանի
- C57.3 Հարարգանդային բջջանքի (պարամետրիումի)
Արգանդի կապանի՝ ԱՀՃ
- C57.4 Արգանդի չճշտված հավելումների
- C57.7 Կանանց այլ ճշտված սեռական օրգանների չարորակ նորագոյացություններ
Վոլֆովի մարմնի կամ ծորանի
- C57.8 Կանանց սեռական օրգանների ախտահարումներ, որոնք դուրս են վերը նշված մեկ և ավելի տեղակայումների սահմաններից (տե՛ս 5-րդ ծանոթությունը)
Կանանց սեռական օրգանների չարորակ նորագոյացություններ, որոնք, ըստ ծագման տեղի, հնարավոր չէ դասել C51-C57.7, C58 դասերից ոչ մեկին
Փողածվարանային
Արգանդ-ձվարանային
- C57.9 Կանանց սեռական օրգանների՝ չճշտված տեղակայմամբ
Կանանց միզասեռական ուղու՝ ԱՀՃ

C58 Ընկերքի (այլացենտրայի) չարորակ նորագոյացություններ

Ներառյալ՝

Խորիոնկարցինոմա՝ ԱՀՃ

Խորիոնէպիթելիոմա՝ ԱՀՃ

Բացառությամբ՝

խորիոնադենոմայի (քայքայվող) (D39.2)

բշտիկային զանգվածի՝

- ԱՀՃ (001.9)
- ինվազիվ (D39.2)
- չարորակ (D39.2)

**ՏՂԱՄԱՐԴՈՒ ՍԵՌԱԿԱՆ ՕՐԳԱՆՆԵՐԻ ՉԱՐՈՐԱԿ ՆՈՐԱԳՈՅԱԳՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ
(C60-C63)**

Ներառյալ՝

տղամարդու սեռական օրգանների մաշկը

C60 Առնանդամի չարորակ նորագոյացություններ

C60.0 Թլիպի

(պրեպուցիումի)

C60.1 Առնանդամի գլխիկի

C60.2 Առնանդամի մարմնի

Սպունգանման մարմնի

C60.8 Առնանդամի ախտահարումներ, որոնք դուրս են վերը նշված մեկ և ավելի տեղակայումների սահմաններից (տե՛ս 5-րդ ծանոթությունը)

C60.9 Առնանդամի չարորակ նորագոյացություններ՝ չճշտված տեղակայմամբ
Առնանդամի մաշկի՝ ԱՀԾ

C61 Շագանակագեղձի չարորակ նորագոյացություններ

C62 Ամորձիների չարորակ նորագոյացություններ

C62.0 Չիջած ամորձու

Էկտոպիկ ամորձու (նորագոյացության տեղակայումը)

Ուշացած (կասեցված) ամորձու (նորագոյացության տեղակայումը)

C62.1 Իջած ամորձու

Փոշտում գտնվող ամորձու

C62.9 Ամորձու չարորակ նորագոյացություններ՝ չճշտված տեղակայմամբ

C63 Տղամարդու այլ և չճշտված սեռական օրգանների չարորակ նորագոյացություններ

C63.0 Մակամորձու

C63.1 Սերմնալարի

C63.2 Փոշտի

Փոշտի մաշկի

C63.7 Տղամարդու այլ ճշտված սեռական օրգանների չարորակ նորագոյացություններ
Սերմնալարի

Ամորձու բունոցային թաղանթի

C63.8 Տղամարդու սեռական օրգանների ախտահարումներ, որոնք դուրս են վերը նշված մեկ և ավելի տեղակայումների սահմաններից (տե՛ս 5-րդ ծանոթությունը)
Տղամարդու սեռական օրգանների չարորակ նորագոյացություններ, որոնք ըստ ծագման տեղի հնարավոր չէ դասել C60-C63.7 դասերից ոչ մեկում

C63.9 Տղամարդու սեռական օրգանների չարորակ նորագոյացություններ՝ չճշտված տեղակայմամբ

Տղամարդկանց միզասեռական ուղու՝ ԱՀԾ

**ՄԻՋՈՒՂԻՆԵՐԻ ՉԱՐՈՐԱԿ ՆՈՐԱԳՈՅԱԳՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ
(C64-C68)**

**C64 Երիկամների չարորակ նորագոյացություններ, բացի երիկամային ավազանից
Բացառությամբ՝
երիկամային՝**

- բաժակների (C65)
- ավազանի (C65)

C65 Երիկամների ավազանների չարորակ նորագոյացություններ
Ներառյալ՝

Ավազանամիզածորանային միակցության
 Երիկամային բաժակների

C66 Միզածորանների չարորակ նորագոյացություններ
Բացառությամբ՝

միզապարկի միզածորանային բացվածքների (C67.6)

C67 Միզապարկի չարորակ նորագոյացություններ

C67.0 Միզապարկի եռանկյան

C67.1 Միզապարկի գմբեթի (թաղի)

C67.2 Միզապարկի կողմնային պատի

C67.3 Միզապարկի առաջնային պատի

C67.4 Միզապարկի հետին պատի

C67.5 Միզապարկի պարանոցի

Միզուկային ներքին անցքի

C67.6 Միզածորանային բացվածքի

C67.7 Առաջային միզային ծորանի (ուռախուսի)

C67.8 Միզապարկի ախտահարումներ, որոնք դուրս են վերը նշված մեկ և ավելի
 տեղակայումների սահմաններից (տե՛ս 5-րդ ծանոթությունը)

C67.9 Միզապարկի չճշտված մասերի չարորակ նորագոյացություն

C68 Միզային այլ և չճշտված օրգանների չարորակ նորագոյացություններ
Բացառությամբ՝

միզասեռական ուղու՝ ԱՀՃ՝

- կանանց մոտ (C57.9)
- տղամարդկանց մոտ (C63.9)

C68.0 Միզուկի չարորակ նորագոյացություններ

Բացառությամբ՝

միզապարկի միզուկային բացվածքի (անցքի) (C67.5)

C68.1 Հարմիզուկային գեղձի

C68.8 Միզային օրգանների ախտահարումներ, որոնք դուրս են վերը նշված մեկ և
 ավելի տեղակայումների սահմաններից (տե՛ս 5-րդ ծանոթությունը)

Միզային օրգանների չարորակ նորագոյացություններ, որոնք ըստ ծագման տեղի
 հնարավոր չէ դասել C64-C68.1 դասերից ոչ մեկում

C68.9 Միզային օրգանների չարորակ նորագոյացություն՝ չճշտված

Միզային համակարգի՝ ԱՀՃ

**ԱԶՔԻ, ԳԼԽՈՒՂԵՂԻ ԵՎ ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ՆՅԱՐԴԱՅԻՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԻ ԱՅԼ
 ՄԱՍԵՐԻ ՉԱՐՈՐԱԿ ՆՈՐԱԳՈՅԱՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ
 (C69-C72)**

C69 Աչքի և հավելյալ ապարարի չարորակ նորագոյացություններ
Բացառությամբ՝

կոպերի շարակցական հյուսվածքի (C49.0)
կոպի մաշկի (C43.1-C4
տեսանյարդի (C72.3)

C69.0 Շաղկապենու

C69.1 Եղջերենու

C69.2 Ցանցենու

C69.3 Անոթաթաղանթի

C69.4 Թարթիչային (ցիլիար) մարմնի

C69.5 Արցունքագեղձի և ծորանի

Արցունքապարկի

Արցունքաքթային ծորանի

C69.6 Ակնակապճի՝

Ակնակապճի շարակցական հյուսվածքի

Աչքի արտաքին մկանների

Ակնակապճի ծայրամասային նյարդերի

Հետակնագնդային հյուսվածքների

Հետակնային հյուսվածքների

Բացառությամբ՝

ակնակապճի ոսկրերի (C41.0)

C69.8 Աչքի և հավելյալ ապարատի ախտահարումներ, որոնք դուրս են վերը նշված մեկ
և ավելի տեղակայումների սահմաններից (տե՛ս 5-րդ ծանոթությունը)

C69.9 Աչքի չճշտված մասերի չարորակ նորագոյացություն

C70 Ուղեղի (գլխուղեղ և ողնուղեղ) թաղանթների չարորակ նորագոյացություններ

C70.0 Գլխուղեղի թաղանթների

C70.1 Ողնուղեղի թաղանթների

C70.9 Ուղեղի չճշտված թաղանթների

C71 Գլխուղեղի չարորակ նորագոյացություններ

Բացառությամբ՝

գանգուղեղային նյարդերի (C72.2-C72.5)

հետակնային հյուսվածքների (C69.6)

C71.0 Մեծ ուղեղի՝ բացառությամբ բլթերի և փորոքների

Ուղեղային ծածկից վեր՝ ԱՀԾ

C71.1 Ճակատային բլթի

C71.2 Քունքային բլթի

C71.3 Գագաթային բլթի

C71.4 Ծոծրակային բլթի

C71.5 Ուղեղի փորոքների

Բացառությամբ՝

Չորրորդ փորոքի (C71.7)

C71.6 Ուղեղիկի

C71.7 Ուղեղի ցողունի

Չորրորդ փորոքի

Ուղեղի ծածկից ցած՝ ԱՀԾ

C71.8 Գլխուղեղի ախտահարումներ, որոնք դուրս են վերը նշված մեկ և ավելի
տեղակայումների սահմաններից (տե՛ս 5-րդ ծանոթությունը)

C71.9 Ուղեղի չարորակ նորագոյացություններ՝ չճշտված տեղակայմամբ

C72 Ողնուղեղի, գանգուղեղային նյարդերի և կենտրոնական նյարդային համակարգի այլ մասերի չարորակ նորագոյացություններ

Բացառությամբ՝

- ուղեղի թաղանթների (C70.-)
- ծայրամասային նյարդերի և վեգետատիվ նյարդային համակարգի (C47.-)
- C72.0 Ողնուղեղի
- C72.1 Ձիու պոչի
- C72.2 Հոտառական նյարդի
Հոտառական կոճղեզի
- C72.3 Տետղական նյարդի
- C72.4 Լսողական նյարդի
- C72.5 Այլ և չճշտված գանգուղեղային նյարդերի
Գանգուղեղային նյարդերի՝ ԱՀՃ
- C72.8 Գլխուղեղի և կենտրոնական նյարդային համակարգի ախտահարումներ, որոնք դուրս են վերը նշված մեկ և ավելի տեղակայումների սահմաններից (տե՛ս 5-րդ ծանոթությունը)
Գլխուղեղի և կենտրոնական նյարդային համակարգի այլ մասերի չարորակ նորագոյացություն, որոնք, ըստ ծագման տեղի, հնարավոր չէ դասել C70-C72.5 դասերից ոչ մեկում
- C72.9 Կենտրոնական նյարդային համակարգի չճշտված տեղակայմամբ
Նյարդային համակարգի՝ ԱՀՃ

**ՎԱՀԱՆԱՁԵՎ ԳԵՂԶԻ ԵՎ ՆԵՐՉԱՏԱԿԱՆ ԱՅԼ ԳԵՂԶԵՐԻ ՉԱՐՈՐԱԿ
ՆՈՐԱԳՈՅԱԳՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ
(C73-C75)**

C73 Վահանաձև գեղձի չարորակ նորագոյացություններ

C74 Մակերիկամի չարորակ նորագոյացություններ

- C74.0 Մակերիկամի կեղևի
- C74.1 Մակերիկամի ուղեղային շերտի
- C74.9 Մակերիկամի չճշտված մասերի

C75 Ներզարակական այլ գեղձերի և նրանց հարակից կառուցվածքների չարորակ նորագոյացություններ

Բացառությամբ՝

- մակերիկամների (C74.-)
- ենթաստամոքսային գեղձի կղզյակային բջիջների (C25.4)
- ծվարանների (C56)
- ամորձու (C62.-)
- ուրցագեղձի (թիմուսի) (C37)
- վահանաձև գեղձի (C73)
- C75.0 Հարվահանաձև գեղձի
- C75.1 Հիպոֆիզի
- C75.2 Գանգլմայանային (կրանիոֆարինգիալ) ծորանի
- C75.3 Կոնանման գեղձի (էպիֆիզի)
- C75.4 Կարոտիդյան հանգույցի

C75.5 Աորտային հանգույցի և այլ հարհանգույցների (պարագանգլիաներ)
C75.8 Ներզատական մեկից ավելի չճշտված գեղձերի ախտահարումներ

Ծանոթություն:

Եթե բազմակի ախտահարումների տեղակայումները հայտնի են, ապա դրանք պետք է առանձին ծածկագրել:

C75.9 Ներզատական չճշտված գեղձերի չարորակ նորագոյացություններ

**ՈՉ ՃԻՇՏ ՆՇՎԱԾ, ԵՐԿՐՈՐԴԱՅԻՆ ԵՎ ՉՃՇՏՎԱԾ ՏԵՂԱԿԱՅՄԱՄԲ
ՉԱՐՈՐԱԿ ՆՈՐԱԳՈՅԱՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ
(C76-C80)**

**C76 Չարորակ նորագոյացություններ՝ այլ և ոչ հստակ տեղակայմամբ
Բացառությամբ՝**

չարորակ նորագոյացությունների՝

- միզասեռական ուղու՝ ԱՀՃ
- կանանց մոտ (C57.9)
- տղամարդկանց մոտ (C63.9)
- ավշային, արյունաստեղծ և դրանց հարակից հյուսվածքների (C81-C96)
- չճշտված տեղակայմամբ (C80.-)

C76.0 Գլխի, դեմքի և պարանոցի

Այտերի՝ ԱՀՃ

Քթի՝ ԱՀՃ

C76.1 Կրծքավանդակի

Անութափոսերի՝ ԱՀՃ

Ներկրծքային՝ ԱՀՃ

Կրծքավանդակի՝ ԱՀՃ

C76.2 Որովայնի

C76.3 Կոնքի

Աճուկի՝ ԱՀՃ

Կոնքի սահմաններից դուրս եկած տեղակայումներ, ինչպիսիք են՝

- ուղիղ աղիք-հեշտոցային, ռեկտովագինալ (միջնապատի)
- ուղիղ աղիք-միզուկային, ռեկտովեզիկալ (միջնապատի)

C76.4 Վերին վերջույթների

C76.5 Ստորին վերջույթների

C76.7 Այլ՝ ոչ ճիշտ նշված տեղակայումների

C76.8 Այլ և ոչ ճիշտ նշված տեղակայումներով ախտահարումներ, որոնք դուրս են վերը նշված մեկ և ավելի տեղակայումների սահմաններից (տե՛ս 5-րդ ծանոթությունը)

C77 Ավշային հանգույցների երկրորդային (մեմբրաստարիկ) և չճշտված չարորակ նորագոյացություններ

Բացառությամբ՝

ավշային հանգույցների՝ որպես առաջնակի, ճշտված չարորակ նորագոյացությունների (C81-C88, C96.-)

C77.0 Գլխի, դեմքի և պարանոցի ավշային հանգույցների

Վերանրակային ավշային հանգույցների

C77.1 Ներկրծքային ավշային հանգույցների

C77.2 Ներորովայնային ավշային հանգույցների

C77.3 Վերին վերջույթի և անութափոսի ավշային հանգույցների

- Կրծքային ավշային հանգույցների
- C77.4 Ստորին վերջույթի և աճուկային շրջանի ավշային հանգույցների
- C77.5 Ներկոնքային ավշային հանգույցների
- C77.8 Բազմաթիվ տեղակայմամբ ավշային հանգույցների
- C77.9 Ավշային հանգույցների՝ չճշտված տեղակայմամբ

C78 Շնչառական և մարսողական օրգանների երկրորդային (մեխաստրափիկ) չարորակ նորագոյացություններ

- C78.0 Թոքերի երկրորդային չարորակ նորագոյացություն
- C78.1 Միջնորմի երկրորդային չարորակ նորագոյացություն
- C78.2 Թոքամզի (պլևրայի) երկրորդային չարորակ նորագոյացություն՝
«չարորակ բնույթի հեղուկ պլևրալ խոռոչում՝ ԱՀՃ»
- C78.3 Շնչառական այլ և չճշտված օրգանների երկրորդային չարորակ նորագոյացություն
- C78.4 Բարակ աղիքի երկրորդային չարորակ նորագոյացություն
- C78.5 Հաստ աղիքի և ուղիղ աղիքի երկրորդային չարորակ նորագոյացություն
- C78.6 Հետորովայնամզային տարածության և որովայնամզի երկրորդային չարորակ նորագոյացություն
Չարորակ ասցիտ՝ ԱՀՃ
- C78.7 Լյարդի երկրորդային չարորակ նորագոյացություն
- C78.8 Մարսողական օրգանների այլ և չճշտված երկրորդային չարորակ նորագոյացություն

C79 Այլ տեղակայումներով երկրորդային չարորակ նորագոյացություններ

- C79.0 Երիկամների և երիկամային ավազանների երկրորդային չարորակ նորագոյացություն
- C79.1 Միզապարկի և այլ չճշտված միզային օրգանների երկրորդային չարորակ նորագոյացություն
- C79.2 Մաշկի երկրորդային չարորակ նորագոյացություն
- C79.3 Գլխուղեղի և ուղեղի թաղանթների երկրորդային չարորակ նորագոյացություն
- C79.4 Նյարդային համակարգի այլ՝ չճշտված բաժինների երկրորդային չարորակ նորագոյացություն
- C79.5 Ոսկրերի և ոսկրածուծի երկրորդային չարորակ նորագոյացություն
- C79.6 Ձվարանների երկրորդային չարորակ նորագոյացություն
- C79.7 Մակերիկամների երկրորդային չարորակ նորագոյացություն
- C79.8 Այլ՝ ճշտված տեղակայմամբ երկրորդային չարորակ նորագոյացություն
- C79.9 Երկրորդային չարորակ նորագոյացություն՝ չճշտված տեղակայմամբ
 - Տարածված (երկրորդային)
 - Քաղցկեղ՝ ԱՀՃ
 - Նորագոյացություն՝ ԱՀՃ
 - Գեներալիզացված (համատարածուն)՝ (երկրորդային)
 - Քաղցկեղ՝ ԱՀՃ
 - Նորագոյացություն՝ ԱՀՃ
 - Բազմակի երկրորդային քաղցկեղ՝ ԱՀՃ
 - Սարկոմատոզ (երկրորդային)

C80 Չարորակ նորագոյացություն՝ չճշտված տեղակայմամբ

C80.0 Առաջնային չարորակ նորագոյացություն՝ չճշտված տեղակայմամբ

C80.9 Չարորակ նորագոյացություն՝ չճշտված

Քաղցկեղ՝ ԱՀՃ

Կարցինոմա՝ ԱՀՃ

Մալիգնիզացիացված՝ ԱՀՃ (Malignancy)

Չարորակ հյուծում (կախեքսիա)

Բազմակի քաղցկեղ՝ ԱՀՃ

Բացառությամբ՝

Բազմակի երկրորդային քաղցկեղ՝ ԱՀՃ (C79.9)

Երկրորդային չարորակ նորագոյացություն՝ չճշտված տեղակայմամբ (C79.9)

**ԼԻՄՖՈՒԴ (ԱՎՇԱՅԻՆ), ԱՐՅՈՒՆԱՍՏԵՂԾ ԵՎ ՆՄԱՆԱՏԻՊ ՀՅՈՒՍՎԱԾՔՆԵՐԻ
ՉԱՐՈՐԱԿ ՆՈՐԱԳՈՅԱՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ, ՈՐՈՆՔ ՆՇՎԱԾ ԵՆ ՈՐՊԵՍ ԱՌԱՋՆԱԿԻ
ԿԱՄ ԵՆԹԱԴՐԱԲԱՐ ԱՌԱՋՆԱԿԻ
(C81-C96)**

Բացառությամբ՝

ավշիանգույցների երկրորդային և չճշտված նորագոյացությունների (C77.-)

C81 Հոջկինի լիմֆոմա (հիվանդություն, լիմֆոգրանուլոմալոզ)

C81.0 Հանգուցավոր (նոդուլյար) Լիմֆոիդ գերակշռմամբ Հոջկինի լիմֆոմա

C81.1 Հանգուցավոր (նոդուլյար) սկլերոզացված (կարծրախտ) դասական Հոջկինի լիմֆոմա

C81.2 Խստը բջջային տարբերակ՝ դասական Հոջկինի լիմֆոմա

C81.3 Լիմֆոիդ հյուծմամբ՝ դասական Հոջկինի լիմֆոմա

C81.4 Լիմֆոցիտներով հարուստ դասական Հոջկինի լիմֆոմա

Բացառությամբ՝

Լիմֆոիդ գերակշռմամբ՝ Հոջկինի լիմֆոմա (C81.0)

C81.7 Հոջկինի լիմֆոմա՝ այլ ձևեր

Դասական Հոջկինի լիմֆոմա՝ չճշտված

C81.9 Հոջկինի լիմֆոմա՝ չճշտված

**ՈՉ ՀՈՋԿԻՆՅԱՆ ԼԻՄՖՈՄԱՆԵՐ (ավշահանգույցի ուռուցք)
(C82-C87)**

C82 Ֆոլիկուլյար (նոդուլյար) լիմֆոմա

Ներառյալ՝

ֆոլիկուլյար ոչ Հոջկինյան լիմֆոման դիսեմինացված (տարածուն) շրջաններով կամ առանց դրա

Բացառությամբ՝

T-բջջային ոչ Հոջկինյան լիմֆոման (C84.-)

C82.0 Ֆոլիկուլյար (նոդուլյար) լիմֆոմա I աստիճանի

C82.1 Ֆոլիկուլյար (նոդուլյար) լիմֆոմա II աստիճանի

C82.2 Ֆոլիկուլյար (նոդուլյար) լիմֆոմա III աստիճանի՝ չտարբերակված

C82.3 Ֆոլիկուլյար (նոդուլյար) լիմֆոմա III ա (a) աստիճանի

C82.4 Ֆոլիկուլյար (նոդուլյար) լիմֆոմա III բ (b) աստիճանի

C82.5 Դիֆուզ ֆոլիկուլակենտրոնական (ֆոլիկուլի կենտրոնի բջիջների) լիմֆոմա

C82.6 Մաշկի ֆոլիկուլակենտրոնական լիմֆոմա

C82.7 Ֆոլիկուլյար (նոդուլյար) լիմֆոմայի այլ տեսակներ

C82.9 Ֆոլիկուլյար (նոդուլյար) լիմֆոմա՝ չճշտված

C83 Ոչ ֆոլիկուլյար (նոդուլյար) դիֆուզ լիմֆոմա (ավշահյուսվածքային ուռուցք)

C83.0 Մանր B-բջջային լիմֆոմա

Լիմֆո պլազմացիտային լիմֆոմա

Նոդալ մարգինալ գոտու լիմֆոմա

B-քրոնիկ լիմֆոլեյկոզի ոչ լեյկեմիկ տարբերակ

Փայծաղի մարգինալ գոտու լիմֆոմա

Բացառությամբ՝

քրոնիկ լիմֆոցիտար լեյկոզ (C91.1)

Վալդենստրեմի մակրոգլոբուլինեմիա (C88.0)

T-բջջային լիմֆոմա (C84)

C83.1 Մանրի բջջային լիմֆոմա

ցենտրոցիտար լիմֆոմա

չարորակ լիմֆոմատոիդ պոլիպոզ

C83.2 Խառը, մանր և խոշոր բջջային (դիֆուզ) լիմֆոմա

C83.3 Խոշոր B-բջջային դիֆուզ լիմֆոմա

- անապլաստիկ
- CD30-դրական
- ցենտրոբլաստային
- իմունոբլաստային
- պլազմաբլաստային
- չտարբերակված
- T-բջիջներով հարուստ

Բացառությամբ՝

միջնորմի (թիմուսի) խոշոր B-բջջային լիմֆոմայի (C85.2)

T-բջջային լիմֆոմա (C84.-)

C83.5 Դիֆուզ լիմֆոբլաստային լիմֆոմա

- B-նախաբջջային լիմֆոմա
- լիմֆոբլաստային B-բջջային լիմֆոմա
- լիմֆոբլաստային լիմֆոմա (ԱՀՀ)

- լիմֆոբլաստային T-բջջային լիմֆոմա
- T-նախաբջջային լիմֆոմա

C83.7 Բերկիտի լիմֆոմա
 Բերկիտի ատիպիկ լիմֆոմա
 Բերկիտանման լիմֆոմա

Բացառությամբ՝

հասուն B-բջջային լիմֆոմա Բերկիտանման (C91.8)

C83.8 Այլ՝ ոչ ֆոլիկուլյար (դիֆուզ) լիմֆոմաներ
 Առաջնակի B-բջջային լիմֆոմա
 Ներանոթային խոշոր B-բջջային լիմֆոմա
 Լիմֆոիդ գրանուլոմատոզ (հատիկուռուցքոտություն)

Բացառությամբ՝

միջնորմի (թիմուսի) խոշոր B-բջջային լիմֆոմայի (C85.2)
 T-բջիջներով հարուստ B-բջջային լիմֆոմայի (C83.3)

C83.9 Ոչ ֆոլիկուլյար (դիֆուզ ոչ Հոջկինյան)՝ չճշտված

C84 Հասուն T/NK բջջային լիմֆոմաներ

C84.0 Սնկանման միկոզ
 C84.1 Սեզարի հիվանդություն
 C84.2 Լիմֆոմա T-բջջային գոտու
 C84.3 Լիմֆո էպիթելիոիդային լիմֆոմա
 C84.4 Ծայրամասային T-բջջային լիմֆոմա
 Լեներտի լիմֆոմա
 Ավշաէպիթելիալ լիմֆոմա
 C84.5 Այլ հասուն T/NK բջջային լիմֆոմա

Բացառությամբ՝

Անգիոհիմունոբլաստային T-բջջային լիմֆոմայի (C86.5)
 Բլաստային NK-բջջային լիմֆոմայի (C86.4)
 Էնտերոպաթիկ T-բջջային լիմֆոմայի (C86.2)
 Արտահանգուցային NK բջջային լիմֆոմայի (C86.0)
 Հեպատոսպլենիկ T-բջջային լիմֆոմայի (C86.1)
 Առաջնակի մաշկային CD30-դրական T-բջջային պրոլիֆերացիա (C86.6)
 Ենթամաշկային պաննիկուլիտանման T-բջջային լիմֆոմայի (C86.3)
 T-բջջային լեյկեմիայի (C91.-)

C84.6 Անապլաստիկ խոշոր բջջային լիմֆոմայի, ALK-դրական
 Անապլաստիկ խոշոր բջջային լիմֆոմայի, CD30-դրական
 C84.7 Անապլաստիկ խոշոր բջջային լիմֆոմայի, ALK-բացասական

Բացառությամբ՝

մաշկի առաջնակի CD30-դրական T-բջջային պրոլիֆերացիաների (C86.6)

C84.8 Մաշկի T-բջջային՝ չճշտված
 C84.9 Հասուն T/NK բջջային լիմֆոմա՝ չճշտված
 NK /T բջջային լիմֆոմա

Բացառությամբ՝

հասուն T լիմֆոմայի՝ չդասակարգված (C84.4)

C85 Ոչ Հոջկինյան լիմֆոմաների այլ և չճշտված ձևեր

C85.1 B-բջջային լիմֆոմա՝ չճշտված

Ծանոթություն:

Եթե B-բջջային գոյացությունը կամ ախտահարումը հիշատակվում է ճշտված լիմֆոմայի հետ կապված, ապա անհրաժեշտ է այն ծածկագրել առավել ճշգրիտ նկարագրությամբ:

- C85.2 Միջնորմի (թիմուսի) խոշոր B-բջջային լիմֆոմա
- C85.7 Ոչ Հոջկինյան լիմֆոմայի այլ ճշտված ձևեր
- C85.9 Ոչ Հոջկինյան լիմֆոմայի ձևեր՝ չճշտված

**C86 T/NK բջջային լիմֆոմայի այլ ճշտված ձևեր
Բացառությամբ՝**

- անապլաստիկ խոշոր բջջային լիմֆոմայի, ALK-բացասական (C84.7)
- անապլաստիկ խոշոր բջջային լիմֆոմայի, ALK-դրական (C84.6)
- C86.0 Արտահանգուցային NK/T բջջային լիմֆոմա՝ քթընկալի ախտահարումով
- C86.1 Հեպատոսպլենիկ T-բջջային լիմֆոմա

Բացառությամբ՝

- ալֆա-բետա և գամմա-դելտա տեսակների (C86.6)
- C86.2 Ինտեստինալ (էնտերոպաթիկ) T-բջջային լիմֆոմա
էնտերոպաթիա՝ ասոցիացված T-բջջային լիմֆոմայի հետ
- C86.3 Ենթամաշկային պաննիկուլիտանման T-բջջային լիմֆոմա
- C86.4 Բլաստային NK բջջային լիմֆոմա
- C86.5 Անգիո իմունաբլաստային T-բջջային լիմֆոմա
- C86.6 Մաշկի առաջնակի CD30-դրական
T-բջջային պրոլիֆերացիա
Լիմֆոմատոիդ պապուլյոզ
Մաշկի առաջնակի անապլաստիկ խոշոր բջջային լիմֆոմա
Մաշկի առաջնակի CD30-դրական խոշոր T-բջջային լիմֆոմա

C88 Այլ B-բջջային լիմֆոմա (չարորակ իմունոպրոլիֆերատիվ հիվանդություններ)

- C88.0 Վալդեստրեմի մակրոգլոբուլինեմա
Լիմֆոպլազմատիկ լիմֆոմա IgM արտադրությամբ
Մակրոգլոբուլինեմիա (առաջնակի, իդիոպաթիկ)

Բացառությամբ՝

- մանր B-բջջային լիմֆոմայի (C83.0)
- C88.2 Ծանր շղթաների այլ հիվանդություններ
- C88.3 Բարակ աղիների իմունոպրոլիֆերատիվ հիվանդություն
Ալֆա ծանր շղթայի հիվանդություն
Միջերկրածովյան լիմֆոմա
- C88.4 Մարգինալ գոտու B-բջջային (էքստրանոդալ) արտաավշահանգուցային լիմֆոմա (MALT լիմֆոմա)

Ծանոթություն:

- Կիրառել հավելյալ ծածկագիր (C83.3), եթե տեղի է ունեցել տրանսֆորմացիա՝ դեպի բարձր չարորականությամբ բնութագրվող լիմֆոման (դիֆուզ խոշոր բջջային):
- C88.7 Այլ չարորակ իմունոպրոլիֆերատիվ հիվանդություններ
- C88.9 Չարորակ իմունոպրոլիֆերատիվ հիվանդություն՝ չճշտված

C90 Բազմակի միելոմա և չարորակ պլազմաբջջային նորագոյացություններ

- C90.0 Բազմակի միելոմա

Կահլերի հիվանդություն
Միելոմատոզ
Պլազմաբջջային միելոմա
Մեդուլյար պլազմացիտոմա

Բացառությամբ՝

- պլազմացիտոմայի եզակի (սոլիդ) (C90.3)
- C90.1 Պլազմաբջջային լեյկոզ
Պլազմացիտիկ լեյկոզ
- C90.2 Արտանոսկրածուծային պլազմացիտոմա (էքստրամեդուլյար)
- C90.3 Սոլիդ (եզակի) պլազմացիտոմա
Պլազմացիտոմա՝ ԱՀՃ
Սոլիդ (եզակի) միելոմա

C91 Լիմֆոիդ լեյկոզ

C91.0 Սուր լիմֆոբլաստային լեյկոզ (ULL)

Ծանոթություն:

Այս ծածկագիրը վերաբերում է միայն T- և B- նախաբջջային լեյկոզներին:

C91.1 Քրոնիկ լիմֆոցիտային B-բջջային տիպի լեյկոզ
Լիմֆոպլազմացիտային լեյկոզ
Ռիխտերի համախտանիշ

Բացառությամբ՝

- լիմֆոպլազմացիտային լիմֆոմայի (C83.0)
- C91.2 Ենթասուր լիմֆոցիտային լեյկոզ
- C91.3 Պրոլիմֆոցիտային B-բջջային լեյկոզ
- C91.4 Թարթաբջջային լեյկոզ
Լեյկեմիկ ռետիկուլոէնդոթելիոզ
- C91.5 T-բջջային լիմֆոմա (լեյկոզ (HTLV-1աուցիացված)) մեծահասակների՝
 - սուր
 - քրոնիկ
 - լիմֆոմատոիդ
- C91.6 T-բջջային պրոլիմֆոցիտային լեյկոզ
- C91.7 Լիմֆոիդ այլ լեյկեմիա
T-խոշոր բջջային գրանուլյար լիմֆոցիտային լեյկոզ (զուգակցված ռևմատոիդ արթրիտի հետ)
- C91.8 Հասուն B-բջջային լեյկոզ Բերկիտանման

Բացառությամբ՝

- Բերկիտի լիմֆոմայի՝ առանց ոսկրածուծի ախտահարման կամ թեթևակի ախտահարումով (C83.7)
- C91.9 Լիմֆոիդ լեյկոզ՝ չճշտված

C92 Միելոիդ լեյկոզ (միելոլեյկոզ)

Ներառյալ՝

- լեյկոզը
 - գրանուլոցիտային
 - միելոիդ ծագման
- C92.0 Սուր միելոբլաստային լեյկոզ
Սուր միելոբլաստային լեյկոզ՝ նվազագույն դիֆերենցիացիայով

Սուր միելոբլաստային լեյկոզ՝ հասունացմամբ
AML 1/ETԳ
AML MԳ
AML M1
AML M2
AML t(8:21)
AML (առանց FAB դասակարգման)՝ ԱՀՃ
Ռեֆրակտեր անեմիա բլաստային տրանսֆորմացիայով

Բացառությամբ՝

քրոնիկ միելոիդ լեյկոզի սրացման (C92.1)
C92.1 Քրոնիկ միելոիդ լեյկոզ BCR/ABL-դրական
Քրոնիկ միելոիդ լեյկոզ, Ֆիլադելֆյան (Ph 1) քրոմոսոմ-դրական
Քրոնիկ միելոիդ լեյկոզ t(9:22 /q34:q11)
Քրոնիկ միելոիդ լեյկոզ՝ բլաստային կրիզով

Բացառությամբ՝

ատիպիկ քրոնիկ միելոիդ լեյկոզի (C92.2)
քրոնիկ միելոմոնոցիտային լեյկոզի (C93.1)
միելոպրոլիֆերատիվ հիվանդություն՝ չճշտված (D47.1)
C92.2 Ատիպիկ քրոնիկ միելոիդ լեյկոզ BCR/ABL-բացասական
C92.3 Միելոիդ կարծր ուռուցք (սարկոմա)

Ծանոթություն:

Ոչ հասուն միելոիդ բջիջների ուռուցք
Խլորոմա
Գրանուլոցիտար սարկոմա
C92.4 Սուր պրոմիելոցիտային լեյկոզ
AML M3
AML M3 t(15:17) և այլ տարբերակներ
C92.5 Սուր միելոմոնոցիտային լեյկոզ
AML M4
AML M4 Eo inv (16) կամ t(16:16)
C92.6 Սուր միելոիդ լեյկոզ 11q23 շեղումով
C92.7 Այլ միելոիդ լեյկեմիա՝ MLL-

Բացառությամբ՝

քրոնիկ էոզինոֆիլային լեյկոզի (հիպեր էոզինոֆիլային համախտանիշ) (D47.5)
C92.8 Սուր միելոիդ լեյկոզ բազմազային դիսպլազիայով
C92.9 Միելոիդ լեյկոզ՝ չճշտված

C93 Մոնոցիտար լեյկոզ

Ներառյալ՝

մոնոցիտանման լեյկոզը
C93.0 Սուր մոնոբլաստային (մոնոցիտար լեյկոզ)
AML M5a
AML M5b
AML M5
C93.1 Քրոնիկ միելոմոնոցիտար լեյկոզ
Քրոնիկ մոնոցիտար լեյկոզ
CMML-1
CMML-2
CMML էոզինոֆիլիայով

- C93.3 Պատանեկան միելոմոնոցիտար լեյկոզ
- C93.7 Այլ մոնոցիտար լեյկոզ
- C93.9 Մոնոցիտար լեյկոզ՝ չճշտված

C94 Այլ բջջային տիպի լեյկոզ

Բացառությամբ՝

- Լեյկեմիկ ռետիկուլոէնդոթելիոզի (C91.4)
- Պլազմաբջջային լեյկոզի (C90.1)
- C94.0 Սուր էրիթրոիդ լեյկոզ
 - Սուր միելոիդ լեյկոզ M6 (a) (b)
 - Էրիթրոլեյկոզ
- C94.2 Սուր մեգակարիոբլաստային լեյկոզ
 - Սուր միելոիդ լեյկոզ M7
 - Սուր մեգակարիոցիտար լեյկոզ
- C94.3 Փքուն բջջային լեյկոզ
- C94.4 Սուր պանմիելոզ միելոֆիբրոզով
 - Սուր միելոֆիբրոզով
- C94.6 Միելոդիսպլաստիկ և միելոպրոլիֆերատիվ հիվանդություն՝ չդասակարգված
- C94.7 Այլ ճշտված լեյկոզ
 - Ագրեսիվ NK-բջջային լեյկոզ
 - Սուր բազոֆիլային լեյկոզ

C95 Լեյկոզ՝ չճշտված բջջային տիպի

- C95.0 Բջջային տիպի չճշտված սուր լեյկոզ
 - Սուր երկզծային լեյկոզ
 - Սուր խառը գծային լեյկոզ
 - Սուր երկֆենոտիպային լեյկոզ
 - Ցողունային բջիջների չճշտված լեյկոզ

Բացառությամբ՝

- քրոնիկ լեյկոզի սրացման՝ չճշտված բջջային տիպի (C95.1)
- C95.1 Քրոնիկ լեյկոզի չճշտված բջջային տիպի սրացում
- C95.7 Բջջային տիպի այլ լեյկոզ՝ չճշտված
- C95.9 Լեյկոզ՝ չճշտված

C96 Ավշանման, արյունաստեղծ և նմանատիպ հյուսվածքների այլ չճշտված չարորակ նորագոյացություններ

- C96.0 Լետերեր-Սիվեյի հիվանդություն
 - Հիստիոցիտոզ X բազմահամակարգային
- C96.2 Չարորակ փքուն բջջային ուռուցք
 - Չարորակ համակարգային մաստոցիտոզ
 - Փքուն բջջային սարկոմա

Բացառությամբ՝

- ինդոլենտմաստացիտոզի (D47.0)
- փքուն բջջային լեյկոզի (C94.3)
- բնածին մաստոցիտոզի մաշկային (Q82.2)
- C96.4 Դենդրիտ բջիջների սարկոմա
 - Ինտերդիգիտալ դենդրիտ բջիջների սարկոմա

- Լանգերհանսի բջիջների սարկոմա
 Ֆոլիկուլյար դենդրիտ բջիջների սարկոմա
 C96.5 Բազմաօջախային (մուլտիֆոկալ) և միահամակարգային Լանգերհանսի
 հիստիոցիտոզ
 Հանդ-Շուլեր-Քրիստիանի հիվանդություն
 Հիստիոցիտոզ X բազմաօջախային (մուլտիֆոկալ)
 C96.6 Եզակի տեղակայմամբ Լանգերհանսի հիստիոցիտոզ
 Էոզինոֆիլային գրանուլոմա
 Հիստիոցիտոզ X միաօջախային (unifokal)
 Հիստիոցիտոզ X՝ ԱՀՃ
 Լանգերհանսի բջիջների հիստիոցիտոզ՝ ԱՀՃ
 C96.7 Այլ ավշանման, արյունաստեղծ և նմանատիպ հյուսվածքների տարբերակված
 չարորակ նորագոյացություններ
 C96.8 Հիստիոցիտար սարկոմա
 Չարորակ հիստիոցիտոզ
 C96.9 Ավշանման, արյունաստեղծ և նմանատիպ հյուսվածքների չարորակ չճշտված
 նորագոյացություններ

**ԲԱԶՄԱԿԻ ՏԵՂԱԿԱՅՈՒՄՆԵՐՈՎ ԻՆՔՆՈՐՈՒՅՆ ԾԱԳԱԾ (ԱՌԱՋՆԱԿԻ) ՉԱՐՈՐԱԿ
 ՆՈՐԱԳՈՅԱՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ
 (C97)**

***C97 Բազմակի տեղակայումներով ինքնուրույն ծագած (առաջնակի) չարորակ
 նորագոյացություններ***

Ծանոթություն:

Այս խմբի օգտագործման ժամանակ անհրաժեշտ է ղեկավարվել մահացության ծածկագրման կանոններով և այն հանձնարարականներով, որոնք շարադրված են հիվանդությունների դասակարգումների երկրորդ հատորում:

**ՆՈՐԱԳՈՅԱՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԱՌԱՋԱՑԱԾ ԾՆՎԵԼՈՒ ՊԱՀԻՆ (in situ)
 (D00 - D09)**

Ծանոթություն:

Ծնվելու պահին (in situ) առաջացած շատ նորագոյացություններ դիտարկվում են որպես հաջորդական ձևաբանական (մորֆոլոգիական) փոփոխություններ՝ դիսպլազիաների և ինվազիվ քաղցկեղի միջև:

Օրինակ՝ արգանդի պարանոցային ցերվիկալ ներէպիթելային նեոպլազիաների (CIN) համար ընդունվում են երեք աստիճաններ, որոնցից երրորդը (CIN III) ներառում է ինչպես արտահայտված դիսպլազիան, այնպես էլ կարցինոման ծնվելու պահին (in situ): Աստիճանավորման այս համակարգը տարածվում է նաև այլ օրգանների վրա:

Օրինակ՝ վուլվայի և հեշտոցի ներէպիթելիալ III աստիճանի նեոպլազիայի նկարագրությունը, նշումով կամ առանց նշումի, ծանր դիսպլազիայի առկայությունը ներկայացված են այս բաժնում: I և II աստիճանավորումները դասակարգվում են որպես դիսպլազիաներ՝ ներառված օրգանների համակարգում և պետք է ծածկագրվեն այդ օրգանների համակարգին համապատասխան՝ ըստ գլուխների:

Ներառյալ՝

- Բուուենի հիվանդությունը
- Էրիթրոպլազիան
- ձևաբանական (մորֆոլոգիական) ծածկագիրը՝ նորագոյացության

բնույթի ծածկագրով /2
Քեյրի էրիթրոպլազիան

D00 Բերանի խոռոչի, կերակրափողի և ստամոքսի կարցինոմաներ ծնվելու պահին (in situ)

Բացառությամբ՝

մելանոմայի՝ առաջացած ծնվելու պահին (in situ) (D03.-)

D00.0 Շրթունքների, բերանի խոռոչի և ըմպանի
Շերտեփամակկոկորդային ծալքի՝

- ԱՀՃ
- ստորըմպանային մասի
- եզրային գոտու

Շրթունքների կարմիր երիզի

Բացառությամբ՝

կոկորդային մասի շերտեփամակկոկորդային ծալքի (D02.0)
մակկոկորդի՝

- ԱՀՃ (D02.0)
- ենթալեզվային ոսկրից վեր (D02.0)

շրթունքների մաշկի (D03.0, D04.0)

D00.1 Կերակրափողի

D00.2 Ստամոքսի

D01 Մարսողական այլ և չճշտված օրգանների կարցինոմա՝ առաջացած ծնվելու պահին (in situ)

Բացառությամբ՝

մելանոմայի՝ առաջացած ծնվելու պահին (in situ) (D03.-)

D01.0 Հաստ աղիքի

Բացառությամբ՝

ուղիղաղիք-սիգմոիդալ (ռեկտոսիգմոիդալ) միակցության (D01.1)

D01.1 Ուղիղաղիք-սիգմոիդալ (ռեկտոսիգմոիդալ) միակցության

D01.2 Ուղիղ աղիքի

D01.3 Հետանցքի (անուսի) և հետանցքային խողովակի

Բացառությամբ՝

անալ հատվածի՝

- եզրի (D03.5, D04.5)
- մաշկի (D03.5, D04.5)

հարհետանցքային շրջանի մաշկի (D03.5, D04.5)

D01.4 Աղիների այլ և չճշտված մասերի

Բացառությամբ՝

Ֆատերյան պտկիկի ամպուլայի (D01.5)

D01.5 Լյարդի, լեղապարկի, լեղուղիների

Ֆատերյան պտկիկի ամպուլայի

D01.7 Այլ ճշտված մարսողական օրգանների՝

Ենթաստամոքսային գեղձի

D01.9 Մարսողական օրգանների՝ չճշտված

D02 Շնչառական օրգանների և միջին ականջի կարցինոմա՝ առաջացած ծնվելու պահին (in situ)

Բացառությամբ՝

Մելանոմայի առաջացած ծնվելու պահին (in situ) (D03.-)
D02.0 Կոկորդի
Ըմպանի կոկորդային մասի շերտփամակկոկորդային ծալքի
Մակկոկորդի վերենթալեզվային ոսկրի վերին մասի

Բացառությամբ՝

շերտփամակկոկորդային ծալքի՝

- ԱՀՃ (D00.0)
- ստորըմպանային մասի (D00.0)
- եզրային գոտու (D00.0)

D02.1 Շնչափողի

D02.2 Թոքի և բրոնխների

D02.3 Շնչառական օրգանների այլ մասերի

Հավելյալ (հարակից) ծոցերի

Միջին ականջի

Քթի խոռոչի

Բացառությամբ՝

արտաքին ականջի (մաշկի)՝ (D03.2, D04.2)

քթի՝

- ԱՀՃ (D09.7)
- մաշկի (D03.3, D04.3)

D02.4 Շնչառական օրգանների չճշտված մասերի

D03 Մելանոմա՝ առաջացած ծնվելու պահին (in situ)

Ներառյալ՝

M872, M879 ձևաբանական (մորֆոլոգիական) ծածկագրերը նորագոյացության
բնույթի ծածկագրերով /2

D03.0 Շրթունքների մելանոմա՝ առաջացած ծնվելու պահին (in situ)

D03.1 Կոպերի, ներառյալ կոպերի կպումների՝ առաջացած ծնվելու պահին (in situ)

D03.2 Ականջի և լսողական արտաքին անցուղու մելանոմա՝ առաջացած ծնվելու պահին
(in situ)

D03.3 Դեմքի այլ և չճշտված մասերի մելանոմա՝ առաջացած ծնվելու պահին (in situ)

D03.4 Գլխի մազածածկ մասի և պարանոցի մելանոմա ծնվելու պահին (in situ)

D03.5 Իրանի մելանոմա՝ առաջացած ծնվելու պահին (in situ)

Հետանցքային շրջանի՝

- եզրի
- մաշկի

Կրծքագեղձի (մաշկի), (փափուկ հյուսվածքների)

Շուրջհետանցքային շրջանի մաշկի

D03.6 Վերին վերջույթների, ներառյալ բազկային հոդի շրջանի մելանոմա ծնվելու
պահին(in situ)

D03.7 Ստորին վերջույթների, ներառյալ կոնքազդրային հոդի շրջանի մելանոմա ծնվելու
պահին (in situ)

D03.8 Այլ տեղակայումների մելանոմա՝ առաջացած ծնվելու պահին (in situ)

D03.9 Մելանոմա առաջացած ծնվելու պահին՝ (in situ) չճշտված տեղակայմամբ

D04 Մաշկի կարցինոմա՝ առաջացած ծնվելու պահին (in situ)

Բացառությամբ՝

առնանդամի Քեյրի էրիթրոպլազիայի՝ ԱՀՃ (D07.4)

մելանոմայի՝ առաջացած ծնվելու պահին (in situ) (D03.-)

D04.0 Շրթունքների մաշկի

Բացառությամբ՝

շրթունքների կարմիր երիզի (D00.0)

D04.1 Կոպերի մաշկի՝ ներառյալ կոպերի կպումները

D04.2 Ականջի և լսողական արտաքին անցուղու մաշկի

D04.3 Դեմքի այլ և չճշտված մասերի մաշկի

D04.4 Գլխի մազածածկ մասի և պարանոցի մաշկի

D04.5 Իրանի մաշկի

Հետանցքային շրջանի՝

- եզրի
- մաշկի

Շուրջհետանցքային շրջանի մաշկի

Կրծքագեղձի մաշկի

Բացառությամբ՝

հետանցքային խողովակի (անուս) ԱՀՃ (D01.3)

սեռական օրգանների մաշկի (D07.-)

D04.6 Վերին վերջույթների՝ ներառյալ բազկային հոդի շրջանի մաշկը

D04.7 Ստորին վերջույթների՝ ներառյալ կոնքազդրային հոդի շրջանի մաշկը

D04.8 Մաշկի այլ տեղակայումների

D04.9 Մաշկի չճշտված տեղակայումների

D05 Կրծքագեղձի կարցինոմա՝ առաջացած ծնվելու պահին

Բացառությամբ՝

կրծքագեղձի (մաշկի) կարցինոմայի՝ առաջացած ծնվելու պահին (in situ) (D04.5)

կրծքագեղձի (մաշկի) մելանոմայի՝ առաջացած ծնվելու պահին (in situ) (D03.5)

D05.0 Բլթակային կարցինոմա՝ առաջացած ծնվելու պահին (in situ)

D05.1 Ներծորանային կարցինոմա՝ առաջացած ծնվելու պահին (in situ)

D05.7 Կրծքագեղձի այլ կարցինոմա՝ առաջացած ծնվելու պահին (in situ)

D05.9 Կրծքագեղձի կարցինոմա՝ առաջացած ծնվելու պահին (in situ)՝ չճշտված

D06 Արգանդի պարանոցի կարցինոմա՝ առաջացած ծնվելու պահին (in situ)

Ներառյալ՝

ցերվիկալ ներէպիթելային նեոպլազիան (CIN) III աստիճանի՝

արտահայտվածության մասին դիսպլազիայի՝ նշումով կամ առանց նշման՝

Բացառությամբ՝

արգանդի պարանոցի մելանոմայի՝ առաջացած ծնվելու պահին (in situ) (D03.5)

արգանդի պարանոցի ծանր դիսպլազիայի՝ ԱՀՃ (N87.2)

D06.0 Արգանդի պարանոցի ներքին մասի

D06.1 Արգանդի պարանոցի արտաքին մասի

D06.7 Արգանդի պարանոցի այլ մասերի

D06.9 Արգանդի պարանոցի՝ չճշտված մասի

D07 Սեռական այլ և չճշտված օրգանների կարցինոմա՝ առաջացած ծնվելու պահին (in situ)

Բացառությամբ՝

մելանոմայի՝ առաջացած ծնվելու պահին (in situ) (D03.5)

D07.0 Արգանդի լորձենու (էնդոմետրիումի)

D07.1 Վուլվայի

Վուլվայի ներէպիթելային նեոպլազիայի (VIN) III աստիճանի՝ դիսպլազիայի արտահայտվածության մասին՝ նշումով կամ առանց նշման

Բացառությամբ՝

վուլվայի արտահայտված դիսպլազիայի՝ ԱՀՃ (N90.2)

D07.2 Հեշտոցի

Հեշտոցի ներէպիթելային նեոպլազիայի (VAIN) III աստիճանի՝ դիսպլազիայի արտահայտվածության մասին՝ նշումով կամ առանց նշման

Բացառությամբ՝

հեշտոցի արտահայտված դիսպլազիայի՝ ԱՀՃ (N89.2)

D07.3 Կանանց սեռական օրգանների այլ և չճշտված կարգինոմաներ

D07.4 Առնանդամի

Քեյրի էրիթրոպլազիա՝ ԱՀՃ

D07.5 Շագանակագեղձի (պրոստատի)

Բացառությամբ՝

շագանակագեղձի ցածր աստիճանի դիսպլազիայի (N42.3)

D07.6 Տղամարդու սեռական օրգանների այլ և չճշտված կարգինոմաներ

D09 Այլ և չճշտված տեղակայումներով կարգինոմա՝ առաջացած ծնվելու պահին (in situ)

Բացառությամբ՝

մելանոմայի՝ առաջացած ծնվելու պահին (D03.-)

D09.0 Միզապարկի

D09.1 Այլ և չճշտված միզային օրգանների

D09.2 Աչքի

Բացառությամբ՝

կուպերի մաշկի (D04.1)

D09.3 Վահանաձև և այլ ներզատական գեղձերի

Բացառությամբ՝

ենթաստամոքսային գեղձի կղզյակային բջիջների (D01.7)

ձվարանների (D07.3)

ամորձու (D07.6)

D09.7 Այլ ճշտված տեղակայումներով կարգինոմա՝ առաջացած ծնվելու պահին

D09.9 Կարգինոմա՝ առաջացած ծնվելու պահին՝ չճշտված տեղակայումներով

**ԲԱՐՈՐԱԿ ՆՈՐԱԳՈՅԱՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ
(D10-D36)**

Ներառյալ՝

ձևաբանական (մորֆոլոգիական) ծածկագրերը՝ /0 նորագոյացության բնույթի ծածկագրի հետ

D10 Բերանի և ըմպանի բարորակ նորագոյացություններ

D10.0 Շրթունքների

Շրթունքների (սանձիկների), (ներքին մակերեսի) (լորձաթաղանթի), (կարմիր երիզի)

Բացառությամբ՝

շրթունքների մաշկի (D22.0, D23.0)

D10.1 Լեզվի

Լեզվային նշիկների
D10.2 Բերանի խոռոչի հատակի
D10.3 Այլ և չճշտված բերանի մասերի
Մանր թքագեղձերի՝ ԱՀՃ

Բացառությամբ՝

օդոնտոգեն բարորակ նորագոյացությունների (D16.4-D16.5)
շրթունքների լորձաթաղանթի (D10.0)
փափուկ քիմքի քթընկալային մասի (D10.6)

D10.4 Նշիկների
Նշիկների (բկի), (քմային)

Բացառությամբ՝

լեզվային նշիկների (D10.1)
ընկալային նշիկների (D10.6)
նշիկային՝

- փոսիկների (D10.5)
- աղեղիկների (D10.5)

D10.5 Բերանընկալային այլ մասերի
Մակկոկորդի առաջային մասի
Նշիկային՝

- փոսիկների
- աղեղիկների

Մակկոկորդի փոսիկի

Բացառությամբ՝

մակկոկորդի՝

- ԱՀՃ (D14.1)
- ենթալեզվային ոսկրից վեր մասի (D14.1)

D10.6 Քիթընկալային
Ընկալային նշիկների
Քթի միջնապատի հետին եզրի և խեցիների

D10.7 Կոկորդընկալային

D10.9 Ընկալային՝ չճշտված տեղակայմամբ

D11 Մեծ թքագեղձերի բարորակ նորագոյացություններ

Բացառությամբ՝

փոքր թքագեղձերի ճշտված բարորակ
նորագոյացությունների, որոնք դասակարգվում են ըստ իրենց անատոմիական
տեղակայման

փոքր թքագեղձերի բարորակ նորագոյացությունների՝ ԱՀՃ (D10.3)

D11.0 Հարականջային թքագեղձի

D11.7 Այլ մեծ թքագեղձերի

Գեղձերի՝

- ենթալեզվային
- ենթաձնոտային

D11.9 Մեծ թքագեղձերի՝ չճշտված

***D12 Հասարակ աղիքի, ուղիղ աղիքի, հեպանցքի (անուսի) և հեպանցքային խողովակի
բարորակ նորագոյացություններ***

D12.0 Կույր աղիքի

- Իլեոցեկալ փականի
 - D12.1 Որդանման ելունի (ապենդիքսի)
 - D12.2 Վերել հաստ աղիքի
 - D12.3 Միջածիգ հաստ աղիքի
 - Լյարդային ծնկան (ծովածքի)
 - Փայծաղային ծնկան (ծովածքի)
 - D12.4 Վայրէջ հաստ աղիքի
 - D12.5 Սիգմայաձև աղիքի
 - D12.6 Հաստ աղիքի չճշտված մասի
 - Հաստ աղիքի ադենոմատոզ
 - Հաստ աղիքի՝ ԱՀՃ
 - Հաստ աղիքի պոլիպոզ (բնածին)
 - D12.7 Ուղիղ աղիք-սիգմոիդալ միակցության (ռեկտոսիգմոիդալ)
 - D12.8 Ուղիղ աղիքի
 - D12.9 Հետանցքի (անուսի) և հետանցքային խողովակի
- Բացառությամբ՝**
- հետանցքային մասի՝
 - եզրի (D22.5, D23.5)
 - մաշկի (D22.5, D23.5)
 - հարիետանցքային շրջանի մաշկի (D22.5, D23.5)

D13 Մարսողական օրգանների այլ և չճշտված բարորակ նորագոյացություններ

- D13.0 Կերակրափողի
 - D13.1 Ստամոքսի
 - D13.2 Տասներկուամատնյա աղիքի
 - D13.3 Բարակ աղիքի այլ և չճշտված մասերի
 - D13.4 Լյարդի
 - Ներլյարդային լեղածորանների
 - D13.5 Արտալյարդային լեղածորանների
 - D13.6 Ենթաստամոքսային գեղձի
- Բացառությամբ՝**
- ենթաստամոքսային գեղձի կղզյակային բջիջների (D13.7)
- D13.7 Ենթաստամոքսային գեղձի կղզյակային բջիջների
 - Կղզյակաբջջային ուռուցք
 - Լանգերհանսյան կղզյակների
 - D13.9 Մարսողական համակարգի սահմաններում ոչ ճիշտ նշված տեղակայումների
 - Մարսողական համակարգի՝ ԱՀՃ
 - Ադինների՝ ԱՀՃ
 - Փայծաղի

D14 Միջին ականջի և շնչառական օրգանների բարորակ նորագոյացություններ

- D14.0 Միջին ականջի, քթի խոռոչի և հարքթային ծոցերի
 - Քթի աճառների
- Բացառությամբ՝**
- խողական արտաքին անցուղու (D22.2, D23.2)
 - ոսկրերի՝
 - ականջի (D16.4)

- քթի (D16.4)
- ականջի աճառների (D21.0)
արտաքին ականջի մաշկի (D22.2, D23.2)
քթի՝

- ԱՀՃ (D36.7)
 - մաշկի (D22.2, D23.2)
- հոտառական կոճղեղի (D33.3)

- Պոլիպ՝
- հարքթային ծոցերի (J33.8)
 - միջին ականջի (H74.4)
 - քթի խոռոչի (J33.-)

քթի միջնապատի հետին եզրի և խեցիների (D10.6)

D14.1 Կոկորդի

Մակկոկորդի (ենթալեզվային ոսկրից վեր մասի)

Բացառությամբ՝

- մակկոկորդի առաջնային մասի (D10.5)
ծայնային ծալքի և կոկորդի պոլիպ (J38.1)

D14.2 Շնչափողի

D14.3 Բրոնխի և թոքի

D14.4 Շնչառական համակարգի՝ չճշտված տեղակայմամբ

D15 Կրծքավանդակի օրգանների այլ և չճշտված բարորակ նորագոյացություններ

Բացառությամբ՝

մեզոթելիալ հյուսվածքի (D19.-)

D15.0 Ուրցագեղձի (թիմուսի)

D15.1 Սրտի

Բացառությամբ՝

խոշոր անոթի (D21.3)

D15.2 Միջնորմի

D15.7 Կրծքավանդակի այլ ճշտված օրգանների

D15.9 Կրծքավանդակի օրգանների՝ չճշտված

D16 Ոսկրերի և հողաճառների բարորակ նորագոյացություններ

Ներառյալ՝

Կերատոցիտիկ օդոնտոգեն ուռուցքը

Բացառությամբ՝

շարակցական հյուսվածքի՝

- ականջի (D21.0)
- կոպերի (D21.0)
- կոկորդի (D14.1)
- քթի (D14.0)

ծուսաթաղանթների (սինովիալ) (D21.-)

D16.0 Թիակների և վերին վերջույթների երկար ոսկրերի

D16.1 Վերին վերջույթների կարճ ոսկրերի

D16.2 Ստորին վերջույթների երկար ոսկրերի

D16.3 Ստորին վերջույթների կարճ ոսկրերի

D16.4 Գանգի և դեմքի ոսկրերի

Ծնոտների (վերին)

Ակնակապճի ոսկրերի

Բացառությամբ՝

ստորին ծնոտի ոսկրային մասի (D16.5)

D16.5 Ստորին ծնոտի ոսկրային մասի

D16.6 Ողնաշարային սյան

Բացառությամբ՝

սրբանի և պոչուկի (D16.8)

D16.7 Անրակների, կողերի և կրծոսկրի

D16.8 Կոնքի ոսկրերի, սրբանի և պոչուկի

D16.9 Ոսկրերի և հողաճառների՝ չճշտված մասերի

D17 Ճարպային հյուսվածքի բարորակ նորագոյացություններ

Ներառյալ՝

M885-M888 ձևաբանական (մորֆոլոգիական) ծածկագրերը՝ /0

նորագոյացության բնույթի ծածկագրի հետ

D17.0 Գլխի, դեմքի և պարանոցի մաշկի և ենթամաշկային բջջանքի ճարպային հյուսվածքների բարորակ նորագոյացություն

D17.1 Իրանի մաշկի և ենթամաշկային բջջանքի ճարպային հյուսվածքների բարորակ նորագոյացություն

D17.2 Վերջույթների մաշկի և ենթամաշկային բջջանքի ճարպային հյուսվածքների բարորակ նորագոյացություն

D17.3 Մաշկի և ենթամաշկային բջջանքի ճարպային հյուսվածքների բարորակ նորագոյացություն

D17.4 Կրծքավանդակի օրգանների ճարպային հյուսվածքների բարորակ նորագոյացություն

D17.5 Ներորովայնային օրգանների ճարպային հյուսվածքների բարորակ նորագոյացություն

Բացառությամբ՝

որովայնամզի և հետորովայնամզային տարածության (D17.7)

D17.6 Սերմնալարի ճարպային հյուսվածքի բարորակ նորագոյացություն

D17.7 Այլ տեղակայումների ճարպային հյուսվածքների բարորակ նորագոյացություն Որովայնամզի

Հետորովայնամզային տարածության

D17.9 Ճարպային հյուսվածքների բարորակ նորագոյացություն՝ չճշտված տեղակայմամբ Լիպոմա՝ ԱՀՃ

D18 Ցանկացած տեղակայմամբ հեմանգիոմա և լիմֆանգիոմա

Ներառյալ՝

M912-M917 ձևաբանական (մորֆոլոգիական) ծածկագրերը՝ /0

նորագոյացության բնույթի ծածկագրի հետ

Բացառությամբ՝

երկնագույն կամ գունավորված (պիգմենտավորված) նևուսի (D22.-)

D18.0 Ցանկացած տեղակայմամբ հեմանգիոմա

Անգիոմա՝ ԱՀՃ

D18.1 Ցանկացած տեղակայմամբ լիմֆանգիոմա

D19 Մեզոթելիալ հյուսվածքի բարորակ նորագոյացություններ

Ներառյալ՝

M905 ձևաբանական (մորֆոլոգիական) ծածկագրերը՝ /0 նորագոյացության բնույթի ծածկագրով

- D19.0 Թորքամզի (պլևրայի) մեզոթելիալ հյուսվածքի
- D19.1 Որովայնամզի մեզոթելիալ հյուսվածքի
- D19.2 Այլ տեղակայումների մեզոթելիալ հյուսվածքի
- D19.9 Մեզոթելիալ հյուսվածքի՝ չճշտված տեղակայմամբ
Բարորակ մեզոթելիոմա՝ ԱՀՃ

D20 Որովայնամզի և հետորովայնամզային տարածության բարորակ նորագոյացություններ

Բացառությամբ՝

որովայնամզի և հետորովայնամզային տարածության ճարպային հյուսվածքի բարորակ նորագոյացության (D17.7) մեզոթելիալ հյուսվածքի (D19.-)

- D20.0 Հետորովայնամզային տարածության
- D20.1 Որովայնամզի

D21 Շարակցական և այլ փափուկ հյուսվածքների բարորակ այլ նորագոյացություններ

Ներառյալ՝

արյունատար անոթների
հողաշապիկի
աճառի
փակեղի
ճարպային հյուսվածքի
կապանների, բացի արգանդային
ավշային անոթների
մկանների
ծուսպաթաղանթների (սինովիալ թաղանթներ)
ջլերի և (բունոցի) նորագոյացությունները

Բացառությամբ՝

աճառների՝

- հողային (D16.-)
- կոկորդի (D14.1)
- քթի (D14.0)

կրծքագեղձերի շարակցական հյուսվածքի (D24)

հեմանգիոմա (D18.0)

ճարպային հյուսվածքի բարորակ նորագոյացության (D17.-)

լիմֆանգիոմա (D18.1)

ծայրամասային նյարդերի և վեգետատիվ նյարդային համակարգի (D36.1)

որովայնամզի (D20.1)

հետորովայնամզային տարածության (D20.0)

արգանդի՝

- լեյոմիոմա (D25.-)
- ցանկացած կապանի (D28.2)

անոթային հյուսվածքի (D18.-)

- D21.0 Գլխի, դեմքի և պարանոցի շարակցական և այլ փափուկ հյուսվածքների Շարակցական հյուսվածքի՝

- ականջի
- կոպերի

Բացառությամբ՝

ակնակապճի շարակցական հյուսվածքի (D31.6)

D21.1 Վերին վերջույթների, ներառյալ բազկային հողի շրջանի շարակցական և այլ փափուկ հյուսվածքների

D21.2 Ստորին վերջույթների, ներառյալ կոնքազդրային հողի շրջանի շարակցական և այլ փափուկ հյուսվածքների

D21.3 Կրծքավանդակի շարակցական և այլ փափուկ հյուսվածքների
Անութափոսերի

Ստոծանու

Խոշոր անոթների

Բացառությամբ՝

սրտի (D15.1)

միջնորմի (D15.2)

ուրցագեղձի (թիմուսի) (D15.0)

D21.4 Որովայնի շարակցական և այլ փափուկ հյուսվածքների

D21.5 Կոնքի շարակցական և այլ փափուկ հյուսվածքների

Բացառությամբ՝

արգանդի՝

- լեյոմիոմա (D25.-)

- ցանկացած կապանի (D28.2)

D21.6 Իրանի չճշտված մասի շարակցական և այլ փափուկ հյուսվածքների
Մեջքի՝ ԱՀՃ

D21.9 Շարակցական և այլ փափուկ հյուսվածքների՝ չճշտված տեղակայմամբ

D22 Մեղանոթաբանական նկուս (գունակային խալ)

Ներառյալ՝

M872-M879 ձևաբանական (մորֆոլոգիական) ծածկագրերը՝ /0 նորագոյացության բնույթի ծածկագրի հետ նկուս՝

- ԱՀՃ

- երկնագույն (կապույտ)

- մազային

- գունային (պիգմենտային)

D22.0 Շրթունքների մեղանոթաբանական նկուս

D22.1 Կոպերի՝ ներառյալ կոպերի կպումների, մեղանոթաբանական նկուս

D22.2 Ականջների և արտաքին լսողական անցուղու մեղանոթաբանական նկուս

D22.3 Դեմքի այլ և չճշտված մասերի մեղանոթաբանական նկուս

D22.4 Գլխի մազածածկ մասի և պարանոցի մեղանոթաբանական նկուս

D22.5 Իրանի մեղանոթաբանական նկուս

Հետանցքի (անայ) շրջանի՝

- եզրի

- մաշկի

Հարիետանցքային (պերիանայ) շրջանի մաշկի

Կրծքագեղձի մաշկի

D22.6 Վերին վերջույթների՝ ներառյալ բազկային հողի շրջանի մեղանոթաբանական նկուս

D22.7 Ստորին վերջույթների՝ ներառյալ կոնքազդրային հողի շրջանի մեղանոթաբանական նկուս

D22.9 Մեղանոթաբանական նկուս՝ չճշտված

D23 Մաշկի այլ բարորակ նորագոյացություններ

Ներառյալ՝

բարորակ նորագոյացություններ

- մազապարկաճարպային (մազի ֆոլիկուլ)
- ճարպագեղձային
- քրտնագեղձային

Բացառությամբ՝

ճարպային հյուսվածքի բարորակ նորագոյացությունների (D17.0, D17.3)
մելանոբջջային նևուսի (D22.-)

D23.0 Շրթունքների մաշկի

Բացառությամբ՝

շրթունքների կարմիր երիզի (D10.0)

D23.1 Կոպերի մաշկի՝ ներառյալ կոպերի կպումների

D23.2 Ականջի և արտաքին լսողական անցուղու մաշկի

D23.3 Այլ և դեմքի չճշտված մասերի մաշկի

D23.4 Գլխի մազածածկ մասի և պարանոցի մաշկի

D23.5 Իրանի մաշկի

Հետանցքի (անայ) շրջանի

- եզրի
- մաշկի

հարիետանցքային (պերիանայ) շրջանի մաշկի

կրծքագեղձի մաշկի

Բացառությամբ՝

հետանցքի (անուս)՝ ԱՀՃ (D12.9)

սեռական օրգանների մաշկի (D28-D29)

D23.6 Վերին վերջույթների՝ ներառյալ բազկային հոդի շրջանի մաշկի

D23.7 Ստորին վերջույթների՝ ներառյալ կոնքազդրային հոդի շրջանի մաշկի

D23.9 Մաշկի՝ չճշտված տեղակայմամբ

**D24 Կրծքագեղձի փափուկ հյուսվածքների բարորակ նորագոյացություններ
Ներառյալ՝**

Կրծքագեղձի՝

- շարակցական հյուսվածքի
- փափուկ հյուսվածքների

Բացառությամբ՝

կրծքագեղձի բարորակ դիսպլազիայի (N60.-)

կրծքագեղձի մաշկի (D22.5-D23.5)

D25 Արգանդի լեյոմիոմա

Ներառյալ՝

արգանդի բարորակ նորագոյացության M889 ձևաբանական (մորֆոլոգիական)
ծածկագրերը, նորագոյացության բնույթի ծածկագրով /0 արգանդի ֆիբրոմիոմա

D25.0 Արգանդի ենթալորձային լեյոմիոմա

D25.1 Արգանդի ներպատային (ինտրամորալ) լեյոմիոմա

D25.2 Արգանդի ենթաշճային լեյոմիոմա

D25.9 Արգանդի լեյոմիոմա՝ չճշտված

D26 Արգանդի այլ բարորակ նորագոյացություններ

D26.0 Արգանդի պարանոցի

D26.1 Արգանդի մարմնի

D26.7 Արգանդի այլ մասերի
D26.9 Արգանդի մասերի՝ չճշտված

D27 Ձվարանի բարորակ նորագոյացություններ

**D28 Կանանց այլ և չճշտված սեռական օրգանների բարորակ նորագոյացություններ
Ներառյալ՝**

գեղձային (ադենոմատոզ) պոլիպ
կանանց սեռական օրգանների մաշկի
D28.0 Վուլվայի
D28.1 Հեշտոցի
D28.2 Արգանդի փողերի և կապանների
Ֆալոպյան փողերի
Արգանդի (լայն), (կլոր) կապանների
D28.7 Կանանց սեռական այլ ճշտված օրգանների
D28.9 Կանանց սեռական օրգանների՝ չճշտված տեղակայմամբ

**D29 Տղամարդու սեռական օրգանների բարորակ նորագոյացություններ
Ներառյալ՝**

տղամարդու սեռական օրգանների մաշկի
D29.0 Առնանդամի (պենիսի)
D29.1 Շագանակագեղձի (պրոստատի)
Բացառությամբ՝
շագանակագեղձի հիպերպլազիայի (գերած) (ադենոմատոզ) (N40)
շագանակագեղձի՝

- հիպերտրոֆիա (N40)
- մեծացում (N40)

D29.2 Ամորձու
D29.3 Մակամորձու
D29.4 Փոշտի
Փոշտի մաշկի
D29.7 Տղամարդու այլ սեռական օրգանների
Սերմնաբջջերի
Սերմնալարի
Ամորձու բունոցային թաղանթի
D29.9 Տղամարդու սեռական օրգանների՝ չճշտված տեղակայմամբ

D30 Միզային օրգանների բարորակ նորագոյացություններ

D30.0 Երիկամների
Բացառությամբ՝
երիկամային՝

- բաժակների (D30.1)
- ավազանների (D30.1)

D30.1 Երիկամային ավազանների
D30.2 Միզածորանի
Բացառությամբ՝
միզապարկի միզածորանային բացվածքի (D30.3)
D30.3 Միզապարկի՝

- միզուկային անցքի
- միզուկային
- միզածորանային

D30.4 Միզուկի

Բացառությամբ՝

միզապարկի միզուկային բացվածքի (D30.3)

D30.7 Միզային այլ օրգանների

Հարմիզուկային գեղձերի

D30.9 Միզային օրգանների՝ չճշտված

Միզային համակարգի՝ ԱՀՃ

D31 Աչքի և նրա հավելյալ ապարարի բարորակ նորագոյացություններ

Բացառությամբ՝

կուպի շարակցական հյուսվածքի (D21.0)

տեսողական նյարդի (D33.3)

կուպի մաշկի (D22.1, D23.1)

D31.0 Շաղկապենու

D31.1 Եղջերենու

D31.2 Ցանցենու

D31.3 Անոթաթաղանթի

D31.4 Թարթիչային (ցիլիար) մարմնի

Աչքի խնձորակի

D31.5 Արցունքագեղձի և ծորանի

Արցունքապարկի

Արցունքաքթային ծորանի

D31.6 Ակնակապճի չճշտված մասի

Ակնակապճի շարակցական հյուսվածքի

Աչքի արտաքին մկանների

Ակնակապճի ծայրամասային նյարդերի

Հետակնագնդային հյուսվածքի

Հետակնային հյուսվածքների

Բացառությամբ՝

ակնակապճի ոսկրերի (C16.4)

D31.9 Աչքի մասերի՝ չճշտված

D32 Ուղեղային թաղանթների բարորակ նորագոյացություններ

D32.0 Գլխուղեղի թաղանթների

D32.1 Ողնուղեղի թաղանթների

D32.9 Ուղեղի թաղանթների՝ չճշտված տեղակայմամբ

Մենինգիոմա՝ ԱՀՃ

D33 Գլխուղեղի և կենտրոնական նյարդային համակարգի այլ բաժինների բարորակ նորագոյացություններ

Բացառությամբ՝

անգիոմայի (D18.0)

ուղեղի թաղանթների (D32.-)

ծայրամասային նյարդերի և վեգետատիվ նյարդային համակարգի (D36.1)

հետակնային հյուսվածքի (D31.6)

D33.0 Գլխուղեղի ուղեղային վրանից վեր մասերի
Ուղեղի փորոքների
Մեծ ուղեղի՝

- ճակատային
 - ծոծրակային
 - գագաթային
 - քունքային
- } բլթերի

Բացառությամբ՝

չորրորդ փորոքի (D33.1)

D33.1 Գլխուղեղի ուղեղային վրանից վար մասերի
Ուղեղի ցողունի
Ուղեղիկի
Չորրորդ փորոքի

D33.2 Գլխուղեղի չճշտված մասերի

D33.3 Գանգուղեղային նյարդի
Հոտառական կոճղեզի

D33.4 Ողնուղեղի

D33.7 Կենտրոնական նյարդային համակարգի այլ ճշտված մասերի

D33.9 Կենտրոնական նյարդային համակարգի բարորակ նորագոյացություններ՝
չճշտված տեղակայմամբ
Նյարդային համակարգի (կենտրոնական)՝ ԱՀՃ

D34 Վահանաձև գեղձի բարորակ նորագոյացություններ

D35 Այլ և չճշտված ներզարական գեղձերի բարորակ նորագոյացություններ
Բացառությամբ՝

ենթաստամոքսային գեղձի կղզյակային բջիջների (D13.7)
ծվարանների (D27)
ամորձու (D29.2)
ուրցագեղձի (թիմուսի) (D15.0)

D35.0 Մակերիկամների

D35.1 Հարվահանագեղձերի

D35.2 Հիպոֆիզի

D35.3 Գանգըմպանային ծորանի (կրանիոֆարինգիալ)

D35.4 Կոնանման գեղձի (էպիֆիզի)

D35.5 Կարոտիդյան հանգույցի

D35.6 Աորտային հանգույցի և այլ հարհանգույցների (պարագանգլիաներ)

D35.7 Ներզատական այլ՝ չճշտված գեղձերի

D35.8 Մեկից ավելի ներզատիչ գեղձերի ախտահարումներ

D35.9 Ներզատական գեղձերի՝ չճշտված

D36 Այլ և չճշտված տեղակայումներով բարորակ նորագոյացություններ

D36.0 Ավշային հանգույցների

D36.1 Ծայրամասային նյարդերի և վեգետատիվ նյարդային համակարգի

Բացառությամբ՝

ակնակապճի ծայրամասային նյարդերի (D31.6)

D36.7 Չճշտված այլ տեղակայումներով՝

Քթի՝ ԱՀՃ

D36.9 Բարորակ նորագոյացություններ՝ չճշտված տեղակայմամբ

**ԱՆՈՐՈՇ ԿԱՄ ԱՆՀԱՅՏ ԲՆՈՒՅԹԻ ՆՈՐԱԳՈՅԱԳՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ
(D37-D48)**

Ծանոթություն:

D37-D48 դասերում դասակարգվում են ըստ տեղակայման՝ անորոշ կամ անհայտ բնույթի նորագոյացություններ, (այսինքն նորագոյացություններ, որոնց չարորակ կամ բարորակ լինելը կասկած է հարուցում):

Ուռուցքների ձևաբանական դասակարգման մեջ այդպիսի նորագոյացությունները ծածկագրվում են ըստ իրենց ծածկագրի բնույթի /1:

D37 Բերանի խոռոչի և մարսողական օրգանների անորոշ կամ անհայտ բնույթի նորագոյացություններ

D37.0 Շրթունքների, բերանի խոռոչի և ըմպանի Շերեփմակկոկորդային ծալքի՝

- ԱՀՃ
- ստորըմպանային մասի
- եզրային սահմանի

Մեծ և փոքր թքագեղձերի

Շրթունքների կարմիր երիզների

Բացառությամբ՝

շերեփմակկոկորդային ծալքի կոկորդային մասի (D38.0) մակկոկորդի՝

- ԱՀՃ
- ենթալեզվային ոսկրերի վերին մասի (D38.0)

շրթունքների մաշկի (D38.0)

D37.1 Ստամոքսի

D37.2 Բարակ աղիների

D37.3 Որդանման ելունի (ապենդիքսի)

D37.4 Հաստ աղիքի

D37.5 Ուղիղ աղիքի

Ուղիղ աղիք սիզմոնդալ միակցության (ռեկտոսիզմոնդալ)

D37.6 Լյարդի, լեղապարկի և լեղաձորանների

Ֆատերյան պտկիկի ամպուլայի

D37.7 Մարսողական այլ օրգանների

Հետանցքային՝

- խողովակի
- սեղմիչի (սֆինկտոր)

Հետանցքի՝ ԱՀՃ

Աղիների՝ ԱՀՃ

Կերակրափողի

Ենթաստամոքսային գեղձի

Բացառությամբ՝

հետանցքային հատվածի՝

- եզրի (D48.5)
- մաշկի (D48.5)

շուրջհետանցքային մաշկի (D48.5)

D37.9 Մարսողական օրգանների՝ չճշտված

D38 Շնչառական օրգանների, կրծքավանդակի և միջին ականջի անորոշ կամ անհայտ բնույթի նորագոյացություններ

Բացառությամբ՝

սրտի (D48.7)

D38.0 Կոկորդի՝ շերեփմակկոկորդային ծալքի կոկորդային մասի մակկոկորդի (ենթալեզվային ոսկրից վեր մասի)

Բացառությամբ՝

շերեփմակկոկորդային ծալքի՝

- ԱՀՃ (D37.0)
- ստորըմպանային մասի (D37.0)
- եզրային սահմանի (D37.0)

D38.1 Թոքերի, շնչափողի և բրոնխների

D38.2 Թոքամզի (պլևրայի)

D38.3 Միջնորմի

D38.4 Ուրցագեղձի (թիմուսի)

D38.5 Շնչառական այլ օրգանների

Հարքթային ծոցերի

Քթի աճառների

Միջին ականջի

Քթի խոռոչի

Բացառությամբ՝

արտաքին ականջի մաշկի (D48.5)

քթի՝

- ԱՀՃ (D48.7)
- մաշկի (D48.5)

D38.9 Շնչառական օրգանների՝ չճշտված

D39 Կանանց սեռական օրգանների անորոշ կամ անհայտ բնույթի նորագոյացություններ

D39.0 Արգանդի

D39.1 Ձվարանների

D39.2 Ընկերքի

Խորիոնադենոմա՝ քայքայվող (դեստրուկտիվ)

Բշտիկային զանգված՝

- ինվազիվ
- չարորակ

Բացառությամբ՝

բշտիկային զանգվածի՝ ԱՀՃ (001.9)

D39.7 Կանանց սեռական այլ օրգանների

Կանանց սեռական օրգանների մաշկի

D39.9 Կանանց սեռական օրգանների՝ չճշտված

D40 Տղամարդու սեռական օրգանների անորոշ կամ անհայտ բնույթի նորագոյացություններ

D40.0 Շագանակագեղձի (պրոստատի)

D40.0 Ամորձու

- D40.7 Տղամարդու սեռական այլ օրգանների
Տղամարդու սեռական օրգանների մաշկի
- D40.9 Տղամարդու սեռական օրգանների՝ չճշտված

D41 Միզային օրգանների անորոշ կամ անհայտ բնույթի նորագոյացություններ

- D41.0 Երիկամների
Բացառությամբ՝
երիկամների ավազանների (D41.1)
- D41.1 Երիկամների ավազանների
- D41.2 Միզածորանի
- D41.3 Միզուկի
- D41.4 Միզապարկի
- D41.7 Միզային այլ օրգանների
- D41.9 Միզային օրգանների՝ չճշտված

D42 Ուղեղի թաղանթների անորոշ կամ անհայտ բնույթի նորագոյացություններ

- D42.0 Գլխուղեղի թաղանթների
- D42.1 Ողնուղեղի թաղանթների
- D42.9 Ուղեղի թաղանթների՝ չճշտված

D43 Գլխուղեղի և կենտրոնական նյարդային համակարգի անորոշ կամ անհայտ բնույթի նորագոյացություններ

- Բացառությամբ՝**
ծայրամասային նյարդերի և վեգետատիվ նյարդային համակարգի (D48.2)
- D43.0 Գլխուղեղի վերվրանային մասի
Գլխուղեղի փորոքների
Մեծ ուղեղի՝
 - ճակատային
 - ծոծրակային
 - գագաթային
 - քունքային

} բլթերի

- Բացառությամբ՝**
չորրորդ փորոքի (D43.1)
- D43.1 Գլխուղեղի ստորվրանային մասի
Ուղեղի ցողունի
Ուղեղիկի
Չորրորդ փորոքի
- D43.2 Գլխուղեղի չճշտված մասի
- D43.3 Գանգուղեղային նյարդերի
- D43.4 Ողնուղեղի
- D43.7 Կենտրոնական նյարդային համակարգի այլ բաժինների
- D43.9 Կենտրոնական նյարդային համակարգի բաժինների՝ չճշտված
Նյարդային համակարգի (կենտրոնական)՝ ԱՀՃ

D44 Ներզարական գեղձերի անորոշ կամ անհայտ բնույթի նորագոյացություններ

- Բացառությամբ՝**
ենթաստամոքսային գեղձի կղզյակային բջիջների (D37.7)

- ծվարանների (D39.1)
- ամորձու (D40.1)
- ուրցագեղձի (թիմուսի) (D38.4)
- D44.0 Վահանաձև գեղձի
- D44.1 Մակերիկամների
- D44.2 Հարվահանագեղձի
- D44.3 Հիպոֆիզի
- D44.4 Գանգըմպանային ծորանի
- D44.5 Կոնաձև գեղձի (էպիֆիզի)
- D44.6 Քնային զարկերակի (կարոտիսի) հանգույցի
- D44.7 Աորտային հանգույցի և այլ հարհանգույցների (պարագանգլիաներ)
- D44.8 Մեկից ավելի ներզատական գեղձերի փխտահարում
Բազմակի ներզատական ադենոմատոզ
- D44.9 Ներզատական գեղձերի՝ չճշտված

D45 Իրական պոլիցիտեմիա

Ծանոթություն:

Իրական պոլիցիտեմիան վերադասակարգվել է ՀԴ-ի երրորդ հրատարակությունում չարորակ հիվանդությունների կողերի հետ: D45 կոդը շարունակվել է օգտագործվել, չնայած որ տեղակայվել է «Նեոպլազմաներ չճշտված և անհայտ ընթացքի» գլխում:

D46 Միելոդիսպլաստիկ համախտանիշեր

Ներառյալ՝

- Միելոդիսպլաստիկ համախտանիշ՝ առաջացած ակիլացնող գործոնի ազդեցության հետևանքով
- Միելոդիսպլաստիկ համախտանիշ՝ առաջացած էպիպոդոֆիլոտոքսինի ազդեցության հետևանքով
- Միելոդիսպլաստիկ համախտանիշ ԱՀԾ՝ առաջացած դեղորայքի ազդեցության հետևանքով

Բացառությամբ՝

- Դեղորայքային ասպլաստիկ սակավարյունություն (D61.1)
- D46.0 Ռեֆրակտերային (չենթարկվող) սակավարյունություն առանց սիդերոբլաստների

Ծանոթություն:

Առանց սիդերոբլաստների, առանց բլաստային բջիջների դուրս մղման

- D46.1 Ռեֆրակտերային սակավարյունություն սիդերոբլաստներով
- D46.2 Ռեֆրակտերային սակավարյունություն բլաստների առատությամբ

Ծանոթություն:

- RAEB I
- RAEB II

- D46.3 Ռեֆրակտերային սակավարյունություն բլաստների առատությամբ և վերափոխումով (տրանսֆորմացիայով)
- D46.4 Ռեֆրակտերային չճշտված սակավարյունություն
- D46.5 Ռեֆրակտերային սակավարյունություն բազմազծային դիսպլազիայով
- D46.6 Միելոդիսպլաստիկ համախտանիշ 5q քրոմոսոմի դելեցիայով
5 q-minus համախտանիշ
- D46.7 Միելոդիսպլաստիկ այլ համախտանիշեր

Բացառությամբ՝

- Քրոնիկ միելոմոնոցիտար լեյկոզ (C93.1)
- D46.9 Միելոդիսպլաստիկ համախտանիշ՝ չճշտված

Միելոդիսպլազիա՝ ԱՀՃ
Նախալեյկոզ (համախտանիշ)՝ ԱՀՃ

D47 Արյունաստեղծ, ավշային և դրանց նմանատիպ հյուսվածքների անորոշ կամ անհայտ բնույթի նորագոյացություններ

D47.0 Հիստիոցիտար և փքուն բջջային ուռուցքներ՝ անորոշ կամ անհայտ բնույթի
Ինդոլենտ համակարգային մաստոցիտոզ
Փքուն բջջային ուռուցք՝ ԱՀՃ
Մաստոցիտոմա՝ ԱՀՃ
Համակարգային մաստոցիտոզ, ասոցիացված կլոնալ արյունաստեղծ ոչ խոշոր
բջջային հիվանդությունների հետ

Բացառությամբ՝

մաշկի մաստոցիտոմայի (Q82.2)

D47.1 Քրոնիկ միելոպրոլիֆերատիվ հիվանդություն
Քրոնիկ նեյտրոֆիլիկ լեյկոզ
Միելոպրոլիֆերատիվ հիվանդություն՝ չճշտված

Բացառությամբ՝

Ատիպիկ քրոնիկ միելոիդ լեյկոզի (C92.2)
Քրոնիկ միելոիդ լեյկոզի (C92.1)

D47.2 Մոնոկլոնալ գամապաթիա

D47.3 Անհայտ պատճառով (էսենցիալ) արյունահոսող (հեմոռագիկ)
թրոմբոցիտեմիա
Իդիոպաթիկ արյունահոսող թրոմբոցիտեմիա

D47.4 Օստեոմիելոֆիբրոզ

Քրոնիկ իդիոպատիկ միելոֆիբրոզ
Միելոֆիբրոզ (իդիոպաթիկ) միելոիդ մետապլազիայով
Միելոսկլերոզ /մեգակարիոբջջային միելոիդ մետապլազիայով
Երկրորդային միելոֆիբրոզ միելոպրոլիֆերատիվ հիվանդության ժամանակ

Բացառությամբ՝

Սուր միելոֆիբրոզի (C94.4)

D47.5 Քրոնիկ էոզինոֆիլիկ լեյկոզ (հիպերէոզինոֆիլիկ համախտանիշ)

D47.7 Արյունաստեղծ, ավշային և դրանց նմանատիպ հյուսվածքների անորոշ կամ
անհայտ բնույթի այլ ճշտված նորագոյացություններ
Հիստիոբջջային ուռուցք չճշտված և անհայտ ընթացքի

D47.9 Արյունաստեղծ, ավշային և դրանց հարակից հյուսվածքների անորոշ կամ
անհայտ բնույթի այլ չճշտված նորագոյացություններ
Լիմֆոպրոլիֆերատիվ հիվանդություն՝ ԱՀՃ

**D48 Անորոշ կամ անհայտ բնույթի այլ և չճշտված տեղակայմամբ
նորագոյացություններ**

Բացառությամբ՝

Ներոֆիբրոմատոզի (ոչ չարորակ) (Q85.0)

D48.0 Ոսկրերի և հողաճառների

Բացառությամբ՝

աճառների

- ականջի (D48.1)
- կոկորդի (D38.0)
- քթի (D38.5)

կոպերի շարակցական հյուսվածքի (D48.1)
ծուսպաթաղանթների (D48.1)

D48.1 Շարակցական և այլ փափուկ հյուսվածքների
Շարակցական հյուսվածքների՝
• ականջի
• կոպերի

Բացառությամբ՝

աճառների

- հոդերի (D48.0)
- կոկորդի (D38.0)
- քթի (D38.5)

կրծքագեղձի շարակցական հյուսվածքի (D48.6)

D48.2 Ծայրամասային նյարդերի և վեգետատիվ նյարդային համակարգի

Բացառությամբ՝

ականակապճի ծայրամասային նյարդերի (D48.7)

D48.3 Հետորովայնամզային տարածության

D48.4 Որովայնամզի

D48.5 Մաշկի

Հետանցքի՝

- եզրի
- մաշկի

Շուրջհետանցքային շրջանի մաշկի

Կրծքագեղձի մաշկի

Բացառությամբ՝

հետանցքի (անուսի)՝ ԱՀԾ (D37.7)

սեռական օրգանների մաշկի (D39.7, D40.7)

շրթունքների կարմիր երիզի (D37.0)

D48.6 Կրծքագեղձի

Կրծքագեղձի շարակցական հյուսվածքի

Տերևանման ցիստոսարկոմա

Բացառությամբ՝

կրծքագեղձի մաշկի (D48.5)

D48.7 Այլ չճշտված տեղակայումների

Աչքի

Սրտի

Ակնակապճի ծայրամասային նյարդերի

Բացառությամբ՝

շարակցական հյուսվածքի (D48.1)

կոպերի մաշկի (D48.5)

D48.9 Անորոշ կամ անհայտ բնույթի նորագոյացություններ՝ չճշտված

«Աճ»՝ ԱՀԾ

Նեոպլազմա՝ ԱՀԾ

Նոր աճ՝ ԱՀԾ

Ուռուցք՝ ԱՀԾ

**ԳԼՈՒԽ III ԱՐՅԱՆ ԵՎ ԱՐՅՈՒՆԱՍՏԵՂԾ ՕՐԳԱՆՆԵՐԻ ՀԻՎԱՆԴՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ,
ԻՄՈՒՆ ՄԵԽԱՆԻԶՄՆԵՐԸ ՆԵՐԳՐԱՎՈՂ ԱՌԱՆՁԻՆ ԽԱՆԳԱՐՈՒՄՆԵՐ
(ԴԻ50 - ԴԻ89) (D50 - D89)**

Բացառությամբ՝

աուտոիմունային (համակազային) հիվանդության՝ ԱՀՃ (M35.9)
պերինատալ շրջանում առաջացող առանձին վիճակների (P00-P96)
հղիության, ծննդաբերության և հետծննդաբերական շրջանների
բարդությունների (Q00-Q99)
բնածին շեղումների (զարգացման արատների) դեֆորմացիաների և
քրոմոսոմային խանգարումների (Q00-Q99)
ներգատական համակարգի հիվանդությունների, սնուցման և
նյութափոխանակության խանգարումների (E00-E90)
մարդու իմունային անբավարարության վիրուսով (ՄԻԱՎ) պայմանավորված
հիվանդության (B20-B24)
վնասվածքների, թունավորումների և արտաքին պատճառների ներգործության
որոշ այլ հետևանքների (S00-T98)
նորագոյացությունների (C00-D48)
կլինիկական և լաբորատոր հետազոտությունների ընթացքում բացահայտված
հատկանիշների, ախտանիշների և նորմայից շեղումների այլ դասերում
չդասակարգված (R00-R99)

Սույն գլուխը ներառում է հետևյալ բաժինները

D50-D53 Ալիմենտար սակավարյունություններ
D55-D59 Հեմոլիտիկ սակավարյունություններ
D60-D64 Ապլաստիկ և այլ սակավարյունություններ
D65-D69 Արյան մակարդեղիության խանգարումներ, պուրպուրա և այլ հեմոռագիկ
վիճակներ
D70-D77 Արյան և արյունաստեղծ օրգանների այլ հիվանդություններ
D80-D89 Իմուն մեխանիզմները ներգրավող առանձին խանգարումներ

Աստիճանաված են հետևյալ դասերը

D63* Սակավարյունություններ (քրոնիկ)՝ այլ դասերում դասակարգված
հիվանդությունների ժամանակ
D77* Արյան և արյունաստեղծ օրգանների այլ խանգարումներ այլ դասերում
դասակարգված հիվանդությունների ժամանակ

**ՍԱԿԱՎԱՐՅՈՒՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ՝ ԿԱՊՎԱԾ ՍՆՈՒՑՄԱՆ ՀԵՏ
(D50-D53)**

D50 Երկաթդեֆիցիտային սակավարյունություն

Ներառյալ՝

սակավարյունություն՝

- սիդերոպենիկ
- հիպոխրոմ

D50.0 Երկրորդային երկաթդեֆիցիտային սակավարյունություն (քրոնիկ)՝ արյան կորստի հետևանքով

Պոստհեմոռագիկ (քրոնիկ) սակավարյունություն

Բացառությամբ՝

սուր հետարյունահոսական (պոստհեմոռագիկ) սակավարյունության (D62)

պտղի արյան կորստի հետևանքով բնածին սակավարյունության (P61.3)

D50.1 Սիդերոպենիկ կլման խանգարում (դիսֆագիա)

Կելի-Պատերսոնի համախտանիշ

Պլամեր-Վինսոնի համախտանիշ

D50.8 Երկաթդեֆիցիտային այլ սակավարյունություններ

D50.9 Երկաթդեֆիցիտային սակավարյունություն՝ չճշտված

D51 Վիտամին B₁₂-դեֆիցիտային սակավարյունություն

Բացառությամբ՝

վիտամին B₁₂-դեֆիցիտի (E53.8)

D51.0 Վիտամին B₁₂- դեֆիցիտային սակավարյունություն՝ ներքին գործոնի դեֆիցիտի հետևանքով

Սակավարյունություն՝

- Ադիսոնի (Addison)
- Բիրմերի (Biermer)
- պերնիցիոզ (բնածին)

Ներքին գործոնի բնածին անբավարարություն

D51.1 Վիտամին B₁₂-դեֆիցիտային սակավարյունություն սպիտամիզությամբ

(պրոտեինուրիայով), վիտամին B₁₂-ի ներծծման ընտրողական խախտման հետևանքով

Իմերսլունդ (Գրեսբեկի) համախտանիշ

Մեգալոբլաստային ժառանգական սակավարյունություն

D51.2 Տրանսկոբալամին II դեֆիցիտ

D51.3 Սնուցման հետ կապված վիտամին B₁₂-դեֆիցիտային այլ սակավարյունություն

Բուսակերների սակավարյունություն

D51.8 Վիտամին B₁₂-դեֆիցիտային այլ սակավարյունություններ

D51.9 Վիտամին B₁₂-դեֆիցիտային սակավարյունություն՝ չճշտված

D52 Ֆոլաթթու դեֆիցիտային (ֆոլադեֆիցիտային) սակավարյունություն

D52.0 Ֆոլաթթու դեֆիցիտային սակավարյունություն՝ կապված սնուցման հետ

Սննդային մեգալոբլաստային սակավարյունություն

D52.1 Դեղորայքային ֆոլաթթու դեֆիցիտային սակավարյունություն

Դեղամիջոցը նույնականացնելու անհրաժեշտության դեպքում կիրառվում է արտաքին պատճառների լրացուցիչ ծածկագիր (Գլուխ XX):

D52.8 Ֆոլաթթու դեֆիցիտային այլ սակավարյունություններ
D52.9 Ֆոլաթթու դեֆիցիտային սակավարյունություն՝ չճշտված
Ֆոլաթթու դեֆիցիտային սակավարյունություն՝ ԱՀՃ

**D53 Այլ սակավարյունություններ՝ կապված սնուցման հետ
Ներառյալ՝**

վիտամին B₁₂-ով կամ ֆոլատներով չբուժվող մեգալոբլաստիկ
սակավարյունությունը

D53.0 Սակավարյունություն՝ սպիտակուցների անբավարարության հետևանքով
Սակավարյունություն՝ ամինաթթուների անբավարարության հետևանքով
Օրոտացիդուրիկ սակավարյունություն

Բացառությամբ՝

Լեշ-Նիխենի համախտանիշի (E79.1)

D53.1 Մեգալոբլաստային այլ սակավարյունություններ՝ այլ դասերում չդասակարգված
Մեգալոբլաստային սակավարյունություն՝ ԱՀՃ

Բացառությամբ՝

Դի Գուլյելմոի հիվանդության (C94.0)

D53.2 Սակավարյունություն՝ պայմանավորված ցինգայով

Բացառությամբ՝

ցինգայի (E54)

D53.8 Սնուցման հետ կապված այլ ճշտված սակավարյունություններ
Սակավարյունություն՝ պայմանավորված հետևյալի դեֆիցիտով

- պղնձի
- մոլիբդենի
- ցինկի

Բացառությամբ՝

սննդի անբավարարություն՝ առանց սակավարյունության մասին հիշատակման,
ինչպիսիներն են՝

- պղնձի դեֆիցիտը (E61.0)
- մոլիբդենի դեֆիցիտը (E61.5)
- ցինկի դեֆիցիտը (E60)

D53.9 Սակավարյունություն կապված սնուցման հետ՝ չճշտված
Հասարակ քրոնիկ սակավարյունություն

Բացառությամբ՝

սակավարյունության՝ ԱՀՃ (D64.9)

**ՀԵՄՈԼԻՏԻԿ ՍԱԿԱՎԱՐՅՈՒՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ
(D55-D59)**

D55 Սակավարյունություն՝ ֆերմենտային խախտումների հետևանքով

Բացառությամբ՝

ֆերմենտադեֆիցիտային սակավարյունության՝ առաջացած դեղորայքից (D59.2)

D55.0 Սակավարյունություն գլյուկոզա 6-ֆոսֆատդեհիդրոգենազայի (Գ-6-ՖԴ)
անբավարարության հետևանքով

Ֆավիզմ

Գ-6-ՖԴ-դեֆիցիտային սակավարյունություն

D55.1 Սակավարյունություն՝ գլուտատիոնի փոխանակման այլ խախտումների
հետևանքով

Սակավարյունություն՝

- ֆերմենտների անբավարարության հետևանքով (բացառությամբ Գ-6-ՖԴ), կապված մետաբոլիկ ճանապարհի հեքսոզոմոնոֆոսֆատային ($ՀՄՖ$) շունտի հետ
- հեմոլիտիկ ոչ սֆերոցիտար սակավարյունություն (ժառանգական) I տիպի

D55.2 Սակավարյունություն՝ գլիկոլիզային ֆերմենտների խախտման հետևանքով
Սակավարյունություն՝

- հեմոլիտիկ ոչ սֆերոցիտար (բնածին) II տիպի
- հեկտոկինազայի անբավարարության հետևանքով
- պիրովատկինազայի անբավարարության հետևանքով
- տրիոզոֆոսֆատիզոմերազայի անբավարարության հետևանքով

D55.3 Սակավարյունություն՝ նուկլեոտիդների նյութափոխանակման խախտման հետևանքով

D55.8 Ֆերմենտային խախտումների հետևանքով այլ սակավարյունություններ

D55.9 Սակավարյունություն՝ ֆերմենտային խախտումների հետևանքով՝ չճշտված

D56 Թալասեմիա

D56.0 Ալֆա-թալասեմիա

Բացառությամբ՝

պտղի ջրզողությունը՝ պայմանավորված հեմոլիզային հիվանդությամբ (P56.-)

D56.1 Բետա-թալասեմիա

Կուլեի (Cooley) սակավարյունություն

Ծանր բետա-թալասեմիա

Թալասեմիա

- միջանկյալ
- մեծ

D56.2 Դելտա-բետա-թալասեմիա

D56.3 Թալասեմիայի հատկանիշակրություն

D56.4 Ֆետալ (սաղմնային հեմոգլոբինի ժառանգական հարատևություն ($ՖՀԺՀ$))

D56.8 Այլ թալասեմիաներ

D56.9 Թալասեմիա՝ չճշտված

Միջերկրածովյան սակավարյունություն (այլ հեմոգլոբինոպաթիայով)

Թալասեմիա (փոքր) (խառը) (այլ հեմոգլոբինոպաթիայով)

D57 Մանգաղաբջջային խախտումներ

Բացառությամբ՝

այլ հեմոգլոբինոպաթիաների (D58.-)

D57.0 Մանգաղաբջջային սակավարյունություն կրիզով (նոպայով)

Hb-SS հիվանդություն կրիզով

D57.1 Մանգաղաբջջային սակավարյունություն առանց կրիզի (նոպայի)

- Մանգաղաբջջային՝
 - սակավարյունություն
 - հիվանդություն
 - խանգարում

} ԱՀՃ

D57.2 Կրկնակի հետերոզիգոտ մանգաղաբջջային խախտումներ

Հիվանդություն

- Hb-SC
- Hb-SD

- Hb-SE
- մանգաղաբջջային բետա-թալասեմիա

D57.3 Մանգաղաբջջային հատկանիշակրություն

Հեմոգլոբին S-ի կրում

Հետերոզիգոտ հեմոգլոբին S

D57.8 Մանգաղաբջջային այլ խախտումներ

D58 Ժառանգական այլ հեմոլիտիկ սակավարյունություններ

D58.0 Ժառանգական սֆերոցիտոզ

Ախոլորիկ (ընտանեկան) դեղնախտ

Բնածին (սֆերոցիտար) հեմոլիտիկ դեղնախտ

Մինկովսկի-Շոֆարի համախտանիշ

D58.1 Ժառանգական էլիպտոցիտոզ

Էլիպտոցիտոզ (բնածին)

Օվալոցիտոզ (բնածին) (ժառանգական)

D58.2 Այլ հեմոգլոբինախտություններ

Անոմալ հեմոգլոբին՝ ԱՀՃ

Բնածին անեմիա Հեյնցի մարմնիկներով

Հիվանդություն

- Hb-C
- Hb-D
- Hb-E

Հեմոգլոբինապաթիա՝ ԱՀՃ

Հեմոլիտիկ հիվանդություն՝ պայմանավորված անկայուն հեմոգլոբինով

Բացառությամբ՝

ընտանեկան պոլիցիտեմիայի (D75.0)

Hb-M հիվանդության (D74.0)

սաղմնային հեմոգլոբինի ժառանգական հարատևության (D56.4)

բազմաբջջարյունության՝ կապված բարձրության հետ (D75.1)

մետհեմոգլոբինեմիայի (D74.-)

D58.8 Այլ տարբերակված ժառանգական հեմոլիտիկ սակավարյունություններ

Ստոմատոցիտոզ

D58.9 Ժառանգական հեմոլիտիկ սակավարյունություն՝ չճշտված

D59 Ձեռքբերովի հեմոլիտիկ սակավարյունություն

D59.0 Դեղորայքային աուտոիմուն հեմոլիտիկ սակավարյունություն

Դեղորայքը նույնականացնելու անհրաժեշտության դեպքում կիրառվում է արտաքին պատճառների լրացուցիչ ծածկագիր (Գլուխ XX):

D59.1 Այլ աուտոիմուն հեմոլիտիկ սակավարյունություններ

Աուտոիմուն հեմոլիտիկ սակավարյունություն (սառցային տեսակ) (ջերմային տեսակ)

Քրոնիկ հիվանդություն՝ պայմանավորված սառցային հեմագլյուտինիններով «Սառցային ագլյուտինինային»

- հիվանդություն
- հեմոգլոբինամիզություն

Հեմոլիտիկ սակավարյունություն

- սառցային տեսակ (առաջնային) (սիմպտոմատիկ) (ախտանշանային)

- ջերմային տեսակ (առաջնային) (սիմպտոմատիկ) (ախտանշանային)

Բացառությամբ՝

- Էվանսի համախտանիշի (D69.3)
- պտղի կամ նորածնի հեմոլիտիկ հիվանդության (P55.-)
- նոպայական սառը հեմոգլոբինամիզության (D59.6)

D59.2 Դեղորայքային ոչ աուտոիմուն հեմոլիտիկ սակավարյունություն
 Դեղորայքային ֆերմենտադեֆիցիտային սակավարյունություն
 Դեղորայքը նույնականացնելու անհրաժեշտության դեպքում կիրառվում է արտաքին պատճառների լրացուցիչ ծածկագիր (Գլուխ XX):

D59.3 Հեմոլիտիկ-ուրեմիկ համախտանիշ
 D59.4 Այլ ոչ աուտոիմուն հեմոլիտիկ սակավարյունություն
 Հեմոլիտիկ սակավարյունություն

- մեխանիկական
- միկրոանգիոպաթիկ
- թունավոր (տոքսիկ)

Պատճառը նույնականացնելու անհրաժեշտության դեպքում կիրառվում է արտաքին պատճառների լրացուցիչ ծածկագիր (Գլուխ XX):

D59.5 Պարոքսիզմալ գիշերային հեմոգլոբինամիզություն (Մարկիաֆավի-Միկելի)

Բացառությամբ՝

հեմոգլոբինամիզության՝ ԱՀՃ (R82.3)

D59.6 Հեմոգլոբինամիզություն հեմոլիզի հետևանքով՝ առաջացած արտաքին այլ պատճառներից

- Հեմոգլոբինամիզություն՝ ԱՀՃ
- ծանրաբեռնվածությունից
 - շարային
 - սառցային պարոքսիզմալ

Պատճառը նույնականացնելու անհրաժեշտության դեպքում կիրառվում է արտաքին պատճառների լրացուցիչ ծածկագիր (Գլուխ XX):

Բացառությամբ՝

Հեմոգլոբինամիզության՝ ԱՀՃ (R82.3)

D59.8 Ձեռքբերովի հեմոլիտիկ այլ սակավարյունություններ
 D59.9 Ձեռքբերովի հեմոլիտիկ սակավարյունություն՝ չճշտված
 Իդիոպաթիկ հեմոլիտիկ սակավարյունություն՝ քրոնիկ

**ԱՊԼԱՍՏԻԿ ԵՎ ԱՅԼ ՍԱԿԱՎԱՐՅՈՒՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ
 (D60-D64)**

***D60 Ձեռքբերովի մաքուր կարմրաբջջային զարգացման արատ (ապլազիա)
 (էրիթրոբլաստոպենիա)***

Ներառյալ՝

մեծահասակների ձեռքբերովի կարմրաբջջային զարգացման արատը
 (ապլազիա) (թիմոմայի հետ)

D60.0 Քրոնիկ ձեռքբերովի զուտ կարմրաբջջային ապլազիա
 D60.1 Անցողիկ ձեռքբերովի զուտ կարմրաբջջային ապլազիա
 D60.8 Այլ ձեռքբերովի զուտ կարմրաբջջային ապլազիա
 D60.9 Ձեռքբերովի զուտ կարմրաբջջային ապլազիա՝ չճշտված

***D61 Այլ ապլաստիկ սակավարյունություններ
 Բացառությամբ՝***

- ագրանուլոցիտոզի (D70)
- D61.0 Մարմնակառուցվածքային (կոնստիտուցիոնալ) ապլաստիկ սակավարյունություն
Ապլազիա (զուտ) կարմրաբջջային
- բնածին
 - մանկական
 - առաջնակի
- Բլեքֆան-Դայմոնդի համախտանիշ
Ընտանեկան հիպոապլաստիկ սակավարյունություն
Ֆանկոնիի սակավարյունություն
Զարգացման արատներով պանցիտոպենիա
- D61.1 Դեղորայքային ապլաստիկ սակավարյունություն
Դեղորայքը նույնականացնելու անհրաժեշտության դեպքում կիրառվում է արտաքին պատճառների լրացուցիչ ծածկագիր (Գլուխ XX):
- D61.2 Այլ արտաքին գործոններով պայմանավորված ապլաստիկ սակավարյունություն
Պատճառը նույնականացնելու անհրաժեշտության դեպքում կիրառվում է արտաքին պատճառների լրացուցիչ ծածկագիր (Գլուխ XX):
- D61.3 Իդիոպաթիկ ապլաստիկ սակավարյունություն
- D61.8 Ճշտված այլ ապլաստիկ սակավարյունություն
- D61.9 Ապլաստիկ սակավարյունություն՝ չճշտված
Հիպոապլաստիկ սակավարյունություն՝ ԱՀՃ
Մեդուլյար հիպոապլազիա

**D62 Հեմարյունահոսական (պոստիեմոռագիկ) սուր սակավարյունություն
Բացառությամբ՝**

պտղի արյան կորստի հետևանքով առաջացած բնածին սակավարյունության (P61.3)

**D63* Սակավարյունություն՝ այլ դասերում դասակարգված քրոնիկ
հիվանդությունների ժամանակ**

D63.0* Սակավարյունություն՝ ուռուցքների ժամանակ (C00-D48†)

D63.8* Սակավարյունություն՝ այլ դասերում դասակարգված այլ քրոնիկ
հիվանդությունների ժամանակ

Սակավարյունություն՝ պայմանավորված քրոնիկ երիկամային հիվանդությամբ ≥ 3 -
րդ աստիճան (N18.3–N18.5+)

**D64 Այլ սակավարյունություններ
Բացառությամբ՝**

ռեֆրակտեր սակավարյունության

- ԱՀՃ (D46.4)
- հավելյալ բլաստերով (D46.2)
- ձևափոխությամբ (տրանսֆորմացիայով) (C92.0)
- սիդերոբլաստերով (D46.1)
- առանց սիդերոբլաստերի (D46.0)

D64.0 Ժառանգական սիդերոբլաստային սակավարյունություն

Հիպոքրոմ սիդերոբլաստային սակավարյունություն՝ կապված սեռի հետ

D64.1 Երկրորդային սիդերոբլաստային սակավարյունություն՝ կապված այլ
հիվանդությունների հետ

Հիվանդությունը նույնականացնելու անհրաժեշտության դեպքում կիրառվում է լրացուցիչ ծածկագիր

D64.2 Երկրորդային սինդերոբլաստային սակավարյունություն՝ առաջացած թունանյութերից կամ դեղորայքից

D64.3 Այլ սինդերոբլաստիկ սակավարյունություններ
Սինդերոբլաստիկ սակավարյունություններ

- ԱՀՃ
- Պիրիդոքսինով բուժվող՝ այլ դասերում չդասակարգված

D64.4 Բնածին դիսէրիթրոպոետիկ սակավարյունություն
Դիսհեմոպոետիկ սակավարյունություն (բնածին)

Բացառությամբ՝

Բլեկֆեն-Դայմոնդի (Blackfan-Diamond) համախտանիշի (D61.0)
Դի Գուլյելմոյի (Di Guglielmo) հիվանդության (C94.0)

D64.8 Այլ ճշտված սակավարյունություններ
Մանկական պսևդոլեյկոզ

Լեյկոէրիթրոբլաստիկ անեմիա

D64.9 Սակավարյունություն՝ չճշտված

**ԱՐՅԱՆ ՄԱԿԱՐԴԵԼԻՈՒԹՅԱՆ ԽԱՆԳԱՐՈՒՄՆԵՐ, ՊՈՒՐՊՈՒՐԱ (ԾԻՐԱՆԱՑԱՆ)
ԵՎ ԱՅԼ ՀԵՄՈՌԱԳԻԿ ՎԻՃԱԿՆԵՐ
(D65-D69)**

D65 Դեսիմինացված (տարածուն) ներանոթային մակարդում (դեֆիբրինացիայի համախտանիշ)

Ներառյալ՝

Աֆիբրինոգենեմիա ձեռքբերովի
Կոագուլոպաթիա կլանման
Ներանոթային կոագուլյացիա դիֆուզ կամ տարածուն
ֆիբրինոլիտիկ արյունահոսություն ձեռքբերովի
Պուրպուրա՝

- ֆիբրինոլիտիկ
- կայծակնային

Բացառությամբ՝

դեֆիբրինացիայի համախտանիշի (բարդացնող)՝
• վիժումը, արտարգանդային կամ մույր հղիությունը (O00-O07, O08.1)
• հղիությունը, ծննդաբերությունը և հետծննդյան շրջանը (O45.0, O46.0, O67.0, O72.3)
• նորածնի մոտ (P60)

D66 VIII գործոնի ժառանգական դեֆիցիտ

Ներառյալ՝

VIII գործոնի ժառանգական դեֆիցիտ ֆունկցիոնալ խանգարումով
Հեմոֆիլիա՝
• ԱՀՃ
• Ա (A)
• Դասական

Բացառությամբ՝

VIII գործոնի դեֆիցիտի՝ անոթային խանգարմամբ (D68.0)

D67 IX գործոնի ժառանգական դեֆիցիտ

Ներառյալ՝

- Քրիստմասի (Christmas) հիվանդություն
 - Դեֆիցիտ
 - IX գործոնի (ֆունկցիոնալ խանգարումով)
 - Պլազմայի թրոմբոպլաստիկ կոմպոնենտի
- Հեմոֆիլիա B

D68 Մակարդելիության այլ խանգարումներ

Բացառությամբ՝

- բարդացնող
 - վիժումը, արտարգանդային կամ մոլյար հղիությունը (O00-O007, O08.1)
 - հղիությունը, ծննդաբերությունը և հետծննդյան շրջանը (O45.0, O46.0, O67.0, O72.3)

D68.0 Վիլլեբրանդի (von Willebrand) հիվանդություն

- Անգիոհեմոֆիլիա
- VIII գործոնի դեֆիցիտ անոթային խանգարումով
- Անոթային հեմոֆիլիա

Բացառությամբ՝

- մազանոթների ժառանգական փխրունության (D69.8)
- VIII գործոնի դեֆիցիտի՝
 - ԱՀՃ (D66)
 - ֆունկցիոնալ խանգարումներով (D66)

D68.1 XI գործոնի ժառանգական դեֆիցիտ

- Հեմոֆիլիա C
- Պլազմայի թրոմբոպլաստինի նախորդողի դեֆիցիտ

D68.2 Մակարդելիության գործոնների այլ ժառանգական դեֆիցիտ

- Բնածին աֆիբրինոգենեմիա
- Դեֆիցիտ՝
 - AC-գլոբուլինի
 - պրոակցելերինի
- Գործոնի դեֆիցիտ՝
 - I (ֆիբրինոգենի)
 - II (պրոթրոմբինի)
 - V (լաբիլ)
 - VII (ստաթիլ)
 - X (Ստյուարտ-Պրաուերի) (Stuart-Prower)
 - XII (Հագեմանի) (Hageman)
 - XIII (ֆիբրինակայունացնող)

Դիսֆիբրինոգենեմիա (բնածին)

Հիպոպրոկոնվերտինեմիա

Օվրենի (Owren) հիվանդություն

D68.3 Արյունահոսքի (հեմոռագիկ) խանգարումներ՝ պայմանավորված արյան մեջ

- շրջանառող հակակոագուլյանտներով
- Արյունահոսություն՝ հակակոագուլյանտների երկարատև օգտագործումից
- Հիպերհեպարինեմիա
- Քանակության բարձրացում՝
 - հակաթրոմբինի
 - հակա-VIIIa

- հակա-IXa
- հակա-Xa
- հակա-XIa

Կիրառվող հակակոագուլյանտը նույնականացնելու անհրաժեշտության դեպքում կիրառվում է արտաքին պատճառների լրացուցիչ ծածկագիր (Գլուխ XX):

Բացառությամբ՝

հակակոագուլյանտների երկարատև օգտագործման առանց արյունահոսության (Z92.1)

D68.4 Մակարդելիության գործոնի ձեռքբերովի դեֆիցիտ

Մակարդելիության գործոնի դեֆիցիտ պայմանավորված՝

- լյարդի հիվանդությամբ
- վիտամին K պակասությամբ

Բացառությամբ՝

K վիտամինի անբավարարությունը նորածնի մոտ (P53)

D68.5 Առաջնակի թրոմբոֆլեբիա

գործոն V-ի Լեյդենի մուտացիա

Դեֆիցիտ

- հակաթրոմբինի
- պրոտեին C-ի
- պրոտեին S-ի

D68.6 Այլ թրոմբոֆլեբիաներ

Հակակարդիոլիպիդային համախտանիշ

Հակաֆոսֆոլիպիդային համախտանիշ

Գայլախտային հակամակարդիչի առկայություն

Բացառությամբ՝

ներանոթային տարածուն մակարդման համախտանիշի (D65)

հիպերհոմոցիստեմինեմիա (E72.1)

D68.8 Մակարդելիության այլ ճշտված խանգարումներ

D68.9 Մակարդելիության խանգարումներ՝ չճշտված

D69 Պուրպուրա (ծիրանացան) և այլ հեմոռագիկ վիճակներ

Բացառությամբ՝

բարորակ հիպերգամմագլոբուլինային պուրպուրայի (D89.0)

կրիոգլոբուլինեմիկ պուրպուրայի (D89.1)

իդիոպաթիկ (հեմոռագիկ) թրոմբոցիտեմիայի (D47.3)

կայծակնային պուրպուրաի (D65)

թրոմբոտիկ թրոմբոցիտոպենիկ պուրպուրաի (M31.1)

D69.0 Ալերգիկ պուրպուրա

Պուրպուրա՝

- անաֆիլակտոիդ
- Հենոխ-Շենլեյնի (Henoch) (Schonlein)
- ոչ թրոմբոցիտոպենիկ՝
 - հեմոռագիկ
 - իդիոպաթիկ
- անոթային

Ալերգիկ վասկուլիտ

D69.1 Թրոմբոցիտի որակական թերություններ

Բերնար-Սուլեի (Bernard-Soulier) համախտանիշ (հսկա թրոմբոցիտների)

Գլանցմանի (Glanzmann) հիվանդություն

Գորշ թրոմբոցիտների համախտանիշ
Թրոմբաստենիա (հեմոռագիկ) (բնածին)
Թրոմբոցիտոպաթիա

Բացառությամբ՝

Վիլբրանդի (von Willebrand) հիվանդության (D68.0)

D69.2 Այլ նեյտրոթրոմբոցիտոպենիկ ծիրանացան
Ծիրանացան՝

- ԱՀՃ
- կապտածիրանացան
- հասարակ

D69.3 Իդիոպաթիկ թրոմբոցիտոպենիկ պուրպուրա
Էվանսի (Evans) համախտանիշ

D69.4 Այլ առաջնակի թրոմբոցիտոպենիաներ

Բացառությամբ՝

թրոմբոցիտոպենիայի՝ ճաճանչուկի բացակայությամբ (Q87.2)

վաղանցիկ նորածնային թրոմբոցիտոպենիայի (P61.0)

Վիսկոտ-Օլդրիչի (Wiskott-Aldrich) համախտանիշի (D82.0)

D69.5 Երկրորդային թրոմբոցիտոպենիա

Պատճառը նույնականացնելու անհրաժեշտության դեպքում կիրառվում է արտաքին պատճառների լրացուցիչ ծածկագիր (Գլուխ XX):

D69.6 Թրոմբոցիտոպենիա՝ չճշտված

D69.8 Այլ ճշտված արյունահոսական (հեմոռագիկ) վիճակներ

Մազանոթների փխրունություն

Անոթային կեղծ հեմոֆիլիա

D69.9 Արյունահոսական (հեմոռագիկ) վիճակ՝ չճշտված

**ԱՐՅԱՆ ԵՎ ԱՐՅՈՒՆԱՍԵՂԾ ՕՐԳԱՆՆԵՐԻ ԱՅԼ ՀԻՎԱՆԴՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ
(D70-D77)**

D70 Ագրանուլոցիտոզ

Ներառյալ՝

Ագրանուլոցիտար անգինան (բկաբորբ)

Մանկական գենետիկական ագրանուլոցիտոզը

Կոստմանի (Kostmann) հիվանդությունը

Նեյտրոպենիան՝

- ԱՀՃ
- բնածին
- ցիկլիկ
- պարբերական
- փայծաղային (առաջնակի)
- դեղորայքային
- տոքսիկ

Նեյտրոպենիկ սպլենոմեգալիան

Վերներ-Շուլցի հիվանդությունը

Դեղորայքը նույնականացնելու անհրաժեշտության դեպքում կիրառվում է արտաքին պատճառների լրացուցիչ ծածկագիր (Գլուխ XX):

Բացառությամբ՝

անցողիկ նորածնային նեյտրոպենիայի (P61.5)

**D71 Հատիկակորիզավոր նեյտրոֆիլների ֆունկցիոնալ խախտումներ
Ներառյալ՝**

- Բջջաթաղանթի ռեցեպտոր համալիրի արատ (դեֆեկտ)
- Քրոնիկ գրանուլոմատոզ (մանկական)
- Բնածին դիսֆագոցիտոզ
- Չարգացող սեպտիկ գրանուլոմատոզ

**D72 Արյան սպիտակ բջիջների այլ խախտումներ
Բացառությամբ՝**

- բազոֆիլիայի (D75.8)
- իմունային խախտումների (D80-D89)
- նեյտրոպենիայի (D70)
- Լեյկոցիտների ախտաբանական շեղումների (R72)
- նախալեյկոզի (համախտանիշի) (D46.9)

D72.0 Լեյկոցիտների ժառանգական (գենետիկ) անոմալիա
Անոմալիաներ (գրանուլյացիայի) (գրանուլոցիտի) կամ համախտանիշ՝

- Ալդերի (Alder)
- Մայա-Հեգլինի (May-Hegglin)
- Պելգեր-Հյուետի (Pelger-Huet)

Ժառանգական

- Լեյկոցիտար՝
 - հիպերսեզմենտացիա
 - հիպոսեզմենտացիա
- լեյկոմելանոպաթիա

Բացառությամբ՝

Չեդիակ-Հիգասի (Ստեյնբրինկի) (Chediak(-Steinbrinck)-Higashi) համախտանիշի (E70.3)

D72.1 Էոզիմոֆիլիա՝

- ալերգիկ
- բնածին

D72.8 Արյան սպիտակ բջիջների ճշտված այլ խախտումներ

Լեյկեմոիդ ռեակցիա

- լիմֆոցիտար
- մոնոցիտար
- միելոցիտար

Լեյկոցիտոզ

Լիմֆոցիտոզ (սիմպտոմատիկ) (ախտանշանային)

Լմֆոպենիա

Մոնոցիտոզ (սիմպտոմատիկ) (ախտանշանային)

Պլազմացիտոզ

D72.9 Արյան սպիտակ բջիջների խախտումներ՝ չճշտված

D73 Փայծաղի հիվանդություններ

D73.0 Հիպոսպլենիզմ

Ասպլենիա հետվիրահատական

Փայծաղի ատրոֆիա

Բացառությամբ՝

ասպլենիայի (բնածին) (Q89.0)

D73.1 Հիպերսպլենիզմ

Բացառությամբ՝

սպլենոմեգալիայի՝

- ԱՀՃ (R16.1)
- Բնածին (Q89.0)

D73.2 Քրոնիկ կանգային սպլենոմեգալիա

D73.3 Փայծաղի արքցես (թարախակույտ)

D73.4 Փայծաղի բուշտ (կիստա)

D73.5 Փայծաղի ինֆարկտ

Փայծաղի պատռվածք ոչ վնասվածքային

Փայծաղի ոլորում

Բացառությամբ՝

փայծաղի վնասվածքային պատռվածքի (S36.0)

D73.8 Փայծաղի այլ հիվանդություններ

Փայծաղի ֆիբրոզ՝ ԱՀՃ

Պերիսպլենիտ

Սպլենիտ՝ ԱՀՃ

D73.9 Փայծաղի հիվանդություն՝ չճշտված

D74 Մետհեմոգլոբինեմիա

D74.0 Բնածին մետհեմոգլոբինեմիա

NADH- մետհեմոգլոբինոեդուկտազայի բնածին անբավարարություն

Հեմոգլոբինոզ M (Hb-M հիվանդություն)

Մետհեմոգլոբինեմիա ժառանգական

D74.8 Այլ մետհեմոգլոբինեմիաներ

Ձեռքբերովի մետհեմոգլոբինեմիա (սուլֆհեմոգլոբինեմիայով)

Տոքսիկ մետհեմոգլոբինեմիա

Պատճառը նույնականացնելու անհրաժեշտության դեպքում կիրառվում է արտաքին պատճառների լրացուցիչ ծածկագիր (Գլուխ XX):

D74.9 Մետհեմոգլոբինեմիա՝ չճշտված

D75 Արյան և արյունաստեղծ օրգանների այլ հիվանդություններ

Բացառությամբ՝

ավշային հանգույցի մեծացման (R59.-)

գերզամնագլոբուլինեմիայի՝ ԱՀՃ (D89.2)

լիմֆադենիտ՝

- ԱՀՃ (I88.9)
- սուր (L04.-)
- քրոնիկ (I88.1)
- միջընդերային (սուր) քրոնիկ (I88.0)

D75.0 Ընտանեկան էրիթրոցիտոզ

Պոլիցիտեմիա

- բարորակ
- ընտանեկան

Բացառությամբ՝

ժառանգական օվալոցիտոզի (D58.1)

D75.1 Երկրորդային պոլիցիտեմիա

Էրիթրոցիտոզ՝ ԱՀՃ

Պոլիցիտեմիա՝

- ԱՀՃ
- ձեռքբերովի կապված՝
 - էրիթրոպոետինների հետ
 - պլազմայի ծավալի նվազեցման հետ
 - բարձրության հետ
 - սթրեսի հետ
- էմոցիոնալ
- հիպօքսեմիկ
- նեֆրոզեն
- հարաբերական

Բացառությամբ՝

պոլիցիտեմիայի

- նորաձնային (P61.1)
- իրական (D45)

D75.2 Էսենցիալ (ինքնուրույն) թրոմբոցիտոզ

Բացառությամբ՝

Էսենցիալ արյունահոսության (հեմոռագիկ) թրոմբոցիտեմիայի (D47.3)

D75.8 Արյան և արյունաստեղծ օրգանների այլ ճշտված հիվանդություններ
Բազոֆիլիա

D75.9 Արյան և արյունաստեղծ օրգանների հիվանդություն՝ չճշտված

D76 Լիմֆոռեպրիկուլյար հյուսվածքների և ռեպրիկուլոհիստրիցիտային համակարգի ներգրավումով ընթացող առանձին հիվանդություններ

Բացառությամբ՝

Լեյտերեր-Սիվեյի հիվանդության (C96.0)

Էոզինոֆիլային գրանուլոմայի (C96.6)

Հանդ-Շուլեր-Քրիստիանի հիվանդության (Hand-Schuller-Christian) (C96.5)

Հիստիոցիտար սարկոմայի (C96.8)

Հիստիոցիտոզ X բազմաօջախայինի (մուլտիֆոկալ) (C96.5)

Հիստիոցիտոզ X միաօջախայինի (unifokal) (C96.6)

Լանգերհանսի բջիջների հիստիոցիտոզի (C96.5)

Եզալի տեղակայմամբ Լանգերհանսի հիստիոցիտոզի (C96.6)

Չարորակ հիստիոցիտոզի (C96.8)

Ռետիկուլոէնդոտելիոզի կամ ռետիկուլոզի՝

- հիստոցիտարային մեդուլյար (ոսկրածուծային) (C96.9)
- լեյկեմիկ (սպիտակարյունություն) (C91.4)
- լիպոմեկանոտիկ (I89.8)
- չարորակ (C85.7)
- ոչ լիպիդային (C96.0)

D76.1 Հեմոֆագոցիտային լիմֆոհիստիոցիտոզ

Ընտանեկան հեմոֆագոցիտար ռետիկուլոզ

Հիստիոցիտոզներ մոնոնուկլեար ֆագոցիտներից, տարբեր Լանգերհանսի բջիջներից՝ ԱՀՃ

D76.2 Հեմոֆագոցիտային համախտանիշ՝ կապված վարակի հետ

Վարակային հարուցչը կամ հիվանդությունը նույնականացնելու անհրաժեշտության դեպքում կիրառվում է լրացուցիչ ծածկագիր:

D76.3 Այլ հիստիոցիտոզային համախտանիշեր

Ռետիկուլոհիստիոցիտոմա

Սինուսային հիստոցիտոզ զանգվածային լիմֆադենոպաթիայով
Քսանտոզրանուլեմա

**D77* Արյան և արյունաստեղծ օրգանների հիվանդություններ և այլ խանգարումներ՝
այլ դասերում դասակարգված**

Ներառյալ՝

Փայծաղի ֆիբրոզ՝ շիստոսոմոզի ժամանակ (բիլգարցիոզ) (B65.-f)

**ԱՌԱՆՁԻՆ ԽԱՆԳԱՐՈՒՄՆԵՐ՝ ԻՄՈՒՆԱՅԻՆ ՄԵԽԱՆԻՉՄՆԵՐԻ ՆԵՐԳՐԱՎՄԱՄԲ
(D80-D89)**

Ներառյալ՝

կոմպլեմենտի համակարգի թերությունները (դեֆեկտ)
իմունային անբավարարության խանգարումները, բացառությամբ
հիվանդության՝ առաջացած մարդու իմունային անբավարարության վիրուսից
(ՄԻԱՎ)
սարկոիդոզը

Բացառությամբ՝

աուտոիմունային հիվանդության (համակարգային)՝ ԱՀՃ (M35.9)
հատիկակորիզավոր նեյտրոֆիլների ֆունկցիոնալ խանգարումների (D71)
հիվանդության՝ առաջացած մարդու իմունային անբավարարության վիրուսից
(ՄԻԱՎ) (B20-B24)
հղիությունը, ծննդաբերությունը կամ հետծննդյան շրջանը բարդացնող մարդու
իմունային անբավարարության վիրուսի (ՄԻԱՎ) (O98.7)

D80 Իմունային անբավարարություններ, առավելապես հակամարմինների
անբավարարությամբ

D80.0 Ժառանգական հիպոգամմազլոբուլինեմիա

Աուտոսոմ ռեցիսիվ ազամմազլոբուլինեմիա (շվեյցարական տիպ)

X-քրոմոսոմի հետ համակցված ազամմազլոբուլինեմիա (Բրուտոնի)

D80.1 Ոչ ընտանեկան հիպոգամմազլոբուլինեմիա

Ազամմազլոբուլինեմիա՝ իմունոզլոբուլիններ կրող B-լիմֆոցիտների
առկայությամբ

Ընդհանուր անկայուն ազամմազլոբուլինեմիա (ԸԱԱզամմա)

Հիպոգամմազլոբուլինեմիա՝ ԱՀՃ

D80.2 Ընտրողական պակաս A իմունոզլոբուլինի (IgA)

D80.3 Ընտրողական պակաս G իմունոզլոբուլինի (IgG) ենթադասերի

D80.4 Ընտրողական պակաս M իմունոզլոբուլինի (IgM)

D80.5 Իմունային անբավարարություն՝ M իմունոզլոբուլինի (IgM) բարձր
պարունակությամբ

D80.6 Հակամարմինների անբավարարություն՝ իմունոզլոբուլինի նորմալ մակարդակին
մոտ կամ գերիմունոզլոբուլինեմիայով

Հակամարմինների դեֆիցիտ (պակասորդ) գերիմունոզլոբուլինեմիայով

D80.7 Մանկական տարանցողիկ (տրանզիտոր) հիպոգամմազլոբուլինեմիա

D80.8 Այլ իմունոդեֆիցիտներ՝ հակամարմինների գերակշռող արատով (դեֆեկտով)

D80.9 Իմունոդեֆիցիտ՝ հակամարմինների գերակշռող արատով՝ չճշտված

D81 Համակցված իմունային անբավարարություններ

Բացառությամբ՝

աուտոսոմ ռեցիսիվ ազամմազլոբուլինեմիայի (շվեյցարական տիպ) (D80.0)

D81.0 Ծանր համակցված իմունային անբավարարություն՝ ռետիկուլյար դիսգենեզով

- D81.1 Ծանր համակցված իմունային անբավարարություն՝ T- և B-բջջիչների ցածր պարունակությամբ
- D81.2 Ծանր համակցված իմունային անբավարարություն՝ B-բջջիչների ցածր և նորմալ պարունակությամբ
- D81.3 Ադենոզինդեզամինազայի անբավարարություն
- D81.4 Նեգելրֆի համախտանիշ
- D81.5 Պուրիննուկլեոզիդֆոսֆորիլազի անբավարարություն
- D81.6 Հիստոհամատեղելիության գլխավոր համալիրի I դասի մոլեկուլների դեֆիցիտ (պակասորդ)
- D81.7 Հիստոհամատեղելիության գլխավոր համալիրի II դասի մոլեկուլների դեֆիցիտ (պակասորդ)
- D81.8 Այլ համակցված իմունային անբավարարություններ
Բիոտինկախյալ կարբոքսիլազայի անբավարարություն
- D81.9 Համակցված իմունային անբավարարություն՝ չճշտված
Ծանր համակցված իմունային անբավարարություն՝ ԱՀՃ

D82 Իմունային անբավարարություններ, կապված այլ նշանակալի թերությունների հետ

Բացառությամբ՝

- ատակտիկ տելեանզիէկտազիայի (Lուի-Բար) (Louis-Bar)(G11.3)
- D82.0 Վիսկոտտա-Օլդրիշի (Wiskott-Aldrich) համախտանիշ
Իմունային անբավարարություն թրոմբոցիտոպենիայով և էկզեմայով
- D82.1 Դի Գեորգի (Di George) համախտանիշ
Կոկորդի դիվերտիկուլի համախտանիշ
Ուրցագեղձի՝
 - ալիմֆոպլազիա
 - ապլազիա կամ հիպոպլազիա իմունային անբավարարությամբ
- D82.2 Գաճաճությամբ իմունային անբավարարություն, կարճ վերջույթների հաշվին
- D82.3 Ճառանգական արատի հետևանքով իմունային անբավարարություն՝ հարուցված
Էպշտեյն-Բարի (Epstein-Barr) (EBV) վիրուսով
X-գրոմոսոմի հետ շղթայակցված լիմֆոպրոլիֆերատիվ հիվանդություն
- D82.4 E (IgE) հիպերիմունոգլոբուլինի համախտանիշ
- D82.8 Իմունային անբավարարություն՝ կապված այլ ճշտված զգալի արատներով
- D82.9 Իմունային անբավարարություն՝ կապված զգալի արատների հետ՝ չճշտված

D83 Սովորական փոփոխական իմունոդեֆիցիտ (իմունոպակասորդ)

- D83.0 Ընդհանուր փոփոխական իմունոդեֆիցիտ, B-բջջիչների քանակային և ֆունկցիոնալ ակտիվության զգալի շեղումներով
- D83.1 Ընդհանուր փոփոխական իմունոդեֆիցիտ, իմունոկարգավորիչ T-բջջիչների գերակշռող խախտումներով
- D83.2 Ընդհանուր իմունոդեֆիցիտ B-կամ T-բջջիչների ինքնահակամարմիններով
- D83.8 Ընդհանուր այլ փոփոխական իմունոդեֆիցիտներ
- D83.9 Ընդհանուր փոփոխական իմունոդեֆիցիտ՝ չճշտված

D84 Այլ իմունոդեֆիցիտներ

- D84.0 Լիմֆոցիտների ֆունկցիոնալ հակամարմին-1-ի (LFA-1) դեֆիցիտ
- D84.1 Կոնպլիմենտար համակարգի դեֆիցիտ

D84.8 Այլ ճշտված իմունոդեֆիցիտային խախտումներ
D84.9 Իմունոդեֆիցիտներ՝ չճշտված

D86 Սարկոիդոզ

D86.0 Թոքերի սարկոիդոզ
D86.1 Ավշային հանգույցների սարկոիդոզ
D86.2 Թոքերի և ավշային հանգույցների սարկոիդոզ
D86.3 Մաշկի սարկոիդոզ
D86.8 Այլ սարկոիդոզ՝ ճշտված և համակցված տեղակայմամբ
Իրիդոցիկլիտ սարկոիդոզի ժամանակ (H22.1*)
Գանգուղեղային նյարդերի բազմակի կաթվածներ սարկոիդոզի ժամանակ
(G53.2*)
Սարկոիդային՝
• արթրոպաթիա† (M14.8*)
• միոկարդիտ† (I41.8*)
• միոզիտ† (M63.3*)
Ուլտրաբութիտային տենդ (Հերֆորդտի հիվանդություն) (Heerfordt)
D86.9 Սարկոիդոզ՝ չճշտված

D89 Այլ խանգարումներ, իմուն մեխանիզմի ներգրավմամբ՝ այլ դասերում չդասակարգված

Բացառությամբ՝

Գերզլոբուլինեմիայի՝ ԱՀՃ (R77.1)
մոնոկլոնային գամմապաթիայի (D47.2)
փոխապատվաստուկի անաճը (մահացում) և անջատումը (T86.-)

T86.0 Ոսկրածուծի փոխապատվաստուկի անջատում

D89.0 Բազմակլոնալ գերզամագլոբուլինեմիա
Գերզամագլոբուլինեմիային ծիրանացան
Պոլիկլոնալ գամապաթիա՝ ԱՀՃ

D89.1 Կրիոգլոբուլինեմիա
Կրիոգլոբուլինեմիա՝
• էսենցիալ
• իդիոպաթիկ
• խառը
• առաջնակի
• երկրորդային
Կրիոգլոբուլինեմիկ
• ծիրանացան
• վասկուլիտ

D89.2 Գերզամագլոբուլինեմիա՝ չճշտված

D89.3 Իմուն վերակառուցման համախտանիշ

Դեղորայքը նույնականացնելու անհրաժեշտության դեպքում կիրառվում է արտաքին պատճառների լրացուցիչ ծածկագիր (Գլուխ XX):

D89.8 Իմունային մեխանիզմի ներգրավմամբ այլ ճշտված խանգարումներ՝ այլ դասերում չդասակարգված

D89.9 Խախտումներ՝ իմունային մեխանիզմի ներգրավմամբ՝ չճշտված

Իմուն հիվանդություն՝ ԱՀԾ

**ԳԼՈՒԽ IV ՆԵՐՉԱՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԻ ՀԻՎԱՆԴՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ, ՍՆՈՒՑՄԱՆ և
ՆՅՈՒԹԱՓՈԽԱՆԱԿՈՒԹՅԱՆ ԽԱՆԳԱՐՈՒՄՆԵՐ
(Ի00 - Ի90) (E00 - E90)**

Ծանոթություն:

Բոլոր նորագոյացությունները (գործառույթով ինչպես ակտիվ, այնպես էլ՝ ոչ ակտիվ) ներառված են II գլխում: Անհրաժեշտության դեպքում այս գլխի համապատասխան ծածկագրերը (օրինակ՝ E05.8, E07.0, E16-E31, E34.-), կարելի է կիրառել որպես լրացուցիչ՝ ինչպես ֆունկցիոնալ ակտիվ նորագոյացությունների և էկտոպիկ ներգատական հյուսվածքի, այնպես էլ նորագոյացություններով և այլ խանգարումներով պայմանավորված՝ այն ներգատական գեղձերի հիպեր և հիպոֆունկցիաների նույնականացման համար, որոնք դասակարգված են այլ դասերում:

Բացառությամբ՝

հղիության, ծննդաբերության և հետծննդաբերական շրջանի բարդությունների (O00-O99)

այլ խմբերում չդասակարգված ախտանիշերի, նշանների, նորմալից շեղումների, հայտնաբերված կլինիկական և լաբորատոր հետազոտությունների ընթացքում (R00-R99)

պտղի և նորածնի համար անցողիկ ներգատական և նյութափոխանակության խանգարումների (P70-P74) (P70-P74)

Սույն գլուխը ներառում է հետևյալ բաժինները

E00-E07 Վահանաձև գեղձի հիվանդություններ

E10-E14 Շաքարային դիաբետ

E15-E16 Գլյուկոզայի կարգավորման և ենթաստամոքսային գեղձի ներքին արտազատման այլ խանգարումներ

E20-E35 Այլ ներգատական գեղձերի խանգարումներ

E40-E46 Թերսնուցում

E50-E64 Թերսնուցման այլ տեսակներ

E65-E68 Ճարպակալում և գերսնուցման այլ տեսակներ

E70-E90 Նյութափոխանակության խանգարումներ

Աստիճանաված են հետևյալ դասերը

E35* Ներգատական գեղձերի խանգարումներ՝ այլ դասերում դասակարգված հիվանդությունների ժամանակ

E90* Սնուցման և նյութափոխանակության խանգարումներ՝ այլ դասերում դասակարգված հիվանդությունների ժամանակ

**ՎԱՀԱՆԱՁԵՎ ԳԵՂՁԻ ՀԻՎԱՆԴՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ
(E00-E07)**

**E00 Յողի բնածին անբավարարության համախտանիշ
Ներառյալ՝**

Էնդեմիկ վիճակները, որոնք առնչվում են ինչպես շրջակա միջավայրին, այնպես էլ մոր օրգանիզմում յողի պակասին: Այս վիճակներից մի քանիսը չեն կարող իրական հիպոթիրեոզ համարվել, դրանք զարգացող պտղի թիրոիդ հորմոնների ոչ համարժեք նյութազատության (սեկրեցիայի) հետևանք են, որը կարող է առնչվել բնական խախտածին գործոններին:

Բացառությամբ՝

յողի անբավարարության հետևանքով առաջացած նախակլինիկական հիպոթիրեոզի (E02)

E00.0 Յողի բնածին անբավարարության համախտանիշի, նյարդաբանական ձև
Էնդեմիկ կրետինիզմի, նյարդաբանական ձև

E00.1 Յողի բնածին անբավարարության համախտանիշի, միքսեդեմատոզ ձև
Էնդեմիկ կրետինիզմ

- հիպոթիրեոդային
- միքսեդեմատոզ ձև

E00.2 Յողի բնածին անբավարարության համախտանիշ, խառը ձև
Էնդեմիկ կրետինիզմ, խառը ձև

E00.9 Յողի բնածին անբավարարության համախտանիշ՝ չճշտված
Բնածին հիպոթիրեոզ անբավարարության հետևանքով՝ ԱՀՃ
Էնդեմիկ կրետինիզմ՝ ԱՀՃ

**E01 Վահանաձև գեղձի հիվանդություններ՝ պայմանավորված յողի
անբավարարությամբ և համանման վիճակներով**

Բացառությամբ՝

յողի բնածին անբավարարության համախտանիշի (E00.-)

յողի անբավարարության հետևանքով զարգացած նախակլինիկական հիպոթիրեոզի (E02)

E01.0 Դիֆուզ (էնդեմիկ) խախտ՝ պայմանավորված յողի անբավարարությամբ

E01.1 Բազմահանգույց (էնդեմիկ) խախտ՝ պայմանավորված յողի անբավարարությամբ
Հանգուցային խախտ՝ պայմանավորված յողի անբավարարությամբ

E01.2 Էնդեմիկ խախտ՝ պայմանավորված յողի անբավարարությամբ՝ չճշտված
Էնդեմիկ խախտ՝ ԱՀՃ

E01.8 Վահանաձև գեղձի տարբեր հիվանդություններ՝ պայմանավորված յողի
անբավարարությամբ և համանման վիճակներով
Յողի անբավարարության հետևանքով ձեռքբերովի հիպոթիրեոզ՝ ԱՀՃ

**E02 Յողի անբավարարության հետևանքով զարգացած նախակլինիկական
հիպոթիրեոզ**

E03 Հիպոթիրեոզի այլ ձևեր

Բացառությամբ՝

յողի անբավարարության հետևանքով զարգացած հիպոթիրեոզի (E00-E02)
բժշկական միջամտությունների հետևանքով զարգացած հիպոթիրեոզի (E89.0)

E03.0 Բնածին հիպոթիրեոզ՝ դիֆուզ խախտով
Բնածին (ոչ տոքսիկ) խախտ

- ԱՀՃ
- պարենխիմատոզ

Բացառությամբ՝

նորմալ ֆունկցիայով անցողիկ բնածին խալիպի (P72.0)

E03.1 Բնածին հիպոթիրեոզ առանց խալիպի

Վահանաձև գեղձի ապլազիա (միքստեղենայով)

Բնածին

- վահանաձև գեղձի ատրոֆիա
- հիպոթիրեոզ ԱՀՃ

E03.2 Հիպոթիրեոզ՝ առաջացած դեղորայքից և այլ էկզոգեն նյութերից

Պատճառը նույնականացնելու անհրաժեշտության դեպքում կիրառվում է արտաքին

պատճառների լրացուցիչ ծածկագիր (Գլուխ XX):

E03.3 Հետվարակային հիպոթիրեոզի դիզ

E03.4 Վահանաձև գեղձի ձեռքբերովի ատրոֆիա

Բացառությամբ՝

վահանաձև գեղձի բնածին ատրոֆիայի (E03.1)

E03.5 Միքստեղենատոզ կոմա

E03.8 Ճշտված այլ հիպոթիրեոզներ

E03.9 Հիպոթիրեոզ՝ չճշտված

Միքստեղենա՝ ԱՀՃ

E04 Ոչ թունավոր խալիպի ձևեր

Բացառությամբ՝

բնածին խալիպի

- ԱՀՃ (E03.0)
- դիֆուզ (E03.0)
- պարենխիմատոզ (E03.0)

յոդի անբավարարության հետևանքով զարգացած խալիպի (E00-E02)

E04.0 Ոչ տոքսիկ դիֆուզ խալիպի

Ոչ տոքսիկ խալիպի՝

- հասարակ
- դիֆուզ (կոլլոիդային)

E04.1 Ոչ տոքսիկ միահանգուցային խալիպի

Կոլլոիդային հանգույց (կիստոզ) (թիրեոիդային)

Ոչ տոքսիկ մոնոնոդոլյար խալիպի

Թիրեոիդ (կիստոզ) հանգույց՝ ԱՀՃ

E04.2 Ոչ տոքսիկ բազմահանգուցային խալիպի

Կիստոզ խալիպի՝ ԱՀՃ

Պոլինոդոզային (կիստոզ) խալիպի՝ ԱՀՃ

E04.8 Ոչ տոքսիկ խալիպի այլ նշված ձևեր

E04.9 Ոչ տոքսիկ չնշված խալիպի

խալիպի՝ ԱՀՃ

Հանգուցային խալիպի (ոչ տոքսիկ)՝ ԱՀՃ

E05.Թիրեոտոքսիկոզ (հիպերթիրեոզի դիզ)

Բացառությամբ՝

քրոնիկ թիրեոիդիտի՝ անցողիկ թիրեոտոքսիկոզով (E06.2)

նեոնատալ թիրեոտոքսիկոզի (P72.1)

E05.0 Դիֆուզ թիրեոտոքսիկոզ՝ խալիպով

- Էկզոֆթալմիկ կամ տոքսիկ խափա՝ ԱՀՃ
- Գրեյվսի հիվանդություն (Գրեյվս)
- Դիֆուզ տոքսիկ խափա (Բազեդովյան հիվանդություն)
- E05.1 Թիրեոտոքսիկոզ՝ տոքսիկ միահանգուցային (մոնոնոդուլյար խափապով)
 - Թիրեոտոքսիկոզ՝ տոքսիկ մոնոնոդուլյար խափապով
- E05.2 Տոքսիկ թիրեոտոքսիկոզ՝ բազմահանգուցային խափապով
 - տոքսիկ միահանգուցային խափա՝ ԱՀՃ
- E05.3 Թիրեոտոքսիկոզ՝ թիրեոիդային հյուսվածքի էկտոպիայով
- E05.4 Արհեստական թիրեոտոքսիկոզ
- E05.5 Թիրեոիդ կրիզ, գրոհ (նոպա)
- E05.8 Թիրեոտոքսիկոզի այլ ձևեր
 - Թիրեոխթանիչ հորմոնի հիպերսեկրեցիա
- Պատճառը նույնականացնելու անհրաժեշտության դեպքում կիրառում են արտաքին պատճառների լրացուցիչ ծածկագիր (Գլուխ XX):
- E05.9 Թիրեոտոքսիկոզ՝ չճշտված
 - Հիպերթիրեոզ՝ ԱՀՃ
 - Սրտի թիրեոտոքսիկ հիվանդություն (I43.8*)

E06 Թիրեոիդիտ
Բացառությամբ՝

- հետծննդաբերական թիրեոիդիտի (O90.5)
- E06.0 Սուր թիրեոիդիտ
 - Վահանաձև գեղձի աբսցես (թարախակույտ)
 - Թիրեոիդիտ
 - պիոգեն
 - թարախային
- Վարակային գործոնը (ազենտի) նույնականացնելու անհրաժեշտության դեպքում կիրառում են լրացուցիչ ծածկագիր (B95-B97):
- E06.1 Ենթասուր թիրեոիդիտ
 - Թիրեոիդիտ
 - Դե Կերվենի (de Quervain)
 - խոշորբջջային
 - գրանուլոմատոզ
 - ոչ թարախային

Բացառությամբ՝

- Աուտոիմուն թիրեոիդիտի (E06.3)
- E06.2 Քրոնիկ թիրեոիդիտ՝ անցողիկ թիրեոտոքսիկոզով

Բացառությամբ՝

- Աուտոիմուն թիրեոիդիտի (E06.3)
- E06.3 Աուտոիմուն թիրեոիդիտ
 - Հաշիմոտոյի թիրեոիդիտ (Hashimoto)
 - Հաշիտոքսիկոզ (անցողիկ)
 - Լիմֆոադենոմատոզ ստրոմա
 - Լիմֆոցիտար թիրեոիդիտ
 - Լիմֆոմատոզ ստրոմա
- E06.4 Դեղորայքային թիրեոիդիտ
- Պատճառը նույնականացնելու անհրաժեշտության դեպքում կիրառում են արտաքին պատճառների լրացուցիչ ծածկագիր (Գլուխ XX):
- E06.5 Այլ քրոնիկ թիրեոիդիտներ

- Թիրեոիդիտ՝
 - քրոնիկ
 - ԱՀՃ
 - ֆիբրոզ
 - ծառանման
 - Ռայդլի(Ridel)

E06.9 Թիրեոիդիտ՝ չճշտված

E07 Վահանաձև գեղձի այլ հիվանդություններ

E07.0 Կալցիտոնինի գերարտադրություն
Վահանաձև գեղձի C-բջջային հիպերպլազիա
Թիրեոկալցիտոնինի գերարտադրություն

E07.1 Դիսհորմոնալ խափա
Ընտանեկան դիսհորմոնալ խափա
Պենդրեդի համախտանիշ

Բացառությամբ՝

նորմալ ֆունկցիայով անցողիկ բնածին խափա (P72.0)

E07.8 Վահանաձև գեղձի այլ ճշտված հիվանդություններ
Թիրոզին կապող գլոբուլինի խախտումներ

- արյունազեղում
 - ինֆարկտ
- } վահանաձև գեղձի

Էութիրեոզի խանգարման համախտանիշ

E07.9 Վահանաձև գեղձի չճշտված հիվանդություններ

ՇԱՔԱՐԱՅԻՆ ԴԻԱԲԵՏ (E10-E14)

Շաքարային դիաբետ առաջացնող դեղանյութը նույնականացնելու անհրաժեշտության դեպքում կիրառում են արտաքին պատճառների լրացուցիչ ծածկագրեր (Գլուխ XX):
Հաջորդ՝ 4-րդ, բնութագրող նիշերը օգտագործվում են E10-E14 դասերի հետ:

.0 Կոմայով (անոթակաթվածով)

- Դիաբետիկ
 - կոմա կետոացիդոզով (կետոացիդոտիկ) կամ առանց դրա
 - հիպերոսմոլյար կոմա
 - հիպոգլիկեմիկ կոմա
- Հիպերգլիկեմիկ կոմա՝ ԱՀՃ

.1 Կետոացիդոզով

- Դիաբետիկ՝
 - ացիդոզ
 - կետոացիդոզ
- } առանց կոմայի մասին հիշեցման

.2 Երիկամների ախտահարումով

- Դիաբետիկ նեֆրոպաթիա (N08.3*)
- Ներմազանոթային գլոմերուլոնեֆրոզ (N08.3*)
- Կիմմելստիլ-Վիլսոնի համախտանիշ [Kimmelstiel-Wilson] (N08.3*)

.3 Գլյուկոզի ախտահարումով

- Դիաբետիկ՝
 - կատարակտա (H28.0*)

- ռետինոպաթիա (H36.0*)

.4† Նյարդաբանական բարդություններով

Դիաբետիկ՝

- ամիոտրոֆիա (G73.0*)
- ավտոնոմ ներոպաթիա (G99.0*)
- մոնոնեյրոպաթիա (G59.0*)
- պոլինեյրոպաթիա (G63.2*)
 - ավտոնոմ (G99.0*)

.5 Ծայրամասային արյան շրջանառության խանգարումներով

Դիաբետիկ՝

- գանգրենա (փտախտ)
- ծայրամասային անգիոպաթիա† (I79.2*)
- խոց

.6 Այլ ճշտված բարդություններով

Դիաբետիկ արթրոպաթիա† (M14.2*)

Ներոպաթիկ† (M14.6*)

.7 Բազմակի բարդություններով

.8 Չճշտված բարդություններով

.9 Առանց բարդությունների

E10 Ինսուլինակախյալ շաքարային դիաբետ

(տե՛ս վերը նշված նիշերը մինչև E10)

Ներառյալ՝

շաքարային դիաբետը՝

- անկայուն
- հակվածությամբ դեպի կետոզ
- սկիզբը երիտասարդ տարիքում
- տիպ .1

Բացառությամբ՝

շաքարային դիաբետի՝

- կապված սննդի անբավարարության հետ (E12.-)
- նեոնատալ (նորածինների մոտ) (P70.2)
- հղիության, ծննդաբերության և հետծննդաբերական շրջանում (O24.-)

շաքարամիզության՝

- ԱՀՃ (R81)
- երիկամային (E74.8)

գլյուկոզայի նկատմամբ տուլերանտության խանգարման (R73.0)

հետվիրահատական հիպոինսուլինեմիայի (E89.1)

E11 Ինսուլին անկախ շաքարային դիաբետ

(տե՛ս վերը նշված նիշերը մինչև E10)

Ներառյալ՝

դիաբետ (առանց ճարպակալման) (ճարպակալմամբ)

- առանց կետոզի հակվածության
- սկիզբը հասուն տարիքում
- կայուն
- տիպ .2

Ինսուլին անկախ շաքարային դիաբետ երիտասարդների մոտ

Բացառությամբ՝

շաքարային դիաբետի

- կապված սննդի անբավարարության հետ (E12.)
- նեոնատալ (P70.2)
- հղիության, ծննդաբերության և հետծննդաբերական շրջանում (O24.-)

շաքարամիզության

- ԱՀՃ (R81)
- երիկամային (E74.8)

գլյուկոզայի նկատմամբ տուլերանտության խանգարման (R73.0)

հետվիրահատական հիպոինսուլինեմիայի (E89.1)

E12 Շաքարային դիաբետ կապված սննդի անբավարարության հետ

(տե՛ս վերը նշված նիշերը մինչև E10)

Ներառյալ՝

շաքարային դիաբետ կապված սննդի անբավարարության հետ

- ինսուլինակախյալ
- ինսուլինաանկախ

Բացառությամբ՝

շաքարային դիաբետի՝ հղիության, ծննդաբերության և հետծննդաբերական շրջանում (O24.-)

շաքարամիզության՝

- ԱՀՃ (R81)
- երիկամային (E74.8)

գլյուկոզայի նկատմամբ տուլերանտության խանգարման (R73.0)

շաքարային դիաբետի նեոնատալ (նորածինների մոտ) (P70.2)

հետվիրահատական հիպոինսուլինեմիայի (E89.1)

E13 Շաքարային դիաբետի ճշգրտված այլ ձևեր

(տե՛ս վերը նշված նիշերը մինչև E10)

Բացառությամբ՝

շաքարային դիաբետի՝

- ինսուլինակախյալ (E10.-)
- շաքարային դիաբետ կապված սննդի անբավարարության հետ (E12.-)
- շաքարային դիաբետ նեոնատալ (նորածինների մոտ) (P70.2)
- ինսուլինաանկախ (E11.-)
- շաքարային դիաբետ հղիության, ծննդաբերության և հետծննդաբերական շրջանում (O24.-)

շաքարամիզության՝

- ԱՀՃ (R81)
- երիկամային (E74.8)

գլյուկոզայի նկատմամբ տուլերանտության խանգարման (R73.0)

հետվիրահատական հիպոինսուլինեմիայի (E89.1)

E14 Շաքարային դիաբետ՝ չճշգրտված

(տե՛ս վերը նշված նիշերը մինչև E10)

Ներառյալ՝

շաքարային դիաբետը՝ ԱՀՃ

Բացառությամբ՝

շաքարային դիաբետի՝

- ինսուլինակախյալ (E10.-)

- շաքարային դիաբետ կապված սննդի անբավարարության հետ (E12.-)
 - շաքարային դիաբետ նեոնատալ (նորածինների մոտ) (P70.2)
 - ինսուլինաանկախ (E11.-)
 - շաքարային դիաբետ հղիության, ծննդաբերության և հետծննդաբերական շրջանում (O24.-)
- շաքարամիզության՝
- ԱՀՃ (R81)
 - երիկամային (E74.8)
- գլյուկոզայի նկատմամբ տոլերանտության խանգարման (R73.0)
 հետվիրահատական հիպոինսուլինեմիայի (E89.1)

**ԵՆԹԱՍՏԱՄՈՔՍԱՅԻՆ ԳԵՂԶԻ ՆԵՐՔԻՆ ՆԵՐՉԱՏՄԱՆ ՍԵԿՐԵՑԻԱՅԻ ԵՎ
 ԳԼՅՈՒԿՈՉԱՅԻ ԿԱՐԳԱՎՈՐՄԱՆ ԱՅԼ ԽԱՆԳԱՐՈՒՄՆԵՐ
 (E15-E16)**

***E15 Ոչ դիաբետիկ հիպոգլիկեմիկ կոմա
 Ներառյալ՝***

դեղորայքով պայմանավորված ինսուլինային կոմա՝ ոչ դիաբետիկ հիպերինսուլինիզմը՝ հիպոգլիկեմիկ կոմայով հիպոգլիկեմիկ կոման՝ ԱՀՃ

Պատճառը նույնականացնելու անհրաժեշտության դեպքում կիրառում են արտաքին պատճառների լրացուցիչ ծածկագիր (Գլուխ XX):

E16 Ենթաստամոքսային գեղձի ներքին սեկրեցիայի այլ խանգարումներ

E16.0 Դեղորայքային հիպոգլիկեմիա՝ առանց կոմայի
 Պատճառը նույնականացնելու անհրաժեշտության դեպքում կիրառվում է արտաքին պատճառների լրացուցիչ ծածկագիր (Գլուխ XX):

E16.1 Հիպոգլիկեմիայի այլ ձևեր
 ֆունկցիոնալ ոչ հիպերինսուլինեմիկ հիպոգլիկեմիա
 Հիպերինսուլինիզմ՝

- ԱՀՃ
- ֆունկցիոնալ

Պանկրեատիկ կղզյակային բետա-բջիջների հիպերալազիա՝ ԱՀՃ
 Հիպոգլիկեմիայից հետո էնցեֆալոպաթիա

E16.2 Հիպոգլիկեմիա՝ չճշտված

E16.3 Գլյուկոզոնի սեկրեցիայի ավելացում
 Ենթաստամոքսային գեղձի կղզյակային բջիջների հիպերալազիա գլյուկոզենի հիպերսեկրեցիայով

E16.4 Գաստրինի անոմալ սեկրեցիա
 Հիպերգաստրինեմիա
 Զոլինգեր-Էլիսոնի համախտանիշ (Zollinger-Ellison)

E16.8 Ենթաստամոքսային գեղձի ներքին սեկրեցիայի ճշտված այլ խանգարումներ՝
 Հիպերսեկրեցիա

- աճի ռիլիզինգ հորմոնի
- պանկրեատիկ պոլիպեպտիդի
- սոմատոստատինի
- վազոակտիվ աղիքային պոլիպեպտիդի

E16.9 Ենթաստամոքսային գեղձի ներքին սեկրեցիայի չճշտված այլ խանգարում՝ ԱՀՃ,
կղզյակային բջիջների հիպերպլազիա
ԱՀՃ ենթաստամոքսային գեղձի ներզատական բջիջների հիպերպլազիա

ՆԵՐՉԱՏԱԿԱՆ ԱՅԼ ԳԵՂՁԵՐԻ ԽԱՆԳԱՐՈՒՄՆԵՐ (E20-E35)

Բացառությամբ՝

գալակտոռեայի (N64.3)
գինեկոմաստիայի (N62)

E20 Հիպոպարաթիրեոզ

Բացառությամբ՝

Դի Ջորջի համախտանիշի (D82.1)
հիպոպարաթիրեոզի՝ առաջացած բժշկական միջամտությունից հետո (E89.2)
տետանիայի՝ ԱՀՃ (R29.0)
նորածնի անցողիկ հիպոպարաթիրեոզի (P71.4)

E20.0 Իդիոպաթիկ հիպոպարաթիրեոզ

E20.1 Կեղծ հիպոպարաթիրեոզ

E20.8 Հիպոպարաթիրեոզի տարբեր ձևեր

E20.9 Հիպոպարաթիրեոզ՝ չճշտված

Պարաթիրեոիդային տետանուս

E21 Հիպերպարաթիրեոզ և հարվահանագեղձի այլ խանգարումներ

Բացառությամբ՝

օստեոմալյացիայի

- մեծահասակների մոտ (M83.-)
- մանկական և պատանեկան հասակում (E55.0)

E21.0 Առաջնային հիպերպարաթիրեոզ

Հարվահանագեղձի հիպերպլազիա
Գեներալիզացված (համատարածուն) ֆիբրոզ օստեոդիստրոֆիա
(Ռեկլինգհաուզենի ոսկրային հիվանդություն (Recklinghausen)

E21.1 Երկրորդային հիպոպարաթիրեոզ՝ այլ դասերում չդասակարգված

Բացառությամբ՝

երկրորդային հիպերպարաթիրեոզի՝ երիկամային ծագումով (N25.8)

E21.2 Հիպերպարաթիրեոզի այլ ձևեր

Բացառությամբ՝

ընտանեկան հիպոկալցիուրիկ հիպերկալցեմիայի (E83.5)

E21.3 Չճշտված հիպոպարաթիրեոզ

E21.4 Հարվահանագեղձի այլ ճշտված խանգարումներ

E21.5 Հարվահանագեղձի խանգարում՝ չճշտված

E22 Հիպոֆիզի գերֆունկցիա

Բացառությամբ՝

Իցենկո-Կուշինգնի համախտանիշի (E24.-)

Նելսոնի համախտանիշի (E24.1)

Գերիյութազատության

- ադրենոկորտիկոտրոպային հորմոնի (ԱԿՏՀ)՝ չկապված Իցենկո-Կուշինգի հիվանդության հետ (E27.0)

- հիպոֆիզի ԱԿՏՀ (E24.0)
- թիրեոտրոպ հորմոնի (E05.8)

E22.0 Ակրոմեգալիա և հիպոֆիզային գիգանտիզմ
Արթրոպաթիա, կապված ակրոմեգալիայի հետո՝ (M14.5*)
Աճի հորմոնի հիպերսեկրեցիա

Բացառությամբ՝

- հսկայության (E34.4)
- բարձր հասակի (E34.4)

Աճի հորմոնի ռեյզինգ-հորմոնի հիպերսեկրեցիա (E16.8)

E22.1 Հիպերպրոլակտինեմիա

Պատճառը նույնականացնելու անհրաժեշտության դեպքում կիրառում են արտաքին պատճառների լրացուցիչ ծածկագիր (Գլուխ XX):

E22.2 Հակամիզամուղային հորմոնի անհամապատասխան (ոչ ադեկվատ) սեկրեցիայի համախտանիշ

E22.8 Հիպոֆիզի գերֆունկցիայի այլ վիճակներ

Կենտրոնական ծագման վաղաժամ սեռահասունություն

E22.9 Հիպոֆիզի գերֆունկցիա՝ չճշտված

E23 Հիպոֆիզի թերֆունկցիա և այլ խանգարումներ

Ներառյալ՝

հիպոֆիզի և հիպոթալամուսի հիվանդություններից առաջացած վերը թվարկված վիճակները

Բացառությամբ՝

հիպոպիտուիտարիզմի՝ առաջացած բժշկական միջամտությունից հետո (E89.3)

E23.0 Հիպոպիտուիտարիզմ

Ֆերտիլ եվնուխիդ համախտանիշ

Հիպոգոնադոտրոպ հիպոգոնադիզմ

Աճի հորմոնի իդիոպաթիկ անբավարարություն

Մեկուսացված անբավարարություն

- գոնադոտրոպինի
- աճի հորմոնի
- հիպոֆիզի այլ հորմոնների

Կալմանի համախտանիշ (Kallmann)

Լորեյն Լեվիի գաճաճություն (Lorain-Levi)

Հիպոֆիզի նեկրոզ (հետծննդաբերական)

Պանհիպոպիտուիտարիզմ

Հիպոֆիզար

- կախեքսիա
- անբավարարություն՝ ԱՀՃ
- գաճաճություն

Շիհանի համախտանիշ (Sheehan)

Սայմոնդի հիվանդություն (Simmonds)

E23.1 Դեղորայքային հիպոպիտուիտարիզմ

Պատճառը նույնականացնելու անհրաժեշտության դեպքում կիրառում են արտաքին պատճառների լրացուցիչ ծածկագիր (Գլուխ XX):

E23.2 Ոչ շաքարային դիաբետ

Բացառությամբ՝

նեֆրոզեն ոչ շաքարային դիաբետի (N25.1)

E23.3 Հիպոթալամուսի ֆունկցիայի խանգարում՝ այլ դասերում չդասակարգված

Բացառությամբ՝

Պրադեր-Վիլլի համախտանիշի (Q87.1)

Ռասսել-Սիլվերի համախտանիշի (Q87.1)

E23.6 Հիպոֆիզի այլ խանգարումներ

Հիպոֆիզի արքցես (թարախակույտ)

Ադիպոզոգենիտալ դիստրոֆիա

E23.7 Հիպոֆիզի խանգարում՝ չճշտված

E24 Իցենկո-Կուշինգի համախտանիշ

E24.0 Իցենկո-Կուշինգի հիպոֆիզային ծագման հիվանդություն՝

Հիպոֆիզի ԱԿՏՀ գերարտադրություն

Հիպերադրենոկորտիցիզմ՝ հիպոֆիզար ծագման

E24.1 Նելսոնի համախտանիշ

E24.2 Իցենկո-Կուշինգի դեղորայքային համախտանիշ

Պատճառը նույնականացնելու անհրաժեշտության դեպքում կիրառում են արտաքին պատճառների լրացուցիչ ծածկագիր (Գլուխ XX):

E24.3 Էկտոպիկ ԱԿՏՀ համախտանիշ

E24.4 Ալկոհոլից առաջացած Կուշինգի դեպքային համախտանիշ

E24.8 Կուշինգի դեպքային համախտանիշով բնութագրվող այլ վիճակներ

E24.9 Իցենկո-Կուշինգի չճշտված համախտանիշ

E25 Ադրենոգենիտալ խանգարումներ

Ներառյալ՝

ադրենոգենիտալ համախտանիշեր, վիրիլիզացիա կամ ֆեմինիզացիա՝ պայմանավորված մակերիկամի հիպերպլազիայով, որը համարվում է հորմոնների սինթեզի բնածին ֆերմենտատիվ արատների հետևանք վիրիլիզացիա (կանանց)

Կանանց՝

- ադրենալային կեղծ հերմաֆրոդիտիզմ
- տարասեքսուալային վաղաժամ կեղծ սեռական հասունացում

Տղամարդկանց՝

- համասեքսուալային վաղաժամ կեղծ սեռական հասունացում
- վաղաժամ սեռական հասունացում՝ մակերիկամի գերաճով
- վաղ մակրոգենիտոսոմիա

E25.0 Բնածին ադրենոգենիտալ խանգարումներ՝ կապված ֆերմենտների պակասի հետ

Մակերիկամների բնածին հիպերպլազիա

21-հիդրոքսիլազայի անբավարարություն

Մակերիկամների բնածին հիպերպլազիա, որը բերում է աղի կորստի

E25.8 Այլ ադրենոգենիտալ խանգարումներ

Իդիոպաթիկ ադրենազենիտալ խանգարում

Ադրենազենիտալ խանգարման պատճառը նույնականացնելու անհրաժեշտության դեպքում կիրառում են արտաքին պատճառների լրացուցիչ ծածկագիր (Գլուխ XX):

E25.9 Ադրենազենիտալ խանգարում՝ չճշտված

Ադրենազենիտալ համախտանիշ՝ ԱՀՃ

E26 Գերալդոստերոնիզմ

E26.0 Առաջնային գերալդոստերոնիզմ

Կոննի համախտանիշ (Conn)

- Առաջնային ալդոստերոնիզմ, պայմանավորված մակերիկամների հիպերպլազիայով (երկկողմանի)
 E26.1 Երկրորդային գերալդոստերոնիզմ
 E26.8 Այլ ձևերի գերալդոստերոնիզմ
 Բարտերի համախտանիշ (Bartter)
 E26.9 Գերալդոստերոնիզմ չճշտված

E27 Մակերիկամների այլ խանգարումներ

- E27.0 Մակերիկամների կեղևի հիպերսեկրեցիայի այլ տիպեր
 Ադրենոկորտիկոտրոպ հորմոնի գերարտադրություն՝ չկապված Իցենկո-Կուշինգի հիվանդության հետ
 Սեռական վաղաժամ հասունացում՝ կապված մակերիկամների կեղևի հիպերսեկրեցիայի հետ

Բացառությամբ՝

- Իցենկո-Կուշինգի համախտանիշի (E24.-)
 E27.1 Մակերիկամի կեղևի առաջնային անբավարարություն
 Ադդիսոնի հիվանդություն
 Մակերիկամների աուտոիմուն բորբոքում

Բացառությամբ՝

- ամիլոիդոզի (E85.-)
 տուբերկուլյոզային ծագումով Ադդիսոնի հիվանդության (A18.7)
 Ուտերհաուս-Ֆրիդերիկսենի համախտանիշի (A39.1)
 E27.2 Ադդիսոնյան նոպա
 Ադրենալային կրիզ
 Ադրենոկորտիկալ կրիզ
 E27.3 Դեղորայքային անբավարարություն մակերիկամի կեղևում
 Պատճառը նույնականացնելու անհրաժեշտության դեպքում կիրառում են արտաքին պատճառների լրացուցիչ ծածկագիր (Գլուխ XX):

- E27.4 Մակերիկամի կեղևի այլ և չճշտված անբավարարություն
 Մակերիկամային
 - արյունահոսություն
 - ինֆարկտ
 Մակերիկամների կեղևի անբավարարություն՝ ԱՀՃ
 Հիպոալդոստերոնիզմ

Բացառությամբ՝

- Ադրենոլեյկոդիստրոֆիայի (Ադդիսոն-Շիլդերի) (E71.3)
 Ուտերհաուս-Ֆրիդերիկսենի համախտանիշի (A39.1)
 E27.5 Մակերիկամի միջուկային շերտի գերֆունկցիա
 Մակերիկամների ուղեղային շերտի հիպերպլազիա
 Կատեխոլամինային հիպերսեկրեցիա
 E27.8 Մակերիկամի այլ ճշտված խանգարումներ
 Կորտիզոլ կապող գլոբուլինի խանգարում
 E27.9 Մակերիկամի խանգարում՝ չճշտված

E28 Ձվարանի ֆունկցիայի խանգարում

Բացառությամբ՝

- մեկուսացված գոնադոտրոպինի անբավարարության (E23.0)

ձվարանի անբավարարության՝ առաջացած բժշկական միջամտությունից հետո (E89.4)

E28.0 Էստրոգենների ավելցուկ

Էստրոգենների հիպերսեկրեցիա առաջացնող դեղորայքը նույնականացնելու անհրաժեշտության դեպքում կիրառվում է արտաքին պատճառների լրացուցիչ ծածկագիր (Գլուխ XX):

E28.1 Անդրոգենների ավելցուկ

օվարիալ անդրոգենների հիպերսեկրեցիա

Անդրոգենների ավելցուկ առաջացնող դեղորայքը նույնականացնելու անհրաժեշտության դեպքում կիրառվում է արտաքին պատճառների լրացուցիչ ծածկագիր (Գլուխ XX):

E28.2 Ձվարանի պոլիկիստոզի համախտանիշ

Սկլերոկիստոզային օվարիալ համախտանիշ

Ստեյն-Լեվենտալի համախտանիշ (Stein-Leventhal)

E28.3 Առաջնային ձվարանային անբավարարություն

Էստրոգենների ցածր քանակ

Վաղաժամ դաշտանադադար՝ ԱՀՃ

Կայուն օվարիալ համախտանիշ

Բացառությամբ՝

դաշտանադադարի և կանանց դաշտանադադարային վիճակի (N95.1)

մաքուր գոնադային դիսգենեզի (Q99.1)

Թերների համախտանիշի (Q96.-)

E28.8 Ձվարանի այլ տիպի ֆունկցիայի խանգարումներ

ձվարանների հիպերֆունկցիա՝ ԱՀՃ

E28.9 Ձվարանի ֆունկցիայի խանգարում՝ չճշտված

E29 Ամորձու ֆունկցիայի խանգարում

Բացառությամբ՝

անդրոգենային ռեզիստենտականության համախտանիշի (E34.5)

ազոոսպերմիայի կամ սակավասերմության՝ ԱՀՃ (N46)

մեկուսացված գոնադոտրոպիկ անբավարարության (E23.0)

Կլայնֆելտերի համախտանիշի (Q98.0-Q98.2, Q98.4)

ամորձիների հիպոֆունկցիայի՝ առաջացած բժշկական միջամտությունից հետո (E89.5)

տեստիկուլյար ֆեմինիզացիայի համախտանիշի (E34.5)

E29.0 Ամորձու գերֆունկցիա

Տեստիկուլյար հորմոնների հիպերսեկրեցիա

E29.1 Ամորձու թերֆունկցիա

Տեստիկուլյար անդրոգենի բիոսինթեզի խանգարում՝ ԱՀՃ

5-ալֆա ռեդուկտազայի անբավարարություն (արական տիպի հերմաֆրոդիտիզմով)

տեստիկուլյար հիպոգոնադիզմ՝ ԱՀՃ

Ձվարանների հիպերֆունկցիայի բերող դեղորայքը նույնականացնելու անհրաժեշտության դեպքում կիրառվում է արտաքին պատճառների լրացուցիչ ծածկագիր (Գլուխ XX):

E29.8 Ձվարանների ֆունկցիայի խանգարման այլ տեսակներ

E29.9 Ձվարանի ֆունկցիայի խանգարում՝ չճշտված

E30 Սեռական հասունացման խանգարումներ այլ դասերում՝ չդասակարգված

- E30.0 Սեռական հասունացման ուշացում
 Սեռական հասունացման կոնսոլիդացիոնալ ուշացում
 Սեռական հասունացման ուշացում
- E30.1 Սեռական վաղաժամ հասունացում
 Ժամանակից շուտ մենստրուացիա

Բացառությամբ՝

- մակերիկամների բնածին հիպերպլազիայի (E25.0)
- կանացի հետերոսեքսուալ անժամանակ կեղծ սեռական հասունացման (E25.-)
- արական իզոսեքսուալ անժամանակ կեղծ սեռական հասունացման (E25.-)
- կենտրոնական ծագման անժամանակ սեռական զարգացման (E22.8)
- Օլբրայտի (Մակ-Կյունի) (Շտերնբերգի) համախտանիշի (Q78.1)
- E30.8 Սեռական հասունացման այլ խանգարումներ
 Ժամանակից շուտ տելարխե
- E30.9 Սեռական հասունացման չճշտված խանգարում

E31 Բազմագեղձային ֆունկցիոնալ խանգարում

Բացառությամբ՝

- Լուի-Բարի տելեանգիէկտատիկ ատաքսիայի (G11.3)
- Միոտոնիկ դիստրոֆիայի (Շտեյնբերտի) (G71.1)
- կեղծ հիպոպարաթիրեոզի (E20.1)
- E31.0 Աուտոիմուն բազմագեղձային անբավարարություն
 Շմիդտի համախտանիշ (Schmidt)
- E31.1 Բազմագեղձային հիպերֆունկցիա

Բացառությամբ՝

- բազմակի ներգատական ադենոմատոզի (D44.8)
- E31.8 Այլ բազմագեղձային ֆունկցիոնալ խանգարում
- E31.9 Բազմագեղձային ֆունկցիոնալ խանգարում՝ չճշտված

E32 Ուրցագեղձի հիվանդություններ

Բացառությամբ՝

- ապլազիայի կամ իմունոդեֆիցիտով հիպոպլազիայի (D82.1)
- միասթենիայի (G70.0)
- E32.0 Ուրցագեղձի կայուն հիպերպլազիա
 Ուրցագեղձի հիպերտրոֆիա (գերաճ)
- E32.1 Ուրցագեղձի արքցես (թարախակույտ)
- E32.8 Ուրցագեղձի այլ հիվանդություններ
- E32.9 Ուրցագեղձի հիվանդություն՝ չճշտված

E34 Այլ ներզարական (էնդոկրին) խանգարումներ

Բացառությամբ՝

- կեղծ հիպոպարաթիրեոիդիզմի (E20.1)
- E34.0 Կարցինոիդային համախտանիշ

Ծանոթություն:

Կարցինոիդային ուռուցքի ֆունկցիոնալ ակտիվությունը նույնականացնելու անհրաժեշտության դեպքում կիրառվում է լրացուցիչ ծածկագիր:

- E34.1 Ինտեստինալ հորմոնների հիպերսեկրեցիայի այլ վիճակներ
- E34.2 Էկտոպիկ հորմոնային սեկրեցիա՝ այլ դասերում չդասակարգված
- E34.3 Ցածրահասակություն (գաճաճություն)՝ այլ դասերում չդասակարգված

Յաճրահասակություն՝

- ԱՀՃ
- Կոնստիտուցիոնալ
- Լարոնի տիպ (Laron)
- փսիխոսոցիալական

Բացառությամբ՝

պրոգերիայի (E34.8)

Ռասսել-Սիլվերի համախտանիշի (Q87.1)

վերջույթների կարճացման՝ իմունոդեֆիցիտով (D82.2)

Յաճրահասակության՝

- ախոնդրոպլաստիկային (Q77.4)
- հիպոխոնդրոպլաստիկ (Q77.4)
- սպեցիֆիկ դիսմորֆիկ համախտանիշերի դեպքում (ծածկագրել այդ համախտանիշերը տե՛ս այբբենական ցուցիչը)
- սննդային (E45)
- հիպոֆիզար (E23.0)
- երիկամային (N25.0)

E34.4 Կազմվածքային բարձրահասակություն

Կոնստիտուցիոնալ գիգանտիզմ

E34.5 Անդրոգենային ռեզիստենտականության համախտանիշ

Արական տիպի պսևդոհերմաֆրոդիտիզմ անդրոգենային ռեզիստենտականությամբ

Ծայրամասային հորմոնային ռեցեսիվայի խանգարում

Ռեյֆենշտեյնի համախտանիշ (Reifenstein)

Տեստիկուլյար ֆեմինիզացիայի համախտանիշ

E34.8 Այլ ճշտված ներզատական խանգարումներ

Պինեալ գեղձի ֆունկցիայի խանգարում

Պրոգերիա

E34.9 Ներզատական խանգարում՝ չճշտված

Խանգարում

- ներզատական՝ ԱՀՃ
- հորմոնալ՝ ԱՀՃ

E35* Ներզատական գեղձերի խանգարումներ այլ դասերում դասակարգված հիվանդությունների ժամանակ

E35.0* Վահանաձև գեղձի խանգարումներ այլ դասերում դասակարգված

հիվանդությունների ժամանակ

վահանաձև գեղձի տուբերկուլյոզ (A18.8†)

E35.1* Մակերիկամների խանգարումներ այլ դասերում դասակարգված

հիվանդությունների ժամանակ

Ադդիսոնի հիվանդություն (Addison) տուբերկուլյոզային ծագումով (A18.7†)

Ուոթերհաուզեն-Ֆրիդերիքսենի համախտանիշ (Waterhouse-Friderichsen) (մենինգոկոկային) (A39.1†)

E35.8* Այլ ներզատական գեղձերի խանգարումներ այլ դասերում դասակարգված

հիվանդությունների ժամանակ

(E40-E46)

Ծանոթություն:

Թերսնուցման աստիճանը սովորաբար գնահատում են մարմնի քաշի ցուցանիշներով, որն արտահայտվում է ստանդարտ շեղումներով տվյալ տարիքային խմբի միջին ցուցանիշներից: Երեխայի մոտ քաշի ավելացման բացակայությունը կամ քաշի անկումն երեխաների կամ մեծահասակների մոտ մարմնի քաշի մեկ կամ ավելի չափման տվյալների առկայության դեպքում համարվում է թերսնուցման ցուցանիշ: Միանվագ չափումների առկայության դեպքում ախտորոշումը հիմնվում է ենթադրությունների վրա և չի համարվում վերջնական, եթե բերված չեն այլ կլինիկական կամ լաբորատոր հետազոտության արդյունքներ: Բացառիկ դեպքերում, երբ բացակայում են այլ տվյալներ մարմնի քաշի վերաբերյալ որպես հիմք են ընդունվում կլինիկական տվյալները: Եթե անհատի մարմնի քաշը ցածր է տվյալ պոպուլյացիային բնորոշ միջին ցուցանիշից, ապա ծանր թերսնուցման մասին կարելի է ենթադրել այն ժամանակ, երբ ստացված ցուցանիշը երեք կամ ավելի ստանդարտ շեղումներով ցածր է միջին ցուցանիշից, միջին աստիճանի թերսնուցում՝ երկու և ավելի, սակայն երեքից պակաս, թերև՝ մեկ կամ ավելի, սակայն երկուսից պակաս:

Բացառությամբ՝

- աղիների ներծծման խանգարման (K90.-)
- սննդային սակավարյունության (D50-D53)
- սպիտակուցաէներգետիկ անբավարարության (E64.0)
- հյուծող հիվանդության (B22.2)
- քաղցածության (T73.0)

E40 Կվաշիորկոր (սպիտակուցային խորը սնուցախանգարում՝ հյուծվածության ծանր վիճակ)

Ծանր սնուցախանգարում, որն ուղեկցվում է ալիմենտար այտուցներով և մազերի, մաշկի պիգմենտացիայի խանգարումով:

Բացառությամբ՝

- մարազմային (հյուծանք) կվաշիորկորի (E42)

E41 Սննդային մարազմ

Ներառյալ՝

- ծանր սնուցախանգարում՝ ուղեկցվող մարազմով

Բացառությամբ՝

- մարազմային (հյուծանք) կվաշիորկորի (E42)

E42 Մարազմային կվաշիորկոր

Ներառյալ՝

Ծանր սպիտակուցաէներգետիկ անբավարարություն (ինչպես նշված է E43)

- միջանկյալ ձև
- կվաշիորկորի և մարազմի ախտանիշերով

E43 Ծանր սպիտակուցաէներգետիկ չճշտված անբավարարություն

Երեխաների կամ մեծահասակների մոտ մարմնի քաշի ծանր կորուստը կամ երեխայի մոտ քաշի պակասությունը հանգեցնում են նրան, որ մարմնի քաշը ստացվում է փոքր՝ տվյալ տարիքային խմբում միջին արժեքից առնվազն երեք կամ ավելի ստանդարտ շեղումով, շեղում (կամ նմանատիպ քաշի իջեցում՝ գրանցված այլ ստատիստիկ

մեթոդներով): Եթե հայտնաբերված տվյալներն արդյունք են մեկանգամյա քաշի որոշման, ապա ամենայն հավանականությամբ կարելի է խոսել չափավոր սպիտակուցաէներգետիկ անբավարարության մասին, եթե մարմնի քաշը երեք կամ ավելի ստանդարտ շեղումներով ցածր է տվյալ տարիքային խմբի միջին ցուցանիշից:

Ներառյալ՝

քաղցի այտուց

E44 Չափավոր և թույլ աստիճանի սպիտակուցաէներգետիկ անբավարարություն

E44.0 Չափավոր սպիտակուց-էներգետիկ անբավարարություն

Երեխաների կամ մեծերի մոտ քաշի կորուստը կամ երեխայի քաշի ավելացման բացակայությունը, որոնք հանգեցնում են այն բանին, որ մարմնի գրանցված քաշը ստացվում է փոքր՝ տվյալ տարիքային խմբում միջին ցուցանիշից երկու կամ ավելի ստանդարտ շեղումով, բայց պակաս քան երեք ստանդարտ շեղում (կամ նմանատիպ քաշի իջեցում՝ արտահայտված այլ ստատիստիկ մեթոդներով): Եթե հայտնաբերված տվյալներն արդյունք են մեկանգամյա քաշի որոշման, ապա ամենայն հավանականությամբ կարելի է խոսել չափավոր սպիտակուց-էներգետիկ անբավարարության մասին, եթե գրանցված մարմնի քաշը երկու կամ ավելի ստանդարտ շեղումներով ցածր է տվյալ տարիքային խմբի միջին ցուցանիշից:

E44.1 Թեթև սպիտակուց-էներգետիկ անբավարարություն

Երեխաների կամ մեծերի հանգեցնում են քաշի կորուստը կամ երեխայի քաշի ավելացման բացակայությունը, որոնք բերում են այն բանին, որ մարմնի գրանցված քաշը ստացվում է փոքր տվյալ տարիքային խմբում միջին ցուցանիշից մեկ կամ ավելի ստանդարտ շեղումով, բայց պակաս քան երկու ստանդարտ շեղում (կամ նմանատիպ քաշի իջեցում՝ արտահայտված այլ ստատիստիկ մեթոդներով): Եթե հայտնաբերված տվյալները արդյունք են մեկանգամյա քաշի որոշման, ապա ամենայն հավանականությամբ կարելի է խոսել չափավոր սպիտակուց-էներգետիկ անբավարարության մասին, եթե հայտնաբերված մարմնի քաշը երկու կամ պակաս միջին շեղումներով ցածր է տվյալ տարիքային խմբի ստանդարտ ցուցանիշից:

E45 Չարգացման ուշացում՝ պայմանավորված սպիտակուցաէներգետիկ անբավարարության հետ

Ներառյալ՝

Սննդային՝

- գաճաճություն
- աճի ուշացում

թերսնուցման հետևանքով ֆիզիկական աճի ուշացում

E46 Սպիտակուցաէներգետիկ չճշտված անբավարարություն

Ներառյալ՝

անբավարար սնուցումը՝ ԱՀՃ

սպիտակուցաէներգետիկ անբավարարություն՝ ԱՀՃ

**ՍՆՈՒՑՄԱՆ ԱՆԲԱՎԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ ԱՅԼ ՏԵՍԱԿՆԵՐ
(E50-E64)**

Բացառությամբ՝

E50 Վիտամին Ա-ի (A) անբավարարություն

Բացառությամբ՝

- վիտամին A-ի անբավարարության հետևանքների (E64.1)
- E50.0 Վիտամին A-ի անբավարարություն շաղկապենու քսերոզով
- E50.1 Վիտամին A-ի անբավարարություն՝ Բիտոյի թիթեղիկներով (հատուկ) և շաղկապենու քսերոզով
Վաղ տարիքի երեխայի մոտ Բիտոյի կուտակում
- E50.2 Վիտամին A-ի անբավարարություն՝ եղջերենու քսերոզով
- E50.3 Վիտամին A-ի անբավարարություն՝ եղջերենու խոցոտմամբ և քսերոզով
- E50.4 Վիտամին A-ի անբավարարություն՝ կերատոմալյացիայով
- E50.5 Վիտամին A-ի անբավարարություն՝ հավկուրությամբ
- E50.6 Վիտամին A-ի անբավարարություն՝ եղջերենու չորաչքության սպիով
- E50.7 Վիտամին A-ի անբավարարություն՝ ակնային այլ երևույթներով
Քսերոֆթալմիա՝ ԱՀՃ
- E50.8 Վիտամին A-ի անբավարարության այլ դրսևորումներ
Ֆոլիկուլյար կերատոզ } վիտամին A-ի անբավարարության
Քսերոդերմա } արդյունքում քսերոդերմա (L86*)
- E50.9 Վիտամին A-ի անբավարարություն՝ չճշտված
Հիպովիտամինոզ A՝ ԱՀՃ

E51 Թիամինի անբավարարություն

Բացառությամբ՝

- թիամինի անբավարարության հետևանքների (E64.8)
- E51.1 Բերի-բերի
Բերի-բերիի՝
 - չոր ձև
 - թաց ձև (I98.8*)
- E51.2 Վեռնիկեյի էնցեֆալոպաթիա
- E51.8 Թիամինի անբավարարության այլ դրսևորումներ
- E51.9 Թիամինի չճշտված անբավարարություն

E52 Նիկոտինաթթվի անբավարարություն (պելլագրա)

Ներառյալ՝

- Անբավարարություն՝
 - նիացինի (-տրիպտոֆանի)
 - նիկոտինամիդի
 - Պելլագրա (ալկոհոլային)
- Բացառությամբ՝**
- նիկոտինաթթվի անբավարարության հետևանքներ (E64.8)

E53 B-խմբի այլ վիտամինների անբավարարություն

Բացառությամբ՝

- B վիտամինի դեֆիցիտային հետևանքի (E64.8)
- վիտամին B₁₂-դեֆիցիտային անեմիայի (D51.-)
- E53.0 Ռիբոֆլավինի անբավարարություն
Առիբոֆլավինոզ
- E53.1 Պիրիդոքսինի անբավարարություն

Վիտամին B₆-ի անբավարարություն

Բացառությամբ՝

պիրիդոքսինահակազդիչ սիդերոբլաստային անեմիայի (D64.3)

E53.8 B խմբի այլ ճշտված վիտամինների անբավարարություն

Անբավարարություն՝

- բիոթինի
- ցիանկոբալամինի
- ֆոլատի
- ֆոլաթթվի
- պանտոտենաթթվի
- վիտամին B₁₂

E53.9 B խմբի վիտամինների անբավարարություն՝ չճշտված

E54 Ասկորբինաթթվի անբավարարություն (վիտամին C)

Ներառյալ՝

Վիտամին C-ի անբավարարություն

Յինգա

Բացառությամբ՝

լնդախտով պայմանավորված անեմիայի (D53.2)

վիտամին C-ի անբավարարության հետևանքների (E64.2)

E55 Վիտամին D-ի անբավարարություն

Բացառությամբ՝

օստեոմալյացիայի՝ մեծահասակների մոտ (M83.-)

օստեոպորոզի (M80-M81)

ռախիտի հետևանքների (E64.3)

E55.0 Ակտիվ ռախիտ

Օստեոմալյացիա՝

- մանկական
- պատանեկան

Բացառությամբ՝

Ռախիտի

- աղիքային (K90.0)
- Կրոնի (K50.-)
- ոչ ակտիվ (E64.3)
- երիկամային (N25.0)
- վիտամին-Դ (D) ռեզիստենտ (E83.3)

E55.9 D վիտամինի անբավարարություն՝ չճշտված

Ավիտամինոզ D

E56 Այլ վիտամինների անբավարարություն

Բացառությամբ՝

այլ վիտամինների անբավարարության հետևանքներ (E64.8)

E56.0 Վիտամին Ե-ի (E) անբավարարություն

E56.1 Վիտամինի K-ի անբավարարություն

Բացառությամբ՝

վիտամին K-ի դեֆիցիտի հետևանքով արյան մակարդման գործոնի անբավարարության՝ (D68.4)

նորածնի մոտ վիտամին K-ի անբավարարության (P53)

- E56.8 Այլ վիտամինների անբավարարություն
- E56.9 Վիտամինների չճշտված անբավարարություն

E58 Կալցիումի սննդային անբավարարություն

Բացառությամբ՝

- կալցիումի փոխանակման խանգարման (E83.5)
- կալցիումի անբավարարության հետևանքների (E64.8)

E59 Սելենի սննդային անբավարարություն

Ներառյալ՝

- Կեշանյան հիվանդությունը (Keshan)

Բացառությամբ՝

- սելենի անբավարարության հետևանքների (E64.8)

E60 Ցինկի սննդային անբավարարություն

E61 Սնուցման այլ տարրերի (էլեմենտների) անբավարարություն

Անբավարարություն առաջացնող դեղորայքը նույնականացնելու անհրաժեշտության դեպքում կիրառվում է արտաքին պատճառների լրացուցիչ ծածկագիր (Գլուխ XX):

Բացառությամբ՝

- հանքային տարրերի փոխանակություն խախտումների (E83.-)
- վահանաձև գեղձի ֆունկցիայի խախտումների՝ պայմանավորված յոդի անբավարարությամբ (E00-E02)
- սնուցման և այլ սննդային նյութերի անբավարարության հետևանքների (E64.-)

E61.0 Պղնձի անբավարարություն

E61.1 Երկաթի անբավարարություն

Բացառությամբ՝

- երկաթեֆիցիտային սակավարյունության (D50.-)

E61.2 Մագնեզիումի անբավարարություն

E61.3 Մանգանի անբավարարություն

E61.4 Քրոմի անբավարարություն

E61.5 Մոլիբդենի անբավարարություն

E61.6 Վանադիումի անբավարարություն

E61.7 Սննդի շատ տարրերի անբավարարություն

E61.8 Սննդի այլ ճշտված տարրերի անբավարարություն

E61.9 Սննդային տարրերի անբավարարություն՝ չճշտված

E63 Սննդի անբավարարության այլ տեսակներ

Բացառությամբ՝

- ջրագրկման (E86)
- աճի խանգարման (R62.8)
- նորածնի կերակրման խնդիրների (P92.-)
- սննդի և սննդային այլ նյութերի անբավարարության հետևանքների (E64.-)

E63.0 Անփոխարինելի ճարպաթթուների անբավարարություն

E63.1 Սննդային նյութերի անհավասարակշիռ ընդունում

E63.8 Սննդի անբավարարության այլ ճշտված տեսակներ

E63.9 Սննդի անբավարարություն՝ չճշտված

- Անբավարար սնուցման հետևանքով կարդիոմիոպաթիա՝ ԱՀԾ† (I43.2*)

E64 Սննդի և սննդարար այլ նյութերի անբավարարության հետևանքներ

Ծանոթություն:

Վերը նշված ծածկագիրը կիրառվում է սննդի և սննդարար այլ նյութերի անբավարարության դեպքում, բացառությամբ՝ սննդի և սննդարար այլ նյութերի քրոնիկ անբավարարության:

E64.0 Սպիտակուցաէներգետիկ անբավարարության հետևանքներ

Բացառությամբ՝

զարգացման դանդաղումը սպիտակուցաէներգետիկ անբավարարության հետևանքով (E45)

E64.1 Վիտամին A-ի անբավարարության հետևանքներ

E64.2 Վիտամին C-ի անբավարարության հետևանքներ

E64.3 Ռախիտի հետևանքներ

Եթե անհրաժեշտ է նույնականացնել ողնաշարին, կիրառվում է լրացուցիչ ծածկագիր (M40.1, M41.5):

E64.8 Այլ վիտամինների անբավարարության հետևանքներ

E64.9 Սննդարար նյութերի անբավարարության հետևանքներ՝ չճշտված

ՃԱՐՊԱԿԱԼՈՒՄ ԵՎ ԳԵՐՍՆՈՒՑՄԱՆ ԱՅԼ ՏԵՍԱԿՆԵՐ (E65-E68)

E65 Ճարպի լոկալ կուտակում

Ներառյալ՝

Ճարպային բարձիկներ

E66 Ճարպակալում

Բացառությամբ՝

ադիպոզոգենիտալ դիստրոֆիայի (E23.6)

լիպոմատոզի

- ԱՀՃ (E88.2)

- Հիվանդագին լիպոմատոզ (Դերկումի հիվանդություն) (E88.2)

Պրադեր-Վիլլիի համախտանիշը (Q87.1)

E66.0 Ճարպակալում՝ պայմանավորված էներգետիկ ռեսուրսների ավելցուկ ընդունմամբ

E66.1 Ճարպակալում՝ կապված դեղորայքի ընդունման հետ

Դեղորայքը նույնականացնելու անհրաժեշտության դեպքում կիրառվում է արտաքին պատճառների լրացուցիչ ծածկագիր (Գլուխ XX):

E66.2 Ճարպակալման ծայրահեղ աստիճան

Պիկվիկյան համախտանիշ

E66.8 Ճարպակալման այլ ձևեր

Հիվանդագին ճարպակալում

E66.9 Ճարպակալում՝ չճշտված

Հասարակ ճարպակալում՝ ԱՀՃ

E67 Գերսնուցման այլ ձևեր

Բացառությամբ՝

շատակերության՝ ԱՀՃ (R63.2)

ավելցուկային սննդի ընդունման հետևանքների (E68)

- E67.0 Գերվիտամինոզ A
- E67.1 Գերկարոտինեմիա
- E67.2 Մեգադոզ վիտամին B₆ -ի համախտանիշ
- E67.3 Գերվիտամինոզ Դ (D)
- E67.8 Շատակերության այլ ճշտված ձևեր

E68 Գերսնուցման հետևանքներ

Ծանոթություն:

Ծածկագիրը կիրառվում է գերսնուցման դեպքում, բացառությամբ՝ քրոնիկ գերսնուցման դեպքի:

**ՆՅՈՒԹԱՓՈԽԱՆԱԿՈՒԹՅԱՆ ԽԱՆԳԱՐՈՒՄՆԵՐ
(E70-E90)**

Բացառությամբ՝

- անդրոգենային ռեգիստենտակսության համախտանիշի (E34.5)
- մակերիկամների բնածին հիպերպլազիայի (E25.0)
- Էլերս-Դանլոյի համախտանիշի (Q79.6)
- հեմոլիտիկ անեմիաների՝ պայմանավորված ֆերմենտային խանգարումներով (D55.-)
- Մարֆանի համախտանիշի (Q87.4)
- 5-ալֆա-ոեդուկտազայի անբավարարության (E29.1)

E70 Արոմատիկ ամինաթթուների փոխանակման խանգարումներ

- E70.0 Դասական ֆենիլկետոնուրիա
- E70.1 Հիպերֆենիլալանինեմիայի այլ տեսակներ
- E70.2 Թիրոզինի փոխանակման խանգարումներ
 - Ալկապտոնուրիա
 - Հիպերթիրոզինեմիա
 - Օխրոնոզ
 - Թիրոզինեմիա
 - Թիրոզինոզ
- E70.3 Ալբինիզմ
 - Ալբինիզմ՝
 - ակնային
 - մաշկաակնային
 - Համախտանիշ՝
 - Չեդիակի (-Սեյնբրինկի)-Հիգասի (Chediak(-Steinbrinck)-Higashi)
 - Կրոսսի (Cross)
 - Հերմանսկի-Պուդլակի (Hermansky-Pudlak)
- E70.8 Արոմատիկ ամինաթթուների փոխանակման այլ խանգարումներ
 - խանգարումներ՝
 - հիստիդինի փոխանակության
 - տրիպտոֆանի փոխանակման
- E70.9 Արոմատիկ ամինաթթուների փոխանակման խանգարումներ՝ չճշտված

E71 Ճյուղավորված շղթայով ամինաթթուների փոխանակության խանգարումներ՝ ճարպաթթուների փոխանակության խանգարումների հետ միասին

E71.0 Թղկենահյուսի հիվանդություն

E71.1 Ճյուղավորված շղթայով ամինաթթուների խանգարման այլ ձևեր

Հիպերգլյցին-իզոլյցինեմիա

Հիպերվալինեմիա

Իզովալերիանային ացիդեմիա

Մեթիլմալոնային ացիդեմիա

Պրոպիոնային ացիդեմիա

E71.2 Ամինաթթվի ճյուղավորված շղթայով փոխանակման խանգարում՝ չճշտված

E71.3 Ճարպաթթուների փոխանակման խանգարումներ

Ադրենոլյեյկոդիստրոֆիա (Ադդիսոն-Շիլդեր)

Մկանային կարնիտին-պալմիտիլ-տրանսֆերազայի անբավարարություն

Բացառությամբ՝

Շիլդերի հիվանդության (G37.0)

E72 Ամինաթթուների փոխանակման այլ խանգարումներ

Բացառությամբ՝

շեղում նորմայից՝ առանց հիվանդության դրսևորման (R70-R89)

խանգարումների

- արոմատիկ ամինաթթուների փոխանակման (E70.-)
- ճյուղավորված շղթայով ամինաթթուների փոխանակման (E71.0-E71.2)
- ճարպաթթուների փոխանակման (E71.3)
- պուրինների և պիրիմիդինների փոխանակման (E79.-)

պոդագրա (M10.-)

E72.0 Ամինաթթուների տրանսպորտի խանգարումներ

Երիկամների և միզաձորանի այլ ախտահարումներ՝ (N29.8*)

Ցիստինոզ

Ցիստինուրիա

Ֆանկոնի (-դե Տոնի) (-Դեբրե) (Fanconi(-de Toni)(-Debre))

Հարտնապի հիվանդություն (Hartnup)

Լոուեի համախտանիշ (Lowe)

Բացառությամբ՝

տրիպտոֆանի փոխանակության խանգարման (E70.8)

E72.1 Ծծումբ պարունակող ամինաթթուների փոխանակության խանգարումներ

Ցիստաթիոնինուրիա

Հոմոցիստինուրիա

Մեթիոնինեմիա

Սուլֆիտօքսիդազայի անբավարարություն

Բացառությամբ՝

տրանսկոբալամին II -ի անբավարարության (D51.2)

E72.2 Միզանյութի ցիկլի փոխանակության խանգարումներ

Արգինինեմիա

Արգինինսուկցինացիդուրիա

Ցիտրուլինեմիա

Հիպերամոնեմիա

Բացառությամբ՝

օրնիտինի փոխանակության խանգարումների (E72.4)

E72.3 Լիզինի և հիդրոլիզինի փոխանակության խանգարումներ
Գլյուտարիկացիդուրիա
Հիդրոքսիլիզինեմիա
Հիպերլիզինեմիա

Բացառությամբ՝

Ռեֆսումի հիվանդության (Refsum) (G60.1)
Ջելվեգերի համախտանիշի (Q87.8)

E72.4 Օրնիտինի փոխանակման խանգարումներ
Օրինտինեմիա (I, II տիպեր)

E72.5 Գլիցինի փոխանակման խանգարումներ
հիպերհիդրոքսիպրոլինեմիա
հիպերպրոլինեմիա (I, II տիպեր)
ոչ կետոնային հիպերգլիցինեմիա
սարկոզինեմիա

E72.8 Ամինաթթուների փոխանակման այլ ճշտված խանգարումներ
Խանգարումներ

- բետա-ամինաթթուների փոխանակության
- գամմա-գլուտամիլային ցիկլի

E72.9 Ամինաթթուների փոխանակման խանգարում՝ չճշտված

E73 Լակտոզի ոչ տանելիություն (տոլերանտության բացակայություն)

E73.0 Լակտոզի բնածին անբավարարություն

E73.1 Լակտոզի երկրորդային անբավարարություն

E73.8 Լակտոզի ոչ տանելիության այլ տեսակներ

E73.9 Լակտոզի ոչ տանելիություն՝ չճշտված

E74 Ածխաջրերի փոխանակման այլ խանգարումներ

Բացառությամբ՝

գլյուկոզենի հյութազատության ավելացման (E16.3)
շաքարային դիաբետի (E10-E14)
հիպոգլիկեմիայի՝ ԱՀՃ (E16.2)
մուկոպոլիսախարիդոզի (E76.0-E76.3)

E74.0 Գլիկոզենի կուտակման հիվանդություններ
Սրտային գլիկոզենոզ
Հիվանդություն՝

- Անդերսենի (Andersen)
- Կորի (Cori)
- Ֆորբեսի (Forbes)
- Հերսի (Hers)
- Մակ Արդլի (MC Ardle)
- Պոմպեի (Pompe)
- Տարուիի (Tarui)
- Տաուրիի (Tauri)
- Գիրկի (von Gierke)

Լյարդի ֆոսֆորիլազայի անբավարարություն

E74.1 Ֆրուկտոզի փոխանակման խանգարումներ
Էսենցիալ ֆրուկտոզուրիա

Ֆրուկտոզո -1-6 դիֆոսֆատազայի անբավարարություն

- Ֆրուկտոզայի ժառանգական անտանելիություն
- E74.2 Գալակտոզի փոխանակման խանգարումներ
Գալակտոզինազայի անբավարարություն
Գալակտոզեմիա
- E74.3 Աղիներում ածխաջրերի ներծծման այլ խանգարումներ
Գլյուկոզա-գալակտոզայի ներծծման խանգարում
Սախարոզայի անբավարարություն

Բացառությամբ՝

- լակտոզի անտանելիության (E73.-)
- E74.4 Պիրովատի և գլիկոնեոգենեզի փոխանակության խանգարումներ
Անբավարարություն՝
- Ֆոսֆոենոլպիրովատ կարբոքսիկինազայի
 - պիրովատի՝
 - կարբոքսիլազի
 - դեհիդրոգենազի

Բացառությամբ՝

- սակավարյունության հետ (D55.-)
- E74.8 Ածխաջրերի փոխանակման այլ ճշտված խանգարումներ
Էսենցիալ պենտոզուրիա
Օկսալոզ
Օկսալուրիա
Երիկամային գլյուկոզուրիա
- E74.9 Ածխաջրերի փոխանակման խանգարում՝ չճշտված

E75 Սֆինգոլիպիդների փոխանակման խանգարումներ և լիպիդների կուտակման այլ խանգարումներ

Բացառությամբ՝

- Մուկոլիպիդոզ I-III տիպեր (E77.0-E77.1)
Ռեֆսումի հիվանդության (G60.1)
- E75.0 Գանգլիոզիդոզ - GM₂
Հիվանդություն՝
- Սենդհոֆֆի (Sandhoff)
 - Տեյ -Սաքսի (Tay-Sachs)
- GM₂-գանգլիոզիդոզ՝
- ԱՀՃ
 - մեծահասակների
 - պատանեկան
- E75.1 Այլ գանգլիոզիդոզներ
Գանգլիոզիդոզ՝
- ԱՀՃ
 - GM₁
- Մուկոլիպիդոզ IV
- E75.2 Այլ սֆինգոլիպիդոզներ
Հիվանդություն
- Ֆարբի (-Անդերսոնի) (Fabri(-Anderson)
 - Գոխե (Gaucher)
 - Կրաբբե (Krabbe)
 - Նիման-Պիկ (Niemann-Pick)
- Ֆարբերի համախտանիշ (Farber)

Մետաքրոմատիկ լեյկոդիստրոֆիա
Սուլֆատազայի անբավարարություն

Բացառությամբ՝

ադրենոլեյկոդիստրոֆիայի (Ադրիսոն-Շիլդերի) (E71.3)

E75.3 Սֆինգոլիպիդոզ՝ չճշտված

E75.4 Նյարդաբջիջների լիպոֆուսցինոզ

Հիվանդություն՝

- Բատտենի (Batten)
- Բիլլսոն-Յանսկու (Bielschowsky-Jansky)
- Կուֆսի (Kufs)
- Շպիլմեյր-Ֆոգտի (Spielmeyer-Vogt)

E75.5 Լիպիդների կուտակման այլ խանգարումներ

Յերերրոտենդինոզ խոլեստերոզ (Վան-Բոգարտ-Շերեր-Էպշտեյնի) (Van Bogaert-Scherer-Epstein)

Ոլմանի (Wolman)

E75.6 Լիպիդների կուտակման հիվանդություն՝ չճշտված

E76 Գլիկոզամինոգլիկանների փոխանակման խանգարումներ

E76.0 Մուկոպոլիսախարիդոզ՝ I տիպ

Համախտանիշ՝

- Հուրլերի (Hurler)
- Հուրլեր-Շեյի (Hurler-Scheie)
- Շեյի (Scheie)

E76.1 Մուկոպոլիսախարիդոզ՝ II տիպ

Հանտերի համախտանիշ (Hunter)

E76.2 Այլ մուկոպոլիսախարիդոզներ

Բետա-գլյուկուրոնիդազայի անբավարարություն

Մուկոպոլիսախարիդոզներ, III, IV, VI, VII տիպերի

Համախտանիշ՝

- Մարոտո Լամի (Maroteaux-Lamy) (թեթև) (ծանր)
- Մորկիո (Morquio) (-նման) (Դասական)
- Սանֆիլիպո (Sanfilippo) (տիպ B) (տիպ C) (տիպ D)

E76.3 Մուկոպոլիսախարիդոզ՝ չճշտված

E76.8 Գլյուկոզամինոգլիկանների փոխանակման այլ խանգարումներ

E76.9 Գլյուկոզամինոգլիկանների փոխանակման խանգարում՝ չճշտված

E77 Գլիկոպրոտեինների փոխանակման խանգարում

E77.0 Լիզոսոմային ֆերմենտների հետտրանսլացիոն ձևափոխության դեֆեկտներ

Մուկոլիպիդոզ II (I-բջջային հիվանդություն)

Մուկոլիպիդոզ III (Հուրլերի պսևդո-պոլիդիստրոֆիա (Hurler))

E77.1 Գլիկոպրոտեինների դեգրադացիայի դեֆեկտներ

Ասպարտիլգլյուկոզամինուրիա

Ֆուկոզիդոզ

Մաննոզիդոզ

Սիալիդոզ (մուկոլիպիդոզ I)

E77.8 Գլիկոպրոտեինների փոխանակման այլ խանգարումներ

E77.9 Գլիկոպրոտեինների փոխանակման խանգարումներ՝ չճշտված

**E78 Լիպոպրոտեինների փոխանակման խանգարումներ և այլ լիպիդեմիաներ
Բացառությամբ՝**

- սֆինգոլիպիդոզի (E75.0-E75.3)
- E78.0 Մաքուր հիպերխոլեստերինեմիա
 - Ընտանեկան հիպերխոլեստերինեմիա
 - Ֆրեդրիքսոնի հիպերլիպիդեմիա (Fridrickson), տիպ IIa
 - Հիպեր-բետալիպոպրոտեինեմիա
 - Հիպերլիպիդեմիա, A խումբ
 - Հիպերլիպոպրոտեինեմիա ցածր խտության լիպոպրոտեիններով
- E78.1 Մաքուր հիպերգլիցերիդեմիա
 - Էնդոգեն հիպերգլիցերիդեմիա
 - Ֆրեդրիքսոնի հիպերլիպոպրոտեինեմիա (Fredrickson), տիպ IV
 - Հիպերլիպիդեմիա, B խումբ
 - Հիպերպրե-բետա-լիպոպրոտեինեմիա
 - Հիպերլիպոպրոտեինեմիա վատ՝ ցածր խտության, լիպոպրոտեիններով
- E78.2 Խառը հիպերլիպիդեմիա
 - Ընդհանուր կամ լողացող բետալիպոպրոտեինեմիա
 - Ֆրեդրիքսոնի հիպերլիպոպրոտեինեմիա (Fridrickson), II b կամ III տիպեր
 - Հիպերբետալիպոպրոտեինեմիա պրե-բետա լիպոպրոտեինեմիայով
 - Հիպերխոլեստերինեմիա էնդոգեն հիպերգլիցերիդեմիայով
 - Հիպերլիպիդեմիա, C խումբ
 - Տուբերոէրուպտիվ քսանտոմա
 - Տուբերոզ քսանտոմա

Բացառությամբ՝

- ցերեբրոտենդինոզային խոլեստերոզի (Վան-Բոգարտ-Շերեր-Էպշտեյնի) (E75.5)
- E78.3 Հիպերխիլոմիկրոնեմիա
 - Ֆրեդրիքսոնի հիպերլիպոպրոտեինեմիա (Fridrickson), I և V տիպեր
 - Հիպերլիպիդեմիա, D խումբ
 - Խառը հիպերգլիցերիդեմիա
- E78.4 Այլ հիպերլիպիդեմիաներ
 - Ընտանեկան համակցված հիպերգլիցերիդեմիա
- E78.5 Հիպերլիպիդեմիա՝ չճշտված
- E78.6 Լիպոպրոտեինների անբավարարություն
 - A-բետա-լիպոպրոտեինեմիա
 - Բարձր խտության լիպոպրոտեինների անբավարարություն
 - Հիպո-ալֆա-լիպոպրոտեինեմիա
 - Հիպո-բետա-լիպոպրոտեինեմիա (ընտանեկան)
 - Լեցիտինխոլեստերինացիլտրանսֆերազայի անբավարարություն
 - Տանժերի հիվանդություն (Tangier)
- E78.8 Լիպոպրոտեինների փոխանակման այլ խանգարումներ
- E78.9 Լիպոպրոտեինների փոխանակման խանգարում չճշտված

**E79 Պորինների և պիրիմիդինների փոխանակման խանգարումներ
Բացառությամբ՝**

- երիկամի քարի (N20.0)
- համակցված իմունոդեֆիցիտի (D81.-)
- պոդագրայի (M10.-)
- օրոտացիդուրային սակավարյունության (D53.0)

- պիզմենտային քսերոդերմիայի (Q82.1)
- E79.0 Հիպերուրիկեմիա առանց բորբոքային հողաբորբի և հողատապային հանգույցների
անախտանիշ հիպերուրիկեմիա
- E79.1 Լեշա-Նիխենի համախտանիշ
- E79.8 Պուրինների և պիրիմիդինների փոխանակության այլ խանգարումներ
ժառանգական քսանտինուրիա
- E79.9 Պուրինային և պիրիմիդինային փոխանակության խանգարումներ՝ չճշտված

**E80 Բիլիռուբինի և պորֆիրինի փոխանակության խանգարումներ
Ներառյալ՝**

- կատալազայի և պերոքսիդազայի դեֆեկտներ
- E80.0 Ժառանգական էրիթրոպետիկ պորֆիրիա
Բնածին էրիթրոպետիկ պորֆիրիա
էրիթրոպետիկ պորֆիրիա
- E80.1 Մաշկային դանդաղ պորֆիրիա
- E80.2 Այլ պորֆիրիաներ
ժառանգական կոպրոպորֆիրիա
Պորֆիրիա՝
- ԱՀՃ
 - սուր ընդմիջվող (յարդային)
- Պատճառը նույնականացնելու անհրաժեշտության դեպքում կիրառվում է արտաքին պատճառների լրացուցիչ ծածկագիր (Գլուխ XX):
- E80.3 Կատալազի և պերոքսիդազի դեֆեկտներ
Ակատալազիա (Տակախարա) (Takahara)
- E80.4 Գիլբերտի համախտանիշ
- E80.5 Կրիգլեր-Նայարի համախտանիշ
- E80.6 Բիլիռուբինի փոխանակության այլ խանգարումներ
Դուբին-Ջոնսոնի համախտանիշ (Dubin-Johnson)
Ռոտորի համախտանիշ (Rotor)
- E80.7 Բիլիռուբինի փոխանակության խանգարումներ՝ չճշտված

**E83 Հանքանյութերի փոխանակության խանգարում
Բացառությամբ՝**

- հանքանյութերի սննդային անբավարարության (E58-E61)
հարվահանագեղձի խանգարումների (E20-E21)
վիտամին D-ի անբավարարության (E55.-)
- E83.0 Պղնձի փոխանակության խանգարումներ
Մենկեսի հիվանդություն (Menkes) (գանգուր մազերի հիվանդություն)
(պողպատյա մազեր)
Վիլսոնի հիվանդություն (Wilson)
- E83.1 Երկաթի փոխանակության խանգարումներ
Հեմոքրոմատոզ
- Բացառությամբ՝**
Սակավարյունության՝
- երկաթդեֆիցիտային (D50.-)
 - սիդերոբլաստային (D64.0-D64.3)
- E83.2 Ցինկի փոխանակության խանգարումներ
Էնտերոպաթիկ ակրոդերմատիտ

- E83.3 Ֆոսֆորի փոխանակության խանգարումներ
Թթվային ֆոսֆատազայի անբավարարություն
Ընտանեկան հիպոֆոսֆատեմիա
Հիպոֆոսֆատազիա
Վիտամին D-ռեգիստենտ
- օստեոմալյացիա
 - ռախիտ

Բացառությամբ՝

- մեծահասակների օստեոմալյացիայի (M83.)
օստեոպորոզի (ոսկրանոսրացման) (M80-M81)
- E83.4 Մազնեզիումի փոխանակման խանգարումներ
Հիպերմագնեմիա
Հիպոմագնեմիա
- E83.5 Կալցիումի փոխանակման խանգարումներ
Ընտանեկան հիպոկալցիուրիկ հիպերկալցիեմիա
Իդիոպաթիկ հիպերկալցիուրիա

Բացառությամբ՝

- խոնդրոկալցինոզի (M11.1-M11.2)
հիպերպարաթիրեոիդիզմի (E21.0-E21.3)
- E83.8 Հանքային փոխանակության այլ խանգարումներ
E83.9 Հանքային փոխանակության չճշտված խանգարում

E84 Կիստոզ (բշտիկային) ֆիբրոզ

Ներառյալ՝

- մուկովիսցիդոզը
- E84.0 Կիստոֆիբրոզ թոքային դրսևորումներով
E84.1 Կիստոֆիբրոզ աղիքային դրսևորումներով
Մեկոնեան իլեուսի (P75*)

Բացառությամբ՝

- Մեկոնիումային օբարբովացիաների, երբ հայտնի է, որ չկա կիստոֆիբրոզ
(P76.0)
- E84.8 Կիստոֆիբրոզ այլ դրսևորումներով
E84.9 Կիստոզային ֆիբրոզ՝ չճշտված

E85 Ամիլոիդոզ

Բացառությամբ՝

- Ալցիեյմերի հիվանդության (G30.-)
- E85.0 Ժառանգական ընտանեկան ամիլոիդոզ առանց նեֆրոպաթիայի
ընտանեկան միջերկրածովյան տենդ
Ժառանգական ամիլոիդային նեֆրոպաթիա
- E85.1 Ընտանեկան ժառանգական նևրոտիկ ամիլոիդոզ
Ամիլոիդային պոլինեյրոպաթիա (պորտուգալական)
- E85.2 Ժառանգական ընտանեկան ամիլոիդոզ՝ չճշտված
- E85.3 Երկրորդային համակարգային ամիլոիդոզ
ամիլոիդոզ, կապված հեմոդիալիզի հետ
- E85.4 Սահմանափակ ամիլոիդոզ
Լոկալիզացված ամիլոիդոզ
- E85.8 Ամիլոիդոզի այլ ձևեր
E85.9 Ամիլոիդոզ՝ չճշտված

E86 Հեղուկի ծավալի փոքրացում (հիպովոլեմիա)

Ներայալ՝

- Ջրազրկում
- Պլազմայի ծավալի կամ արտաբջջային հեղուկի քչացում
- Հիպովոլեմիա

Բացառությամբ՝

- նորածնի ջրազրկման (P74.1)
- հիպովոլեմիկ շոկի՝
 - ԱՀՃ (R57.1)
 - հետվիրահատական (T81.1)
 - վնասվածքային (T79.4)

E87 Ջրաաղային և թթվահիմնային հավասարակշռության այլ խանգարումներ

E87.0 Հիպերօսմոլյարություն և գերնատրիումարյունություն

- Նատրիումի ավելցուկ (Na)
- Նատրիումով ծանրաբեռնվածություն (Na)

E87.1 Հիպօսմոլյարություն և թերնատրիումարյունություն

- Նատրիումի անբավարարություն (Na)

Բացառությամբ՝

- հակամիզամուղային հորմոնի արտազատության խանգարման համախտանիշի (E22.2)

E87.2 Ացիդոզ

- Ացիդոզ՝
 - ԱՀՃ
 - կաթնաթթվային
 - մետաբոլիկ
 - ռեսպիրատոր

Բացառությամբ՝

- դիաբետիկ ացիդոզի (E10-E14 ընդհանուր 4-րդ նշանով .1)

E87.3 Ալկալոզ

- Ալկալոզ՝
 - ԱՀՃ
 - մետաբոլիկ
 - ռեսպիրատոր

E87.4 Թթվահիմնային հավասարակշռության խառը խանգարում

E87.5 Հիպերկալեմիա

- Կալիումի ավելցուկ (K)
- Կալիումով ծանրաբեռնվածություն (K)

E87.6 Հիպոկալեմիա

- Կալիումի անբավարարություն (K)

E87.7 Հիպերվոլեմիա

Բացառությամբ՝

- այտուցի (R60.-)

E87.8 Ջրաաղային հավասարակշռության այլ խանգարումներ՝ այլ դասերում

- չդասակարգված
- Էլեկտրոլիտային բալանսի խանգարում՝ ԱՀՃ
- Հիպերքլորեմիա

Հիպոքլորեմիա

E88 Նյութափոխանակության այլ խանգարումներ

Էլեկտրոլիտային հաշվեկշռի խանգարման պատճառ հանդիսացող դեղորայքը նույնականացնելու անհրաժեշտության դեպքում կիրառվում է արտաքին պատճառների լրացուցիչ ծածկագիր (Գլուխ XX):

Բացառությամբ՝

X (քրոնիկ) հիստիոցիդոզը (C 96.6)

E88.0 Պլազմայի սպիտակուցների փոխանակության խանգարումներ՝ այլ դասերում
չդասակարգված
Ալֆա-1-հակատրիպսինի դեֆիցիտ
Դիսալբումինեմիա

Բացառությամբ՝

լիպոպրոտեինների փոխանակության խանգարման (E78.-)
մոնոկլոնային գամապաթիայի (D47.2)
պոլիկլոնալ հիպերգամազլոբուլինարյունության (D 89.0)
Վալդենստրեմի մակրոզլոբուլինարյունության (C88.0)

E88.1 Լիպոդիստրոֆիա՝ այլ դասերում չդասակարգված
Լիպոդիստրոֆիա՝ ԱՀՃ

Բացառությամբ՝

Ուիպլի հիվանդության (K90.8)

E88.2 Լիպոմատոզ՝ այլ դասերում չդասակարգված
Լիպոմատոզ՝
• ԱՀՃ
• հիվանդագին (Դերկոմի հիվանդություն)

E88.3 Ուռուցքալուծ համախտանիշ

E88.8 Նյութափոխանակության այլ ճշտված խազարումներ
Լուին-Բենսոդի ադենոլիպոմատոզ (Launois-Bensaude)
Տրիմեթիլամինուրիա

E88.9 Նյութափոխանակության խազարումներ՝ չճշտված

E89 Ներզարական և նյութափոխանակության խանգարումներ՝ առաջացած բժշկական միջամտությունից՝ այլ դասերում չդասակարգված

E89.0 Հիպոթիրեոիդիզմ՝ առաջացած բժշկական միջամտություններից հետո
Հիպոթիրեոզ, առաջացած ճառագայթումից
Հետվիրահատական հիպոթիրեոզ

E89.1 Հիպոինսուլինեմիա՝ առաջացած բժշկական միջամտություններից հետո
Ենթաստամոքսային գեղձի հեռացումից հետո հիպերգլիկեմիա
Հետվիրահատական հիպոինսուլինեմիա

E89.2 Հիպոպարաթիրեոիդիզմ՝ առաջացած բժշկական միջամտություններից հետո
Պարաթիրեոպրիվ տետանուս

E89.3 Հիպոպիտուիտարիզմ՝ առաջացած բժշկական միջամտություններից հետո
Հիպոպիտուիտարիզմ առաջացած ճառագայթումից

E89.4 Ձվարանի ֆունկցիայի խանգարում՝ առաջացած բժշկական միջամտություններից հետո

E89.5 Ամորձիների հիպոֆունկցիա՝ առաջացած բժշկական միջամտություններից հետո

E89.6 Մակերիկամի կեղևի հիպոֆունկցիա՝ բժշկական միջամտություններից հետո

E89.8 Այլ ներգատական և փոխանակման խանգարումներ՝ առաջացած բժշկական միջամտություններից հետո

E89.9 Ներգատական և փոխանակման խանգարում՝ առաջացած բժշկական գործողություններից հետո՝ չճշտված

E90* Սննդային և նյութափոխանակության խանգարումներ՝ առաջացած այլ դասերում դասակարգված հիվանդությունների ժամանակ՝

ԳԼՈՒԽ V ՀՈԳԵԿԱՆ ԵՎ ՎԱՐՔԱՅԻՆ ԽԱՆԳԱՐՈՒՄՆԵՐ

(ԷՖ00 - ԷՖ99) (F00 - F99)

Ներառյալ՝

հոգեբանական զարգացման խանգարումները

Քացառությամբ՝

ախտանիշերի, նշանների և կլինիկական ու լաբորատոր հետազոտությունների ընթացքում բացահայտված նորմալից շեղումների՝ այլ դասերում չդասակարգված (R00-R99)

Սույն գլուխը ներառում է հետևյալ բաժինները՝

- F00-F09 Օրգանական, ներառյալ սիմպտոմատիկ, հոգեկան խանգարումներ
- F10-F19 Հոգեկան և վարքային խանգարումներ՝ հոգեակտիվ նյութերի գործածման հետևանքով
- F20-F29 Շիզոֆրենիա, շիզոտիպային և զառանցանքային խանգարումներ
- F30-F39 Տրամադրության (աֆեկտիվ) խանգարումներ
- F40-F48 Ներտոիկ, սթրեսով պայմանավորված և սոմատոֆորմ խանգարումներ
- F50-F59 Վարքային համախտանիշեր՝ պայմանավորված ֆիզիոլոգիական խանգարումներով և ֆիզիկական գործոններով
- F60-F69 Չափահասի անձի և վարքի խանգարումներ
- F70-F79 Մտավոր հետամնացություն
- F80-F89 Հոգեբանական զարգացման խանգարումներ
- F90-F98 Վարքային և հուզական խանգարումներ՝ սովորաբար մանկական և դեռահասության տարիքում սկսվող
- F99-F99 Հոգեկան խանգարում՝ չճշտված

Աստիճանաված են հետևյալ դասերը՝

- F00* Դեմենցիան (թուլամտություն)՝ առաջացած Ալցհեյմերի հիվանդության ժամանակ
- F02* Դեմենցիան (թուլամտություն)՝ առաջացած այլ դասերում դասակարգված այլ հիվանդությունների ժամանակ

ՕՐԳԱՆԱԿԱՆ (ՆԵՐԱՌՅԱԼ ՍԻՄՊՏՈՄԱՏԻԿ) ՀՈԳԵԿԱՆ ԽԱՆԳԱՐՈՒՄՆԵՐ (F00-F09)

Այս բաժինը ներառում է մի շարք հոգեկան խանգարումներ, որոնց պատճառական հիմքում սովորաբար ընկած են ակնհայտ ուղեղային հիվանդությունը, գլխուղեղի վնասվածքը կամ ուղեղային դիսֆունկցիայի հանգեցնող այլ ախտաբանական վիճակները: Դիսֆունկցիան կարող է լինել առաջնային, երբ հիվանդությունները, վնասվածքներն ու ինսուլտները գլխուղեղն ախտահարում են ուղղակիորեն և ընտրողաբար, և երկրորդային, ինչպես համակարգային հիվանդությունների կամ խանգարումների ժամանակ, երբ գլխուղեղը վնասվում է բազմաթիվ օրգանների և համակարգերի հետ մեկտեղ: Դեմենցիան (թուլամտություն) (F00-F03) համախտանիշ է, որն առաջանում է գլխուղեղի հիվանդության (սովորաբար քրոնիկ կամ հարաճուն (պրոգրեսիվ) բնույթի) հետևանքով, որի ժամանակ խանգարվում են բազմաթիվ բարձրագույն կեղևային գործառույթներ՝ ներառյալ հիշողությունը, մտածողությունը,

կողմնորոշումը, հասկանալը, հաշվելը, սովորելու կարողությունը, խոսքը և դատողությունը: Գիտակցությունը մթազնած չէ: Ճանաչողական գործառույթի անբավարարությանը սովորաբար ուղեկցում են, իսկ երբեմն էլ նախորդում են, հուզական վերահսկման, հասարակական վարքի և մոտիվացիայի խանգարումները: Այս համախտանիշը դիտվում է Ալցհեյմերի հիվանդության, գլխուղեղի անոթային հիվանդությունների և գլխուղեղի առաջնային կամ երկրորդային այլ ախտաբանական վիճակների ժամանակ:

Համախտանիշի հիմքում ընկած հիվանդությունը նույնականացնելու անհրաժեշտության դեպքում կիրառում են լրացուցիչ ծածկագիր:

F00* Դեմենցիա (թուլամրություն)՝ առաջացած Ալցհեյմերի (Alzheimer) հիվանդության ժամանակ (G30.-†)

Ալցհեյմերի հիվանդությունը գլխուղեղի անհայտ ծագման (էթիոլոգիայի) առաջնային դեգեներատիվ հիվանդություն է՝ իրեն հատուկ նյարդաախտաբանական և նյարդաքիմիական բնութագրիչներով: Հիվանդությունը սովորաբար սկսվում է աննկատ և զարգանում է դանդաղ, բայց տարիների ընթացքում կայուն ձևով առաջադիմում է:

F00.0* Դեմենցիա՝ առաջացած Ալցհեյմերի հիվանդության ժամանակ՝ վաղ սկիզբ ունեցող՝ (G30.0†)

Դեմենցիա՝ առաջացած մինչև 65 տարեկանը սկսված Ալցհեյմերի հիվանդության ժամանակ՝ համեմատաբար արագ վատթարացող ընթացքով և բազմաթիվ բարձրագույն կեղևային գործառույթների արտահայտված խանգարումներով Ալցհեյմերի հիվանդություն, տիպ 2

Նախածերունական դեմենցիա՝ Ալցհեյմերի տեսակ

Առաջնային դեգեներատիվ դեմենցիա՝ Ալցհեյմերի տիպի՝ նախածերունական սկզբով

F00.1 Դեմենցիա՝ առաջացած Ալցհեյմերի հիվանդության ժամանակ՝ ուշ սկիզբ ունեցող՝ (G30.1†)

Դեմենցիա՝ 65 տարեկանից հետո (սովորաբար 70 տարեկանում և ավելի ուշ) սկսված Ալցհեյմերի հիվանդության ժամանակ ունի դանդաղ առաջընթաց, և հիշողության խանգարումը հանդես է գալիս որպես հիմնական ախտանիշ Ալցհեյմերի հիվանդություն, տիպ 1

Առաջնային դեգեներատիվ դեմենցիա Ալցհեյմերի տեսակի, ծերունական սկզբով Ծերունական դեմենցիա, Ալցհեյմերի տեսակ

F00.2 Դեմենցիա Ալցհեյմերի հիվանդության ժամանակ՝ ոչ բնորոշ, ատիպիկ կամ խառը տիպ (G30.8†)

Ոչ բնորոշ դեմենցիա, Ալցհեյմերի տեսակ

F 00.9 Դեմենցիա Ալցհեյմերի հիվանդության ժամանակ՝ չճշտված (G30.9†)

F01 Անոթային դեմենցիա (թուլամտություն)

Անոթային դեմենցիան անոթային հիվանդությանը, այդ թվում զարկերակային գերճնշմանն ուղեկցող ուղեղի անոթային հիվանդության արդյունքում առաջացած գլխուղեղի ինֆարկտի հետևանք է: Ինֆարկտները, որպես կանոն, փոքր են, սակայն թողնում են կուտակային (կումուլյատիվ) ազդեցություն: Սովորաբար հիվանդությունը սկսվում է ուշ տարիքում:

Ներառյալ՝

աթերոսկլերոզային թուլամտությունը

F01.0 Անոթային դեմենցիա՝ սուր սկիզբ ունեցող՝

Սովորաբար արագ զարգանում է ուղեղի անոթների թրոմբոզի, էմբոլիայի կամ արյունազեղման հետևանքով առաջացած մի շարք ինսուլտներից հետո: Հազվադեպ պատճառ կարող է լինել ուղեղի մեկ տարածուն ինֆարկտը:

F01.1 Բազմաինֆարկտային թուլամտություն՝

Սկիզբն աստիճանաբար է, կապված կրկնվող անցողիկ իշեմիկ վիճակների հետ, որոնք բերում են ինֆարկտի օջախների կուտակմանը գլխուղեղի պարենխիմայում:

Առավելապես կեղևային դեմենցիա

F01.2 Ենթակեղևային անոթային դեմենցիա՝

Ներառում է անամնեզում հիպերտենզիայի և ուղեղային կիսագնդերի սպիտակ նյութի խորը շերտերում իշեմիկ դեստրուկցիայի օջախների առկայությամբ բնութագրվող դեպքերը: Գլխուղեղի կեղևը սովորաբար պահպանված է, և դա հակադրվում է առկա կլինիկական պատկերին, որը կարող է շատ նման լինել Ալցհեյմերի հիվանդությանը բնորոշ դեմենցիային:

F01.3 Խառը կեղևային և ենթակեղևային անոթային դեմենցիա

F01.8 Այլ անոթային դեմենցիա

F01.9 Անոթային դեմենցիա՝ չճշտված

F02* Դեմենցիա (թուլամտություն) այլ հիվանդությունների ժամանակ՝ այլ դասերում դասակարգված

Դեմենցիայի դեպքեր, որոնք կապված չեն (կամ ենթադրաբար կապված չեն) Ալցհեյմերի հիվանդության կամ ուղեղի անոթային ախտաբանության հետ, այլ պայմանավորված են ուրիշ պատճառներով: Հիվանդությունը կարող է սկսվել ցանկացած տարիքում, սակայն հազվադեպ՝ ծեր հասակում:

F02.0* Դեմենցիա՝ առաջացած Պիկի (Pick) հիվանդության ժամանակ (G31.0†)

Միջին տարիքում սկսվող առաջընթաց դեմենցիա, որին բնորոշ են անձի բնույթի (բնավորության) դանդաղ առաջ ընթացող փոփոխությունները և սոցիալական դեգրադացիան, որից հետո տուժում են բանականության (ինտելեկտ), հիշողության և խոսքի/լեզվի գործառույթները՝ զուգակցվելով անտարբերության (ապաթիա), էյֆորիայի և երբեմն էլ արտաբրգային (էքստրապիրամիդային) խանգարումների հետ:

F02.1* Դեմենցիա՝ առաջացած Կրեյտցֆելդ-Յակոբի (Creutzfeldt-Jakob) հիվանդության ժամանակ (A81.0†)

Առաջընթաց և նյարդաբանական արտահայտված ախտանշաններով ուղեկցվող դեմենցիա, որի հիմքում ենթադրաբար ընկած են փոխանցվող վարակիչ գործոնով պայմանավորված յուրահատուկ նյարդաախտաբանական փոփոխությունները: Սովորաբար սկսվում է միջին կամ ծերունական տարիքում, չնայած կարող է զարգանալ նաև ցանկացած այլ հասուն տարիքում: Ընթացքը ենթասուր է և 1-2 տարի հետո հանգեցնում է մահվան:

F02.2* Դեմենցիա՝ առաջացած Հենտինգտոնի (Huntington) հիվանդության ժամանակ (G10†)

Դեմենցիա, որը հանդես է գալիս որպես գլխուղեղի լայնատարած դեգեներացիա (կազմափոխման) արտահայտություններից մեկը: Այս խանգարումը ժառանգվում է եզակի աուտոսոմ-դոմինանտ գենի միջոցով: Ախտանիշերը սովորաբար ի հայտ են գալիս 30-40 տարեկանում: Դանդաղ առաջ ընթացող հիվանդություն է, որը սովորաբար հանգեցնում է մահվան 10-15 տարի հետո:

Դեմենցիա՝ առաջացած Հենտինգտոնի խորեայի ժամանակ

F02.3* Դեմենցիա՝ առաջացած Պարկինսոնի (Parkinson) հիվանդության ժամանակ (G20†)

Հաստատված Պարկինսոնի հիվանդության ընթացքում զարգացող դեմենցիա: Դեռևս չեն նկարագրվել այս հիվանդությանը բնորոշ տարբերակիչ կլինիկական նշանները:

Դեմենցիա՝ հետևյալ դեպքերում՝

- դողացող պարալիզ (paralysis agitans)
- պարկինսոնիզմ

F02.4* Դեմենցիա՝ առաջացած մարդու իմունային անբավարության վիրուսով (ՄԻԱՎ) հարուցած հիվանդության ժամանակ (B22.0†)

ՄԻԱՎ հիվանդության ընթացքում զարգացող դեմենցիա, որի ժամանակ բացակայում է ՄԻԱՎ վարակից տարբեր որևէ այլ ուղեկցող հիվանդություն կամ վիճակ, որի առկայությամբ հնարավոր լիներ բացատրել կլինիկական նշանները:

F02.8* Դեմենցիա այլ ճշտված հիվանդությունների ժամանակ՝ այլ դասերում դասակարգված

Դեմենցիա հետևյալ դեպքերում՝

- ուղեղային լիպիդոզ (E75.-†)
- էպիլեպսիա (G40.-†)
- հեպատոլենտիկուլյար դեգեներացիա (E83.0†)
- հիպերկալցիեմիա (E83.5†)
- հիպոթիրեոզ ձեռքբերովի (E01.-†, E03.-†)
- թունավորումներ (T36-T65†)
- ցրված սկլերոզ (C35†)
- նեյրոսիֆիլիս (A52.1†)
- նիկոտինաթթվի անբավարարություն (պելագրա) (E52†)
- հանգուցային պերիարտերիիտ (M30.0†)
- համակարգային կարմիր գայլախտ (M32†)
- տրիպանոսոմոզ (B56-†, B57-†)
- ուրեմիա (N18.5†)
- վիտամին B₁₂-ի անբավարարություն (E53.8)

F03 Դեմենցիա՝ չճշտված

Նախաձերտունական

- դեմենցիա՝ ԱՀՃ
- հոգեգարություն (փսիխոզ)՝ ԱՀՃ

Առաջնային դեգեներատիվ դեմենցիա՝ ԱՀՃ

Ծերունական՝

թուլամտություն՝

- ԱՀՃ
- դեպրեսիվ կամ պարանոիդ տիպ

փսիխոզ՝ ԱՀՃ

Բացառությամբ՝

ծերունական դեմենցիայի՝ զառանցանքով (դելիրիում) կամ գիտակցության սուր խառնաշփոթով ուղեկցվող (F05.1)

ծերության՝ ԱՀՃ (R54)

F04 Օրգանական ամնեստիկ համախտանիշ՝ չպայմանավորված ակոհոլով կամ հոգեակտիվ նյութերով

Մոտակա և հեռավոր անցյալում տեղի ունեցած դեպքերի նկատմամբ հիշողության արտահայտված խանգարման համախտանիշ, որին բնորոշ են վերջին դեպքերի հետ

կապված հիշողության վերարտադրման պահպանված ունակությունը, նոր նյութի յուրացման կարողության նվազումը և ժամանակի մեջ ապակողմնորոշվածությունը: Բնորոշ առանձնահատկություն կարող է լինել կոնֆաբուլացիան, սակայն ընկալումը և մյուս ճանաչողական գործառույթները, ներառյալ ինտելեկտը, սովորաբար պահպանված են: Կանխատեսումը կախված է հիմնական հիվանդության ընթացքից:

Ներառյալ՝

Կորսակոմայան համախտանիշը կամ փսիխոզը (ոչ ալկոհոլային)

Բացառությամբ՝

հիշողության կորստի՝

- ԱՀՃ (R41.3)
- անտերոգրադ (առաջընթացային) (R41.1)
- տարանջատումային (F44.0)
- ռետրոգրադ (հետընթացային) (R41.2)

Կորսակոմայան համախտանիշի՝

- ալկոհոլային ծագման կամ չճշտված (F10.6)
- հոգեակտիվ այլ նյութերի օգտագործումից առաջացած (F11-F19 ընդհանուր 4-րդ նիշով .6)

F05 Չառանցանք՝ չպայմանավորված ալկոհոլի և այլ հոգեակտիվ նյութերի գործածմամբ

Պատճառագիտական տեսանկյունից ոչ յուրահատուկ օրգանական ուղեղային համախտանիշ, որը բնորոշվում է գիտակցության, ուշադրության, ընկալման, մտածողության, հիշողության, հոգեշարժական վարքի, հույզերի, քուն-արթուն ռիթմի միաժամանակյա խանգարմամբ: Վիճակի տևողությունը փոփոխական է, իսկ ծանրության աստիճանը տատանվում է թեթևից մինչև շատ ծանրի սահմաններում:

Ներառյալ՝

սուր կամ ենթասուր՝

- ուղեղային համախտանիշ
- շփոթ վիճակ (ոչ ալկոհոլային)
- վարակային փսիխոզ (հոգեգարություն)
- օրգանական ռեակցիա
- հոգեօրգանական համախտանիշ

Բացառությամբ՝

սպիտակ տենդի (delirium tremens)՝ ալկոհոլային կամ չճշտված (F10.4)

F05.0 Չառանցանք՝ առանց դեմենցիայի ֆոնի

F05.1 Չառանցանք՝ դեմենցիայի ֆոնի վրա

Վերը նշված չափանիշներին համապատասխանող վիճակներ, որոնք սակայն զարգացել են դեմենցիայի ֆոնի վրա (F00-F03)

F05.8 Այլ զառանցանք

Խառը ծագումով զառանցանք

Հետվիրահատական զառանցանք

F05.9 Չառանցանք՝ չճշտված

F06 Հոգեկան այլ խանգարումներ՝ պայմանավորված գլխուղեղի վնասվածքով և դիսֆունկցիայով կամ սոմատիկ հիվանդությամբ

Այս դասում ներառված են տարբեր վիճակներ, որոնք գտնվում են պատճառական կապի մեջ գլխուղեղի առաջնային հիվանդությամբ պայմանավորված ուղեղային խանգարումների, գլխուղեղը երկրորդայնորեն արտահարող համակարգային

հիվանդությունների, էկզոգեն թունավոր նյութերի կամ հորմոնների ազդեցության, ներզատական խանգարումների կամ այլ սոմատիկ հիվանդությունների հետ:

Բացառությամբ՝

դեպքերի, երբ զուգակցվում է՝

- գառանցանքի հետ (F05.-)
- F00-F03 դասերում դասակարգված դեմենցիայի հետ ակոհոլի և այլ հոգեակտիվ նյութերի օգտագործման հետևանքով (F10-19)

F06.0 Օրգանական հալյուցիոզ

Կայուն կամ կրկնվող, սովորաբար տեսողական կամ լսողական ցնորքներով արտահայտվող խանգարում, որն առաջանում են պարզ գիտակցության դեպքում և հիվանդի կողմից կարող են (ոչ միշտ) ընկալվել որպես իրականություն: Կարող է նկատվել ցնորքների գառանցական մեկնաբանություն, սակայն կլինիկական պատկերում գառանցանքները չեն գերակշռում, շրջապատի ընկալումը կարող է լինել պահպանված:

Օրգանական ցնորքային վիճակ (ոչ ակոհոլային)

Բացառությամբ՝

- ակոհոլային հալյուցիոզի (ցնորքային խանգարում) (F10.5)
- շիզոֆրենիայի (F20.-)

F06.1 Օրգանական կատատոնիկ խանգարում

Հոգեշարժական ակտիվության աճի (գրգռվածություն) կամ նվազման (ստուպոր) խանգարում, որն ուղեկցվում է կատատոնիայի ախտանիշերով: Հոգեշարժական խանգարման ծայրահեղ արտահայտությունները կարող են հաջորդել միմյանց:

Բացառությամբ՝

կատատոնիկ շիզոֆրենիայի (F20.2) ընդարմացման (ստուպոր)՝

- ԱՀՃ (R40.1)
- տարանջատումային կամ դիսոցիատիվ (F44.2)

F06.2 Օրգանական գառանցական (շիզոֆրենանման) խանգարում

Ախտահարում, որի կլինիկական պատկերում գերակշռում են մշտական կամ կրկնվող գառանցական մտքերը: Զառանցական մտքերը կարող են ուղեկցվել ցնորքներով: Հնարավոր է շիզոֆրենիային բնորոշ ախտանիշերի առկայությունը, ինչպես օրինակ՝ տարօրինակ (արտառոց) ցնորքները կամ մտածողության խանգարումը:

Պարանոիդ կամ ցնորագառանցական (հալյուցիոսատոր-պարանոիդ)

օրգանական խանգարում

Շիզոֆրենանման փսիխոզ՝ էպիլեպսիայի ժամանակ

Բացառությամբ՝

խանգարման՝

- սուր և անցողիկ փսիխոտիկ (F23.-)
- քրոնիկ գառանցական (F22.-)
- հոգեակտիվ նյութերի օգտագործմամբ պայմանավորված փսիխոտիկ (F11-19 ընդհանուր չորրորդ .5 նիշով)

շիզոֆրենիա (F20.-)

F06.3 Տրամադրության (աֆեկտիվ) օրգանական խանգարումներ

Խանգարումներ, որոնց բնորոշ է տրամադրության կամ աֆեկտի փոփոխությունը: Սովորաբար ուղեկցվում են ակտիվության ընդհանուր մակարդակի փոփոխությամբ, դեպրեսիայով հիպոմանիա (հիպոմոլություն), մանիա (մոլություն) կամ երկբևեռ վիճակներով (տե՛ս F30-F38), սակայն առաջ են գալիս որպես որևէ օրգանական հիվանդության հետևանք:

Բացառությամբ՝

տրամադրության խանգարումների՝ ոչ օրգանական բնույթի կամ չճշտված (F30-F39)

F06.4 Օրգանական տագնապային խանգարում

Գեներալիզացված (համատարածուն) տագնապի (F41.1), կամ խուճապային խանգարման (F41.0), կամ դրանց զուգակցման հիմնական գծերով բնորոշվող խանգարում, որը սակայն առաջ է գալիս որպես օրգանական խանգարման հետևանք:

Բացառությամբ՝

ոչ օրգանական կամ չճշտված տագնապային խանգարումների (F41.-)

F06.5 Օրգանական դիսոցիատիվ խանգարում

Անցյալի հիշողության, սեփական անձի գիտակցման, անմիջական զգացողությունների և մարմնի շարժումների վերահսկման միջև գոյություն ունեցող նորմալ ինտեգրացիայի մասնակի կամ լրիվ կորստով բնութագրվող խանգարում (տե՛ս F44.-), որը սակայն առաջ է գալիս որպես օրգանական խանգարման հետևանք:

Բացառությամբ՝

դիսոցիացված (կոնվերսիոն) խանգարումների՝ ոչ օրգանական կամ չճշտված (F44.-)

F06.6 Օրգանական ծագման հուզական անկայուն (ասթենիկ) խանգարում

Արտահայտված մշտական հուզական անզսպությամբ կամ անկայունությամբ, հոգնածության և բազմաթիվ տհաճ ֆիզիկական զգացողություններով (օրինակ՝ գլխապտույտ) և ցավերով բնորոշվող խանգարում, որը սակայն առաջ է գալիս որպես օրգանական խանգարման հետևանք:

Բացառությամբ՝

սոմատոֆորմ խանգարումների՝ ոչ օրգանական կամ չճշտված (F45)

F06.7 Թեթև կոգնիտիվ (իմացական) խանգարում

Հիշողության իջեցումով, սովորելու դժվարություններով, մի խնդրի վրա երկարատև կենտրոնանալու հնարավորության իջեցումով բնորոշվող խանգարում: Հաճախ առկա է արտահայտված հոգեկան հոգնածության զգացում մտավոր խնդիրների լուծման փորձի ժամանակ, և նոր բան սովորելը սուբյեկտիվորեն բարդ է թվում, նույնիսկ, երբ այն օբյեկտիվորեն հաջող է ընթանում: Այս ախտանիշերից ոչ մեկն այնքան արտահայտված (ծանր) չէ, որ ախտորոշվի որպես թուլամտություն (F00-F03) կամ դելիրիում (F05.-): Այս ախտորոշումը կարող է դրվել միայն այն դեպքում, երբ առկա է կապը ճշտված ֆիզիկական (սոմատիկ) խանգարման հետ և չպետք է դրվի F10-F99 դասերում դասակարգված հոգեկան կամ վարքային խանգարումներից որևէ մեկի առկայության ժամանակ: Այս խանգարումը կարող է նախորդել շատ վարակային և ֆիզիկական (ինչպես գլխուղեղային, այնպես էլ համակարգային) խանգարումներին, ուղեկցել դրանց կամ հաջորդել, սակայն պարտադիր չեն ախտաբանական գործընթացի մեջ գլխուղեղի ընդգրկվածության նշանները: Այն կարող է տարբերվել հետէնցեֆալիտային համախտանիշից (F07.1) և հետկոնտուզիոն համախտանիշից (F07.2) մյուսներից տարբերվող իր էթիոլոգիայով, ընդհանուր առմամբ թույլ արտահայտված ախտանիշերի ավելի սահմանափակ շրջանակով և սովորաբար ավելի կարճ տևողությամբ:

F06.8 Այլ ճշտված հոգեկան խանգարումներ՝ պայմանավորված գլխուղեղի վնասվածքով և դիսֆունկցիայով կամ ֆիզիկական (սոմատիկ) հիվանդությամբ
Էպիլեպտիկ փսիխոզ՝ ԱՀՃ

F06.9 Չճշտված հոգեկան խանգարումներ՝ պայմանավորված գլխուղեղի վնասվածքով և դիսֆունկցիայով կամ սոմատիկ հիվանդությամբ
Օրգանական՝

- ուղեղային համախտանիշ՝ ԱՀՃ
- հոգեկան խանգարում՝ ԱՀՃ

F07 Անձի և վարքի խանգարումներ՝ պայմանավորված գլխուղեղի հիվանդությամբ, վնասվածքով կամ դիսֆունկցիայով

Անձի և վարքի փոփոխությունը կարող է հանդես գալ որպես մնացորդային կամ ուղեկցող խանգարում գլխուղեղի հիվանդության, վնասվածքի կամ դիսֆունկցիայի ժամանակ:

F07.0 Անձի օրգանական խանգարում

Մինչ հիվանդանալը մարդուն հատուկ, սովորական վարքագծի փոփոխմամբ բնորոշվող խանգարում՝ ներառյալ հույզերի, պահանջմունքների և հակումների արտահայտման ձևը: Կլինիկական պատկերը կարող են լրացնել ճանաչողական և մտածողական գործունեության նվազումը, ինչպես նաև սեքսուալ փոփոխությունները:

Օրգանական ծագման՝

- կեղծ փսիխոպաթացված անձ
- կեղծ սակավամիտ անձ

Համախտանիշ՝

- ճակատային բլթի
- լիմբային էպիլեպսիայով անձի
- լոբոտոմիայի
- հետլեյկոտոմիկ

Բացառությամբ՝

անձի կայուն փոփոխության՝

- աղետի ապրումից հետո (F62.0)
- հոգեկան հիվանդությունից հետո (F62.1)

ուղեղի հետցնցումային համախտանիշի (F07.2)

հետէնցեֆալիտային համախտանիշի (F07.1)

անձի յուրահատուկ խանգարման (F60.-)

F07.1 Հետէնցեֆալիտային համախտանիշ

Վարքի մնացորդային ոչ սպեցիֆիկ և անկայուն փոփոխություններ, որոնք ուղեկցում են կրած վիրուսային կամ մանրէային էնցեֆալիտի առողջացման շրջանը: Սկզբունքորեն տարբերվում է անձի օրգանական խանգարումներից պրոցեսի դարձելիությամբ:

Բացառությամբ՝

Անձի օրգանական խանգարման (F07.0)

F07.2 Հետցնցումային համախտանիշ

Գլխի վնասվածքից հետո զարգացող (սովորաբար բավականին ծանր, գիտակցության կորստով) համախտանիշ է և ընդգրկում է մի շարք ախտանիշեր՝ գլխացավ, գլխապտույտ, հոգնածության զգացում, դյուրագրգռություն, կենտրոնացման և խնդիրների լուծման դժվարություն, հիշողության խանգարում, անքնություն, դիմադրողականության իջեցում՝ հուզական ծանրաբեռնվածության, ալկոհոլի, սթրեսների նկատմամբ:

Ուղեղի հետսալքարդային համախտանիշ (էնցեֆալոպաթիա)

Ուղեղի հետվնասվածքային համախտանիշ, ոչ փսիխոզային

Բացառությամբ՝

ուղեղի ընթացիկ ցնցման (S06.0)

F07.8 Անձի և վարքի օրգանական այլ խանգարումներ՝ պայմանավորված գլխուղեղի հիվանդությամբ, վնասվածքով և ֆունկցիայի խանգարումով
Աջ կիսագնդային օրգանական աֆեկտիվ խանգարում

F07.9 Անձի և վարքի օրգանական չճշտված խանգարում՝ պայմանավորված գլխուղեղի հիվանդությամբ, վնասվածքով կամ ֆունկցիայի խանգարումով
Օրգանական հոգեհամախտանիշ

F09 Չճշտված օրգանական կամ ախտանշանային (սիմպտոմատիկ) հոգեկան խանգարումներ

Ներառյալ՝

Փսիխոզը՝

- օրգանական՝ ԱՀՃ
- ախտանշանային՝ ԱՀՃ

Բացառությամբ՝

Փսիխոզի՝ ԱՀՃ (F29)

ՀՈԳԵԿԱՆ ԵՎ ՎԱՐՔԻ ԽԱՆԳԱՐՈՒՄՆԵՐ՝ ԿԱՊՎԱԾ ՀՈԳԵԱԿՏԻՎ ՆՅՈՒՅԵՐԻ ՕԳՏԱԳՈՐԾՄԱՆ ՀԵՏ (F10-F19)

Այս բաժինն ընդգրկում է կլինիկական արտահայտությամբ և ծանրության աստիճանով տարբեր խանգարումների լայն տիրույթ, որոնց զարգացումը կապված է բժշկական ցուցումներով նշանակված կամ չնշանակված մեկ կամ մի քանի հոգեակտիվ նյութեր գործածելու հետ: Ծածկագրի երրորդ նիշը նույնականացնում է օգտագործված նյութը, իսկ չորրորդ նիշը ճշտում է վիճակի կլինիկական բնութագիրը: Այդպիսի ծածկագրումը խորհուրդ է տրվում կատարել յուրաքանչյուր ճշտված նյութի համար, սակայն անհրաժեշտ է նշել, որ ոչ բոլոր քառանիշ ծածկագրերն են կիրառելի բոլոր նյութերի համար:

Հոգեակտիվ նյութի նույնականացումը պետք է հիմնվի տեղեկատվության հնարավորինս շատ աղբյուրների վրա: Դրանք են՝ հիվանդի տված տեղեկությունները, արյան և այլ կենսաբանական հեղուկների հետազոտություն, բնորոշ սոմատիկ և հոգեբանական ախտանիշները, կլինիկական և վարքային նշանները և այլ ակնհայտ տվյալները, այնպիսիք, ինչպիսիք են հիվանդի մոտ եղած նյութերը կամ այլ տեղեկացված մարդկանց տվյալները: Թմրանյութ օգտագործողներից շատերը օգտագործում են ավելի քան մեկ թմրանյութ: Հիմնական ախտորոշումը հնարավորինս պետք է հաստատվի ըստ կլինիկական ախտանիշներն առաջացնող նյութի (կամ նյութերի խմբի): Այլ ախտորոշումները պետք է ծածկագրվեն այն դեպքում, երբ այլ հոգեակտիվ նյութերը ընդունվել են թունավորում առաջացնող քանակությամբ (ընդհանուր չորրորդ նիշը՝ .0), առողջությանը վնաս պատճառելու չափով (ընդհանուր չորրորդ նիշը՝ .1), բերել են կախվածության (ընդհանուր չորրորդ նիշը՝ .2) կամ այլ խանգարումների (ընդհանուր չորրորդ նիշը՝ .3-.9):

Միայն այն դեպքերում, երբ հոգեակտիվ նյութերի ընդունումը կրել է քառասյին կամ խառը բնույթ, կամ տարբեր հոգեմետ նյութերի դերը կլինիկական պատկերում հնարավոր չէ պարզել, անհրաժեշտ է ախտորոշել մի քանի (մեկից ավելի) թմրանյութերի օգտագործման հետևանքով առաջացած խանգարումները (F19.-):

Բացառությամբ՝

կախվածություն չառաջացնող նյութերի չարաշահման (F55)

Ստորև ներկայացված են չորրորդ նիշով արտահայվող ենթաբաժանումները, որոնք կիրառվում են հաջորդող F10-F19 դասերում.

.0 Սուր թունավորում

Հոգեակտիվ նյութի կիրառմամբ առաջացած վիճակ, որն արտահայտվում է գիտակցության, իմացական ունակությունների, ընկալման, հուզական կամ վարքի կամ այլ հոգեֆիզիոլոգիական ֆունկցիաների և ռեակցիաների խանգարումներով: Այդ խանգարումներն անմիջականորեն պայմանավորված են նյութի սուր դեղաբանական ազդեցությամբ և որոշ ժամանակ անց անհետանում են լրիվ վերականգնումով, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ առաջ են գալիս հյուսվածքային ախտահարումներ կամ այլ բարդություններ:

Բարդությունները կարող են ներառել վնասվածք, փսխման զանգվածի ասպիրացիա, զառանցանք, կոմա, ցնցումներ (ջրածություն) և այլ բժշկական բարդություններ: Այդ բարդությունների բնույթը կախված է հոգեակտիվ նյութի դեղաբանական դասից և ներմուծման եղանակից:

Սուր հարբածություն (ալկոհոլիզմի ժամանակ)

«Bad trips» (թմրանյութային հարբածություն)

Ալկոհոլային հարբածություն՝ ԱՀՃ

Ախտաբանական թունավորում

Տրանսի և մոլեգնության տիպի խանգարումներ հոգեակտիվ նյութից առաջացած թունավորման ժամանակ

Բացառությամբ՝

ինտոքսիկացիայի՝ առաջացած թունավորման ժամանակ (T36-T50)

.1 Գործածում վնասակար հեղուկներով

Հոգեակտիվ նյութերի օգտագործումը առողջությանը վնաս հասցնելու միջոց է: Վնասը կարող է լինել ֆիզիկական (ինչպես օրինակ՝ հոգեակտիվ նյութերի ինքնակիրառվող ներարկումներից առաջացած հեպատոտի դեպքեր) կամ հոգեկան (ինչպես օրինակ՝ ծանր ալկոհոլային հարբածությունից հետո երկրորդային դեպրեսիվ խանգարման դեպքեր):

Հոգեակտիվ նյութի չարաշահում

.2 Կախվածության համախտանիշ

Վարքային, ճանաչողական և ֆիզիոլոգիական համախտանիշերի համալիր է, որն առաջանում է նյութի կրկնակի ընդունումից հետո և սովորաբար ներառում է նյութն ընդունելու նկատմամբ ուժեղ հակումը, օգտագործման նկատմամբ հսկողության դժվարացումը, օգտագործման համառորեն շարունակումը՝ չնայած վնասակար ազդեցությանը, հոգեակտիվ նյութի օգտագործման շարունակումը՝ ի վնաս գործունեության մյուս տեսակների և պարտականությունների կատարման, ինչպես նաև օգտագործման թույլատրելի սահմանների (տոլերանտության) աճը, երբեմն էլ ժուժկալային (աբստինենտային) վիճակը:

Կախվածության համախտանիշը կարող է լինել որոշակի նյութի (օրինակ՝ ծխախոտի, ալկոհոլի կամ դիազեպամի) կամ նյութերի դասի (օրինակ՝ ափիոնային թմրանյութեր) կամ դեղաբանորեն տարբեր հոգեակտիվ նյութերի լայն տիրույթի նկատմամբ:

Քրոնիկ ալկոհոլիզմ

Դիսպոմանիա

.3 Ժուժկալային (աբսորինենտ , դադարեցման, զրկանք) վիճակ

Տարբեր զուգակցումներով և ծանրության տարբեր աստիճանի այնպիսի ախտանիշերի խումբ, որոնք ի հայտ են գալիս մշտական գործածումից հետո հոգեակտիվ նյութի ընդունման բացարձակ կամ հարաբերական դադարեցման ժամանակ: Ժուժկալային վիճակի սկիզբը և ընթացքը սահմանափակ են ժամանակի առումով և պայմանավորված են ինչպես հոգեակտիվ նյութի տեսակով, այնպես էլ ընդունման դադարեցումով կամ քանակի նվազեցումով, ինչպես նաև գործածած նյութի չափաքանակով:

Ժուժկալային վիճակը կարող է բարդանալ ջղաձգություններով (ցնցումներ):

.4 Ժուժկալային վիճակ՝ դելիրիումով

Վիճակ, որի ժամանակ վերը նկարագրված (.3 ընդհանուր չորրորդ նիշը) ժուժկալային վիճակը բարդացած է F05.- դասում բնութագրված դելիրիումով: Այս վիճակը կարող է ուղեկցվել նաև ջղաձգություններով: Այդ վիճակը դասակարգվում է F05.8 ենթադասում այն դեպքում, երբ խանգարման էթիոլոգիայում որոշակի դեր են խաղում օրգանական գործոնները:

Սպիտակ տենդ (ալկոհոլային)

.5 Փսիխոտիկ խանգարում

Հոգեակտիվ նյութերի օգտագործման ժամանակ կամ դրանից հետո առաջացած փսիխոտիկ այնպիսի ախտանիշերի համալիր, որոնք չեն բացատրվում միայն սուր թունավորմամբ, և որոնք չեն հանդիսանում ժուժկալային վիճակի բաղադրիչ մաս: Խանգարումը բնորոշվում է ցնորքով (սովորաբար լսողական, բայց հաճախ և մի քանի տեսակով), ընկալման խանգարմամբ (հաճախ պարանոիկ կամ հետապնդման մոլագարության տիպի), հոգեշարժողական խանգարումներով (զրգռվածություն կամ ստուպոր), ուժեղ վախից մինչև էքստազը տատանվող ոչ նորմալ աֆեկտով: Գիտակցությունը սովորաբար պարզ է, սակայն կարող է լինել մթազնման որոշ աստիճան, բայց առանց ծանր շփոթմունքի:

Ալկոհոլային՝

- հալյուցինոզ
- խանդի զառանցանք
- պարանոյա
- փսիխոզ՝ ԱՀԾ

Բացառությամբ՝

ալկոհոլային կամ այլ հոգեակտիվ նյութի օգտագործումից առաջացած մնացորդային կամ հետաձգված փսիխոտիկ խանգարումների (F10-F19 ընդհանուր չորրորդ .7 նիշով)

. 6 Ամենատիկ համախտանիշ

Մոտակա և հեռավոր անցյալի իրադարձությունների նկատմամբ հիշողության արտահայտված քրոնիկ նվազումով բնութագրվող համախտանիշ է: Իրադարձությունների անմիջական վերականգնումը հիշողության մեջ սովորաբար խանգարված չէ: Բնորոշ է հիշողության ավելի արտահայտված խանգարումը մոտակա իրադարձությունների, քան հեռավոր անցյալի նկատմամբ: Սովորաբար լավ

արտահայտված են ժամանակի զգացողության և իրադարձությունների հաջորդականության խանգարումները, ինչպես նաև առկա են նոր նյութի յուրացման դժվարություններ: Կոնֆաբուլյացիան հնարավոր է, բայց պարտադիր չէ: Մնացած ճանաչողական ֆունկցիաները համեմատաբար լավ են պահպանված, և հիշողության խանգարումները համաչափ չեն այլ խանգարումների արտահայտվածությանը:

Հիշողության խանգարում՝ պայմանավորված ակոհոլով կամ թմրանյութով
Կորսակովյան փսիխոզ կամ համախտանիշ՝ պայմանավորված ակոհոլով կամ այլ հոգեակտիվ նյութով կամ չճշտված

Անհրաժեշտության դեպքում կիրառել լրացուցիչ ծածկագիր (E51.2†, G32.8*), եթե այն զուգակցված է Վերնիկեի (Wernicke) հիվանդության կամ համախտանիշի հետ: **Բացառությամբ՝**

ոչ ակոհոլային կորսակովյան (Korsakov) փսիխոզի կամ համախտանիշի (F04)

.7 Մնացորդային և փսիխոտիկ խանգարում ուշ սկզբով

Խանգարում, որի ժամանակ ակոհոլի կամ հոգեակտիվ նյութերի ընդունմամբ հարուցված ճանաչողական գործառույթի, հույզերի, անձի կամ վարքի խանգարումները կարող են պահպանվել հոգեակտիվ նյութի անմիջական ազդեցության շրջանից հետո: Խանգարման սկիզբը պետք է անմիջականորեն կապված լինի հոգեակտիվ նյութի կիրառման հետ: Երբ խանգարումը սկսվում է հոգեակտիվ նյութի գործածման էպիզոդներից ուշ, այդ դեպքերը պետք է ծածկագրվեն վերը նշված չորրորդ նիշով միայն այն պարագայում, եթե հստակ և փաստարկված ձևով ապացուցված է խանգարման պատկանելիությունը հոգեակտիվ նյութի ազդեցության մնացորդային երևույթներին: Մնացորդային երևույթները (flashbacks) կարող են տարբերվել փսիխոտիկ վիճակից մասամբ իրենց էպիզոդային բնույթով, ավելի հաճախ՝ խիստ կարճ տևողությամբ և ակոհոլի և այլ հոգեակտիվ նյութերի գործածման նրանց նախկին փորձի կրկնությամբ:

Ակոհոլային դեմենցիա (թուլամտություն)

Քրոնիկ ակոհոլային ուղեղային համախտանիշ

Դեմենցիա և ճանաչողական գործառույթների խանգարման կայուն այլ թեթև ձևեր

«Ֆլեշբեկ» (Flashbacks) ռեմինեսցենցիա

Հոգեակտիվ նյութի օգտագործումից առաջացած հետաձգված փսիխոտիկ խանգարում

Հալուցիոզեն նյութի օգտագործումից հետո ընկալման խանգարում
Մնացորդային՝

- հուզական (աֆեկտիվ) խանգարում
- անձի և վարքի խանգարում

Բացառությամբ՝

ակոհոլային կամ հոգեակտիվ նյութով հարուցված՝

Կորսակովի համախտանիշի (F10-F19 ընդհանուր չորրորդ .6 նիշով)

փսիխոտիկ վիճակի (F10-F19 ընդհանուր չորրորդ .6 նիշով)

.8 Հոգեկան և վարքի այլ խանգարումներ

.9 Հոգեկան և վարքի խանգարում՝ չճշտված

F10 Հոգեկան և վարքի խանգարումներ՝ առաջացած ակոհոլի օգտագործումից

(ենթաբաժանումները տե՛ս անմիջապես վերևում, F10-ից առաջ)

F11 Հոգեկան և վարքի խանգարումներ՝ առաջացած ափիոնային միջոցների օգտագործումից

(ենթաբաժանումները տե՛ս անմիջապես վերևում, F10-ից առաջ)

F12 Հոգեկան և վարքի խանգարումներ՝ առաջացած կանեփի (կաննաբիոիդներ) օգտագործումից

(ենթաբաժանումները տե՛ս անմիջապես վերևում, F10-ից առաջ)

F13 Հոգեկան և վարքի խանգարումներ՝ առաջացած հանգստացնող դեղերի (սեդատիվներ) և քնաբերների օգտագործումից

(ենթաբաժանումները տե՛ս անմիջապես վերևում, F10-ից առաջ)

F14 Հոգեկան և վարքի խանգարումներ՝ առաջացած կոկաինի օգտագործումից

(ենթաբաժանումները տե՛ս անմիջապես վերևում, F10-ից առաջ)

F15 Հոգեկան և վարքի խանգարումներ՝ առաջացած այլ խթանիչների (ներառյալ կոֆեինը) օգտագործումից

(ենթաբաժանումները տե՛ս անմիջապես վերևում, F10-ից առաջ)

F16 Հոգեկան և վարքի խանգարումներ՝ առաջացած հալյուցիոզենների օգտագործումից

(ենթաբաժանումները տե՛ս անմիջապես վերևում, F10-ից առաջ)

F17 Հոգեկան և վարքի խանգարումներ՝ առաջացած ծխախոտի օգտագործումից

(ենթաբաժանումները տե՛ս անմիջապես վերևում, F10-ից առաջ)

F18 Հոգեկան և վարքի խանգարումներ՝ առաջացած ցնդող լուծիչների օգտագործումից

(ենթաբաժանումները տե՛ս անմիջապես վերևում, F10-ից առաջ)

F19 Հոգեկան և վարքի խանգարումներ՝ առաջացած մի քանի թմրամիջոցների միաժամանակյա օգտագործումից և այլ հոգեակտիվ նյութերի գործածումից

(ենթաբաժանումները տե՛ս անմիջապես վերևում, F10-ից առաջ)

Այս վերջին դասը պետք է օգտագործվի այն ժամանակ, երբ հայտնի է երկու և ավելի հոգեակտիվ նյութերի օգտագործման մասին, սակայն հնարավոր չէ սահմանել, թե դրանցից որն է ավելի պատասխանատու առաջացած վիճակի համար: Այս դասը պետք է կիրառել նաև այն դեպքերում, երբ ճշգրիտ որոշված չէ օգտագործված որոշ կամ բոլոր հոգեակտիվ նյութերի տեսակը, քանի որ բազմակի թմրանյութեր օգտագործողները հաճախ իրենք ստույգ չգիտեն, թե ինչ են օգտագործում:

Ներառյալ՝

թմրամիջոցների չարաշահումը՝ ԱՀՃ

ՇԻՂՈՖՐԵՆԻԱ, ՇԻՂՈՏԻՊԱՅԻՆ ԵՎ ԶԱՌԱՆՑԱՆՔԱՅԻՆ ԽԱՆԳԱՐՈՒՄՆԵՐ (F20-F29)

Այս բաժնում ներառված են շիզոֆրենիան՝ որպես խմբի կարևորագույն բաղադրիչ մաս, շիզոտիպային խանգարումը, քրոնիկ զառանցական խանգարումը և սուր և անցողիկ փսիխոտիկ խանգարումների մեծ խումբը: Շիզոաֆեկտիվ խանգարումները, չնայած իրենց հակասական բնույթին, ևս ընդգրկված են այս բաժնում:

F20 Շիզոֆրենիա

Շիզոֆրենային խանգարումները սովորաբար բնորոշվում են մտածողության և ընկալման էական և բնորոշ խանգարումներով, ինչպես նաև ոչ համարժեք կամ բթացած աֆեկտներով (հուզական արձագանք): Պարզ գիտակցությունը և ինտելեկտուալ կարողությունները սովորաբար պահպանված են լինում, բայց ժամանակի ընթացքում կարող են զարգանալ որոշակի իմացական խանգարումներ: Ամենակարևոր հոգեախտաբանական նշանները ներառում են մտքերի անդրադարձը (արձագանք), ուրիշի մտքի ներմուծման կամ սեփական մտքի գողացված լինելու զգացումը, տարածության վրա մտքերի հաղորդումը, զառանցական ընկալումը և դրա ազդեցությամբ (դրսից վերահսկման) զառանցական մտքերը, ակտիվ գործողությունը կամ անտարբերությունը (պասիվ, իներտ), հիվանդին երրորդ դեմքով մեկնաբանող կամ քննարկող լսողական ցնորքները, մտածողության խանգարումները և բացասական (նեգատիվ) ախտանիշները:

Շիզոֆրենիկ խանգարումների ընթացքը կարող է լինել երկարատև կամ էպիզոդային, խանգարումների առաջընթացով կամ կայուն դեֆիցիտով, կամ կարող են լինել հիվանդության մեկ կամ ավելի էպիզոդներ՝ լրիվ կամ ոչ լրիվ ռեմիսիայով:

Շիզոֆրենիա չպետք է ախտորոշվի արտահայտված դեպրեսիվ կամ մոլագար մանիակալ ախտանիշների առկայության դեպքում, քանի դեռ չի պարզվել, որ շիզոֆրենիայի ախտանիշներն են նախորդել աֆեկտիվ խանգարմանը: Շիզոֆրենիա չպետք է ախտորոշել նաև գլխուղեղի ակնհայտ հիվանդության դեպքում, ինչպես նաև թմրանյութային թունավորման և ժուժկալության ընթացքում:

Էպիլեպսիայի և գլխուղեղի այլ հիվանդությունների ժամանակ զարգացող նման խանգարումները պետք է ծածկագրել F06.2 ենթադասի տակ, իսկ եթե դրանք առաջացել են հոգեակտիվ նյութերի օգտագործումից՝ F10-F19 դասերի տակ -5 ընդհանուր չորրորդ նիշով:

Բացառությամբ՝

շիզոֆրենիայի՝

- սուր (չտարբերակված) (F23.2)
- ցիկլային (F25.2)

շիզոֆրենային ռեակցիայի (F23.2)

շիզոտիպային խանգարման (F21)

F20.0 Շիզոֆրենիա՝ պարանոյի դձ

Շիզոֆրենիայի ձև է, որի կլինիկական պատկերում գերիշխում է հարաբերական կայուն, հաճախ պարանոյի զառանցանքը, սովորաբար ուղեկցվում է ցնորքով, հատկապես լսողական, և ընկալման խանգարմամբ: Հույզերի, կամքի, խոսքի խանգարումները և կատատոնիկ ախտանիշները կամ բացակայում են, կամ համամատաբար թույլ են արտահայտված:

Շիզոֆրենիա՝ պարաֆրեն ձև

Բացառությամբ՝

- նախաձերունական (ինվոլյուցիոն) պարանոյի վիճակի (F22.8)
- պարանոյայի (F22.0)

F20.1 Շիզոֆրենիա՝ հեբեֆրենային ձև

Շիզոֆրենիայի ձև է, որի ժամանակ գերիշխում են աֆեկտիվ փոփոխությունները: Զառանցանքներն ու ցնորքները մակերեսային են և դրվագային (ֆրագմենտային), վարքը՝ տարօրինակ և անկանխատեսելի, սովորաբար՝ սեթևեթ (մաներիզմ): Տրամադրությունը փոփոխական է և ոչ համարժեք, մտածողությունը՝ ապակազմակերպված, խոսքը՝ անկապ: Առկա է

սոցիալական մեկուսացման միտում: Կանխատեսումը անբարենպաստ է «բացասական» ախտանիշերի, հատկապես աֆեկտիվ հարթեցման և կամքի կորստի, արագ զարգացման պատճառով: Հեբեֆրենիա ախտորոշվում է միայն դեռահասների (պատանիներ) և երիտասարդների մոտ:

Ապակազմակերպված շիզոֆրենիա
Հեբեֆրենիա

F20.2 Շիզոֆրենիա՝ կատատոնիկ ձև

Շիզոֆրենիայի ձև է, որի կլինիկական պատկերում գերիշխում են բևեռային բնույթի ընդմիջվող փսիխոմոտոր խանգարումներ, ինչպիսիք են հիպերկլինեզը և արգելակվածությունը (ստուպոր), ինքնաբերական հնազանդությունը (ենթարկվածություն) և նեգատիվիզմը: Հարկադրական կեցվածքը և դիրքերը կարող են պահպանվել երկար ժամանակ: Կտրուկ (անզուսպ) գրգռվածության անսպասելի և զարմանք հարուցող էպիզոդները համարվում են նշված վիճակի հատկանշական առանձնահատկությունը: Կատատոնիկ դրսևորումները կարող են համակցվել անրջանման (օնեյրոիդ) վիճակով՝ ուղեկցվելով պայծառ բեմական ցնորքներով:

Կատատոնիկ ստուպոր

Շիզոֆրենային՝

- կատալեպսիա
- կատատոնիա
- մոմանման ճկունություն (flexibilitas cerea)

F20.3 Շիզոֆրենիա՝ չտարբերակված

Շիզոֆրենիայի ախտորոշման հիմնական չափանիշներին համապատասխանող փսիխոտիկ վիճակ, որը սակայն չի համապատասխանում F20.0-F20.2 ենթադասերում դասակարգված շիզոֆրենիայի որևէ ձևի կամ ցուցաբերում է վերը նշված ձևերին (մեկից ավելի) բնորոշ հատկանիշներ՝ առանց ախտորոշիչ բնութագրիչների այս կամ այն առանձնահատուկ համալիրի ցայտուն գերակշռման:

Ատիպիկ շիզոֆրենիա

Բացառությամբ՝

սուր շիզոֆրենանման փսիխոտիկ խանգարումների (F23.2)

քրոնիկ չտարբերակված շիզոֆրենիայի (F20.5)

հետշիզոֆրենային դեպրեսիայի (F20.4)

F20.4 Հետշիզոֆրենային դեպրեսիա

Դեպրեսիայի էպիզոդ, որն առաջանում է որպես շիզոֆրենային հիվանդության հետևանք և կարող է տևել երկար ժամանակ: Շիզոֆրենիայի որոշ «դրական» կամ «բացասական» ախտանիշերը դեռ շարունակվում են, սակայն դրանք կլինիկական պատկերում այլևս գերակշռող չեն լինում: Դեպրեսիվ այս վիճակները կապված են ինքնասպանության բարձր ռիսկի հետ: Եթե հիվանդի մոտ այլևս չեն նկատվում շիզոֆրենիայի ախտանիշեր, ապա ախտորոշվում է դեպրեսիվ էպիզոդ (F32.-) Եթե շիզոֆրենիայի ախտանիշերը դեռևս ակնառու են և արտահայտված, ապա պետք է ախտորոշել շիզոֆրենիայի համապատասխան ձև (F20.0-F20.3):

F20.5 Մնացորդային (ռեզիդուալ) շիզոֆրենիա՝

Շիզոֆրենային հիվանդության զարգացման քրոնիկ փուլ է, անցում վաղ շրջանից դեպի ավելի ուշ փուլի, որը բնութագրվում է երկարատև, բայց ոչ անվերադարձ, «նեգատիվ» ախտանիշերով՝ հոգեշարժողական դանդաղեցում, ցածր ակտիվություն, հուզական բթացում, պասիվություն և նախաձեռնության պակաս, խոսքի քանակական և բովանդակային աղքատություն, ոչ խոսքային

հաղորդակցման՝ դեմքի արտահայտության, հայացքով շփման, ծայնի ելևէջականության (մոդուլյացիա) և դիրքի (կեցվածք) սահմանափակում, ինքնասպասարկման և հասարակական գործունեության մակարդակի իջեցում:

Քրոնիկ չտարբերակված շիզոֆրենիա

Մնացորդային վիճակ (գերմ. Restzustand) (շիզոֆրենային)

Մնացորդային շիզոֆրենային վիճակ

F20.6 Շիզոֆրենիա՝ հասարակ ձև

Խանգարում, որի ժամանակ դիտվում են աննկատ, բայց հարաճուն զարգացող վարքագծային տարօրինակություններ, հասարակության պահանջներին համապատասխանելու անկարողություն, կատարողականության (գործունեության բոլոր ոլորտներում) ընդհանուր անկում: Մնացորդային շիզոֆրենիային բնորոշ նեգատիվ գծերը (օրինակ՝ հույզերի բթացում, կամքի կորուստ) զարգանում են առանց նախորդող փսիխոտիկ հստակ ախտանշանների:

F20.8 Շիզոֆրենիայի այլ ձևեր

Սենեսթոպաթիկ շիզոֆրենիա

Շիզոֆրենանման՝

- Խանգարում՝ ԱՀՃ
- փսիխոզ՝ ԱՀՃ

Բացառությամբ՝

կարճատև շիզոֆրենանման խանգարումների (F23.2)

F20.9 Շիզոֆրենիա՝ չճշտված

F21 Շիզոտիպային խանգարում

Բնորոշվում է տարօրինակ վարքով, անսովոր, անկանոն մտածողությամբ և հույզերով, որոնք հիշեցնում են շիզոֆրենիայի ժամանակ նկատվող փոփոխությունները, սակայն այս խանգարման որևէ փուլում չեն դիտվում շիզոֆրենիային հատկանշական հստակ շեղումներ: Կարող են դիտվել հետևյալ նշանները՝ ոչ համարժեք կամ զսպված (սառը) աֆեկտ, անհեղոնիա, արտառոց կամ տարօրինակ վարք, շրջապատի հետ շփման սահմանափակում, սոցիալական մեկուսացում, տարօրինակ կամ պարանոյիդ գաղափարներ, որոնք չեն վերաճում իսկական զառանցանքի աստիճանի, կաչուն մտորումներ, մտածողության խանգարում և ընկալման խախտում, իրավիճակային անցողիկ փսիխոզանման էպիզոդներ՝ ինտենսիվ պատրանքներով, լսողական կամ այլ ցնորքներ, զառանցանքանման մտքեր՝ սովորաբար առանց արտաքին գրգիռների ազդեցության: Չկա հստակ սկիզբ, իսկ զարգացմամբ և ընթացքով նման է անձի խանգարմանը:

Ներառում է՝

Լատենտ շիզոֆրենային ռեակցիա

Շիզոֆրենիա՝

- սահմանային
- լատենտ (թաքնված)
- նախափսիխոտիկ
- պրոդրոմալ
- կեղծ նկրոտիկ
- կեղծ փսիխոպաթիկ

Անձի շիզոտիպային խանգարում

Բացառությամբ՝

Ասպերգերի (Asperger) համախտանիշի (F84.5)

անձի շիզոֆիլ խանգարման (F60.1)

F22 Քրոնիկական զառանցական խանգարումներ

Ներառում են մի շարք խանգարումներ, որոնց ժամանակ կայուն զառանցանքը հանդիսանում է միակ կամ առավել բնորոշ կլինիկական ախտանիշը, և որոնք չեն կարող դասակարգվել որպես օրգանական, շիզոֆրենիկ կամ աֆեկտիվ: Զառանցական խանգարումները, որոնք տևում են մի քանի ամսից քիչ, գոնե ժամանակավորապես, հարկավոր է նշել F23.- դասով:

F22.0 Զառանցական խանգարում

Զառանցանքի միակ պատկերի կամ զառանցանքի պատկերների շարքի զարգացումով բնութագրվող խանգարում, որը սովորաբար կայուն է և, երբեմն, պահպանվում է ողջ կյանքի ընթացքում: Զառանցանքի կամ զառանցանքի պատկերների շարքի բովանդակությունը տատանվող է: Այս ախտորոշման հետ անհամատեղելի են հստակ և կայուն լսողական ցնորքները (ձայներ), շիզոֆրենային ախտանիշերը՝ ինչպիսիք են արտաքինից (դրսից) հսկողության զառանցանքը և հույզերի արտահայտված բթացումը, ինչպես նաև ուղեղի հիվանդության հստակ նշանները: Սակայն պատահական կամ անցողիկ լսողական ցնորքների առկայությունը, հատկապես ծերերի մոտ, չի բացառում այս ախտորոշումը, այն պայմանով, որ դրանք չեն հանդիսանում տիպիկ շիզոֆրենային և կազմում են ընդհանուր կլինիկական պատկերի միայն մի փոքր մասը:

Պարանոյա

Պարանոյիդ՝

- փսիխոզ
- վիճակ

ուշ պարաֆրենիա

Հարաբերությունների սենսիտիվ զառանցանք

Բացառությամբ՝

պարանոյիդ՝

- անձի խանգարման (F60.0)
- հոգեծին փսիխոզի (F23.3)
- ռեակցիայի (F23.3)
- շիզոֆրենիայի (F20.0)

F22.8 Այլ քրոնիկ զառանցական խանգարումներ

Խանգարումներ, որոնց ժամանակ զառանցանքի մեկ կամ մի քանի պատկերները ուղեկցվում են կայուն ցնորքային ձայներով կամ շիզոֆրենային ախտանիշերով, որոնք սակայն չեն հաստատում շիզոֆրենիա ախտորոշումը (F20.0)

Զառանցանքային դիսմորֆոֆոբիա

Ինվոյուցիոն պարանոյիդ վիճակ

Կվերուլյանտ պարանոյա (Paranoia querulans)

F22.9 Քրոնիկ զառանցանքային խանգարում՝ չճշտված

F23 Սուր և անցողիկ փսիխոտիկ խանգարումներ

Խանգարումների բազմազան խումբ, որը բնութագրվում է փսիխոտիկ ախտանշանների սուր սկզբով, ինչպիսիք են՝ զառանցանքը, ցնորքները և ընկալման խանգարումները, սովորական վարքի ծանր խանգարումով: Սուր սկիզբը բնորոշվում է հստակ ախտաբանական կլինիկական պատկերի հարաճուն զարգացումով երկու շաբաթվա

կամ ավելի կարճ ժամանակահատվածի ընթացքում: Այս խանգարումների ժամանակ բացակայում է ակնհայտ օրգանական պատճառը:

Հաճախ առկա է ցրվածություն և շփոթվածություն, սակայն ապակողմնորոշվածությունը ժամանակի, տեղի և շրջապատի նկատմամբ այնքան կայուն և ծանր չէ, որպեսզի հնարավոր լինի հաստատել օրգանական ծագման զառանցանքի (դելիրիում) ախտորոշումը (F05.-):

Լրիվ ապաքինումը սովորաբար տեղի է ունենում մի քանի ամսվա, իսկ ավելի հաճախ՝ մի քանի շաբաթվա կամ նույնիսկ օրերի ընթացքում: Եթե խանգարումը մնում է կայուն, անհրաժեշտ է փոխել այդ վիճակի դասակարգման դասը: Նկարագրված խանգարումը կարող է առնչվել կամ չառնչվել մեկ-երկու շաբաթ առաջ տեղի ունեցած սուր սթրեսին:

F23.0 Սուր պոլիմորֆ փսիխոտիկ խանգարում՝ առանց շիզոֆրենային ախտանիշերի:

Սուր փսիխոտիկ խանգարում, որի ժամանակ ցնորքները, զառանցանքները կամ ընկալման խանգարումներն ակնհայտ են, բայց խիստ անկայուն են՝ փոփոխվելով օրեցօր կամ նույնիսկ ժամ առ ժամ: Բացի այդ, հաճախ առկա է հուզական անկայունությունը, որը դրսևորվում է արտահայտված երջանկության կամ էքստազի, տագնապի և գրգռվածության անցողիկ զգացումներով: Բազմաձևությունը և անկայունությունը բնորոշ են ողջ կլինիկական պատկերին, իսկ առկա փսիխոտիկ գծերը չեն հաստատում շիզոֆրենիա (F20.-) ախտորոշումը: Այս խանգարումները հաճախ սկսվում են հանկարծակի, արագ զարգանում են մի քանի օրվա ընթացքում, և հաճախ ախտանիշերը նույնքան արագ անցնում են՝ չկրկնվելով հետագայում: Եթե վերը նշված ախտանիշերը կայուն են, այս ենթադասի ախտորոշման փոխարեն հաստատվում է քրոնիկ զառանցական խանգարումը (F22.-):

Սուր զառանցանք (Bouffée délirante)՝ առանց շիզոֆրենիայի ախտանիշերի կամ չճշտված

Ցիկլոիդ փսիխոզ՝ առանց շիզոֆրենիայի ախտանիշերի կամ չճշտված

F23.1 Սուր պոլիմորֆ փսիխոտիկ խանգարում՝ շիզոֆրենիայի ախտանիշերով:

Սուր փսիխոտիկ խանգարում, որին բնորոշ է F23.0 ենթադասում նկարագրված բազմաձև և անկայուն կլինիկական պատկերի առկայությունը, և, չնայած այդ անկայունությանը, շիզոֆրենիային հատուկ որոշ ախտանիշեր ժամանակի մեծ մասում նույնպես ակնհայտ են: Եթե շիզոֆրենային ախտանիշերը կայուն են, պետք է ախտորոշվի շիզոֆրենիա (F20.-):

Սուր զառանցանք՝ շիզոֆրենիայի ախտանիշերով

Ցիկլոիդ փսիխոզ՝ շիզոֆրենիայի ախտանիշերով

F23.2 Սուր շիզոֆրենանման փսիխոտիկ խանգարում

Սուր փսիխոտիկ խանգարում, որի ժամանակ փսիխոտիկ ախտանիշերը հարաբերականորեն կայուն են և համապատասխանում են շիզոֆրենիայի ախտորոշմանը, բայց տևողությունը մեկ ամսից պակաս է: F23.0 ենթադասում նկարագրված բազմաձև անկայուն գծերը բացակայում են:

Եթե շիզոֆրենային ախտանիշերը կայուն են, ախտորոշումը պետք է փոխվի շիզոֆրենիայի (F20.-):

Սուր (չտարբերակված) շիզոֆրենիա

Կարճ շիզոֆրենաձև՝

- խանգարում
- փսիխոզ

Օնեյրոֆրենիա

Շիզոֆրենային ռեակցիա

Բացառությամբ՝

օրգանական զառանցական (շիզոֆրենանման) խանգարման (F06.2)

շիզոֆրենաձև խանգարման՝ ԱՀՃ (F20.8)

F23.3 Այլ սուր, առավելապես զառանցական փսիխոտիկ խանգարումներ

Սուր փսիխոտիկ խանգարումներ, որոնց կլինիկական պատկերում հիմնականը համարվում են հարաբերականորեն կայուն զառանցանքն ու ցնորքները, որոնք, սակայն, թույլ չեն տալիս ախտորոշել շիզոֆրենիա (F20): Եթե զառանցանքը մնում է կայուն, պետք է ախտորոշվի որպես քրոնիկ զառանցական խանգարում (F22.-):

Պարանոյիդ ռեակցիա

Փսիխոզեն պարանոյիդ փսիխոզ

F23.8 Այլ սուր և անցողիկ փսիխոտիկ խանգարումներ

Ցանկացած այլ ճշտված փսիխոտիկ խանգարումներ, որոնք չունեն առաջացման ակնհայտ օրգանական պատճառ և չեն ծածկագրվում F23.0-23.3 դասերում:

F23.9 Սուր և անցողիկ փսիխոտիկ խանգարում՝ չճշտված

Կարճատև ռեակտիվ փսիխոզ՝ ԱՀՃ

Ռեակտիվ փսիխոզ

F24 Ինդոլցված զառանցական խանգարում

Ձառանցական խանգարում, որը համարվում է ընդհանուր հուզական սերտ կապ ունեցող մեկ կամ մի քանի անձանց համար: Դրանցից միայն մեկն է տառապում իսկական փսիխոտիկ խանգարումով: Ձառանցանքը փոխանցվում է (ինդոլցիա) մյուս անձ(եր)ին և սովորաբար անհետանում է հիվանդի հետ շփումը դադարեցնելուց հետո:

Ներառյալ՝

խելագարություն երկուսով (Folie a deux)

Ինդոլցված՝

- պարանոյիդ խանգարում
- փսիխոտիկ խանգարում

F25 Շիզոաֆեկտիվ խանգարումներ

Էպիզոդիկ (դրվագային) խանգարումներ, որոնց դեպքում նույն ցայտունությամբ են արտահայտված և մանիակալ, և շիզոֆրենային ախտանիշերը, որոնց հիման վրա, սակայն, հնարավոր չէ ախտորոշել միայն շիզոֆրենիա, կամ միայն դեպրեսիվ կամ մանիակալ էպիզոդ: Այլ վիճակները, որոնց ժամանակ աֆեկտիվ ախտանիշերը բարդվում են արդեն եղած շիզոֆրենիայի վրա, կամ էլ գոյակցում կամ զուգորդվում են քրոնիկ զառանցական խանգարումների այլ ձևերի հետ, դասակարգվում են F20-F29 դասերում: Աֆեկտիվ խանգարումների ժամանակ փսիխոտիկ ախտանիշերը՝ տրամադրության արտահայտված խանգարումների տեսքով, հիմք չեն ծառայում շիզոաֆեկտիվ խանգարում ախտորոշելու համար:

F25.0 Շիզոաֆեկտիվ խանգարում, մանիակալ տիպ

Խանգարում, որի ժամանակ և շիզոֆրենային, և մանիակալ ախտանիշերն այնքան արտահայտված են, որ հնարավոր չէ ախտորոշել շիզոֆրենիա կամ մանիակալ էպիզոդ : Այս դասը պետք է կիրառել եզակի էպիզոդի և կրկնվող խանգարման համար, որի ժամանակ էպիզոդների մեծ մասը հանդիսանում են շիզոաֆեկտիվ, մանիակալ տիպի:

Շիզոաֆեկտիվ փսիխոզ, մանիակալ տիպ

Շիզոֆրենաձև փսիխոզ, մանիակալ տիպ

F25.1 Շիզոաֆեկտիվ փսիխոզ, դեպրեսիվ տիպ

Խանգարում, որի ժամանակ և շիզոֆրենիայի, և մանիակալ ախտանիշներն այնքան ցայտուն են արտահայտված, որ հնարավոր չէ միանշանակ ախտորոշել շիզոֆրենիա կամ մանիակալ էպիզոդ: Այս դասը պետք է կիրառել ինչպես եզակի էպիզոդի, այնպես էլ կրկնվող խանգարման համար, որի ժամանակ էպիզոդների մեծ մասը հանդիսանում են շիզոաֆեկտիվ, դեպրեսիվ տիպի:

Շիզոաֆեկտիվ փսիխոզ, դեպրեսիվ տիպ

Շիզոֆրենաձև փսիխոզ, դեպրեսիվ տիպ

F25.2 Շիզոաֆեկտիվ խանգարումներ խառը տիպի

Ցիրկուլյար շիզոֆրենիա

Շիզոֆրենային և աֆեկտիվ խառը փսիխոզ

F25.8 Այլ շիզոաֆեկտիվ խանգարումներ

F25.9 Շիզոաֆեկտիվ խանգարումներ՝ չճշտված

Շիզոաֆեկտիվ փսիխոզ՝ ԱՀՃ

F28 Այլ ոչ օրգանական փսիխոտիկ խանգարումներ

Չառանցական կամ ցնորային խանգարումներ, որոնք հիմք չեն հանդիսանում ախտորոշելու շիզոֆրենիա (F20.-), քրոնիկ զառանցական խանգարում (F22.-), սուր կամ անցողիկ փսիխոտիկ խանգարում (F23.-), մանիակալ էպիզոդային փսիխոտիկ ձև (F30.2) կամ ծանր դեպրեսիվ էպիզոդ (F32.3)

Քրոնիկ ցնորային փսիխոզ

F29 Չճշտված ոչ օրգանական փսիխոզ

Ներառյալ՝

փսիխոզ՝ ԱՀՃ

Բացառությամբ՝

հոգեկան խանգարման՝ ԱՀՃ (F99)

օրգանական կամ ախտանշանային փսիխոզի՝ ԱՀՃ (F09)

ՏՐԱՄԱԴՐՈՒԹՅԱՆ ԽԱՆԳԱՐՈՒՄՆԵՐ

(F30-F39)

Այս բաժինն ընդգրկում է խանգարումներ, որոնց դեպքում որպես հիմնական խանգարում հանդես է գալիս հույզերի և տրամադրության փոփոխությունը դեպի դեպրեսիա (տագնապով կամ առանց տագնապի) կամ բարձր տրամադրություն: Տրամադրության փոփոխությունը սովորաբար ուղեկցվում է ակտիվության ընդհանուր մակարդակի փոփոխությամբ: Մնացած ախտանիշների մեծ մասը կամ երկրորդային են, կամ էլ հեշտությամբ բացատրվում են տրամադրության և ակտիվության փոփոխման համատեքստում: Այդ խանգարումների մեծ մասն ունի կրկնվելու միտում, և առանձին էպիզոդի սկիզբը հաճախ կարող է կապված լինել սթրեսային իրադարձությունների կամ իրավիճակների հետ:

F30 Մանիակալ էպիզոդ

Այս եռանիշ դասի բոլոր ենթադասերը պետք է կիրառվեն միայն մեկ էպիզոդի համար: Հիպոմանիակալ կամ մանիակալ էպիզոդները նախկինում մեկ կամ մի քանի աֆեկտիվ էպիզոդներ (դեպրեսիվ, հիպոմանիակալ, մանիակալ կամ խառը բնույթի) ունեցած անձանց մոտ պետք է ծածկագրվեն որպես երկբևեռ աֆեկտիվ խանգարում (F31.-):

Ներառյալ՝

երկբևեռ խանգարում, եզակի մանիակալ էպիզոդ

F30.0 Հիպոմանիա (հիպոմոլություն)

Խանգարում, որը բնութագրվում է տրամադրության կայուն թեթևակի բարձրացումով, բարձր էներգիայով և ակտիվությամբ, և սովորաբար ինչպես ֆիզիկական, այնպես էլ մտավոր գործունեության արդյունավետության և բարեկեցության զգացումներով:

Հաճախ առկա են բարձր հաղորդասիրություն, շատախոսություն, ավելորդ տնավարություն, բարձրացած սեքսուալություն և քնի ցածր պահանջ, սակայն ոչ այն աստիճանի, որպեսզի հանգեցնեն գործունեության ծանր խանգարման կամ սոցիալական մերժման: Գրգռվածությունը, ինքնահավանությունը և կոպիտ (գոեհիկ) վարքագիծը կարող են փոխարինել ավելի սովորական էյֆորիկ փոխհարաբերություններին: Տրամադրության և վարքի խանգարումները չեն ուղեկցվում ցնորքներով կամ զառանցանքներով:

F30.1 Մանիա (մոլություն)՝ առանց փսիխոզի

Բարձր տրամադրություն, որը կապ չունի հիվանդի կյանքի իրական հանգամանքների հետ և կարող է տատանվել անհոգ ուրախությունից մինչև գրեթե անկառավարելի գրգռվածություն: Բարձր տրամադրությունն ուղեկցվում է մեծ եռանդով (էներգիա), որը հանգեցնում է գերակտիվության, շատախոսության և քնի ցածր պահանջի: Արտահայտված է ուշադրությունը կենտրոնացնելու անհնարինությունը և հաճախ առկա է զգալի ցրվածություն: Ինքնագերագնահատման զգացումը հաճախ ընդունում է պերճաշուք արտահայտում՝ գերլավատեսական և մեծամոլական գաղափարներով: Նորմալ սոցիալական արգելքների կորուստը կարող է հանգեցնել անմիտ, երբեմն էլ անշրջահայաց և հանդուգն, շրջապատի համար անընդունելի կամ հիվանդի բնավորությանը չհամապատասխանող վարքի:

F30.2 Մանիա (մոլություն) փսիխոզի ախտանիշերով

Ի լրումն F30.1 ենթադասում նկարագրված կլինիկական պատկերի՝ առկա են արտահայտված զառանցանքներ (սովորաբար մեծամոլական) կամ ցնորքներ (սովորաբար անմիջապես հիվանդին դիմող), կամ էլ այնպիսի ծայրահեղությամբ արտահայտված գրգռվածություն, շարժողական գերակտիվություն և մտքերի թռիչք, որ հիվանդը դառնում է անհասկանալի կամ սովորական շփման տեսանկյունից անհասանելի:

Մանիա (մոլություն)՝

- տրամադրությանը համապատասխան փսիխոտիկ ախտանիշերով
- տրամադրությանը չհամապատասխանող փսիխոտիկ ախտանիշերով

Մանիակալ ստուպոր

F30.8 Այլ մանիակալ էպիզոդներ

F30.9 Մանիակալ էպիզոդ՝ չճշտված

Մանիա (մոլություն)՝ ԱՀՃ

F31 Երկբևեռ աֆեկտիվ խանգարում

Երկու կամ ավելի էպիզոդներով բնութագրվող խանգարում, որի ժամանակ պացիենտի տրամադրությունն ու ակտիվության մակարդակը խանգարված են զգալիորեն: Այդ խանգարումները դեպքերի մի մասում իրենցից ներկայացնում են տրամադրության, եռանդի և ակտիվության բարձրացում (հիպոմանիա (հիպոմոլություն) կամ մանիա (մոլություն), այլ դեպքերում՝ տրամադրության անկում, եռանդի և ակտիվության նվազում (դեպրեսիա): Միայն հիպոմանիայի կամ մանիայի կրկնվող էպիզոդներն են դասակարգվում են որպես երկբևեռ:

Ներառյալ՝

Մանիակալ-դեպրեսիվ՝

- հիվանդություն
- փսիխոզ
- ռեակցիա

Բացառությամբ՝

երկբևեռ խանգարման, եզակի մանիակալ էպիզոդ (F30.-) ցիկլոթիմիայի (F34.0)

- F31.0 Երկբևեռ աֆեկտիվ խանգարում, հիպոմանիայի ընթացիկ էպիզոդ
Պացիենտի մոտ ներկա պահին առկա են հիպոմանիակալ երևույթներ, անցյալում նշվել է առնվազն միանվագ այլ աֆեկտիվ էպիզոդ (հիպոմանիակալ, մանիակալ, դեպրեսիվ կամ խառը բնույթի)
- F31.1 Երկբևեռ աֆեկտիվ խանգարում, ընթացիկ մանիակալ էպիզոդ՝ առանց փսիխոտիկ ախտանիշերի
Հիվանդի մոտ ներկա պահին առկա են մանիակալ երևույթներ՝ առանց փսիխոտիկ ախտանիշերի (F30.1 ենթադասի նման), անցյալում նշվել է առնվազն միանվագ այլ աֆեկտիվ էպիզոդ (հիպոմանիակալ, մանիակալ, դեպրեսիվ կամ խառը բնույթի):
- F31.2 Երկբևեռ աֆեկտիվ խանգարում, ընթացիկ մանիակալ էպիզոդ՝ փսիխոտիկ ախտանիշերով
Հիվանդի մոտ ներկա պահին առկա են մանիակալ երևույթներ՝ փսիխոտիկ ախտանիշերով (F30.2 ենթադասի նման), անցյալում նշվել է առնվազն միանվագ այլ աֆեկտիվ էպիզոդ (հիպոմանիակալ, մանիակալ, դեպրեսիվ կամ խառը բնույթի):
- F31.3 Երկբևեռ աֆեկտիվ խանգարում, թեթև կամ չափավոր արտահայտված դեպրեսիայի ընթացիկ էպիզոդ
Հիվանդի մոտ ներկա պահին առկա են մանիակալ դեպրեսիայի երևույթներ ինչպես թեթև և միջին ծանրության դեպրեսիվ էպիզոդի ժամանակ (F30.0 կամ F32.1), և անցյալում նշվել է հաստատված առնվազն միանվագ այլ հիպոմանիակալ մանիակալ կամ խառը աֆեկտիվ էպիզոդ:
- F31.4 Երկբևեռ աֆեկտիվ խանգարում, ծանր դեպրեսիվ էպիզոդ՝ առանց փսիխոտիկ ախտանիշերի
Հիվանդի մոտ ներկա պահին առկա են մանիակալ դեպրեսիայի երևույթներ՝ ինչպես առանց փսիխոտիկ ախտանիշերի ծանր դեպրեսիվ էպիզոդի ժամանակ (F32.2), և անցյալում նշվել է հաստատված առնվազն միանվագ այլ հիպոմանիակալ, մանիակալ կամ խառը աֆեկտիվ էպիզոդ:
- F31.5 Երկբևեռ աֆեկտիվ խանգարում, ծանր դեպրեսիվ էպիզոդ՝ փսիխոտիկ ախտանիշերով
Հիվանդի մոտ ներկա պահին առկա են մանիակալ դեպրեսիայի երևույթներ՝ ինչպես փսիխոտիկ ախտանիշերով ծանր դեպրեսիվ էպիզոդի ժամանակ (F32.3), և անցյալում նշվել է հաստատված առնվազն միանվագ հիպոմանիակալ, մանիակալ կամ խառը աֆեկտիվ էպիզոդ:
- F31.6 Երկբևեռ աֆեկտիվ խանգարում, խառը բնույթի ընթացիկ էպիզոդ
Հիվանդի մոտ անցյալում նշվել է հաստատված առնվազն միանվագ հիպոմանիակալ, մանիակալ կամ խառը աֆեկտիվ էպիզոդ, իսկ ընթացիկ վիճակը իրենից ներկայացնում է մանիակալ դեպրեսիվ ախտանիշերի կամ համակցում, կամ արագ փոփոխում:

Բացառությամբ՝

խառը բնույթի եզակի աֆեկտիվ էպիզոդի (F38.0)

- F31.7 Երկբևեռ աֆեկտիվ խանգարում, ընթացիկ ռեմիսիա
 Հիվանդի անամնեզում պետք է առկա լինի գոնե մեկ հաստատված հիպոմանիակալ, մանիակալ կամ խառը աֆեկտիվ էպիզոդ և լրացուցիչ ևս մեկ այլ աֆեկտիվ էպիզոդ (հիպոմանիակալ, մանիակալ, դեպրեսիվ կամ խառը), բայց ներկա պահին չունի տրամադրության որևէ զգալի խանգարում, և վերջինս չի նկատվում արդեն մի քանի ամիս: Կանխարգելիչ բուժման ընթացքում ռեմիսիայի շրջանները պետք է ծածկագրվեն այս ենթադասում:
- F31.8 Այլ երկբևեռ աֆեկտիվ խանգարումներ
 Երկբևեռ խանգարում, II տեսակ
 Կրկնվող մանիակալ էպիզոդներ՝ ԱՀՃ
- F31.9 Երկբևեռ աֆեկտիվ խանգարում՝ չճշտված

F32 Դեպրեսիվ էպիզոդ

Թեթև, չափավոր և ծանր տիպիկ դեպրեսիվ էպիզոդների ժամանակ հիվանդը տառապում է տրամադրության անկումից, եռանդի կորստից և ակտիվության իջեցումից: Իջած է ուրախանալու, հաճույք ստանալու, հետաքրքրվելու, կենտրոնանալու ունակությունը: Սովորական է դառնում արտահայտված հոգնածությունը՝ առաջացած անգամ նվազագույն ջանքերից: Սովորաբար խանգարված է քունը և վատ է ախորժակը: Ինքնազնահատումը և ինքնավստահությունը գրեթե միշտ ցածր են՝ նույնիսկ հիվանդության թեթև ձևերի ժամանակ: Հաճախ լինում են սեփական մեղավորության և անպիտանության մտքեր: Օրեցօր քիչ փոփոխվող ցածր տրամադրությունը կախված չէ հանգամանքներից և կարող է ուղեկցվել այսպես կոչված «սոմատիկ» ախտանիշերով՝ շրջապատի նկատմամբ հետաքրքրության և հաճույք պատճառող զգացումների կորստով, առավոտյան սովորականից մի քանի ժամ վաղ արթնանալով, առավոտյան ժամերին դեպրեսիայի ուժեղացմամբ, արտահայտված հոգեշարժողական ընկճվածությամբ, տազնապով, ախորժակի անկմամբ, քաշի կորստով և սեռական ցանկության (լիբիդո) նվազմամբ: Ըստ ախտանիշերի թվի և ծանրության՝ դեպրեսիվ էպիզոդը կարող է դասակարգվել որպես թեթև, չափավոր կամ ծանր:

Ներառյալ՝

- եզակի էպիզոդ՝
 - դեպրեսիվ ռեակցիայի
 - փսիխոզեն դեպրեսիայի
 - ռեակտիվ դեպրեսիայի

Բացառությամբ՝

- հարմարվողականության կամ ադապտացիայի խանգարման (F43.2)
- հետադարձ դեպրեսիվ խանգարման (F33.-)
- դեպրեսիվ էպիզոդի՝ զուգակցված F91.- դասում դասակարգված վարքի խանգարումների հետ (F92.0)

- F32.0 Թեթև աստիճանի դեպրեսիվ էպիզոդ
 Սովորաբար արտահայտված են վերը նշված ախտանիշերից երկուսը կամ երեքը: Չնայած դրանց պատճառած անհանգստությանը՝ հիվանդը, հավանաբար, ի վիճակի է շարունակել իր սովորական գործունեությունը:
- F32.1 Միջին ծանրության դեպրեսիվ էպիզոդ
 Արտահայտված են չորս և ավելի ախտանիշեր վերը նշվածներից: Հիվանդը, հավանաբար, ունենում է մեծ դժվարություններ իր սովորական գործունեությունը շարունակելիս:
- F32.2 Ծանր դեպրեսիվ էպիզոդ՝ առանց փսիխոտիկ ախտանիշերի

Դեպրեսիայի էպիզոդ, որի ժամանակ ակնհայտ արտահայտված են հիվանդին տառապանք բերող մի շարք վերը նշված ախտանիշներ: Բնորոշ են ինքնահարգանքի կորուստը, անպիտանության և մեղավորության մտքերը: Հաճախ են դիտվում ինքնասպանության մտքեր և փորձեր: Սովորաբար առկա են մի շարք պսևդոսոմատիկ ախտանիշներ:

- Դեպրեսիա գրգռվածությամբ
 - Ծանր (խորը, մեծ) դեպրեսիա
 - Վիտալ դեպրեսիա
- } եզակի էպիզոդ՝ առանց փսիխոտիկ ախտանիշերի

F32.3 Ծանր աստիճանի դեպրեսիվ էպիզոդ՝ փսիխոտիկ ախտանիշերով

Դեպրեսիայի էպիզոդ, ինչպես նկարագրված է F32.2 ենթադասում, սակայն ցնորքների, զառանցանքների, հոգեշարժողական արգելակվածության առկայությամբ, որոնք այնքան ծանր են արտահայտված, որ հնարավոր չէ սովորական սոցիալական ակտիվությունը: Առկա է վտանգ կյանքի համար ինքնասպանության փորձերի, ջրագրկման կամ քաղցի հետևանքով:

Ցնորքները և զառանցանքները կարող են լինել տրամադրությանը համապատասխան կամ անհամապատասխան:

Եզակի էպիզոդ՝

- մեծ դեպրեսիայի՝ փսիխոտիկ ախտանիշերով
- հոգեծին դեպրեսիվ փսիխոզի
- փսիխոտիկ դեպրեսիայի
- ռեակտիվ դեպրեսիվ փսիխոզի

F32.8 Այլ դեպրեսիվ էպիզոդներ

Ատիպիկ դեպրեսիա

«Քողարկված» դեպրեսիայի եզակի էպիզոդ՝ ԱՀԾ

F32.9 Դեպրեսիվ էպիզոդ՝ չճշտված

Դեպրեսիա՝ ԱՀԾ

Դեպրեսիվ խանգարում՝ ԱՀԾ

F33 Հետադարձ դեպրեսիվ խանգարում

Խանգարում, որը բնութագրվում է (F32.-) դասում նկարագրված դեպրեսիվ էպիզոդին համանման դեպրեսիայի կրկնվող էպիզոդներով, առանց անամնեզում տրամադրության բարձրացման և էներգիայի հոսքի մանիայի բարձրացման ինքնուրույն էպիզոդների առկայության: Սակայն կարող են լինել տրամադրության թեթևակի բարձրացման և գերակտիվության (հիպոմանիա) կարճատև էպիզոդներ՝ անմիջապես դեպրեսիվ էպիզոդից հետո, երբեմն հրահրված հակադեպրեսանտով բուժմամբ: Հետադարձ դեպրեսիվ խանգարման առավել ծանր ձևերը (F33.2 և F33.3) ունեն շատ ընդհանուր գծեր արդեն նկարագրված այնպիսի հասկացությունների հետ, ինչպիսիք են մանիակալ-դեպրեսիվ դեպրեսիան, մելանխոլիան, վիտալ դեպրեսիան և էնդոգեն դեպրեսիան: Առաջին էպիզոդը կարող է ի հայտ գալ ցանկացած տարիքում՝ սկսած մանկությունից մինչև ծերություն: Սկիզբը կարող է լինել ինչպես սուր, այնպես էլ աննկատ, իսկ տևողությունը՝ մի քանի շաբաթից մինչև մի քանի ամիս: Հետադարձ դեպրեսիվ խանգարումով հիվանդի մոտ մանիակալ էպիզոդի զարգացման վտանգը երբեք լիովին չի բացառվում: Եթե այն զարգանում է, ախտորոշումը պետք է փոխվի և բնութագրվի որպես երկբևեռ աֆեկտիվ խանգարում (F31.-):

Ներառյալ՝

հետադարձ էպիզոդներ՝

- դեպրեսիվ ռեակցիայի
- հոգեծին (փսիխոզեն) դեպրեսիայի

- ռեակտիվ դեպրեսիայի սեզոնային դեպրեսիվ խանգարում

Բացառությամբ՝

- կարճատև հետադարձ դեպրեսիվ էպիզոդների (F38.1)
- F33.0 Հետադարձ դեպրեսիվ խանգարում, թեթև աստիճանի ընթացիկ էպիզոդ
Դեպրեսիայի կրկնվող էպիզոդներով բնութագրվող խանգարում: Ընթացիկ էպիզոդն ունի արտահայտվածության թեթև աստիճան, ինչպես F32.0 ենթադասում նկարագրվածը, առանց անամնեզում նշվող մանիայի:
- F33.1 Հետադարձ դեպրեսիվ խանգարում, միջին ծանրության ընթացիկ էպիզոդ
Դեպրեսիայի կրկնվող էպիզոդներով բնութագրվող խանգարում: Ընթացիկ էպիզոդն ունի արտահայտվածության միջին ծանրություն, ինչպես F32.1 ենթադասում նկարագրվածը, առանց անամնեզում նշվող մանիայի
- F33.2 Հետադարձ դեպրեսիվ խանգարում, ընթացիկ էպիզոդ ծանր աստիճանի՝ առանց փսիխոտիկ ավտանիշերի
Դեպրեսիայի կրկնվող էպիզոդներով բնութագրվող խանգարում: Ընթացիկ էպիզոդն ունի արտահայտվածության ծանր աստիճան և զերծ է F32.2 ենթադասում նկարագրված փսիխոտիկ ավտանիշերից, առանց անամնեզում նշվող մանիայի:
Էնդոգեն դեպրեսիա՝ առանց փսիխոտիկ ավտանիշերի
Ծանր (խորը, մեծ) դեպրեսիա, հետադարձ՝ առանց փսիխոտիկ ավտանիշերի
Մանիակալ-դեպրեսիվ փսիխոզ, դեպրեսիվ տիպ՝ առանց փսիխոտիկ ավտանիշերի
Վիտալ դեպրեսիա, հետադարձ՝ առանց փսիխոտիկ ավտանիշերի
- F33.3 Հետադարձ դեպրեսիվ խանգարում, ծանր ընթացիկ էպիզոդ՝ փսիխոտիկ ավտանիշերով
Դեպրեսիվ կրկնվող էպիզոդներով բնութագրվող խանգարում: Ընթացիկ էպիզոդն ունի արտահայտության ծանր աստիճան և ուղեկցվում է F32.3 ենթադասում նկարագրված փսիխոտիկ ավտանիշերով, առանց նախկինում մանիայի էպիզոդների հիշատակման:
Էնդոգեն դեպրեսիա՝ փսիխոտիկ ավտանիշերով
Մանիակալ-դեպրեսիվ փսիխոզ, դեպրեսիվ տիպ՝ փսիխոտիկ ավտանիշերով
Ծանր կրկնվող էպիզոդներ՝
 - ծանր (մեծ) դեպրեսիայի՝ փսիխոտիկ ավտանիշերով
 - հոգեծին դեպրեսիվ փսիխոզի
 - փսիխոտիկ դեպրեսիայի
 - ռեակտիվ դեպրեսիվ փսիխոզի
- F33.4 Հետադարձ դեպրեսիվ խանգարում, ռեմիսիայի ընթացիկ շրջան
Հիվանդը նախկինում ունեցել է երկու կամ ավելի դեպրեսիվ էպիզոդներ, ինչպես նկարագրված է F33.0-F33.3 ենթադասերում, սակայն չի ունեցել դեպրեսիվ ավտանիշեր վերջին ամիսների ընթացքում:
- F33.8 Այլ հետադարձ դեպրեսիվ խանգարումներ
- F33.9 Հետադարձ դեպրեսիվ խանգարում՝ չճշտված
Միաբևեռ դեպրեսիա՝ ԱՀԾ

F34 Տրամադրության (աֆեկտիվ) քրոնիկ խանգարումներ

Տրամադրության կայուն և սովորաբար տատանվող խանգարումներ, որոնց ժամանակ առանձին էպիզոդների մեծ մասը բավարար ծանր չեն, որպեսզի նկարագրվեն որպես հիպոմանիակալ կամ թեթև դեպրեսիվ էպիզոդներ:

Խանգարումները տևում են տարիներ, ընդգրկելով նույնիսկ հիվանդի կյանքի զգալի մասը՝ պատճառելով էական անհանգստություն և հանգեցնելով անաշխատունակության: Առանձին դեպքերում հետադարձ կամ եզակի մանիակալ դեպրեսիվ էպիզոդները կարող են բարդվել քրոնիկ աֆեկտիվ խանգարման վրա:

F34.0 Ցիկլոթիմիա

Բազմաթիվ դեպրեսիվ և թեթև ոգևորության (տրամադրության բարձրացման) էպիզոդներ ներառող տրամադրության քրոնիկ անկայունություն, որոնցից ոչ մեկը բավական ծանր կամ տևական չէ, որպեսզի ախտորոշվի որպես երկբևեռ աֆեկտիվ խանգարում (F31.-) կամ հետադարձ դեպրեսիվ խանգարում (F33.-): Այդպիսի խանգարում հաճախ հայտնաբերվում է երկբևեռ աֆեկտիվ խանգարումով հիվանդների ազգականների մոտ: Ցիկլոթիմիայով որոշ հիվանդների մոտ վերջիվերջո զարգանում է երկբևեռ աֆեկտիվ խանգարում:

Անձի աֆեկտիվ խանգարում

Ցիկլոթիմիա

Ցիկլոթիմիկ անձ

F34.1 Դիսթիմիա

Առնվազն մի քանի տարի տևող տրամադրության քրոնիկ անկում, որը շատ ծանր չէ, և որի ժամանակ առանձին էպիզոդները բավական տևական չեն, որպեսզի հնարավոր լինի ախտորոշել որպես ծանր, չափավոր կամ թեթև հետադարձ դեպրեսիվ խանգարում (F33.-):

Դեպրեսիվ՝

- ներող
- անձի խանգարում

Ներոտիկ դեպրեսիա

Քրոնիկ (կայուն) տագնապային դեպրեսիա

Բացառությամբ՝

տագնապային դեպրեսիայի (թեթև կամ անկայուն) (F41.2)

F34.8 Տրամադրության այլ կայուն խանգարումներ (աֆեկտիվ)

F34.9 Տրամադրության (աֆեկտիվ) այլ կայուն խանգարումներ՝ չճշտված

F38 Տրամադրության (աֆեկտիվ) այլ խանգարումներ

Տրամադրության ցանկացած այլ խանգարումներ, որոնք հիմք չեն տալիս դասակարգել F30-F34 դասերում, քանի որ բավականաչափ ծանր կամ տևական չեն:

F38.0 Տրամադրության (աֆեկտիվ) այլ եզակի խանգարումներ

Խառը աֆեկտիվ էպիզոդ

F38.1 Տրամադրության (աֆեկտիվ) հետադարձ այլ խանգարումներ

Կրկնվող կարճ դեպրեսիվ էպիզոդ

F38.8 Տրամադրության (աֆեկտիվ) ճշտված այլ խանգարումներ

F39 Տրամադրության (աֆեկտիվ) խանգարումներ՝ չճշտված

Ներառյալ՝

Աֆեկտիվ փսիխոզ՝ ԱՀԾ

**ՍԹՐԵՍԻ ՀԵՏ ԿԱՊԿԱԾ ՆԵՎՐՈՏԻԿ ԵՎ ՍՈՄԱՏՈՖՈՐՄ ԽԱՆԳԱՐՈՒՄՆԵՐ
(F40-F48)**

Բացառությամբ՝

այն դեպքերի, երբ զուգակցված են F91.- դասում դասակարգված վարքի խանգարման հետ (F92.8)

F40 Տագնապային (վախի) ֆոբիկ խանգարումներ

Խանգարումների խումբ, որի ժամանակ տագնապն առաջանում է միայն կամ առավելապես որոշակի իրավիճակներում, որոնք տվյալ պահին որևէ վտանգ չեն ներկայացնում: Արդյունքում հիվանդն այդպիսի իրավիճակներից խուսափում է կամ դրանց հակազդում է վախով: Հիվանդի անհանգստությունը կարող է կենտրոնանալ առանձին այնպիսի ախտանիշերի վրա, ինչպիսիք են՝ սրտխփոցը կամ ուշագնացության զգացումը, որոնց հաճախ ուղեկցում են երկրորդային բնույթ կրող՝ մահվան, հսկողությունը կորցնելու կամ խելագարվելու վախերը: Վախի իրավիճակում հայտնվելու հնարավորության սպասումը սովորաբար առաջացնում է վաղաժամ տագնապ: Վախի իրավիճակի հանդեպ տագնապայնությունը (anxiety) և դեպրեսիան հաճախ համակցվում են: Հարց է առաջանում, թե արդյոք միաժամանակ պետք է դնել երկու ախտորոշումները՝ վախային տագնապային խանգարումը և դեպրեսիվ էպիզոդը, թե հաստատել միայն մեկ ախտորոշում՝ ելնելով այդ վիճակների տևողությունից և հիվանդի խորհրդատվության ժամանակ բժշկի դիտարկումներից:

F40.0 Ագորաֆոբիա

Վախերի բավականին հստակ ձևավորված խումբ, որը ներառում է հետևյալ վախերը՝ տնից դուրս գալու, խանութներ մտնելու, ամբոխից և հասարակական վայրերից, գնացքով, ավտոբուսով կամ ինքնաթիռով միայնակ ճանապարհորդելու: Խուճապային խանգարումը հաճախ է ուղեկցում էպիզոդներին՝ լինի անցյալում, թե ներկայում: Դեպրեսիվ և կաշուն ախտանիշերն ու սոցիալական վախերը, որպես լրացուցիչ հատկանիշներ, նույնպես սովորական երևույթ են: Հաճախ խիստ արտահայտված է վախային իրավիճակներից խուսափելը, իսկ որոշ դեպքերում ագորաֆոբիայով տառապող մարդիկ այնքան էլ անհանգստացած չեն լինում, քանի որ ի վիճակի են խուսափել այդ վիճակներից:

Ագորաֆոբիա՝ առանց խուճապային խանգարման հիշատակման
Խուճապային խանգարում՝ ագորաֆոբիայով

F40.1 Սոցիալական ֆոբիաներ

Վախ է մարդկանց ուշադրությանն արժանանալու նկատմամբ, որը հանգեցնում է սոցիալական իրավիճակներից խուսափելուն: Ավելի խորը սոցիալական վախերը կապված են ցածր ինքնագնահատման և քննադատության հետ: Դրանք բնորոշվում են դեմքի կարմրելով, ձեռքերի դողով, սրտխառնոցով, միզարձակության մշտական պահանջով: Երբեմն հիվանդը համոզված է, որ տագնապի այդ երկրորդային արտահայտություններից որևէ մեկն է իր հիմնական խնդիրը: Ախտանիշերը կարող են սաստկանալ՝ վերաճելով խուճապի նոպաների:

Անտրոպոֆոբիա

Սոցիալական ներոզ

F40.2 Յուրահատուկ (մեկուսացված) վախեր (ֆոբիաներ)

Սահմանափակ, խիստ յուրահատուկ իրավիճակներով պայմանավորված վախեր, ինչպիսիք են որոշակի կենդանիների հարևանությունը, բարձրությունը, փակ տարածությունը, միզարձակումը և դեֆեկացիան հասարակական զուգարաններում, որոշակի սննդի օգտագործումը, ատամների բուժումը, արյան կամ վնասվածքի տեսքը: Չնայած այն բանին, որ վախի պատճառ հանդիսացող յուրահատուկ իրավիճակը պատահական բնույթ է կրում, միևնույն է, այդ

իրավիճակի հետ շփվելը կարող է առաջացնել ագորաֆոբիային կամ սոցիալական վախին բնորոշ խուճապ:

Ակրոֆոբիա

Վախ կենդանու հանդեպ

Կլաուստրոֆոբիա

Հասարակ ֆոբիա

Բացառությամբ՝

դիսմորֆոֆոբիայի (ոչ գառանցանքային) (F45.2)

հիվանդանալու վախի (նոզոֆոբիա) (F45.2)

F40.8 Այլ վախային տագնապային խանգարումներ

F40.9 Վախային տագնապային խանգարումներ՝ չճշտված

Ֆոբիա՝ ԱՀՃ

Վախային վիճակ՝ ԱՀՃ

F41 Տագնապային այլ խանգարումներ

Խանգարումներ, որոնց ժամանակ տագնապի արտահայտումը հանդիսանում է գլխավոր ախտանիշ և չի սահմանափակվում որևիցե կոնկրետ արտաքին իրավիճակով: Կարող են լինել նաև դեպրեսիվ և կաչուն ախտանիշեր, անգամ վախային տագնապայնության որոշ տարրեր՝ այն պայմանով, որ դրանք որոշակիորեն երկրորդային են կամ նվազ ծանր:

F41.0 Խուճապային խանգարում (էպիզոդային պարոքսիզմալ տագնապ)

Խանգարման բնորոշ նշան են հանդիսանում կտրուկ արտահայտված տագնապի (խուճապի) կրկնվող նոպաները, որոնք սահմանափակված չեն որևէ կոնկրետ իրավիճակով կամ հանգամանքների համալիրով, այդ իսկ պատճառով անկանխատեսելի են: Հիմնական ախտանիշերը, ինչպես և այլ տագնապային խանգարումների ժամանակ, ներառում են սրտխփոցի հանկարծակի առաջացում, ցավ կրծքավանդակում, շնչահեղձության, գլխապտույտի և անիրականության զգացում (դեպրեսոնալիզացիա կամ դեռեալիզացիա): Բացի այդ, որպես երկրորդային երևույթ, հաճախ առկա է մահվան, ինքնահսկողության կորստի կամ խելագարվելու վախը: Խուճապային խանգարումը չպետք է համարել հիմնական ախտորոշում, եթե հիվանդի մոտ խուճապի նոպայի սկսվելու շրջանում առկա է դեպրեսիվ խանգարում: Այդ դեպքում խուճապի նոպան հավանականորեն հանդիսանում է երկրորդային դեպրեսիայի նկատմամբ:

Խուճապային՝

- գրոհ(նոպա)
- վիճակ

Բացառությամբ՝

ագորաֆոբիայով խուճապային խանգարման (F40.0)

F41.1 Գեներալիզացված (համատարածուն) տագնապային խանգարում

Տագնապ, որը տարածված է և կայուն, բայց սահմանափակված չէ կոնկրետ միջավայրային հանգամանքներով («free-floating») կամ էլ հատուկ չի հրահրվում առավելապես այդ իրավիճակով: Չնայած ախտանիշերի փոփոխականությանը, այնուամենայնիվ, որոշակիորեն գերակշռում են մշտական նյարդայնությունը, դողը, վախի զգացումը, մկանային լարվածությունը, քրտնարտադրությունը, խելագարվելու զգացումը, սրտխփոցը, գլխապտույտը և էպիգաստրալ շրջանում տհաճ զգացողությունը: Հաճախ արտահայտված է դժբախտ պատահարի կամ

հիվանդության հանդեպ վախը, որ մոտակա ժամանակներում, ըստ հիվանդի, կարող է պատահել իր կամ հարազատների հետ:

Տագնապային՝

- ներոզ
- ռեակցիա
- վիճակ

Բացառությամբ՝

նևրապենիայի (F48.0)

F41.2 Խառը տագնապային և դեպրեսիվ խանգարում

Այս դասը պետք է օգտագործել, երբ միաժամանակ առկա են տագնապը և դեպրեսիան, որոնցից ոչ մեկը գերակշռող չէ, իսկ ախտանիշերի արտահայտվածության աստիճանը թույլ չի տալիս դրանք դիտել առանձին՝ դնելով տարբեր ախտորոշումներ: Իսկ եթե տագնապի և դեպրեսիայի ախտանիշերն այնքան ծանր են, որ հնարավորություն են տալիս հաստատել այդ ախտորոշումներն առանձին-առանձին, ապա պետք է ծածկագրել երկու ախտորոշումները:

Այս դեպքում տվյալ դասը չպետք է կիրառվի:

Տագնապային դեպրեսիա (թեթև կամ անկայուն)

F41.3 Այլ խառը տագնապային խանգարումներ

Տագնապի ախտանիշերը համակցվում են F42-48 դասերում դասակարգված այլ խանգարումների նշանների հետ: Ընդ որում, այդ խանգարումների ախտանիշերն իրենց արտահայտվածության աստիճանով չեն հանդիսանում այնքան ծանր, որպեսզի առանձին դիտարկման ժամանակ ախտորոշվի դրանցից մեկը:

F41.8 Այլ ճշտված տագնապային խանգարումներ

Տագնապային հիստերիա

F41.9 Տագնապային խանգարում՝ չճշտված

Տագնապ՝ ԱՀՃ

F42 Օբսեսիվ-կոմպուլսիվ խանգարում

Վիճակի էական առանձնահատկությունն է կրկնվող կաչուն մտքերի կամ հարկադրված գործողությունների առկայությունը: Կաչուն մտքերը իրենցից ներկայացնում են գաղափարներ, կերպարներ կամ մղումներ, որոնք միևնույն ձևով (ստերեոտիպ) և նորից ու նորից ծագում են հիվանդի գլխում: Դրանք գրեթե միշտ տխրեցնող և անհանգստացնող բնույթ ունեն, և հիվանդն անօգուտ փորձում է դիմակայել դրանց: Այդուհանդերձ, հիվանդի կողմից դրանք ընդունվում են որպես սեփական մտքեր, անգամ եթե դրանք ականա են և հաճախ զգվելի: Կաչուն գործողությունները կամ ծեսերը հանդիսանում են ստերեոտիպ վարվելակերպեր, որոնք կրկնվում են նորից և նորից: Դրանք հաճույք ստանալու միջոց չեն և չեն հանդիսանում օգտակար առաջադրանքների կատարմանը օժանդակող միջոց: Այդ գործողությունների նպատակը օբյեկտիվորեն անցանկալի այն որոշակի իրադարձության կանխումն է, որը ցավ է պատճառում, և որից վախենում է հիվանդը, այլապես դա կարող է վնաս հասցնել իրեն: Սովորաբար այդպիսի վարքը հիվանդի կողմից ընկալվում է որպես անիմաստ կամ անարդյունավետ, և նա պարբերաբար դրան դիմադրելու փորձեր է անում: Գրեթե միշտ առկա է տագնապը: Եթե մղումային (կոմպուլսիվ) գործողությունները ճնշվում են, տագնապն աստիճանաբար խորանում է:

Ներառյալ՝

անանկաստային նևրոզը

օբսեսիվ-կոմպուլսիվ նևրոզը

Քացառությամբ՝

օբսեսիվ-կոմպուլսիվ անձի (խանգարում) (F60.5)

F42.0 Առավելապես կաչուն մտքեր և խոհեր (մտավոր որոճ)

Սրանք կարող են ընդունել գաղափարների, մտային պատկերների կամ գործելու մղումների ձև, որոնք, գրեթե միշտ, հիվանդին պատճառում են տառապանք: Երբեմն գաղափարները հանդես են գալիս որպես անավարտ և անընդհատ դիտարկվող այլընտրանքներ, որոնք ուղեկցվում են առօրյա կյանքին վերաբերող սովորական, բայց անհրաժեշտ որոշումներ ընդունելու անկարողությամբ: Կապը կաչուն մտորումների և դեպրեսիայի միջև առավել սերտ է, այդ իսկ պատճառով սևեռուն-հարկադրական խանգարման ախտորոշմանը պետք է տալ նախապատվություն միայն այն դեպքում, եթե կաչուն մտքերն առաջանում կամ պահպանվում են դեպրեսիվ էպիզոդի բացակայության դեպքում:

F42.1 Գերազանցապես կոմպուլսիվ (հարկադրական) գործողություններ (կաչուն ծեսեր)

Հարկադրական (անհաղթահարելի) գործողությունների մեծ մասը վերաբերում է մաքրությանը (հիմնականում ձեռքերը լվանալը), այն երաշխիքների կրկնակի ստուգմանը, որ պոտենցիալ վտանգավոր իրավիճակը չի կարող առաջանալ, կամ կարգուկանոնի և կոկիկության պահպանմանը: Այդպիսի բացահայտ վարքագծի հիմքում սովորաբար ընկած է վտանգի վախը, որին կարող է ենթարկվել հիվանդը կամ հիվանդին ինքը կարող է ենթարկել մեկ ուրիշին, իսկ ծիսական բնույթ կրող գործողությունը հանդիսանում է վտանգը կանխելու արդյունավետ կամ խորհրդանշանական (սիմվոլիկ) փորձ:

F42.2 Խառը կաչուն մտքեր և գործողություններ

F42.8 Այլ կաչուն-հարկադրական խանգարումներ

F42.9 Կաչուն-հարկադրական (օբսեսիվ-կոմպուլսիվ) խանգարում՝ չճշտված

F43 Ծանր սթրեսի հակազդման և հարմարվողականության խանգարումներ

Այս դասը տարբերվում է մյուսներից նրանով, որ ներառում է խանգարումներ, որոնք նույնականացվում են ոչ միայն ախտանիշների և ընթացքի, այլ նաև երկու պատճառական ազդեցություններից մեկի կամ մյուսի առկայության հիման վրա, այն է՝ սուր սթրեսային ռեակցիա առաջացնող չափից ավելի անբարենպաստ իրադարձություն կամ կյանքում տեղի ունեցած երկարատև տհաճ հանգամանքների ազդեցությամբ հանգեցվող էական փոփոխություն, որը նպաստում է հարմարվողականության խանգարմանը: Չնայած պակաս ծանր հոգեցոցիալական սթրեսը (կյանքի իրադարձություններ) կարող է արագացնել սկիզբը կամ նպաստել այս գլխում ներկայացված լայն տիրույթի խանգարումների արտահայտմանը, դրա էթիոլոգիական նշանակությունը միշտ չէ, որ պարզ է և յուրաքանչյուր դեպքում պետք է հիմնավորվի՝ ելնելով անհատից, հաճախ նրա գերզգայունությունից, խոցելիությունից, այսինքն՝ կյանքի իրադարձությունները պարտադիր կամ բավարար չեն, որպեսզի բացատրվի խանգարման առաջացումը և ձևը: Ի հակադրություն դրան, այս դասում համատեղ խմբավորված խանգարումները միշտ դիտարկվում են որպես սուր ծանր սթրեսի կամ երկարատև վնասվածքի անմիջական հետևանք: Սթրեսային իրադարձությունները կամ երկարատև անբարենպաստ հանգամանքները հանդիսանում են գերակշռող պատճառային գործոն, և խանգարումը չի կարող առաջանալ առանց դրանց ազդեցության: Այս դասում ներառված խանգարումները, հետևաբար, կարող են դիտարկվել որպես երկարատև կամ ծանր սթրեսի հանդեպ խեղաթյուրված հարմարվողական ռեակցիաներ, որոնք խոչընդոտում են դրանց հաղթահարմանն

ուղղված արդյունավետ մեխանիզմների կիրառմանը և այդպիսով առաջացնում են սոցիալական գործունեության խնդիրներ:

F43.0 Սուր ռեակցիա սթրեսի նկատմամբ

Անցողիկ խանգարում է, որը զարգանում է հոգեկան ակնհայտ խանգարում չունեցող անձի մոտ՝ ի պատասխան անսովոր ֆիզիկական կամ հոգեկան սթրեսին, և որը սովորաբար մեղմանում է մի քանի ժամից կամ օրից: Անհատական խոցելիությունը և ինքնատիրապետման ունակությունը մեծ նշանակություն ունեն սթրեսային ռեակցիաների տարածվածության և ծանրության գործում: Այն ախտանիշերը, որոնց բնորոշ է խառը և փոփոխական պատկերը, ներառում են նախնական շփոթությունը՝ գիտակցության և ուշադրության որոշ նեղացումով, գրգռիչների ընկալման անկարողությունը և ապակողմնորոշվածությունը: Այդ վիճակը կարող է ուղեկցվել հաջորդող հեռացումով շրջապատող իրավիճակից (մինչև դիսոցիացիոն ստուպորի վիճակի՝ F44.2) կամ խռովությամբ և գերակտիվությամբ (թռիչքի կամ ֆուգայի ռեակցիա): Սովորաբար առկա են տագնապային խանգարման վեգետատիվ նշաններ (հաճախասրտություն, քրտնարտադրություն, մաշկի կարմրություն): Ախտանիշերը, սովորաբար, ի հայտ են գալիս սթրեսային գրգռիչի կամ իրադարձության ազդեցությունից անմիջապես հետո՝ մի քանի րոպեի ընթացքում, սակայն անհետանում են 2-3 օրվա սահմաններում (հաճախ՝ մի քանի ժամվա ընթացքում): Կարող է լինել սթրեսային իրադարձության մասնակի կամ լրիվ ամնեզիա (F44.0): Եթե վերը նշված ախտանիշերը կայուն են, անհրաժեշտ է փոխել ախտորոշումը:

Սուր՝

- ճգնաժամային ռեակցիա
- ռեակցիա սթրեսի նկատմամբ

Պայքարի հոգնածություն (պատերազմական հոգեկան վնասվածք) (combat fatigue)

Ճգնաժամային վիճակ

Հոգեկան շոկ

F43.1 Հետտրավմատիկ (հետվնասվածքային) սթրեսային խանգարում

Ի հայտ է գալիս որպես հետաձգված կամ ձգձգված պատասխան ռեակցիա չափազանց սպառնալից կամ աղետալի բնույթ կրող սթրեսային իրադարձության կամ իրավիճակի (կարճատև կամ երկարատև) հանդեպ, որը կարող է առաջացնել խորը դիսթրես գրեթե յուրաքանչյուրի մոտ: Նախատրամադրող այն գործոնները, ինչպիսիք են անձնային առանձնահատկությունները (կոմպուլսիվ, ասթենիկ) կամ անամնեզում նյարդային հիվանդության առկայությունը, կարող են նվազեցնել համախտանիշի զարգացման շեմը կամ խորացնել դրա ընթացքը, սակայն դրանք պարտադիր կամ բավարար չեն խանգարման առաջացումը բացատրելու համար: Բնորոշ նշաններն են՝ կպչուն հիշողություններում վնասող իրադարձության կրկնվող ապրումների էպիզոդները («flashbacks»), երազները կամ մղձավանջները, որոնք հակադրվում են «ընդարմացման» զգացողության կայուն ֆոնին և հուզական բթացմանը, այլ անձանցից օտարացմանը, շրջապատի նկատմամբ անտարբերությանը, անհեղոնիային և հոգեկան վնասվածքը հիշեցնող գործողություններից և իրավիճակներից խուսափողականությանը: Սովորաբար առկա է գերգրգռման և արտահայտված գերզգաստության վիճակ, մեկնարկային (վախի) բարձր ռեակցիա և անքնություն: Տագնապը և դեպրեսիան հաճախ են ուղեկցվում վերը նշված ախտանիշերով և նշաններով, իսկ ինքնասպանության մտքերն այնքան էլ հազվադեպ չեն: Սկիզբը հաջորդում է վնասվածքին՝ մի քանի շաբաթից մինչև

ամիսներ տևող գաղտնի շրջանից հետո: Ընթացքը տատանվում է, բայց դեպքերի մեծ մասն ավարտվում է լավացումով: Քիչ թվով դեպքերում վիճակը կարող է ընդունել քրոնիկ ընթացք, և տարիների ընթացքում ձևավորվում է անձի կայուն փոփոխություն (F62.0):

Վնասվածքային ներող

F43.2 Հարմարվողականության խանգարումներ

Սուբյեկտիվ դիսթրեսի և հուզական խանգարման վիճակներ են, որոնք ի հայտ են գալիս կյանքում տեղի ունեցած էական փոփոխությանը կամ սթրեսային իրադարձությանը հարմարվելու շրջանում և սովորաբար խոչընդոտում են անձի սոցիալական գործառնությանը և հասարակական դերակատարությանը:

Սթրեսային իրադարձությունը (ծանր կորուստ, բաժանում) կարող է խաթարել անհատի սոցիալական կապերի ամբողջականությունը: Դա կարող է խթանել սոցիալական աջակցման և արժեքների ավելի լայն համակարգը (արտագաղթ, փախստականի կարգավիճակ), կամ ներկայացնել կյանքի հիմնական անցումային փուլերի և բեկումների (դպրոց ընդունվելը, ծնող դառնալը, անձնական բաղձալի նպատակի ձախողումը, կենսաթոշակի անցնելը) լայն դիապազոնը: Անհատական նախատրամադրվածությունը կամ խոցելիությունը կարևոր դեր են խաղում հիվանդության առաջացման ռիսկի և հարմարվողականության խանգարումների դրսևորումների գործում, սակայն այդ վիճակը հնարավոր չէ առանց վնասվածքային գործոնի: Դրսևորումները բազմազան են և ներառում են տրամադրության անկում, տազնապ կամ անհանգստություն (կամ այդ զգացումների խառնուրդ), իրավիճակը հաղթահարելու, ամեն ինչ նախօրոք ծրագրավորելու կամ ներկա իրավիճակում շարունակելու անկարողության զգացում, ինչպես նաև ներառում է առօրյա կյանքում գործելու ունակության նվազման որոշակի աստիճան: Միաժամանակ կարող են միանալ վարքի խանգարումներ, հատկապես պատանեկան տարիքում: Բնորոշ գիծ կարող է լինել կարճատև կամ երկարատև դեպրեսիվ ռեակցիան կամ այլ հոյզերի և վարքի խանգարումը:

Մշակութային շոկ

Վշտի ռեակցիա

Հոսպիտալիզմ՝ երեխաների մոտ

Բացառությամբ՝

երեխաների մոտ բաժանումից առաջացած տազնապային խանգարման (F93.0)

F43.8 Ծանր սթրեսի հանդեպ այլ ռեակցիաներ

F43.9 Ծանր սթրեսի հանդեպ ռեակցիա՝ չճշտված

F44 Դիսոցիալ (կոնվերսիոն) խանգարումներ

Դիսոցիալ կամ կոնվերսիոն խանգարումներին բնորոշ է անցյալի իրադարձությունների վերաբերյալ հիշողությունների, իրեն որպես անհատ ընկալելու ունակության, անմիջական զգացումների և մարմնի շարժումները կառավարելու ունակության միջև գոյություն ունեցող նորմալ ինտեգրացիայի լրիվ կամ մասնակի կորուստը:

Դիսոցիալ խանգարումների բոլոր տեսակներն ունեն մի քանի շաբաթ կամ ամիսներ անց անհետանալու հակում, հատկապես, եթե դրանց առաջացումը պայմանավորված է կյանքում որևէ վնասվածքային դեպքով: Համեմատաբար ավելի քրոնիկ խանգարումներ, մասնավորապես պարալիզներ և զգացողությունների կորուստ կարող են զարգանալ, եթե սկիզբը զուգակցվում է անլուծելի խնդիրների կամ միջանձնային բարդությունների հետ: Այդ խանգարումներն անցյալում առավելապես դասակարգվում

էին որպէս «կոնվերսիոն հիստերիայի» տարբեր տեսակներ: Համարվում է, որ դրանք ունեն հոգեծին բնույթ (էթիոլոգիա), քանի որ առաջացման ժամկետով սերտորեն կապված են վնասվածքային դեպքերի, անլուծելի և անտանելի խնդիրների կամ խանգարված փոխհարաբերությունների հետ: Ախտանիշերը հաճախ համապատասխանում են հիվանդի այն պատկերացմանը, թե ինչպէս կարող է արտահայտվել հոգեկան հիվանդությունը: Բժշկական զննումը և հետազոտումը չեն հայտնաբերում որևէ բացահայտ ֆիզիկական կամ նյարդաբանական խանգարում: Բացի այդ, ակնհայտ է, որ ֆունկցիայի կորուստը հանդիսանում է հուզական բախումների (կոնֆլիկտ) կամ կարիքների արտահայտություն: Ախտանիշերը կարող են զարգանալ հոգեկան սթրեսի հետ սերտորեն կապակցված և հաճախ ի հայտ են գալիս հանկարծակի: Այս դասում ներառված են միայն նորմալում կամային ձևով վերահսկվող ֆիզիկական գործառնությունների խանգարումները և զգացողությունների կորուստը: Վեգետատիվ նյարդային համակարգի միջոցով միջնորդավորված խանգարումները, մասնավորապէս ցավային և այլ բարդ ֆիզիկական զգայությունները, դասակարգված են փսիխ-սոմատիկ (սոմատիզացիայի) խանգարումների (F45.0) դասում: Անհրաժեշտ է նկատի ունենալ, որ հետագայում հնարավոր է լուրջ ֆիզիկական կամ հոգեկան խանգարումների զարգացում:

Ներառյալ՝

կոնվերսիոն՝

- հիստերիա
- ռեակցիա

հիստերիա

հիստերիկ փսիխոզ

Բացառությամբ՝

սիմուլյացիայի (գիտակցված սիմուլյացիա) (Z76.5)

F44.0 Դիսոցացված ամնեզիա

Հիմնական նշանն է հիշողության կորուստը՝ հատկապէս մոտակա կարևոր դեպքերի նկատմամբ, որը պայմանավորված չէ օրգանական հոգեկան հիվանդություններով և արտահայտված է այն աստիճան, որ չի կարող բացատրվել սովորական մոռացկոտությամբ կամ հոգնածությամբ:

Հիշողության կորուստը (ամնեզիա) սովորաբար կենտրոնանում է վնասվածքային այնպիսի դեպքերի վրա, ինչպիսիք են դժբախտ պատահարը կամ անսպասելի կորուստը, և սովորաբար մասնակի է և ընտրողական: Լրիվ և տարածուն (ընդհանրացված) ամնեզիան հազվադեպ է և սովորաբար հադիսանում է ամբուլատոր ավտոմատիզմի (ֆուգա, փախուստ) (F44.1) մաս: Այդ դեպքում խանգարումը այդպէս էլ պետք է դասակարգվի: Դիսոցացված ամնեզիա ախտորոշումը չպետք է դնել գլխուղեղի օրգանական ախտահարումների, թունավորման կամ ծայրահեղ հոգնածության առկայության դեպքում:

Բացառությամբ՝

ամնեստիկ խանգարումների՝ ալկոհոլի կամ հոգեակտիվ այլ նյութերի օգտագործման հետևանքով (F10-F19 ընդհանուր չորրորդ նիշով .6)

ամնեզիայի՝

- ԱՀՃ (R41.3)
- անտերոգրադ (R41.1)
- ռետրոգրադ (R41.2)

ոչ ալկոհոլային օրգանական ամնեստիկ համախտանիշի (F04)

ամնեզիա՝ էպիլեպսիայի նոպայից հետո (G40.-)

F44.1 Դիսոցացված ֆուգա

Դիսցացված ֆուգան կրում է դիսցացված ամնեզիայի բոլոր նշանները՝ գումարած արտաքուստ նպատակաուղղված տեղաշարժումներ (ճանապարհորդություն, զբոսանք), որոնք սակայն դուրս են ամենօրյա սովորական սահմաններից: Չնայած ֆուգայի շրջանում լինում է ամնեզիա, հիվանդի վարքը կողմնակի դիտորդների համար այդ ժամանակահատվածում կարող է թվալ լրիվ նորմալ:

Բացառությամբ՝

էպիլեպսիայի նոպայից հետո ֆուգայի (G40.-)

F44.2 Դիսցացված ստուպոր

Դիսցացված ստուպոր ախտորոշվում է այն դեպքում, երբ հիվանդը խորը ընկճված է, կամ բացակայում է անձի կամային շարժումը և արտաքին ազենտի (ազդակի) (լույս, աղմուկ, հպում) նկատմամբ նորմալ պատասխան ռեակցիան, սակայն զննումը և հետազոտումը չեն հայտնաբերում ակնհայտ սոմատիկ պատճառ: Բացի այդ, առկա է հոգեծին պատճառի որոշակի ակնհայտություն վերջին սթրեսային իրադարձությունների կամ խնդիրների ձևով:

Բացառությամբ՝

օրգանական կատատոնիկ խանգարման (F06.1)

ստուպորի՝

- ԱՀՃ (R40.1)
- կատատոնիկ (F20.2)
- դեպրեսիվ (F31-F33)
- մանիակալ (F30.2)

F44.3 Տրանս և մոլուցքային խանգարումներ

Խանգարումներ են, որոնց ժամանակ առկա է իրեն որպես անհատ զգալու ժամանակավոր կորստի զգացողությունը և շրջապատի ըմբռնման լրիվ բացակայությունը: Այս դասում ներառված են միայն ակամա և անցանկալի տրանսի վիճակներ, որոնք առաջանում են կրոնական և այլ մշակութային ընդունելի իրավիճակներից դուրս:

Բացառությամբ՝

վիճակների՝

- սուր կամ անցողիկ հոգեկան խանգարումների (F23.-)
- անձի օրգանական ծագման (էթիոլոգիայի) խանգարման (F07.0)
- հետկոնտուզիոն համախտանիշի (F07.2)
- հոգեակտիվ նյութով թունավորման (F10-F19 ընդհանուր չորրորդ նիշով .0)
- շիզոֆրենիայի (F20.)

F44.4 Շարժումների դիսցացված խանգարումներ

Խանգարումների ողջ բազմազանության ֆոնի վրա առկա է վերջույթը կամ դրա մի հատվածը կամ էլ վերջույթները շարժելու կարողության լրիվ կամ մասնակի կորուստը: Կարող է նկատվել խիստ նմանություն ատաքսիայի, ապրաքսիայի, ակինեզիայի, աֆոնիայի, դիզարթրիայի, դիսկինեզիայի, ինսուլտի կամ պարալիզի գրեթե բոլոր տեսակներին:

Հոգեծին (փսիխոզեն)՝

- աֆոնիա
- դիսֆոնիա

F44.5 Դիսցացված ցնցումներ

Դիսցիատիվ ցնցումները կարող են նմանվել էպիլեպտիկ նոպային՝ բավականին մոտ վերարտադրելով շարժումները, սակայն լեզվի կծելը, ընկնելով պայմանավորված քերծվածքներն ու կապտուկները և ակամա միզարձակումը

հազվադեպ են: Գիտակցությունը պահպանված է կամ փոխարինված է ստուպորի կամ տրանսի վիճակով:

- F44.6 Դիսոցացված անզգայացում կամ զգայական ընկալման կորուստ
Մաշկի անզգայացման շրջանները հաճախ ունեն սահմաններ: Այդտեղից պարզ է դառնում, որ դրանք ավելի շատ կապված են մարմնի ֆունկցիաների վերաբերյալ հիվանդի պատկերացումների, քան բժշկական գիտելիքների հետ: Կարող է լինել զգացողության տեսակները (եղանակավորություն, մոդալություն) տարբերակելու ունակության կորուստ, որը չի կարող լինել նյարդաբանական ախտահարումների հետևանք: Զգացողության բացակայության պայմաններում հիվանդը կարող է գանգատվել տարազգայություններից (պարեսթեզիա): Դիսոցիատիվ խանգարումների ժամանակ տեսողության և լսողության կորուստը հազվադեպ է լինում ամբողջական:
Հոգեծին (փսիխոզեն) խլություն
- F44.7 Դիսոցացված (կոնվերսիոն) խառը խանգարումներ
Համակցում F44.0-F44.6 դասերում դասակարգված խանգարումների հետ
- F44.8 Այլ դիսոցացված (կոնվերսիոն) խանգարումներ
Գանգերի (Ganser) համախտանիշ
Բարդ անձ
Հոգեծին (փսիխոզեն)
• շփոթ վիճակ
• մթնշաղային վիճակ
- F44.9 Դիսոցացված այլ խանգարումներ՝ չճշտված

F45 Սոմատոֆորմ խանգարումներ

Հիմնական նշանը հիվանդի կողմից սոմատիկ (մարմնական, ֆիզիկական) ախտանիշերի կրկնվող ներկայացումն է՝ միաժամանակ համառորեն պահանջելով բժշկական հետազոտություններ, չնայած նախկինում կատարված բազմաթիվ հետազոտությունների բացասական (նորմալ) արդյունքներին և հիվանդին վերահամոզելու բժիշկների ջանքերին այն մասին, որ ախտանիշերը չունեն որևէ ֆիզիկական հիմք: Եթե առկա է որևէ սոմատիկ խանգարում, ապա դրանով չի կարելի մեկնաբանել ինչպես հիվանդի ներկայացրած ախտանիշերի, այնպես էլ նրա դիսթրեսի և անհանգստության բնույթն ու ծանրության աստիճանը:

Բացառությամբ՝

- դիսոցացված խանգարումների (F44.-)
- մազերը պոկելուց (F98.4)
- թվատության (lalling) (առաջնալեզվային «լ», «ո» և «ր» հնչյունների արտաբերման խանգարում) (F80.0)
- սվսվախոսության (lispng) (սուլական «ս» և «զ» հնչյունների արտաբերման խանգարում) (F80.8)
- եղունգների կրծոտման (F98.8)
- այլ դասերում դասակարգվող խանգարումների կամ հիվանդությունների հետ կապված հոգեբանական և վարքային գործոնների (F54)
- օրգանական խանգարմամբ կամ հիվանդությամբ չպայմանավորված սեռական դիսֆունկցիայի (F52.-)
- բութ մատը ձծելուց (F98.8)
- տիկային խանգարումների (մանկական և դեռահասային տարիքում) (F95.-)
- Տուրետի համախտանիշի (F95.2)
- Տրիխոտիլոմանիայի (F63.3)

F45.0 Սոմատիզացված խանգարում

Հիմնական նշանը առնվազն երկու տարուց ոչ պակաս տևող բազմաթիվ, կրկնվող, հաճախ փոփոխվող սոմատիկ ախտանիշներն են: Հիվանդների մեծ մասն ունի առաջնային և մասնագիտացված բժշկական օգնության հետ շփման երկարատև և բարդ պատմություն, որի ընթացքում հնարավոր է, որ կատարված լինեն բազմաթիվ ոչ արդյունավետ հետազոտություններ և ախտորոշիչ միջամտություններ: Ախտանիշերը կարող են վերաբերվել մարմնի ցանկացած օրգանին կամ օրգանների համակարգին: Խանգարման ընթացքը քրոնիկ է և անկայուն, հաճախ կապվում է սոցիալական, միջանձային և ընտանեկան վարքի խանգարման հետ: Կարճատև գոյություն ունեցող (երկու տարուց պակաս) և ավելի նվազ արտահայտված ախտանիշերի համալիրները պետք է դասակարգվեն որպես չտարբերակված սոմատոֆորմ խանգարում (F45.1):

Բրիկեի (Briquet) հիվանդություն

Բազմակի փսիխոսոմատիկ խանգարում

Բացառությամբ՝

սիմուլյացիայի (գիտակցական սիմուլյացիա) (Z76.5)

F45.1 Չտարբերակված սոմատոֆորմ խանգարում

Չտարբերակված սոմատոֆորմ խանգարում պետք է ախտորոշել այն դեպքերում, երբ հիվանդի գանգատները բազմաթիվ են, փոփոխական և կայուն, որոնք սակայն չեն համապատասխանում սոմատոֆորմ խանգարմանը բնորոշ ամբողջական կլինիկական պատկերին:

Չտարբերակված փսիխոսոմատիկ խանգարում

F45.2 Հիպոխոնդրիկ խանգարում

Խանգարման հիմնական առանձնահատկությունը մեկ կամ ավելի ծանր և պրոգրեսիվող (առաջընթաց) ենթադրյալ ֆիզիկական խանգարումներ կամ հիվանդություններ ունենալու հիվանդի կայուն մտահոգությունն է: Հիվանդները ներկայացնում են կայուն սոմատիկ գանգատներ կամ ցուցաբերում են մշտական անհանգստություն իրենց արտաքին տեսքի կապակցությամբ: Նորմալ, սովորական զգացողությունները և նշանները հիվանդի կողմից հաճախ ընկալվում են որպես ոչ նորմալ և անհանգստացնող: Նա կենտրոնացնում է իր ուշադրությունը մեկ կամ երկու օրգանների կամ օրգանիզմի համակարգերի վրա: Հաճախ առկա է լինում արտահայտված դեպրեսիա և տագնապ, որոնք թույլ են տալիս հաստատել լրացուցիչ ախտորոշումներ:

Մարմնի դիսմորֆիկ խանգարում

Դիսմորֆոֆոբիա (ոչ զառանցանքային)

Հիպոխոնդրիկ նևրոզ

Հիպոխոնդրիա

Նոզոֆոբիա

Բացառությամբ՝

զառանցանքային դիսմորֆոֆոբիայի (F22.8)

սևեռուն զառանցանքների՝ սեփական մարմնի ձևի կամ գործառույթների մասին (F22.-)

F45.3 Սոմատոֆորմ վեգետատիվ դիսֆունկցիա

Հիվանդի գանգատները նման են վեգետատիվ նյարդային համակարգի կողմից առավելապես կամ լրիվ նյարդավորվող և հսկվող օրգանի կամ օրգան համակարգի, ինչպես օրինակ՝ սիրտ-անոթային, ստամոքս-աղիքային, շնչառական, միզասեռական, գործառնության խանգարման ախտանիշերին: Ախտանիշերը սովորաբար լինում են երկու տեսակի, որոնցից, և ոչ մեկը չի պատկանում կոնկրետ օրգանի կամ համակարգի ախտահարմանը: Առաջին

տեսակի գանգատների հիմքում ընկած են վեգետատիվ կառուցվածքների գրգռման օբյեկտիվ նշանները, որոնցից են սրտխփոցը, քրտնելը, կարմրելը, դողը (տրեմոր) և առողջության հնարավոր խանգարման հանդեպ վախն ու անհանգստությունը (դիսթրես): Ախտանիշերի երկրորդ խմբին պատկանում են ոչ սպեցիֆիկ կամ փոփոխական բնույթի սուբյեկտիվ խանգարումներ՝ ակնթարթային ցավեր ողջ մարմնում, այրոցի, ծանրության և ճնշման զգայություններ, կամ ուռածության կամ կամ փքվածության զգացում, որոնք հիվանդը վերագրում է որոշակի օրգանին կամ օրգանների համակարգին:

Սրտային ներոզ

Դա Կոստայի համախտանիշ (Da Costa)

Ստամոքսային ներոզ

Նեյրոցիրկուլյատոր ասթենիա

Հոգեծին (փսիխոզեն) բնույթի՝

- աէրոֆագիա
- հազ
- լուծ
- դիսպեպսիա
- դիզուրիա
- մեթեորիզմ (փորափքանք)
- զկռտոց
- խորը և հաճախակի շնչառություն (հիպերվենտիլյացիա)
- հաճախամիզություն
- գրգռված աղու համախտանիշ
- պիլորոսպազմ

Բացառությամբ՝

այլ դասերում դասակարգված հիվանդությունների կամ խանգարումների հետ զուգակցված հոգեբանական և վարքային գործոնների (F54)

F45.4 Քրոնիկ սոմատոֆորմ ցավային խանգարում

Հիմնական գանգատն է կայուն, կտրուկ, տանջող ցավը, ինչը լրիվ չի կարելի բացատրել ֆիզիոլոգիական խանգարումով կամ սոմատիկ հիվանդությամբ, և որը առաջանում է հուզական կոնֆլիկտի կամ հոգեւոցիալական խնդիրների հետ կապված, ինչը թույլ է տալիս դրանք դիտարկել որպես հիմնական պատճառական ազդեցություն: Սովորաբար արդյունքը լինում է կամ անհատական, կամ բժշկական բնույթի օգնության կամ ուշադրության զգալի ուժեղացումը: Դեպրեսիվ խանգարման կամ շիզոֆրենիայի ընթացքում առաջացած հոգեծին բնույթի ցավը չի կարող դասակարգվել այս դասում:

Փսիխալգիա

Հոգեծին՝

- մեջքի ցավ
- գլխացավ

Սոմատոֆորմ ցավային խանգարում

Բացառությամբ՝

մեջքի ցավի՝ ԱՀԾ (M54.9)

ցավի՝

- ԱՀԾ (R52.9)
- սուր (R52.0)
- քրոնիկ (R52.2)
- դժվար բուժվող (R52.1)

լարվածության գլխացավ (G44.2)

F45.8 Սոմատոֆորմ այլ խանգարումներ

Զգացողության, ֆունկցիայի կամ վարքի այլ խանգարումներ, որոնց հիմքում ընկած չեն սոմատիկ (մարմնական, ֆիզիկական) ախտահարումները, որոնք միջնորդավորված չեն վեգետատիվ նյարդային համակարգով, սահմափակված են որոշակի համակարգերով կամ մարմնի մասերով, և ժամանակի առումով սերտորեն կապված են սթրեսային իրադարձությունների կամ խնդիրների հետ:

Հոգեծին՝

- դիսմենորեա
- դիսֆագիա, ներառյալ «հիստերիկ կծիկը» (globus hystericus)
- քոր
- ծուլվզություն

Ատամների կրճտացում (բրուքսիզմ)

F45.9 Սոմատոֆորմ խանգարում՝ չճշտված

Փսիխոսոմատիկ խանգարում՝ ԱՀԾ

F48 Այլ ներողիկ խանգարումներ

F48.0 Ներասթենիա

Այս խանգարման ժամանակ առաջանում է մշակույթի հետ կապված փոփոխականություն: Առանձնանում է զգալի կերպով իրար ծածկող խանգարումների երկու տեսակ: Առաջին տիպի գլխավոր նշան է հանդիսանում մտավոր ծանրաբեռնվածությունից հետո գերհոգնածության զանգատները, որի հետ հաճախ կապված է արտադրական ցուցանիշների կամ առօրյա առաջադրանքների կատարման արդյունավետության որոշ նվազումը: Մտավոր հոգնածությունը հիվանդի կողմից սովորաբար նկարագրվում է որպես շեղող մտքերի և հիշողությունների ներխուժման, հիշողության թուլացման, կենտրոնանալու դժվարության կամ ցրվածության և մտավոր գործունեության անարդյունավետության տհաճ և կաշուն զգացում: Խանգարման մյուս տիպի ժամանակ հիմնական շեշտը դրվում է ֆիզիկական թուլության և նույնիսկ նվազագույն ծանրաբեռնվածությունից հետո ուժասպառության զգացողության վրա, որոնք ուղեկցվում են մկանային ցավերով և հանգստանալ չկարողանալով: Խանգարումների երկու տիպերն էլ բնորոշվում են մի շարք ընդհանուր տհաճ ֆիզիկական այնպիսի զգացումներով, ինչպիսիք են՝ գլխապտույտը, լարվածության գլխացավը և ընդհանուր անկայունության զգացումը: Բնորոշ են նաև սեփական մտավոր և ֆիզիկական ունակությունների անկման հետ կապված անհանգստությունը, գրգռվածությունը, ուրախանալու ունակության կորուստը (անհեղոնիա), աննշան արտահայտած դեպրեսիան ու տագնապը: Քունը խանգարված է սկզբնական և միջին փուլում, սակայն կարող է արտահայտված լինել նաև քնկոտությունը:

Հոգնածության համախտանիշ

Տվյալ խանգարմանը նախորդող սոմատիկ հիվանդությունը նույնականացնելու անհրաժեշտության դեպքում կիրառվում է լրացուցիչ ծածկագիր:

Բացառությամբ՝

ասթենիայի՝ ԱՀԾ (R53)

կենսաուժերի հյուծվածության վիճակի (burn-out) (Z73.0)

տկարության և հոգնածության (R53)

հետվիրուսային գերհոգնածության համախտանիշի (G93.3)

փսիխասթենիայի (F48.8)

F48.1 Դեպերսոնալիզացիայի-դեռեալիզացիայի (ապասանձնավորման-ապաիրականացման) համախտանիշ

Հազվադեպ խանգարում է, որի ժամանակ հիվանդն ակամա գանգատվում է իր մտավոր ակտիվության, մարմնի, շրջապատի որակական այնպիսի փոփոխություններից, որոնք թվում են անիրական, հեռացած և ավտոմատացված: Այս համախտանիշի տարբեր արտահայտությունների ֆոնի վրա հիվանդներն ավելի հաճախ գանգատվում են հույզերի կորստից, իրենց մտքերի, մարմնի և իրական աշխարհի հանդեպ սառնության և կտրվածության զգացումներից: Չնայած այս ապրումների դրամատիկ բնույթին, հիվանդը հասկանում է այդ փոփոխությունների անիրական լինելը: Գիտակցությունը մնում է նորմալ, չի տուժում հույզերի արտահայտման ունակությունը: Ապասանձնավորման-ապաիրականացման համախտանիշը կարող է զարգանալ որպես ախտորոշվող շիզոֆրենիայի, դեպրեսիվ, ֆոբիկ կամ օբսեսիվ-կոմպուլսիվ խանգարման բաղադրիչ մաս: Այս դեպքում ախտորոշումը պայմանավորված է հիմնական խանգարումով:

F48.8 Այլ ճշտված ներոտիկ խանգարումներ

Դհատի (Dhat) համախտանիշ («սերմնահեղուկի կորստի» հետ կապված հոգեբանական դիսթրես)

Մասնագիտական ներոզ, այդ թվում՝ գրեյու ջղակծկում (սպազմ)

Փսիխասթենիա

Փսիխասթենիկ ներոզ

Հոգեծին (փսիխոզեն) ուշաթափություն

F48.9 Ներոտիկ խանգարումներ՝ չճշտված

Ներոզ՝ ԱՀՃ

ՎԱՐՔԱՅԻՆ ՀԱՄԱԽՏԱՆԻՇԵՐ՝ ԿԱՊՎԱԾ ՖԻԶԻՈԼՈԳԻԱԿԱՆ ԽԱՆԳԱՐՈՒՄՆԵՐԻ ԵՎ ՖԻԶԻԿԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՆՆԵՐԻ ՀԵՏ (F50-F59)

F50 Սննդի ընդունման խանգարումներ

Բացառությամբ՝

անորեքսիայի՝ ԱՀՃ (R63.0)

կերակրման դժվարությունների և սխալ գործելակերպի (R63.3)

վաղ հասակի մանկան կամ երեխայի կերակրման խանգարման (F98.2)

պոլիֆագիայի (R63.2)

F50.0 Նյարդային անորեքսիա

Հիվանդի կողմից մարմնի քաշի՝ դիտավորյալ առաջացրած և պահպանած իջեցումով բնութագրվող խանգարում: Այն սովորաբար առաջանում է դեռահասային տարիքի աղջիկների և երիտասարդ կանանց մոտ, կարող է լինել նաև պատանիների և երիտասարդ տղամարդկանց մոտ, ինչպես նաև երեխաների սեռական հասունացման շրջանում և տարեց կանանց մոտ՝ ընդհուպ մինչև դաշտանադադարի շրջանը: Խանգարումը պայմանավորված է ճարպակալման և կազմվածքը կորցնելու հոգեախտանաբանական յուրահատուկ վախով, որը դառնում է կաշուն սևեռուն գաղափար, որի արդյունքում հիվանդներն իրենց համար սահմանում են քաշի ցածր շեմ: Տարբեր աստիճանի թերսնվածության ֆոնի վրա սովորաբար առաջանում են երկրորդային ներզատական և նյութափոխանակային մի շարք փոփոխություններ և օրգանիզմի գործառույթների խանգարումներ: Ախտանիշերն են՝ սահմանափակ սննդակարգի ընտրություն, չափից ավելի ֆիզիկական վարժություններ,

ստիպողաբար հրահրված փսխում և լուծողական միջոցներով աղիների մաքրում, ինչպես նաև ախորժակ փակող և միզամուղ դեղորայքի ընդունում:

Բացառությամբ՝

ախորժակի կորստի (R63.0)

ախորժակի կորստի՝

- հոգեծին (F50.8)

F50.1 Ատիպիկ նյարդային անորեքսիա

Նյարդային անորեքսիայի որոշ նշաններին համապատասխանող խանգարում, որի լրիվ պատկերը, սակայն, թույլ չի տալիս հաստատել այդ ախտորոշումը: Օրինակ, վերը նշված խանգարման հիմնական ախտանիշերից մեկը, ինչպես օրինակ՝ ամենօրեա կամ հնարավոր ճարպակալման հանդեպ արտահայտված վախ, կարող է բացակայել քաշի նկատելի կորստի և նիհարելուն ուղղված վարքի առկայության դեպքում:

Այս ախտորոշումը չպետք է դնել քաշի կորուստ առաջացնող արդեն հայտնի սոմատիկ խանգարումների առկայության դեպքում:

F50.2 Նյարդային բուլիմիա

Շատակերության կրկնվող բռնկումներով և մարմնի քաշի հսկողության վերաբերյալ չափից ավելի մտահոգվածությամբ բնութագրվող համախտանիշ է: Սկզբում դա հանգեցնում է շատակերության, որին հաջորդում են փսխումը և լուծողականների ընդունումը: Այս խանգարումը շատ հատկանիշներով նման է նյարդային անորեքսիային, ներառյալ սեփական մարմնի քաշով և ձևով գերմտահոգվածությունը: Կրկնվող փսխումները հակված են առաջացնելու էլեկտրոլիտների հավասարակշռության խանգարում և սոմատիկ բարդություններ: Հաճախ, բայց ոչ միշտ, հիվանդի անամնեզում նշվում է նյարդային անորեքսիայի ավելի վաղ էպիզոդ, որի վաղեմությունը տատանվում է մի քանի ամսից մինչև մի քանի տարվա սահմաններում:

Բուլեմիա՝ ԱՀՃ

Նյարդային հիպերորեքսիա

F50.3 Ատիպիկ նյարդային բուլեմիա

Նյարդային բուլեմիայի որոշ նշաններին համապատասխանող խանգարում, որի լրիվ պատկերը, սակայն, թույլ չի տալիս հաստատել այդ ախտորոշումը: Օրինակ, կարող են առկա լինել շատակերության կրկնվող նոպաներ և լուծողական դեղորայքի չափից ավելի օգտագործում՝ սակայն առանց քաշի էական փոփոխության, կամ կարող է բացակայել նյարդային բուլեմիային բավական բնորոշ սեփական մարմնի քաշով և ձևով պայմանավորված գերմտահոգվածությունը:

F50.4 Հոգեբանական այլ խանգարումներով պայմանավորված շատակերություն

Շատակերություն սթրեսային այնպիսի իրադարձությունների հետևանքով, ինչպիսիք են՝ ծանր կորուստը, դժբախտ դեպքը, ծննդաբերությունը և այլն:

Հոգեծին շատակերություն

Բացառությամբ՝

ճարպակալման (E66.-)

F50.5 Փսխում՝ պայմանավորված այլ հոգեբանական խանգարումներով

Դիսոցացված խանգարումների (F44.-) և հիպոխոնդրիկ խանգարման (F45.2) ժամանակ առաջացած կրկնվող փսխում, որը բացառապես չի հանդիսանում տվյալ գլխում չդասակարգված վիճակների հետևանք: Այս ենթադասը կարող է կիրառվել որպես O21.- դասի (առատ փսխում հղիության ժամանակ) լրացում, երբ հուզական գործոնները գերակայում են հղիների մոտ կրկնվող սրտխառնոցի և փսխման պատճառական հիմքում:

Հոգեծին փսխում

Բացառությամբ՝

սրտխառնոցի (R11)

փսխման՝ ԱՀՃ (R11)

F50.8 Սննդի ընդունման այլ խանգարումներ

Ուտելու համար ոչ պիտանի նյութեր ուտելը (խեղաթյուրված ախորժակ) (pica)

մեծերի մոտ

Ախորժակի հոգեծին կորուստ

Բացառությամբ՝

մանուկների և երեխաների կողմից ուտելու համար ոչ պիտանի նյութեր ուտելը

(խեղաթյուրված ախորժակ) (pica) (F98.3)

F50.9 Սննդի ընդունման խանգարում՝ չճշտված

F51 Քնի խանգարումներ՝ ոչ օրգանական ծագման (էթիոլոգիայի)

Շատ դեպքերում քնի խանգարումը հանդիսանում է հոգեկան կամ սոմատիկ խանգարումների ախտանիշերից մեկը: Հանդիսանում են արդյոք քնի խանգարումները տվյալ հիվանդի մոտ անկախ վիճակ, թե պարզապես այս կամ ցանկացած այլ գլխի դասերում ընդգրկված այլ խանգարման ախտանիշերից մեկը, անհրաժեշտ է որոշել կլինիկական դրսևորումների և ընթացքի, թերապևտիկ եզրակացության, մասնագիտական խորհրդատվությունների ընթացքում առկա առաջնահերթությունների հիման վրա: Հիմնականում, եթե քնի խանգարումը գլխավոր գանգատներից մեկն է և ինքնին ընկալվում է որպես հիվանդագին վիճակ, այս ծածկագիրը պետք է կիրառել տվյալ դեպքում առկա հոգեախտաբանական և ախտաբանաֆիզիոլոգիական խանգարումների ախտորոշումների ծածկագրերի հետ միաժամանակ: Այս դասը ներառում է քնի միայն այն խանգարումները, որոնց ժամանակ որպես առաջնային գործոն հանդես են գալիս հուզական պատճառները, և որոնք պայմանավորված չեն այլ դասերում նույնականացված սոմատիկ խանգարումներով:

Բացառությամբ՝

քնի խանգարման (օրգանական) (G47.-)

F51.0 Անքնություն՝ ոչ օրգանական ծագման (էթիոլոգիայի)

Քնի անբավարար տևողության և/կամ անբավարար որակի վիճակ, որը պահպանվում է բավական երկար ժամանակահատվածում, և ներառում է քուն մտնելու և քնի վիճակում մնալու դժվարությունները կամ վաղ վերջնական արթնացումը: Անքնությունը հանդիսանում է մի շարք հոգեկան և սոմատիկ խանգարումների ընդհանուր ախտանիշ, և պետք է ծածկագրվի այս ենթադասում՝ ի լրումն հիմնական հիվանդության, միայն, եթե վերջինս գերակշռում է կլինիկական պատկերում:

Բացառությամբ՝

անքնության (օրգանական) (G47.0)

F51.1 Քնկոտություն (հիպերսոմնիա)՝ ոչ օրգանական ծագման (էթիոլոգիայի)

Հիպերսոմնիան բնորոշվում է որպես ցերեկային ժամերին չափից ավելի քնկոտության և քնի նույնների (հաշվի չի առնվում ոչ համարժեք տևողությամբ քունը) վիճակ, կամ արտահայտվում է արթնանալուց հետո կայտառությանը ձգձգված անցումով: Օրգանական գործոնի բացակայության դեպքում հիպերսոմնիայի վիճակը սովորաբար կապում են հոգեկան խանգարումների հետ:

Բացառությամբ՝

հիպերսոմնիայի (օրգանական) (G47.1)

նարկուլեպսիայի (G47.4)

F51.2 Քուն-արթմնի ռեժիմի խանգարում՝ ոչ օրգանական ծագման (էթիոլոգիայի)
Իրենից ներկայացնում է անհատի մոտ առկա քուն-արթմնի հերթակարգի (ռեժիմ) և անհատի շրջապատի համար ցանկալի (պահանջվող) քուն-արթմնի հերթակարգի միջև ներդաշնակության (սինխրոնիզացիա) անբավարարություն, որի արդյունքում անհատը գանգատվում է կամ անքնությունից (ինսոմնիա), կամ քնկոտությունից (հիպերսոմնիա):

- Հոգեծին (փսիխոգեն) շրջվածություն՝
 - օրական (ցիրկադիան)
 - նիկտոհեմերալ (24 ժամյա)
 - քնային
- } ռիթմի

Բացառությամբ՝

քուն-արթմնի ռեժիմի խանգարումների (օրգանական) (G47. 2)

F51.3 Գիշերաշրջիկություն (սոմնամբուլիզմ) (լուսնոտություն)
Փոփոխված գիտակցության ձև է, որի ժամանակ զուգորդվում են քնի և արթուն վիճակները: Գիշերաշրջիկության էպիզոդի ժամանակ հիվանդն անկողնուց բարձրանում է գիշերային քնի առաջին երրորդի ընթացքում և շրջում է՝ ցուցաբերելով գիտակցության, հակազդման և շարժունակության ցածր մակարդակ: Զարթնելուց հետո սովորաբար չի հիշում տեղի ունեցածը:

F51.4 Սարսափներ քնած ժամանակ (գիշերային սարսափներ)
Ծայրահեղ սարսափի կամ խուճապի գիշերային էպիզոդներ, որոնք ուղեկցվում են ուժեղ բղավոցով, շարժումներով և ցայտուն արտահայտված վեգետատիվ նշաններով: Գիշերային քնի առաջին երրորդում հիվանդը խուճապահար ճիչով նստում է կամ վեր թռչում: Հաճախ նետվում է դեպի դուռը, կարծես փորձում է փախչել, չնայած շատ հազվադեպ է լքում ննջասենյակը: Պատահածի մասին չի հիշում կամ էլ հիշողությունը շատ սահմանափակ է (սովորաբար մեկ կամ երկու մտային պատկերներ):

F51.5 Գիշերային մղձավանջներ
Երազը ծանրաբեռնված է տագնապով կամ վախով: Հիվանդը մանրամասնորեն հիշում է երազի բովանդակությունը: Երազի պատկերները շատ վառ են և սովորաբար ներառում են կյանքի, անվտանգության կամ ինքնագնահատման դեմ ուղղված սպառնալիքների թեմաներ: Հաճախ է լինում միևնույն կամ համանման սարսափազդու մղձավանջի կրկնությունը: Տվյալ խանգարման բնորոշ էպիզոդի ընթացքում արտահայտված են վեգետատիվ դրսևորումները, սակայն չկա նկատելի բացականչություն կամ մարմնի շարժում: Զարթնելիս անհատը անմիջապես դառնում է առույգ և կողմնորոշվող:
Երազի տագնապային խանգարում

F51.8 Քնի այլ խանգարումներ՝ ոչ օրգանական ծագման (էթիոլոգիայի)

F51.9 Քնի խանգարում՝ ոչ օրգանական՝ ծագման (էթիոլոգիայի)՝ չճշտված
Քնի հուզական խանգարում՝ ԱՀԾ

F52 Սեռական դիսֆունկցիա՝ չպայմանավորված օրգանական խանգարումներով կամ հիվանդություններով

Սեռական դիսֆունկցիան ընդգրկում է տարբեր վիճակներ, որոնց պատճառով անձն ունակ չէ ունենալ սեռական հարաբերություն, որքան էլ որ ցանկանա: Սեռական ռեակցիան հանդիսանում է հոգեմարմնական (փսիխոսոմատիկ)՝ երկակի գործընթաց և, սովորաբար, երկու գործընթացներն էլ՝ և հոգեկանը, և սոմատիկը, ընդգրկված են սեռական դիսֆունկցիայի պատճառականության մեջ:

Բացառությամբ՝

Դհատի (Dhat) համախտանիշի («սերմնահեղուկի կորստի» հետ կապված հոգեբանական դիսթրես) (F48.8)

F52.0 Սեռական ցանկության բացակայություն կամ կորուստ

Սեռական ցանկության կորուստը համարվում է սկզբունքային խնդիր, և այն երկրորդային չէ սեռական այլ խնդիրների նկատմամբ, այնպիսիք, ինչպիսիք են էրեկցիայի բացակայությունը կամ դիսպարեունիան:

Սառածություն (ֆրիգիդություն)

Թուլացած (նվազած, հիպոակտիվ) սեռական ցանկության խանգարում

F52.1 Զգվանք սեռական հարաբերության նկատմամբ և սեռական բավականության բացակայություն

Սպասվող սեռական հարաբերությունն առաջացնում է այնքան ուժեղ վախ և տագնապ, որ ստիպում է խուսափել սեռական հարաբերությունից (զգվանք սեռական հարաբերության նկատմամբ), կամ սեռական ռեակցիան նորմալ է և ունենում են հեշտանք (օրգազմ), բայց բացակայում է համապատասխան հաճելի զգացումը (սեռական բավականության բացակայություն):

Անհեղոնիա (սեռական)

F52.2 Գենիտալ ռեակցիայի անբավարարություն

Տղամարդկանց համար սկզբունքային խնդիր է հանդիսանում էրեկցիայի խանգարումը (բավարար սեռական հարաբերության համար համապատասխան էրեկցիայի առաջացման կամ պահպանման դժվարություններ):

Կանանց մոտ սկզբունքային խնդիր է հանդիսանում հեշտոցի չորությունը կամ հեշտոցային քսման (լյարծուն հեղուկի արտադրության) անբավարարությունը:

Սեռական գրգռվածության խանգարում կնոջ մոտ

Էրեկտիլ խանգարում տղամարդու մոտ

Հոգեծին (փսիխոգեն) սեռական անկարողություն (իմպոտենցիա)

Բացառությամբ՝

օրգանական ծագման սեռական անկարողության (N48.4)

F52.3 Հեշտանքի (օրգազմի) դիսֆունկցիա

Հեշտանքը կամ չի առաջանում, կամ զգալիորեն ուշանում է

Արգելակված հեշտանք (տղամարդ) (կին)

Հեշտանքի փսիխոգեն բացակայություն (անօրգազմիա)

F52.4 Վաղաժամ սերմնաժայթքում

Սերմնաժայթքումն այն չափով վերահսկելու անկարողություն, որը բավարար կլիներ զուգընկերներին ստանալ բավականություն սեռական հարաբերությունից:

F52.5 Ոչ օրգանական վազինիզմ

Հեշտոցը շրջապատող կոնքի հատակի մկանների սպազմ, որը արգելակում է հեշտոցի բացմանը: Առնանդամի մուտքը հեշտոց անհնար է կամ ցավոտ:

Հոգեծին (փսիխոգեն) վազինիզմ

Բացառությամբ՝

վազինիզմի (օրգանական) (N94.2)

F52.6 Ոչ օրգանական դիսպարեունիա

Դիսպարեունիան (ցավի զգացում սեռական հարաբերության ժամանակ) առաջանում է և տղամարդկանց, և կանանց մոտ: Հաճախ դա կարող է լինել տեղային ախտաբանության ախտանիշ, որի դեպքում այն պետք է դասակարգել ըստ ախտաբանական վիճակի: Այս դասը պետք է օգտագործել միայն այն դեպքում, երբ չկա առաջնային ոչ օրգանական սեռական դիսֆունկցիա (օրինակ՝ վազինիզմ կամ հեշտոցի չորություն):

Հոգեծին դիսպարեունիա

Բացառությամբ՝

դիսպարեունիայի (օրգանական) (N94.1)

F52.7 Ուժեղացած սեռական հակում

Նիմֆոմանիա

Սատիրիազ

F52.8 Այլ սեռական դիսֆունկցիա՝ չպայմանավորված օրգանական խանգարմամբ կամ հիվանդությամբ

F52.9 Սեռական դիսֆունկցիա՝ չպայմանավորված օրգանական խանգարմամբ կամ հիվանդությամբ՝ չճշտված

F53 Հոգեկան և վարքային խանգարումներ՝ կապված հետծննդյան շրջանի հետ, այլ դասերում չդասակարգված

Այս դասն ընդգրկում է միայն հետծննդյան շրջանի հետ կապված (ծննդաբերությունից հետո 6 շաբաթվա ընթացքում առաջացած) այն հոգեկան խանգարումները, որոնք չեն համապատասխանում այս գլխի այլ դասերում դասակարգված խանգարումների չափանիշներին, և դա բացատրվում է կամ մատչելի տեղեկատվության պակասով, կամ այն բանով, որ առկա են լրացուցիչ կլինիկական դրսևորումներ, որոնք թույլ չեն տալիս այս խանգարումները դասակարգել այլ դասերում:

F53.0 Հոգեկան և վարքային թեթև խանգարումներ՝ կապված հետծննդյան շրջանի հետ, այլ դասերում չդասակարգված

Դեպրեսիա՝

- հետծննդյան (պոստնատալ)՝ ԱՀՃ
- հետծննդաբերական՝ ԱՀՃ

F53.1 Հոգեկան և վարքային ծանր խանգարումներ՝ կապված հետծննդյան շրջանի հետ, այլ դասերում չդասակարգված

Հետծննդյան փսիխոզ՝ ԱՀՃ

F53.8 Հոգեկան և վարքային այլ խանգարումներ՝ կապված հետծննդյան շրջանի հետ, այլ դասերում չդասակարգված

F53.9 Հետծննդյան հոգեկան խանգարում՝ չճշտված

F54 Հոգեբանական և վարքային գործոններ՝ կապված այլ դասերում դասակարգված խանգարումների կամ հիվանդությունների հետ

Այս դասը պետք է կիրառել հոգեբանական և վարքային այն գործոնների առկայությունը գրանցելու համար, որոնք ենթադրաբար հիմնական դեր են խաղում այլ գլուխներում դասակարգված սոմատիկ հիվանդությունների պատճառականության մեջ: Որպես հետևանք առաջացած հոգեկան խանգարումները սովորաբար ունեն թեթև (մեղմ) դրսևորում, հաճախ երկարատև են (օրինակ՝ անհանգստություն, հուզական կոնֆլիկտ, մռայլ կանխազգացում) և ինքնին թույլ չեն տալիս կիրառել այս գլխի դասերից որևէ մեկը:

Ներառյալ՝

հոգեբանական գործոնները, որոնք ներազդում են ֆիզիկական (սոմատիկ) վիճակների վրա

Այս դասի կիրառման օրինակներն են՝

- ասթմա F54 և J45.-
- դերմատիտ F54 և L23-L25
- ստամոքսի խոց F54 և K25.-
- լորձային կոլիտ F54 և K58.-

- խոցային կոլիտ F54 և K51.-
- եղնջացան F54 և L50.-

Զուգակցված սոմատիկ խանգարումը նույնականացնելու անհրաժեշտության դեպքում կիրառվում է լրացուցիչ ծածկագիր:

Բացառությամբ՝

լարվածության գլխացավի (G44.2)

F55 Կախվածություն չառաջացնող նյութերի չարաշահում

Կարող են օգտագործվել բազմազան դեղեր և ժողովրդական բուժական միջոցներ, բայց հատկապես կարևոր են հետևյալ խմբերը. (a) հակում չառաջացնող հոգեմետ այնպիսի դեղանյութեր, ինչպիսիք են՝ հակադեպրեսանտները, (b) լուծողականները և (c) ցավազրկողները, որոնք կարող են օգտագործվել առանց բժշկի նշանակման, ինչպես օրինակ՝ ասպիրինը, պարացետամոլը:

Այս դեղամիջոցների մշտական օգտագործումը երբեմն ուղեկցվում է օրգանների վրա այդ նյութերի վնասակար ազդեցություններով: Տարիամոզելու կամ այդ նյութերի օգտագործումն արգելելու փորձերը հաճախ առաջ են բերում դիմադրություն: Լուծողականների և ցավազրկողների պարագայում հիվանդի կողմից դիմադրությունը չի թուլանում նույնիսկ այն ժամանակ, երբ նախազգուշացնում են դրանց կողմնակի ազդեցության, մասնավորապես երիկամային դիսֆունկցիայի կամ էլեկտրոլիտային խանգարումների հնարավորության (կամ նույնիսկ զարգացման) մասին: Չնայած ակնհայտ է, որ հիվանդն ունի ուժեղ հակում ընդունելու այդ նյութերը, կախվածության կամ ժուժկալության (աբստինենցիա, զրկանք) ախտանիշերը չեն զարգանում այնպես, ինչպես հոգեակտիվ նյութերի օգտագործման դեպքերում՝ դասակարգված F10-F19 դասերում:

Չարաշահում

- թթվայնությունն իջեցնող միջոցների (անտացիդներ)
- դեղաբույսերի և ժողովրդական միջոցների
- ստերոիդների կամ հորմոնների
- վիտամինների

Լուծողական դեղորայք օգտագործելու հակում

Բացառությամբ՝

հոգեակտիվ նյութերի չարաշահման (F10-F19)

F59 Ֆիզիոլոգիական խանգարումների և սոմատիկ գործոնների հետ կապված վարքային խանգարումներ՝ չճշտված

Ներառյալ՝

Հոգեծին ֆիզիոլոգիական դիսֆունկցիա՝ ԱՀԾ

ԱՆՁԻ ԵՎ ՎԱՐՔԻ ԽԱՆԳԱՐՈՒՄՆԵՐ ՀԱՍՈՒՆ ՏԱՐԻՔՈՒՄ (F60-F69)

Այս բաժինը ներառում է կլինիկական նշանակություն ունեցող տարբեր վիճակներ և վարքի ձևեր (մոդել), որոնք ունեն կայունության միտում և առաջանում են որպես անհատին բնորոշ կենսակերպի և նրա շրջապատի հետ փոխհարաբերության արտահայտություն: Այս վիճակների և վարքի ձևերի մի մասը անհատական զարգացման ընթացքում ի հայտ են գալիս վաղ՝ որպես օրգանիզմի կառուցվածքային (կոնստիտուցիոնալ) գործոնների և սոցիալական փորձի միաժամանակյա ազդեցության

արդյունք, այն դեպքում, երբ մյուսները ձեռք են բերվում կյանքի ավելի ուշ փուլերում: Անձի յուրահատուկ խանգարումները (F60.-), խառը և անձի այլ խանգարումները (F61.-) և անձի կայուն (երկարատև պահպանվող) փոփոխությունները (F62.-) հանդիսանում են վարքագծի խորը արմատացած և երկարատև մոդելներ, որոնք մի շարք անձնական և սոցիալական իրավիճակներում արտահայտվում են որպես անզիջում (ոչ ճկուն) պատասխան ռեակցիաներ: Դրանք ծայրահեղորեն կամ զգալիորեն տարբերվում են այն բանից, թե ինչպես է տվյալ մշակույթին պատկանող միջին մակարդակի (սովորական) անձը ընկալում, մտածում, զգում և, հատկապես, շրջապատի հետ շփվում: Վարքի այդպիսի մոդելներն ունեն կայունության միտում և ընդգրկում են հոգեբանական գործունեության և վարքագծի բազմաթիվ ոլորտներ: Տվյալ խանգարումները հաճախ, սակայն ոչ միշտ, կապված են տարբեր աստիճանի ապրումների և սոցիալական բնույթի խնդիրների հետ:

F60 Անձի յուրահատուկ խանգարումներ

Դասը ներառում է անհատի անձի և վարքի ծանր խանգարումները և արտահայտված շեղումները, որոնք չեն հանդիսանում գլխուղեղի հիվանդության, վնասվածքի կամ այլ ախտահարման, կամ այլ հոգեկան խանգարման ուղղակի հետևանք: Սովորաբար այս խանգարումներն ընդգրկում են անձի մի քանի ոլորտ, գրեթե միշտ սերտորեն կապված են արտահայտված անձնական դիսթրեսի և սոցիալական կապերի խզման հետ: Սովորաբար ի հայտ են գալիս մանկական կամ դեռահասային տարիքում և շարունակվում են հետագա կյանքի ընթացքում:

F60.0 Անձի պարանոյի խանգարում

Անձի խանգարում, որը բնութագրվում է անհաջողության նկատմամբ գերզգայունությամբ, վիրավորանքը ներելու անհնարինությամբ, կասկածամտությամբ, իրականում չեզոք կամ ընկերական բնույթի գործողությունները որպես թշնամական կամ արհամարական մեկնաբանելու և այսպիսով իր կենսափորձը խեղաթյուրելու հակումով, ամուսնու (կնոջ) կամ զուգընկերոջ անհավատարմության վերաբերյալ կրկնվող անհիմն կասկածներով, սեփական իրավացիության մարտնչող և համառ գիտակցումով: Այդպիսի անձիք հակված են չափազանցված մեծամտության (ինքնագնահատման), և հաճախ լինում է չափազանցված ինքնահավանություն:

Անձի (խանգարում)`

- անզուսպ (ընդարձակվող, էքսպանսիվ) պարանոյի
- մոլեռանդ (ֆանատիկ)
- կվերույար
- պարանոյի
- զգայուն (խռովկան) պարանոյի

Բացառությամբ`

պարանոյայի (F22.0)

կվերույար պարանոյայի (F22.8)

պարանոյի դային`

- փսիխոզի (F22.0)
- շիզոֆրենիայի (F20)
- վիճակի (F22.0)

F60.1 Անձի շիզոիդ խանգարում

Անձի խանգարում, որին բնորոշ է մտերիմներից հեռանալը, սոցիալական և այլ կապերի (շփումների) թուլացումը` նախապատվությունը տալով

մտապատրանքներին, ճգնավորությանը և ինքնավերլուծությանը: Առկա է զգացմունքներն արտահայտելու և հաճույք զգալու սահմանափակ ունակություն:

Բացառությամբ՝

- Ասպերգերի (Asperger) համախտանիշի (F84.5)
- զառանցական խանգարման (F22.0)
- մանկական շիզոֆրենիայի խանգարման (F84.5)
- շիզոֆրենիայի (F20)
- շիզոֆրենանման խանգարման (F21)

F60.2 Անձի հակասոցիալական խանգարում

Սոցիալական պարտականությունների անտեսումով և շրջապատի նկատմամբ քարսիրտ անտարբերությամբ բնորոշվող անձի խանգարում: Նկատվում է զգալի անհամապատասխանություն հիվանդի վարքագծի և հիմնական սոցիալական նորմերի միջև: Վարքագիծը դժվարությամբ է փոփոխությունների ենթարկվում բացասական փորձի հիման վրա, ներառյալ՝ պատիժը: Հիվանդները դժվար են տանում անհաջողությունները և հեշտությամբ են դիմում ագրեսիայի, ներառյալ բռնությունը: Նրանք հակված են մեղադրելու ուրիշներին կամ տալ սեփական ճշմարտանման բացատրություններ սեփական վարքի մասին, որը հանգեցնում է կոնֆլիկտի հասարակության հետ:

Անձ (խանգարում)՝

- անբարոյական
- հակասոցիալական
- ասոցիալական
- փսիխոպաթիկ
- սոցիոպաթիկ

Բացառությամբ՝

- վարքի խանգարումների (F91.-)
- անձի հուզական անկայուն խանգարման (F60.3)

F60.3 Անձի հուզական անկայուն խանգարում

Անձի խանգարում, որին բնորոշ է մղումային (իմպուլսիվ) գործողություններին միտվածությունը՝ առանց հետևանքների մասին մտածելու: Տրամադրությունն անկախատեսելի է, քմահաճ է: Առկա է հույզերի պոռթկումների հակում և դրանք վերահսկելու անկարողություն: Նկատվում է կռվարարություն և կոնֆլիկտի հակում շրջապատող մարդկանց հանդեպ, հատկապես, երբ իմպուլսիվ արարքները կանխարգելվում կամ քննադատվում են: Կարելի է առանձնացնել խանգարման երկու տիպ՝ իմպուլսիվ, որը բնորոշվում է առավելապես հուզական անկայունությամբ և հուզական հսկողության անբավարարությամբ, և սահմանային տիպ, որը բնորոշվում է ինքնաընկալման, նպատակների և ներքին ձգտումների լրացուցիչ խանգարմամբ, դատարկության քրոնիկ զգացումով, լարված և անկայուն միջանձնային հարաբերություններով և ինքնակործան վարքի միտումով, ներառյալ սուիցիդալ ժեստերը և փորձերը:

Անձ (խանգարում).

- ագրեսիվ
- սահմանային
- դյուրաբորբոք (բռնկվող)

Բացառությամբ՝

- անձի հակասոցիալական խանգարման (F60.2)

F60.4 Անձի հիստերիկ խանգարում

Անձի խանգարում, որը բնորոշվում է մակերեսային և անկայուն դյուրագրգռությամբ, չափազանցված, ցուցադրական, թատերականացված

հուզականության հակումով, ինչպես նաև հույզերի չափազանցված արտահայտմամբ, ներշնչանքով, եսակենտրոնությամբ (էգոցենտրիզմ), սեփական ցանկությունների և թուլությունների հանդեպ թողտվությամբ, շրջապատին հաշվի չառնելով, հեշտ վիրավորվելու, գնահատման, հաջողության և ուշադրության մշտական ցանկության զգացումներով:

Անձ (խանգարում)

- հիստերիկ
- փսիխոինֆանտիլ

F60.5 Անձի անանկաստիկ (օբսեսիվ-կոմպուլսիվ) խանգարում

Անվստահության զգացումով, չափազանց մանրակրկիտությամբ, զսպվածությամբ և մանրամասներով մտահոգվածությամբ, համառությամբ, զգուշությամբ և կարծրությամբ բնորոշվող անձի խանգարում: Կարող են առկա լինել համառ և անցանկալի մտքեր կամ գործողություններ, որոնք չեն հասնում օբսեսիվ-կոմպուլսիվ խանգարման աստիճանի:

Անհատ (խանգարում)

- կոմպուլսիվ
- օբսեսիվ
- օբսեսիվ-կոմպուլսիվ

Քացառությամբ՝

օբսեսիվ-կոմպուլսիվ խանգարման (F42)

F60.6 Անձի տագնապային (խուսափողական) խանգարում

Ներքին լարվածության զգացումով, մռայլ կանխազգացումների առկայությամբ, անվտանգության զգացման բացակայությամբ, թերարժեքությամբ բնորոշվող անձի խանգարում: Արտահայտված են դուր գալու և ճանաչված լինելու մշտական ուժեղ ցանկությունը, մերժման և քննադատության հանդեպ գերզգայունությունը, անձնական կապվածության սահմանափակումը, որոշ գործողություններից խուսափելու միտումը՝ ըստ սովորույթի չափազանցներով ամենօրյա իրավիճակներում հնարավոր սպառնալիքները և վտանգները:

F60.7 Անձի կախվածության խանգարում

Անձի խանգարում, որը բնութագրվում է իրեն առնչվող մեծ և փոքր կենսական որոշումների ընդունման հարցում շրջապատող մարդկանցից զգալի և պասիվ կախվածությամբ (հույսը նրանց վրա դնելու միտում), միայնակ մնալու (լքվածության) հանդեպ արտահայտված վախով, անօգնականության և անիրագեկության զգացումներով, մեծերի և շրջակա մարդկանց ցանկություններին պասիվ համաձայնությամբ և առօրյա կյանքի պահանջներին թույլ ռեակցիայով: Ակտիվության (ուժի և էներգիայի) պակասը կարող է արտահայտվել մտավոր կամ հուզական ոլորտներում: Հաճախ առկա է պատասխանատվությունը մյուսների վրա դնելու միտում:

Անձ (խանգարում)՝

- ասթենիկ
- ոչ համարժեք (ոչ ադեկվատ)
- պասիվ
- անհաջողության դատապարտված

F60.8 Անձի յուրահատուկ այլ խանգարումներ

Անձ (խանգարում)՝

- էքսցենտրիկ
- «անզուսպ» («սանձարձակ»)
- թերզարգացած («ոչ հասուն»)
- ինքնասիրահարված (նարցիսային)

- պասիվ-ագրեսիվ
- հոգեհարկային

F 60.9 Անձի խանգարում՝ չճշտված
 Բնավորության ներքո՝ ԱՀՃ
 Հիվանդագին («ախտաբանական») անձ՝ ԱՀՃ

F61 Անձի խառը և այլ խանգարումներ

Այս դասը նախատեսված է անձի այն խանգարումների համար, որոնք հաճախ անհանգստացնում են հիվանդներին, բայց չունեն ախտանիշերի յուրահատուկ այն շարքը, որոնք դասակարգվում են F60.- դասում: Դրա հետևանքով ավելի դժվար են ախտորոշվում, քան F60.- դասում դասակարգված խանգարումները:

Օրինակներն են՝

- Անձի խառը խանգարումներ, որոնք ներառում են F60.- դասում դասակարգված խանգարումներին բնորոշ որոշ նշաններ, բայց առանց գերակշռող ախտանիշերի համալիրի, որը թույլ կտար դնել ավելի յուրահատուկ ախտորոշում:
- Անձի անհանգստացնող փոփոխություններ, որոնք դասակարգված չեն F60.- կամ F62.- դասերում և դիտարկվում են որպես երկրորդային առկա հիմնական ախտորոշման՝ աֆեկտիվ կամ տագնապային խանգարման նկատմամբ:

Բացառությամբ՝

չեշտված (ակցենտուացված) անձնային գծերի (Z73.1)

F62 Ուղեղի վնասվածքի կամ հիվանդության հետ կապ չունեցող անձի կայուն փոփոխություններ

Հասուն տարիքում անձի և վարքի խանգարումներ, որոնք առաջացել են աղետ կամ չափից դուրս երկարատև սթրես վերապրած, կամ ծանր հոգեկան հիվանդություն կրած, անցյալում անձի խանգարում չունեցող անհատի մոտ: Այս դասի ախտորոշումները պետք է դնել միայն այն դեպքում, երբ առկա են միջավայրի և սեփական անձի նկատմամբ անհատի ընկալման, վերաբերմունքի և մտքերի անձնական մոդելում որոշակի և կայուն փոփոխության առկայության ապացույցներ:

Անձի փոփոխությունը պետք է լինի էական և զուգակցվի ոչ ճկուն և նորմերին չհամապատասխանող վարքի հետ, որը չի նկատվել նախկինում՝ մինչև ախտաբանական ազդեցությունը: Փոփոխությունը չպետք է լինի առկա այլ հոգեկան խանգարման կամ որևիցե նախորդող հոգեկան հիվանդության մնացորդային ախտանիշերի անմիջական արտահայտություն:

Բացառությամբ՝

անձի և վարքի խանգարումների, որոնք պայմանավորված են գլխուղեղի հիվանդությամբ, վնասվածքով կամ դիսֆունկցիայով (F07.-)

F62.0 Անձի քրոնիկ փոփոխություններ աղետի ապրումներից հետո

Աղետի սթրեսի ազդեցությամբ առաջացած, առնվազն երկու տարի նշվող անձի երկարատև պահպանվող փոփոխություն: Սթրեսը պետք է լինի այն աստիճանի ծայրահեղ, որ անհրաժեշտություն չլինի հաշվի առնել անհատական խոցելիությունը, որպեսզի հնարավոր լինի բացատրել անձի վրա թողած խորը ազդեցությունը: Խանգարումը բնորոշվում է շրջապատի նկատմամբ թշնամական կամ կասկածանքի վերաբերմունքով, սոցիալական ինքնամեկուսացմամբ, դատարկության և անելանելիության զգացումով, «եզրին լինելու» մշտական

զգացումով, կարծես թե հիվանդին մշտապես ահաբեկում և մեկուսացնում են: Անձի խանգարման այս տիպին կարող է նախորդել հետվնասվածքային սթրեսային խանգարումը (F43.1):

Անձի փոփոխություն հետևյալից հետո՝

- համակենտրոնացման ճամբարում լինելը
- աղետ
- երկարատև՝
 - սպանվելու սպառնալիքով գերության մեջ լինելը
 - կյանքին սպառնացող իրադրությունում գտնվելը (օրինակ՝ ահաբեկության զոհ լինելու վտանգ)
- խոշտանգում

Բացառությամբ՝

հետվնասվածքային սթրեսային խանգարման (F43.1)

F62.1 Անձի կայուն փոփոխություններ հոգեկան հիվանդությունից հետո

Անձի փոփոխություն, առնվազն երկու տարի տևողությամբ, որը հետևանք է այն տառապանքի վնասվածքային ազդեցության, որը պատճառել է ծանր հոգեկան հիվանդությունը: Այս փոփոխությունը չի կարող բացատրվել նախկինում եղած անձի խանգարումով և պետք է տարբերվի շիզոֆրենիայի մնացորդային երևույթներից և նախորդող հոգեկան հիվանդությունից ոչ լրիվ ապաքինմամբ պայմանավորված այլ վիճակներից: Այս խանգարումը բնորոշվում է այլ անձանցից չափից ավելի կախվածությամբ և նրանց հանդեպ պահանջկոտ վերաբերմունքով: Այն համոզմունքը, որ հիվանդությունը փոխել է իրեն կամ ինքը հիվանդության պատճառով դարձել է «պիտակավորված» (խարանված), բերում է սերտ և վստահելի միջանձնային հարաբերությունների կառուցման և պահպանման անկարողությանը, սոցիալական մեկուսացմանը: Դիտվում է պասիվություն, հետաքրքրությունների սահմանափակվածություն, ակտիվ հանգստի մեջ ցածր ներգրավվածություն: Մշտապես գանգատվում է վատ ինքնազգացողությունից, որը կարող է կապված լինել հիպոխոնդրիկ պահանջների և հիվանդագին վարքագծի հետ: Նկատվում է վատ կամ անկայուն տրամադրություն, որը ընթացիկ հոգեկան խանգարման կամ մնացորդային հուզական ախտանիշերով նախորդող հոգեկան հիվանդության արդյունքը չէ, ինչպես նաև առկա են սոցիալական և մասնագիտական գործունեության վաղեմի խնդիրներ:

F62.8 Անձի այլ կայուն փոփոխություններ

Քրոնիկ ցավային անձնային համախտանիշ

F62.9 Անձի կայուն փոփոխություններ՝ չճշտված

F63 Սովորույթի և հակումների խանգարումներ

Այս դասը ընդգրկում է վարքի որոշ խանգարումներ, որոնք չեն դասակարգվել այլ դասերում: Դրանք բնորոշվում են կրկնվող գործողություններով, որոնք չունեն պարզ խելամիտ հիմնավորում, չեն կարող վերահսկվել և հիմնականում վնաս են հասցնում հիվանդի և շրջապատի մարդկանց շահերին: Հիվանդը հայտարարում է, որ որ իր վարքը կապված է գործողություն կատարելու հանկարծակի մղումների հետ: Այս խանգարումների պատճառը լրիվ պարզված չէ, և դրանք խմբավորված են՝ նկարագրական խոշոր նմանությունների, այլ ոչ թե որոշ կարևոր հատկանիշների պատճառով:

Բացառությամբ՝

ալկոհոլի կամ հոգեակտիվ նյութերի չափից ավելի սովորության օգտագործման (F10-F19)

հակման (մղում) և սովորույթի խանգարումների՝ ներառյալ սեռական վարքագիծը (F65.-)

F63.0 Մոլախաղի հիվանդագին հակում (գեմբլինգ)

Խանգարման էությունը կայանում է մոլախաղերի հաճախակի կրկնվող էպիզոդներում, որոնք գերակայում են հիվանդի կյանքում՝ ի վնաս սոցիալական, մասնագիտական, նյութական և ընտանեկան արժեքներին և պարտականություններին:

Մոլախաղերի կաչուն հակում

Բացառությամբ՝

մանիակալ (մոլագարային) էպիզոդով անձանց մոլախաղերի հակման (F30.-)

մոլախաղերի և գրագի հակվածության՝ ԱՀՃ (Z72.6)

մոլախաղերի հակվածության՝ անձի ապասոցիալական խանգարման դեպքում (F60.2)

F63.1 Հրկիզման ախտաբանական հակում (պիրոմանիա)

Խանգարում, որը բնորոշվում է գույքի և այլ օբյեկտների հրկիզման բազմաթիվ գործողություններով կամ հրկիզման փորձերով, որոնք կատարվում են առանց որևէ բացահայտ դրդապատճառի, ինչպես նաև կրակի և այրվելու հետ կապված թեմաներով մշտական մտազբաղությամբ: Նշված վարքագիծը հաճախ ուղեկցվում է այդ գործողությունից առաջ աճող լարվածությամբ և ուժեղ գրգռվածությամբ՝ անմիջապես դրանից հետո:

Բացառությամբ՝

հրկիզման (կատարված)՝

- անձի ապասոցիալական խանգարումով տառապող չափահաս մարդու կողմից (F60.2)
- ալկոհոլով կամ հոգեակտիվ նյութերով թունավորման դեպքում (F10-F19 ընդհանուր չորրորդ նիշով .0)
- որպես պատրվակ հոգեկան խանգարման մեջ կասկածվող անձին հետևելու համար (Z03.2)
- վարքի խանգարումների դեպքում (F91.-)
- օրգանական հոգեկան խանգարումների դեպքում (F00-F09)
- շիզոֆրենիայի դեպքում (F20.-)

F63.2 Գողության ախտաբանական հակում (կլեպտոմանիա)

Խանգարում, որը բնորոշվում է անձի կողմից իր համար ոչ անհրաժեշտ կամ դրամային արժեք չներկայացնող առարկաներ գողանալու մղումներին դիմակայելու կրկնվող անհաջող փորձերով: Գողացված առարկաները, ընդհակառակը, կարող են փչացվել, տրվել այլ անձանց կամ պահեստավորվել: Այդպիսի վարքը սովորաբար ուղեկցվում է աճող լարվածության զգացումով մինչև գողությունը և բավարարվածության զգացումով՝ գողության ընթացքում կամ անմիջապես դրանից հետո:

Բացառությամբ՝

գողությամբ ուղեկցվող դեպրեսիվ խանգարման (F31-F33)

օրգանական հոգեկան խանգարումների (F00-F09)

խանութի կողոպուտի՝ որպես առիթ, հոգեկան խանգարման կասկածով անձին հետևելու համար (Z03.2)

F63.3 Տրիխոտիլոմանիա

Խանգարում, որը բնորոշվում է մազերի զգալի կորստով՝ պայմանավորված անձի կողմից սեփական մազերը պոկոտելու մղումներին դիմակայելու

անկարողությամբ (կրկնվող անհաջող փորձեր): Մազերը պոկելուն սովորաբար նախորդում է աճող լարվածությունը, իսկ ավարտին հաջորդում է հանգստության կամ բավարարվածության զգացումը: Այս փստորոշումը չպետք է դնել, եթե նախորդել է մաշկաբորբը, կամ մազերը պոկելը հետևանք է զառանցանքի կամ ցնորքի:

Բացառությամբ՝

մազերի պոկումով ուղեկցվող նույնատիպային (ստերետոիպ) շարժողական խանգարման (F98.4)

F63.8 Սովորության և հակումային (մղումային) այլ խանգարումներ

Մշտական կրկնվող ոչ ադեկվատ վարքի այլ ձևեր, որոնք չեն հանդիսանում փստորոշված հոգեկան համախտանիշի երկրորդային արտահայտումներ, և որոնց ժամանակ, ակնհայտ է, որ հիվանդը կատարում է անհաջող փորձեր՝ ճնշելու հակումը այդպիսի վարքի նկատմամբ: Մարդը զգում է լարվածություն նախանշանային շրջանում, իսկ այդ գործողության ընթացքում առաջանում է թեթևության զգացում:

Մեջընդմիջվող (բռնկումային) խանգարում

F63.9 Սովորության և հակումային խանգարում՝ չճշտված

F64 Սեռական նույնականացման խանգարումներ

F64.0 Տրանսսեքսուալիզմ

Հակառակ սեռի կերպարով ապրելու և շրջապատի կողմից ընդունվելու ցանկություն, որը սովորաբար ուղեկցվում է սեփական անատոմիական կառուցվածքից և սեռային պատկանելությունից դժգոհ լինելու զգացումով: Հիվանդը ցանկանում է վիրահատվել կամ ստանալ հորմոնային բուժում, որպեսզի հնարավորինս համապատասխանի նախընտրած սեռին:

F64.1 Երկակի դերի տրանսվեստիզմ

Հակառակ սեռին բնորոշ հագուստի պարբերաբար կրում՝ այդ սեռի կյանքում ժամանակավոր մասնակցություն ունենալու ցանկությամբ, բայց առանց փոխելու իր սեռը, այդ թվում և վիրաբուժական ճանապարհով,ինչպես նաև առանց հագուստի փոփոխման սեռական գրգռվածություն:

Սեռական նույնականացման խանգարում երիտասարդ կամ հասուն տարիքում, ոչ տրանսսեքսուալ տիպ:

Բացառությամբ՝

Ֆետիշային տրանսվեստիզմի (F65.1)

F64.2 Սեռական նույնականացման խանգարում մանկական հասակում

Խանգարում, որը սովորաբար սկսվում է վաղ մանկական տարիքում և շարունակվում է մինչև սեռական հասունության սկսվելը: Այն բնորոշվում է կայուն և ուժեղ տառապանքով սեփական սեռի կապակցությամբ, միաժամանակ մեծ ցանկությամբ լինել կամ համառ պահանջով ճանաչել իրեն հակառակ սեռի ներկայացուցիչ: Առկա է մշտական հետաքրքրություն՝ հակառակ սեռի հագուստի և զբաղմունքների նկատմամբ, և հրաժարում սեփական սեռի առանձնահատկություններից:

Ափստորոշման համար անհրաժեշտ է սեռական նույնականացման խորը խանգարման առկայություն: Տղայական շարժումների առկայությունը աղջկա մոտ կամ աղջկական գծերի առկայությունը տղայի մոտ բավարար չեն փստորոշումը դնելու համար:

Սեռական հասունության տարիքի հասած կամ հասնող անձանց մոտ սեռական նույնականացման խանգարումների դեպքում պետք է ծածկագրել ոչ թե այս, այլ F66.- դասով:

Բացառությամբ՝

էզոդիստոնիկ սեռական կողմնորոշման (F66.1)
սեռական ձևավորման խանգարման (F66.0)

F64.8 Սեռական նույնականացման այլ խանգարումներ

F64.9 Սեռական նույնականացման խանգարում՝ չճշտված
Տվյալ սեռին բնորոշ վարքից շեղում՝ ԱՀՃ

F65 Սեռական նախընտրության խանգարումներ

Ներառյալ՝

պարաֆիլիա

F65.0 Ֆետիշիզմ

Ուղղվածություն՝ դեպի որոշ անշունչ օբյեկտներ՝ որպես սեռական գրգռման և սեռական բավարարման խթանիչներ: Շատ ֆետիշներ հանդիսանում են մարդու մարմինը լրացնող միջոցներ, ինչպես օրինակ՝ հագուստի կամ կոշիկի պարագաները: Ֆետիշների այլ տարածված օրինակներից են յուրահատուկ մակերևույթ ունեցող նյութերը, ինչպես օրինակ՝ ռետինը, պլաստիկը և կաշին: Անհատի համար ֆետիշային օբյեկտներն իրենց նշանակությամբ տարբեր են: Որոշ դեպքերում դրանք ուղղակի ծառայում են սովորական ճանապարհով հասած սեռական գրգռվածության բարձրացման համար (օրինակ՝ զուգընկերոջը հատուկ հագուստ հագցնելը):

F65.1 Ֆետիշային տրանսվեստիզմ

Հակառակ սեռի հագուստներ հագնելը հիմնականում այն բանի համար, որպեսզի հասնեն սեռական գրգռման և ստեղծեն հակառակ սեռի մարդու կերպար: Ֆետիշային տրանսվեստիզմը տարբերվում է տրանսսեքսուալ տրանսվեստիզմից սեռական (սեքսուալ) գրգռվածության հետ ունեցած ցայտուն արտահայտված կապով և հեշտանքի (օրգազմ) առաջացման և հաջորդող սեռական գրգռվածության թուլացման ժամանակ հագուստից ազատվելու ուժեղ ցանկությամբ: Խանգարումը կարող է լինել տրանսսեքսուալիզմի զարգացման վաղ շրջան:

Տրանսվեստային ֆետիշիզմ

F65.2 Էքսիբիցիոնիզմ

Անձանոթ մարդկանց (հատկապես հակառակ սեռի) և հասարակական վայրերում սեփական սեռական օրգանները ցուցադրելու կրկնվող կամ կայուն միտում, առանց մտերիմ շփման մտադրության: Սովորաբար, բայց ոչ պարտադիր, սեռական օրգանների ցուցադրման պահին դիտվում է սեռական գրգռվածություն, որը սովորաբար ուղեկցվում է մաստուրբացիայով (ձեռնաշարժությամբ):

F65.3 Վուայլերիզմ

Սեքսուալ կամ ինտիմ գործողությամբ զբաղվող կամ մերկացող մարդկանց դիտելու կրկնվող կամ կայուն հակում: Դա կատարվում է գաղտնի այն անձից, որին հետևում են, և սովորաբար դա հանգեցնում է սեռական գրգռման և մաստուրբացիայի:

F65.4 Պեդոֆիլիա

Սեռական ձգտում երեխաների (տղա, աղջիկ կամ երկուսն էլ) նկատմամբ՝ սովորաբար նախահասունության կամ վաղ հասունության տարիքում:

F65.5 Սադոմազոֆիլիզմ

Այնպիսի սեռական (սեքսուալ) գործողության նախընտրություն, որը պայմանավորված է ցավ պատճառելու կամ նվաստացնելու և կախվածություն առաջացնելու ցանկությամբ: Եթե անհատը նախընտրում է լինել այդպիսի գրգռման օբյեկտ, դա մազոխիզմի արտահայտություն է, իսկ, եթե անհատը կատարողն է, ապա դա սադիզմի երևույթ է: Հաճախ տվյալ անհատը հասնում է սեռական գրգռման թե սադիստական և թե մազոխիստական գործողություններից:

Մազոխիզմ

Սադիզմ

F65.6 Սեռական նախընտրության բազմակի խանգարումներ

Երբեմն նույն հիվանդի մոտ դիտվում են մի քանի ոչ նորմալ սեռական նախընտրություններ, որոնցից և ոչ մեկը չի գերակշռում: Ավելի հաճախ զուգակցվում են ֆետիշիզմը, տրանսվեստիզմը և սադոմազոխիզմը:

F65.8 Սեռական նախընտրության այլ խանգարումներ

Սեռական հակումների և գործողությունների այլասերված այլ ձևերի բազմազանություն, ներառյալ՝ ամոթալի բովանդակությամբ հեռախոսազանգերը, սեռական գրգռվածություն առաջացնելու նպատակով մարդաշատ հասարակական վայրերում մարդկանց քվելու ձգտումը, կենդանիների հետ սեռական գործողությունները, սեռական գրգռվածությունն ուժեղացնելու համար սեղմելու (խեղդելու) կամ անօքսիայի կիրառումը:

Ֆրոտարիզմ (ֆրոտաժ)

Նեկրոֆիլիա

F65.9 Սեռական նախընտրության խանգարում՝ չճշտված

Սեռական շեղում՝ ԱՀՃ

F66 Սեռական զարգացման և կողմնորոշման հետ կապված հոգեբանական և վարքային խանգարումներ

Ծանոթություն:

Սեռական կողմնորոշումն ինքնին որպես խանգարում չի դիտարկվում:

F66.0 Սեռական հասունության խանգարում

Հիվանդը տառապում է սեփական սեռական պատկանելության կամ սեքսուալ կողմնորոշման անորոշությունից, ինչը հանդիսանում է տագնապի և դեպրեսիայի պատճառ: Առավել հաճախ դա առաջանում է դեռահասների մոտ, որոնք համոզված չեն իրենց կողմնորոշման մեջ, այսինքն չգիտեն, թե իրենք հոմոսեքսուալ՝ են, հետերոսեքսուալ՝, թե՛ բիսեքսուալ: Սեռական հասունության խանգարում կարող է առաջանալ նաև այն դեպքում, երբ անհատը, նույնիսկ ակնհայտ կայուն հարաբերություններ ունենալով (հաճախ երկարատև կապերի շրջանում), հայտնաբերում է, որ իր սեռական կողմնորոշումը փոփոխվում է:

F66.1 Էգոդիստոնիկ սեռական կողմնորոշում

Սեռի պատկանելությունը և սեռական կողմնորոշումը (հետերոսեքսուալ, հոմոսեքսուալ, բիսեքսուալ կամ նախապուբերտատ) կասկած չեն հարուցում, սակայն ուղեկցող հոգեբանական և վարքային խանգարումների հետևանքով անհատը ցանկանում է փոխել դա և այդ նպատակով կարող է դիմել բժշկական միջամտության:

F66.2 Սեռական հարաբերության խանգարում

Սեռային պատկանելությունը կամ սեքսուալ կողմնորոշումը (հետերոսեքսուալ, հոմոսեքսուալ կամ բիսեքսուալ) հանդիսանում են դժվարությունների պատճառ

զուգընկերների միջև սեռական հարաբերությունների ձևավորման և պահպանման գործում:

F66.8 Հոգեւոցախալակաւ գարգացման այլ խանգարումներ

F66.9 Հոգեւոցախալակաւ գարգացման խանգարում՝ չճշտված

F68 Անձի և վարքի այլ խանգարումներ հասուն տարիքում

F68.0 Հոգեբանական պատճառներով սոմատիկ ախտանիշերի չափազանցում

Սոմատիկ ախտանիշերը, որոնք համապատասխանում են հաստատված սոմատիկ խանգարմանը, հիվանդությանը կամ հաշմանդամությանը (անկարողություն) և իրականում առաջացել են դրանց հետևանքով, հիվանդի հոգեբանական վիճակի պատճառով սաստկանում են կամ ձեռք են բերում ձգձգվող ընթացք: Հիվանդը սովորաբար տառապում է ցավից կամ կարողությունների նվազումից և հաճախ լրիվ կլանված է իր տագնապով (որը կարող է լինել արդարացված)՝ կապված ցավի կամ անկարողության տևողության հնարավոր երկարաձգման կամ վատթարացման հետ:

Փոխհատուցված ներոզ

F68.1 Ֆիզիկական կամ հոգեբանական անկարողության (հաշմանդամություն) կամ ախտանիշերի կանխամտածված առաջացնելը կամ ձևացնելը (կեղծված խանգարում)

Հիվանդը բազմիցս, առանց որևէ ակնհայտ պատճառի, ձևացնում է (կեղծագործում) ախտանիշեր և նույնիսկ կարող է վնասել իրեն, որպեսզի առաջացնի ախտանիշեր և խանգարման նշաններ: Շարժառիթներն անհայտ են, և միգրացե առկա է հիվանդի դեր որդեգրելու մի ներքին նպատակ: Խանգարումը հաճախ համակցվում է անձի և փոխհարաբերությունների նկատելի խանգարումների հետ:

«Հիվանդանոցային մորեխի» (ցատկող միջատի) համախտանիշ

Մյունհաուզենի համախտանիշ

Թափառական հիվանդ

Բացառությամբ՝

արհեստական (արտիֆիցիալ) մաշկաբորբի (L98.1)

հիվանդությունը ձևացնող կամ կեղծագործող անձի համար (ակնհայտ դրդապատճառով) (Z76.5)

F68.8 Անձի և վարքի այլ ճշտված խանգարումներ՝ հասուն տարիքում

Բնավորության խանգարումներ՝ ԱՀՃ

Փոխհարաբերությունների խանգարում՝ ԱՀՃ

F69 Անձի և վարքի այլ խանգարում հասուն տարիքում՝ չճշտված

ՄՏԱՎՈՐ ՀԵՏԱՄՆԱՅՈՒԹՅՈՒՆ

(F70-79)

Մտավոր զարգացման կանգի կամ թերզարգացման վիճակ, որն առաջին հերթին բնութագրվում է զարգացման ընթացքում առաջացող այն ունակությունների նվազումով, որոնք որոշում են բանականության (ինտելեկտ) ընդհանուր մակարդակը, այսինքն՝ ճանաչողական, խոսքի, շարժունակության և սոցիալական կարողությունները: Մտավոր հետամնացությունը կարող է առաջանալ որևիցե հոգեկան կամ սոմատիկ խանգարման ֆոնի վրա կամ առանց դրա:

Մտավոր հետամնացության աստիճանը սովորաբար գնահատվում է ինտելեկտի ստանդարտացված թեստերով: Դրանք կարող են լրացվել տվյալ շրջապատող միջավայրում սոցիալական հարմարողականությունը (ադապտացիա) գնահատող հավելյալ սանդղակներով: Այս մեթոդները ապահովում են մտավոր հետամնացության աստիճանի մոտավոր որոշումը: Ախտորոշումը կախված է նաև հմուտ մասնագետի կողմից հետազոտվող անձի մտավոր գործառնության համապարփակ գնահատման արդյունքներից:

Մտավոր ունակությունները և սոցիալական հարմարողականությունը ժամանակի ընթացքում կարող են փոխվել, սակայն բավականին թույլ: Լավացումը կարող է լինել մարզման և վերականգնման արդյունք: Ախտորոշումը պետք է հիմնվի տվյալ պահին առկա մտավոր գործունեության մակարդակի վրա:

Մտավոր հետամնացության հետ զուգակցված այնպիսի վիճակների, ինչպիսիք են աուտիզմը, զարգացման այլ խանգարումները, էպիլեպսիան, վարքի խանգարումը կամ ծանր ֆիզիկական հաշմանդամությունը, նույնականացման անհրաժեշտության դեպքում կիրառվում է լրացուցիչ ծածկագիր:

Ստորև թվարկված չորրորդ նիշով ենթաբաժանումները կիրառվում են F70-F79 դասերի հետ՝ վարքի խանգարման ծանրության աստիճանի նույնականացման համար:

- .0 Վարքի խանգարման բացակայություն կամ թույլ արտահայտում
- .1 Խնամք և բուժում պահանջող վարքի էական խանգարում
- .8 Վարքի այլ խանգարումներ
- .9 Առանց վարքի խանգարումը նշելու

F70 Թեթև աստիճանի մտավոր հետամնացություն

(ենթաձևակարգման համար տե՛ս վերևում, մինչև F70-ը)

Մտավոր զարգացման գործակցի ցուցանիշը գտնվում է 50-69-ի սահմաններում (երբ հասուն տարիքում մտավոր զարգացումը համապատասխանում է 9-12 տարեկանին): Հնարավոր են որոշ դժվարություններ դպրոցում սովորելիս: Շատ մեծահասակներ ի վիճակի կլինեն աշխատել, պահպանել նորմալ սոցիալական հարաբերություններ և իրենց ավանդը ներդնել հասարակական կյանքում:

Ներառյալ՝

- թուլամտությունը (պարզունակ անձ)
- թեթև արտահայտված մտավոր ենթանորմալությունը (սահմանային մտավոր հետամնացություն)

F71 Չափավոր աստիճանի մտավոր հետամնացություն

(ենթաբաժանումների համար տե՛ս վերևում, մինչև F70-ը)

Մտավոր զարգացման գործակիցը գտնվում է 35-49-ի սահմաններում (երբ հասուն տարիքում մտավոր զարգացումը համապատասխանում է 6-9 տարեկանին): Հավանաբար զարգացման ուշացումը նկատելի է մանկուց, բայց նրանց մեծ մասը կարող է սովորել և հասնել որոշակի աստիճանի անկախության ինքնասպասարկման գործում, ձեռք բերել համարժեք հաղորդակցության և ուսումնական հմտություններ: Մեծահասակները կարող են ունենալ տարբեր աստիճանի աջակցության կարիք կյանքում և աշխատանքում :

Ներառյալ՝

- չափավոր արտահայտված մտավոր ենթանորմալությունը:

F72 Ծանր աստիճանի մտավոր հետամնացություն

(ենթաբաժանումների համար տե՛ս վերևում, մինչև F70-ը)
Մտավոր զարգացման գործակիցը սովորաբար 20-34-ի սահմաններում է (երբ հասուն տարիքում մտավոր զարգացումը համապատասխանում է 3-6 տարեկանին):
Հավանական է մշտական աջակցության անհրաժեշտությունը:

Ներառյալ՝

ծանր մտավոր ենթանորմալությունը

F73 Խորը մտավոր հետամնացություն

(ենթաբաժանումների համար տե՛ս վերևում, մինչև F70-ը)
Մտավոր զարգացման գործակիցը 20-ից ցածր է (հասուն տարիքում մտավոր զարգացումը ցածր է երեք տարեկան հասակից): Արտահայտվում է ինքնասպասարկման, միզարձակման և կղազատման վերահսկման, հաղորդակցման և շարժունակության ծանր սահմանափակումներով:

Ներառյալ՝

խորը մտավոր ենթանորմալություն

F78 Մտավոր հետամնացության այլ ձևեր

(ենթաբաժանումների համար տե՛ս վերևում, մինչև F70-ը)

F79 Մտավոր հետամնացություն՝ չճշտված

(ենթաբաժանումների համար տե՛ս վերևում, մինչև F70-ը)

Ներառյալ՝

- մտավոր՝
- անբավարարությունը՝ ԱՀԾ
- ենթանորմալությունը՝ ԱՀԾ

**ՀՈԳԵԲԱՆԱԿԱՆ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ԽԱՆԳԱՐՈՒՄՆԵՐ
(F80-F89)**

Այս բաժնում ներառված խանգարումներն ունեն ընդհանուր նշաններ. (ա) սկիզբը՝ պարտադիր վաղ մանկական կամ մանկական տարիքում, (բ) կենտրոնական նյարդային համակարգի կենսաբանական հասունացման հետ սերտորեն կապված գործառույթների (ֆունկցիաներ) զարգացման անբավարարություն կամ ուշացում, (գ) կայուն ընթացք՝ առանց ռեմիսիաների և ռեցիդիվների: Դեպքերի մեծ մասում տուժում են հետևյալ ֆունկցիաները՝ խոսքը, տեսատարածական ունակությունները և շարժումների կոորդինացիան: Սովորաբար ուշացումը կամ անբավարարությունն արտահայտված են այնքան վաղ, որքան հնարավոր է դրանք հավաստիորեն հայտնաբերել և աստիճանաբար նվազում են երեխայի տարիքային աճին զուգահեռ, չնայած թեթև անբավարարությունը հաճախ մնում է նաև հասուն տարիքում:

F80 Խոսքի զարգացման յուրահատուկ խանգարումներ

Խանգարումներ, որոնց ժամանակ, սկսած զարգացման ամենավաղ փուլերից, տուժում է լեզվային հմտությունների ձեռք բերման նորմալ ընթացքը: Այդ վիճակներն անմիջականորեն չեն առնչվում նյարդաբանական և խոսքի մեխանիզմների խանգարումներին, զգայական անբավարարությանը, մտավոր հետամնացությանը կամ շրջակա միջավայրի գործոններին:

Խոսքի և լեզվի զարգացման յուրահատուկ խանգարումները հաճախ ուղեկցվում են հարակից այնպիսի խնդիրներով, ինչպիսիք են՝ կարդալու և հնչյունների

արտասանության դժվարությունները, միջանձնային հարաբերությունների խանգարումները, հուզական և վարքի խանգարումները:

F80.0 Խոսքի արտաբերման յուրահատուկ խանգարում

Չարգացման յուրահատուկ խանգարում է, որի ժամանակ երեխայի խոսքում օգտագործվող հնչյունները տարիքին համապատասխանող մտավոր ունակությունների մակարդակից ցածր են, բայց խոսքի ունակության մակարդակը նորմալ է:

Չարգացման հետ կապված՝

- հնչյունաբանական խանգարում
- խոսքի արտաբերման խանգարում

Դիսլալիա

Խոսքի արտաբերման ֆունկցիոնալ խանգարում

Թլվատություն (lalling) (առաջնալեզվային «լ», «ռ» և «ր» հնչյունների արտաբերման խանգարում)

Բացառությամբ՝

խոսքի արտաբերման անբավարարության հետևանքով՝

- աֆազիայի՝ ԱՀՃ (R47.0)
- ապրաքսիայի՝ ԱՀՃ (R48.2)
- լսողության կորստի (H90-H91)
- մտավոր հետամնացության (F70-F79)

խոսքի զարգացման խանգարման՝

- արտահայտչական (էքսպրեսիվ) (F80.1)
- ընկալման (ռեցեպտիվ) (F80.2)

F80.1 Արտահայտչական խոսքի խանգարում

Չարգացման հետ կապված յուրահատուկ խանգարում, որի ժամանակ երեխայի խոսակցական լեզուն օգտագործելու ունակությունը գտնվում է իր տարիքի համեմատությամբ ավելի ցածր մտավոր մակարդակում, սակայն լեզուն հասկանալի գտնվում է տարիքային նորմայի սահմաններում:

Արտաբերման (արտասանման) անկանոնությունները կարող են լինել կամ բացակայել:

Չարգացման հետ կապված դիսֆազիա կամ աֆազիա, արտահայտչական տիպ:

Բացառությամբ՝

էպիլեպսիայի հետ զուգակցված ձեռքբերովի աֆազիայի (Լանդաու-Կլեֆներ) (Landau-Kleffner) (F80.3)

դիսֆազիայի կամ աֆազիայի՝

- ԱՀՃ (R47.0)
- զարգացման հետ կապված, ընկալման (ռեցեպտիվ) տիպ (F80.2)

ընտրողական մուտիզմի (F94.0)

մտավոր հետամնացության (F70-F79)

զարգացման պերվազիվ խանգարումների (F84.-)

F80.2 Ընկալման (ռեցեպտիվ) խոսքի խանգարում

Չարգացման հետ կապված յուրահատուկ խանգարում, որի ժամանակ խոսքը հասկանալու երեխայի ունակությունը գտնվում է ավելի ցածր մակարդակում, քան երեխայի տարիքն է: Այս դեպքում նկատելի տուժում են լեզվի օգտագործման բոլոր կողմերը և առկա են հնչյունների արտաբերման շեղումներ:

Բնածին լսողական անընկալունակություն

Չարգացման հետ կապված՝

- աֆազիա և դիսֆազիա, ընկալման (ռեցեպտիվ) տիպ
- Վեռնիկեի (Wernicke) աֆազիա

Բառային խլություն (լսողական վերբալ ազնոզիա)

Բացառությամբ՝

էպիլեպսիայի հետ զուգակցված ձեռքբերովի աֆազիայի (Լանդաու-Կլեֆների) (Landau-Kleffner) (F80.3)

աուտիզմի (F84.0-F84.1)

դիսֆազիայի և աֆազիայի՝

- ԱՀՃ (R47.0)
- զարգացման, արտահայտչական (էքսպրեսիվ) տիպ (F80.1)

ընտրողական մուտիզմի (F94.0)

խլության պատճառով խոսքի թերզարգացման (H90-H91)

մտավոր հետամնացության (F70-F79)

F80.3 Ձեռքբերովի աֆազիա էպիլեպսիայի ժամանակ (Լանդաու-Կլեֆների) (Landau-Kleffner)

Խանգարում, որի ժամանակ նախկինում խոսքի նորմալ զարգացում ունեցող երեխան կորցնում է խոսքն ընկալելու, հասկանալու և արտաբերման ունակությունները, բայց պահպանվում է ընդհանուր բանականությունը: Խանգարման սկիզբն ուղեկցվում է էլեկտրաուղեղագրի (ԷՈւԳ) նոպայաձև (պարոքսիզմային) շեղումներով: Հիվանդների մեծ մասը ունենում է էպիլեպտիկ նոպաներ: Խանգարումը սովորաբար սկսվում է 3-7 տարեկան հասակում, իսկ երեխայի խոսելու ունակությունների կորուստը տևում է մի քանի օր կամ շաբաթներ: Նոպաների սկսվելու և խոսքի կորստի միջև ժամանակային կապը խիստ տարբեր է, և մեկը մյուսին նախորդելու պարբերականությունը կարող է տատանվել մի քանի ամսից մինչև երկու տարի:

Խանգարման հնարավոր պատճառ է համարվում գլխուղեղի բորբոքային ախտահարումը (էնցեֆալիտ): Հիվանդների մոտ 2/3-ը մնում են լեզվի ընկալման քիչ թե շատ ծանր անբավարարությամբ:

Բացառությամբ՝

Աֆազիայի՝

- ԱՀՃ (R47.0)
- աուտիզմի ժամանակ (F84.0-F84.1):
- մանկական հասակի դեզինտեգրատիվ խանգարումների հետևանքով (F84.2-F84.3)

F80.8 Խոսքի և լեզվի զարգացման այլ խանգարումներ

Սվսվախոսություն (lispng) (սուլական «ս» և «զ» հնչյունների արտաբերման խանգարում) (F80.8)

F80.9 Խոսքի և լեզվի զարգացման այլ խանգարում՝ չճշտված

Լեզվի/խոսքի խանգարում ԱՀՃ

F81 Ուսումնական ունակությունների զարգացման յուրահատուկ խանգարումներ

Խանգարումներ, որոնց դեպքում զարգացման վաղ շրջանից սկսած խաթարվում է հմտությունների ձեռքբերման նորմալ հաջորդականությունը: Սա ուղղակի սովորելու հնարավորության պակասի հետևանք չէ: Այն միայն մտավոր հետամնացության արդյունք կամ գլխուղեղի վնասվածքի կամ հիվանդության հետևանք չէ:

F81.0 Կարդալու յուրահատուկ խանգարում

Խանգարման հիմնական ախտանիշը կարդալու ունակության զարգացման յուրահատուկ և զգալի արտահայտված խանգարումն է, ինչը բացառապես չի կարելի բացատրել մտավոր կարողությունների մակարդակով, տեսողության սրության կամ դպրոցում անհամապատասխան ուսուցման հետ կապված

խնդիրներով: Խանգարված կարող են լինել կարդացածը հասկանալու, կարդացած բառը ճանաչելու ունակությունը, կարդալու խոսքային և կարդալու ժամանակ պահանջող խնդիրների լուծման ունակությունները: Այս խանգարման հետ սովորաբար համակցվում են ուղղագրության դժվարությունները, որոնք հաճախ պահպանվում են նաև դեռահաս տարիքում, անգամ եթե կա կարդալու որոշակի առաջխաղացում:

Կարդալու զարգացման յուրահատուկ խանգարում ունեցող անձանց մոտ անամնեզում հաճախ նշվում են խոսքի ունակությունների զարգացման կամ լեզվային բառապաշարի խանգարումներ: Դպրոցում ուսուցման տարիներին սովորական են համարվում հուզական կամ վարքային շեղումները:

«Վետադարձ կարդալը»

Չարգացման դիսլեքսիա

Կարդալու յուրահատուկ հապաղում (հետ մնալը)

Բացառությամբ՝

ալեքսիայի՝ ԱՀՃ (R48.0)

դիսլեքսիայի՝ ԱՀՃ (R48.0)

հուզական խանգարումների ֆոնի վրա երկրորդային բնույթի ձեռքբերովի կարդալու դժվարությունների (F93)

F81.1 Ուղղագրության յուրահատուկ խանգարում

Խանգարում, որի հիմնական նշանը ուղղագրության (spelling) ունակությունների զարգացման յուրահատուկ և բավականին արտահայտված անբավարարությունն է՝ անամնեզում կարդալու յուրահատուկ խանգարման բացակայության պարագայում: Սա չի կարող բացատրվել ինտելեկտի ցածր մակարդակով, տեսողության սրության կամ դպրոցում ոչ համարժեք ուսուցման հետ կապված խնդիրների առկայությամբ: Խանգարումը վերաբերում է ինչպես խոսքը տառերով ճիշտ արտասանելու, այնպես էլ բառերը ճիշտ գրելու ունակություններին:

Ուղղագրության յուրահատուկ հապաղում (առանց կարդալու խանգարման)

Բացառությամբ՝

ագրաֆիայի՝ ԱՀՃ (R48.8)

ուղղագրության դժվարությունների՝

- կապված կարդալու խանգարման հետ (F81.0)
- ոչ համարժեք ուսուցման հետևանքով (Z55.8.)

F81.2 Հաշվելու ունակությունների յուրահատուկ խանգարում

Խանգարումը ներառում է թվաբանական ունակությունների յուրահատուկ անբավարարություն, որը չի կարող բացատրվել միայն մտավոր հետամնացությամբ կամ դպրոցում ոչ համարժեք ուսուցմամբ: Անբավարարությունն ավելի շատ վերաբերում է հիմնական թվաբանական գործողությունների՝ գումարման, հանման, բազմապատկման և բաժանման կատարմանը, քան ավելի վերացական մաթեմատիկական ունակություններին, որոնք պահանջվում են հանրահաշվում, եռանկյունաչափությունում, երկրաչափությունում կամ բարդ հաշվարկների ժամանակ:

Չարգացման հետ կապված՝

- ակալկուլիա
- հաշվի (թվաբանական) խանգարում
- Գերստմանի (Gerstmann) համախտանիշ

Բացառությամբ՝

ակալկուլիայի՝ ԱՀՃ (R48.8)

հաշվելու (թվաբանական) դժվարությունների՝

- կապված կարդալու կամ ուղղագրության խանգարման հետ (F81.1)
- ոչ համարժեք ուսուցման հետևանքով (Z55.8)

F81.3 Ուսումնական ունակությունների խառը խանգարում

Խանգարումների վատ ուրվագծված մնացորդային խումբ, որոնց ժամանակ առկա է ինչպես թվաբանական, այնպես էլ կարդալու և ուղղագրության հմտությունների զգալի անբավարարություն, որը չի կարելի բացառապես բացատրել միայն մտավոր հետամնացությամբ կամ դպրոցում ոչ համարժեք ուսուցմամբ:

Այս դասը պետք է կիրառել այն խանգարումների համար, որոնք միաժամանակ բավարարում են F81.2 և F81.0 կամ F81.1 ենթադասերի չափանիշներին:

Բացառությամբ՝

յուրահատուկ՝

- թվաբանական ունակությունների խանգարման (F81.2)
- կարդալու խանգարման (F81.0)
- ուղղագրության խանգարման (F81.1)

F81.8 Ուսումնական ունակությունների զարգացման այլ խանգարումներ

Արտահայտչական (էքսպրեսիվ) գրի զարգացման խանգարում

F81.9 Ուսումնական ունակությունների զարգացման խանգարում՝ չճշտված

Գիտելիքներ ձեռք բերելու անկարողություն՝ ԱՀՃ

Ուսուցման՝

- անկարողություն՝ ԱՀՃ
- խանգարում՝ ԱՀՃ

F82 Շարժողական գործառույթի զարգացման յուրահատուկ խանգարում

Խանգարում, որի հիմնական նշանն է հանդիսանում շարժողական համակարգման զարգացման զգալի իջեցումը, որը չի կարող բացատրվել միայն սովորական մտավոր հետամնացությամբ կամ որևիցե յուրահատուկ բնածին կամ ձեռքբերովի նյարդաբանական խանգարումով: Սակայն մեծամասամբ մանրակրկիտ կլինիկական հետազոտումը հայտնաբերում է նյարդաբանական զարգացման անհասության այնպիսի նշաններ, ինչպիսիք են՝ առանց հենարանի՝ ազատ դիրքում վերջույթների խորեանման շարժումները, հայելանման շարժումները և զուգակցված շարժողական այլ նշաններ, ինչպես նաև նուրբ և խոշոր շարժումների համակարգման (կոորդինացիա) խանգարումներ:

Ներառյալ՝

ոչ ճկուն երեխայի համախտանիշ զարգացման հետ կապված՝

- կոորդինացիայի խանգարում
- դիսպրաքսիա

Բացառությամբ՝

քայլվածքի և շարժունակության խանգարումների (R26.-)

կոորդինացիայի անբավարարության (R27.-)

կոորդինացիայի անբավարարության

- երկրորդային՝ մտավոր հետամնացության ժամանակ (F70-F79)

F83 Հոգեբանական զարգացման յուրահատուկ խառը խանգարումներ

Այս մնացորդային դասը նախատեսված է այն խանգարումների համար, որոնք խառն են իրենց բնույթով՝ ներառելով խոսքի և լեզվի, ուսումնական հմտությունների և

շարժողական գործառույթի զարգացման յուրահատուկ խանգարումներ, որոնցից և ոչ մեկը չի գերակշռում այն չափով, որ թույլ տար խանգարումներից որևիցե մեկը հաստատել որպես հիմնական ախտորոշում:

Այս խառը դասը պետք է կիրառել միայն այն դեպքում, երբ առկա նշված յուրահատուկ խանգարումների նշանները մեծ չափով համընկնում են (իրար են ծածկում): Այդ խանգարումները, սովորաբար, բայց ոչ միշտ, կապված են ճանաչողական ֆունկցիաների ընդհանուր անբավարարության որոշակի աստիճանի հետ:

Այսպիսով, տվյալ դասը պետք է կիրառել այն դեպքերում, երբ կա F80.-, F81.- և F82. դասերի երկու կամ ավել չափանիշներին համապատասխանող դիսֆունկցիաներ:

F84 Հոգեբանական զարգացման տարածված (պերվազիվ) խանգարումներ

Խանգարումների խումբ է, որը բնորոշվում է սոցիալական փոխհարաբերություններում և հաղորդակցման ոլորտում որակական շեղումներով, ինչպես նաև հետաքրքրությունների և գործողությունների սահմանափակ, ստերեոտիպային և կրկնվող դրսևորումներով: Այդ որակական փոփոխությունները հանդիսանում են անհատի գործունեության համընդհանուր գիծ և դիտվում են բոլոր իրավիճակներում:

Տվյալ խանգարումների հետ զուգակցված բժշկական վիճակի և մտավոր հետամնացության նույնականացման անհրաժեշտության դեպքում կիրառել լրացուցիչ ծածկագիր:

F84.0 Մանկական աուտիզմ

Ջարգացման պերվազիվ խանգարումների տեսակ, որը բնորոշվում է՝ (ա) մինչև երեք տարեկան հասակը արտահայտվող ախտաբանական կամ անբավարար զարգացմամբ, (բ) ոչ նորմալ գործառնության բնորոշ դրսևորումներով հոգեախտաբանության բոլոր երեք ոլորտներում՝ փոխադարձ սոցիալական հարաբերությունների, հաղորդակցության և սահմանափակ, ստերեոտիպային և կրկնվող վարքի:

Ի լրումն այս յուրահատուկ ախտորոշիչ նշանների՝ սովորական է մի շարք ոչ յուրահատուկ այնպիսի խնդիրների առկայությունը, ինչպիսիք են՝ վախը (ֆոբիա), քնի, սննդի ընդունման խանգարումները, զայրույթի պոռթկումները և հարձակողականությունը (իր նկատմամբ):

Աուտիկ խանգարում

Մանկական՝

- աուտիզմ
- փսիխոզ

Կանների (Kanner) համախտանիշ

Բացառությամբ՝

աուտիստիկ փսիխոպաթիայի (F84.5)

F84.1 Ատիպիկ աուտիզմ

Ջարգացման պերվազիվ խանգարման տեսակ է, որը մանկական աուտիզմից տարբերվում է կամ խանգարման սկզբի տարիքով, կամ մանկական աուտիզմի ախտորոշման համար անհրաժեշտ ախտաբանական խանգարումների եռյակի բացակայությամբ:

Այս ենթադասը պետք է կիրառել այն ժամանակ, երբ ախտաբանական կամ անբավարար զարգացումն ի հայտ է գալիս միայն երեք տարեկանից հետո և հոգեախտաբանության 3 ոլորտներից մեկում կամ երկուսում անբավարար են աուտիզմի ախտորոշման համար անհրաժեշտ և միաժամանակ բավականաչափ ցուցադրելի շեղումների թիվը (այդ ոլորտներն են՝ փոխադարձ սոցիալական

հարաբերություններ, հաղորդակցություն և սահմանափակ, ստերեոտիպային և կրկնվող վարք), չնայած այլ ոլորտ(ներ)ում առկա բնորոշ խանգարումներին:
Ատիպիկ աուտիզմը ավելի հաճախ զարգանում է խորը հետամնաց կամ խոսքի ընկալման զարգացման ծանր յուրահատուկ խանգարում ունեցող անհատների մոտ:

Մանկական ատիպիկ փսիխոզ

Աուտիզմի նշաններով մտավոր հետամնացություն

Մտավոր հետամնացությունը նույնականացնելու անհրաժեշտության դեպքում կիրառել F70-79 լրացուցիչ ծածկագրերը:

F84.2 Ռետտի (Rett) համախտանիշ

Մինչ այժմ միայն աղջիկների մոտ հայտնաբերվող վիճակ է, որի ժամանակ ավելի վաղ նորմալ զարգացումը բարդանում է խոսքի, հենաշարժողական և ձեռքերով օգտվելու հմտությունների մասնակի կամ լրիվ կորստով՝ միաժամանակ ուղեկցվելով գլխի աճի դանդաղումով: Խանգարումներն առաջանում են կյանքի 7-24 ամիսների ընթացքում: Բնորոշ է ձեռքերի նպատակային շարժումների կորուստը, ձեռքերի ստերեոտիպային շրջանաձև շարժումները և ուժեղացած շնչառությունը (հիպերվենտիլյացիա): Սոցիալական և խաղային զարգացումը կանգ է առնում, սակայն սոցիալական հետաքրքրությունները դեռևս մնում են պահպանված: Չորս տարեկան հասակում սկսում է զարգանալ խորեաթետոիդ շարժումներով ուղեկցվող մարմնի ատաքսիան և ապրաքսիան: Գրեթե միշտ հաջորդում է ծանր մտավոր հետամնացությունը:

F84.3 Մանկական հասակի դեզինտեգրատիվ այլ խանգարումներ

Զարգացման տարածված խանգարում, որին բնորոշ է, մինչև խանգարման նշանների ի հայտ գալը, լիովին նորմալ զարգացման շրջանի առկայությունը, որին հետագայում՝ մի քանի ամսվա ընթացքում հաջորդում է զարգացման տարբեր ոլորտներում ձեռքբերած հմտությունների արտահայտված կորուստը: Սովորաբար դա ուղեկցվում է շրջապատի նկատմամբ հետքրքրության լրիվ կորստով, ստերեոտիպային, մոնոտոն շարժողական վարքով և սոցիալական ու հաղորդակցության ոլորտներում աուտիզմին նմանվող խանգարումներով: Որոշ դեպքերում կարող է նշված լինել այս խանգարման պատճառային կապը էնցեֆալոպաթիայի հետ, բայց ախտորոշումը պետք է հիմնվի վարքի առանձնահատկությունների վրա:

Մանկական թուլամտություն (Dementia infantilis)

Դեզինտեգրատիվ փսիխոզ

Հելլերի (Heller) համախտանիշ

Համակեցության (սիմբիոտիկ) փսիխոզ

Խանգարման հետ կապված նյարդաբանական հիվանդությունները նույնականացնելու անհրաժեշտության դեպքում կիրառվում է լրացուցիչ ծածկագիր:

Բացառությամբ՝

Ռետտի համախտանիշի (F84.2)

F84.4 Մտավոր հետամնացությամբ և ստերեոտիպ շարժումներով զուգակցվող գերակտիվ խանգարում

Վատ ձևակերպված, անորոշ նոզոլոգիայի խանգարում է: Այս խումբը նախատեսված է արտահայտված գերակտիվություն, ուշադրության խանգարում, ինչպես նաև ստերեոտիպային վարք ցուցաբերող մտավոր հետամնացությամբ երեխաների խմբի համար (մտավոր զարգացման ցուցանիշը ցածր 35-ից): Նրանց վիճակը չի լավանում խթանիչ դեղերից (ի տարբերություն մտավոր զարգացման նորմալ ցուցանիշով երեխաների), իսկ նշանակման պահին կարող

են ցուցաբերել ծանր դիսֆորիկ ռեակցիա (երբեմն՝ հոգեշարժողական հետամնացության հետ միասին): Դեռահասային տարիքում գերակտիվությունը թերակտիվությամբ փոխարինվելու միտում ունի (բնորոշ չէ նորմալ բանականությամբ գերշարժուն երեխաներին): Այս համախտանիշը հաճախ կապված է զարգացման ընդհանուր (գլոբալ) կամ յուրահատուկ տարբեր հապաղումների հետ: Հայտնի չէ, թե որքանով է վարքագծային մոդելը պայմանավորված մտավոր զարգացման ցածր ցուցանիշով կամ ուղեղի օրգանական ախտահարմամբ:

F84.5 Ասպերգերի (Asperger) համախտանիշ

Անհայտ նոզոլոգիայի խանգարում, որը բնութագրվում է աուտիզմին բնորոշ փոխադարձ սոցիալական հարաբերությունների որակական անկանոնություններով, զուգակցվելով հետաքրքրությունների և զբաղմունքների (գործողությունների) սահմանափակ, ստերեոտիպային և կրկնվող դրսևորումներով:

Աուտիզմից տարբերվում է նրանով, որ բացակայում է խոսքի և ճանաչողական զարգացման ընդհանուր հապաղումը կամ հետամնացությունը: Այս խանգարումը հաճախ համակցվում է անվարժ կամ ոչ սահուն շարժումների հետ:

Արտահայտված է դեռահասային և հասուն տարիքում վերը նշված խանգարումների պահպանման միտումը: Հասուն տարիքի սկզբնական շրջանում պարբերաբար լինում են փսիխոտիկ էպիզոդներ:

Աուտիստիկ փսիխոպաթիա

Շիզոֆրենիա խանգարում մանկական տարիքում

F84.8 Զարգացման տարածված (պերվազիվ) այլ խանգարումներ

F84.9 Զարգացման տարածված (պերվազիվ) խանգարում՝ չճշտված

F88 Հոգեբանական զարգացման այլ խանգարումներ

Ներառյալ՝

Զարգացման ագնոզիա

F89 Հոգեբանական զարգացման խանգարում՝ չճշտված

Ներառյալ՝

Զարգացման խանգարում՝ ԱՀԾ

ՍՈՎՈՐԱԲԱՐ ՄԱՆԿԱԿԱՆ ԵՎ ԴԵՌԱՀԱՍՈՒԹՅԱՆ ՏԱՐԻՔՈՒՄ ՍԿՍՎՈՂ ՎԱՐՔԱՅԻՆ ԵՎ ՀՈՒՋԱԿԱՆ ԽԱՆԳԱՐՈՒՄՆԵՐ (F90–F98)

F90 Գերշարժումային (հիպերկինետիկ) խանգարումներ

Խանգարումների խումբ, որը բնորոշվում է վաղ սկզբով (սովորաբար կյանքի առաջին հինգ տարիների ընթացքում), մտավոր կենտրոնացում պահանջող գործունեության կայունության բացակայությամբ և, առանց մինչև վերջ հասցնելու, մեկ գործից մյուսին անցնելու հակումով: Միաժամանակ նշվում է անկազմակերպ, անկառավարելի և չափից ավելի ակտիվություն: Կարող են միանալ և որոշ այլ խանգարումներ:

Հիպերկինետիկ խանգարումներով երեխաները հաճախ լինում են հուսահատ և մղումային (իմպուլսիվ), կանոնների չմտածված խախտումների հետևանքով հակված են դժբախտ պատահարների և կարգապահական նկատողությունների՝ մինչ կգիտակցեն իրենց հանդուգն վարքը:

Մեծերի հետ հարաբերություններում հաճախ անզուսպ են, առանց սովորական զգուշության և զսպվածության: Մյուս երեխաները նրանց չեն սիրում, և նրանք կարող են հայտնվել մեկուսացման մեջ: Ճանաչողական ֆունկցիայի նվազումը տարածված երևույթ է, իսկ շարժողական և խոսքի զարգացման յուրահատուկ հապաղումները անհամամասնորեն հաճախ են հանդիպում: Երկրորդական բարդությունները ներառում են հակահասարակական վարքը և ցածր ինքնագնահատականը:

Բացառությամբ՝

- տագնապային խանգարումների (F41.-)
- տրամադրության (աֆեկտիվ) խանգարումների (F30-F39)
- զարգացման պերվազիվ (ընդհանուր, տարածված) խանգարումների (F84.-)
- շիզոֆրենիայի (F20.-)

F90.0 Ուշադրության և ակտիվության խանգարումներ
ուշադրության պակասի (դեֆիցիտ) խանգարում՝ զուգակցված գերակտիվության հետ
ուշադրության պակասի և գերակտիվության խանգարում
ուշադրության պակասի համախտանիշ՝ զուգակցված գերակտիվության հետ

Բացառությամբ՝

վարքի խանգարման հետ զուգակցված գերշարժումային խանգարման (F90.1)

F90.1 Վարքի գերշարժումային (հիպերկինետիկ) խանգարում
Գերշարժումային խանգարում՝ զուգակցված վարքի խանգարման հետ

F90.8 Գերշարժումային այլ խանգարումներ

F90.9 Գերշարժումային խանգարում՝ չճշտված
Մանկական կամ դեռահասային տարիքի գերշարժումային ռեակցիա՝ ԱՀՃ
Գերշարժումային համախտանիշ՝ ԱՀՃ

F91 Վարքի խանգարումներ

Խանգարումներ, որոնք բնորոշվում են չշփվող, հարձակողական կամ հանդուգն վարքի կրկնվող, կայուն գծերով: Այդպիսի վարքը կարելի է գնահատել որպես տարիքային սոցիալական խանգարումների գերազույն արտահայտում, սակայն այն կարող է լինել ավելի ծանր, քան սովորական մանկական անհնազանդությունը կամ դեռահասային անկարգապահությունը, և կարող է տևել զգալի ժամանակ (վեց ամիս և ավել):

Վարքի այդպիսի խանգարման նշանները կարող են լինել նաև այլ հոգեկան վիճակների ախտանիշեր: Այդ դեպքում նախընտրությունը պետք է տալ հիմնական ախտորոշմանը: Վարքի օրինակները, որոնց վրա հիմնվում է ախտորոշումը, ներառում են չափից դուրս կռվարարությունը և ծաղրելու ձգտումը, դաժանությունը այլ մարդկանց և կենդանիների նկատմամբ, գույքի լուրջ վնասումը, հրկիզումները, գողությունը, մշտական կեղծությունը, դպրոցում դասերը բաց թողնելը և տնից փախուստները, սովորաբար գրգռվածության հաճախակի և ծանր բռնկումները, անհնազանդությունը:

Վերը նշված ցանկացած նշանի առկայությունը, երբ այն վառ է արտահայտված, բավարար է ախտորոշման համար, սակայն առանձին հակասոցիալական գործողությունները չեն կարող հիմք ծառայել դրա համար:

Բացառությամբ՝

- տրամադրության (աֆեկտիվ) խանգարումների (F30-F39)
- զարգացման պերվազիվ խանգարումների (F84.-)
- շիզոֆրենիայի (F20.-)
- այն դեպքերի, երբ վարքի խանգարումը զուգակցվում է՝
 - հուզական խանգարումների հետ (F92.-)
 - գերշարժումային խանգարումների հետ (F90.1)

- F91.0 Ընտանեկան շրջանում սահմանափակվող վարքի խանգարում
 Վարքի խանգարում, որը բնորոշվում է հակասոցիալական և ագրեսիվ վարքով (այլ ոչ միայն ընդդիմադիր, հանդուգն, հարաբերությունները խզող վարք), որի ժամանակ վարքի շեղումը լրիվ կամ գրեթե լրիվ սահմանափակվում է տան և ընտանիքի անդամների կամ ամենամոտ հարազատների փոխհարաբերությունների շրջանակներում: Այս խանգարման ախտորոշումը պահանջում է F91 դասի չափանիշների լրիվ համալիրը, նույնիսկ ծնող-երեխա փոխհարաբերությունների ծանր խանգարումը ինքնին չի հանդիսանում բավարար՝ ախտորոշման համար:
- F91.1 Վարքի ոչ սոցիալականացված խանգարում
 Վարքի խանգարում, որը բնորոշվում է կայուն հակասոցիալական կամ ագրեսիվ վարքով (լրիվ համապատասխանող F91- դասի չափանիշներին, այլ ոչ թե ընդդիմադիր, հանդուգն, հարաբերությունները խզող վարքագծերն ընդգրկող), այլ երեխաների հետ հարաբերություններում անհատի մոտ զգալի արտահայտված անկանոնություններով:
 Վարքի խանգարում, մեկուսացած ագրեսիվ տիպ
 Ոչ սոցիալականացված ագրեսիվ վարք
- F91.2 Վարքի սոցիալականացված խանգարում
 Խանգարում, որը ներառում է կայուն հակասոցիալական կամ ագրեսիվ վարք (լրիվ համապատասխանող F91.- դասի չափանիշներին, այլ ոչ միայն ընդդիմադիր, հանդուգն, հարաբերությունները խզող վարքագծերն ընդգրկող) և հանդիպում է հասակակիցների խմբում հիմնականում լավ ինտեգրված անհատների մոտ:
 Վարքի խանգարում, խմբակային տիպ
 Խմբակային օրինազանցություն
 Օրինազանցություն՝ հանցախմբի անդամության պայմաններում
 Գողություն ուրիշների ընկերակցությամբ
 Անփութություն դպրոցում, բացակայություններ՝ դասերից
- F91.3 Հակադրության հրահրող խանգարում
 Վարքի խանգարում, որը սովորաբար հանդիպում է փոքր տարիքի երեխաների մոտ և հիմնականում բնորոշվում է արտահայտված հանդգնությամբ, չենթարկվելով, հարաբերությունները խզող վարքով, որը չի ներառում իրավախախտ գործողություններ, հարձակողական կամ հակասոցիալական վարքի ավելի ծայրահեղ ձևեր: Ախտորոշումը պահանջում է լրիվ համապատասխանություն F91.- դասի չափանիշներին, անգամ եթե չարաճճիության կամ չենթարկվելու ծանր ձևերն ինքնին բավական չեն ախտորոշման համար: Անհրաժեշտ է պահպանել զգուշություն՝ այս դասը կիրառելուց առաջ, հատկապես ավելի մեծ տարիքի երեխաների նկատմամբ, քանի որ կլինիկորեն նշանակալի վարքի խանգարումը սովորաբար ուղեկցվում է պարզապես հանդգնությունը, չենթարկվելը կամ հարաբերությունները խզող վարքը գերազանցող հակասոցիալական կամ ագրեսիվ վարքով:
- F91.8 Վարքի այլ խանգարումներ
- F91.9 Վարքի խանգարում՝ չճշտված
 Մանկական՝
 - վարքագծային խանգարում՝ ԱՀԾ
 - վարքի խանգարում՝ ԱՀԾ

F92 Վարքի և հույզերի (էմոցիաների) խառը խանգարումներ

Այս խումբը բնորոշվում է ցայտուն արտահայտված դեպրեսիայի, կայուն ագրեսիվ, հակասոցիալական կամ հանդուգն վարքի, տագնապի և այլ հուզական խանգարումների համակցությամբ:

Դրանք պետք է համապատասխանեն ինչպես մանկական տարիքում վարքի խանգարումների (F91.-), այնպես էլ մանկական տարիքի հուզական խանգարումների (F93.-) կամ հասուն տարիքին բնորոշ ներոտիկ խանգարումների (F40-F48), տրամադրության խանգարումների (F30-F39) չափանիշներին:

F92.0 Վարքի դեպրեսիվ խանգարում

Այս ենթադասը նախատեսում է վարքի խանգարման (F91.-) և տրամադրության կայուն արտահայտված ընկճման (F32.-) համակցություն, որն արտահայտվում է այնպիսի ախտանիշերով, ինչպիսիք են՝ չափից ավելի տառապանքը, ամենօրյա գործունեության նկատմամբ հետաքրքրությունների և բավականության կորուստը, ինքնամեղադրումը և հուսահատությունը: Կարող են լինել նաև քնի և ախորժակի խանգարումներ:

Վարքի խանգարում՝ դասակարգված F91.- դասում, զուգակցված F32.- դասում
դասակարգված դեպրեսիվ խանգարման հետ

F92.8 Վարքի և հույզերի խառը այլ խանգարումներ

Այս դասը նախատեսում է մանկական տարիքում վարքի խանգարումների (F91.-) համակցություն կայուն արտահայտված այնպիսի հուզական ախտանիշերի հետ, ինչպիսիք են՝ անհանգստությունը, մոլեգնությունը, կաշունությունը, դեպրեսոնալիզացիան, դեռեալիզացիան, ֆոբիաները կամ հիպոխոնդրիան:

F91.- դասում դասակարգված վարքի խանգարում՝ համակցված հետևյալի հետ՝

- (F93.-) դասում նշված հուզական խանգարում
- (F40-F48) դասերում նշված ներոտիկ խանգարում

F92.9 Վարքի և հույզերի խառը խանգարում՝ չճշտված

F93 Հուզական խանգարումներ, որոնց սկիզբը յուրահատուկ է մանկական հասակին

Հիմնականում ավելի շատ նորմալ զարգացման դրսևորումների չափազանցված արտահայտություններն են, քան որակական առումով ախտաբանական շեղումներ:

Զարգացման շրջանին համապատասխանությունը հանդիսանում է այն հանգուցային ախտորոշիչ չափանիշը, որն օգտագործվում է մանկական հասակին յուրահատուկ այս հուզական խանգարումները ներոտիկ խանգարումներից տարբերակելու համար (F40-F48):

Բացառությամբ՝

այն դեպքերի, երբ զուգակցված են վարքի խանգարման հետ (F92.-)

F93.0 Բաժանմամբ պայմանավորված տագնապային խանգարում երեխաների մոտ

Սա պետք է ախտորոշել, երբ բաժանման վախը ստեղծում է տագնապի կենտրոնացում, և երբ այդպիսի տագնապն առաջին անգամ ի հայտ է գալիս կյանքի առաջին տարիներին: Բաժանումից առաջացած նորմալ անհանգստությունից տվյալ խանգարումը տարբերվում է արտահայտվածության անսովոր աստիճանով կամ ծանրությամբ (ներառյալ սովորական տարիքից հետո դրա կայուն տևողությունը), և երբ այդ տագնապը ստեղծում է սոցիալական գործունեության զգալի խնդիրներ:

Բացառությամբ՝

տրամադրության (աֆեկտիվ) խանգարումների (F30-F39)

ներոտիկ խանգարումների (F40-F48)

մանկական տարիքի ֆոբիկ տագնապային խանգարման (F39.1)

մանկական տարիքի սոցիալական տագնապային խանգարման (F93.2)

F93.1 Ֆորիկ տագնապային խանգարում մանկական տարիքում

Վախեր մանկական տարիքում, որոնք բնորոշում են զարգացման որոշակի փուլի ընդգծված յուրահատկությունը և ի հայտ են գալիս (որոշակի չափով) երեխաների մեծ մասի մոտ, բայց ոչ նորմալ արտահայտվածության աստիճանով: Մյուս վախերը, որոնք առաջանում են մանկական տարիքում, բայց չեն հանդիսանում հոգեւոցիալական զարգացման նորմալ մաս (օրինակ՝ ագորաֆորիա), պետք է ծածկագրել F40-F48 բաժնի համապատասխան դասում:

Բացառությամբ՝

Գեներալիզացված (համատարածուն) տագնապային խանգարման (F41.1)

F93.2 Սոցիալական տագնապային խանգարում մանկական տարիքում

Այս խանգարմանը բնորոշ են անձանոթ անձանց հանդեպ վախը և նոր, տարօրինակ կամ սոցիալապես սպառնալից իրավիճակներում առաջացած սոցիալական տագնապը կամ անհանգստությունը: Այս դասը պետք է կիրառել միայն այն դեպքում, եթե այդպիսի վախերն առաջանում են կյանքի վաղ տարիներին, ունեն արտահայտվածության անսովոր աստիճան և ուղեկցվում են սոցիալական գործունեության խնդիրներով:

Մանկական հասակի կամ դեռահասային խուսափման խանգարում

F93.3 Սիբլինգային (սիբսային) մրցակցության խանգարում

Երեխայի հուզական խանգարման որոշ աստիճան, որը սովորաբար առաջանում է իրենից անմիջապես փոքր եղբոր (քրոջ) ծնվելուց հետո: Այն ցուցաբերում են վաղ տարիքի երեխաներից շատերը: Սիբսերի (քույր, եղբայր) միջև մրցակցության արտահայտմամբ խանգարումը պետք է ակտորոշել միայն այն դեպքում, երբ խանգարման աստիճանը և տևողությունը վիճակագրորեն անսովոր են և կապված են սոցիալական փոխհարաբերության շեղումների հետ: Սիբսերի խանդ

F93.8 Մանկական տարիքի հուզական այլ խանգարումներ

Նույնականացման խանգարում

Գերտագնապային խանգարում

Բացառությամբ՝

մանկական տարիքի սեռական նույնականացման խանգարման (F64.2)

F93.9 Մանկական տարիքի հուզական խանգարում՝ չճշտված

F94 Սոցիալական գործունեության խանգարումներ, որոնց սկիզբը բնորոշ է մանկական տարիքին

Խանգարումների բավական տարաբնույթ խումբ է, որոնց ընդհանուր գիծ են հանդիսանում զարգացման ընթացքում առաջացող սոցիալական գործունեության շեղումները: Բայց դրանք (ի տարբերություն զարգացման պերվազիվ խանգարումների) առաջնային ձևով չեն բնորոշվում գործունեության բոլոր ոլորտները ներգրավող ակնհայտ կոնստիտուցիոնալ սոցիալական անկարողությամբ կամ անբավարարությամբ: Շատ դեպքերում միջավայրի լուրջ այլասերումները կամ զրկանքները հավանաբար էական դեր են խաղում այս խանգարումների էթիոլոգիայում:

F94.0 Ընտրողական մուտիզմ

Բնորոշվում է հուզականությամբ պայմանավորված խոսքի արտահայտված այնպիսի ընտրողականությամբ (սելեկտիվությամբ), ինչպիսին երեխան ցուցաբերում է խոսքային ունակությունները որոշ իրավիճակներում, բայց ի վիճակի չէ այդպես խոսել այլ (որոշակի) իրավիճակներում: Խանգարումը սովորաբար կապված է անձի նկատելի առանձնահատկությունների հետ, որոնք

ներառում են սոցիալական անհանգստությունը, ինքնամփոփությունը, դյուրազգացությունը կամ դիմադրողականությունը:

Ընտրողական (սելեկտիվ) մուտիզմ

Բացառությամբ՝

զարգացման պերվազիվ խանգարումների (F84.-)

շիզոֆրենիայի (F20.-)

խոսքի և լեզվի զարգացման յուրահատուկ խանգարումների (F80.-)

վաղ մանկական հասակում բաժանման վախի բաղադրիչ մաս կազմող անցողիկ մուտիզմի (F93.0)

F94.1 Մանկական տարիքի կապվածության ռեակտիվ խանգարում

Սկսվում է կյանքի առաջին հինգ տարիների ընթացքում և բնորոշվում է մանկական սոցիալական փոխհարաբերությունների մոդելի կայուն շեղումներով, որոնք կապված են հուզական խանգարումների հետ և իրենցից ներկայացնում են շրջակա իրավիճակի փոփոխությունների նկատմամբ ռեակցիաներ (օրինակ՝ վախ, գերզգուշավորություն, հասակակիցների հետ սոցիալական վատ փոխհարաբերություններ, իր և ուրիշների նկատմամբ ագրեսիվություն, տառապանք և, որոշ դեպքերում, աճի կանգ): Համախտանիշը հավանաբար առաջանում է որպես ծնողների կողմից երեխայի խնամքի լրիվ բացակայության, անտեսման, բռնության կամ դաժան վերաբերմունքի անմիջական արդյունք:

Այս խանգարմանն ուղեկցող սնուցվածության խանգարման (քաշի պակասի) կամ դանդաղած աճը նույնականացնելու անհրաժեշտության դեպքում կիրառվում է լրացուցիչ ծածկագիր:

Բացառությամբ՝

Ասպերգերի (Asperger) համախտանիշի (F84.5)

մանկական հասակի ապարգելակված կապվածության խանգարման (F94.2)

դաժան վերաբերմունքի համախտանիշի (T74)

ընտրողական կապվածության մոդելի նորմալ (թույլատրելի) փոփոխությունների մանկական տարիքում սեռական կամ ֆիզիկական բռնության, որը հանգեցնում է հոգեւոցիալական խնդիրների (Z61.4-Z61.6)

F94.2 Մանկական տարիքի կապվածության ապարգելակված խանգարում

Ոչ նորմալ սոցիալական գործունեության մասնակի դրսևորում է, որն առաջանում է կյանքի առաջին հինգ տարիների ընթացքում և ունի պահպանվելու միտում՝ անկախ շրջակա միջավայրի պայմանների արտահայտված փոփոխություններից, այն է՝ ցրված, ոչ ընտրողաբար կենտրոնացած կապվածության ձգտող վարքագիծ, իր նկատմամբ ուշադրություն պահանջող և չտարբերակված ընկերական վարք, հասակակիցների հետ վատ կարգավորված փոխհարաբերություններ:

Ըստ հանգամանքների՝ կարող են միանալ հուզական և վարքագծային խանգարումներ:

Փսիխոպաթիա կապվածության անբավարարությունից

Մանկական փակ տիպի հաստատության համախտանիշ

Բացառությամբ՝

Ասպերգերի (Asperger) համախտանիշի (F84.5)

երեխաների հոսպիտալիզմի (F43.2)

գերշարժումային (հիպերկինետիկ) խանգարման (F90.-)

մանկական տարիքում կապվածության ռեակտիվ խանգարման (F94.1)

F94.8 Մանկական տարիքում սոցիալական գործունեության այլ խանգարումներ

F94.9 Մանկական տարիքում սոցիալական գործունեության խանգարում՝ չճշտված

F95 Տիկեր (տիկային խանգարումներ)

Համախտանիշեր, որոնց գերակշռող արտահայտությունն են տիկի (ջղակծկում) որոշ ձևեր: Տիկը իրենից ներկայացնում է ակամա, արագ, կրկնվող, ոչ ռիթմիկ շարժումներ (սովորաբար ներառում են սահմանափակ մկանային խմբեր) կամ ձայնային հնչյուն, որոնք առաջանում են հանկարծակի և չունեն որոշակի նպատակ: Տիկերն ունեն անհաղթահարելիության միտում, սակայն սովորաբար դրանք կարող են ճնշվել տարբեր տևողության ժամանակահատվածներում: Դրանք ուժեղանում են սթրեսից և անհետանում են քնած վիճակում: Սովորական պարզ շարժողական տիկերը ներառում են թարթելը, պարանոցի ջղաձգումները, ուսերի թափահարումը և դեմքի ծամաձուրությունները: Սովորական պարզ ձայնային տիկերը ներառում են հազալը (կոկորդ մաքրելը), հաչոցանման ձայները, փնչացնելը, սուլոցը: Սովորական բարդ շարժողական տիկերը ներառում են ինքն իրեն հարվածելը, թռչկոտելը և ցատկելը: Սովորական բարդ ձայնային տիկերը ներառում են հատուկ բառերի կրկնությունը և, երբեմն, հասարակության մեջ անընդունելի (հաճախ անպարկեշտ) բառերի (կոպրոլալիա) և սեփական ձայների կամ բառերի կրկնությունը (պալիլալիա):

F95.0 Անցողիկ տիկային խանգարում

Համապատասխանում է տիկային խանգարումների ընդհանուր չափանիշներին, սակայն տիկերը պահպանվում են ոչ ավելի, քան 12 ամիս: Տիկերը սովորաբար արտահայտվում են թարթելով, դեմքը ծամաձուռելով և գլխի թափահարումով:

F95.1 Քրոնիկ շարժողական կամ ձայնային (վոկալ) տիկեր

Համապատասխանում է տիկային խանգարումների ընդհանուր չափանիշներին: Առկա են շարժողական կամ ձայնային (բայց ոչ երկուսը միասին) տիկեր, որոնք կարող են լինել կամ հատուկենտ, կամ բազմակի (հաճախ բազմակի) և տևում են ավելի, քան մեկ տարի:

F95.2 Զուգակցված ձայնային և բազմակի շարժողական տիկային խանգարում (դե լա Տուրետի համախտանիշ) (de la Tourette)

Տիկային խանգարման տեսակ, որի ժամանակ կան կամ եղել են բազմաթիվ շարժողական տիկեր և մեկ կամ ավելի ձայնային տիկեր, չնայած չկա անհրաժեշտություն դրանց միաժամանակյա առաջացման համար: Խանգարումը սովորաբար սաստկանում է դեռահասային տարիքում և միտված է պահպանվել չափահաս տարիքում: Ձայնային տիկերը բազմակի են՝ հանկարծակի կրկնվող պայթյունային ձայնարկություններ, հազալու, խոխոացնելու ձայներ, ինպես նաև կարող է լինել անպարկեշտ բառերի և արտահայտությունների օգտագործում: Երբեմն միանում է ժեստերի կրկնությունը (էխոպրաքսիա), որը նույնպես կարող է կրել անպարկեշտ բնույթ (կոպրոպրաքսիա):

F95.8 Այլ տիկային խանգարումներ

F95.9 Տիկային խանգարում՝ չճշտված

Տիկ՝ ԱՀԾ

F98 Այլ հուզական և վարքի խանգարումներ, որոնք սովորաբար սկսվում են մանկական և դեռահասային տարիքում

Խանգարումների տարասեռ խումբ է, որոնց ընդհանուր բնորոշ գիծը մանկական տարիքում սկսվելն է, մինչդեռ դրանք միմյանցից տարբեր են շատ առումներով: Որոշ վիճակներ հանդիսանում են հստակ բնութագրված համախտանիշեր, իսկ մյուսները՝ ընդամենը ախտանիշերի համալիրներ, որոնց անհրաժեշտ է ներառել այս դասում իրենց հաճախականության և հոգեւոցիալական խնդիրների հետ ունեցած կապի, ինչպես նաև այլ համախտանիշերի մեջ ներառվելու անհնարինության պատճառով:

Բացառությամբ՝

- շունչը պահելու (աֆեկտ-շնչական) նոպաների (R06.8)
- մանկական տարիքի սեռական նոյնականացման խանգարման (F64.2)
- Կլեյն-Լևինի (Kleine-Levin) համախտանիշի (G47.8)
- օբսեսիվ-կոմպուլսիվ խանգարման (F42)
- հուզական խնդիրների հետևանքով քնի խանգարումների (F51)

F98.0 Ոչ օրգանական էնուրեզ

Խանգարում, որը բնորոշվում է ակամամիզությամբ ցերեկը կամ գիշերը, որը չի համապատասխանում անհատի տարիքին, և որը չի հանդիսանում որևիցե նյարդային հիվանդության, էպիլեպսիայի նոպայի կամ միզուղիների որևիցե անկանոնության հետևանքով միզապարկի գործունեության նկատմամբ անբավարար հսկողության հետևանք:

Էնուրեզը (ակամամիզությունը) կարող է առկա լինել ծննդյան օրվանից կամ ի հայտ գալ միզապարկի գործունեությունը հսկելու ունակության ձեռքբերումից հետո: Ակամամիզությունը կարող է կապված լինել կամ չլինել ավելի խորը հուզական կամ վարքի խանգարման հետ:

- Ակամամիզություն (առաջնային) (երկրորդային) ոչ օրգանական բնույթի Ֆունկցիոնալ էնուրեզ
- Հոգեծին (փսիխոգեն) էնուրեզ
- Անմիզապահություն՝ ոչ օրգանական ծագման

Բացառությամբ՝

էնուրեզի՝ ԱՀՃ (R32)

F98.1 Ոչ օրգանական էնկոպրեզ

Կրկնվող, կամավոր կամ ակամա կղկղում, սովորաբար նորմալ կամ գրեթե նորմալ կազմավորված կղանքով, այն տեղերում, որոնք անհատին շրջապատող սոցիալ-մշակութային միջավայրում նախատեսված չեն այդ նպատակի համար: Խանգարումը կարող է հանդես գալ որպես վաղ մանկության շրջանում նորմալ համարվող անկղապահության ախտաբանական շարունակություն, կամ որպես աղիների գործունեության նկատմամբ արդեն ձեռք բերված հսկողության հետագա կորստի հետևանք, կամ էլ կարող է ներառել դիտավորյալ կղում անհամապատասխան վայրերում՝ չնայած աղիների գործունեության նորմալ ֆիզիոլոգիական հսկողության առկայությանը: Վիճակը կարող է հանդիպել որպես միախտանիշ խանգարում, կամ այն կարող է ավելի ընդարձակ համարվող հուզական (F93.-) կամ վարքի (F91.-) խանգարման մաս կազմել:

- Ֆունկցիոնալ էնկոպրեզ
- Ոչ օրգանական ծագման անկղապահություն
- Հոգեծին (փսիխոգեն) էնկոպրեզ

Էնկոպրեզի հետ գոյություն ունեցող փորկապության պատճառը նույնականացնելու անհրաժեշտության դեպքում կիրառվում է լրացուցիչ ծածկագիր:

Բացառությամբ՝

էնկոպրեզի՝ ԱՀՃ (R15)

F98.2 Սնունդ ընդունելու խանգարում վաղ մանկական հասակում և երեխաների մոտ

Սնունդ ընդունելու խանգարման բազմազան դրսևորումներ, որոնք սովորաբար բնորոշ են վաղ հասակի երեխաներին: Խանգարման հիմնական արտահայտություններն են սննդից հրաժարվելը և ոչ մի օրգանական հիվանդություն չունեցող երեխայի ծայրաստիճան քմահաճ, տարօրինակ կամ չարաճճի վարքագիծը՝ անհրաժեշտ քանակի և որակի սննդի և բավականաչափ փորձառու խնամողի առկայության պայմաններում: Դրան կարող է միանալ կամ չմիանալ «մաստակ ծամելու» («որոճալու») գործողությունը՝ ռումինացիան

(կրկնվող ռեգուրգիտացիա կամ որձկում՝ առանց սրտխառնոցի և ստամոքսաղիքային հիվանդության):

Վաղ մանկական հասակի ռումինացիա («որոճում»)

Բացառությամբ՝

Նյարդային անորեքսիայի և սննդի ընդունման (ուտելու) այլ խանգարումների (F50)

կերակրմանն առնչվող՝

- կերակրման և սննդի ներմուծման դժվարությունների (R63.3)
- նորածնի կերակրման խնդիրների (P92)

վաղ հասակի մանուկների կամ երեխաների կողմից ուտելու համար ոչ պիտանի նյութեր ուտելը (pica) (F98.3)

F98.3 Ուտելու համար ոչ պիտանի նյութեր ուտելը (pica) վաղ հասակի մանուկների և երեխաների կողմից

Ոչ սննդային նյութեր (օրինակ՝ հող, կավիճ, ներկի ծեփեր, այլ) ուտելու կայուն ձգտում: Դա կարող է լինել լայն տարածված հոգեկան խանգարմանը (ինչպիսին աուտիզմն է) բնորոշ ախտանիշերից մեկը կամ կարող է արտահայտվել որպես հարաբերականորեն ինքնուրույն հոգեախտաբանական վարքագիծ: Միայն այս վերջին դեպքն է դասակարգված տվյալ ենթադասում:

Խեղաթյուրված ախորժակի այս ֆենոմենն ավելի շատ տարածված է մտավոր հետամնացություն ունեցող երեխաների մոտ: Եվ, եթե միաժամանակ առկա է մտավոր հետամնացություն, հիմնական ախտորոշումը պետք է ընտրվի F70-F79 բաժնի դասերից:

F98.4 Շարժումների ստերեոտիպային խանգարում

Ինքնական կրկնվող, միօրինակ, ֆունկցիոնալ նշանակություն չունեցող (հաճախ ռիթմիկ) շարժումներ, որոնք չեն հանդիսանում որևիցե ախտորոշված հոգեկան կամ նյարդային հիվանդության բաղկացուցիչ մաս: Այն դեպքում, երբ այդպիսի շարժումները հանդիսանում են որևիցե հիվանդության ախտանիշեր, պետք է ծածկագրվի միայն հիմնական հիվանդությունը: Ինքնավնասման չհանգեցնող այդ շարժումները ներառում են մարմնի և գլխի օրորումը (ճոճումը), մազերը քաշելը և փաթաթելը, մատներով կտկտացնելը, ծափ տալը: Հիվանդին վնաս հասցնող ստերեոտիպային գործողությունները ներառում են՝ կրկնվող հարվածներ գլխով, հարվածներ դեմքին, մատն աչքը մտցնելը, ձեռքերի, շրթունքների կամ մարմնի այլ մասերի կծոտում: Այդպիսի ստերեոտիպային շարժումներով խանգարումները հաճախ կապված են մտավոր հետամնացության հետ (երբ դա առկա է, պետք է ծածկագրել երկու վիճակները): Եթե մատն աչքը մտցնելը դիտվում է անբավարար տեսողությամբ երեխայի մոտ, անհրաժեշտ է ծածկագրել երկու վիճակներն էլ: Ըստ որում, մատն աչքը մտցնելը ծածկագրվում է այս դասով, իսկ տեսողության խանգարումը՝ համապատասխան սոմատիկ հիվանդության ծածկագրով:

Ստերեոտիպային (սովորության) խանգարում

Բացառությամբ՝

ակամա ոչ նորմալ շարժումների (R25.-)

օրգանական ծագման շարժողական խանգարումների (G20-G25)

եղունգների կրծոտման (F98.8)

քթի քշփորման (F98.8)

ավելի ընդարձակ հոգեկան խանգարման մաս կազմող ստերեոտիպերի (F00-F95)

մատը ձեռքի դեպքի (F98.8)

տիկային խանգարումների (F95.-)

տրիխոտիլոմանիայի (F63.3)

F98.5 Կակազություն

Խոսքի խանգարում, որը բնութագրվում է ձայների, վանկերի կամ բառերի հաճախակի կրկնումով կամ երկարացմամբ, կամ հաճախակի երկմտանքներով կամ դադարներով, որոնք ընդհատում են խոսքի ռիթմիկ ընթացքը (սահունությունը): Այն պետք է դասակարգել որպես խանգարում միայն այն դեպքում, երբ այնքան ծանր է արտահայտված, որ խանգարում է խոսքի սահունությունը:

Բացառությամբ՝

խառնաշփոթ (շնչակտուր) խոսքի (F98.6)

տիկային խանգարումների (F95.-)

F98.6 Խառնաշփոթ խոսք

Խոսքի արագ տեմպ, որն ուղեկցվում է սահունության անկումով, սակայն առանց կրկնությունների կամ երկմտանքների, և արտահայտված է ծանրության այնպիսի աստիճանով, որը հանգեցնում է խոսքի հասկանալիության (պարզորոշության, հստակության) նվազմանը: Խոսքը խառնաշփոթ է և ոչ ռիթմիկ՝ ուղեկցվելով արագ և ընդհատվող պոռթկումներով, որոնց արդյունքում խանգարվում է նախադասությունների ու արտահայտությունների ճիշտ կառուցումը:

Բացառությամբ՝

կակազության (F98.5)

տիկային խանգարումների (F95.-)

F98.8 Այլ ճշտված հուզական խանգարումներ և սովորաբար մանկական և

դեռահասային տարիքում սկսված վարքի խանգարումներ

Ուշադրության պակասի (դեֆիցիտ) համախտանիշ՝ առանց գերակտիվության

Անզուսպ մաստուրբացիա

Եղունգների կրծոտում

Քթի քչկորում

Մատի ծծում

F98.9 Հուզական և վարքի չճշտված խանգարումներ, որոնք սովորաբար սկսվում են

մանկական և դեռահասային տարիքում

ՉՃՇՏՎԱԾ ՀՈԳԵԿԱՆ ԽԱՆԳԱՐՈՒՄՆԵՐ

(F99-F99)

F99 Հոգեկան խանգարում՝ առանց հավելյալ ճշգրտան

Ներառյալ՝

հոգեկան հիվանդություն՝ ԱՀԾ

Բացառությամբ՝

օրգանական հոգեկան խանգարման՝ ԱՀԾ (F06.9)

ԳԼՈՒԽ VI ՆՅԱՐԴԱՅԻՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԻ ՀԻՎԱՆԴՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

(ՋԻ00 - ՋԻ99) (G00 - G99)

Բացառությամբ՝

պերինատալ շրջանում ծագող որոշ վիճակների (P00-P96)
որոշ վարակիչ և մակաբուժային հիվանդությունների (A00-B99)
հղիության, ծննդաբերության և հետծննդաբերական շրջանի բարդությունների
(O00-O99)
բնածին արատների, դեֆորմացիաներ և քրոմոսոմային անկանոնությունների
(Q00-Q99)
ներգատական, սնուցման և նյութափոխանակության հիվանդությունների (E00-
E90)
վնասվածքների, թունավորումների և արտաքին պատճառների ազդեցության
որոշ այլ հետևանքների (S00-T98)
նորագոյացությունների (C00-D48)
կլինիկական և լաբորատոր հետազոտություններով հայտնաբերած
ախտանիշերի, նշանների և նորմայից շեղումների՝ այլ դասերում
չդասակարգված (R00-R99)

Սույն գլուխը ներառում է հետևյալ բաժինները՝

G00-G09 Կենտրոնական նյարդային համակարգի բորբոքային հիվանդություններ
G10-G14 Կենտրոնական նյարդային համակարգն առաջնային ձևով ախտահարող
համակարգային ապաճումներ (ատրոֆիաներ)
G20-G26 Արտաբրգային (էքստրապիրամիդային) և շարժողական խանգարումներ
G30-G32 Նյարդային համակարգի այլ դեգեներատիվ հիվանդություններ
G35-G37 Կենտրոնական նյարդային համակարգի դեմիելինիզացնող հիվանդություններ
G40-G47 Էպիլոգային և պարոքսիզմային խանգարումներ
G50-G59 Նյարդի, նյարդարմատի և հյուսակի ախտահարումներ
G60-G64 Բազմանյարդախտություն (պոլինևրոպաթիա) և ծայրամասային նյարդային
համակարգի այլ խանգարումներ
G70-G73 Մկանանյարդային միակցման (սինապս) և մկանի հիվանդություններ
G80-G83 Ուղեղային պարալիզ (մանկական) և այլ պարալիտիկ համախտանիշեր
G90-G99 Նյարդային համակարգի այլ խանգարումներ

Աստիճանաված են հետևյալ դասերը՝

G01* Մենինգիտ՝ մանրէային (բակտերիալ) հիվանդությունների ժամանակ՝ այլ
դասերում դասակարգված
G02* Մենինգիտ՝ այլ դասերում դասակարգված այլ վարակիչ և մակաբուժային
հիվանդությունների ժամանակ՝
G05* Էնցեֆալիտ, միելիտ և էնցեֆալոմիելիտ՝ այլ դասերում դասակարգված
հիվանդությունների ժամանակ
G07* Ներգանգային և ներողնաշարային արքցես (թարախակույտ) և գրանուլոմա՝ այլ
դասերում դասակարգված հիվանդությունների ժամանակ

- G13* Կենտրոնական նյարդային համակարգն առաջնային ձևով ախտահարող համակարգային ապաճումներ (ատրոֆիա)՝ այլ դասերում դասակարգված հիվանդությունների ժամանակ
- G22* Պարկինսոնիզմ՝ այլ դասերում դասակարգված հիվանդությունների ժամանակ
- G26* Արտաբրգային (էքստրապիրամիդային) և շարժողական խանգարումներ՝ այլ դասերում դասակարգված հիվանդությունների ժամանակ
- G32* Նյարդային համակարգի այլ դեգեներատիվ հիվանդություններ՝ այլ դասերում դասակարգված հիվանդությունների ժամանակ
- G46* Գլխուղեղի անոթային համախտանիշեր՝ ուղեղի անոթային հիվանդությունների ժամանակ
- G53* Գանգային նյարդերի ախտահարումներ՝ այլ դասերում դասակարգված հիվանդությունների ժամանակ
- G55* Նյարդարմատի և հյուսակի սեղմում (ճնշում)՝ այլ դասերում դասակարգված հիվանդությունների ժամանակ
- G59* Միանյարդախտություն (մոնոնևրոպաթիա)՝ այլ դասերում դասակարգված հիվանդությունների ժամանակ
- G63* Բազմանյարդախտություն (պոլինևրոպաթիա)՝ այլ դասերում դասակարգված հիվանդությունների ժամանակ
- G73* Մկանանյարդային միակցման և մկանի հիվանդություններ՝ այլ դասերում դասակարգված հիվանդությունների ժամանակ
- G94* Գլխուղեղի այլ խանգարումներ՝ այլ դասերում դասակարգված հիվանդությունների ժամանակ
- G99* Նյարդային համակարգի այլ խանգարումներ՝ այլ դասերում դասակարգված հիվանդությունների ժամանակ

**ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ՆՅԱՐԴԱՅԻՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԻ ԲՈՐԲՈՔԱՅԻՆ
ՀԻՎԱՆԴՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ
(G00-G09)**

***G00 Մանրէային (բակտերիա) մենինգիտի՝ այլ դասերում չդասակարգված
Ներառյալ՝***

- արախնոիդիտը
 - լեպտոմենինգիտը
 - մենինգիտը
 - պախիմենինգիտը
- } մանրէային

Բացառությամբ՝

մանրէային

- մենինգոէնցեֆալիտի (G04.2)
- մենինգոմիելիտի (G04.2)

G00.0 Գրիպոզ մենինգիտ

Մենինգիտ՝ հարուցված հեմոֆիլուս ինֆլուէնցայով (*Haemophilus influenza*)

G00.1 Պնևմոկոկային մենինգիտ

G00.2 Ստրեպտոկոկային մենինգիտ

G00.3 Ստաֆիլոկոկային մենինգիտ

G00.8 Այլ մանրէային մենինգիտ

Մենինգիտ՝ հարուցված

- Աղիքային ցուպիկով
- Ֆրիդլենդերի բացիլով
- Կլեբսիելայով

G00.9 Մանրէային մենինգիտ՝ չճշտված
Մենինգիտ՝

- թարախային՝ ԱՀՃ
- թարախածին՝ ԱՀՃ
- թարախակալված՝ ԱՀՃ

**G01* Մենինգիտ՝ այլ դասերում դասակարգված մանրէային հիվանդությունների
դեպքում**

Ներառյալ՝

Մենինգիտ՝ հետևյալ դեպքերում՝

- սիբիրյան խոց (A22.8†)
- գոնոկոկային (A54.8†)
- լեպտոսպիրոզ (A27.-†)
- լիստերիոզ (A32.1†)
- Լայմի հիվանդություն (A69.2†)
- մենինգոկոկային (A39.0†)
- նեյրոսիֆիլիս (A52.1†)
- սալմոնելային վարակ (A02.2†)
- սիֆիլիս՝
 - բնածին (A50.4†)
 - երկրորդային (A51.4†)
- տուբերկուլյոզային (A17.0†)
- տիֆանման տենդ (A01.0†)

Բացառությամբ՝

մենինգոէնցեֆալիտի և մենինգոմիելիտի՝ առաջացած այլ դասերում
դասակարգված մանրէային հիվանդությունների ժամանակ (G05.0*)

**G02* Մենինգիտներ՝ այլ դասերում դասակարգված վարակիչ և մակաբուծային
հիվանդությունների ժամանակ**

Բացառությամբ՝

մենինգոէնցեֆալիտի և մենինգոմիելիտի՝ այլ դասերում դասակարգված
վարակիչ և մակաբուծային հիվանդությունների ժամանակ (G05.1–G05.2*):

G02.0* Մենինգիտ՝ այլ դասերում դասակարգված վիրուսային հիվանդությունների
դեպքում

Մենինգիտ (վիրուսով հարուցված)՝

- ադենովիրուսային (A87.1†)
- էնտերովիրուսային (A87.0†)
- հերպես-վիրուսային (herpes simplex) (B00.3†)
- վարակային մոնոնուկլեոզ (B27.-†)
- կարմրուկ (B05.1†)
- խոզուկ (B26.1†)
- կարմրախտ (B06.0†)
- ջրծաղիկ (varicella) (B01.0†)
- գոտևորող որքին (herpes zoster) (B02.1†)

G02.1* Մենինգիտ՝ առաջացած միկոզների (սնկային վարակների) ժամանակ

Մենինգիտ հետևյալ դեպքերում՝

- կանդիդային (B37.5†)
- կոկցիդիոդոմիկոզ (B38.4†)
- կրիպտոկոկային (B45.1†)

- G02.8* Մենինգիտ՝ այլ դասերում դասակարգված ճշտված վարակիչ և մակաբուծային այլ հիվանդությունների ժամանակ
 Մենինգիտ՝ պայմանավորված
- աֆրիկյան տրիպանոսոմոզով (B56.-†)
 - Չագասի (Chagas) հիվանդությամբ (քրոնիկ) (B57.4†)

**G03 Մենինգիտ՝ պայմանավորված այլ և չճշտված պատճառներով
 Ներառյալ՝**

- արախնոիդիտը
 - լեպտոմենինգիտը
 - մենինգիտը
 - պախիմենինգիտը
- } այլ և չճշտված պատճառների հետևանքով առաջացած

Բացառությամբ՝

- մենինգոէնցեֆալիտի (G04.-)
 - մենինգոմիելիտի (G04.-)
- G03.0 Ոչ թարախածին մենինգիտ
 Ոչ մանրէային մենինգիտ
- G03.1 Քրոնիկ մենինգիտ
- G03.2 Բարորակ հետադարձ մենինգիտ (Mollaret)
- G03.8 Մենինգիտ՝ հարուցված այլ ճշտված պատճառներով
- G03.9 Մենինգիտ՝ չճշտված
 Արախնոիդիտ (ողնուղեղային)՝ ԱՀՃ

G04 Էնցեֆալիտ, միելիտ և էնցեֆալոմիելիտ

Ներառյալ՝

- սուր վերընթաց միելիտը
- մենինգոէնցեֆալիտը
- մենինգոմիելիտը

Բացառությամբ՝

- բարորակ միալգիկ էնցեֆալոմիելիտի (G93.3)
 - էնցեֆալոպաթիայի՝
 - ԱՀՃ (G93.4)
 - ալկոհոլային (G31.2)
 - թունավոր (տոքսիկ) (G92)
 - ցրված կարծրախտի (G35)
 - միելիտ՝
 - սուր լայնակի (G37.3)
 - ենթասուր մեռուկացնող (նեկրոտիկ) (G37.4)
- G04.0 Սուր դիսեմինացված (տարածուն) էնցեֆալիտ
- էնցեֆալիտ
 - էնցեֆալոմիելիտ
- } հետպատվաստումային
- Պատվաստանյութը նույնականացնելու անհրաժեշտության դեպքում կիրառվում է արտաքին պատճառների լրացուցիչ ծածկագիր (Գլուխ XX):
- G04.1 Արևադարձային (տրոպիկական) սպաստիկ պարապլեգիա
- G04.2 Մանրէային մենինգոէնցեֆալիտ և մենինգոմիելիտ՝ այլ դասերում չդասակարգված
- G04.8 Այլ էնցեֆալիտ, միելիտ և էնցեֆալոմիելիտ
 Հետվարակային էնցեֆալիտ և էնցեֆալոմիելիտ՝ ԱՀՃ
- G04.9 Էնցեֆալիտ, միելիտ և էնցեֆալոմիելիտ՝ չճշտված

G05* Էնցեֆալիտ, միելիտ և էնցեֆալոմիելիտ՝ այլ դասերում դասակարգված հիվանդությունների ժամանակ

Ներառյալ՝

մենինգոէնցեֆալիտը և մենինգոմիելիտը՝ այլ դասերում դասակարգված հիվանդությունների ժամանակ

G05.0* Էնցեֆալիտ, միելիտ և էնցեֆալոմիելիտ՝ այլ դասերում դասակարգված մանրէային հիվանդությունների ժամանակ

Էնցեֆալիտ, միելիտ կամ էնցեֆալոմիելիտ հետևյալ դեպքերում՝

- լիստերիոզի (G32.1†)
- մենինգոկոկային (G39.8†)
- սիֆիլիսի՝
 - բնածին (G50.4†)
 - ուշ (G52.1†)
- տուբերկուլյոզի (A17.8†)

G05.1* Էնցեֆալիտ, միելիտ և էնցեֆալոմիելիտ՝ այլ դասերում դասակարգված վիրուսային հիվանդությունների ժամանակ

Էնցեֆալիտ, միելիտ կամ էնցեֆալոմիելիտ՝ հետևյալ դեպքերում՝

- ադենովիրուսային (A85.1†)
- ցիտոմեգալովիրուսային (B25.8†)
- էնտերովիրուսային (A85.0†)
- հերպես-վիրուսային (herpes simplex) (B00.4†)
- ինֆլուենզա (J10.8†, J10.8†, J11.8†)
- կարմրուկ (B05.0†)
- խոզուկ (B26.2†)
- հետջրծաղիկային (B01.1†)
- կարմրախտ (B06.0†)
- գոտևորող որքին (zoster) (B02.0†)

G05.2* Էնցեֆալիտ, միելիտ և էնցեֆալոմիելիտ՝ այլ դասերում դասակարգված այլ վարակիչ և մակաբուծային հիվանդությունների ժամանակ

Էնցեֆալիտ, միելիտ կամ էնցեֆալոմիելիտ հետևյալ դեպքերում՝

- աֆրիկյան տրիպանոսոմոզի (B56.-†)
- Չագասի (Chagas) հիվանդության (քրոնիկ) (B57.4†)
- նեգլերիազի (ազատ ապրող ամեոբայից առաջացած մենինգիտի) (B60.2†)
- տոքսոպլազմոզի (B58.2†)

Էոզինոֆիլային մենինգոէնցեֆալիտի (B83.2†)

G05.8* Էնցեֆալիտ, միելիտ և էնցեֆալոմիելիտ՝ այլ դասերում դասակարգված այլ հիվանդությունների ժամանակ

Էնցեֆալիտ՝ համակարգային կարմիր գայլախտի ժամանակ (M32.1†)

G06 Ներգանգային և ներողնաշարային արքցես (թարախակույտ) և գրանուլոմա

Վարակային հարուցիչը նույնականացնելու անհրաժեշտության դեպքում կիրառվում է լրացուցիչ ծածկագիր (B95-B97):

G06.0 Ներգանգային արքցես և գրանուլոմա

Արքցես (էմբոլիկ)

- գլխուղեղի (ցանկացած մասի)

- ուղեղիկային
- ուղեղային
- ականջածին (օտոզեն)

Ներգանգային արքցես կամ գրանուլոմա

- վերկարծրենային (էպիդուրալ)
- արտակարծրենային (էքստրադուրալ)
- ենթակարծրենային (սուբդուրալ)

G06.1 Ներողնաշարային արքցես և գրանուլոմա Ողնուղեղի արքցես (էմբոլիկ) (ցանկացած մասի)

Ներողնաշարային արքցես և գրանուլոմա՝

- վերկարծրենային (էպիդուրալ)
- արտակարծրենային (էքստրադուրալ)
- ենթակարծրենային (սուբդուրալ)

G06.2 Արտակարծրենային (էքստրադուրալ) և ենթակարծրենային (սուբդուրալ) արքցես՝ չճշտված

G07* Ներգանգային և ներողնաշարային արքցես (թարախակույտ) և գրանուլոմա՝ առաջացած այլ դասերում դասակարգված հիվանդությունների ժամանակ

Ներառյալ՝

գլխուղեղի արքցեսը՝

- ամեոբային (A06.6†)
- գոնոկոկային (A54.8†)
- տուբերկուլյոզային (A17.8†)

Գլխուղեղի գրանուլոմա շիստոսոմոզի ժամանակ (B65.-†)

Տուբերկուլոմա՝

- գլխուղեղի (A17.8†)
- ուղեղաթաղանթների (A17.1†)

G08 Ներգանգային և ներողնաշարային ֆլեբիտ և թրոմբոֆլեբիտ

Ներառյալ՝

- Սեպտիկ՝
 - էմբոլիա
 - էնդոֆլեբիտներ
 - ֆլեբիտ
 - թրոմբոֆլեբիտ
 - մակարդուկագոյացում (թրոմբոզ)
- } գանգային կամ ներողնաշարային երակային ծոցերի կամ երակների

Բացառությամբ՝

ներգանգային ֆլեբիտի և թրոմբոֆլեբիտի

- բարդացնող՝
 - վիժումը, արտարգանդային կամ մոլայր հղիությունը (O00–O07, O08.7)
 - հղիությունը, ծննդաբերությունը և հետծննդաբերական շրջանը (O22.5, O87.3)

- ոչ թարախածին բնույթի (I 67.6)

ոչ թարախածին ներողնաշարային ֆլեբիտի և թրոմբոֆլեբիտի (G95.1)

G09 Կենտրոնական նյարդային համակարգի բորբոքային հիվանդությունների հետևանքներ

Ծանոթություն:

Այս դասը (G09) անհրաժեշտ է կիրառել G00-G08 դասերում առաջնակի ներառված (բացառությամբ աստղանիշով նշվածները) վիճակները նշելու համար՝ որպես այլ դասերում դասակարգված հետևանքների պատճառ: «Հետևանքներ» հասկացությունը ներառում է այնպիսի վիճակներ, որոնք ճշտված են որպես այդպիսին կամ որպես ուշացած ազդեցություններ կամ այնպիսիք, որոնք ի հայտ են եկել պատճառ հանդիսացող վիճակից մեկ տարի հետո կամ ավելի ուշ: Այս դասի կիրառման դեպքում պետք է հղում կատարվի 2-րդ հատորում բերված հիվանդության և մահացության ծածկագրման համապատասխան կանոններին և ուղեցույցներին:

Դրանք չպետք է օգտագործել կենտրոնական նյարդային համակարգի (ԿՆՀ) քրոնիկ բորբոքային հիվանդությունների դեպքում: Կիրառել միայն կենտրոնական նյարդային համակարգի (ԿՆՀ) ընթացիկ բորբոքային հիվանդությունների ժամանակ:

ԳԵՐԱԶԱՆՑԱՊԵՍ ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ՆՅԱՐԴԱՅԻՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳՆ ԱՆՏԱՀԱՐՈՂ ՀԱՄԱԿԱՐԳԱՅԻՆ ԱՏՐՈՖԻԱՆԵՐ (ԱՊԱՃՈՒՄՆԵՐ) (G10–G14)

G10 Հանրինգտոնի հիվանդություն

Ներառյալ՝

Հանտինգտոնի խորեան (Huntington)

G11 Ժառանգական ատաքսիա (ապակարգություն)

Բացառությամբ՝

ուղեղային պարալիզի (մանկական) (կաթված) (G80.-)

ժառանգական և իդիոպաթիկ նյարդախտության (նևրոպաթիա) (G60.)

նյութափոխանակության խանգարումների (E70–E90)

G11.0 Բնածին՝ ոչ հարաճուն (պրոգրեսիվ) ատաքսիա

G11.1 Վաղ ուղեղիկային ատաքսիա

Ծանոթություն:

Սկիզբը՝ սովորաբար մինչև 20 տարեկան հասակը:

Վաղ ուղեղիկային ատաքսիա՝ հետևյալ հիվանդությունների հետ ուղեկցվող՝

- էսենցիալ տրեմոր
- միոկլոնուս (Hunt-ի ատաքսիա)
- պահպանված ջլային ռեֆլեքսներ

Ֆրիդրեյխի ատաքսիա (աուտոսոմ-ռեցեսիվային)

X-կապակցված ռեցեսիվային ողնուղեղ-ուղեղիկային ատաքսիա

G11.2 Ուշ ուղեղիկային ատաքսիա

Ծանոթություն:

Սկիզբը՝ սովորաբար 20 տարեկանից հետո:

G11.3 Ուղեղիկային ատաքսիա՝ ԴՆԹ-ի շղթայի վերականգնման խանգարմամբ

Ատաքսիա տելեանգիէկտազիա (Լուի-Բարի համախտանիշ) (Louis-Bar)

Բացառությամբ՝

Կոկեյնի (Cockayne) համախտանիշի (Q87.1)

պիգմենտային քսերոդերմիայի (xeroderma pigmentosum) (Q82.1)

G11.4 Ժառանգական սպաստիկ պարապլեգիա

G11.8 Այլ ժառանգական ատաքսիաներ

G11.9 Ժառանգական ատաքսիա՝ ճշտված

ժառանգական ուղեղիկային՝

- ատաքսիա՝ ԱՀՃ

- դեգեներացիա
- հիվանդություն
- համախտանիշ

G12 Ողնուղեղային մկանային ատրոֆիա (ապաճում) և նմանատիպ համախտանիշեր

G12.0 Մանկական ողնուղեղային մկանային ատրոֆիա, I տիպ (Werdnig-Hoffman)

G12.1 Այլ ժառանգական ողնուղեղային մկանային ատրոֆիա

Հարաճուն (պրոգրեսիվ)՝ բուլբար պարալիզ երեխաների մոտ (Fazio-Londe)

Ողնուղեղային մկանային ատրոֆիա

- մեծերի ձև
- մանկական ձև, II տիպ
- դիստալ ձև
- պատանեկան, III տիպ (Kugelberg-Welander)
- թիակ-նրբոլոքային ձև (scapuloperoneal)

G12.2 Շարժիչ նեյրոնի հիվանդություն

Շարժիչ նեյրոնի ընտանեկան հիվանդություն

Կողմնային կարծրախտ՝

- ամիոտրոֆիկ
- առաջնային

Հարաճուն (պրոգրեսիվ)՝

- կոճղեզային (բուլբար) պարալիզ
- ողնուղեղային մկանային ատրոֆիա

G12.8 Այլ ողնուղեղային մկանային ատրոֆիաներ և նմանատիպ համախտանիշեր

G12.9 Ողնուղեղային մկանային ատրոֆիա՝ չճշտված

G13* Կենտրոնական նյարդային համակարգն առաջնային ձևով ախտահարող համակարգային ատրոֆիաներ՝ առաջացած այլ դասերում դասակարգված հիվանդությունների ժամանակ

G13.0* Պարանեոպլաստիկ ներոմիոպաթիա և ներոպաթիա (նյարդախտություն)

Կարցինոմատոզ ներոմիոպաթիա (C00-C97†)

Զգացողական պարանեոպլաստիկ ներոմիոպաթիա (Denny Brown) (C00-D48†)

G13.1* Կենտրոնական նյարդային համակարգն առաջնային ձևով ախտահարող այլ

համակարգային ատրոֆիա՝ առաջացած նեոպլաստիկ հիվանդությունների

(ուռուցքային, նորագոյացություններ) ժամանակ

Պարանեոպլաստիկ լիմբիկ էնցեֆալոպաթիա (Denny Brown) (C00-D48†)

G13.2* Կենտրոնական նյարդային համակարգն առաջնային ձևով ախտահարող այլ

համակարգային ատրոֆիա՝ առաջացած միքստեղենայի ժամանակ

(E00.1†, E03-†)

G13.8* Կենտրոնական նյարդային համակարգն առաջնային ձևով ախտահարող այլ

համակարգային ատրոֆիա՝ առաջացած այլ դասերում դասակարգված այլ

հիվանդությունների ժամանակ

G14 Հետպոլիոմիելիտիպային համախտանիշ

Ներառյալ՝

Հետպոլիոմիելիտիտային միելիտիկ համախտանիշը

Բացառությամբ՝

պոլիոմիելիտի հետևանքների (B91)

**ԱՐՏԱԲՐԳԱՅԻՆ (ԷՔՍՏՐԱՊԻՐԱՄԻԴԱԼ) ԵՎ ՇԱՐԺՈՂԱԿԱՆ ԽԱՆԳԱՐՈՒՄՆԵՐ
(G20-G26)**

G20 Պարկինսոնի հիվանդություն (Parkinson)

Ներառյալ՝

- հեմիպարկինսոնիզմը
- դողկոցային պարալիզը (Paralysis agitans)
- պարկինսոնիզմը կամ Պարկինսոնի հիվանդությունը՝
 - ԱՀՃ
 - իդիոպաթիկ
 - առաջնային

G21 Երկրորդային պարկինսոնիզմ

- G21.0 Չարորակ նեյրոլեպտիկ համախտանիշ
- Դեղամիջոցը նույնականացնելու անհրաժեշտության դեպքում կիրառվում է արտաքին պատճառների լրացուցիչ ծածկագիր (Գլուխ XX):
- G21.1 Դեղամիջոցներով հարուցված այլ երկրորդային պարկինսոնիզմ
- Դեղամիջոցը նույնականացնելու անհրաժեշտության դեպքում կիրառվում է արտաքին պատճառների լրացուցիչ ծածկագիր (Գլուխ XX):
- G21.2 Երկրորդային պարկինսոնիզմ՝ հարուցված այլ արտաքին գործոններով
- Արտաքին գործոնը նույնականացնելու անհրաժեշտության դեպքում կիրառվում է արտաքին պատճառների լրացուցիչ ծածկագիր (Գլուխ XX):
- G21.3 Հետէնցեֆալիտային պարկինսոնիզմ
- G21.4 Անոթային պարկինսոնիզմ
- G21.8 Այլ երկրորդային պարկինսոնիզմ
- G21.9 Երկրորդային պարկինսոնիզմ՝ չճշտված

G22* Պարկինսոնիզմ՝ այլ դասերում դասակարգված հիվանդությունների ժամանակ

Ներառյալ՝

- սիֆիլիսային պարկինսոնիզմը (A52.1†)

G23 Հիմնային հանգույցների այլ դեգեներատիվ հիվանդություններ

Բացառությամբ՝

- բազմահամակարգային դեգեներացիայի (G90.3)
- G23.0 Հալերվորդեն-Սպատցի (Hallervorden-Spatz) հիվանդություն
- Դժգույն գնդի (պալիդար) պիգմենտային դեգեներացիա
- G23.1 Հարաճուն (պրոգրեսիվ) վերկորիզային (սուպրանուկլեար) օֆթալմոպաթիա (Steele-Richardson-Olszewski)
- G23.2 Ստրիատոնիգրալ դեգեներացիա
- G23.8 Հիմնային հանգույցների այլ ճշտված դեգեներատիվ հիվանդություններ
- Հիմնային հանգույցների կալցիֆիկացիա
- G23.9 Հիմնային հանգույցների դեգեներատիվ հիվանդություններ՝ չճշտված

G24 Դիսպրոնիա

Ներառյալ՝

- դիսկինեզիա

Բացառությամբ՝

- աթետոիդ ուղեղային պարալիզի (G80.3)
- G24.0 Դիստոնիա՝ առաջացած դեղամիջոցներից
Դեղամիջոցը նույնականացնելու անհրաժեշտության դեպքում կիրառվում է արտաքին պատճառների լրացուցիչ ծածկագիր (Գլուխ XX):
- G24.1 Իդիոպաթիկ ընտանեկան դիստոնիա
Իդիոպաթիկ դիստոնիա՝ ԱՀՃ
- G24.2 Իդիոպաթիկ ոչ ընտանեկան դիստոնիա
- G24.3 Սպաստիկ ծուղվություն
- Բացառությամբ՝**
ծուղվության՝ ԱՀՃ (M43.6)
- G24.4 Իդիոպաթիկ բերան-դիմային (օրոֆագիա) դիստոնիա
Բերան-դիմային (օրոֆագիա) դիսկինեզիա՝ ԱՀՃ
- G24.5 Բլեֆարոսպազմ
- G24.8 Այլ դիստոնիա
- G24.9 Դիստոնիա՝ չճշտված
Դիսկինեզիա՝ ԱՀՃ

G25 Այլ արտաբրգային (էքստրապիրամիդային) և շարժողական խանգարումներ

- G25.0 Էսենցիալ տրեմոր (դոդ)
Ընտանեկան տրեմոր
- Բացառությամբ՝**
տրեմորի՝ ԱՀՃ (R25.1)
- G25.1 Տրեմոր՝ առաջացած դեղամիջոցներից
Դեղամիջոցը նույնականացնելու անհրաժեշտության դեպքում կիրառվում է արտաքին պատճառների լրացուցիչ ծածկագիր (Գլուխ XX):
- G25.2 Տրեմորի այլ ճշտված ձևեր
Ինտենցիոն տրեմոր
- G25.3 Միոկլոնուս
Դեղամիջոցներով հարուցված միոկլոնուս
Դեղամիջոցը նույնականացնելու անհրաժեշտության դեպքում կիրառվում է արտաքին պատճառների լրացուցիչ ծածկագիր (Գլուխ XX):
- Բացառությամբ՝**
դիմային միոկլիմիայի (G51.4)
միոկլոնիկ էպիլեպսիայի (G40.-)
- G25.4 Դեղամիջոցներով հարուցված խորեա
Դեղամիջոցը նույնականացնելու անհրաժեշտության դեպքում կիրառվում է արտաքին պատճառների լրացուցիչ ծածկագիր (Գլուխ XX):
- G25.5 Խորեայի այլ ձևեր
Խորեա՝ ԱՀՃ
- Բացառությամբ՝**
խորեայի՝ ԱՀՃ՝ սրտի ներգրավմամբ (I02.0)
Հանտինգտոնի խորեայի (G10)
ռևմատիկ խորեայի (I02.-)
Սիդենհամի խորեայի (I 02.-)
- G25.6 Դեղամիջոցներով հարուցված և օրգանական ծագման այլ տիկեր (ջղածություններ)
Դեղամիջոցը նույնականացնելու անհրաժեշտության դեպքում կիրառվում է արտաքին պատճառների լրացուցիչ ծածկագիր (Գլուխ XX):
- Բացառությամբ՝**

- Տուրետի (Ժիլ դե լա Տուրետ) համախտանիշի (F95.2)
տիկի (ջղաձգման)՝ ԱՀՃ (F95.9)
- G25.8 Այլ ճշտված արտաբրգային և շարժողական խանգարումներ
«Անհանգիստ ոտքերի» համախտանիշ
«Ռիգիդ մարդու» համախտանիշ
- G25.9 Արտաբրգային և շարժողական խանգարումներ՝ չճշտված

**G26* Արտաբրգային և շարժողական խանգարումներ՝ առաջացած այլ դասերում
դասակարգված հիվանդությունների դեպքում**

**ՆՅԱՐԴԱՅԻՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԻ ԱՅԼ ԴԵԳԵՆԵՐԱՏԻՎ ՀԻՎԱՆԴՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ
(G30-G32)**

G30 Ալցհեյմերի (Alzheimer) հիվանդություն

Ներառյալ՝

ծերունական և նախածերունական ձևերը

Բացառությամբ՝

ծերունական՝

- ուղեղի դեգեներացիայի՝ այլ դասերում չդասակարգված (G31.1)
- դեմենիցիայի՝ ԱՀՃ (F03)

ծերության՝ ԱՀՃ (R54)

G30.0 Ալցհեյմերի հիվանդություն՝ վաղ սկզբով

Ծանոթություն:

Հիվանդության սկիզբը՝ սովորաբար մինչև 65 տարեկան հասակը:

G30.1 Ալցհեյմերի հիվանդություն՝ ուշ սկզբով

Ծանոթություն:

Հիվանդության սկիզբը՝ սովորաբար 65 տարեկանից հետո:

G30.8 Ալցհեյմերի հիվանդության այլ տեսակ

G30.9 Ալցհեյմերի հիվանդություն՝ չճշտված

**G31 Նյարդային համակարգի այլ դեգեներատիվ հիվանդություններ՝ այլ դասերում
չդասակարգված**

Բացառությամբ՝

Ռեյի (Rey) համախտանիշի (G93.7)

G31.0 Ուղեղի սահմանափակ ատրոֆիա

Ճակատաքունքային դեմենցիա

Պիկի հիվանդություն

Հարաճուն (պրոգրեսիվ) մեկուսացված աֆազիա

G31.1 Ուղեղի ծերունական դեգեներացիա՝ այլ դասերում չդասակարգված

Բացառությամբ՝

Ալցհեյմերի հիվանդության (G30.-)

ծերության՝ ԱՀՃ (R54)

G31.2 Նյարդային համակարգի դեգեներացիա՝ ալկոհոլի հետևանքով

Ալկոհոլային՝

- ուղեղիկային
 - ատաքսիա (ապակարգություն)
 - դեգեներացիա
- ուղեղային դեգեներացիա
- էնցեֆալոպաթիա

- Վեգետատիվ նյարդային համակարգի դիսֆունկցիա՝ ալկոհոլի հետևանքով
- G31.8 Նյարդային համակարգի այլ ճշտված դեգեներատիվ հիվանդություններ
 Գորշ նյութի դեգեներացիա (Alpers)
 Լյուիի մարմնիկներով դեմենցիա (հիվանդություն)
 Ենթասուր մեռուկացնող էնցեֆալոպաթիա (Leigh)
- G31.9 Նյարդային համակարգի դեգեներատիվ հիվանդություն՝ չճշտված

G32* Նյարդային համակարգի այլ դեգեներատիվ խանգարումներ՝ այլ դասերում դասակարգված հիվանդությունների ժամանակ

- G32.0* Ողնուղեղի ենթասուր համակցված դեգեներացիա՝ այլ դասերում դասակարգված հիվանդությունների ժամանակ

Բացառությամբ՝

Ողնուղեղի ենթասուր համակցված դեգեներացիա՝ վիտամին B₁₂-ի անբավարարության ժամանակ (E53.8†)

- G32.8* Նյարդային համակարգի այլ ճշտված դեգեներատիվ խանգարումներ՝ այլ դասերում դասակարգված հիվանդությունների ժամանակ

ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ՆՅԱՐԴԱՅԻՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԻ ԴԵՄԻԵԼԻՆԻԶԱՑՆՈՂ ՀԻՎԱՆԴՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ (G35-G37)

G35 Ցրված սկլերոզ (կարծրախտ)

Բազմակի կարծրախտ՝

- ԱՀՃ
- ուղեղաբնի
- ողնուղեղի
- ցրված (բազմակի, բազմօջախ, դիսեմինացված)
- Գեներալիզացված (համատարածուն)

G36 Սուր ցրված դեմիելինիզացիայի այլ ձևեր

Բացառությամբ՝

հետվարակային էնցեֆալիտի և էնցեֆալոմիելիտի՝ ԱՀՃ (G04.8)

- G36.0 Օպտիկոնևրոմիելիտ (Neuromyelitis optica) (Devic)

Դեմիելինիզացիա՝ տեսողական նյարդի բորբոքման ժամանակ

Բացառությամբ՝

տեսողական նյարդի բորբոքման՝ ԱՀՃ (H46)

- G36.1 Սուր և ենթասուր հեմոռագիկ լեյկոէնցեֆալիտ (Hurst)

- G36.8 Այլ ճշտված սուր ցրված դեմիելինիզացիա

- G36.9 Սուր ցրված դեմիելինիզացիա՝ չճշտված

G37 Կենտրոնական նյարդային համակարգի այլ դեմիելինիզացնող հիվանդություններ

- G37.0 Դիֆուզ սկլերոզ (կարծրախտ)

Պերիաքսիալ էնցեֆալիտ

Շիլդերի (Schilder) հիվանդություն

Բացառությամբ՝

ադրենոլեյկոդիստրոֆիայի (Addison-Schilder) (E71.3)

- G37.1 Բրտամարմնի (corpus callosum) կենտրոնական դեմիելինիզացիա
 G37.2 Կամրջի (պոնտին) կենտրոնական հատվածի միելինոլիզ
 G37.3 Սուր լայնակի միելիտ՝ կենտրոնական նյարդային համակարգի դեմիելինիզացնող հիվանդության ժամանակ
 Սուր լայնակի միելիտ՝ ԱՀՃ

Բացառությամբ՝

- գրված սկլերոզի (կարծրախտի) (G35)
 օպտիկոնևրոմիելիտի (Devic) (G36.0)
 G37.4 Ենթասուր մեռուկացնող միելիտ
 G37.5 Կոնցենտրիկ սկլերոզ (Balo)
 G37.8 Կենտրոնական նյարդային համակարգի այլ ճշտված դեմիելինիզացնող հիվանդություններ
 G37.9 Կենտրոնական նյարդային համակարգի դեմիելինիզացնող հիվանդություն՝ չճշտված

**ԷՊԻԶՈՂԻԿ ԵՎ ՊԱՐՈՔՍԻԶՄԱՅԻՆ ԽԱՆԳԱՐՈՒՄՆԵՐ
 (G40-G47)**

G40 Էպիլեպսիա

Բացառությամբ՝

- Լանդաու-Կլեֆների համախտանիշի (F80.3)
 ցնցումային նոպա՝ ԱՀՃ (R56.8)
 էպիլեպտիկ վիճակի (ստատուս) (G41.-)
 Տոդի պարալիզի (Todd) (G83.8)
 G40.0 Տեղակայված (ֆոկալ, մասնակի, պարցիալ) իդիոպաթիկ էպիլեպսիա և էպիլեպտիկ համախտանիշեր՝ տեղակայված ցնցումներով սկիզբ ունեցող նոպաներով
 Բարորակ մանկական էպիլեպսիա՝ էլեկտրաուղեղագրի վրա կենտրոնական-քունքային պիկերով
 Մանկական էպիլեպսիա՝ էլեկտրաուղեղագրի վրա ծոծրակային մասում պարոքսիզմային (նոպայածև) ակտիվությամբ
 G40.1 Տեղակայված (ֆոկալ, մասնակի, պարցիալ) ախտանիշային (սիմպտոմատիկ) էպիլեպսիա և էպիլեպտիկ համախտանիշեր՝ պարզ մասնակի նոպաներով Նոպաներ՝ առանց գիտակցության խանգարման (փոփոխության)
 Երկրորդային տարածուն նոպաների վերածվող պարզ մասնակի նոպաներ
 G40.2 Տեղակայված (ֆոկալ, մասնակի, պարցիալ) ախտանիշային (սիմպտոմատիկ) էպիլեպսիա և էպիլեպտիկ համախտանիշեր՝ բարդ մասնակի (կոմպլեքսային պարցիալ) նոպաներով
 Գիտակցության խանգարումով ուղեկցվող նոպաներ՝ հաճախ էպիլեպտիկ ավտոմատիզմներով
 Երկրորդային տարածուն նոպաների վերածվող բարդ մասնակի նոպաներ
 G40.3 Գեներալիզացված (համատարածուն) իդիոպաթիկ էպիլեպսիա և էպիլեպտիկ համախտանիշեր
 Բարորակ
 - վաղ մանկական հասակի միոկլոնիկ էպիլեպսիա
 - նորածնային ցնցումներ (ընտանեկան)
 Մանկական աբսանսային էպիլեպսիա (պիկնոլեպսիա)
 Տարածուն ցնցումային նոպաներով (grand mal) էպիլեպսիա՝ արթնացման ժամանակ

Պատանեկան

- արսանսային էպիլեպսիա
- միոկլոնիկ էպիլեպսիա (իմպուլսիվ փոքր նոպա (petit mal))

Ոչ յուրահատուկ (սպեցիֆիկ) էպիլեպտիկ նոպաներ՝

- ատոնիկ
- կլոնիկ
- միոկլոնիկ
- տոնիկ
- տոնիկ-կլոնիկ

G40.4 Այլ գեներալիզացված (համատարածուն) էպիլեպսիա և էպիլեպտիկ համախտանիշեր

էպիլեպսիա՝

- միոկլոնիկ արսանսներով
- միոկլոնիկ-աստատիկ նոպաներով

Մանկական (ինֆանտիլ) սպազմեր

Լենոքս-Գաստոյի (Lennox-Gastaut) համախտանիշ

«Սալամյան» գրոհներ (նոպաներ) (Salaam)

Ախտանիշային վաղ միոկլոնիկ էնցեֆալոպաթիա

Ուեստի (West) համախտանիշ

G40.5 Հատուկ էպիլեպտիկ համախտանիշեր

էպիլեպսիա մասնակի անընդմեջ (Epilepsia partialis continua, Կոժնիկովի)

էպիլեպտիկ ցնցումներ հետևյալ պատճառներից՝

- ալկոհոլ
- դեղեր
- հորմոնային փոփոխություններ
- քնի զրկում
- սթրեսային գործոնների ազդեցություն

Դեղամիջոցը նույնականացնելու անհրաժեշտության դեպքում կիրառվում է արտաքին պատճառների լրացուցիչ ծածկագիր (Գլուխ XX):

G40.6 Մեծ նոպաներ (Grandmal)՝ չճշտված (petit mal նոպայի հետ զուգակցված կամ առանց դրա)

G40.7 Փոքր նոպաներ (Petit mal)՝ չճշտված (առանց Grand mal նոպայի)

G40.8 էպիլեպսիայի այլ ձևեր

էպիլեպսիաներ և էպիլեպտիկ համախտանիշեր՝ առանց նոպաների մասնակի (ֆոկալ) կամ գեներալիզացված (համատարածուն) բնույթը ճշտելու

G40.9 էպիլեպսիա՝ չճշտված

էպիլեպտիկ

- ջղաձգումներ՝ ԱՀՃ
- նոպայաձև բռնկումներ, պարոքսիզմեր՝ ԱՀՃ
- ցնցումներ՝ ԱՀՃ

G41 էպիլեպտիկ ստատուս (վիճակ) (Status epilepticus)

G41.0 Մեծ նոպաների (Grand mal) էպիլեպտիկ ստատուս

Տոնիկ-կլոնիկ էպիլեպտիկ վիճակ

Բացառությամբ՝

մասնակի անընդմեջ (շարունակական) էպիլեպսիայի (epilepsia partialis continua) (Kozhevnikof) (G40.5)

G41.1 Փոքր նոպաների (Petitmal) էպիլեպտիկ ստատուս

Աբսանսային էպիլեպտիկ ստատուս
G41.2 Բարդ մասնակի էպիլեպտիկ ստատուս
G41.8 Այլ էպիլեպտիկ ստատուս
G41.9 էպիլեպտիկ ստատուս՝ չճշտված

G43 Միգրեն

Դեղամիջոցը նույնականացնելու անհրաժեշտության դեպքում կիրառվում է արտաքին պատճառների լրացուցիչ ծածկագիր (Գլուխ XX):

Բացառությամբ՝

գլխացավի՝ ԱՀՃ (R51)

G43.0 Միգրեն՝ առանց աուրայի (հասարակ միգրեն)

G43.1 Միգրեն՝ աուրայով (դասական միգրեն)

Միգրեն՝

- աուրա՝ առանց գլխացավի
- հիմային (բազիլյար)
- համարժեքներ (էկվիվալենտներ)
- ընտանեկան հեմիպլեգիկ
- զուգակցված՝
 - սուր սկիզբ ունեցող աուրայով
 - երկարաձգված աուրայով
 - բնորոշ (տիպիկ) աուրայով

G43.2 Միգրենոզ ստատուս (status migrainosus)

G43.3 Բարդացած միգրեն

G43.8 Այլ միգրեն

Օֆթալմոպլեգիկ միգրեն

Ռետինալ (ցանցաթաղանթային) միգրեն

G43.9 Միգրեն՝ չճշտված

G44 Գլխացավերի այլ համախտանիշեր

Բացառությամբ՝

ատիպիկ դիմային ցավի (G50.1)

գլխացավի՝ ԱՀՃ (R51)

եռարմատ (եռորյակ, տրիգեմինալ) ներալգիայի (G50.0)

G44.0 Փնջային (կլաստերային) գլխացավի համախտանիշ

Քրոնիկ պարոքսիզմային հեմիկրանիա

Փնջային (կլաստերային, հիստամինային) գլխացավ

- քրոնիկ
- դիպլաձային (էպիզոդիկ)

G44.1 Անոթային գլխացավ՝ այլ դասերում չդասակարգված

Անոթային գլխացավ՝ ԱՀՃ

G44.2 Լարվածության գլխացավ

Քրոնիկ լարվածության գլխացավ

Դիպլաձային լարվածության գլխացավ

Լարվածության գլխացավ՝ ԱՀՃ

G44.3 Քրոնիկ հետմնասվածքային գլխացավ

G44.4 Դեղամիջոցների ընդունումից առաջացած գլխացավ՝ այլ դասերում

չդասակարգված

Դեղամիջոցը նույնականացնելու անհրաժեշտության դեպքում կիրառվում է արտաքին պատճառների լրացուցիչ ծածկագիր (Գլուխ XX):

G44.8 Այլ ճշտված գլխացավի համախտանիշեր

G45 Ուղեղի անցողիկ (տրանզիտոր) իշեմիկ գրոհներ և նմանադիպ համախտանիշեր

Բացառությամբ՝

նորածնային ուղեղային իշեմիայի (P91.0)

G45.0 Ողնաշարահիմնային (վերտեբրո-բազիլյար) զարկերակային համախտանիշ

G45.1 Քնային (կարոտիսային) զարկերակի համախտանիշ (կիսագնդային)

G45.2 Բազմակի և երկկողմանի նախաուղեղային զարկերակային համախտանիշեր

G45.3 Անցողիկ կուրություն (amaurosis fugax)

G45.4 Անցողիկ գլոբալ ամնեզիա

Բացառությամբ՝

ամնեզիայի՝ ԱՀՃ (R41.3)

G45.8 Այլ անցողիկ ուղեղային իշեմիկ գրոհներ և դրանց հետ կապված համախտանիշեր

G45.9 Անցողիկ ուղեղային իշեմիկ գրոհ՝ չճշտված

Ուղեղային զարկերակի սպազմ

Անցողիկ ուղեղային իշեմիա՝ ԱՀՃ

G46* Ուղեղանոթային համախտանիշեր՝ ուղեղի անոթային հիվանդությունների ժամանակ (I60–I67†)

G46.0* Միջին ուղեղային զարկերակի համախտանիշ (I66.0†)

G46.1* Առաջային ուղեղային զարկերակի համախտանիշ (I66.1†)

G46.2* Հետին ուղեղային զարկերակի համախտանիշ (I66.2†)

G46.3* Ուղեղաբնի ինսուլտի համախտանիշ (I60–I67†)

Համախտանիշ՝

- Բենեդիկտի (Benedikt)
- Կլոդի (Claude)
- Ֆովիլի (Foville)
- Միլյար-Գուբլերի (Millard-Gubler)
- Վալենբերգի (Wallenberg)
- Վեբերի (Weber)

G46.4* Ուղեղիկային ինսուլտի համախտանիշ (I60–I67†)

G46.5* Միայն (զուտ, բացառապես) շարժողական լակունար համախտանիշ (I60–I67†)

G46.6* Միայն (զուտ, բացառապես) զգացողական լակունար համախտանիշ (I60–I67†)

G46.7* Այլ լակունար համախտանիշեր (I60–I67†)

G46.8* Գլխուղեղի այլ անոթային համախտանիշեր՝ ուղեղի անոթային հիվանդությունների ժամանակ (I60–I67†)

G47 Քնի խանգարումներ

Բացառությամբ՝

մղձավանջների (F51.5)

ոչ օրգանական ծագման քնի խանգարումների (F51.-)

գիշերային սարսափների (F51.4)

քնի մեջ քայլելու (լուսնոտություն) (F51.3)

G47.0 Քուն մտնելու և քունը պահպանելու խանգարումներ (անքնություն)

G47.1 Չափից ավելի քնկոտության խանգարումներ (հիպերսոմնիաներ)

G47.2 Քնի և առույգության պարբերականության խանգարումներ

- Քնելու փուլի երկարաձգման համախտանիշ
- Քնելու-արթնանալու անկանոն դրսևորումներ
- G47.3 Շնչադադար (ապնոէ) քնի մեջ
 - Շնչադադար քնի մեջ՝
 - կենտրոնական
 - օբստրուկտիվ

Բացառությամբ՝

- պիկվիկյան համախտանիշի (E66.2)
- նորածնի մոտ քնի շնչադադարի (P28.3)
- G47.4 Նարկոլեպսիա և կատապլեքսիա
- G47.8 Քնի այլ խանգարումներ
 - Կլեյն-Լևինի համախտանիշ
- G47.9 Քնի այլ խանգարումներ՝ չճշտված

**ԱՌԱՆՁԻՆ ՆՅԱՐԴԵՐԻ, ՆՅԱՐԴԱՐՄԱՏՆԵՐԻ ԵՎ ՀՅՈՒՍԱԿՆԵՐԻ
ԱԽՏԱՀԱՐՈՒՄՆԵՐ
(G50–G59)**

Բացառությամբ՝

- նյարդի, նյարդարմատի և հյուսակի ընթացիկ վնասվածքային ախտահարումների (տե՛ս նյարդի վնասումները՝ ըստ մարմնի մասերի)
 - ներալգիա՝ ԱՀՃ (M79.2)
 - ներիտ (նյարդաբորբ)՝ ԱՀՃ (M79.2)
- ծայրամասային ներիտ (նյարդաբորբ)՝ հղիության ընթացքում (O26.8)
- ռադիկուլիտ (նյարդարմատաբորբ)՝ ԱՀՃ (M54.1)

***G50 Եռարմատ (եռորյակ նյարդի) ախտահարումներ
Ներառյալ՝***

- Գանգային 5-րդ նյարդի ախտահարումները
- G50.0 Եռորյակ (եռարմատ) նյարդի ներալգիա
 - Պարոքսիզմային դիմային ցավի համախտանիշ
 - Ցավոտ ջղաձգում (Tic douloureux)
- G50.1 Ոչ տիպիկ դիմային ցավ
- G50.8 Եռորյակ (եռարմատ) նյարդի այլ ախտահարումներ
- G50.9 Եռորյակ (եռարմատ) նյարդի ախտահարումներ՝ չճշտված

***G51 Դիմային նյարդի ախտահարումներ
Ներառյալ՝***

- Գանգային 7-րդ նյարդի ախտահարումները
- G51.0 Բելի պարալիզ
 - Դիմային պարալիզ
- G51.1 Ծնկաձև հանգույցի բորբոքում (գանգլիոնիտ)

Բացառությամբ՝

- ծնկաձև հանգույցի հետհերպեսային գանգլիոնիտի (B02.2)
- G51.2 Մելկերսոնի համախտանիշ
 - Մելկերսոն-Ռոզենտալի համախտանիշ
- G51.3 Կլոնիկ հեմիֆացիալ սպազմ
- G51.4 Դիմային միոկլիմիա
- G51.8 Դիմային նյարդի այլ ախտահարումներ

G51.9 Դիմային նյարդի ախտահարումներ՝ չճշտված

**G52 Այլ գանգային նյարդերի ախտահարումներ
Բացառությամբ՝**

խանգարումների՝

- լսողական (8-րդ) նյարդի (H93.3)
- տեսողական (2-րդ) նյարդի (H46, H47.0)

պարալիտիկ շլուքային (strabismus)՝ նյարդի պարալիզի հետևանքով առաջացած (H49.0–H49.2)

G52.0 Հոտառական նյարդի ախտահարումներ

Գանգային 1-ին նյարդի ախտահարումներ

G52.1 Լեզվաընկալային նյարդի ախտահարումներ

Գանգային 9-րդ նյարդի ախտահարում

Լեզվաընկալային ներալգիա

G52.2 Թափառող նյարդի ախտահարումներ

Շնչաորովայնային (թոքաստամոքսային, պնևմոգաստրիկ) (10-րդ) նյարդի ախտահարում

G52.3 Ենթալեզվային նյարդի ախտահարումներ

Գանգային 12-րդ նյարդի ախտահարում

G52.7 Գանգային նյարդերի բազմակի ախտահարումներ

Գանգային բազմանյարդաբորբ (պոլիներիտ)

G52.8 Այլ ճշտված գանգային նյարդերի ախտահարումներ

G52.9 Գանգային նյարդի ախտահարում՝ չճշտված

**G53.0* Գանգային նյարդի ախտահարումներ՝ առաջացած այլ դասերում
դասակարգված հիվանդությունների ժամանակ**

G53.0* Ներալգիա՝ առաջացած գոտևորող որքինից հետո (B02.2†)

Հետհերպեսային՝

- ծնկաձև հանգույցի հանգուցաբորբ (գանգլիոնիտ)
- եռորյակային (տրիգեմինալ) ներալգիա

G53.1* Գանգային նյարդերի բազմակի պարալիտիկ ախտահարումներ՝ այլ դասերում դասակարգված վարակիչ և մակաբուծային հիվանդությունների ժամանակ (A00–B99†)

G53.2* Գանգային նյարդերի բազմակի պարալիտիկ ախտահարումներ՝ սարկոիդոզի ժամանակ (D86.8†)

G53.3* Գանգային նյարդերի բազմակի պարալիտիկ ախտահարումներ՝ նորագոյացությունների ժամանակ (C00–D48†)

G53.8* Գանգային նյարդի այլ ախտահարումներ՝ այլ դասերում դասակարգված այլ հիվանդությունների ժամանակ

**G54 Նյարդարմատի և հյուսակի ախտահարումներ
Բացառությամբ՝**

նյարդարմատների և հյուսակների ընթացիկ վնասվածքային ախտահարումների (տե՛ս նյարդերի վնասվածքները՝ ըստ մարմնի մասերի)

Միջողային սկավառակի ախտահարումներ (M50–M51)

ներալգիա կամ նյարդաբորբ (ներիտ)՝ ԱՀՃ (M79.2)

նյարդաբորբ կամ նյարդարմատի բորբոքում (ռադիկուլիտ)

- բազկային՝ ԱՀՃ (M54.1)

- գոտկային՝ ԱՀՃ (M54.1)
- գոտկասրբոսկրային՝ ԱՀՃ (M54.1)
- կրծքային՝ ԱՀՃ (M54.1)

ռադիկուլիտ՝ ԱՀՃ (M54.1)

ռադիկուլոպաթիա (նյարդարմատախտություն)՝ ԱՀՃ (M54.1)

սպոնդիլյոզ (M47.-)

G54.0 Բազկային հյուսակի ախտահարումներ

Կրծքային վերին անցքի համախտանիշ

G54.1 Գոտկասրբոսկրային հյուսակի ախտահարումներ

G54.2 Պարանոցային նյարդարմատի ախտահարումներ՝ այլ դասերում չդասակարգված

G54.3 Կրծքային նյարդարմատների ախտահարումներ՝ այլ դասերում չդասակարգված

G54.4 Գոտկասրբոսկրային նյարդարմատի ախտահարումներ՝ այլ դասերում

չդասակարգված

G54.5 Ներալգիկ ամիոտրոֆիա

Պարսոնաժ-Ալդրեն-Տուրների համախտանիշ (Parsonage-Aldren-Turner)

Ուսագոտու նյարդաբորբ (ներիտ)

G54.6 Վերջույթի ֆանտոմի համախտանիշ՝ ցավով

G54.7 Վերջույթի ֆանտոմի համախտանիշ՝ առանց ցավի

Վերջույթի ֆանտոմի համախտանիշ՝ ԱՀՃ

G54.8 Այլ նյարդարմատի և հյուսակի ախտահարումներ

G54.9 Նյարդարմատի և հյուսակի ախտահարում՝ չճշտված

G55* Նյարդարմատի և հյուսակի ճնշման համախտանիշեր՝ այլ դասերում դասակարգված հիվանդությունների ժամանակ

G55.0* Նյարդարմատի և հյուսակի ճնշման համախտանիշեր՝ նորագոյացությունների ժամանակ (C00-D48†)

G55.1* Նյարդարմատի և հյուսակի ճնշման համախտանիշեր՝ միջողային սկավառակների խանգարումների ժամանակ (M50-M51†)

G55.2* Նյարդարմատի և հյուսակի ճնշման համախտանիշեր՝ սպոնդիլյոզի ժամանակ (M47.-†)

G55.3 Նյարդարմատի և հյուսակի ճնշման համախտանիշեր՝ այլ դորսոպաթիաների ժամանակ (M45-M46†, M48.-†, M53-M54†)

G55.8 Նյարդարմատի և հյուսակի ճնշման համախտանիշեր՝ այլ դասերում դասակարգված այլ հիվանդությունների ժամանակ

G56 Վերին վերջույթի մոնոնևրոպաթիա (միանյարդախտություն) Բացառությամբ՝

նյարդի ընթացիկ վնասվածքային վնասման (տե՛ս նյարդի վնասվածքները՝ ըստ մարմնի մասերի)

G56.0 Դաստակային թունելի համախտանիշ

G56.1 Միջային նյարդի (n. medianus) այլ ախտահարում

G56.2 Ծղիկային նյարդի (n. ulnaris) ախտահարում

Ծղիկային նյարդի ուշ (tardy, tardive) պարալիզ

G56.3 Ճաճանչային նյարդի (n. radialis) ախտահարում

G56.4 Կաուզալգիա

G56.8 Վերին վերջույթի այլ մոնոնևրոպաթիաներ

Վերին վերջույթի միջմատնային նևրոմա (նյարդուռուցք)

G56.9 Վերին վերջույթի մոնոնևրոպաթիա՝ չճշտված

G57 Ստորին վերջույթի մոնոնևրոպաթիաներ

Բացառությամբ՝

նյարդի ընթացիկ վնասվածքային ախտահարման (տե՛ս նյարդի վնասվածքները՝ ըստ մարմնի մասերի)

G57.0 Նստանյարդի ախտահարում (n. ischiadicus)

Բացառությամբ՝

իշիասի՝

- ԱՀՃ (M54.3)
- կապված միջողային սկավառակի վնասվածքի հետ (M51.1)

G57.1 Ազդրի ցավ՝ ոչ նորմալ զգայությամբ (meralgia paraesthetica)

Ազդրի կողմնային մաշկային նյարդի համախտանիշ

G57.2 Ազդրային նյարդի (n. femoralis) ախտահարում

G57.3 Կողմնային ծնկափոսային նյարդի ախտահարում

Նրբուլոքային (պերոնեալ) նյարդի պարալիզ

G57.4 Միջային ծնկափոսային նյարդի ախտահարում

G57.5 Գարշապարային (տարզալ) թունելի համախտանիշ

G57.6 Ներբանային նյարդի ախտահարում

Մորտոնի (Morton) մետատարզալգիա

G57.8 Ստորին վերջույթի այլ մոնոնևրոպաթիաներ

Ստորին վերջույթի միջմատային նևրոմա

G57.9 Ստորին վերջույթի մոնոնևրոպաթիա՝ չճշտված

G58 Այլ մոնոնևրոպաթիաներ

G58.0 Միջկողային նևրոպաթիա

G58.7 Բազմակի մոնոնևրիտ

G58.8 Այլ ճշտված մոնոնևրոպաթիաներ

G58.9 Մոնոնևրոպաթիա՝ չճշտված

G59* Մոնոնևրոպաթիա՝ այլ դասերում դասակարգված հիվանդությունների ժամանակ

G59.0* Շաքարային մոնոնևրոպաթիա (E10-E14† ընդհանուր 4-րդ հատկանիշով՝ .4†)

G59.8* Այլ մոնոնևրոպաթիաներ՝ առաջացած այլ դասերում դասակարգված հիվանդությունների ժամանակ

ՊՈԼԻՆԵՎՐՈՊԱԹԻԱՆԵՐ (ԲԱԶՄԱՆՅԱՐԴԱՆՏՈՒԹՅՈՒՆ) ԵՎ ԾԱՅՐԱՄԱՍԱՅԻՆ ՆՅԱՐԴԱՅԻՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԻ ԱՅԼ ԱՆՏԱՀԱՐՈՒՄՆԵՐ (G60-G64)

Բացառությամբ՝

ներալգիայի՝ ԱՀՃ (M79.2)

նյարդաբորբի (նևրիտ)՝ ԱՀՃ (M79.2)

ծայրամասային նյարդաբորբի՝ հղիության ժամանակ (O26.8)

ռադիկուլիտ (նյարդարմատաբորբի)՝ ԱՀՃ (M54.1)

G60 Ժառանգական և իդիոպաթիկ նևրոպաթիա (նյարդախտություն)

G60.0 Ժառանգական շարժողական (մոտոր) և զգացողական (սենսոր) ներոպաթիա Հիվանդություն՝

- Շարկո-Մարի-Տուֆի (Charcot-Marie-Tooth)
- Դեժերին-Սոտի (Déjerine-Sottas)

Ժառանգական շարժողական և զգացողական (սենսոր) ներոպաթիա՝ I-IV տեսակներ

Մանկական գերաճային (հիպերտրոֆիկ) ներոպաթիա

Նրբոլոքային մկանային ատրոֆիա (աքսոնային տեսակ) (գերաճային տեսակ)

Ռուսի-Լևիի համախտանիշ (Roussy-Lévy)

G60.1 Ռեֆսումի հիվանդություն (Refsum)

G60.2 Ներոպաթիա՝ զուգակցված ժառանգական ատաքսիայի (ապակարգություն) հետ

G60.3 Իդիոպաթիկ հարաճուն (պրոգրեսիվոդ) ներոպաթիա

G60.8 Այլ ժառանգական և իդիոպաթիկ ներոպաթիա

Մորվանի հիվանդություն (Morvan)

Նելատոնի համախտանիշ (Nelaton)

Զգացողական ներոպաթիա

- գերակշռող (դոմինանտային) ժառանգում
- ոչ գերակշռող (ռեցեսիվային) ժառանգում

G60.9 Ժառանգական և իդիոպաթիկ ներոպաթիա՝ չճշտված

G61 Բորբոքային պոլիներոպաթիա (բազմանյարդախտություն)

G61.0 Գիյեն-Բարեի համախտանիշ

Սուր (հետ-)վարակային պոլիներիտ (բազմանյարդաբորբ)

Միլեր Ֆիշերի համախտանիշ

G61.1 Շիճուկային ներոպաթիա

Դեղամիջոցը նույնականացնելու անհրաժեշտության դեպքում կիրառվում է արտաքին պատճառների լրացուցիչ ծածկագիր (Գլուխ XX):

G61.8 Այլ բորբոքային պոլիներոպաթիաներ

G61.9 Բորբոքային պոլիներոպաթիա՝ չճշտված

G62 Այլ պոլիներոպաթիաներ

G62.0 Դեղորայքային պոլիներոպաթիա

Դեղամիջոցը նույնականացնելու անհրաժեշտության դեպքում կիրառվում է արտաքին պատճառների լրացուցիչ ծածկագիր (Գլուխ XX):

G62.1 Ալկոհոլային պոլիներոպաթիա

G62.2 Պոլիներոպաթիա՝ առաջացած այլ թունավոր նյութերից

Թունավոր նյութը նույնականացնելու անհրաժեշտության դեպքում կիրառվում է արտաքին պատճառների լրացուցիչ ծածկագիր (Գլուխ XX):

G62.8 Այլ ճշտված պոլիներոպաթիաներ

Ճառագայթային պոլիներոպաթիա

Պատճառը նույնականացնելու անհրաժեշտության դեպքում կիրառվում է արտաքին պատճառների լրացուցիչ ծածկագիր (Գլուխ XX):

G62.9 Պոլիներոպաթիա՝ չճշտված

Ներոպաթիա՝ ԱՀՃ

G63* Պոլիներոպաթիա՝ այլ դասերում դասակարգված հիվանդությունների ժամանակ

G63.0* Պոլիներոպաթիա՝ այլ դասերում դասակարգված վարակիչ և մակարուծային հիվանդությունների ժամանակ

Պոլիներոպաթիա՝ հետևյալ դեպքերում՝

- դիֆթերիա (A36.8†)
- ինֆելցիոն մոնոնուկլեոզ (B27.-†)
- լեպտա (A30.-†)
- Լայմի հիվանդություն (A69.2†)
- խոզուկ (B26.8†)
- հետհերպեսային (B02.2†)
- ուշ սիֆիլիս (A52.1†)
- բնածին ուշ սիֆիլիս (A50.4†)
- տուբերկուլյոզ (A17.8†)

G63.1* Պոլիներոպաթիա՝ նորագոյացությունների ժամանակ (C00–D48†)

G63.2* Շաքարային դիաբետի պոլիներոպաթիա (E10-E14 ընդհանուր 4-րդ հատկանիշով՝ .4†)

G63.3* Պոլիներոպաթիա՝ այլ ներզատական հիվանդությունների և նյութափոխանակության խանգարումների ժամանակ (E00-E07†, E15-E16†, E20-E34†, E70-E89†)

G63.4* Պոլիներոպաթիա՝ թերսնուցման ժամանակ (E40-E64†)

G63.5* Պոլիներոպաթիա՝ շարակցական հյուսվածքի համակարգային ախտահարումների ժամանակ (M30-M35†)

G63.6* Պոլիներոպաթիա՝ այլ մկանակմախքային ախտահարումների ժամանակ (M00-M25†, M40-M96†)

G63.8* Պոլիներոպաթիա՝ այլ դասերում դասակարգված այլ հիվանդությունների ժամանակ
Ուրեմիկ ներոպաթիա (N18.-†)

G64 Ծայրամասային նյարդային համակարգի այլ ախտահարումներ Ներառյալ՝

ծայրամասային նյարդային համակարգի խանգարումը՝ ԱՀՃ

ՄԿԱՆԱՆՅԱՐԴԱՅԻՆ ՄԻԱԿՑՄԱՆ (ՆՅԱՐԴԱՄԿԱՆԱՅԻՆ ՍԻՆԱՊՍԻ) ԵՎ ՄԿԱՆՆԵՐԻ ՀԻՎԱՆԴՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ (G70-G73)

G70 Ծանր միասթենիա (Myasthenia gravis) և մկանանյարդային այլ խանգարումներ Բացառությամբ՝

բոտուլիզմի (A05.1)

նորածնի անցողիկ ծանր միասթենիայի (transient neonatal myasthenia gravis) (P94.0)

G70.0 Ծանր միասթենիա (Myasthenia gravis)

Եթե հիվանդությունը հարուցված է դեղամիջոցով, ապա այն նույնականացնելու անհրաժեշտության դեպքում կիրառվում է արտաքին պատճառների լրացուցիչ ծածկագիր (Գլուխ XX):

G70.1 Թունավորմամբ պայմանավորված (տոքսիկ) մկանանյարդային խանգարումներ Թունավոր նյութը նույնականացնելու անհրաժեշտության դեպքում կիրառվում է արտաքին պատճառների լրացուցիչ ծածկագիր (Գլուխ XX):

G70.2 Բնածին և ձեռքբերովի (զարգացման հետ կապված) միասթենիա

G70.8 Մկանանյարդային այլ ճշտված խանգարումներ

G70.9 Մկանանյարդային խանգարում՝ չճշտված

**G71 Մկանների առաջնային ախտահարումներ
Բացառությամբ՝**

բնածին բազմակի արթրոգրիպոզի (arthrogryposis multiplex congenita) (Q74.3)
նյութափոխանակության խանգարումների (E70-E90)
միոզիտի (M60.-)

G71.0 Մկանային դիստրոֆիա

Մկանային դիստրոֆիա (սնուցման խանգարում)՝

- աուտոսոմ ռեցեսիվային, մանկական տեսակ, Դյուշենի կամ Բեկերի տեսակին նմանվող
- բարորակ (Բեկերի, Becker)
- բարորակ թիականրբոլոքային՝ վաղ առաջացող կոնտրակտուրաներով (Էմերի-Դրեյֆուսի, Emery-Dreifuss)
- հեռավոր (դիստալ)
- դիմաթիակաբազկային
- վերջույթ-գոտի (ուսագոտի, կոնքագոտի) տեսակի
- ակնային
- ակնաընկալային
- թիականրբոլոքային
- ծանր (Դյուշենի, Duchenne)

Բացառությամբ՝

բնածին մկանային դիստրոֆիայի՝

- ԱՀՃ (G71.2)
- մկանաթելի յուրահատուկ (ճշտված) ձևաբանական փոփոխություններով (G71.2)

G71.1 Միոտոնիկ խանգարումներ

Միոտոնիկ դիստրոֆիա (Ստեյներտի, Steinert)

Միոտոնիա՝

- խոնդրոդիստրոֆիկ
- դեղորայքային
- ախտանիշային

Բնածին միոտոնիա (Myotonia congenita)

- ԱՀՃ
- դոմինանտային (Թոմսենի, Thomsen)
- ռեցեսիվային (Բեկերի, Becker)

Նեյրոմիոտոնիա (Իսահակի, Isaacs)

Բնածին պարամիոտոնիա

Պսևդոմիոտոնիա

Դեղամիջոցը նույնականացնելու անհրաժեշտության դեպքում կիրառվում է արտաքին պատճառների լրացուցիչ ծածկագիր (Գլուխ XX):

G71.2 Բնածին միոպաթիաներ

Բնածին մկանային դիստրոֆիա՝

- ԱՀՃ
- մկանաթելի յուրահատուկ ձևաբանական (մորֆոլոգիական) խանգարումներով

Հիվանդություն՝

- կենտրոնական կորիզի
- փոքր կորիզային

- բազմակորիզային
Մկանաթելի տեսակի անհամամասնություն (դիսպրոպորցիա)
Միոպաթիա
- միոտոբուլյար (կենտրոնական կորիզային)
- նեմալինային

G71.3 Միտոքոնդրիումային միոպաթիա՝ այլ դասերում չդասակարգված

G71.8 Մկանների առաջնային այլ ախտահարումներ (խանգարումներ)

G71.9 Մկանների առաջնային ախտահարում (խանգարում)՝ չճշտված
ժառանգական միոպաթիա՝ ԱՀԾ

G72 Այլ միոպաթիաներ

Բացառությամբ՝

- բնածին բազմակի արթրոգրիպոզի (arthrogryposis multiplex congenita) (Q74.3)
- դերմատոպոլիմիոզիտի (M33.-)
- մկանի իշեմիկ ինֆարկտի (M62.2)
- միոզիտի (M60.-)
- պոլիմիոզիտի (M33.2)

G72.0 Դեղորայքային միոպաթիա

Դեղամիջոցը նույնականացնելու անհրաժեշտության դեպքում կիրառվում է արտաքին պատճառների լրացուցիչ ծածկագիր (Գլուխ XX):

G72.1 Ալկոհոլային միոպաթիա

G72.2 Միոպաթիա՝ առաջացած այլ թունավոր (տոքսիկ) նյութերից

Թունավոր նյութը նույնականացնելու անհրաժեշտության դեպքում կիրառվում է արտաքին պատճառների լրացուցիչ ծածկագիր (Գլուխ XX):

G72.3 Պարբերական պարալիզ

Պարբերական պարալիզ (ընտանեկան)՝

- հիպերկալիեմիկ
- հիպոկալիեմիկ
- միոտոնիկ
- նորմոկալիեմիկ

G72.4 Բորբոքային միոպաթիա՝ այլ դասերում չդասակարգված

G72.8 Այլ ճշտված միոպաթիաներ

G72.9 Միոպաթիա՝ չճշտված

G73* Մկանանյարդային միակցման և մկանի ախտահարումներ՝ այլ դասերում դասակարգված հիվանդությունների ժամանակ

G73.0* Միասթենիկ համախտանիշ՝ ներզատական հիվանդությունների ժամանակ
Միասթենիկ համախտանիշ հետևյալ դեպքերում՝

- շաքարային դիաբետի ամիոտրոֆիա (E10-E14† ընդհանուր 4-րդ հատկանիշով՝ .4†)
- թիրեոտոքսիկոզ (հիպերթիրեոիդիզմ) (E05.-†)

G73.1* Իտոն-Լամբերտի (Eaton-Lambert) համախտանիշ (C00-D48†)

G73.2* Այլ միասթենիկ համախտանիշեր՝ ուռուցքային հիվանդության (նորագոյացության) ժամանակ (C00-D48†)

G73.3* Միասթենիկ համախտանիշեր՝ այլ դասերում դասակարգված այլ հիվանդությունների ժամանակ

G73.4* Միոպաթիա՝ այլ դասերում դասակարգված վարակիչ և մակաբուծային հիվանդությունների ժամանակ

G73.5* Միոպաթիա՝ առաջացած ներզատական հիվանդությունների ժամանակ
Միոպաթիա հետևյալ դեպքերում՝

- հիպերպարաթիրեոիդիզմ (E21.0-E21.3†)
- հիպոպարաթիրեոիդիզմ (E20.-†)

Թիրեոտոքսիկ միոպաթիա (E05.-†)

G73.6* Միոպաթիա՝ նյութափոխանակության խանգարումների ժամանակ
Միոպաթիա հետևյալ դեպքերում՝

- գլիկոգենի կուտակման հիվանդություն (E74.0†)
- ճարպի կուտակման խանգարումներ (E75.-†)

G73.7* Միոպաթիա՝ այլ դասերում դասակարգված այլ հիվանդությունների ժամանակ
Միոպաթիա հետևյալ դեպքերում՝

- ռևմատոիդ արթրիտ (M05-M06†)
- սկլերոդերմիա (M34.8†)
- «չորության» համախտանիշ (Շեգրենի, Sjögren) (M35.0†)
- համակարգային կարմիր գայլախտ (lupus erythematosus) (M32.1†)

ՈՒՂԵՂԱՅԻՆ ՊԱՐԱԼԻՉ ԵՎ ԱՅԼ ՊԱՐԱԼԻՏԻԿ ՀԱՄԱԽՏԱՆԻՇԵՐ (G80-G83)

G80 Ուղեղային պարալիզ (լուծանք)

Բացառությամբ՝

ժառանգական սպաստիկ պարապլեգիայի (G11.4)

G80.0 Սպաստիկ կվադրիպլեգիկ ուղեղային պարալիզ
Սպաստիկ տետրապլեգիկ ուղեղային պարալիզ

G80.1 Սպաստիկ դիպլեգիկ ուղեղային պարալիզ
Բնածին սպաստիկ պարալիզ (ուղեղային)
Սպաստիկ ուղեղային պարալիզ՝ ԱՀՃ

G80.2 Սպաստիկ հեմիպլեգիկ ուղեղային պարալիզ

G80.3 Դիսկինետիկ ուղեղային պարալիզ
Աթետոիդ ուղեղային պարալիզ
Դիստոնիկ ուղեղային պարալիզ

G80.4 Ատաքսիկ ուղեղային պարալիզ

G80.8 Ուղեղային պարալիզի այլ ձև
Ուղեղային պարալիզի խառը համախտանիշեր

G80.9 Ուղեղային պարալիզ՝ չճշտված
Ուղեղային պարալիզ՝ ԱՀՃ

G81 Հեմիպլեգիա

Ծանոթություն:

Առաջնային ծածկագրման համար այս դասը պետք է օգտագործվի միայն այն ժամանակ, երբ հեմիպլեգիան (լրիվ) (ոչ լրիվ) նշվում է առանց հետագա ճշտման, կամ հաստատվում է, որ այն վաղուց առկա խանգարում է կամ երկարատև գոյություն ունի, սակայն պատճառը ճշտված չէ: Այս դասը կիրառում են նաև բազմակի ծածկագրման ժամանակ՝ ցանկացած պատճառից առաջացած հեմիպլեգիայի ձևերի նույնականացման նպատակով:

Բացառությամբ՝

բնածին ուղեղային պարալիզի (G80.-)

G81.0 Թորշոմած հեմիպլեգիա

G81.1 Սպաստիկ հեմիպլեգիա
G81.9 Հեմիպլեգիա՝ չճշտված

G82 Պարապլեգիա և փերրապլեգիա

Ծանոթություն:

Առաջնային ծածկագրման համար այս դասը պետք է օգտագործվի միայն այն ժամանակ, երբ թվարկված վիճակները նշվում են առանց հետագա ճշտման կամ հաստատվում է, որ այն վաղուց առկա խանգարում է կամ երկարատև գոյություն ունի, սակայն պատճառը ճշտված չէ: Այս դասը կիրառում են նաև բազմակի ծածկագրման ժամանակ՝ ցանկացած պատճառից առաջացած այս վիճակների նույնականացման նպատակով:

Բացառությամբ՝

- բնածին ուղեղային պարալիզի (G80.-)
- G82.0 Թորշոնած պարապլեգիա
- G82.1 Սպաստիկ պարապլեգիա
- G82.2 Պարապլեգիա՝ չճշտված
 - Երկու ստորին վերջույթների պարալիզ՝ ԱՀՃ
 - Պարապլեգիա (ստորին)՝ ԱՀՃ
- G82.3 Թորշոնած տետրապլեգիա
- G82.4 Սպաստիկ տետրապլեգիա
- G82.5 Տետրապլեգիա՝ չճշտված
 - Կվադրիպլեգիա՝ ԱՀՃ

G83 Այլ պարալիտիկ համախտանիշեր

Ծանոթություն:

Առաջնային ծածկագրման համար այս դասը պետք է օգտագործվի միայն այն ժամանակ, երբ թվարկված վիճակները նշվում են առանց հետագա ճշտման կամ հաստատվում է, որ այն վաղուց առկա խանգարում է կամ երկարատև գոյություն ունի, սակայն պատճառը ճշտված չէ: Այս դասը կիրառում են նաև բազմակի ծածկագրման ժամանակ՝ ցանկացած պատճառից առաջացած այս վիճակների նույնականացման նպատակով:

Ներառյալ՝

- պարալիզը (լրիվ), (ոչ լրիվ), բացի (G80-G82) դասում նշվածից
- G83.0 Վերին վերջույթների դիպլեգիա
 - Դիպլեգիա (վերին)
 - Երկու վերին վերջույթների պարալիզ
- G83.1 Ստորին վերջույթի մոնոպլեգիա
 - Ստորին վերջույթի պարալիզ
- G83.2 Վերին վերջույթի մոնոպլեգիա
 - Վերին վերջույթի պարալիզ
- G83.3 Մոնոպլեգիա՝ չճշտված
- G83.4 Ձիու պոչի համախտանիշ
 - Ներոզեն միզապարկ՝ կապված ձիու պոչի համախտանիշի հետ

Բացառությամբ՝

- ողնուղեղային միզապարկի՝ ԱՀՃ (G95.8)
- G83.8 Այլ ճշտված պարալիտիկ համախտանիշեր
 - Տողի պարալիզ (հետէպիլեպտիկ)

G83.9 Պարալիտիկ համախտանիշ՝ չճշտված

ՆՅԱՐԴԱՅԻՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԻ ԱՅԼ ԽԱՆԳԱՐՈՒՄՆԵՐ (G90-G99)

G90 Վեգետատիվ (ավտոնոմ) նյարդային համակարգի խանգարումներ Բացառությամբ՝

ալկոհոլի հետևանքով վեգետատիվ նյարդային համակարգի դիսֆունկցիայի
(G31.2)

G90.0 Իդիոպաթիկ ծայրամասային վեգետատիվ ներուպաթիա
Ուշաթափություն՝ կապված կարոտիդային ծոցի գրգռման հետ

G90.1 Ընտանեկան դիզավտոնոմիա (Riley-Day)

G90.2 Հորների համախտանիշ
Բեռնար (Հորների) համախտանիշ

G90.3 Բազմահամակարգային (մուլտիսիստեմային) դեգեներացիա
Նեյրոգեն օրթոստատիկ հիպոտենզիա (Shy-Drager)

Բացառությամբ՝
օրթոստատիկ հիպոտենզիայի՝ ԱՀՃ (I95.1)

G90.4 Վեգետատիվ դիզոնֆլեքսիա

G90.8 Վեգետատիվ նյարդային համակարգի այլ խանգարումներ

G90.9 Վեգետատիվ նյարդային համակարգի խանգարում՝ չճշտված

G91 Հիդրոցեֆալիա

Ներառյալ՝
ծեռքբերովի հիդրոցեֆալիան

Բացառությամբ՝
հիդրոցեֆալիայի՝
• բնածին (Q03.-)
• բնածին տոքսոպլազմոզի հետևանքով առաջացած (P37.1)

G91.0 Հաղորդակցվող (կոմունիկատիվ) հիդրոցեֆալիա

G91.1 Խցանող (օբստրուկտիվ) հիդրոցեֆալիա

G91.2 Հիդրոցեֆալիա՝ նորմալ ներգանգային ճնշմամբ

G91.3 Հետվնասվածքային հիդրոցեֆալիա՝ չճշտված

G91.8 Այլ հիդրոցեֆալիա

G91.9 Այլ հիդրոցեֆալիա՝ չճշտված

G92 Թունավոր (տոքսիկ) էնցեֆալոպաթիա

Թունավոր նյութը նույնականացնելու անհրաժեշտության դեպքում կիրառվում է արտաքին պատճառների լրացուցիչ ծածկագիր (Գլուխ XX):

G93 Գլխուղեղի այլ ախտահարումներ

G93.0 Ուղեղի բշտեր (կիստաներ)
Ոստայնենու (արախնոթիդային) բուշտ (կիստա)
Պորէնցեֆալիկ բուշտ (ծեռքբերովի)

Բացառությամբ՝
նորածնի ծեռքբերովի հարփորոքային (պերիվենտրիկուլյար) բշտերի (P91.1)
բնածին ուղեղային բշտերի (Q04.6)

G93.1 Ուղեղի անթթվածնության (անօքսիկ) ախտահարում՝ այլ դասերում
չդասակարգված

Բացառությամբ՝

վիճակը բարդացնող՝

- վիժման, արտարգանդային կամ մոլյար հղիության (O 00-O 07, O 08.8)
- հղիության, ծննդի կամ ծննդաբերության (O29.2, O74.3, O89.2)
- վիրահատական և բժշկական օգնության (T80-T88)

նորածնային անօքսիայի (P21.9) դեպքերի

G93.2 Ներգանգային բարորակ գերճնշում (հիպերտենզիա)

Բացառությամբ՝

հիպերտենզիոն էնցեֆալոպաթիայի (I 67.4)

G93.3 Հետվիրուսային հոգնածության համախտանիշ

Բարորակ միալգիկ էնցեֆալոմիելիտ

G93.4 Էնցեֆալոպաթիա՝ չճշտված

Բացառությամբ՝

էնցեֆալոպաթիայի՝

- ալկոհոլային (G31.2)
- թունավոր (G92)

G93.5 Գլխուղեղի սեղմում (ճզմում)

- սեղմում (կոմպրեսիա)
 - ճողվածք
- } գլխուղեղի (ուղեղաբնի, ցողունի)

Բացառությամբ՝

գլխուղեղի վնասվածքային սեղմման դիֆուզ (S06.2)

գլխուղեղի վնասվածքային սեղմման դիֆուզ

- օջախային (ֆոկալ) (S06.3)

G93.6 Գլխուղեղի այտուց

Բացառությամբ՝

գլխուղեղի այտուցի՝

- ծննդաբերական վնասվածքի հետևանքով առաջացած (P11.0)
- վնասվածքային (S06.1)

G93.7 Ռեյի համախտանիշ

Արտաքին գործոնը նույնականացնելու անհրաժեշտության դեպքում կիրառվում է արտաքին պատճառների լրացուցիչ ծածկագիր (Գլուխ XX):

G93.8 Գլխուղեղի այլ ճշտված ախտահարումներ

Ճառագայթային (պոստռադիացիոն) էնցեֆալոպաթիա

Արտաքին գործոնը նույնականացնելու անհրաժեշտության դեպքում կիրառվում է արտաքին պատճառների լրացուցիչ ծածկագիր (Գլուխ XX):

G93.9 Գլխուղեղի ախտահարում՝ չճշտված

**G94* Գլխուղեղի այլ ախտահարումներ՝ այլ դասերում դասակարգված
հիվանդությունների ժամանակ**

G94.0* Ուղեղի ջրգողություն (հիդրոցեֆալիա)՝ առաջացած այլ դասերում
դասակարգված վարակիչ և մակաբուծային հիվանդությունների ժամանակ (A00-
B99†)

G94.1* Ուղեղի ջրգողություն՝ առաջացած ուռուցքային հիվանդության ժամանակ (C00-
D48†)

G94.2* Ուղեղի ջրգողություն՝ առաջացած այլ դասերում դասակարգված այլ
հիվանդությունների ժամանակ

G94.8* Գլխուղեղի այլ ճշտված ախտահարումներ՝ այլ դասերում դասակարգված հիվանդությունների ժամանակ (C00-D48†)

G95 Ողնուղեղի այլ հիվանդություններ

Բացառությամբ՝

միելիտի (G04.-)

G95.0 Սիրինգոմիելիա և սիրինգոբուլբիա

G95.1 Անոթային (վասկուլյար) միելոպաթիաներ՝

Ողնուղեղի սուր ինֆարկտ (էմբոլիկ) (ոչ էմբոլիկ)

Ողնուղեղի զարկերակային մակարդուկագոյացում (թրոմբոզ)

Հեմատոմիելիա

Ոչ թարախածին ներողնաշարային ֆլեբիտ և թրոմբոֆլեբիտ

Ողնուղեղի այտուց

Ենթասուր նեկրոտիկ միելոպաթիա

Բացառությամբ՝

ներողնաշարային ֆլեբիտի և թրոմբոֆլեբիտի՝ բացի ոչ թարախածին տեսակից (G08)

G95.2 Ողնուղեղի սեղմում կամ ճզմում՝ չճշտված

G95.8 Ողնուղեղի այլ ճշտված հիվանդություններ

Ողնուղեղային միզապարկ՝ ԱՀՃ

Միելոպաթիա՝

- դեղորայքային
- ճառագայթային

Արտաքին գործոնը նույնականացնելու անհրաժեշտության դեպքում կիրառվում է արտաքին պատճառների լրացուցիչ ծածկագիր (Գլուխ XX):

Բացառությամբ՝

նեյրոգեն միզապարկի՝

- ԱՀՃ (N31.9)
- պայմանավորված ձիու պոչի (cauda equina) համախտանիշով (G83.4)

միզապարկի նյարդամկանային դիսֆունկցիայի՝ առանց նշելու ողնուղեղի ախտահարման մասին (N31.-)

G95.9 Ողնուղեղի հիվանդություն՝ չճշտված

Միելոպաթիա՝ ԱՀՃ

G96 Կենտրոնական նյարդային համակարգի այլ խանգարումներ

G96.0 Ուղեղ-ողնուղեղային հեղուկի արտահոսք

Բացառությամբ՝

ողնուղեղային պունկցիայի անցքից արտահոսքի (G97.0)

G96.1 Ուղեղաթաղանթների ախտահարումներ՝ այլ դասերում չդասակարգված

Մենինգիալ կպումներ (ուղեղային) (ողնուղեղային)

G96.8 Կենտրոնական նյարդային համակարգի այլ ճշտված խանգարումներ

G96.9 Կենտրոնական նյարդային համակարգի խանգարում (ախտահարում)՝ չճշտված

G97 Նյարդային համակարգի խանգարումներ բժշկական միջամտությունից հետո (պոսոպորոցեդուրային)՝ այլ դասերում չդասակարգված

G97.0 Ուղեղ-ողնուղեղային հեղուկի արտահոսք՝ ողնուղեղային պունկցիայի անցքից

G97.1 Ողնուղեղային և գոտկային պունկցիային հաջորդող այլ հետևանք (ռեակցիա)

- G97.2 Ներգանգային գերճնշում (հիպերտենզիա)՝ փորոքային շունտավորումից հետո
- G97.8 Նյարդային համակարգի այլ խանգարումներ՝ բժշկական միջամտությունից հետո (պոստպրոցեդուրային)
- G97.9 Նյարդային համակարգի խանգարում բժշկական միջամտությունից հետո՝ չճշտված

G98 Նյարդային համակարգի այլ խանգարումներ՝ այլ դասերում չդասակարգված Ներառյալ՝

Նյարդային համակարգի խանգարում ԱՀՃ

G99* Նյարդային համակարգի այլ խանգարումներ՝ այլ դասերում դասակարգված հիվանդությունների ժամանակ

- G99.0* Վեգետատիվ (ավտոնոմ) ներոպաթիա՝ ներզատական և մետաբոլիկ հիվանդությունների ժամանակ
Ամիլոիդ վեգետատիվ ներոպաթիա (E85.-†)
Դիաբետիկ վեգետատիվ ներոպաթիա (E10-E14 ընդհանուր 4-րդ հատկանիշով՝ .4†)
- G99.1* Վեգետատիվ նյարդային համակարգի այլ խանգարումներ՝ այլ դասերում դասակարգված հիվանդությունների ժամանակ
- G99.2* Միելոպաթիա՝ այլ դասերում դասակարգված հիվանդությունների ժամանակ
Առաջնային ողնուղեղային և ողնաշարային զարկերակի ճնշման (սեղմման) համախտանիշ (M47.0†)
Միելոպաթիա հետևյալ դեպքերում՝
- միջողնային սկավառակի խանգարումներ (M50.0†, M51.0†)
 - ուռուցքային հիվանդություն (C00–D48†)
 - սպոնդիլոզ (M47.-†)
- G99.8* Նյարդային համակարգի այլ ճշտված խանգարումներ՝ այլ դասերում դասակարգված հիվանդությունների ժամանակ
Ուրեմիկ պարալիզ (N18.5†)

**ԳԼՈՒԽ VII ԱԶՔԻ ԵՎ ՆՐԱ ՀԱՎԵԼՅԱԼ ԱՊԱՐԱՏԻ ՀԻՎԱՆԴՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ
(ԷյՋ00 - ԷյՋ59) (H00 - H59)**

Բացառությամբ՝

պերինատալ շրջանում ծագող առանձին վիճակների (P00-P96)
որոշ վարակիչ և մակաբուժային հիվանդությունների (A00-B99)
հղիության, ծննդաբերության և հետծննդաբերական շրջանների
բարդությունների (O00-O99)
բնածին (զարգացման) արատների, դեֆորմացիաների և քրոմոսոմային
անկանոնությունների (Q00-Q99)
ներզատական համակարգի հիվանդությունների, սնուցման և
նյութափոխանակության խանգարումների (E00-E90)
վնասվածքների, թունավորումների և արտաքին պատճառների
ներգործության որոշ այլ հետևանքների (S00-T98)
նորագոյացությունների (C00-D48)
ախտանիշերի, նշանների, կլինիկական և լաբորատոր հետազոտություններով
հայտնաբերված ախտաբանական շեղումների՝ այլ դասերում չդասակարգված
(R00-R99)

Սույն գլուխը ներառում է հետևյալ բաժինները

H00-H06 Կոպի, արցունքային համակարգի և ակնակապճի հիվանդություններ
H10-H13 Շաղկապենու (կոնյունկտիվայի) հիվանդություններ
H15-H22 Սպիտապատյանի (սկլերա), եղջերենու, ծիածանաթաղանթի և թարթչային
մարմնի հիվանդություններ
H25-H28 Ոսպնյակի հիվանդություններ
H30-H36 Անոթային թաղանթի և ցանցենու հիվանդություններ
H40-H42 Գլաուկոմա
H43-H45 Ապակենման մարմնի և ակնազնդի հիվանդություններ
H46-H48 Տեսողական նյարդի և տեսողական ուղիների հիվանդություններ
H49-H52 Աչքի մկանների հիվանդություններ, աչքերի համաձայնեցված շարժման,
ակոմոդացիայի (հարմարեցման) և ռեֆրակցիայի (լուսաբեկման)
խանգարումներ
H53-H54 Տեսողության խանգարումներ և կուրություն
H55-H59 Աչքի և նրա հավելյալ ապարատի այլ հիվանդություններ

Աստիգմատիզմը են հետևյալ դասերը.

H03* Կոպի ախտահարումներ՝ դասերում դասակարգված հիվանդությունների ժամանակ
H06* Արցունքային համակարգի և ակնակապճի ախտահարումներ՝ այլ դասերում
դասակարգված հիվանդությունների ժամանակ
H13* Շաղկապենու ախտահարումներ՝ այլ դասերում դասակարգված
հիվանդությունների ժամանակ
H19* Սկլերայի (սպիտապատյանի) և եղջերենու ախտահարումներ՝ այլ դասերում
դասակարգված հիվանդությունների ժամանակ
H22* Ծիածանաթաղանթի և թարթչային մարմնի ախտահարումներ՝ այլ դասերում
դասակարգված հիվանդությունների ժամանակ

- H28* Կատարակտ (ոսպնյակի պղտորում) և կատարակտի այլ ախտահարումներ՝ այլ դասերում դասակարգված հիվանդությունների ժամանակ
- H32* Խորհոռետիանալ (անոթաթաղանթ-ցանցենային) խանգարումներ՝ այլ դասերում դասակարգված հիվանդությունների ժամանակ
- H36* Ցանցենու ախտահարումներ՝ այլ դասերում դասակարգված հիվանդությունների ժամանակ
- H42* Գլաուկոմա՝ այլ դասերում դասակարգված հիվանդությունների ժամանակ
- H45* Ապակենման մարմնի և ակնակապճի ախտահարումներ՝ այլ դասերում դասակարգված հիվանդությունների ժամանակ
- H48* Տեսողական (2-րդ) նյարդի և տեսողական ուղիների ախտահարումներ՝ այլ դասերում դասակարգված հիվանդությունների ժամանակ
- H58* Աչքի և նրա հավելյալ ապարատի այլ ախտահարումներ՝ այլ դասերում դասակարգված հիվանդությունների ժամանակ

**ԿՈՊԵՐԻ, ԱՐՑՈՒՆՔԱՅԻՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԻ ԵՎ ԱԿՆԱԿԱՊՃԻ
ՀԻՎԱՆԴՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ
(H00-H06)**

H00 Ակնագարիկ (*hordeolum*) և կոպի կոչպուկ (*chalazion*)

- H00.0 Ակնագարիկ (հորդեոլում) և կոպեզրի այլ խորը բորբոքում
- աբսցես (թարախակույտ)
 - ֆուրունկուլ
 - ակնագարիկ (գարեհատ)
- } կոպի
- H00.1 Կոպի խալազիոն

H01 Կոպի այլ բորբոքումներ

- H01.0 Բլեֆարիտ (կոպաբորբ)
Բացառությամբ՝
բլեֆարոկոնյունկտիվիտի (H10.5)
- H01.1 Կոպի ոչ վարակային դերմատոզ (մաշկախտ)
- Դերմատիտ (մաշկաբորբ)՝
 - ալերգիկ
 - շփավարակային (կոնտակտային)
 - թեփուկամաշկություն (էկզեմատոզ)
 - սկավառակաձև գայլախտ (discoid lupus erythematosus)
 - քսերոդերմա (չորամաշկություն)
- } կոպի
- H01.8 Կոպի ճշտված այլ բորբոքում
- H01.9 Կոպի բորբոքում՝ չճշտված

H02 Կոպի այլ խանգարումներ

- Բացառությամբ՝**
կոպի զարգացման բնածին արատների (Q10.0-Q10.3)
- H02.0 Կոպեզրի ներշրջում (էնտրոպիոն) և կոպի տրիխիազ
- H02.1 Կոպեզրի արտաշրջում (էկտրոպիոն)
- H02.2 Լագոֆթալմ («նապաստակի աչք»)
- H02.3 Բլեֆարոխալազիս (կոպաթուլացում)
- H02.4 Կոպի պտոզ

H02.5 Կոպի ֆունկցիայի վրա ներագրող այլ խանգարումներ
Անկիլոբլեֆարոն
Բլեֆարոֆիմոզ
Կոպի ռետրակցիա

Բացառությամբ՝

- բլեֆարոսպազմի (G24.5)
- մկանային կծկանքի (տիկի) (հոգեծին) (F95.-)
 - օրգանական (G25.6)

H02.6 Կոպի քսանթելազմա

H02.7 Կոպի և շուրջակնային շրջանի կազմափոխական խանգարումներ՝

- Քլոազմա
 - Մադարոզ
 - Վիտիլիգո
- } կոպի

H02.8 Կոպի ճշտված այլ խանգարումներ՝

Կոպեզրի հիպերտրիխոզ
Կոպի օտար մարմին

H02.9 Կոպի հիվանդություն՝ չճշտված

H03* Կոպի ախտահարումներ՝ առաջացած այլ դասերում դասակարգված հիվանդությունների ժամանակ

H03.0* Կոպի մակաբուծային վարակ (ախտահարում)՝ առաջացած այլ դասերում դասակարգված հիվանդությունների ժամանակ

Կոպի մաշկաբորբ՝ առաջացած դեմոդեքս (demodex) տզի տեսակներից (B88.0†)

Կոպի մակաբուծային ախտահարում հետևյալ հիվանդությունների դեպքում՝

- լեյշմանիազ (B55.-†)
- լոիազիս (loiasis) (B74.3†)
- օնխոցերկոզ (B73†)
- ֆթիրիազ (ոջլոտություն) (B85.3†)

H03.1* Կոպի ախտահարում՝ առաջացած այլ վարակիչ հիվանդությունների ժամանակ՝ այլ դասերում դասակարգված

Կոպի ախտահարում հետևյալ հիվանդությունների ժամանակ՝

- հասարակ տենդաբշտիկով (հերպես վիրուսային, herpes simplex) վարակ (B00.5†)
- բոր, բորոտություն (A30.-†)
- կոնտագիոզ մոլլուսկ (molluscum contagiosum) (B08.1†)
- տուբերկուլյոզ (A18.4†)
- ֆրամբեզիա (արևադարձային գրանուլոմա, էնդեմիկ տրեպոնեմատոզ) (yaws) (A66.-†)
- գոտևորող որքին (B02.3†)

H03.8* Կոպի ախտահարում՝ առաջացած այլ դասերում դասակարգված այլ հիվանդությունների ժամանակ

Կոպի ախտահարում՝ առաջացած իմպետիգոյի (impetigo) ժամանակ (L01.0†)

H04 Արցունքային համակարգի հիվանդություններ

Բացառությամբ՝

արցունքային համակարգի բնածին արատների (Q10.4-Q10.6)

H04.0 Արցունքագեղձաբորբ (դակրիոադենիտ)

Արցունքագեղձի քրոնիկ գերաճ (հիպերտրոֆիա)

H04.1 Արցունքագեղձի այլ հիվանդություններ
Արցունքաբուշտ (դակրիոփս)
Չոր աչքի համախտանիշ
Արցունքային՝

- բուշտ (կիստա)
- գեղձի ապաճում (ատրոֆիա)

H04.2 Էպիֆորա (առատ արցունքահոսություն)

H04.3 Արցունքատար ուղիների սուր և չճշտված բորբոքում

- Դակրիոցիստիտ (արցունքապարկի բորբոքում) (ֆլեգմոնոզ)
- Դակրիոպերիցիստիտ (արցունքապարկի բորբոքում)
- Կանալիկուլիտ (արցունքային խողովակիկների բորբոքում)

} սուր, ենթասուր կամ չճշտված

Բացառությամբ՝

նորածնի դակրիոցիստիտ (արցունքապարկի բորբոքում) (P39.1)

H04.4 Արցունքատար ուղիների քրոնիկ բորբոքում

- Արցունքապարկի բորբոքում
- Արցունքային՝
 - կանալիկուլիտ (խողովակիկների բորբոքում)
 - մուկոցելե (լորձապարկ)

} քրոնիկ

H04.5 Արցունքատար ուղիների նեղացում (ստենոզ) և անբավարարություն

Դակրիոլիթ (արցունքային քարեր)

Էվերսիա (արցունքակետի արտաշրջում)

Նեղացում արցունքային՝

- խողովակիկի
- ծորանի
- պարկի

H04.6 Արցունքատար ուղիների այլ փոփոխություններ

Արցունքային խուղակ

H04.8 Արցունքային համակարգի այլ հիվանդություններ

H04.9 Արցունքային համակարգի հիվանդություն՝ չճշտված

H05 Ակնակապճի հիվանդություններ

Բացառությամբ՝

ակնակապճի բնածին արատների (Q10.7)

H05.0 Ակնակապճի փափուկ հյուսվածքների սուր բորբոքում

- Աբսցես (թարախակույտ)
- Բջջանքաբորբ (ցելյուլիտ)
- Օստեոմիելիտ
- Պերիօստիտ (վերնոսկրաբորբ)

} ակնակապճի

Տենոնիտ (տենոնյան պատյանի բորբոքում)

H05.1 Ակնակապճի քրոնիկ բորբոքային հիվանդություններ

Ակնակապճի գրանուլոմա (հատիկուռուցք)

H05.2 Արտակնության (էկզոֆթալմի) վիճակներ

Ակնագնդի տեղաշարժ (կողմնային)՝ ԱՀՃ

- արյունազեղում
- այտուց

} ակնակապճի

H05.3 Ակնակապճի դեֆորմացիա

- ապաճում (ատրոֆիա)
- էկզոստոզ

} ակնակապճի

H05.4 Ներակնություն (enophthalmos)

H05.5 Թափանցող վերքից հետո ակնակապճում հին և չհեռացված օտար մարմին
Ռետրոբուլբար (հետակնագնդային) օտար մարմին

H05.8 Ակնակապճի այլ հիվանդություններ
Ակնակապճի բուշտ (կիստա)

H05.9 Ակնակապճի հիվանդություն՝ չճշտված

H06* Արցունքային համակարգի և ակնակապճի ախտահարումներ՝ առաջացած այլ դասերում դասակարգված հիվանդությունների ժամանակ

H06.0* Արցունքային համակարգի ախտահարումներ՝ առաջացած այլ դասերում
դասակարգված հիվանդությունների ժամանակ

H06.1* Ակնակապճի մակարածային ինֆեստացիա՝ առաջացած այլ դասերում
դասակարգված հիվանդությունների ժամանակ
Ակնակապճի պարկաճիճվային (էփինոկոկ) վարակ (B67.-†)
Ակնակապճի միազ (B87.2†)

H06.2* Դիսթրոֆիկ էկզոֆթալմ (արտակնություն՝ առաջացած վահանաձև գեղձի
ֆունկցիայի խանգարման ժամանակ) (E05.-.†)

H06.3* Ակնակապճի այլ ախտահարումներ՝ առաջացած այլ դասերում
դասակարգված հիվանդությունների ժամանակ

**ՇԱՂԿԱՊԵՆՈՒ ՀԻՎԱՆԴՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ
(H10-H13)**

H10 Շաղկապենաբորբ (կոնյունկտիվիտ)

Բացառությամբ՝

կերատոկոնյունկտիվիտի (H16.2)

H10.0 Լորձաթարախային շաղկապենաբորբ

H10.1 Սուր ատոպիկ շաղկապենաբորբ

H10.2 Սուր այլ շաղկապենաբորբեր

H10.3 Սուր շաղկապենաբորբ՝ չճշտված

Բացառությամբ՝

նորածինների ակնաբորբի (ophthalmia neonatorum) (P39.1)

H10.4 Քրոնիկ շաղկապենաբորբ (կոնյունկտիվիտ)

H10.5 Բլեֆարոկոնյունկտիվիտ (կոպաշաղկապենաբորբ)

H10.8 Այլ շաղկապենաբորբեր

H10.9 Շաղկապենաբորբ՝ չճշտված

H11 Շաղկապենու այլ հիվանդություններ

Բացառությամբ՝

կերատոկոնյունկտիվիտի (H16.2)

H11.0 Պտերիգիում (մսամուլ, pterygium)

Բացառությամբ՝

կեղծ պտերիգիումի (H11.8)

H11.1 Շաղկապենու կազմափոխում և նստվածք (շերտավորում)
Շաղկապենային՝

- արգիրոզ (արգիրիա)

- քարեր
- գունավորում (պիգմենտացիա)
- չորություն (քսերոզ)՝ ԱՀՃ

H11.2 Շաղկապենու սպիներ
Սիմբլեֆարոն

H11.3 Շաղկապենու արյունազեղում

Ենթաշաղկապենային (ենթալորձաթաղանթային) արյունազեղում

H11.4 Շաղկապենու այլ անոթային խանգարումներ և բշտեր (կիստաներ)
Շաղկապենային՝

- անևրիզմ
- գերարյունություն (հիպերեմիա)
- այտուց

H11.8 Շաղկապենու ճշտված այլ հիվանդություններ
Կեղծ պտերիզիում

H11.9 Շաղկապենու հիվանդություն՝ չճշտված

**H13* Շաղկապենու ախտահարումներ՝ այլ դասերում դասակարգված
հիվանդությունների ժամանակ**

H13.0* Շաղկապենու ֆիլարիային (filaria) ինվազիա (B74.-†)

H13.1* Շաղկապենու բորբոքում՝ առաջացած այլ դասերում դասակարգված վարակիչ և
մակարոնային հիվանդությունների ժամանակ

Շաղկապենու բորբոքում՝

- ականթամեդերային (B60.1†)
- ադենովիրուսային ֆոլիկուլյար (սուր) (B30.1†)
- խլամիդիային (A74.0)
- դիֆթերիային (A36.8†)
- գոնոկոկային (A54.3†)
- հեմոռագիկ (սուր) (համաճարակային) (B30.3†),
- հասարակ տենդաբշտիկային (հերպեսվիրուսային) (B00.5†)
- մենինգոկոկային (A39.8†)
- Նյուքասլի (Newcastle) (B30.8†)
- գոտևորող որքին (zoster) (B02.3†)

H13.2* Շաղկապենու բորբոքում՝ առաջացած այլ դասերում դասակարգված
հիվանդությունների ժամանակ

H13.3* Ակնային պեմֆիգոիդ (L12.-†)

H13.8* Շաղկապենու այլ ախտահարումներ՝ առաջացած այլ դասերում դասակարգված
հիվանդությունների ժամանակ

**ՍՊԻՏԱՊԱՏՅԱՆԻ (ՍԿԼԵՐԱ), ԵՂՋԵՐԵՆՈՒ, ԾԻԱԾԱՆԱԹԱՂԱՆԹԻ ԵՎ
ԹԱՐԹԻՉԱՅԻՆ ՄԱՐՄՆԻ ՀԻՎԱՆԴՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ
(H15-H22)**

H15 Սպիտապատյանի (սկլերայի) հիվանդություններ

H15.0 Սկլերիտ (սպիտապատյանի բորբոքում)

H15.1 Էպիսկլերիտ

H15.8 Սպիտապատյանի այլ ախտահարումներ

Հասարակածային ստաֆիլոմա (ծիածանաթաղանթի արտանկում)

Սպիտապատյանի էկտազիա (լայնացում)

Բացառությամբ՝

դեգեներատիվ միոպիայի (կարճատեսության) (H44.2)

H15.9 Սպիտապատյանի հիվանդություն՝ չճշտված

H16 Կերատիտ (եղջերենու կամ եղջրաթաղանթի բորբոքում)

H16.0 Եղջերենու խոց

խոց՝

- Եղջերենու
 - ԱՀՃ
 - կենտրոնական
 - եզրային (ծայրամասային)
 - թափածակվող
 - օղակաձև
 - հիպոպիոնով
- Մուրենի (Mooren)

H16.1 Մակերեսային այլ կերատիտներ՝ առանց շաղկապենու բորբոքման

Կերատիտ՝

- զրլավոր
- թելավոր
- արեոլյար
- մակերեսային-կետիկային
- աստղաձև
- մետաղադրամաձև

Ֆոտոկերատիտ

Ձյունային կուրություն

H16.2 Կերատոկոնյունկտիվիտ

Կերատոկոնյունկտիվիտ՝

- ԱՀՃ
- արտաքին գործոնների ազդեցության հետևանքով
- նեյրոտրոֆիկ
- ֆլիկտենուլյար

Հանգուցավոր օֆթալմիա

Մակերեսային կերատիտ՝ կոնյունկտիվիտով

H16.3 Ինտերստիցիալ (ստրոմալ) և խորը կերատիտ

H16.4 Եղջերենու նեովասկուլյարիզացիա (անոթավորում)

Ստվերանման անոթներ (եղջերենու)

Պաննուս (եղջերենու) (քրոնիկ մակերեսային անոթային կերատիտ)

H16.8 Կերատիտի այլ ձևեր

H16.9 Կերատիտ՝ չճշտված

H17 Եղջերենու սպիներ և պղտորումներ

H17.0 Կպչուն լեյկոմա

H17.1 Եղջերենու այլ կենտրոնական պղտորում

H17.8 Եղջերենու այլ սպիներ և պղտորումներ

H17.9 Եղջերենու սպի և պղտորում (հատ)՝ չճշտված

H18 Եղջերենու այլ հիվանդություններ

H18.0 Եղջերենու գունակավորում (պիգմենտացիա) և նստվածք
Եղջերենու արյունազեղում
Կայզեր-Ֆլեյշերի (Kayser-Fleischer) օղ
Կրուկենբերգի (Krukenberg) գիծ (իլիկ)
Ստեհլիի (Stehli) գիծ

Ախտահարում առաջացնող դեղամիջոցները նույնականացնելու անհրաժեշտության դեպքում կիրառվում է արտաքին պատճառների լրացուցիչ ծածկագիր (Գլուխ XX):

H18.1 Բշտային (բուլոզ) կերատոպաթիա

H18.2 Եղջերենու այլ այտուց

H18.3 Եղջերենու թաղանթների փոփոխություններ

- ծալք
 - պատռվածք
- } դեցեմետյան թաղանթի

H18.4 Եղջերենու դեգեներացիա (կազմափոխություն)

Ծերունական աղեղ (arcus senilis)

Ժապավենաձև կերատոպաթիա

Բացառությամբ՝

Մուրենի խոցի (Mooren) (H16.0)

H18.5 Եղջերենու ժառանգական դիստրոֆիա

Դիստրոֆիա՝

- եղջերենու՝
 - էպիթելային
 - հատիկավոր
 - մաղանման (lattice)
 - բծավոր (մակուլյար)
- Ֆուքսի (Fuchs)

H18.6 Կերատոկոնուս

H18.7 Եղջերենու այլ դեֆորմացիա

Եղջերենու՝

- էկտազիա
- ստաֆիլոմա

Դեցեմետոցելե

Բացառությամբ՝

եղջերենու զարգացման բնածին արատների (Q13.3-Q13.4)

H18.8 Եղջերենու այլ ճշտված հիվանդություններ

- անզգայություն
 - թերզգայություն
 - կրկնվող էրոզիա
- } եղջերենու

H18.9 Եղջերենու հիվանդություն՝ չճշտված

H19* Սպիրապայտյանի (սկլերայի) և եղջերենու ախտահարումներ՝ այլ դասերում դասակարգված հիվանդությունների ժամանակ

H19.0* Սկլերիտ և էպիսկլերիտ՝ այլ դասերում դասակարգված հիվանդությունների ժամանակ

Սիֆիլիտիկ էպիսկլերիտ (A52.7†)

Տուբերկուլյոզային էպիսկլերիտ (A18.5†)

Էպիսկլերիտ գոտևորող որքինի ժամանակ (zoster) (B02.3†)

- H19.1* Հերպես-վիրուսային (herpes simplex) կերատիտ և կերատոկոնյունկտիվիտ (B00.5†)
Ճյուղանման և սկավառակաձև կերատիտ
- H19.2* Կերատիտ և կերատոկոնյունկտիվիտ՝ առաջացած այլ դասերում դասակարգված վարակիչ և մակաբուծային այլ հիվանդությունների ժամանակ
Համաճարակային կերատոկոնյունկտիվիտ (B30.0†)
Կերատիտ և կերատոկոնյունկտիվիտ (ինտերստիցիալ)՝ առաջացած հետևյալ հիվանդությունների ժամանակ՝
- ականթամեմբրազ (B60.1†)
 - կարմրուկ B05.8†)
 - սիֆիլիս (A50.3†)
 - տուբերկուլյոզ (A18.5†)
 - գոտևորող որքին (B02.3†)
- H19.3* Կերատիտ և կերատոկոնյունկտիվիտ՝ առաջացած այլ դասերում դասակարգված հիվանդությունների ժամանակ
Չոր (չորության) կերատոկոնյունկտիվիտ (keratoconjunctivitis sicca)
(արցունքազեղծի անբավարար ֆունկցիայի արդյունքում) (M35.0†)
- H19.8* Սպիտապատյանի և եղջերենու այլ ախտահարումներ՝ առաջացած այլ դասերում դասակարգված հիվանդությունների ժամանակ
Կերատոկոնյունկտիտ՝ Դաունի համախտանիշի ժամանակ

H20 Ծիածանաթաղանթի և թարթիչային մարմնի բորբոքում (իրիդոցիկլիտ)

- H20.0 Սուր և ենթասուր ծիածանաթաղանթի և թարթիչային մարմնի բորբոքում
- առաջային ուլեիտ
 - ցիկլիտ (թարթիչային մարմնի բորբոքում)
 - իրիտ (ծիածանաբորբ)
- } սուր, կրկնվող կամ ենթասուր
- H20.1 Ծիածանաթաղանթի և թարթիչային մարմնի քրոնիկ բորբոքում
- H20.2 Ծիածանաթաղանթի և թարթիչային մարմնի բորբոքում՝ առաջացած արհեստական ոսպնյակներից
- H20.8 Ծիածանաթաղանթի և թարթիչային մարմնի այլ բորբոքում
- H20.9 Ծիածանաթաղանթի և թարթիչային մարմնի բորբոքում՝ չճշտված

H21 Ծիածանաթաղանթի և թարթիչային մարմնի այլ հիվանդություններ Բացառությամբ՝

- սիմպաթիկ ուլեիտի (H44.1)
- H21.0 Հիֆեմա
- Բացառությամբ՝**
վնասվածքային հիֆեմայի (S05.1)
- H21.1 Ծիածանաթաղանթի և թարթիչային մարմնի այլ անոթային հիվանդություններ
Ծիածանաթաղանթի կամ թարթիչային մարմնի նոր անոթավորում
Ծիածանաթաղանթի ռուբեոզ (նորանոթավորում)
- H21.2 Ծիածանաթաղանթի և թարթիչային մարմնի կազմափոխություն
Դեգեներացիա (կազմափոխություն)՝
- ծիածանաթաղանթի (պիգմենտային)
 - բբի եզրի
- Իրիդոչիզիս
Ծիածանաթաղանթի ապաճում (ատրոֆիա) (էսենցիալ) (պրոգրեսիվոզ)
Միոտիկ բբային բուշտ (կիստա)

- Ծիածանաթաղանթի կիսաթափանցիկություն (լուսանցիկություն)
- H21.3 Ծիածանաթաղանթի, թարթչային մարմնի և աչքի առաջնային խցիկի բուշտ
Ծիածանաթաղանթի, թարթչային մարմնի և աչքի առաջնային խցիկի բուշտ՝
- ԱՀՃ
 - էքսուդատիվ
 - իմպլանտացիոն
 - մակաբուծային

Բացառությամբ՝

- բբի միոտիկ բշտի (H21.2)
- H21.4 Բբային թաղանթներ
Ծիածանաթաղանթի «բոմբաժ» (արտափքում)
Բբային՝
- խցանում (օկլյուզիա)
 - առանձնացում (սեկլյուզիա)
- H21.5 Ծիածանաթաղանթի և թարթչային մարմնի այլ սպիներ (կպումներ) և
պատուվածքներ
Գոնիոսինեխիաներ
Իրիդոդիալիզ
Առաջնային խցիկի անկյան խորացում (ռեցեսիա)
Սինեխիաներ՝
- ԱՀՃ
 - առաջնային
 - հետին

Բացառությամբ՝

- կորեկտոպիայի (Q13.2)
- H21.8 Ծիածանաթաղանթի և թարթչային մարմնի այլ ճշտված հիվանդություններ
- H21.9 Ծիածանաթաղանթի և թարթչային մարմնի հիվանդություն՝ չճշտված

***H22* Ծիածանաթաղանթի և թարթչային մարմնի ախտահարումներ՝ այլ դասերում
դասակարգված հիվանդությունների ժամանակ***

- H22.0* Ծիածանաթաղանթի և թարթչային մարմնի բորբոքում՝ այլ դասերում
դասակարգված վարակիչ հիվանդությունների ժամանակ
Ծիածանաթաղանթի և թարթչային մարմնի բորբոքում հետևյալ
հիվանդությունների ժամանակ՝
- գոնոկոկային վարակ (A54.3†)
 - հասարակ տենդաբշտիկային վարակ (herpes simplex) (B00.5†)
 - սիֆիլիս (երկրորդային) (A51.4†)
 - տուբերկուլյոզ (A18.5†)
 - գոտևորող որքին (zoster) (B02.4†)
- H22.1* Ծիածանաթաղանթի և թարթչային մարմնի բորբոքում՝ առաջացած այլ դասերում
դասակարգված հիվանդությունների ժամանակ
Ծիածանաթաղանթի և թարթչային մարմնի բորբոքում հետևյալ
հիվանդությունների ժամանակ՝
- անկիլոզացնող սպոնդիլիտ
 - սարկոիդոզ
- H22.8* Ծիածանաթաղանթի և թարթչային մարմնի այլ ախտահարումներ՝ առաջացած
այլ դասերում դասակարգված հիվանդությունների ժամանակ

**ՈՍՊԼՅԱԿԻ ՀԻՎԱՆԴՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ
(H25-H28)**

H25 Ծերունական կատարակտ (նսայնյակի պղպորում)

Բացառությամբ՝

պատիճավոր (կապսուլյար) գլաուկոմայի՝ նսայնյակի պսևդոէքսֆոլիացիայով (H40.1)

H25.0 Սկսվող ծերունական կատարակտ

Ծերունական կատարակտ՝

- պսակաձև
- կեղևային
- կետավոր

Ենթապատիճային բևեռային ծերունական կատարակտ (առաջային) (հետին) Զրային ճեղքեր

H25.1 Ծերունական կորիզային կատարակտ

Դարչնագույն կատարակտ

Կորիզային սկլերոտիկ կատարակտ

H25.2 Ծերունական կատարակտ, մորգանյան տեսակ

Ծերունական գերհասուն կատարակտ

H25.8 Ծերունական այլ կատարակտ

Ծերունական կատարակտի համակցված ձևեր

H25.9 Ծերունական կատարակտ՝ չճշտված

H26 Այլ կատարակտ

Բացառությամբ՝

բնածին կատարակտի (Q12.0)

H26.0 Մանկական, պատանեկան և նախածերունական կատարակտ

H26.1 Վնասվածքային կատարակտ

Պատճառը նույնականացնելու անհրաժեշտության դեպքում կիրառվում է արտաքին պատճառների լրացուցիչ ծածկագիր (Գլուխ XX):

H26.2 Բարդացած կատարակտ

Կատարակտ՝ ծիածանաթաղանթի և թարթիչային մարմնի քրոնիկ բորբոքման ժամանակ

Երկրորդային կատարակտ՝ աչքի ախտահարումների ժամանակ

Գլաուկոմատոզ բժեր (ենթապատիճային)

H26.3 Կատարակտ՝ առաջացած դեղամիջոցներից

Ախտահարում առաջացնող դեղամիջոցը նույնականացնելու անհրաժեշտության դեպքում կիրառվում է արտաքին պատճառների լրացուցիչ ծածկագիր (Գլուխ XX):

H26.4 Հետին պատիճային (կապսուլյար) կատարակտ (after-cataract)

Երկրորդային կատարակտ

Սեմերինգի (Soemmerring) օղ

H26.8 Այլ ճշտված կատարակտ

H26.9 Կատարակտ՝ չճշտված

H27 Ոսայնյակի այլ հիվանդություններ (Q12.-)

Բացառությամբ՝

ոսայնյակի բնածին արատների (Q12.-)

ներակնային (ներպատվաստված) ոսպնյակի հետ կապված մեխանիկական բարդությունների (T85.2)
պսևդոֆակիայի (Z96.1)

H27.0 Անոսպնյակություն (աֆակիա)

H27.1 Ներակնային ոսպնյակի տեղախախտ (դիսլոկացիա)

H27.8 Ոսպնյակի այլ ճշտված հիվանդություններ

H27.9 Ոսպնյակի հիվանդություն՝ չճշտված

H28* Կատարակտ և ոսպնյակի այլ ախտահարումներ այլ դասերում դասակարգված հիվանդությունների ժամանակ

H28.0* Կատարակտ՝ շաքարային դիաբետից (E10-E14 ընդհանուր չորրորդ նշանով .3†)

H28.1* Կատարակտ՝ այլ դասերում դասակարգված ներզատական համակարգի այլ հիվանդությունների, սնուցման և նյութափոխանակության խանգարումների ժամանակ

Կատարակտ՝ առաջացած հիպոպարաթիրեոիդիզմի ժամանակ (E20.-†)

Կատարակտ՝ թերսնման և ջրազրկման ժամանակ (E40-E46†)

H28.2* Կատարակտ՝ այլ դասերում դասակարգված այլ հիվանդությունների ժամանակ Միոտոնիկ կատարակտ (G71.1†)

H28.8* Ոսպնյակի այլ ախտահարումներ՝ առաջացած այլ դասերում դասակարգված հիվանդությունների ժամանակ

**ԱՆՈԹԱԹԱՂԱՆԹԻ ԵՎ ՑԱՆՑԵՆՈՒ ՀԻՎԱՆԴՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ
(H30-H36)**

H30 Խորիոռեպինալ (անոթաթաղանթացանցենային) բորբոքում

H30.0 Օջախային խորիոռեպինիտ

Օջախային՝

- խորիոռեպինիտ (անոթաթաղանթացանցենաբորբ)
- խորիոիդիտ (անոթաթաղանթաբորբ)
- ռետինիտ (ցանցենաբորբ)
- ռետինոխորիոիդիտ

H30.1 Դիսեմինացված (տարածուն) խորիոռեպինիտ

Դիսեմինացված՝

- խորիոռեպինիտ
- խորիոիդիտ
- ռետինիտ
- ռետինոխորիոիդիտ

Բացառությամբ՝

Էքսուդատիվ ռետինոպաթիայի (H35.0)

H30.2 Հետին ցիկլիտ (թարթչային մարմնի բորբոքում)

Միջանկյալ ուլեիտ (pars planitis)

H30.8 Այլ անոթաթաղանթացանցենային (խորիոռեպինալ) բորբոքումներ

Հարադայի (Harada) հիվանդություն

H30.9 Անոթաթաղանթացանցենային բորբոքում՝ չճշտված

- Խորիոռեպինիտ
 - Խորիոիդիտ
 - Ռետինիտ
- } ԱՀՃ

- Ռետինոխորիոդիտ

H31 Անոթաթաղանթի այլ հիվանդություններ

H31.0 Խորիոռետինալ սպիներ
 Հետին բևեռի բժային սպիներ (հետբորբոքային) (հետվնասվածքային)
 Արևային ռետինոպաթիա

H31.1 Աչքի անոթաթաղանթի կազմափոխություն (դեգեներացիա)

- ապաճում (ատրոֆիա)
- կարծրացում (սկլերոզ)

} անոթաթաղանթի

Բացառությամբ՝

անոթանման (անգիոիդ) զոլերի (H35.3)

H31.2 Աչքի անոթաթաղանթի ժառանգական դիստրոֆիա
 Խորիոդերեմիա
 Անոթաթաղանթի դիստրոֆիա (կենտրոնապսակային) (համատարած)
 (շուրջպտկային)
 Անոթաթաղանթի օղակաձև ատրոֆիա

Բացառությամբ՝

օրնիտինեմիայի (E72.4)

H31.3 Աչքի անոթաթաղանթի արյունազեղում և պատռվածք
 Խորիոիդալ արյունազեղում

- ԱՀՃ
- էքսպուլսիվ

H31.4 Անոթաթաղանթի շերտազատում

H31.8 Անոթաթաղանթի այլ ճշտված հիվանդություններ

H31.9 Անոթաթաղանթի հիվանդություն՝ չճշտված

H32* Խորիոռետինալ խանգարումներ՝ այլ դասերում դասակարգված հիվանդությունների ժամանակ

H32.0* Խորիոռետինալ բորբոքում՝ այլ դասերում դասակարգված վարակիչ և մակաբուծային հիվանդությունների ժամանակ
 Խորիոռետինիտ՝

- սիֆիլիտիկ, ուշ (A52.7†)
- տոքսոպլազմոզային (B58.0†)
- տուբերկուլյոզային (A18.5†)

H32.8* Այլ խորիոռետինալ խանգարումներ՝ առաջացած այլ դասերում դասակարգված հիվանդությունների ժամանակ
 Ալբումինամիզոլոյան հետ զուգակցված ռետինիտ (N18.5†)
 Երիկամային ռետինիտ (N18.5†)

H33 Ցանցենու շերտազատում և պատռվածքներ

Բացառությամբ՝

ցանցենու պիզմենտային էպիթելի շերտազատման (H35.7)

H33.0 Ցանցենու շերտազատում՝ ցանցենու պատռվածքով
 Ցանցենու շերտազատում՝ պատռվածքի հետևանքով

H33.1 Ռետինոշիզիս և ցանցենու բշտեր (կիստաներ)
 Ատամնավոր գծի կամ եզրի (ora serrata) բուշտ
 Ցանցենու մակաբուծային բուշտ

Ցանցենու կեղծ բուշտ

Բացառությամբ՝

բնածին ռետինոշիզիսի (Q14.1)

ցանցենու միկրոկիստոզ (մանրաբջջաբույծ) կազմափոխության (H35.4)

H33.2 Ցանցենու շճային շերտազատում

Ցանցենու շերտազատում՝

- ԱՀՃ
- առանց ցանցենու պատռվածքի

Բացառությամբ՝

կենտրոնական շճային խորհոռետինոպաթիայի (H35.7)

H33.3 Ցանցենու պատռվածքներ՝ առանց ցանցենու շերտազատման

- պայտաձև պատռվածք
 - կլոր անցք
- } առանց ցանցենու շերտազատման

Օպերկուլում (կափարիչ, operculum)

Ցանցենային պատռվածք ԱՀՃ

Բացառությամբ՝

խորհոռետինալ սպիների՝ առաջացած շերտազատման կապակցությամբ կատարված վիրահատությունից հետո (H59.8)

ցանցենու ծայրամասային կազմափոխության՝ առանց պատռվածքի (H35.4)

H33.4 Ցանցենու տրակցիոն (ձգումային) շերտազատում

Պրոլիֆերատիվ (բազնացած) վիրտեոռետինոպաթիա՝ ցանցենու շերտազատմամբ

H33.5 Ցանցենու շերտազատման այլ ձևեր

H34 Ցանցենու անոթների խցանում

Բացառությամբ՝

անցողիկ կուրության (amaurosis fugax) (G45.3)

H34.0 Ցանցենու զարկերակային անցողիկ խցանում

H34.1 Ցանցենու կենտրոնական զարկերակի խցանում

H34.2 Ցանցենու զարկերակային այլ խցանումներ

Հոլենհորստի (Hollenhorst) բիծ (կուտակում)

Ցանցենային՝

- զարկերակի խցանում
- ճյուղի
- մասնակի
- միկրոէմբոլիա

H34.8 Ցանցենու անոթային այլ խցանումներ

Ցանցենու երակային խցանում՝

- կենտրոնական
- սկզբնական
- մասնակի
- երակային ճյուղի

H34.9 Ցանցենու անոթային խցանում՝ չճշտված

H35 Ցանցենու այլ հիվանդություններ (խանգարումներ)

H35.0 Ռետինոպաթիա (ոչ պրոֆիլերատիվ, սկզբնական, ֆոնային) և ցանցենու անոթային փոփոխություններ

Ցանցենու անոթային պատկերի փոփոխություններ
Ցանցենային՝

- միկրոանևրիզմաներ
- նեովասկուլարիզացիա (նոր անոթավորում)
- պերիվասկուլիտ
- վարիկոզ
- վասկուլիտ

Ռետինոպաթիա՝

- ԱՀՃ
- ֆոնային՝ ԱՀՃ
- Կոատսի (Coats)
- էքսուդատիվ
- հիպերտենզիվ

H35.1 Անհասության ռետինոպաթիա

Ռետրոլենտալ ֆիբրոպլազիա

H35.2 Պրոլիֆերատիվ այլ ռետինոպաթիա

Պրոլիֆերատիվ վիտրեոռետինոպաթիա

Բացառությամբ՝

ցանցենու շերտազատմամբ ուղեկցվող պրոլիֆերատիվ վիտրեո-
ռետինոպաթիայի (H33.4)

H35.3 Դեղին բծի (macula lutea) և հետին բևեռի դեգեներացիա (կազմափոխություն)

- Անգիոիդ (անոթանման) զոլեր
 - Բուշտ (կիստա)
 - Դրուզներ (դեգեներատիվ)
 - Անցք
 - Կնճռոտում
- } դեղին բծի

Կունտ-Յունիուսի (Kuhnt-Junius) դեգեներացիա

Տարիքային մակուլոդեգեներացիա (ատրոֆիկ) (էքսուդատիվ)

Թունային (տոքսիկ) մակուլոպաթիա

Ախտահարում առաջացնող դեղամիջոցները նույնականացնելու անհրաժեշտության
դեպքում կիրառվում է արտաքին պատճառների լրացուցիչ ծածկագիր (Գլուխ XX):

H35.4 Ցանցենու ծայրամասային (պերիֆերիկ) դեգեներացիա

Ցանցենու դեգեներացիա՝

- ԱՀՃ
- մաղանման (lattice)
- մանրբշտային (միկրոկիստոզ)
- ցանկապատի նմանվող
- «գետաքարե սալահատակի» քարի նմանվող
- ցանցավոր (ռետիկուլյար)

Բացառությամբ՝

ցանցենու պատովաձքի հետ զուգակցված (H33.3)

H35.5 Ցանցենու ժառանգական դիստրոֆիա

Դիստրոֆիա

- ցանցենային (սպիտակակետային) (պիգմենտային) (դեղնուցանման)
- տապետոռետինալ
- վիտրեոռետինալ

Պիգմենտային ռետինիտ

Շտարտգարդտի (Stargardt) հիվանդություն

H35.6 Ցանցենու արյունազեղում

- H35.7 Ցանցենու շերտերի առանձնացում (փեղեկում) (ռետինոշիզիս)
 Կենտրոնական շճային (սերոզ) խորհոռետինոպաթիա
 Ցանցենու պիգմենտային էպիթելի շերտազատում
- H35.8 Ցանցենու այլ ճշտված խանգարումներ
- H35.9 Ցանցենու հիվանդություն՝ չճշտված

H36* Ցանցենու ախտահարումներ՝ առաջացած այլ դասերում դասակարգված հիվանդությունների ժամանակ

- H36.0* Դիաբետիկ ռետինոպաթիա (E10-E14† ընդհանուր չորրորդ նիշով .3)
- H36.8* Ցանցենու այլ խանգարումներ՝ առաջացած այլ դասերում դասակարգված հիվանդությունների ժամանակ
 Աթերոսկլերոտիկ ռետինոպաթիա (I70.8†)
 Պրոլիֆերատիվ մանգաղաձև բջջային ռետինոպաթիա (D57.-†)
 Ցանցենու դիստրոֆիա՝ ճարպերի կուտակումային հիվանդությունների ժամանակ (E75.-†)

**ԳԼԱՌԻԿՈՄԱ
(H40-H42)**

**H40 Գլաուկոմա
Բացառությամբ՝**

- բացարձակ գլաուկոմայի (H44.5)
- բնածին գլաուկոմայի (Q15.0)
- վնասվածքային գլաուկոմայի՝ առաջացած ծննդաբերական վնասվածքի հետևանքով (P15.3)
- H40.0 Գլաուկոմայի կասկած
 Ակնային հիպերտենզիա
- H40.1 Առաջնային բացանկյուն գլաուկոմա
 Գլաուկոմա (առաջնային) (մնացորդային փուլ)
 - պատիճային՝ ոսպնյակի կեղծ շերտազատումով (պսևդոէքսֆոլիացիաներ)
 - քրոնիկ հասարակ
 - ցածր ճնշումով
 - գունակային (պիգմենտային)
- H40.2 Առաջնային փականկյուն գլաուկոմա
 Փականկյուն գլաուկոմա (առաջնային) (մնացորդային փուլ)
 - սուր
 - քրոնիկ
 - ինտերմիտենտ (ընդմիջվող)
- H40.3 Երկրորդային գլաուկոմա՝ առաջացած աչքի վնասվածքից հետո
 Պատճառը նույնականացնելու անհրաժեշտության դեպքում կիրառվում է լրացուցիչ ծածկագիր:
- H40.4 Երկրորդային գլաուկոմա՝ առաջացած աչքի բորբոքային հիվանդության հետևանքով
 Պատճառը նույնականացնելու անհրաժեշտության դեպքում կիրառվում է լրացուցիչ ծածկագիր:
- H40.5 Երկրորդային գլաուկոմա՝ առաջացած աչքի այլ հիվանդությունների հետևանքով
 Պատճառը նույնականացնելու անհրաժեշտության դեպքում կիրառվում է լրացուցիչ ծածկագիր:

H40.6 Երկրորդային գլաուկոմա՝ առաջացած դեղորայքի հետևանքով
Ախտահարում առաջացնող դեղամիջոցը նույնականացնելու անհրաժեշտության
դեպքում կիրառվում է արտաքին պատճառների լացուցիչ ծածկագիր (Գլուխ XX):
H40.8 Այլ գլաուկոմա
H40.9 Գլաուկոմա՝ չճշտված

H42* Գլաուկոմա՝ այլ դասերում դասակարգված հիվանդությունների ժամանակ

H42.0* Գլաուկոմա՝ առաջացած ներզատական համակարգի հիվանդությունների,
սնուցման և նյութափոխանակության խանգարումների ժամանակ
Գլաուկոմա՝ առաջացած հետևյալ հիվանդությունների ժամանակ

- ամիլոիդոզի (E85.-†)
- Լոուի (Lowe) համախտանիշի (E72.0†)

H42.8* Գլաուկոմա՝ այլ դասերում դասակարգված այլ հիվանդությունների ժամանակ
Գլաուկոմա՝ օնխոցերկոզի (onchocerciasis) ժամանակ (B73†)

ԱՊԱԿԵՆՄԱՆ ՄԱՐՄՆԻ ԵՎ ԱԿՆԱԳՆԴԻ ՀԻՎԱՆԴՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ (H43-H45)

H43 Ապակենման մարմնի հիվանդություններ

H43.0 Ապակենման մարմնի արտանկում (պրոլապս)

Բացառությամբ՝

ապակենման մարմնի համախտանիշի՝ կատարակտի
վիրահատությունից հետո (H59.0)

H43.1 Ապակենման մարմնի արյունազեղում

H43.2 Ապակենման մարմնի բյուրեղային նստվածք

H43.3 Ապակենման մարմնի այլ պղտորումներ

Ապակենման մարմնի թաղանթներ և թելեր

H43.8 Ապակենման մարմնի այլ հիվանդություններ

Ապակենման մարմնի՝

- կազմափոխում (դեգեներացիա)
- շերտազատում

Բացառությամբ՝

պրոլիֆերատիվ վիրտեոռետինոպաթիայի՝ ցանցենու շերտազատմամբ (H33.4)

H43.9 Ապակենման մարմնի հիվանդություն՝ չճշտված

H44 Ակնազնդի հիվանդություններ

Ներառյալ՝

աչքի տարբեր կառուցվածքներն ընդգրկող խանգարումները

H44.0 Թարախային էնդոֆթալմիտ

Պանօֆթալմիտ

Ապակենման մարմնի արքցես (թարախակույտ)

H44.1 Այլ էնդոֆթալմիտներ

Մակաբուժային էնդոֆթալմիտ՝ ԱՀՃ

Սիմպաթիկ ուլեիտ

H44.2 Դեգեներատիվ միոպիա (կարճատեսություն)

H44.3 Ակնազնդի այլ կազմափոխային հիվանդություններ

- Խալկոզ
Աչքի սիդերոզ
- H44.4 Աչքի հիպոտոնիա
- H44.5 Ակնագնդի դեգեներատիվ (կազմափոխական) վիճակ
Բացարձակ գլաուկոմա
Ակնագնդի ատրոֆիա (ապաճում)
Ակնագնդի կնճռոտում (phthisis bulbi)
- H44.6 Ներակնային չհեռացված (վաղուց աչքում մնացած) մազնիսական օտար մարմին
Մազնիսական օտար մարմին (հին, չհեռացված)`
- առաջային խցիկում
 - թարթչային մարմնում
 - ծիածանաթաղանթում
 - ոսպնյակում
 - ակնագնդի հետին պատում
 - ապակենման մարմնում
- H44.7 Ներակնային չհեռացված (վաղուց աչքում մնացած) ոչ մազնիսական օտար մարմին
Չհեռացված (ոչ մազնիսական) (հին) օտար մարմին
- առաջային խցիկում
 - թարթչային մարմնում
 - ծիածանաթաղանթում
 - ոսպնյակում
 - ակնագնդի հետին պատում
 - ապակենման մարմնում
- H44.8 Ակնագնդի այլ հիվանդություններ
Հեմոֆթալմ
Ակնագնդի հոդախախտ
- H44. 9 Ակնագնդի հիվանդություն` չճշտված

H45* Ապակենման մարմնի և ակնագնդի ախտահարումներ` առաջացած այլ դասերում դասակարգված հիվանդությունների ժամանակ

- H45.0* Արյունազեղում ապակենման մարմնում` այլ դասերում դասակարգված հիվանդությունների ժամանակ
- H45.1* Էնթոֆթալմիտ` այլ դասերում դասակարգված հիվանդությունների ժամանակ
Էնթոֆթալմիտ հետևյալ հիվանդությունների ժամանակ`
- ցիստիցերկոզ (B69.1†)
 - օնխոցերցիազ (onchocerciasis) (B73†)
 - տոքսոկարիազ (B83.0)
- H45.8* Ապակենման մարմնի և ակնագնդի այլ ախտահարումներ` առաջացած այլ դասերում դասակարգված հիվանդությունների ժամանակ

ՏԵՍՈՂԱԿԱՆ ՆՅԱՐՂԻ ԵՎ ՏԵՍՈՂԱԿԱՆ ՈՒՂԻՆԵՐԻ ՀԻՎԱՆԴՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ (H46-H48)

H46 Տեսողական նյարդի բորբոքում

Ներառյալ`

Տեսողական`

- ներուպաթիա, բացի իշեմիկ տեսակից

- պապիլիտ

Ռետրոբուլբար նյարդաբորբ՝ ԱՀՃ

Բացառությամբ՝

տեսողական նյարդի իշեմիկ ներոպաթիայի (H47.0)

տեսողական նեյրոմիելիտի (Դևիկ) (Devic) (G36.0)

H47 Տեսողական (2-րդ) նյարդի և տեսողական ուղիների այլ հիվանդություններ

H47.0 Տեսողական նյարդի հիվանդություններ՝ այլ դասերում չդասակարգված

Տեսողական նյարդի սեղմում (ճնշում)

Արյունազեղում՝ տեսանյարդի թաղանթների մեջ

Իշեմիկ տեսողական (օպտիկ) ներոպաթիա

H47.1 Տեսողական նյարդի սկավառակի այտուց՝ չճշտված

H47.2 Տեսողական նյարդի ապաճում (ատրոֆիա)

Տեսողական սկավառակի քունքային կեսի գունատություն

H47.3 Տեսողական նյարդի սկավառակի այլ հիվանդություններ

Տեսողական նյարդի սկավառակի դրուզներ (աճակալում)

Տեսողական նյարդի սկավառակի կեղծ այտուց

H47.4 Տեսողական խաչվածքի ախտահարումներ

H47.5 Տեսողական ուղիների այլ հատվածների ախտահարումներ

Տեսողական ուղիների (tractus), ծնկաձև մարմինների կորիզների և տեսողական

ճաճանչման պսակի ախտահարումներ

H47.6 Տեսողական կեղևի ախտահարումներ

H47.7 Տեսողական հաղորդչական ուղիների ախտահարում՝ չճշտված

H48* Տեսողական (2-րդ) նյարդի և տեսողական ուղիների ախտահարումներ՝

առաջացած այլ դասերում դասակարգված հիվանդությունների ժամանակ

H48.0* Տեսողական նյարդի ապաճում (ատրոֆիա)՝ առաջացած այլ դասերում

դասակարգված հիվանդությունների ժամանակ

Տեսողական նյարդի ատրոֆիա՝ սիֆիլիսի ուշ շրջանում (A52.1†)

H48.1* Ռետրոբուլբար նյարդաբորբ՝ առաջացած այլ դասերում դասակարգված

հիվանդությունների ժամանակ

Ռետրոբուլբար նյարդաբորբ հետևյալ հիվանդությունների ժամանակ՝

- ուշ սիֆիլիս (A52.1†)
- մենինգոկոկային վարակ (A39.8†)
- ցրված սկլերոզ (G35†)

H48.8* Տեսողական նյարդի և տեսողական ուղիների այլ ախտահարումներ՝ առաջացած

այլ դասերում դասակարգված հիվանդությունների ժամանակ

**ԱՉՔԻ ՄԿԱՆՆԵՐԻ ՀԻՎԱՆԴՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ, ԱԿՆԱԳՆԴԵՐԻ ՀԱՄԱՁԱՅՆԵՑՎԱԾ
ՇԱՐԺՈՒՄՆԵՐԻ, ՀԱՐՄԱՐՄԱՆ (ԱՎՈՄՈՂԱՑԻԱՅԻ) ԵՎ ԼՈՒՍԱԲԵԿՄԱՆ
(ՌԵՖՐԱԿՑԻԱՅԻ) ԽԱՆԳԱՐՈՒՄՆԵՐ
(H49-H52)**

Բացառությամբ՝

նիստագմի և աչքի այլ անկանոն շարժումների (H55)

H49 Պարալիզիկ շլություն

Բացառությամբ՝

օֆթալմոպլեգիայի՝

- ներքին (N52.5)
- միջկորիզային (N51.2)
- վերկորիզային հարածուն (պրոգրեսիվ) (G23.1)

H49.0 3-րդ (ակնաշարժ) նյարդի պարալիզ (լուծանք)

H49.1 4-րդ (ճախարակային) նյարդի պարալիզ

H49.2 6-րդ (գատող) նյարդի պարալիզ

H49.3 Ամբողջական (արտաքին) օֆթալմոպլեգիա

H49.4 Հարածուն արտաքին օֆթալմոպլեգիա

H49.8 Այլ պարալիտիկ շլություն

Արտաքին օֆթալմոպլեգիա՝ ԱՀՃ

Կերնս-Սեյրի (Kearns-Sayr) համախտանիշ

H49.9 Պարալիտիկ շլություն՝ չճշտված

H50 Պարալիտիկ շլության այլ ձևեր

H50.0 Համագործակցված համամիտվող շլություն

էզոտրոպիա (ալտերնացվող) (մոնոկուլյար), բացի ընդմիջվող ձևի

H50.1 Տարամիտվող համագործակցված շլություն

էկզոտրոպիա (ալտերնացվող) (մոնոկուլյար), բացի ընդմիջվող ձևի

H50.2 Ուղղահայաց շլություն

Հիպերտրոպիա

Հիպոտրոպիա

H50.3 Ընդմիջվող հետերոտրոպիա

Ընդմիջվող՝

- էզոտրոպիա
 - էկզոտրոպիա
- } (ալտերնացվող) (մոնոկուլյար)

H50.4 Այլ և չճշտված շլություն

Համագործակցված շլություն՝ ԱՀՃ

Յիկլոտրոպիա

Միկրոտրոֆիա

Մոնոֆիքսացիայի համախտանիշ (փոքր անկյունով շլություն)

H50.5 Հետերոֆորիա (թաքնված շլություն)

Ալտերնացվող (ընդմիջվող) հիպերֆորիա

էզոֆորիա

էկզոֆորիա

H50.6 Մեխանիկական շլություն

Բրաունի (Brown) պատիճի համախտանիշ

Շլություն՝ սերտաճման հետևանքով

Ակնաշարժ մկանի ֆունկցիայի (ակնագնդի շարժում, պտույտ) վնասվածքային սահմանափակում

H50.8 Շլության այլ ճշտված ձևեր

Դուեյնի (Duane) համախտանիշ

H50.9 Շլություն՝ չճշտված

H51 Աչքերի համաձայնեցված շարժումների այլ խանգարումներ

H51.0 Հայացքի պարալիզ

- H51.1 Անբավարար և ավելցուկային զուգամիտություն
- H51.2 Միջկորիզային օֆթալմոպլեզիա
- H51.8 Աչքերի համաձայնեցված շարժումների ճշտված այլ խանգարումներ
- H51.9 Աչքերի համաձայնեցված շարժման խանգարում՝ չճշտված

H52 Ռեֆրակցիայի (լուսաբեկման) և ակոմոդացիա (հարմարեցման) խանգարումներ

- H52.0 Հեռատեսություն (hypermetropia)
- H52.1 Կարճատեսություն (myopia)
- Բացառությամբ՝**
 - չարորակ (դեգեներատիվ) կարճատեսության (H44.2)
- H52.2 Աստիգմատիզմ (տարաբեկություն)
- H52.3 Անիզոմետրոպիա և անիզելյուսիա
- H52.4 Տարիքային հեռատեսություն (presbyopia)
- H52.5 Ակոմոդացիայի (հարմարեցման) խանգարումներ
 - Ներքին օֆթալմոպլեզիա (լրիվ) (ամբողջական)
 - պարեզ
 - սպազմ
- H52.6 Լուսաբեկման (ռեֆրակցիա) այլ խանգարումներ
- H52.7 Լուսաբեկման խանգարումներ՝ չճշտված

ՏԵՍՈՂԱԿԱՆ ԽԱՆԳԱՐՈՒՄՆԵՐ ԵՎ ԿՈՒՐՈՒԹՅՈՒՆ (H53-H54)

H53 Տեսողության խանգարումներ

- H53.0 Թույլ տեսողություն (amblyopia)՝ անօպտիկ հետևանքով
 - Թույլ տեսողություն՝ պայմանավորված՝
 - անիզոմետրոպիայով
 - տեսողական դեպրիվացիայով (զրկումով)
 - շլությամբ
- H53.1 Տեսողական սուբյեկտիվ խանգարումներ
 - Ասթենոպիա
 - Յերեկային կուրություն
 - Հեմերալոպիա (hemeralopia)
 - Մետամորֆոպիա
 - Լուսավախություն (photophobia)
 - Թարթող սկոտոմա
 - Տեսողության հանկարծակի կորուստ
 - Տեսողական լուսապսակ (ծիածանային օղակ)
- Բացառությամբ՝**
 - տեսողական հայրուցինացիաներ (զգայախաբություններ) (R44.1)
- H53.2 Երկտեսություն (դիպլոպիա)
 - Պատկերի երկատում
- H53.3 Երկաչյա (բինոկուլյար) տեսողության այլ խանգարումներ
 - Ցանցենիների վրա պատկերի անհամապատասխանություն
 - Պատկերի միաձուլում՝ ստերեոսկոպիկ դեֆեկտի ժամանակ
 - Տեսողական միաժամանակյա ընկալում՝ առանց պատկերի միաձուլման

- Բինսոկուլյար տեսողության ընկճում (տուպրեսիա)
- H53.4 Տեսողական դաշտի արատներ
 Լայնացած կույր կետ
 Տեսադաշտի համատարած նեղացում
 Հեմիանոսպիա (տարանուն, հետերոնիմ) (նույնանուն, հոմոնիմ)
 Քառորդամասային անոսպիա
 Սկոտոմա՝
- աղեղնաձև
 - Բյերումի (Bjerrum)
 - կենտրոնական
 - օղաձև

- H53.5 Գունավոր տեսողության անկանոնություններ
 Աքրոմատոսպիա
 Գունային տեսողության ձեռքբերովի անբավարարություն
 Գունային կուրություն
 Դեյտերանոմալիա
 Դեյտերանոսպիա
 Պրոտանոմալիա
 Պրոտանոսպիա
 Տրիտանոմալիա
 Տրիտանոսպիա

Բացառությամբ՝

ցերեկային կուրության (H53.1)

- H53.6 Գիշերային կուրություն

Բացառությամբ՝

Ա (A) վիտամինի անբավարարության հետևանքով առաջացած կուրության (E50.5)

- H53.8 Տեսողության այլ խանգարումներ
 H53.9 Տեսողության խանգարում՝ չճշտված

H54 Տեսողության խանգարում (բինսոկուլյար կամ մոնոկուլյար)՝ ներառյալ կուրությունը

Ծանոթություն:

Տեսողության խանգարման (անբավարարության) տեսակն որոշելու համար տե՛ս ստորև բերված աղյուսակը:

Բացառությամբ՝

անցողիկ կուրության (amaurosis fugax) (G45.3)

- H54.0 Երկու աչքերի (բինսոկուլյար) կուրություն
 Երկու աչքերի տեսողության խանգարման 3-րդ, 4-րդ, 5-րդ կարգերը
- H54.1 Տեսողության ծանր խանգարում, բինսոկուլյար
 Տեսողության խանգարում՝ 2-րդ կարգի
- H54.2 Տեսողության միջին ծանրության խանգարում, բինսոկուլյար
 Երկու աչքերի 1-ին կարգի տեսողության խանգարում
- H54.3 Տեսողության աննշան խանգարում կամ առանց խանգարման, բինսոկուլյար
 Տեսողության խանգարում՝ 0 կարգի
- H54.4 Մեկ աչքի կուրություն
 Տեսողության խանգարում՝ 3-րդ, 4-րդ, 5-րդ կարգի մեկ աչքի և 0, 1-ին, 2-րդ կամ 9-րդ կարգերի՝ մյուս աչքի

- H54.5 Մոնոկուլյար տեսողություն ծանր խանգարում
Տեսողության խանգարում՝ 2-րդ կարգի մեկ աչքի և 0, 1-ին կամ 9-րդ կարգի՝ մյուս աչքի
- H54.6 Տեսողության միջին ծանրության խանգարում, մոնոկուլյար
Տեսողության խանգարում՝ 1-ին կարգի մեկ աչքի և 0 կամ 9-րդ կարգի՝ մյուս աչքի
- H54.9 Տեսողության բինոկուլյար խանգարում՝ չճշտված
Տեսողության խանգարում 9-րդ կարգի՝ ԱՀԾ

Ծանոթություն:

Ստորև բերված աղյուսակում ներկայացված է Ակնաբույժների միջազգային խորհրդի (2002) և ԱՀԿ խորհրդատուների առաջարկած «Տեսողության կորուստը և տեսողությունը բնութագրող չափորոշիչների կատարելագործումը» վերնագրով հրահանգով սահմանված տեսողության խանգարման աստիճանի դասակարգումը (2003):

Բնութագրելով H54.0-H54.3 դասերի համար տեսողության խանգարումները, տեսողության սրությունը պետք է չափել երկու աչքերը բաց վիճակում՝ հնարավոր շտկման կիրառմամբ (եղած սարքավորումներով կամ այլ եղանակով):

Բնութագրելով H54.4-H54.6 դասերի համար տեսողության խանգարումները՝ տեսողության սրությունը պետք է չափել մոնոկուլյար՝ հնարավոր շտկման կիրառմամբ (եղած սարքավորումներով կամ այլ եղանակով):

Եթե հաշվի առնենք նաև տեսադաշտի սահմանները, ապա ֆիքսացիոն կետից 10 աստիճանից ոչ ավելի տեսողությամբ հիվանդները պետք է դասվեն 3-րդ կատեգորիային: Տեսողության մոնոկուլյար կորստի (H54.4) դեպքում տեսողության կորստի այս աստիճանը պետք է կիրառվի ախտահարված աչքի համար:

Աղյուսակ 1. Խմբագրության վերանայած տեսողության խանգարումների առաջարկվող կատեգորիաները

Կատեգորիա	Առաջարկվող տարածությունը տեսողության սրության համար	
	Վատ է, քան	Հավասար կամ ավելի լավ, քան
Տեսողության թեթև խանգարում կամ առանց խանգարման 0		6/18 3/10 (0,3) 20/70
Տեսողության միջին ծանրության խանգարումներ 1	6/18 3/10 (0,3) 20/70	6/60 1/10 (0,1) 20/200
Տեսողության ծանր խանգարումներ 2	6/60 1/10 (0,1) 20/200	3/60 1/20 (0,05) 20/400
Կորուսություն 3	3/60 1/20 (0,05) 20/400	1/60 (մատների հաշվում 1 մ հեռավորության վրա) 1/50 (0,02) 5/300(20/1200)
Կորուսություն 4	1/60 (մատների հաշվարկը 1 մ հեռավորության վրա) 1/50 (0,02)	լուսազգացում

	5/300(20/1200)	
Կուրություն 5	լուսազգացման բացակայություն՝	
9	անորոշ կամ չճշտված	

Ծանոթություն:

H54 դասում «տեսողության խանգարում» տերմինը ընդգրկում է 0 կատեգորիան՝ տեսողության աննշան խանգարման կամ առանց խանգարման դեպքում, 1-ին կատեգորիան՝ տեսողության միջին ծանրության խանգարման դեպքում, 2-րդ կատեգորիան՝ տեսողության ծանր աստիճանի կորստի դեպքում, 3-րդ, 4-րդ, և 5-րդ կատեգորիաները՝ կուրության, և 9-րդ կատեգորիան՝ տեսողության անորոշ կորստի դեպքերում:

**ԱՉՔԻ ԵՎ ՆՐԱ ՀԱՎԵԼՅԱԼ ԱՊԱՐԱՏԻ ԱՅԼ ՀԻՎԱՆԴՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ
(H55-H59)**

H55 Նիստագմ (ակնախաղ) և աչքի այլ ոչ կանոնավոր շարժումներ

Նիստագմ (ակնախաղ)՝

- ԱՀՃ
- բնածին
- գրկման (դիպրիվացիոն)
- դիսոցիացիոն
- թաքնված

H57 Աչքի և նրա հավելյալ ապարատի այլ հիվանդություններ

H57.0 Բբի ֆունկցիայի խանգարումներ

H57.1 Աչքի ցավ

H57.8 Աչքի և նրա հավելյալ ապարատի այլ չճշտված հիվանդություններ

H57.9 Աչքի և նրա հավելյալ ապարատի խանգարում՝ չճշտված

H58* Աչքի և նրա հավելյալ ապարատի այլ ախտահարումներ՝ այլ դասերում դասակարգված հիվանդությունների ժամանակ

H58.0* Բբի գործառույթի անկանոնություններ՝ այլ դասերում դասակարգված հիվանդությունների ժամանակ

Արգիլ Ռոբերտսոնի (Argyll Robertson) ֆենոմեն կամ բիբ, սիֆիլիտիկ (A52.1†)

H58.1* Տեսողության խանգարումներ՝ այլ դասերում դասակարգված հիվանդությունների ժամանակ

H58.8* Աչքի և նրա հավելյալ ապարատի այլ խանգարումներ՝ առաջացած այլ դասերում դասակարգված հիվանդությունների ժամանակ

Սիֆիլիտիկ օկուլոպաթիա՝ այլ դասերում չդասակարգված

- բնածին՝
- վաղ (A50.0†)
- ուշ (A50.3†)
- վաղ երկրորդային (A51.4†)
- ուշ (A52.7†)

H59 Աչքի և նրա հավելյալ ապարատի ախտահարումներ՝ առաջացած բժշկական միջամտությունից հետո, այլ դասերում չդասակարգված

Բացառությամբ՝

մեխանիկական բարդության, առաջացած՝

- արհեստական ոսպնյակներից (T85.2)
- ակնային այլ պրոթեզներից, ներպատվաստուկից և փոխպատվաստուկից (T85.3)

պսևդոֆակիայի (Z96.1)

H59.0 Կերատոպաթիա (բուլյոզ աֆակիկ)՝ կատարակտի կապակցությամբ կատարված վիրահատությունից հետո

Ապակենման մարմնի համախտանիշ

Ապակենման մարմնի եղջրենու համախտանիշ

H59.8 Աչքի և նրա հավելյալ ապարատի այլ ախտահարումներ՝ առաջացած բժշկական միջամտություններից հետո

Հակազլաուկոմատոզ՝ վիրահատությունից հետո ձևավորված բարձիկով ուղեկցվող էնդոֆթալմիտ

Խորիոռետինալ սպիներ՝ շերտազատման շտկման վիրահատությունից հետո

Միջամտությունից հետո՝ հակազլաուկոմատոզ բարձիկի բորբոքում

H59.9 Աչքի և նրա հավելյալ ապարատի ախտահարումներ՝ բժշկական

գործողություններից հետո՝ չճշտված

ԳԼՈՒԽ VIII ԱԿԱՆՋԻ ԵՎ ՊՏԿԱՁԵՎ ԵԼՈՒՆԻ ՀԻՎԱՆԴՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

(Էյչ60 - Էյչ95) (H60 – H95)

Բացառությամբ՝

պերինատալ շրջանում ծագող առանձին վիճակների (P00-P96)
որոշ վարակիչ և մակաբուժային հիվանդությունների (A00-B99)
հղիության, ծննդաբերության և հետծննդաբերական շրջանների
բարդությունների (O00-O99)
բնածին (զարգացման) արատների, դեֆորմացիաների և քրոմոսոմային
անկանոնությունների (Q00-Q99)
ներգատական համակարգի հիվանդությունների, սնուցման և
նյութափոխանակության խանգարումների (E00-E90)
վնասվածքների, թունավորումների և արտաքին պատճառների ներգործության
որոշ այլ հետևանքների (S98-S98)
նորագոյացությունների (C00-D48)
ախտանիշների, նշանների, կլինիկական և լաբորատոր հետազոտություններով
հայտնաբերված ախտաբանական շեղումների՝ այլ դասերում չդասակարգված
(R00-R99)

Սույն գլուխը ներառում է հետևյալ բաժինները

H60-H62 Արտաքին ականջի հիվանդություններ
H65-H75 Միջին ականջի և պտկաձև ելունի հիվանդություններ
H80-H83 Ներքին ականջի հիվանդություններ
H90-H95 Ականջի այլ հիվանդություններ

Աստղանիշով նշված են հետևյալ դասերը

H62* Արտաքին ականջի ախտահարումներ՝ այլ դասերում դասակարգված
հիվանդությունների ժամանակ
H67* Միջին ականջի բորբոքում՝ այլ դասերում դասակարգված հիվանդությունների
ժամանակ
H75* Միջին ականջի և պտկաձև ելունի այլ ախտահարումներ՝ այլ դասերում
դասակարգված հիվանդությունների ժամանակ
H82* Գլխապտույտով ուղեկցվող համախտանիշեր՝ այլ դասերում դասակարգված
հիվանդությունների ժամանակ
H94* Ականջի այլ ախտահարումներ՝ այլ դասերում դասակարգված հիվանդությունների
ժամանակ

ԱՐՏԱՔԻՆ ԱԿԱՆՋԻ ՀԻՎԱՆԴՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ (H60-H62)

H60 Արտաքին ականջի բորբոքում (Otitis externa)

H60.0 Արտաքին ականջի արքցես (թարախակույտ)

• թարախապալար• կարբունկուլ• ֆուրունկուլ	} ականջախեցու կամ
արտաքին լսողական
անցուղու |
|---|---|

H60.1 Արտաքին ականջի խորշիկաբորբ (ցելյուլիտ) խորշիկաբորբ՝

- ականջախեցու
- արտաքին լսողական անցուղու

H60.2 Չարորակ արտաքին ականջաբորբ (otitis externa)

H60.3 Այլ վարակային արտաքին ականջաբորբեր Արտաքին ականջաբորբ՝

- դիֆուզ (տարածված)
- հեմոռագիկ

Լողորդի ականջ

H60.4 Արտաքին ականջի խոլեստեատոմա

Արտաքին լսողական անցուղու խցանող կեռատոզ (keratosis obturans)

H60.5 Սուր արտաքին ականջաբորբ՝ ոչ վարակիչ

Սուր արտաքին ականջաբորբ

- ԱՀՃ
- ակտինիկ (ճառագայթային)
- քիմիական
- կոնտակտային
- էկզեմատոզ
- ռեակտիվ

H60.8 Այլ արտաքին ականջաբորբ

Քրոնիկ արտաքին օտիտ՝ ԱՀՃ

H60.9 Արտաքին ականջաբորբ՝ չճշտված

H61 Արտաքին ականջի այլ հիվանդություններ

H61.0 Արտաքին ականջի պերիխոնդրիտ (շուրջաճառաբորբ)

Հիմնական պարոտյրի հանգուցային խոնդրոդերմատիտ (աճառամաշկաբորբ) Պերիխոնդրիտ՝

- արտաքին ականջի
- ականջախեցու

H61.1 Ականջախեցու ոչ վարակային հիվանդություններ

Ձեռքբերովի դեֆորմացիա՝

- արտաքին ականջի
- ականջախեցու

Բացառությամբ՝

«ծաղկակաղամբ հիշեցնող ականջի» (ականջախեցու վնասվածքին կամ արյունազեղմանը հաջորդող շուրջաճառաբորբի հետևանքով առաջացած դեֆորմացիա) (M95.1)

H61.2 Ծծմբային խցան

Ծծմբի առկայություն ականջում

H61.3 Արտաքին լսողական անցուղու ձեռքբերովի նեղացում (ստենոզ)

Արտաքին լսողական անցուղու նեղացում

H61.8 Արտաքին ականջի այլ ճշտված հիվանդություններ

Արտաքին լսողական անցուղու էկզոստոզ

H61.9 Արտաքին ականջի հիվանդություն՝ չճշտված

H62* Արտաքին ականջի ախտահարումներ՝ այլ դասերում դասակարգված հիվանդությունների ժամանակ

- H62.0* Արտաքին ականջաբորբ՝ առաջացած այլ դասերում դասակարգված մանրէային հիվանդությունների ժամանակ
Արտաքին ականջաբորբ՝ կարմիր քամու ժամանակ (A46†)
- H62.1* Արտաքին ականջաբորբ՝ այլ դասերում դասակարգված վիրուսային հիվանդությունների ժամանակ
Արտաքին ականջաբորբ՝
- հերպեսվիրուսային (herpes simplex) վարակից (B00.1†)
 - գոտևորող որքինից (zoster) (B02.8†)
- H62.2* Արտաքին ականջաբորբ՝ սնկային վարակների ժամանակ
Արտաքին ականջաբորբ հետևյալ դեպքերում՝
- ասպերգիլոզ (բորբոսասնկային վարակ) (B44.8†)
 - կանդիդոզ (B37.2†)
- Ականջի օտոմիկոզ (սնկագարություն)՝ ԱՀՃ (B36.9†)
- H62.3* Արտաքին ականջաբորբ՝ այլ դասերում դասակարգված այլ վարակիչ և մակաբուծային հիվանդությունների ժամանակ
- H62.4* Արտաքին ականջաբորբ՝ այլ դասերում դասակարգված այլ հիվանդությունների ժամանակ
Արտաքին ականջաբորբ՝ իմպետիգոյի (impetigo) ժամանակ (L01.-†)
- H62.8* Արտաքին ականջի այլ ախտահարումներ՝ այլ դասերում դասակարգված հիվանդությունների ժամանակ

ՄԻՋԻՆ ԱՎԱՆՋԻ ԵՎ ՊՏԿԱՁԵՎ ԵԼՈՒՆԻ ՀԻՎԱՆԴՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ (H65-H75)

H65 Միջին ականջի ոչ թարախային բորբոքում

Ներառյալ՝

թմբկաթաղանթի բորբոքման (միրինգիտ) հետ զուգակցված թափածակված (պերֆորացիայի ենթարկված)

Թմբկաթաղանթի առկայությունը նույնականացնելու համար կիրառվում է լրացուցիչ (H72) ծածկագիր:

H65.0 Շճային սուր միջին ականջաբորբ

Սուր և ենթասուր արտազատող (սեկրետոր) ականջաբորբ

H65.1 Այլ սուր, ոչ թարախային միջին ականջաբորբ

Սուր և ենթասուր միջին ականջաբորբ

- ալերգիկ (լորձային) (հեմոռագիկ) (շճային)
- լորձային
- ոչ թարախային՝ ԱՀՃ
- արյունային
- շճալորձային

Բացառությամբ՝

բարովնասավածքի հետևանքով ականջաբորբի (T70.0)

միջին ականջաբորբի (սուր)՝ ԱՀՃ (H66.9)

H65.2 Քրոնիկ շճային միջին ականջաբորբ

Քրոնիկ փողաթմբկախոռոչային (տուբոտիմպանալ) կատառ

H65.3 Քրոնիկ լորձային միջին ականջաբորբ

«Կաչուն» (սոսնձվող) ականջ

Քրոնիկ միջին ականջաբորբ՝

- լորձային

- արտազատական
- տրանսուդատիվ

Բացառությամբ՝

միջին ականջի կպումային հիվանդության (H74.1)

H65.4 Միջին ականջի քրոնիկ ոչ թարախային այլ բորբոքումներ
Քրոնիկ միջին ականջաբորբ՝

- ալերգիկ
- էքսուդատիվ
- ոչ թարախային՝ ԱՀՃ
- լորձաթարախային
- արտադրությամբ (ոչ թարախային)

H65.9 Միջին ականջի ոչ թարախային բորբոքում՝ չճշտված
Միջին ականջաբորբ՝

- ալերգիկ
- կատառալ
- էքսուդատիվ
- լորձանման
- արտազատական (սեկրետոր)
- շճալորձային
- լորձաթարախային
- շճային
- տրանսուդատիվ
- արտադրությամբ (ոչ թարախային)

**H66 Միջին ականջի թարախային և չճշտված բորբոքում
Ներառյալ՝**

թմբկաթաղանթաբորբի (միրինգիտ) հետ զուգակցված
Թափածակված թմբկաթաղանթի նույնականացման առկայության համար կիրառվում է
լրացուցիչ (H72.-) ծածկագիրը:

H66.0 Սուր թարախային միջին ականջաբորբ

H66.1 Քրոնիկ փողաթմբկախոռոչային թարախային միջին ականջաբորբ
Բարորակ քրոնիկ թարախային միջին ականջաբորբ
Քրոնիկ փողաթմբկախոռոչային հիվանդություն (մեզոտիմպանիտ)

H66.2 Միջին ականջի վերթմբկային գրպանիկի և խորշի (atticoantral) թարախային
բորբոքում
Քրոնիկ վերթմբկային գրպանիկի և խորշի (atticoantral) թարախային
հիվանդություն (էպիտիմպանիտ)

H66.3 Քրոնիկ թարախային այլ միջին ականջաբորբեր
Քրոնիկ թարախային միջին ականջաբորբ՝ ԱՀՃ

H66.4 Միջին ականջի թարախային բորբոքում՝ չճշտված
Միջին ականջի թարախային բորբոքում՝ ԱՀՃ

H66.9 Միջին ականջի բորբոքում՝ չճշտված
Միջին ականջի բորբոքում՝

- ԱՀՃ
- սուր՝ ԱՀՃ
- քրոնիկ՝ ԱՀՃ

**H67* Միջին ականջաբորբ՝ այլ դասերում դասակարգված հիվանդությունների
ժամանակ**

- H67.0* Միջին ականջաբորբ՝ այլ դասերում դասակարգված մանրէային հիվանդությունների ժամանակ
 Միջին ականջաբորբ հետևյալ դեպքերում՝
- քութեշ (A38†)
 - տուբերկուլյոզ (A18.6†)
- H67.1* Միջին ականջաբորբ՝ այլ դասերում դասակարգված մանրէային հիվանդությունների ժամանակ
 Միջին ականջաբորբ հետևյալ դեպքերում՝
- գրիպ
 - կարմրուկ
- H67.8* Միջին ականջաբորբ՝ այլ դասերում դասակարգված հիվանդությունների ժամանակ

H68 Լսողական (եվստախյան) փողի բորբոքում և խցանում

- H68.0 Լսողական փողի բորբոքում
 H68.1 Լսողական փողի խցանում
 Լսողական (եվստախյան) փողի՝
- ճնշում
 - նեղացում (ստենոզ)
 - ստրիկտուրա

H69 Լսողական (եվստախյան) փողի այլ հիվանդություններ

- H69.0 Խորաբաց լսողական (եվստախյան) փող
 H69.8 Լսողական փողի այլ ճշտված հիվանդություններ
 H69.9 Լսողական փողի հիվանդություն՝ չճշտված

H70 Մաստոիդիտ (պտկածն ելունի բորբոքում) և համանման վիճակ

- H70.0 Սուր մաստոիդիտ (պտկածն ելունի բորբոքում)
• արսցես (թարախակույտ) • էմպիեմա	}	պտկածն ելունի
- H70.1 Քրոնիկ մաստոիդիտ
• կարիես • ֆիստուլա	}	պտկածն ելունի
- H70.2 Վիմարբորբ (պետրոզիտ)
 Քունքոսկրի վիմային մասի բորբոքում (սուր) (քրոնիկ)
 H70.8 Այլ մաստոիդիտ և համանման վիճակներ
 H70.9 Մաստոիդիտ՝ չճշտված

H71 Միջին ականջի խոլեստեատոմա

Ներառյալ՝

թմբկաթաղանթի խոլեստեատոմա

Բացառությամբ՝

արտաքին ականջի խոլեստեատոմայի (H60.4)
 կրկնվող (ռեցիդիվ) խոլեստեատոմայի՝ մաստոիդէկտոմիայից հետո
 առաջացած խոռոչի (H95.0)

H72 Թմբկաթաղանթի թափածակում (թափածակում)

Ներառյալ՝

թմբկաթաղանթի թափածակումը

- կայուն հետվնասվածքային
- հետբորբոքային

Բացառությամբ՝

թմբկաթաղանթի վնասվածքային պատուվածքի (S09.2)

H72.0 Թմբկաթաղանթի կենտրոնական թափածակում

H72.1 Թմբկաթաղանթի թափածակում գոգվածքի (atticus) շրջանում

Թմբկաթաղանթի թույլ մասի (pars flaccida) թափածակում

H72.2 Թմբկաթաղանթի եզրային այլ թափածակումներ

H72.8 Թմբկաթաղանթի այլ թափածակումներ

Թափածակում(ներ)՝

- բազմակի
 - լրիվ
- } թմբկաթաղանթի

H72.9 Թմբկաթաղանթի թափածակում՝ չճշտված

H73 Թմբկաթաղանթի այլ հիվանդություններ

H73.0 Սուր թմբկաթաղանթաբորբ (միրինգիտ)

Սուր տիմպանիտ (թմբկախորշի բորբոքում)

Բուլյոզ (բշտիկավոր միրինգիտ)

Բացառությամբ՝

միջին ականջաբորբի (H65-H66)

H73.1 Քրոնիկ միրինգիտ

Քրոնիկ տիմպանիտ

Բացառությամբ՝

միջին ականջաբորբի (H65-H66)

H73.8 Թմբկաթաղանթի ճշտված այլ հիվանդություններ

H73.9 Թմբկաթաղանթի հիվանդություն՝ չճշտված

H74 Միջին ականջի և պտկածև ելունի այլ հիվանդություններ

H74.0 Տիմպանոսկլերոզ

H74.1 Միջին ականջի կպումային (ադիեզիվ) հիվանդություն

Կպումային ականջաբորբ

Բացառությամբ՝

«սոսնձվող» (կպչուն) ականջի (H65.3)

H74.2 Լսողական ոսկրիկների կոտրվածք և հողախախտ

H74.3 Լսողական ոսկրիկների այլ ձեռք բերովի անկանոնություններ

- անկիլոզ
 - մասնակի կորուստ
- } Լսողական ոսկրիկների

H74.4 Միջին ականջի պոլիպ (պտկուռուցք)

H74.8 Միջին ականջի և պտկածև ելունի այլ ճշտված հիվանդություններ

H74.9 Միջին ականջի և պտկածև ելունի հիվանդություն՝ չճշտված

H75* Միջին ականջի և պտկածև ելունի այլ ախտահարումներ՝ այլ դասերում դասակարգված հիվանդությունների ժամանակ

H75.0* Մաստոդիդիտ՝ այլ դասերում դասակարգված վարակիչ և մակաբուծային հիվանդությունների ժամանակ
Տուբերկուլյոզային մաստոդիդիտ (A18.0†)

H75.8* Միջին ականջի և պտկածև ելունի այլ ճշտված հիվանդություններ՝ այլ դասերում դասակարգված հիվանդությունների ժամանակ

ՆԵՐՔԻՆ ԱԿԱՆՋԻ ՀԻՎԱՆԴՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ (H80-H83)

H80 Օտոսկլերոզ (ականջակարծրախտ)

Ներառյալ՝

օտոսպոնդիոզը

H80.0 Հիցանող օտոսկլերոզ՝ ձվածն պատուհանի ներգրավմամբ

H80.1 Խցանող օտոսկլերոզ՝ ձվածն պատուհանի ներգրավմամբ

H80.2 Խիսունջային (կոխլեար) օտոսկլերոզ

Օտոսկլերոզ, որը ներգրավում է՝

- լաբիրինթի պատիճը
- կլոր պատուհանը

H80.8 Օտոսկլերոզի այլ ձևեր

H80.9 Օտոսկլերոզ՝ չճշտված

H81 Վեստիբուլյար (նախադռնային) ֆունկցիայի խանգարում

Բացառությամբ՝

գլխապտույտի

- ԱՀՃ (R 42)
- համաճարակային (A88.1)

H81.0 Մենյերի (Meniere) հիվանդություն

Ներավշային ջրակալում

Մենյերի (Meniere) համախտանիշ կամ գլխապտույտ

H81.1 Բարորակ պարոքսիզմային (նոպայածև) գլխապտույտ

H81.2 Վեստիբուլյար նեյրոնիտ

H81.3 Ծայրամասային (պերիֆերիկ) այլ գլխապտույտ

Լերմուայեի (Lermoyez) համախտանիշ

Գլխապտույտ՝

- ականջային
- ականջածին (օտոգեն)
- ծայրամասային՝ ԱՀՃ

H81.4 Կենտրոնական ծագման գլխապտույտ

Կենտրոնական դիրքային նիստագմ

H81.8 Վեստիբուլյար գործառույթի այլ խանգարումներ

H81.9 Վեստիբուլյար գործառույթի խանգարում՝ չճշտված

Գլխապտույտի համախտանիշ՝ ԱՀՃ

H82* Նախադռնային (վեստիբուլյար) համախտանիշեր՝ այլ դասերում դասակարգված հիվանդությունների ժամանակ

H83 Ներքին ականջի այլ հիվանդություններ

H83.0 Լաբիրինթիտ (բավիղաբորբ)

H83.1 Լաբիրինթային խուռակ

H83.2 Լաբիրինթային դիսֆունկցիա

- գերզգայունություն
 - հիպոֆունկցիա
 - ֆունկցիայի կորուստ
- } Լաբիրինթի

H83.3 Ներքին ականջի վրա աղմուկի վնասակար ներգործություն
Ակուստիկ վնասվածք

Լսողության կորուստ՝ աղմուկի հետևանքով

H83.8 Ներքին ականջի այլ ճշտված հիվանդություններ

H83.9 Ներքին ականջի հիվանդություն՝ չճշտված

ԱԿԱՆՋԻ ԱՅԼ ՀԻՎԱՆԴՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ (H90-H95)

**H90 Լսողության կոնդուկտիվային (հաղորդչական) և նեյրոսենսորային
(նյարդազգայական) կորուստ**

Ներառյալ՝

բնածին խլությունը

Բացառությամբ՝

խուլուհամրության՝ այլ դասերում չդասակարգված (H91.3)

խլության՝ ԱՀՃ (H91.9)

լսողության կորուստի

- ԱՀՃ (H91.9)
- աղմուկից առաջացած (H83.3)
- ականջաթունային (օտոտոքսիկ) (H91.0)
- հանկարծակի (իդիոպաթիկ, ինքնածին) (H91.2)

H90.0 Լսողության կոնդուկտիվային երկկողմանի կորուստ

H90.1 Լսողության կոնդուկտիվային միակողմանի կորուստ՝ մյուս ականջի նորմալ
լսողությամբ

H90.2 Լսողության կոնդուկտիվային կորուստ՝ չճշտված

Հաղորդչական խլություն՝ ԱՀՃ

H90.3 Լսողության երկկողմանի նեյրոսենսորային կորուստ

H90.4 Լսողության միակողմանի նեյրոսենսորային կորուստ՝ մյուս ականջի նորմալ
լսողությամբ

H90.5 Լսողության նեյրոսենսորային կորուստ՝ չճշտված

Բնածին խլություն՝ ԱՀՃ

Լսողության իջեցում

- կենտրոնական
 - նյարդային
 - ընկալողական (պերցեպտիվ)
 - զգայական (սենսոր)
- } ԱՀՃ

Նեյրոսենսորային խլություն՝ ԱՀՃ

H90.6 Երկկողմանի խառը կոնդուկտիվային և նեյրոսենսորային ծանրալսություն

H90.7 Միակողմանի խառը կոնդուկտիվային և նեյրոսենսորային ծանրալսություն՝ մյուս
ականջի նորմալ լսողությամբ

H90.8 Խառը կոնդուկտիվային և նեյրոսենսորային ծանրալսություն՝ չճշտված

H91 Լսողության այլ կորուստ

Բացառությամբ՝

- լսողության ընկալման անկանոնությունների (H93.2)
- լսողության կորուստի՝ դասակարգված H90.-դասում ծծմբային խցանի (H61.2)
- աղմուկից առաջացած լսողության կորուստի (H83.3)
- հոգեծին խլության (F44.6)
- անցողիկ իշեմիկ խլության (H93.0)

H91.0 Լսողության ականջաթունային (օտոտոքսիկ) կորուստ Թունավոր գործոնը նույնականացնելու անհրաժեշտության դեպքում կիրառվում է արտաքին պատճառների լրացուցիչ ծածկագիր (գլուխ XX):

H91.1 Պրեսբիակուզիա (ծերունական ծանրալսություն)

Պրեսբիակուզիա

H91.2 Լսողության հանկարծակի ինքնածին կորուստ

Լսողության հանկարծակի ինքնածին (իդիոպաթիկ) կորուստ՝ ԱՀՃ

H91.3 Խուլուհամրություն՝ այլ դասերում չդասակարգված

H91.8 Լսողության այլ ճշտված կորուստ

H91.9 Լսողության կորուստ՝ չճշտված

Խլություն՝

- ԱՀՃ
- բարձր հաճախականության
- ցածր հաճախականության

H92 Օտալգիա (ականջացավ) և արտադրություն ականջից

H92.0 Օտալգիա

H92.1 Օտորրեա

Բացառությամբ՝

ականջի միջով ուղեղ-ողնուղեղային հեղուկի արտահոսքի (օտոլիկվորեա) (G96.0)

H92.2 Օտոռագիա (արյունահոսություն ականջից)

Բացառությամբ՝

վնասվածքային արյունահոսության (ծածկագրումը՝ ըստ համապատասխան վնասվածքի տեսակի)

H93 Ականջի այլ հիվանդություններ՝ չդասակարգված այլ դասերում

H93.0 Ականջի կազմափոխական (դեգեներատիվ) և անոթային հիվանդություններ Անցողիկ իշեմիկ խլություն

Բացառությամբ՝

Պրեսբիակուզիայի (ծերունական ծանրալսության) (H91.1)

H93.1 Աղմուկ ականջում (սուբյեկտիվ)

H93.2 Լսողական ընկալման այլ անկանոնություններ

Լսողական լրացում

Դիպլակուզիա

Հիպերակուզիա

Անցողիկ լսողական շեմի տեղաշարժ

Բացառությամբ՝

- լսողական հալյուցինացիաների (զգայախաբությունների) (R44.0)
- H93.3 Լսողական նյարդի հիվանդություններ
- Գանգային 8-րդ նյարդի ախտահարում
- H93.8 Ականջի այլ ճշտված հիվանդություններ
- H93.9 Ականջի հիվանդություն՝ չճշտված

H94* Ականջի այլ ախտահարումներ՝ այլ դասերում դասակարգված հիվանդությունների ժամանակ

- H94.0* Լսողական (ակուստիկ, խխունջային) նյարդաբորբ (ներիտ)՝ այլ դասերում դասակարգված վարակիչ և մակաբուծային հիվանդությունների ժամանակ Լսողական նյարդաբորբ՝ սիֆիլիսի ժամանակ (A52.1†)
- H94.8* Ականջի այլ ճշտված ախտահարումներ՝ այլ դասերում դասակարգված հիվանդությունների ժամանակ

H95 Բժշկական գործողություններից հետո առաջացած ականջի և պտկաձև ելունի ախտահարումներ՝ այլ դասերում չդասակարգված

- H95.0 Կրկնվող խոլեստեատոմա՝ մաստոիդէկտոմիայից հետո առաջացած խոռոչի
- H95.1 Այլ ախտահարումներ՝ մաստոիդէկտոմիայից հետո

Քրոնիկ բորբոքում Հատիկավորում (գրանուլյացիա) Լորձային բուշտ	}	խոռոչի՝ մաստոիդէկտոմիայից հետո
---	---	--------------------------------
- H95.8 Ականջի և պտկաձև ելունի այլ ախտահարումներ՝ բժշկական գործողություններից (միջամտություններից) հետո
- H95.9 Ականջի և պտկաձև ելունի բժշկական միջամտությունից հետո ախտահարում՝ չճշտված

**ԳԼՈՒԽ IX ԱՐՅԱՆ ՇՐՋԱՆԱՌՈՒԹՅԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԻ ՀԻՎԱՆԴՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ
(Այ00 - Այ99) (100 - 199)**

Բացառությամբ՝

առանձին վիճակների՝ առաջացած պերինատալ շրջանում (P00-P96)
որոշ վարակիչ և մակաբուծային հիվանդությունների (A00-B99)
հղիության, ծննդաբերության և հետծննդյան շրջանում առաջացած
բարդությունների (O00-O99)
զարգացման բնածին արատների (ձևախեղումներ և քրոմոսոմային
խանգարումներ) (Q00-Q99)
ներզատական համակարգի, սննդի և նյութափոխանակության խանգարման
հիվանդությունների (E00-E90)
վնասվածքների, թունավորումների և որոշ այլ արտաքին պատճառների
ներգործության հետևանքների (S00-T98)
նորագոյացությունների (C00-D48)
կլինիկական և լաբորատոր հետազոտությունների ընթացքում բացահայտված և
այլ դասերում չդասակարգված ախտանիշների, հատկանիշների և նորմայից
շեղումների (R00-R99)
շարակցական հյուսվածքի համակարգային խանգարումների (M30-M36)
գանգուղեղային անցողիկ իշեմիկ գրոհների և համանման համախտանիշների
(G45-)

Սույն գլուխը ներառում է հետևյալ բաժինները

100-102 Սուր ռևմատիկ տենդ
105-109 Սրտի քրոնիկ ռևմատիկ հիվանդություններ
110-115 Գերճնշումային հիվանդություն (հիվանդություններ՝ պայմանավորված
զարկերակային ճնշման բարձրացմամբ)
120-125 Սրտի իշեմիկ հիվանդություն
126-128 Սիրտթոքային և թոքային արյան շրջանառության հիվանդություններ
130-152 Սրտի այլ հիվանդություններ
160-169 Ուղեղանոթային հիվանդություններ
170-179 Զարկերակների, զարկերակիկների և մազանոթների հիվանդություններ
180-189 Երակների, ավշային անոթների և ավշային հանգույցների հիվանդություններ՝
այլ դասերում չդասակարգված
195-199 Արյան շրջանառության համակարգի այլ և չճշտված խանգարումներ

Աստղանշված են հետևյալ դասերը

132* Պերիկարդիտներ՝ այլ դասերում դասակարգված հիվանդությունների ժամանակ
139* Էնդոկարդիտներ և սրտի փականների ախտահարումներ՝ այլ դասերում
դասակարգված հիվանդությունների ժամանակ
141* Միոկարդիտներ՝ այլ դասերում դասակարգված հիվանդությունների ժամանակ
143* Կարդիոմիոպաթիա՝ այլ դասերում դասակարգված հիվանդությունների ժամանակ
152* Սրտի այլ խանգարումներ՝ այլ դասերում դասակարգված հիվանդությունների
ժամանակ

- 168* Ուղեղանոթային ախտահարումներ՝ այլ դասերում դասակարգված հիվանդությունների ժամանակ
- 179* Զարկերակների, զարկերակիկների և մազանոթների հիվանդություններ՝ այլ դասերում դասակարգված հիվանդությունների ժամանակ
- 198* Արյան շրջանառության համակարգի այլ խանգարումներ՝ այլ դասերում դասակարգված հիվանդությունների ժամանակ

**ՌԵՎՄԱՏԻԿ ՍՈՒՐ ՏԵՆԴ
(100-102)**

**100 Ռևմատիկ տենդ՝ առանց սրտի ներգրավման հիշատակման
Ներառյալ՝**

ռևմատիկ, սուր կամ ենթասուր արթրիտը

**101 Ռևմատիկ տենդ՝ սրտի ներգրավմամբ
Բացառությամբ՝**

ռևմատիկ ծագման սրտի քրոնիկ հիվանդությունների (105-109)՝ առանց ռևմատիկ սուր տենդի առկայության, կամ առանց ռևմատիկ պրոցեսի ռեցիդիվի հայտնության, կամ առանց այդ պրոցեսի ակտիվացման:
Ռևմատիկ պրոցեսի հարաբերական ակտիվության կասկածի ժամանակ (հիվանդի մահվան դեպքում) անհրաժեշտ է ղեկավարվել գրքի 2-րդ մասում շարադրված հիվանդությունների և մահվան ծածկագրման կանոններով և հրահանգներով:

- 101.0 Սուր ռևմատիկ պերիկարդիտ՝ պերիկարդիտով ցանկացած վիճակ՝ նշված 100-րդ դասում ռևմատիկ պերիկարդիտ (սուր)

Բացառությամբ՝

այն դեպքերի, երբ պերիկարդիտը առանձնացված չէ որպես ռևմատիկ հիվանդություն (I30.-)

- 101.1 Սուր ռևմատիկ էնդոկարդիտ
Էնդոկարդիտով կամ վալվուլիտով ցանկացած վիճակներ՝ նշված 100-րդ դասում
Սուր ռևմատիկ վալվուլիտ

- 101.2 Սուր ռևմատիկ միոկարդիտ
Միոկարդիտով ցանկացած վիճակներ՝ նշված 100-րդ դասում

- 101.8 Սրտի սուր ռևմատիկ այլ հիվանդություններ
100-րդ դասին վերաբերող ցանկացած վիճակ՝ սրտի ներգրավմամբ կամ այլ բազմաթիվ վիճակներով
Սուր ռևմատիկ պանկարդիտ

- 101.9 Սրտի սուր ռևմատիկ հիվանդություններ՝ չճշտված
Յանկացած վիճակ նշված 100-րդ դասում չճշտված սրտի ներգրավմամբ՝ ռևմատիկ կարդիտ (սուր)
սրտային հիվանդություններ (ակտիվ կամ սուր)

102 Ռևմատիկ խորեա

Ներառյալ՝

Սիդենհեմի խորեան

Բացառությամբ՝

Խորեա՝
ԱՀՃ (G25.5)

- Հանտինգտոնի (G10)
102.0 Ռևմատիկ խորեա՝ սրտի ներգրավմամբ
խորեա՝ սրտի ներգրավմամբ՝ ԱՀՃ
Ռևմատիկ խորեա՝ սրտի ներգրավմամբ
102.9 Ռևմատիկ խորեա՝ առանց սրտի ներգրավման
Ռևմատիկ խորեա՝ ԱՀՃ

**ՍՐՏԻ ՔՐՈՆԻԿ ՌԵՎՄԱՏԻԿ ՀԻՎԱՆԴՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ
(105-109)**

**105 Երկփեղկ (միտրալ) փականի ռևմատիկ հիվանդություններ
Ներառյալ՝**

105.0 և 105.2-105.9 դասերում դասակարգված վիճակները, որոնք՝ որպես
ռևմատիկ, ճշտված են կամ չճշտված

Բացառությամբ՝

որպես ոչ ռևմատիկ ճշտված վիճակների (I34-)

- 105.0 Երկփեղկ (միտրալ) փականի նեղացում (ստենոզ)
Երկփեղկ փականի նեղացում (ռևմատիկ)
105.1 Երկփեղկ փականի ռևմատիկ անբավարարություն
• անբավարարություն
• հետհոսք
105.2 Երկփեղկ փականի նեղացում՝ անբավարարությամբ
Երկփեղկ փականի նեղացում ֆունկցիոնալ անբավարարությամբ կամ հետհոսքով
105.8 Երկփեղկ փականի այլ հիվանդություններ
Երկփեղկ փականի (միտրալ) անբավարարություն
105.9 Երկփեղկ փականի հիվանդություններ՝ չճշտված
Երկփեղկ (փականի) խանգարումներ (քրոնիկ)՝ ԱՀՃ

106 Աորտալ փականի ռևմատիկ հիվանդություններ

Բացառությամբ՝

որպես ռևմատիկ չճշտված վիճակների (I35.-)

- 106.0 Աորտալ (փականի) ռևմատիկ նեղացում (ստենոզ)
Աորտալ փականի ռևմատիկ օբստրակցիա
106.1 Աորտալ փականի ռևմատիկ անբավարարություն
Ռևմատիկ աորտալ՝
• անբավարարություն
• հետհոսք
106.2 Աորտալ փականի ռևմատիկ նեղացում՝ անբավարարությամբ
Աորտալ փականի ռևմատիկ նեղացում ֆունկցիոնալ անբավարարությամբ կամ
հետհոսքով
106.8 Աորտալ փականի ռևմատիկ այլ հիվանդություններ
106.9 Աորտալ փականի ռևմատիկ հիվանդություն՝ չճշտված
Աորտալ փականի ռևմատիկ հիվանդություն՝ ԱՀՃ

107 Եռփեղկ (տրիկուսպիդալ) փականի ռևմատիկ հիվանդություններ

Ներառյալ՝

որպես ռևմատիկ՝ ճշտված կամ չճշտված դեպքերը

Բացառությամբ՝

որպես ոչ ռևմատիկ ճշտված դեպքերի (I36.-)

- 107.0 Եռփեղկ (տրիկուսպիդ) փականի նեղացում
Եռփեղկ փականի նեղացում (ռևմատիկ)
- 107.1 Եռփեղկ փականի անբավարարություն
Եռփեղկ փականի անբավարարություն (ռևմատիկ)
- 107.2 Եռփեղկ փականի նեղացում՝ անբավարարությամբ
- 107.8 Եռփեղկ փականի այլ հիվանդություններ
- 107.9 Եռփեղկ փականի հիվանդություն՝ չճշտված
Եռփեղկ փականի ֆունկցիայի խանգարում՝ ԱՀՃ

108 Մի քանի փականների ախտահարում

Ներառյալ՝

որպես ռևմատիկ, ճշտված կամ չճշտված դեպքերը

Բացառությամբ՝

փականը չճշտված՝ էնդոկարդիտի (I38)
փականը չճշտված՝ ռևմատիկ հիվանդությունների էնդոկարդի (I09.1.)
մի քանի փականների հիվանդությունների ժամանակ ոչ ռևմատիկ բնույթի
ախտահարումը նշելու համար օգտագործել համապատասխան ծածկագրերը՝
I34-I38, Q22-Q23, Q24.8

- 108.0 Երկփեղկ և աորտալ փականների համակցված (կոմբինացված) ախտահարումներ
Ինչպես երկփեղկ, այնպես էլ աորտալ փականների ախտահարումներ, որոնք
ունեն ճշտված ռևմատիկ կամ չճշտված այլ բնույթ
- 108.1 Երկփեղկ և եռփեղկ փականների համակցված ախտահարումներ
- 108.2 Աորտալ և եռփեղկ փականների համակցված ախտահարումներ
- 108.3 Երկփեղկ, աորտալ և եռփեղկ փականների համակցված ախտահարումներ
- 108.8 Փականների բազմաթիվ այլ հիվանդություններ
- 108.9 Փականների բազմաթիվ հիվանդություններ՝ չճշտված

109 Սրտի ռևմատիկ այլ հիվանդություններ

109.0 Ռևմատիկ միոկարդիտ

Բացառությամբ՝

որպես ռևմատիկ չճշտված միոկարդիտի (I51.4)

109.1 Էնդոկարդի ռևմատիկ հիվանդություններ՝ փականը չճշտված

- էնդոկարդիտ (քրոնիկ)
- փականի բորբոքում (վալվուլիտներ)

Բացառությամբ՝

փականը չճշտված էնդոկարդիտի (I38)

109.2 Քրոնիկ ռևմատիկ պերիկարդիտ, այդ թվում՝ կաշուն ռևմատիկ պերիկարդիտ
Քրոնիկ ռևմատիկ

- մեդիաստինոպերիկարդիտ
- միոպերիկարդիտ

Բացառությամբ՝

Երբ ճշտված չէ որպես ռևմատիկ (I31.-)

109.8 Սրտի ռևմատիկ ճշտված այլ հիվանդություններ
Թոքային փականի ռևմատիկ ախտահարումներ

109.9 Սրտի ռևմատիկ չճշտված հիվանդություններ
կարդիտ

սրտային անբավարարություն

Բացառությամբ՝

ռևոլյուցիոն (M05.3)

**ՀԻՎԱՆԴՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ՝ ՊԱՅՄԱՆԱՎՈՐՎԱԾ ԶԱՐԿԵՐԱԿԱՅԻՆ
ՃՆՇՄԱՆ ԲԱՐՁՐԱՑՄԱՄԲ
(I10-I15)**

Բացառությամբ՝

հղիության, ծննդաբերության և հետծննդյան շրջանը բարդացնող դեպքերի (O10-O11, O13-O16)
պսակաձև անոթների ներգրավման (I20-I25)
նեոնատալ գերճնշման (P29.2)
թոքային գերճնշման (I27.0)

**I10 (էսենցիալ) առաջնային զարկերակային գերճնշում
Ներառյալ՝**

բարձր զարկերակային ճնշումը
գերճնշումը (զարկերակային, բարորակ, էսենցիալ
չարորակ, համակարգային, առաջնային)

Բացառությամբ՝

ուղեղի (I60-I69)
աչքերի (N35.0) անոթների ախտահարմամբ դեպքերի

I11 Սրտային փիպի գերճնշումային հիվանդություն

Ներառյալ՝

I50-I51.4-I51.9 դասերում մատնանշված ցանկացած գերճնշումային վիճակը

I11.0 Գերճնշումային սրտային հիվանդություն, սրտային
անբավարարությամբ (կանգային)

Գերճնշումային (հիպերտենզիվ) սրտային անբավարարություն

I11.9 Գերճնշումային սրտային (հիպերտենզիվ) հիվանդություն՝ առանց սրտային
անբավարարության (կանգային)

Գերճնշումային սրտային հիվանդություն՝ ԱՀՃ

I12 Երիկամային փիպի գերճնշումային հիվանդություն

Ներառյալ՝

ցանկացած վիճակ՝ մատնանշված N00-N07, N18.-19. կամ N26 դասում,
համակցված գերճնշման հետ

երիկամի աթերոսկլերոզ

աթերոսկլերոտիկ նեֆրիտը (երիկամաբորբ) (քրոնիկ, ինտերստիցիալ)

գերճնշումային նեֆրոպաթիան (երիկամախտություն)

նեֆրոսկլերոզը

Բացառությամբ՝

երկրորդային գերճնշման (I15.-)

I12.0 Գերճնշումային երիկամային հիվանդություն՝ երիկամային անբավարարությամբ
Գերճնշումային երիկամային անբավարարություն

I12.9 Գերճնշումային երիկամային հիվանդություն՝ առանց երիկամային
անբավարարության

Գերճնշումային երիկամային հիվանդություն՝ ԱՀՃ

I13 Գերճնշումային սրտային և երիկամային հիվանդություն

Ներառյալ՝

ցանկացած վիճակ՝ մատնանշված I11.- դասում՝ զուգակցված I12.-դասում նշված ցանկացած վիճակով՝

- սիրտերիկամային
- սրտանոթաերիկամային հիվանդությունը

I13.0 Գերճնշումային (հիպերտենզիվ) սրտային և երիկամային հիվանդություն (կանգային)՝ սրտային անբավարարությամբ

I13.1 Գերճնշումային (հիպերտենզիվ) սրտային և երիկամային հիվանդություն՝ երիկամային անբավարարությամբ

I13.2 Գերճնշումային (հիպերտենզիվ) սրտային և երիկամային հիվանդություն՝ սրտային և երիկամային անբավարարությամբ

I13.9 Գերճնշումային (հիպերտենզիվ) սրտային և երիկամային հիվանդություն՝ ճշտված

I15 Երկրորդային գերճնշում

Բացառությամբ՝

անոթների ներգրավման

- ուղեղի (I60-I69)
- աչքերի (N35.0)

I15.0 Ռենովասկուլյար գերճնշում

I15.1 Երկրորդային գերճնշում՝ երիկամների այլ ախտահարումների ժամանակ

I15.2 Ներզատիչ (էնդոկրին) խանգարումներով պայմանավորված երկրորդային գերճնշում

I15.8 Այլ երկրորդային գերճնշում

I15.9 Երկրորդային գերճնշում՝ չճշտված

ՄՐՏԻ ԻՇԵՄԻԿ ՀԻՎԱՆԴՈՒԹՅՈՒՆ (I20-I25)

Ծանոթություն:

Հիվանդության վիճակագրության համար I22, I24 և I25 դասերում օգտագործված «երկարատևություն», հասկացության սահմանումը ներառում է իշեմիկ նոպայի սկզբից մինչև հիվանդի հիվանդանոց ընդունվելու ժամանակահատվածը: Մահացության վիճակագրության համար այն ընդգրկում է իշեմիկ գրոհի սկզբից մինչև մահվան ելքի ժամանակահատվածը:

Ներառյալ՝

Գերճնշումային հիվանդության մասին հիշեցումը (I10-I15)

Գերճնշման առկայությունը նշելու անհրաժեշտության դեպքում կիրառվում է լրացուցիչ ծածկագիր

I20 Կրծքահեղձուկ (սրենոկարդիա)

I20.0 Անկայուն կրծքահեղձուկ՝

- հարաճուն (պրոգրեսիվ)
- առաջին անգամ առաջացած
- լարվածությունից առաջացող

Միջանկյալ կորոնար համախտանիշ

Նախահինֆարկտային համախտանիշ

I20.1 Կրծքահեղձուկ՝ փաստված սպազմով

- անգիոսպաստիկ

- Պրինցմետալի
 - սպազմից ինդուկցված
 - տարբերակային
- I20.8 Կրծքահեղձուկի այլ ձևեր՝
- լարվածության կրծքահեղձուկ
 - կրծքահեղձուկ
- I20.9 Կրծքահեղձուկ՝ չճշտված
Կրծքահեղձուկ՝
- ԱՀՃ
 - սրտային
- Հեղձուկային համախտանիշ
Կրծքավանդակի իշեմիկ ցավ

I21 Սրտամկանի (միոկարդի) սուր ինֆարկտ

Ներառյալ՝

սրտամկանի ինֆարկտը՝ ճշտված որպես սուր կամ դրսևորումից ոչ ավել քան 4 շաբաթ (28 օր) հաստատված տևողությամբ

Բացառությամբ՝

սրտամկանի սուր ինֆարկտից հետո որոշ ընթացիկ բարդությունների (I23-)
սրտամկանի ինֆարկտի նախկինում տարած (I25.2)
հաստատված որպես քրոնիկ կամ սուր դրսևորումից 4 շաբաթից ավելի (28 օրից ավելի) տևողությամբ (I25.8)
հաջորդող (կրկնվող) (I22.-)
սրտամկանի հետինֆարկտային համախտանիշ (I24.1)

I21.0 Սրտամկանի առաջային պատի տրանսմուրալ սուր ինֆարկտ

Տրանսմուրալ սուր ինֆարկտ

- առաջային պատի՝ ԱՀՃ
- առաջագագաթային
- առաջակողմնային
- առաջամիջնապատային

I21.1 Սրտամկանի ստորին պատի Տրանսմուրալ սուր ինֆարկտ, այդ թվում՝

- ստոծանային պատի – (diaphragmatic wall)
- ստորին պատի՝ ԱՀՃ
- ստորին կողմնային պատի
- ստորին հետին պատի

I21.2 Սրտամկանի տրանսմուրալ սուր ինֆարկտ՝ այլ տեղակայումներով

Տրանսմուրալ սուր ինֆարկտ՝

- գագաթակողմնային
- հիմակողմնային
- բարձր կողմնային
- կողմնային պատի՝ ԱՀՃ
- հետին՝ ճշտված
- հետին կողմնային
- հետին հիմային
- հետին միջնապատային
- միջնապատային՝ ԱՀՃ

I21.3 Սրտամկանի տրանսմուրալ սուր ինֆարկտ՝ չճշտված տեղակայումով

Սրտամկանի տրանսմուրալ ինֆարկտ՝ ԱՀՃ

I21.4 Սրտամկանի սուր ենթաներսրտային (սուբէնդոկարդիալ) ինֆարկտ

Սրտամկանի ոչ տրանսմուրալ ինֆարկտ՝ ԱՀՃ
I21.9 Սրտամկանի սուր ինֆարկտ՝ չճշտված
Սրտամկանի սուր ինֆարկտ՝ ԱՀՃ

I22 Սրտամկանի կրկնակի ինֆարկտ

Ներառյալ՝

երկարաձգված

կրկնվող

կրկնակի

Այս հիվանդության ծածկագրումը ընգրկում է ցանկացած պատի ինֆարկտ, որը դրսևորվել է նախորդ ինֆարկտից՝ 4 շաբաթվա ընթացքում (28 օր):

Բացառությամբ՝

սրտամկանի ինֆարկտի՝ ճշտված որպես քրոնիկ կամ սկսվելուց 4 շաբաթ (28 օրից ավելի) անց հաստատված տևողությամբ (I25.8)

I22.0 Սրտամկանի առաջային պատի կրկնվող ինֆարկտ

Կրկնվող սուր ինֆարկտ

- առաջային պատի՝ ԱՀՃ
- առաջագագաթային
- առաջակողմնային
- առաջամիջնապատային

I22.1 Սրտամկանի ստորին պատի կրկնվող ինֆարկտ

Կրկնվող սուր ինֆարկտ, այդ թվում՝

- ստոծանային պատի (diaphragmatic wall)
- ստորին պատի՝ ԱՀՃ
- ստորին կողմնային պատի
- ստորին հետին պատի

I22.8 Սրտամկանի կրկնվող ինֆարկտ՝ այլ ճշտված տեղակայումով

Սրտամկանի կրկնվող սուր ինֆարկտ

- գագաթակողմնային
- հիմակողմնային
- բարձր կողմնային
- կողմնային պատի՝ ԱՀՃ
- հետին (ճշտված)
- հետին հիմային
- հետին կողմնային
- հետին միջնապատային
- միջնապատային՝ ԱՀՃ

I22.9 Սրտամկանի կրկնվող ինֆարկտ՝ չճշտված տեղակայումով

I23 Սրտամկանի սուր ինֆարկտի ընթացիկ որոշ բարդություններ

Բացառությամբ՝

թվարկված այն վիճակների, որոնք՝

ուղեկցում են սրտամկանի սուր ինֆարկտը (I21-I22)

սրտամկանի սուր ինֆարկտի ընթացիկ չճշտված բարդություններ են (I31.-I51.-)

I23.0 Արյունասրտապարկը (հեմոպերիկարդը)՝ որպես սրտամկանի սուր ինֆարկտի ընթացիկ բարդություն

I23.1 Նախասրտային միջնապատի արատը՝ որպես սրտամկանի սուր ինֆարկտի ընթացիկ բարդություն

- I23.2 Միջփորոքային միջնապատի արատը՝ որպես սրտամկանի սուր ինֆարկտի ընթացիկ բարդություն
- I23.3 Սրտի պատի պատռվածքն առանց արյունասրտապարկի (հեմոպերիկարդի)՝ որպես սրտամկանի սուր ինֆարկտի ընթացիկ բարդություն

Բացառությամբ՝

- արյունասրտապարկի (հեմոպերիկարդի) (I23.0)
- I23.4 Զլային լարերի պատռվածքը՝ որպես սրտամկանի սուր ինֆարկտի ընթացիկ բարդություն
- I23.5 Պտկածն մկանների պատռվածքը՝ որպես սրտամկանի սուր ինֆարկտի ընթացիկ բարդություն
- I23.6 Նախասրտում, նախասրտի ականջիկում և փորոքում մակարդուկի (թրոմբոզ) առաջացում՝ որպես սրտամկանի սուր ինֆարկտի ընթացիկ բարդություն
- I23.8 Սրտամկանի սուր ինֆարկտի ընթացիկ այլ բարդություններ

I24 Սրտի սուր իշեմիկ հիվանդությունների այլ ձևեր

Բացառությամբ՝

- կրծքահեղձուկի (I20.-)
նորածնի սրտամկանի անցողիկ իշեմիայի (P29.4)
- I24.0 Սրտամկանի ինֆարկտի չհանգեցնող՝ պսակածն անոթների թրոմբոզացում պսակածն զարկերակների ու երակների
- խցանում (embolism)
 - նեղացում (occlusion) ոչ որպես սրտամկանի ինֆարկտի արդյունք
 - մակարդուկախցանում (thromboembolism)

Բացառությամբ՝

- պսակածն անոթների քրոնիկ մակարդման (թրոմբոզի) կամ հաստատված տևողությամբ՝ սկսվելուց հաշված ավելի քան 4 շաբաթ (ավելի քան 28 օր) (I 25.8)
- I24.1 Դրեսլերի համախտանիշ
Սրտամկանի հետինֆարկտային համախտանիշ
- I24.8 Սրտի սուր իշեմիկ հիվանդության այլ ձևեր
Պսակածն անոթների
- անբավարարություն (failure)
 - ոչ լիարժեքություն (insufficien)
- I24.9 Սրտի սուր իշեմիկ հիվանդություն՝ չճշտված

Բացառությամբ՝

սրտի (քրոնիկ) իշեմիկ հիվանդության՝ ԱՀՃ (I25.9.)

I25 Սրտի քրոնիկ իշեմիկ հիվանդություն

Բացառությամբ՝

- սրտանոթային հիվանդության՝ ԱՀՃ (I51.6)
- I25.0 Աթերոսկլերոտիկ սրտանոթային հիվանդություն (այսպիսի ձևակերպմամբ)
- I25.1 Սրտի աթերոսկլերոտիկ հիվանդություն
Պսակածն զարկերակների
- աթերոմա
 - աթերոսկլերոզ
 - հիվանդություն
 - կարծրախտ (սկլերոզ)
- I25.2 Նախկինում անցկացրած սրտամկանի ինֆարկտ
Բուժված սրտամկանի ինֆարկտ

Նախկինում կրած սրտամկանի ինֆարկտը ախտորոշվել է էլեկտրասրտագրման կամ այլ հատուկ մասնագիտական մեթոդներով, սակայն ներկայումս որևէ ախտանշան չի մնացել

125.3 Սրտի անևրիզմա (անոթալայնանք) այդ թվում՝

- ներպատային (մուրալ)
- փորոքային

125.4 Պսակաձև զարկերակային խուղակ (ֆիստուլա)՝ ձեռք բերովի

Բացառությամբ՝

պսակաձև զարկերակի բնածին անևրիզմա (Q24.5)

125.5 Իշեմիկ կարդիոմիոպաթիա

125.6 Սրտամկանի համր իշեմիա

125.8 Սրտի քրոնիկ իշեմիկ հիվանդության այլ ձևեր

Ցանկացած վիճակ, մատնանշված I22, I22 և I24 դասերում, ճշտված որպես քրոնիկ կամ շարունակվող սուր՝ դրսևորումից հաշված ավելի քան 4 շաբաթ (28 օր) տևողությամբ

125.9 Սրտի (քրոնիկ) իշեմիկ հիվանդություն՝ չճշտված

Սրտի (քրոնիկ) իշեմիկ հիվանդություն՝ ԱՀՃ

ՄՐՏԱԹՈՔԱՅԻՆ ԵՎ ԹՈՔԱՅԻՆ ԱՐՅԱՆ ՇՐՋԱՆԱՌՈՒԹՅԱՆ ԽԱՆԳԱՐՈՒՄՆԵՐ (I26-I28)

126 Թոքային խցանում (էմբոլիա)

Ներառյալ՝

թոքային (զարկերակների) (երակների)

ինֆարկտը

մակարդուկախցանումը (թրոմբոէմբոլիան)

մակարդուկագոյացումը (թրոմբոզը)

Բացառությամբ՝

վիճակը բարդացնող

վիժման կամ արտարգանդային կամ արտատեղային (մոլյար) հղիության (O00-O07, O08.2)

հղիության ծննդաբերության և հետծննդաբերական շրջանի (O88-)

126.0 Թոքային խցանում սուր թոքային սրտի հիշատակմամբ

Սուր թոքային սիրտ՝ ԱՀՃ

126.9 Թոքային խցանում՝ առանց սուր թոքային սրտի հիշատակման

Թոքային խցանում՝ ԱՀՃ

127 Սրտաթոքային այլ հիվանդություններ

127.0 Առաջնային թոքային գերճնշում

127.1 Սրտի կիֆոսկոլիոզային հիվանդություն

127.2 Այլ երկրորդային թոքային գերճնշում

Հիմքում ընկած հիվանդությունը նույնականացնելու անհրաժեշտության դեպքում կիրառվում է լրացուցիչ ծածկագիր:

127.8 Սրտաթոքային այլ ճշտված հիվանդություններ

Բացառությամբ՝

Էյզենմենգերի արատի (Q21.8)

127.9 Սրտաթոքային հիվանդություն՝ չճշտված

Քրոնիկ սրտաթոքային հիվանդություն

Թոքային սիրտ (cor pulmonale)՝ ԱՀՃ

128 Թոքային անոթների այլ հիվանդություններ

128.0 Թոքային անոթների զարկերակային խուլակ (ֆիստուլա)

128.1 Թոքային զարկերակի անևրիզմա (անոթալայնանք)

128.8 Թոքային անոթների այլ ճշտված հիվանդություններ

Պատռվածք

Նեղացում (ստենոզ)

Ստրիկտուրա

} Թոքային անոթների

128.9 Թոքային անոթների հիվանդություն՝ չճշտված

**ԱՐՅԱՆ ՇՐՋԱՆԱՌՈՒԹՅԱՆ ԱՅԼ ՀԻՎԱՆԴՈՒՅԹՈՒՆՆԵՐ
(130-152)**

130 Սուր պերիկարդիտ (սրտապարկի բորբոքում)

Ներառյալ՝

սուր սրտապարկային արտաքիրտը (էքսուդատը)

Բացառությամբ՝

ռևմատիկ սուր պերիկարդիտի (I01.0)

130.0 Սուր, ոչ առանձնահատուկ (ինքնաձին) (իդիոպատիկ) պերիկարդիտ

130.1 Վարակային պերիկարդիտ

- պնևմոկոկային
- թարախային
- ստաֆիլոկոկային
- ստրեպտոկոկային
- մանրէային

Պիոպերիկարդիտ (թարախային պերիկարդիտ)

Վարակիչ գործոնը ճշտելու անհրաժեշտության դեպքում կիրառվում է լրացուցիչ ծածկագիր (B95-B97):

130.8 Սուր պերիկարդիտի այլ ձևեր

130.9 Սուր պերիկարդիտ՝ չճշտված

131 Պերիկարդի այլ հիվանդություններ

Բացառությամբ՝

սրտամկանի սուր ինֆարկտի որոշ ընթացիկ բարդությունների (I23.-)

որպես ռևմատիկ ճշտված հիվանդությունների (I09.2)

հետկարդիոտոմիկ համախտանիշի (I97.0)

սրտի վնասվածքի (S26.-)

131.0 Քրոնիկ կաչուն պերիկարդիտ

Սրտի լայնացում (Accretio cordis)

Կաչուն պերիկարդ (Adherent pericardium)

Կաչուն մեդիաստինոպերիկարդիտ

131.1 Քրոնիկ սեղմված պերիկարդիտ (constrictive)

Միակցված սիրտ (Concretiocordis)

Պերիկարդի կարծրացում (Pericardial calcification)

131.2 Արյան կուտակում սրտապարկում (հեմոպերիկարդ) այլ դասերում չդասակարգված

131.3 Սրտապարկային ոչ բորբոքային արտաքիրտ (էքսուդատ)

Քիլոպերիկարդիում (Chylopericardium)

- I31.8 Սրտապարկի այլ ճշտված հիվանդություններ
 էպիկարդիալ վահանիկներ (Epicardial plaques)
 Օջախային պերիկարդիալ սերտաճումներ
- I31.9 Սրտապարկի այլ չճշտված հիվանդություններ
 Սրտի տամպոնադա
 Պերիկարդիտ (քրոնիկ)՝ ԱՀՃ

I32* Պերիկարդիտ՝ այլ դասերում դասակարգված հիվանդությունների ժամանակ

- I32.0* Պերիկարդիտ՝ այլ դասերում դասակարգված մանրէաձին հիվանդությունների ժամանակ
 Պերիկարդիտ
- գոնոկոկային (gonococcal) (A54.8†)
 - մենինգոկոկային (meningococcal) (A39.5†)
 - սիֆիլիտիկ (syphilitic) (A52.0†)
 - տուբերկուլյոզային (tuberculous) (A18.8†)
- I32.1* Պերիկարդիտ՝ այլ վարակիչ և մակարուծային հիվանդությունների ժամանակ՝ այլ դասերում դասակարգված
- I32.8* Պերիկարդիտ՝ այլ դասերում դասակարգված այլ հիվանդությունների ժամանակ
 Պերիկարդիտ՝
- ռևմատոիդ (M05.3†)
 - համակարգային կարմիր գայլախտային (M32.1†)
 - ուրեմիկ (N18.-†)

**I33 Սուր և ենթասուր վարակային էնդոկարդիտ
 Բացառությամբ՝**

ռևմատիկ սուր էնդոկարդիտի (I01.1)
 էնդոկարդիտի՝ ԱՀՃ (I38)

- I33.0 Սուր և ենթասուր վարակային էնդոկարդիտ
- մանրէային
 - վարակային՝ ԱՀՃ
 - ձգձգվող
 - չարորակ
 - սեպտիկ
 - խոցային

Վարակիչ գործոնը նույնականացնելու անհրաժեշտության դեպքում կիրառվում է լրացուցիչ ծածկագիր (B95-B97):

- I33.9 Սուր էնդոկարդիտ՝ չճշտված, այդ թվում՝

Էնդոկարդիտ Միոէնդոկարդիտ Հարէնդոկարդիտ (պերիէնդոկարդիտ)	}	սուր կամ ենթասուր
---	---	-------------------

**I34 Երկփեղկ փականի ոչ ռևմատիկ ախտահարում
 Բացառությամբ՝**

երկփեղկ փականի հիվանդության (I05.9)
 անբավարարության (I05.8)
 նեղացման (ստենոզի) (I05.0)

չհաստատված պատճառի դեպքի

- աորտալ փականի հիվանդությունների (I08.0)
- երկփեղկ փականի նեղացման կամ խցանման (օբստրուկցիայի) (I05.0)

ճշտված որպես բնածին (Q23.2, Q23.3)

ճշտված որպես ռևմատիկ (I05.-)

I34.0 Երկփեղկ փականի անբավարարություն

Ֆունկցիոնալ անբավարարություն՝
հետհոսք (regurgitation)

} ԱՀՃ կամ ճշտված ծագման,
բացառությամբ՝ ռևմատիկ

I34.1 Երկփեղկ փականի արտանկում (պրոլապս)

Ճոճվող (floppy) երկփեղկ փականի համախտանիշ

Բացառությամբ՝

Մարֆանի համախտանիշի (Q87.4)

I34.2 Երկփեղկ փականի ոչ ռևմատիկ նեղացում

I34.8 Երկփեղկ փականի ոչ ռևմատիկ այլ ախտահարումներ

I34.9 Երկփեղկ փականի ոչ ռևմատիկ ախտահարում՝ չճշտված

I35 Աորտայի փականի ոչ ռևմատիկ ախտահարումներ

Բացառությամբ՝

Ենթաաորտային գերաճային նեղացման (I42.1)

չհաստատված պատճառի դեպքի, բայց հիշատակելով՝

երկփեղկ փականի հիվանդությունը (I08.0)

ախտահարումները՝ ճշտված որպես ռևմատիկ (I06.-)

ախտահարումները՝ ճշտված որպես բնածին (Q23.0, Q23.1)

I35.0 Աորտալ փականի նեղացում

I35.1 Աորտալ փականի անբավարարություն

Աորտալ փականի

- ֆունկցիոնալ անբավարարություն
(incompetence)
- հետհոսք (regurgitation)

} ԱՀՃ կամ ճշտված ծագման,
բացառությամբ՝ ռևմատիկ

I35.2 Աորտալ փականի նեղացում՝ անբավարարությամբ

I35.8 Աորտալ փականի այլ ախտահարումներ

I35.9 Աորտալ փականի ախտահարում՝ չճշտված

I36 Եռփեղկ փականի ոչ ռևմատիկ ախտահարումներ

Բացառությամբ՝

առանց պատճառի ճշտման (I07.-)

ճշտված՝ որպես ռևմատիկ (I07.-)

ճշտված՝ որպես բնածին (Q22.4, Q22.8, Q22.9)

I36.0 Եռփեղկ փականի ոչ ռևմատիկ նեղացում

I36.1 Եռփեղկ փականի ոչ ռևմատիկ անբավարարություն

Եռփեղկ փականի

- ֆունկցիոնալ անբավարարություն
(incompetence)
- հետհոսք (regurgitation)

} ԱՀՃ կամ ճշտված ծագման,
բացառությամբ՝ ռևմատիկ

I36.2 Եռփեղկ փականի ոչ ռևմատիկ նեղացում՝ անբավարարությամբ

I36.8 Եռփեղկ փականի այլ ոչ ռևմատիկ ախտահարումներ

I36.9 Եռփեղկ փականի ոչ ռևմատիկ ախտահարում՝ չճշտված

I37 Թորային զարկերակի փականի ախտահարում

Բացառությամբ՝

- ճշտված որպես ունևատիկ (I09.8)
- ճշտված որպես բնածին (Q22.1, Q22.2, Q22.3)

137.0 Թոքային զարկերակի փականի նեղացում

137.1 Թոքային զարկերակի փականի անբավարարություն

Թոքային զարկերակի փականի

- Ֆունկցիոնալ անբավարարություն (incompetence)
 - հետհոսք (regurgitation)
- } ԱՀՃ կամ ճշտված ծագման, բացառությամբ՝ ունևատիկ

137.2 Թոքային զարկերակի փականի նեղացում՝ անբավարարությամբ

137.8 Թոքային զարկերակի փականի այլ ախտահարումներ

137.9 Թոքային զարկերակի փականի ախտահարումներ՝ չճշտված

138 Էնդոկարդիտ՝ չճշտված փականով

Ներառյալ՝

Էնդոկարդիտը (քրոնիկ)՝ ԱՀՃ

- Փականային՝
 - Ֆունկցիոնալ անբավարարություն (incompetence)
 - Անբավարարություն
 - հետհոսք
 - նեղացում (ստենոզ)
 - Վալվուլիտ (քրոնիկ)
- } չճշտված փականի } ԱՀՃ կամ ճշտված ծագման, բացառությամբ՝ ունևատիկ կամ բնածին

Բացառությամբ՝

- սրտի փականների բնածին անբավարարության՝ ԱՀՃ (Q24.8)
- սրտի փականների բնածին նեղացման՝ ԱՀՃ (Q24.8)
- ներսրտային (էնդոկարդիալ) ֆիբրոէլաստոզի (I42.4)
- դեպքերի՝ ճշտված որպես ունևատիկ (I09.1)

139* Էնդոկարդիտ և սրտի փականների ախտահարում՝ այլ դասերում դասակարգված հիվանդությունների դեպքում

Ներառյալ՝

Էնդոկարդի ախտահարումը՝

- կանդիդոզային վարակի (B37.6.†)
- գոնոկոկային վարակի (A54.8.†)
- Լիբման-Սակսի հիվանդության (M32.1†)
- մենինգոկոկային վարակի (A39.5†)
- ունևատոդ արթրիտի (M05.3†)
- սիֆիլիսի (A52.0†)
- տուբերկուլյոզի (A18.8†)
- որովայնային տիֆի (A01.0†) դեպքերում

139.0* Երկփեղկ փականի ախտահարում՝ այլ դասերում դասակարգված հիվանդությունների ժամանակ

139.1* Աորտալ փականի ախտահարում՝ այլ դասերում դասակարգված հիվանդությունների ժամանակ

139.2* Եռփեղկ փականի ախտահարում՝ այլ դասերում դասակարգված հիվանդությունների ժամանակ

139.3* Թոքային զարկերակի փականի ախտահարում՝ այլ դասերում դասակարգված հիվանդությունների ժամանակ

- 139.4* Բազմաթիվ փականների ախտահարումներ՝ այլ դասերում դասակարգված հիվանդությունների ժամանակ
- 139.8* Էնդոկարդիտ՝ փականը չհստակեցված, այլ դասերում դասակարգված հիվանդությունների ժամանակ՝ չճշտված

140 Սուր միոկարդիտ

- 140.0 Վարակային միոկարդիտ
Սեպտիկ միոկարդիտ
Վարակիչ գործոնը նույնականացնելու անհրաժեշտության դեպքում կիրառվում է լրացուցիչ ծածկագիր (B95-B97):
- 140.1 Մեկուսացված միոկարդիտ
- 140.8 Սուր միոկարդիտի այլ ձևեր
- 140.9 Սուր միոկարդիտ՝ չճշտված

141* Միոկարդիտ՝ այլ դասերում դասակարգված հիվանդությունների ժամանակ

- 141.0* Միոկարդիտ՝ այլ դասերում դասակարգված մանրէային հիվանդությունների ժամանակ
Միոկարդիտ, այդ թվում՝
- դիֆթերիկ (A36.8†)
 - գոնոկոկային (A54.8†)
 - մենինգոկոկային (A39.5†)
 - սիֆիլիտիկ (A52.0†)
 - տուբերկուլյոզային (A18.8†)
- 141.1* Միոկարդիտ՝ այլ դասերում դասակարգված վիրուսային հիվանդությունների ժամանակ
Սուր գրիպոզային միոկարդիտ
- օդակաթիլային ճանապարհով փոխանցվող գրիպի վիրուսով՝ նույնականացված (J09†)
 - գրիպի այլ վիրուսի (J10.8†)
 - գրիպի չնույնականացված վիրուսի (J11.8†)
- խոզուկային միոկարդիտ (B26.8†)
- 141.2* Միոկարդիտ՝ այլ դասերում դասակարգված վարակիչ և մակարուծային հիվանդությունների ժամանակ
Միոկարդիտ
Չազասի հիվանդություն (քրոնիկ) (B57.2†), սուր (B57.0†) տոքսոպլազմոզ (B58.8†)
- 141.8* Միոկարդիտ՝ այլ դասերում դասակարգված այլ հիվանդությունների ժամանակ
Ռեմատոիդ միոկարդիտ (M05.3†)
Սարկոիդ միոկարդիտ (D86.8†)

142 Կարդիոմիոպաթիա

Բացառությամբ՝

- կարդիոմիոպաթիան բարդացնող
- հղիության (O99.4)
 - հետծննդային շրջանի (O90.3)
- իշեմիկ կարդիոմիոպաթիայի (I25.5)
- 142.0 Լայնացած (դիլատացիոն) կարդիոմիոպաթիա

- Կանգային կարդիոմիոպաթիա
- 142.1 Խցանող (օբստրուկտիվ) գերաճային կարդիոմիոպաթիա
 - Գերաճային ենթաաորտալ կարդիոմիոպաթիա
- 142.2 Այլ գերաճային կարդիոմիոպաթիա
 - Չխցանող գերաճային կարդիոմիոպաթիա
- 142.3 Էնդոմիոկարդիալ (էոզինոֆիլային) հիվանդություն
 - Էնդոմիոկարդիալ (տրոպիկալ) ֆիբրոզ
 - Լոֆֆլերի էնդոկարդիտ
- 142.4 Էնդոմիոկարդիալ ֆիբրոէլաստոզ
 - Բնածին կարդիոմիոպաթիա
- 142.5 Այլ խցանող (ռեստրիկտիվ) կարդիոմիոպաթիա
 - Կոնստրիկտիվ (Constrictive) կարդիոմիոպաթիա՝ ԱՀՃ
- 142.6 Ալկոհոլային կարդիոմիոպաթիա
- 142.7 Կարդիոմիոպաթիա՝ պայմանավորված դեղորայքային և արտաքին այլ գործոնների ազդեցությամբ
- Պատճառը նույնականացնելու անհրաժեշտության դեպքում կիրառվում է արտաքին պատճառների լրացուցիչ ծածկագիր (Գլուխ XX):
- 142.8 Այլ կարդիոմիոպաթիաներ
- 142.9 Կարդիոմիոպաթիա՝ չճշտված
 - Կարդիոմիոպաթիա (առաջնային) (երկրորդային)՝ ԱՀՃ

143* Կարդիոմիոպաթիա՝ այլ դասերում դասակարգված հիվանդությունների ժամանակ

- 143.0* Կարդիոմիոպաթիա՝ այլ դասերում դասակարգված մանրէային և մակաբուծային հիվանդությունների ժամանակ
 - Կարդիոմիոպաթիա՝ դիֆթերիայի ժամանակ (A36.8†)
- 143.1* Կարդիոմիոպաթիա՝ նյութափոխանակության խանգարման հիվանդությունների ժամանակ
 - Սրտի ամիլոիդոզ (E85.-†)
- 143.2* Կարդիոմիոպաթիա՝ սննդակարգի խանգարման հիվանդությունների ժամանակ
 - Սննդային կարդիոմիոպաթիա՝ ԱՀՃ (E63.9†)
- 143.8* Կարդիոմիոպաթիա՝ այլ դասերում դասակարգված հիվանդությունների ժամանակ
 - Պոդագրիկ սիրտ (Gouty tophi of heart) (M10.0†)
 - Սրտի թիրեոտոքսիկ հիվանդություն (E05.9†)

144 Նախասիրտ-փորոքային (ափրիովենթրիկուլյար) և Հիսի խրձի ձախ ուղիկի պաշարում

- 144.0 Առաջին աստիճանի նախասիրտ-փորոքային պաշարում
- 144.1 Երկրորդ աստիճանի նախասիրտ-փորոքային պաշարում
 - I և II տիպի նախասիրտ-փորոքային պաշարում
 - I և II տիպի Մոբից (Mobitz) պաշարում
 - I և II տիպի երկրորդ աստիճանի պաշարում
 - Վենկեբախի (Wenckebach) պաշարում
- 144.2 Նախասիրտ-փորոքային լրիվ պաշարում
 - Սրտի լրիվ պաշարում՝ ԱՀՃ
 - Երրորդ աստիճանի պաշարում

- 144.3 Նախասիրտ-փորոքային այլ և չճշտված պաշարումներ
- 144.4 Հիսի խրձի ձախ ոտիկի առաջային ճյուղի պաշարում
- 144.5 Հիսի խրձի ձախ ոտիկի հետին ճյուղի պաշարում
- 144.6 Հիսի խրձի այլ և չճշտված աստիճանի պաշարումներ
- 144.7 Հիսի խրձի ձախ ոտիկի պաշարում՝ չճշտված

145 Հաղորդչականության այլ խանգարումներ

- 145.0 Հիսի խրձի աջ ոտիկի պաշարում
- 145.1 Հիսի խրձի աջ ոտիկի այլ և չճշտված պաշարումներ
Հիսի խրձի աջ ոտիկի պաշարում՝ ԱՀՃ
- 145.2 Երկխրձիկային պաշարում
- 145.3 Եռախրձիկային պաշարում
- 145.4 Ներփորոքային ճշտված պաշարում
Հիսի խրձի ոտիկների պաշարում՝ ԱՀՃ
- 145.5 Սրտի ճշտված այլ պաշարումներ
Հանգուցանախասրտային (սինոատրիալ) պաշարում
Սինոատրիկուլար պաշարում

Բացառությամբ՝

- սրտի պաշարման՝ ԱՀՃ (145.9)
- 145.6 Վաղաժամ գրգռման համախտանիշ
Նախասիրտ-փորոքային գրգռման խանգարումներ (անոմալիաներ)
Նախասիրտ-փորոքային հաղորդչականություն
 - արագացված
 - լրացուցիչ ուղիներով
 - վաղաժամ գրգռմամբ
 Լաուն-Գենոնգ-Լևինի համախտանիշ (Lown-Ganong-Levine)
Վոլֆ-Պարկինսոն-Ուայթի համախտանիշ (Wolff-Parkinson-White)
- 145.8 Հաղորդչականության ճշտված այլ խանգարումներ
Նախասիրտ-փորոքային (դիսոցիազիա) փեղեքում
Միջամտված բաժանում
Երկար Քյու Տե (QT) համախտանիշ

Բացառությամբ՝

- Քյու Տե (QT) ինտերվալի երկարացման (R94.3)
- 145.9 Հաղորդչականության չճշտված խանգարումներ
Սրտի պաշարում՝ ԱՀՃ
Ստոկս-Ադամսի (Stokes-Adams) համախտանիշ

146 Սրտի կանգ

Բացառությամբ՝

- սրտածին (կարդիոգեն) շոկի (R57.0.)
վիճակը բարդացնող՝
 - վիժման, արտարգանդային կամ արտատեղային (մոլյար) հղիության (000-007, 008.8)
 - մանկաբարձական, վիրահատական միջամտությունների և գործողությունների (075.4)
- 146.0 Սրտի կանգ՝ սրտային գործունեության հաջող վերականգնումով
- 146.1 Հանկարծակի սրտային մահ (այսպիսի ձևակերպմամբ) (so described)

Բացառությամբ՝

- հանկարծամահության՝ ԱՀՃ (R96-)
- հաղորդչականության խանգարման (I44-I45)
- սրտամկանի ինֆարկտի դեպքերի (I21-I22)

146.9 Սրտի կանգ՝ չճշտված

147 Նոպայաձև հաճախասրտության (պարոքսիզմալ տրախիկարդիա)

Բացառությամբ՝

բարդությունների՝

- վիժման, արտարգանդային կամ արտատեղային հղիության (O00-O07, O08.8)
- մանկաբարձական վիրահատական միջամտության և գործողությունների (O75.4)

հաճախասրտության՝ ԱՀՃ (R00.0)

- սինոատրիկուլյար ԱՀՃ (R00.0)
- սինուսային՝ ԱՀՃ (R00.0)

147.0 Հետադարձ (ռեենթրի) փորոքային առիթմիա (հաճախասրտություն)

147.1 Վերփորոքային հաճախասրտություն

Նոպայաձև հաճախասրտություն

- նախասրտային
- նախասիրտ-փորոքային միակցումից առաջացած
- սինապտիկ (junctional)
- հանգուցային հաճախասրտություն (nodal)

147.2 Փորոքային հաճախասրտություն

147.9 Նոպայաձև հաճախասրտություն՝ չճշտված

148 Նախասրտերի շողացում (ֆիբրիլացիա) և նախասրտերի թրթռում

149 Սրտային ռիթմի այլ խանգարումներ

Բացառությամբ՝

դանդաղասրտության (բրադիկարդիայի)

- ԱՀՃ (R00.1)
- սինոատրիալ (R00.1)
- սինուսային (R00.1)
- վազալ (R00.1)

վիճակը բարդացնող

- վիժման, արտարգանդային կամ արտատեղային հղիության (O00-O07, O08.8)
- մանկաբարձական վիրաբուժական միջամտության և գործողությունների (O75.4)
- նորածնի մոտ սրտի ռիթմի խանգարումների (P29.1)

149.0 Փորոքների շողացում (ֆիբրիլացիա) և փորոքների թրթռոց

149.1 Նախասրտերի վաղաժամ ապաբևեռացում

Նախասրտերի վաղաժամ կծկումներ

149.2 Հանգուցային վաղաժամ ապաբևեռացում

149.3 Փորոքների վաղաժամ ապաբևեռացում

149.4 Այլ և չճշտված վաղաժամ ապաբևեռացումներ

Էկտոպիկ կծկում

Էքստրասիստոլաներ

Էքստրասիստոլիկ առիթմիաներ (հաճախասրտություններ)

- կծկումներ՝ ԱՀՃ
- 149.5 Սինուսային հանգույցի թուլության համախտանիշ
Հաճախասրտության-դանդաղասրտության համախտանիշ
- 149.8 Սրտի ռիթմի ճշտված այլ խանգարումներ
Ռիթմի խանգարում
- պսակաձև անոթի ծոցային (coronary sinus)
 - էկտոպիկ
 - հանգուցային
- 149.9 Սրտի ռիթմի խանգարում՝ չճշտված
Սրտային առիթմիա (հաճախասրտություն)՝ ԱՀՃ

150 Սրտային անբավարարություն

Բացառությամբ՝

- վիճակը բարդացնող՝
- վիժման, արտարգանդային կամ արտատեղային հղիության (O00-007, O08.8)
 - մանկաբարձական վիրահատական միջամտության և գործողության (O75.4)
 - գերճնշումով պայմանավորված վիճակի (I11.0)
 - երիկամների հիվանդությունների (I13.-)
 - սրտի վիրահատության հետևանքների կամ սրտային պրոթեզի առկայության (I97.1)
 - նորածնի սրտային անբավարարության (P29.0)
- 150.0 Կանգային սրտային անբավարարություն
Կանգային սրտային հիվանդություններ
Աջ փորոքային անբավարարություն՝ երկրորդային ձախ փորոքային անբավարարության նկատմամբ
- 150.1 Ձախ փորոքային անբավարարություն
Սրտային ասթմա
Ձախ փորոքային անբավարարություն
թոքի այտուց (Oedema of lung) } սրտի հիվանդության՝ ԱՀՃ կամ սրտային
թոքային այտուց (Pulmonary oedema) } անբավարարության մատնանշմամբ
- 150.9 Սրտային անբարարություն՝ չճշտված
Սրտային կամ սրտամկանային անբավարարություն՝ ԱՀՃ

151 Բարդություններ և ոչ ճիշտ նշված սրտի հիվանդություններ

Բացառությամբ՝

- 151.4-151.9 դասերում նշված ցանկացած գերճնշմամբ պայմանավորված վիճակների (I11.-)
երիկամների հիվանդության (I13.-)
սրտամկանի սուր ինֆարկտին ուղեկցող բարդությունների (I23.-)
որպես ռևմատիկ ճշտվածների (I00-109)
- 151.0 Սրտի միջնապատի ձեռքբերովի արատ
Սրտի միջնապատի (վաղեմի) ձեռքբերովի արատ՝
- նախասրտային
 - նախասրտի ականջիկի (աուրիկուլյար)
 - փորոքային
- 151.1 Զլային լարերի (Chordae tendineae) պատռվածք՝ այլ դասերում չդասակարգված
- 151.2 Պտկաձև լարի մկանների պատռվածք՝ այլ դասերում չդասակարգված

I51.3 Ներսրտային թրոմբոզ, այդ թվում՝ այլ դասերում չդասակարգված
Վաղեմի թրոմբոզ՝

- գագաթային
- նախասրտային
- նախասրտի ականջիկի (աուրիկուլար)
- փորոքային

I51.4 Միոկարդիտ՝ չճշտված

Սրտամկանի ֆիբրոզ

- Միոկարդիտ՝ ԱՀՃ
- քրոնիկ միջանկյալ (ինտերստիցիալ)

I51.5 Սրտամկանի (միոկարդի) կազմափոխություն, այդ թվում՝

- ճարպային
- ծերունական

Սրտամկանային հիվանդություն

I51.6 Սրտանոթային հիվանդություն՝ չճշտված

Սրտանոթային դեպքեր՝ ԱՀՃ

Բացառությամբ՝

սրտանոթային աթերոսկլերոտիկ հիվանդությունների (այդպիսի ձևակերպմամբ)
(I25.0)

I51.7 Կարդիոմեգալիա

Սրտային՝

- լայնացում (dilatation)
- գերած (hypertrophy)

Փորոքների լայնացում

I51.8 Սրտի այլ՝ ոչ ճիշտ նշված հիվանդություններ, այդ թվում՝

Կարդիտ (սուր) (քրոնիկ)

Պանկարդիտ (սուր) քրոնիկ

I51.9 Սրտի հիվանդություն՝ չճշտված

I52* Սրտի այլ ախտահարումներ՝ այլ դասերում դասակարգված հիվանդությունների ժամանակ

Բացառությամբ՝

այլ դասերում դասակարգված սրտանոթային խանգարումների՝ ԱՀՃ (I98.-*)

I52.0* Սրտի այլ ախտահարումներ՝ այլ դասերում դասակարգված մանրէային
հիվանդությունների ժամանակ

Մենինգոկոկային կարդիտ՝ ԱՀՃ (A39.5)

I52.1* Սրտի այլ ախտահարումներ՝ դասակարգված այլ դասերում վարակիչ և
մակաբուծային հիվանդությունների ժամանակ

Սրտաթոքային հիվանդություն՝ շիստոսոմիայի դեպքում (B65.-†)

I52.8* Սրտի այլ ախտահարումներ՝ այլ դասերում դասակարգված
հիվանդությունների ժամանակ

Ռեմատոիդ կարդիտ (M05.3†)

ՈՒՂԵՂԱՆՈԹԱՅԻՆ ՀԻՎԱՆԴՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ (I60-I69)

Ներառյալ՝

գերճնշման մասին հիշեցումը (վիճակներ՝ նշված I10 և I15- դասերում)

Գերճնշման առկայությունը նշելու անհրաժեշտության դեպքում կիրառվում է լրացուցիչ ծածկագիր:

Բացառությամբ՝

ուղեղային իշեմիկ անցողիկ գրոհների և դրանց հետ կապված համախտանիշերի (G45.-)

ներգանգային վնասվածքային արյունազեղման (S06-)

անոթային թուլամտության (F 01.-)

I60 Ենթաոստայնային (սուբարախնոիդալ) արյունազեղում

Ներառյալ՝

գլխուղեղի անոթների անևրիզմալի պատռվածքը

Բացառությամբ՝

ենթաոստայնային արյունազեղման հետևանքի (I69.0)

I60.0 Ենթաոստայնային արյունազեղում՝ առաջացած կարոտիսյան ծոցից և բիֆուրկացիայից

I60.1 Ենթաոստայնային արյունազեղում՝ առաջացած միջին ուղեղային զարկերակից

I60.2 Ենթաոստայնային արյունազեղում՝ առաջացած առաջային հաղորդակցող (a. communicans anterior) զարկերակից

I60.3 Ենթաոստայնային արյունազեղում՝ հետին հաղորդակցող (a. communicans posterior) զարկերակից

I60.4 Ենթաոստայնային արյունազեղում՝ առաջացած (a. Basilaris) զարկերակից

I60.5 Ենթաոստայնային արյունազեղում՝ առաջացած ողնաշարային (a. Vertebralis) զարկերակից

I60.6 Ենթաոստայնային արյունազեղում՝ առաջացած ներգանգային այլ զարկերակներից

Ներգանգային զարկերակների բազմակի ներգրավում

I60.7 Ներգանգային զարկերակների ենթաոստայնային արյունազեղում՝ չճշտված Բնածին հատիկային (berry) անևրիզմա՝ պատռվածքով՝ չճշտված՝ ԱՀՃ Ենթաոստայնային արյունազեղում՝ առաջացած, այդ թվում՝

- ուղեղային զարկերակից
 - հաղորդակցվող զարկերակից
- } զարկերակները՝ ԱՀՃ

I60.8 Ենթաոստայնային այլ արյունազեղումներ

Մենինգային արյունազեղում

Գլխուղեղային զարկերակերակային արատի պատռվածք

I60.9 Ենթաոստայնային արյունազեղում՝ չճշտված

Գլխուղեղային անևրիզմալի (բնածին) պատռվածք՝ ԱՀՃ

I61 Ներուղեղային արյունազեղում

Բացառությամբ՝

ներուղեղային արյունազեղման հետևանքի (I69.1)

I61.0 Ներուղեղային ենթակեղևային արյունազեղում կիսագնդում

Խորը ենթակեղևային արյունազեղում

I61.1 Ներուղեղային կեղևային արյունազեղում կիսագնդում

Ուղեղային բլթի արյունազեղում

Մակերեսային ներուղեղային արյունազեղում

I61.2 Ներուղեղային արյունազեղում կիսագնդում՝ չճշտված

I61.3 Ուղեղաբնի ներուղեղային արյունազեղում

I61.4 Ուղեղիկի ներուղեղային արյունազեղում

I61.5 Ներփորոքային ներուղեղային արյունազեղում

- 161.6 Ներուղեղային արյունազեղում՝ բազմաթիվ տեղակայումներով
- 161.8 Ներուղեղային այլ արյունազեղումներ
- 161.9 Ներուղեղային արյունազեղում՝ չճշտված

**162 Ոչ վնասվածքային ներգանգային այլ արյունազեղումներ
Բացառությամբ՝**

- ներգանգային արյունազեղման հետևանքների (I69.2)
- 162.0 Ենթակարծրենային (սուբդուրալ) (սուր) (ոչ վնասվածքային) արյունազեղում
- 162.1 Ոչ վնասվածքային արտակարծրենային (էքստրադուրալ) արյունազեղում
Ոչ վնասվածքային վերկարծրենային (էպիդուրալ) արյունազեղում
- 162.9 Ներգանգային արյունազեղում (ոչ վնասվածքային)՝ չճշտված

**163 Ուղեղի ինֆարկտ
Ներառյալ՝**

- ուղեղի ինֆարկտի հանգեցնող ուղեղային և նախաուղեղային զարկերակների խցանումն ու նեղացումը
- Բացառությամբ՝**
- ուղեղի ինֆարկտից հետո բարդությունների (I69.3)
- 163.0 Ուղեղի ինֆարկտ՝ առաջացած նախաուղեղային զարկերակների թրոմբոզոցում
- 163.1 Ուղեղի ինֆարկտ՝ առաջացած նախաուղեղային զարկերակների խցանումից (էմբոլիայից)
- 163.2 Ուղեղի ինֆարկտ՝ առաջացած նախաուղեղային զարկերակների չճշտված խցանումից կամ նեղացումից
- 163.3 Ուղեղի ինֆարկտ՝ առաջացած ուղեղի զարկերակների թրոմբոզոցումից (թրոմբոզ)
- 163.4 Ուղեղի ինֆարկտ՝ առաջացած ուղեղի զարկերակների խցանումից (էմբոլիայից)
- 163.5 Ուղեղի ինֆարկտ՝ առաջացած ուղեղի զարկերակների չճշտված խցանումից կամ նեղացումից
- 163.6 Ուղեղի ինֆարկտ՝ առաջացած ուղեղի երակների ոչ թարախածին թրոմբոզից
- 163.8 Ուղեղի այլ ինֆարկտ
- 163.9 Ուղեղի ինֆարկտ՝ չճշտված

**164 Ինսուլտ՝ չճշտված՝ որպես արյունազեղում կամ ինֆարկտ
Ներառյալ՝**

- գլխուղեղանոթային դեպքերը՝ չճշտված
- Բացառությամբ՝**
- ինսուլտի հետևանքների (I69.4)

165 Ուղեղի ինֆարկտ չառաջացնող նախաուղեղային զարկերակների խցանում կամ նեղացում

- Ներառյալ՝**
 - էմբոլիան
 - նեղացումը
 - խցանումը (լրիվ) (մասնակի)
 - թրոմբոզը
- } ինֆարկտ չառաջացնող հիմնական քնային կամ ողնաշարային զարկերակների

- Բացառությամբ՝**
- ուղեղի ինֆարկտ առաջացնող վիճակների (I63.-)
- 165.0 Ողնաշարային զարկերակի (a. vertebralis) խցանում և նեղացում
- 165.1 Հիմնական զարկերակի խցանում և նեղացում

- 165.2 Քնային զարկերակի (a. Carotis) խցանում և նեղացում
- 165.3 Նախաուղեղային զարկերակների բազմակի և երկկողմանի խցանում և նեղացում
- 165.8 Նախաուղեղային այլ զարկերակների խցանում և նեղացում
- 165.9 Նախաուղեղային զարկերակների չճշտված խցանում և նեղացում
Նախաուղեղային զարկերակներ՝ ԱՀՃ

166 Ուղեղի ինֆարկտ չառաջացնող ուղեղային զարկերակների խցանում կամ նեղացում

Ներառյալ՝

էմբոլիան նեղացումը խցանումը (լրիվ) (մասնակի) թրոմբոզը	}	ուղեղի ինֆարկտ չառաջացնող՝ միջին առաջային կամ հետին ուղեղային զարկերակներ

Բացառությամբ՝

- ուղեղի ինֆարկտ առաջացնող վիճակների (I63.-)
- 166.0 Միջին ուղեղային զարկերակի խցանում և նեղացում
- 166.1 Առաջային ուղեղային զարկերակի խցանում և նեղացում
- 166.2 Հետին ուղեղային զարկերակի խցանում և նեղացում
- 166.3 Ուղեղիկի զարկերակի խցանում և նեղացում
- 166.4 Ուղեղային զարկերակների բազմակի և երկկողմանի խցանում և նեղացում
- 166.8 Ուղեղային այլ զարկերակների խցանում և նեղացում
Միջանցիկ զարկերակների խցանում և նեղացում
- 166.9 Ուղեղային զարկերակների խցանում և նեղացում՝ չճշտված

167 Գլխուղեղանոթային այլ հիվանդություններ

Բացառությամբ՝

- թվարկված վիճակների հետևանքների (I69.8)
- 167.0 Ուղեղային զարկերակների շերտազատում՝ առանց պատռվածքի

Բացառությամբ՝

- ուղեղային զարկերակների պատռվածքի (I60.7)
- 167.1 Ուղեղային անևրիզմա՝ առանց պատռվածքի
Ուղեղային՝
 - անևրիզմա՝ ԱՀՃ
 - ձեռքբերովի զարկերակերակային խուղակի

Բացառությամբ՝

- բնածին ուղեղային անևրիզմիայի՝ առանց պատռվածքի (Q28.3)
 - ուղեղային անևրիզմիայի՝ պատռվածքով (I60.9)
 - 167.2 Ուղեղային աթերոսկլերոզ
Ուղեղային զարկերակների աթերոմա
 - 167.3 Հարածուն (պրոգրեսիվ) անոթային լեյկոէնցեֆալոպաթիա
Բինսվանգերի (Binswanger) հիվանդություն
- Բացառությամբ՝**
- ենթակեղևային անոթային թուլամտության (F01.2)
 - 167.4 Գերճնշումային (հիպերտենզիվ) էնցեֆալոպաթիա
 - 167.5 Մոյամոյայի (Moyamoya) հիվանդություն
 - 167.6 Ներգանգային երակային համակարգի ոչ թարախային թրոմբոզ, ուղեղային երակի, ներգանգային երակային ծոցի

Բացառությամբ՝

- ուղեղի ինֆարկտ առաջացնող վիճակների (I63.6)

167.7 Գանգուղեղային արտերիիտ, այլ դասերում չդասակարգված

167.8 Ուղեղի անոթների այլ չճշտված հիվանդություններ

Ուղեղանոթային սուր անբավարարություն՝ ԱՀՃ

Գլխուղեղի իշեմիա (քրոնիկ)

167.9 Ուղեղի անոթների հիվանդություն՝ չճշտված

168* Ուղեղային անոթների հիվանդություններ՝ այլ դասերում դասակարգված հիվանդությունների ժամանակ

168.0* Ուղեղային ամիլոիդային անգիոպաթիա (E85.-†)

168.1* Ուղեղային արտերիիտ (զարկերակի բորբոքում) վարակիչ և մակարուծային հիվանդությունների ժամանակ՝ այլ դասերում դասակարգված

Ուղեղային արտերիիտ

- լիստերիալ (A32.8†)
- սիֆիլիտիկ (A52.0†)
- տուբերկուլյոզային (A18.8†)

168.2* Ուղեղային այլ դասերում դասակարգված արտերիիտ՝ այլ հիվանդությունների ժամանակ՝

Ուղեղային արտերիիտ համակարգային կարմիր գայլախտի ժամանակ (M32.1†)

168.8* Ուղեղի անոթների այլ հիվանդություններ՝ այլ դասերում դասակարգված

Ուրեմիկ ապոպլեքսիա՝ քրոնիկ երիկամային հիվանդությունների ժամանակ (N18.5†)

169 Ուղեղանոթային հիվանդությունների հետևանքներ

Ծանոթություն:

Սույն դասը պետք է կիրառել 160-167.1 և 167.4-167.9 դասերում նշված վիճակները բնորոշելու համար որպես հետևանքի պատճառ, որոնք դասակարգված են այլ դասերում: «Հետևանքներ» հասկացությունը ներառում է պատճառային այնպիսի ճշտված վիճակներ, ինչպիսիք են՝ մնացորդային երևույթները կամ մեկ տարի կամ ավելի տևող վիճակները՝ հաշված հիվանդության ի հայտ գալուց:

Չպետք է կիրառվի գլխուղեղանոթային քրոնիկ հիվանդությունների դեպքում, վերջինների ծածկագիրն է՝ 160-167:

169.0 Ենթաոստայնային (սուբարախնոիդալ) արյունազեղման հետևանքներ

169.1 Ներգանգային արյունազեղման հետևանքներ

169.2 Ներգանգային արյունազեղման այլ՝ ոչ վնասվածքային հետևանքներ

169.3 Ուղեղի ինֆարկտի հետևանքներ

169.4 Ինսուլտի հետևանքներ՝ չճշտված որպես արյունազեղում կամ ինֆարկտ

169.8 Ուղեղային անոթների այլ և չճշտված հիվանդությունների հետևանքներ

**ԶԱՐԿԵՐԱԿՆԵՐԻ, ԶԱՐԿԵՐԱԿԻԿՆԵՐԻ (ԱՐՏԵՐԻՈԼՆԵՐԻ), ԵՎ
ՄԱԶԱՆՈԹՆԵՐԻ ՀԻՎԱՆԴՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ
(I70-I79)**

170 Աթերոսկլերոզ

Ներառյալ՝

արտերիասկլերոզը (մանր զարկերակների կարծրախտը)

արտերիասկլերոզը (զարկերակների կարծրախտը)

- անոթների աթերոսկլերոտիկ հիվանդությունները
- աթերոման
- կազմափոխությունները՝
 - զարկերակային
 - զարկերականոթային (արտերիովասկուլյար)
 - անոթային

դեֆորմացնող կամ խցանող էնդարտերիիտը
 ծերունական արտերիիտը և էնդարտերիիտը

Բացառությամբ՝

- ուղեղային (I67.2)
- պսակային (I25.1)
- միջընդերային (K55.1)
- թոքային (I27.0) աթերոսկլերոզի

Հետևյալ լրացուցիչ դասակարգումը կիրառվում է գանգրենայի (փտախտի) առկայության կամ բացակայության նշման համար:

- .0-գանգրենա չկա
- .1-գանգրենա կա

- I70.0 Աորտայի աթերոսկլերոզ
- I70.1 Երիկամային զարկերակի աթերոսկլերոզ՝
 Գոլդբլաթի (Goldblatt) երիկամ

Բացառությամբ՝

- երիկամային զարկերակների աթերոսկլերոզի (I12.-)
- I70.2 Վերջույթների զարկերակների աթերոսկլերոզ՝
 Աթերոսկլերոտիկ գանգրենա
 Մյոնքեբերգի (Monckeberg) (մեդիալ) սկլերոզ
- I70.8 Այլ զարկերակների աթերոսկլերոզ
- I70.9 Գեներալիզացված (համատարածուն) և չճշտված աթերոսկլերոզ

I71 Աորտայի անևրիզմա և շերտազատում

- I71.0 Աորտայի շերտազատում (ցանկացած հատվածի)
 Աորտայի շերտազատվող անևրիզմա՝ պատռվածքով (ցանկացած հատվածի)
- I71.1 Աորտայի կրծքային հատվածի անևրիզմա՝ պատռվածքով
- I71.2 Աորտայի կրծքային հատվածի անևրիզմա՝ առանց պատռվածքի մատնանշման
- I71.3 Որովայնային աորտայի անևրիզմա՝ պատռվածքով
- I71.4 Որովայնային աորտայի անևրիզմա՝ առանց պատռվածքի մատնանշման
- I71.5 Կրծքային և որովայնային աորտայի անևրիզմա՝ պատռվածքով
- I71.6 Կրծքային և որովայնային աորտայի անևրիզմա՝ առանց պատռվածքի մատնանշման
- I71.8 Աորտայի անևրիզմա՝ պատռվածքի չճշտված տեղակայմամբ
 Աորտայի պատռվածք՝ չճշտված
- I71.9 Աորտայի չճշտված տեղակայմամբ անևրիզմա՝ առանց պատռվածքի հիշատակման

Անևրիզմա	}	աորտայի
Լայնացում		
Հիալինային մեռուկացում		

I72 Անևրիզմիայի և շերտազատման այլ ձևեր

Ներառյալ՝

անևրիզմա (բազմաճյուղ), (կեղծ)՝ պատռվածքով

Բացառությամբ՝

Անևրիզմայի

- աորտայի (I71.-)
- զարկերակերակային ԱՀՃ (Q27.3)
- ձեռքբերովի (I77.0)
- ուղեղային (առանց պատռվածքի) (I67.1)
- պատռվածքով (I60.-)
- պսակաձև (I25.4)
- սրտի (I25.3)
- թոքային զարկերակի (I28.1)
- ցանցենու (H35.0)
- վարիկոզ (I77.0)

Նախաուղեղային զարկերակի բնածին շերտազատում՝ առանց պատռվածքի (Q28.1)

I72.0 Քնային (a. carotid) զարկերակի անևրիզմա և շերտազատում

I72.1 Վերին վերջույթների զարկերակների անևրիզմա և շերտազատում

I72.2 Երիկամային զարկերակների անևրիզմա և շերտազատում

I72.3 Զստային զարկերակի անևրիզմա և շերտազատում

I72.4 Ստորին վերջույթների զարկերակների անևրիզմա և շերտազատում

I72.5 Նախաուղեղային այլ զարկերակների անևրիզմա և շերտազատում

Հիմնական զարկերակների (ցողուն) անևրիզմա և շերտազատում

Բացառությամբ՝

քնային զարկերակի (I72.0)

ողնաշարային զարկերակի (I72.6) անևրիզմայի և շերտազատման

I72.8 Այլ չճշտված զարկերակների անևրիզմա

I72.9 Անևրիզմա՝ չճշտված տեղակայմամբ

I73 Ծայրամասային անոթների այլ հիվանդություններ

Բացառությամբ՝

մրսածության, սարսուռի (T69.1)

ցրտահարության (T33-T35)

«խրամատի ձեռք կամ ոտնաթաթ»-ի (T69.0)

ուղեղային զարկերակի կծկանքի (սպազմի) (G45.9)

I73.0 Ռեյնոյի (Raynaud) համախտանիշ

- հիվանդություն
- գանգրենա (փտախտ)
- ֆենոմեն (երկրորդային)

I73.1 Խցանող թրոմբանգիա (Բյուրգերի հիվանդություն) (Buerger)

I73.8 Ծայրամասային (պերիֆերիկ) անոթների այլ ճշտված հիվանդություններ՝

Ակրոցիանոզ

Ակրոպարէսթեզիա

- հասարակ (Շուլցի տիպ) (Schultze)
- վազոմոտոր (Նոթնագելի տիպ) (Nothnagel)

Էրիթրոցիանոզ

Էրիթրոմելալգիա

I73.9 Ծայրամասային (պերիֆերիկ) անոթների չճշտված հիվանդություններ այդ թվում՝

Ընդմիջվող կաղություն

Չարկերակների կծկանք

**174 Չարկերակների խցանում (էմբոլիա) և թրոմբոզ
Ներառյալ՝**

ինֆարկտը

- թրոմբոզային

խցանումը

- էմբոլային ինֆարկտը
- թրոմբոզային
- էմբոլային (օկլյուզիան)

Բացառությամբ՝

թրոմբոզի և էմբոլիայի

- հիմնական (բազիլյար) (I63.0-I63.2, I65.1)
- քնային (I63.0-I63.2, I65.2)
- ուղեղային (I63.3 - I63.5, I66.9)
- պսակաձև (I21 - I25)
- միջընդերային (K55.0)
- ուղեղային (I63.0 -I63.2, I65.9)
- թոքային (I26.-)
- երիկամային (N28.0)
- ցանցային (H34.-)
- ողնաշարային (I63.0-I63.2, I65.0) զարկերակի
- բարդություն առաջացնող
- վիժման, արտարգանդային կամ մույար հղիության (O00-O07 O08.2)
- հղիության և ծննդաբերության և հետծննդյան շրջանների (O08.-)

174.0 Որովայնային աորտայի խցանում և թրոմբոզ՝

Աորտայի բիֆուրկացիայի համախտանիշ

Լերիշի (Leriche) համախտանիշ

174.1 Աորտայի այլ և չճշտված բաժինների էմբոլիա և թրոմբոզ (թրոմբոզացում)

174.2 Վերին վերջույթների զարկերակների էմբոլիա և թրոմբոզ

174.3 Ստորին վերջույթների զարկերակների էմբոլիա և թրոմբոզ

174.4 Վերջույթների զարկերակների չճշտված էմբոլիա և թրոմբոզ

Ծայրամասային զարկերակների էմբոլիա

174.5 Չստային զարկերակների էմբոլիա և թրոմբոզ

174.8 Այլ զարկերակների էմբոլիա և թրոմբոզ

174.9 Չարկերակների էմբոլիա և թրոմբոզ՝ չճշտված

**177 Չարկերակների և զարկերակիկների (արտերիոլներ) այլ հիվանդություններ
Բացառությամբ՝**

Կոլագենային (անոթային) հիվանդություններ (M30-M36)

գերզգայուն անոթաբորբի (անգիիտ) (M31.0)

թոքային զարկերակային հիվանդության (I28.-)

177.0 Ձեռքբերովի զարկերակերակային խուղակ՝ անևրիզմատիկ վարիկոզ լայնացում

Ձեռքբերովի զարկերակերակային անևրիզմա

Բացառությամբ՝

զարկերակերակային անևրիզմայի ԱՀՃ (Q27.3)

ուղեղայինի

պսակաձև (կորոնար) (I25.4)

վնասվածքայինի (տե՛ս արյունատար անոթների վնասվածքներն՝ ըստ մարմնի շրջանների)

177.1 Չարկերակների նեղացում

177.2 Չարկերակների պատռվածք

Չարկերակների խուղակ

Բացառությամբ՝

զարկերակի վնասվածքային պատռվածքի՝ (տե՛ս արյունատար անոթների վնասվածքը՝ ըստ մարմնի շրջանների)

177.3 Չարկերակների մկանային և շարակցական հյուսվածքային դիսպլազիա

177.4 Որովայնային աորտայի ընդերային ցողունի սեղմման (ճնշման) համախտանիշ

177.5 Չարկերակի մեռուկացում

177.6 Արտերիիտ ճշտված (մանր զարկերակի բորբոքում)

Աորտիտ՝ ԱՃՀ

ներզարկերակաբորբ (էնդարտերիիտ)՝ ԱՀՃ

Բացառությամբ՝

- աորտայի աղեղի (Տակայասու) (Takayasu) (M31.4)

- ուղեղային՝ չճշտված (I67.7)

- պսակային (I25.8)

- դեֆորմացնող (I70.-)

- հսկայաբջիջ (M31.5-M31.6)

- խցանող (I70.-)

- ծերունական (I70.-) (արտերիիտի) կամ (էնդարտերիիտ)

177.8 Չարկերակների և զարկերակիկների այլ ճշտված փոփոխություններ՝

- էրոզիա

- խոց

} զարկերակի

177.9 Չարկերակների և զարկերակիկների չճշտված հիվանդություններ

178 Մազանոթների հիվանդություններ

178.0 Ժառանգական արյունահոսական մազանոթալայնք (տելեանգիէկտազիա)

Ռենդու-Օսլեր-Վեբերի (Rendu-Osler-Weber) հիվանդություն

178.1 Ոչ ուռուցքային խալ (նևուս), այդ թվում՝

- ոստայնային արանեուս

- սարդաձև

- աստղաձև

Բացառությամբ՝

խալի (նևուսի)

- չճշտված (D22.)

- կապույտ (D22.-)

- բոցափայլ (Q82.5)

- մազային (D22.-)

- մելանոցիտային (D22.-)

- գունակային (D22.-)

- պորտվեյնի գույնի (Q82.5)

- արյունակարմիր (բոսորագույն) (Q82.5)

- խոռոչավոր (կավերնոզ) (Q82.5)

- անոթային չճշտված (Q82.5)

- գորտնուկավոր (Q82.5)

178.8 Մազանոթների այլ հիվանդություններ

178.9 Մազանոթների չճշտված հիվանդություններ

179* Չարկերակների, զարկերակիկների և մազանոթների վնասվածքներ՝ այլ դասերում դասակարգված հիվանդությունների ժամանակ

179.0* Աորտայի անևրիզմա՝ այլ դասերում դասակարգված հիվանդությունների ժամանակ

Աորտայի սիֆիլիտիկ անևրիզմա (A52.0†)

179.1* Աորտայի բորբոքում՝ այլ դասերում դասակարգված հիվանդությունների ժամանակ

Սիֆիլիտիկ աորտիտ (A52.0†)

179.2* Ծայրամասային անոթախտ (անգիոպաթիա)՝ այլ դասերում դասակարգված հիվանդությունների ժամանակ

Դիաբետիկ ծայրամասային անոթախտ (E10-E14 ընդհանուր չորրորդ նիշով .5†)

179.8* Չարկերակների, զարկերակիկների և մազանոթների այլ փխտահարումներ՝ այլ դասերում դասակարգված հիվանդությունների ժամանակ

ԵՐԱԿՆԵՐԻ, ԱՎՇԱՅԻՆ ԱՆՈԹՆԵՐԻ ԵՎ ԱՎՇԱՅԻՆ ՀԱՆԳՈՒՅՑՆԵՐԻ ՀԻՎԱՆԴՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ՝ ԱՅԼ ԴԱՍԵՐՈՒՄ ՉԴԱՍԱԿԱՐԳՎԱԾ (I80-I89)

I80 Ֆլեբիտ և թրոմբոֆլեբիտ

Ներառյալ՝

ներերակաբորբը (էնդոֆլեբիտ)

երակների բորբոքումը

շուրջերակաբորբը (պերիֆլեբիտ)

թարախային երակաբորբը

Ախտահարում առաջացնող դեղորայքը նույնականացնելու անհրաժեշտության դեպքում կիրառվում է արտաքին պատճառների լրացուցիչ ծածկագիր (Գլուխ XX):

Բացառությամբ՝

ֆլեբիտի և թրոմբոֆլեբիտի

վիճակը բարդացնող՝

- վիժման, արտարգանդային կամ մոլյար հղիության (O00-O07, O08.7)
- հղիության, ծննդաբերության և հետծննդյան շրջանի (O22-O87.-)
- ներզանգային կամ ներողնուղեղային, սեպտիկ կամ չճշտված (G08)
- ներզանգային, ոչ թարախային (I67.6)
- ներողնուղեղային, ոչ թարախային (G95.1)
- դռներակի (v. porta) (K75.1)

հետֆլեբիտային համախտանիշի (I87.0)

թափառող թրոմբոֆլեբիտի (phlebitis migrans) (I82.1)

180.0 Ստորին վերջույթների մակերեսային անոթների ֆլեբիտ և թրոմբոֆլեբիտ

180.1 Ազդրային երակների ֆլեբիտ և թրոմբոֆլեբիտ

180.2 Ստորին վերջույթների խորանիստ այլ անոթների ֆլեբիտ և թրոմբոֆլեբիտ
Խորանիստ երակների թրոմբոզ՝ չճշտված

180.3 Ստորին վերջույթների չճշտված ֆլեբիտ և թրոմբոֆլեբիտ

Ստորին վերջույթի էմբոլիա կամ թրոմբոզ՝ ԱՀՃ

180.8 Այլ տեղակայմամբ ֆլեբիտ և թրոմբոֆլեբիտ

180.9 Չճշտված տեղակայմամբ ֆլեբիտ և թրոմբոֆլեբիտ

181 Դռներակի թրոմբոզ

Ներառյալ՝

դռներակի խցանումը

Բացառությամբ՝

դռներակի ֆլեբիտի (K75.1)

182 Այլ երակների թրոմբոզ և խցանում

Բացառությամբ՝

երակների խցանման և թրոմբոզի

- ուղեղային (I63.6, I67.6)
- պսակաձև (I21-I25)
- ներզանգային և ներողնուղեղային, սեպտիկ կամ չճշտված (G08)
- ներզանգային, ոչ թարախային (I67.6)
- ներողնուղեղային, ոչ թարախային (G95.1)
- ստորին վերջույթների (I80.-)
- միջընդերային (K55.0)
- դռներակի (I81)
- թոքային (I26.-) երակների խցանման և թրոմբոզի

վիճակը բարդացնող՝

- վիժման, արտարզանդային կամ մոլյար հղիության (O00, O07, O08.7)
- հղիության, ծննդաբերության և հետծննդաբերական շրջանի (O22.-, O87.-)

182.0 Բադդ-Վիարիի (Budd-Chiari) համախտանիշ

182.1 Թափառող (միգրացիոն) թրոմբոֆլեբիտ (phlebitis migrans)

182.2 Սիներակի (vena cava) խցանում և թրոմբոզ

182.3 Երիկամային երակի խցանում և թրոմբոզ

182.8 Այլ ճշտված երակների խցանում և թրոմբոզ

182.9 Երակի խցանում և թրոմբոզ՝ չճշտված

Երակների խցանում՝ չճշտված

Երակների թրոմբոզ՝ չճշտված

183 Ստորին վերջույթների երակների վարիկոզ լայնացում

Բացառությամբ՝

վիճակը բարդացնող

- հղիության (O22.0)
- հետծննդյան շրջանի վարիկոզ լայնացման (O87.8)

183.0 Ստորին վերջույթների երակների վարիկոզ լայնացում՝ խոցով

Դասում դասակարգված ցանկացած վիճակ՝ խոցով կամ չճշտված՝ որպես խոցային

Վարիկոզ խոց (ստորին վերջույթի ցանկացած հատված)

183.1 Ստորին վերջույթների երակների վարիկոզ լայնացում՝ բորբոքումով

183.1 դասում դասակարգված ցանկացած վիճակ՝ բորբոքումով կամ նշված որպես բորբոքային կանգային մաշկաբորբ (դերմատիտ)՝ ԱՀՃ

183.2 Ստորին վերջույթների երակների վարիկոզ լայնացում՝ խոցով և բորբոքումով

183.9 դասում դասակարգված ցանկացած վիճակ՝ խոցով և բորբոքումով

183.9 Ստորին վերջույթների երակների վարիկոզ լայնացում՝ առանց խոցի կամ բորբոքման

- Երակների լայնացում (ֆլեբեկտալիա)
 - Վարիկոզ (լայնացած) երակներ
- } ստորին վերջույթի
(ցանկացած հատվածի)՝

- Վարիքս (varix)

չճշտված տեղակայմամբ

184 Թուֆք

Ներառյալ՝

թուֆքային հանգույցները
 հետանցքի և ուղիղ աղիքի երակների վարիկոզ լայնացումը

Բացառությամբ՝

ծննդաբերության, հղիության (O22.4) և հետծննդյան շրջանի վիճակը
 բարդացնող վարիկոզ լայնացումների (O87.2)

184.0 Ներքին թրոմբոզված թուֆք

184.1 Ներքին թուֆք՝ այլ բարդություններով

- արյունահոսող
- արտանկած
- ոլորված (ստրանգուլյացիոն)
- խոցոտված

184.2 Ներքին թուֆք՝ առանց բարդությունների

Ներքին թուֆք՝ ԱՀՃ

184.3 Արտաքին թրոմբոզված թուֆք

Հարիետանցքային թրոմբոզ

Հարիետանցքային հեմատոմա (ոչ վնասվածքային)

184.4 Արտաքին թուֆք՝ այլ բարդություններով

- արյունահոսող
- արտանկած
- ոլորված (ստրանգուլյացիոն)
- խոցոտված

184.5 Արտաքին թուֆք՝ առանց բարդությունների

Արտաքին թուֆք՝ ԱՀՃ

184.6 Թուֆքային մնացորդային մաշկային նշաններ (պտկիկներ)

Հետանցքի կամ ուղիղ աղիքի մաշկային նշաններ

184.7 Թրոմբոզված թուֆք՝ չճշտված

Թրոմբոզված թուֆք՝ չճշտված՝ ներքին կամ արտաքին

184.8 Չճշտված թուֆք՝ այլ բարդություններով

Չճշտված արտաքին կամ ներքին թուֆք

- արյունահոսող
- արտանկած
- ոլորված (ստրանգուլյացիոն)
- խոցոտված

184.9 Թուֆք՝ առանց բարդությունների՝ չճշտված

Թուֆք՝ ԱՀՃ

185 Կերակրափողի երակների վարիկոզ լայնացում

185.0 Կերակրափողի երակների վարիկոզ լայնացում՝ արյունահոսությամբ

185.9 Կերակրափողի երակների վարիկոզ լայնացում՝ առանց արյունահոսության

Կերակրափողի երակների վարիկոզ լայնացում՝ ԱՀՃ

186 Երակների վարիկոզ լայնացում՝ այլ տեղակայումներով

Բացառությամբ՝

ցանցենու երակների վարիկոզ լայնացման (H35.0)

- երակների վարիկոզ լայնացման՝ չճշտված տեղակայմամբ (I83.9)
- I86.0 Ենթալեզվային երակների վարիկոզ լայնացում
- I86.1 Ամորձապարկի (փոշտ) երակների վարիկոզ լայնացում
վարիկոզելե
- I86.2 Կոնքի երակների վարիկոզ լայնացում
- I86.3 Իգական արտաքին սեռական օրգանների՝ (Vulva) երակների վարիկոզ լայնացում
- Բացառությամբ՝**
 - վիճակը բարդացնող՝
 - հղիության (O22.1)
 - ծննդաբերության և հետծննդաբերական շրջանի (O87.8)
- I86.4 Ստամոքսի երակների վարիկոզ լայնացում
- I86.8 Երակների վարիկոզ լայնացում՝ այլ ճշտված տեղակայմամբ
Քթի միջնապատի վարիկոզ խոց

I87 Երակների այլ ախտահարումներ

- I87.0 Հետթրոմբոֆլեբիտային համախտանիշ
- I87.1 Երակների սեղմում
Երակների նեղացում
Վերին կամ ստորին սիներակի համախտանիշ

Բացառությամբ՝

- թոքայինի (I28.8)
- I87.2 Երակային անբավարարություն (քրոնիկ, ծայրամասային)
- I87.8 Երակների այլ ճշտված ախտահարումներ
- I87.9 Երակների ախտահարումներ՝ չճշտված

I88 Ոչ առանձնահատուկ լիմֆադենիտ

Բացառությամբ՝

- սուր լիմֆադենիտի, բացի միջընդերայինից (L04.-)
 - լիմֆատիկ գեղձերի մեծացման՝ չճշտված (R59.-)
 - մարդու իմունային անբավարարության վիրուսով հարուցված հիվանդության (ՄԻԱՎ)՝ արտահայտված համընդհանուր լիմֆադենոպաթիայով (B23.1)
 - I88.0 Ոչ սպեցիֆիկ միջընդերային լիմֆադենիտ
միջընդերային լիմֆադենիտ (սուր, քրոնիկ)
 - I88.1 Քրոնիկ լիմֆադենիտ՝ բացի միջընդերայինից
 - դենիտ
 - լիմֆադենիտ
- } քրոնիկ, ցանկացած ավշահանգույցի բացի միջընդերայինից
- I88.8 Այլ ոչ սպեցիֆիկ լիմֆադենիտ
 - I88.9 Ոչ սպեցիֆիկ լիմֆադենիտ՝ չճշտված
Լիմֆադենիտ՝ ԱՀՃ

I89 Ավշային անոթների և ավշային հանգույցների այլ՝ ոչ վարակիչ հիվանդություններ

Բացառությամբ՝

- խիլոցելի՝
 - ֆիլյարոզային (ինվազիվ հիվանդություն) (B74.-)
 - բունոցաթաղանթային (ոչ ֆիլյարոզային)՝ ԱՀՃ (N50.8)
 - ավշային հանգույցների մեծացման՝ ԱՀՃ (R59.-)

- բնածին ավշային այտուցի (Q82.0)
- կրծքագեղձի հեռացումից հետո ավշային այտուցի (I97.2)

189.0 Ավշային այտուց՝ այլ դասերում չդասակարգված
Ավշային անոթների լայնացում

189.1 Լիմֆանգիտ (ավշանոթաբորբ)
Լիմֆանգիտ, այդ թվում՝

- ԱՀՃ
- քրոնիկ
- ենթասուր

Բացառությամբ՝

սուր լիմֆանգիտի (L03.-)

189.8 Ավշային անոթների և ավշային հանգույցների ճշտված ոչ վարակիչ այլ հիվանդություններ, այդ թվում՝
Խիլոցելե (ոչ ֆիլյարոզային)
Ճարպագունակառետիկուլյոզ

189.9 Ավշային անոթների և ավշային հանգույցների ոչ վարակիչ հիվանդություններ՝ չճշտված
Ավշային անոթների հիվանդություն՝ ԱՀՃ

ԱՐՅԱՆ ՇՐՋԱՆԱՌՈՒԹՅԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԻ ԱՅԼ ԵՎ ՉՄԱՆՐԱՄԱՍՆՎԱԾ ՀԻՎԱՆԴՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ (I95-I99)

195 Թերճնշում (հիպոտենզիա)

Բացառությամբ՝

սրտանոթային կոլապսի (R57.9)
ծննդաբերությունից հետո թերճնշումային (հիպոտենզիա) համախտանիշի (O26.5)
ոչ սպեցիֆիկ արյան ցածր ճնշման ցուցանիշի՝ ԱՀՃ (R03.1)

195.0 Իդիոպաթիկ թերճնշում

195.1 Օրթոստատիկ թերճնշում
Թերճնշում՝ կապված դիրքի փոփոխման հետ

Բացառությամբ՝

նյարդածին օրթոստատիկ թերճնշման (Շայ-Դրեյջեր) (Shy-Drager) (G90.3)

195.2 Թերճնշում՝ առաջացած դեղորայքային միջոցներից
Դեղամիջոցը նույնականացնելու անհրաժեշտության դեպքում կիրառվում է արտաքին պատճառների լրացուցիչ ծածկագիր (Գլուխ XX):

195.8 Թերճնշման այլ ձևեր
Քրոնիկ թերճնշում

195.9 Թերճնշում՝ չճշտված

197 Բժշկական միջամտություններից հետո առաջացած՝ արյան շրջանառության համակարգի խանգարումներ այլ դասերում չդասակարգված

Բացառությամբ՝

հետվիրահատական շոկի (T81.1)

197.0 Հետկարդիոտոմիկ համախտանիշ

197.1 Ֆունկցիոնալ այլ խանգարումներ սրտի վիրահատությունից հետո

Սրտային անբավարարություն	}	սրտի վիրահատությունից հետո կամ

Սրտային անբավարարություն	պայմանավորված սրտի պրոթեզի անկայությամբ
197.2 Հետմաստէկտոմիկ ավշայտուցի համախտանիշ՝
Փղախտ
ավշային անոթների խցանում	} պայմանավորված կրծքագեղձի հեռացմամբ
197.8 Արյան շրջանառության համակարգի խանգարումներ՝ բժշկական միջամտություններից հետո՝ այլ դասերում չդասակարգված	
197.9 Արյան շրջանառության համակարգի խանգարումներ՝ բժշկական միջամտություններից հետո՝ չճշտված	

198* Արյան շրջանառության համակարգի խանգարումներ՝ այլ դասերում դասակարգված հիվանդությունների ժամանակ

Բացառությամբ՝

- սույն գլխի այլ աստղանիշերով նշված դասերում դասակարգված խանգարումների՝
- 198.0* Սրտանոթային համակարգի սիֆիլիս սրտանոթային սիֆիլիս՝ ԱՀՃ (A52.0†)
բնածին, ուշ (A50.5†)
- 198.1* Սրտանոթային համակարգի ախտահարումներ՝ այլ վարակիչ և մակարուծային հիվանդությունների ժամանակ՝ այլ դասերում դասակարգված այդ թվում՝ Շագասի (Chagas) հիվանդություն (քրոնիկ) (B57.2†)
Պինտայի նեղացումներ (A67.2†)
- 198.2* Կերակրափողի երակների վարիկոզ լայնացում արյունահոսությամբ՝ այլ դասերում դասակարգված հիվանդությունների ժամանակ
Կերակրափողի երակների վարիկոզ լայնացում՝
- լյարդի ախտահարումների ժամանակ (K70-K71†, K74.-†)
 - շիստոսոմիազի ժամանակ (B65.-†)
- 198.3* Կերակրափողի երակների վարիկոզ լայնացում արյունահոսությամբ այլ դասերում դասակարգված հիվանդությունների ժամանակ՝
- լյարդի հիվանդությունների ժամանակ (K70-K71†, K74.-†)
 - շիստոսոմոզի ժամանակ (B65.-†)
- 198.8* Արյան շրջանառության այլ ճշտված խանգարումներ՝ այլ դասերում դասակարգված հիվանդությունների ժամանակ

199 Արյան շրջանառության համակարգի այլ և չճշտված խանգարումներ

ԳԼՈՒԽ X ՇՆՋԱՌԱԿԱՆ ՕՐԳԱՆՆԵՐԻ ՀԻՎԱՆԴՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ
(Ջեյ00 - Ջեյ99) (J00 - J99)

Ծանոթություն:

Եթե շնչառական օրգանների ախտահարումը ներառում է մեկից ավելի անատոմիական շրջաններ՝ հատուկ չնշված, հարկ է այն դասակարգել անատոմիորեն ստորին տեղակայման ծածկագրում (օրինակ՝ ծածկագրված է տրախեոբրոնխիտ, ծածկագրվում է ինչպես բրոնխիտ՝ J40 դասում):

Բացառությամբ՝

- պերինատալ շրջանում առաջացող առանձին վիճակների (P00-P96)
- որոշ վարակիչ և մակաբուժային հիվանդությունների (A00-B99)
- հղիության, ծննդաբերության և հետծննդաբերական շրջանի բարդությունների (O00-O99)
- բնածին անոմալիաների, դեֆորմացիաների և քրոմոսոմային խանգարումների (Q00-Q99)
- ներգատական համակարգի հիվանդությունների, սնուցման և նյութափոխանակության խանգարումների (E00-E90)
- վնասվածքների, թունավորումների և արտաքին պատճառների ներգործության որոշ այլ հետևանքների (S00-T98)
- նորագոյացությունների (C00-D48)
- ախտանիշերի, հատկանիշների, նորմայից շեղումների, բացահայտված կլինիկական և լաբորատոր հետազոտությունների արդյունքում՝ այլ դասերում չդասակարգված (R00-R99)

Սույն գլուխը ներառում է հետևյալ բաժինները

- J00-J06 Վերին շնչառական ուղիների սուր ռեսպիրատոր (շնչառական) վարակներ
- J09-J18 Գրիպ և թոքաբորբ
- J20-J22 Ստորին շնչառական ուղիների այլ սուր ռեսպիրատոր (շնչառական) վարակներ
- J30-J39 Վերին շնչառական ուղիների այլ հիվանդություններ
- J40-J47 Ստորին շնչառական ուղիների քրոնիկ հիվանդություններ
- J60-J70 Թոքի հիվանդություններ՝ առաջացած արտաքին գործոններից
- J80-J84 Այլ շնչառական հիվանդություններ, որոնք առավելապես ախտահարում են միջանկյալ հյուսվածքը
- J85-J86 Ստորին շնչառական ուղիների թարախային և նեկրոզային վիճակները
- J90-J94 Պլևրայի (թոքամիզ) այլ հիվանդություններ
- J95-J99 Շնչառական օրգանների այլ հիվանդությունները

Աստղանշված են հետևյալ դասերը

- J17* Թոքաբորբ այլ դասերում դասակարգված
- J91* Թոքամզային (պլևրայի) արտաքիրտ այլ դասերում դասակարգված վիճակների ժամանակ

199* Շնչողական խանգարումներ այլ դասերում դասակարգված հիվանդությունների ժամանակ

**ՎԵՐԻՆ ՇՆՉԱՌԱԿԱՆ ՈՒՂԻՆԵՐԻ ՍՈՒՐ ՌԵՍՊԻՐԱՏՈՐ
(ՇՆՉԱՌԱԿԱՆ) ՎԱՐԱԿՆԵՐ
(J00-J06)**

Բացառությամբ՝

թոքերի քրոնիկ խցանող հիվանդության սրացման՝ ԱՀՃ (J44.1)

J00 Սուր նազոֆարինգիտ (քթըմպանաբորբ) (հարբուխ)

Ներառյալ՝

հարբուխը (սուր)

քթի սուր կատառը

նազոֆարինգիտը՝

- ԱՀՃ
- վարակիչ՝ ԱՀՃ

րինիտը (քթաբորբ)՝

- սուր
- վարակիչ

Բացառությամբ՝

քրոնիկ նազոֆարինգիտի (J31.1)

ֆարինգիտի (ըմպանաբորբի)՝

- ԱՀՃ (J02.9)
- սուր (J02.-)
- քրոնիկ (J31.2)

րինիտի՝

- ԱՀՃ (J31.0)
- ալերգիկ (J30.1-J30.4)
- քրոնիկ (J31.0)
- անոթաշարժ (J30.0)

կոկորդի ցավի՝

- ԱՀՃ (J02.9)
- սուր (J02.-)
- քրոնիկ (J31.2)

J01 Սուր սինուսիտ

Ներառյալ՝

- արսցեսը (թարախակույտը)
 - էմպիեման (թարախահավաք)
 - վարակը
 - բորբոքումը
 - թարախակալումը
- } սուր, ծոցի (հավելյալ) (քթային)

Վարակի գործոնը նույնականացնելու անհրաժեշտության դեպքում կիրառվում է լրացուցիչ ծածկագիր (B95-B97):

Բացառությամբ՝

քրոնիկ սինուսիտի կամ ԱՀՃ (J32.-)

J01.0 Վերին ծնոտային սուր սինուսիտ

Սուր անտրիտ

J01.1 Ճակատային սուր սինուսիտ

Ֆրոնտիտ (ճակատաբորբ)

J01.2 Սուր էթմոիդալ սինուսիտ

J01.3 Սուր սֆենոիդալ սինուսիտ

J01.4 Սուր պանսինուսիտ

J01.8 Այլ սուր սինուսիտ

Սուր սինուսիտներ՝ ընդգրկող մեկ ծոցից ավել, բայց ոչ պանսինուսիտներ

J01.9 Սուր սինուսիտ՝ չճշտված

J02 Սուր ֆարինգիտ (ըմպանաբորբ)

Ներառյալ՝

սուր ֆարինգիտ

Բացառությամբ՝

աբսցեսի (թարախակույտի)՝

- պերիտոնզիլյար (J36)
- ֆարինգեալ (ըմպանային) (J39.1)
- հետըմպանային (J39.0)

սուր լարինգոֆարինգիտ (կոկորդաըմպանաբորբի) (J06.0)

քրոնիկ ֆարինգիտի (J31.2)

J02.0 Ստրեպտոկոկային ֆարինգիտ

Բացառությամբ՝

քուֆեշի (A38)

J02.8 Սուր ֆարինգիտ՝ առաջացած այլ ճշտված հարուցիչներից

Վարակի գործոնը նույնականացնելու անհրաժեշտության դեպքում կիրառվում է լրացուցիչ ծածկագիր (B95-B97):

Բացառությամբ՝

ֆարինգիտի՝

- էնտերովիրուսային վեզիկուլյար (B08.5)
- առաջացած գրիպի վիրուսից
- նույնականացված (J10.1, J09)
- ոչ նույնականացված (J11.1)
- պարզ հերպեսի վիրուսից (herpes simplex) (B00.2)
- վարակիչ մոնոնուկլեոզի (B27.-)

J02.9 Սուր ֆարինգիտ՝ (ըմպանաբորբ) չճշտված

Ֆարինգիտ (սուր)՝

- ԱՀՃ
- գանգրենային (փտախտային)
- վարակիչ՝ ԱՀՃ
- թարախային
- խոցային

Կոկորդի ցավ (սուր)՝ ԱՀՃ

J03 Սուր տոնզիլիտ (նշաբորբ)

Բացառությամբ՝

պերիտոնզիլային աբսցեսի (J36)

Բկաբորբի (կոկորդի ցավ)

- ԱՀՃ (J02.9)
- սուր (J02.-)
- ստրեպտոկոկային (J02.0)

J03.0 Ստրեպտոկոկային տոնզիլիտ

J03.8 Սուր տոնզիլիտ՝ առաջացած այլ ճշտված հարուցիչներով

Վարակի գործոնը նույնականացնելու անհրաժեշտության դեպքում կիրառվում է լրացուցիչ ծածկագիր (B95-B97):

Բացառությամբ՝

Ֆարինգոտոնզիլիտի՝ (ընկանանշաբորբի)՝ առաջացած պարզ հերպեսի վիրուսից (herpes simplex) (B00.2)

J03.9 Սուր տոնզիլիտ (նշաբորբ)՝ չճշտված

Տոնզիլիտ (նշաբորբ) (սուր)՝

- ԱՀՃ
- բշտիկային
- գանգրենային (փտախտային)
- վարակիչ
- խոցային

J04 Սուր լարինգիտ (կոկորդաբորբ) և տրախեիտ (շնչափողաբորբ)

Վարակի գործոնը նույնականացնելու անհրաժեշտության դեպքում կիրառվում է լրացուցիչ ծածկագիր (B95-B97):

Բացառությամբ՝

սուր խցանող կրուպի (կոկորդաբորբի) և էպիգլոտիտի (J05.-) լարինգիզմի (ստրիդոր) (շչացող) (J38.5)

J04.0 Սուր լարինգիտ (կոկորդաբորբ)

Լարինգիտ (կոկորդաբորբ) (սուր)՝

- ԱՀՃ
- այտուցվող
- սեփական ձայնային ապարատի տակ (subglottic)
- թարախային
- խոցային

Բացառությամբ՝

քրոնիկ լարինգիտի (կոկորդաբորբի) (J37.0)

գրիպային լարինգիտի՝ գրիպի վիրուսից

- նույնականացրած (J10.1, J09)
- չնույնականացրած (J11.1)

J04.1 Սուր տրախեիտ (շնչափողաբորբ)

Տրախեիտ (շնչափողաբորբ) (սուր)՝

- ԱՀՃ
- Կատառալ

Բացառությամբ՝

քրոնիկ տրախեիտ (շնչափողաբորբի) (J42)

J04.2 Սուր լարինգոտրախեիտ (կոկորդաշնչափողաբորբ)

Լարինգոտրախեիտ (կոկորդաշնչափողաբորբ)՝ ԱՀՃ

Տրախեիտ (սուր) լարինգիտով (սուր) (շնչափողաբորբ) (սուր) (կոկորդաբորբով) (սուր)

Բացառությամբ՝

քրոնիկ լարինգոտրախեիտ (կոկորդաշնչափողաբորբի) (J37.1)

J05 Սուր խցանվող (օբստրուկտիվ) լարինգիտ (կրուպ կոկորդաբորբ) և էպիգլոտիտ

Վարակի գործոնը նույնականացնելու անհրաժեշտության դեպքում կիրառվում է լրացուցիչ ծածկագիր (B95-B97):

J05.0 Սուր խցանող լարինգիտ (կրուպ) (կոկորդաբորբ)
խցանող լարինգիտ (կոկորդաբորբ)՝ ԱՀՃ

J05.1 Սուր էպիգլոտիտ
էպիգլոտիտ՝ ԱՀՃ

J06 Վերին շնչառական ուղիների սուր վարակներ, բազմակի և չճշտված տեղակայումով

Բացառությամբ՝

շնչառական վարակի՝ ԱՀՃ (J22)

գրիպի վիրուսի՝

- նույնականացրած (J09, J10.1)
- չնույնականացրած (J11.1)

J06.0 Սուր լարինգոֆարինգիտ (կոկորդաբորբ)

J06.8 Վերին շնչառական ուղիների այլ սուր վարակներ, բազմակի տեղակայումներով

J06.9 Վերին շնչառական ուղիների սուր վարակ՝ չճշտված

Վերին շնչառական ուղիների

- սուր հիվանդություն
- վարակ՝ ԱՀՃ

ԳՐԻՊ ԵՎ ԹՈՔԱԲՈՐԲ (J09-J18)

J09 Գրիպ՝ հարուցված նույնականացրած գրիպի վիրուսով փոխանցվող օղակաթիլային ճանապարհով

Ծանոթություն:

Լրացուցիչ վիրուսային շտամներ կարող են ընգրկվել միայն ԱՀԿ առաջարկությամբ:

Գրիպ՝ հարուցված գրիպի վիրուսով, սովորաբար վարակող միայն թռչուններին և նվազ չափով այլ կենդանիներին:

Ներառյալ՝

A/H1N1 գրիպի համաճարակը 2009 (Խոզի գրիպը)

A/H5N1 գրիպի համաճարակը (թռչնագրիպը)

Թոքաբորբը կամ այլ դրսևորումները նույնականացնելու համար կիրառվում է լրացուցիչ ծածկագիր:

Բացառությամբ՝

Հեմոֆիլուս ինֆլուենցիայի Haemophilus influenzae (H.influenzae)

- վարակի՝ ԱՀՃ (A49.2)
- մենինգիտի (G00.0)
- թոքաբորբի (J14)

J10 Գրիպ՝ հարուցված այլ նույնականացրած գրիպի վիրուսով

J10.0 Գրիպ թոքաբորբով, նույնականացրած գրիպի այլ վիրուսով

Գրիպոզային բրոնխոպնևմոնիա, նույնականացրած գրիպի այլ վիրուսով

J10.1 Գրիպ այլ շնչառական արտահայտումներով, գրիպի վիրուս նույնականացրած

Գրիպ

Գրիպոզային

Վերին շնչառական ուղիների՝

- սուր շնչական վարակ
 - կոկորդաբորբ (լարինգիտ)
 - ֆարինգիտ (ըմպանաբորբ)
 - թոքամզային արտաքիրտ (էքսուդատ)
- } նույնականացրած գրիպի այլ վիրուս

J10.8 Գրիպ՝ այլ արտահայտումներով, նույնականացրած գրիպի այլ վիրուսով
 Էնցեֆալոպաթիա առաջացած գրիպից
 Գիրպոզային

- գաստրոէնտերիտ
 - միոկարդիտ (սուր)
- } նույնականացրած գրիպի այլ վիրուս

**J11 Գրիպ՝ վիրուսը նույնականացրած չէ
 Ներառյալ՝**

- գրիպ
 - վիրուսային գրիպ
- } վիրուսի նույնականացման հիշեցման բացակայումով

Բացառությամբ՝

հարուցված Աֆանասև-Պֆեյֆերի ցուպիկով (Haemophilus influenza) (H.influenzae)

- վարակի՝ ԱՀՃ (A49.2)
- մենինգիտի (G00.0)
- թոքաբորբի (J14)

J11.0 Գրիպ թոքաբորբով, վիրուսը նույնականացրած չէ
 Գիրպոզային

Բրոնխոպնևմոնիա՝ չճշտված կամ առանց հիշեցման վիրուսի նույնականացման մասին

J11.1 Գրիպ՝ այլ շնչական արտահայտումներով, վիրուսը նույնականացված չէ
 Գրիպ՝ ԱՀՃ

Գիրպոզային

Վերին շնչառական ուղիների՝

- սուր շնչական վարակ
 - կոկորդաբորբ (լարինգիտ)
 - ֆարինգիտ (ըմպանաբորբ)
 - թոքամզային արտաքիրտ
- } չճշտված կամ վիրուսը նույնականացված չէ

J11.8 Գրիպ, այլ արտահայտումներով, վիրուսը նույնականացված չէ
 Էնցեֆալոպաթիա առաջացած գրիպից

Գիրպոզային՝

- գաստրոէնտերիտ
 - միոկարդիտ (սուր)
- } չճշտված կամ վիրուսը նույնականացրած չէ

**J12 Վիրուսային թոքաբորբ՝ այլ դասերում չդասակարգված
 Ներառյալ՝**

բրոնխոպնևմոնիա՝ հարուցված այլ վիրուսներով, տարբերվող գրիպի վիրուսից

Բացառությամբ՝

բնածին կարմրախտային պնևմոնիտից (P35.0)

թոքաբորբից՝

- ասպիրացիոն
 - ԱՀՃ (J69.0)
 - անզգայացման դեպքում՝
 - ծննդաբերության և ծնման ժամանակ (O74.0)
 - հղիության ժամանակ (O29.0)
 - հետծննդյան շրջանում (O89.0)

- նորածինների (P24.9)
- ծանր և հեղուկ նյութերի ներշնչման դեպքում (J69.-)
- բնածին (P23.0)
- գրիպի դեպքում (J10.0, J11.0, J09)
- միջանկյալ (ինտերստիցիալ) ԱՀՀ (J84.9)
- ճարպային (J69.1)

Արտահայտված սուր շնչառական համախտանիշ (ԱՄՀՀ, SARS^Ի) (U04.9)

J12.0 Ադենովիրուսային թոքաբորբ

J12.1 Թոքաբորբ՝ հարուցված շնչառական ցանցանման վիրուսով

J12.2 Թոքաբորբ՝ հարուցված պարագրիպի վիրուսով

J12.3 Թոքաբորբ՝ հարուցված մարդու մետապնևնո վիրուսով

J12.8 Այլ վիրուսային թոքաբորբ

J12.9 Վիրուսային թոքաբորբ՝ չճշտված

J13 Թոքաբորբ՝ հարուցված թոքաբորբային ստրեպտոկոկով (Streptococcus pneumoniae)

Ներառյալ՝

Բրոնխոպնևմոնիա՝ հարուցված թոքաբորբային ստրեպտոկոկով (Streptococcus pneumoniae)

Բացառությամբ՝

բնածին թոքաբորբից՝ հարուցված թոքաբորբային ստրեպտոկոկով (P23.6)
թոքաբորբի՝ առաջացած այլ ստրեպտոկոկերից (J15.3-J15.4)

J14 Թոքաբորբ՝ հարուցված հեմոֆիլուս ինֆլուենզայով Haemophilus Influenzae (Աֆանասև-Պֆեյֆերի ցուպիկով)

Ներառյալ՝

Բրոնխոպնևմոնիա հարուցված հեմոֆիլուս ինֆլուենզայով (H. Influenzae)

Բացառությամբ՝

բնածին թոքաբորբի՝ հարուցված հեմոֆիլուս ինֆլուենզայով (H. Influenzae) (P23.6)

J15 Մանրէային թոքաբորբ՝ այլ դասերում չդասակարգված

Ներառյալ՝

բրոնխոպնևմոնիա՝ հարուցված այլ թոքաբորբային ստրեպտոկոկով (S.pneumoniae) և հեմոֆիլուս ինֆլուենզայով (H.influenzae) տարբերվող մանրէներով

Բացառությամբ՝

հարուցված խլամիդիաներով (J16.0)

բնածին թոքաբորբից (P23.-)

լեգիոներների հիվանդությունից (A48.1)

J15.0 Թոքաբորբ՝ հարուցված թոքաբորբային կլեբսիլայով (Klebsiella pneumoniae)

J15.1 Թոքաբորբ՝ հարուցված կապտաթարախածին ցուպիկով (Pseudomonas)

J15.2 Թոքաբորբ՝ հարուցված ստաֆիլոկոկով

J15.3 Թոքաբորբ՝ հարուցված «B» խմբի ստրեպտոկոկով

J15.4 Թոքաբորբ՝ առաջացած այլ ստրեպտոկոկերով

Բացառությամբ՝

թոքաբորբից՝ հարուցված՝

- «B» խմբի ստրեպտոկոկով (J15.3)

- թոքաբորբային ստրեպտոկոկով (Streptococcus pneumoniae) (J13)

J15.5 Թոքաբորբ՝ հարուցված էշերիխիա կոլիով (Escherichia coli)

- J15.6 Թոքաբորբ՝ հարուցված այլ աէրոբային, գրամբացասական մանրէներից
 Թոքաբորբ՝ հարուցված սերատիա մարցեսցենցով (*Serratia marcescens*)
- J15.7 Թոքաբորբ՝ հարուցված միկոպլազմա պնևմոնիայով (*Mycoplasma pneumoniae*)
- J15.8 Այլ մանրէային թոքաբորբեր
- J15.9 Մանրէային թոքաբորբ՝ չճշտված

**J16 Թոքաբորբ՝ հարուցված այլ վարակիչ գործոններով, այլ դասերում
 չդասակարգված**

Բացառությամբ՝

- օրնիտոզի (A70)
 - պնևմոցիստոզի (B59)
 - թոքաբորբի՝
 - ԱՀՃ (J18.9)
 - բնածին (P23.-)
- J16.0 Թոքաբորբ՝ հարուցված խլամիդիաներով
- J16.8 Թոքաբորբ՝ հարուցված այլ ճշտված վարակիչ հարուցիչներից

J17* Թոքաբորբ՝ այլ դասերում դասակարգված հիվանդությունների ժամանակ

- J17.0* Թոքաբորբ՝ մանրէային հիվանդությունների ժամանակ, այլ դասերում
 դասակարգված
 Թոքաբորբ հետևյալի ժամանակ՝
- ակտինոմիկոզի (A42.0†)
 - սիբիրախտի (A22.1†)
 - տրիպերի (A54.8†)
 - նոկարդիոզի (A43.0†)
 - սալմոնելոզի (A02.2†)
 - տուլյարեմիայի (A21.2†)
 - որովայնային տիֆի (A01.0†)
 - կապույտ հազի (A37.-†)
- J17.1* Թոքաբորբ՝ այլ դասերում դասակարգված վիրուսային հիվանդությունների
 ժամանակ
 Թոքաբորբ՝
- ցիտոմեգալովիրուսային հիվանդության ժամանակ (B25.0†)
 - կարմրուկի (B05.2†)
 - կարմրախտի (B06.8†)
 - ջրծաղիկի (B01.2†)
- J17.2* Թոքաբորբ՝ միկոզների ժամանակ
 Թոքաբորբ հետևյալի ժամանակ՝
- ասպերգիլյոզի (B44.0-B44.1†)
 - կանդիդոզի (B37.1†)
 - կոկցիդիոֆոմիկոզի (B38.0-B38.2†)
 - հիստոպլազմոզի (B39.-†)
- J17.3* Թոքաբորբ՝ մակաբուծային հիվանդությունների ժամանակ
 Թոքաբորբ հետևյալի ժամանակ՝
- ասկարիդոզի (B77.8†)
 - շիստոսոմոզի (B65.-†)
 - տոքսոպլազմոզի (B58.3†)
- J17.8* Թոքաբորբ՝ այլ դասերում դասակարգված՝ այլ հիվանդությունների ժամանակ

Թոքաբորբ հետևյալի ժամանակ՝

- օրնիտոզի (A70†)
- Q տենդի (A78†)
- ռևմատիկ տենդի (I00†)
- սպիրոխետոզի՝ այլ դասերում չդասակարգված (A69.8†)

J18 Թոքաբորբ՝ առանց հարուցչի ճշտմամբ

Բացառությամբ՝

թոքերի արքցեսից (թարախակույտից)՝ թոքաբորբով (J85.1)

թոքերի դեղորայքային ինտերստիցիալ հիվանդություններից (J70.2-J70.4)

թոքաբորբից՝

- ասպիրացիոն՝
 - ԱՀՃ (J69.0)
 - անզգայացման ժամանակ՝
 - ծննդաբերության գործունեության և ծնման ժամանակ (O74.0)
 - հղիության ժամանակ (O29.0)
 - հետծննդյան շրջանում (O89.0)
- նորածինների (P24.9)
- ծանր և հեղուկ նյութերի ներշնչման ժամանակ (J69.-)
- բնածին (P23.9)
- միջանկյալ (ինտերստիցիալ)՝ ԱՀՃ (J84.9)
- ճարպային (J69.1)
- սովորական ինտերստիցիալ (J84.1)
- պնևմոնիտ առաջացած արտաքին գործոններից (J67-J70)

J18.0 Բրոնխոպնևմոնիա՝ չճշտված

Բացառությամբ՝

բրոնխիոլիտի (J21.-)

J18.1 Բլթային թոքաբորբ՝ չճշտված

J18.2 Հիպոստատիկ թոքաբորբ՝ չճշտված

J18.8 Այլ թոքաբորբ՝ չճշտված հարուցիչով

J18.9 Թոքաբորբ՝ չճշտված

ՍՏՈՐԻՆ ՇՆՉԱՌԱԿԱՆ ՈՒՂԻՆԵՐԻ ԱՅԼ ՍՈՒՐ ՇՆՉԱՌԱԿԱՆ ՎԱՐԱԿՆԵՐ (J20-J22)

Բացառությամբ՝

խցանող քրոնիկ թոքային հիվանդությունից

- սրացմամբ՝ ԱՀՃ (J44.1)
- ստորին շնչառական ուղիների, սուր շնչառական վարակների (J44.0)

J20 Սուր բրոնխիտ

Ներառյալ՝

բրոնխիտ՝

- ԱՀՃ 15 տարեկանից ցածր անձանց մոտ
- սուր և ենթասուր՝
 - բրոնխոսպազմով
 - ֆիբրինային
 - թաղանթային
 - թարախային

- սեպտիկ
- տրախեիտով

Սուր տրախեոբրոնխիտ

Բացառությամբ՝

բրոնխիտի՝

- ԱՀՃ 15 տարեկանից բարձր անձանց մոտ (J40)
- ալերգիկ՝ ԱՀՃ (J45.0)
- քրոնիկ՝
 - ԱՀՃ (J42)
 - լորձաթարախային (J41.1)
 - խցանող (J44.-)
 - հասարակ (J41.0)

տրախեոբրոնխիտի՝

- ԱՀՃ (J40)
- քրոնիկ (J42)
- խցանող (J44.-)

J20.0 Սուր բրոնխիտ՝ հարուցված թոքային միկոպլազմայով (*Mycoplasma pneumoniae*)

J20.1 Սուր բրոնխիտ՝ հարուցված հեմոֆիլուս ինֆլուենզայով (*Haemophilus Influenzae*)
(Աֆանասև-Պֆեյֆերի ցուպիկից)

J20.2 Սուր բրոնխիտ՝ հարուցված ստրեպտոկոկով

J20.3 Սուր բրոնխիտ հարուցված Կոկսակիի վիրուսով

J20.4 Սուր բրոնխիտ՝ հարուցված պարազրիպի վիրուսով

J20.5 Սուր բրոնխիտ՝ հարուցված շնչական, ցանցային վիրուսով

J20.6 Սուր բրոնխիտ՝ հարուցված ռինովիրուսով

J20.7 Սուր բրոնխիտ՝ հարուցված էխովիրուսից

J20.8 Սուր բրոնխիտ՝ հարուցված այլ ճշտված հարուցիչներով

J20.9 Սուր բրոնխիտ՝ չճշտված

J21 Սուր բրոնխիտիկտ

Ներառյալ՝

բրոնխոսպազմի հետ

J21.0 Սուր բրոնխիտիկտ՝ հարուցված շնչական ցանցային վիրուսով

J21.8 Սուր բրոնխիտիկտ՝ առաջացած այլ ճշտված հարուցիչներով

J21.9 Սուր բրոնխիտիկտ՝ չճշտված

Բրոնխիտիկտ (սուր)

J22 Ստորին շնչառական ուղիների սուր շնչառական վարակ՝ չճշտված

Ներառյալ՝

սուր շնչառական վարակը (ստորին շնչառական ուղիների)՝ ԱՀՃ

Բացառությամբ՝

վերին շնչառական ուղիների (սուր) շնչառական վարակի (J06.9)

ՎԵՐԻՆ ՇՆՉԱՌԱԿԱՆ ՈՒՂԻՆԵՐԻ ԱՅԼ ՀԻՎԱՆԴՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ (J30-J39)

J30 Անոթաշարժ (վազոմոտոր) և ալերգիկ թինիտ (քթաբորբ)

Ներառյալ՝

սպազմային հարբուխը

Բացառությամբ՝

ալերգիկ ընդհանուր՝ ասթմայի հետ (J45.0)
ընդհանուր՝ ԱՀՃ (J31.0)

J30.0 Անոթաշարժ ընդհանուր

J30.1 Ալերգիկ ընդհանուր՝ առաջացած բույսի ծաղկափոշուց
Բույսի ծաղկափոշուց առաջացած ալերգիա՝ ԱՀՃ
Խոտատենդ
Պոլիներգ

J30.2 Այլ սեզոնային ալերգիկ ընդհանուրներ

J30.3 Այլ ալերգիկ ընդհանուրներ
Ալերգիկ ընդհանուր կլոր տարի

J30.4 Ալերգիկ ընդհանուր՝ չճշտված

J31 Քրոնիկ ընդհանուր (քրոնիկ), նազոֆարինգիտ (քրոնիկ) և ֆարինգիտ (քրոնիկ)

J31.0 Քրոնիկ ընդհանուր

Օգենա (գարշահոտ ընդհանուր)
ընդհանուր (քրոնիկ)

- ԱՀՃ
- ապաճուն (ատրոֆիկ)
- գրանուլոմատոզ
- հիպերտրոֆիկ (գերաճ)
- խցանող
- թարախային
- խոցային

Բացառությամբ՝

ընդհանուր՝

- ալերգիկ (J30.1-J30.4)
- անոթաշարժ (J30.0)

J31.1 Քրոնիկ նազոֆարինգիտ

Բացառությամբ՝

նազոֆարինգիտի՝ սուր կամ ԱՀՃ (J00)

J31.2 Քրոնիկ նազոֆարինգիտ

Նազոֆարինգիտ (քրոնիկ)

- ապաճուն (ատրոֆիկ)
- հատիկավոր
- հիպերտրոֆիկ (գերաճ)

Բացառությամբ՝

Նազոֆարինգիտի՝ սուր կամ ԱՀՃ (J02.9)

J32 Քրոնիկ սինուսիտ

Ներառյալ՝

- արքցես (թարախակույտ)
 - էմպիեմա
 - վարակ
 - թարախակալում
- } (քրոնիկ) ծոցի (հավելյալ) (քրոնիկ)

Վարակի գործոնը նույնականացնելու անհրաժեշտության դեպքում կիրառվում է լրացուցիչ ծածկագիր (B95-B97):

Բացառությամբ՝

- սուր սինուսիտի (J01.-)
- J32.0 Քրոնիկ վերին ծնոտային սինուսիտ (քրոնիկ հայմորիտ)
 - Անտրիտ (քրոնիկ)
 - Վերին ծնոտային սինուսիտ՝ ԱՀՃ
- J32.1 Քրոնիկ ճակատային սինուսիտ (քրոնիկ ճակատաբորբ) (ֆրոնտիտ)
 - Ճակատային սինուսիտ՝ ԱՀՃ
- J32.2 Քրոնիկ էթմոիդային սինուսիտ
 - Էթմոիդային սինուսիտ՝ ԱՀՃ
- J32.3 Քրոնիկ սֆենոիդային սինուսիտ
 - Սֆենոիդային սինուսիտ՝ ԱՀՃ
- J32.4 Քրոնիկ պանսինուսիտ
 - Պանսինուսիտ՝ ԱՀՃ
- J32.8 Այլ քրոնիկ սինուսիտներ
 - սինուսիտ (քրոնիկ) ընդգրկող մեկից ավել ծոցեր, բայց ոչ պանսինուսիտ
- J32.9 Քրոնիկ սինուսիտ՝ չճշտված
 - Սինուսիտ (քրոնիկ)՝ ԱՀՃ

J33 Քթի պոլիպ

Բացառությամբ՝

- ադենոմատոզային պոլիպների (D14.0)
- J33.0 Քթի խոռոչի պոլիպ
 - Պոլիպ՝
 - խոանների
 - քիթըմպանային (նազոֆարինգիտ)
- J33.1 Ծոցի պոլիպային կազմափոխություն
- J33.8 Ծոցի այլ պոլիպներ
- J33.9 Քթի պոլիպ՝ չճշտված

J34 Քթի և քթային ծոցերի այլ հիվանդություններ

Բացառությամբ՝

- քթային միջնորմի վարիկոզային խոցի (I86.8)
- J34.0 Աբսցես, չիբան (ֆուրունկուլ) կայծուռուցք (կարբունկուլ) քթի
 - ցելյուլիտ
 - մեռուկ
 - խոցոտում
 } քթի (միջնորմի)
- J34.1 Քթային ծոցի բուշտ (կիստա) կամ մուկոցելտ
- J34.2 Տեղաշարժված քթային միջնորմ
 - Ծովածություն կամ շեղում միջնորմի (քթային) (ծեռք բերովի)
- J34.3 Քթախեցու գերաճ
- J34.8 Քթի և քթային ծոցի այլ ճշտված հիվանդություններ
 - Քթային միջնորմի բացվածք (պերֆորացիա)
 - Ռինոլիտ

J35 Նշագեղձի և գեղձանմանների (ադենոիդների) քրոնիկ հիվանդություններ

- J35.0 Քրոնիկ տոնզիլիտ (նշիկաբորբ)

Բացառությամբ՝

- տոնզիլիտի (նշիկաբորբի)՝
 - ԱՀՃ (J03.9)

- սուր (J03.-)
- J35.1 Նշագեղծի գերած
Նշագեղծի մեծացում
- J35.2 Ադենոիդների գերած
Ադենոիդների մեծացում
- J35.3 Նշագեղծի գերած՝ ադենոիդի գերածով
- J35.8 Նշագեղծի և ադենոիդների այլ քրոնիկ հիվանդություններ
Ադենոիդների մեծացումներ
Ամիգդալոլիտ
Նշագեղծի սպի
Նշիկաբորբային «տոնզիլիտ»
Նշագեղծի խոց
- J35.9 Նշագեղծերի և ադենոիդների քրոնիկ հիվանդություն՝ չճշտված
Նշագեղծերի և ադենոիդների քրոնիկ հիվանդություն՝ ԱՀՃ

J36 Հարնշիկային արքցես (թարախակույտ)

Ներառյալ՝

- Նշագեղծերի արքցես
- Հարնշիկային ցեյուլիտ
- Կվինզի

Վարակիչ գործոնը նույնականացնելու անհրաժեշտության դեպքում կիրառվում է լրացուցիչ ծածկագիր (B95-B97):

Բացառությամբ՝

- հետըմպանային արքցեսի (J39.0)
- նշիկաբորբի՝
 - ԱՀՃ (J03.9)
 - սուր (J03.-)
 - քրոնիկ (J35.0)

J37 Քրոնիկ լարինգիտ (կոկորդաբորբ) և լարինգոտրախետիտ (կոկորդա-շնչափողաբորբ)

Վարակիչ գործոնը նույնականացնելու անհրաժեշտության դեպքում կիրառվում է լրացուցիչ ծածկագիր (B95-B97):

J37.0 Քրոնիկ լարինգիտ (կոկորդաբորբ)

- Լարինգիտ (կոկորդաբորբ)՝
 - կատառային
 - գերաճային
 - չոր

Բացառությամբ՝

- լարինգիտի (կոկորդաբորբի)
 - ԱՀՃ (J04.0)
 - սուր (J04.0)
 - խցանող (սուր) (J05.0)

J37.1 Քրոնիկ լարինգոտրախետիտ (կոկորդա-շնչափողաբորբ)

- Լարինգիտ (կոկորդաբորբ) քրոնիկ շնչափողաբորբի հետ (քրոնիկ)
- Շնչափողաբորբ քրոնիկ կոկորդաբորբի հետ (քրոնիկ)

Բացառությամբ՝

- Լարինգոտրախետիտի (կոկորդա-շնչափողաբորբի)՝

- ԱՀՃ (J04.2)
 - սուր (J04.2)
- շնչափողաբորբի՝
- ԱՀՃ (J04.1)
 - սուր (J04.1)
 - քրոնիկ (J42)

**J38 Ձայնային ծալքերի և կոկորդի հիվանդություններ, այլ դասերում
չդասակարգված**

Բացառությամբ՝

կոկորդաբորբի՝

- օբստրուկտիվային (սուր) (J05.0)
- խոցային (J04.0)

կոկորդի հետադրոնգեդուրային նեղացման՝ սեփական ձայնային ապարատի տակ (J95.5)

ստրիդորի (շչացող)՝

- կոկորդի բնածին (Q31.4)
- ԱՀՃ (R06.1)

J38.0 Ձայնային ծալքերի և կոկորդի պարալիզ (լուծանք)

Լարինգոպլեգիա

Սեփական ձայնային ապարատի պարալիզ

J38.1 Ձայնային ծալքերի և կոկորդի պոլիպ

Բացառությամբ՝

ադենոմատոզային պոլիպների (D14.1)

J38.2 Ձայնային ծալքերի հանգույցներ

Ձայնալարի բորբոքում (ֆիբրինային) (հանգուցային) (թմբկային)

Երգիչների հանգույցներ

Ուսուցիչների հանգույցներ

J38.3 Ձայնային ծալքերի այլ հիվանդություններ

- Աբսցես (թարախակույտ)
- Ֆեյլուլիտ
- Գրանուլոմա
- Լեյկոկերատոզ
- Լեյկոպլակիա

} ձայնային ծալքերի

J38.4 Կոկորդի այտուց

Այտուց՝

- սեփական ձայնային ապարատի
- սեփական ձայնային ապարատի տակ
- սեփական ձայնային ապարատի վրա

Բացառությամբ՝

կոկորդաբորբի (լարինգիտ)

- սուր խցանող (կրուպ) (J05.0)
- այտուցային (J04.0)

J38.5 Կոկորդի կծկանք (սպազմ)

Լարինգիզմ (շչացող) (ստրիդ)

J38.6 Կոկորդի նեղացում

J38.7 Կոկորդի այլ հիվանդություններ

- Աբսցես
- Ֆեյլուլիտ

- Հիվանդություն՝ ԱՀՃ
- Մեռուկ
- Կարծրամաշկություն
- Շրջաճառաբորբ
- Խոց

J39 Վերին շնչառական ուղիների այլ հիվանդություններ

Բացառությամբ՝

- սուր շնչողական վարակի՝ ԱՀՃ (J22)
- վերին շնչառական ուղիների (J06.9)
- վերին շնչառական ուղիների բորբոքման, առաջացած քիմիական նյութերից, գազից, ծխից և գոլորշիներից (J68.2)

J39.0 Հետըմպանային և հարըմպանային արքցես (թարախակույտ)

Շուրջըմպանային արքցես

Բացառությամբ՝

շուրջնշիկային արքցեսի (J36)

J39.1 Ըմպանի այլ արքցես

Ըմպանի ցեյուլիտ

Քթըմպանային արքցես

J39.2 Ըմպանի այլ հիվանդություններ

- բուշտ
 - այտուց
- } ըմպանի կամ քթըմպանի

Բացառությամբ՝

ըմպանաբորբի՝

- քրոնիկ (J31.2)
- խոցային (J02.9)

J39.3 Վերին շնչառական ուղիների բարձր զգայունության ռեակցիա՝ տեղակայումը չճշտված

J39.8 Վերին շնչառական ուղիների այլ ճշտված հիվանդություններ

J39.9 Վերին շնչառական ուղիների հիվանդություն՝ չճշտված

ՍՏՈՐԻՆ ՇՆՉԱՌԱԿԱՆ ՈՒՂԻՆԵՐԻ ՔՐՈՆԻԿ ՀԻՎԱՆԴՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ (J40-J47)

Բացառությամբ՝

բշտիկավոր ֆիբրոզի (E84.-)

J40 Բրոնխիտ՝ չճշտված ինչպես սուր կամ քրոնիկ

Ծանոթություն:

Բրոնխիտ, չճշտված ինչպես սուր կամ քրոնիկ, 15 տարեկանից ցածր անձանց մոտ կարող է դիտվել որպես սուր իր բնույթով և այն պետք է դասակարգել J20.-դասում:

Ներառյալ՝

բրոնխիտ՝

- ԱՀՃ
- կատառային
- շնչափողաբորբով՝ ԱՀՃ

տրախետբրոնխիտ

Բացառությամբ՝

բրոնխիտի՝

- ալերգիկ՝ ԱՀՃ (J45.0)
- աաթմատիկ՝ ԱՀՃ (J45.9)
- առաջացած քիմիական նյութերից (սուր) (J68.0)

**J41 Հասարակ և լորձաթարախային քրոնիկ բրոնխիտ
Բացառությամբ՝**

քրոնիկ բրոնխիտի

- ԱՀՃ (J42)
- խցանող (J44.-)

J41.0 Հասարակ քրոնիկ բրոնխիտ

J41.1 Լորձաթարախային քրոնիկ բրոնխիտ

J41.8 Խառը, հասարակ և լորձաթարախային քրոնիկ բրոնխիտ

J42 Քրոնիկ բրոնխիտ՝ չճշտված

Ներառյալ՝

քրոնիկ՝

- ԱՀՃ
- շնչափողաբորբ (տրախեիտ)
- տրախեոբրոնխիտ

Բացառությամբ՝

քրոնիկ՝

- աաթմատիկ բրոնխիտի (J44.-)
- բրոնխիտի՝
 - հասարակ և լորձաթարախային (J41.-)
 - շնչառական ուղիների խցանումով (J44.-)
- էմֆիզեմատոզ բրոնխիտի (J44.-)
- թոքային խցանող հիվանդության՝ ԱՀՃ (J44.9)

J43 Էմֆիզեմա (փքանք)

Բացառությամբ՝

էմֆիզեմայի՝

- կոմպենսատոր (J98.3)
- առաջացած քիմիական նյութերից, գազից, ծխից և գոլորշիներից (J68.4)
- ինտերստիցիալ (J98.2)
- ինտերստիցիալ՝
 - նորածինների (P25.0)
- միջնորմային (J98.2)
- վիրաբուժական (ենթամաշկային) (T81.8)
- վնասվածքային ենթամաշկային (T79.7)
- քրոնիկ (խցանող) բրոնխիտի հետ (J44.-)
- էմֆիզեմատոզ (խցանող) բրոնխիտ (J44.-)

J43.0 Մակ-Լեոդի համախտանիշ

Միակողմանի՝

- էմֆիզեմա (փքանք)
- թոքի թափանցելիություն

J43.1 Պանբլթային էմֆիզեմա

Պանացինար էմֆիզեմա

J43.2 Կենտրոնաբլթային էմֆիզեմա

- Էմֆիզեմա (թոքի) (թոքային)
 - J43.8 Այլ էմֆիզեմա
 - J43.9 Էմֆիզեմա՝ չճշտված
 - Էմֆիզեմա (թոքի) (թոքային)՝
 - ԱՀՃ
 - բուլյոզային
 - բշտիկային
- Էմֆիզեմատոզ բշտիկ

J44 Թոքերի այլ քրոնիկ խցանող հիվանդություն
Ներառյալ՝

- քրոնիկ՝
 - բրոնխիտ՝
 - ասթմատիկ (խցանող)
 - էմֆիզեմատոզ
 - շնչառական ուղիների խցանումով
 - էմֆիզեմայով
 - խցանված՝ (օբստրուկտիվ)
 - ասթմա
 - բրոնխիտ
 - տրախեոբրոնխիտ

Բացառությամբ՝

- ասթմայի (J45.-)
- ասթմատիկ բրոնխիտի՝ ԱՀՃ (J45.9)
- բրոնխոէկտազիայի (J47)
- քրոնիկ՝
 - շնչափողաբորբ (J42)
 - տրախեոբրոնխիտի (J42)

Էմֆիզեմայի (J43.-)

թոքի հիվանդությունների՝ առաջացած արտաքին գործոններից (J60-J70)

J44.0 Ստորին շնչառական ուղիների քրոնիկ խցանող թոքային հիվանդություն սուր ռեսպիրատոր վարակով

Բացառությամբ՝

գրիպի հետ (J09-J11)

J44.1 Քրոնիկ խցանվող թոքային հիվանդություն սրացումով՝ չճշտված

J44.8 Այլ ճշտված քրոնիկ խցանող թոքային հիվանդություն

- Քրոնիկ բրոնխիտ՝
 - ասթմատիկ՝ ԱՀՃ
 - էմֆիզեմատոզ՝ ԱՀՃ
 - խցանող՝ ԱՀՃ

Բացառությամբ՝

- ստորին շնչառական ուղիների՝
 - սուր շնչառական վարակով (J44.0)
 - սրացումով (J44.1)

J44.9 Քրոնիկ խցանող թոքային հիվանդություն՝ չճշտված

- Քրոնիկ խցանող՝
 - շնչառական ուղիների հիվանդություն՝ ԱՀՃ
 - թոքի հիվանդություն՝ ԱՀՃ

J45 Ասթմա

Բացառությամբ՝

- սուր, ծանր ասթմայից (J46)
- քրոնիկ ասթմատիկ (խցանող) բրոնխիտից (J44.-)
- քրոնիկ խցանող ասթմայից (J44.-)
- էոզինոֆիլային ասթմայից (J82)
- թոքի հիվանդություններ՝ առաջացած արտաքին գործոններից (J60-J70)
- ասթմատիկ վիճակից (J46)

J45.0 Ասթմա՝ ալերգիկ բաղադրամասի գերակշռումով

Ալերգիկ՝

- բրոնխիտ՝ ԱՀՃ
- րինիտ ասթմայով

Ատոպիկ ասթմա

Արտաձին (էքզոգեն) ալերգիկ ասթմա

Խոտատենդ ասթմայով

J45.1 Ոչ ալերգիկ ասթմա

Իդիոսինկրազիկ ասթմա

Ներաձին (էնդոգեն) ոչ ալերգիկ ասթմա

J45.8 Խառը ասթմա

Վիճակների զուգակցում նշված դասերում (J45.0 և J45.1)

J45.9 Ասթմա չճշտված

Ասթմատիկ բրոնխիտ՝ ԱՀՃ

Ուշ սկսվող ասթմա

J46 Ասթմատիկ վիճակ (status asthmaticus)

Ներառյալ՝

Սուր ծանր ասթմա

J47 Բրոնխոէկտատիկ հիվանդություն (բրոնխալայնանք)

Ներառյալ՝

Բրոնխեոլէկտազը

Բացառությամբ՝

բնածին բրոնխոէկտազի (Q33.4)

տուբերկուլյոզային բրոնխոէկտազի (ընթացիկ հիվանդություն) (A15-A16)

ԹՈՔԵՐԻ ՀԻՎԱՆԴՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ՝ ԱՌԱՋԱՑԱԾ ԱՐՏԱՔԻՆ ԳՈՐԾՈՆՆԵՐԻՑ (J60-J70)

Բացառությամբ՝

ասթմայի, դասակարգված J45- դասում

J60 Ածխազործի պնևմոկոնիոզ

Ներառյալ՝

Անտրակոսիլիկոզ

Անտրակոզ

Ածխազործի թոք

Բացառությամբ՝

տուբերկուլյոզի հետ ըստ A15-A16 (J65) դասերի

**J61 Պնևմոկոնիոզ՝ առաջացած ասբեստով (անկիզաքար) և այլ հանքային նյութերով
Ներառյալ՝**

Ասբեստոզ

Բացառությամբ՝

թոքամզային թիթեղ ասբեստոզով (J92.0)

տուբերկուլյոզի հետ՝ ըստ ծածկագրերի A15-A16 (J65)

**J62 Պնևմոկոնիոզ՝ առաջացած կայծքար (կրեմնիում) պարունակող փոշուց
Ներառյալ՝**

թոքերի սիլիկատային ֆիբրոզ (լայնաձավալ)

Բացառությամբ՝

պնևմոկոնիոզից տուբերկուլյոզի հետ A15-A16 (J65)

J62.0 Պնևմոկոնիոզ՝ առաջացած տալկի փոշուց

J62.8 Պնևմոկոնիոզ՝ առաջացած կայծքար պարունակող այլ փոշուց

Սիլիկոզ՝ ԱՀԾ

J63 Պնևմոկոնիոզ՝ առաջացած այլ անօրգանական փոշուց

Բացառությամբ՝

տուբերկուլյոզի հետ՝ ըստ ծածկագրերի A15-A16 (J65)

J63.0 Ալյումինոզ (թոքերի)

J63.1 Բոկսիտային ֆիբրոզ (թոքերի)

J63.2 Բերիլիոզ

J63.3 Գրաֆիտային ֆիբրոզ (թոքերի)

J63.4 Սիդերոզ (երկաթակալում)

J63.5 Ստաննոզ

J63.8 Պնևմոկոնիոզ՝ առաջացած այլ ճշտված անօրգանական փոշուց

J64 Պնևմոկոնիոզ՝ չճշտված

Բացառությամբ՝

տուբերկուլյոզի հետ՝ ըստ ծածկագրերի A15-A16 (J65)

J65 Պնևմոկոնիոզ՝ կապված տուբերկուլյոզի հետ

Ներառյալ՝

J60-J64 դասերում նշված ցանկացած վիճակ համատեղ տուբերկուլյոզի հետ

դասակարգված A15-A16 դասերում

**J66 Շնչառական ուղիների հիվանդություն՝ առաջացած յուրահատուկ օրգանական
փոշուց**

Բացառությամբ՝

բագաստոզի (J67.1)

ֆերմերի թոքի (J67.0)

գերզգայուն պնևմոնիտից՝ առաջացած օրգանական փոշուց (J67.-)

շնչառական ուղիների ֆունկցիայի խանգարման ռեակտիվ համախտանիշից
(J68.3)

J66.0 Բիսսինոզ

Շնչառական ուղիների հիվանդություն՝ առաջացած բամբակի փոշուց

J66.1 Վուշ թակոզի հիվանդություն

J66.2 Կաննաբինոզ

J66.8 Շնչառական ուղիների հիվանդություն՝ առաջացած այլ ճշտված օրգանական փոշուց

J67 Գերզգայուն պնևմոնիտ՝ առաջացած օրգանական փոշուց

Ներառյալ՝

ալերգիկ ալվետիտ և պնևմոնիտ՝ առաջացած օրգանական փոշու և սնկերի մասնիկների, ակտինոմիցետների կամ այլ ծագման մասնիկների ներշնչումից

Բացառությամբ՝

պնևմոնիտի՝ առաջացած քիմիական նյութերից, գազից, ծխի և գոլորշու ներշնչումից (J68.0)

J67.0 Ֆերմերի (գյուղատնտեսական աշխատակցի) թոքեր

Հնձվորի թոք

Խոտհարի թոք

Հիվանդություն՝ առաջացած բորբոսնած խոտից

J67.1 Բագասուզ (շաքարեղեգի փոշուց)

Բագասուզային՝

- հիվանդություն
- պնևմոնիտ

J67.2 Թոչնապահի թոք

Թութակ սիրողի թոք կամ հիվանդություն

Աղունիկ սիրողի թոք կամ հիվանդություն

J67.3 Սուբերոզ

Խցանածառի մշակմամբ զբաղվողի հիվանդություն կամ թոք

Խցանափայտի արտադրությունում աշխատողի

J67.4 Ածիկի հետ աշխատողի թոք

Ալվիոլիտ՝ հարուցված Ասպրեգիլուս կլավատուսով (*Aspergillus clavatus*)

J67.5 Սնկերի հետ աշխատողի թոքեր

J67.6 Թխկու կեղև հավաքողի թոքեր

Ալվետիտ՝ հարուցված Կրիպտոստրոմա կորտիկելով *Cryptostroma corticale* Կրիպտոստրոմոզ

J67.7 Օդափոխիչի և օդը խոնավեցնող սարքերի հետ շփում ունեցողների թոք

Ալերգիկ ալվետիտ՝ առաջացած օդափոխանակության համակարգում բազմացող սնկերով, ջերմասեր ակտինոմիցետներով և այլ միկրոօրգանիզմներով

J67.8 Գերզգայուն պնևմոնիտ՝ առաջացած այլ օրգանական փոշիով

Պանիր լվացողի թոք

Սուրճ աղացողի թոք

Ձկնաալյուրային արտադրությունում աշխատողի թոք

Մորթեգործի թոք

Սեկվոյայով աշխատող անձի թոք

J67.9 Գերզգայուն պնևմոնիտ՝ առաջացած չճշտված օրգանական փոշիով

Ալերգիկ ալվետիտ՝ (արտածին) ԱՀՃ

Գերզգայական պնևմոնիտ՝ ԱՀՃ

J68 Շնչողական վիճակներ, առաջացած քիմիական նյութերի, գազի, ծխի գոլորշու ներշնչումից

Պատճառը նույնականացնելու անհրաժեշտության դեպքում կիրառվում է լրացուցիչ ծածկագիր (Գլուխ XX):

- J68.0 Բրոնխիտ և պնևմոնիտ՝ առաջացած քիմիական նյութերով, գազով, ծխով և գոլորշիներով
 Քիմիական բրոնխիտ (սուր)
- J68.1 Սուր թոքային այտուց՝ առաջացած քիմիական նյութերով, գազով, ծխով և գոլորշիներով
 Քիմիական թոքային այտուց (սուր)
- J68.2 Վերին շնչառական ուղիների բորբոքում՝ առաջացած քիմիական նյութերից, գազից, ծխից և գոլորշուց, այլ դասերում չդասակարգված
- J68.3 Այլ սուր և ենթասուր շնչողական վիճակներ՝ առաջացած քիմիական նյութերից, գազից, ծխից և գոլորշուց
 Շնչառական ուղիների ֆուլցիայի խանգարման ռեակտիվ համախտանիշ
- J68.4 Քրոնիկ շնչողական վիճակներ՝ առաջացած քիմիական նյութերից, գազից, ծխից և գոլորշուց
 - Փքանք (էմֆիզեմա) (դիֆուզային) (քրոնիկ)
 - Էսցանող բրոնխիտ (քրոնիկ) (ենթասուր)
 - Թոքային ֆիբրոզ (քրոնիկ)
 } առաջացած քիմիական նյութերի, գազի, ծխի և գոլորշու ներշնչումից
- J68.8 Այլ շնչառական վիճակներ՝ առաջացած քիմիական նյութերից, գազից, ծխից և գոլորշուց
- J68.9 Շնչառական վիճակներ՝ առաջացած քիմիական նյութերից, գազից, ծխից և գոլորշուց՝ չճշտված

J69 Պնևմոնիտ՝ առաջացած պինդ նյութերից և հեղուկներից

Պատճառը նույնականացնելու անհրաժեշտության դեպքում կիրառվում է լրացուցիչ ծածկագիր (Գլուխ XX):

Բացառությամբ՝

նորածնային ասպիրացիոն համախտանիշի (P24.-)

- J69.0 Պնևմոնիտ՝ առաջացած սննդի և փսխումային զանգվածից
 Ասպիրացիոն թոքաբորբ (առաջացած)

- ԱՀՃ
- սննդով (ործկման ժամանակ) (ռեգուրգիտացիա)
- ստամոքսահյութով
- կաթով
- փսխումային զանգվածով

Բացառությամբ՝

Մենդելսոնի համախտանիշի (J95.4)

- J69.1 Պնևմոնիտ՝ առաջացած յուղերի և էսենցիայի ներշնչումից
 Ճարպային թոքաբորբ
- J69.8 Պնևմոնիտ՝ առաջացած այլ պինդ նյութերից և հեղուկներից
 Պնևմոնիտ՝ առաջացած արյան ասպիրացիայից

J70 Շնչառական վիճակներ, առաջացած այլ արտաքին գործոններից

Պատճառը նույնականացնելու անհրաժեշտության դեպքում կիրառվում է լրացուցիչ ծածկագիր (Գլուխ XX):

- J70.0 Սուր թոքային երևույթներ՝ առաջացած ճառագայթումից
 Ճառագայթային պնևմոնիտ
- J70.1 Քրոնիկ և այլ թոքային երևույթներ՝ առաջացած ճառագայթումից
 Թոքի թելքավորում (ֆիբրոզ) ճառագայթման հետևանքով

J70.2 Սուր ինտերստիցիալ թոքային խանգարումներ՝ առաջացած դեղամիջոցներից
J70.3 Քրոնիկ ինտերստիցիալ թոքային խանգարումներ՝ առաջացած դեղամիջոցներից
J70.4 Թոքային ինտերստիցիալ խանգարումներ՝ առաջացած դեղորայքից՝ չճշտված
J70.8 Շնչառական վիճակներ՝ առաջացած այլ ճշտված արտաքին գործոններից
J70.9 Շնչառական վիճակներ՝ առաջացած չճշտված արտաքին գործոններից

**ՇՆՉԱՌԱԿԱՆ ԱՅԼ ՀԻՎԱՆԴՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ, ՀԻՄՆԱԿԱՆՈՒՄ ԻՆՏԵՐՍԻՑԻԱԼ
ՀՅՈՒՍՎԱԾՔԻ ԱԽՏԱՀԱՐՄԱՄԲ
(J80-J84)**

**J80 Շնչառական խանգարումների համախորանիշ (դիսթրես) մեծահասակների մոտ
Ներառյալ՝**

Հիալինաթաղանթային հիվանդություն, մեծահասակների մոտ

**J81 Թոքային այտուց
Ներառյալ՝**

Թոքի սուր այտուց
Թոքային կանգ (պասիվ)

Բացառությամբ՝

հիպոստատիկ թոքաբորբի (J18.2)
թոքային այտուցից՝

- քիմիական (սուր) (J68.1)
- առաջացած արտաքին գործոններից (J60-J70)
- սրտի հիվանդության՝ ԱՀՃ կամ սրտի անբավարարության մասին հիշեցումով (I50.1)

**J82 Թոքային էոզինոֆիլիա՝ այլ դասերում չդասակարգված
Ներառյալ՝**

էոզինոֆիլային ասթմա
Լյոֆլերի թոքաբորբ (Löffler)
Տրոպիկական (թոքային) էոզինոֆիլիա՝ ԱՀՃ

Բացառությամբ՝

առաջացած՝

- ասպերգիլոզով (B44.-)
- դեղամիջոցներով (J70.2-J70.4)
- ճշտված մակարուծային վարակով (B50-B83)
- շարակցական հյուսվածքի համակարգային հիվանդություններով (M30-M36)

**J84 Այլ միջանկյալ (ինտերստիցիալ) թոքային հիվանդություններ
Բացառությամբ՝**

թոքերի միջանկյալ հիվանդությունների՝ առաջացած դեղամիջոցներով (J70.2-J70.4)

միջանկյալ էմֆիզեմայի (J98.2)

թոքի հիվանդությունների՝ առաջացած արտաքին գործոններից (J60-J70)

ավշային ինտերստիցիալ պնևմոնիտի՝ առաջացած մարդու իմունոդեֆիցիտային վիրուսից (B22.1)

J84.0 Բշտիկային (ալվեոլային) և առպատաալվեոլային խանգարումներ
Ալվեոլային պրոտեինոզ

Թոքային ավելուլային միկրոլիթիազ
J84.1 Այլ ինտերստիցիալ թոքային հիվանդություններ՝ ֆիբրոզի հիշեցումով
Դիֆուզ թոքային ֆիբրոզ (թելքավորում)
Թելքավորվող ավելուլիտ (կրիպտոգեն)
Համման-Ռիչի համախտանիշ
Իդիոպաթիկ (ինքնուրույն) թոքային թելքավորում
Սովորական ինտերստիցիալ թոքաբորբ

Բացառությամբ՝

թոքային ֆիբրոզի (քրոնիկ)

- առաջացած քիմիական նյութերի գազերի, ծխերի կամ գոլորշիների ներշնչմամբ (J68.4)
- առաջացած ճառագայթումից (J70.1)

J84.8 Այլ ճշտված ինտերստիցիալ թոքային հիվանդություններ

J84.9 Ինտերստիցիալ թոքային հիվանդություն՝ չճշտված
Ինտերստիցիալ թոքային՝ ԱՀՃ

**ՍՏՈՐԻՆ ՇՆՉԱՌԱԿԱՆ ՈՒՂԻՆԵՐԻ ԹԱՐԱԽԱՅԻՆ ԵՎ ՄԵՌՈՒԿԱՅԻՆ ՎԻՃԱԿՆԵՐ
(J85-J86)**

J85 Թոքի և միջնորմի արքցես (թարախակույտ)

J85.0 Թոքի գանգրենա (փտախտ) և մեռուկ

J85.1 Թոքերի արքցես թոքաբորբով

Բացառությամբ՝

թոքաբորբի՝ հարուցված ճշտված հարուցչից (J09)

J85.2 Թոքի արքցես առանց թոքաբորբի

Թոքի արքցես՝ ԱՀՃ

J85.3 Միջնորմի արքցես

J86 Պիոթորաքս

Ներառյալ՝

արքցես՝

- թոքամզի
- կրծքավանդակի
- էմպիեմայի
- պիոպնևմոթորաքսի

Հարուցիչը նույնականացնելու անհրաժեշտության դեպքում կիրառվում է լրացուցիչ ծածկագիր (B95-B97):

Բացառությամբ՝

տուբերկուլյոզի հետևանք (A15-A16)

J86.0 Պիոթորաքս խուղակով

J86.9 Պիոթորաքս առանց խուղակի

**ԹՈՔԱՄՋԻ ԱՅԼ ՀԻՎԱՆԴՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ
(J90-J94)**

***J90 Թոքամզային էքսուդատ (արտաքիրտ), այլ դասերում չդասակարգված
Ներառյալ՝***

Պլևրիտ արտաքիրտով

Բացառությամբ՝

մամացային (խիլոզ) (թոքամզային) արտաքիրտի (J94.0)
պլևրիտի՝ ԱՀՃ (R09.1)
տուբերկուլյոզային (A15-A16)

J91* Թոքամզային արտաքիրտ, այլ դասերում դասակարգված վիճակների ժամանակ

J92 Թոքամզային սկավառակ

Ներառյալ՝

թոքամզային հաստացումի
J92.0 Թոքամզային կուտակ, ասբեստոզի հիշեցումով
J92.9 Կրծքամզային կուտակ, առանց ասբեստոզի հիշեցման
Թոքամզային կուտակ՝ ԱՀՃ

J93 Պնևմոթորաքս

Բացառությամբ՝

պնևմոթորաքսի՝

- բնածին կամ պերինատալ (P25.1)
- վնասվածքային (S27.0)
- տուբերկուլյոզային (ընթացիկ դեպք) (A15-A16)
- պիոպնևմոթորաքս (J86.-)

J93.0 Լարման ինքնաբուխ (սպոնտան) պնևմոթորաքս
J93.1 Այլ ինքնաբուխ (սպոնտան) պնևմոթորաքս
J93.8 Այլ պնևմոթորաքս
J93.9 Պնևմոթորաքս՝ չճշտված

J94 Թոքամզի այլ ախտահարումներ

Բացառությամբ՝

Պլևրիտի՝ ԱՀՃ (R09.1)
վնասվածքային՝

- հեմոպնևմոթորաքս (S27.2)
- հեմոթորաքս (S27.1)

թոքամզի տուբերկուլյոզային ախտահարում (ընթացիկ դեպք) (A15-A16)
J94.0 Մամացային (խիլոզ) (ավշային) արտաքիրտ
Ավշանման արտաքիրտ
J94.1 Ֆիբրոթորաքս
J94.2 Հեմոթորաքս
Հեմոպնևմոթորաքս
J94.8 Այլ ճշտված թոքամզային վիճակներ
Հիդրոթորաքս
J94.9 Թոքամզային ախտահարում՝ չճշտված

**ՇՆՉԱՌԱԿԱՆ ՕՐԳԱՆՆԵՐԻ ԱՅԼ ՀԻՎԱՆԴՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ
(J95-J99)**

J95 Շնչառական խանգարումներ բժշկական գործողությունից հետո՝ այլ դասերում չդասակարգված

Բացառությամբ՝

- Էմֆիզեմայի (ենթամաշկային) հետմիջամտական (T81.8)
 թոքային երևույթների, առաջացած ճառագայթումից (J70.0-J70.1)
- J95.0 Տրախեոստոմայի ֆունկցիոնալ խանգարում
 Արյունահոսություն տրախեոստոմայից
 Տրախեոստոմային շնչառական խցանում
 Տրախեոստոմայի սերսիս
 Շնչափողակերակրափողային խուղակ՝ տրախեոստոմիայի հետևանքով
- J95.1 Սուր թոքային անբավարարություն՝ կրծքային վիրահատական միջամտությունից հետո
- J95.2 Սուր թոքային անբավարարություն՝ ոչ կրծքային վիրահատական միջամտությունից հետո
- J95.3 Քրոնիկ թոքային անբավարարություն՝ վիրահատության հետևանքով
- J95.4 Մենդելսոնի համախտանիշ
- Բացառությամբ՝**
 բարդացնողից՝
- ծնունդը և ծնումը (O74.0)
 - հղիությունը (O29.0)
 - հետծննդաբերական շրջանը (O89.0)
- J95.5 Ձայնային ապարատի նեղացում՝ բժշկական միջամտությունից հետո
- J95.8 Այլ շնչառական խախտումներ բժշկական միջամտությունից հետո
- J95.9 Շնչառական խախտումներ բժշկական միջամտությունից հետո՝ չճշտված

**J96 Շնչառական անբավարարություն՝ այլ դասերում չդասակարգված
 Բացառությամբ՝**

- սրտաշնչառական անբավարարության (R09.2)
 հետպրոցեդուրային շնչառական անբավարարություն (J95.-)
 Առաջացած շնչառական խախտումով՝
- շնչառության կանգ (R09.2)
 - շնչառական խանգարում
 - համախտանիշ մեծահասակի մոտ (J80)
 - նորածնի (P22.-)
- J96.0 Սուր շնչառական անբավարարություն
- J96.1 Քրոնիկ շնչառական անբավարարություն
- J96.9 Շնչառական անբավարարություն՝ չճշտված

**J98 Այլ շնչառական խանգարումներ
 Բացառությամբ՝**

- շնչադադարի՝
- ԱՀՃ (R06.8)
 - նորածնի (P28.4)
 - քնի ընթացքում (G47.3)
 - նորածնի մոտ (P28.3)
- J98.0 Բրոնխների հիվանդություններ՝ այլ դասերում չդասակարգված
- Բրոնխոլիթիազ
- կրակալում
 - նեղացում
 - խոց
- Տրախեոբրոնխիալ
- կոլապս
- } բրոնխների

- դժվարաշարժություն

198.1 Թոքային կոլապս

Ատելէկտազ

Թոքի կոլապս

Բացառությամբ՝

ատելէկտազի՝

նորածնի մոտ (P28.0-P28.1)

տուբերկուլյոզային (ընթացիկ հիվանդություն) (A15-A16)

198.2 Ինտերստիցիալ էմֆիզեմա

Միջնորմային

Բացառությամբ՝

էմֆիզեմայի

- ԱՀՃ (J43.9)

- պտղի և նորածնի մոտ (P25.0)

- վիրաբուժական (ենթամաշկային) (T81.8)

- վնասվածքային ենթամաշկային (T79.7)

198.3 Կոմպենսատոր էմֆիզեմա

198.4 Թոքի այլ ախտահարում

Թոքի կրակալում

Թոքի բշտիկային հիվանդություն (ծեռք բերովի)

Թոքի հիվանդություն՝ ԱՀՃ

Թոքերի կարծրացում (կալցիֆիկացիա)

198.5 Միջնորմի հիվանդություններ՝ այլ դասերում չդասակարգված

- ֆիբրոզ

- ճողվածք

- շեղում

} միջնորմի

Միջնորմի բորբոքում

Բացառությամբ՝

Միջնորմի արսցեսի (թարախակույտի) (J85.3)

198.6 Ստոծանու հիվանդություններ

Դիաֆրագմիտ (ստոծանու բորբոքում)

Ստոծանու պարալիզ

Ստոծանու թուլացում

Բացառությամբ՝

ստոծանու բնածին թերություն այլ դասերում չդասակարգված (Q79.1)

ստոծանիական ճողվածքի (K44.-)

բնածին (Q79.0)

198.8 Շնչառական այլ ճշտված խանգարումներ

198.9 Շնչառական խանգարումներ՝ չճշտված

Շնչառական հիվանդություն՝ (քրոնիկ) ԱՀՃ

199* Շնչառական խանգարումներ, այլ դասերում դասակարգված հիվանդությունների ժամանակ

199.0* Թոքի ռևմատոիդ հիվանդություններ (M05.1†)

199.1* Շնչողական խանգարումներ շարակցական հյուսվածքի այլ դիֆուզ

խանգարումների ժամանակ

Շնչողական խանգարումներ դերմատոմիոզիտի ժամանակ (M33.0-M33.1†)

- պոլիմիոզիտի (M33.2†)

- չորության համախտանիշ (Շեգրենի) (M35.0†)
- համակարգային

Կարմիր գայլախտի (M32.1†)

Կարծրախտի (M34.8†)

- Վեգեների գրանուլյոմատոզի (Vegener) (M31.3†)

J99.8* Շնչողական խանգարումներ, այլ դասերում դասակարգված այլ հիվանդությունների ժամանակ

Շնչողական խանգարումներ

- ամեոբիազի ժամանակ (A06.5†)
- անկիլոզային ողնաշարաբորբի (M45†)
- կրիոգլոբուլինեմիայի (D89.1†)
- սպորոտրիխոզի (B42.0†)
- սիֆիլիսի (A52.7†)

ԳԼՈՒԽ XI ՄԱՐՍՈՂԱԿԱՆ ՕՐԳԱՆՆԵՐԻ ՀԻՎԱՆԴՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

(ՔԵՅ00 - ՔԵՅ93) (K00 - K93)

Բացառությամբ՝

պերինատալ շրջանում առաջացած որոշ վիճակների (P00-P96)
որոշ վարակիչ և մակաբուժային հիվանդությունների (A00-B99)
հղիության, ծննդաբերության և հետծննդաբերական շրջանի բարդությունների
(O00-O99)
բնածին արատների, դեֆորմացիաների և քրոմոսոմային խանգարումների (Q00-
Q99)
ներգատական համակարգի, սնուցման և նյութափոխանակության խանգարման
(E00-E90)
վնասվածքների, թունավորումների և արտաքին պատճառների ազդեցության այլ
հետևանքների (S00-T98)
նորագոյացությունների (C00-D48)
կլինիկական և լաբորատոր հետազոտություններով հայտնաբերված
ախտանիշերի, և նորմալից շեղումների՝ այլ դասերում չդասակարգված (R00-
R99)

Սույն գլուխը ներառում է հետևյալ բաժինները՝

K00-K14 Բերանի խոռոչի, թքագեղձերի և ծնոտների հիվանդություններ
K20-K31 Որկորի, ստամոքսի և տասներկուամատնյա աղու հիվանդություններ
K35-K38 Որդանման ելունի հիվանդություններ
K40-K46 Ճողվածք
K50-K52 Ոչ վարակիչ էնտերիտ և կոլիտ
K55-K63 Աղիների այլ հիվանդություններ
K65-K67 Որովայնամզի հիվանդություններ
K70-K77 Լյարդի հիվանդություններ
K80-K87 Լեղապարկի, լեղուղիների և ենթաստամոքսային գեղձի հիվանդություններ
K90-K93 Մարսողական համակարգի այլ հիվանդություններ

Աստիճանաված են հետևյալ դասերը՝

K23* Որկորի ախտահարումներ, հիվանդություններ՝ այլ դասերում դասակարգված
հիվանդությունների ժամանակ
K67* Որովայնամզի ախտահարումներ՝ այլ դասերում դասակարգված վարակային
հիվանդությունների ժամանակ
K77* Լյարդի ախտահարումներ՝ այլ դասերում դասակարգված հիվանդությունների
ժամանակ
K87* Լեղապարկի, լեղուղիների և ենթաստամոքսային գեղձի ախտահարումներ՝ այլ
դասերում դասակարգված հիվանդությունների ժամանակ
K93* Մարսողական օրգանների այլ ախտահարումներ՝ այլ դասերում դասակարգված
հիվանդությունների ժամանակ

**ԲԵՐԱՆԻ ԽՈՌՈՉԻ, ԹՔԱԳԵՂՁԵՐԻ ԵՎ ԾՆՈՏՆԵՐԻ ՀԻՎԱՆԴՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ
(K00 - K14)**

K00 Արամների զարգացման և ծկթման խանգարումներ

Բացառությամբ՝

ռետենցիոն և ներգամված իմպակտ (ծկթման կասեցում) ատամների (K01.-)

K00.0 Ադենտիա (անատամություն)

Հիպոդենտիա

Օլիգոդենտիա

K00.1 Հավելյալ գերլրիվ (գերխիտ) ատամներ

Դիստոմոլյար

Չորրորդ մոլյար

Մեզիոդենս (մանր ատամ)

Պարամոլյար

Լրացուցիչ ատամներ

K00.2 Ատամների չափի և ձևի անկանոնություններ

• սերտաճում

• ձուլում

• զուգավորում

} ատամների

Ատամի արտափքում

Ատամն ատամի մեջ

Ներխրված ատամ

Էմալային հատիկներ

Մակրոդոնտիա

Միկրոդոնտիա

Կոնաձև ատամներ

«Եզան ատամ»

Պարամոլյար թմբիկ

Բացառությամբ՝

Կարաբելի (Carabelli) թմբիկի անկանոնության (անոմալիայի), որը դիտարկվում է որպես նորմայի տարբերակ և ենթակա չէ ծածկագրման

K00.3 Բծավոր ատամներ

Ատամների ֆլուորոզ

Էմալի բծեր

Էմալի ոչ ֆլուորոզային մզացումներ

Բացառությամբ՝

ատամների վրայի նստվածքների (K03.6)

K00.4 Ատամների ձևավորման խախտումներ

Ցեմենտի ապլազիա և հիպոպլազիա

Էմալի ճաքեր

Էմալի հիպոպլազիա՝ նորածնի, հետծննդաբերական, նախածննդյան

Օջախային օդոնտոդիսպլազիա

Թերների (Turner) ատամ

Ատամի դիլացերացիա

Բացառությամբ՝

Հետչինսոնի (Hutchinson) կտրիչների ու թթածև փոքր աղորիքների (մոլյար)՝

բնածին սիֆիլիսի դեպքում (A50.5)

բծավոր ատամների (K00.3)

K00.5 Ատամի կառուցվածքի ժառանգական խանգարումներ՝ այլ դասերում

չդասակարգված

• Էմալի

}

- Դենտինի թերաճում
 - Ատամի
- Դենտինի դիսպլազիա
Խեցային ատամներ
- K00.6 Ատամնաձկթման խախտում
Վաղաժամ ձկթում
- Նատալ (ձկթած ծնման պահին)
 - Նեոնատալ (նորածնի մոտ վաղաժամ ձկթած)
- Ատամի վաղաժամ ձկթում
- Կաթնատամի վաղաժամ արտանկում
 - Կաթնատամի փոխանակման ուշացում
- K00.7 Ատամնաձկթման համախտանիշ
- K00.8 Ատամների զարգացման այլ խախտումներ
Ատամների ձևավորման ընթացքում գույնի փոփոխություններ
Ատամների արտահայտված գունավորում՝ ԱՀՃ
- K00.9 Ատամների զարգացման խախտում՝ չճշտված
Օդոնտոգենեզի խախտում՝ ԱՀՃ

} ատամներ

**K01 Ուշացած (ռետենցիոն) և ներգամված (իմպակտ) ատամներ
Բացառությամբ՝**

- ուշացած և ներգամված ատամների կամ հարևան ատամների սխալ դիրքի (K07.3)
- K01.0 Չձկթված, ուշացած (ռետենցիոն) ատամներ
Ռետենցիոն ատամն այն ատամն է, որը ձկթման պահին փոխել է իր դիրքը՝ առանց կողքի ատամին խանգարելու
- K01.1 Ներգամված ատամներ
Ներգամված ատամն այն ատամն է, որը ձկթման պահին փոխել է իր դիրքը կողքի ատամի պատճառով

K02 Ատամների կարիես

- K02.0 Էմալի կարիես
«Կավճային բծերի» փուլ (սկզբնական կարիես)
- K02.1 Դենտինի կարիես
- K02.2 Ցեմենտի կարիես
- K02.3 Ատամների կանգ առած կարիես
- K02.4 Օդոնտոկլազիա
Մանկական մելանոօդոնտիա
Մելանոօդոնտոկլազիա
- K02.8 Ատամների այլ կարիես
- K02.9 Ատամների կարիես՝ չճշտված

**K03 Ատամների կարծր հյուսվածքների այլ հիվանդություններ
Բացառությամբ՝**

- բրուքսիզմի (F45.8)
ատամների կարիեսի (K02.-)
ատամների կրճտոցի՝ ԱՀՃ (F45.8)
- K03.0 Ատամների գերմաշում
Գերմաշում

ապրոքսիմալ
օկյուզիոն

K03.1 Ատամների հղկում
Հղկում՝

- ատամնային փոշիով
- սովորական
- պրոֆեսիոնալ
- ռիտուալային (արարողակարգային)
- ավանդական

Սեպաձև թերություն՝ ԱՀՃ

K03.2 Ատամների էրոզիա՝

- Ատամների էրոզիա՝ ԱՀՃ
- Ատամների էրոզիա պայմանավորված՝
 - սննդակարգով
 - դեղորայքով
 - մշտական փսխումով
- իդիոպաթիկ
- մասնագիտական

K03.3 Ատամների ախտաբանական ներծծում (ռեզորբցիա)
Կակղանի (պուլպայի) ներքին գրանուլոմա
Ատամի կարծր հյուսվածքների ներծծում (արտաքին)

K03.4 Գերցեմենտոզ

Ցեմենտի հիպերպլազիա

K03.5 Ատամների անշարժացում (անկիլոզ)

K03.6 Նստվածք (մակաճ, պալար) ատամների վրա
Ատամնաքար՝

- ենթալնդային
- վերլնդային

Ատամների նստվածք՝

- բետել
- սև
- կանաչ
- սպիտակ
- նարնջագույն
- ծխախոտային

Ատամների գունավորում՝

- ԱՀՃ
- արտաքին՝ ԱՀՃ

K03.7 Ատամների կարծր հյուսվածքների գույնի փոփոխում՝ ձկթումից հետ
Բացառությամբ՝

ատամների նստվածքի (K03.6)

K03.8 Ատամների կարծր հյուսվածքների ճշտված այլ հիվանդություններ
Էմալի ճառագայթում

Զգայուն դենտին

Ճառագայթի նույնականացման անհրաժեշտության դեպքում կիրառվում է արտաքին պատճառների լրացուցիչ ծածկագիր (Գլուխ XX):

K03.9 Ատամների կարծր հյուսվածքների հիվանդություն՝ չճշտված

K04 Պուլպիտ և շուրջգագաթային (պերիապիկալ) հյուսվածքների հիվանդություններ

K04.0 Պուլպիտ

Պուլպիտային՝

- արսցես (թարախակույտ)
- պուլիպ

Պուլպիտ՝

- սուր
- քրոնիկ (հիպերպլաստիկ), (խոցային)
- թարախային

K04.1 Կակղանի (պուլպայի) մեռուկ (նեկրոզ)

Կակղանի (պուլպայի) գանգրենա (փտախտ)

K04.2 Կակղանի (պուլպայի) կազմափոխություն (դեգեներացիա)

Ատամիկներ

Պուլպար՝

- կալցիֆիկատներ
- քարեր

K04.3 Կարծր հյուսվածքների ոչ ճիշտ ձևավորում պուլպայում

Երկրորդային կամ անհավասար (անհամաչափ) դենտինի առաջացում

K04.4 Կակղանային (պուլպային) ծագման սուր գագաթային պերիօդոնտիտ

Սուր ապիկալ պերիօդոնտիտ՝ ԱՀՃ

K04.5 Քրոնիկ գագաթային պերիօդոնտիտ

Գագաթային (ապիկալ) կամ շուրջգագաթային (պերիապիկալ) գրանուլոմա

Գագաթային (ապիկալ) պերիօդոնտիտ՝ ԱՀՃ

K04.6 Շուրջգագաթային արսցես՝ խոռոչով

- դենտալ
 - դենտոալվեոլյար
- } արսցես՝ խոռոչով

K04.7 Շուրջգագաթային արսցես՝ առանց խոռոչի

- դենտալ
 - դենտոալվեոլյար
 - պերիապիկալ
- } արսցես՝ ԱՀՃ

K04.8 Արմատային բուշտ (կիստա)՝

- պերիօդոնտալ (ապիկալ)
- պերիապիկալ
- մնացորդային արմատային

Բացառությամբ՝

կողմնային պերիօդոնտալ բշտի (K09.0)

K04.9 Կակղանի (պուլպայի) և (պերիապիկալ) շուրջ գագաթային հյուսվածքների՝ և այլ հիվանդություններ չճշտված

K05 Գինգիվիտ (լնդաբորբ) և պերիօդոնտի հիվանդություններ

K05.0 Սուր գինգիվիտ (լնդաբորբ)

Բացառությամբ՝

սուր մեռուկացնող խոցային գինգիվիտի (լնդաբորբի) (A69.1)

հարուցված՝ հասարակ հերպեսի (herpes simplex) վիրուսով գինգիվոստոմատիտի (B00.2)

K05.1 Գինգիվիտ (քրոնիկ)

- ԱՀՃ
- դեսկվամատիվ
- հիպերպլաստիկ
- պարզ եզրային
- խոցային

K05.2 Սուր պերիօդոնտիտ
 Սուր պերիկորոնիտ
 Պարօդոնտալ արքցես (թարախակույտ)
 Պերիօդոնտալ արքցես

Բացառությամբ՝

- I գագաթային սուր պերիօդոնտիտի (K04.4)
- II շուրջգագաթային արքցեսի (K04.7)
- III շուրջգագաթային խոռոչով արքցեսի (K04.6)

K05.3 Քրոնիկ պերիօդոնտիտ
 Քրոնիկ պերիկորոնիտ
 Պերիօդոնտիտ՝

- ԱՀՃ
- բարդ
- պարզ

K05.4 Պերիօդոնտոզ
 Պատանեկան պերիօդոնտոզ

K05.5 Պերիօդոնտալ այլ հիվանդություններ

K05.6 Պերիօդոնտալ հիվանդություններ՝ չճշտված

K06 Լնդի և անատամ ատամնաբնի եզրի այլ փոփոխություններ

Բացառությամբ՝

- անատամ ավլետյար եզրի ապաճման (ատրոֆիայի) (K08.2)
 - գինգիվիտի՝ ԱՀՃ (K05.1)
 - սուր գինգիվիտի (K05.0)
 - քրոնիկ գինգիվիտի (K05.1)

K06.0 Լնդի ապաճում (ռեցեսիա)
 Գեներալիզացված (համատարածուն), տեղային, վարակային, հետվիրահատական

K06.1 Լնդի գերաճ (հիպերտրոֆիա)
 Լնդի ֆիբրոմատոզ

K06.2 Լնդի և անատամ ատամնաբնի եզրերի ախտահարում՝ պայմանավորված վնասվածքով

Հիվանդության պատճառը նույնականացնելու անհրաժեշտության դեպքում կիրառվում է արտաքին պատճառների լրացուցիչ ծածկագիր (Գլուխ XX):

K06.8 Լնդի և անատամ ատամնաբնի եզրի ճշտված այլ փոփոխություններ

- Ֆիբրոզ էպուլիս լորձենաբորբ (կատառ)
- Ատրոֆիկ լորձենաբորբ (կատառ)
- Ակաբջջային էպուլիս
- Պերիֆերիկ հսկաբջջային գրանուլոմա
- Լնդի թարախային գրանուլոմա

K06.9 Լնդի և անատամ ատամնաբնի ավլետյար եզրի փոփոխություններ՝ չճշտված

K07 Դիմածնոպային անկանոնություններ (ներառյալ կծվածքի անկանոնությունը)

Բացառությամբ՝

դեմքի կեսի ապաճման (ատրոֆիայի) և գերաճի (Q67.4)
հոդելուստի միակողմանի հիպերպլազիայի կամ հիպոպլազիայի (K10.8)

- K07.0 Ծնոտի չափերի հիմնական անկանոնություններ
- Ստորին ծնոտի հիպերպլազիա և հիպոպլազիա
 - Վերին ծնոտի հիպերպլազիա և հիպոպլազիա
- Վերին և ստորին ծնոտի մակրոգնաթիա
Վերին և ստորին ծնոտի միկրոգնաթիա

Բացառությամբ՝

ակրոմեգալիայի (E22.0)
Ռոբինի (Robin) համախտանիշի (Q87.0)

- K07.1 Ծնոտաձևային հարաբերակցության անկանոնություններ
Ծնոտի անհամաչափություն (ասիմետրիա)
Վերին և ստորին ծնոտի պրոգնաթիա
Վերին և ստորին ծնոտի ռետրոգնաթիա

- K07.2 Ատամնադեղների հարաբերակցության անկանոնություններ
Շեղված կծվածք (առաջային, հետին)
դիստոկյուզիա
մեգիոսկյուզիա
ատամնադեղի միջագծով թեքում
բաց կծվածք (առաջային, հետին)
Գերկծվածք (ավելցուկային)՝

- խոր
- հորիզոնական
- ուղղահայաց
- հովհարաձև

Կտրիչների հորիզոնական փակում ստորին ծնոտի ատամների հետլեզվային կծվածք
K07.3 Ատամների դիրքի անկանոնություններ՝

- ամբոխում
- դիաստեմա
- դիրքի շեղում
- ռոտացիա
- ոչ նորմալ տարածություններ
- տրանսպոզիցիա

} ատամի կամ ատամների

Ռետենցիոն կամ ներգամված ատամներ նույն կամ հարակից ատամի ոչ նորմալ դիրքում

Բացառությամբ՝

թաքնված (ռետենցիոն) և ներգամված (իմպակտ) ատամների նորմալ դիրքերի (K01.-)

- K07.4 Ատամնակծվածքի անկանոնություն՝ չճշտված
K07.5 Ֆունկցիոնալ ծնոտադիմային անկանոնություններ՝ առաջացած ծնոտի ոչ նորմալ փակման հետևանքով
Կծվածքի խանգարում՝

- ոչ նորմալ կլման
- բերանային շնչառության
- լեզվի, շուրթի կամ մատի հետ կապված սովորույթների հետևանքով

Բացառությամբ՝

ատամնակրճտոցի (բրուկսիզմի) (F45.8)
ատամներով կրճտացման՝ ԱՀՇ (F45.8)

- K07.6 Քունքստործնոտային հողի հիվանդություններ

Կոստենի (Costen) համալիր կամ համախտանիշ
Քունքձնոտային հողի ֆունկցիայի խանգարում
Հողի ճտճոց
Քունքձնոտային հողի ցավի և դիսֆունկցիայի համախտանիշ

Բացառությամբ՝

քունքձնոտային հողի ընթացիկ՝

- հողախախտի (S03.0)
- ձգման (S03.4)

K07.8 Ծնոտադիմային այլ անկանոնություններ

K07.9 Ծնոտադիմային անկանոնություններ՝ չճշտված

K08 Ատամների և հենքային ապարատի այլ փոփոխություններ

K08.0 Ատամների շերտազատում (էքսֆոլիացիա)՝ համակարգային խանգարումների հետևանքով

K08.1 Ատամների կորուստ դժբախտ պատահարի, հեռացման կամ տեղային պերիօդոնտալ հիվանդության հետևանքով

K08.2 Անատամ ատամնաբնի եզրի ապաճում

K08.3 Ատամի արմատի կասեցում (ռետենցիա, ռետենցիոն արմատ)

K08.8 Ատամների և հենքային ապարատի ճշտված այլ փոփոխություններ

Ալվեոլյար եզրի գերաճ՝ ԱՀՃ

Անկանոն ալվեոլյար ելուն

Ատամնացավ՝ ԱՀՃ

K08.9 Ատամների և հենքային ապարատի փոփոխություն՝ չճշտված

K09 Բերանի շրջանի բշտեր (կիսաբերան)՝ այլ դասերում չդասակարգված

Ներառյալ՝

անևրիզմային բշտի և այլ ոսկրաֆիբրոզ վնասումների հյուսվածաբանական նշաններով ախտահարումները

Բացառությամբ՝

արմատային բշտի (K04.8)

K09.0 Ատամի ձևավորման ընթացքում առաջացած բշտեր

- ատամներ պարունակող բուշտ
- ատամնաձևական հետևանքով առաջացած բուշտ
- Ֆոլիկուլյար բշտի
- լնդային բուշտ
- կողմնային պերիօդոնտալ բշտի
- պրիմորդիալ բուշտ

K09.1 Բերանի շրջանի բնածին ոչ օդոնտոգեն բշտեր

- գլոբուլոմաքսիլյար (վերին ծնոտային ծոցի) բուշտ
- կտրիչային խողովակի բուշտ
- միջային քիմքային բուշտ
- քթաքիմքային բուշտ
- քիմքային պապիլա

K09.2 Ծնոտների այլ բշտեր՝

Ծնոտի բշտեր՝

- ԱՀՃ
- անևրիզմատիկ բուշտ
- հեմոռագիկ բուշտ

- վնասվածքային (տրավմատիկ) բուշտ

Բացառությամբ՝

Ծնոտի ոսկրային թաքնված բշտի (K10.0)

Ստաֆնեի (Stafne) բշտի (K10.0)

K09.8 Բերանի խոռոչի այլ ճշտված բշտեր՝ այլ դասերում չդասակարգված

- Դերմոիդ բուշտ
- Էպիդերմոիդ բուշտ
- Բերանի խոռոչի ավշաէպիթելային բուշտ

} բերանի խոռոչի

Էպստայնի (Epstein) մարգարիտ

Քիթավեոյար բուշտ

Քթաշրթային բուշտ

K09.9 Բերանի խոռոչի բուշտ՝ չճշտված

K10 Ծնոտների այլ հիվանդություններ

K10.0 Ծնոտների զարգացման խանգարումներ

Ծնոտի ոսկրային թաքնված բուշտ

Ստաֆնեի (Stafne) բուշտ

Տորում՝

- ստործնոտային
- քիմքային

K10.1 Կենտրոնական հսկաբջջային գրանուլոմա

Հսկաբջջային գրանուլոմա՝ ԱՀՃ

Բացառությամբ՝

պերիֆերիկ հսկաբջջային գրանուլոմայի (K06.8)

K10.2 Ծնոտների բորբոքային հիվանդություններ

- Օստեիտ
- Օստեոմիելիտ (նորածնի)
- Օստեոռադիոնեկրոզ
- Պերիօստիտ՝

} ծնոտի սուր, քրոնիկ, թարախային

Ծնոտի ոսկրային սեկվեստր

Ախտահարում առաջացնող պատճառը նույնականացնելու անհրաժեշտության դեպքում կիրառվում է արտաքին պատճառների լրացուցիչ ծածկագիր (Գլուխ XX):

K10.3 Ծնոտների ատամնաբների բորբոքում (ավելոլիտ)

Ավելոլյար օստեիտ

Չոր խորշ

K10.8 Ծնոտների այլ ճշտված հիվանդություններ

Խերուբիզմ

- Էկզօստոզ
- Ֆիբրոզ դիսպլազիա

} ծնոտի

Միակողմանի հողելունի՝

- հիպերպլազիա
- հիպոպլազիա

K10.9 Ծնոտների հիվանդություն՝ չճշտված

K11 Թքագեղձերի հիվանդություններ

K11.0 Թքագեղձի ապաճում

K11.1 Թքագեղձի գերաճ

K11.2 Սիալոադենիտ

Բացառությամբ՝

Էպիդեմիկ պարոտիտի (B26.-)

Հիրֆորդի (Heerfordt) ուվերոպարոտիտային տենդի (D86.8)

K11.3 Թքագեղձի արսցես (թարախակույտ)

K11.4 Թքագեղձի խուղակ

Բացառությամբ՝

թքագեղձի բնածին խուղակի (Q38.4)

K11.5 Սիալոլիթիազ (թքաքար)

Թքագեղձի կամ ծորանի քար

K11.6 Թքագեղձի մուկոցելե (թքաբուշտ)

Լորձաթաղանթի

- էքսուդատով բուշտ

- ռետենցիոն բուշտ

} թքագեղձի

գրանուլա

K11.7 Թքագեղձերի հյուսազատության խանգարում

Հիպոպտիալիզմ

Պտիալիզմ

Քսերոստոմիա

Բացառությամբ՝

բերանի խոռոչի չորության՝ ԱՀՃ (R68.2)

K11.8 Թքագեղձերի այլ հիվանդություններ

Թքագեղձի բարորակ լիմֆոէպիթելիալ ախտահարում

Միկուլիչի (Mikulicz) հիվանդություն

Մեռուկացնող սիալոմետապլազիա

Սիալէկտազիա

- նեղացում (ստենոզ)

- ստրիկտուրա

} թքածորանի

Բացառությամբ՝

չորության՝ (Շեգրենի (Sjogren) համախտանիշի (M35.0)

K11.9 Թքագեղձերի հիվանդություն՝ չճշտված

Սիալոադենոպաթիա՝ ԱՀՃ

K12 Ստոմատիտ (բերանաբորբ) և համանման ախտահարումներ

Բացառությամբ՝

բերանի քայքայվող խոցի (A69.0)

խեյլիտի (K13.0)

ստոմատիտի (A69.0)

գինգիվոստոմատիտի հարուցված հերպեսի վիրուսով (herpes simplex) (B00.2)

նոմայի (A69.0)

K12.0 Բերանի խոռոչի կրկնվող աֆտա

Աֆտոզ ստոմատիտ (մեծ, փոքր)

Բեդնարի (Berdnar) աֆտաներ

Կրկնվող լորձային նեկրոտիկ պերիադենիտ

Ռեցիդիվող աֆտոզ խոցեր

Հերպեսանման ստոմատիտ

K12.1 Ստոմատիտի այլ ձևեր՝

Ստոմատիտ՝

- ԱՀՃ

- պրոթեզային ստոմատիտ
- խոցային ստոմատիտ
- բշտիկային ստոմատիտ

K12.2 Բերանի խոռոչի ֆլեգմոնա և արսցես (թարախակույտ)
Բերանի խոռոչի բջջանքի (հատակի) բորբոքում
Ենթաստործնոտային արսցես

Բացառությամբ՝

արսցեսի՝

- շուրջագագաթային (K04.-K04.7)
- շուրջատամնային (պերիօդոնտալ) (K05.2)
- շուրջնշիկային (J36)
- թքագեղձի (K11.3)
- լեզվի (K14.0)

K12.3 Բերանի լորձաթաղանթի բորբոքում (խոցային)
Մուկոզիտ (բերանային, բերանըմպանային)՝

- ԱՀՃ
- դեղորայքային
- ճառագայթային
- վիրուսային

Ախտահարման պատճառի նույնականացման անհրաժեշտության դեպքում կիրառվում է արտաքին պատճառների լրացուցիչ ծածկագիր (Գլուխ XX):

Բացառությամբ՝

խոցային մուկոզիտի՝

քթի և հարակից խոռոչների (J34.8)

հեշտոցի և վուլվայի (N76.8)

ստամոքսաղիքային տրակտի (բացի բերանի խոռոչի և քթըմպանի)

**K13 Շրթունքների և բերանի խոռոչի լորձաթաղանթի այլ հիվանդություններ
Ներառյալ՝**

լեզվի էպիթելի փոփոխությունները

Բացառությամբ՝

լնդի և անատամ ատամնաբնի եզրի որոշ փոփոխությունների (K05-K06)

բերանի շրջանի բշտերի (K09.-)

լեզվի հիվանդությունների (K14.-)

ստոմատիտի և համանման ախտահարումների (K12.-)

K13.0 Շրթունքների հիվանդություններ

Շրթնաբորբ (խեյլիտ)՝

- ԱՀՃ
- անզույար
- էքսֆոլիատիվ
- գեղձային

Խեյլոդինիա

Խեյլոզ

Շրթունքի կաուկի ճաք (կրծոտում)՝ այլ հատվածներում չդասակարգված

Բացառությամբ՝

առիբոֆլավինոզի (E53.0)

ճառագայթային շրթնաբորբի (խեյլիտի) (L55-L59)

շրթունքի կաուկի ճաքի (կրծոտում)՝ պայմանավորված

- կանդիդոզով (B37.8)

- ռիբոֆլավինի անբավարարությամբ (E53.0)

K13.1 Այտերի և շրթունքների կրծոտում

K13.2 Լեյկոպլակիա և բերանի խոռոչի էպիթելի այլ փոփոխություններ, ներառյալ՝ լեզուն

- էրիթրոպլակիա
- լեյկոէդեմա

} բերանի խոռոչի էպիթելը
ներառյալ լեզուն

Քիմքի նիկոտինային լեյկոկերատոզ
Ծխողի քիմք

Բացառությամբ՝

մազակալած լեյկոպլակիայի (K13.3)

K13.3 Մազակալած լեյկոպլակիա

K13.4 Բերանի խոռոչի լորձաթաղանթի գրանուլոմա և գրանուլոմանման ախտահարում
էքզիմոֆիլային գրանուլոմա

- Պիոգեն գրանուլոմա
- Վեռուկոզ քսանտոմա

} բերանի խոռոչի լորձաթաղանթի

K13.5 Բերանի խոռոչի ենթալորձային ֆիբրոզ

Լեզվի ենթալորձային ֆիբրոզ

K13.6 Բերանի խոռոչի լորձաթաղանթի հիպերպլազիա՝ առաջացած գրգռման
հետևանքով

Բացառությամբ՝

անատամ ատամնաբնի եզրի գրգռման հետևանքով առաջացած
հիպերպլազիայի (պրոթեզի առկայությամբ պայմանավորված հիպերպլազիա)
(denture hyperplasia) (K06.2)

K13.7 Բերանի խոռոչի լորձաթաղանթի այլ և չճշտված ախտահարումներ, այդ թվում՝
Բերանի խոռոչի ֆոկալ մուցինոզ

K14 Լեզվի հիվանդություններ

Բացառությամբ՝

- էրիթրոպլակիայի
- օջախային էպիթելային հիպերպլազիայի
- լեյկոէդեմայի
- լեյկոպլակիայի

} լեզվի (K13.2)

մազակալած լեյկոպլակիայի (K13.3)

մակրոգլոսիայի (բնածին) (Q38.2)

լեզվի ենթալորձային ֆիբրոզի (K13.5)

K14.0 Գլոսիտ (լեզվաբորբ)[□]

Լեզվի աբսցես (թարախակույտ)

Լեզվի խոցոտում (վնասվածքային)

Բացառությամբ՝

ատրոֆիկ գլոսիտի (K14.4)

K14.1 «Աշխարհագրական» լեզու

Բարորակ թռչող գլոսիտ

Էքսֆոլիատիվ օջախային գլոսիտ

K14.2 Միջային ռոմբաձև գլոսիտ

K14.3 Լեզվի պտկիկների գերաճ

Գլոսոֆիթիա «սև մազոտ լեզու»

Պատված լեզու

Տերևաձև պտկիկների հիպերտրոֆիա

Սև թավիկավոր լեզու (Lingua villosa nigra)

K14.4 Լեզվի պտկիկների ապաճում (ատրոֆիա)

- Ատրոֆիկ գլոսիտ
 K14.5 Ծալքավոր լեզու
- ճաքած
 - ակոսավոր
 - կնճռոտ
- } լեզու

Բացառությամբ՝
 բնածին ճեղքված լեզվի (Q38.3)

- K14.6 Լեզվացավ (գլոսոդինիա)
 Լեզվի այրոց
 Յավոտ լեզու

- K14.8 Լեզվի այլ հիվանդություններ
- ապաճած
 - ատամիկավոր
 - մեծացած
 - գերան
- } լեզու (լեզվի)

- K14.9 Լեզվի հիվանդություններ՝ չճշտված
 Գլոսոպաթիա՝ ԱՀՃ

**ԿԵՐԱԿՐԱՓՈՂԻ, ՍՏԱՄՈՔՍԻ ԵՎ ՏԱՄԵՐԿՈՒՄԱՏՆՅԱ ԱՂՈՒ
 ՀԻՎԱՆԴՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ
 (K20-K31)**

Բացառությամբ՝
 ստոծանու ճողվածքի (K44.-)

Հաջորդ քառանիշ նիշերը օգտագործել K25.-K.28 դասերի հետ

0. Սուր՝ արյունահոսությամբ
1. Սուր՝ թափածակումով (պերֆորացիայով)
2. Սուր՝ արյունահոսությամբ և թափածակումով
3. Սուր՝ առանց արյունահոսության կամ թափածակման (պերֆորացիայի)
4. Քրոնիկ կամ չճշտված արյունահոսությամբ
5. Քրոնիկ կամ չճշտված թափածակումով (պերֆորացիայով)
6. Քրոնիկ կամ չճշտված արյունահոսությամբ և թափածակումով
7. Քրոնիկ՝ առանց արյունահոսության կամ թափածակման (պերֆորացիայի)
9. Չճշտված որպես սուր կամ քրոնիկ, առանց արյունահոսության կամ թափածակման (պերֆորացիայի)

K20 Էզոֆագիտ (կերակրափողաբորբ, ոսկրաբորբ)

Ներառյալ՝
 Կերակրափողի արքցեսը (թարախակույտը)

- Էզոֆագիտ՝
- ԱՀՃ
 - քիմիական
 - պեպտիկ արքցեսները

Պատճառը նույնականացնելու անհրաժեշտության դեպքում կիրառվում է արտաքին պատճառների լրացուցիչ ծածկագիր (Գլուխ XX):

Բացառությամբ՝
 կերակրափողի էրոզիայի (K 22.1)
 ստամոքսկերակրափողային (գաստրոէզոֆագեալ)
 ռեֆլյուքսով էզոֆագիտի (K21.0)

K21 Ստամոքսկերակրափողային (գաստրոէզոֆագեալ) ռեֆլյուքս

K21.0 Ստամոքսկերակրափողային (գաստրոէզոֆագեալ) ռեֆլյուքս էզոֆագիտով Ռեֆլյուքս-էզոֆագիտ

K21.9 Ստամոքսկերակրափողային (գաստրոէզոֆագեալ) ռեֆլյուքս՝ առանց էզոֆագիտի էզոֆագեալ ռեֆլյուքս՝ ԱՀՃ

K22 Կերակրափողի այլ հիվանդություններ

Բացառությամբ՝

կերակրափողի երակների վարիկոզ լայնացման (I85.-)

K22.0 Ստամոքսամուտքային (կարդիալ) հատվածի ախալազիա Ախալազիա՝ ԱՀՃ

Կարդիոսպազմ

Բացառությամբ՝

բնածին կարդիոսպազմի (Q39.5)

K22.1 Կերակրափողի խոց

Կերակրափողի էրոզիա

Կերակրափողի խոց՝

- ԱՀՃ
- քիմիական նյութերից առաջացած խոց
- դեղորայքից առաջացած խոց
- սնկային խոց
- պեպտիկ խոց
- խոցային էզոֆագիտ

Պատճառը նույնականացնելու անհրաժեշտության դեպքում կիրառվում է արտաքին պատճառների լրացուցիչ ծածկագիր (Գլուխ XX):

K22.2 Կերակրափողի անանցանելիություն

- կոմպրեսիա
 - կոնստրիկցիա
 - նեղացում (ստենոզ)
 - ստրիկտուրա
- } կերակրափողի

Բացառությամբ՝

կերակրափողի բնածին նեղացում կամ ստրիկտուրայի (սեղմվածք) (Q39.3)

K22.3 Կերակրափողի թափածակում

Կերակրափողի պատռվածք

Բացառությամբ՝

կերակրափողի (կրծքային հատվածում) վնասվածքային թափածակման (S27.8)

K22.4 Կերակրափողի դիսկինեզիա

«Պտուտակաձև» կերակրափող

Կերակրափողի դիֆուզային կծկանք

Կերակրափողի կծկանք (սպազմ)

Բացառությամբ՝

կարդիոսպազմի (K22.0)

K22.5 Կերակրափողի ձեռքբերովի դիվերտիկուլ

Բացառությամբ՝

կերակրափողի բնածին դիվերտիկուլի (Q39.6)

K22.6 Ստամոքսկերակրափողային պատռվածքային-արյունահոսության համախտանիշ Մելորի-Վեյսի (Mallory-Weiss) համախտանիշ

- K22.7 Բարետի (Barrett) էզոֆագիտ
- Բարետի հիվանդության
 - Բարետի համախտանիշ

Բացառությամբ՝

Բարետի խոցի (K22.1)

K22.8 Կերակրափողի ճշտված այլ հիվանդություններ
Կերակրափողի արյունահոսություն՝ ԱՀՃ

K22.9 Կերակրափողի չճշտված հիվանդություններ

K23* Կերակրափողի ախտահարումներ՝ այլ դասերում դասակարգված հիվանդությունների ժամանակ

K23.0* Տուբերկուլյոզային էզոֆագիտ (A18.8†)

K23.1* Կերակրափողի լայնացում՝ Շագասի (Chagas) հիվանդության ժամանակ (B57.3†)

K23.8* Կերակրափողի ախտահարումներ՝ այլ դասերում դասակարգված
հիվանդությունների ժամանակ

K25 Ստամոքսի խոց

(տե՛ս վերը նշված ենթադասերը)

Ներառյալ՝

ստամոքսի (սուր) էրոզիան

- ստամոքսաէլքի (պիլորիկ հատվածի) խոց՝
- ստամոքսի խոցը (պեպտիկ)

Պատճառը նույնականացնելու անհրաժեշտության դեպքում կիրառվում է արտաքին պատճառների լրացուցիչ ծածկագիր (Գլուխ XX):

Բացառությամբ՝

սուր հեմոռագիկ էրոզիվ գաստրիտի (K29.0)
պեպտիկ խոցի ԱՀՃ (K27.-)

K26 Տասներկուամատնյա աղու խոց

(տե՛ս վերը նշված ենթադասերը)

Ներառյալ՝

տասներկուամատնյա աղու (սուր) էրոզիան

տասներկուամատնյա աղու հետպիլորիկ մասի խոցը (պեպտիկ)

Պատճառը նույնականացնելու անհրաժեշտության դեպքում կիրառում են արտաքին պատճառների լրացուցիչ ծածկագիր (Գլուխ XX):

Բացառությամբ՝

պեպտիկ խոցի ԱՀՃ (K27.-)

K27 Պեպտիկ խոց՝ չճշտված տեղակայմամբ

(տե՛ս վերը նշված ենթադասերը)

Ներառյալ՝

ստամոքս - տասներկուամատնյա աղու խոցը՝ ԱՀՃ
պեպտիկ խոցը՝ ԱՀՃ

Բացառությամբ՝

նորածնի պեպտիկ խոցի (P78.8)

K28 Ստամոքսաղիճաղիքային (գաստրոէյունալ) խոց

(տե՛ս վերը նշված ենթադասերը)

Ներառյալ՝

պեպտիկ խոցը կամ լորձախտը (էրոզիան)

- անաստամոզի (միակցման)
- ստամոքսահաստաղիքային
- ստամոքսաբարակաղիքային
- ստամոքսաղիճաղիքային
- եզրային
- ստոմայի
- աղիճաղիքային

Բացառությամբ՝

բարակաղիքային առաջնային խոցի (K63.3)

K29 Ստամոքսի և տասներկուամարնյա աղու բորբոքում (գաստրիտ, դուոդենիտ)

Բացառությամբ՝

էոզինոֆիլային գաստրիտի կամ գաստրոէնտերիտի (K52.8)

Ջոլինգեր-էլիսոնի (Zollinger-Ellison) համախտանիշի (E16.84)

K29.0 Արյունահոսող (հեմոռագիկ) սուր գաստրիտ

Բացառությամբ՝

ստամոքսի (սուր) էրոզիայի (K25.-)

K29.1 Այլ սուր գաստրիտներ

K29.2 Ալկոհոլային գաստրիտ

K29.3 Քրոնիկ մակերեսային գաստրիտ

K29.4 Քրոնիկ ատրոֆիկ գաստրիտ

Ստամոքսի ատրոֆիա (ապաճում)

K29.5 Քրոնիկ գաստրիտ՝

- չճշտված
- անտրալ
- ֆունդալ

K29.6 Այլ գաստրիտներ

Հսկա հիպերտրոֆիկ գաստրիտ

Գրանուլոմատոզ գաստրիտ

Մենետրիեի (Menetrier) հիվանդություն

K29.7 Գաստրիտներ՝ չճշտված

K29.8 Դուոդենիտ

K29.9 Գաստրոդուոդենիտ՝ չճշտված

K30 Դիսպեպսիա

Մարսողության խանգարումը

Բացառությամբ՝

Դիսպեպսիայի՝

- ներոտիկ (F45.3)
- նյարդային (F45.3)
- հոգեժին (F45.3)

Այրոցի (R12)

K31 Ստամոքսի և տասներկուամարնյա աղու այլ հիվանդություններ

Ներառյալ՝

ստամոքսի ֆունկցիոնալ խանգարումները

Բացառությամբ՝

տասներկումատնյա աղու դիվերտիկուլի (K57.0-K57.1)

ստամոքսաղիքային արյունահոսության (K92.0-K92.2)

K31.0 Ստամոքսի սուր լայնացում

Ստամոքսի սուր գերձգում

K31.1 Ստամոքսաելքի հիպերտրոֆիկ նեղացում (պիլորոստենոզ) մեծահասակների մոտ

Բացառությամբ՝

բնածին կամ մանկական ստամոքսաելքի նեղացման (ստենոզի) (Q40.0)

K31.2 Ստամոքսի ստրիկտուրա (սեղմվածք) ավազի ժամացույցի տեսքով և ստամոքսի նեղացում

Բացառությամբ՝

բնածին ավազի ժամացույցի տեսքով ստամոքսի (Q40.2)

ավազի ժամացույցի տեսքով ստամոքսի կծկման (K31.8)

K31.3 Պիլորոսպազմ՝ այլ դասերում չդասակարգված

Բացառությամբ՝

Պիլորոսպազմ՝

• բնածին կամ մանկական (Q40.0)

• ներոտիկ (F45.3)

• հոգեծին (փսիխոզեն) (F45.3)

K31.4 Ստամոքսի դիվերտիկուլ

Բացառությամբ՝

ստամոքսի բնածին դիվերտիկուլի (Q40.2)

K31.5 Տասներկումատնյա աղու անանցանելիություն

• կծկում

• նեղացում

• ստրիկտուրա

} տասներկումատնյա աղու

Տասներկումատնյա աղու քրոնիկ անանցանելիություն

Բացառությամբ՝

տասներկումատնյա աղու բնածին նեղացման (Q41.0)

K31.6 Ստամոքսի և տասներկումատնյա աղու խուղակ

Ստամոքսահաստաղիքային խուղակ

Ստամոքսաղիճհաստաղիքային խուղակ

K31.7 Ստամոքսի և տասներկումատնյա աղու պոլիպ

Բացառությամբ՝

ստամոքսի ադենոմատոզ պոլիպի (D13.1)

K31.8 Ստամոքսի և տասներկումատնյա աղու այլ ճշտված հիվանդություններ

Ախլորհիդրիա

Ստամոքսի իջեցում (գաստրոպտոզ)

Ստամոքսի կծկում ավազի ժամացույցի տեսքով

K31.9 Ստամոքսի և տասներկումատնյա աղու այլ հիվանդություններ՝ չճշտված

**ԱՊԵՆԴԻՔՍԻ (ՈՐԴԱՆՄԱՆ ԵԼՈՒՆԻ) ՀԻՎԱՆԴՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ
(K35-K38)**

K35 Սուր ապենդիցիտ (հասար աղու որդանման ելունի բորբոքում)

K35.0 Սուր ապենդիցիտ՝ գեներալիզացված (համատարածուն) պերիտոնիտով

Ապենդիցիտ՝

• թափածակումով

- պերիտոնիտով (տարածումով, տեղակայված) պատռվածքի կամ թափածակման հետևանքով առաջացած
- պատռվածքով

K35.1 Սուր ապենդիցիտ՝ պերիտոնիտային (որովայնամզային) արքցեսով (թարախակույտով)

Որդանման ելունի արքցես

K35.9 Սուր ապենդիցիտ՝ չճշտված

Տեղային պերիտոնիտով սուր ապենդիցիտ կամ ԱՀՃ

Սուր ապենդիցիտ առանց՝

- տարածուն պերիտոնիտի
- թափածակման
- պերիտոնեալ արքցեսի
- պատռվածքի

K36 Ապենդիցիտի այլ ձևեր

Ապենդիցիտ՝

- քրոնիկ
- կրկնվող (ռեցիդիվող)

K37 Ապենդիցիտ՝ չճշտված

K38 Ապենդիքսի (որդանման ելունի) այլ հիվանդություններ

K38.0 Ապենդիքսի (որդանման ելունի) հիպերպլազիա

K38.1 Ապենդիքսի (որդանման ելունի) քարեր (ապենդիկուլյար քարեր)

Ապենդիքսի (որդանման ելունի) կղանքային քարեր

K38.2 Ապենդիքսի (որդանման ելունի) դիվերտիկուլ

K38.3 Ապենդիքսի (որդանման ելունի) խուղակ

K38.8 Ապենդիքսի (որդանման ելունի) ճշգրտված այլ հիվանդություններ

Ապենդիքսի (որդանման ելունի) ինվագինացիա

K38.9 Ապենդիքսի (որդանման ելունի) հիվանդություններ՝ չճշտված

ՃՈՂՎԱԾՔ

(K40-K46)

Ծանոթություն՝

Ճողվածքը, որն ուղեկցվում է գանգրենայով (փտախտով) և անանցելիությամբ, դասակարգվում է որպես գանգրենայով ճողվածք:

Ներառյալ՝

ճողվածքները՝

- բնածին (բացի ստոծանու կամ ստոծանու կերակրափողային բացվածքի)
- ձեռքբերովի
- կրկնվող (ռեցիդիվող)

K40 Աճուկային ճողվածք

Ներառյալ՝

գեղձուռուցքը (բուբոնոցելե)

աճուկային ճողվածքը

- փոշտի ճողվածքը

- ԱՀՃ
- կրկնակի
- ուղիղ
- երկկողմանի
- թեք աճուկային

փոշտի ճողվածք

- K40.0 Երկկողմանի աճուկային ճողվածք՝ անանցանելիությամբ և առանց գանգրենայի
- K40.1 Երկկողմանի աճուկային ճողվածք՝ գանգրենայով (փտախտով)
- K40.2 Երկկողմանի աճուկային ճողվածք՝ առանց անանցանելիության կամ գանգրենայի երկկողմանի աճուկային ճողվածք՝ ԱՀՃ
- K40.3 Միակողմանի կամ չճշտված աճուկային ճողվածք՝ անանցանելիությամբ և առանց գանգրենայի

Աճուկային ճողվածք (միակողմանի)՝

- անանցանելիություն առաջացնող
 - օղակված
 - չներուղվող
 - ստրանգուլյացիայով
- } առանց գանգրենայի

K40.4 Միակողմանի կամ չճշտված աճուկային ճողվածք՝ գանգրենայով

Աճուկային ճողվածք ԱՀՃ՝ գանգրենայով

K40.9 Միակողմանի կամ չճշտված աճուկային ճողվածք՝ առանց անանցանելիության կամ գանգրենայի

Աճուկային ճողվածք (միակողմանի)՝ ԱՀՃ

K41 Ազդրային ճողվածք

K41.0 Երկկողմանի ազդրային ճողվածք՝ անանցանելիությամբ՝ առանց գանգրենայի

K41.1 Երկկողմանի ազդրային ճողվածք՝ գանգրենայով

K41.2 Երկկողմանի ազդրային ճողվածք՝ առանց անանցանելիության կամ գանգրենայի երկկողմանի ազդրային ճողվածք՝ ԱՀՃ

K41.3 Միակողմանի կամ չճշտված ազդրային ճողվածք՝ անանցանելիությամբ և առանց գանգրենայի

Ազդրային ճողվածք (միակողմանի)՝

- անանցանելիություն առաջացնող
 - օղակված
 - չներուղվող
 - ստրանգուլյացիայով
- } առանց գանգրենայի

K41.4 Միակողմանի կամ չճշտված ազդրային ճողվածք՝ գանգրենայով

K41.9 Միակողմանի կամ չճշտված ազդրային ճողվածք՝ առանց անանցանելիության կամ գանգրենայի

Ազդրային ճողվածք (միակողմանի)՝ ԱՀՃ

K42 Պորտային ճողվածք

Ներառյալ՝

հարպորտային ճողվածքը

Բացառությամբ՝

պորտային ճողվածքի (օմֆալոցելի) (Q79.2)

K42.0 Պորտային ճողվածք՝ անանցանելիությամբ և առանց գանգրենայի (փտախտի) Պորտային ճողվածք՝

- անանցանելիություն առաջացնող
- } առանց գանգրենայի

- օղակված
- չներուղվող
- ստրանգուլյացիայով

K42.1 Պորտային ճողվածք՝ գանգրենայով
Գանգրենոզ պորտային ճողվածք

K42.9 Պորտային ճողվածք՝ առանց անանցանելիության կամ գանգրենայի
Պորտային ճողվածք՝ ԱՀՃ

K43 Որովայնի առաջային պատի ճողվածք

Ներառյալ՝

ճողվածքները

- վերորովայնային
- կտրվածքային

K43.0 Որովայնի առաջային պատի ճողվածք՝ անանցանելիությամբ և առանց
գանգրենայի (փտախտի)

Պորտային ճողվածք՝

- անանցանելիություն առաջացնող
- օղակված
- չներուղվող
- ստրանգուլյացիայով

} առանց
գանգրենայի

K43.1 Որովայնի առաջային պատի ճողվածք՝ գանգրենայով

K43.9 Որովայնի առաջային պատի ճողվածք՝ առանց գանգրենայի կամ անանցանելիության
Որովայնի առաջային պատի ճողվածք՝ ԱՀՃ

K44 Ստոծանու ճողվածք

Ներառյալ՝

ստոծանու կերակրափողային բացվածքի (սահող) ճողվածքը հարորկորային
ճողվածքը

Բացառությամբ՝

ստոծանու բնածին ճողվածքի (Q79.0)

ստոծանու կերակրափողային բացվածքի բնածին ճողվածքի (Q40.1)

K44.0 Ստոծանու ճողվածք՝ անանցանելիությամբ և առանց գանգրենայի (փտախտի)
Ստոծանու ճողվածք՝

- անանցանելիություն առաջացնող
- օղակված
- չներուղվող
- ստրանգուլյացիայով

} առանց գանգրենայի

K44.1 Ստոծանու ճողվածք՝ գանգրենայով

K44.9 Ստոծանու ճողվածք՝ առանց անանցանելիության կամ գանգրենայի
Ստոծանու ճողվածք՝ ԱՀՃ

K45 Որովայնի խոռոչի այլ ճողվածքներ

Ներառյալ՝

ճողվածքները՝

- որովայնի խոռոչի ճշտված տեղակայմամբ
- գոտկային
- փականցքային
- ամոթաշուրթերի
- հետորովայնային

- նստային
- K45.0 Որովայնի խոռոչի այլ ճշտված ճողվածք՝ անանցանելիությամբ և առանց գանգրենայի (փտախտի)
 դասում նշված ցանկացած վիճակ՝
- անանցանելիություն առաջացնող
 - օղակված
 - չներուղվող
 - ստրանգուլյացիայով
- } առանց գանգրենայի
- K45.1 Որովայնի խոռոչի այլ ճշտված ճողվածք՝ գանգրենայով
 K45 դասում նշված ցանկացած վիճակ՝ ճշտված որպես գանգրենոզ
- K45.8 Որովայնի խոռոչի այլ ճշտված ճողվածք՝ առանց անանցանելիության կամ գանգրենայի

**K46 Որովայնի խոռոչի ճողվածք՝ չճշտված
 Ներառյալ՝**

- Էնտերոցելեն
- Էպիպլոցելեն (ճարպոնային ճողվածք)
- Ճողվածքներ՝
 - ԱՀՃ
 - ինտերստիցիալ
 - աղիքային
 - ներորովայնային

Բացառությամբ՝

հեշտոցային էնտերոցելի (N81.5)

- K46.0 Որովայնային խոռոչի չճշտված ճողվածք՝ անանցանելիությամբ և առանց գանգրենայի
- K46 դասում նշված ցանկացած վիճակ՝
 - անանցանելիություն առաջացնող
 - օղակված
 - չներուղվող
 - ստրանգուլյացիայով
- } առանց գանգրենայի

K46.1 Որովայնի խոռոչի չճշտված ճողվածք՝ գանգրենայով

K46 դասում նշված ցանկացած վիճակ՝ ճշտված որպես գանգրենոզ

K46.9 Որովայնի խոռոչի չճշտված ճողվածք՝ առանց անանցանելիության կամ գանգրենայի
 Որովայնի խոռոչի ճողվածք՝ ԱՀՃ

**ՈՉ ՎԱՐԱԿԱՅԻՆ ԷՆՏԵՐԻՏՏ ԵՎ ԿՈԼԻՏ
 (K50-K52)**

Ներառյալ՝

աղիների ոչ վարակային բորբոքային հիվանդությունները

Բացառությամբ՝

գրգռված աղիքի համախտանիշի (K58.-)

մեգակոլոնի (K59.3)

K50 Կրոնի (Crohn) հիվանդություն (ռեզիոնար էնտերիտ)

Ներառյալ՝

գրանուլոմատոզ էնտերիտը

Բացառությամբ՝

խոցային կոլիտի (K51.-)

K50.0 Բարակ աղու՝ Կրոնի հիվանդություն

- տասներկուամատնյա աղու Կրոնի հիվանդություն
- զստաղու Կրոնի հիվանդություն
- աղիճաղու Կրոնի հիվանդություն

Իլեիտ՝

- ռեգիոնար
- վերջնային (տերմինալ)

Քացառությամբ՝

հաստ աղու Կրոնի հիվանդության (K50.8)

K50.1 Հաստ աղու Կրոնի հիվանդություն

Կոլիտ

- գրանուլոմատոզ
- ռեգիոնար

Կրոնի հիվանդություն՝

- խթաղու
- հաստ աղու
- ուղիղ աղու

Քացառությամբ՝

բարակ աղու Կրոնի հիվանդության (K50.8)

K50.8 Կրոնի հիվանդության այլ տարատեսակներ
Բարակ և հաստ աղու Կրոնի հիվանդություն

K50.9 Կրոնի հիվանդություն՝ չճշտված

Կրոնի հիվանդություն՝ ԱՀՃ
Ռեգիոնար էնտերիտ՝ ԱՀՃ

K51 Խոցային կոլիտ

K51.0 Քրոնիկ խոցային պանկոլիտ
հետհոսքային իլեիտ

K51.2 Խոցային (քրոնիկ) պրոկտիտ

K51.3 Խոցային (քրոնիկ) ռեկտոսիգմոիդիտ

K51.4 Բորբոքային պոլիպներ

K51.5 Ձախակողմյան կոլիտ
ծախակողմյան հեմիկոլիտ

K51.8 Խոցային այլ կոլիտներ

K51.9 Խոցային կոլիտ՝ չճշտված

K52 Ոչ վարակային այլ գաստրոէնտերիտներ և կոլիտներ

K52.0 Ճառագայթային գաստրոէնտերիտ և կոլիտ

K52.1 Թունավոր (տոքսիկ) գաստրոէնտերիտ և կոլիտ

Թունավոր նյութը նույնականացնելու անհրաժեշտության դեպքում կիրառվում է արտաքին պատճառների լրացուցիչ ծածկագիր (Գլուխ XX):

K52.2 Ալերգիկ և սննդային գաստրոէնտերիտ և կոլիտ

Սննդային գերզգայունությամբ պայմանավորված գաստրոէնտերիտ կամ կոլիտ

K52.3 Չնույնականացված կոլիտ

K52.8 Ճշտված այլ ոչ վարակիչ գաստրոէնտերիտ և կոլիտ
Էոզինոֆիլային գաստրիտ կամ գաստրոէնտերիտ
Կոլագենային կոլիտ

- Լիմֆոցիտար կոլիտ
 - Միկրոսկոպիկ կոլիտ (կոլագենային կամ լիմֆոցիտար կոլիտ)
 - K52.9 Ոչ վարակային գաստրոէնտերիտ և կոլիտ՝ չճշտված
 - Լուծ
 - Էնտերիտ
 - Իլեիտ
 - Յեյունիտ
 - Սիզմոնդիտ
- } ճշտված որպես ոչ վարակիչ

- Բացառությամբ՝**
- կոլիտի, լուծի, էնտերիտի, գաստրոէնտերիտի՝
 - վարակիչ (A09.0)
 - չճշտված ծագումով (A09.9)
 - ֆունկցիոնալ լուծի (K59.1)
 - նորածնի լուծի (ոչ վարակիչ) (P78.3)
 - հոգեծին լուծի (F45.3)

**ԱՂԻՔԱՅԻՆ ԱՅԼ ՀԻՎԱՆԴՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ
(K55-K65)**

K55 Աղիքային անոթային հիվանդություններ
Բացառությամբ՝

- պտղի կամ նորածնի մեռուկացնող էնտերոկոլիտի (P77)
- K55.0 Աղիքային անոթային սուր հիվանդություններ
 - սուր ֆուլմինանտ (կայծակնային) իշեմիկ կոլիտ
 - աղիների սուր ինֆարկտ
 - բարակ աղիների սուր իշեմիա
- Միջընդերային (զարկերակի / երակի)՝
 - էմբոլիա
 - ինֆարկտ
 - թրոմբոզ

- Ենթասուր իշեմիկ կոլիտ
- K55.1 Անոթային քրոնիկ հիվանդություններ
Քրոնիկ իշեմիկ՝
 - կոլիտ
 - էնտերիտ
 - էնտերոկոլիտ
- Աղու իշեմիկ ստրիկտուրա
- Մեզենտերիալ՝
 - աթերոսկլերոզ
 - անոթային անբավարարություն

K55.2 Հաստ աղու անգիոդիսպլազիա (անոթային զարգացման խանգարում)

K55.8 Աղիքային անոթային այլ հիվանդություններ

K55.9 Աղիքային անոթային հիվանդություններ՝ չճշտված
իշեմիկ

- կոլիտ
 - էնտերիտ
 - էնտերոկոլիտ
- } ԱՀԾ

K56. Պարալիզիկ իլեոս և աղիքային անանցանելիություն՝ առանց ճողվածքի

Բացառությամբ՝

- աղիների բնածին ստրիկտուրայի կամ նեղացման (ստենոզի) ստրիկտուրա (Q41-Q42)
- աղիների իշեմիկ ստրիկտուրայի (K55.1)
- մեկոնիումային իլեուսի (E84.1)
- տասներկուամտնյա աղու անանցանելիության (K31.5)
- հետվիրահատական աղիքային անանցելիության (K91.3)
- ուղիղ աղու կամ հետանցքի նեղացման (K62.4)
- ճողվածքի (K40-K46)

K56.0 Պարալիտիկ իլեուս

Պարալիչ՝

- խթաղու
- հաստ աղու
- բարակ աղու

Բացառությամբ՝

- լեղաքարերից առաջացած իլեուսի (K56.3)
- իլեուսի՝ ԱՀՃ (K56.7)
- օբստրուկտիվ իլեուսի՝ ԱՀՃ (K56.6)

K56.1 Ինվագինացիա

Ինվագինացիա աղիների՝

- խթաղու
- հաստ աղու
- բարակ աղու
- ուղիղ աղու

Բացառությամբ՝

ապենդիքսի ինվագինացիայի (K38.8)

K56.2 Աղու ոլորում (volvulus)

- Ստրանգուլյացիա
- Ոլորում
- Պտտում

} բարակ կամ հաստ աղիների

K56.3 Իլեուս՝ առաջացած լեղաքարերից

Բարակ աղու խցանում՝ լեղաքարով

K56.4 Աղու լուսանցքի խցանումների այլ ձևեր

Աղիքային քար (էնտերոլիթ)

- հաստ աղու խցանում
- կղանքային խցանում

K56.5 Աղիքային կպումներ՝ անանցանելիությամբ

Պերիտոնիտի (որովայնամզի) կպումներ՝ աղիքային անանցանելիությամբ

K56.6 Աղիքային այլ և չճշտված անանցանելիություն

էնտերոստենոզ

Օբստրուկտիվ իլեուս՝ ԱՀՃ

- խցանում
- նեղացում
- ստրիկտուրա

} բարակ կամ հաստ աղիների

Բացառությամբ՝

նորածնի աղիների՝ այլ և չճշտված անանցանելիության դասակարգված P76.8, P76.9 դասերում

K56.7 Իլեուս՝ չճշտված

K57 Աղիների դիվերտիկուլային հիվանդություն

Ներառյալ՝

- դիվերտիկուլը
 - դիվերտիկուլոզը
 - դիվերտիկուլիտը
- } բարակ և հաստ աղիների

Բացառությամբ՝

- աղիների բնածին դիվերտիկուլի (Q43.8)
- ապենդիքսի դիվերտիկուլի (K38.2)
- Մեկելի (Meckel) դիվերտիկուլի (Q43.0)

K57.0 Բարակ աղու դիվերտիկուլային հիվանդություն՝ թափածակմամբ և արքցեսով (թարախակույտով)

Բարակ աղու դիվերտիկուլային հիվանդություն՝ պերիտոնիտով

Բացառությամբ՝

բարակ և հաստ աղիների դիվերտիկուլային հիվանդության՝ պերֆորացիայով և արքցեսով (K57.4)

K57.1 Բարակ աղու դիվերտիկուլային հիվանդություն՝ առանց թափածակման և արքցեսի

Բարակ աղու դիվերտիկուլային հիվանդություն՝ ԱՀՃ

Բացառությամբ՝

բարակ և հաստ աղիների դիվերտիկուլային հիվանդության՝ առանց թափածակման կամ արքցեսի (K57.5)

K57.2 Հաստ աղու դիվերտիկուլային հիվանդություն՝ թափածակումով և արքցեսով
Հաստ աղու դիվերտիկուլային հիվանդություն՝ պերիտոնիտով

Բացառությամբ՝

Բարակ և հաստ աղիների դիվերտիկուլային հիվանդություն՝ թափածակումով և արքցեսով (K57.4)

K57.3 Հաստ աղու դիվերտիկուլային հիվանդություն՝ առանց թափածակման կամ արքցեսի

Հաստ աղու դիվերտիկուլային հիվանդություն՝ ԱՀՃ

Բացառությամբ՝

բարակ և հաստ աղիների դիվերտիկուլային հիվանդության՝ առանց թափածակման կամ արքցեսի (K57.5)

K57.4 Բարակ և հաստ աղիների դիվերտիկուլային հիվանդությունը՝ թափածակումով կամ արքցեսով

K57.5 Բարակ և հաստ աղիների դիվերտիկուլային հիվանդություն՝ առանց թափածակման կամ արքցեսի

Բարակ և հաստ աղիների դիվերտիկուլային հիվանդություն՝ ԱՀՃ

K57.8 Աղիների դիվերտիկուլային հիվանդություն՝ չճշտված տեղակայմամբ՝ թափածակումով և արքցեսով

Աղիների դիվերտիկուլային հիվանդություն՝ ԱՀՃ, պերիտոնիտով

K57.9 Աղիների դիվերտիկուլային հիվանդություն՝ չճշտված տեղակայմամբ՝ առանց թափածակման և արքցեսի

Աղիների դիվերտիկուլային հիվանդություն՝ ԱՀՃ

K58 Գրգռված աղու համախտանիշ

Ներառյալ՝

գրգռված հաստ աղու համախտանիշը

K58.0 Գրգռված աղու համախտանիշ՝ լուծով

K58.9 Գրգռված աղու համախտանիշ՝ առանց լուծի
Գրգռված աղու համախտանիշ՝ ԱՀՃ

**K59 Աղիքային ֆունկցիոնալ այլ խանգարումներ
Բացառությամբ՝**

աղիների գործելու (դատարկվելու) սովորության փոփոխության՝ ԱՀՃ (R19.4)
ստամոքսի ֆունկցիոնալ խանգարումների (K31.-)
աղիքային ներծծման խանգարումների (K90.-)
հոգեծին աղիքային խանգարումների (F45.3)

K59.0 Փորկապություն

K59.1 Ֆունկցիոնալ լուծ (դիարեա)

K59.2 Աղու նյարդածին դրդելիություն՝ այլ դասերում չդասակարգված

K59.3 Մեզակոլոն՝ այլ դասերում չդասակարգված

Հաստ աղու լայնացում (դիլատացիա)

Տոքսիկ մեզակոլոն

Թունավոր ազենտը (ազդակը) նույնականացնելու անհրաժեշտության դեպքում
կիրառվում է արտաքին պատճառների լրացուցիչ ծածկագիր (Գլուխ XX):

Բացառությամբ՝

Մեզակոլոնի՝

Շագասի (Chagas) հիվանդության դեպքում (B57.3)

Հիրշպրունգի հիվանդության դեպքում (Q43.1)

բնածին ազանգլիոնար (հանգուցազուրկ) (Q43.1)

K59.4 Հետանցքի սեղմանի (սֆինկտեր) սպազմ

Անցողիկ պրոկտալգիա

K59.8 Ճշտված աղիքային ֆունկցիոնալ այլ խանգարումներ

Հաստ աղու ատոնիա

K59.9 Աղիների ֆունկցիոնալ խանգարում՝ չճշտված

**K60 Հետանցքի շրջանի և ուղիղ աղու ճաք և խուղակ
Բացառությամբ՝**

ֆլեգմոնայի կամ արքցեսի (K61.-)

K60.0 Հետանցքի սուր ճաք

K60.1 Հետանցքի քրոնիկ ճաք

K60.2 Հետանցքի չճշտված ճաք

K60.3 Հետանցքի խուղակ

K60.4 Ուղիղաղիքային խուղակ

Ուղիղ աղու մաշկային խուղակ

Բացառությամբ՝

• ուղիղաղիք-հեշտոցային (N82.3)

• միզապարկ-ուղիղաղիքային (N32.1) խուղակների

K60.5 Անոռեկտալ խուղակ՝ ուղիղ աղու և հետանցքի միջև

**K61 Հետանցքի և ուղիղ աղու շրջանի արքցես (թարախակույտ)
Ներառյալ՝**

• արքցեսը	}	հետանցքի և ուղիղ աղու շրջանի
խուղակով կամ առանց դրա
• ֆլեգմոնան		

K61.0 Հետանցքի արքցես

Պերիանալ արքցես

Բացառությամբ՝

ներսեղմանային արսցեսի (K61.4)
K61.1 Ուղիղաղիքային արսցես
Շուրջուղիղաղիքային (պերիռեկտալ) արսցես

Բացառությամբ՝

նստաուղիղաղիքային (իսխիռեկտալ) արսցեսի (K61.3)
K61.2 Անոռեկտալ արսցես
K61.3 Նստաուղիղաղիքային արսցես
Իսխիռեկտալ փոսի արսցես
K61.4 Ներսեղմանային արսցես

**K62 Ուղիղ աղու և հետանցքի այլ հիվանդություններ
Ներառյալ՝**

հետանցքի (անալ) խողովակը
Բացառությամբ՝
կոլոստոմայի և էնտերոստոմայի անբավարարության (K91.4)
անկղկղանքապահության (R15)
թութքի (I84.-)
խոցային պրոկտիտի (K51.2)
K62.0 Հետանցքի պոլիպ
K62.1 Ուղիղ աղու պոլիպ

Բացառությամբ՝

ադենոմատոզ պոլիպի (D12.8)
K62.2 Հետանցքի արտանկում (պրոլապս)
Հետանցքի խողովակի արտանկում
K62.3 Ուղիղ աղու արտանկում
Ուղիղ աղու լորձաթաղանթի արտանկում
K62.4 Ուղիղ աղու և հետանցքի նեղացում
Հետանցքի ստրիկտուրա
K62.5 Արյունահոսություն ուղիղ աղուց և հետանցքից

Բացառությամբ՝

նորածնի ուղիղ աղուց արյունահոսության (P54.2)
K62.6 Ուղիղ աղու և հետանցքի խոց՝
• սոլիտար (եզակի)
• կղանքային

Բացառությամբ՝

ուղիղ աղու և հետանցքի ճաքի և խուլակի (K60.-)
խոցային կոլիտի դեպքում (K51.-)
K62.7 Ճառագայթային (ռադիացիոն) պրոկտիտ
K62.8 Ուղիղ աղու և հետանցքի այլ ճշտված հիվանդություններ
K62.9 Հետանցքի և ուղիղ աղու հիվանդություն՝ չճշտված

K63 Աղիների այլ հիվանդություններ

K63.0 Աղու արսցես (թարախակույտ)

Բացառությամբ՝

• ուղիղ աղու և հետանցքի շրջանի (K61.-)
• որդանման ելունի (ապենդիքսի) (K35.13)
դիվերտիկուլային հիվանդության ժամանակ արսցեսի (K57.-)
K63.1 Աղու թափածակում (ոչ վնասվածքային)

Բացառությամբ՝

ոչ տրավմատիկ պերֆորացիայի՝

- ապենդիքսի (որդանման ելունի) (K35.0-)
- տասներկուամատնյա աղու (K26.-)

դիվերտիկուլային հիվանդության ժամանակ (K57.-)

K63.2 Աղիքային խուղակ

Բացառությամբ՝

խուղակների՝

- ուղիղ աղու և հետանցքի շրջանի (K60.-)
- որդանման ելունի (ապենդիքսի) (K38.3)
- տասներկուամատնյա աղու (K31.6)
- աղիքային-գենիտալ՝ (կանանց մոտ) (N82.2-N82.4)
- միզապարկ-աղիքային (N32.1) խուղակների

K63.3 Աղիների խոց

Բարակ աղու առաջնային խոց

Բացառությամբ՝

խոցի՝

- ուղիղ աղու և հետանցքի շրջանի (K62.6)
- տասներկուամատնյա աղու (K26.-)
- ստամոքսաղիքային (K28.-)
- ստամոքսաղիճաղիքային (K28.-)
- աղիճաղիքային
- պեպտիկ՝ չճշտված տեղակայմամբ (K27.-)

խոցային կոլիտի (K51.-)

K63.4 Էնտերոպտոզ (աղեիջվածք)

K63.5 Հաստ աղու պոլիպ

Բացառությամբ՝

հաստ աղու ադենոմատոզ պոլիպի (D12.6)

հաստ աղու պոլիպոզի (D12.6)

K63.8 Աղիների ճշտված այլ հիվանդություններ

K63.9 Աղիների հիվանդություններ՝ չճշտված

**ՈՐՈՎԱՅՆԱՄՉԻ ՀԻՎԱՆԴՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ
(K65-K67)**

K65 Պերիտոնիտ (որովայնամզի բորբոքում)**Բացառությամբ՝**

պերիտոնիտի

- ասեպտիկ (T81.6)
- բարորակ պարոքսիզմալ (E85.0)
- քիմիական (T81.6)
- տակլից կամ այլ օտար նյութերից առաջացած (T81.6)
- նորածնային (նեոնատալ) (P78.0-P78.1)
- կոնքային (կանանց մոտ) (N73.3-N73.5)
- պարբերական ընտանեկան (E85.0)
- հետոճննդաբերական (O85) պերիտոնիտի
- ինչպես նաև ստորև թվարկվածների հետ կամ դրանցից հետո՝
 - վիժումից, արտարգանդային հղիությունից (O00-O07, O08.0)
 - ապենդիցիտից (K35.-)

- աղիների դիվերտիկուլային հիվանդությունից (K57.-)

K65.0 Սուր պերիտոնիտ

Աբսցես (թարախակույտ)

- որովայնակոնքային
- միջընդերքային (մեզենտերիալ)
- ճարպոնային
- որովայնամզի
- հետկույրադիքային (ռետրոցեկալ)
- հետորովայնամզային
- ենթաստոծանիական
- ենթալյարդային

Սուր պերիտոնիտ՝

- գեներալիզացված (համատարածուն)
- կոնքային (տղամարդու մոտ)
- ենթաստոծանիական
- թարախային

Վարակային գործոնը նույնականացնելու անհրաժեշտության դեպքում կիրառվում է լրացուցիչ ծածկագիր (B95-B97):

K65.8 Պերիտոնիտի այլ ձևեր

Քրոնիկ պրոլիֆերատիվ պերիտոնիտ

Միջընդերքային (մեզենտերիալ)՝

- ճարպի մեռուկացում (նեկրոզ)
- օճառացում (սապոնիֆիկացիա)

Լեղային պերիտոնիտ

Միզային պերիտոնիտ

K65.9 Պերիտոնիտ՝ չճշտված

K66 Պերիտոնիտի (որովայնամզի) այլ ախտահարումներ
Բացառությամբ՝

ասցիտի (R18)

K66.0 Պերիտոնիտային (որովայնամզային) կպումներ (սերտաճումներ)

- որովայնային պատի
- ստոծանու
- աղիների
- տղամարդկանց մոտ կոնքային
- միջընդերքային
- ճարպոնի
- ստամոքսի

Բացառությամբ՝

կոնքային (կանանց մոտ) (N73.6)

աղու անանցանելիությամբ ուղեկցվող (K56.5) կպումների

K66.1 Հեմոպերիտոնետում

Բացառությամբ՝

վնասվածքային հեմոպերիտոնետումի (S36.8)

K66.8 Պերիտոնիտի (որովայնամզի) ճշտված այլ ախտահարումներ

K66.9 Պերիտոնիտի (որովայնամզի) ախտահարումներ՝ չճշտված

K67* Պերիտոնիտի (որովայնամզի) ախտահարում՝ առաջացած այլ դասերում
դասակարգված վարակիչ հիվանդությունների ժամանակ

- K67.0* Խլամիդիային պերիտոնիտ (A74.8†)
- K67.1* Գոնոկոկային պերիտոնիտ (A54.8†)
- K67.2* Սիֆիլիտիկ պերիտոնիտ (A52.7†)
- K67.3* Տուբերկուլյոզային պերիտոնիտ (A18.3†)
- K67.8* Պերիտոնիտի այլ ախտահարումներ այլ դասերում դասակարգված՝ վարակիչ հիվանդությունների ժամանակ

ԼՅԱՐԴԻ ՀԻՎԱՆԴՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ (K70-K77)

Բացառությամբ՝

- հեմոխրոմատոզի (E83.1)
- դեղնուկի՝ ԱՀՃ (R17)
- Ռեյեի (Reye) համախտանիշի (G93.7)
- վիրուսային հեպատիտի (B15-B19)
- Վիլսոնի (Wilson) հիվանդության (E83.1)

K70 Լյարդի ալկոհոլային հիվանդություն

- K70.0 Լյարդի ալկոհոլային ճարպային կազմափոխություն (ճարպային լյարդ)
- K70.1 Ալկոհոլային հեպատիտ
- K70.2 Լյարդի ալկոհոլային ֆիբրոզ և սկլերոզ
- K70.3 Լյարդի ալկոհոլային ցիռոզ
Ալկոհոլային ցիռոզ՝ ԱՀՃ
- K70.4 Ալկոհոլային լյարդային անբավարարություն՝
 - ԱՀՃ
 - սուր
 - քրոնիկ
 - ենթասուր
 - լյարդային կոմայով կամ առանց կոմայի
- K70.9 Լյարդի ալկոհոլային հիվանդություն՝ չճշտված

K71 Լյարդի տոքսիկ ախտահարում

Ներառյալ՝

- դեղորայքային
 - լյարդի իդիոսինկրատիկ (անկանխատեսելի) հիվանդություն
 - լյարդի տոքսիկ (կանխատեսելի) հիվանդություն

Թունավոր նյութը նույնականացնելու անհրաժեշտության դեպքում կիրառվում է արտաքին պատճառների լրացուցիչ ծածկագիր (Գլուխ XX):

Բացառությամբ՝

- լյարդի ալկոհոլային հիվանդության (K70.-)
- Բադ-Վիարիի (Budd-Chiari) համախտանիշի (I82.0)
- K71.0 Լյարդի թունավոր ախտահարման՝ խոլեստազով
խոլեստազ՝ հեպատոցիտների վնասումով
«Մաքուր» խոլեստազ
- K71.1 Լյարդի թունավոր (տոքսիկ) ախտահարում՝ լյարդային մեռուկով (նեկրոզով)
Դեղամիջոցներով պայմանավորված լյարդային անբավարարություն (սուր, քրոնիկ)

- K71.2 Սուր հեպատիտի տեսքով ընթացող լյարդի թունավոր (տոքսիկ) ախտահարում
- K71.3 Քրոնիկ պերսիստող հեպատիտի տեսքով ընթացող լյարդի թունավոր (տոքսիկ) ախտահարում
- K71.4 Քրոնիկ բլթակային հեպատիտի տեսքով ընթացող լյարդի թունավոր (տոքսիկ) ախտահարում
- K71.5 Քրոնիկ ակտիվ հեպատիտի տեսքով ընթացող լյարդի թունավոր (տոքսիկ) ախտահարում
 - Լյուպոիդ հեպատիտի տեսքով ընթացող լյարդի թունավոր (տոքսիկ) ախտահարում
- K71.6 Լյարդի թունավոր (տոքսիկ) ախտահարում հեպատիտի տեսքով՝ այլ դասերում չդասակարգված
- K71.7 Լյարդի թունավոր (տոքսիկ) ախտահարում՝ լյարդի ֆիբրոզով և ցիռոզով
- K71.8 Լյարդի թունավոր ախտահարում՝ լյարդի այլ խանգարումների պատկերով
 - օջախային հանգուցային հիպերպլազիա
 - լյարդային գրանուլոմաներ
 - լյարդի պելիոզ (peliosis hepatis)
 - լյարդի վենոսկլյուզիվ հիվանդություն
- K71.9 Լյարդի թունավոր ախտահարում՝ չճշտված

K72 Լյարդի անբավարարություն՝ այլ դասերում չդասակարգված Ներառյալ՝

Լյարդային

- լյարդային կոման՝ ԱՀՃ
- էնցեֆալոպաթիան՝ ԱՀՃ
- հեպատիտ՝

- սուր
- սրընթաց (ֆուլմինանտային)
- չարորակ

} այլ դասերում չդասակարգված լյարդի անբավարարությամբ

Լյարդի (բջիջների) նեկրոզը՝ լյարդային անբավարարությամբ

Լյարդի դեղին ատրոֆիան կամ լյարդի դիստրոֆիան

Բացառությամբ՝

ալկոհոլային լյարդային անբավարարության (K70.4)

լյարդային անբավարարությամբ բարդացող՝

- վիժման, արտարգանդային կամ մոլյարային հղիության (O00-O07 008.8)
- հղիության, ծննդաբերության և հետծննդաբերական շրջանի (O26.6) ինչպես նաև՝

պտղի և նորածնի դեղնուկի (P55-P59)

վիրուսային հեպատիտի (B15-B19)՝

գույզորդված լյարդի տոքսիկ ախտահարմամբ (K71.1)

K72.0 Սուր և ենթասուր լյարդային անբավարարություն

K72.1 Քրոնիկ լյարդային անբավարարություն

K72.9 Լյարդային անբավարարություն՝ չճշտված

K73 Քրոնիկ հեպատիտ՝ այլ դասերում չդասակարգված Բացառությամբ՝

հեպատիտների (քրոնիկ)՝

- ալկոհոլային (K70.1)
- դեղորայքային (K71.-)
- գրանուլոմատոզ (K75.3) այլ դասերում չդասակարգված

- ռեակտիվ ոչ սպեցիֆիկ (K75.2)
- վիրուսային (B15-B19)

K73.0 Քրոնիկ պերիտոնոզ հեպատիտ՝ այլ դասերում չդասակարգված

K73.1 Քրոնիկ բլթակային հեպատիտ՝ այլ դասերում չդասակարգված

K73.2 Քրոնիկ ակտիվ հեպատիտ՝ այլ դասերում չդասակարգված

Լյուպոիդ հեպատիտ՝ այլ դասերում չդասակարգված

K73.8 Քրոնիկ այլ հեպատիտներ՝ այլ դասերում չդասակարգված

K73.9 Քրոնիկ հեպատիտ՝ չճշտված

K74 Լյարդի ֆիբրոզ և ցիռոզ

Բացառությամբ՝

լյարդի ալկոհոլային ֆիբրոզի (K70.2)

լյարդի սրտածին սկլերոզի (K76.1)

լյարդի ցիռոզի

- ալկոհոլային (K70.3)
- բնածին (P78.8)

լյարդի թունավոր հիվանդությամբ (K71.7)

K74.0 Լյարդի ֆիբրոզ

K74.1 Լյարդի սկլերոզ

K74.2 Լյարդի ֆիբրոզ՝ զուգակցված լյարդի սկլերոզի հետ

K74.3 Առաջնային լեղային (բիլիար) ցիռոզ

Քրոնիկ ոչ թարախային դեստրուկտիվ խոլանգիտ

K74.4 Երկրորդային լեղային (բիլիար) ցիռոզ

K74.5 Լեղային (բիլիար) ցիռոզ՝ չճշտված

K74.6 Լյարդի այլ և չճշտված ցիռոզ՝

- ԱՀՃ
- կրիպտոզեն
- խոշոր հանգուցային (մակրոնոդուլյար)
- մանր հանգուցային (միկրոնոդուլյար)
- խառը
- պորտալ
- պոստնեկրոտիկ (հետմեռուկային)

K75 Լյարդի բորբոքային այլ հիվանդություններ

Բացառությամբ՝

քրոնիկ հեպատիտ (K73.-)

հեպատիտներ՝

- սուր կամ ենթասուր (K72.0)
- վիրուսային (B15.-B19.)

լյարդի թունավոր ախտահարման (K71.-)

K75.0 Լյարդի արքցես (թարախակույտ)

- ԱՀՃ
- խոլանգիտային
- հեմատոզեն
- լիմֆոզեն
- պիլեֆլեբիտիկ

Բացառությամբ՝

լյարդի ամեոբային արքցեսի (A06.4)

առանց լյարդի արքցեսի խոլանգիտի (K83.0)

- առանց լյարդի արսցեսի պիլեֆլեբիտի (K75.1)
- K75.1 Դռներակի ֆլեբիտ
 - Պիլեֆլեբիտ
- Բացառությամբ՝**
 - լյարդի պիլեֆլեբիտային արսցեսի (K75.0)
- K75.2 Ոչ սպեցիֆիկ ռեակտիվ հեպատիտ
- K75.3 Գրանուլոմատոզ հեպատիտ՝ այլ դասերում չդասակարգված
- K75.4 Աուտոիմուն հեպատիտ
- K75.8 Լյարդի բորբոքային ճշտված այլ հիվանդություններ
 - Ոչ ալկոհոլային ստեատոհեպատիտ (NASH)
- K75.9 Լյարդի բորբոքային հիվանդություն՝ չճշտված
 - Հեպատիտ՝ ԱՀՃ

K76 Լյարդի այլ հիվանդություններ

Բացառությամբ՝

- լյարդի ալկոհոլային հիվանդության (K70.-)
- լյարդի ամիլոիդ կազմափոփոխության (E85.-)
- լյարդի կիստոզ հիվանդության (քնածին) (Q44.6)
- լյարդային երակի թրոմբոզի (I82.0)
- հեպատոմեգալիայի՝ ԱՀՃ (R16.0)
- դռներակի թրոմբոզի (I81)
- լյարդի թունավոր (տոքսիկ) ախտահարման (K71.-)
- K76.0 Լյարդի ճարպային կազմափոփոխություն (դեգեներացիա)՝ այլ դասերում չդասակարգված
 - Լյարդի ոչ ալկոհոլային ճարպային հիվանդություն (NAFLD)

Բացառությամբ՝

- լյարդի ոչ ալկոհոլային ստեատոհեպատիտի (NASH)
- K76.1 Լյարդում քրոնիկ պասիվ արյան կանգ
 - Կարդիոգեն (սրտածին)
 - ցիռոզ (այսպես կոչված)
 - սկլերոզ

} Լյարդի

- K76.2 Լյարդի կենտրոնաբլթային հեմոռագիկ մեռուկ (նեկրոզ)

Բացառությամբ՝

- լյարդային անբավարարությամբ լյարդի մեռուկի (K72.-)
- K76.3 Լյարդի ինֆարկտ
- K76.4 Լյարդի պելիոզ
 - Լյարդային անգիոմատոզ
- K76.5 Լյարդի երակախցանման (վենոսկլյուզիոն) հիվանդություններ

Բացառությամբ՝

- Բադ-Կիարիի (Budd-Chiari) համախտանիշի (I82.0)
- K76.6 Պորտալ հիպերտենզիա
- K76.7 Հեպատոռենալ համախտանիշ

Բացառությամբ՝

- ծննդաբերությունից հետո առաջացող համախտանիշի (O90.4)
- K76.8 Լյարդի այլ ճշտված հիվանդություններ
 - Լյարդի օջախային հանգուցավոր հիպերպլազիա
 - Հեպատոպտոզ
 - Լյարդի հասարակ բուշտ (կիստա)
- K76.9 Լյարդի հիվանդություն՝ չճշտված

K77* Լյարդի ախտահարումներ՝ այլ դասերում դասակարգված հիվանդությունների ժամանակ

K77.0* Լյարդի ախտահարումներ՝ այլ դասերում դասակարգված վարակիչ և մակաբուծային հիվանդությունների ժամանակ
Հեպատիտ՝

- ցիտոմեգալովիրուսային (B25.1†)
- հերպեսային (herpes simplex) (B00.8†)
- տոքսոպլազմային (B58.1†)

K77.8* Լյարդի ախտահարումներ՝ առաջացած այլ դասերում դասակարգված հիվանդությունների ժամանակ

Լյարդի գրանուլոմաներ առաջացած՝

- բերիլիոզի ժամանակ (J63.2†)
- սարկոիդոզի ժամանակ (D86.8†)

ԼԵՂԱՊԱՐԿԻ, ԼԵՂՈՒՂԻՆԵՐԻ ԵՎ ԵՆԹԱՍԱՄՈՔՍԱՅԻՆ ԳԵՂՁԻ ՀԻՎԱՆԴՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ (K80-K87)

K80 Լեղապարային հիվանդություն (խոլելիթիզ)

K80.0 Լեղապարկի քարեր՝ սուր խոլեցիստիտով

K80.2 դասում նշված ցանկացած վիճակ՝ սուր խոլեցիստիտով

K80.1 Լեղապարկի քարեր՝ այլ խոլեցիստիտով

K80.2 դասում նշված ցանկացած վիճակ՝ խոլեցիստիտով (քրոնիկ)

խոլեցիստիտ խոլելիթիզով՝ ԱՀՃ

K80.2 Լեղապարկի քարեր՝ առանց խոլեցիստիտի
խոլելիթիզ

Լեղապարկային խիթ (կրկնվող)

Ներմղված լեղային քար՝

- լեղապարկային ծորանի
- լեղապարկի

} չճշտված կամ առանց
խոլեցիստիտի

K80.3 Լեղածորանի քարեր՝ խոլանգիտով

K80.5 դասում նշված ցանկացած վիճակ՝ խոլանգիտով

K80.4 Լեղածորանի քարեր՝ խոլեցիստիտով

K80.5 դասում նշված ցանկացած վիճակ՝ խոլեցիստիտով

K80.5 Լեղածորանի քարեր՝ առանց խոլանգիտի կամ խոլեցիստիտի

- Խոլեդոխոլիթիզ
- Լեղային քար (ներմղված)՝
 - լեղածորանի՝ ԱՀՃ
 - ընդհանուր լեղածորանի
 - լյարդային ծորանի
- Ինչպես նաև՝ լյարդային՝
 - խոլելիթիզ
 - խիթ (կրկնվող)

} չճշտված կամ առանց
խոլանգիտի կամ խոլեցիստիտի

K80.8 Խոլելիթիզի այլ ձևեր

K81 Խոլեցիստիտ

Բացառությամբ՝

խոլեիթիազով ուղեկցվողի (K80.-)

K81.0 Սուր խոլեցիստիտ

Լեղապարկի արսցես (թարախակույտ)

Անգիոխոլեցիստիտ

Խոլեցիստիտ՝

- էմֆիզեմատոզ (սուր)
- գանգրենոզ
- թարախային

} առանց քարի

Լեղապարկի էմպիեմա

Լեղապարկի գանգրենա (փտախտ)

K81.1 Քրոնիկ խոլեցիստիտ

K81.8 Խոլեցիստիտի այլ ձևեր

K81.9 Խոլեցիստիտ՝ չճշտված

K82 Լեղապարկի այլ հիվանդություններ

Բացառությամբ՝

լեղապարկի ռենտգենաբանական հետազոտության ժամանակ

լեղապարկի կոնտրաստավորման բացակայության (R93.2)

հետխոլեցիստէկտոմիկ համախտանիշի (K91.5)

K82.0 Լեղապարկի խցանում՝

- օկլյուզիա (խցանում)
- նեղացում
- ստրիկտուրա

} Լեղապարկային ծորանի կամ
լեղապարկի առանց քարի

Բացառությամբ՝

լեղաքարային հիվանդության (K80.-)

K82.1 Լեղապարկի ջրգողություն

Լեղապարկի մուկոցելե

K82.2 Լեղապարկի թափածակում

Լեղապարկային ծորանի կամ Լեղապարկի պատռվածք

K82.3 Լեղապարկի խուղակ

- Խոլեցիստոկոլիկ
- Խոլեցիստոդուոդենալ

} խուղակ

K82.4 Լեղապարկի խոլեստերոզ

Ելակ հիշեցնող Լեղապարկ («Ելակային Լեղապարկ»)

K82.8 Լեղապարկի ճշտված այլ հիվանդություններ

- Կպումներ
- Ատրոֆիա
- Բուշտ
- Դիսկինեզիա
- Գերած
- Չգործող Լեղապարկ
- Խոց

} Լեղապարկային ծորանի կամ
լեղապարկի

K82.9 Լեղապարկի հիվանդություններ՝ չճշտված

K83 Լեղապարկի ուղիների այլ հիվանդություններ

Բացառությամբ՝

թվարկված վիճակների, որոնք վերաբերում են

- Լեղապարկին (K81-K82)

- լեղապարկի ծորանին (K81-K82)

հետխոլեցիստէկտոմիկ համախտանիշի (K91.5)

K83.0 Խոլանգիտ՝

- ԱՀՃ
- վերել
- առաջնային
- ռեցիդիվոլ (կրկնվոլ)
- սկլերոզացնող
- երկրորդային
- ստենոզացնող
- թարախային

Բացառությամբ՝

լյարդի խոլանգիտային արքցեսի (թարախակույտի) (K75.0)

խոլեդոխոլիթիազով ուղեկցվող խոլանգիտի (K80.3-K80.4)

քրոնիկ ոչ թարախային դեստրուկտիվ խոլանգիտի (K74.3)

K83.1 Լեղածորանի խցանում

- օկյուզիա (խցանում)
- նեղացում
- ստրիկտուրա

} լեղածորանի՝ առանց քարի

Բացառությամբ՝

խոլելիթիազով ուղեկցվողի (K80.-)

K83.2 Լեղածորանի թափածակում

Լեղածորանի պատովածք

K83.3 Լեղածորանի խուղակ

խոլեդոխոլոդենալ ֆիստուլա

K83.4 Օդիի (Oddi) սեղմանի սպազմ

K83.5 Լեղային բուշտ

K83.8 Լեղուղիների ճշտված այլ հիվանդություններ

- Կպումներ
- Ատրոֆիա
- Գերաճ (հեպերտրոֆիա)
- Խոց

} լեղածորանի

K83.9 Լեղուղիների հիվանդություն՝ չճշտված

K85 Սուր պանկրեատիտ

Ենթաստամոքսային գեղձի արքցեստ

Ենթաստամոքսային գեղձի նեկրոզը՝

- սուր
- վարակային

Պանկրեատիտը՝

- ԱՀՃ
- սուր (կրկնվոլ)
- հեմոռագիկ
- ենթասուր
- թարախային

K85.0 Իդիոպաթիկ սուր պանկրեատիտ

K85.1 Լեղային (բիլիար) սուր պանկրեատիտ

Լեղաքարային պանկրեատիտ

K85.2 Ալկոհոլային սուր պանկրեատիտ

- K85.3 Դեղորայքային սուր պանկրեատիտ
Դեղորայքը նույնականացնելու անհրաժեշտության դեպքում կիրառվում է արտաքին պատճառների լրացուցիչ ծածկագիր (Գլուխ XX):
- K85.8 Այլ սուր պանկրեատիտներ
K85.9 Սուր պանկրեատիտ՝ չճշտված

K86 Ենթաստամոքսային գեղձի այլ հիվանդություններ
Բացառությամբ՝

- Ենթաստամոքսային գեղձի ֆիբրոկիստոզի (E84-)
Ենթաստամոքսային գեղձի կղզյակային քջիջների ուռուցքի (D13.7)
պանկրեատիկ ստեատոռեայի (K90.3)
- K86.0 Քրոնիկ պանկրեատիտ՝ ալկոհոլային ծագման (էթիոլոգիայի)
K86.1 Այլ քրոնիկ պանկրեատիտներ՝
- ԱՀՃ
 - վարակային
 - կրկնվող
 - ռեցիդիվող
- K86.2 Ենթաստամոքսային գեղձի բուշտ
K86.3 Ենթաստամոքսային գեղձի կեղծ բուշտ
K86.8 Ենթաստամոքսային գեղձի այլ ճշտված հիվանդություններ

- Ատրոֆիա (ապաճում)
 - Քարեր
 - Ցիռոզ
 - Ֆիբրոզ
- } Ենթաստամոքսային գեղձի

- Ենթաստամոքսային գեղձի՝
- ինֆանտիլիզմ
 - նեկրոզ
 - ԱՀՃ
 - ասեպտիկ
 - ճարպային

K86.9 Ենթաստամոքսային գեղձի հիվանդություններ՝ չճշտված

K87* Լեղապարկի, լեղուղիների և ենթաստամոքսային գեղձի ախտահարումներ՝ այլ դասերում դասակարգված հիվանդությունների ժամանակ

- K87.0* Լեղապարկի և լեղուղիների ախտահարում՝ այլ դասերում դասակարգված հիվանդությունների ժամանակ
K87.1* Ենթաստամոքսային գեղձի ախտահարում՝ այլ դասերում դասակարգված հիվանդությունների ժամանակ
Ցիտոմեգալովիրուսային պանկրեատիտ (B25.2†)
Պանկրեատիտ՝ խոզուկի ժամանակ (B26.3†)

ՄԱՐՍՈՂԱԿԱՆ ՕՐԳԱՆՆԵՐԻ ԱՅԼ ՀԻՎԱՆԴՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ
(K90-K93)

K90 Աղիներում ներծծման խանգարումներ
Բացառությամբ՝

ստամոքսաղիքային վիրաբուժական միջամտության հետևանքով առաջացած խանգարումների (K91.2)

K90.0 Յելիակիա

Գլյուտենազգայուն էնտերոպաթիա
Իդիոպաթիկ ստեատոռեա (ճարպահոսություն)
Ոչ տրոպիկական սպրու (աֆտա)

K90.1 Տրոպիկական սպրու (աֆտա)

Սպրու՝ ԱՀՃ
Տրոպիկական ստեատոռեա

K90.2 Կույր գալարի համախտանիշ՝ այլ դասերում չդասակարգված

Բացառությամբ՝

կույր գալարի համախտանիշի՝ այդ թվում բնածին (Q43.8)
հետվիրահատական (K91.2)

K90.3 Պանկրեատիկ ստեատոռեա (ճարպահոսություն)

K90.4 Ներծծման խանգարումներ՝ պայմանավորված անհատական անտանելիությամբ՝
այլ դասերում չդասակարգված

- ածխաջրերի
- ճարպի
- սպիտակուցի
- օսլայի նկատմամբ

Բացառությամբ՝

գլյուտենազգայուն էնտերոպաթիայի (K90)
կաթնաշաքարի (լակտոզայի) անտանելիության (E73.-)

K90.8 Աղիներում ներծծման այլ խանգարումներ

Ուիպլի (Whipple) հիվանդություն (M14.8*)

K90.9 Աղիների ներծծման խանգարումներ՝ չճշտված

***K91 Բժշկական միջամտությունից հետո առաջացած մարսողական օրգանների
խանգարումներ՝ այլ դասերում չդասակարգված***

Բացառությամբ՝

ստամոքսաղիճաղիքային խոցի (K28.-)
ճառագայթային՝

- գաստրոէնտերիտի (K52.0)
- կոլիտի (K52.0)
- պրոկտիտի (K62.7)

K91.0 Փսխում՝ ստամոքսաղիքային ուղու վիրաբուժական միջամտությունից հետո

K91.1 «Վիրահատված ստամոքսի» համախտանիշեր

- դեմպինգ
- պոստգաստրէկտոմիկ
- պոստվագոտոմիկ

K91.2 Հետվիրահատական ներծծման խանգարումներ՝ այլ դասերում չդասակարգված

Հետվիրահատական կույր գալարի համախտանիշ

Բացառությամբ՝

ներծծման խանգարման

- մեծահասակների մոտ ոսկրափափկության (օստեոմալյացիայի) (M83.2)
- հետվիրահատական օստեոպորոզի (M81.3)

K91.3 Հետվիրահատական աղիքային անանցանելիություն

K91.4 Կոլոնոստոմայի և էնտերոստոմայի անբավարարություն

K91.5 Հետխոլեցիստէկտոմիկ համախտանիշ

K91.8 Մարսողական օրգանների այլ խանգարումներ՝ առաջացած բժշկական
գործողություններից հետո՝ այլ դասերում չդասակարգված

K91.9 Մարսողական օրգանների խանգարումներ՝ բժշկական գործողությունից հետո՝
չճշտված

K92 Մարսողական օրգանների այլ հիվանդություններ

Բացառությամբ՝

նորածնի մոտ ստամոքսաղիքային արյունահոսության (P54.0-P54.3)

K92.0 Արյունային փսխում

K92.1 Մելենա

Բացառությամբ՝

կղանքում թաքնված արյան (R19.5)

K92.2 Ստամոքսաղիքային արյունահոսություն՝ չճշտված

Արյունահոսություն՝

- ստամոքսային՝ ԱՀԾ
- աղիքային՝ ԱՀԾ

Բացառությամբ՝

սուր հեմոռագիկ գաստրիտի (K29.0)

հետանցքից և ուղիղ աղիքից արյունահոսության (K62.5)

պեպտիկ խոցի ժամանակ արյունահոսության (K25.-K28.)

K92.8 Մարսողական օրգանների այլ ճշտված հիվանդություններ

K92.9 Մարսողական օրգանների հիվանդություններ՝ չճշտված

***K93* Մարսողական այլ օրգանների ախտահարումներ՝ այլ դասերում
դասակարգված հիվանդությունների ժամանակ***

K93.0* Աղիների, որովայնամզի և միջլնդերքի ավշային հանգույցների
տուբերկուլյոզային ախտահարումներ (A18.3†)

Բացառությամբ՝

տուբերկուլյոզային պերիտոնիտի (K67.3*)

K93.1* Մեգակլոլոն՝ առաջացած Շագասի (Chagas) հիվանդության ժամանակ (B57.3†)

K93.8* Մարսողական օրգանների ճշտված այլ ախտահարումներ՝ այլ
դասերում դասակարգված հիվանդությունների ժամանակ

**ԳԼՈՒԽ XII ՄԱՇԿԻ ԵՎ ԵՆԹԱՄԱՇԿԱՅԻՆ ԲՋՋԱՆՔԻ ՀԻՎԱՆԴՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ
(ԷԼ00 - ԷԼ99) (L00 - L99)**

Բացառությամբ՝

Պերինատալ շրջանում առաջացող որոշ վիճակների (P00-P96)
Որոշ վարակային և մակաբուժային հիվանդությունների (A00-B99)
հղիության, ծննդաբերության և հետծննդաբերական շրջանի
բարդությունների (O00-O99)
դեֆորմացիաներ և քրոմոսոմային խանգարումների (Q00-Q99)
ներզատական համակարգի հիվանդությունների, սնուցման և
նյութափոխանակության խանգարումների (E00-E90)
վնասվածքների, թունավորումների և արտաքին պատճառների ազդեցության
որոշ այլ հետևանքների (S00-T98)
լիպոմեղանոտիկ ռետիկուլոզի (I89.8)
նորագոյացությունների (C00-D48)
կլինիկական և լաբորատոր հետազոտություններով հայտնաբերված
ախտանիշերի, հատկանիշների և նորմայից շեղումների, այլ դասերում
չդասակարգված (R00-R99)
շարակցական հյուսվածքի համակարգային խանգարումների (M30-M36)

Սույն գլուխը ներառում է հետևյալ բաժինները՝

L00-L08 Մաշկի և ենթամաշկային բջջանքի վարակներ
L10-L14 Բշտիկային (բուլյոզ) խանգարումներ
L20-L30 Դերմատիտ և էկզեմա
L40-L45 Պապուլոսկվամոզ խանգարումներ
L50-L54 Եղնջացան և էրիթեմա
L55-L59 Մաշկի և ենթամաշկային բջջանքի հիվանդություններ կապված ճառագայթման
հետ
L60-L75 Մաշկի հավելումների հիվանդություններ
L80-L99 Մաշկի և ենթամաշկային բջջանքի այլ հիվանդություններ

Աստղանշված են հետևյալ դասերը՝

L14* Մաշկի բշտիկային (բուլյոզ) խանգարումներ այլ դասերում դասակարգված
հիվանդությունների ժամանակ
L45* Պապուլոսկվամոզ խանգարումներ այլ դասերում դասակարգված
հիվանդությունների ժամանակ
L54* Էրիթեմա այլ դասերում դասակարգված հիվանդությունների ժամանակ
L62* Եղունգների փոփոխություններ այլ դասերում դասակարգված հիվանդությունների
ժամանակ
L86* Կերատոդերմիաներ այլ դասերում դասակարգված հիվանդությունների
ժամանակ
L99* Մաշկի և ենթամաշկային բջջանքի այլ խանգարումներ այլ դասերում
դասակարգված հիվանդությունների ժամանակ

**ՄԱՇԿԻ ԵՎ ԵՆԹԱՄԱՇԿԱՅԻՆ ՀՅՈՒՍՎԱԾՔԻ ՎԱՐԱԿՆԵՐ
(L00-L08)**

Վարակիչ գործոնի նույնականացման անհրաժեշտության դեպքում կիրառվում է լրացուցիչ ծածկագիր (B95-B97):

Բացառությամբ՝

- տիկնակլունձի (H00.0)
- վարակային մաշկաբորբի (L30.3)

I գլխում դասակարգված մաշկի տեղային բնույթի այնպիսի վարակների, ինչպիսիք են՝

- էրիզիպելասը (A46)
- էրիզիպելոիդը (A26.-)
- հերպեսվիրուսային (herpes simplex) վարակը (B00.-)
- հերպեսվիրուսային (herpes simplex) վարակը

անոգենիտալ վարակը (A60.-)

- հպավարակիչ մոլլուսկը (B08.1)
- միկոզները (B35-B49)
- ոջլոտությունը, տզային և այլ բնույթի վարակներ (B85-B89)
- վիրուսային գորտնուկները (B07)
- պաննիկուլիտներ՝
 - ԱՀՃ (M79.3)
 - կարմիր գայլախտ (L93.2)
 - պարանոցի (M54.0)
 - Վեբեր-Կրիսչենի կրկնվող (M35.6)

ուտիճը՝

- ԱՀՃ (K13.0)
- կանդիդոզի արդյունքում զարգացած (B37.-)
- ռիբոֆլավինի անբավարարության արդյունքում զարգացած (E53.0)
- թարախածին գրանուլոման (L98.0)
- գոտևորող որքինը (B02.-)

L00 Մաշկի ստաֆիլոկոկային ախտահարման համախտանիշ

Ներառյալ՝

նորածինների բշտախտը

Ռիտտերի հիվանդությունը (մաշկի ստաֆիլոկոկային ախտահարման համախտանիշ)

Բացառությամբ՝

Լայելի վերնամաշկային թունավոր նեկրոլիզի (L51.2)

L01 Իմպետիզո

Բացառությամբ՝

հերպեսանման իմպետիզոյի (L40.1)

նորածինների բշտախտի (L00)

L01.0 Իմպետիզո (ցանկացած տեղակայման)

Բոքհարտի իմպետիզո

L01.1 Այլ մաշկախտերի իմպետիզինացում

L02 Մաշկի արքցես (թարախակույր), ֆուրունկուլ և կարբունկուլ

Ներառյալ՝

ֆուրունկուլը

ֆուրունկուլոզը

Բացառությամբ՝

- հետանցքի և ուղիղ աղու շրջանի արքցեսի (K61.-)
- արտաքին սեռական օրգանների արքցեսի՝
 - կանանց (N76.4)
 - տղամարդկանց (N48.2, N49.-)

L02.0 Դեմքի արքցես (թարախակույտ), ֆուրունկուլ և կարբունկուլ Բացառությամբ՝

- արտաքին ականջի (H60.0)
- կուպերի (H00.0)
- գլխի ցանկացած մասի (բացի դեմքից) (L02.8)
- արցունքային
 - գեղձի (H04.0)
 - ուղիների (H04.3)
- բերանի (K12.2)
- քթի (J34.0)
- ակնակապիճների (H05.0)
- ենթակզակի (K12.2)

L02.1 Պարանոցի շրջանի արքցես, ֆուրունկուլ և կարբունկուլ

L02.2 Իրանի շրջանի արքցես, ֆուրունկուլ և կարբունկուլ՝

- որովայնի պատի
- մեջքի (հետույքից բացի ցանկացած հատված)
- կրծքավանդակի
- աճուկային հատվածի
- շեքի
- պորտի հատվածներում

Բացառությամբ՝

- կաթնագեղձերի (N61)
- կոնքագոտու (L02.4)
- նորածնի պորտաբորբի (P38)

L02.3 Հետույքի արքցես, ֆուրունկուլ և կարբունկուլ

Հետույքային շրջանի արքցես, ֆուրունկուլ և կարբունկուլ

Բացառությամբ՝

պիլոնիդալ (մազաբունոցային) բշտի (կիստայի) արքցեսով (L05.0)

L02.4 Վերջույթների արքցես, ֆուրունկուլ և կարբունկուլ

- անութափոսերի
- ազդրերի
- ուսագոտու

L02.8 Այլ տեղակայմամբ արքցես, ֆուրունկուլ և կարբունկուլ

- գլխի (դեմքից բացի ցանկացած հատված)
- գանգամաշկի

L02.9 Չճշտված տեղակայմամբ արքցես, ֆուրունկուլ և կարբունկուլ

Ֆուրունկուլոզ՝ ԱՀՃ

L03 Ցեյուլիտ

Ներառյալ՝

սուր ավշաանոթաբորբ

Բացառությամբ՝

- ֆլեգմոնան
- ուղիղ աղու և հետանցքի շրջանի (K61.-)

- արտաքին լսողական ուղու (H60.1)
- արտաքին սեռական օրգանների ցեյուլիտի՝
 - կանանց (N76.4)
 - տղամարդկանց (N48.2, N49.-)
- կոպի (H00.0)
- արցունքային համակարգի (H04.3)
- բերանի (K12.2)
- քթի (J34.0)

Վելսի էոզիմոֆիլային ցեյուլիտի (L98.3)

Սուրճի տենդային նեյտրոֆիլային մաշկախտի (L98.2)

Ենթասուր քրոնիկ ավշանոթաբորբի (I89.1)

L03.0 Ձեռքի և ոտնաթաթի մատների ցեյուլիտ՝

եղունգների վարակներ

օնիխիաներ

պարօնիխիաներ

պերիօնիխիաներ

L03.1 Վերջույթների այլ հատվածների ցեյուլիտ՝

անութափոսերի

ազդրերի

ուսագոտու

L03.2 Դեմքի ցեյուլիտ

L03.3 Իրանի ցեյուլիտ՝

որովայնի պատի

մեջքի (ցանկացած հատված)

կրծքավանդակի

աճուկային հատվածի

շեքի

պորտի

Բացառությամբ՝

նորածնի պորտաբորբի (P38)

L03.8 Այլ տեղակայմամբ ցեյուլիտ՝

գլխի (դեմքից բացի ցանկացած հատված)

գանգամաշկի

L03.9 Ցեյուլիտ՝ չճշտված

L04 Սուր լիմֆադենիտ

Ներառյալ՝

- ավշային հանգույցի սուր արքցեսը (թարախակույտը)
- սուր լիմֆադենիտը՝ բացառությամբ միջընդերքայինի
- ցանկացած ավշաանոթաբորբի՝ բացառությամբ միջընդերքային

Բացառությամբ՝

հանգույցների մեծացման (R59.-)

մարդու իմունային անբավարարության վիրուսի (ՄԻԱՎ) կողմից հարուցվածի՝ արտահայտված գեներալիզացված (համատարածուն) լիմֆադենոպաթիային (B23.1)

լիմֆադենիտի՝

- ԱՀՃ (I88.9)
- քրոնիկ կամ ենթասուր, բացառությամբ միջընդերքայինի (I88.1)
- միջընդերքային, ոչ յուրահատուկ (I88.0)

L04.0 Դեմքի, գլխի, պարանոցի սուր լիմֆադենիտ

L04.1 Իրանի սուր լիմֆադենիտ

L04.2 Վերին վերջույթների սուր լիմֆադենիտ՝
անութափոսերի
ուսագոտու

L04.3 Ստորին վերջույթների սուր լիմֆադենիտ՝
ազդրերի

L04.8 Այլ տեղակայմամբ սուր լիմֆադենիտ

L04.9 Սուր լիմֆադենիտ՝ չճշտված

L05 Մազաբունոցային (պիլոնիդալ) բուշտ (կիստա)

Ներառյալ՝

խուղակը (ֆիստուլա)

պոչուկային կամ մազաբունոցային խոռոչը (սինուս)

L05.0 Մազաբունոցային բուշտ՝ արքցեսով (թարախակույտով)

L05.9 Մազաբունոցային բուշտ՝ առանց արքցեսի
Մազաբունոցային բուշտ՝ ԱՀՃ

L08 Մաշկի և ենթամաշկային հյուսվածքի տեղային այլ վարակներ

L08.0 Մաշկի թարախաբշտիկային հիվանդություններ (պիոդերմիա)
Դերմատիտներ

- թարախակավոլ (պուրուլենտ)
- նեխային (սեպտիկ)
- թարախային (սուպպուրատիվ)

Բացառությամբ՝

գանգրենային (փտախտային) պիոդերմիայի (L88)

L08.1 Էրիթրազմա

L08.8 Մաշկի և ենթամաշկային հյուսվածքի տեղային այլ ճշտված վարակներ

L08.9 Մաշկի և ենթամաշկային հյուսվածքի տեղային վարակներ չճշտված

ԲՇՏԱՅԻՆ ԽԱԽՏՈՒՄՆԵՐ

(L10-L14)

Բացառությամբ՝

բարորակ քրոնիկ ընտանեկան պեմֆիգոսի (<եյլի-<եյլիի հիվանդություն)
(Q82.8)

մաշկի այրվածքանման ստաֆիլոկոկային համախտանիշի (L00)

վերնամաշկային թունավոր նեկրոլիզի (Լայելլի համախտանիշ) (L51.2)

L10 Բշտախտ (պեմֆիգոս)

Բացառությամբ՝

նորածինների բշտախտի (pemphigus neonatorum) (L00)

L10.0 Հասարակ բշտախտ (pemphigus vulgaris)

L10.1 Աճական բշտախտ (pemphigus vegetans)

L10.2 Թերթանման բշտախտ (pemphigus foliaceus)

L10.3 Բրազիլական բշտախտ

L10.4 Էրիթեմային բշտախտ

Սենիր-Աշերի համախտանիշ

- L10.5 Դեղամիջոցներով մակաձված բշտախտ
- Դեղամիջոցի նույնականացման անհրաժեշտության դեպքում կիրառվում է արտաքին պատճառների լրացուցիչ ծածկագիր (Գլուխ XX):
- L10.8 Բշտախտի այլ ձևեր
- L10.9 Բշտախտ չճշտված

L11 Ականթոլիզային այլ ախտահարումներ

- L11.0 Ձեռքերովի ֆոլիկուլային կերատոզ
- Բացառությամբ՝**
Դարյե-Ուայթի բնածին ֆոլիկուլային կերատոզի (Q82.8)
- L11.1 Գրովերի վաղանցիկ ականթոլիտիկ մաշկախտ
- L11.8 Ականթոլիտիկ ճշտված այլ ախտահարումներ
- L11.9 Ականթոլիտիկ չճշտված ախտահարումներ

L12 Պեմֆիգոիդ

- Բացառությամբ՝**
հղիների հերպեսի (O26.4)
հերպեսանման իմպետիզոզի (L40.1)
- L12.0 Բշտային պեմֆիգոիդ
- L12.1 Սպիացող պեմֆիգոիդ
Լորձաթաղանթների բարորակ պեմֆիգոիդ
- L12.2 Երեխաների քրոնիկ բշտային հիվանդություններ
Պատանեկան հերպեսանման մաշկաբորբ (դերմատիտ)
- L12.3 Ձեռքերովի բշտային էպիդերմոլիզ
- Բացառությամբ՝**
բնածին բշտային էպիդերմոլիզի (Q81.-)
- L12.8 Այլ պեմֆիգոիդ
- L12.9 Պեմֆիգոիդ՝ չճշտված

L13 Բշտային այլ փոփոխություններ

- L13.0 Հերպեսանման մաշկաբորբ
Դյուրինգի հիվանդություն
- L13.1 Ենթաեղջրային թարախաբշտային մաշկաբորբ
Սնեդդոն-Ուիլկինսոնի հիվանդություն
- L13.8 Բշտային այլ ճշտված փոփոխություններ
- L13.9 Բշտային չճշտված փոփոխություններ

L14* Մաշկի բշտային աշխատարումներ այլ դասերում դասակարգված հիվանդությունների ժամանակ

**ՄԱՇԿԱԲՈՐԲ ԵՎ ԷԿԶԵՄԱ
(L20-L30)**

Ծանոթություն:

Այս բաժնում «մաշկաբորբ» և «էկզեմա» տերմիններն օգտագործվում են որպես փոխարինելի հոմանիշներ:

Բացառությամբ՝

- մանկական քրոնիկ գրանուլոմային հիվանդության (D71)
 - մաշկաբորբի
 - չոր մաշկի (L85.3)
 - արհեստական (L98.1)
 - գանգրենային (փտախտային) (L88)
 - հերպեսանման (L13.0)
 - շուրջբերանային (L71.0)
 - կանգային (I83.1-I83.2) հատվածների
- ճառագայթման հետ կապված մաշկի և ենթամաշկային հյուսվածքի հիվանդությունների (L55-L59)

L20 Ատոպիկ մաշկաբորբ

Բացառությամբ՝

սահմանափակ նեյրոդերմիտի (L28.0)

L20.0 Բենյերի քորպտիկ

L20.8 Ատոպիկ այլ մաշկաբորբեր

Էկզեմա՝

- բեկանելի՝ այլ դասերում չդասակարգված
- մանկական սուր կամ քրոնիկ
- բնածին (ալերգիկ)

Նեյրոդերմիտ՝

- ատոպիկ
- տարածուն

L20.9 Այլ դասերում չդասակարգված ատոպիկ մաշկաբորբեր՝ չճշտված

L21 Սեբորեային մաշկաբորբ

Բացառությամբ՝

վարակիչ մաշկաբորբի (L30.3)

L21.0 Գլխի սեբորեա

L21.1 Մանկական սեբորեային մաշկաբորբ

L21.8 Սեբորեային այլ մաշկաբորբ

L21.9 Սեբորեային մաշկաբորբ՝ չճշտված

L22 Բարորային մաշկաբորբ

Ներառյալ՝

Բարորային

- էրիթեման
 - ցանը
- բարորային փսորիազանման ցանը

Բացառությամբ՝

ալերգիայի՝ ԱՀՃ (T78.4)

մաշկի և ենթամաշկային հյուսվածքի՝ ճառագայթմամբ պայմանավորված հիվանդությունների

L23 Ալերգիկ հպումային մաշկաբորբ

Ներառյալ՝

ալերգիկ հպումային էկզեման

Բացառությամբ՝

- ալերգիայի՝ ԱՀՃ (T78.4)

- մաշկաբորբերի՝ ԱՀՃ (L30.9)
- հպումային՝ ԱՀՃ (L25.9)
- բարուրային (L22)
- ներքին ընդունման նյութերից առաջացած (L27.-)
- կոպի (H01.1)
- հպումային գրգռող (L24.-)
- շուրջբերանային (L71.0)

արտաքին ականջի էկզեմայի (H60.5)

մաշկի և ենթամաշկային հյուսվածքի՝ ճառագայթմամբ պայմանավորված հիվանդությունների (L55-L59)

L23.0 Մետաղների կողմից մակածված ալերգիկ հպումային մաշկաբորբ

Քրոմի կողմից մակածված

Նիկելի կողմից մակածված

L23.1 Կաչուն նյութերով պայմանավորված ալերգիկ հպումային մաշկաբորբ

L23.2 Գեղարարական միջոցներով պայմանավորված ալերգիկ հպումային մաշկաբորբ

L23.3 Արտաքին դեղամիջոցներով պայմանավորված ալերգիկ հպումային մաշկաբորբ

Դեղամիջոցի նույնականացման անհրաժեշտության դեպքում կիրառվում է լրացուցիչ ծածկագիր (Գլուխ XX):

Բացառությամբ՝

դեղամիջոցներով պայմանավորված ալերգիայի՝ ԱՀՃ (T88.7)

դեղամիջոցների ընդունումից զարգացած մաշկաբորբի (L27.0-L27.1)

L23.4 Ներկանյութերով պայմանավորված ալերգիկ հպումային մաշկաբորբ

L23.5 Քիմիական այլ նյութերով պայմանավորված ալերգիկ հպումային մաշկաբորբ

ցեմենտով

միջատասպաններով

սինթետիկ նյութերով

ռետինե նյութերով

L23.6 Սննդանյութերի հետ շփման արդյունքում զարգացող ալերգիկ հպումային

մաշկաբորբ

Բացառությամբ՝

սննդի ընդունմամբ պայմանավորված մաշկաբորբի (L27.2)

L23.7 Բույսերի ազդեցությամբ պայմանավորված ալերգիկ հպումային մաշկաբորբ

(բացի սննդայինից)

L23.8 Այլ նյութերով պայմանավորված ալերգիկ հպումային մաշկաբորբ

L23.9 Չճշտված պատճառներից զարգացած ալերգիկ հպումային մաշկաբորբ

Ալերգիկ հպումային էկզեմա՝ ԱՀՃ

L24 Գրգռված հպումային մաշկաբորբ

Ներառյալ՝

գրգռված հպումային էկզեման

Բացառությամբ՝

- ալերգիայի՝ ԱՀՃ (T78.4)
- մաշկաբորբերի՝ ԱՀՃ(L30.9)
- ալերգիկ հպումային (L23.-)
- հպումային՝ ԱՀՃ (L25.9)
- բարուրային (L22)
- ներքին ընդունման նյութերից զարգացած (L27.-)
- կոպի (H01.1)
- շուրջբերանային (L71.0)

արտաքին ականջի էկզեմայի (H60.5)
ճառագայթմամբ պայմանավորված մաշկի և ենթամաշկային հյուսվածքի
հիվանդությունների (L55-L59)

L24.0 Լվացող նյութերից առաջացած գրգռված հպումային մաշկաբորբ

L24.1 Յուղերից և քսանյութերից առաջացած գրգռված հպումային մաշկաբորբ

L24.2 Լուծիչներից առաջացած գրգռված հպումային մաշկաբորբ

Ներառյալ՝

- քլորակիրը
- ցիկլոհեքսանը
- եթերը
- գլիկոլը
- հիդրոկարբոնը
- կետոնը

L24.3 Գեղարարական միջոցներից առաջացած գրգռված հպումային մաշկաբորբ

L24.4 Դեղամիջոցներից՝ մաշկի հետ շփման արդյունքում առաջացած գրգռված
հպումային մաշկաբորբ

Դեղամիջոցի նույնականացման անհրաժեշտության դեպքում կիրառվում է լրացուցիչ
ծածկագիր (Գլուխ XX):

Բացառությամբ՝

դեղամիջոցներից առաջացած ալերգիայի՝ ԱՀՃ (T88.7)

դեղամիջոցների ընդունումից առաջացած մաշկաբորբի (L27.0-L27.1)

L24.5 Այլ քիմիական նյութերից առաջացած գրգռված հպումային մաշկաբորբ
ցեմենտից

միջատասպաններից

L24.6 Սննդամթերքից՝ մաշկի հետ շփման արդյունքում առաջացած գրգռված
հպումային մաշկաբորբ

Բացառությամբ՝

սննդի ընդունումից առաջացած մաշկաբորբի (L27.2)

L24.7 Բույսերից առաջացած գրգռված հպումային մաշկաբորբ (բացառությամբ
սննդային բույսերի)

L24.8 Այլ գործոններով պայմանավորված գրգռված հպումային մաշկաբորբ

L24.9 Չճշտված պատճառներից առաջացած, գրգռված հպումային ներկանյութերից
մաշկաբորբ

Գրգռված հպումային էկզեմա՝ ԱՀՃ

L25 Հպումային չճշտված մաշկաբորբ

Ներառյալ՝

չճշտված հպումային էկզեման

Բացառությամբ՝

- ալերգիայի՝ ԱՀՃ (T78.4)
- մաշկաբորբերի՝ ԱՀՃ (L30.9)
- ալերգիկ հպումային (L23.-)
- ներքին ընդունման նյութերից զարգացած (L27.-)
- կոպի (H01.1)
- գրգռված հպումային (L24.-)
- շուրջբերանային (L71.0)

արտաքին ականջի էկզեմայի (H60.5)

ճառագայթմամբ պայմանավորված մաշկի և ենթամաշկային հյուսվածքի
հիվանդությունների (L55-L59)

L25.0 Գեղարարական միջոցներից առաջացած հպումային չճշտված մաշկաբորբ

L25.1 Դեղամիջոցներից՝ մաշկի հետ շփման արդյունքում առաջացած հպումային մաշկաբորբ՝ չճշտված

Դեղամիջոցի նույնականացման անհրաժեշտության դեպքում կիրառվում է լրացուցիչ ծածկագիր (Գլուխ XX):

Բացառությամբ՝

դեղամիջոցներից առաջացած ալերգիկ ռեակցիայի՝ ԱՀՃ (T88.7)

դեղամիջոցների ընդունումից առաջացած մաշկաբորբի (L27.0-L27.1)

L25.2 Ներկանյութերից առաջացած չճշտված հպումային մաշկաբորբ

L25.3 Քիմիական այլ նյութերից առաջացած հպումային մաշկաբորբ՝ չճշտված ցեմենտից

միջատասպաններից

L25.4 Սննդամթերքից՝ մաշկի հետ նրանց շփումից առաջացած չճշտված հպումային մաշկաբորբ

Բացառությամբ՝

սննդի ընդունումից առաջացած մաշկաբորբի (L27.2)

L25.5 Բույսերից առաջացած չճշտված հպումային մաշկաբորբ (բացառությամբ սննդային բույսերից)

L25.8 Այլ նյութերից առաջացած հպումային մաշկաբորբ՝ չճշտված

L25.9 Անհայտ ծագման հպումային մաշկաբորբ՝ չճշտված

մասնագիտական մաշկաբորբ՝ ԱՀՃ

մասնագիտական էկզեմա՝ ԱՀՃ

L26 Էքսֆոլիատիվ մաշկաբորբ

Բացառությամբ՝

Հերբայի որքինի

Ռիտտերի հիվանդության (L00)

L27 Տարբեր նյութերի ներքին ընդունումից առաջացած մաշկաբորբ

Բացառությամբ՝

դեղորայքի՝ ԱՀՃ (T88.7)

սննդի նկատմամբ ռեակցիայի, բացառությամբ մաշկաբորբի (T78.0-T78.1)

ալերգիկ ռեակցիայի՝ ԱՀՃ (T78.4)

հպումային մաշկաբորբի (L23-L25)

դեղորայքային ռեակցիայի

- ֆոտոալերգիկ ռեակցիայի (L56.1)

- ֆոտոտոքսիկ ռեակցիայի (L56.0)

եղնջայտուցի (L50.-)

L27.0 Դեղամիջոցներից և պատրաստուկներից առաջացած մաշկի գեներալիզացված (համատարածուն) ցանավորում

Դեղամիջոցի նույնականացման անհրաժեշտության դեպքում կիրառվում է լրացուցիչ ծածկագիր (Գլուխ XX):

L27.1 Դեղամիջոցներից և պատրաստուկներից առաջացած մաշկի օջախային ցան

Դեղամիջոցի նույնականացման անհրաժեշտության դեպքում կիրառվում է լրացուցիչ ծածկագիր (Գլուխ XX):

L27.2 Սննդի ընդունումից առաջացած մաշկաբորբ

Բացառությամբ՝

սննդամթերքի՝ մաշկի հետ շփման հետևանքով ծագած մաշկաբորբի (L23.6, L24.6, L25.4)

L27.8 Տարատեսակ նյութերի ներքին ընդունման արդյունքում առաջացած մաշկաբորբ
L27.9 Նյութերի ներքին ընդունումից առաջացած մաշկաբորբ՝ չճշտված

L28 Հասարակ քրոնիկ որքին և քորպտիկ

L28.0 Հասարակ քրոնիկ որքին
Սահմանափակ նեյրոդերմիտ
Որքին՝ ԱՀՃ
L28.1 Հանգուցային քորպտիկ
L28.2 Այլ քորպտիկ
Քորպտիկ՝ ԱՀՃ
Հեբրայի
Միտիս
հանգուցիկային եղնջայտուց

L29 Քոր

Բացառությամբ՝

նյարդային քերծվածքների (L98.1)
հոգեծին քորի (F45.8)
L29.0 Հետանցքի քոր
L29.1 Ամորձապարկի քոր
L29.2 Վուլվայի քոր
L29.3 Հետանցքի և սեռական օրգանների շոջանի քոր՝ չճշտված
L29.8 Այլ քոր
L29.9 Քոր՝ չճշտված

L30 Այլ մաշկաբորբեր

Բացառությամբ՝

- Մաշկաբորբի՝
հպումային (L23 - L25)
չոր մաշկի (L85.3)
- մանր վահանիկային պարափսորիազի (L41.3)
- կանգային մաշկաբորբի (I83.1- I83.2)

L30.0 Դրամանման մաշկաբորբ
L30.1 Դիսհիդրոզ (պոմֆոլիկս)
L30.2 Մաշկի գերզգայունություն
Կանդիդիտ
Դերմատոֆիտիդ
Էկզեմատիդ
L30.3 Վարակիչ մաշկաբորբ
Վարակիչ էկզեմատիդ մաշկաբորբ
L30.4 Էրիթեմային շփաբորբ
L30.5 Սպիտակ որքին
L30.8 Ճշտված այլ մաշկաբորբեր
L30.9 Մաշկաբորբեր՝ չճշտված
էկզեմա՝ ԱՀՃ

**ՀԱՆԳՈՒՑԻԿԱԹԵՓԱՅԻՆ ԱԽՏԱՀԱՐՈՒՄՆԵՐ
(L40-L45)**

L40 Փտորիագ

- L40.0 Հասարակ փտորիագ
 - Դրամանման
 - Վահանիկային
- L40.1 Համընդհանրացված թարախաբշտային փտորիագ
 - Հերպեսանման
 - Ջումբուշի հիվանդություն
- L40.2 Հալոպպոյի կայուն ակրոդերմատիտ
- L40.3 Ափերի և ներբանների պուստուլոզ
- L40.4 Կաթիլանման փտորիագ
- L40.5* Հողախտային փտորիագ (M07.0- M07.3*, M09.0*)
- L40.8 Այլ փտորիագ
 - Ծալիչ մակերեսների փտորիագ
- L40.9 Փտորիագ՝ չճշտված

L41 Պարափտորիագ

Բացառությամբ՝

անոթային ատրոֆիկ պոլիլոդերմիայի (L94.5)

- L41.0 Լիխենոիդ և սուր ջրծաղկանման որքին
 - Մուխայի-Հաբերմաննի հիվանդություն
- L41.1 Լիխենոիդ քրոնիկ որքին
- L41.2 Լիմֆոմատոիդ պապուլոզ
- L41.3 Մանր վահանիկային պարափտորիագ
- L41.4 Խոշոր վահանիկային պարափտորիագ
- L41.5 Ցանցանման պարափտորիագ
- L41.8 Այլ պարափտորիագ
- L41.9 Պարափտորիագ՝ չճշտված

L42 Ժիբերի վարդագույն որքին

L43 Կարմիր տափակ որքին

Բացառությամբ՝

մազային տափակ որքինի (L66.1)

- L43.0 Կարմիր տափակ հիպերտրոֆիկ որքին
- L43.1 Կարմիր տափակ բշտային որքին
- L43.2 Դեղորայքից առաջացած որքինանման ռեակցիա
Դեղամիջոցի նույնականացման անհրաժեշտության դեպքում կիրառվում է լրացուցիչ ծածկագիր (Գլուխ XX):
- L43.3 Կարմիր տափակ ենթասուր (ակտիվ) որքին
 - Արևադարձային տափակ որքին
- L43.8 Կարմիր տափակ այլ որքին
- L43.9 Կարմիր տափակ որքին՝ չճշտված

L44 Հանգուցիկաթեփային այլ ախտահարումներ

- L44.0 Կարմիր մազային թեփատու որքին
- L44.1 Փայլուն որքին

- L44.2 Գծային որքին
- L44.3 Կարմիր ուլունքանման որքին
- L44.4 Մանկական հանգուցիկային ակրոդերմատիտ (Ջանոտտի-Կրոստի համախտանիշ)
- L44.8 Ճշտված հանգուցիկաթեփային այլ ախտահարումներ
- L44.9 Հանգուցիկաթեփային փոփոխություններ՝ չճշտված

L45* Հանգուցիկաթեփային ախտահարումներ այլ դասերում դասակարգված հիվանդությունների ժամանակ

**ԵՂՆՋԱՅՏՈՒՑ ԵՎ ԿԱՐՄՐԱՄԱՇԿՈՒԹՅՈՒՆ (ԵՐԻԹԵՄԱ)
(L50-L54)**

Բացառությամբ՝

- Լայմի հիվանդության (A69.2)
- Ռոզացեայի (L71.-)

L50 Եղնջայտուց

Բացառությամբ՝

- ալերգիկ հպումային մաշկաբորբի (L23.-)
- անգիոնևրոտիկ այտուցի (T78.3)
- ժառանգական անգիոնևրոտիկ այտուցի (E84.1)
- Կվինկեի այտուցի (T78.3)
- եղնջայտուցի՝
 - հսկայական (T78.3)
 - նորածինների (P83.8)
 - հանգուցիկային (L28.2)
 - գունային (Q82.2)
 - շիճուկային (T80.6)
 - արևային այտուցների (L56.3)

L50.0 Ալերգիկ եղնջայտուց

L50.1 Իդիոպաթիկ եղնջայտուց

L50.2 Եղնջայտուց ցածր կամ բարձր ջերմաստիճանից առաջացած

L50.3 Դերմատոգրաֆիական եղնջայտուց

L50.4 Թրթռումային (վիբրացիոն) եղնջայտուց

L50.5 Խոլիներգիկ եղնջայտուց

L50.6 Հպումային եղնջայտուց

L50.8 Այլ եղնջայտուց

եղնջայտուց՝

- քրոնիկ
- պարբերաբար կրկնվող

L50.9 Եղնջայտուց՝ չճշտված

L51 Բազմաձև էրիթեմա

L51.0 Ոչ բշտային բազմաձև էրիթեմա

L51.1 Բշտային բազմաձև էրիթեմա

Ստիվենս-Ջոնսոնի համախտանիշ

L51.2 Թունավոր վերնամաշկային նեկրոլիզ (Լայելի)

- L51.8 Այլ բազմաձև էրիթեմա
- L51.9 Բազմաձև էրիթեմա՝ չճշտված

L52 Հանգուցային էրիթեմա

L53 էրիթեմային այլ վիճակներ

Բացառությամբ՝

էրիթեմայի՝

- այրվածքային (L59.0)
- մաշկի՝ արտաքին գործոնների հետ հպումից առաջացած էրիթեմայի (L23 - L25)
- շփաբորբի (L30.4)

L53.0 Թունավոր էրիթեմա

Թունավոր նյութի նույնականացման անհրաժեշտության դեպքում կիրառվում է լրացուցիչ ծածկագիր (Գլուխ XX):

Բացառությամբ՝

նորածինների թունավոր էրիթեմայի (P83.1)

L53.1 Կենտրոնախոցային օղակաձև էրիթեմա

L53.2 Եզրային (մարգինալ) էրիթեմա

L53.3 Քրոնիկ ձևավոր այլ էրիթեմա

L53.8 Ճշտված էրիթեմային այլ վիճակներ

L53.9 էրիթեմային այլ վիճակներ՝ չճշտված

L54* էրիթեմա այլ դասերում դասակարգված հիվանդությունների ժամանակ

L54.0* Սուր հողային ռևմատիզմի ժամանակ զարգացող եզրային (մարգինալ) էրիթեմա (I00†)

L54.8* էրիթեմա այլ դասերում դասակարգված այլ հիվանդությունների ժամանակ առաջացող եզրային (մարգինալ) էրիթեմա սուր հողային ռևմատիզմի ժամանակ

**ՄԱՇԿԻ ԵՎ ԵՆԹԱՄԱՇԿԱՅԻՆ ՀՅՈՒՍՎԱԾՔԻ՝ ԱԽՏԱՀԱՐՈՒՄՆԵՐ
ՊԱՅՄԱՆԱՎՈՐՎԱԾ ՃԱՌԱԳԱՅԹՄԱՄԲ
(L55-L59)**

L55 Արևային այրվածք

L55.0 Առաջին աստիճանի արևային այրվածք

L55.1 Երկրորդ աստիճանի արևային այրվածք

L55.2 Երրորդ աստիճանի արևային այրվածք

L55.8 Արևային այլ այրվածք

L55.9 Արևային այրվածք՝ չճշտված

L56 Մաշկի այլ սուր փոփոխություններ ուլտրամանուշակագույն ճառագայթման արդյունքում

L56.0 Դեղորայքային ֆոտոտոքսիկ ռեակցիա

Դեղամիջոցի նույնականացման անհրաժեշտության դեպքում կիրառվում է լրացուցիչ ծածկագիր (Գլուխ XX):

- L56.1 Դեղորայքային ֆոտոալերգիկ ռեակցիա
Դեղամիջոցի նույնականացման անհրաժեշտության դեպքում կիրառվում է լրացուցիչ ծածկագիր (Գլուխ XX):
- L56.2 Լուսահպումային (ֆոտոկոնտակտային) մաշկաբորբ
- L56.3 Արևային եղնջայտուց
- L56.4 Լուսային բազմաձև ցան
- L56.8 Մաշկի՝ ուլտրամանուշակագույն ճառագայթմամբ մակածված այլ ճշտված սուր փոփոխություններ
- L56.9 Մաշկի՝ ուլտրամանուշակագույն ճառագայթմամբ մակածված, չճշտված սուր փոփոխություններ

L57 Մաշկի փոփոխություններ՝ մակածված չիոնիզացնող ճառագայթման քրոնիկ ազդեցությամբ

- L57.0 Արևային (ֆոտոքիմիական) կերատոզ
Կերատոզներ՝ ԱՀՃ
- ծերունական
 - արևային
- L57.1 Արևային (ֆոտոքիմիական) ռետիկուլոիդ
- L57.2 Ծոծրակի (պարանոցի) ռոմբաձև մաշկ
- L57.3 Սիվատտի պոլիկլոդերմիա
- L57.4 Մաշկի ծերունական ատրոֆիա (թառամ մաշկ)
Ծերունական էլաստոզ
- L57.5 Արևային (ֆոտոքիմիական) գրանուլոմա
- L57.8 Մաշկի այլ փոփոխություններ՝ մակածված չիոնիզացնող ճառագայթման քրոնիկ ազդեցությամբ
Ֆերմերի մաշկ
Նավաստու մաշկ
արևային մաշկաբորբ
- L57.9 Մաշկի չճշտված փոփոխություններ՝ մակածված չիոնիզացնող ճառագայթման քրոնիկ ազդեցությամբ

L58 Ճառագայթային մաշկաբորբ

- L58.0 Ճառագայթային սուր մաշկաբորբ
- L58.1 Ճառագայթային քրոնիկ մաշկաբորբ
- L58.9 Ճառագայթային չճշտված մաշկաբորբ

L59 Մաշկի և ենթամաշկային հյուսվածքի՝ ճառագայթման հետ կապված այլ հիվանդություններ

- L59.0 Այրվածքային էրիթեմա (dermatitis ab igne)
- L59.8 Մաշկի և ենթամաշկային հյուսվածքի՝ ճառագայթման հետ կապված այլ ճշտված հիվանդություններ
- L59.9 Մաշկի և ենթամաշկային հյուսվածքի՝ ճառագայթման հետ կապված չճշտված հիվանդություններ

**ՄԱՇԿԻ ՀԱՎԵԼՈՒՄՆԵՐԻ ՀԻՎԱՆԴՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ
(L60-L75)**

Բացառությամբ՝

արտաքին ծածկույթների բնածին անկանոնությունները (արատները) (Q84.-)

L60 Եղունգների

Բացառությամբ՝

գնդասեղանման եղունգների (R68.3)

օնիխիայի և պարօնիխիայի (L03.0)

L60.0 Ներաճող եղունգ

L60.1 Օնիխոլիզ

L60.2 Օնիխոգրիֆոզ

L60.3 Օնիխոդիստրոֆիա

L60.4 Բոի գծեր

L60.5 Դեղին եղունգի համախտանիշ

L60.8 Եղունգների այլ հիվանդություններ

L60.9 Եղունգների հիվանդություններ՝ չճշտված

L62* Եղունգների ախտահարումներ՝ այլ դասերում դասակարգված հիվանդությունների ժամանակ

L62.0* Պախիդերմոպերիոստոզի ժամանակ զարգացող գնդասեղանման եղունգ՝ (M89.4†)

L62.8* Եղունգների՝ ախտահարումները այլ դասերում դասակարգված այլ հիվանդությունների ժամանակ

L63 Օջախային մազաթափություն

L63.0 Գլխի համապարփակ (տոտայ) մազաթափություն

L63.1 Համատարած (ունիվերսալ) մազաթափություն

L63.2 Օֆիազ (եզրային ժապավենաձև մազաթափություն)

L63.8 Օջախային այլ մազաթափություն

L63.9 Օջախային մազաթափություն՝ չճշտված

L64 Անդրոգենային մազաթափություն

Ներառյալ՝

արական տիպի ճաղատությունը

L64.0 Դեղամիջոցներով մակաձված անդրոգենային մազաթափություն

Դեղամիջոցի նույնականացման անհրաժեշտության դեպքում կիրառվում է լրացուցիչ ծածկագիր (Գլուխ XX):

L64.8 Անդրոգենային այլ մազաթափություն

L64.9 Անդրոգենային չճշտված մազաթափություն

L65 Սպիական փոփոխությունների չհանգեցնող այլ մազաթափություն

Ախտահարող դեղամիջոցի նույնականացման անհրաժեշտության դեպքում կիրառվում է լրացուցիչ ծածկագիր (Գլուխ XX):

Բացառությամբ՝

տրիխոտիլոմանիայի (F63.3)

L65.0 Թելոգենային մազաթափություն

- L65.1 Անագենային մազաթափություն
- L65.2 Մուցինային մազաթափություն
- L65.8 Սպիական փոփոխությունների չհանգեցնող այլ ճշտված մազաթափություն
- L65.9 Սպիական փոփոխությունների չհանգեցնող մազաթափություն՝ չճշտված
Մազաթափություն՝ ԱՀՃ

L66 Սպիացնող մազաթափություն

- L66.0 Պսևոպելլադա
- L66.1 Տափակ մազային որքին
Ֆոլիկուլյար մազային որքին
- L66.2 Մազաթափող ֆոլիկուլիտ
- L66.3 Գլխի թարախակալող պերիֆոլիկուլիտ
- L66.4 Ուլերիթեմային ցանցաձև սպիացնող ֆոլիկուլիտ
- L66.8 Սպիացնող այլ մազաթափություն
- L66.9 Սպիացնող մազաթափություն՝ չճշտված

L67 Մազերի ցողունի և գույնի շեղումներ

Բացառությամբ՝

- ուլունքանման մազերի (Q84.1)
- օղակաձև մազերի (Q84.1)
- թելոգենային մազաթափության (L65.0)

- L67.0 Հանգուցային տրիխոտեքսիս
- L67.1 Մազերի գույնի փոփոխություն
Ալևոր մազեր
Վաղաժամ ճերմակած մազեր
Ալլագույն մազեր
Պոլիոգիս՝
 - ԱՀՃ
 - Ձեռքբերովի, օջախային
- L67.8 Մազերի ցողունի և գույնի այլ անկանոնություններ
Փխրուն մազեր
- L67.9 Մազերի ցողունի և գույնի անկանոնություններ՝ չճշտված

L68 Հիպերտրիխոզ

Ներառյալ՝

- չափազանց մազակալումը

Բացառությամբ՝

- բնածին հիպերտրիխոզի (Q84.2)
- մշտական աղվամազերի (լանուզո) (Q84.2)

- L68.0 Հիրսուտիզմ
Դեղամիջոցի նույնականացման անհրաժեշտության դեպքում կիրառվում է լրացուցիչ ծածկագիր (Գլուխ XX):
- L68.1 Փնջային մազերի ձեռքբերովի հիպերտրիխոզ
Խախտման հանգեցրած դեղամիջոցի նույնականացման անհրաժեշտության դեպքում կիրառվում է լրացուցիչ ծածկագիր (Գլուխ XX), եթե պատճառը դեղամիջոցն է:
- L68.2 Տեղային հիպերտրիխոզ
- L68.3 Պոլիտրիխիա
- L68.8 Այլ հիպերտրիխոզ

L68.9 Հիպերտրիխոզ՝ չճշտված

**L70 Կորյակներ
Բացառությամբ՝**

Կելոիդային կորյակների (L73.0)

L70.0 Հասարակ կորյակներ

L70.1 Գնդաձև կորյակներ

L70.2 Ջրծաղկանման կորյակներ

Կորեկանման մեռուկային կորյակներ

L70.3 Արևադարձային կորյակներ

L70.4 Մանկական կորյակներ

L70.5 Երիտասարդ աղջիկների քերծվածքային կորյակներ

L70.8 Այլ կորյակներ

L70.9 Կորյակներ՝ չճշտված

L71 Ռոզացեա (վարդագույն կորյակներ)

L71.0 Շուրջբերանային մաշկաբորբ

Խախտման հանգեցրած դեղամիջոցի նույնականացման անհրաժեշտության դեպքում կիրառվում է լրացուցիչ ծածկագիր (Գլուխ XX), եթե պատճառը դեղամիջոցն է:

L71.1 Ռինոֆիմա

L71.8 Այլ ռոզացեա

L71.9 Ռոզացեա՝ չճշտված

L72 Մաշկի և ենթամաշկային հյուսվածքի ֆոլիկուլային բշտեր (կիստաներ)

L72.0 Վերնամաշկային բուշտ

L72.1 Տրիխիլեմալ բուշտ

մազային բուշտ

ճարպային բուշտ

L72.2 Բազմակի ստեատոցիստոմա

L72.8 Մաշկի և ենթամաշկային հյուսվածքի ֆոլիկուլային այլ բշտեր

L72.9 Մաշկի և ենթամաշկային հյուսվածքի ֆոլիկուլային այլ բշտեր՝ չճշտված

L73 Մազային ֆոլիկուլների այլ ախտահարումներ

L73.0 Կելոիդային կորյակներ

L73.1 Մորուքի մազերի պսևդոֆոլիկուլիտ

L73.2 Թարախային հիդրադենիտ

L73.8 Մազային ֆոլիկուլների այլ ճշտված հիվանդություններ

L73.9 Մազային ֆոլիկուլների հիվանդություններ՝ չճշտված

**L74 Մերուկրին (էկրին) քրտնագեղձերի ախտահարումներ
Բացառությամբ՝**

հիպերհիդրոզի (R61.-)

L74.0 Կարմիր քրտնխաշ

L74.1 Բյուրեղային քրտնխաշ

L74.2 Խորը քրտնխաշ

Արևադարձային քրտնխաշ

- L74.3 Քրտնագեղձի չճշտված հիվանդություն
- L74.4 Անհիդրոզ
 - Հիպոհիդրոզ
- L74.8 Մերոկրին քրտնագեղձերի այլ հիվանդություններ
- L74.9 Մերոկրին քրտնարտադրության ախտահարումներ՝ չճշտված
 - Քրտնագեղձերի գործունեության խախտում՝ ԱՀՃ

L75 Ապոկրին քրտնագեղձերի հիվանդություններ
Բացառությամբ՝

- դիսհիդրոզի (պոմֆոլիքսը) (L30.1)
- թարախային հիդրադենիտի (L73.2)
- L75.0 Բրոմհիդրոզ
- L75.1 Քրոմհիդրոզ
- L75.2 Ապոկրին քրտնխաշ
 - Ֆոքս-Ֆորդայսի հիվանդություն
- L75.8 Ապոկրին քրտնագեղձերի այլ հիվանդություններ
- L75.9 Ապոկրին քրտնագեղձերի ախտահարում չճշտված

ՄԱՇԿԻ ԵՎ ԵՆԹԱՄԱՇԿԱՅԻՆ ՀՅՈՒՍՎԱԾՔԻ ԱՅԼ ՀԻՎԱՆԴՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ
(L80-L99)

L80 Վիպրիլիզո

L81 Գունակավորման այլ խախտումներ

Բացառությամբ՝

- «Բնածին խալի»՝ ԱՀՃ (Q82.5)
- Նևուսի՝ (տե՛ս այբբենական ցուցիչը)
- Պելյոց-Ջիգերսի համախտանիշի (Q85.8)
- L81.0 Հետբորբոքային գունակավորում
- L81.1 Խլոազմա
- L81.2 Պեպեններ
- L81.3 «Կաթով սուրճ» նրբերանգի բծեր
- L81.4 Մելանինային այլ գերգունակավորում
 - Լենտիգո
- L81.5 Լեյկոդերմա՝ այլ դասերում չդասակարգված
- L81.6 Մելանինի թերսինթեզով պայմանավորված այլ խախտումներ
- L81.7 Գերգունակավորված կարմիր մաշկախտ
 - Օձագալար անգիոմա
- L81.8 Գերգունակավորված ԱՀՃ
 - արդուկային գունակավորումը
 - գունակավորումը՝ տատուավորման արդյունքում
- L81.9 Գերգունակավորված խախտումներ՝ չճշտված

L82 Սերորեային կերպրոզ

Ներառյալ՝

- Սև հանգուցիկային մաշկախտը
- Լեզեր-Տրելատի հիվանդությունը

L83 Սև ականթոզ

Ներառյալ՝

ցանցաձև և միաձուլվող ռետիկուլոզ

L84 Կոշտուկներ և կոշտուկանման գոյացություններ

Ներառյալ՝

կոշտուկները (կալուսը)

կոշտուկանման գոյացությունները (կլավուսը)

L85 Վերնամաշկային այլ հաստացումներ

Բացառությամբ՝

մաշկի գերաճային ախտահարումների (L91.-)

L85.0 Ձեռքբերովի իխթիոզ

Բացառությամբ՝

բնածին իխթիոզի (Q80.-)

L85.1 Ձեռքբերովի ափաներբանային կերատոզի (կերատոդերմիա)

Բացառությամբ՝

ափաներբանային ժառանգական կերատոզի (Q82.8)

L85.2 Կետային կերատոզ (ափաներբանային)

L85.3 Մաշկի քսերոզ

Ներառյալ՝

չոր մաշկային մաշկաբորբը

L85.8 Վերնամաշկային այլ ճշտված հաստացումներ

Ներառյալ՝

մաշկային եղջյուրը

L85.9 Վերնամաշկային չճշտված հաստացումներ

Ներառյալ՝

ֆոլիկուլային կերատոզը

Քսերոդերման

Վիտամին A «Ա»-ի անբավարարության արդյունքում զարգացած չորությունը (E50.8)

L86* Կերատոդերմիաներ՝ այլ դասերում դասակարգված հիվանդությունների ժամանակ

L87 Անդրվերմաշկային էլիմինացիոն փոփոխություններ

Բացառությամբ՝

օղակաձև գրանուլոմայի (թափածակված) (L92.0)

L87.0 Ֆոլիկուլային և հարֆոլիկուլային մաշկ ներթափանցող կերատոզ (Կիրլեի հիվանդություն)

ֆոլիկուլային թափածակված հիպերկերատոզը

L87.1 Ռեակտիվ թափածակող կոլագենոզ

L87.2 Օձագալար թափածակող էլաստոզ

L87.8 Անդրվերմաշկային թափածակող խախտումներ

L87.9 Անդրվերմաշկային թափածակող չճշտված խախտումներ

L88 Գանգրենոզ պիոդերմիա

L89 Պառկելախոց

Ներառյալ՝

պանկելախոցը
գիպսի օգտագործման արդյունքում զարգացող խոցը

Բացառությամբ՝

սնուցողական պանկելախոցի՝ արգանդի պարանոցի շրջանում (N86)

L89.0 Պանկելախոց և ճնշման ենթակա հատվածներում զարգացող խոց՝ առաջին շրջանում

Խոցը բաց մաշկին արտահայտվում է հստակ գծագրված կարմիր, իսկ մուգ մաշկին՝ կարմիր, երկնագույն կամ մանուշակագույն նրբերանգների օջախների առաջացումով՝ առանց մաշկի ամբողջականության խախտման

Այս շրջանում գործընթացը սահմանափակվում է միայն էրիթեմայով

L89.1 Պանկելախոց և ճնշման ենթակա հատվածներում զարգացող խոց՝ զարգացման երկրորդ շրջանում

Պանկելախոց, որն արտահայտվում է

- էռոզիայով
- բշտերով
- մաշկի ամբողջականության խախտմամբ՝ էպիդերմիսի կամ դերմայի ընդգրկումով
- մաշկի ամբողջականության խախտմամբ՝ ԱՀՃ

L89.2 Պանկելախոց և ճնշման ենթակա հատվածներում զարգացող խոց՝ զարգացման երրորդ շրջանում

Մաշկի ամբողջականության խախտումն արտահայտվում է ենթամաշկային ճարպային բջջանքի վնասումով կամ նեկրոզով՝ հասնելով մինչև փակեղները

L89.3 Պանկելախոց և ճնշման ենթակա հատվածներում զարգացող խոց՝ զարգացման չորրորդ շրջանում

Մաշկի ամբողջականության խախտումն արտահայտվում է մկանների, ոսկրերի և հարակից կառույցների (աճառային հյուսվածք, ջլաբունոցներ և այլն) նեկրոզով

L89.9 Պանկելախոց և ճնշման ենթակա հատվածներում զարգացող խոց՝ չճշտված
Պանկելախոց և ճնշման ենթակա հատվածներում զարգացող խոց՝ առանց զարգացման շրջանի մասին հիշատակելու՝ չճշտված

L90 Մաշկի ապրոֆիկ խախտումներ

L90.0 Սկլերոատրոֆիկ որքին

Բացառությամբ՝

կանանց (N90.4) և տղամարդկանց (N48.0) արտաքին սեռական օգանների սկլերոտիկ որքինի

L90.1 Շվանինգեր-Բուցցիի անետոդերմիա

L90.2 Յադասսոն-Պելլիցարիի անետոդերմիա

L90.3 Պագինիի և Պիերինիի անետոդերմիա

L90.4 Քրոնիկ ապաճական ակրոդերմատիտ

L90.5 Մաշկի թելքախտ (ֆիբրոզ) և սպիացում

Ներառյալ՝

սերտաճած սպին

ցիկատրիքսը

ձևախեղող սպին

սպին՝ ԱՀՃ

Բացառությամբ՝

գերաճական սպիի (L91.0)

կելոիդային սպիի (L91.0)

- L90.6 Ատրոֆիկ բծեր
- L90.8 Մաշկի այլ ատրոֆիկ խախտումներ
- L90.9 Մաշկի ատրոֆիկ խախտումներ՝ չճշտված

L91 Մաշկի հիպերտրոֆիկ խախտումներ

L91.0 Հիպերտրոֆիկ մաշկ

Ներառյալ՝

կելոիդային մաշկը

կելոիդը

Բացառությամբ՝

կելոիդային կորյակների (L73.0)

սպին՝ ԱՀՃ (L90.5)

L91.8 Մաշկի այլ հիպերտրոֆիկ խախտումներ

L91.9 Մաշկի հիպերտրոֆիկ խախտումներ՝ չճշտված

L92 Մաշկի և ենթամաշկային հյուսվածքի գրանուլոմային փոփոխություններ

Բացառությամբ՝

արևային գրանուլոմայի (L57.5)

L92.0 Գրանուլոմա օղակաձև

Ներառյալ՝

թափածակող օղակաձև գրանուլոման

L92.1 Լիպոիդային նեկրոբիոզ՝ այլ դասերում չդասակարգված

Բացառությամբ՝

դիաբետի հետ զուգակցված նեկրոբիոզի (E10- E14)

L92.2 Դեմքի գրանուլոմա (մաշկի էոզիմոֆիլային գրանուլոմա)

L92.3 Իրանի՝ մաշկի և ենթամաշկային բջջանքի արտաքին գրանուլոմա

L92.8 Մաշկի և ենթամաշկային բջջանքի այլ գրանուլոմային փոփոխություններ

L92.9 Մաշկի և ենթամաշկային բջջանքի չճշտված գրանուլոմային փոփոխություններ

L93 Կարմիր գայլախտ

Դեղամիջոցի նույնականացման անհրաժեշտության դեպքում (դեղորայքածին ձևերի ժամանակ) կիրառվում է արտաքին պատճառների լրացուցիչ ծածկագիր (Գլուխ XX), եթե պատճառը դեղամիջոցն է:

Բացառությամբ՝

Գայլախտի հետևյալ տեսակների՝

- խոցային (A18.4)
- հասարակ (A18.4)

սկլերոդերմիայի (M34.-)

համակարգային կարմիր գայլախտի (M32.-)

L93.0 Սկավառականման կարմիր գայլախտ

Ներառյալ՝

էրիթեմային գայլախտ՝ ԱՀՃ

L93.1 Ենթասուր մաշկային կարմիր գայլախտ

L93.2 Տեղային այլ կարմիր գայլախտ

Գայլախտ՝

Ներառյալ՝

էրիթեմային խորը
պաննիկուլիտը

L94 Շարակցական հյուսվածքի տեղային բնույթի այլ խախտումներ

Բացառությամբ՝

շարակցական հյուսվածքի համակարգային հիվանդությունների (M30 - M36)

L94.0 Տեղակայված սկլերոդերմիա (մորֆեա)

Ներառյալ՝

տեղակայված սկլերոդերմիան

L94.1 Գծային սկլերոդերմիա

Ներառյալ՝

թրանսման գծային սկլերոդերմիան

L94.2 Մաշկի կրակալում

L94.3 Սկլերոդակտիլիա

L94.4 Գոտտորոնի հանգույցիկներ

L94.5 Անոթային ատրոֆիկ պոլիլոդերմիա

L94.6 Այնհում (ինքնաբուխ դակտիլոլիզ)

L94.8 Շարակցական հյուսվածքի տեղային բնույթի ճշտված այլ խախտումներ

L94.9 Շարակցական հյուսվածքի տեղային բնույթի խախտումներ՝ չճշտված

**L95 Մաշկի ախտահարումով սահմանափակվող վասկուլիտ՝ այլ դասերում
չդասակարգված**

Բացառությամբ՝

սողացող անգիոմայի (L81.7)

Շենլեյն-Հենոխի պուրպուրայի (D69.0)

գերզգայուն անգիիտի (M31.0)

պաննիկուլիտի՝

- ԱՀՃ (M79.3)
- գայլախտային (L93.2)
- պարանոցի (M54.0)
- Վեբեր-Կրիսչենի կրկնվող (M35.6)
- հանգուցային պոլիարտերիիտի (M30.0)

ռևմատոիդ վասկուլիտի (M05.2)

շիճուկային հիվանդության (T80.6)

եղնջայտուցի (L50.-)

Վեգեների գրանուլոմատոզի (M31.3)

L95.0 Լիվեդոիդ վասկուլիտ

Ներառյալ՝

սպիտակ վահանիկային ատրոֆիան

L95.1 Մաշկից բարձր, կայուն էրիթեմա

L95.8 Մաշկի ախտահարումով սահմանափակվող այլ վասկուլիտներ

L95.9 Մաշկի ախտահարումով սահմանափակվող վասկուլիտներ՝ չճշտված

L97 Սպորին վերջույթների խոց՝ այլ դասերում չդասակարգված

Բացառությամբ՝

պառկելախոցի (L89.-)

գանգրենայի (փտախտի) (R02)

մաշկային վարակների (L00-L08)

«A00-B99» ենթախմբերում դասակարգված յուրահատուկ վարակների,

վարիկոզ խոցի (I83.0, I83.2)

**L98 Մաշկի և ենթամաշկային հյուսվածքի խախտումներ՝ այլ դասերում
չդասակարգված**

L98.0 Թարախածին գրանուլոմա

L98.1 Արհեստական մաշկաբոբ

Ներառյալ՝

նյարդային քերծվածքները

L98.2 Սուրբի տենդային նեյտրոֆիլային մաշկախտ

L98.3 Ուելսի Էոզիմոֆիլային ցելյուլիտ

L98.4 Մաշկի քրոնիկ խոց՝ այլ դասերում չդասակարգված

Ներառյալ՝

մաշկի քրոնիկ խոցը՝ ԱՀՃ

արևադարձային խոցը՝ ԱՀՃ

մաշկի խոցը՝ ԱՀՃ

Բացառությամբ՝

պառկելախոցի (L89.-)

գանգրենային (փտախտի) (R02)

մաշկային վարակների (L00-L08)

«A00-B99» ենթադասերում դասակարգված յուրահատուկ վարակների

այլ դասերում չդասակարգված ստորին վերջույթների խոցի (L97)

վարիկոզ խոցի (I83.0, I83.2)

L98.5 Մաշկի մուցինոզ

Ներառյալ՝

օջախային մուցինոզը

միքստեղեմային որքինը

Բացառությամբ՝

բերանի խոռոչի օջախային մուցինոզի (K13.7)

միքստեղեմայի (E03.9)

L98.6 Մաշկի և ենթամաշկային հյուսվածքի այլ ներսփռական խախտումներ

Բացառությամբ՝

մաշկի և լորձաթաղանթների հիալինոզի (E78.8)

L98.8 Մաշկի և ենթամաշկային հյուսվածքի ճշտված այլ խախտումներ

L98.9 Մաշկի և ենթամաշկային հյուսվածքի խախտումներ՝ չճշտված

**L99* Մաշկի և ենթամաշկային հյուսվածքի այլ խախտումներ՝ այլ դասերում
դասակարգված հիվանդությունների ժամանակ**

L99.0* Մաշկի ամիլոիդոզ (E85.-†)

Ներառյալ՝

ամիլոիդ որքինը

բժային ամիլոիդը

L99.8* Մաշկի և ենթամաշկային հյուսվածքի այլ՝

սիֆիլիսային

ալոպեցիա (A51.3†)

լեյկոդերմա (A51.3†, A52.7†)

**ԳԼՈՒԽ XIII ՄԿԱՆԱԿՄԱՆՔԱՅԻՆ (ՈՍԿՐԱՄԿԱՆԱՅԻՆ) ՀԱՄԱԿԱՐԳԻ ԵՎ
ՇԱՐԱԿՑԱԿԱՆ ՀՅՈՒՍՎԱԾՔԻ ՀԻՎԱՆԴՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ
(Էմ00 – Էմ99) (M00 - M99)**

Բացառությամբ՝

պերինատալ շրջանում ծագած առանձին վիճակների (P00-P96)
ունքոսկրաստորձնոտային հոդի որոշ հիվանդությունների (K07.6)
ճնշման համախտանիշի (T79.6)
որոշ վարակիչ և մակաբուժային հիվանդությունների (A00-B99)
հղիության, ծննդաբերության և հետծննդաբերական շրջանների
բարդությունների (O00-O99)
բնածին (զարգացման) արատների, դեֆորմացիաների և քրոմոսոմային
անկանոնությունների (Q00-Q99)
ներգատական համակարգի հիվանդությունների, սնուցման և
նյութափոխանակության խանգարումների (E00-E90)
վնասվածքների, թունավորումների և արտաքին պատճառների ներգործության
որոշ այլ հետևանքների (S00-T98)
նորագոյացությունների (C00-D48)
ախտանիշերի, նշանների, կլինիկական և լաբորատոր հետազոտություններով
հայտնաբերված ախտաբանական շեղումների՝ այլ դասերում չդասակարգված
(R00-R99)

Սույն գլուխը պարունակում է հետևյալ բաժինները

- M00-M25 Արթրոպաթիաներ (հոդախտություն)
 - M00-M03 Վարակային (ինֆեկցիոն) արթրոպաթիաներ
 - M05-M14 Բորբոքային պոլիարթրոպաթիաներ (բազմահոդախտություն)
 - M15-M19 Արթրոզ (հոդախտ)
 - M20-M25 Հոդի այլ ախտահարումներ
- M30-M36 Շարակցական հյուսվածքի համակարգային ախտահարումներ
- M40-M54 Դորսոպաթիաներ
 - M40-M43 Դեֆորմացնոզ (ձևախախտող) դորսոպաթիաներ
 - M45-M49 Սպոնդիլոպաթիաներ
 - M50-M54 Այլ դորսոպաթիաներ
- M60-M79 Փափուկ հյուսվածքների հիվանդություններ
 - M60-M63 Մկանների ախտահարումներ
 - M65-M68 Ձուսպաթաղանթի և ջլի ախտահարումներ
 - M70-M79 Փափուկ հյուսվածքի այլ ախտահարումներ
- M80-M94 Օստեոպաթիաներ (ոսկրախտություն) և խոնդրոպաթիաներ (աճառախտություն)
 - M80-M85 Ոսկրի կարծրության (խտության) և կառուցվածքի խախտումներ
 - M86-M90 Այլ օստեոպաթիաներ
 - M91-M94 Խոնդրոպաթիաներ
- M95-M99 Մկանակմախքային (ոսկրամկանային) համակարգի և շարակցական հյուսվածքի այլ ախտահարումներ

Աստղանշված են հետևյալ դասերը

- M01* Հողերի անմիջական վարակում՝ այլ դասերում դասակարգված վարակիչ և մակաբուծային հիվանդությունների ժամանակ
- M03* Հետվարակային և ռեակտիվ արթրոպաթիաներ՝ այլ դասերում դասակարգված հիվանդությունների ժամանակ
- M07* Փսորիազային և էնտերոպաթիկ արթրոպաթիաներ
- M09* Պատանեկան (յուվենիլ) արթրիտ՝ այլ դասերում դասակարգված հիվանդությունների ժամանակ
- M14* Արթրոպաթիաներ՝ այլ դասերում դասակարգված հիվանդությունների ժամանակ
- M36* Շարակցական հյուսվածքի համակարգային ախտահարումներ՝ այլ դասերում դասակարգված հիվանդությունների ժամանակ
- M49* Սպոնդիլապաթիաներ (ողնաշարախտություն)՝ այլ դասերում դասակարգված հիվանդությունների ժամանակ
- M63* Մկանի ախտահարումներ՝ այլ դասերում դասակարգված հիվանդությունների ժամանակ
- M68* Ձուսպաթաղանթի և ջլի ախտահարումներ՝ այլ դասերում դասակարգված հիվանդությունների ժամանակ
- M73* Փափուկ հյուսվածքի ախտահարումներ՝ այլ դասերում դասակարգված հիվանդությունների ժամանակ
- M82* Օստեոպորոզ (ոսկրանոսրացում)՝ այլ դասերում դասակարգված հիվանդությունների ժամանակ
- M90* Օստեոպաթիաներ (ոսկրախտություն)՝ այլ դասերում դասակարգված հիվանդությունների ժամանակ

Մկանակմախքային (ոսկրամկանային) ախտահարման տեղակայումը

XIII գլխում ախտահարման տեղակայումը նշելու համար օգտագործված են լրացուցիչ նշաններ, որոնք կարող են գործածվել համապատասխան ենթադասերի հետ: Քանի որ ախտահարման տեղի տարածվածությունը կամ մասնագիտական հարմարեցումները կարող են փոփոխվել օգտագործված թվային բնութագրերի քանակությամբ, ենթադրվում է, որ ըստ տեղակայման, լրացուցիչ ենթադասակարգումը պետք է գրավի առանձին տեսանելի դիրք (օրինակ՝ լրացուցիչ բաժնում): Տրված են տարբեր ենթադասակարգումներ ծնկի վնասման, դորսոպաթիաների և այլ դասերում չդասակարգված բիոմեխանիկական ախտահարումների ճշտման համար, որոնք ներկայացված են համապատասխան էջերում (M23, M40 և M99 դասեր):

- 0. Բազմակի տեղակայում
 - 1. Ուսային գոտիչ
 - անրակ
 - թիակ
 - ուսելունաանրակային
 - կրծոսկրաանրակային
 - ուսային
 - 2. Վերին վերջույթ
 - բազկոսկոր
 - արմնկային հոդ
 - 3. Նախաբազուկ
 - ճաճանչոսկր
- } հոդեր

- ծղիկոսկր
 ճաճանչադաստակային հող
4. Ձեռք
 - դաստակ
 - մատներ
 - նախադաստակ
 - հողեր՝ նշված ոսկրերի միջև
 5. Կոնքային շրջան և ազդր
 - հետույք
 - կոնքազդրային հող
 - ազդրոսկր
 - սրբոսկրազստային հող
 - կոնք
 6. Ստորին վերջույթ
 - ոլոք
 - նրբոլոք
 - ծնկային հող
 7. Սրունքթաթային հող և ոտնաթաթ
 - թաթ
 - նախաթաթ
 - ոտնաթաթի մատներ
 - սրունքթաթային հող
 - ոտնաթաթի այլ հողեր
 8. Այլ
 - գլուխ
 - պարանոց
 - կողեր
 - գանգ
 - իրան
 - ողնաշար
 9. Տեղակայում՝ չճշտված

ԱՐԹՐՈՂԱԹԻԱՆԵՐ
(M00-M25)

Ներառյալ՝

առավելապես ծայրամասային հողերը (վերջույթի) ակտահարող հիվանդությունները

Վարակիչ արթրոպաթիաներ (հողախտություն)
(M00-M03)

Ծանոթություն՝

Այս խումբն ընդգրկում է մանրէաբանական ազենտներով (ազդակներով) հարուցված արթրոպաթիաները: Տարբերակումը կատարվել է պատճառական (էթիոլոգիական) կապի հետևյալ տեսակներով՝

1. հողի ուղղակի վարակում, որի ժամանակ միկրոօրգանիզմները ներխուժում են ձուսպային հյուսվածք, իսկ հողում առկա է մանրէային հակածինը (անտիգեն)
2. հողի անուղղակի վարակում, որը կարող է լինել երկու տիպի՝

- ռեակտիվ արթրոպաթիա, որի դեպքում օրգանիզմի մանրէային վարակը հաստատված է, սակայն հողում չեն հայտնաբերվել ոչ միկրոօրգանիզմներ, ոչ էլ անտիգեններ
- հետվարակային արթրոպաթիա, որի ժամանակ մանրէային անտիգենն առկա է, սակայն օրգանիզմի առողջացումը վերջնական չէ, և անբավարար են մանրէի տեղային բազմացման մասին վկայող փաստերը

M00 Թարախածին արթրիտ (հողաբորբ)

(տեղակայման ծածկագիրը՝ տե՛ս վերևում, այս գլխի սկզբնական մասում)

M00.0 Ստաֆիլոկոկային արթրիտ և պոլիարթրիտ

M00.1 Պենևոկոկային արթրիտ և պոլիարթրիտ

M00.2 Այլ ստրեպտոկոկային արթրիտներ և պոլիարթրիտներ

M00.8 Արթրիտներ և պոլիարթրիտներ՝ հարուցված այլ ճշտված մանրէային հարուցիչներով

Մանրէային ագենտը (ազդակը) նույնականացնելու անհրաժեշտության դեպքում կիրառվում է լրացուցիչ ծածկագիր (B95-B96):

M00.9 Թարախածին արթրիտ՝ չճշտված

Վարակային արթրիտ՝ ԱՀՃ

M01* Հողի ուղղակի վարակային ախտահարում՝ այլ դասերում դասակարգված վարակիչ և մակաբուծային հիվանդությունների ժամանակ

(տեղակայման ծածկագիրը տե՛ս այս գլխի սկզբում)

Բացառությամբ՝

արթրոպաթիա՝ սարկոիդոզի ժամանակ (M14.8*)

հետվարակային և ռեակտիվ արթրոպաթիա (M03.-*)

M01.0* Մենինգոկոկային արթրիտ (A39.8†)

Բացառությամբ՝

հետմենինգոկոկային արթրիտ (M03.0*)

M01.1* Տուբերկուլյոզային արթրիտ (A18.0†)

Բացառությամբ՝

ողնաշարի (M49.0*)

M01.2* Արթրիտ՝ Լայմի (Lyme հիվանդության ժամանակ (A69.2†))

M01.3* Արթրիտ՝ այլ դասերում դասակարգված այլ մանրէային հիվանդությունների ժամանակ

Արթրիտ հետևյալի դեպքում՝

- բորի (Հանսենի հիվանդություն) (Hansen) (A30.-†)
- տեղակայված սալմոնելոզային վարակի (A02.2†)
- տիֆի կամ պարատիֆի (A01.-†)

Գոնոկոկային արթրիտ (A54.4†)

M01.4* Կարմրախտային արթրիտ (B06.8†)

M01.5* Արթրիտ՝ այլ դասերում դասակարգված այլ վիրուսային հիվանդությունների ժամանակ

Արթրիտ հետևյալի դեպքում՝

- համաճարակային պարօսիտի (խոզուկ) (B26.8†)
- Օ՛Նյոնգ-Նյոնգ (O'nyong-nyong) տենդի (A92.1†)

M01.6* Արթրիտ՝ միկոզների ժամանակ (B35-B49†)

M01.8* Արթրիտ՝ այլ դասերում դասակարգված այլ վարակիչ և մակաբուծային հիվանդությունների ժամանակ

M02 Ռեակտիվ արթրոպաթիաներ

(տեղակայման ծածկագիրը տե՛ս վերևում, այս գլխի սկզբում)

Բացառությամբ՝

Բեխցետի (Behçet) հիվանդության (M35.2)
ռևմատիկ տենդի (I00)

M02.0 Աղիքային շունտին ուղեկցող արթրոպաթիա

M02.1 Հետդիզենտերային արթրոպաթիա

M02.2 Հետպատվաստային (իմունիզացիայից հետո) արթրոպաթիա

M02.3 Ռեյտերի (Reiter) հիվանդություն

M02.8 Այլ ռեակտիվ արթրոպաթիաներ

M02.9 Ռեակտիվ արթրոպաթիա՝ չճշտված

**M03* Հետվարակային և ռեակտիվ արթրոպաթիաներ՝ այլ դասերում
դասակարգված հիվանդությունների ժամանակ**

(տեղակայման ծածկագիրը տե՛ս այս գլխի սկզբում)

Բացառությամբ՝

հողի ուղղակի ախտահարման՝ այլ դասերում դասակարգված վարակիչ և
մակարուծային հիվանդությունների ժամանակ (M01.-*)

M03.0* Հեոմենինգոկոկային արթրիտ (A39.8†)

Բացառությամբ՝

մենինգոկոկային արթրիտի (M01.0*)

M03.1* Հետվարակային արթրոպաթիա՝ սիֆիլիսի ժամանակ

Կլատոնի (Clutton) հողեր (A50.5†)

Բացառությամբ՝

Շարկոյի (Charcot) կամ տաբեսային արթրոպաթիայի (M14.6*)

M03.2* Այլ հետվարակային արթրոպաթիաներ՝ այլ դասերում դասակարգված
հիվանդությունների ժամանակ

Հետվարակային արթրոպաթիա հետևյալ դեպքերում՝

- Յերսինիա էնտերոկոլիկայով (Yersinia enterocolitica) հարուցված էնտերիտ (A04.6†)
- վիրուսային հեպատիտ (B15-B19†)

Բացառությամբ՝

վիրուսային արթրոպաթիաների (M01.4-M01.5*)

M03.6* Ռեակտիվ արթրոպաթիա՝ այլ դասերում դասակարգված հիվանդությունների
ժամանակ

Արթրոպաթիա՝ վարակային էնդոկարդիտի ժամանակ (I33.0†)

**ԲՈՐԲՈՔԱՅԻՆ ԲԱԶՄԱՀՈԴԱԽՏԵՐ (ՊՈԼԻԱՐԹՐՈՊԱԹԻԱՆԵՐ)
(M05-M14)**

M05 Շճադրական ռևմատոիդ հողաբորբ

Բացառությամբ՝

ռևմատիկ տենդի (I00)
ողնաշարի ռևմատոիդ հողաբորբի (M45)
պատանեկան հողաբորբի (M08.-)

M05.0 Ֆելտիի համախտանիշ

M05.1* Թոքերի ռևմատոիդ հիվանդություն (J99.0*)

M05.2 Ռևմատոիդ վասկուլիտ

M05.3 Ռևմատոիդ հողաբորբ՝ այլ օրգանների և համակարգերի ներգրավմամբ

M05.8 Այլ շճադրական ունատող հողաբորբեր
M05.9 Շճադրական ունատող հողաբորբեր՝ չճշտված

M06 Ռևմատիդ այլ հողաբորբեր

M06.0 Շճաբացասական ունատող հողաբորբ
M06.1 Ստիլի հիվանդություն (զարգացած) մեծահասակների մոտ

Բացառությամբ՝

Ստիլի հիվանդության՝ ԱՀՃ (M08.2)

M06.2 Ռևմատիդ բուրսիտ

M06.3 Ռևմատիդ հանգույց

M06.4 Բորբոքային բազմահողախտ

Բացառությամբ՝

բազմահողաբորբի՝ ԱՀՃ (M13.0)

M06.8 Ճշտված այլ ունատող հողաբորբեր

M06.9 Ռևմատիդ հողաբորբ՝ չճշտված

M07* Փսորիատիկ և էնտերոպաթիկ հողախտ

Բացառությամբ՝

պատանեկան փսորիատիկ և էնտերոպատիկ արթրոպաթիաների
(հողախտությունների) (M09.-*)

M07.0* Հեռակա միջֆալանգային փսորիատիկ արթրոպաթիա (L40.5†)

M07.1* Պղտորվող հողաբորբ (L40.5†)

M07.2* Փսորիատիկ սպոնդիլիտ (L40.5†)

M07.3* Փսորիատիկ այլ արթրոպաթիաներ (L40.5†)

M07.4* Արթրոպաթիա՝ Կրոնի հիվանդության ժամանակ (տեղային էնտերիտ) (K50.-†)

M07.5* Արթրոպաթիա՝ հաստ աղիքի խոցային բորբոքման ժամանակ (K51.-†)

M07.6* Էնտերոպաթիկ արթրոպաթիաներ

M08 Պատանեկան հողաբորբ

Ներառյալ՝

ավելի քան 3 ամիս շարունակվող երեխաների հողաբորբը՝ առաջացած մինչև 16 տարեկանը

Բացառությամբ՝

Ֆելտիի համախտանիշի (M05.0)

պատանեկան դերմատոմիոզիտի (M33.0)

M08.0 Պատանեկան ունատող հողաբորբ

M08.1 Պատանեկան անշարժացնող սպոնդիլիտ

Բացառությամբ՝

մեծահասակների անշարժական սպոնդիլիտի (M45)

M08.2 Պատանեկան հողաբորբ՝ համակարգային (սիստեմային) ծագումով

Բացառությամբ՝

մեծահասակների մոտ Ստիլի հիվանդության (M06.1)

M08.3 Պատանեկան պոլիարթրիտ (շճաբացասական)

M08.4 Հոդային պատանեկան հողաբորբ

M08.8 Պատանեկան այլ հողաբորբեր

M08.9 Պատանեկան հողաբորբ՝ չճշտված

M09* Պատանեկան հոդաբորբ՝ այլ դասերում դասակարգված հիվանդությունների ժամանակ

Բացառությամբ՝

- Հոդաբորբ Ուիպլի արթրոպաթիա հիվանդության ժամանակ (M14.8*)
- M09.0* Պատանեկան հոդաբորբ՝ առաջացած փտորիազի ժամանակ (L40.5†)
- M09.1* Պատանեկան հոդաբորբ՝ առաջացած Կրոնի հիվանդության տեղային էնտերիտի ժամանակ (K50.-†)
- M09.2* Պատանեկան հոդաբորբ՝ առաջացած խոցային կոլիտի ժամանակ (K51.-†)
- M09.8* Պատանեկան հոդաբորբ՝ առաջացած այլ հիվանդությունների ժամանակ՝ այլ դասերում դասակարգված

M10 Հոդադաբ (պոդագրա)

- M10.0 Ինքնաձին պոդագրա
- M10.1 Կապարային պոդագրա
- M10.2 Դեղորայքային պոդագրա
- M10.3 Պոդագրա՝ պայմանավորված երիկամի ֆունկցիայի խանգարմամբ
- M10.4 Երկրորդային այլ պոդագրա
- M10.9 Պոդագրա՝ չճշտված

M11 Բյուրեղային այլ արթրոպաթիաներ

- M11.0 Հիդրոքսիապատիտի նստվածք
- M11.1 Ժառանգական աճառակալցինոզ
- M11.2 Այլ աճառակալցինոզ
- M11.8 Ճշտված բյուրեղային այլ արթրոպաթիաներ
- M11.9 Բյուրեղային արթրոպաթիա՝ չճշտված

M12 Սպեցիֆիկ այլ արթրոպաթիաներ

Բացառությամբ՝

- հոդախտի (արթրոզի) (M15- M19)
- հոդախտության (արթրոպաթիայի)՝ ԱՀՃ (M13.9)
- մատանի շերտեփածո հոդի հոդախտության (արթրոպաթիայի) (J38.7)
- M12.0 Քրոնիկ հետոռնմատիկ արթրոպաթիա (Ժակկո)
- M12.1 Կաշին-Բեկի հիվանդություն
- M12.2 Թավիկահանգուցային (վիլոնոդոյար) սինովիտ (պիզմենտային)
- M12.3 Բազմախտանշանային (պոլիսինդրոմային) ուռնատիզմ
- M12.4 Ինտերմիտվոլ հիդրոարթրոզ
- M12.5 Վնասվածքային արթրոպաթիա

Բացառությամբ՝

- հետվնասվածքային հոդախտի (արթրոզի)՝ ԱՀՃ (M19.1)
- ծնկահոդի (M17.2-M17.3)
- թաթնախաթաթային առաջին հոդի (M18.2-M18.3)
- կոնքազդրային հոդերի (M16.4-M16.5)
- այլ առանձին հոդերի հոդախտի (M19.1)
- M12.8 Ճշտված այլ արթրոպաթիաներ՝ այլ դասերում չդասակարգված

M13 Այլ հոդաբորբեր

Բացառությամբ՝

- հողախտի (M15-M19)
- M13.0 Պոլիարթրիտ՝ չճշտված
- M13.1 Մոնոարթրիտ՝ այլ դասերում չդասակարգված
- M13.8 Այլ չճշտված հողաբորբեր
- M13.9 Հողաբորբ՝ չճշտված

M14*Արթրոպաթիաներ՝ այլ հիվանդությունների դեպքում՝ այլ դասերում դասակարգված

Բացառությամբ՝

- արթրոպաթիայի՝ հեմատոլոգիական խանգարումների (M36.2-M36.3*) նորագոյացությունների (M36.1*)
- գերզգայունության ռեակցիայի (M36.4*)
- ներոպաթիկ սպոնդիլոպաթիայի (M49.4*)
- փտորիատիկ և էնտերոպաթիկ արթրոպաթիաների (M07.-*)
- պատանեկան դեպքերի (M09.-*)
- M14.0* Պոդագրիկ (հողատապային) արթրոպաթիա՝ ֆերմենտային դեֆեկտների և այլ ժառանգական խանգարումների հետևանքով
 - Պոդագրիկ արթրոպաթիա հետևյալ դեպքերում՝
 - Լեշ-Նիհանի (Lesch-Nyhan) համախտանիշ (E79.1†)
 - Մանգաղաձև-բջջային խանգարումներ (D57.-†)
- M14.1* Բյուրեղային արթրոպաթիա՝ այլ նյութափոխանակային խանգարումների ժամանակ
 - Բյուրեղային արթրոպաթիա՝ հիպերպարաթիրոիդիզմի ժամանակ (E21.-†)
- M14.2* Դիաբետիկ արթրոպաթիա (E10-E14 ընդհանուր չորրորդ .6† նիշով)

Բացառությամբ՝

- դիաբետիկ ներոպաթիկ արթրոպաթիայի (M14.6*)
- M14.3* Ճարպային դերմատոարթրիտ (մաշկահողաբորբ) (E78.8†)
- M14.4* Արթրոպաթիա՝ ամիլոիդոզի ժամանակ (E85.-†)
- M14.5* Արթրոպաթիաներ՝ այլ ներզատական, սնուցման և նյութափոխանակային խանգարումների ժամանակ
 - Արթրոպաթիա հետևյալ դեպքերում՝
 - ակրոմեգալիա և հիպոֆիզային գիզանտիզմ (E22.0†)
 - հեմոքրոմատոզ (E83.1†)
 - հիպոթիրեոզ (E00-E03†)
 - թիրեոտոքսիկ հիպերթիրեոզ (E05.-†)
- M14.6* Ներոպաթիկ (նյարդախտային) արթրոպաթիա
 - Շարկոյի (Charcot) կամ տաբետիկ արթրոպաթիա (A52.1†)
 - Դիաբետիկ ներոպաթիկ արթրոպաթիա (E10-E14 ընդհանուր չորրորդ .6† նիշով)
- M14.8* Արթրոպաթիա՝ այլ դասերում դասակարգված այլ ճշտված հիվանդությունների ժամանակ
 - Արթրոպաթիա հետևյալ դեպքերում՝
 - էրիթեմա՝
 - բազմաձև (մուլտիմորֆ) (L51.-†)
 - հանգուցային (L52†)
 - սարկոիդոզ (D86.8†)
- Ուիպլի (Whipple) հիվանդություն (K90.8†)

ԱՐԹՐՈՋ (ՀՈՂԱԽՏ)

(M15-M19)

Ծանոթություն:

Այս բաժնում ոսկրահողաբորբ (օստեոարթրիտ) տերմինն օգտագործվում է որպես հողախտի (արթրոզ) կամ ոսկրահողախտի (օստեոարթրոզ) հոմանիշ: «Առաջնային» տերմինն օգտագործվում է իր սովորական կլինիկական նշանակությամբ, երբ չի հայտնաբերվել որևէ պատճառ կամ նախորդող վիճակ:

Բացառությամբ՝

ողնաշարի ոսկրահողաբորբի (M47.-)

M15 Պոլիարթրոզ (բազմահողախտ)

Ներառյալ՝

հողախտ՝ ավելի քան մեկ հողի

Բացառությամբ՝

որևէ (առանձին) հողի երկկողմանի ախտահարման (M16-M19)

M15.0 Առաջնային տարածուն հողախտ (ոսկրահողախտ)

M15.1 Հեբերդենի (Heberden) հանգույցներ (աթրոպաթիայով)

M15.2 Բուշարի (Bouchard) հանգույցներ (աթրոպաթիայով)

M15.3 Երկրորդային բազմակի հողախտ

Հետվնասվածքային պոլիարթրոզ

M15.4 Էրոզիվ հողախտ (ոսկրահողախտ)

M15.8 Այլ պոլիարթրոզ

M15.9 Պոլիարթրոզ՝ չճշտված

Գեներալիզացված (համատարածուն) ոսկրահողաբորբ (օստեոարթրիտ)՝ ԱՀՃ

M16 Կոքսարթրոզ (կոնքազդրային հողի արթրոզ)

M16.0 Առաջնային երկկողմանի կոքսարթրոզ

M16.1 Այլ առաջնային կոքսարթրոզներ

Առաջնային կոքսարթրոզ՝

- ԱՀՃ
- միակողմանի

M16.2 Կոքսարթրոզ՝ դիսպլազիայի հետևանքով, երկկողմանի

M16.3 Այլ դիսպլաստիկ կոքսարթրոզներ

Դիսպլաստիկ կոքսարթրոզ՝

- ԱՀՃ
- միակողմանի

M16.4 Հետվնասվածքային երկկողմանի կոքսարթրոզ

M16.5 Այլ հետվնասվածքային կոքսարթրոզներ

Հետվնասվածքային կոքսարթրոզ՝

- ԱՀՃ
- միակողմանի

M16.6 Այլ երկրորդային կոքսարթրոզներ՝ երկկողմանի

M16.7 Այլ երկրորդային կոքսարթրոզներ

Երկրորդային կոքսարթրոզ՝

- ԱՀՃ
- միակողմանի

M16.9 Կոքսարթրոզ՝ չճշտված

M17 Գոնարթորոզ (ծնկան հողի արթորոզ)

M17.0 Առաջնային երկկողմանի գոնարթորոզ

M17.1 Այլ առաջնային գոնարթորոզներ

Առաջնային գոնարթորոզ՝

- ԱՀՃ
- միակողմանի

M17.2 Հետվնասվածքային երկկողմանի գոնարթորոզ

M17.3 Այլ հետվնասվածքային գոնարթորոզներ

Հետվնասվածքային գոնարթորոզ՝

- ԱՀՃ
- միակողմանի

M17.4 Երկրորդային այլ երկկողմանի գոնարթորոզներ

M17.5 Երկրորդային գոնարթորոզ

Երկրորդային գոնարթորոզ՝

- ԱՀՃ
- միակողմանի

M17.9 Գոնարթորոզ՝ չճշտված

M18 Դաստակ-նախադաստակային առաջին հողի արթորոզ

M18.0 Դաստակ-նախադաստակային առաջին հողի առաջնային արթորոզ՝ երկկողմանի

M18.1 Դաստակ-նախադաստակային առաջին հողի առաջնային այլ արթորոզներ

Դաստակ-նախադաստակային առաջին հողի առաջնային արթորոզ՝

- ԱՀՃ
- միակողմանի

M18.2 Դաստակ-նախադաստակային առաջին հողի հետվնասվածքային արթորոզ՝ երկկողմանի

M18.3 Դաստակ-նախադաստակային առաջին հողի հետվնասվածքային այլ արթորոզներ

Դաստակ-նախադաստակային առաջին հողի հետվնասվածքային արթորոզ՝

- ԱՀՃ
- միակողմանի

M18.4 Դաստակ-նախադաստակային առաջին հողի այլ երկրորդային արթորոզներ՝ երկկողմանի

M18.5 Դաստակ-նախադաստակային առաջին հողի այլ երկրորդային արթորոզներ

Դաստակ-նախադաստակային առաջին հողի երկրորդային արթորոզ՝

- ԱՀՃ
- միակողմանի

M18.9 Դաստակ-նախադաստակային առաջին հողի արթորոզ՝ չճշտված

M19 Այլ արթորոզներ

(տեղակայման ծածկագիրը տե՛ս այս գլխի սկզբում)

Բացառությամբ՝

ողնաշարի արթորոզի (M47.-)

ոտնաթաթի առաջին մատի պնդության (ռիզիդություն) (M20.2)

պոլիարթորոզի (M15.-)

M19.0 Այլ հողերի առաջնային արթորոզ

Առաջնային արթորոզ՝ ԱՀՃ

M19.1 Այլ հողերի հետվնասվածքային արթորոզ

- Հետվնասվածքային արթրոզ՝ ԱՀԾ
M19.2 Երկրորդային այլ արթրոզ
Երկրորդային արթրոզ՝ ԱՀԾ
M19.8 Այլ ճշտված արթրոզ
M19.9 Արթրոզ՝ չճշտված

ՀՈԴԵՐԻ ԱՅԼ ԱՆՏԱՀԱՐՈՒՄՆԵՐ (M20-M25)

Բացառությամբ՝

ողնաշարի հոդերի (M40-M54)

M20 ձեռքի և ոտքի մատների ձեռքբերովի դեֆորմացիաներ

Բացառությամբ՝

ձեռքի և ոտքի մատների ձեռքբերովի բացակայության (Z89.-)
բնածին՝

- ձեռքի և ոտքի մատների բացակայության (Q71.3, Q72.3)
- ձեռքի և ոտքի մատների բնածին արատների (անկանոնություններ) և դեֆորմացիաների (Q66.-, Q68-Q70, Q74)

M20.0 Մատի (մատների) դեֆորմացիա

«Լամբակի» (կոճակամայր, boutonnière) կամ «կարապի վզի» տեսքով
դեֆորմացիաներ

Բացառությամբ՝

թմբուկային փայտիկների նման մատների
ափային փակեղի ֆիբրոմատոզի (Դյուպյուտրենի) (Dupuytren) (M72.0)
«չխչխկացող» մատի (M65.3)

M20.1 Ոտնաթաթի առաջին (մեծ) մատի արտաքին ծռում (ձեռքբերովի) (hallux valgus)
Առաջին մատի բուրսիտ

M20.2 Ոտնաթաթի առաջին մատի պնդություն (ռիգիդություն) (hallux rigidus)

M20.3 Ոտնաթաթի առաջին մատի այլ դեֆորմացիա (ձեռքբերովի)
Առաջին մատի ծռում դեպի ներս (hallux varus)

M20.4 Ոտնաթաթի մատի (մատների) այլ մուրճաձև դեֆորմացիաներ (ձեռքբերովի)

M20.5 Ոտնաթաթի մատների այլ դեֆորմացիաներ (ձեռքբերովի)

M20.6 Ոտնաթաթի մատների ձեռքբերովի դեֆորմացիա՝ չճշտված

M21 վերջույթների ձեռքբերովի այլ դեֆորմացիաներ

(տեղակայման ծածկագիրը տե՛ս վերևում, այս գլխի սկզբում)

Բացառությամբ՝

վերջույթի ձեռքբերովի բացակայության (Z89.-)
ձեռքի և ոտնաթաթի մատների ձեռքբերովի դեֆորմացիաների (M20.-)
բնածին՝

- վերջույթների բացակայության (Q71-Q73)
- վերջույթների դեֆորմացիաների և բնածին արատների (զարգացման անկանոնություններ) (Q65-Q66, Q68-Q74)
- ազդրոսկրի գլխիկային էպիֆիզի օստեոխոնդրոզ, պատանեկան դեֆորմացնող օստեոխոնդրոզ (M91.2)

M21.0 Վալգուսային դեֆորմացիա՝ այլ դասերում չդասակարգված

Բացառությամբ՝

Մետատարզավ վալգուս (Q66.6)

կրունկ-վալգուսային ծուռաթաթոթյան (Q66.4)

M21.1 Վառուսային դեֆորմացիա՝ այլ դասերում չդասակարգված

M21.2 Ծալիչ դեֆորմացիա

M21.3 Կախ ընկած ոտնաթաթ կամ դաստակ (ձեռքբերովի)

M21.4 Հարթ ոտնաթաթ (pes planus) (ձեռքբերովի)

Բացառությամբ՝

բնածին հարթ ոտնաթաթի (Q66.5) (pes planus)

M21.5 Ձեռքբերովի ճանկանման ձեռք, ձեռքի ծովածություն, ճանկանման ոտնաթաթ և ծուռաթաթոթյուն

Բացառությամբ՝

ծուռաթաթոթյան՝ չճշտված որպես ձեռքբերովի (Q66.8)

M21.6 Ոտնաթաթի և սրունք-թաթային հոդի (կոճի, վեգի) ձեռքբերովի այլ դեֆորմացիաներ

Բացառությամբ՝

ոտնաթաթի մատի դեֆորմացիաների (ձեռքբերովի) (M20.1-M20.6)

M21.7 Վերջույթների տարբեր երկարություն (ձեռքբերովի)

M21.8 Վերջույթների այլ ճշտված ձեռքբերովի դեֆորմացիաներ

M21.9 Վերջույթի ձեռքբերովի դեֆորմացիա՝ չճշտված

M22 Ծնկոսկրի ախտահարումներ

Բացառությամբ՝

ծնկոսկրի հոդախախտի (S83.0)

M22.0 Ծնկոսկրի կրկնվող հոդախախտ

M22.1 Ծնկոսկրի կրկնվող ենթահոդախախտ

M22.2 Ծնկոսկրաազդրոսկրային խանգարումներ

M22.3 Ծնկոսկրի այլ անկանոնություններ

M22.4 Ծնկոսկրի խոնդրոմալացիա

M22.8 Ծնկոսկրի այլ ախտահարումներ

M22.9 Ծնկոսկրի ախտահարում՝ չճշտված

M23 Ծնկի ներհոդային ախտահարումներ

Բացառությամբ՝

անկիլոզի (M24.6)

ընթացիկ վնասվածքի (տե՛ս ծնկի և ստորին վերջույթի վնասվածք) (S80-S89)

ծնկի դեֆորմացիայի (M21.-)

ծնկոսկրի ախտահարման (M22.-)

շերտազատող օստեոխոնդրիտի (M93.2)

կրկնվող հոդախախտի կամ ենթահոդախախտի (M24.4)

ծնկոսկրի (M22.0-M22.1)

Հետևյալ լրացուցիչ ենթադասակարգումը (հինգերորդ նիշով), որով նշվում է ախտահարման տեղակայումը, տրված է M23.- դասի համապատասխան ենթադասերի հետ օժանդակ (ոչ պարտադիր) օգտագործման համար: Տե՛ս նաև այս գլխի սկզբում մեջբերված նշումը:

0. Բազմակի տեղակայումներ

1. Առաջային խաչաձև կապան կամ միջային մահիկի (մենիսկ) առաջային եղջուր

2. Հետին խաչաձև կապան կամ միջային մենիսկի հետին եղջուր

3. Միջային (ներքին) համակողմնային (կողատերայ) կապան կամ այլ և չճշտված միջային մենիսկ

4. Կողմնային (արտաքին) համակողմնային (կողատերայ) կապան կամ Կողմնային մենիսկի առաջային եղջյուր
5. Կողմնային մենիսկի հետին եղջյուր
6. Այլ և չճշտված կողմնային մենիսկ
7. Պատիճային կապան
9. Չճշտված կապան կամ չճշտված մենիսկ

M23.0 Կիստոզ (բշտային) մենիսկ

M23.1 Սկավառակաձև մենիսկ (բնածին)

M23.2 Մենիսկի կառուցվածքի խախտում՝ հին պատռվածքի կամ վնասվածքի հետևանքով

Մենիսկի հին պատռվածք՝ «ցնցուղի (դոյլի) բռնակի» տիպի

M23.3 Մենիսկի այլ ախտահարումներ

- Կազմափոխական (դեգեներատիվ)
 - Առանձին մենիսկ
 - Մնացորդային (պահպանված)
- } մենիսկ

M23.4 Ծնկային հողում ազատ մարմին

M23.5 Ծնկային հողի քրոնիկ անկայունություն

M23.6 Ծնկի կապանի (կապանների) ինքնաբերական այլ պատռվածք

M23.8 Ծնկի ներքին այլ ախտահարումներ

Ծնկի կապանի թուլություն

«Ճարճատող» (շխկացող) ծունկ

M23.9 Ծնկային հողի ներքին ախտահարում՝ չճշտված

M24 Հոդերի այլ յուրահատուկ ախտահարումներ

(տեղակայման ծածկագիրը տե՛ս այս գլխի սկզբում)

Բացառությամբ՝

ընթացիկ վնասվածքի՝ (տե՛ս հողի վնասվածքն ըստ մարմնի առանձին շրջանների)

հանգույցի (ganglion) (M67.4)

«ճարճատող» (շխկացող) ծնկի (M23.8)

Քունք-ստործնոտային հողի խանգարումների (K07.6)

M24.0 Ազատ մարմին հողում

Բացառությամբ՝

ծնկային հողում ազատ մարմնի (M23.4)

M24.1 Հոդային աճառի այլ ախտահարումներ

Բացառությամբ՝

խոնդրոկալցինոզի (M11.1-M11.2)

ծնկի ներհոդային վնասվածքի կամ ախտահարման (M23.-)

մետաստատիկ կալցիֆիկացիայի (E83.5)

օխրոնոզի (E70.2)

M24.2 Կապանի ախտահարում

Կապանի հին վնասվածքի հետևանքով առաջացած անկայունություն

Կապանային թուլություն՝ ԱՀՃ

Բացառությամբ՝

կապանների ընտանեկան (ժառանգական) թուլության (M35.7)

ծնկի (M23.5-M23.8)

M24.3 Ախտաբանական հողախախտ և ենթահողախախտ՝ այլ դասերում

չդասակարգված

Բացառությամբ՝

հոդախախտի կամ հոդի տեղաշարժի

- բնածին (տե՛ս մկանակմախքային համակարգի բնածին անկանոնություններ և դեֆորմացիաներ (Q65-Q79)
- ընթացիկ վնասվածք (տե՛ս հոդերի և կապանների վնասվածքներն ըստ մարմնի շրջանների)
- կրկնվող (M24.4)

M24.4 Հոդի կրկնվող հոդախախտ և ենթահոդախախտ

Բացառությամբ՝

ծնկոսկրի (M22.0-M22.1)

ողի ենթահոդախախտի (M43.3-M43.5)

M24.5 Հոդի կոնտրակտուրա

Բացառությամբ՝

վերջույթների ձեռքբերովի դեֆորմացիաների (M20-M21)

ջլի (բունոցի) կոնտրակտուրայի՝ առանց հոդի կոնտրակտուրայի (M67.1)

Դյուայուիտրենի (Dupuytren) կոնտրակտուրայի (M70.0)

M24.6 Հոդի անկիլոզ (անշարժություն)

Բացառությամբ՝

ողնաշարի (M43.2)

ծիգ (պինդ) հոդի՝ առանց անկիլոզի (M25.6)

M24.7 Քացախափոսի արտացում (protrusio acetabuli)

M24.8 Հոդի յուրահատուկ այլ ախտահարումներ՝ այլ դասերում չդասակարգված

Բացառությամբ՝

գստամեծոլոքային (iliotibial) կապանային համախտանիշը ներառող (M76.3)

M24.9 Հոդի ախտահարում՝ չճշտված

M25 Հոդերի այլ ախտահարումներ՝ այլ դասերում չդասակարգված

(տեղակայման ծածկագիրը տե՛ս այս գլխի սկզբում)

Բացառությամբ՝

քայլվածքի և շարժունակության խանգարման (R26.-)

կրակալման՝

- հոդապարկի (M71.4)
- ուսային (հոդի) (M75.3)
- ջլի (M65.2)

դեֆորմացիաների՝ դասակարգված M20-M21 դասերում

քայլելու դժվարության (R26.2)

M25.0 Հեմարթրոզ

Բացառությամբ՝

ընթացիկ վնասվածքի դեպքի (տե՛ս հոդի վնասվածքն ըստ մարմնի շրջանների)

M25.1 Հոդի խուլակ

M25.2 Ճոճվող (չափից ավելի շարժուն) հոդ

M25.3 Հոդի այլ անկայունություն

Բացառությամբ՝

հոդի երկրորդային անկայունության՝ պայմանավորված

- կապանի հին վնասվածքով (M24.2)
- հոդային պրոթեզի հեռացումով (M96.8)

M25.4 Արտաքիրտ հոդում

Բացառությամբ՝

հիդրարթրոզի՝ ֆրամբեզիայի դեպքում (A66.6)

- M25.5 Ցավ հողում
- M25.6 Հողի ձգվածություն՝ այլ դասերում չդասակարգված
- M25.7 Օստեոֆիտ
- M25.8 Հողերի այլ ճշտված ախտահարումներ
- M25.9 Հողի ախտահարում՝ չճշտված

**ՇԱՐԱԿՑԱԿԱՆ ՀՅՈՒՍՎԱԾԻ ՀԱՄԱԿԱՐԳԱՅԻՆ ԱԽՏԱՀԱՐՈՒՄՆԵՐ
(M30-M36)**

Ներառյալ՝

- աուտոիմուն հիվանդությունները՝
 - ԱՀՃ
 - համակարգային
- կոլագենային (անոթային) հիվանդություններ՝
 - ԱՀՃ
 - համակարգային

Բացառությամբ՝

- հակաֆոսֆոլիպիդային համախտանիշի (D68.6)
- մեկ օրգանի կամ նույնատիպ բջջի ախտահարմամբ աուտոիմուն հիվանդության (ծածկագրումը՝ համապատասխան վիճակի դասով)

M30 Հանգուցային պոլիարտերիիտ և համանման վիճակներ

- M30.0 Հանգուցային պոլիարտերիիտ
- M30.1 Պոլիարտերիիտ՝ թոքերի ախտահարմամբ (Չերջ-Ստրոսի) (Churg-Strauss)
Ալերգիկ գրանուլոմատոզ (հատիկուռուցքային) անգիիտ
- M30.2 Պատանեկան պոլիարտերիիտ
- M30.3 Լորձաթաղանթամաշկային ավշահանգուցային համախտանիշ (Կավասակի)
(Kawasaki)
- M30.8 Այլ վիճակներ՝ կապված հանգուցային պոլիարտերիիտի հետ
Պոլիանգիիտային խաչաձևող համախտանիշ

M31 Այլ մեռուկացնող վասկուլոպաթիաներ

- M31.0 Գերզգայուն (հիպերսենսիտիվ) անգիիտ
Գուդպաստերի (Goodpasture) համախտանիշ
- M31.1 Թրոմբոտիկ միկրոանգիոպաթիա
Թրոմբոտիկ թրոմբոցիտոպենիկ ծիրանացան (պուրպուրա)
- M31.2 Մահացու միջին (կենտրոնական) գրանուլոմա
- M31.3 Վեգեների (Wegener) գրանուլոմատոզ
Մեռուկացնող շնչառական գրանուլոմատոզ
- M31.4 Աորտայի աղեղի համախտանիշ (Տակայասու) (Takayasu)
- M31.5 Հսկաբջջային արտերիիտ՝ ունմատիկ պոլիմիալգիայով
- M31.6 Այլ հսկաբջջային արտերիիտներ
- M31.7 Մանրադիտակային անգիոպաթիա (անոթախտություն)
Մանրադիտակային պոլիարտերիիտ

Բացառությամբ՝

- հանգուցային պոլիարտերիիտի (M30.0)
- M31.8 Այլ ճշտված մեռուկացնող վասկուլոպաթիաներ

Հիպոկոմպլեմենտեմիկ վասկուլիտ
M31.9 Մեռուկացնող վասկուլոպաթիա՝ չճշտված

M32 Համակարգային կարմիր գայլախտ (lupus erythematosus)

Բացառությամբ՝

կարմիր գայլախտի (սկավառականման) (ԱՀՃ) (L93.0)

M32.0 Դեղորայքային համակարգային կարմիր գայլախտ

Դեղամիջոցը նույնականացնելու անհրաժեշտության դեպքում կիրառվում է արտաքին պատճառների լրացուցիչ ծածկագիր (Գլուխ XX):

M32.1 Համակարգային կարմիր գայլախտ՝ այլ օրգանների կամ համակարգերի ախտահարումով

Լիմբան-Սաքսի (Limban-Sacks) հիվանդություն (13.9-*)

Պերիկարդիտ՝ կարմիր գայլախտի ժամանակ (132.8*)

Համակարգային կարմիր գայլախտ՝

- երիկամի ախտահարմամբ (N08.5*, N16.4*)
- թոքի ախտահարմամբ (J99.1*)

M32.8 Համակարգային կարմիր գայլախտի այլ ձևեր

M32.9 Համակարգային կարմիր գայլախտ՝ չճշտված

M33 Դերմատոպոլիմիոզիտ

M33.0 Պատանեկան դերմատոմիոզիտ

M33.1 Այլ դերմատոմիոզիտներ

M33.2 Պոլիմիոզիտ

M33.9 Դերմատոպոլիմիոզիտ՝ չճշտված

M34 Համակարգային սկլերոզ (կարծրախտ)

Ներառյալ՝

սկլերոդերմիան

Բացառությամբ՝

սկլերոդերմիայի՝

- սահմանափակ (L94.0)
- նորաձնային (P83.8)

M34.0 Առաջընթաց համակարգային սկլերոզ

M34.1 CR(E)ST համախտանիշ

Կալցինոզի, Ռեյնոյի (Raynaud) ֆենոմենի, կերակրափողի դիսֆունկցիայի, սկլերոդակտիլիայի և տելեանգիեկտազիայի համակցում

M34.2 Համակարգային սկլերոզ՝ առաջացած դեղամիջոցներից և քիմիական միացություններից

Պատճառը նույնականացնելու անհրաժեշտության դեպքում կիրառվում է արտաքին պատճառների լրացուցիչ ծածկագիր (Գլուխ XX):

M34.8 Համակարգային սկլերոզի այլ ձևեր

Համակարգային սկլերոզ՝

- թոքի ախտահարումով (J99.1*)
- միոպաթիայով (G73.7*)

M34.9 Համակարգային սկլերոզ՝ չճշտված

M35 Շարակցական հյուսվածքի այլ համակարգային ախտահարումներ

Բացառությամբ՝

ռեակտիվ թափածակող (պերֆորատիվ) կոլագենոզի (L87.1)

- M35.0 «Չոր» համախտանիշ (Շեգրենի) (Sjogren)
 Շեգրենի համախտանիշ՝
- կերատոկոնյունկտիվիտոզ (H19.3*)
 - թոքի ախտահարումով (J99.1*)
 - միոպաթիայով (G73.7*)
 - երիկամային տուբուլոհիմեոստիցիալ խանգարումներով (N16.4*)

M35.1 Այլ խաչաձև համախտանիշներ
 Շարակցական հյուսվածքի խառը հիվանդություն

Բացառությամբ՝

պոլիանգիտային խաչաձև համախտանիշի (M30.8)

M35.2 Բեխցետի (Behcet) հիվանդություն

M35.3 Ռևմատիկ պոլիմիալգիա

Բացառությամբ՝

ռևմատիկ պոլիմիալգիայի՝ հսկայաջային արտերիիտով (M31.5)

M35.4 Տարածուն (էոզինոֆիլային) ֆասցիտ

M35.5 Բազմաօջախային ֆիբրոսկլերոզ

M35.6 Վեբեր-Կրիստիանի (Weber-Christian) ռեցիդիվային պաննիկուլիտ

Բացառությամբ՝

պաննիկուլիտի՝

- ԱՀՃ (79.3)
- գայլախտային (L93.2)

M35.7 Գերշարժունության համախտանիշ
 Կապանների ընտանեկան թուլություն

Բացառությամբ՝

Էլերս-Դանլոսի (Ehlers-Danlos) համախտանիշի (Q79.6)

կապանային թուլության՝ ԱՀՃ (M24.2)

M35.8 Շարակցական հյուսվածքի այլ ճշտված համակարգային ախտահարում

M35.9 Շարակցական հյուսվածքի համակարգային ախտահարում՝ չճշտված

Աուտոիմուն հիվանդություն (համակարգային)՝ ԱՀՃ

Կոլագենային (անոթային) հիվանդություն՝ ԱՀՃ

***M36* Շարակցական հյուսվածքի համակարգային ախտահարումներ՝ այլ դասերում
 դասակարգված հիվանդությունների ժամանակ***

Բացառությամբ՝

Արթրոպաթիաների՝ այլ դասերում դասակարգված հիվանդությունների
 ժամանակ (M14*)

M36.0* Դերմատո(պոլի)միոզիտ՝ նորագոյացությունների ժամանակ (C00-D48†)

M36.1* Արթրոպաթիա՝ նորագոյացությունների ժամանակ (C00-D48†)

Արթրոպաթիա՝ հետևյալ դեպքերում

- լեյկեմիա (C91-C95†)
- չարորակ հիստիոցիտոզ (C96.1)
- բազմակի միելոմա (C90.0†)

M36.2* Հեմոֆիլիկ արթրոպաթիա (D66-D68†)

M36.3* Արթրոպաթիա՝ արյան այլ հիվանդությունների ժամանակ (D50-D76†)

Բացառությամբ՝

արթրոպաթիայի՝ Հենոխի(-Շենլեյնի)-(Henoch(-Schonlein))

ծիրանացանի (պուրպուրա) ժամանակ (M36.4*)

M36.4* Արթրոպաթիա՝ այլ դասերում դասակարգված գերզգայունության ռեակցիաների
 ժամանակ

Արթրոպաթիա՝ Հենոխի (-Շենլեյնի)-(Henoch (-Schonlein)) ծիրանացանի (պուրպուրա) ժամանակ (D69.0†)

M36.8* Շարակցական հյուսվածքի համակարգային ախտահարումներ՝ այլ դասերում դասակարգված հիվանդությունների ժամանակ
Շարակցական հյուսվածքի համակարգային ախտահարումներ հետևյալ դեպքերում՝

- հիպոգամմազլորուլինեմիա (D80.-†)
- օխրոնոզ (E70.2†)

ԴՈՐՍՈՊԱԹԻԱՆԵՐ (M40-M54)

Հետևյալ լրացուցիչ ենթադասակարգումը (հինգերորդ նիշով), որով նշվում է ախտահարման տեղակայումը, տրված է «Դորսոպաթիաներ» բաժնի համապատասխան դասերի հետ օժանդակ (ոչ պարտադիր) օգտագործման համար՝ բացառությամբ M50 և M51 ենթադասերի: Տե՛ս նաև այս գլխի սկզբում մեջբերված նշումը:

0. Ողնաշարի բազմակի հատվածներ
1. Ծոծրակ-ատլանտ-առանցքային (occipito-atlanto-axial) շրջան
2. Պարանոցային շրջան
3. Պարանոցակրծքային շրջան
4. Կրծքային շրջան
5. Գոտկակրծքային շրջան
6. Գոտկային շրջան
7. Գոտկասրբոսկրային շրջան
8. Սրբոսկրային և սրբոսկրապոչուկային շրջան
9. Չճշտված տեղակայում

ԴԵՖՈՐՄԱՑՆՈՂ (ՁԵՎԱԽԵՂՈՂ) ԴՈՐՍՈՊԱԹԻԱՆԵՐ (M40-M43)

M40 Կիֆոզ (սապափ) և լորդոզ

(տեղակայման ծածկագիրը տե՛ս վերևում, նախքան M40 ենթադասը)

Բացառությամբ՝

- կիֆոսկոլիոզի (M41.-)
- կիֆոզի և լորդոզի՝
 - բնածին (Q76.4)
 - բժշկական միջամտությունից հետո (M96.-)

M40.0 Դիրքային (պոստուրալ) կիֆոզ

Բացառությամբ՝

ողնաշարի օստեոխոնդրոզի (M42.-)

M40.1 Երկրորդային այլ կիֆոզներ

M40.2 Այլ և չճշտված կիֆոզներ

M40.3 «Ուղիղ մեջքի» համախտանիշ

M40.4 Այլ լորդոզներ

- Լորդոզ՝
 - ձեռքբերովի
 - դիրքային

M40.5 Լորդոզ՝ չճշտված

M41 Սկոլիոզ

(տեղակայման ծածկագիրը տե՛ս վերևում, նախքան M40 ենթադասը)

Ներառյալ՝

կիֆոսկոլիոզ

Բացառությամբ՝

բնածին սկոլիոզի՝

- ԱՀՃ (Q67.5)
- ոսկրային բնածին արատի հետևանքով (Q76.3)
- դիրքային (Q67.5)

սրտի կիֆոսկոլիոտիկ հիվանդություն (I27.1)

բժշկական միջամտությունից հետո (M96.-)

M41.0 Վաղ մանկական (ինֆանտիլ) իդիոպաթիկ սկոլիոզ

M41.1 Պատանեկան իդիոպաթիկ սկոլիոզ

Սկոլիոզ դեռահասի

M41.2 Այլ իդիոպաթիկ սկոլիոզներ

M41.3 Թորակոգեն սկոլիոզ

M41.4 Նյարդամկանային սկոլիոզ

Երկրորդային սկոլիոզներ՝ ուղեղային պարալիզի, Ֆրիդրեյխի ատաքսիայի, պոլիոմիելիտի և նյարդամկանային այլ խանգարումների հետևանքով

M41.5 Այլ երկրորդային սկոլիոզներ

M41.8 Սկոլիոզի այլ ձևեր

M41.9 Սկոլիոզ՝ չճշտված

M42 Ողնաշարի օստեոխոնդրոզ

(տեղակայման ծածկագիրը տե՛ս վերևում, նախքան M40 ենթադասը)

Բացառությամբ՝

դիրքային կիֆոզի (M40.0)

M42.0 Ողնաշարի պատանեկան օստեոխոնդրոզ

Կալվեի հիվանդություն (Kalve)

Շեյերմանի հիվանդություն (Sheuermann)

Բացառությամբ՝

դիրքային կիֆոզի (M40.0)

M42.1 Չափահասի ողնաշարի օստեոխոնդրոզ

M42.9 Ողնաշարի օստեոխոնդրոզ՝ չճշտված

M43 Այլ ձևախախտող (դեֆորմացնող) դորսոպաթիաներ

(տեղակայման ծածկագիրը տե՛ս վերևում, նախքան M40 ենթադասը)

Բացառությամբ՝

բնածին սպոնդիլոլիզի և սպոնդիլոլիստեզի (Q76.2)

կիսաողի (Q76.3-Q76.4)

Կլիպել-Ֆեյլի համախտանիշի (Q76.1)

լումբալիզացիայի և սակրալիզացիայի (Q76.4)

պլատիսպոնդիլիզի (Q76.4)

ողնաշարի փակ փեղեքման (spina bifida occulta) (Q76.0)

ողնաշարի ծովածություն հետևյալ դեպքերում՝

- օստեոպորոզ (ոսկրանոսրացում) (M80-M81)

- ոսկրի Պեջետի հիվանդություն (ձևախախտող ոսկրաբորբ, osteitis deformans) (M88.-)

M43.0 Սպոնդիլիտ

M43.1 Սպոնդիլիտիտ

M43.2 Ողնաայան այլ սերտաճումներ

Ողնաշարային հողի անկիլոզ

Բացառությամբ՝

անկիլոզացնող սպոնդիլիտի (M45)

վիճակ՝ արթորոզզից հետո (Z98.1)

կեղծ արթորոզ՝ սերտաճումից կամ արթորոզզից հետո

M43.3 Կրկնվող առլասասոնակային (atlantoaxial) ենթահողախախտ՝ միելոպաթիայով

M43.4 Այլ կրկնվող առլասասոնակային (atlantoaxial) ենթահողախախտ

M43.5 Այլ կրկնվող ողային ենթահողախախտ

Բացառությամբ՝

բիոմեխանիկական վնասումների՝ այլ դասերում չդասակարգված (M99.-)

M43.6 Ծուռվզություն (torticollis)

Բացառությամբ՝

ծուռվզության՝

- բնածին (կրծքապտկաձևային) (Q68.0)
- ընթացիկ վնասվածքի (տե՛ս ողնաշարի վնասվածքներն ըստ մարմնի շրջանների)
- ծննդաբերական վնասվածքի հետևանքով (P15.2)
- հոգեծին (F45.8)
- սպազմային (G24.3)

M43.8 Այլ ճշտված դեֆորմացնող դորսոպաթիաներ

Բացառությամբ՝

կիֆոզի և լորդոզի (M40.-)

սկոլիոզի (M41.-)

M43.9 Դեֆորմացնող դորսոպաթիա՝ չճշտված

Ողնաշարի ծռվածություն՝ ԱՀԾ

ՍՊՈՆԴԻԼՈՊԱԹԻԱՆԵՐ

(M45-M49)

M45 Անկիլոզացնող սպոնդիլիտ

(տեղակայման ծածկագիրը տե՛ս վերևում, նախքան M40 ենթադասը)

Ներառյալ՝

ողնաշարի ունատոիդ արթրիտը

Բացառությամբ՝

Արթրոպաթիայի՝ Ռեյտերի (Reiter) հիվանդության ժամանակ (M02.3)

Բելսչետի հիվանդության (M35.2)

պատանեկան (անկիլոզացնող) սպոնդիլիտի (M08.1)

M46 Այլ բորբոքային սպոնդիլոպաթիաներ

(տեղակայման ծածկագիրը տե՛ս վերևում, նախքան M40 ենթադասը)

M46.0 Ողնաշարի էնթեզոպաթիա

Ողնաշարի մկանների կամ ջլերի ամրացման խանգարումներ

M46.1 Սակրոիլիտ՝ այլ դասերում չդասակարգված

M46.2 Ողի օստեոմիելիտ

- M46.3 Միջոդային սկավառակի վարակ (թարախածին)
- Վարակային գործոնը նույնականացնելու անհրաժեշտության դեպքում կիրառվում է լրացուցիչ ծածկագիր (B95-B97):
- M46.4 Չճշտված դիսցիտ (discitis)
- M46.5 Վարակային այլ սպոնդիլոպաթիաներ
- M46.8 Այլ ճշտված բորբոքային սպոնդիլոպաթիաներ
- M46.9 Բորբոքային սպոնդիլոպաթիա՝ չճշտված

M47 Սպոնդիլոզ

(տեղակայման ծածկագիրը տե՛ս վերևում, նախքան M40 ենթադասը)

Ներառյալ՝

- ողնաշարի արթրոզը կամ օստեոարթրիտը
- ֆասետային հոդերի մակերեսի կազմափոխությունը

M47.0† Առաջային ողնուղեղային և ողնաշարային զարկերակի ճնշման համախտանիշ (G99.2*)

M47.1 Այլ սպոնդիլոզներ՝ միելոպաթիայով
Ողնուղեղի սպոնդիլոզեն սեղմում† (G99.2*)

Բացառությամբ՝

ողերի ենթահոդախախտի (M43.3-M43.5)

M47.2 Այլ սպոնդիլոզներ՝ ռադիկուլոպաթիայով

M47.8 Այլ սպոնդիլոզներ

- Պարանոցային սպոնդիլոզ
 - Գոտկասրբոսկրային սպոնդիլոզ
 - Կրծքային սպոնդիլոզ
- } առանց միելոպաթիայի կամ ռադիկուլոպաթիայի

M47.9 Սպոնդիլոզ՝ չճշտված

M48 Այլ սպոնդիլոպաթիաներ

(տեղակայման ծածկագիրը տե՛ս վերևում, նախքան M40 ենթադասը)

M48.0 Ողնաշարային (ողնաշարային խողովակի) նեղացում
Պոչային (կաուդալ) նեղացում

M48.1 Ֆորեստիերի (Forestier) անկիլոզացնող հիպերօստոզ
Ցրված իդիոպաթիկ կմախքային հիպերօստոզ (ՅԻԿՀ, DISH)

M48.2 «Համբուրվող» ողեր

M48.3 Վնասվածքային սպոնդիլոպաթիա

M48.4 Ողի կոտրվածք՝ գերլարվածության (հոգնածության) հետևանքով
Ողի գերբեռնվածային (սթրեսային) կոտրվածք

M48.5 Ողի քայքայում՝ այլ դասերում չդասակարգված
Ողի քայքայում՝ ԱՀՃ
Ողի սեպածն դեֆորմացիա՝ ԱՀՃ

Բացառությամբ՝

ողի քայքայման՝ օստեոպորոզի ժամանակ (M80.-)
ընթացիկ վնասվածքի (տե՛ս ողնաշարի վնասվածքներն ըստ մարմնի շրջանների)

M48.8 Այլ ճշտված սպոնդիլապաթիաներ
Հետին երկայնաձիգ կապանի ոսկրացում

M48.9 Սպոնդիլապաթիա՝ չճշտված

M49* Սպոնդիլապաթիաներ՝ այլ դասերում դասակարգված հիվանդությունների ժամանակ

- (տեղակայման ծածկագիրը տե՛ս վերևում, նախքան M40 ենթադասը)
- Բացառությամբ՝**
 փսորիազային և էնտերոպաթիկ արթրոպաթիաների (M07.-*, M09.-*)
- M49.0* Ողնաշարի տուբերկուլյոզ (A18.0†)
 Պոտի (Pott) ծովածուխություն (կուզ)
- M49.1* Բրուցելյոզային սպոնդիլիտ (A23.-†)
- M49.2* Էնտերոբակտերիալ սպոնդիլիտ (A01-A04†)
- M49.3* Սպոնդիլոպաթիա՝ այլ դասերում դասակարգված այլ վարակիչ և մակարուծային հիվանդությունների ժամանակ
- Բացառությամբ՝**
 ներոպաթիկ սպոնդիլոպաթիայի՝ ողնուղեղային չորուկի (սմքախտ, tabes dorsalis) ժամանակ (M49.4*)
- M49.4* Ներոպաթիկ սպոնդիլոպաթիա
 Ներոպաթիկ սպոնդիլոպաթիա հետևյալ դեպքերում
 - սիրինգոմիելիա և սիրինգոբուլբիա (Q95.0†)
 - ողնուղեղային չորուկի (մեջքի սմքախտ, tabes dorsalis) (A52.1†)
- M49.5* Ողի քայքայում՝ այլ դասերում դասակարգված հիվանդությունների ժամանակ
 Ողի մետաստատիկ քայքայում (C79.5†)
- M49.8* Սպոնդիլոպաթիա՝ այլ դասերում դասակարգված այլ հիվանդությունների ժամանակ

ԱՅԼ ԴՈՐՍՈՊԱԹԻԱՆԵՐ (M50-M54)

- Բացառությամբ՝**
 ընթացիկ վնասվածքի (տե՛ս ողնաշարի վնասվածքներն ըստ մարմնի շրջանների)
 դիսցիտի՝ ԱՀԾ (M46.4)

M50 Պարանոցային շրջանի միջողային սկավառակի ախտահարումներ Ներառյալ՝

- պարանոցային շրջանի միջողային սկավառակի ախտահարումները՝ ցավային համախտանիշով
 պարանոցակրծքային շրջանի միջողային սկավառակի ախտահարումները
- M50.0† Պարանոցային շրջանի միջողային սկավառակի ախտահարում՝ միելոպաթիայով (G99.2*)
- M50.1 Պարանոցային շրջանի միջողային սկավառակի ախտահարում՝ ռադիկուլոպաթիայով

Բացառությամբ՝

- բազկային ռադիկուլիտի՝ ԱՀԾ (M54.1)
- M50.2 Պարանոցային շրջանի միջողային սկավառակի այլ տեղաշարժություն
- M50.3 Պարանոցային շրջանի միջողային սկավառակի այլ կազմափոխություն
- M50.8 Պարանոցային շրջանի միջողային սկավառակի այլ ախտահարումներ
- M50.9 Պարանոցային շրջանի միջողային սկավառակի ախտահարում՝ չճշտված

M51 Այլ միջողային սկավառակի ախտահարումներ Ներառյալ՝

- կրծքային, կրծքագոտկային և գոտկասրբոսկրային հատվածների, միջողային սկավառակի ախտահարումները

M51.0 Գոտկային և այլ հատվածների միջոցային սկավառակի ախտահարումներ՝ միելոպաթիայով (G99.2*)

M51.1 Գոտկային և այլ հատվածների միջոցային սկավառակի ախտահարումներ՝ ռադիկուլոպաթիայով

Իշիաս (նստանյարդի ցավ)՝ միջոցային սկավառակի ախտահարման հետևանքով

Բացառությամբ՝

գոտկային ռադիկուլիտի՝ ԱՀՃ (M54.1)

M51.2 Միջոցային սկավառակի այլ ճշտված տեղաշարժ

Լյումբագո՝ միջոցային սկավառակի տեղաշարժման հետևանքով

M51.3 Միջոցային սկավառակի այլ ճշտված կազմափոխություն (դեգեներացիա)

M51.4 Շմուլի հանգույցներ (ճողվածք)

M51.8 Միջոցային սկավառակի այլ ճշտված ախտահարում

M51.9 Միջոցային սկավառակի ախտահարում՝ չճշտված

M53 Այլ դորսոպաթիաներ՝ այլ դասերում չդասակարգված

(տեղակայման ծածկագիրը տե՛ս վերևում, նախքան M40 ենթադասը)

M53.0 Պարանոցագանգային համախտանիշ

Հետին պարանոցային սիմպաթիկ համախտանիշ

M53.1 Պարանոցաբազկային համախտանիշ

Բացառությամբ՝

պարանոցային շրջանի միջոցային սկավառակի ախտահարման (M50.-)

կրծքային վերին բացվածքի համախտանիշի (բազկային հյուսակի

ախտահարում) (G54.0)

M53.2 Ողնաշարային անկայունություն (երկու հարևան ողերի միջև ախտաբանական շարժում)

M53.3 Սրբոսկրապոչուկային ախտահարումներ՝ չդասակարգված այլ դասերում

Պոչուկացավ (coccygodynia)

M53.8 Այլ ճշտված դորսոպաթիաներ

M53.9 Դորսոպաթիա՝ չճշտված

M54 Դորսալգիա (մեջքացավ)

(տեղակայման ծածկագիրը տե՛ս վերևում, նախքան M40 ենթադասը)

Բացառությամբ՝

հոգեծին դորսալգիայի (F45.4)

M54.0 Պաննիկուլիտ՝ պարանոցի և մեջքի ախտահարմամբ

Բացառությամբ՝

պաննիկուլիտի՝

- ԱՀՃ (M79.3)
- գայլախտային (L93.2)
- ռեցիդիվոզ (Վեբեր-Կրիստենի) (Weber-Christian) (M35.6)

M54.1 Ռադիկուլոպաթիա

Նևրիտ (նյարդաբորբ) կամ ռադիկուլիտ (նյարդարմատաբորբ)՝

- բազկային՝ ԱՀՃ
- գոտկային՝ ԱՀՃ
- գոտկասրբոսկրային՝ ԱՀՃ
- կրծքային՝ ԱՀՃ

Ռադիկուլիտ՝ ԱՀՃ

Բացառությամբ՝

նյարդացավի և նյարդաբորբի՝ ԱՀՃ (M79.2)

նադիկուլոպաթիայի՝ զուգակցված

- պարանոցային հատվածի միջոցային սկավառակի ախտահարման հետ (M50.1)
- գոտկային և այլ հատվածների միջոցային սկավառակի ախտահարման հետ (M51.1)
- սպոնդիլոզի հետ (M47.2)

M54.2 Յերվիկալգիա (պարանոցային ցավ)

Բացառությամբ՝

պարանոցային ցավի՝ պայմանավորված պարանոցային հատվածի միջոցային սկավառակի ախտահարմամբ (M50.-)

M54.3 Իշիաս (նստանյարդաբորբ)

Ներառյալ՝

նստանյարդի ախտահարումը (G57.0)

իշիասը՝

- միջոցային սկավառակի ախտահարման հետևանքով (M51.1)
- լյումբագոյի (գոտկացավ) հետ զուգակցված (M54.4)

M54.4 Լյումբագո՝ զուգակցված իշիասի հետ

Բացառությամբ՝

միջոցային սկավառակի ախտահարումների (M51.1)

M54.5 Մեջքի ստորին մասի ցավեր

Գոտկային ցավ

Լարվածություն մեջքի ստորին հատվածում

Լյումբագո՝ ԱՀՃ

Բացառությամբ՝

լյումբագոյի՝

- միջոցային սկավառակի տեղաշարժի հետևանքով (M51.2)
- իշիասի հետ զուգակցված (M54.4)

M54.6 Ողնաշարի կրծքային հատվածի ցավ

Բացառությամբ՝

միջոցային սկավառակի ախտահարման հետևանքով ցավի (M51.-)

M54.8 Այլ մեջքացավ (դորսալգիա)

M54.9 Դորսալգիա՝ չճշտված

Մեջքի ցավ՝ ԱՀՃ

**ՓԱՓՈՒԿ ՀՅՈՒՍՎԱԾՔՆԵՐԻ ՀԻՎԱՆԴՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ
(M60-M79)**

**ՄԿԱՆՆԵՐԻ ՀԻՎԱՆԴՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ
(M60-M63)**

Բացառությամբ՝

դերմատոպոլիմիոզիտի (M33.-)

մկանային դիստրոֆիաների և միոպաթիաների (G71-G72)

միոպաթիայի հետևյալ դեպքերում՝

- ամիլոիդոզ (M85.-)
- հանգուցավոր պոլիարտերիտ (M30.0)
- ռևմատոիդ արթրիտ (M05.3)
- սկլերոդերմիա (M34.-)

- Շեգրենի համախտանիշ (M35.0)
- համակարգային կարմիր գայլախտ (M32.-)

M60 Միոզիտ (մկանաբորբ)

(տեղակայման ծածկագիրը տե՛ս այս գլխի սկզբում)

M60.0 Վարակային միոզիտներ

Արևադարձային (տրոպիկական) պիոմիոզիտ

Վարակային ագենտը (ագդակ) նույնականացնելու անհրաժեշտության դեպքում կիրառվում է լրացուցիչ ծածկագիր (B95-B97):

M60.1 Միջանկյալ (ինտերստիցիալ) միոզիտ

M60.2 Փափուկ հյուսվածքում օտար մարմնից առաջացած գրանուլոմա՝ այլ դասերում չդասակարգված

Բացառությամբ՝

մաշկում և ենթամաշկային հյուսվածքում օտար մարմնից առաջացած գրանուլոմայի (L92.3)

M60.8 Այլ միոզիտներ

M60.9 Միոզիտ (մկանաբորբ)՝ չճշտված

M61 Մկանների կալցիֆիկացիա (կալցիումակալում) և օսիֆիկացիա (ոսկրացում)

(տեղակայման ծածկագիրը տե՛ս այս գլխի սկզբում)

M61.0 Վնասվածքային ոսկրացնող միոզիտ

M61.1 Հարաճուն (պրոգրեսիվոդ) ոսկրացնող միոզիտ

Հարաճուն ոսկրացնող ֆիբրոդիսպլազիա

M61.2 Մկանի պարալիտիկ կալցիումակալում և ոսկրացում

Ոսկրացնող միոզիտ՝ զուգակցված կվադրիպլեգիայով կամ պարապլեգիայով

M61.3 Մկանների կալցիումակալում և ոսկրացում՝ կապված այրվածքների հետ

Ոսկրացնող միոզիտ՝ կապված այրվածքների հետ

M61.4 Մկանի այլ կալցիումակալում

Բացառությամբ՝

կալցիացնող ջլաբորբի (տենդինիտ) (M65.2)

կալցիացնող ջլաբորբի

- ուսի (M75.3)

M61.5 Մկանի այլ ոսկրացում

M61.9 Մկանի կալցիումակալում և ոսկրացում՝ չճշտված

M62 Մկանների այլ ախտահարումներ

(տեղակայման ծածկագիրը տե՛ս այս գլխի սկզբում)

Բացառությամբ՝

ջղածգման և կծկման (R25.2)

միալգիայի (մկանացավ) (M79.1)

միոպաթիայի (մկանախտ)՝

- ալկոհոլային (G72.1)
- դեղորայքային (G72.0)

«չճովող (չճկվող, պիրկ) մարդու» համախտանիշ (G25.8)

M62.0 Մկանի տարաբաժանում (անջատում) (diastasis)

M62.1 Մկանի այլ պատուվածք (ոչ վնասվածքային)

Բացառությամբ՝

ջլի պատուվածքի (M66.-)

մկանի վնասվածքային պատուվածքի (տե՛ս մկանի վնասվածքներն ըստ մարմնի շրջանների)

M62.2 Մկանի իշեմիկ ինֆարկտ
Ճնշման համախտանիշ՝ ոչ վնասվածքային

Բացառությամբ՝

ճնշման համախտանիշի՝ վնասվածքային (T79.6)

մկանի վնասվածքային իշեմիայի (T79.6)

Ֆոլկմանի (Volkmann) իշեմիկ կոնտրակտուրայի (T79.6)

M62.3 Անշարժացման համախտանիշ (պարապլեգիկ)

M62.4 Մկանի կարկամություն (կոնտրակտուրա)

Բացառությամբ՝

հոդի կարկամության (M24.5)

M62.5 Մկանի հյուծում և ատրոֆիա (ապաճում)՝ այլ դասերում չդասակարգված
Մկանների ապաճում՝ ֆունկցիոնալ ծանրաբեռնվածության բացակայության
դեպքում այլ դասերում, չդասակարգված

M62.6 Մկանի ձգվածություն (գերձգում)

Բացառությամբ՝

ընթացիկ վնասվածքի (տե՛ս մկանի վնասվածքներն ըստ մարմնի շրջանների)

M62.8 Մկանների ճշտված այլ ախտահարումներ

Մկանի (թաղանթի, բունոցի) ճողվածք

M62.9 Մկանի ախտահարում՝ չճշտված

M63* Մկանի ախտահարումներ՝ այլ դասերում դասակարգված հիվանդությունների ժամանակ

Բացառությամբ՝

միոպաթիայի՝

- ներզատական հիվանդությունների ժամանակ (G73.5*)
- նյութափոխանակության խանգարումների ժամանակ (G73.6*)

M63.0* Միոզիտներ՝ այլ դասերում դասակարգված մանրէային հիվանդությունների ժամանակ

Միոզիտ հետևյալ դեպքերում՝

- բոր (Հանսենի հիվանդություն) (Hansen) (A30†)
- սիֆիլիս (A51.4†, A52.7†)

M63.1* Միոզիտներ (մկանաբորբեր)՝ այլ դասերում դասակարգված պրոտոզային և մակաբուծային ինվազիաների ժամանակ

Միոզիտ հետևյալ դեպքերում՝

- ցիստիցերկոզ (B69.8†)
- շիստոսոմիազ (բիլգարցիոզ) (B65†)
- տոքսոպլազմոզ (B58.8†)
- տրիխինելիոզ (B75†)

M63.2* Միոզիտ՝ այլ դասերում դասակարգված այլ վարակիչ հիվանդությունների ժամանակ

Միոզիտ՝ միկոզների ժամանակ (B35-B49†)

M63.3* Միոզիտ՝ սարկոիդոզի ժամանակ (D86.8†)

M63.8* Մկանային այլ խանգարումներ՝ այլ դասերում դասակարգված այլ հիվանդությունների ժամանակ

**ՁՈՒՍՊԱՊԱՏՅԱՆԻ ԵՎ ՋԼԵՐԻ ԱԽՏԱՀԱՐՈՒՄՆԵՐ
(M65-M68)**

M65 Սինովիդներ (ձուսպաբորբեր) և տենոսինովիդներ (ջլածուսպաբորբեր)

(տեղակայման ծածկագիրը տե՛ս այս գլխի սկզբում)

Բացառությամբ՝

դաստակի և նախադաստակի քրոնիկ ճարճատուն սինովիտի (M70.-)
ընթացիկ վնասվածքի (տե՛ս կապանների կամ ջլերի վնասվածքներն ըստ մարմնի շրջանների)
փափուկ հյուսվածքների հիվանդությունների, որոնք պայմանավորված են ծանրաբեռնվածությամբ, գերծանրաբեռնվածությամբ և ճնշման առկայությամբ (M70.-)

M65.0 Զլաթաղանթի արսցես (թարախակույտ)

Մանրէային (բակտերիալ) գործոնը նույնականացնելու անհրաժեշտության դեպքում կիրառվում է լրացուցիչ ծածկագիր (B95-B96)

M65.1 Վարակային այլ (տենո)սինովիտներ (ձուսպաբորբեր)

M65.2 Կալցիացնող տենդինիտ (ջլաբորբ)

Բացառությամբ՝

ուսի (M75.3)
ճշտված տենդինիտների (M75-M77)

M65.3 Չխկացող մատ

Զլի հանգուցային հիվանդություն

M65.4 Ճաճանչոսկրի մախաթաձև ելուստի տենոսինովիտ (ձուսպաբորբ) (Դե Կերվենի համախտանիշ)

M65.8 Այլ սինովիտներ և տենոսինովիտներ

Գրգռված կոնքազդրային հող (սուր անցողիկ սինովիտ)

M65.9 Սինովիտ և տենոսինովիտ՝ չճշտված

M66 Ձուսպաթաղանթի և ջլի ինքնաբերական պատվածք

(տեղակայման ծածկագիրը տե՛ս այս գլխի սկզբում)

Ներառյալ՝

պատռվածքը, որը հյուսվածքի ամրության նվազման հետևանք է և առաջանում է գործադրված նորմալ կամ սովորական ուժի ազդեցության տակ

Բացառությամբ՝

ռոտատոր (պտտող) մկանների ճնշման համախտանիշի (M75.1) պատռվածքի, երբ նորմալ հյուսվածքի վրա գործադրված է չափից ավելի մեծ ուժ (տե՛ս ջլերի վնասվածքներն ըստ մարմնի շրջանների)

M66.0 Ծնկափոսի պարկի պատռվածք

M66.1 Ձուսպապատյանի պատռվածք

Ձուսպային պարկի պատռվածք

Բացառությամբ՝

ծնկափոսի պարկի պատռվածքի (M66.0)

M66.2 Տարածիչների ջլերի ինքնաբերական (սպոնտան) պատռվածք

M66.3 Ծալիչների ջլերի ինքնաբերական պատռվածք

M66.4 Այլ ջլերի ինքնաբերական պատռվածք

M66.5 Չճշտված ջլի ինքնաբերական պատռվածք

Մկանաջլային միացության պատռվածք՝ ոչ վնասվածքային

M67 Ձուսպապատյանի և ջլի այլ ախտահարումներ

Բացառությամբ՝

Դյուպյուտրենի (Dupuytren) ափային փակեղային ֆիբրոմատոզի
(թելըրուռուցքոտության) (M72.0)
տենդինիտի՝ ԱՀՃ (M77.9)

քսանթոմատոզի՝ տեղակայված ջլերում (E78.2)

M67.0 Կրնկային (աքիլեսյան) կարճ ջիլ (ձեռքբերովի)

M67.1 Զլերի այլ կոնտրակտուրա (բունոց)

Բացառությամբ՝

հոդի կոնտրակտուրայի հետ (M24.5)

M67.2 Այլ դասերում չդասակարգված ձուսպային գերաճում

Բացառությամբ՝

թավիկահանգուցային (վիլոնոդուլյար) սինովիտի (ափգմենտային) (M12.2)

M67.3 Թափառող (անցողիկ) սինովիտ

Թունավոր (տոքսիկ) սինովիտ

Բացառությամբ՝

պալինդրոմային ունատիզմի (M12.3)

M67.4 Հանգուց

Հոդի կամ ջլի (բունոցի) հանգուց

Բացառությամբ

պարկի՝

- ձուսպապարկի (M71.2-M71.3)
- ձուսպաթաղանթի (M71.2-M71.3)

հանգուցի՝ ֆրամբեզիայի ժամանակ (A66.6)

M67.8 Ձուսպապատյանի և ջլի այլ ճշտված ախտահարումներ

M67.9 Ձուսպապատյանի և ջլի չճշտված ախտահարումներ

M68* Ձուսպապատյանի և ջլի ախտահարումներ՝ այլ դասերում դասակարգված հիվանդությունների ժամանակ

M68.0* Սինովիտ և տենոսինովիտ՝ այլ դասերում դասակարգված մանրէային հիվանդությունների ժամանակ

Սինովիտ և տենոսինովիտ հետևյալ դեպքերում

- գոնորեայի (A54.4†)
- սիֆիլիսի (A52.7†)
- տուբերկուլյոզի (A18.0†)

M68.8* Ձուսպապատյանի և ջլի այլ ախտահարումներ՝ այլ դասերում դասակարգված հիվանդությունների ժամանակ

**ՓԱՓՈՒԿ ՀՅՈՒՍՎԱԾՔՆԵՐԻ ԱՅԼ ՀԻՎԱՆԴՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ
(M70-M79)**

M70 Փափուկ հյուսվածքների հիվանդություններ, որոնք պայմանավորված են ծանրաբեռնվածության, գերծանրաբեռնվածության և ճնշման առկայությամբ (տեղակայման ծածկագիրը տե՛ս այս գլխի սկզբում)

Ներառյալ՝

փափուկ հյուսվածքների մասնագիտական (պրոֆեսիոնալ) հիվանդությունները

Բացառությամբ՝

բուրսիտի (բարձիկաբորբ)՝

- ԱՀՃ (M71.9)
- ուսի (M75.5)

Էնթեզոպաթիայի (M76-M77)

M70.0 Քրոնիկ ճարճատուն սինովիտ՝ ձեռքի և դաստակի

M70.1 Ձեռքի բուրսիտ

M70.2 Արմնկելունի բուրսիտ

M70.3 Արմնկահողի այլ բուրսիտներ

M70.4 Պրեպատելյար բուրսիտ

M70.5 Ծնկահողի այլ բուրսիտներ

M70.6 Ազդուկրի մեծ տամբիոնի բուրսիտ

Մեծ տենդինիտ (ջլաբորբ)

M70.7 Ազդրի այլ բուրսիտներ

Նստային բուրսիտ

M70.8 Փափուկ հյուսվածքների այլ ախտահարումներ՝ պայմանավորված

ծանրաբեռնվածության, գերծանրաբեռնվածության և ճնշման առկայությամբ

M70.9 Փափուկ հյուսվածքի չճշտված ախտահարում՝ պայմանավորված

ծանրաբեռնվածության, գերծանրաբեռնվածության և ճնշման առկայությամբ

M71 Այլ բուրսոպաթիաներ

(տեղակայման ծածկագիրը տե՛ս այս գլխի սկզբում)

Բացառությամբ՝

ոտնաթաթի առաջին մատի բուրսիտի (M20.1)

բուրսիտներ՝ պայմանավորված ծանրաբեռնվածության

գերծանրաբեռնվածության և ճնշման առկայությամբ (M70.)

Էնթեզոպաթիաների (M76.- M77)

M71.0 Ձուսպապարկի արսցես (թարախակույտ)

M71.1 Այլ վարակային բուրսիտներ

M71.2 Ծնկափոսային շրջանի ձուսպային բուշտ (Բեյկերի) (Baker)

Բացառությամբ՝

պատռվածքի (M66.0)

M71.3 Ձուսպապարկի այլ բուշտ

Ձուսպային բուշտ՝ ԱՀՃ

Բացառությամբ՝

ձուսպային բուշտ՝ պատռվածքով (M66.1)

M71.4 Կալցիումի կուտակում ձուսպապարկում

Բացառությամբ՝

ուսի (ուսահողի) (M75.3)

M71.5 Այլ բուրսիտներ՝ այլ դասերում չդասակարգված

Բացառությամբ՝

բուրսիտի՝

- ԱՀՃ (M71.9)

- ուսի (ուսահողի) (M75.5)

- կողմնային մեծ ոլոքային Պելեգրինի-Շտիդի (Pellegrini-Stieda) (M76.4)

M71.8 Այլ ճշտված բուրսոպաթիաներ

M71.9 Բուրսոպաթիա՝ չճշտված

Բուրսիտ՝ ԱՀՃ

M72 Ֆիբրոբլաստիկ խանգարումներ

(տեղակայման ծածկագիրը տե՛ս այս գլխի սկզբում)

Բացառությամբ՝

հետորովայնամզային ֆիբրոմատոզի (D48.3)

- M72.0 Ափափակեղային ֆիբրոմատոզ (Դյուայուփտրենի)
 - M72.1 Շարակցահյուսվածքային հանգույցներ մատների մեջքային երեսի վրա
 - M72.2 Ներբանափակեղային ֆիբրոմատոզ
 - Ներբանային ֆասցիտ (փակեղաբորբ)
 - M72.4 Կեղծ սարկոմատոզային ֆիբրոմատոզ
 - Հանգուցային ֆասցիտ
 - M72.6 Մեռուկացնող ֆասցիտ
- Վարակի հարուցչը որոշելու անհրաժեշտության դեպքում կիրառվում է լրացուցիչ ծածկագիր:
- M72.8 Այլ ֆիբրոբլաստիկ խանգարումներ
 - Փակեղի արսցես (թարախակույտ)

Բացառությամբ՝

- ֆասցիտի (փակեղաբորբ)՝
 - դիֆուզ (էոզինոֆիլային) (M35.4)
 - մեռուկացնող (M72.6)
 - հանգուցային (M72.3)
 - շուրջերիկամային՝
 - ԱՀՃ (N13.5)
 - վարակի հետ (N13.6)
 - ներբանային (M72.2)
- M72.9 Ֆիբրոբլաստիկ խանգարում՝ չճշտված
 - Ֆասցիտ՝ ԱՀՃ
 - Ֆիբրոմատոզ՝ ԱՀՃ

M73* Փափուկ հյուսվածքների ախտահարումներ՝ այլ դասերում դասակարգված հիվանդությունների ժամանակ

- M73.0* Գոնոկոկային բուրսիտ (A54.4†)
- M73.1* Սիֆիլիտիկ բուրսիտ (A52.7†)
- M73.8* Փափուկ հյուսվածքների այլ ախտահարումներ՝ այլ դասերում դասակարգված հիվանդությունների ժամանակ

M75 Ուսահողի ախտահարումներ

Բացառությամբ՝

- «ուս-ձեռք» համախտանիշի (M89.0)
- M75.0 Ուսահողի կպումային պատիճաբորբ
 - «Սառած ուսահող»
 - Ուսահողի պերիարթրիտ
- M75.1 Ուսահողը պտտաշարժող (ռոտատորային) մկանների ճնշման համախտանիշ
 - Ուսահողի պտտաշարժող (ռոտատորային) մանժետանման մկանախմբի կամ վերիջային մկանի շերտազատում (ճեղքում) կամ պատռվածք (լրիվ) (ոչ լրիվ)՝ չճշտված որպես վնասվածքային
 - Վերիջային (supraspinatus) համախտանիշ
- M75.2 Երկգլխանի մկանի տենդինիտ
- M75.3 Ուսի կալցիումակալված տենդինիտ
 - Կալցիումի նստվածք ուսահողի ձուսպապարկում
- M75.4 Ուսի հարվածի համախտանիշ (լողորդի կամ նետողի ուս)
- M75.5 Ուսահողի բուրսիտ
- M75.8 Ուսի այլ ախտահարումներ

M75.9 Ուսի ախտահարում՝ չճշտված

M76 Ստորին վերջույթի էնթեզոպաթիաներ (բացառությամբ ոտնաթաթի)

(տեղակայման ծածկագիրը տե՛ս այս գլխի սկզբում)

Բացառությամբ՝

ծանրաբեռնվածության, գերծանրաբեռնվածության և ճնշման հետևանքով առաջացած բուրսիտի (M70)

M76.0 Հետույքային մկանների տենդինիտ

M76.1 Գոտկային մկանների տենդինիտ

M76.2 Ջստային կատարի փշանման կամ սեպանման ելուստ (քիտ, խթան)

M76.3 Ջստաոլոքային կապանային համախտանիշ

M76.4 Ոլոքի համակողմնային (կոլլատերալ) բուրսիտ (Պելլեգրինի-Շտիդի) (Pellegrini-Stieda)

M76.5 Ծնկոսկրային տենդինիտ

M76.6 Աքիլեսյան ջլի տենդինիտ

Աքիլեսյան ջլի բուրսիտ

M76.7 Նրբոլոքային տենդինիտ

M76.8 Ստորին վերջույթի այլ էնթեզոպաթիաներ՝ բացառությամբ ոտնաթաթի

Առաջային ոլոքային համախտանիշ

Հետին ոլոքային տենդինիտ

M76.9 Ստորին վերջույթի էնթեզոպաթիա՝ չճշտված

M77 Այլ էնթեզոպաթիաներ

Բացառությամբ՝

բուրսիտի՝

- ԱՀՃ (M71.9)

- ծանրաբեռնվածության, գերծանրաբեռնվածության և ճնշման հետևանքով (M70.-)

օստեոֆիթի (ոսկրացից) (M25.7)

ողնաշարի էնթեզոպաթիայի (M46.0)

M77.0 Միջային էպիկոնդիլիտ

M77.1 Կողմնային էպիկոնդիլիտ

Թենիսիստի արմունկ

M77.2 Դաստակի պերիարթրիտ (շուրջհոդաբորբ)

M77.3 Կրնկային խթան (կրնկոսկրի սեպանման ելուստ)

M77.4 Նախգարշապարացավ (metatarsalgia)

Բացառությամբ՝

Մորտոնի նախգարշապարացավի (G57.6)

M77.5 Ոտնաթաթի այլ էնթեզոպաթիա

M77.8 Այլ էնթեզոպաթիաներ՝ այլ դասերում չդասակարգված

M77.9 Էնթեզոպաթիա՝ չճշտված

Ոսկրային խթան՝ ԱՀՃ

Պատիճաբորբ (կապսուլիտ)՝ ԱՀՃ

Պերիարթրիտ (շուրջհոդաբորբ)՝ ԱՀՃ

Տենդինիտ՝ ԱՀՃ

M79 Փափուկ հյուսվածքների այլ հիվանդություններ՝ այլ դասերում չդասակարգված

(տեղակայման ծածկագիրը տե՛ս այս գլխի սկզբում)

Բացառությամբ՝

փափուկ հյուսվածքի հոգեծին ցավի (F45.4)

M79.0 Ռևմատիզմ՝ չճշտված

Բացառությամբ՝

ֆիբրոմիալգիայի (M79.7)

պալինդրոմային ռևմատիզմի (M12.3)

M79.1 Մկանացավ (միալգիա)

Բացառությամբ՝

միոզիտի (մկանաբորբ) (M60.-)

M79.2 Նյարդացավ և նյարդաբորբ՝ չճշտված

Բացառությամբ՝

մոնոնեյրոպաթիաների (G56-G58)

ռադիկուլիտի (նյարդարմատի բորբոքում)՝

- ԱՀՃ (M54.1)
- բազկային՝ ԱՀՃ (M54.1)
- գոտկասրբոսկրային՝ ԱՀՃ (M54.1)

իշիասի (M54.3-M54.5)

M79.3 Պաննիկուլիտ՝ չճշտված

Բացառությամբ՝

պաննիկուլիտի (panniculitis)՝

- գայլախտային (L93.2)
- պարանոցի և մեջքի (M54.0)
- կրկնվող (Վեբեր-Կրիստենի) (Weber-Christian) (M35.6)

M79.4 Ճարպային բարձիկի (ստորձնկոսկրային) գերած

M79.5 Մնացորդային օտար մարմին փափուկ հյուսվածքում

Բացառությամբ՝

գրանուլոմայի (առաջացած օտար մարմնի առկայությունից)՝

- մաշկի և ենթամաշկային հյուսվածքում (L92.3)
- փափուկ հյուսվածքում (M60.2)

M79.6 Ցավ վերջույթում

M79.7 Ֆիբրոմիալգիա

Ֆիբրոմիոզիտ

Ֆիբրոզիտ

Միոֆիբրոզիտ

M79.8 Փափուկ հյուսվածքների չճշտված այլ ախտահարումներ

M79.9 Փափուկ հյուսվածքի ախտահարում՝ չճշտված

**ՕՍՏԵՈՊՈՐԱԹԻԱՆԵՐ (ՈՍԿՐԱԽՏՈՒԹՅՈՒՆ) ԵՎ ԽՈՆԴՐՈՊՈՐԱԹԻԱՆԵՐ
(ԱՃԱՌԱԽՏՈՒԹՅՈՒՆ)
(M80-M94)**

**ՈՍԿՐԻ ԽՏՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔԻ ԽԱՆԳԱՐՈՒՄՆԵՐ
(M80-M85)**

M80 Օստեոպորոզ (ոսկրահյուսվածքի նոսրացում)՝ ախտաբանական կոպրվածքով
(տեղակայման ծածկագիրը տե՛ս այս գլխի սկզբում)

Ներառյալ՝

ողի օստեոպորոզային քայքայումը և սեպավորումը

Բացառությամբ՝

ողի քայքայման՝ ԱՀՃ (M48.5)

ողի ախտաբանական կոտրվածքի՝ ԱՀԾ (M84.4)

ողի սեպածն դեֆորմացիայի՝ ԱՀԾ (M48.5)

M80.0 Հետդաշտանադադարային օստեոպորոզ՝ ախտաբանական կոտրվածքով

M80.1 Օստեոպորոզ՝ ախտաբանական կոտրվածքով, ձվարանների հեռացումից հետո

M80.2 Օստեոպորոզ՝ ախտաբանական կոտրվածքով, սակավաշարժության հետևանքով

M80.3 Հետվիրահատական օստեոպորոզ՝ ախտաբանական կոտրվածքով, առաջացած ադիներում ներծծման խանգարումից (մալաբսորբցիա)

M80.4 Դեղորայքային օստեոպորոզ՝ ախտաբանական կոտրվածքով

Դեղամիջոցը նույնականացնելու անհրաժեշտության դեպքում կիրառվում է արտաքին պատճառների լրացուցիչ ծածկագիր (Գլուխ XX):

M80.5 Ինքնաձին (իդիոպաթիկ) օստեոպորոզ՝ ախտաբանական կոտրվածքով

M80.8 Այլ օստեոպորոզ՝ ախտաբանական կոտրվածքով

M80.9 Օստեոպորոզ՝ ախտաբանական կոտրվածքով՝ չճշտված

**M81 Օստեոպորոզ՝ առանց ախտաբանական կոտրվածքի
Բացառությամբ՝**

օստեոպորոզի՝ ախտաբանական կոտրվածքով (M80.-)

M81.0 Հետդաշտանադադարային օստեոպորոզ

M81.1 Օստեոպորոզ՝ ձվարանի հեռացումից հետո

M81.2 Օստեոպորոզ՝ սակավաշարժության հետևանքով

Բացառությամբ՝

Ձուդեկի ապաճման (M89.0)

M81.3 Հետվիրահատական օստեոպորոզ՝ մալաբսորբցիայի (ներծծման խանգարման) հետևանքով

M81.4 Դեղորայքային օստեոպորոզ

Դեղամիջոցը նույնականացնելու անհրաժեշտության դեպքում կիրառվում է արտաքին պատճառների լրացուցիչ ծածկագիր (Գլուխ XX):

M81.5 Ինքնաձին ոսկրանոսրացում (իդիոպաթիկ օստեոպորոզ)

M81.6 Տեղակայված ոսկրանոսրացում (Լեկենի) (Lequesne)

Բացառությամբ՝

Ձուդեկի ապաճման (M89.0)

M81.8 Այլ օստեոպորոզներ

Ծերունական օստեոպորոզ

M81.9 Օստեոպորոզ՝ չճշտված

M82* Օստեոպորոզ՝ այլ դասերում դասակարգված հիվանդությունների ժամանակ
(տեղակայման ծածկագիրը տե՛ս այս գլխի սկզբում)

M82.0* Օստեոպորոզ՝ բազմակի միելոմատոզի դեպքում (C90.0†)

M82.1* Օստեոպորոզ՝ ներզատական խանգարումների ժամանակ (E00-E34†)

M82.8* Օստեոպորոզ՝ այլ դասերում դասակարգված այլ հիվանդությունների ժամանակ

M83 Մեծահասակների ոսկրափափկացում (օստեոմալացիա)

(տեղակայման ծածկագիրը տե՛ս այս գլխի սկզբում)

Բացառությամբ՝

ոսկրափափկացման՝

- մանկական և պատանեկան (E55.0)

- D վիտամինի նկատմամբ դիմակայուն (E83.3)

երիկամային օստեոդիստրոֆիայի (ոսկրասնուցման խանգարման) (N25.0)

ռախիտի (ակտիվ) (E55.0)

- հետևանքների (E64.3)
- D վիտամինի նկատմամբ դիմակայուն (E83.3)

M83.0 Հետծննդաբերական ոսկրափափկացում

M83.1 Ծերունական ոսկրափափկացում

M83.2 Մեծահասակի ոսկրափափկացում՝ ներծծման խանգարումների (մալաբսորբցիայի) հետևանքով

Հետվիրահատական ոսկրափափկացում մեծահասակների մոտ՝ ներծծման խանգարման հետևանքով

M83.3 Մեծահասակների ոսկրափափկացում՝ սննդի անբավարարության (թերսնուցման) հետևանքով

M83.4 Այլումինային ոսկրային հիվանդություն

M83.5 Դեղորայքային այլ ոսկրափափկացումներ մեծահասակների մոտ

Դեղամիջոցը նույնականացնելու անհրաժեշտության դեպքում կիրառվում է արտաքին պատճառների լրացուցիչ ծածկագիր (Գլուխ XX):

M83.8 Մեծահասակի այլ ոսկրափափկացում (օստեոմալացիա)

M83.9 Մեծահասակի ոսկրափափկում՝ չճշտված

M84 Ոսկրի ամբողջականության խանգարումներ

(տեղակայման ծածկագիրը տե՛ս այս գլխի սկզբում)

M84.0 Կոտրվածքի վատ սերտաճում

M84.1 Չսերտաճած կոտրվածք (կեղծ հող, պսևոարթրոզ)

Բացառությամբ՝

սերտաճումից կամ արթրոդեզից հետո առաջացած կեղծ հողի (պսևոարթրոզ) (M96.0)

M84.2 Կոտրվածքի դանդաղ սերտաճում

M84.3 Սթրեսային կոտրվածք՝ այլ դասերում չդասակարգված
Սթրեսային կոտրվածք՝ ԱՀՃ

Բացառությամբ՝

ողի սթրեսային (գերծանրաբեռնվածության) կոտրվածքի (M48.4)

M84.4 Ախտաբանական կոտրվածք՝ այլ դասերում չդասակարգված
Ախտաբանական կոտրվածք՝ ԱՀՃ

Բացառությամբ՝

ողի քայքայման՝ այլ դասերում չդասակարգված (M48.5)

ախտաբանական կոտրվածքի՝ օստեոպորոզի դեպքում (M80.-)

M84.8 Ոսկրի ամբողջականության այլ խախտումներ

M84.9 Ոսկրի ամբողջականության խախտում՝ չճշտված

M85 Ոսկրի խտության և կառուցվածքի այլ խանգարումներ

(տեղակայման ծածկագիրը տե՛ս այս գլխի սկզբում)

Բացառությամբ՝

անկատար ոսկրագոյացման (osteogenesis imperfecta) (Q78.0)

օստեոպետրոզի (ոսկրակարծրացում) (Q78.2)

օստեոպոլիլոզի (Q78.8)

ոսկրերի բազմակի ֆիբրոզային դիսպլազիայի (Q78.1)

M85.0 Ֆիբրոզային դիսպլազիա (ընտրողական, մեկ ոսկրի)

Բացառությամբ՝

ծնոտի ֆիբրոզային դիսպլազիայի (K10.8)

M85.1 Կմախքային ֆլյուորոզ

- M85.2 Գանգի հիպերօստոզ (գերոսկրացում)
M85.3 Զստոսկրի սկլերոզացնող ոսկրաբորբ (osteitis condensans)
M85.4 Ոսկրի եզակի բուշտ (կիստա)

Բացառությամբ՝

ծնոտի եզակի բշտի (K09.1-K09.2)

- M85.5 Անևրիզմային ոսկրային բուշտ

Բացառությամբ՝

ծնոտի անևրիզմային բշտի (K09.2)

- M85.6 Ոսկրի այլ բուշտ

Բացառությամբ՝

ծնոտի բշտի՝ ԱՀՃ (K09.1-K09.2)

ֆիբրոզ-կիստոզ տարածուն ոսկրաբորբի (օստեիտ) (Ռեկլինգհաուզենի ոսկրային հիվանդություն) (von Recklinghausen) (E21.0)

- M85.8 Ոսկրի խտության և կառուցվածքի այլ ճշտված խանգարումներ

Ոսկրերի հիպերօստոզ (բացի գանգային)

Օստեոսկլերոզ (ոսկրակարծրախտ) ձեռքբերովի

Բացառությամբ՝

կմախքային ինքնաձին դիֆուզ հիպերօստոզի (DISH) (M48.1)

օստեոսկլերոզի՝

- բնաձին (Q77.4)
- միելոֆիբրոզ

- M85.9 Ոսկրի խտության և կառուցվածքի խանգարում՝ չճշտված

**ԱՅԼ ՈՍԿՐԱԽՏԵՐ (ՕՍՏԵՈՊԱԹԻԱՆԵՐ)
(M86-M90)**

Բացառությամբ՝

ոսկրախտերի՝ բժշկական միջամտություններից հետո (M96.-)

M86 Օստեոմիելիտ (ոսկրածուծաբորբ)

(տեղակայման ծածկագիրը տե՛ս այս գլխի սկզբում)

Վարակային գործոնը նույնականացնելու անհրաժեշտության դեպքում կիրառվում է լրացուցիչ ծածկագիր (B95-B97):

Բացառությամբ՝

օստեոմիելիտի՝

- հարուցված սալմոնելայով (A01-A02)
- ծնոտի (K10.2)
- ողի (M46.2)

- M86.0 Սուր արյունաձին օստեոմիելիտ

- M86.1 Սուր օստեոմիելիտի այլ ձևեր

- M86.2 Ենթասուր օստեոմիելիտ

- M86.3 Քրոնիկ բազմաօջախային օստեոմիելիտ

- M86.4 Քրոնիկ օստեոմիելիտ՝ արտահոսող ծոցով

- M86.5 Այլ քրոնիկ արյունաձին օստեոմիելիտ

- M86.6 Այլ քրոնիկ օստեոմիելիտ

- M86.8 Այլ օստեոմիելիտ

Բրոդի արսցես (թարախակույտ)

- M86.9 Օստեոմիելիտ (ոսկրաբորբ)՝ չճշտված

Ոսկրային վարակ՝ ԱՀՃ

Վերնուսկրի բորբոքում՝ առանց օստեոմիելիտի հիշատակման

M87 Ոսկրամեռուկ (օստեոնեկրոզ)

(տեղակայման ծածկագիրը տե՛ս այս գլխի սկզբում)

Ներառյալ՝

ոսկրի անոթագուրկ (ավասկուլյար) մեռուկը (նեկրոզ)

Բացառությամբ՝

օստեոխոնդրոպաթիաների (ոսկրաճառախտություն) (M91-M93)

M87.0 Ոսկրի ինքնաձին (իդիոպաթիկ) ասեպտիկ մեռուկ

M87.1 Դեղորայքային ոսկրամեռուկ

Դեղամիջոցը նույնականացնելու անհրաժեշտության դեպքում կիրառվում է արտաքին պատճառների լրացուցիչ ծածկագիր (Գլուխ XX):

M87.2 Ոսկրամեռուկ՝ պայմանավորված նախկին վնասվածքով

M87.3 Այլ երկրորդային ոսկրամեռուկ

M87.8 Այլ ոսկրամեռուկ

M87.9 Ոսկրամեռուկ (օստեոնեկրոզ)՝ չճշտված

M88 Ոսկրի Պեջետի (Paget) հիվանդություն (դեֆորմացնող օստեիտ)

(տեղակայման ծածկագիրը տե՛ս այս գլխի սկզբում)

M88.0 Գանգի ախտահարում Պեջետի հիվանդության ժամանակ

M88.8 Այլ ոսկրերի ախտահարում Պեջետի հիվանդության ժամանակ

M88.9 Պեջետի հիվանդություն (ոսկրի)՝ չճշտված

M89 Ոսկրերի այլ հիվանդություններ

(տեղակայման ծածկագիրը տե՛ս այս գլխի սկզբում)

M89.0 Ալգոնեյրոդիստրոֆիա

«Ուս-ձեռք» համախտանիշ

Չուդեկի (Sudeck) ստրոֆիա

Սիմպաթիկ ռեֆլեկտոր դիստրոֆիա

M89.1 Էպիֆիզի վաղաժամկետ սերտաճում դիաֆիզի հետ

M89.2 Ոսկրի զարգացման և աճի այլ խանգարումներ

M89.3 Ոսկրի գերաճ (հիպերտրոֆիա)

M89.4 Գերաճային այլ ոսկրահոդախտություն (օստեոարթրոպաթիա)

Մարի-Բամբերգերի (Marie-Bamberger) հիվանդություն

Պախիդերմոպերիօստազ

M89.5 Օստեոլիզ

M89.6 Ոսկրախտություն (օստեոպաթիա)՝ պոլիոմիելիտից հետո

Կրած պոլիոմիելիտը նույնականացնելու անհրաժեշտության դեպքում կիրառվում է լրացուցիչ ծածկագիր (B91):

Բացառությամբ՝

հետպոլիոմիելիտային (postpolio) համախտանիշի (G14)

M89.8 Ոսկրի ճշտված այլ ախտահարումներ

Կեղևային հիպերօստոզ վաղ հասակի

Հետվնասվածքային ենթաշրջոսկրային ոսկրացում

M89.9 Ոսկրի հիվանդություն՝ չճշտված

M90* Օստեոպաթիաներ (ոսկրախտություն)՝ այլ դասերում դասակարգված հիվանդությունների ժամանակ

(տեղակայման ծածկագիրը տե՛ս այս գլխի սկզբում)

M90.0* Ոսկրի տուբերկուլյոզ (A18.0†)

Բացառությամբ՝

ողանաչարի տուբերկուլյոզի (M49.0*)

M90.1* Շրջոսկրի բորբոքում (պերիօստիտ)՝ այլ դասերում դասակարգված այլ վարակիչ հիվանդությունների ժամանակ

Երկրորդային սիֆիլիտիկ շրջոսկրի բորբոքում (A51.4†)

M90.2* Օստեոպաթիա՝ այլ դասերում դասակարգված այլ վարակիչ հիվանդությունների ժամանակ

Օստեոմիելիտ (ոսկրածուծաբորբ)՝

- էխինոկոկային (B67.2†)
- գոնոկոկային (A54.4†)
- սալմոնելոզային (A02.2†)

Սիֆիլիտիկ օստեոպաթիա կամ օստեոխոնդրոպաթիա (A50.5†, A52.7†)

M90.3* Ոսկրամեռուկ՝ կեսոնային հիվանդության ժամանակ (T70.3†)

M90.4* Ոսկրամեռուկ՝ հեմոգլոբինոպաթիայի հետևանքով (D50-D64†)

M90.5* Ոսկրամեռուկ՝ այլ դասերում դասակարգված այլ հիվանդությունների ժամանակ

M90.6* Ձևախախտող ոսկրաբորբ (osteitis deformans)՝ նորագոյացությունների ժամանակ (C00-D48†)

Ձևախախտող ոսկրաբորբ (osteitis deformans)՝ ոսկրերում չարորակ նորագոյացությունների ժամանակ (C40-C41†)

M90.7* Ոսկրի կոտրվածք՝ նորագոյացության ժամանակ (C00-D48†)

Բացառությամբ՝

ողի կոտրվածքի՝ նորագոյացության ժամանակ (M49.5 *)

M90.8 Օստեոպաթիա (ոսկրախտություն)՝ այլ դասերում դասակարգված այլ հիվանդությունների ժամանակ

Օստեոպաթիա՝ երիկամային օստեոդիստրոֆիայի ժամանակ

**ԽՈՆԴՐՈՂԱԹԻԱՆԵՐ (ԱՃԱՌԱԽՏՈՒԹՅՈՒՆ)
(M91-M94)**

Բացառությամբ՝

խոնդրոպաթիաների՝ բժշկական միջամտություններից հետո (M96.-)

M91 Ազդրի և կոնքի պատանեկան օստեոխոնդրոզ

(տեղակայման ծածկագիրը տե՛ս այս գլխի սկզբում)

Բացառությամբ՝

վերին ազդրային էպիֆիզի (ազդրոսկրի վայր սահելը) (ոչ վնասվածքային) (M93.0)

M91.0 Ազդրի պատանեկան (յուվենիլ) օստեոխոնդրոզ

Պատանեկան օստեոխոնդրոզ՝

- կոնքազդրային հոդափոսի (քացախափոս)
- զստային կատարի (Բյուկենենի) (Buchanan)
- նստացայլային աճառակցման (սինխոնդրոզ) (Վան-Նեկի) (Van-Neck)
- ցայլային հոդավորման (սիմֆիզ) (Պիերսոն) (Pierson)

M91.1 Ազդրի գլխիկի պատանեկան օստեոխոնդրոզ (Լեգ-Կալվե-Պերտես) (Legg-Calve-Perthes)

M91.2 Կոխա պլանա (Coxa plana)

Ազդրի դեֆորմացիա տարած պատանեկան օստեոխոնդրոզի հետևանքով

M91.3 Կեղծ կոքսալգիա (կոնքազդրային հոդացավ)

M91.8 Ազդրի և կոնքի այլ պատանեկան օստեոխոնդրոզներ
Պատանեկան օստեոխոնդրոզ՝ բնածին կոնքազդրային հողախախտի
վերացումից (ռեդուկցիա) հետո

M91.9 Ազդրի և կոնքի պատանեկան օստեոխոնդրոզ՝ չճշտված

M92 Այլ պատանեկան օստեոխոնդրոզներ

M92.0 Բազկոսկրի պատանեկան օստեոխոնդրոզ

Օստեոխոնդրոզ (պատանեկան)՝

- բազկոսկրի կոճի դիստալ (հեռավոր) գլխիկի (Պաների) (Panner)
- բազկոսկրի գլխիկի (Հասսի) (Hass)

M92.1 Ճաճանչոսկրի և ծղիկոսկրի պատանեկան օստեոխոնդրոզ

Օստեոխոնդրոզ (պատանեկան)՝

- ծղիկոսկրի ստորին հատվածի (Բերնսի) (Burns)
- ճաճանչոսկրի գլխիկի (Բրայլսֆորդի) (Brailsford)

M92.2 Ձեռքի պատանեկան օստեոխոնդրոզ

Օստեոխոնդրոզ (պատանեկան)՝

- դաստակի կիսալուսնաձև ոսկրի (Կինբեկի) (Kienbock)
- նախադաստակի ոսկրերի գլխիկների (Մոկլերի) (Mauclair)

M92.3 Վերին վերջույթի պատանեկան այլ օստեոխոնդրոզ

M92.4 Ծնկոսկրի պատանեկան օստեոխոնդրոզ

Օստեոխոնդրոզ (պատանեկան)՝

- առաջնային ծնկոսկրային կենտրոնի (Կելերի) (Kohler)
- երկրորդային ծնկոսկրային կենտրոնի (Սինդինգ-Լարսենի) (Sidting-Larsen)

M92.5 Ոլոքի և նրբոլոքի պատանեկան օստեոխոնդրոզ

Օստեոխոնդրոզ (պատանեկան)՝

- ոլոքի մոտակա ծայրի (Բլանտի) (Blount)
- ոլոքի թմբիկի (Օսգուդ-Շլատտերի) (Osgood-Schlatter)

M92.6 Գարշապարի (նախաթաթ) պատանեկան օստեոխոնդրոզ

Օստեոխոնդրոզ (պատանեկան)՝

- կրնկոսկրի (Սեվեր) (Sever)
- անկանոն ոսկրի՝ տեղակայված գարշապարի մակույկաձև ոսկրի և վեգի (վեգոսկրի) գլխիկի միջև (Հագլունդ) (Haglund)
- վեգի (Դիասի) (Diaz)
- գարշապարի մակույկաձև ոսկրի (Կոհլերի) (Kohler)

M92.7 Նախագարշապարի պատանեկան օստեոխոնդրոզ

Օստեոխոնդրոզ (պատանեկան)՝

- հինգերորդ նախագարշապարային (մետակարպալ) ոսկրի (Իզլենի) (Iselin)
- երկրորդ նախագարշապարային ոսկրի (Ֆրեյբերգի) (Frieberg)

M92.8 Պատանեկան ճշտված այլ օստեոխոնդրոզ

Կրնկային ապոֆիզիտ (ելուստաբորբ)

M92.9 Պատանեկան օստեոխոնդրոզ՝ չճշտված

- Ապոֆիզիտ (ելուստաբորբ)
- Էպիֆիզիտ
- Օստեոխոնդրիտ (ոսկրաճառաբորբ)
- Օստեոխոնդրոզ

} ճշտված որպես
պատանեկան՝ չճշտված
տեղակայման

M93 Այլ օստեոխոնդրոպաթիաներ

Բացառությամբ՝

ողնաշարի օստեոխոնդրոզի (M42.-)

M93.0 Վերին էպիֆիզի ազդրոսկրի վայր սահելը (ոչ վնասվածքային)

M93.1 Կինբուկի հիվանդություն մեծահասակների մոտ

Դաստակի կիսալուսնաձև ոսկրի օստեոխոնդրոզ մեծահասակի մոտ

M93.2 Ճեղքող օստեոխոնդրիտ

M93.8 Այլ ճշտված օստեոխոնդրոպաթիաներ

M93.9 Օստեոխոնդրոպաթիա՝ չճշտված

- Ապոֆիզիտ
 - Էպիֆիզիտ
 - Օստեոխոնդրիտ
 - Օստեոխոնդրոզ
- } չճշտված՝ որպես մեծահասակի կամ պատանեկան՝ չճշտված տեղակայման

M94 Աճառի այլ ախտահարումներ

(տեղակայման ծածկագիրը տե՛ս այս գլխի սկզբում)

M94.0 Կողային աճառների միացումների համախտանիշ (Տիտցե)

M94.1 Կրկնվող բազմաճառաբորբ (պոլիխոնդրիտ)

M94.2 Աճառակակղեցում (խոնդրոմալացիա)

Բացառությամբ՝

ծնկոսկրի աճառակակղեցման (M22.4)

M94.3 Խոնդրոլիզ

M94.8 Աճառի այլ ճշտված ախտահարումներ

M94.9 Աճառի ախտահարում՝ չճշտված

ՈՍԿՐԱՄԿԱՆԱՅԻՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԻ ԵՎ ՇԱՐԱԿՑԱԿԱՆ ՀՅՈՒՍՎԱԾՔԻ ԱՅԼ ԱԽՏԱՀԱՐՈՒՄՆԵՐ (M95-M99)

M95 Ոսկրամկանային և շարակցական հյուսվածքի ձեռքբերովի այլ դեֆորմացիաներ

Բացառությամբ՝

ձեռքբերովի՝

- վերջույթների և օրգանների բացակայության (Z89-Z90)
- վերջույթների դեֆորմացիաների (M20-M21)

մկանակմախքային (ոսկրամկանային) համակարգի բնածին անկանոնությունների (արատներ) և դեֆորմացիաների (Q65-Q79)

ձևախեղող (դեֆորմացնող) դորսոպաթիաների (M40-M43)

ճնտադիմային անկանոնությունների (ներառյալ կծվածքի անկանոնությունները) (K07.-)

մկանակմախքային ախտահարումների՝ բժշկական միջամտություններից հետո (M96.-)

M95.0 Քթի ձեռքբերովի ձևախեղում

Բացառությամբ՝

քթի միջնապատի ծովածության (J34.2)

M95.1 Ականջախեցու դեֆորմացիա՝ առաջացած վնասվածքից և հետագա պերիխոնդրիտով («ծաղկակաղամբի» նմանվող ականջ)

Բացառությամբ՝

ականջախեցու այլ ձեռքբերովի դեֆորմացիաների (H61.1)

M95.2 Գլխի ձեռքբերովի այլ դեֆորմացիա

- M95.3 Պարանոցի ձեռքբերովի դեֆորմացիա
- M95.4 Կրծքավանդակի և կողերի ձեռքբերովի դեֆորմացիա
- M95.5 Կոնքի ձեռքբերովի դեֆորմացիա

Բացառությամբ՝

- մորը ցույց տված բժշկական օգնության՝ կապված կոնքի և պտղի չափերի հայտնի կամ կասկածվող անհամապատասխանության հետ (O33.-)
- M95.8 Մկանակմախքային համակարգի այլ ճշտված ձեռքբերովի դեֆորմացիաներ
- M95.9 Մկանակմախքային համակարգի ձեռքբերովի դեֆորմացիա՝ չճշտված

M96 Ոսկրամկանային համակարգի ախտահարումներ՝ բժշկական միջամտություններից հետո՝ այլ դասերում չդասակարգված

Բացառությամբ՝

- արթրոպաթիայի՝ աղիքային շունտից հետո (M02.0),
- օստեոպորոզի հետ կապված խանգարումների (M80-81)
- ֆունկցիոնալ ներպատվաստների և այլ միջոցների (պրոթեզներ) առկայության (Z95-Z97)
- M96.0 Կեղծ արթրոզ՝ սերտածման կամ արթրոդեզից հետո
- M96.1 Պոստլամինէկտոմիայի համախտանիշ՝ այլ դասերում չդասակարգված
- M96.2 Հետճառագայթային կիֆոզ (սապատ)
- M96.3 Հետլամինէկտոմիկ կիֆոզ (սապատ)
- M96.4 Հետվիրահատական լորդոզ
- M96.5 Հետճառագայթային սկոլիոզ
- M96.6 Կոտրվածք՝ առաջացած օրթոպեդական ներպատվաստի (իմպլանտ), հոդային պրոթեզի կամ ոսկրային թիթեղի տեղադրումից հետո

Բացառությամբ՝

- բարդությունների՝ առաջացած ներքին օրթոպեդիկ միջոցներից (հարմարանք, սարք), ներպատվաստներից, փոխպատվաստներից (T84.-)
- M96.8 Մկանակմախքային համակարգի այլ ախտահարումներ՝ առաջացած բժշկական միջամտություններից հետո
- Հոդի անկայունություն՝ հոդային պրոթեզը (դնանդամ) հեռացնելուց հետո
- M96.9 Մկանակմախքային ախտահարում բժշկական միջամտությունից հետո՝ չճշտված

M99 Բիոմեխանիկական վնասում՝ այլ դասերում չդասակարգված

Ծանոթություն:

Այս դասը չպետք է օգտագործել, եթե վիճակը կարող է դասվել որևէ այլ դասի տակ: Հետևյալ լրացուցիչ ենթադասակարգումը (հինգերորդ նիշով), որով նշվում է ախտահարման տեղակայումը, տրված է M99 դասի համապատասխան ենթադասերի հետ օժանդակ (ոչ պարտադիր) օգտագործման համար: Տե՛ս նաև այս գլխի սկզբում մեջբերված նշումը:

0. Գլխի շրջան	պարանոցածոծրակային
1. Պարանոցային շրջան	պարանոցակրծքային
2. Կրծքային շրջան	կրծքագոտկային
3. Գոտկային շրջան	գոտկասրբոսկրային
4. Սրբոսկրային շրջան	սրբոսկրապոչուկային, սրբոսկրազատային
5. Կոնքի շրջան	ազդրային, ցայլային
6. Ստորին վերջույթ	
7. Վերին վերջույթ	ուսելունաանրակային, կրծոսկրաանրակային

8. Կրճքավանդակ

կողաաճառային, կողաողնաշարային,
կրծոսկրաաճառային

9. Որովայնի շրջան և այլ

M99.0 Սեզմենտային (հատվածային) և սոմատիկ դիսֆունկցիա (ֆունկցիայի
խանգարում)

M99.1 Ենթահողախախտային համալիր (ողային, վերտեբրալ)

M99.2 Նյարդային խողովակի նեղացում ենթահողախախտի ժամանակ

M99.3 Նյարդային խողովակի ոսկրային նեղացում (ստենոզ)

M99.4 Նյարդային խողովակի շարակցահյուսվածքային նեղացում

M99.5 Նյարդային խողովակի նեղացում միջողային սկավառակի պատճառով

M99.6 Միջողային անցքի ոսկրային և ենթահողախախտային նեղացում

M99.7 Միջողային անցքի շարակցահյուսվածքային և սկավառակային նեղացում

M99.8 Բիոմեխանիկական այլ վնասումներ

M99.9 Բիոմեխանիկական վնասում՝ չճշտված

**ԳԼՈՒԽ XIV ՄԻԶԱՍԵՌԱԿԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԻ ՀԻՎԱՆԴՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ
(ԷՆ00 – ԷՆ99) (N00 - N99)**

Բացառությամբ՝

պերինատալ շրջանում առաջացող առանձին վիճակների (P00-P96)
որոշ վարակիչ և մակաբուժային հիվանդությունների (A00-B99)
հղիության, ծննդաբերության և հետծննդաբերական շրջանի բարդությունների
(O00-O99)
բնածին շեղումների (զարգացման արատների), ձևախեղումների և
քրոմոսոմային խանգարումների (Q00-Q99)
ներգատական համակարգի հիվանդությունների, սնուցման և
նյութափոխանակության խանգարումների (E00-E99)
վնասվածքների, թունավորումների և արտաքին պատճառների ներգործության
որոշ այլ հետևանքների (S00-T98)
նորագոյացությունների (C00-D48)
կլինիկական և լաբորատոր հետազոտությունների ընթացքում բացահայտված և
այլ դասերում չդասակարգված ախտանիշների հատկանիշների և նորմայից
շեղումների (R00-R99)

Սույն գլուխը ներառում է հետևյալ բաժինները՝

N00-N08 Գլոմերուլյար հիվանդություններ
N10-N16 Երիկամային տուբուլոհինտերստիցիալ հիվանդություններ
N17-N19 Երիկամային անբավարարություն
N20-N23 Ուրոլիթիազ
N25-N29 Երիկամի և միզաձորանի այլ խանգարումներ
N30-N39 Միզային համակարգի այլ հիվանդություններ
N40-N51 Տղամարդկանց սեռական օրգանների հիվանդություններ
N60-N64 Կրծքագեղձի ախտահարումներ
N70-N77 Կանանց սեռական օրգանների բորբոքային հիվանդություններ
N80-N98 Կանանց սեռական օրգանների ոչ բորբոքային հիվանդություններ
N99-N99 Միզասեռական համակարգի այլ խանգարումներ

Աստիճանաված են հետևյալ դասերը՝

N08* Գլոմերուլյար ախտահարումներ՝ այլ դասերում դասակարգված
հիվանդությունների ժամանակ
N16* Երիկամային տուբուլոհինտերստիցիալ ախտահարումներ՝ այլ դասերում
դասակարգված հիվանդությունների ժամանակ
N22* Միզաթորման ուղիների քարեր՝ այլ դասերում դասակարգված
հիվանդությունների ժամանակ
N29* Երիկամի և միզաձորանի այլ ախտահարումներ՝ այլ դասերում դասակարգված
հիվանդությունների ժամանակ
N33* Միզապարկի ախտահարումներ՝ այլ դասերում դասակարգված
հիվանդությունների ժամանակ
N37* Միզուկի ախտահարումներ՝ այլ դասերում դասակարգված հիվանդությունների
ժամանակ

N51* Արական սեռական օրգանների ախտահարումներ՝ այլ դասերում դասակարգված հիվանդությունների ժամանակ

N74* Կանանց փոքր կոնքի օրգանների բորբոքային ախտահարումներ՝ այլ դասերում դասակարգված հիվանդությունների ժամանակ

N77* Արտաքին սեռական օրգանների, հեշտոցի խոցոտում և բորբոքում՝ այլ դասերում դասակարգված հիվանդությունների ժամանակ

ԳԼՈՍԵՐՈՒԼՅԱՐ ՀԻՎԱՆԴՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ (N00-N08)

Քրոնիկ երիկամային հիվանդության հետ կապված նույնականացման անհրաժեշտության դեպքում կիրառվում է լրացուցիչ ծածկագիր (N18.-):

Արտաքին պատճառը կամ երիկամային անբավարարության սուր (N17), քրոնիկ (N18.-) կամ չճշտված (N 19.) առկայությունը նույնականացնելու անհրաժեշտության դեպքում կիրառվում է լրացուցիչ ծածկագիր (Գլուխ XX):

Բացառությամբ՝

գերճնշումային հիվանդության երիկամային ձևի (I12.-)

N00-N07 դասերում կարող են կիրառվել ձևաբանական փոփոխությունները դասակարգող քառանիշ նշաններ: .0-.8 ենթադասերը սովորաբար պետք չէ կիրառել, եթե չեն կատարվել հատուկ հետազոտություններ (երիկամների բիոպսիա կամ աուտոպսիա): Եռանիշ դասերը հիմնված են կլինիկական համախտանիշերի վրա:

.0 Կծիկային փոքր խանգարումներ

Նվազագույն վնասումներ

.1 Օջախային և սեզմենտային կծիկային վնասումներ

Օջախային և սեզմենտային՝

- հիպլինոզ
- կարծրախտ (սկլերոզ)

Օջախային գլոմերուլոնեֆրիտ

.2 Դիֆուզ թաղանթավոր գլոմերուլոնեֆրիտ

.3 Դիֆուզ միջանոթային աճակալած (պրոլիֆերատիվ) գլոմերուլոնեֆրիտ

.4 Դիֆուզ ներմազանոթային աճակալած (պրոլիֆերատիվ) գլոմերուլոնեֆրիտ

.5 Դիֆուզ միջանոթամազանոթային գլոմերուլոնեֆրիտ

Թաղանթապրոլիֆերատիվ գլոմերուլոնեֆրիտ (1 և 3-րդ տիպ կամ ԱՀՃ)

.6 Խիտ նստվածքի հիվանդություն

Թաղանթապրոլիֆերատիվ գլոմերուլոնեֆրիտ (2-րդ տիպ)

.7 Դիֆուզ մանգաղած և գլոմերուլոնեֆրիտ

Արտամազանոթային գլոմերուլոնեֆրիտ

.8 Այլ փոփոխություններ

Պրոլիֆերատիվ գլոմերուլոնեֆրիտ՝ ԱՀՃ

.9 Չճշտված փոփոխություններ

N00 Սուր երիկամաբորբային (նեֆրիտային) համախտանիշ

(տե՛ս վերը նշված ենթանիշերը)

Ներառյալ՝

սուր

- կծիկային (գլոմերուլյար) հիվանդությունը
- գլոմերուլոնեֆրիտը
- նեֆրիտը

- երիկամային հիվանդությունը՝ ԱՀՃ

Բացառությամբ՝

տուբուլոինտերստիցիալ նեֆրիտի (N10)
 նեֆրիտային համախտանիշի՝ ԱՀՃ (N05.-)

N01 Արագ աճող պրոգրեսիվող նեֆրիտային համախտանիշ

(տե՛ս վերը նշված ենթանիշերը)

Ներառյալ՝

- արագընթաց
 - կծիկային (գլոմերուլյար) հիվանդությունները
 - գլոմերուլոնեֆրիտը
 - նեֆրիտը

Բացառությամբ՝

նեֆրիտային համախտանիշի՝ ԱՀՃ (N05.-)

N02 Կրկնվող և կայուն արյունամիզություն

(տե՛ս վերը նշված ծածկագրերը)

Ներառյալ՝

- արյունամիզությունը՝
 - բարորակ (ընտանեկան և մանկական)
 - ձևաբանական ախտահարումով ճշգրտված .0-.8 ծածկագրով

Բացառությամբ՝

արյունամիզության՝ ԱՀՃ (R31)

N03 Քրոնիկ նեֆրիտային համախտանիշ

(տե՛ս վերը նշված ենթանիշերը)

Ներառյալ՝

- քրոնիկ
 - կծիկային գլոմերուլյար հիվանդությունները
 - գլոմերուլոնեֆրիտը
 - նեֆրիտը
 - երիկամային հիվանդությունը՝ ԱՀՃ

Բացառությամբ՝

քրոնիկ տուբուլոինտերստիցիալ նեֆրիտի (N11.-)
 դիֆուզ սկլերոզացվող գլոմերուլոնեֆրիտի (N18.-)
 նեֆրիտային համախտանիշի՝ ԱՀՃ (N05.-)

N04 Նեֆրոտիկ համախտանիշ

(տե՛ս վերը նշված ենթանիշերը)

Ներառյալ՝

բնածին նեֆրոտիկ համախտանիշը
 ճարպային (լիպոիդ) նեֆրոզը

N05 Նեֆրիտային համախտանիշ՝ չճշտված

(տե՛ս վերը նշված ծածկագրերը)

Ներառյալ՝

- գլոմերուլյար հիվանդությունը
 - գլոմերուլոնեֆրիտը
 - նեֆրիտը
- } ԱՀՃ

Նեֆրոպաթիա՝ ԱՀՃ և երիկամային հիվանդությունը՝ ԱՀՃ, ձևաբանական փխտահարումով ճշտված .0 -.8 ենթանիշերով մինչև (N00.-)

Բացառությամբ՝

նեֆրոպաթիայի ԱՀՃ չհաստատագրված ձևաբանական փխտահարումով (N28.9)

երիկամային հիվանդության՝ ԱՀՃ, չհաստատագրված ձևաբանական փխտահարումով (N28.9)

տուբուլոինտերստիցիալ նեֆրիտի՝ ԱՀՃ (N12)

N06 Մեկուսացված պրոտեինամիզություն՝ ձևաբանորեն ճշտված փխտահարումով
(տե՛ս վերը նշված ենթանիշերը)

Ներառյալ՝

մեկուսացված (պրոտեինուրիան), կայուն (օրթոստատիկ) ձևաբանական փխտահարումով ճշտված.0 -.8 ծածկագրերում

Բացառությամբ՝

սպիտամիզության (պրոտեինուրիայի)՝

- ԱՀՃ (R80)
- Բենս-Ջոնսի (Bence Jones) (R80)
- հղիության (O12.1)
- մեկուսացված՝ ԱՀՃ (R80)
- օրթոստատիկ՝ ԱՀՃ (N39.2)
- կայուն՝ ԱՀՃ (N39.1)

N07 Ժառանգական նեֆրոպաթիա այլ դասերում չդասակարգված
(տե՛ս վերը նշված ենթանիշերը)

Բացառությամբ՝

Ալպորտի (Alport) համախտանիշի (Q87.8)

ժառանգական ամիլոիդ նեֆրոպաթիայի (E85.0)

ծնկոսկրի եղունգների (բացակայություն, թերզարգացում) համախտանիշի (Q87.2)

ժառանգական ընտանեկան ամիլոիդոզի՝ առանց նյարդախտի (նևրոպաթիայի) (E85.0)

N08* Գլոմերուլյար փխտահարումներ՝ այլ դասերում դասակարգված հիվանդությունների ժամանակ

Ներառյալ՝

նեֆրոպաթիա՝ այլ դասերում դասակարգված հիվանդությունների ժամանակ

Բացառությամբ՝

երիկամային տուբուլոինտերստիցիալ խանգարումներ՝ այլ դասերում դասակարգված հիվանդությունների ժամանակ (N16.-*)

N08.0* Գլոմերուլյար փխտահարումներ՝ այլ դասերում դասակարգված վարակիչ և մակաբուծային հիվանդությունների ժամանակ

Գլոմերուլյար փխտահարումներ հետևյալ դեպքերում

- մալարիա (Plazmodium malariae) (B52.0†)
- պարօտիտ (B26.8†)
- շիստոսոմոզ (Բիլիարցիոզ) (B65.-†)
- սեպսիս (A40-A41†)

- ստրոնգիլոիդոզ (B78.-†)
 - սիֆիլիս (A52.7†)
- N08.1* Գլոմերուլյար ախտահարումներ՝ նորագոյացությունների ժամանակ
Գլոմերուլյար ախտահարումներ հետևյալ դեպքերում
- բազմակի միելոմա (C90.0†)
 - Վալդենշտրոմի (Waldenstrom's) մակրոգլոբուլինեմիա (C88.0†)
- N08.2* Գլոմերուլյար ախտահարումներ՝ արյան հիվանդությունների և իմուն
համակարգի ախտահարումների ժամանակ
Գլոմերուլյար ախտահարումներ հետևյալ դեպքերում՝
- Կրիոգլոբուլինեմիա (D89.1†)
 - Տարածուն ներանոթային մակարդում (դեֆիբրինացիոն համախտանիշ)
(D65†)
 - Հեմոլիտիկ ուրեմիկ համախտանիշ (D59.3†)
 - Շենլեյն-Հենոխի (Henoch-Scholein) ծիրանացան (պուրպուրա) (D69.0†)
 - Սեպաձև-բջջային ախտահարումներ (D57.-†)
- N08.3* Գլոմերուլյար ախտահարումներ՝ շաքարային դիաբետի ժամանակ (E10-E14, .2†
ընդհանուր չորրորդ նիշով)
- N08.4* Գլոմերուլյար ախտահարումներ ներզատական համակարգի այլ
հիվանդությունների, սնուցման և նյութափոխանակության խանգարումների
ժամանակ
Գլոմերուլյար ախտահարումներ հետևյալ դեպքերում՝
- ամիլոիդոզ (E85.-†)
 - Ֆաբրի-Անդերսոնի հիվանդություններ (E75.2†)
 - Լեցիտին-խոլեստերոլ-ացիլտրանսֆերազային անբավարարություն
(E78.6†)
- N08.5* Գլոմերուլյար ախտահարումներ՝ շարակցական հյուսվածքի համակարգային
հիվանդությունների ժամանակ
Գլոմերուլյար խանգարումներ հետևյալ դեպքերում
- Գուդպաստերի համախտանիշ (Goodpasture) (M31.0†)
 - Մանրադիտակային բազմանոթաբորբ (M31.7†)
 - Համակարգային կարմիր գայլախտ (M32.1†)
 - Թրոմբոտիկ թրոմբոցիտոպենիկ ծիրանացան (պուրպուրա) (M31.1†)
 - Վեգեների (Wegener) գրանուլոմատոզ (M31.3†)
- N08.8* Գլոմերուլյար ախտահարումներ՝ այլ դասերում դասակարգված
հիվանդությունների ժամանակ
Գլոմերուլյար ախտահարումներ՝ ենթասուր վարակային էնդոկարդիտի
ժամանակ (I33.0†)

**ԵՐԻԿԱՄՆԵՐԻ (ՏՈՒԲՈՒԼՈՒՆՏԵՐՍԻՑԻԱԼ) ՀԻՎԱՆԴՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ
(N10–N16)**

Ներառյալ՝

պիելոնեֆրիտը

Բացառությամբ՝

կիստոզպիելոուրեթերիտի (N28.8)

N10 Սուր պուրուլոինպերսպիցիալ նեֆրիտ

սուր՝

- վարակիչ միջանկյալ նեֆրիտ
- պիելիտ (ավազանաբորբ)
- պիելոնեֆրիտ

Վարակիչ ազենտը (ազդակը) նույնականացնելու անհրաժեշտության դեպքում կիրառվում է լրացուցիչ ծածկագիր (B95-B97):

N11 Քրոնիկ տուբուլոներոստիցիալ

Ներառյալ՝

քրոնիկ՝

- վարակիչ միջանկյալ նեֆրիտը
- պիելիտը (ավազանաբորբ)
- պիելոնեֆրիտը

Վարակիչ ազենտը (ազդակը) նույնականացնելու անհրաժեշտության դեպքում կիրառվում է լրացուցիչ ծածկագիր (B95-B97):

N11.0 Ոչ օբստրուկտիվ քրոնիկ պիելոնեֆրիտ՝ կապված հետհոսքի (ռեֆլյուքսի) հետ
Պիելոնեֆրիտ (քրոնիկ) պայմանավորված միզապարկ-միզաձորանային հետհոսքով (ռեֆլյուքսով)

Բացառությամբ՝

միզապարկ-միզաձորանային ռեֆլյուքսի՝ ԱՀԾ (N13.7)

N11.1 Քրոնիկ օբստրուկտիվ պիելոնեֆրիտ

Պիելոնեֆրիտ՝ (քրոնիկ) պայմանավորված

- անկանոնությամբ
- միզաձորանի ծալումով
- խցանումով (օբստրուկցիա)
- նեղացումով

} { ավազան միզաձորանային միացման կոնքային սեգմենտի միզաձորանի

Բացառությամբ՝

կալկուլյոզ պիելոնեֆրիտի (N20.9)

օբստրուկտիվ (խցանումային) ուրոպաթիայի (N13.-)

N11.8 Այլ քրոնիկ տուբուլոներոստիցիալ նեֆրիտներ

Ոչ խցանումային քրոնիկ պիելոնեֆրիտներ՝ ԱՀԾ

N11.9 Քրոնիկ տուբուլոներոստիցիալ՝ չճշտված

Քրոնիկ՝

- միջանկյալ նեֆրիտներ՝ ԱՀԾ
- պիելիտ՝ ԱՀԾ
- պիելոնեֆրիտ՝ ԱՀԾ

N12 Տուբուլոներոստիցիալ նեֆրիտ՝ չճշտված որպես սուր կամ քրոնիկ

Ներառյալ՝

- միջանկյալ նեֆրիտները՝ ԱՀԾ
- պիելիտը՝ ԱՀԾ
- պիելոնեֆրիտը՝ ԱՀԾ

Բացառությամբ՝

կալկուլյոզ պիելոնեֆրիտի (N20.9)

N13 Օբստրուկտիվ և հետհոսքային ուրոպաթիա (ռեֆլյուքսային)

Բացառությամբ՝

երիկամի և միզաձորանի քարի՝ առանց հիդրոնեֆրոզի (N20.-)

երիկամային ավազանի և միզաձորանի բնածին խցանող փոփոխությունների (Q62.0-Q62.3)

օբստրուկտիվ պիելոնեֆրիտի (N11.1)

N13.0 Հիդրոնեֆրոզ ավազանամիզածորանային միացման խցանմամբ

Բացառությամբ՝

վարակի (N13.6)

N13.1 Հիդրոնեֆրոզ՝ պայմանավորված միզածորանի ստրիկտուրայով՝ այլ դասերում չդասակարգված

Բացառությամբ՝

վարակի (N13.6)

N13.2 Հիդրոնեֆրոզ՝ առաջացած երիկամի և միզածորանի քարով խցանվելուց (օբստրուկցիայով)

Բացառությամբ՝

վարակի հետ (N13.6)

N13.3 Այլ և չճշտված հիդրոնեֆրոզներ

Բացառությամբ՝

վարակի հետ (N13.6)

N13.4 Հիդրոուրեթեր (ջրահավաք միզածորան)

Բացառությամբ՝

վարակի հետ (N13.6)

N13.5 Միզածորանի գերծուրում և նեղացում՝ առանց հիդրոնեֆրոզի

Բացառությամբ՝

վարակի հետ (N13.6)

N13.6 Պիոնեֆրոզ

N13.0-N13.5 դասերում թվարկված վիճակները՝ վարակի հետ

Օբստրուկտիվ ուրոպաթիա՝ վարակի հետ

Վարակիչ ագենտը (ազդակը) նույնականացնելու անհրաժեշտության դեպքում կիրառվում է լրացուցիչ ծածկագիր (B95-B97):

N13.7 Ուրոպաթիա՝ պայմանավորված միզապարկ-միզածորանային հետհոսքով (ռեֆլյուքսով)

միզապարկ-միզածորանային հետհոսքով (ռեֆլյուքս)՝

- ԱՀՃ
- սպիացումով

Բացառությամբ՝

միզապարկ-միզածորանային հետհոսքով պայմանավորված պիելոնեֆրիտի (N11.0)

N13.8 Այլ օբստրուկտիվ ուրոպաթիա և ռեֆլյուքս-ուրոպաթիա

N13.9 Օբստրուկտիվ ուրոպաթիա և ռեֆլյուքս-ուրոպաթիա՝ չճշտված

Միզուղիների խցանում՝ ԱՀՃ

N14 Դեղորայքից և ծանր մետաղներից առաջացած տուբուլոինտերստիցիալ և տուբուլյար ախտահարումներ

Թունավոր նյութը նույնականացնելու անհրաժեշտության դեպքում կիրառվում է արտաքին պատճառների լրացուցիչ ծածկագիր (Գլուխ XX):

N14.0 Ցավազրկող միջոցներից առաջացած նեֆրոպաթիա

N14.1 Նեֆրոպաթիա՝ առաջացած այլ դեղամիջոցներից կամ կենսաբանական ակտիվ նյութերից

N14.2 Նեֆրոպաթիա՝ առաջացած այլ չճշտված դեղամիջոցներից կամ կենսաբանական ակտիվ նյութերից

N14.3 Նեֆրոպաթիա՝ առաջացած ծանր մետաղներից

N14.4 Թունավոր նեֆրոպաթիա՝ այլ դասերում չդասակարգված

N15 Երիկամների այլ տուբուլոինտերստիցիալ հիվանդություններ

N15.0 Բալկանյան նեֆրոպաթիա

Բալկանյան էնդեմիկ նեֆրոպաթիա

N15.1 Երիկամի և հարերիկամային բջջանքի արսցես (թարախակույտ)

N15.8 Երիկամների այլ տուբուլոինտերստիցիալ ախտահարումներ

N15.9 Երիկամների տուբուլոինտերստիցիալ ախտահարումներ՝ չճշտված
Երիկամի վարակներ՝ ԱՀՃ

Բացառությամբ՝

միզուղիների վարակի՝ ԱՀՃ (N39.0)

N16* Երիկամների տուբուլոինտերստիցիալ ախտահարումներ այլ դասերում դասակարգված հիվանդությունների ժամանակ

N16.0* Երիկամային տուբուլոինտերստիցիալ ախտահարումներ՝ այլ դասերում դասակարգված վարակիչ և պարազիտար հիվանդությունների ժամանակ
Երիկամային տուբուլոինտերստիցիալ ախտահարումներ հետևյալ հիվանդությունների դեպքում

- բրուցելյոզ (A23.-†)
- դիֆտերիա (A36.8†)
- սալմոնելային վարակ (A02.2†)
- սեպսիս (A40-A41†)
- տոքսոպլազմոզ (B58.8†)

N16.1* Երիկամային տուբուլոինտերստիցիալ ախտահարումներ՝ նորագոյացությունների ժամանակ

Երիկամային տուբուլոինտերստիցիալ ախտահարումներ՝ հետևյալ դեպքերում՝

- լեյկոզ (C91-C95†)
- լիմֆոմա (C81-C85†, C96.-†)
- բազմակի միելոմա (C90.0†)

N16.2* Երիկամային տուբուլոինտերստիցիալ ախտահարումներ՝ արյան հիվանդությունների և իմուն համակարգը ներգրավող ախտահարումների ժամանակ

Երիկամային տուբուլոինտերստիցիալ ախտահարումներ՝ հետևյալ դեպքերում՝

- խառը կրիոգլոբուլինեմիա (D89.1†)
- սարկոիդոզ (D86.-†)

N16.3* Երիկամային տուբուլոինտերստիցիալ ախտահարումներ նյութափոխանակային հիվանդությունների ժամանակ

Երիկամային տուբուլոինտերստիցիալ ախտահարումներ հետևյալ դեպքերում՝

- ցիստինոզ (E72.0†)
- գլիկոգենի կուտակման հիվանդություններ (E74.0†)
- Վիլսոնի (Wilson) հիվանդություն (E83.0†)

N16.4* Երիկամային տուբուլոինտերստիցիալ ախտահարումներ՝

չարակցահյուսվածքային համակարգի հիվանդությունների ժամանակ

Երիկամային տուբուլոինտերստիցիալ ախտահարումներ հետևյալ դեպքերում՝

- չորության համախտանիշ (Շեգրենի) (Sjogren) (M35.0†)
- համակարգային կարմիր գայլախտ (M32.1†)

N16.5* Երիկամային տուբուլոինտերստիցիալ ախտահարումներ՝ փոխպատվաստուկի

(տրանսպլանտանտ) անջատման դեպքում (T86.-†)
N16.8* Երիկամային տուբուլոհինտերստիցիալ ախտահարումներ՝ այլ դասերում
դասակարգված հիվանդությունների ժամանակ

ԵՐԻԿԱՄԱՅԻՆ ԱՆՔԱՎԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ (N17-N19)

Արտաքին գործոնը նույնականացնելու անհրաժեշտության դեպքում կիրառվում է
արտաքին պատճառների լրացուցիչ ծածկագիր (Գլուխ XX):

Բացառությամբ՝

- երիկամային բնածին անբավարարության (N96.0)
- դեղորայքով և ծանր մետաղներով համակցված տուբուլոհինտերստիցիալ և
տուբուլյար ախտահարումների (N14.-)
- արտերիկամային ուրեմիայի (R39.2)
- հեմոլիտիկ-ուրեմիկ համախտանիշի (D59.3)
- յարդա-երիկամային (հեպատոռենալ) համախտանիշի (K76.7)
 - հետծննդաբերական անբավարարության (O90.4)
- նախաերիկամային ուրեմիայի (R39.2)
- երիկամային անբավարարության՝
 - վիժումը, արտաարգանդային հղիությունը կամ մոլյար հղիությունը
բարդացնող (O00-O07, O08.4)
 - հետծննդաբերական (O90.4)
 - բժշկական գործողություններից հետո առաջացած անբավարարության
(N99.0)

N17 Երիկամային սուր անբավարարություն

Ներառյալ՝

սուր երիկամային վնասումը

N17.0 Երիկամային սուր անբավարարություն՝ տուբուլյար մեռուկ (նեկրոզ)

Տուբուլյար մեռուկ

- ԱՀՃ
- սուր
- երիկամային

N17.1 Երիկամային սուր անբավարարություն՝ սուր կեղևային (կորտիկալ) շերտի
մեռուկով

Կեղևային մեռուկ՝

- ԱՀՃ
- սուր
- երիկամային

N17.2 Երիկամային սուր անբավարարություն՝ միջուկային (մեդուլյար) շերտի մեռուկով
Միջուկային (պտկիկային) մեռուկ՝

- ԱՀՃ
- սուր
- երիկամային

N17.8 Երիկամային այլ սուր անբավարարություն

N17.9 Երիկամային սուր անբավարարություն՝ չճշտված

N18 Երիկամային քրոնիկ անբավարարություն

Ներառյալ՝

քրոնիկ միզարյունությունը (ուրեմիան)
տարածուն սկլերոզացնող գլոմերուլոնեֆրիտը
Օգտագործվում է լրացուցիչ ծածկագիր՝ նույնականացնելու համար ներքոհիշյալ
հիվանդությունները:
Օգտագործվում է լրացուցիչ ծածկագիր՝ նույնականացնելու համար զարկերակային
գերճնշման առկայությունը:

Բացառությամբ՝

- գերճնշումով երիկամային քրոնիկ անբավարարության (I12.0)
- N18.1 Քրոնիկ երիկամային հիվանդություններ փուլ 1
Երիկամի վնասում՝ նորմալ կամ բարձր կծիկային քամազատման արագությունով
(ԿՔԱ) (> 90 մլ/րոպե)
- N18.2 Երիկամային քրոնիկ հիվանդություն, փուլ 2
Երիկամի վնասում ԿՔԱ-ի չափավոր իջեցումով (60-89մլ/րոպե)
- N18.3 Երիկամային քրոնիկ հիվանդություն, փուլ 3
Երիկամի վնասում ԿՔԱ-ի զգալի իջեցումով GFR (30-59 մլ/րոպե)
- N18.4 Երիկամային քրոնիկ հիվանդություն, փուլ 4
Երիկամի վնասում ԿՔԱ-ի խիստ արտահայտված իջեցումով (15-29 մլ/րոպե)
- N18.5 Երիկամային քրոնիկ հիվանդություն, փուլ 5
Քրոնիկ ուրեմիա
Սահմանային աստիճանի երիկամի հիվանդություն՝
 - դոնորական երիկամի անբավարարություն
 - ԱՀՃ
 - դիալիզի ենթակա
 - առանց դիալիզի կամ փոխպատվաստմանԵրիկամային ցանցի բորբոքում (H32.8*)
Ուրեմիկ՝
 - ապոպլեքսիա† (I68.8*)
 - դեմենցիա† (F02.8*)
 - ներոպաթիա† (G63.8*)
 - պարալիզում† (G99.8*)
 - պերիկարդիտ† (I32.8*)
- N18.8 Քրոնիկ երիկամային անբավարարության այլ արտահայտություններ
Ուրեմիկ ներոպաթիա (G63.8*)
Ուրեմիկ պերիկարդիտ (I32.8*)
- N18.9 Քրոնիկ երիկամային հիվանդություն՝ չճշտված

**N19 Երիկամային անբավարարություն՝ չճշտված
Ներառյալ՝**

Երիկամային անբավարարություն՝ ԱՀՃ

Բացառությամբ՝

գերճնշումով երիկամային անբավարարության (I12.0)
նորածնի ուրեմիայի (P96.0)

**ՄԻԶԱՔԱՐԱՅԻՆ ՀԻՎԱՆԴՈՒԹՅՈՒՆ
(N20-N23)**

**N20 Երիկամի և միզածորանի քարեր
Ներառյալ՝**

քարային պիելոնեֆրիտը

Բացառությամբ՝

- հիդրոնեֆրոզի (N13.2)
- N20.0 Երիկամի քարեր
 - Նեֆրոլիթիազ՝ ԱՀՃ
 - Երիկամային քար
 - Մարջանաձև քար
 - Քար երիկամում
- N20.1 Միզածորանի քարեր
 - Միզածորանի քար
- N20.2 Երիկամի քարեր՝ միզածորանի քարերի հետ
- N20.9 Միզաքարեր՝ չճշտված

N21 Միզուղիների ստորին հատվածների քարեր

Ներառյալ՝

- ցիստիտը ուրեթրիտի հետ
- N21.0 Քարեր միզապարկում
 - Միզապարկի գրպանիկի (դիվերտիկուլի) քար
 - Միզապարկի քար

Բացառությամբ՝

- մարջանաձև (կորալանման) խտակուտակումների (կոնգլոմերատներ) (N20.0)
- N21.1 Քար միզուկում
- N21.8 Միզուղիների ստորին հատվածների այլ քարեր
- N21.9 Միզուղիների ստորին հատվածների քարեր՝ չճշտված

N22* Միզուղիների քարեր այլ դասերում դասակարգված հիվանդությունների ժամանակ

- N22.0* Միզաքարեր շիստոսոմոզի (քիլիարցիոզի) ժամանակ (B65.-†)
- N22.8* Միզուղիների քարեր՝ այլ դասերում դասակարգված հիվանդությունների ժամանակ

N23 Երիկամային խիթ՝ չճշտված

**ԵՐԻԿԱՄԻ ԵՎ ՄԻԶԱԾՈՐԱՆԻ ԱՅԼ ՀԻՎԱՆԴՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ
(N25-N29)**

Բացառությամբ՝

- միզաքարային հիվանդության (N20-N23)

N25 Երիկամային խողովակների դիսֆունկցիայի (ֆունկցիայի խանգարման) հետևանքով առաջացած խանգարումներ

Բացառությամբ՝

- E70-E90 դասերում դասակարգված նյութափոխանակության խանգարումների
- N25.0 Երիկամային օստեոդիստրոֆիա
 - Ազոտեմիկ օստեոդիստրոֆիա
 - Տուբուլյար խանգարումներ՝ կապված ֆոսֆատների կորստի հետ
 - Երիկամային՝
 - ուսիտ
 - գաճաճություն

- N25.1 Երիկամաձին ոչ շաքարային դիաբետ
- N25.8 Երկամային խողովակների դիսֆունկցիայով (ֆունկցիայի խանգարումով) պայմանավորված այլ խանգարումներ
 Լայթվուդ-Օլբրայթի (Lightwood-Albright) համախտանիշ
 Երիկամային տուբուլյար թթվազարույթուն (ացիդոզ)՝ ԱՀՃ
 Երիկամային ծագմամբ երկրորդային հիպերպարաթիրեոզ
- N25.9 Երկամային խողովակների դիսֆունկցիայով (ֆունկցիայի խանգարումով) պայմանավորված այլ խանգարումներ՝ չճշտված

N26 Կնճոտ երիկամ՝ չճշտված

Ներառյալ՝

- երիկամի ատրոֆիան (սահմանային)
- երիկամի սկլերոզը՝ ԱՀՃ

Բացառությամբ՝

- գերճնշումով կնճոտ երիկամի (I12.-)
- տարածուն սկլերոզվող գլոմերուլոնեֆրիտի (N18.-)
- գերճնշումային նեֆրոսկլերոզի (զարկերակային կամ զարկերակասկլերոտիկ) (I12.-)
- փոքր երիկամ՝ անհայտ ծագմամբ (N27.-)

N27 Փոքր երիկամ՝ անհայտ ծագմամբ

- N27.0 Փոքր երիկամ՝ միակողմանի
- N27.1 Փոքր երիկամ՝ երկկողմանի
- N27.9 Փոքր երիկամ՝ չճշտված

N28 Երիկամի և միզածորանի այլ հիվանդություններ՝ այլ դասերում չդասակարգված

Բացառությամբ՝

- հիդրոուրեթերի (N13.4)
- երիկամային հիվանդության՝
 - սուր՝ ԱՀՃ (N00.9)
 - քրոնիկ՝ ԱՀՃ (N03.9)
- միզածորանի ծոման և նեղացման՝
 - հիդրոնեֆրոզով (N13.1)
 - առանց հիդրոնեֆրոզի (N13.5)

N28.0 Երիկամի իշեմիա և ինֆարկտ

Երիկամային զարկերակի՝

- էմբոլիա
- խցանում
- օկլյուզիա
- թրոմբոզ

Երիկամային ինֆարկտ

Բացառությամբ՝

- Գոլդլատտի (Goldlatt) երիկամի (I70.1)
- երիկամային զարկերակի (արտերիկամային մասի)՝
 - աթերոսկլերոզի (I70.1)
 - բնածին նեղացման (Q27.1)

N28.1 Երիկամի ձեռքբերովի բուշտ

Երիկամի ձեռքբերովի բուշտ (բազմակի կամ եզակի)

Բացառությամբ՝

Երիկամի բնածին բշտային (կիստոզ) հիվանդության (Q61.-)

N28.8 Երիկամի և միզածորանի այլ ճշտված հիվանդություններ

Երիկամի գերաճ

Մեզաուրեթեր

Երիկամի իջեցում

- Պիելիտ
 - Պիելոուրեթերիտ
 - Ուրեթերիտ
- } ցիստիկա

Ուրեթերոցելե

N28.9 Երիկամի և միզածորանի հիվանդություններ՝ չճշտված

Նեֆրոպաթիա՝ ԱՀՃ

Երիկամային հիվանդություն՝ ԱՀՃ

Բացառությամբ՝

նեֆրոպաթիայի՝ ԱՀՃ երիկամային հիվանդության՝ ԱՀՃ

0-8 ենթանիշերում ճշտված ձևաբանական (մորֆոլոգիական)

ախտահարումներով (N05.-)

N29* Երիկամների և միզածորանի այլ ախտահարումներ՝ այլ դասերում դասակարգված հիվանդությունների ժամանակ

N29.0* Երիկամի ուշացած սիֆիլիս (A52.7†)

N29.1* Երիկամների և միզածորանի այլ ախտահարումներ՝ այլ դասերում դասակարգված վարակիչ և պարազիտար հիվանդությունների ժամանակ Երիկամի և միզածորանի հիվանդություններ՝ հետևյալ ախտահարումների ժամանակ՝

- շիստոսոմոզ (բիլիարցիոզ) (B65.-†)
- տուբերկուլյոզ (A18.1†)

N29.8* Երիկամների և միզածորանի այլ ախտահարումներ՝ այլ դասերում դասակարգված հիվանդությունների ժամանակ

ՄԻԶԱՅԻՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԻ ԱՅԼ ՀԻՎԱՆԴՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ (N30-N39)

Բացառությամբ՝

միզուղիների վարակի վիճակը բարդացնող՝

- վիժման, արտարգանդային կամ մոլյար հղիության (O00-O07, O08.8)
- հղիության, ծննդաբերության և հետծննդաբերական շրջանի (O23-O75.3, O86.2)
- միզաքարային հիվանդության (N20-N23)

N30 Միզապարկաբորբ (ցիստիտ)

Վարակիչ գործոնը (B95-B97) կամ համապատասխան արտաքին գործոնը (Գլուխ XX) նույնականացնելու անհրաժեշտության դեպքում կիրառվում է լրացուցիչ ծածկագիր:

Բացառությամբ՝

պրոստատոցիստիտի (N41.3)

N30.0 Սուր ցիստիտ

Բացառությամբ՝

- ճառագայթային ցիստիտի (N30.4)
- տրիգոնիտի (N30.3)
- N30.1 Ինտերստիցիալ (քրոնիկ) ցիստիտ
- N30.2 Քրոնիկ այլ ցիստիտ
- N30.3 Տրիգոնիտ ուրետրոտրիգոնիտ
- N30.4 Ճառագայթային ցիստիտ
- N30.8 Այլ ցիստիտներ
- Միզապարկի աբսցես (թարախակույտ)
- N30.9 Ցիստիտ՝ չճշտված

N31 Միզապարկի նյարդամկանային ֆունկցիայի խանգարում՝ այլ դասերում դասակարգված

Բացառությամբ՝

- ողնուղեղային միզապարկի՝ ԱՀՃ (G95.8)
- ողնուղեղի ախտահարման հետևանքի (G95.8)
- նեյրոգեն միզապարկի՝ կապված «ձիու պոչի» համախտանիշի հետ (G83.4) ակամա միզարձակության՝
 - ԱՀՃ (R32)
 - ճշգրտված (N39.3-N39.4)
- N31.0 Չարգելակված ներոպաթիկ միզապարկ՝ այլ դասերում չդասակարգված
- N31.1 Ռեֆլեկտոր ներոպաթիկ միզապարկ՝ այլ դասերում չդասակարգված
- N31.2 Միզապարկի նեյրոգեն թուլություն՝ այլ դասերում չդասակարգված
 - Նյարդային միզապարկ՝
 - ատոնիկ (մոտորիկայի խանգարում կամ սենսոր խանգարումներ)
 - ինքնաբերաբար
 - ոչ ռեֆլեկտոր
- N31.8 Միզապարկի նյարդամկանային ֆունկցիայի այլ խանգարումներ
- N31.9 Միզապարկի նյարդամկանային ֆունկցիայի այլ խանգարումներ՝ չճշտված
 - Միզապարկի նյարդածին դիսֆունկցիա՝ ԱՀՃ

N32 Միզապարկի այլ ախտահարումներ

Բացառությամբ՝

- միզապարկի քարի (N21.0)
- ցիստոցելի (N81.1)
- միզապարկի ճողվածքի կամ արտանկման (կանանց մոտ) (N81.1)
- N32.0 Միզապարկի պարանոցի խցանում (նեղացում)
 - Միզապարկի պարանոցի նեղացում (ձեռք բերովի)
- N32.1 Միզապարկաղիքային խուլակ
 - Միզապարկուղիղաղիքային խուլակ
- N32.2 Միզապարկային խուլակ՝ այլ դասերում չդասակարգված
- Բացառությամբ՝**
 - միզապարկի և կանանց սեռական օրգանների միջև առաջացած խուլակի (N82.0-N82.1)
- N32.3 Միզապարկի գրպանիկ (դիվերտիկուլ)
 - Միզապարկի դիվերտիկուլիտ
- Բացառությամբ՝**
 - միզապարկի գրպանիկներում (դիվերտիկուլներում) առկա քարի (N21.0)
- N32.4 Միզապարկի ոչ վնասվածքային պատռվածք՝ ոչ վնասվածքային
- N32.8 Միզապարկի ճշտված այլ ախտահարումներ

Միզապարկ՝

- կրակավաճ (կալցիֆիկացված)
- կնճռոտված

N32.9 Միզապարկի ախտահարումներ՝ չճշտված

N33* Միզապարկի ախտահարումներ՝ այլ դասերում դասակարգված հիվանդությունների ժամանակ

N33.0* Տուբերկուլյոզային ցիստիտ (A18.1†)

N33.8* Միզապարկի ախտահարումներ՝ այլ դասերում դասակարգված հիվանդությունների ժամանակ

Միզապարկի ախտահարումներ՝ շիստոսոմոզի (բիլիարցիոզ) ժամանակ (B65.-†)

N34 Միզուկաբորբ (ուրեթրիտ) և միզուկային համախտանիշ

Վարակային հարուցիչը նույնականացնելու անհրաժեշտության դեպքում կիրառվում է լրացուցիչ ծածկագիր (B95-B97):

Բացառությամբ՝

Ռեյտերի (Reiter) հիվանդության (M 02.3)

Բացառապես սեռական ճանապարհով փոխանցվող հիվանդությունների պատճառով առաջացած միզուկաբորբի (A50-A64)

ուրեթրոտրիզոնիտի (N30.3)

N34.0 Միզուկի արքցես (թարախակույտ)՝

- Կուպերյան գեղձի (Cowper)
- Լիտրեի գեղձի (Littre)
- շուրջ միզուկային
- միզուկային (գեղձի)

Բացառությամբ՝

միզուկային կարունկուլի (N36.2)

N34.1 Ոչ սպեցիֆիկ (առանձնահատուկ) միզուկաբորբ

Միզուկաբորբ՝

- ոչ գոնոկուկային
- ոչ վեներական

N34.2 Այլ միզուկաբորբեր

Մեատիտ (միզուկային)

Միզուկի խոց (արտաքին բացվածքի)

ուրեթրիտ՝

- ԱՀՃ
- հետդաշտանադադարային

N34.3 Միզուկային համախտանիշ՝ չճշտված

N35 Միզուկի նեղացում

Բացառությամբ՝

բժշկական միջամտություններից հետո միզուկի նեղացման (N99.1)

N35.0 Միզուկի հետվնասվածքային նեղացում

Միզուկի նեղացում որպես հետևանք՝

- ծննդաբերության
- վնասվածքի

N35.1 Միզուկի հետվարակիչ (հետինֆեկցիոն) նեղացում՝ այլ դասերում չդասակարգված

N35.8 Միգուկի այլ նեղացում
N35.9 Միգուկի նեղացում՝ չճշտված
Արտաքին բացվածք՝ ԱՀՃ

N36 Միգուկի այլ հիվանդություններ

N36.0 Միգուկային խուղակ
Կեղծ միգուկային անցք
Խուղակ՝
• միգուկաշեքային
• միգուկուլիդադիքային
• միգային՝ ԱՀՃ

Բացառությամբ՝

խուղակի՝
• միգուկահեշտոցային (N82.1)
• միգուկափոշտային (N50.8)

N36.1 Միգուկային գրպանիկ (դիվերտիկուլ)

N36.2 Միգուկային կարբունկուլ

N36.3 Միգուկի լորձաթաղանթի արտանկում
Միգուկի արտանկում
Ուրեթրոցելե (տղամարդկանց մոտ)

Բացառությամբ՝

ուրեթրոցելեի (կանանց մոտ) (N81.0)

N36.8 Միգուկի ճշտված այլ հիվանդություններ

N36.9 Միգուկի հիվանդություններ՝ չճշտված

N37* Միգուկի ախտահարում այլ հիվանդությունների ժամանակ՝ այլ դասերում դասակարգված

N37.0* Միգուկաբորբ՝ այլ դասերում դասակարգված հիվանդությունների ժամանակ
Կանդիդյան ուրեթրիտ (B37.4†)

N37.8* Միգուկի այլ ախտահարումներ՝ այլ դասերում դասակարգված
հիվանդությունների ժամանակ

N39 Միգային համակարգի այլ հիվանդություններ

Բացառությամբ՝

արյունամիգության՝
• ԱՀՃ (R31)
• կրկնվող և կայուն (N02.-)
• ճշտված ձևաբանական փոփոխություններով (N02.)

սպիտամիգություն՝ ԱՀՃ (R80)

N39.0 Միգուլիների վարակներ՝ առանց տեղակայման հաստատման
Վարակիչ հարուցիչը նույնականացնելու անհրաժեշտության դեպքում կիրառվում է
լրացուցիչ ծածկագիր (B95-B97):

N39.1 Կայուն սպիտամիգություն՝ չճշտված

Բացառությամբ՝

հղիության, ծննդաբերության և հետծննդյան շրջանը բարդացնող
սպիտամիգության (O11-O15)
ճշտված ձևաբանական փոփոխություններով սպիտամիգության (N06.-)

N39.2 Օրթոստատիկ սպիտամիզություն՝ չճշտված
Բացառությամբ՝

ճշտված ձևաբանական փոփոխություններով սպիտամիզության (N06.-)

N39.3 Ակամա միզարձակություն

Օգտագործվում է լրացուցիչ ծածկագիր (N32.8)՝ նույնականացնելու համար միզապարկի գերլիքությունը կամ դետրուզորի գերակտիվությունը:

N39.4 Անմիզապահության այլ ճշտված ձևեր

- գերհոսող
 - ռեֆլեքսային
 - պոռթկուն
- } անմիզապահություն

Բացառությամբ՝

անմիզապահության (էնուրեզի)՝ ԱՀՃ (R32)

անմիզապահության՝

- չճշտված՝ ԱՀՃ (R32)
- ոչ օրգանական ծագմամբ (F98.0)

Օգտագործվում է լրացուցիչ ծածկագիր (N32.8)՝ նույնականացնելու համար միզապարկի գերլիքությունը կամ դետրուզորի գերակտիվությունը:

N39.8 Միզային համակարգի այլ ճշտված հիվանդություններ

N39.9 Միզային համակարգի խանգարումներ՝ չճշտված

ԱՐԱԿԱՆ ՍԵՌԱԿԱՆ ՕՐԳԱՆՆԵՐԻ ՀԻՎԱՆՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ (N40-N51)

N40 Շագանակագեղձի գերզարգացում (հիպերպլազիա)

Ներառյալ՝

- ադենոֆիբրոմատոզ գերաճը
 - մեծացումը (բարորակ)
 - գերաճը (բարորակ)
- } շագանակագեղձի

միջանկյալ հատվածի (շագանակագեղձի) ադենոմա
շագանակագեղձի ծորանի խցանում՝ ԱՀՃ

Բացառությամբ՝

բարորակ նորագոյացությունների՝ բացառելով շագանակագեղձի ադենոման
ֆիբրոման և միոման (D29.1)

շագանակագեղձի բարորակ ուռուցքների (D29.)

N41 Շագանակագեղձի բորբոքային հիվանդություններ

Վարակիչ հարուցիչը նույնականացնելու անհրաժեշտության դեպքում կիրառվում է
լրացուցիչ ծածկագիր (B95-B97):

N41.0 Շագանակագեղձի սուր բորբոքում

N41.1 Շագանակագեղձի քրոնիկ բորբոքում

N41.2 Շագանակագեղձի աբսցես (թարախակույտ)

N41.3 Շագանակագեղձացիստիտ

N41.8 Շագանակագեղձի այլ բորբոքային հիվանդություններ

N41.9 Շագանակագեղձի բորբոքային հիվանդություններ՝ չճշտված
Շագանակագեղձի բորբոքում՝ ԱՀՃ

N42 Շագանակագեղձի այլ հիվանդություններ

- N42.0 Շագանակագեղձի քարեր
Շագանակագեղձային քար
N42.1 Արյան կանգ և արյունագեղում շագանակագեղձում
N42.2 Շագանակագեղձի ապաճում (ատրոֆիա)
N42.3 Շագանակագեղձի դիսպլազիա
Ցածր աստիճանի դիսպլազիա

Բացառությամբ՝

- շագանակագեղձի բարձր աստիճանի դիսպլազիայի (D07.5)
N42.8 Շագանակագեղձի ճշտված այլ հիվանդություններ
N42.9 Շագանակագեղձի հիվանդություններ՝ չճշտված

N43 Հիդրոցելե և սպերմատոցելե

Ներառյալ՝

սերմնալարի, ամորձու և ամորձու բունոցային պատյանի ջրգողությունը

Բացառությամբ՝

- բնածին հիդրոցելեի (P83.5)
N43.0 Հիդրոցելե
N43.1 Հիդրոցելե վարակված (ինֆեկցված)
Վարակիչ հարուցիչը նույնականացնելու անհրաժեշտության դեպքում կիրառվում է լրացուցիչ ծածկագիր (B95-B97):
N43.2 Հիդրոցելեի այլ ձևեր
N43.3 Հիդրոցելե՝ չճշտված
N43.4 Սպերմատոցելե

N44 Ամորձու ոլորում

Ներառյալ՝

- Ոլորումը՝
- մակամորձու
 - սերմնալարի
 - ամորձու

N45 Ամորձաբորբ և մակամորձաբորբ (օրխիտ և էպիդիդիմիտ)

Վարակիչ հարուցիչը նույնականացնելու անհրաժեշտության դեպքում կիրառվում է լրացուցիչ ծածկագիր (B95-B97):

- N45.0 Ամորձաբորբ, մակամորձաբորբ (օրխիտ, էպիդիդիմիտ) և էպիդիմոօրխիտ՝
աբսցեսով (թարախակույտով)
Մակամորձու կամ ամորձու աբսցես
N45.9 Ամորձաբորբ, մակամորձաբորբ (օրխիտ, էպիդիդիմիտ) և էպիդիմոօրխիտ՝
առանց աբսցեսի
Մակամորձաբորբ (էպիդիդիմիտ)՝ ԱՀԾ
Ամորձաբորբ (օրխիտ)՝ ԱՀԾ

N46 Արական անպարզություն (ամլություն)

Ներառյալ՝

- ազոսպերմիան՝ ԱՀԾ
օլիգոսպերմիան՝ ԱՀԾ

N47 Ավելցուկային թլիպ, ֆիմոզ և պարաֆիմոզ (թլիպի հիպերտրոֆիա)

Ներառյալ՝

սերտաճած թլիպը
ծիգ թլիպը

N48 Առնանդամի այլ հիվանդություններ

N48.0 Առնանդամի սպիտակագծեր (լեյկոպլակիա)
Խերոտիկա օրլիտերայի ծեփուկաբորբ (Balanitis xerotica obliterans)
Առնանդամի կրոուռոզ

Բացառությամբ՝

առնանդամի կարցինոմայի՝ առաջացած ծնվելու պահին (in situ) (D07.4)

N48.1 Ծեփուկաթլիպաբորբ (բալանոպոստիտ)
Ծեփուկաբորբ (բալանիտ)

Վարակիչ հարուցիչը նույնականացնելու անհրաժեշտության դեպքում կիրառվում է լրացուցիչ ծածկագիր (B95-B97):

N48.2 Առնանդամի այլ բորբոքային հիվանդություններ

- արսցես (թարախակույտ)
 - ֆուրունկուլ
 - կարբունկուլ
 - ցելյուլիտ
- } Խորշավոր մարմնի կամ
առնանդամի

Խորշաբորբ (առնանդամի)

Վարակիչ հարուցիչը նույնականացնելու անհրաժեշտության դեպքում կիրառվում է լրացուցիչ ծածկագիր (B95-B97):

N48.3 Պրիապիզմ

Ցավոտ էրեկցիա

N48.4 Օրգանական ծագման սեռական անկարողություն (իմպոտենցիա)

Պատճառը նույնականացնելու անհրաժեշտության դեպքում կիրառվում է լրացուցիչ ծածկագիր:

Բացառությամբ՝

հոգեծին սեռական անկարողության (իմպոտենցիայի) (F52.2)

N48.5 Առնանդամի խոց

N48.6 Առնանդամի պլաստիկ պնդացում (ինդուրացիա)

Պեյրոնի հիվանդություն

Առնանդամի պլաստիկ պնդացում (ինդուրացիա)

N48.8 Առնանդամի այլ ճշտված հիվանդություններ

- ապաճ
 - գերաճ
 - թրոմբոզ
- } Խորշավոր մարմնի կամ առնանդամի

N48.9 Առնանդամի հիվանդություն՝ չճշտված

N49 Արական սեռական օրգանների բորբոքային հիվանդություններ՝ այլ դասերում չդասակարգված

Վարակիչ հարուցիչը նույնականացնելու անհրաժեշտության դեպքում կիրառվում է լրացուցիչ ծածկագիր (B95-B97):

Բացառությամբ՝

առնանդամի բորբոքման (N48.1-N48.2)

ամորձաբորբի և մակամորձաբորբի (օրխիտի և էպիդիդիմիտի) (N45.-)

N49.0 Սերմնապարկի բորբոքային հիվանդություններ

Վեզիկուլիտ՝ ԱՀՃ

N49.1 Սերմնալարի ամորձու բունոցային պատյանի և սերմնածորանի բորբոքային հիվանդություններ
Վազիտ

N49.2 Ամորձապարկի (փոշտի) բորբոքային հիվանդություններ

N49.8 Արական սեռական օրգանների այլ ճշտված բորբոքային հիվանդություններ
Արական սեռական օրգանների տարբեր տեղակայմամբ բորբոքումներ

N49.9 Արական սեռական օրգանների չճշտված բորբոքային հիվանդություններ

- աբսցես (թարախակույտ)
 - ֆուրունկուլ
 - կարբունկուլ
 - ցեյտուլիտ
- } արական սեռական օրգանների՝
չճշտված

**N50 Արական սեռական օրգանների այլ հիվանդություններ
Բացառությամբ՝**

ամորձու ոլորման (N44)

N50.0 Ամորձու ապաճում (ատրոֆիա)

N50.1 Արական սեռական օրգանների անոթային խանգարումներ

- հեմատոցելե՝ ԱՀՃ
 - արյունահոսություն
 - թրոմբոզ
- } արական սեռական օրգանների

N50.8 Արական սեռական օրգանների այլ ճշտված հիվանդություններ

- ապաճում
 - գերաճ
 - այտուց
 - խոց
- } ամորձապարկի, սերմնաբշտերի, սերմնալարի, ամորձու
(բացառությամբ ապաճման), բունոցային թաղանթի և
սերմնածորանի

Խիլոցելե բունոցաթաղանթ (ոչ ֆիլյարիոզային)՝ ԱՀՃ

Միզուկափոշտային խուղակ

Նեղացում՝

- սերմնալարի
- բունոցաթաղանթի
- սերմնածորանի

N50.9 Արական սեռական օրգանների հիվանդություններ՝ չճշտված

**N51* Արական սեռական օրգանների ախտահարում՝ այլ դասերում դասակարգված
հիվանդությունների ժամանակ**

N51.0* Շագանակագեղձի ախտահարում՝ այլ դասերում դասակարգված

հիվանդությունների ժամանակ

Շագանակագեղձի բորբոքում (պրոստատիտ)՝

- գոնոկոկային (A54.2†)
- տրիխոմոնադային (A59.0†)
- տուբերկուլյոզային (A18.1†)

N51.1* Ամորձու և հավելումների ախտահարում՝ այլ դասերում դասակարգված

հիվանդությունների ժամանակ

Խլամիդիային՝

- մակամորձաբորբ (էպիդիդիմիտ) (A56.1†)
- ամորձաբորբ (օրխիտ) (A56.1†)

Գոնոկոկային՝

- մակամորձաբորբ (էպիդիդիմիտ) (A54.2†)
 - ամորձաբորբ (օրխիտ) (A54.2†)
- Պարօտիտային օրխիտ (B26.0†)
- Տուբերկուլյոզ՝
- մակամորձու (A18.1†)
 - ամորձու (A18.1†)
- N51.2* Ծեփուկաբորբ՝ (բալանիտ)՝ այլ դասերում դասակարգված հիվանդությունների ժամանակ՝
- ամեոբային (A06.8†)
 - կանդիդոզային (B37.4†)
- N51.8* Արական սեռական օրգանների այլ ախտահարումներ՝ այլ դասերում դասակարգված հիվանդությունների ժամանակ
- Ֆիլիարիոզային խիլոցելե, բունոցաթաղանթի ախտահարում (B74.-†)
- Արական սեռական ուղու հերպես վիրուսային (herpes simplex) վարակ (A60.0†)
- Սերմնաբջտերի տուբերկուլյոզ (A18.1†)

ԿՐԾՔԱԳԵՂՁԻ ՀԻՎԱՆԴՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ (N60-N64)

Բացառությամբ՝

ծննդաբերության հետ կապված կրծքագեղձի հիվանդությունների (O91-O92)

N60 Կրծքագեղձի բարորակ դիսպլազիա

Ներառյալ՝

ստինքախտությունը (ֆիբրոզ-կիստոզային մաստոպաթիան)

N60.0 Կրծքագեղձի սոլիտար բուշտ (կիստա)

Կրծքագեղձի բուշտ

N60.1 Սփռուն ստինքախտություն (դիֆուզ-կիստոզային մաստոպաթիա)

Կրծքագեղձի կիստոզ

Բացառությամբ՝

էպիթելի աճակալման (պրոլիֆերացիայի) (N60.3)

N60.2 Կրծքագեղձի ֆիբրոադենոզ

Բացառությամբ՝

կրծքագեղձի ֆիբրոադենոմայի (D24)

N60.3 Կրծքագեղձի ֆիբրոսկլերոզ

էպիթելի աճակալումով ստինքախտություն (մաստոպաթիա էպիթելի պրոլիֆերացիայով)

N60.4 Կրծքագեղձի ծորանի լայնացում (էկտազիա)

N60.8 Կրծքագեղձի այլ բարորակ դիսպլազիաներ

N60.9 Կրծքագեղձի բարորակ դիսպլազիա՝ չճշտված

N61 Կրծքագեղձի բորբոքային հիվանդություններ

Ներառյալ՝

աբսցեսը (թարախակույտը), (սուր), (քրոնիկ), (ոչ հետծննդյան)

- արեոլայի
- կրծքագեղձի

կրծքագեղձի կարբունկուլը

կրծքագեղձաբորբը (մաստիտ)՝ (սուր, ենթասուր, ոչ հետծննդյան)

- ԱՀՃ

- վարակային

Բացառությամբ՝

նորածնի վարակային կրծքագեղձաբորբի (մաստիտի) (P39.0)

N62 Կրծքագեղձի գերած (հիպերտրոֆիա)

Ներառյալ՝

- գինեկոմաստիան
- կրծքագեղձի գերածը (հիպերտրոֆիան)՝
 - ԱՀՃ
 - պատանեկան, տարածուն

N63 Գոյացություն կրծքագեղձում՝ չճշտված

Ներառյալ՝

հանգույց (ներ) կրծքագեղձում՝ ԱՀՃ

N64 Կրծքագեղձի այլ հիվանդություններ

N64.0 Պտուկի ճաք և խուղակ

N64.1 Կրծքագեղձի ճարպային մեռուկ (նեկրոզ)
Կրծքագեղձի ճարպային մեռուկ (սեզմենտար)

N64.2 Կրծքագեղձի ապաճում (պրոլիֆերացիա)

N64.3 Ծննդաբերության հետ չկապված՝ կաթնահոսություն (գալակտորեա)

N64.4 Կրծքագեղձացավ (մաստոդիինիա)

N64.5 Կրծքագեղձի այլ նշաններ և ախտանիշներ
Կրծքագեղձի պնդացում
Արտադրություն՝ պտուկից
Պտուկի ներքաշում (ռետրակցիա)

N64.8 Կրծքագեղձի այլ ճշտված հիվանդություններ
Գալակտոցելե
Կրծքագեղձի սուբինվոլուցիա՝ (առաջացած կերակրելուց հետո)
(հետլակտացիոն)

N64.9 Կրծքագեղձի հիվանդություն՝ չճշտված

N70 Փողաբորբ և ձվարանաբորբ (սալպինգիտ և օֆորիտ)

Ներառյալ՝

- արսցեսը (թարախակույտը)՝
 - արգանդափողի
 - ձվարանի
 - փողաձվարանային հատվածի
- թարախային փողը (պիոսալպինգս)
- ձվարանափողաբորբը (սալպինգ օֆորիտ)
- փողաձվարանային բորբոքային հիվանդությունը

Վարակիչ հարուցիչը նույնականացնելու անհրաժեշտության դեպքում կիրառվում է լրացուցիչ ծածկագիր (B95-B97):

N70.0 Սուր փողաբորբ և ձվարանաբորբ (սալպինգիտ և օֆորիտ)

N70.1 Քրոնիկ փողաբորբ և ձվարանաբորբ (սալպինգիտ և օֆորիտ)
Հիդրոսալպինգս

N70.9 Փողաբորբ և ձվարանաբորբ (սալպինգիտ և օֆորիտ)՝ չճշտված

N71 Արգանդի բորբոքային հիվանդություններ

Բացառությամբ՝

արգանդի պարանոցի բորբոքային հիվանդությունների

Ներառյալ՝

- էնդո(միո) մետրիտը
- մետրիտը
- միոմետրիտը
- պիոմետրան (թարախի կուտակում արգանդի խոռոչում)
- արգանդի արքցեսը

Վարակիչ հարուցիչը նույնականացնելու անհրաժեշտության դեպքում կիրառվում է լրացուցիչ ծածկագիր (B95-B97):

N71.0 Արգանդի սուր բորբոքային հիվանդություններ

N71.1 Արգանդի քրոնիկ բորբոքային հիվանդություններ

N71.9 Արգանդի բորբոքային հիվանդություն՝ չճշտված

N72 Արգանդի պարանոցի բորբոքային հիվանդություններ

Ներառյալ՝

- ցերվիցիտ
 - էնդոցերվիցիտ
 - էկզոցերվիցիտ
- } էկտրոպիոնի կամ էրոզիայի առկայությամբ կամ բացակայությամբ

Վարակիչ հարուցիչը նույնականացնելու անհրաժեշտության դեպքում կիրառվում է լրացուցիչ ծածկագիր(B95-B97):

Բացառությամբ՝

արգանդի պարանոցի լորձաթաղանթաբորբի (էրոզիայի) և էկտրոպիոնի՝ առանց ցերվիցիտի (N86)

N73 Կանանց կոնքի օրգանների այլ բորբոքային հիվանդություններ

Վարակիչ հարուցիչը նույնականացնելու անհրաժեշտության դեպքում կիրառվում է լրացուցիչ ծածկագիր (B95-B97):

N73.0 Սուր պարամետրիտ և կոնքային բջջանքաբորբ (ցելյուլիտ)

Սուր արքցես (թարախակույտ)

- լայն կապանի
 - պարամետրիոմի
- } ճշտված՝ որպես սուր

Կանանց մոտ կոնքային բջջանքաբորբ (ցելյուլիտ)

N73.1 Քրոնիկ պարամետրիտ և կոնքային բջջանքաբորբ (ցելյուլիտ)

N73.0 ծածկագրում ցանկացած վիճակ՝ ճշտված որպես քրոնիկ

N73.2 Չճշտված պարամետրիտ և կոնքային ցելյուլիտ (բջջանքաբորբ)

N73.0 ծածկագրում ցանկացած վիճակ՝ չճշտված որպես սուր կամ քրոնիկ

N73.3 Կոնքային սուր պերիտոնիտ (որովայնամզաբորբ)՝ կանանց մոտ

N73.4 Կոնքային քրոնիկ պերիտոնիտ՝ կանանց մոտ

N73.5 Կոնքային չճշտված պերիտոնիտ՝ կանանց մոտ

N73.6 Կոնքային որովայնամզային կպումներ՝ կանանց մոտ

Բացառությամբ՝

կանանց կոնքային որովայնամզի հետվիրահատական կպումների (N99.4)

N73.8 Կանանց կոնքի օրգանների ճշտված, այլ բորբոքային հիվանդություններ

N73.9 Կանանց կոնքի օրգանների բորբոքային հիվանդություն՝ չճշտված

Կանանց կոնքի օրգանների վարակներ կամ բորբոքում՝ ԱՀՃ

N74* Կանանց կոնքի օրգանների բորբոքային ախտահարումներ՝ այլ դասերում դասակարգված հիվանդությունների ժամանակ

- N74.0* Արգանդի պարանոցի տուբերկուլյոզային վարակ (A18.1†)
N74.1* Կանանց կոնքի օրգանների տուբերկուլյոզային ծագումով բորբոքային հիվանդություններ (A18.1†)
Տուբերկուլյոզային էնդոմետրիտ
N74.2* Կանաց կոնքի օրգանների սիֆիլիսային ծագումով բորբոքային հիվանդություններ (A51.4†, A52.7†)
N74.3* Կանանց կոնքի օրգանների գոնոկոկային ծագումով բորբոքային հիվանդություններ (A54.2)
N74.4* Կանանց կոնքի օրգանների խլամիդիաներով պայմանավորված բորբոքային հիվանդություններ (A56.1†)
N74.8* Կանանց կոնքի օրգանների բորբոքային հիվանդություններ՝ այլ դասերում դասակարգված հիվանդությունների ժամանակ

N75 Բարտոլինյան գեղձի հիվանդություններ

- N75.0 Բարտոլինյան գեղձի բուշտ
N75.1 Բարտոլինյան գեղձի արքցես (թարախակույտ)
N75.8 Բարտոլինյան գեղձի այլ հիվանդություններ
Բարտոլինիտ
N75.9 Բարտոլինյան գեղձի հիվանդություն՝ չճշտված

N76 Հեշտոցի և վուլվայի այլ բորբոքային հիվանդություններ

Վարակիչ հարուցիչը նույնականացնելու անհրաժեշտության դեպքում կիրառվում է լրացուցիչ ծածկագիր (B95-B97):

Բացառությամբ՝

- ծերունական (ատրոֆիկ) հեշտոցաբորբի (վագինիտի) (N95.2)
N76.0 Սուր հեշտոցաբորբ (վագինիտ)
Հեշտոցաբորբ՝ ԱՀԾ
Վուլվովագինիտ՝
 - ԱՀԾ
 - սուրN76.1 Ենթասուր և քրոնիկ հեշտոցաբորբ
Վուլվովագինիտ՝
 - քրոնիկ
 - ենթասուրN76.2 Սուր վուլվիտ
Վուլվիտ՝ ԱՀԾ
N76.3 Ենթասուր և քրոնիկ վուլվիտ
N76.4 Վուլվայի արքցես
Վուլվայի ֆուրունկուլ
N76.5 Հեշտոցի խոցոտում
N76.6 Վուլվայի խոցոտում
N76.8 Հեշտոցի և վուլվայի ճշտված՝ այլ բորբոքային հիվանդություններ

N77* Հեշտոցի և վուլվայի խոցոտում ու բորբոքում՝ այլ դասերում դասակարգված հիվանդությունների ժամանակ

- N77.0* Վուլվայի խոցոտում՝ այլ դասերում դասակարգված վարակիչ և մակաբուծային հիվանդությունների ժամանակ
 Վուլվայի խոցոտում՝ առաջացած հետևյալ դեպքերում՝
- հերպեսի (պարզ հերպես) վարակի (A60.0†)
 - տուբերկուլյոզի (A18.1†)
- N77.1* Վագինիտ, վուլվիտ և վուլվովագինիտ՝ այլ դասերում դասակարգված վարակիչ և մակաբուծային հիվանդությունների ժամանակ
 Հեշտոցաբորբ (վագինիտ), վուլվիտ և վուլվովագինիտ հետևյալ դեպքերում՝
- կանդիդոզ (B37.3†)
 - հերպեսային (պարզ հերպես) (herpes simplex) վարակ (A60.0†)
 - սրատուտային վարակ (B80†)
- N77.8* Հեշտոցի և վուլվայի խոցոտում ու բորբոքում՝ այլ դասերում դասակարգված հիվանդությունների ժամանակ
 Բեխցետի (Behcet) հիվանդության ժամանակ առաջացած վուլվայի խոցոտում (M35.2†)

ԿԱՆԱՆՑ ՍԵՌԱԿԱՆ ՕՐԳԱՆՆԵՐԻ ՈՉ ԲՈՐԲՈՔԱՅԻՆ ՀԻՎԱՆԴՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ (N80-N98)

N80 Էնդոմետրիոզ

- N80.0 Արգանդի էնդոմետրիոզ
 Ադենոմիոզ
- N80.1 Ձվարանի էնդոմետրիոզ
- N80.2 Արգանդափողի էնդոմետրիոզ
- N80.3 Կոնքային որովայնամզի էնդոմետրիոզ
- N80.4 Ուղիղաղիքի հեշտոցային միջնապատի և հեշտոցի էնդոմետրիոզ
- N80.5 Աղիների էնդոմետրիոզ
- N80.6 Մաշկային սպիի էնդոմետրիոզ
- N80.8 Այլ էնդոմետրիոզ
- N80.9 Էնդոմետրիոզ՝ չճշտված

N81 Կանանց սեռական օրգանների արտանկում Բացառությամբ՝

հղիությունը, ծննդաբերությունը բարդացնող սեռական օրգանների արտանկման (O34.5)
 ձվարանի և փողերի արտանկման և ճողվածքի (N83.4)
 արգանդի հեռացումից հետո հեշտոցի կամարի արտանկման (N99.3)

N81.0 Կանանց ուռետրոցելե

Բացառությամբ՝

ուռետրոցելեն զուգակցված՝

- ցիստոցելեի հետ (N81.1)
- արգանդի արտանկման հետ (N81.2-N81.4)

N81.1 Ցիստոցելե

Ցիստոցելե՝ զուգակցված ուռետրոցելեի հետ
 Հեշտոցի առաջային պատի արտանկում՝ ԱՀՃ

Բացառությամբ՝

ցիստոցելեի՝ զուգակցված արգանդի արտանկման հետ (N81.2-N81.4)

N81.2 Արգանդի և հեշտոցի ոչ լրիվ արտանկում
Արգանդի պարանոցի արտանկում՝ ԱՀՃ
Արգանդի արտանկում՝

- առաջին աստիճանի
- երկրորդ աստիճանի

N81.3 Արգանդի և հեշտոցի լրիվ արտանկում
Արգանդի արտանկում՝ ԱՀՃ

Արգանդի երրորդ աստիճանի արտանկում

N81.4 Արգանդի և հեշտոցի արտանկում՝ չճշտված
Արգանդի արտանկում՝ ԱՀՃ

N81.5 Հեշտոցի էնտերոցելե

Բացառությամբ՝

արգանդի արտանկման հետ զուգակցված էնտերոցելեի (N81.2-N81.4)

N81.6 Ռեկտոցելե

Հեշտոցի հետին պատի արտանկում

Բացառությամբ՝

ուղիղ աղիքի արտանկման (K62.3) ռեկտոցելե արգանդի արտանկումով
ռեկտոցելեի (N81.2-N81.4)

N81.8 Կանանց սեռական օրգանների արտանկման այլ ձևեր
Շեքի անբավարարություն

Կոնքի հատակի մկանների հին պատռվածք

N81.9 Կանանց սեռական օրգանների արտանկում՝ չճշտված

N82 Կանանց սեռական օրգանների խուղակներ

Բացառությամբ՝

միզապարկադիքային խուղակի (N32.1)

N82.0 Միզապարկ-հեշտոցային խուղակ

N82.1 Կանանց միզասեռական օրգանների այլ խուղակներ
Խուղակ՝

- պարանոցամիզապարկային
- միզածորանահեշտոցային
- միզուկահեշտոցային
- արգանդամիզածորանային
- արգանդամիզապարկային

N82.2 Հեշտոցաբարակադիքային խուղակ

N82.3 Հեշտոցահաստադիքային խուղակ

Ուղիղաղիքի հեշտոցային խուղակ

N82.4 Կանանց մոտ աղիքի և սեռական օրգանների միջև այլ խուղակներ
Աղիքարգանդային խուղակ

N82.5 Կանանց մոտ մաշկի և սեռական օրգանների միջև խուղակներ
Խուղակ՝

- արգանդաորովայնապատային
- հեշտոցաշեքային

N82.8 Կանանց սեռական օրգանների այլ խուղակներ

N82.9 Կանանց սեռական օրգանների խուղակ՝ չճշտված

**N83 Ձվարանի, փողերի և արգանդի լայն կապանի ոչ բորբոքային
հիվանդություններ**

Բացառությամբ՝

հիդրոսալպինգսի (N70.1)
N83.0 Ձվարանի ֆոլիկուլյար բուշտ (կիստա)
Գրաֆյան ֆոլիկուլի բուշտ
Ձվարանի հեմոռագիկ ֆոլիկուլյար բուշտ

N83.1 Դեղին մարմնի բուշտ
Դեղին մարմնի հեմոռագիկ բուշտ

N83.2 Ձվարանի այլ և չճշտված բշտեր
• մնացորդային ռետենցիոն բուշտ
• պարզ բուշտ

} ձվարանի

Բացառությամբ՝

ձվարանի բշտի

- կապված զարգացման արատների հետ (Q50.1)
- նորագոյացություն (D27)

ձվարանի պոլիկիստոզ համախտանիշի (E28.2)

N83.3 Ձվարանի և արգանդափողի ձեռքբերովի ապաճում (ատրոֆիա)

N83.4 Ձվարանի և արգանդափողի արտանկում և ճողվածք

N83.5 Ձվարանի, ձվարանի ոտիկի և արգանդափողի ոլորում
Ոլորում՝

- հավելյալ արգանդափողի
- Մորգանի (Morgagni) բշտի

N83.6 Հեմատոսալպինգս

Բացառությամբ՝

զուգակցված հեմատոսալպինգսի՝

- հեմատոկոլպոսի հետ (N89.7)
- հեմատոմետրայի հետ (N85.7)

N83.7 Արգանդի լայն կապանի հեմատոմա

N83.8 Ձվարանի արգանդափողի և արգանդի լայն կապանի ոչ բորբոքային այլ
հիվանդություններ

Արգանդի լայն կապանի պատման համախտանիշ (Ալլեն-Մաստերս) (Allen-Masters)

N83.9 Ձվարանի, արգանդափողի և արգանդի լայն կապանի ոչ բորբոքային այլ
հիվանդություններ՝ չճշտված

N84 Կանանց սեռական օրգանների պոլիպ

Բացառությամբ՝

ադենոմատոզ պոլիպի (D28.-)

պլացենտայի պոլիպի (O90.8)

N84.0 Արգանդի մարմնի պոլիպ

Պոլիպ՝

- էնդոմետրիումի
- արգանդի՝ ԱՀՃ

Բացառությամբ՝

էնդոմետրիումի պոլիպոիդ հիպերպլազիայի (N85.0)

N84.1 Արգանդի պարանոցի պոլիպ

Արգանդի պարանոցի լորձային պոլիպ

N84.2 Հեշտոցի պոլիպ

N84.3 Վուլվայի պոլիպ

Ամոթաշրթի պոլիպ

N84.8 Կանանց սեռական օրգանների այլ հատվածների պոլիպ

N84.9 Կանանց սեռական օրգանների պոլիպ՝ չճշտված

N85 Արգանդի ոչ բորբոքային այլ հիվանդություններ՝ բացառությամբ արգանդի պարանոցի

Բացառությամբ՝

- Էնդոմետրիոզի (N80.-)
- արգանդի բորբոքային հիվանդությունների (N71.-)
- դիրքի անկանոնությունը (N86-N88)
- արգանդի մարմնի պոլիպի (N84.0)
- արգանդի արտանկման (N81.-)

N85.0 Էնդոմետրիումի գեղձային հիպերպլազիա

Էնդոմետրիումի հիպերպլազիա՝

- ԱՀՃ
- կիստոզ
- գեղձակիստոզ
- պոլիպոիդ

N85.1 Էնդոմետրիումի ադենոմատոզ հիպերպլազիա

Էնդոմետրիումի ատիպիկ հիպերպլազիա (ադենոմատոզ)

N85.2 Արգանդի գերած (հիպերտրոֆիա)

Մեծ կամ լայնացած արգանդ

Բացառությամբ՝

արգանդի հետծննդյան գերածի (հիպերտրոֆիայի) (O90.8)

N85.3 Արգանդի սուբինվոլուցիա (ենթահետածում)

Բացառությամբ՝

արգանդի հետծննդյան սուբինվոլուցիայի (O90.8)

N85.4 Արգանդի ոչ ճիշտ դիրք

- անտեվերսիոն
 - ռետրոֆլեքսիոն
 - ռետրովերսիոն
- } արգանդի

Բացառությամբ՝

որպես հղիության, ծննդաբերության և հետծննդյան շրջանի բարդության (O34.5, O65.5)

N85.5 Արգանդի արտաշրջում (ինտերվերսիոն)

Բացառությամբ՝

ընթացիկ մանկաբարձական վնասվածքի (O71.2)

արգանդի հետծննդյան արտաշրջման (O71.2)

N85.6 Ներարգանդային կպումներ (սինեխիաներ)

N85.7 Հեմատոմետրա

Հեմատոսալպինգս՝ զուգակցված հեմատոմետրայի հետ

Բացառությամբ՝

հեմատոմետրայի՝ զուգակցված հեմատոկոլպոսի հետ (N89.7)

N85.8 Արգանդի ճշտված ոչ բորբոքային այլ հիվանդություններ

Արգանդի ձեռքբերովի ապած (ատրոֆիա)

Արգանդի ֆիբրոզ՝ ԱՀՃ

N85.9 Արգանդի ոչ բորբոքային հիվանդություն՝ չճշտված

Արգանդի հիվանդություն՝ ԱՀՃ

N86 Արգանդի պարանոցի էրոզիա (լորձաթաղանթի բորբոքում) և էկսորոպիոն Ներառյալ՝

- դեկուբիտացիոն (տրոնֆիկ) խոցը
 - արտաշրջումը
- } արգանդի պարանոցի

Բացառությամբ՝

ցերվիցիտի հետ զուգակցման (N72)

N87 Արգանդի պարանոցի դիսպլազիա

Բացառությամբ՝

արգանդի պարանոցի կարցինոմայի (D06.-) (առաջացած ծննդյան պահին) (in situ)

N87.0 Արգանդի պարանոցի թեթև դիսպլազիա

Արգանդի պարանոցի առաջին աստիճանի ներէպիթելային նեոպլազիա (CIN)

N87.1 Արգանդի պարանոցի միջին դիսպլազիա

Արգանդի պարանոցի երկրորդ աստիճանի ներէպիթելային նեոպլազիա (CIN)

N87.2 Արգանդի պարանոցի ծանր դիսպլազիա՝ այլ դասերում չդասակարգված

Արգանդի պարանոցի ծանր դիսպլազիա՝ ԱՀՃ

Բացառությամբ՝

արգանդի պարանոցի երրորդ աստիճանի ներէպիթելային նեոպլազիայի՝ ծանր դիսպլազիայի հիշատակումով կամ առանց դրա (D06.-)

N87.9 Արգանդի պարանոցի դիսպլազիա՝ չճշտված

N88 Արգանդի պարանոցի ոչ բորբոքային այլ հիվանդություններ

Բացառությամբ՝

արգանդի պարանոցի բորբոքային հիվանդությունների (N72)

արգանդի պարանոցի պոլիպի (N84.1)

N88.0 Արգանդի պարանոցի լեյկոպլակիա

N88.1 Արգանդի պարանոցի հին պատռվածք

Արգանդի պարանոցի կպումներ

Բացառությամբ՝

մանկաբարձական ընթացիկ վնասվածքի (O71.3)

N88.2 Արգանդի պարանոցի ստրիկտուրա (սեղմվածք) և նեղացում (ստենոզ)

Բացառությամբ՝

որպես ծննդաբերության բարդություն առաջացած սեղմվածքի և նեղացման (O65.5)

N88.3 Արգանդի պարանոցի անբավարարություն

Ոչ հղի կանանց մոտ արգանդի պարանոցի (ենթադրյալ) անբավարարության կապակցությամբ հետազոտում և բուժօգնության ցուցաբերում

Բացառությամբ՝

պտղի կամ նորածնի վիճակի վրա ազդող (P01.0)

հղիությունը բարդացնող (O34.3) արգանդի պարանոցի անբավարարության

N88.4 Արգանդի պարանոցի հիպերտրոֆիկ երկարացում

N88.8 Արգանդի պարանոցի ճշտված՝ ոչ բորբոքային այլ հիվանդություններ

Բացառությամբ՝

մանկաբարձական ընթացիկ վնասվածքի (O71.3)

N88.9 Արգանդի պարանոցի ոչ բորբոքային հիվանդություն՝ չճշտված

N89 Հեշտոցի ոչ բորբոքային այլ հիվանդություններ

Բացառությամբ՝

արգանդի պարանոցի կարցինոմայի (D07.2)՝ (առաջացած ծննդյան պահին) (in situ)

- հեշտոցի բորբոքման (N76.-)
- ծերունական (ապաճած) վագինիտի (N95.2)
- տրիխոմոնոզային լեյկոռեայի (սպիտակաճորանք) (A59.0)
- N89.0 Հեշտոցի թեթև դիսպլազիա
Հեշտոցի առաջին աստիճանի ներէպիթելային նեոպլազիա (VAIN)
- N89.1 Հեշտոցի միջին ծանրության դիսպլազիա
Հեշտոցի երկրորդ աստիճանի ներէպիթելային նեոպլազիա (VAIN)
- N89.2 Հեշտոցի ծանր դիսպլազիա՝ այլ դասերում չդասակարգված
Հեշտոցի ծանր դիսպլազիա՝ ԱՀՃ

Բացառությամբ՝

- հեշտոցի ներէպիթելային երրորդ աստիճանի նեոպլազիայի (VAIN) ծանր դիսպլազիայի հիշատակումով կամ առանց դրա (D07.2)
- N89.3 Հեշտոցի դիսպլազիա՝ չճշտված
- N89.4 Հեշտոցի լեյկոպլակիա
- N89.5 Հեշտոցի ստրիկտուրա և ատրեզիա (անանցքություն)
Հեշտոցային
 - կպումներ
 - նեղացում

Բացառությամբ՝

- հեշտոցի հետվիրահատական կպումների (N99.2)
- N89.6 Պինդ կուսաթաղանթ
Ռիզիդ կուսաթաղանթ
Պինդ հեշտոցամուտք

Բացառությամբ՝

- կուսաթաղանթի ատրեզիայի (Q52.3)
- N89.7 Հեմատոկոլպոս
Հեմատոկոլպոս՝ զուգակցված հեմատոմետրիայի կամ հեմատոսալպինգսի հետ
- N89.8 Հեշտոցի ճշտված, ոչ բորբոքային այլ հիվանդություններ
Սպիտահոսություն (լեյկոռեա)՝ ԱՀՃ
Հեշտոցի հին պատռվածք
Հեշտոցի խոց

Բացառությամբ՝

- մանկաբարձական ընթացիկ վնասվածքի (O70.-O71.4, O71.7-O71.8)
- շեքի հատակի մկանների ներգրավմամբ հեշտոցի հին պատռվածքի (N81.8)
- N89.9 Հեշտոցի ոչ բորբոքային հիվանդություն՝ չճշտված

N90 Շեքի և վուլվայի ոչ բորբոքային այլ հիվանդություններ

Բացառությամբ՝

- վուլվայի կարցինոմայի (D07.1) (առաջացած ծննդյան պահին) (in situ)
- մանկաբարձական ընթացիկ վնասվածքի (O70.-, O71.7-O71.8)
- վուլվայի բորբոքման (N76.-)
- N90.0 Վուլվայի թեթև դիսպլազիա
Վուլվայի առաջին աստիճանի ներէպիթելային նեոպլազիա (VIN)
- N90.1 Վուլվայի միջին ծանրության դիսպլազիա
Վուլվայի երկրորդ աստիճանի ներէպիթելային նեոպլազիա (VIN)
- N90.2 Վուլվայի ծանր դիսպլազիա՝ այլ դասերում չդասակարգված
Վուլվայի ծանր դիսպլազիա՝ ԱՀՃ

Բացառությամբ՝

- վուվայի երրորդ աստիճանի ներէպիթելային նեոպլազիայի (VIN) ծանր դիսպլազիայի հիշատակումով կամ առանց դրա (D07.1)
- N90.3 Վուվայի դիսպլազիա՝ չճշտված
- N90.4 Վուվայի լեկոպլակիա
- Վուվայի դիստրոֆիա
 - Վուվայի կռաուռոզ
- N90.5 Վուվայի ապաճ (ատրոֆիա)
Վուվայի նեղացում
- N90.6 Վուվայի գերաճ (հիպերտրոֆիա)
Ամոթաշրթի գերաճ (հիպերտրոֆիա)
- N90.7 Վուվայի բուշտ
- N90.8 Շեքի և վուվայի ճշտված, ոչ բորբոքային այլ հիվանդություններ
Վուվայի կպումներ
Ծլիկի գերաճ (հիպերտրոֆիա)
- N90.9 Շեքի և վուվայի ոչ բորբոքային հիվանդություն՝ չճշտված

**N91 Դաշտանի բացակայություն, սակավ և հազվադեպ դաշտան
Բացառությամբ՝**

- ձվարանների ֆունկցիայի խանգարման (E28.-)
- N91.0 Առաջնային դաշտանի բացակայություն (ամենոռեա)
Սեռահասունացման շրջանում դաշտանի բացակայություն
- N91.1 Երկրորդային դաշտանի բացակայություն (ամենոռեա)
դաշտանի բացակայություն նախկինում դաշտան ունեցող կանանց մոտ
- N91.2 Դաշտանի բացակայություն (ամենոռեա)՝ չճշտված
Դաշտանի բացակայություն՝ ԱՀՃ
- N91.3 Առաջնային սակավադաշտանություն (օլիգոմենոռեա)
Սակավ և հազվադեպ դաշտան՝ սկսած առաջին դաշտանից
- N91.4 Երկրորդային սակավադաշտանություն (օլիգոմենոռեա)
Նախկինում նորմալ դաշտան ունեցող կանանց մոտ սակավ կամ հազվադեպ
դաշտան
- N91.5 Սակավադաշտանություն (օլիգոմենոռեա)՝ չճշտված
Հիպոմենոռեա՝ ԱՀՃ

**N92 Առատ, հաճախակի և ոչ կանոնավոր դաշտան
Բացառությամբ՝**

- հետդաշտանադարարային արյունահոսության (N95.0)
- N92.0 Կանոնավոր դաշտանային պարբերաշրջանի (ցիկլի) դեպքում առատ և
հաճախակի դաշտան
Առատ դաշտան՝ ԱՀՃ
Մենոռագիա՝ ԱՀՃ
Պոլիմենոռեա
- N92.1 Անկանոն դաշտանային ցիկլի (պարբերաշրջանի) դեպքում առատ և հաճախակի
դաշտան
Անկանոն միջդաշտանային արյունահոսություն
Անկանոն, կարճ ընդմիջում դաշտանային արյունահոսությունների միջև
Մենոմետրոռագիա
Մետրոռագիա
- N92.2 Առատ դաշտան սեռահասունացման շրջանում
Առատ արյունահոսություն՝ կապված դաշտանի սկսման հետ

- Մենոռագիա՝ սեռահասունացման շրջանում
Արյունահոսություն՝ սեռահասունացման շրջանում
- N92.3 Ձվազատման արյունահոսություն
Կանոնավոր միջդաշտանային արյունահոսություն
- N92.4 Առատ արյունահոսություն՝ նախադաշտանադադարի շրջանում
Մենոռագիա կամ մետրոռագիա՝
- կլիմակտերիկ
 - դաշտանադադարի
 - նախակլիմակտերիկ
 - նախադաշտանադադարային
- N92.5 Այլ՝ ճշտված անկանոն դաշտան
- N92.6 Անկանոն դաշտան՝ չճշտված
Ակնանոն՝
- արյունահոսություն՝ ԱՀՃ
 - դաշտան՝ ԱՀՃ

Բացառությամբ՝

- ոչ կանոնավոր դաշտանի՝ զուգակցված
- երկարացած միջդաշտանային ընդմիջման կամ սակավարյունահոսության հետ (N91.3-N91.5)
 - կարճացած միջդաշտանային ընդմիջման կամ առատ արյունահոսության հետ (N92.1)

N93 Այլ՝ ոչ նորմալ արյունահոսություն արգանդից և հեշտոցից

Բացառությամբ՝

- հեշտոցից նորածնային արյունահոսության (P54.6)
կեղծ դաշտանի (P54.6)
- N93.0 Սեռական հարաբերությունից հետո պոստկոիտալ կամ հպումային (կոնտակտային) արյունահոսություն
- N93.8 Այլ ճշտված ոչ նորմալ արյունահոսություն՝ արգանդից և հեշտոցից
- N93.9 Ոչ նորմալ արյունահոսություն՝ արգանդից և հեշտոցից՝ չճշտված

N94 Կանանց սեռական օրգանների և դաշտանային ցիկլի հետ կապված ցավային այլ վիճակներ

- N94.0 Ցավեր՝ դաշտանային ցիկլի մեջտեղում
- N94.1 Դիսպարեունիա (ցավ սեռական հարաբերության ժամանակ)

Բացառությամբ՝

- հոգեծին դիսպարեունիայի (F52.6)
- N94.2 Վագինիզմ
- Բացառությամբ՝**
հոգեծին վագինիզմի (F52.5)
- N94.3 Նախադաշտանային լարվածության համախտանիշ
- N94.4 Առաջնային դիսմենոռեա
- N94.5 Երկրորդային դիսմենոռեա
- N94.6 Դիսմենոռեա՝ չճշտված

- N94.8 Ծշտված այլ վիճակներ՝ կանանց սեռական օրգանների և դաշտանային ցիկլի հետ առնչվող
- N94.9 Վիճակներ՝ կանանց սեռական օրգանների և դաշտանային ցիկլի հետ առնչվող՝ չճշտված

**N95 Դաշտանադադարի և շուրջդաշտանադադարային շրջանի այլ խանգարումներ
Բացառությամբ՝**

նախադաշտանադադարային շրջանում առատ արյունահոսության (N92.4)
հետդաշտանադադարային

- օստեոպորոզի (M81.0)
- օստեոպորոզի՝
 - զուգակցված ախտաբանական կոտրվածքի հետ (M80.0)
- միզուկաբորբի (ուրեթրիտ) (N34.2)

Վաղաժամ դաշտանադադար՝ ԱՀՃ (E28.3)

N95.0 Հետդաշտանադադարային արյունահոսություն

Բացառությամբ՝

արհեստական դաշտանադադարի (N95.3)

N95.1 Դաշտանադադարային (մենոպաուզային) և կլիմակտերիկ վիճակներ կանանց մոտ

Դաշտանադադարի հետ կապված ախտանիշեր, ինչպիսիք են՝ ջերմահորդանքը, քնկոտությունը, գլխացավը, կենտրոնացման բացակայությունը

Բացառությամբ՝

արհեստական դաշտանադադարի (N95.3)

N95.2 Հետդաշտանադադարային ապաճուն (ատրոֆիկ) հեշտոցաբորբ (վագինիտ)
Ծերունական ապաճուն հեշտոցաբորբ (վագինիտ)

Բացառությամբ՝

արհեստական դաշտանադադարի (N95.3)

N95.3 Արհեստական դաշտանադադարի հետ առնչվող վիճակներ

Արհեստական հետդաշտանադադարային համախտանիշ

N95.8 Դաշտանադադարային և շուրջ դաշտանադադարային շրջանի այլ ճշտված խանգարումներ

N95.9 Դաշտանադադարային և շուրջ դաշտանադադարային շրջանի խանգարումներ՝ չճշտված

N96 Սովորության վիժում

Ներառյալ՝

ոչ հղի կնոջ հետազոտումը և բուժօգնության ցուցաբերումը
հարաբերական անպտղությունը

Բացառությամբ՝

- ընթացիկ հղիության (O26.2)
- ընթացիկ վիժման (O03-O06)

N97 Կանանց անպտղություն (չբերություն)

Ներառյալ՝

հղիանալու անկարողությունը
կանանց ամլությունը (ստերիլությունը)՝ ԱՀՃ

Բացառությամբ՝

հարաբերական անպտղության (N96)

N97.0 Կանանց անպտղություն՝ ձվազատման բացակայության (անօվուլյացիայի) հետ առնչվող

N97.1 Կանանց փողային ծագման անպտղություն

Փողերի զարգացման բնածին անկանոնության հետ առնչվող
Փողային՝

- անանցանելիություն
- խցանում
- նեղացում

- N97.2 Կանանց արգանդային ծագման անպտղություն
Արգանդի զարգացման բնածին անկանոնության հետ առնչվող
Պտղաձվի ինպլանտացիայի գործընթացի խանգարում
- N97.3 Կանանց անպտղություն՝ պարանոցային ծագմամբ
- N97.4 Կանանց անպտղություն՝ պայմանավորված արական գործոնով
- N97.8 Այլ ծագման կանանց անպտղություն
- N97.9 Կանանց անպտղություն՝ չճշտված

N98 Արիեստական բեղմնավորման հետ առնչվող բարդություններ

- N98.0 Արիեստական բեղմնավորման հետ առնչվող վարակ
- N98.1 Ձվարանների գերխթանում (հիպերստիմուլյացիա)
 - ԱՀՃ
 - ձվազատման (օվուլյացիայի) խթանման հետ առնչվող
- N98.2 Արտամարմնային բեղմնավորումից հետո առաջացած բարդություններ՝
բեղմնավորված ձվաբջջի ներպատվաստման փորձի հետ առնչվող
- N98.3 Բարդություններ՝ սաղմի ներպատվաստման փորձի հետ առնչվող
- N98.8 Արիեստական բեղմնավորման հետ առնչվող այլ բարդություններ
Բարդություններ՝ արիեստական սերմնավորման հետ առնչվող՝
 - դոնորական սերմով
 - ամուսնու սերմով
- N98.9 Արիեստական բեղմնավորման հետ առնչվող բարդություններ՝ չճշտված

**ՄԻՋԱՍԵՌԱԿԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԻ ԱՅԼ ԽԱՆԳԱՐՈՄՆԵՐ
(N99-N99)**

**N99 Բժշկական միջամտություններից հետո առաջացած միզասեռական
համակարգի խանգարումներ՝ այլ դասերում չդասակարգված
Բացառությամբ՝**

- ճառագայթային ցիստիտի (N30.4)
- ձվարանի վիրահատական հեռացումից հետո առաջացած օստեոպորոզի (M81.1)
- ձվարանի վիրահատական հեռացումից հետո առաջացած օստեոպորոզի՝
զուգակցված ախտաբանական կոտրվածքի հետ (M80.1)
- արիեստական դաշտանադադարի հետ առնչվող վիճակների (N95.3)
- N99.0 Հետվիրահատական երիկամային անբավարարություն
- N99.1 Միզուկի հետվիրահատական նեղացում կամ ստրիկտուրա (սեղմվածք)
Փողրակավորումից (կաթետերիզացիայից) հետո առաջացած միզուկի նեղացում
կամ ստրիկտուրա
- N99.2 Հեշտոցի հետվիրահատական կպումներ
- N99.3 Հեշտոցի կամարի արտանկում՝ առաջացած արգանդի հեռացումից հետո
- N99.4 Հետվիրահատական կպումներ՝ փոքր կոնքում
- N99.5 Միզային ուղիների արտաքին խողովակի (ստոմայի) ֆունկցիայի խանգարում
- N99.8 Բժշկական միջամտություններից առաջացած միզասեռական համակարգի այլ
խանգարումներ
Մնացորդային (ռեզիդուալ) ձվարանի համախտանիշ

N99.9 Բժշկական միջամտություններից առաջացած միզասեռական համակարգի
խանգարումներ՝ չճշտված

**ԳԼՈՒԽ XV ՀՂԻՈՒԹՅՈՒՆ, ԾՆՆԴԱԲԵՐՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՀԵՏԾՆՆԴՅԱՆ ՇՐՋԱՆ
(ԸՈւ00 – ԸՈւ99) (000 - 099)**

Այս գլխում ներկայացված ծածկագրերը վերաբերում են այնպիսի վիճակների, որոնք առնչվում են հղիությանը, ծննդաբերությանը կամ հետծննդյան շրջանին կամ բարդացել են դրանց հետևանքով (մայրական կամ մանկաբարձական պատճառներ)

Բացառությամբ՝

հղիությունը, ծննդաբերությունը և հետծննդյան շրջանը բարդացնող և այլ դասերում դասակարգված հիվանդությունների կամ վնասվածքների՝ արտաքին պատճառների (մահացության համար) (V, W, X, Y) վնասվածքի, թունավորման և արտաքին պատճառի ներգործության որոշ այլ հետևանքների (S00-T88.1, T88.6-T98)

հետծննդյան շրջանի հետ կապված հոգեկան ու վարքային խանգարումների (F53.-)

մանկաբարձական փայտացման (տետանուսի) (A34)

հիպոֆիզի հետծննդաբերական մեռուկի (նեկրոզի) (E23.0)

հետծննդյան օստեոմալացիայի (ոսկրափափկացման) (M83.0)

հսկողության՝

- բարձր ռիսկի հղիության (Z35.-)
- նորմալ հղիության (Z34.-)

Սույն գլուխը ներառում է հետևյալ բաժինները

000-008 Վիժման ելքով հղիություն

010-016 Այտուց, սպիտամիզություն (պրոտեինուրիա) և հղիության, ծննդաբերության և հետծննդյան շրջանի գերճնշումային (հիպերտենզիա) խանգարումներ

020-029 Առավելապես մոր հղիությանն առնչվող այլ խանգարումներ

030-048 Բժշկական օգնություն մորը՝ պտղի, ամնիոտիկ խոռոչի և ծննդաբերության հնարավոր այլ խնդիրների դեպքում

060-075 Ծննդաբերական և ծննդաբերության (ծննդալուծում) բարդություններ

080-084 Ծննդաբերություն

085-092 Առավելապես հետծննդյան շրջանին առնչվող բարդություններ

094-099 Մանկաբարձական այլ վիճակներ՝ այլ դասերում չդասակարգված

**ՎԻՇՄԱՆ ԵԼՔՈՎ ՀՂԻՈՒԹՅՈՒՆ
(000-008)**

Բացառությամբ՝

մեկ կամ ավելի պտուղների վիժումից հետո շարունակվող հղիության (O31.1)

003-006 դասի քառանիշ ծածկագրի վերջին երկու նիշերի համար օգտագործվում են հետևյալ թվերը:

«Թերի վիժում» հասկացությունը ներառում է վիժումից հետո արգանդի խոռոչում բեղմնավորման արգասիքների մնացորդային առկայությունը:

.0 Թերի վիժում՝ բարդացած սեռական ուղիների և կոնքային օրգանների վարակով և 008.0 ենթադասում դասակարգված վիճակներով

.1 Թերի վիժում՝ բարդացած երկարատև կամ առատ արյունահոսությամբ և 008.1 ենթադասում դասակարգված վիճակներով

- .2 Թերի վիժում՝ բարդացած էմբոլիայով և 008.2 ենթադասում ներկայացված վիճակներով
- .3 Թերի վիժում՝ այլ և չճշտված բարդություններով և 008.3-008.9 ենթադասում դասակարգված վիճակներով
- .4 Թերի վիժում՝ առանց բարդությունների
- .5 Լրիվ կամ չճշտված վիժում՝ բարդացած սեռական ուղիների և կոնքի օրգանների վարակով, 008.0 դասում դասակարգված վիճակներով
- .6 Լրիվ կամ չճշտված վիժում՝ բարդացած երկարատև կամ առատ արյունահոսությամբ և 008.1 ենթադասում դասակարգված վիճակներով
- .7 Լրիվ կամ չճշտված վիժում՝ բարդացած էմբոլիայով, 008.2 ենթադասում դասակարգված վիճակներով
- .8 Լրիվ կամ չճշտված վիժում՝ այլ և չճշտված բարդություններով և 008.3-008.9 դասում դասակարգված վիճակներով
- .9 Լրիվ կամ չճշտված վիժում՝ առանց բարդությունների

000 Արտարգանդային հղիություն

Ներառյալ՝

պատուվածքով արտարգանդային հղիությունը

Նույնականացնելու անհրաժեշտության դեպքում կիրառվում է լրացուցիչ ծածկագիր 008.- դասից:

000.0 Աբդոմինալ (որովայնային) հղիություն

Բացառությամբ՝

որովայնային հղիության արդյունքում կենդանի պտղի ծննդի (083.3) մորը ցուցաբերված բուժօգնության, որն առնչվում է կենսունակ պտղով որովայնային հղիությանը (036.7)

000.1 Փողային հղիություն

Ֆալլոպյան հղիություն

Հղիության պատճառով արգանդափողի պատռում

Փողային վիժում

000.2 Ձվարանային հղիություն

000.8 Արտարգանդային հղիության այլ ձևեր

- պարանոցային
- արգանդի եղջյուրի
- ներկապանային (ինտրալիգամենտար)
- ներպատային

000.9 Արտարգանդային հղիություն՝ չճշտված

001 Բշտիկային զանգված

Որևէ միացած բարդությունը նույնականացնելու անհրաժեշտության դեպքում կիրառվում է լրացուցիչ ծածկագիր 008.- դասից:

Բացառությամբ՝

չարորակ բշտիկային (կիստային) զանգվածի (D39.2)

001.0 Դասական բշտիկային զանգված

Լրիվ բշտիկային զանգված

001.1 Ոչ լրիվ և մասնակի բշտիկային զանգված

001.9 Բշտիկային զանգված՝ չճշտված

Տրոֆոբլաստիկ հիվանդություն՝ ԱՀՃ

Բշտիկային զանգված՝ ԱՀՃ

002 Բեղմնավորման ոչ նորմալ այլ արգասիքներ

Որևէ միացած բարդությունը նույնականացնելու անհրաժեշտության դեպքում կիրառվում է լրացուցիչ ծածկագիր 008.- դասից:

Բացառությամբ՝

պապիրացեուս (թղթյա) պտղի (031.0)

002.0 Դատարկ պտղածու և ոչ բշտիկային զանգված
Զանգված՝

- մսանման
- մսոտ
- ներարգանդային՝ ԱՀՃ

Ախտաբանական պտղածու

002.1 Չկայացած վիժում

Պտղի վաղ մահ՝ արգանդի խոռոչում մահացած պտղի առկայությամբ

Բացառությամբ՝

չկայացած վիժման՝

դատարկ պտղածվով (002.0)

զանգվածով՝

- բշտիկային (001-)
- ոչ բշտիկային (002.0)

002.8 Բեղմնավորման ոչ նորմալ և ճշտված այլ արգասիքներ

Բացառությամբ՝

դատարկ պտղածվի (002.0)

զանգվածի՝

- բշտիկային (կիստային) (001-)
- ոչ բշտիկային (002.0)

002.9 Բեղմնավորման ոչ նորմալ արգասիք՝ չճշտված

003 Ինքնաբեր վիժում

(տե՛ս մինչև 003 ենթադասը)

004 Դեղորայքային վիժում

(տե՛ս մինչև 003 ենթադասը)

Ներառյալ՝

հղիության ընդհատումը՝

- օրինական (լեգալ)
 - բժշկական ցուցումով
- վիժում՝ բժշկական ցուցումով

005 Վիժման այլ տեսակներ

(տե՛ս մինչև 003 ենթադասը)

006 Վիժում՝ չճշտված

(տե՛ս մինչև 003 ենթադասը)

Ներառյալ՝

արհեստական վիժումը՝ ԱՀՃ

007 Վիժման անհաջող փորձ

Ներառյալ՝

արհեստական վիժման անհաջող փորձը

Բացառությամբ՝

թերի վիժման (003-006)

- 007.0 Անհաջող դեղորայքային վիժում՝ բարդացած սեռական ուղիների և կոնքի օրգանների վարակով 008.0 ենթադասում դասակարգված վիճակներով
- 007.1 Անհաջող դեղորայքային վիժում՝ բարդացած երկարատև կամ առատ արյունահոսությամբ 008.1 ենթադասում դասակարգված վիճակներով
- 007.2 Անհաջող դեղորայքային վիժում՝ բարդացած էմբոլիայով 008.2 ենթադասում ներկայացված վիճակներով
- 007.3 Անհաջող դեղորայքային վիժում՝ այլ և չճշտված բարդություններով 008.3-008.9 ենթադասում դասակարգված վիճակներով
- 007.4 Անհաջող դեղորայքային վիժում՝ առանց բարդությունների անհաջող դեղորայքային վիժում՝ ԱՀՃ
- 007.5 Այլ և չճշտված դեղորայքային վիժման անհաջող փորձ՝ բարդացած սեռական ուղիների և կոնքի օրգանների վարակով 008.0 ենթադասում դասակարգված վիճակներով
- 007.6 Այլ և չճշտված վիժման անհաջող փորձ՝ բարդացած երկարատև կամ առատ արյունահոսությամբ 008.1 ենթադասում դասակարգված վիճակներով
- 007.7 Այլ և չճշտված դեղորայքային վիժման անհաջող փորձ՝ բարդացած էմբոլիայով 008.2 ենթադասում ներկայացված վիճակներով
- 007.8 Այլ և չճշտված վիժման անհաջող փորձ՝ այլ և չճշտված բարդություններով 008.3-008.9 ենթադասում դասակարգված վիճակներով
- 007.9 Այլ և չճշտված վիժման անհաջող փորձ՝ առանց բարդության

008 Վիժման, արտարգանդային հղիության և բշտիկային (կիստային) զանգվածի հետևանքով առաջացած բարդություններ

Ծանոթություն:

Այս ծածկագիրն առաջին հերթին նախատեսված է հիվանդացության ծածկագրման համար: Այս դասի օգտագործման համար անհրաժեշտ է ղեկավարվել 2-րդ հատորում շարադրված հիվանդացության ծածկագրման կանոններով և ուղեցույցներով:

008.0 Վիժման, արտարգանդային հղիության և բշտիկային զանգվածի հետևանքով առաջացած սեռական ուղիների և կոնքի օրգանների վարակ

- Էնդոմետրիտ
 - Օօֆորիտ
 - Պարամետրիտ
 - Կոնքային պերիտոնիտ
 - Սալպինգիտ
 - Սալպինգոօֆորիտ
 - Սեպսիս (թարախակալում)
- } 000-007 դասերում դասակարգված վիճակների հետևանքով

Սեպտիկ շոկի համար անհրաժեշտության դեպքում օգտագործել լրացուցիչ ծածկագիր (R57.2):

Բացառությամբ՝

սեպտիկ կամ սեպտիկոպիեմիկ էմբոլիայի (008.2) միզուղիների վարակի (008.8)

008.1 Վիժման, արտարգանդային հղիության և բշտիկային զանգվածի հետևանքով առաջացած երկարատև կամ առատ արյունահոսություն

- Աֆիբրինոգենեմիա
 - Դեֆիբրինացիայի համախտանիշ
- } 000-007 դասերում դասակարգված վիճակների

- Ներանոթային մակարդում
- 008.2 Վիժման, արտարգանդային հղիության և բշտիկային զանգվածի հետևանքով առաջացած էմբոլիա
- Էմբոլիա՝
- ԱՀՃ
 - օդային
 - հարպտոլային ջրերով
 - արյան մակարդուկով
 - թոքային
 - պիեմիկ
 - սեպտիկ կամ սեպտիկոպիեմիկ
 - լվացող միջոցներով (օժանոջրով)
- 008.3 Վիժման, արտարգանդային հղիության և բշտիկային զանգվածի հետևանքով առաջացած ցնցակաթված (շոկ)
- Արյան շրջանառության կոլապս
 - Ցնցակաթված
 - (հետվիրահատական)
- Բացառությամբ՝**
սեպտիկ ցնցակաթվածի (R57.2)
- 008.4 Վիժման, արտարգանդային հղիության և բշտիկային զանգվածի հետևանքով առաջացած Երիկամային անբավարարություն
- Օլիգուրիա
 - Երիկամային՝
 - անբավարարություն (սուր)
 - ֆունկցիայի դադարում
 - խողովակային մեռուկ
 - Ուրեմիա
- 008.5 Վիժման, արտարգանդային հղիության և բշտիկային զանգվածի հետևանքով առաջացած նյութափոխանակության խանգարումներ
Էլեկտրոլիտային հաշվեկշռի խանգարում՝ 000-007 դասերում դասակարգված վիճակների հետևանքով
- 008.6 Վիժման, արտարգանդային հղիության և բշտիկային զանգվածի հետևանքով առաջացած կոնքային օրգանների և հյուսվածքների վնասում
Պատռվածքներ, թափածակում կամ քիմիական վնասվածք՝
- միզապարկի
 - աղիքի
 - լայն կապանի
 - արգանդի պարանոցի
 - հարմիզուկային հյուսվածքի
 - արգանդի
- 008.7 Վիժման, արտարգանդային հղիության և բշտիկային զանգվածի հետևանքով առաջացած այլ երակային բարդություններ
- 008.8 Վիժման, արտարգանդային հղիության և բշտիկային զանգվածի հետևանքով առաջացած այլ բարդություններ
- Սրտի կանգ
 - Միզուղիների վարակ
- 008.9 Վիժման, արտարգանդային հղիության և բշտիկային զանգվածի հետևանքով առաջացած բարդություններ՝ չճշտված

Չճշտված բարդություն՝ 000-007 դասերում դասակարգված վիճակների հետևանքով

ԱՅՏՈՒՑ, ՍՊԻՏԱՄԻՉՈՒԹՅՈՒՆ (ՊՐՈՏԵԻՆՈՒՐԻԱ) ԵՎ ՀՂԻՈՒԹՅԱՆ, ԾՆՆԴԱՔԵՐՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՀԵՏԾՆՆԴՅԱՆ ՇՐՋԱՆԻ ԳԵՐՃՆՇՈՒՄԱՅԻՆ ԽԱՆԳԱՐՈՒՄՆԵՐ (010-016)

010 Նախկինում գոյություն ունեցող և հղիությունը, ծննդաբերությունն ու հետծննդյան շրջանը բարդացնող զարկերակային գերճնշում

Ներառյալ՝

թվարկած վիճակները՝ զուգակցված նախկինում գոյություն ունեցող պրոտեինուրիայի հետ

Բացառությամբ՝

պրոտեինուրիայի աճով կամ համակցմամբ ընթացող վիճակների (011)

010.0 Նախկինում գոյություն ունեցող և հղիությունը, ծննդաբերությունն ու հետծննդյան շրջանը բարդացնող առաջնային (էսենցիալ) զարկերակային գերճնշում 110.-ում դասակարգված ցանկացած վիճակ, որը հղիության, ծննդաբերության և հետծննդյան շրջանում հանդիսացել է մանկաբարձական բուժօգնություն տրամադրելու պատճառ

010.1 Նախկինում գոյություն ունեցող և հղիությունը, ծննդաբերությունն ու հետծննդյան շրջանը բարդացնող սրտանոթային զարկերակային գերճնշում 111.-ում դասակարգված ցանկացած վիճակ, որը հղիության, ծննդաբերության և հետծննդյան շրջանում հանդիսացել է մանկաբարձական բուժօգնություն տրամադրելու պատճառ

010.2 Նախկինում գոյություն ունեցող և հղիությունը, ծննդաբերությունն ու հետծննդյան շրջանը բարդացնող երիկամային զարկերակային գերճնշում 112.-ում դասակարգված ցանկացած վիճակ, որը հղիության, ծննդաբերության և հետծննդյան շրջանում հանդիսացել է մանկաբարձական բուժօգնություն տրամադրելու պատճառ

010.3 Նախկինում գոյություն ունեցող և հղիությունը, ծննդաբերությունն ու հետծննդյան շրջանը բարդացնող երիկամային և սրտանոթային զարկերակային գերճնշում 113.-ում դասակարգված ցանկացած վիճակ, որը հղիության, ծննդաբերության և հետծննդյան շրջանում դարձել է մանկաբարձական բուժօգնություն տրամադրելու պատճառ

010.4 Նախկինում գոյություն ունեցող և հղիությունը, ծննդաբերությունն ու հետծննդյան շրջանը բարդացնող երկրորդային զարկերակային գերճնշում 115.-ում դասակարգված ցանկացած վիճակ, որը հղիության, ծննդաբերության և հետծննդյան շրջանում դարձել է մանկաբարձական բուժօգնություն տրամադրելու պատճառ

010.9 Նախկինում գոյություն ունեցող և հղիությունը, ծննդաբերությունն ու հետծննդյան շրջանը բարդացնող չճշտված զարկերակային գերճնշում

011 Նախկինում գոյություն ունեցող զարկերակային գերճնշման ֆոնի վրա զարգացած սպիտամիզություն

Ներառյալ՝

010.- ում դասակարգված վիճակները՝ բարդացած սպիտամիզությամբ զուգակցված պրեէկլամպսիա

012 Հղիությամբ պայմանավորված այտուցներ և պրոտեինուրիա՝ առանց զարկերակային գերճնշման

012.0 Հղիությամբ պայմանավորված այտուց

012.1 Հղիությամբ պայմանավորված պրոտեինուրիա

012.2 Հղիությամբ պայմանավորված այտուց և պրոտեինուրիա

013 Հղիությամբ պայմանավորված զարկերակային գերճնշում՝ առանց նշանակալի պրոտեինուրիայի

Ներառյալ՝

հղիությամբ պայմանավորված զարկերակային գերճնշման՝ ԱՀՃ թեթև արտեկլամպսիա

014 Հղիությամբ պայմանավորված զարկերակային գերճնշում՝ նշանակալի սպիրամիզությամբ

Բացառությամբ՝

զուգակցված արտեկլամպսիայի (011)

014.0 Չափավոր արտեկլամպսիա

014.1 Ծանր արտեկլամպսիա

014. 2 HELLP համախտանիշ

Հեմոլիզի, լյարդի ֆերմենտների բարձր մակարդակի և թրոմբոցիտների ցածր քանակի համակցություն

014.9 Պրեէկլամպսիա՝ չճշտված

015 Էկլամպսիա

Ներառյալ՝

010-014 և 016 դասերում դասակարգված վիճակների ֆոնի վրա զարգացած ցնցումները, նախկինում գոյություն ունեցող զարկերակային գերճնշման կամ հղիությամբ պայմանավորված զարկերակային գերճնշման հետ զուգակցված էկլամպսիան

015.0 Էկլամպսիա՝ հղիության ընթացքում

015.1 Էկլամպսիա՝ ծննդաբերության ընթացքում

015.2 Էկլամպսիա՝ հետծննդյան շրջանում

015.9 Ժամանակային շրջանը չճշտված էկլամպսիա

016 Մոր զարկերակային գերճնշում՝ չճշտված

ԱՌԱՎԵԼԱՊԵՍ ՀՂԻՈՒԹՅԱՆ ՀԵՏ ԿԱՊՎԱԾ ՄՈՐ ԱՅԼ ՀԻՎԱՆԴՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ (020-029)

Ծանոթություն:

024.- և 025 դասերն ընդգրկում են ստորև թվարկված վիճակները, նույնիսկ, եթե դրանք զարգացել են ծննդաբերության ընթացքում կամ հետծննդյան շրջանում

Բացառությամբ՝

մորը ցուցաբերված բուժօգնության՝ կապված պտղի վիճակի, ամնիոտիկ խոռոչի և ծննդաբերության հնարավոր խնդիրների հետ (030-048)

մոր մոտ այլ դասերում դասակարգված վիճակների, որոնք բարդացնում են հղիությունը, ծննդաբերությունը և հետծննդյան շրջանը (098-099)

**020 Հղիության վաղ շրջանի արյունահոսություն
Բացառությամբ՝**

վիժման ելքով հղիության (000-008)

020.0 Սպառնացող վիժում

Սպառնացող վիժման հետևանքով զարգացած արյունահոսություն

020.8 Հղիության վաղ շրջանի այլ արյունահոսություն

020.9 Հղիության վաղ շրջանի արյունահոսություն՝ չճշտված

021 Հղիների անզուսպ փսխում

021.0 Հղիների չափավոր (թեթև) փսխում

Չափավոր կամ չճշտված փսխում, որը սկսվել է հղիության մինչև 22-րդ շաբաթվա ավարտը

021.1 Հղիների փսխում՝ զուգակցված նյութափոխանակության խանգարման հետ
Անզուսպ փսխում, որը սկսվել է հղիության մինչև 22-րդ շաբաթվա ավարտը և զուգակցվում է հետևյալ նյութափոխանակային խանգարումների հետ.

- ածխաջրատային պաշարների սպառում
- ջրազրկում
- էլեկտրոլիտային հաշվեկշռի խախտում

021.2 Հղիների ուշ փսխում

Անզուսպ փսխում, որը սկսվել է հղիության 22-րդ շաբաթվա ավարտից հետո

021.8 Հղիությունը բարդացնող փսխման այլ ձևեր

Այլ դասերում դասակարգված հիվանդությունների հետևանքով զարգացած փսխում, որը բարդացնում է հղիությունը

Պատճառը նույնականացնելու անհրաժեշտության դեպքում կիրառվում է լրացուցիչ ծածկագիր:

021.9 Հղիների փսխում՝ չճշտված

**022 Երակային բարդություններ հղիության ընթացքում
Բացառությամբ՝**

մանկաբարձական թոքային էմբոլիայի (088.-)

թվարկված վիճակները՝ որպես հետևյալ վիճակների բարդություններ

- վիժում, արտարգանդային հղիություն կամ բշտիկային զանգված (000-007, 008.7)
- ծննդաբերություն և հետծննդյան շրջան (087.-)

022.0 Հղիության ընթացքում ստորին վերջույթի երակների վարիկոզ լայնացում

Հղիության ընթացքում երակների վարիկոզ լայնացում՝ ԱՀՃ

022.1 Հղիության ընթացքում սեռական օրգանների երակների վարիկոզ լայնացում

- Շերի
 - Հեշտոցի
 - Վուլվայի
- } երակների վարիկոզ լայնացում
հղիության ընթացքում

022.2 Հղիության ընթացքում մակերեսային թրոմբոֆլեբիտ

Հղիության ընթացքում ոտքերի թրոմբոֆլեբիտ

022.3 Հղիության ընթացքում խորը ֆլեբոթրոմբոզ

Խորանիստ երակների նախածննդյան թրոմբոզ

022.4 Թուֆք հղիության ընթացքում

022.5 Հղիության ընթացքում ուղեղային երակների թրոմբոզ

Հղիության ընթացքում ուղեղային երակածոցերի թրոմբոզ

022.8 Հղիության ընթացքում երակային այլ բարդություններ

- 022.9 Հղիության ընթացքում երակային բարդություն՝ չճշտված
Հղիությամբ պայմանավորված՝
- ֆլեբիտ՝ ԱՀՃ
 - ֆլեբոպաթիա՝ ԱՀՃ
 - թրոմբոզ՝ ԱՀՃ

023 Միզասեռական ուղիների վարակներ հղիության ընթացքում

- 023.0 Երիկամների վարակ հղիության ընթացքում
023.1 Միզապարկի վարակ հղիության ընթացքում
023.2 Միզուկի վարակ հղիության ընթացքում
023.3 Միզուղիների այլ բաժինների վարակ հղիության ընթացքում
023.4 Միզուղիների չճշտված վարակ հղիության ընթացքում
023.5 Սեռական ուղիների վարակ հղիության ընթացքում
023.9 Միզասեռական ուղիների այլ և չճշտված վարակ հղիության ընթացքում
Միզասեռական ուղիների վարակ հղիության ընթացքում՝ ԱՀՃ

024 Շաքարային դիաբետ (diabetes mellitus) հղիության ընթացքում

Ներառյալ՝

- ծննդաբերության ընթացքում և հետծննդյան շրջանում
- 024.0 Նախկինում գոյություն ունեցող ինսուլինակախյալ շաքարային դիաբետ
024.1 Նախկինում գոյություն ունեցող ինսուլինանկախ շաքարային դիաբետ
024.2 Նախկինում գոյություն ունեցող շաքարային դիաբետ՝ կապված անբավարար սնուցման հետ
024.3 Նախկինում գոյություն ունեցող չճշտված շաքարային դիաբետ
024.4 Հղիության ընթացքում ձեռք բերված շաքարային դիաբետ
Հղիության շաքարային դիաբետ՝ ԱՀՃ
024.9 Հղիության ընթացքում շաքարային դիաբետ՝ չճշտված

025 Սնուցման խանգարումներ հղիության ընթացքում

Ներառյալ՝

ծննդաբերության ընթացքում և հետծննդյան շրջանում առաջացած խանգարումները

026 Բուժօգնություն մորը՝ առավելապես հղիության հետ կապված այլ վիճակների դեպքում

- 026.0 Մարմնի զանգվածի չափից շատ ավելացում հղիության ընթացքում
Բացառությամբ՝
հղիությամբ պայմանավորված այտուցների (O12.0, O12.2)
026.1 Մարմնի զանգվածի անբավարար ավելացում հղիության ընթացքում
026.2 Սովորության վիժմամբ հղի կնոջը տրամադրվող բուժօգնություն/խնամք
Բացառությամբ՝
սովորության վիժումով կանանց՝
 - ընթացիկ վիժմամբ (O03-O06)
 - առանց ընթացիկ հղիության (N96)026.3 Հղիության ընթացքում արգանդի խոռոչում հակաբեղմնավորիչ միջոցի առկայություն
026.4 Հղիների հերպես

- 026.5 Հիպոտենզիվ համախտանիշ մոր մոտ
Պառկած դիրքում հիպոտենզիվ համախտանիշ
- 026.6 Լյարդի ախտաբանություն հղիության, ծննդաբերության ընթացքում և
հետծննդյան շրջանում
Հղիության ընթացքում խոլեստազ (ներյարդային)
Մանկաբարձական խոլեստազ

Բացառությամբ՝

- ծննդաբերությունից հետո առաջացած լյարդաերիկամային (հեպատո-ռենալ)
համախտանիշի (O90.4)
- 026.7 Հղիության, ծննդաբերության և հետծննդյան շրջանում ցայլային համաճոնի
(սիմֆիզի) ենթահոդախախտ

Բացառությամբ՝

- ծննդաբերության ընթացքում ցայլային համաճոնի (սիմֆիզի) վնասվածքային
տարամիտման (O71.6)
- 026.8 Հղիության հետ կապված այլ ճշտված վիճակներ
Հղիության հետ կապված՝
- Հոգնածություն կամ հյուծում
 - Ծայրամասային նյարդաբորբ
 - Երիկամային հիվանդություն
- 026.9 Հղիության հետ կապված վիճակ՝ չճշտված

***O28 Մոր նախածննդային հետազոտման (անտենատալ սրբինինգ) ընթացքում
բացահայտված նորմայից շեղումներ***

Բացառությամբ՝

- ախտորոշիչ հետազոտության արդյունքներ, այլ դասերում դասակարգված
մորը տրամադրած բժշկական օգնության, որն առնչվում է պտղի վիճակին
ամնիոտիկ խոռոչին և ծննդաբերության հնարավոր խնդիրներին (O30-O48)
(O30-O48)
- 028.0 Մոր նախածննդյան հետազոտության ընթացքում բացահայտված
արյունաբանական (հեմատոլոգիական) շեղումներ
- 028.1 Մոր նախածննդյան հետազոտության ընթացքում բացահայտված
կենսաքիմիական շեղումներ
- 028.2 Մոր նախածննդյան հետազոտության ընթացքում բացահայտված բջջաբանական
շեղումներ
- 028.3 Մոր նախածննդյան հետազոտության ընթացքում բացահայտված
ուլտրաձայնային շեղումներ
- 028.4 Մոր նախածննդյան հետազոտության ընթացքում բացահայտված
ռենտգենաբանական հետազոտության շեղումներ
- 028.5 Մոր նախածննդյան հետազոտության ընթացքում բացահայտված քրոմոսոմային
կամ ժառանգական շեղումներ
- 028.8 Մոր նախածննդյան հետազոտության ընթացքում բացահայտված այլ շեղումներ
- 028.9 Մոր նախածննդյան հետազոտության ընթացքում բացահայտված շեղումներ՝
չճշտված

***O29 Հղիության ընթացքում անզգայացման հետ կապված բարդություններ
Ներառյալ՝***

մոր բարդությունները՝ կապված հղիության ընթացքում ընդհանուր կամ տեղային
անզգայացնող, ցավազրկող կամ հանգստացնող (սեդատիվ) դեղորայքի
նշանակման հետ

Բացառությամբ՝

անզգայացման բարդությունների՝

- վիժման կամ արտարգանդային հղիության կամ բշտիկային զանգվածի դեպքում (000-008)
- ծննդաբերության և ծննդալուծման ընթացքում (074-)
- հետծննդյան շրջանում (089.-)

029.0 Հղիության ընթացքում անզգայացման հետ կապված թոքային բարդություններ
Հղիության ընթացքում անզգայացման հետևանքով առաջացած՝

- Ասպիրացիոն թոքաբորբ
- Ստամոքսի պարունակության կամ ստամոքսահյութի ասպիրացիա
- Մենդելսոնի համախտանիշ
- Թոքերի ճնշումային կոլապս

029.1 Հղիության ընթացքում անզգայացման հետ կապված սրտային բարդություններ
Հղիության ընթացքում անզգայացման հետևանքով առաջացած՝

- սրտի կանգ
- սրտային անբավարարություն

029.2 Հղիության ընթացքում անզգայացման հետ կապված կենտրոնական նյարդային
համակարգի կողմից առաջացած բարդություններ
Հղիության ընթացքում անզգայացման հետևանքով առաջացած ուղեղային
անօքսիա

029.3 Հղիության ընթացքում տեղային անզգայացման հանդեպ թունավոր ռեակցիա

029.4 Հղիության ընթացքում ողնուղեղային կամ էպիդուրալ անզգայացման
հետևանքով առաջացած գլխացավ

029.5 Հղիության ընթացքում ողնուղեղային կամ էպիդուրալ անզգայացման հետ
կապված այլ բարդություններ

029.6 Հղիության ընթացքում ինտուբացիայի դժվարություն կամ անհնարինություն

029.8 Հղիության ընթացքում անզգայացման հետ կապված այլ բարդություններ

029.9 Հղիության ընթացքում անզգայացման հետ կապված բարդություն՝ չճշտված

**ԲԺՇԿԱԿԱՆ ՕԳՆՈՒԹՅՈՒՆ ՄՈՐԸ՝ ԱՌՆԶՎՈՂ ՊՏՂԻ ՎԻՃԱԿԻՆ, ԱՄՆԻՈՏԻԿ
ԽՈՌՈՋԻՆ ԵՎ ԾՆՆԴԱԲԵՐՈՒԹՅԱՆ ՀՆԱՐԱՎՈՐ ԽՆԴԻՐՆԵՐԻՆ
(030-048)**

030 Բազմապտուղ հղիություն

Բացառությամբ՝

բազմապտուղ հղիությանը բնորոշ բարդությունների (031.-)

030.0 Երկպտուղ (զույգ պտղով) հղիություն

030.1 Եռապտուղ հղիություն

030.2 Քառապտուղ հղիություն

030.8 Բազմապտուղ հղիության այլ ձևեր

030.9 Բազմապտուղ հղիություն՝ չճշտված

Բազմապտուղ հղիություն՝ ԱՀՃ

031 Բազմապտուղ հղիությանը բնորոշ բարդություններ

Բացառությամբ՝

սերտաճած (միաձուլված, սիամական) երկվորյակների դեպքում կոնքի և պտղի
չափերի անհամապատասխանության (033.7)

հաջորդ պտղի ծննդի ուշացման (063.2)

մեկ կամ մեկից ավելի պտուղների ոչ ճիշտ առաջադրության (032.5)

դժվարացած ծննդաբերության (064-066)

031.0 Թղթանման (պապիրացեուս) պտուղ

Սեղմված պտուղ

031.1 Մեկ կամ մի քանի պտուղների վիժումից հետո շարունակվող հղիություն

031.2 Մեկ կամ մի քանի պտուղների ներարգանդային մահից հետո շարունակվող հղիություն

031.8 Բազմապտուղ հղիությանը բնորոշ այլ բարդություններ

032 Բուժօգնություն մորը՝ կապված պտղի հայտնի կամ ենթադրվող ոչ ճիշտ առաջադրության հետ

Ներառյալ՝

թվարկված վիճակները, որոնք հիմք են հանդիսացել մոր հսկողության, հոսպիտալացման կամ մանկաբարձական օգնություն ցույց տալու, ինչպես նաև մինչ ծննդաբերության սկիզբը կեսարյան հատում իրականացնելու համար

Բացառությամբ՝

թվարկված վիճակների՝ դժվարացած ծննդաբերության ժամանակ (064.-)

032.0 Բուժօգնություն մորը՝ պտղի անկայուն դիրքի պատճառով

032.1 Բուժօգնություն մորը՝ պտղի կոնքային առաջադրության պատճառով

032.2 Բուժօգնություն մորը՝ պտղի միջաձիգ կամ թեք դրության պատճառով
Առաջադրություն՝

- թեք
- միջաձիգ

032.3 Բուժօգնություն մորը՝ պտղի դիմային, ճակատային և կզակային առաջադրության պատճառով

032.4 Բուժօգնություն մորը՝ հասուն հղիության ժամանակ գլխի բարձր դիրքի պատճառով

Կոնքամուտք պտղի գլխի չմտնելը

032.5 Բուժօգնություն մորը՝ բազմապտուղ հղիության դեպքում մեկ կամ մի քանի պտուղների ոչ ճիշտ առաջադրության պատճառով

032.6 Բուժօգնություն մորը՝ համակցված (բարդ) առաջադրության պատճառով

032.8 Բուժօգնություն մորը՝ պտղի ոչ ճիշտ առաջադրության այլ ձևերի պատճառով

032.9 Բուժօգնություն մորը՝ պտղի չճշտված ոչ ճիշտ առաջադրության պատճառով

033 Բուժօգնություն մորը՝ կոնքի և պտղի չափերի հաստատված կամ ենթադրվող անհամապատասխանության դեպքում

Ներառյալ՝

թվարկված վիճակները, որոնք հիմք են հանդիսացել մոր հսկողության, հոսպիտալացման, կամ մանկաբարձական օգնություն ցույց տալու, ինչպես նաև մինչ ծննդաբերության սկիզբը կեսարյան հատում իրականացնելու համար

Բացառությամբ՝

թվարկված վիճակների՝ դժվարացած ծննդաբերության ժամանակ (065-066)

033.0 Բուժօգնություն մորը՝ կոնքի ոսկրերի դեֆորմացիաների հետևանքով առաջացած անհամապատասխանությունների պատճառով

Անհամապատասխանություն առաջացնող կոնքի ձևախեղում՝ ԱՀՃ

033.1 Բուժօգնություն մորը՝ հավասարաչափ նեղացած կոնքի հետևանքով առաջացած անհամապատասխանության պատճառով

Անհամապատասխանություն առաջացնող նեղ կոնք՝ ԱՀՃ

033.2 Բուժօգնություն մորը՝ կոնքամուտքի նեղացման հետևանքով առաջացած անհամապատասխանության պատճառով

- Անհամապատասխանություն առաջացնող կոնքամուտքի նեղացում՝ ԱՀՃ
- 033.3 Բուժօգնություն մորը՝ կոնքաբերի նեղացման հետևանքով առաջացած անհամապատասխանության պատճառով
- կոնքի խոռոչի նեղացում
 - կոնքաբերի նեղացում
- } անհամապատասխանություն
առաջացնող
- 033.4 Բուժօգնություն մորը՝ խառը ծագման (մայրական և պտղային) անհամապատասխանության պատճառով
- 033.5 Բուժօգնություն մորը՝ պտղի մեծ չափերի հետևանքով առաջացած անհամապատասխանության պատճառով
- Պտղային ծագման անհամապատասխանություն նորմալ ձևավորված պտղի դեպքում
- Պտղային անհամապատասխանություն՝ ԱՀՃ
- 033.6 Բուժօգնություն մորը՝ պտղի հիդրոցեֆալիայի հետևանքով առաջացած անհամապատասխանության պատճառով
- 033.7 Բուժօգնություն մորը՝ պտղի այլ դեֆորմացիաների հետևանքով առաջացած անհամապատասխանության պատճառով
- Անհամապատասխանություն առաջացնող
Սերտաճած երկվորյակներ (սիամական)
Պտղի մոտ՝
- ասցիտ
 - մենինգոմիելոցելե
 - սրբոսկրի տերատոմա
 - ուռուցք
- } անհամապատասխանություն
առաջացնող
- 033.8 Բուժօգնություն մորը՝ այլ ծագման անհամապատասխանության պատճառով
- 033.9 Բուժօգնություն մորը՝ անհամապատասխանության պատճառով չճշտված Գլխակոնքային անհամապատասխանություն՝ ԱՀՃ
- Պտղակոնքային անհամապատասխանություն՝ ԱՀՃ

034 Բուժօգնություն մորը՝ կոնքի օրգանների հաստատված կամ ենթադրվող անկանոնությունների դեպքում

Ներառյալ՝

թվարկված վիճակները, որոնք հիմք են դարձել մոր հսկողության, հոսպիտալացման կամ մանկաբարձական օգնություն ցույց տալու, ինչպես նաև մինչ ծննդաբերության սկիզբը կեսարյան հատում կատարելու համար

Բացառությամբ՝

թվարկված վիճակների՝ դժվարացած ծննդաբերության ժամանակ (065.5)

034.0 Բուժօգնություն մորը՝ արգանդի բնածին անոմալիաների դեպքում

Բուժօգնություն մորը՝ հետևյալ վիճակների դեպքում

- կրկնակի արգանդ
- երկեղջյուր արգանդ

034.1 Բուժօգնություն մորը՝ արգանդի մարմնի ուռուցքի դեպքում

Բուժօգնություն մորը՝ հետևյալ վիճակների դեպքում

- արգանդի մարմնի կոթավոր ուռուցքի պոլիպ
- արգանդի ֆիբրոիդ

Բացառությամբ՝

մորը բժշկական օգնության տրամադրման՝ արգանդի պարանոցի ուռուցքի դեպքում (034.4)

034.2 Բուժօգնություն մորը՝ արգանդի հետվիրահատական սպիի դեպքում

Բուժօգնություն մորը՝ նախորդ կեսարյան հատման սպիի պատճառով

Բացառությամբ՝

հեշտոցային ծննդաբերության՝ նախորդ կեսարյան հատումից հետո՝ ԱՀՃ (075.7)

034.3 Բուժօգնություն մորը՝ արգանդի պարանոցի անբավարարության դեպքում
Բուժօգնություն մորը հետևյալ դեպքերում՝

- սերկյաժ
 - Շրյոդերի կար
- } նշելով կամ առանց նշելու
} պարանոցային անբավարարությունը

034.4 Բուժօգնություն մորը՝ արգանդի պարանոցի այլ անկանոնությունների դեպքերում
Բուժօգնություն մորը՝ հետևյալ դեպքերում՝

- արգանդի պարանոցի պոլիպ
- արգանդի պարանոցի նախկին վիրահատություն
- արգանդի պարանոցի նեղացում (ստենոզ) կամ ստրիկտուրա
- արգանդի պարանոցի ուռուցք

034.5 Բուժօգնություն մորը՝ հղի արգանդի այլ անկանոնությունների դեպքում
Բուժօգնություն մորը՝ հետևյալ դեպքերում՝

- ճմլում, ճզմվածք
 - պրոլապս
 - ռետրովերսիա
- } հղի արգանդի

034.6 Բուժօգնություն մորը՝ հեշտոցի անկանոնությունների դեպքում
Բուժօգնություն մորը՝ հետևյալ վիճակներում՝

- հեշտոցի նախկին վիրահատություն
- հեշտոցի խտրոց
- հեշտոցի նեղացում, (բնածին) (ձեռքբերովի)
- հեշտոցի ստրիկտուրա
- հեշտոցի ուռուցք

Բացառությամբ՝

մորը ցուցաբերած բուժօգնության՝ հղիության ընթացքում հեշտոցի երակների վարիկոզ լայնացման դեպքում (022.1)

034.7 Բուժօգնություն մորը՝ վուլվայի և շեքի անկանոնությունների դեպքում
Բուժօգնություն մորը՝ հետևյալ վիճակներում՝

- շեքի ֆիբրոզ
- շեքի կամ վուլվայի նախկին վիրահատություն
- ռիզիդ շեք
- վուլվայի ուռուցք

Բացառությամբ՝

մորը ցուցաբերած բուժօգնության՝ հղիության ընթացքում շեքի և վուլվայի երակների լայնացման դեպքում (022.1)

034.8 Բուժօգնություն մորը՝ կոնքային օրգանների այլ անկանոնությունների դեպքում
Բուժօգնություն մորը՝ հետևյալ դեպքերում՝

- ցիստոցելե
- կոնքի հատակի վերականգնում (նախկին)
- կախված որովայն
- ռեկտոցելե
- ռիզիդ կոնքի հատակ

034.9 Բուժօգնություն մորը՝ կոնքային օրգանի անկանոնության դեպքում՝ չճշտված

035 Բուժօգնություն մորը՝ պարզի հաստատված կամ ենթադրվող անկանոնությունների և վնասումների ժամանակ

Ներառյալ՝

պտղի մոտ առկա այն վիճակները, որոնք հիմք են դարձել մոր հսկողության, հոսպիտալացման կամ մանկաբարձական օգնություն ցույց տալու, ինչպես նաև ծննդալուծման (հղիության ընդհատման) համար

Բացառությամբ՝

մոր ցուցաբերվող բուժօգնության՝ պտղի և կոնքի չափերի հայտնի կամ ենթադրվող անհամապատասխանության դեպքում (O33.-)

O35.0 Բուժօգնություն մորը՝ պտղի մոտ (ենթադրվող) կենտրոնական նյարդային համակարգի արատի պատճառով

Բուժօգնություն մորը՝ պտղի մոտ (ենթադրվող) հետևյալ վիճակների ժամանակ՝

- անէնցեֆալիա
- փեղեքված ողնաշար (spina bifida)

Բացառությամբ՝

պտղի մոտ քրոմոսոմային անկանոնության (O35.1)

O35.1 Բուժօգնություն մորը՝ պտղի մոտ (ենթադրվող) քրոմոսոմային անկանոնության պատճառով

O35.2 Բուժօգնություն մորը՝ պտղի (ենթադրվող) ժառանգական հիվանդության պատճառով

Բացառությամբ՝

պտղի քրոմոսոմային անկանոնության (O35.1)

O35.3 Բուժօգնություն մորը՝ իր վիրուսային հիվանդության հետևանքով պտղի (ենթադրվող) վնասման պատճառով

Բուժօգնություն մորը՝ պտղի (ենթադրվող) վնասման համար՝ մոր

- ցիտոմեգալովիրուսային վարակով
- կարմրուկով

O35.4 Բուժօգնություն մորը՝ ալկոհոլի ազդեցությունից պտղի (ենթադրվող) վնասման դեպքում

O35.5 Բուժօգնություն մորը՝ դեղորայքի ազդեցությունից պտղի (ենթադրվող) վնասման դեպքում

Բուժօգնություն մորը՝ դեղորայքային կախվածության հետևանքով պտղի (ենթադրվող) վնասման դեպքում

Բացառությամբ՝

դեղորայքի ընդունման պատճառով ծննդաբերության և ծննդալուծման ընթացքում պտղի դիսթրեսի (O68.-)

O35.6 Բուժօգնություն մորը՝ ճառագայթման հետևանքով պտղի (ենթադրվող) վնասման դեպքում

O35.7 Բուժօգնություն մորը՝ բժշկական այլ միջամտություններից պտղի (ենթադրվող) վնասման պատճառով

Բուժօգնություն մորը՝ ստորև նշված դեպքերում պտղի (ենթադրվող) վնասման պատճառով՝

- ամնիոցենտեզ
- բիոպսիա
- արյունաբանական (հեմատոլոգիական) հետազոտություն
- ներարգանդային հակաբեղմնավորիչ միջոց
- ներարգանդային վիրահատություն

O35.8 Բուժօգնություն մորը՝ պտղի (ենթադրվող) անկանոնության և վնասման պատճառով

Բուժօգնություն մորը՝ առնչվող ստորև նշված դեպքերում պտղի (ենթադրվող) վնասման պատճառով՝

- մայրական լիստերիոզ

- մայրական տոքսոպլազմոզ

035.9 Բուժօգնություն մորը՝ պտղի այլ (ենթադրվող) անկանոնության և վնասման դեպքում՝ չճշտված

036 Բուժօգնություն մորը՝ պտղի մոտ հաստատված այլ կամ ենթադրվող ախտաբանական վիճակների դեպքում

Ներառյալ՝

պտղի մոտ առաջացած այն վիճակները, որոնք հիմք են դարձել մոր հսկողության, հոսպիտալացման կամ մանկաբարձական օգնություն ցույց տալու, ինչպես նաև ծննդալուծման (հղիության ընդհատման) համար

Բացառությամբ՝

ծննդաբերության ընթացքում պտղի դիսթրեսի (068.-) ընկերքային փոխներարկման (տրանսֆուզիա) համախտանիշի (043.0)

036.0 Բուժօգնություն մորը՝ ռեզուս-իզոիմունացման առկայության դեպքում Հակա-D (Rh) հակամարմիններ

Rh անհամատեղելիություն (պտղի ջրգողության հետ)

036.1 Բուժօգնություն մորը՝ իզոիմունացման այլ ձևերի պատճառով ABO իզոիմունիզացիա

Իզոիմունիզացիա՝ ԱՀՃ (պտղի ջրգողության հետ)

036.2 Բուժօգնություն մորը՝ պտղի ջրգողության (ջրահավաքություն) պատճառով Պտղի ջրահավաքություն (hydrops fetalis)՝

- ԱՀՃ
- իզոիմունացման հետ չկապված

036.3 Բուժօգնություն մորը՝ պտղի ներարգանդային հիպօքսիայի նշանների պատճառով

036.4 Բուժօգնություն մորը՝ պտղի ներարգանդային մահվան պատճառով

Բացառությամբ՝

չկայացած վիժման (002.1)

036.5 Բուժօգնություն մորը՝ պտղի անբավարար աճի դեպքում

Բուժօգնություն մորը՝ հայտնի կամ ենթադրվող հետևյալ վիճակների պատճառով

- գեստացիոն տարիքի համար թեթև քաշով պտուղ
- ընկերքի անբավարարություն
- գեստացիոն տարիքի համար փոքր պտուղ

036.6 Բուժօգնություն մորը՝ պտղի հավելյալ քաշի պատճառով

Բուժօգնություն մորը՝ հայտնի կամ ենթադրվող գեստացիոն տարիքի համար մեծ պտղի պատճառով

036.7 Բուժօգնություն մորը՝ կենսունակ պտուղով որովայնային հղիության պատճառով

036.8 Բուժօգնություն մորը՝ պտղի վիճակի այլ ճշտված խնդիրների պատճառով

036.9 Բուժօգնություն մորը՝ պտղի վիճակի խնդրի պատճառով՝ չճշտված

040 Գերջրություն (պոլիհիդրամնիոն)

Ներառյալ՝

Հիդրամնիոն

041 Պտղաջրերի և պտղաթաղանթների այլ խանգարումներ

Բացառությամբ՝

պտղաթաղանթների վաղաժամ պատռվածքի (042.-)

041.0 Սակավաջրություն (օլիգոհիդրամնիոն)

- Սակավաջրություն՝ առանց նշելու պտղաթաղանթների պատռվածքը
- 041.1 Ամնիոտիկ խոռոչի և պտղաթաղանթների վարակ
 Ամնիոնիտ
 Խորիոամնիոնիտ
 Թաղանթների բորբոքում (մեմբրանիտ)
 Ընկերքի բորբոքում (պլացենտիտ)
- 041.8 Պտղաջրերի և պտղաթաղանթների այլ ճշտված ախտաբանություններ
- 041.9 Պտղաջրերի և պտղաթաղանթների ախտաբանություն՝ չճշտված

042 Պտղաթաղանթների վաղաժամ պատռվածք (պտղաջրերի վաղաժամ արտահոսք)

- 042.0 Պտղաթաղանթների վաղաժամ պատռվածք, ծննդաբերական գործընթացի սկիզբը՝ հաջորդող 24 ժամվա ընթացքում
- 042.1 Պտղաթաղանթների վաղաժամ պատռվածք, ծննդաբերական գործընթացի սկիզբը՝ 24 ժամը լրանալուց հետո

Բացառությամբ՝

- ծննդաբերական գործընթացի ուշացման՝ իրականացվող բուժման պատճառով (042.2)
- 042.2 Պտղաթաղանթների վաղաժամ պատռվածք, ուշացած ծննդաբերական գործընթաց՝ իրականացվող բուժման պատճառով
- 042.9 Պտղաթաղանթների վաղաժամ պատռվածք՝ չճշտված

043 Ընկերքի ախտահարումներ (խանգարումներ)

Բացառությամբ՝

- մորը ցուցաբերած բժշկական օգնության՝ ընկերքի անբավարարությամբ պայմանավորված պտղի անբավարար աճի պատճառով (036.5)
 առաջադիր ընկերքի (044.-)
 ընկերքի վաղաժամ շերտազատման (abruptio placentae) (045.-)
- 043.0 Ընկերքային փոխներարկման համախտանիշ
 Փոխներարկում
 - պտուղ-մայրական
 - մայր-պտղային
 - երկվորյակային (զույգ պտուղներից մեկից մյուսին)
- 043.1 Ընկերքի անկանոնություն
 Ախտաբանական ընկերք՝ ԱՀՃ
 «Երիզով» շրջապատված ընկերք
- 043.8 Ընկերքի այլ խանգարումներ
 Ընկերքի՝
 - ֆունկցիայի խանգարում
 - ինֆարկտ
- 043.9 Ընկերքի չճշտված խանգարում

044 Առաջադիր ընկերք

- 044.0 Առաջադիր ընկերք՝ առանց արյունահոսության
 Ընկերքի ցածր տեղակայում՝ առանց արյունահոսության
- 044.1 Առաջադիր ընկերք՝ արյունահոսությամբ
 Ընկերքի ցածր տեղակայում՝ ԱՀՃ կամ արյունահոսությամբ

Առաջադիր ընկերք՝ ԱՀՃ կամ արյունահոսությամբ՝

- եզրային
- մասնակի
- լրիվ

Բացառությամբ՝

առաջադիր անոթների (vasa praevia) արյունահոսությամբ բարդացած ծննդաբերության (O69.4)

O45 Ընկերքի վաղաժամ շերտազատում (abruptio placentae)

O45.0 Ընկերքի վաղաժամ շերտազատում՝ զուգակցված արյան մակարդեղիության խանգարման հետ

Արյունահոսությամբ (առատ) ուղեկցվող ընկերքի վաղաժամ շերտազատում՝ պայմանավորված հետևյալով՝

- աֆիբրինոգենեմիա
- տարածուն ներանոթային մակարդում
- հիպերֆիբրինոլիզ
- հիպոֆիբրինոգենեմիա

O45.8 Ընկերքի այլ վաղաժամ շերտազատում

O45.9 Ընկերքի վաղաժամ շերտազատում՝ չճշտված

O46 Հղիության ընթացքում առաջացած արյունահոսություն՝ այլ դասերում չդասակարգված

Բացառությամբ՝

հղիության վաղ շրջանի արյունահոսության (O20.-)

ծննդաբերության ընթացքում արյունահոսության այլ դասերում չդասակարգված (O67.-)

առաջադիր ընկերքի (O44.-)

ընկերքի վաղաժամ շերտազատման (O45.-)

O46.0 Հղիության ընթացքում արյունահոսություն՝ զուգակցված արյան մակարդեղիության խանգարումների հետ

- աֆիբրինոգենեմիա
- տարածուն ներանոթային մակարդում
- հիպերֆիբրինոլիզ
- հիպոֆիբրինոգենեմիա

O46.8 Հղիության ընթացքում այլ արյունահոսություն

O46.9 Հղիության ընթացքում արյունահոսություն՝ չճշտված

O47 Կեղծ կծկանքներ

O47.0 Կեղծ կծկանքներ՝ առաջացած մինչև հղիության 37 լրիվ շաբաթական ժամկետը

O47.1 Կեղծ կծկանքներ՝ առաջացած հղիության 37 լրիվ շաբաթականից հետո

O47.9 Կեղծ կծկանքներ՝ չճշտված

O48 Երկարաձգված հղիություն

Ներառյալ՝

ուշացած ծննդաբերությունը
գերհասուն հղիությունը

**ԾՆՆԴԱՔԵՐԱԿԱՆ ԵՎ ԾՆՆԴԱՔԵՐՈՒԹՅԱՆ ԲԱՐԴՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ
(060-075)**

060 Վաղաժամ ծննդաբերություն

Ներառյալ՝

ծննդաբերական գործընթացի սկիզբը (ինքնաբուխ) (սպոնտան),
մինչև հղիության 37 շաբաթական ժամկետի վերջը

060.0 Վաղաժամ ծննդաբերական գործընթաց՝ առանց ծննդաբերության
Վաղաժամ ծննդաբերական գործընթաց՝

- դրդված (խթանված)
- ինքնուրույն (սպոնտան)

060.1 Ինքնաբուխ (սպոնտան) վաղաժամ ծննդաբերական գործընթաց՝ վաղաժամ
ծննդաբերությամբ

ինքնաբուխ (սպոնտան) վաղաժամ ծննդաբերական գործընթաց՝
ծննդաբերությամբ՝ ԱՀՃ

ինքնաբուխ (սպոնտան) վաղաժամ ծննդաբերական գործընթաց՝ կեսարյան
հատման միջոցով վաղաժամ ծննդալուծմամբ

060.2 Ինքնաբուխ (սպոնտան) վաղաժամ ծննդաբերական գործընթաց՝ ժամկետային
ծննդաբերությամբ

Ինքնաբուխ (սպոնտան) վաղաժամ ծննդաբերական գործընթաց՝ կեսարյան
հատման միջոցով ժամկետային ծննդալուծմամբ

060.3 Վաղաժամ ծննդաբերություն՝ առանց ինքնաբուխ (սպոնտան)

ծննդաբերական գործունեության

Վաղաժամ ծննդաբերական գործընթաց՝

- կեսարյան հատմամբ
- դրդված (խթանված)

061 Ծննդաբերության անհաջող փորձ

061.0 Դեղորայքային միջոցներով ծննդաբերության անհաջող փորձ

Ծննդաբերության անհաջող փորձ՝

- օքսիտոցինով
- պրոստագլանդիններով

061.1 Գործիքային միջոցներով ծննդաբերության անհաջող փորձ

Ծննդաբերության անհաջող փորձ՝

- մեխանիկական միջոցներով
- վիրաբուժական միջոցներով

061.8 Ծննդաբերության անհաջող փորձի այլ ձևեր

061.9 Ծննդաբերության անհաջող փորձ՝ չճշտված

062 Ծննդաբերական գործունեության խանգարումներ

062.0 Ծննդաբերական գործընթացի առաջնային թուլություն

Արգանդի պարանոցի բացման առաջընթացի բացակայություն

Արգանդի կծկողական ֆունկցիայի առաջնային հիպոտոնիկ խանգարում

Ծննդաբերության լատենտ փուլում արգանդի իներցիա

062.1 Ծննդաբերական գործընթացի երկրորդային թուլություն

Ծննդաբերության ակտիվ փուլում կծկանքների բացակայություն

Արգանդի կծկողական ֆունկցիայի երկրորդային հիպոտոնիկ խանգարում

062.2 Ծննդաբերական գործընթացի թուլության այլ ձևեր
Արգանդի ատոնիա
Խառնաշփոթ (չհամակարգված) կծկանքներ
Արգանդի կծկողական ֆունկցիայի հիպոտոնիկ խանգարում՝ ԱՀՃ
Անկանոն կծկանքներ
Թույլ կծկանքներ
Արգանդի իներցիա՝ ԱՀՃ

062.3 Սրընթաց ծննդաբերություն

062.4 Արգանդի հիպերտոնիկ, չհամակարգված և երկարատև կծկանքներ
Կոնտրակցիոն օղի դիստոցիա
Դիսկոորդինացված կծկանքներ
Ավազե ժամացույցի տեսքով արգանդի կրճատում
Արգանդի կծկողական ֆունկցիայի հիպերտոնիկ խանգարում
Չհամակարգված արգանդի գործունեություն
Տետանիկ կծկումներ
Արգանդի դիստոցիա՝ ԱՀՃ

Բացառությամբ՝

դիստոցիայի (դժվարացած ծննդաբերություն) (պտղային ծագման) (մայրական ծագման)՝ ԱՀՃ (066.9)

062.8 Ծննդաբերական գործընթացի այլ խանգարումներ

062.9 Ծննդաբերական գործընթացի չճշտված խանգարում

063 Ձգձգված ծննդաբերություն

063.0 Ծննդաբերության առաջին շրջանի ձգձգում

063.1 Ծննդաբերության երկրորդ շրջանի ձգձգում

063.2 Հաջորդ պտղի ծննդի ուշացում (բազմապտուղ հղիության դեպքում)

063.9 Ձգձգված ծննդաբերություն՝ չճշտված

064 Դժվարացած ծննդաբերություն՝ պտղի ոչ ճիշտ դիրքի կամ ոչ ճիշտ առաջադրության հետևանքով

064.0 Դժվարացած ծննդաբերություն պտղի գլխի ոչ լրիվ պտույտի հետևանքով

Պտղի գլխի ցածր միջաձիգ կանգ

Դժվարացած ծննդաբերություն՝ հետևյալ մշտական դրությունների (դիրքերի) պատճառով՝

- ծոծրակագստային (occipitoiliac)
- ծոծրակահետին (occipitoposterior)
- ծոծրակասրբոսկրային (occipitosacral)
- ծոծրակամիջաձիգ (occipitotransverse)

064.1 Դժվարացած ծննդաբերություն՝ պտղի կոնքային (հետույքային) առաջադրության պատճառով

064.2 Դժվարացած ծննդաբերություն՝ պտղի դիմային առաջադրության պատճառով

Դժվարացած ծննդաբերություն՝ պտղի կզակային առաջադրության պատճառով

064.3 Դժվարացած ծննդաբերություն՝ պտղի ճակատային առաջադրության պատճառով

064.4 Դժվարացած ծննդաբերություն՝ պտղի ուսային առաջադրության պատճառով
Ձեռքի արտանկում (պրոլապս)

Բացառությամբ՝

- ներխրված ուսի (066.0)
- ուսագոտու դիստոցիայի (դժվարացած ծնունդ) (066.0)
- 064.5 Դժվարացած ծննդաբերություն՝ պտղի համակցված առաջադրության պատճառով
- 064.8 Դժվարացած ծննդաբերություն՝ պտղի այլ՝ ոչ ճիշտ դիրքի և առաջադրության հետևանքով
- 064.9 Դժվարացած ծննդաբերություն՝ պտղի ոչ ճիշտ դիրքի և առաջադրության հետևանքով՝ չճշտված

065 Դժվարացած ծննդաբերություն՝ մոր կոնքի անկանոնության հետևանքով

- 065.0 Դժվարացած ծննդաբերություն՝ կոնքի դեֆորմացիայի պատճառով
- 065.1 Դժվարացած ծննդաբերություն՝ հավասարչափ նեղ կոնքի պատճառով
- 065.2 Դժվարացած ծննդաբերություն՝ նեղ կոնքամուտքի պատճառով
- 065.3 Դժվարացած ծննդաբերություն՝ կոնքաելքի և կոնքի խոռոչի նեղացման պատճառով
- 065.4 Դժվարացած ծննդաբերություն՝ կոնքի և պտղի չափերի չճշտված անհամապատասխանության պատճառով

Բացառությամբ՝

- պտղի անկանոնության պատճառով դժվարացած ծննդաբերության (դիստոցիա) (066.2-066.3)
- 065.5 Դժվարացած ծննդաբերություն՝ մոր կոնքի օրգանների անկանոնությունների պատճառով
 - Դժվարացած ծննդաբերություն 034.- ում դասակարգված վիճակների պատճառով
- 065.8 Դժվարացած ծննդաբերություն՝ մոր կոնքի այլ անկանոնությունների պատճառներով
- 065.9 Դժվարացած ծննդաբերություն մոր կոնքի չճշտված անկանոնության պատճառով

066 Դժվարացած ծննդաբերության այլ ձևեր

- 066.0 Դժվարացած ծննդաբերության՝ ուսագոտու դիստոցիայի (ուսագոտու դժվարացած ծննդի) պատճառով
 - Ներխրված ուսեր
- 066.1 Դժվարացած ծննդաբերություն՝ երկվորյակների կցորդման պատճառով
- 066.2 Դժվարացած ծննդաբերություն՝ արտասովոր մեծ պտղի պատճառով
- 066.3 Դժվարացած ծննդաբերություն՝ պտղի այլ անկանոնությունների պատճառով
 - Դիստոցիա՝ հետևյալ վիճակների պատճառով
 - միաձուլված (սերտաճած) երկվորյակներ
 - պտղի մոտ՝
 - ասցիտ
 - ջրգողություն
 - մենինգոմիելոցելե
 - սրբոսկրի տերատոմա
 - ուռուցք
 - պտղի հիդրոցեֆալիա
- 066.4 Ծննդաբերության անհաջող փորձ՝ չճշտված
 - Ծննդաբերության անհաջող փորձ՝ հետագա կեսարյան հատումով
- 066.5 Վակուում-էքստրակցիայի և արքանադրման անհաջող փորձ՝ չճշտված

Վակուում-էքստրակցիայի և արցանադրման անհաջող փորձ՝ հաջորդող ծննդալուծմամբ արցանադրման կամ կեսարյան հատման միջոցով (համապատասխանաբար)

066.8 Դժվարացած ծննդաբերության այլ ճշտված ձևեր

066.9 Դժվարացած ծննդաբերություն՝ չճշտված Դիստոցիա՝

- ԱՀՃ
- պտղային ծագման՝ ԱՀՃ
- մայրական ծագման՝ ԱՀՃ

067 Ծննդաբերություն՝ բարդացած ծննդաբերության ընթացքում արյունահոսությամբ, այլ դասերում չդասակարգված

Բացառությամբ՝

նախածննդաբերական (հղիության ընթացքում) արյունահոսության՝ այլ դասերում չդասակարգված (046.-)

առաջադիր ընկերքի (044.-)

հետծննդյան արյունահոսության (072.-)

ընկերքի առաջադրության (044.-)

ընկերքի վաղաժամ շերտազատման (abruptio placentalis) (045.-)

067.0 Ծննդաբերության ընթացքում արյունահոսություն (առատ)՝ զուգակցված արյան մակարդեղիության խանգարումների հետ

- աֆիբրինոգենեմիա
- տարածուն ներանոթային մակարդում
- հիպերֆիբրինոլիզ
- հիպոֆիբրինոգենեմիա

067.8 Ծննդաբերության ընթացքում այլ արյունահոսություն

Ծննդաբերության ընթացքում առատ արյունահոսություն

067.9 Ծննդաբերության ընթացքում արյունահոսություն՝ չճշտված

068 Պտղի սթրեսից (դիսթրես) բարդացած ծննդաբերություն

Ներառյալ՝

պտղի դիսթրեսը՝ ծննդաբերության ընթացքում դեղորայք ընդունելու կամ ներարկելու պատճառով

068.0 Բարդացած ծննդաբերություն՝ պտղի սրտի ռիթմի խանգարումներով Պտղի՝

- բրադիկարդիա (հազվասրտություն)
- սրտի ռիթմի անկանոնություն
- տախիկարդիա (հաճախասրտություն)

Բացառությամբ՝

պտղաջրերում մեկոնիումի առկայության (068.2)

068.1 Բարդացած ծննդաբերություն՝ պտղաջրերում մեկոնիումի առկայությամբ

Բացառությամբ՝

պտղի սրտի ռիթմի խանգարումների հետ զուգակցման (068.2)

068.2 Բարդացած ծննդաբերություն՝ պտղի սրտի ռիթմի խանգարման և պտղաջրերում մեկոնիումի առկայությամբ

068.3 Բարդացած ծննդաբերություն՝ պտղի դիսթրեսի կենսաքիմիական ապացույցի (փաստի) առկայությամբ

Պտղի մոտ ոչ նորմալ՝

- ացիդեմիա

- թթվահիմնային հավասարակշռություն
- 068.8 Բարդացած ծննդաբերություն՝ պտղի դիսթրեսի այլ ապացույցի առկայությամբ
Պտղի դիսթրեսի՝ ապացուցված
- էլեկտրոտորտագրությամբ
 - ուլտրաձայնային հետազոտությամբ
- 068.9 Բարդացած ծննդաբերություն՝ պայմանավորված պտղի դիսթրեսով՝ չճշտված

069 Բարդացած ծննդաբերություն՝ պորտալարի ախտաբանական վիճակներից

- 069.0 Բարդացած ծննդաբերություն՝ պորտալարի արտանկումից
- 069.1 Բարդացած ծննդաբերություն՝ պտղի պարանոցի շուրջը պորտալարի փաթաթումից և սեղմումից
- 069.2 Բարդացած ծննդաբերություն՝ պորտալարի այլ խճճմամբ առաջացած սեղմումից
Պորտալարի սեղմում՝ ԱՀՃ
Մեկ ամնիոտիկ խոռոչում գտնվող զույգերի պորտալարերի խճճում
Պորտալարի հանգույց
- 069.3 Բարդացած ծննդաբերություն՝ կարճ պորտալարից
- 069.4 Բարդացած ծննդաբերություն՝ անոթների առաջադրությունից (vasa praevia
Առաջադիր անոթներից արյունահոսություն
- 069.5 Բարդացած ծննդաբերություն՝ պորտալարի անոթների վնասումից
Պորտալարի՝
- ճզմում
 - հեմատոմա
- Պորտալարի անոթների թրոմբոզ
- 069.8 Բարդացած ծննդաբերություն՝ պորտալարի այլ ախտաբանական վիճակներից
Պորտալարի փաթաթում պտղի պարանոցի շուրջը՝ առանց սեղմման
- 069.9 Բարդացած ծննդաբերություն՝ պորտալարի չճշտված ախտաբանական վիճակներից

070 Ծննդաբերության ընթացքում շեքի պատուվածք

Ներառյալ՝

էպիգոտոմիան՝ շարունակվող պատուվածքով

Բացառությամբ՝

հեշտոցի միայն վերին հատվածի մանկաբարձական պատուվածքի (071.4)

- 070.0 Ծննդաբերության ընթացքում շեքի առաջին աստիճանի պատուվածք
Ծննդաբերության ընթացքում շեքի պատուվածք, որն ընդգրկում է՝
- հետին կպուկը
 - ամոթաշուրթը
 - մաշկը
 - հեշտոցը
 - վուլվան
- 070.1 Ծննդաբերության ընթացքում շեքի երկրորդ աստիճանի պատուվածք
Ծննդաբերության ընթացքում 070.0 ենթադասում դասակարգված շեքի
պատուվածք, որը նաև ընդգրկում է՝
- կոնքի հատակը
 - շեքի մկանները
 - հեշտոցի մկանները

Բացառությամբ՝

այն դեպքի, երբ ընդգրկվում է հետանցքի սեղմամկանը (սֆինկտեր) (070.2)

- 070.2 Ծննդաբերության ընթացքում շեքի երրորդ աստիճանի պատռվածք
Ծննդաբերության ընթացքում 070.1 ենթադասում դասակարգված շեքի
պատռվածք, որը նաև ընդգրկում է՝
- հետանցքի սեղմամկանը
 - ուղիղաղիք-հեշտոցային խտրոցը
 - սեղմամկան՝ ԱՀՃ

Բացառությամբ՝

այն դեպքի, երբ ընդգրկվում է հետանցքի կամ ուղիղ աղու լորձաթաղանթը
(070.3)

- 070.3 Ծննդաբերության ընթացքում շեքի չորրորդ աստիճանի պատռվածք
Ծննդաբերության ընթացքում 070.2 ենթադասում դասակարգված շեքի
պատռվածք, որը նաև ընդգրկում է՝
- ուղիղ աղու լորձաթաղանթը
 - հետանցքի լորձաթաղանթը

070.9 Ծննդաբերության ընթացքում շեքի չճշտված պատռվածք

071 Մանկաբարձական այլ վնասվածք

Ներառյալ՝

գործիքային վնասվածքը

071.0 Արգանդի պատռվածք՝ մինչև ծննդաբերության սկսվելը

071.1 Ծննդաբերության ընթացքում արգանդի պատռվածք

Արգանդի պատռվածք, որը հաստատված չէ, որ տեղի է ունեցել մինչև
ծննդաբերության սկիզբը

071.2 Արգանդի արտաշրջում հետծննդյան շրջանում

071.3 Արգանդի պարանոցի մանկաբարձական պատռվածք

Արգանդի պարանոցի շրջանաձև փեղեկում

071.4 Հեշտոցի միայն վերին հատվածի մանկաբարձական պատռվածք

Հեշտոցի պատի պատռվածք՝ առանց շեքի պատռվածքի

Բացառությամբ՝

շեքի պատռվածքի հետ զուգակցման (070.-)

071.5 Կոնքի օրգանների այլ մանկաբարձական վնասվածքներ

Մանկաբարձական վնասվածք՝

- միզապարկի
- միզուկի

071.6 Կոնքի հողերի ու կապանների մանկաբարձական վնասվածք

- Ցայլային սիմֆիզի (համաճոնի) ներքին աճառի պոկում
- Պոչուկի վնասում
- Ցայլային սիմֆիզի (համաճոնի) վնասվածքային տարամիտում

071.7 Կոնքի մանկաբարձական հեմատոմա

Մանկաբարձական հեմատոմա

- շեքի
- հեշտոցի
- վուլվայի

071.8 Մանկաբարձական այլ ճշտված վնասվածք

071.9 Մանկաբարձական վնասվածք՝ չճշտված

072 Հեթոննդյան արյունահոսություն

Ներառյալ՝

պտղի կամ երեխայի ծնվելուց հետո արյունահոսությունը

- 072.0 Ծննդաբերության երրորդ շրջանի արյունահոսություն
 Արյունահոսություն՝ կապված ընկերքի ամուր կպման կամ անջատված ընկերքի արգանդի խոռոչում պահման հետ
 Անջատված ընկերքի արգանդի խոռոչում պահում՝ ԱՀՃ
 Անհրաժեշտության դեպքում կիրառվում է լրացուցիչ ծածկագիր՝ ընկերքի ախտաբանությունը նշելու համար (O43-O45):
- 072.1 Հետծննդյան վաղ շրջանի այլ արյունահոսություն
 Ընկերքի ծննդաբերությանը հաջորդող արյունահոսություն
 Հետծննդյան արյունահոսություն (ատոնիկ)՝ ԱՀՃ
- 072.2 Հետծննդյան ուշ կամ երկրորդային արյունահոսություն
 Արյունահոսություն՝ արգանդի խոռոչում ընկերքի բլթերի կամ պտղաթաղանթների առկայության պատճառով
 Ծննդաբերությունից հետո արգանդի խոռոչում բեղմնավորման արգասիքների (ԱՀՃ) առկայություն
- 072.3 Հետծննդյան մակարդման խանգարումներ
 Հետծննդյան՝
 - աֆիբրինոգենեմիա
 - ֆիբրինոլիզ

073 Ընկերքի և պտղաթաղանթների ընկնելու ուշացում՝ առանց արյունահոսության

- 073.0 Ընկերքի ընկնելու ուշացում՝ առանց արյունահոսության
 Անհրաժեշտության դեպքում կիրառվում է լրացուցիչ ծածկագիր՝ ընկերքի ախտաբանությունը նշելու համար (O43-O45):
- 073.1 Արգանդի խոռոչում ընկերքի բլթերի կամ պտղաթաղանթների առկայություն՝ առանց արյունահոսության
 Պտղի ծնվելուց հետո բեղմնավորման արգասիքների հեռացման ուշացում՝ առանց արյունահոսության

074 Ծննդաբերության ընթացքում անզգայացման հետ կապված բարդություններ Ներառյալ՝

- այն բարդությունները, որոնք առաջացել են ծննդաբերության ընթացքում ընդհանուր կամ տեղային անզգայացնողների, ցավազրկողների կամ սեդատիվ դեղորայքի ընդունումից կամ ներարկումից
- 074.0 Հղիության ընթացքում անզգայացման հետևանքով առաջացած ասպիրացիոն թոքաբորբ
 Ծննդաբերության ընթացքում անզգայացման հետևանքով՝
 - ստամոքսի պարունակության կամ ստամոքսահյութի ասպիրացիա
 - Մենդելսոնի համախտանիշ
- 074.1 Ծննդաբերության ընթացքում անզգայացման հետևանքով առաջացած թոքային այլ բարդություններ
 Ծննդաբերության ընթացքում անզգայացման հետևանքով առաջացած թոքերի ճնշումային կոլապս
- 074.2 Ծննդաբերության ընթացքում անզգայացման պատճառով առաջացած սրտային բարդություններ
 Ծննդաբերության ընթացքում անզգայացման հետևանքով առաջացած՝.
 - սրտի կանգ
 - սրտային անբավարարություն

- 074.3 Ծննդաբերության ընթացքում անզգայացման հետևանքով կենտրոնական նյարդային համակարգի բարդություններ
Ծննդաբերության ընթացքում անզգայացման հետևանքով առաջացած ուղեղային անօքսիա
- 074.4 Ծննդաբերության ընթացքում տեղային անզգայացման նկատմամբ թունավոր ռեակցիա
- 074.5 Ծննդաբերության ընթացքում ողնուղեղային կամ էպիդուրալ անզգայացման հետևանքով առաջացած գլխացավ
- 074.6 Ծննդաբերության ընթացքում ողնուղեղային կամ էպիդուրալ անզգայացման հետևանքով առաջացած այլ բարդություններ
- 074.7 Ծննդաբերության ընթացքում ինտուբացիայի դժվարություններ կամ անհնարինություն
- 074.8 Ծննդաբերության ընթացքում անզգայացման այլ բարդություններ
- 074.9 Ծննդաբերության ընթացքում անզգայացման բարդություն՝ չճշտված

075 Ծննդաբերության այլ բարդություններ՝ այլ դասերում չդասակարգված Բացառությամբ՝

հետծննդյան

- վարակի (O86.-)
- սեպսիսի (O85)

- 075.0 Ծննդաբերության ընթացքում մոր դիսթրես
- 075.1 Ծննդաբերության ընթացքում կամ հետծննդյան շրջանում մոր ցնցակաթված (շոկ) Մանկաբարձական ցնցակաթված (շոկ)
- 075.2 Ծննդաբերության ընթացքում մարմնի ջերմություն՝ այլ դասերում չդասակարգված
- 075.3 Ծննդաբերության ընթացքում այլ վարակներ
Սեպսիս ծննդաբերության ընթացքում
- 075.4 Մանկաբարձական վիրահատություններից և միջամտություններից առաջացած այլ բարդություններ
Կեսարյան հատումից կամ այլ մանկաբարձական վիրահատությունից կամ միջամտությունից (ներառյալ ծննդալուծումը՝ ԱՀՃ) հետո զարգացած՝
- Սրտի կանգ
 - Սրտային անբավարարություն
 - Ուղեղային անօքսիա

Բացառությամբ՝

ծննդաբերության ընթացքում անզգայացման բարդությունների (074.-)

մանկաբարձական (վիրաբուժական) վերքի՝

- կարերի տարամիտման (O90.0-O90.1)
- արյունակույտի (հեմատոմա) (O90.2)
- վարակի (O86.0)

- 075.5 Պտղապարկի արհեստական պատռվածքից հետո ծննդաբերության ուշացում
- 075.6 Պտղապարկի ինքնաբուխ (սպոնտան) կամ չճշտված պատռվածքից հետո ծննդաբերության ուշացում

Բացառությամբ՝

պտղաթաղանթների վաղաժամ ինքնաբուխ պատռման (պտղաջրերի վաղաժամ արտահոսքի) (O42.-)

- 075.7 Նախորդ կեսարյան հատումից հետո հեշտոցային ծննդաբերություն
- 075.8 Ծննդաբերության այլ ճշտված բարդություններ
- 075.9 Ծննդաբերության բարդություն՝ չճշտված

**ԾՆՆԴԱԲԵՐՈՒԹՅՈՒՆ (ԾՆՆԴԱԼՈՒԾՈՒՄ)
(080-084)**

Ծանոթություն՝

Այս դասերն օգտագործելիս պետք է ղեկավարվել 2-րդ հատորում ներկայացված հիվանդության և մահացության ծածկագրման կանոններով և ուղեցույցներով:

**080 Մեկ պտղով ինքնաբուխ (սպոնտան) ծննդաբերություն
Ներառյալ՝**

նորմալ ծննդաբերությունը՝ նվազագույն օժանդակությամբ կամ առանց դրա,
էպիզոտոմիայով կամ առանց դրա

080.0 Ինքնուրույն ծննդաբերություն՝ ծոծրակային առաջադրության դեպքում

080.1 Ինքնուրույն ծննդաբերություն՝ կոնքային առաջադրության դեպքում

080.8 Մեկ պտղով այլ ինքնուրույն ծննդաբերություն

080.9 Մեկ պտղով ինքնուրույն ծննդաբերություն՝ չճշտված
Ինքնուրույն ծննդաբերություն՝ ԱՀՃ

**081 Մեկ պտղով ծննդաբերություն արքանների կամ վակուում-էքստրակտորի
կիրառմամբ
Բացառությամբ՝**

վակուում-էքստրակցիայի կամ արքանադրման անհաջող փորձի (066.5)

081.0 Ելքային արքանների կիրառմամբ ծննդաբերություն

081.1 Խոռոչային արքանների կիրառմամբ ծննդաբերություն

081.2 Խոռոչային արքանների կիրառում՝ պտույտով

081.3 Արքանների կիրառմամբ այլ ծննդաբերություն՝ չճշտված

081.4 Վակուում-էքստրակտորի կիրառմամբ ծննդաբերություն
Վակուում-էքստրակցիայով ծննդաբերություն

081.5 Ծննդաբերություն արքանների և վակուում-էքստրակտորի համակցված
կիրառմամբ

Վակուում-էքստրակցիայով և արքանադրմամբ ծննդաբերություն

082 Մեկ պտղով ծննդաբերություն կեսարյան հատման միջոցով

082.0 Պլանային (էլեկտիվ) կեսարյան հատումով ծննդաբերություն
Կրկնակի կեսարյան հատում՝ ԱՀՃ

082.1 Շտապ կեսարյան հատումով ծննդաբերություն

082.2 Կեսարյան հատումով ծննդաբերություն՝ հիստերէկտոմիայով

082.8 Մեկ պտղով այլ ծննդաբերություն՝ կեսարյան հատումով

082.9 Ծննդաբերություն կեսարյան հատումով՝ չճշտված

**083 Մեկ պտղով ծննդաբերություն՝ մանկաբարձական այլ օժանդակ միջոցների
օգտագործմամբ**

083.0 Պտղի կոնքային էքստրակցիա

083.1 Այլ օժանդակությամբ ծննդաբերություն՝ կոնքային առաջադրության դեպքում
Կոնքային առաջադրությամբ ծննդաբերություն՝ ԱՀՃ

083.2 Այլ մանկաբարձական միջամտությամբ ծննդաբերություն՝ կոնքային
առաջադրության դեպքում

Պտղաշրջում էքստրակցիայի հետ միասին

- 083.3 Կենսունակ երեխայի ծնունդ որովայնային հղիության ժամանակ
 - 083.4 Ծննդաբերության ժամանակ պտղահատման (դեստրուկտիվ) վիրահատություն
 - Կլեյդոտոմիա
 - Կրանիոտոմիա
 - Էմբրիոտոմիա
- } ծննդաբերությունը հեշտացնող
- 083.8 Մեկ պտղով ծննդաբերության ժամանակ այլ ճշտված օժանդակություն
 - 083.9 Մեկ պտղով ծննդաբերության ժամանակ օժանդակություն՝ չճշտված
Օժանդակությամբ ծննդաբերություն՝ ԱՀՃ

084 Բազմապտուղ ծննդաբերություն

Յուրաքանչյուր պտղի կամ երեխայի ծննդաբերության եղանակը նույնականացնելու անհրաժեշտության դեպքում կիրառվում է լրացուցիչ ծածկագիր (080-083):

- 084.0 Բազմապտուղ ծննդաբերություն՝ բոլոր պտուղների ինքնուրույն ծննդով
- 084.1 Բազմապտուղ ծննդաբերություն՝ բոլոր պտուղների համար վակուում-էքստրակտորի և արքանների օգտագործմամբ
- 084.2 Բազմապտուղ ծննդաբերություն՝ բոլոր պտուղների համար կեսարյան հատման իրականացմամբ
- 084.8 Այլ բազմապտուղ ծննդաբերություն
Բազմապտուղ ծննդաբերություն՝ տարբեր մեթոդների զուգակցմամբ
- 084.9 Բազմապտուղ ծննդաբերություն՝ չճշտված

**ԱՌԱՎԵԼԱՊԵՍ ՀԵՏԾՆՆԴՅԱՆ ՇՐՋԱՆԻՆ ԱՌՆՉՎՈՂ ԲԱՐԴՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ
(085-092)**

Ծանոթություն՝

088.-091.- և 092 դասերում ներառված են ստորև թվարկված վիճակները, նույնիսկ եթե դրանք ծագել են հղիության և ծննդաբերության ընթացքում

Բացառությամբ՝

- հետծննդյան շրջանի հետ կապված հոգեկան ու վարքային խանգարումների (F53.-)
- մանկաբարձական փայտացման (տետանուսի) (A34)
- հետծննդյան ոսկրափափկացման (օստեոմալյացիայի) (M83.0)

085 Հերոծննդյան սեպսիս (ներխավարակում)

Ներառյալ՝

Հետծննդյան՝

- էնդոմետրիտը
- տենդը
- պերիտոնիտը (որովայնամզաբորբ)
- սեպսիսը (ընդհանուր վարակում, ներխավարակում)

Վարակային գործոնը նույնականացնելու անհրաժեշտության դեպքում կիրառվում է (B95-B97) լրացուցիչ ծածկագիր:

Բացառությամբ՝

- մանկաբարձական պիեմիկ և սեպտիկ էմբոլիայի (088.3)
- ծննդաբերության ընթացքում առաջացած սեպտիցեմիայի (075.3)

086 Հերոծննդյան այլ վարակներ

Վարակային գործոնը նույնականացնելու անհրաժեշտության դեպքում կիրառվում է (B95-B97) լրացուցիչ ծածկագիր:

Բացառությամբ՝

ծննդաբերության ընթացքում վարակի (O75.3)

086.0 Մանկաբարձական վիրաբուժական վերքի վարակ
Ծննդաբերությունից հետո վարակված՝

- կեսարյան հատման վերք
- շեքի վերք

086.1 Սեռական ուղիների հետծննդյան այլ վարակներ
Ծննդաբերությունից հետո առաջացած՝

- ցերվիցիտ
- վագինիտ

086.2 Միզային ուղիների հետծննդյան վարակ
Ծննդաբերությունից հետո N10-N12, N15.-, N30.-, N34.- դասերում
դասակարգված վիճակներ

086.3 Միզասեռական ուղիների այլ հետծննդյան վարակներ
Միզասեռական ուղիների հետծննդյան վարակ՝ ԱՀՃ

086.4 Հետծննդյան շրջանում անհայտ ծագման բարձր ջերմություն
Հետծննդյան՝

- վարակ՝ ԱՀՃ
- բարձր ջերմություն (պիրեքսիա)՝ ԱՀՃ

Բացառությամբ՝

հետծննդյան տենդի (O85)

ծննդաբերության ընթացքում բարձր ջերմության (O75.2)

086.8 Ճշտված հետծննդյան այլ վարակներ

087 Հետծննդյան շրջանի երակային բարդություններ

Ներառյալ՝

երակային բարդությունները ծննդաբերության և հետծննդյան շրջանում

Բացառությամբ՝

մանկաբարձական էմբոլիայի (O88.-)

հղիության ընթացքում երակային բարդությունների (O22.-)

087.0 Հետծննդյան շրջանի մակերեսային թրոմբոֆլեբիտ

087.1 Հետծննդյան շրջանում խորը ֆլեբոթրոմբոզ

Հետծննդյան շրջանում խորանիստ երակների թրոմբոզ

Հետծննդյան շրջանում կոնքային թրոմբոֆլեբիտ

087.2 Հետծննդյան շրջանի թուփ

087.3 Հետծննդյան շրջանում ուղեղային երակների թրոմբոզ

Հետծննդյան շրջանում գլխուղեղի երակածոցերի թրոմբոզ

087.8 Հետծննդյան շրջանում երակային այլ բարդություններ

Հետծննդյան շրջանում սեռական օրգանների երակների վարիկոզ լայնացում

087.9 Հետծննդյան շրջանում երակային բարդություն՝ չճշտված

Հետծննդյան՝

- ֆլեբիտ՝ ԱՀՃ
- ֆլեբոպաթիա՝ ԱՀՃ
- թրոմբոզ՝ ԱՀՃ

088 Մանկաբարձական էմբոլիա

Ներառյալ՝

թոքային էմբոլիան հղիության, ծննդաբերության ընթացքում կամ հետծննդյան շրջանում

Բացառությամբ՝

վիժումը կամ արտարգանդային հղիությունը կամ բշտիկային զանգվածը բարդացնող էմբոլիայի (O00-O07, O08.2)

O88.0 Մանկաբարձական օդային էմբոլիա

O88.1 Պտղաջրերով էմբոլիա

O88.2 Մանկաբարձական էմբոլիա՝ արյան մակարդուկով
Մանկաբարձական (թոքային) էմբոլիա՝ ԱՀՃ
Հետծննդյան (թոքային) էմբոլիա՝ ԱՀՃ

O88.3 Մանկաբարձական պիեմիկ և սեպտիկ էմբոլիա

O88.8 Այլ մանկաբարձական էմբոլիա
Մանկաբարձական ճարպային էմբոլիա

O89 Հետծննդյան շրջանի բարդություններ՝ անզգայացման պատճառով

Ներառյալ՝

այն բարդությունները, որոնք առաջացել են հետծննդյան շրջանում ընդհանուր կամ տեղային անզգայացնողների, ցավազրկողների կամ սեդատիվ դեղորայքի ընդունումից կամ ներարկումից

O89.0 Հետծննդյան շրջանում անզգայացման հետևանքով առաջացած թոքային բարդություններ

Հետծննդյան շրջանում անզգայացման հետևանքով առաջացած

- Ասպիրացիոն թոքաբորբ
- Ստամոքսի պարունակության կամ ստամոքսահյուսվածքի ասպիրացիա
- Մենդելսոնի համախտանիշ
- Թոքերի ճնշումային կոլապս

O89.1 Հետծննդյան շրջանում անզգայացման հետևանքով առաջացած սրտային բարդություններ

Հետծննդյան շրջանում անզգայացման հետևանքով առաջացած՝

- սրտի կանգ
- սրտային անբավարարություն

O89.2 Հետծննդյան շրջանում անզգայացման հետևանքով առաջացած կենտրոնական նյարդային համակարգի բարդություններ

Հետծննդյան շրջանում անզգայացման հետևանքով առաջացած ուղեղային անօքսիա

O89.3 Հետծննդյան շրջանում տեղային անզգայացման նկատմամբ թունավոր ռեակցիա

O89.4 Հետծննդյան շրջանում ողնուղեղային կամ էպիդուրալ անզգայացման պատճառով առաջացած գլխացավ

O89.5 Հետծննդյան շրջանում ողնուղեղային կամ էպիդուրալ անզգայացման պատճառով առաջացած այլ բարդություններ

O89.6 Հետծննդյան շրջանում ինտուբացիայի դժվարություններ կամ անհնարիություն

O89.8 Հետծննդյան շրջանում անզգայացման այլ բարդություններ

O89.9 Հետծննդյան շրջանում անզգայացման բարդություն՝ չճշտված

O90 Հետծննդյան շրջանի բարդություններ՝ այլ դասերում չդասակարգված

O90.0 Կեսարյան հատման վերքի կարերի հեռացում

O90.1 Շեքի մանկաբարձական վերքի կարերի հեռացում
Կարերի հեռացում (չկայնելը)

- շեքահատման (էպիզիոտոմիայի) վերքի
- շեքի պատռվածքի

Շեքի երկրորդային պատռվածք

090.2 Մանկաբարձական վերքի արյունակույտ (հեմատոմա)

090.3 Հետծննդյան շրջանի կարդիոմիոպաթիա
142.- դասում դասակարգված վիճակներ

090.4 Հետծննդյան երիկամային սուր անբավարարություն
Ծննդաբերությունից հետո հեպատոռենալ համախտանիշ

090.5 Հետծննդյան թիրեոիդիտ (վահանաձև գեղձի բորբոքում)

090.8 Հետծննդյան շրջանի այլ բարդություններ՝ այլ դասերում չդասակարգված
Ընկերքի կոթավոր ուռուցք (պոլիպ)

090.9 Հետծննդյան շրջանի չճշտված բարդություն

**091 Կրծքագեղձի վարակում՝ կապված ծննդաբերության (մանկածնության) հետ
Ներառյալ՝**

հղիության ընթացքում, հետծննդյան կամ կաթնարտադրության (լակտացիա)
շրջանի թվարկված վիճակները

091.0 Պտուկի վարակ՝ կապված ծննդաբերության հետ
Պտուկի արքցես (թարախակույտ)՝

- հղիության ընթացքում
- հետծննդյան շրջանում

091.1 Կրծքագեղձի արքցես՝ կապված ծննդաբերության հետ
Հղիության կամ հետծննդյան շրջանի

- Կաթնագեղձի արքցես
- Թարախային ստինքաբորբ
- Ենթաարեոլար արքցես

091.2 Ոչ թարախային ստինքաբորբ՝ կապված ծննդաբերության հետ
Հղիության կամ հետծննդյան շրջանի

- Կրծքագեղձի լիմֆանոպիտ
- Ստինքաբորբ
- ԱՀՃ
- Ինտերստիցիալ
- Պարենխիմատոզ

**092 Կրծքագեղձի և լակտացիայի այլ խանգարումներ՝ կապված ծննդաբերության
հետ**

Ներառյալ՝

հղիության ընթացքում, հետծննդյան կամ լակտացիայի շրջանում թվարկված
վիճակները

092.0 Ներքաշված պտուկ՝ կապված ծննդաբերության հետ

092.1 Պտուկի ճաք՝ կապված ծննդաբերության հետ

Պտուկի ճաք հղիության ընթացքում կամ հետծննդյան շրջանում

092.2 Կրծքագեղձի այլ և չճշտված փոփոխություններ՝ կապված մանկածնության հետ

092.3 Ագալակտիա

Առաջնային ագալակտիա

092.4 Հիպոգալակտիա

092.5 Թույլ (ընկճված) կաթնատվություն

Ագալակտիա՝

- էլեկտիվ

- երկրորդային
- բժշկական ցուցումներով

092.6 Գալակտոռեա (կաթնահոսություն)

Բացառությամբ՝

մանկածնության հետ չկապված կաթնահոսության (N64.3)

092.7 Լակտացիայի այլ և չճշտված խանգարումներ

ՄԱՆԿԱԲԱՐՁԱԿԱՆ ԱՅԼ ՎԻՃԱԿՆԵՐ՝ ԱՅԼ ԴԱՍԵՐՈՒՄ ՉԴԱՍԱԿԱՐԳՎԱԾ (095-099)

Ծանոթություն:

095-097 դասերն օգտագործելիս պետք է ղեկավարվել 2-րդ հատորում ներկայացված մահացության ծածկագրման կանոններով և ուղեցույցներով:

094 Հղիության, ծննդաբերության ընթացքի և հետծննդյան շրջանի բարդությունների հետևանքներ

Ծանոթություն:

Այս դասը օգտագործվում է հիվանդացության ծածկագրման համար միայն այն դեպքերում, որպեսզի մատնանշվեն 000-075 և 085-092 դասերում ծածկագրված վիճակները որպես պատճառ այն հետևանքների, որոնք իրենց հերթին ծածկագրված են այլ դասերում: «Հետևանքներ» համարվում են որպես այդպիսին կամ որպես հեռավոր ազդեցություններ անվան տակ ճշտված վիճակները, կամ էլ այն վիճակները, որոնք ի հայտ են գալիս պատճառ հանդիսացող վիճակից մեկ կամ ավելի տարիներ հետո:

Այս դասը չի օգտագործվում հղիության, ծննդաբերության ընթացքի և հետծննդյան շրջանի քրոնիկ բարդությունների ծածկագրման համար: Այս դեպքում պետք է օգտագործել 000-075 և 085-092 ծածկագրերը:

Բացառությամբ՝

մահվան հանգեցնող վիճակների (096, 097)

095 Մանկաբարձական մահ՝ չճշտված պատճառից Ներառյալ՝

հղիության ընթացքում, ծննդաբերության ժամանակ կամ հետծննդյան շրջանում մայրական մահ՝ չճշտված պատճառից

096 Մայրական մահ ցանկացած մանկաբարձական պատճառից, որը տեղի է ունենում ծննդաբերությունից 42 օր անց և ավելի ուշ, բայց ոչ ավելի, քան ծննդաբերությունից մեկ տարի հետո

Մահվան մանկաբարձական պատճառը (ուղղակի կամ անուղղակի) նույնականացնելու անհրաժեշտության դեպքում կիրառվում է լրացուցիչ ծածկագիր:

096.0 Մահ՝ ուղղակի մանկաբարձական պատճառից

096.1 Մահ՝ անուղղակի մանկաբարձական պատճառից

096.9 Մահ՝ չճշտված մանկաբարձական պատճառից

097 Մահ՝ մանկաբարձական պատճառների հետևանքով Ներառյալ՝

ծննդաբերությունից մեկ տարի կամ ավելի ուշ մանկաբարձական ցանկացած պատճառից (ուղղակի կամ անուղղակի) առաջացած մահը

Մանկաբարձական պատճառը (ուղղակի կամ անուղղակի) նույնականացնելու անհրաժեշտության դեպքում կիրառվում է լրացուցիչ ծածկագիր (O43-O45):

O97.0 Մահ՝ ուղղակի մանկաբարձական պատճառի հետևանքով

O97.1 Մահ՝ անուղղակի մանկաբարձական պատճառի հետևանքով

O97.9 Մահ՝ չճշտված մանկաբարձական պատճառի հետևանքով

O98 Այլ դասերում դասակարգված մոր վարակիչ և մակաբուժային հիվանդություններ, որոնք բարդացնում են հղիությունը, ծննդաբերությունը և հետծննդյան շրջանը

Ներառյալ՝

թվարկված վիճակները, որոնք բարդացնում են հղիությունը, ծանրանում են հղիության հետևանքով կամ պատճառ են դառնում մանկաբարձական օգնության համար:

Կոնկրետ վիճակը նույնականացնելու անհրաժեշտության դեպքում կիրառվում է լրացուցիչ ծածկագիր (Գլուխ I):

Բացառությամբ՝

մարդու իմունային անբավարարության վիրուսով (ՄԻԱՎ) պայմանավորված անախտանիշ վարակային վիճակի (Z21)

մարդու իմունային անբավարարության վիրուսի լաբորատոր հաստատման (ՄԻԱՎ) (R75)

մանկաբարձական տետանուս (A34)

հետծննդյան՝

- վարակի (O86)

- սեպսիսի (ընդհանուր վարակում, նեխավարակում) (O85)

դեպքերի, երբ մորը ցուցաբերվող բժշկական օգնության համար հիմք հանդիսացող հիվանդությունը բացահայտ կամ ենթադրաբար ազդում է պտղի վրա (O35-O36)

O98.0 Հղիությունը, ծննդաբերությունը կամ հետծննդյան շրջանը բարդացնող տուբերկուլյոզ

A15-A19 դասերում դասակարգված վիճակներ

O98.1 Հղիությունը, ծննդաբերությունը կամ հետծննդյան շրջանը բարդացնող սիֆիլիս A50-A53 դասերում դասակարգված վիճակներ

O98.2 Հղիությունը, ծննդաբերությունը կամ հետծննդյան շրջանը բարդացնող գոնոկոկ A54-դասում դասակարգված վիճակներ

O98.3 Հղիությունը, ծննդաբերությունը կամ հետծննդյան շրջանը բարդացնող այլ վարակներ, որոնք առավելապես փոխանցվում են սեռական ճանապարհով A55-A64 դասերում դասակարգված վիճակներ

O98.4 Հղիությունը, ծննդաբերությունը կամ հետծննդյան շրջանը բարդացնող վիրուսային հեպատիտներ

B15-B19 դասերում դասակարգված վիճակներ

O98.5 Հղիությունը, ծննդաբերությունը կամ հետծննդյան շրջանը բարդացնող վիրուսային այլ հիվանդություններ

A80-B09, B25-B34 դասերում դասակարգված վիճակներ

O98.6 Հղիությունը, ծննդաբերությունը կամ հետծննդյան շրջանը բարդացնող կենդանավարակներ (պրոտոզոային)

B50-B64 դասերում դասակարգված վիճակներ

O98.7 Հղիությունը, ծննդաբերությունը կամ հետծննդյան շրջանը բարդացնող մարդու իմունային անբավարարության վիրուս (ՄԻԱՎ)

B20-B24 դասերում դասակարգված վիճակներ

098.8 Հղիությունը, ծննդաբերությունը կամ հետծննդյան շրջանը բարդացնող մոր այլ վարակիչ և մակաբուժային հիվանդություններ

098.9 Հղիությունը, ծննդաբերությունը կամ հետծննդյան շրջանը բարդացնող մոր վարակիչ և մակաբուժային չճշտված հիվանդություններ

099 Հղիությունը, ծննդաբերությունը կամ հետծննդյան շրջանը բարդացնող մոր այլ հիվանդություններ՝ դասակարգված այլ դասերում

Ծանոթություն:

Այս դասերում ընդգրկված են այնպիսի վիճակներ, որոնք բարդացնում են հղիությունը, ծանրանում են հղիության հետևանքով կամ դառնում են մանկաբարձական բուժօգնության համար դիմելու հիմնական պատճառ, և որոնց համար այբբենական ցանկի XV գլխում չկա հատուկ դաս:

Կոնկրետ վիճակը նույնականացնելու անհրաժեշտության դեպքում կիրառվում է լրացուցիչ ծածկագիր:

Բացառությամբ՝

վարակիչ և մակաբուժային հիվանդությունների (098)

վնասվածքի, թունավորման և որոշ այլ արտաքին պատճառների ազդեցության հետևանքների (S00-T98)

դեպքերի, երբ մորը ցուցաբերվող բժշկական օգնության համար հիմք հանդիսացող հիվանդությունը բացահայտ կամ ենթադրաբար ազդում է պտղի վրա (O35-O36)

099.0 Հղիությունը, ծննդաբերությունը և հետծննդյան շրջանը բարդացնող սակավարյունություն (անեմիա)

D50-D64 դասերում դասակարգված վիճակներ

099.1 Հղիությունը, ծննդաբերությունը և հետծննդյան շրջանը բարդացնող արյան և արյունաստեղծ օրգանների այլ հիվանդություններ և իմունային մեխանիզմների ներգրավմամբ որոշակի շեղումներ

D65-D89 դասերում դասակարգված վիճակներ

Բացառությամբ՝

արյունահոսության՝ զուգակցված մակարդելիության խանգարումների հետ (O46.0, O67.0, O72.3)

099.2 Հղիությունը, ծննդաբերությունը և հետծննդյան շրջանը բարդացնող ներզատական համակարգի հիվանդություններ, սնուցման և նյութափոխանակության խանգարումներ E00-E90 դասերում դասակարգված վիճակներ

Բացառությամբ՝

շաքարային դիաբետի (O24.-)

սնուցման անբավարարության (O25)

հետծննդյան թիրեոիդիտի (O90.5)

099.3 Հղիությունը, ծննդաբերությունը և հետծննդյան շրջանը բարդացնող հոգեկան խանգարումներ և նյարդային համակարգի հիվանդություններ

F00-F99 և G00-G99 դասերում դասակարգված վիճակներ

Բացառությամբ՝

հետծննդյան դեպրեսիայի (F53.0)

հղիության ընթացքում առաջացած ծայրամասային նյարդաբորբի (O26.8)

հետծննդյան հոգեգարության (փսիխոզ) (F53.1)

099.4 Հղիությունը, ծննդաբերությունը և հետծննդյան շրջանը բարդացնող արյան շրջանառության համակարգի հիվանդություններ

100-199 դասերում դասակարգված վիճակներ

Բացառությամբ՝

հետծննդյան կարդիոմիոպաթիայի (O90.3)

հիպերտենզիվ խանգարումների (O10-O16)

մանկաբարձական էմբոլիայի (O88.-)

երակային բարդությունների ու գլխուղեղի երակածոցերի թրոմբոզի՝

- ծննդաբերության ընթացքում և հետծննդյան շրջանում (O87.-)
- հղիության ընթացքում (O22.-)

O99.5 Հղիությունը, ծննդաբերությունը և հետծննդյան շրջանը բարդացնող շնչառական համակարգի հիվանդություններ J00-J99 դասերում դասակարգված վիճակներ

O99.6 Հղիությունը, ծննդաբերությունը և հետծննդյան շրջանը բարդացնող մարսողական համակարգի հիվանդություններ K00-K93 դասերում դասակարգված վիճակներ

Բացառությամբ՝

հղիության, ծննդաբերության, հետծննդյան ընթացքում լյարդի ախտահարումների (O26.6.)

O99.7 Հղիությունը, ծննդաբերությունը և հետծննդյան շրջանը բարդացնող մաշկի և ենթամաշկային բջջանքի հիվանդություններ

L00-L99 ենթադասերում դասակարգված վիճակներ

Բացառությամբ՝

հղիության հերպեսի (O26.4)

O99.8 Հղիությունը, ծննդաբերությունը և հետծննդյան շրջանը բարդացնող ճշտված այլ հիվանդություններ և վիճակներ O99.0-O99.7 դասերում դասակարգված վիճակների համակցություն C00-D48, H00-H95, M00-M99, N00-N99 և Q00-Q99 դասերում դասակարգված վիճակներ՝ այլ դասերում չդասակարգված

Բացառությամբ՝

հղիության ընթացքում միզասեռական ուղիների վարակի (O23.-)

ծննդաբերությունից հետո միզասեռական ուղիների վարակի (O86.0-O86.3)

մոր բուժօգնության՝ կոնքի օրգանների հաստատված կամ ենթադրվող (կասկածվող) անկանոնությունների դեպքում (O34.-)

հետծննդյան երիկամային սուր անբավարարության (O90.4)

հետծննդյան երիկամաբորբի (O90.8)

ԳԼՈՒԽ XVI ՊԵՐԻՆԱՏԱԼ ՇՐՋԱՆՈՒՄ Ի ՀԱՅՏ ԵՎՈՂ ՎԻՃԱԿՆԵՐ

(ՓԻ00 – ՓԻ96) (P00 - P96)

Ներառյալ՝

պերինատալ շրջանում ի հայտ եկած խանգարումներ, անգամ եթե դրանցով պայմանավորված հիվանդությունը կամ մահը տեղի են ունենում ավելի ուշ

Բացառությամբ՝

բնածին արատների, կառուցվածքային և քրոմոսոմային շեղումների (Q00-Q99) ներգատական համակարգի հիվանդությունների, սնուցման և նյութափոխանակային խանգարումների (E00-E90) վնասվածքների, թունավորումների և արտաքին ազենտների (ազդակների) որոշ այլ հետևանքների (S00-T98) նորագոյացությունների (C00-D48) նորածնային փայտացման (A33)

Սույն գլուխը ներառում է հետևյալ բաժինները՝

P00-P04 Պտղի և նորածնի ախտահարումներ՝ պայմանավորված մայրական գործոններով և հղիության, ծննդաբերության և ծննդալուծման բարդություններով

P05-P08 Ախտահարումներ՝ պայմանավորված հղիության տևողության և պտղի աճի շեղումներով

P10-P15 Ծննդաբերական վնասվածքներ

P20-P29 Պերինատալ շրջանին բնորոշ շնչառական և սրտանոթային խանգարումներ

P35-P39 Պերինատալ շրջանին բնորոշ վարակներ

P50-P61 Պտղի և նորածնի արյունահոսական և արյունաբանական ախտահարումներ

P70-P74 Պտղին և նորածնին բնորոշ անցողիկ ներգատական և նյութափոխանակային խանգարումներ

P75-P78 Պտղի և նորածնի մարսողական համակարգի ախտահարումներ

P80-P83 Պտղի և նորածնի արտաքին ծածկույթների ախտահարումներ և ջերմակարգավորման խանգարումներ

P90-P96 Պերինատալ շրջանին բնորոշ այլ ախտահարումներ

Աստղանիշով նշված է հետևյալ դասը

P75* Մեկոնիալ անանցանելիություն՝ պայմանավորված մուկովիսցիդոզով

**ՊՏՂԻ ԵՎ ՆՈՐԱԾՆԻ ԱԽՏԱՀԱՐՈՒՄՆԵՐ՝ ՊԱՅՄԱՆԱՎՈՐՎԱԾ ՄԱՅՐԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՆՆԵՐՈՎ ԵՎ ՀՂԻՈՒԹՅԱՆ, ԾՆՆԴԱԲԵՐՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ԾՆՆԴԱԼՈՒԾՄԱՆ ԲԱՐԴՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐՈՎ
(P00-P04)**

Ներառյալ՝

ստորև թվարկված վիճակները մոր կողմից, եթե դրանք կառանձնացվեն որպես պտղի կամ նորածնի համար մահացության կամ հիվանդացության պատճառ

P00 Պտղի և նորածնի ախտահարումներ մայրական պատճառներով, որոնք կարող

են կապված չլինել ներկա հղիության հետ

Բացառությամբ՝

պտղի և նորածնի ախտահարումների՝ պայմանավորված՝

- մոր հղիության բարդություններով (P01.-)
- մոր մոտ ներզատական և նյութափոխանակային խանգարումներով (P70-P74)
- ընկերքի կամ կրծքի կաթով օրգանիզմ ներթափանցած վնասակար նյութերով (P04.-)

P00.0 Պտղի և նորածնի ախտահարումներ՝ պայմանավորված մոր զարկերակային գերճնշմամբ ուղեկցվող խանգարումներով

Պտղի կամ նորածնի ախտահարումներ՝ պայմանավորված O10-O11, O13-O16 դասերում դասակարգված մոր վիճակներով

P00.1 Պտղի և նորածնի ախտահարումներ՝ պայմանավորված մոր երիկամային և միզուղիների հիվանդություններով

Պտղի կամ նորածնի ախտահարումներ՝ պայմանավորված N00-N39 դասերում դասակարգված մոր վիճակներով

P00.2 Պտղի և նորածնի ախտահարումներ՝ պայմանավորված մոր վարակիչ և մակաբուծային հիվանդություններով

Պտղի կամ նորածնի ախտահարումներ՝ պայմանավորված A00-B99 և J09-J11 դասերում դասակարգված մոր վարակիչ հիվանդություններով, սակայն պտղի կամ նորածնի մոտ առանց այդ հիվանդությունների արտահայտման:

Բացառությամբ՝

պերինատալ շրջանին բնորոշ վարակների (P35-P39)

մոր սեռական ուղիների և այլ տեղային վարակների (P00.8)

P00.3 Պտղի և նորածնի ախտահարումներ՝ պայմանավորված մոր արյան շրջանառության և շնչառական համակարգի հիվանդություններով

Պտղի կամ նորածնի ախտահարումներ՝ պայմանավորված I00-I99, J00-J99, Q20-Q34 դասերում դասակարգված մոր վիճակներով, բայց չներառված P00.0, P00.2 դասերում

P00.4 Պտղի և նորածնի ախտահարումներ՝ պայմանավորված մոր սնուցման խանգարումներով

Պտղի կամ նորածնի ախտահարումներ՝ պայմանավորված E40-E64 դասերում դասակարգված մոր վիճակներով

Մոր թերսնուցում՝ ԱՀՃ

P00.5 Պտղի և նորածնի ախտահարումներ՝ պայմանավորված մոր վնասվածքներով

Պտղի կամ նորածնի ախտահարումներ՝ պայմանավորված S00-T79 դասերում դասակարգված մոր վիճակներով

P00.6 Պտղի և նորածնի ախտահարումներ՝ պայմանավորված մոր վիրաբուժական միջամտություններով

Բացառությամբ՝

սույն հղիության ծննդալուծում կեսարյան հատմամբ (P03.4)

ընկերքի վնասում ամնիոցենտեզի, կեսարյան հատման կամ վիրաբուժական միջամտության արդյունքում (P02.1)

արգանդի կամ կոնքի խոռոչի օրգանների նախկինում կատարված վիրահատություններ (P03.8)

հղիության ընդհատում, ազդեցությունը պտղի վրա (P96.4)

P00.7 Պտղի և նորածնի ախտահարումներ՝ պայմանավորված մոր մոտ այլ բժշկական միջամտություններով, այլ դասերում չդասակարգված

Պտղի կամ նորածնի ախտահարումներ՝ պայմանավորված մոր ճառագայթային բուժմամբ

Բացառությամբ՝

ընկերքի վնասում ամնիոցենտեզի՝ կեսարյան հատման կամ վիրաբուժական միջամտության արդյունքում (P02.1)

պտղի կամ նորածնի ախտահարումներ՝ պայմանավորված ծննդաբերության և ծննդալուծման այլ բարդություններով (P03.-)

P00.8 Պտղի և նորածնի ախտահարումներ՝ պայմանավորված մոր այլ վիճակներով
Պտղի կամ նորածնի ախտահարումներ՝ պայմանավորված

- T80-T88 դասերում դասակարգված վիճակներով
- մոր սեռական ուղիների և այլ տեղային վարակներով
- մոր մոտ համակարգային կարմիր գայլախտի առկայությամբ

Բացառությամբ՝

նորածնային անցողիկ ներզատական և նյութափոխանակային ախտահարումների (P70-P74)

P00.9 Պտղի և նորածնի ախտահարումներ՝ պայմանավորված մոր չճշտված վիճակներով

P01 Պտղի և նորածնի ախտահարումներ՝ պայմանավորված մոր հղիության բարդություններով

P01.0 Պտղի և նորածնի ախտահարումներ՝ պայմանավորված մոր արգանդի պարանոցի անլիարժեքությամբ

P01.1 Պտղի և նորածնի ախտահարումներ՝ պայմանավորված պտղապարկի վաղաժամ պատռվածքով

P01.2 Պտղի և նորածնի ախտահարումներ՝ պայմանավորված հարպտոլային սակավաջրությամբ

Բացառությամբ՝

պայմանավորված թաղանթների վաղաժամ պատռվածքով (P01.1)

P01.3 Պտղի և նորածնի ախտահարումներ՝ պայմանավորված հարպտոլային գերջրությամբ

Գերջրություն

P01.4 Պտղի և նորածնի ախտահարումներ՝ պայմանավորված էկտոպիկ հղիությամբ Արտարգանդային հղիություն

P01.5 Պտղի և նորածնի ախտահարումներ՝ պայմանավորված բազմապտուղ հղիությամբ՝

եռյակ

զույգ

P01.6 Պտղի և նորածնի ախտահարումներ՝ պայմանավորված մայրական մահով

P01.7 Պտղի և նորածնի ախտահարումներ՝ պայմանավորված ծննդաբերությունից առաջ պտղի անոմալ առաջադրությամբ՝

- հետույքային առաջադրություն
- արտաքին պտղաշրջում
- դիմային առաջադրություն
- միջաձիգ դրություն
- անկայուն դրություն

} ծննդաբերությունից
առաջ

P01.8 Պտղի և նորածնի ախտահարումներ՝ պայմանավորված հղիությունը բարդացնող մոր այլ հիվանդություններով

Ինքնաբեր վիժում, ազդեցությունը պտղի վրա

P01.9 Պտղի և նորածնի ախտահարումներ՝ պայմանավորված հղիությունը բարդացնող չճշտված վիճակներով

P02 Պտղի և նորածնի ախտահարումներ՝ պայմանավորված ընկերքի, պորտալարի և պտղաթաղանթների բարդություններով

P02.0 Պտղի և նորածնի ախտահարումներ՝ պայմանավորված առաջադիր ընկերքով

P02.1 Պտղի և նորածնի ախտահարումներ՝ պայմանավորված այլ բարդություններով, կապված ընկերքի անջատման և արյունահոսության հետ՝

- Ընկերքի շերտազատում
- Հանկարծակի արյունահոսություն
- Մինչծննդյան արյունահոսություն
- Ընկերքի վնասում ամնիոցենտեզի, կեսարյան հատման կամ վիրաբուժական միջամտության արդյունքում
- Արյան կորուստ մոր մոտ
- Ընկերքի վաղաժամ անջատում

P02.2 Պտղի և նորածնի ախտահարումներ՝ պայմանավորված ընկերքի այլ և չճշտված ձևաբանական և ֆունկցիոնալ անոմալիաներով (անկանոնություններով)

Ընկերքի՝

- դիսֆունկցիա
- ինֆարկտ
- անբավարարություն

P02.3 Պտղի և նորածնի ախտահարումներ՝ պայմանավորված ընկերքային տրանսֆուզիայի համախտանիշով

Պտղի և նորածնի մոտ առաջացած վիճակները նույնականացնելու անհրաժեշտության դեպքում կիրառվում է լրացուցիչ ծածկագիր:

P02.4 Պտղի և նորածնի ախտահարումներ՝ պայմանավորված պորտալարի արտանկմամբ

P02.5 Պտղի և նորածնի ախտահարումներ՝ պայմանավորված պորտալարի սեղմման այլ տեսակներով

Պորտալարի փաթաթում (ամուր) պարանոցի շուրջ

Պորտալարի կծիկավորություն

Պորտալարի հանգույց

P02.6 Պտղի և նորածնի ախտահարումներ՝ պայմանավորված պորտալարի այլ և չճշտված անկանոնություններով (անոմալիաներով)

կարճ պորտալար

առաջադիր անոթ (vasa praevia)

Բացառությամբ՝

եզակի պորտալարի զարկերակի (Q27.0)

P02.7 Պտղի և նորածնի ախտահարումներ՝ պայմանավորված խորիոամնիոնիտով Ամնիոնիտ

Պտղաթաղանթների բորբոքում

Ընկերքի բորբոքում

P02.8 Պտղի և նորածնի ախտահարումներ՝ պայմանավորված պտղաթաղանթների այլ անոմալիաներով

P02.9 Պտղի և նորածնի ախտահարումներ՝ պայմանավորված պտղաթաղանթների անոմալիաներով՝ չճշտված

P03 Պտղի և նորածնի ախտահարումներ՝ պայմանավորված ծննդաբերության և ծննդալուծման այլ բարդություններով

- P03.0 Պտղի և նորածնի ախտահարումներ՝ պայմանավորված հետույքային առաջադրությամբ և էքստրակցիայով
- P03.1 Պտղի և նորածնի ախտահարումներ՝ պայմանավորված այլ անոմալ առաջադրություններով, անոմալ դիրքերով և ծննդաբերության և ծննդալուծման ժամանակ անհամապատասխանելիությամբ
- Նեղ կոնք
- Պտղի և նորածնի ախտահարումներ՝ պայմանավորված O64-O66 դասերում դասակարգված վիճակներով
- Գլխի կայուն բարձր դիրք հետին տեսակ
- Միջաձիգ դրություն
- P03.2 Պտղի և նորածնի ախտահարումներ՝ պայմանավորված աքցանադրմամբ
- P03.3 Պտղի և նորածնի ախտահարումներ՝ պայմանավորված վակուում էքստրակտորի կիրառմամբ
- P03.4 Պտղի և նորածնի ախտահարումներ՝ պայմանավորված կեսարյան հատումով ծննդալուծմամբ
- P03.5 Պտղի և նորածնի ախտահարումներ՝ պայմանավորված սրընթաց ծննդաբերությամբ
- Արագընթաց երկրորդ շրջան
- P03.6 Պտղի և նորածնի ախտահարումներ՝ պայմանավորված արգանդի կծկողականության շեղումներով
- Պտղի կամ նորածնի ախտահարումներ՝ պայմանավորված O62.- դասում դասակարգված վիճակներով, բացառությամբ O62.3 ենթադասը
- Հիպերտոնիկ արգանդ
- Իներտ արգանդ
- P03.8 Պտղի և նորածնի ախտահարումներ՝ պայմանավորված ծննդաբերության և ծննդալուծման այլ բարդություններով
- Մոր փափուկ հյուսվածքների անոմալիաներ
- Պտղահատում՝ ծննդաբերության դյուրինացման նպատակով
- Պտղի կամ նորածնի ախտահարումներ՝ պայմանավորված O60-O75 դասերում դասակարգված այլ վիճակներով, P02.- և P03.0-P03.6 ենթադասերում չներառված ծննդաբերության և ծննդալուծման ժամանակ կիրառվող այլ միջամտություններով
- Ծննդաբերության խթանում
- P03.9 Պտղի և նորածնի ախտահարումներ՝ պայմանավորված ծննդաբերության և ծննդալուծման բարդություններով՝ չճշտված

P04 Պտղի և նորածնի ախտահարումներ՝ պայմանավորված ընկերքով և կրծքի կաթով օրգանիզմ ներթափանցած վնասակար ազենտների (ազդակների) ներգործությամբ

Ներառյալ՝

ընկերքով թափանցող նյութերի ոչ տերատոգեն ազդեցություն

Բացառությամբ՝

բնածին արատներ (Q00-Q99)

նորածնային դեղնուկ՝ պայմանավորված մորից թափանցած դեղամիջոցներով կամ թույլներով (P58.4)

P04.0 Պտղի և նորածնի ախտահարումներ՝ պայմանավորված հղիության,

- ծննդաբերության և ծննդալուծման ժամանակ մոր անզգայացման և ցավազրկման կիրառմամբ
 Ռեակցիաներ և ինտոքսիկացիաներ՝ առաջացած ծննդաբերության ընթացքում մորը ներարկած օպիատներից և տրանկվիլիզատորներից
 P04.1 Պտղի և նորածնի ախտահարումներ՝ պայմանավորված մոր վրա այլ բուժական ազդեցություններով
 Քիմիոթերապիա քաղցկեղի դեմ
 Ցիտոտոքսիկ դեղամիջոցներ

Բացառությամբ՝

- վարձարինով պայմանավորված դիսմորֆիզմ (Q86.2)
 պտղի հիդանտոինային համախտանիշ (Q86.1)
 մոր թմրամոլություն (P04.4)
 P04.2 Պտղի և նորածնի ախտահարումներ՝ պայմանավորված մոր ծխախոտամոլությամբ
 P04.3 Պտղի և նորածնի ախտահարումներ՝ պայմանավորված մոր կողմից ալկոհոլի օգտագործմամբ

Բացառությամբ՝

- պտղի ալկոհոլային համախտանիշ (Q86.0)
 P04.4 Պտղի և նորածնի ախտահարումներ՝ պայմանավորված մոր թմրամոլությամբ

Բացառությամբ՝

- մոր անզգայացում և ցավազրկում (P04.0)
 թմրամոլ մայրերի մոտ զրկանքի (հանման) համախտանիշ (P96.1)
 P04.5 Պտղի և նորածնի ախտահարումներ՝ պայմանավորված մոր կողմից սննդային քիմիկատների օգտագործմամբ
 P04.6 Պտղի և նորածնի ախտահարումներ՝ պայմանավորված մոր վրա շրջակա միջավայրի քիմիական նյութերի ներգործությամբ
 P04.8 Պտղի և նորածնի ախտահարումներ՝ պայմանավորված մոր վրա այլ վնասակար ազենտների (ազդակների) ներգործությամբ
 P04.9 Պտղի և նորածնի ախտահարումներ՝ պայմանավորված մոր վրա չճշտված վնասակար ազենտների (ազդակների) ներգործությամբ

ԽԱՆԳԱՐՈՒՄՆԵՐ՝ ՊԱՅՄԱՆԱՎՈՐՎԱԾ ՀՂԻՈՒԹՅԱՆ ՏԵՎՈՂՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՊՏՂԻ ԱՃԻ ՇԵՂՈՒՄՆԵՐՈՎ (P05-P08)

P05 Պտղի աճի դանդաղում և պտղի թերսնուցում

- P05.0 Թեթև՝ գեստացիոն տարիքի համար
 Սովորաբար վերաբերում է այն դեպքերին, երբ մարմնի զանգվածը տվյալ գեստացիոն տարիքի համար ցածր է 10-րդ պերցենտիլից, սակայն մարմնի երկարությունը նշված սահմանագծից բարձր է
 P05.1 Փոքր՝ գեստացիոն տարիքի համար
 Սովորաբար վերաբերում է այն դեպքերին, երբ մարմնի զանգվածը և երկարությունը տվյալ գեստացիոն տարիքի համար ցածր է 10-րդ պերցենտիլից
 Փոքր՝ տվյալ ժամկետի համար
 Փոքր և թեթև՝ տվյալ ժամկետի համար
 P05.2 Պտղի թերսնուցում՝ առանց հիշատակման տվյալ գեստացիոն տարիքի համար փոքր կամ թեթև լինելու հանգամանքը
 Երեխան թեթև կամ փոքր չէ տվյալ գեստացիոն տարիքի համար, սակայն ունի

պտղի թերսնուցման նշաններ, ինչպիսիք են մաշկի չորությունը և թեփոտումը, ենթամաշկային ճարպաշերտի անբավարար զարգացածությունը

Բացառությամբ՝

պտղի թերսնուցման, հիշատակելով հետևյալը

- թեթև՝ գեստացիոն տարիքի համար (P05.0)
- փոքր՝ գեստացիոն տարիքի համար (P05.1)

P05.9 Պտղի աճի դանդաղում՝ չճշտված

Պտղի աճի դանդաղում՝ ԱՀՃ

P07 Խանգարումներ՝ պայմանավորված հղիության ժամկետի կրճատմամբ և ծնվելիս մարմնի ցածր զանգվածով, այլ դասերում չդասակարգված

Ծանոթություն:

Ծնվելիս մարմնի զանգվածի և հղիության ժամկետի վերաբերյալ տեղեկությունների առկայության դեպքում նախապատվությունը պետք է տալ մարմնի զանգվածին:

Ներառյալ՝

նորածնի մահվան, հիվանդության և լրացուցիչ օգնության ցուցաբերման պատճառ հանդիսացող թվարկված վիճակները առանց հետագա ճշտման

Բացառությամբ՝

ծնվելիս մարմնի ցածր զանգված՝ պայմանավորված պտղի աճի դանդաղմամբ և պտղի թերսնուցմամբ (P05.-)

P07.0 Ծնվելիս մարմնի ծայրահեղ ցածր զանգված

Մարմնի զանգվածը 999 գրամ և պակաս

P07.1 Ծնվելիս մարմնի ցածր զանգվածի այլ դեպքեր

Մարմնի զանգվածը 1000-2499 գրամ

P07.2 Ծայրահեղ անհասություն

Հղիության ժամկետը պակաս 28 լրացած շաբաթից (պակաս 196 լրացած օրից)

P07.3 Անհասության այլ դեպքեր

Հղիության ժամկետն ավելի քան 28 լրացած շաբաթ, սակայն նվազ քան 37 լրացած շաբաթ (ավելի քան 196 լրացած օր, սակայն նվազ քան 259 լրացած օր) Անհասություն՝ ԱՀՃ

P08 Խանգարումներ՝ պայմանավորված հղիության ժամկետի երկարաձգմամբ և ծնվելիս մարմնի մեծ զանգվածով

Ծանոթություն:

Ծնվելիս մարմնի զանգվածի և հղիության ժամկետի վերաբերյալ տեղեկությունների առկայության դեպքում նախապատվությունը պետք է տալ մարմնի զանգվածին:

Ներառյալ՝

նորածնի մահվան, հիվանդության և լրացուցիչ օգնության ցուցաբերման պատճառ հանդիսացող թվարկված վիճակները առանց հետագա ճշտմամբ

P08.0 Չափազանց խոշոր նորածին

Այս դասը սովորաբար կիրառում են, երբ ծնվելիս մարմնի զանգվածը կազմում է 4500գ և ավելի:

Բացառությամբ՝

համախտանիշերի՝

- շաքարային դիաբետ ունեցող մորից ծնված նորածին (P70.1)
- գեստացիոն դիաբետ ունեցող մորից ծնված նորածին (P70.0)

Այլ խոշոր գեստացիոն տարիքի համար նորածիններ

Սովորաբար վերաբերում է այն դեպքերին, երբ ծնվելիս մարմնի զանգվածը տվյալ գեստացիոն տարիքի համար գերազանցում է 90-րդ պերցենտիլը կամ 4000 գրամ է կամ ավելի՝ ցանկացած ժամկետում:

Այլ ծանր կամ ժամկետի համար խոշոր պտուղներ և նորածիններ՝ անկախ գեստացիոն տարիքից

Բացառությամբ՝

համախտանիշերի՝

- շաքարային դիաբետ ունեցող մորից ծնված նորածին (P70.1)
- գեստացիոն դիաբետ ունեցող մորից ծնված նորածին (P70.0)
- մարմնի զանգվածը 4500 գրամ և ավելի (P08.0)

P08.2 Գերհաս նորածին, ոչ ծանր տվյալ գեստացիոն տարիքի համար 42 կամ ավելի լրացած շաբաթ (294 օր կամ ավելի) գեստացիոն տարիք ունեցող պտուղ կամ նորածին, ոչ ծանր կամ խոշոր տվյալ ժամկետի համար
Գերհասություն՝ ԱՀՃ

**ԾՆՆԴԱԲԵՐԱԿԱՆ ՎՆԱՍՎԱԾՔՆԵՐ
(P10-P15)**

***P10 Ներգանգային հյուսվածքների պատռվածք և արյունահոսություն՝
պայմանավորված ծննդաբերական վնասվածքով***

Բացառությամբ՝

պտղի կամ նորածնի ներգանգային արյունահոսություն

- ԱՀՃ (P52.9)
- պայմանավորված անօքսիայով կամ հիպօքսիայով (P52.-)

P10.0 Սուբդուրալ (ենթակարծրենային) արյունահոսություն՝ ծննդաբերական վնասվածքի ժամանակ

Սուբդուրալ հեմատոմա (տեղային)՝ ծննդաբերական վնասվածքի ժամանակ

Բացառությամբ՝

Սուբդուրալ արյունահոսություն ուղեղիկի վրանի պատռվածքով (P10.4)

P10.1 Ուղեղային արյունահոսություն՝ պայմանավորված ծննդաբերական վնասվածքով

P10.2 Ներփորոքային արյունահոսություն՝ պայմանավորված ծննդաբերական վնասվածքով

P10.3 Սուբարախնոիդալ (ենթաոստայնային) արյունահոսություն՝ պայմանավորված ծննդաբերական վնասվածքով

P10.4 Ուղեղիկի վրանի պատռվածք՝ պայմանավորված ծննդաբերական վնասվածքով

P10.8 Ներգանգային հյուսվածքների այլ պատռվածքներ և արյունահոսություններ՝ պայմանավորված ծննդաբերական վնասվածքով

P10.9 Ներգանգային հյուսվածքների պատռվածք և արյունահոսություն՝ պայմանավորված ծննդաբերական վնասվածքով՝ չճշտված

P11 Կենտրոնական նյարդային համակարգի այլ ծննդաբերական վնասվածքներ

P11.0 Գլխուղեղի այտուց՝ պայմանավորված ծննդաբերական վնասվածքով

P11.1 Գլխուղեղի այլ ճշգրտված վնասվածքներ՝ պայմանավորված ծննդաբերական վնասվածքով

P11.2 Գլխուղեղի չճշտված վնասվածքներ՝ պայմանավորված ծննդաբերական վնասվածքով

P11.3 Դիմային նյարդի ծննդաբերական վնասվածք

Դիմային նյարդի կաթված՝ պայմանավորված ծննդաբերական վնասվածքով

- P11.4 Գանգուղեղային այլ նյարդերի ծննդաբերական վնասվածք
- P11.5 Ողնաշարի և ողնուղեղի ծննդաբերական վնասվածք
Ողնաշարի կոտրվածք՝ պայմանավորված ծննդաբերական վնասվածքով
- P11.9 Կենտրոնական նյարդային համակարգի ախտահարումներ ծննդաբերական վնասվածքի ժամանակ՝ չճշտված

P12 Գլխի մազածածկ հատվածի ծննդաբերական վնասվածք

- P12.0 Կեֆալոհեմատոմա՝ պայմանավորված ծննդաբերական վնասվածքով
- P12.1 Շինիոն (chignon)՝ պայմանավորված ծննդաբերական վնասվածքով
- P12.2 Էպիկրանիալ ենթաապանկրոզային արյունահոսություն՝ պայմանավորված ծննդաբերական վնասվածքով
- P12.3 Գլխի մազածածկ հատվածի սալքարդ՝ պայմանավորված ծննդաբերական վնասվածքով
- P12.4 Նորածնի գլխի մազածածկ հատվածի վնասվածք՝ մշտադիտարկման (մոնիթորինգի) միջամտությունների հետևանքով
Մաշկի կտրվածք արյան նմուշ վերցնելու համար
Գլխի մազածածկ հատվածի ախտահարում կլիպսայով (էլեկտրասայրով)
- P12.8 Գլխի մազածածկ հատվածի այլ ծննդաբերական վնասվածք
- P12.9 Գլխի մազածածկ հատվածի ծննդաբերական վնասվածք՝ չճշտված

P13 Կմախքի ծննդաբերական վնասվածք

Բացառությամբ՝

ողնաշարի ծննդաբերական վնասվածքի (P11.5)

- P13.0 Գանգի կոտրվածք՝ պայմանավորված ծննդաբերական վնասվածքով
- P13.1 Գանգի այլ ծննդաբերական վնասվածքներ

Բացառությամբ՝

կեֆալոհեմատոմայի (P12.0)

- P13.2 Ազդրոսկրի ծննդաբերական վնասվածք
- P13.3 Այլ երկար խողովակաձև ոսկրերի ծննդաբերական վնասվածք
- P13.4 Անրակի կոտրվածք՝ ծննդաբերական վնասվածքի ժամանակ
- P13.8 Կմախքի այլ հատվածների ծննդաբերական վնասվածքներ
- P13.9 Կմախքի ծննդաբերական վնասվածք՝ չճշտված

P14 Ծայրամասային (պերիֆերիկ) նյարդային համակարգի ծննդաբերական վնասվածք

- P14.0 Էրբի կաթված (պարալիզ)՝ պայմանավորված ծննդաբերական վնասվածքով
- P14.1 Կլումպկեի կաթված (պարալիզ)՝ պայմանավորված ծննդաբերական վնասվածքով
- P14.2 Ստոծանիական նյարդի կաթված՝ պայմանավորված ծննդաբերական վնասվածքով
- P14.3 Բազկային հյուսակի այլ ծննդաբերական վնասվածքներ
- P14.8 Ծայրամասային նյարդային համակարգի այլ հատվածների ծննդաբերական վնասվածքներ
- P14.9 Ծայրամասային նյարդային համակարգի ծննդաբերական վնասվածք՝ չճշտված

P15 Այլ ծննդաբերական վնասվածքներ

- P15.0 Լյարդի ծննդաբերական վնասվածք

- Լյարդի պատռվածք՝ ծննդաբերական վնասվածքի ժամանակ
- P15.1 Փայծաղի ծննդաբերական վնասվածք
 Փայծաղի պատռվածք՝ ծննդաբերական վնասվածքի ժամանակ
- P15.2 Կրծոսկրաանրակապտկաձև մկանի վնասվածք՝ ծննդաբերական վնասվածքի ժամանակ
- P15.3 Աչքերի ծննդաբերական վնասվածք՝
 - Ենթաշաղկապենային արյունազեղում
 - Վնասվածքային գլաուկոմա
 } պայմանավորված ծննդաբերական վնասվածքով
- P15.4 Դեմքի ծննդաբերական վնասվածք
 Դեմքի գերարյունալեցում՝ պայմանավորված ծննդաբերական վնասվածքով
- P15.5 Արտաքին սեռական օրգանների ծննդաբերական վնասվածք
- P15.6 Ենթամաշկային ճարպաշերտի նեկրոզ՝ ծննդաբերական վնասվածքի ժամանակ
- P15.8 Այլ ճշտված ծննդաբերական վնասվածքներ
- P15.9 Ծննդաբերական վնասվածք՝ չճշտված

ՊԵՐԻՆԱՏԱԼ ՇՐՋԱՆԻՆ ԲՆՈՐՈՇ ՇՆՉԱՌԱԿԱՆ ԵՎ ՍՐՏԱՆՈԹԱՅԻՆ ԱԽՏԱՀԱՐՈՒՄՆԵՐ (P20-P29)

P20 Ներարգանդային հիպօքսիա

Ներառյալ

պտղի սրտի զարկերի հաճախության շեղումներ պտղային կամ ներարգանդային՝

- ացիդոզ
- անօքսիա
- ասֆիքսիա
- դիսթրես
- հիպօքսիա

մեկոնիում պտղաջրերում
 մեկոնիումի հեռանալը

Բացառությամբ՝

ներգանգային արյունահոսության՝ պայմանավորված անօքսիայով կամ հիպօքսիայով (P52.-)

- P20.0 Ներարգանդային հիպօքսիա՝ առաջին անգամ հայտնաբերված մինչև ծննդաբերության սկիզբը
- P20.1 Ներարգանդային հիպօքսիա՝ առաջին անգամ հայտնաբերված ծննդաբերության և ծննդալուծման ընթացքում
- P20.9 Ներարգանդային հիպօքսիա՝ չճշտված

P21 Ծննդաբերական ասֆիքսիա

Ծանոթություն:

Այս ծածկագիրը չպետք է կիրառել Ապգարի սանդղակի ցածր ցուցանիշների դեպքում, առանց հիշատակելու ասֆիքսիայի կամ շնչառական այլ խանգարումների մասին:

Բացառությամբ՝

ներարգանդային հիպօքսիայի կամ ասֆիքսիայի (P20.-)

- P21.0 Ծանր ծննդաբերական ասֆիքսիա

Ծնվելիս անոթազարկը (պուլսը) պակաս է 100 զարկ/րոպե, նվազող կամ կայուն, շնչառությունը բացակայում է կամ դժվարացած է, մաշկը գունատ է, մկաններն ատոնիկ են

Ասֆիքսիան ըստ Ապգարի սանդղակի 0-3 միավոր է՝ ծնվելուց մեկ րոպե հետո Սպիտակ ասֆիքսիա

P21.1 Թեթև կամ միջին ծանրության ասֆիքսիա

Ծնվելուց հետո առաջին րոպեի ընթացքում դեռ չի հաստատվել նորմալ շնչառություն, սակայն սրտի զարկերի հաճախականությունը 100զարկ/րոպե և ավելի է, մկանային տոնուսը որոշ չափով առկա է, գրգռիչներին տալիս է թույլ ռեակցիա

Ասֆիքսիան ըստ Ապգարի սանդղակի գնահատված է 4-7 միավոր (բայ)՝ ծնվելուց մեկ րոպե հետո

Կապույտ ասֆիքսիա

P21.9 Ծննդաբերական ասֆիքսիա, չճշտված

- Անօքսիա
 - Ասֆիքսիա
 - Հիպօքսիա
- } ԱՀՃ

P22 Նորածնի շնչառական խանգարումներ (դիսթրես)

Բացառությամբ՝

նորածնի շնչառական անբավարարության (P28.5)

P22.0 Նորածնի շնչառական խանգարումների համախտանիշ

Հիալինային թաղանթների հիվանդություն

P22.1 Նորածնի անցողիկ հաճախաշնչություն (տախիպնոէ)

P22.8 Նորածնի այլ շնչառական խանգարումներ

P22.9 Նորածնի շնչառական խանգարումներ՝ չճշտված

P23 Բնածին թոքաբորբ

Ներառյալ՝

վարակային թոքաբորբը՝ զարգացած ներարգանդային կամ ծննդաբերության ընթացքում

Բացառությամբ՝

նորածնային ասպիրացիոն թոքաբորբի (P24.-)

P23.0 Բնածին վիրուսային թոքաբորբ

Բացառությամբ՝

բնածին պնևմոնիտ՝ հարուցված կարմրախտի վիրուսով (P35.0)

P23.1 Բնածին թոքաբորբ՝ հարուցված խլամիդիայով (Chlamydia)

P23.2 Բնածին թոքաբորբ՝ հարուցված ստաֆիլակոկով

P23.3 Բնածին թոքաբորբ՝ հարուցված Բ (B) խմբի ստրեպտոկոկով

P23.4 Բնածին թոքաբորբ՝ հարուցված աղիքային ցուպիկով (Escherichia coli)

P23.5 Բնածին թոքաբորբ՝ հարուցված կապտաթարախածին ցուպիկով (Pseudomonas)

P23.6 Բնածին թոքաբորբ՝ հարուցված այլ մանրէային հարուցիչներով

Հեմոֆիլային ցուպիկ (Պֆեյֆերի ցուպիկ)

Թոքաբորբային կլեբսիելա (Ֆրիդլենդերի ցուպիկ)

Միկոպլազմա

Ստրեպտոկոկ, բացառությամբ Բ (B) խմբի

P23.8 Բնածին թոքաբորբ՝ հարուցված այլ միկրոօրգանիզմներով

P23.9 Բնածին թոքաբորբ՝ չճշտված

P24 Նորածնային ասպիրացիոն համախտանիշեր

Ներառյալ՝

- նորաձևային ասպիրացիոն թոքաբորբը
- P24.0 Նորաձևային ասպիրացիա մեկոնիումով
- P24.1 Նորաձևային ասպիրացիա պտղաջրերով և լորձով
Պտղաջրերի ասպիրացիա
- P24.2 Նորաձևային ասպիրացիա արյամբ
- P24.3 Նորաձևային ասպիրացիա կաթով և փսխման զանգվածներով
- P24.8 Նորաձևային այլ ասպիրացիոն համախտանիշեր
- P24.9 Նորաձևային ասպիրացիոն համախտանիշ՝ չճշտված
Նորաձևային ասպիրացիոն թոքաբորբ՝ ԱՀՃ

P25 Ինտերստիցիալ էմֆիզեմա և համանման վիճակներ՝ ի հայտ եկած պերինատալ շրջանում

- P25.0 Ինտերստիցիալ էմֆիզեմա՝ ի հայտ եկած պերինատալ շրջանում
- P25.1 Պնևմոթորաքս՝ ի հայտ եկած պերինատալ շրջանում
- P25.2 Պնևմոնեդիաստիոնում՝ ի հայտ եկած պերինատալ շրջանում
- P25.3 Պնևմոպերիկարդիում՝ ի հայտ եկած պերինատալ շրջանում
- P25.8 Ինտերստիցիալ էմֆիզեմային համանման այլ վիճակներ՝ ի հայտ եկած
պերինատալ շրջանում

P26 Թոքային արյունահոսություն՝ ի հայտ եկած պերինատալ շրջանում

- P26.0 Շնչափողաբրոնխային արյունահոսություն՝ ի հայտ եկած պերինատալ շրջանում
- P26.1 Ծավալուն թոքային արյունահոսություն՝ ի հայտ եկած պերինատալ շրջանում
- P26.8 Այլ թոքային արյունահոսություններ՝ ի հայտ եկած պերինատալ շրջանում
- P26.9 Թոքային արյունահոսություն՝ ի հայտ եկած պերինատալ շրջանում՝ չճշտված

P27 Քրոնիկ շնչառական հիվանդություն՝ ի հայտ եկած պերինատալ շրջանում

- P27.0 Վիլսոն-Միկիտի (Wilson-Mikity) համախտանիշ
Թոքերի թերզարգացածություն
- P27.1 Բրոնխաթոքային դիսպլազիա՝ ի հայտ եկած պերինատալ շրջանում
- P27.8 Այլ քրոնիկ շնչառական հիվանդություններ՝ ի հայտ եկած պերինատալ շրջանում
Թոքի բնածին ֆիբրոզ
Ապարատային թոք
- P27.9 Քրոնիկ շնչառական հիվանդություններ՝ ի հայտ եկած պերինատալ շրջանում՝
չճշտված

P28 Այլ շնչառական խանգարումներ՝ ի հայտ եկած պերինատալ շրջանում Բացառությամբ՝

- շնչառական համակարգի բնածին արատների (Q30-Q34)
- P28.0 Նորաձևի առաջնային ատելեկտազ
Ալվեոլների օդալցման առաջնային խանգարում
Թոքային՝
 - հիպոպլազիա՝ պայմանավորված կարճ գեստացիոն տարիքով
 - թերզարգացածություն՝ ԱՀՃ
- P28.1 Նորաձևի այլ և չճշտված ատելեկտազ
Ատելեկտազ՝

- ԱՀՃ
- մասնակի
- երկրորդային

Ռեզորբցիոն (ներծծման) ատելեկտազ՝ առանց շնչառական խանգարումների (դիսթրես) համախտանիշի

P28.2 Ցիանոզի նոպաներ նորածնի մոտ

Բացառությամբ՝

նորածնի ապնոէի (շնչադադար) (P28.3-P28.4)

P28.3 Նորածնի առաջնային ապնոէ քնի ժամանակ

Նորածնի ապնոէ քնի ժամանակ՝ ԱՀՃ

P28.4 Նորածնի այլ ապնոէ

P28.5 Նորածնի շնչառական անբավարարություն

P28.8 Նորածնի շնչառական այլ ճշտված վիճակներ

Բնածին (կոկորդային) ստրիդոր

Նորածնի հարբուխ

Բացառությամբ՝

վաղ բնածին սիֆիլիտիկ ռինիտի (A50.0)

P28.9 Նորածնի շնչառական խանգարումներ՝ չճշտված

P29 Սրտանոթային հիվանդություններ՝ ի հայտ եկած պերինատալ շրջանում

Բացառությամբ՝

արյան շրջանառության համակարգի բնածին արատների (Q20-Q28)

P29.0 Սրտային անբավարարություն նորածնի մոտ

P29.1 Սրտի ռիթմի խանգարումներ նորածնի մոտ

P29.2 Նորածնային հիպերտենզիա

P29.3 Կայուն պտղային արյան շրջանառություն նորածնի մոտ

Ջարկերակային ծորանի փակման ուշացում

Նորածնի թոքային հիպերտենզիա (կայուն)

P29.4 Նորածնի սրտամկանի անցողիկ իշեմիա

P29.8 Այլ սրտանոթային խանգարումներ՝ ի հայտ եկած պերինատալ շրջանում

P29.9 Սրտանոթային խանգարումներ՝ ի հայտ եկած պերինատալ շրջանում՝ չճշտված

**ՊԵՐԻԱՆՏԱԼ ՇՐՋԱՆԻՆ ԲՆՈՐՈՇ ՎԱՐԱԿՆԵՐ
(P35-P39)**

Ներառյալ՝

ներարգանդային կամ ծննդաբերության ընթացքում ձեռք բերած վարակները

Բացառությամբ՝

անախտանշանային վարակի՝ հարուցված մարդու իմունային

անբավարարության վիրուսով (ՄԻԱՎ) (Z21)

բնածին՝

- գոնոկոկային վարակ (A54.-)
- թոքաբորբ (P23.-)
- սիֆիլիս (A50.-)

ՄԻԱՎ-ով հարուցված հիվանդություն (B20-B24)

ծնվելուց հետո ձեռք բերված վարակներ (A00-B99, J09-J11)

աղիքային վարակիչ հիվանդություններ (A00-A09)

լաբորատոր հաստատված մարդու իմունային անբավարարության

վիրուսակրություն (ՄԻԱՎ) (R75)

պտղի կամ նորաձնի մահացության կամ հիվանդացության պատճառ
հանդիսացող մոր վարակիչ հիվանդություն, բայց կլինիկորեն չարտահայտված
պտղի կամ նորաձնի մոտ (P00.2)
նորաձնային տետանուս (պրկախտ, փայտացում) (A33)

P35 Բնածին վիրուսային վարակներ

- P35.0 Բնածին կարմրախտային համախտանիշ
Բնածին կարմրախտային պնևմոնիտ
- P35.1 Բնածին ցիտոմեգալովիրուսային վարակ
- P35.2 Բնածին վիրուսային հերպեսային վարակ (հասարակ հերպես) (herpes simplex)
- P35.3 Բնածին վիրուսային հեպատիտ
- P35.8 Այլ բնածին վիրուսային հիվանդություններ
Բնածին ջրծաղիկ
- P35.9 Բնածին վիրուսային վարակ՝ չճշտված

P36 Նորաձնի մանրէային (բակտերիալ) սեպսիս Ներառյալ՝

- բնածին սեպտիցեմիա
- P36.0 Նորաձնի սեպսիս՝ հարուցված Բ (B) խմբի ստրեպտոկոկով
- P36.1 Նորաձնի սեպսիս՝ հարուցված այլ և չճշտված ստրեպտոկոկերով
- P36.2 Նորաձնի սեպսիս՝ հարուցված ոսկեգույն ստաֆիլակոկով
- P36.3 Նորաձնի սեպսիս՝ հարուցված այլ և չճշտված ստաֆիլակոկերով
- P36.4 Նորաձնի սեպսիս՝ հարուցված աղիքային ցուպիկով (Escherichia coli)
- P36.5 Նորաձնի սեպսիս՝ հարուցված անաէրոբ միկոբորգանիզմներով
- P36.8 Նորաձնի այլ բակտերիալ սեպսիս
- P36.9 Նորաձնի բակտերիալ սեպսիս՝ չճշտված

P37 Այլ բնածին վարակիչ և մակաբուծային հիվանդություններ Բացառությամբ՝

- բնածին սիֆիլիս (A50.-)
- պտղի և նորաձնի մեռուկացնող էնտերոկոլիտի (P77)
- նորաձնի փորլուծության՝
 - վարակային (A00-A09)
 - ոչ վարակային (P78.3)
- նորաձնային օֆթալմիայի՝ պայմանավորված գոնոկոկով (A54.3)
- նորաձնի փայտացման (A33)
- P37.0 Բնածին տուբերկուլյոզ
- P37.1 Բնածին տոքսոպլազմոզ
Հիդրոցեֆալիա՝ հարուցված բնածին տոքսոպլազմոզով
- P37.2 Նորաձնային (տարածուն) լիստերիոզ
- P37.3 Բնածին մալարիա՝ հարուցված պլազմոդիում ֆալցիպարումով (Plasmodium falciparum)
- P37.4 Այլ բնածին մալարիա
- P37.5 Նորաձնի կանդիդոզ
- P37.8 Այլ ճշտված բնածին վարակիչ և մակաբուծային հիվանդություններ
- P37.9 Բնածին վարակիչ և մակաբուծային հիվանդություններ՝ չճշտված

P38 Նորաձնի օմֆալիտ՝ թեթև արյունահոսությամբ կամ առանց դրա

P39 Պերինատալ շրջանին բնորոշ այլ վարակներ

P39.0 Նորածնային վարակային մաստիպ

Բացառությամբ՝

նորածնի կրծքագեղձերի ուռածության (P83.4)

նորածնի ոչ վարակային մաստիտի (P83.4)

P39.1 Նորածնի կոնյունկտիվիտ և դակրիոցիստիտ

Նորածնային կոնյունկտիվիտ՝ հարուցված խլամիդիաներով

Նորածնի օֆթալմիա՝ ԱՀՃ

Բացառությամբ՝

գոնոկոկային կոնյունկտիվիտի (A54.3)

P39.2 Պտղի ներպտղապարկային վարակ՝ այլ դասերում չդասակարգված

P39.3 Նորածնի միզուղիների վարակ

P39.4 Նորածնի մաշկային ծածկույթների վարակ

Նորածնի պիոդերմիա

Բացառությամբ՝

նորածնի բշտախտի (L00)

ստաֆիլակոկային այրված մաշկի համախտանիշի (L00)

P39.8 Պերինատալ շրջանին բնորոշ այլ ճշտված վարակներ

P39.9 Պերինատալ շրջանին բնորոշ վարակ՝ չճշտված

**ՊՏԴԻ ԵՎ ՆՈՐԱԾՆԻ ՀԵՄՈՌԱԳԻԿ ԵՎ ԱՐՅՈՒՆԱԲԱՆԱԿԱՆ ԽԱՆԳԱՐՈՒՄՆԵՐ
(P50-P61)**

Բացառությամբ՝

լեղածորանի բնածին նեղացման (ստենոզի) և ստրիկտուրայի (Q44.3)

Կրիգլեր-Նաջարի (Crigler-Najjar) համախտանիշի (E80.5)

Դուբին-Ջոնսոնի (Dubin-Johnson) համախտանիշի (E80.6)

Ջիլբերտի (Gilbert) համախտանիշի (E80.4)

ժառանգական հեմոլիտիկ սակավարյունությունների (D55-D58)

P50 Արյան կորուստ պտղի մոտ

Բացառությամբ՝

բնածին սակավարյունություն (անեմիայի)՝ պայմանավորված պտղի մոտ արյան կորստով (P61.3)

P50.0 Արյան կորուստ պտղի մոտ՝ պայմանավորված առաջադիր անոթով

P50.1 Արյան կորուստ պտղի մոտ՝ պայմանավորված պորտալարի պատռվածքով

P50.2 Արյան կորուստ պտղի մոտ՝ պայմանավորված ընկերքով

P50.3 Պտուղ-պտղային արյունահոսություն

P50.4 Պտուղ-մայրական արյունահոսություն

P50.5 Արյան կորուստ պտղի մոտ՝ պայմանավորված զույգերից մեկի կտրված պորտալարով

P50.8 Արյան այլ կորուստ պտղի մոտ

P50.9 Արյան կորուստ պտղի մոտ՝ չճշտված

Արյունազեղում պտղի մոտ՝ ԱՀՃ

P51 Պորփային արյունահոսություն նորածնի մոտ

Բացառությամբ՝

- օմֆալիտի՝ աննշան արյունահոսությամբ (P38)
 P51.0 Ծավալուն պորտային արյունահոսություն նորածնի մոտ
 P51.8 Այլ պորտային արյունահոսություններ նորածնի մոտ
 Պորտակապի թուլացում՝ ԱՀՃ
 P51.9 Պորտային արյունահոսություն նորածնի մոտ՝ չճշտված

**P52 Ներգանգային ոչ վնասվածքային արյունահոսություն պարզի և նորածնի մոտ
 Ներառյալ՝**

ներգանգային արյունահոսությունը՝ անօքսիայի կամ հիպօքսիայի հետևանքով
Բացառությամբ՝

- ներգանգային արյունահոսության՝ պայմանավորված՝
- ծննդաբերական վնասվածքով (P10.-)
 - մոր վնասվածքով (P00.5)
 - այլ վնասվածքով (S06.-)
- P52.0 Պտղի և նորածնի ներփորոքային (ոչ վնասվածքային) առաջին աստիճանի արյունազեղում
 Սուբէպենդիմալ արյունազեղում (առանց փորոքների ներգրավման)
 P52.1 Պտղի և նորածնի ներփորոքային (ոչ վնասվածքային) երկրորդ աստիճանի արյունազեղում
 Սուբէպենդիմալ արյունահոսություն՝ փորոքների ներգրավմամբ
 P52.2 Պտղի և նորածնի ներփորոքային (ոչ վնասվածքային) երրորդ աստիճանի արյունազեղում
 Սուբէպենդիմալ արյունահոսություն՝ փորոքների և գլխուղեղի հյուսվածքների ներգրավմամբ
 P52.3 Պտղի և նորածնի ներփորոքային (ոչ վնասվածքային) արյունազեղում՝ չճշտված
 P52.4 Պտղի և նորածնի ներուղեղային (ոչ վնասվածքային) արյունազեղում
 P52.5 Պտղի և նորածնի սուբարախնոիդալ (ոչ վնասվածքային) արյունազեղում
 P52.6 Պտղի և նորածնի ուղեղիկային (ոչ վնասվածքային) և հետին գանգափոսի արյունազեղում
 P52.8 Պտղի և նորածնի այլ ներգանգային (ոչ վնասվածքային) արյունազեղումներ
 P52.9 Պտղի և նորածնի ներգանգային (ոչ վնասվածքային) արյունազեղում՝ չճշտված

**P53 Պարզի և նորածնի հեմոռագիկ հիվանդություններ
 Ներառյալ՝**

վիտամին Կ (K) անբավարարությունը նորածնի մոտ

**P54 Այլ նորածնային արյունահոսություններ
 Բացառությամբ՝**

- պտղի մոտ արյան կորստի (P50.-)
 թոքային արյունահոսության՝ ի հայտ եկած պերինատալ շրջանում (P26.-)
 P54.0 Նորածնի հեմատեմեզիս (արյունային փսխում)

Բացառությամբ՝

- կուլ տված մայրական արյամբ պայմանավորված դեպքի (P78.2)
 P54.1 Նորածնի մելենա
Բացառությամբ՝
 կուլ տված մայրական արյամբ պայմանավորված դեպքի (P78.2)
 P54.2 Նորածնային ուղիղաղիքային արյունահոսություն
 P54.3 Այլ նորածնային ստամոքս-աղիքային արյունահոսություն
 P54.4 Նորածնային մակերիկամային արյունահոսություն

P54.5 Արյունագեղում նորածնի մաշկում

- Կապտուկներ
- Էկիմոզներ
- Պետեխիաներ
- Մակերեսային հեմատոմա

} պտղի կամ նորածնի մոտ

Բացառությամբ՝

գլխի մազածածկ հատվածի կապտուկի՝ ծննդաբերական վնասվածքի հետևանքով (P12.3)

կեֆալոհեմատոմայի՝ ծննդաբերական վնասվածքի հետևանքով (P12.0)

P54.6 Արյունահոսություն նորածնային հեշտոցից

Կեղծ դաշտան

P54.8 Այլ ճշտված արյունահոսություններ նորածնի մոտ

P54.9 Նորածնային արյունահոսություն՝ չճշտված

P55 Պտղի և նորածնի հեմոլիտիկ հիվանդություն

P55.0 Պտղի և նորածնի ռեզուս իզոիմունիզացիա

P55.1 Պտղի և նորածնի ABO իզոիմունիզացիա

P55.8 Պտղի և նորածնի այլ հեմոլիտիկ հիվանդություն

P55.9 Պտղի և նորածնի հեմոլիտիկ հիվանդություն՝ չճշտված

P56 Պտղի ջրգողություն՝ պայմանավորված հեմոլիտիկ հիվանդությամբ

Բացառությամբ՝

պտղի ջրգողության՝ ԱՀՃ (P83.2)

պտղի ջրգողության՝ ԱՀՃ

չպայմանավորված հեմոլիտիկ հիվանդությամբ (P83.2)

P56.0 Պտղի ջրգողություն՝ պայմանավորված իզոիմունիզացիայով

P56.9 Պտղի ջրգողություն՝ պայմանավորված այլ և հեմոլիտիկ հիվանդությամբ՝ չճշտված

P57 Կորիզային դեղնուկ (Kernicterus)

P57.0 Կորիզային դեղնուկ՝ պայմանավորված իզոիմունիզացիայով

P57.8 Կորիզային դեղնուկի այլ ճշտված ձևեր

Բացառությամբ՝

Կրիգլեր-Նաջարի (Crigler-Najjar) համախտանիշի (E80.5)

P57.9 Կորիզային դեղնուկ՝ չճշտված

P58 Նորածնային դեղնուկ՝ արտահայտված հեմոլիզի հետևանքով

Բացառությամբ՝

դեղնուկի՝ պայմանավորված իզոիմունիզացիայով (P55-P57)

P58.0 Նորածնային դեղնուկ՝ պայմանավորված կապտուկներով

P58.1 Նորածնային դեղնուկ՝ պայմանավորված արյունահոսությամբ

P58.2 Նորածնային դեղնուկ՝ պայմանավորված վարակով

P58.3 Նորածնային դեղնուկ՝ պայմանավորված պոլիցիտեմիայով

P58.4 Նորածնային դեղնուկ՝ պայմանավորված մոր օրգանիզմից անցած կամ նորածնին ներարկած դեղամիջոցներով կամ թույներով

Պատճառը նույնականացնելու անհրաժեշտության դեպքում կիրառվում է լրացուցիչ ծածկագիր (Գլուխ XX):

- P58.5 Նորածնային դեղնուկ՝ պայմանավորված կուլ տված մայրական արյամբ
 P58.8 Նորածնային դեղնուկ՝ պայմանավորված այլ ճշտված արտահայտված հեմոլիզով
 P58.9 Նորածնային դեղնուկ՝ պայմանավորված արտահայտված հեմոլիզով՝ չճշտված

**P59 Նորածնային դեղնուկ այլ և չճշտված պատճառներից
 Բացառությամբ՝**

- նյութափոխանակության բնածին խանգարումներով պայմանավորված դեպքի (E70-E90)
 կորիզային դեղնուկի (P57.-)
 P59.0 Նորածնային դեղնուկ՝ կապված վաղաժամ ծննդաբերության հետ
 Անհասների հիպերբիլիռուբինեմիա
 Կոնյուգացիոն դեղնուկ՝ պայմանավորված վաղաժամ ծննդաբերությամբ
 P59.1 Լեղու խտացման համախտանիշ
 P59.2 Նորածնային դեղնուկ՝ լյարդի բջիջների այլ և չճշտված ախտահարման
 հետևանքով
 Պտղի կամ նորածնի (իդիոպաթիկ) հեպատիտ
 Հսկաբջջային հեպատիտ

Բացառությամբ՝

- բնածին վիրուսային հեպատիտի (P35.3)
 P59.3 Նորածնային դեղնուկ՝ պայմանավորված կաթնարտադրությունն ընկճող
 միջոցներով
 P59.8 Նորածնային դեղնուկ՝ այլ ճշտված պատճառներից
 P59.9 Նորածնային դեղնուկ՝ չճշտված
 Ֆիզիոլոգիական դեղնուկ (արտահայտված) (տևական)՝ ԱՀՃ

**P60 Նորածնի և պտղի արյան դիսեմինացված (տարածուն) ներանոթային
 մակարդում**

Ներանոթայլ՝

պտղի կամ նորածնի դեֆիբրինացման համախտանիշը

**P61 Այլ պերինատալ արյունաբանական խանգարումներ
 Բացառությամբ՝**

- երեխաների անցողիկ հիպոգամմազլոբուլինեմիայի (D80.7)
 P61.0 Նորածնային անցողիկ թրոմբոցիտոպենիա
 Նորածնային թրոմբոցիտոպենիա՝ պայմանավորված
 - արյան փոխանակային փոխներարկմամբ
 - մայրական իդիոպաթիկ թրոմբոցիտոպենիայով
 - իզոիմունիզացիայով
 P61.1 Նորածնային պոլիցիտեմիա
 P61.2 Անհասների սակավարյունություն
 P61.3 Բնածին սակավարյունություն՝ պտղի արյան կորստի հետևանքով
 P61.4 Այլ բնածին սակավարյունություններ՝ այլ դասերում չդասակարգված
 Բնածին անեմիա՝ ԱՀՃ
 P61.5 Նորածնային անցողիկ նեյտրոպենիա
 P61.6 Արյան մակարդման անցողիկ այլ նորածնային խանգարումներ
 P61.8 Այլ ճշտված պերինատալ արյունաբանական խանգարումներ
 P61.9 Պերինատալ արյունաբանական խանգարում՝ չճշտված

**ՆՅՈՒԹԱՓՈԽԱՆԱԿԱՅԻՆ ԽԱՆԳԱՐՈՒՄՆԵՐ
(P70-P74)**

Ներառյալ՝

անցողիկ ներգատական և նյութափոխանակային խանգարումները, որոնք ի հայտ են եկել մոր ներգատական կամ նյութափոխանակային խանգարումներին երեխայի տված պատասխանի կամ արտարգանդային պայմաններին նրա հարմարվելու արդյունքում

P70 Պտղին և նորածնին բնորոշ ածխաջրատների փոխանակության անցողիկ խանգարումներ

- P70.0 Գեստացիոն դիաբետով մորից ծնված նորածնի համախտանիշ
Պտղի կամ նորածնի (հիպոգլիկեմիայով) ախտահարում՝ պայմանավորված մոր մոտ գեստացիոն դիաբետի առկայությամբ
- P70.1 Շաքարային դիաբետ ունեցող մորից ծնված նորածնի համախտանիշ
Պտղի կամ նորածնի (հիպոգլիկեմիայով) ախտահարում՝ պայմանավորված մոր շաքարային դիաբետի (զարգացած մինչև հղիությունը) առկայությամբ
- P70.2 Նորածնային շաքարային դիաբետ
- P70.3 Յաթրոգեն նորածնային հիպոգլիկեմիա
- P70.4 Այլ նորածնային հիպոգլիկեմիա
Անցողիկ նորածնային հիպոգլիկեմիա
- P70.8 Պտղի և նորածնի մոտ ածխաջրատների փոխանակության այլ անցողիկ խանգարումներ
- P70.9 Պտղի և նորածնի ածխաջրատների փոխանակության անցողիկ խանգարում՝ չճշտված

P71 Կալցիումի և մագնեզիումի փոխանակության նորածնային անցողիկ խանգարումներ

- P71.0 Նորածնի հիպոկալցեմիա՝ կովի կաթից
- P71.1 Նորածնային հիպոկալցեմիայի այլ ձևեր
Բացառությամբ՝
նորածնային հիպոպարաթիրեոիդիզմի (P71.4)
- P71.2 Նորածնային հիպոմագնեզեմիա
- P71.3 Նորածնային տետանիա (ջղածգումներ)՝ առանց կալցիումի կամ մագնեզիումի անբավարարության
Նորածնային տետանիա (ջղածգումներ)՝ ԱՀՃ
- P71.4 Անցողիկ նորածնային հիպոպարաթիրեոիդիզմ
- P71.8 Կալցիումի և մագնեզիումի փոխանակության անցողիկ նորածնային այլ խանգարումներ
- P71.9 Կալցիումի և մագնեզիումի փոխանակության անցողիկ նորածնային խանգարում՝ չճշտված

P72 Այլ անցողիկ նորածնային ներզարական խանգարումներ
Բացառությամբ՝

բնածին հիպոթիրեոիդիզմի՝ խափառվ կամ առանց դրա (E03.0-E03.1)
դիսհորմոնալ խափառ (E07.1)
Պենդրեդի (Pendred) համախտանիշի (E07.1)

- P72.0 Նորաձնային խափա՝ այլ դասերում չդասակարգված
Բնածին անցողիկ խափա նորմալ ֆունկցիայով
- P72.1 Անցողիկ նորաձնային հիպերթիրեոիդիզմ
Նորաձնային թիրեոտոքսիկոզ
- P72.2 Վահանաձև գեղձի ֆունկցիայի այլ անցողիկ նորաձնային խանգարումներ՝ այլ
դասերում չդասակարգված
Անցողիկ նորաձնային հիպոթիրեոիդիզմ
- P72.8 Այլ ճշտված անցողիկ նորաձնային ներզատական խանգարումներ
- P72.9 Անցողիկ նորաձնային ներզատական խանգարում՝ չճշտված

P74 Այլ անցողիկ նորաձնային էլեկտրոլիտային և նյութափոխանակային խանգարումներ

- P74.0 Նորաձնի ուշ մետաբոլիկ ացիդոզ
- P74.1 Նորաձնի ջրազրկում
- P74.2 Նորաձնի նատրիումական հավասարակշռության շեղումներ
- P74.3 Նորաձնի կալիումական հավասարակշռության շեղումներ
- P74.4 Նորաձնի ջրաաղային փոխանակության այլ անցողիկ շեղումներ
- P74.5 Նորաձնի անցողիկ թիրոզինեմիա
- P74.8 Նորաձնի նյութափոխանակության այլ անցողիկ խանգարումներ
- P74.9 Նորաձնի նյութափոխանակության անցողիկ խանգարում՝ չճշտված

**ՊՏՂԻ ԵՎ ՆՈՐԱԾՆԻ ՄԱՐՍՈՂԱԿԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԻ ԱԽՏԱՀԱՐՈՒՄՆԵՐ
(P75-P78)**

P75* Մեկոնիալ անանցանելիություն (հլեուս)՝ պայմանավորված մուկովիսցիդոզով (E84.1†)

P76 Նորաձնի այլ աղիքային խցանումներ

- P76.0 Մեկոնիալ խցանի համախտանիշ
Մեկոնիալ անանցանելիություն՝ մուկովիսցիդոզի բացակայության պայմաններում
- P76.1 Նորաձնի անցողիկ անանցանելիություն
Բացառությամբ՝
Հիրշպրունգի (Hirschsprung) հիվանդության (Q43.1)
- P76.2 Աղիների անանցանելիություն՝ կաթի խտացման հետևանքով
- P76.8 Նորաձնի այլ ճշտված աղիների անանցանելիություն
Բացառությամբ՝
աղիների անանցանելիության՝ դասակարգված K56.0-K56.5 դասերում
- P76.9 Նորաձնի աղիների անանցանելիություն՝ չճշտված

P77 Պարզի և նորաձնի մեռուկացնող էնտերոկոլիտ

***P78 Պերինարալ շրջանում մարսողական համակարգի այլ խանգարումներ
Բացառությամբ՝***

- նորաձնային ստամոքս-աղիքային արյունահոսության (P54.0-P54.3)
- P78.0 Աղու պերինատալ թափածակում (պերֆորացիա)
Մեկոնիալ պերիտոնիտ

P78.1 Նորածնային պերիտոնիտի այլ ձևեր

Նորածնային պերիտոնիտ՝ ԱՀՃ

P78.2 Նորածնային հեմատեմեզիս և մելենա՝ մայրական արյան կուլ տալու հետևանքով

P78.3 Նորածնային ոչ վարակային փորլուծություն

Փորլուծություն նորածնի մոտ՝ ԱՀՃ

Բացառությամբ՝

նորածնային փորլուծության (ԱՀՃ) այն երկրներում, որտեղ կարելի է ենթադրել այդ վիճակի վարակային ծագումը (A09)

P78.8 Պերինատալ շրջանում մարսողական համակարգի այլ ճշտված խանգարումներ
Բնածին ցիռոզ (յարդի)

Նորածնային կերակրափողային ռեֆլուքս

Նորածնի պեպտիկ խոց

P78.9 Պերինատալ շրջանում մարսողական համակարգի խանգարում՝ չճշտված

**ՊՏՂԻ ԵՎ ՆՈՐԱԾՆԻ ԱՐՏԱՔԻՆ ԾԱԾԿՈՒՅԹՆԵՐԻ ԱԽՏԱՀԱՐՈՒՄՆԵՐ ԵՎ
ՋԵՐՄԱԿԱՐԳԱՎՈՐՄԱՆ ԽԱՆԳԱՐՈՒՄՆԵՐ
(P80-P83)**

P80 Նորածնի հիպոթերմիա

P80.0 Ցրտային վնասվածքի համախտանիշ

Ծանր և սովորաբար քրոնիկ հիպոթերմիա, որը զուգակցված է ծածկույթների կարմրության, այտուցների, նյարդային և կենսաքիմիական խանգարումների հետ

Բացառությամբ՝

նորածնի թեթև աստիճանի հիպոթերմիայի (P80.8)

P80.8 Նորածնի այլ հիպոթերմիա

Նորածնի թեթև աստիճանի հիպոթերմիա

P80.9 Նորածնի հիպոթերմիա՝ չճշտված

P81 Նորածնի ջերմակարգավորման այլ խանգարումներ

P81.0 Նորածնի միջավայրային հիպերթերմիա

P81.8 Նորածնի ջերմակարգավորման այլ ճշտված խանգարումներ

P81.9 Նորածնի ջերմակարգավորման խանգարում՝ չճշտված

Նորածնի տենդ՝ այլ դասերում չդասակարգված

P83 Պտղին և նորածնին բնորոշ արտաքին ծածկույթների այլ փոփոխություններ
Բացառությամբ՝

մաշկի և արտաքին ծածկույթների զարգացման բնածին արատների (Q80-Q84)

նորածնի գլխի սեբորեայի (գլխարկի նմանվող) (crusta lactea) (L21.0)

տակդիրային մաշկաբորբի (L22)

պտղի ջրգողության՝ հեմոլիտիկ հիվանդության հետևանքով (P56.-)

նորածնի մաշկային վարակների (P39.4)

ստաֆիլակոկային այրված մաշկի համախտանիշի (L00)

P83.0 Նորածնի սկլերեմա

P83.1 Նորածնային տոքսիկ էրիթեմա

P83.2 Պտղի ջրգողություն՝ չպայմանավորված հեմոլիտիկ հիվանդությամբ

- Պտղի ջրգողություն՝ ԱՀՃ
- P83.3 Պտղին և նորածնին հատուկ այլ և չճշտված այտուցներ
- P83.4 Նորածնի կրծքագեղձի ուռչում (հիպերեմիա)
Նորածնի ոչ վարակային մաստիտ
- P83.5 Բնածին հիդրոցելե (փոշտի ջրգողություն)
- P83.6 Նորածնի պորտալարի ծայրատի պոլիպ
- P83.8 Պտղին և նորածնին հատուկ արտաքին ծածկույթների այլ ճշտված
փոփոխություններ (վիճակներ)
Բրոնզե երեխայի համախտանիշ
Նորածնի սկլերոդերմա
Նորածնի եղնջացան (urticaria neonatorum)
- P83.9 Պտղին և նորածնին հատուկ արտաքին ծածկույթների փոփոխություն՝ չճշտված

ՊԵՐԻՆԱՏԱԼ ՇՐՋԱՆՈՒՄ Ի ՀԱՅՏ ԵԿՈՂ ԱՅԼ ԽԱՆԳԱՐՈՒՄՆԵՐ (P90-P96)

P90 Նորածնի ցնցումներ

Բացառությամբ՝

անցողիկ նորածնային ցնցումների (ընտանեկան) (G40.3)

P91 Նորածնի այլ ուղեղային ախտահարումներ

P91.0 Ուղեղի իշեմիա

P91.1 Նորածնի ձեռք բերովի պերիվենտրիկուլյար բշտեր (կիստաներ)

P91.2 Նորածնի մոտ ուղեղային լեյկոմալացիա

P91.3 Նորածնի մոտ ուղեղային գրգռվածություն

P91.4 Նորածնի մոտ ուղեղային ընկճվածություն

P91.5 Նորածնային կոմա

P91.6 Նորածնի հիպօքսիկ-իշեմիկ էնցեֆալոպաթիա

P91.8 Նորածնի այլ ճշտված ուղեղային ախտահարումներ

P91.9 Նորածնի ուղեղային ախտահարում՝ չճշտված

P92 Նորածնի կերակրման հետ կապված խնդիրներ

P92.0 Նորածնի փսխումներ

P92.1 Նորածնի ռեգուրգիտացիա (ործկում) և ռումինացիա (որոճում)

P92.2 Նորածնի թույլ ծծելը

P92.3 Նորածնի թերսնվածություն

P92.4 Նորածնի գերսնվածություն

P92.5 Նորածնի կրծքով սնուցման դժվարություններ

P92.8 Նորածնի կերակրման այլ դժվարություններ

P92.9 Նորածնի կերակրման դժվարություն՝ չճշտված

P93 Ռեակցիաներ և թունավորումներ՝ պայմանավորված պտղին կամ նորածնին տրված դեղամիջոցներով

Ներառյալ՝

մոխրագույն համախտանիշը՝ նորածնին տրված խլորամֆենիկոլի հետևանքով

Բացառությամբ՝

դեղնուկի՝ պայմանավորված մորը կամ նորածնին տրված դեղամիջոցներով կամ թույներով (P58.4)

ռեակցիաների և ինտոքսիկացիաների՝ պայմանավորված մորը տրված օպիատներով, տրանկվիլիզատորներով և այլ դեղամիջոցներով (P04.0-P04.1, P04.4)

զրկանքի (հանման) ախտանիշերի՝ պայմանավորված՝

- մոր թմրամոլությամբ (P96.1)
- նորածնին բուժական նպատակով տրված դեղամիջոցներով (P96.2)

P94 Նորածնի մկանային տոնուսի խանգարումներ

P94.0 Նորածնի անցողիկ ծանր միասթենիա

Բացառությամբ՝

ծանր միասթենիայի (G70.0)

P94.1 Բնածին հիպերտոնիա

P94.2 Բնածին հիպոտոնիա

Ոչ սպեցիֆիկ թորշոմած երեխայի համախտանիշ

P94.8 Նորածնի մկանային տոնուսի այլ խանգարումներ

P94.9 Նորածնի մկանային տոնուսի խանգարում՝ չճշտված

P95 Պորդի մահ չճշտված պատճառներից

Ներառյալ՝

մահացած պտուղ՝ ԱՀՃ

մեռելածին՝ ԱՀՃ

P96 Պերինատալ շրջանում ի հայտ եկող այլ վիճակներ

P96.0 Բնածին երիկամային անբավարարություն

Նորածնի ուռեմիա

P96.1 Նորածնի աբստինենցիայի (ժուժկալություն, զրկանք) ախտանիշեր՝

պայմանավորված մոր թմրամոլությամբ

Կախյալ մորից ծնված նորածնի աբստինենցիայի համախտանիշ

Նորածնային աբստինենցիայի համախտանիշ

Բացառությամբ՝

ռեակցիաների և ինտոքսիկացիաների՝ պայմանավորված ծննդաբերության և ծննդալուծման ժամանակ մորը տրված օպիատներով և տրանկվիլիզատորներով (P04.0)

P96.2 Զրկանքի (աբստենենցիայի հանման) ախտանիշեր՝ պայմանավորված նորածնին բուժական նպատակով տրված դեղամիջոցներով

P96.3 Նորածնի գանգոսկրի կարանների լայնացում

Նորածնային կոանիոտաբես

P96.4 Հղիության ընդհատում, ազդեցություն պտղի և նորածնի վրա

Բացառությամբ՝

հղիության ընդհատման (ազդեցություն մոր վրա) (O04.-)

P96.5 Բարդություններ ներարգանդային միջամտություններից՝ այլ դասերում

չդասակարգված

P96.8 Պերինատալ շրջանում առաջացած այլ ճշտված խանգարումներ

P96.9 Պերինատալ շրջանում առաջացած այլ խանգարում՝ չճշտված

Բնածին տկարություն՝ ԱՀՃ

ԳԼՈՒԽ XVII ԲՆԱԾԻՆ (ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ) ԱՐԱՏՆԵՐ, ԴԵՖՈՐՄԱՑԻԱՆԵՐ ԵՎ ՔՐՈՄՈՍՈՄԱՅԻՆ ԱՆԿԱՆՈՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

(Քյու00 – Քյու99) (Q00 - Q99)

Բացառությամբ՝

նյութափոխանակության բնածին խանգարումների (E70-E90)

Սույն գլուխը ներառում է հետևյալ բաժինները՝

Q00-Q07 Նյարդային համակարգի բնածին (զարգացման) արատներ
Q10-Q18 Աչքի, ականջի, դեմքի և պարանոցի բնածին (զարգացման) արատներ
Q20-Q28 Արյան շրջանառության համակարգի բնածին (զարգացման) արատներ
Q30-Q34 Շնչառական համակարգի բնածին (զարգացման) արատներ
Q35-Q37 Շրթունքի ճեղքվածք (նապաստակի շրթունք) և քիմքի ճեղքվածք (գայլի երախ)
Q38-Q45 Մարսողական համակարգի բնածին (զարգացման) այլ արատներ
Q50-Q56 Սեռական համակարգի բնածին (զարգացման) արատներ
Q60-Q64 Միզային համակարգի բնածին (զարգացման) արատներ
Q65-Q79 Մկանակմախքային (ոսկրամկանային) համակարգի բնածին (զարգացման) արատներ և դեֆորմացիաներ
Q80-Q89 Բնածին (զարգացման) այլ արատներ
Q90-Q99 Քրոմոսոմային անկանոնություններ՝ չդասակարգված այլ դասերում

**ՆՅԱՐԴԱՅԻՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԻ ԲՆԱԾԻՆ (ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ) ԱՐԱՏՆԵՐ
(Q00-Q07)**

Q00 Անէնցեֆալիա և նմանարիպ զարգացման արատներ

Q00.0 Անէնցեֆալիա
Ացեֆալիա
Ակրանիա
Ամիելոէնցեֆալիա
Հեմիանէնցեֆալիա
Հեմիցեֆալիա
Q00.1 Կրանիոռախիշիզիս
Q00.2 Ինէնցեֆալիա

Q01 Էնցեֆալոցելե

Ներառյալ՝

էնցեֆալոմիելոցելե
հիդրոէնցեֆալոցելե
հիդրոմենինգոցելե՝ գանգային
մենինգոցելե՝ գանգուղեղային
մենինգոէնցեֆալոցելե

Բացառությամբ՝

Մեկել-Գրուբերի (Meckel-Gruber) համախտանիշի (Q61.9)

Q01.0 Ճակատային էնցեֆալոցելե
Q01.1 Քթաճակատային էնցեֆալոցելե

Q01.2 Ծոծրակային էնցեֆալոցելե
Q01.8 Այլ մասերի էնցեֆալոցելե
Q01.9 Էնցեֆալոցելե՝ չճշտված

Q02 Միկրոցեֆալիա

Ներառյալ՝

Հիդրոմիկրոցեֆալիան
Միկրոէնցեֆալոն

Բացառությամբ՝

Մեկե-Գրուբերի (Meckel-Gruber) համախտանիշի (Q61.9)

Q03 Բնածին հիդրոցեֆալիա

Ներառյալ՝

նորածնի հիդրոցեֆալիան

Բացառությամբ՝

Առնոլդ-Կիարիի (Arnold-Chiari) համախտանիշի (Q07.0)

հիդրոցեֆալիայի՝

- ձեռք բերովի (G91.-),
- բնածին տոքսոպլազմոզից առաջացած (P37.1)
- ողնաշարի փեղեկման (spina bifida) հետ համակցված (Q05.0-Q05.4)

Q03.0 Սիլվյան ջրանցքի բնածին արատ

Սիլվյան ջրանցքի՝

- անկանոնություն
- անանցանելիություն (օբստրուկցիա)՝ բնածին
- նեղացում (ստենոզ)

Q03.1 Մաժանդու (Magendie) և Լուշկայի (Luschka) անցքերի ատրեզիա

Դենդի-Ուոլկերի (Dandy-Walker) համախտանիշ

Q03.8 Այլ բնածին հիդրոցեֆալիա

Q03.9 Բնածին հիդրոցեֆալիա՝ չճշտված

Q04 Ուղեղի բնածին (զարգացման) այլ արատներ

Բացառությամբ՝

միաչքության (ցիկլոպիա) (Q87.0)

մակրոցեֆալիայի (Q75.3)

Q04.0 Բրտամարմնի բնածին արատներ

Բրտամարմնի ագենեզիա

Q04.1 Առինէնցեֆալիա

Q04.2 Հոլոպրոզէնցեֆալիա

Q04.3 Ուղեղի այլ ռեդուկցիոն (հետաճով պայմանավորված) դեֆորմացիաներ

- բացակայություն
 - ագենեզիա
 - ապլազիա
 - հիպոպլազիա
- } ուղեղի որևէ մասի

Ագիրիա

Հիդրաէնցեֆալիա

Լիսէնցեֆալիա

Միկրոգիրիա

Պախիգիրիա

Բացառությամբ՝

- բրտամարմնի բնածին արատների (Q04.0)
- Q04.4 Սեպտոօպտիկ դիսպլազիա
- Q04.5 Մեգալէնցեֆալիա
- Q04.6 Բնածին ուղեղային բշտեր (կիստաներ)
 - Պորէնցեֆալիա
 - Շիզէնցեֆալիա

Բացառությամբ՝

- ձեռքբերովի պորէնցեֆալիկ բշտի (G93.0)
- Q04.8 Ուղեղի այլ ճշտված բնածին արատներ
 - Մակրոգիրիա
- Q04.9 Ուղեղի բնածին արատ՝ չճշտված
 - Բնածին՝

- անկանոնություն
 - դեֆորմացիա
 - հիվանդություն կամ ախտահարում
 - բազմակի անկանոնություններ
- } գլխուղեղի՝ ԱՀԾ

Q05 Ողնաշարի ճեղքվածք կամ փեղեկում (*Spina bifida*) (ողնաշարային խողովակի ոչ լրիվ փակում)

Ներառյալ՝

- հիդրոմենինգոցելե (ողնուղեղային)
- մենինգոցելե (ողնուղեղային)
- մենինգոմիելոցելե
- միելոցելե
- միելոմենինգոցելե
- ռախիշիզիս
- ողնաշարի ճեղքվածք (բաց) (պարկանման), spina bifida (aperta) (cystica)
- սիրինգոմիելոցելե

Բացառությամբ՝

- Առնոլդ-Կիարիի (Arnold-Chiari) համախտանիշի (Q07.0)
- ողնաշարի փակ ճեղքվածքի (spina bifida occulta) (Q76.0)
- Q05.0 Ողնաշարի պարանոցային հատվածի ճեղքվածք (spina bifida)՝ հիդրոցեֆալիայով
- Q05.1 Ողնաշարի կրծքային հատվածի ճեղքվածք (spina bifida)՝ հիդրոցեֆալիայով
 - Ողնաշարի ճեղքվածք՝
 - մեջքային կամ թիկնային (դորսալ)
 - կրծքագոտկային (թորակոյունբալ)

} հիդրոցեֆալիայով
- Q05.2 Ողնաշարի գոտկային հատվածի ճեղքվածք (spina bifida)՝ հիդրոցեֆալիայով
 - Ողնաշարի գոտկասրբոսկրային հատվածի ճեղքվածք (spina bifida)՝ հիդրոցեֆալիայով
- Q05.3 Ողնաշարի սրբոսկրային հատվածի ճեղքվածք (spina bifida)՝ հիդրոցեֆալիայով
- Q05.4 Ողնաշարի չճշտված ճեղքվածք՝ հիդրոցեֆալիայով
- Q05.5 Ողնաշարի պարանոցային հատվածի ճեղքվածք (spina bifida)՝ առանց հիդրոցեֆալիայի
- Q05.6 Ողնաշարի ճեղքվածք՝ (spina bifida) կրծքային հատվածի՝ առանց հիդրոցեֆալիայի
 - Ողնաշարի ճեղքվածք՝
 - թիկնային կամ մեջքային (դորսալ)՝ ԱՀԾ
 - կրծքագոտկային (թորակոյունբալ)՝ ԱՀԾ

- Q05.7 Ողնաշարի գոտկային հատվածի ճեղքվածք (spina bifida)՝ առանց հիդրոցեֆալիայի
 Ողնաշարի գոտկասրբոսկրային հատվածի ճեղքվածք (spina bifida)՝ ԱՀՃ
- Q05.8 Ողնաշարի սրբոսկրային հատվածի ճեղքվածք (spina bifida)՝ առանց հիդրոցեֆալիայի
- Q05.9 Ողնաշարի ճեղքվածք (spina bifida)՝ չճշտված

Q06 Ողնաշարի բնածին (զարգացման) այլ արատներ

- Q06.0 Ամիելիա
- Q06.1 Ողնուղեղի հիպոպլազիա և դիսպլազիա
 Ատելոմիելիա
 Միելատելիա
 Ողնուղեղի միելոդիսպլազիա
- Q06.2 Դիաստեմատոմիելիա
- Q06.3 Ձիու պոչի զարգացման (բնածին) այլ արատներ
- Q06.4 Հիդրոմիելիա
 Հիդրոռախիս
- Q06.8 Ողնուղեղի զարգացման այլ ճշտված արատներ
- Q06.9 Ողնուղեղի զարգացման (բնածին) արատ՝ չճշտված
 Բնածին՝
- անկանոնություն
 - դեֆորմացիա
 - հիվանդություն կամ ախտահարում
- } ողնուղեղի կամ
 } թաղանթների՝ ԱՀՃ

Q07 Նյարդային համակարգի բնածին (զարգացման) այլ արատներ
Բացառությամբ՝

- ընտանեկան դիսավտոնոմիայի (Ռայլի-Դեյի, Riley-Day) (G90.1)
 նեյրոֆիբրոմատոզի (ոչ չարորակ) (Q85.0)
- Q07.0 Առնոլդ-Վիարիի (Arnold-Chiari) համախտանիշ
- Q07.8 Նյարդային համակարգի այլ ճշտված բնածին (զարգացման) արատներ
 Նյարդի ազնեցիա
 Բազկային հյուսակի այլ տեղակայում
 Ծնոտի շարժման և թարթելու (ծամելու-թարթելու) համախտանիշ
 Մարկուս-Գանի (Marcus Gunn) համախտանիշ
- Q07.9 Նյարդային համակարգի բնածին (զարգացման) արատներ՝ չճշտված
 Բնածին՝
- անկանոնություն
 - դեֆորմացիա
 - հիվանդություն կամ ախտահարում
- } նյարդային
 } համակարգի՝ ԱՀՃ

ԱԶՔԻ, ԱԿԱՆՋԻ, ԴԵՄՔԻ ԵՎ ՊԱՐԱՆՈՑԻ ԲՆԱԾԻՆ (ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ) ԱՐԱՏՆԵՐ (Q10-Q18)

Բացառությամբ՝

- շրթունքի և քիմքի փեղեկման (Q35-Q37)
 բնածին արատի՝
- ողնուղեղի պարանոցային հատվածի (Q05.0, Q05.5, Q67.5, Q76.0-Q76.4)
 - կոկորդի (Q31.-)

- շրթունքի՝ այլ դասերում չդասակարգված (Q38.0)
- քթի (Q30.-)
- հարվահանագեղձի (Q89.2)
- վահանաձև գեղձի (Q89.2)

Q10 Կոպի, արցունքային ապարատի և ակնակապճի բնածին (զարգացման) արարներ

Բացառությամբ՝

Կրիպտոֆթալմի՝

- ԱՀՃ (Q11.2)
- համախտանիշի (Q87.0)

Q10.0 Բնածին պտոզ

Q10.1 Բնածին էկտրոպիոն

Q10.2 Բնածին էնտրոպիոն

Q10.3 Կոպի զարգացման այլ արատներ

Աբլեֆարիա

Բացակայություն կամ ագենեզիա՝

- թարթիչների
- կոպի

Հավելյալ՝

- կոպ
- ակնային մկան

Բնածին բլեֆարոֆիմոզ

Կոպի կոլոբոմա

Կոպի բնածին արատ՝ ԱՀՃ

Q10.4 Արցունքային ապարատի բացակայություն կամ ագենեզիա

Արցունքային կետի բացակայություն

Q10.5 Արցունքային ծորանի բնածին նեղացում և սեղմվածք

Q10.6 Արցունքային ապարատի զարգացման այլ արատներ

Արցունքային ապարատի բնածին արատ՝ ԱՀՃ

Q10.7 Ակնակապճի բնածին արատ

Q11 Անակնություն (անօֆթալմ), միկրոֆթալմ և մակրոֆթալմ

Q11.0 Ակնագնդի բուշտ (բշտանման ակնագունդ)

Q11.1 Անօֆթալմի այլ տեսակ՝

- ագենեզիա
 - ապլազիա
- } աչքի

Q11.2 Միկրոֆթալմ

Կրիպտոֆթալմ՝ ԱՀՃ

Աչքի դիսպլազիա

Աչքի հիպոպլազիա

Ռուդիմենտար աչք

Բացառությամբ՝

կրիպտոֆթալմի համախտանիշի (Q87.0)

Q11.3 Մակրոֆթալմ

Բացառությամբ՝

մակրոֆթալմի՝ բնածին գլաուկոմայի դեպքում (Q15.0)

Q12 Ոսպնյակի բնածին (զարգացման) արատներ

- Q12.0 Բնածին կատարակտ
- Q12.1 Ոսպնյակի բնածին տեղաշարժ
- Q12.2 Ոսպնյակի կոլոբոմա
- Q12.3 Բնածին աֆակիա
- Q12.4 Սֆերոֆակիա
- Q12.8 Ոսպնյակի բնածին այլ արատներ
- Q12.9 Ոսպնյակի բնածին արատներ՝ չճշտված

Q13 Աչքի առաջային հատվածի բնածին (զարգացման) արատներ

- Q13.0 Ծիածանաթաղանթի կոլոբոմա
Կոլոբոմա՝ ԱՀՃ
- Q13.1 Ծիածանաթաղանթի բացակայություն
Անիրիդիա
- Q13.2 Ծիածանաթաղանթի զարգացման այլ արատներ
Անիզոկորիա բնածին
Բբի ատրեզիա (անանցքություն)
Ծիածանաթաղանթի բնածին արատ՝ ԱՀՃ
Կորեկտոպիա
- Q13.3 Եղջերենու բնածին պղտորում
- Q13.4 Եղջերենու զարգացման այլ արատներ
Եղջերենու բնածին արատ՝ ԱՀՃ
Միկրոկորնեա
Պետերի (Peter) անկանոնություն
- Q13.5 Երկնագույն սպիտապատյան (սկլերա)
- Q13.8 Աչքի առաջային հատվածի բնածին այլ արատներ
Ռիգերի (Rieger) անկանոնություն
- Q13.9 Աչքի առաջային հատվածի բնածին արատ՝ չճշտված

Q14 Աչքի հետին հատվածի բնածին (զարգացման) արատներ

- Q14.0 Ապակենման մարմնի բնածին արատ
Ապակենման մարմնի բնածին պղտորում
- Q14.1 Ցանցաթաղանթի բնածին արատ
Ցանցաթաղանթի բնածին անևրիզմա
- Q14.2 Տեսողական նյարդի սկավառակի բնածին արատ
Տեսողական նյարդի սկավառակի կոլոբոմա
- Q14.3 Աչքի անոթաթաղանթի բնածին արատ
- Q14.8 Աչքի հետին հատվածի բնածին այլ արատ
Ակնահատակի կոլոբոմա
- Q14.9 Աչքի հետին հատվածի բնածին արատ՝ չճշտված

Q15 Աչքի բնածին (զարգացման) այլ արատներ

- Բացառությամբ՝
 - բնածին նիստազմի (H55)
 - ակնային ալբինիզմի (E70.3)
 - պիգմենտային ռետինիտի (H35.5)

- Q15.0 Բնածին գլաուկոմա
 Բուֆթալմ
 Նորածնային գլաուկոմա
 Հիդրոֆթալմ
 Բնածին կերատոգլոբոմա՝ գլաուկոմայով
 Մեգալոկորնեա՝ գլաուկոմայով
 Մակրոֆթալմ՝ բնածին գլաուկոմայի դեպքում
 Մակրոկորնեա՝ գլաուկոմայով
- Q15.8 Աչքի բնածին (զարգացման) այլ ճշտված արատներ
- Q15.9 Աչքի բնածին արատ՝ չճշտված
 Բնածին՝
- անկանոնություն
 - դեֆորմացիա
- } աչքի՝ ԱՀՃ

Q16 Ականջի՝ լսողության խանգարման հանգեցնող բնածին (զարգացման) արատներ

Բացառությամբ՝

- բնածին խլության (H90.-)
- Q16.0 Ականջախեցու բնածին բացակայություն
- Q16.1 Լսողական արտաքին անցուղու բնածին ատրեզիա (անանցքություն) և ստրիկտուրա
 Անցուղու ոսկրային հատվածի անցքի ատրեզիա կամ ստրիկտուրա
- Q16.2 Եվստախյան փողի բացակայություն
- Q16.3 Լսողական ոսկրիկների բնածին արատ
 Լսողական ոսկրիկների սերտաճում
- Q16.4 Միջին ականջի բնածին (զարգացման) այլ արատներ
 Միջին ականջի բնածին արատ՝ ԱՀՃ
- Q16.5 Ներքին ականջի բնածին արատ
 Անկանոնություն՝
- թաղանթային լաբիրինթի
 - կորոտյան օրգանի
- Q16.9 Լսողության խանգարումներ առաջացնող բնածին արատ՝ չճշտված
 Ականջի բնածին բացակայություն՝ ԱՀՃ

Q17 Ականջի բնածին (զարգացման) այլ արատներ

Բացառությամբ՝

- նախաականջիկային ծոցի (Q18.1)
- Q17.0 Լրացուցիչ ականջախեցի
 Հավելյալ այծիկ
 Պոլիոտիա
 Նախաականջիկային ելուն կամ պոլիպ
 Հավելյալ՝
- ականջ
 - բլթակ
- Q17.1 Մակրոտիա
- Q17.2 Միկրոտիա
- Q17.3 Ականջի այլ անկանոնություն
 Սրածայր ականջ
- Q17.4 Ոչ ճիշտ տեղակայված ականջ

Յածր տեղակայված ականջներ

Բացառությամբ՝

պարանոցային ականջախեցու (Q18.2)

Q17.5 Դուրս գցված ականջ

Լոշտակություն

Q17.8 Ականջի բնածին (զարգացման) այլ ճշտված արատներ

Ականջի բլթակի բնածին բացակայություն

Q17.9 Ականջի զարգացման արատ՝ չճշտված

Ականջի բնածին անկանոնություն՝ ԱՀՃ

Q18 Դեմքի և պարանոցի այլ բնածին (զարգացման) արատներ

Բացառությամբ՝

շրթունքների և քիմքի փեղեկման (Q35-Q37) Q67.0-Q67.4 դասերում

դասակարգված վիճակների

գանգի և դիմային ոսկրերի բնածին արատների (Q75.-) միաչքության (ցիկլոպիա) (Q87.0)

ատամնադիմային անկանոնությունների (ներառյալ կծվածքի անկանոնությունը) (K07.-)

դեմքի արտաքին տեսքը փոփոխող արատների համախտանիշերի (Q87.0)

պահպանված վահանալեզվային ծորանի (Q89.2)

Q18.0 Խոռիկային ճեղքի ծոց, խուղակ և բուշտ

Խոռիկային ռուդիմենտ (մնացուկ)

Q18.1 Նախաականջային ծոց և բուշտ

Խուղակ՝

- ականջախեցու՝ բնածին
- պարանոցականջային

Նախաայծիկային ծոց և բուշտ

Q18.2 Խոռիկային ճեղքի այլ արատներ

Խոռիկային ճեղքի արատ՝ ԱՀՃ

Պարանոցային ականջախեցի

Օտոցեֆալիա

Q18.3 Թևանման պարանոց

Pterygium colli

Q18.4 Մակրոստոմիա

Q18.5 Միկրոստոմիա

Q18.6 Մակրոխեյլիա

Շրթունքի բնածին գերած (հիպերտրոֆիա)

Q18.7 Միկրոխեյլիա

Q18.8 Դեմքի և պարանոցի բնածին (զարգացման) այլ ճշտված արատներ

Միջային՝

- բուշտ (կիստա)
 - խուղակ
 - ծոց
- } դեմքի և պարանոցի

Q18.9 Դեմքի և պարանոցի բնածին (զարգացման) արատ՝ չճշտված

Դեմքի և պարանոցի բնածին անկանոնություն՝ ԱՀՃ

**ԱՐՅԱՆ ՇՐՋԱՆԱՌՈՒԹՅԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԻ ԲՆԱԾԻՆ (ՁԱՐԳԱՑՄԱՆ) ԱՐԱՏՆԵՐ
(Q20-Q28)**

**Q20 Սրտի խոռոչների և դրանց կապերի (միացումների) բնածին արարներ
Բացառությամբ՝**

- դեքստրակարդիայի (աջասրտություն)՝ շրջադարձ տեղակայմամբ (situs inversus) (Q89.3)
- նախասրտերի հայելանման դասավորության՝ շրջադարձ տեղակայմամբ (situs inversus) (Q89.3)
- նախասրտի հայելանման արտացոլմամբ դասավորության՝ զուգակցված տեղակայված շրջադասության հետ (Q89.3)
- Q20.0 Զարկերակային ընդհանուր ցողուն
Բաց (չփակված, չխցանված) զարկերակային ցողուն
- Q20.1 Աջ փորոքի ելքային բացվածքի երկատում
Տաուսինգ-Բինգի (Taussing-Bing) համախտանիշ
- Q20.2 Ձախ փորոքի ելքային բացվածքի երկատում
- Q20.3 Փորոքազարկերակային անհամապատասխան (դիսկորդանտային) հաղորդակցում
Աորտայի դեքստրատրանսպոզիցիա
Խոշոր անոթների տրանսպոզիցիա (լրիվ, ամբողջական)
- Q20.4 Փորոքի մուտքի բացվածքի երկատում
Ընդհանուր փորոք
Եռախոռոչ երկնախասրտային սիրտ
Միակ փորոք
- Q20.5 Նախասիրտ-փորոքային անհամապատասխան (դիսկորդանտային) հաղորդակցում
Շտկված տրանսպոզիցիա
Ձախ տրանսպոզիցիա
Փորոքային շրջադասություն (ինվերսիա)
- Q20.6 Նախասրտային ականջիկների իզոմերիա
Նախասրտային ականջիկների իզոմերիա՝ ասպլենիայով կամ պոլիսպլենիայով
- Q20.8 Սրտի խոռոչների և դրանց կապերի (միացումների) բնածին այլ արատներ
- Q20.9 Սրտի խոռոչների և դրանց կապերի (միացումների) բնածին արատ՝ չճշտված

**Q21 Սրտի միջնապատի (խորոքի) բնածին (զարգացման) արարներ
Բացառությամբ՝**

- սրտի միջնապատի ձեռքբերովի դեֆեկտի (I51.0)
- Q21.0 Փորոքային միջնապատի դեֆեկտ
- Q21.1 Նախասրտային միջնապատի դեֆեկտ
Պսակաձև ծոցի դեֆեկտ
Զսերտաճած (բաց) կամ պահպանված՝
 - օվալ (ձվաձև) անցք
 - երկրորդային անցքի դեֆեկտ (II տիպ)Երակային ծոցի դեֆեկտ
- Q21.2 Նախասիրտ-փորոքային միջնապատի դեֆեկտ
Ընդհանուր նախասիրտ-փորոքային (ատրիովենտրիկուլյար) խողովակ
Էնդոկարդի դեֆեկտ՝ սրտի հիմքի շրջանում
Նախասրտային միջնապատի առաջնային անցքի դեֆեկտ՝ (I տիպ)
- Q21.3 Ֆալոյի (Fallot) տետրադա

Միջփորոքային միջնապատի դեֆեկտ՝ թոքային զարկերակի նեղացումով (ստենոզով) կամ ատրեզիայով (անանցքությամբ), աորտայի դեքստրապոզիցիայով և աջ փորոքի գերաճով

Q21.4 Աորտայի և թոքային զարկերակի միջև գտնվող (աորտոպուլմոնալ) միջնապատի դեֆեկտ

Աորտայի միջնապատի դեֆեկտ

Աորտա-թոքային զարկերակային պատուհան

Q21.8 Սրտի միջնապատի բնածին այլ արատներ

Էյզենմենգերի (Eisenmenger) դեֆեկտ

Ֆալոյի (Fallot) պենտադա

Բացառությամբ՝

Էյզենմենգերի՝

- համալիրի (I27.8)
- համախտանիշի (I27.8)

Q21.9 Սրտի միջնապատի բնածին արատ՝ չճշտված

Միջնապատի (սրտի) դեֆեկտ՝ ԱՀՃ

Q22 Թոքային և եռփեղկ փականների բնածին (զարգացման) արարներ

Q22.0 Թոքային զարկերակի փականի ատրեզիա (անանցքություն)

Q22.1 Թոքային զարկերակի փականի բնածին նեղացում (ստենոզ)

Q22.2 Թոքային զարկերակի փականի բնածին անբավարարություն

Թոքային զարկերակի փականի բնածին հետհոսք (ռեգուրգիտացիա)

Q22.3 Թոքային զարկերակի փականի այլ բնածին արատներ

Թոքային զարկերակի փականի բնածին արատ՝ ԱՀՃ

Q22.4 Եռփեղկ փականի բնածին նեղացում

Եռփեղկ փականի ատրեզիա

Q22.5 Էբշտեյնի (Ebstein) անկանոնություն

Q22.6 Սրտի աջակողմյան հիպոպլազիայի (թերաճության) համախտանիշ

Q22.8 Եռփեղկ փականի բնածին այլ արատներ

Q22.9 Եռփեղկ փականի բնածին արատ՝ չճշտված

Q23 Աորտայի և երկփեղկ փականների բնածին (զարգացման) արարներ

Q23.0 Աորտայի փականի բնածին նեղացում

Աորտային փականի բնածին՝

- ատրեզիա (անանցքություն)
- նեղացում (ստենոզ)

Բացառությամբ՝

ենթաաորտային բնածին նեղացման (Q24.4)

ենթաաորտային բնածին նեղացման՝ սրտի ձախակողմյան հիպոպլազիայի համախտանիշի դեպքում (Q23.4)

Q23.1 Աորտայի փականի բնածին անբավարարություն

Երկփեղկ աորտայի փական

Բնածին աորտայի անբավարարություն

Q23.2 Երկփեղկ փականի բնածին նեղացում (միտրալ)

Երկփեղկ փականի բնածին ատրեզիա

Q23.3 Երկփեղկ փականի բնածին անբավարարություն

Q23.4 Սրտի ձախակողմյան հիպոպլազիայի համախտանիշ

- Աորտայի բացվածքի կամ փականի ատրեզիա կամ արտահայտված հիպոպլազիա՝ զուգակցված աորտայի վերել հատվածի հիպոպլազիայով և ձախ փորոքի զարգացման դեֆեկտով (երկփեղկ փականի նեղացում կամ ատրեզիա)
- Q23.8 Աորտայի և երկփեղկ փականների բնածին այլ արատներ
- Q23.9 Աորտայի և երկփեղկ փականների բնածին արատ՝ չճշտված

Q24 Սրտի այլ բնածին (զարգացման) արատներ
Բացառությամբ՝

- Էնդոկարդի ֆիբրոելաստոզի (I42.4)
- Q24.0 Դեքստրակարդիա (աջասրտություն)
- Բացառությամբ՝**
- դեքստրակարդիայի՝ տեղակայված շրջադասությամբ (situs inversus) (Q89.3)
 նախասրտային ականջիկների իզոմերիայի (ասպլենիայով կամ պոլիսպլենիայով) (Q20.6)
 նախասրտի հայելանման արտացոլմամբ դասավորության՝ զուգակցված տեղակայված շրջադասության հետ (Q89.3)
- Q24.1 Ձախասրտություն (Laevocardia)
 Սրտի տեղակայում կրծքավանդակի ձախ կետում՝ դեպի ձախ դարձված գազաթով, սակայն որովայնի խոռոչի օրգանների շրջադասությամբ և սրտի արատներով (դեֆեկտներ) կամ խոշոր անոթների շտկված տրանսպոզիցիայով
- Q24.2 Եռանախասրտային սիրտ (cor triatriatum)
- Q24.3 Թոքային զարկերակի փականի ձագարածն նեղացում
- Q24.4 Բնածին ենթաաորտային նեղացում
- Q24.5 Պսակածն անոթների բնածին արատ
 Բնածին պսակածն (զարկերակային) անևրիզմա
- Q24.6 Սրտի հաղորդականության բնածին խանգարում կամ շրջափակում (բլոկադա)
- Q24.8 Սրտի այլ բնածին ճշտված արատներ
 Բնածին՝
- ձախ փորոքի դիվերտիկուլ
- արատ՝
- սրտամկանի
 - պերիկարդի
- Սրտի ոչ ճիշտ դիրք
- Ուիլի (Uhl) հիվանդություն
- Q24.9 Սրտի բնածին արատ՝ չճշտված
 Բնածին՝
- անկանոնություն
 - հիվանդություն
- } սրտի՝ ԱՀԾ

Q25 Խոշոր զարկերակների բնածին (զարգացման) արատներ

- Q25.0 Բաց զարկերակային ծորան
 Բաց բոտալյան ծորան (ductus Botallo)
 Պահպանված զարկերակային ծորան (ductus arteriosus)
- Q25.1 Աորտայի կոարկտացիա
 Աորտայի կոարկտացիա (նախածորանային, պրեդուկտալ) (հետծորանային, պոստդուկտալ)
- Q25.2 Աորտայի ատրեզիա (անանցքություն)
- Q25.3 Աորտայի նեղացում (ստենոզ)

Վերփականային աորտային նեղացում

Բացառությամբ՝

բնածին աորտային նեղացման (Q23.0)

Q25.4 Աորտայի բնածին այլ արատներ՝

- բացակայություն
 - ապլազիա
 - բնածին՝
 - անևրիզմա
 - լայնացում
- } աորտայի

Վալսալվայի (Valsalva) ծոցի անևրիզմա (պատռված)

Աորտայի կրկնակի աղեղ (աորտայի անոթային օղ)

Աորտայի հիպոպլազիա

Պահպանված՝

- աորտայի աղեղի գալարներ
- աորտայի աջ աղեղ

Բացառությամբ՝

աորտայի հիպոպլազիայի՝ սրտի ձախակողմյան հիպոպլազիայի համախտանիշի դեպքում

Q25.5 Թոքային զարկերակի ատրեզիա

Q25.6 Թոքային զարկերակի նեղացում

Q25.7 Թոքային զարկերակի բնածին այլ արատներ

Աբերանտ (ոչ նորմալ) թոքային զարկերակ

- ազենեզիա
 - անևրիզմա, բնածին
 - անկանոնություն
 - հիպոպլազիա
- } թոքային զարկերակի

Թոքային զարկերակաերակային անևրիզմա

Q25.8 Խոշոր զարկերակների բնածին այլ արատներ

Q25.9 Խոշոր զարկերակի բնածին արատ՝ չճշտված

Q26 Խոշոր երակների բնածին (զարգացման) արատներ

Q26.0 Սիներակի բնածին նեղացում (ստենոզ)

Սիներակի բնածին նեղացում (ստորին) (վերին)

Q26.1 Պահպանված ձախ վերին սիներակ

Q26.2 Թոքային երակների միացման լրիվ (տոտալ) անկանոնություն

Q26.3 Թոքային երակների միացման մասնակի (պարցիալ) անկանոնություն

Q26.4 Թոքային երակների միացման անկանոնություն՝ չճշտված

Q26.5 Դռներակի միացման անկանոնություն

Q26.6 Դռներակային երակի և լյարդային զարկերակի (երակազարկերակային) խուղակ

Q26.8 Խոշոր երակների բնածին այլ արատներ

Սիներակի բացակայություն (ստորին) (վերին)

Կենտ ստորին սիներակ (ողջ ընթացքով)

Պահպանված ձախ հետին հիմնական երակ

Կոր թուրքական թրի (թոքային երակաբլթային) համախտանիշ

Q26.9 Խոշոր երակի բնածին արատներ՝ չճշտված

Սիներակի անկանոնություն (ստորին) (վերին)՝ ԱՀՃ

Q27 Ծայրամասային անոթային համակարգի բնածին (զարգացման) այլ արատներ

Բացառությամբ՝

անկանոնությունների՝

- ուղեղային և նախաուղեղային անոթների (Q28.0-Q28.3)
- պսակաձև անոթների (Q24.5)
- թոքային զարկերակի (Q25.5-Q25.7)

ցանցենու բնածին անևրիզմիայի (Q14.1)

հեմանգիոմայի և լիմֆանգիոմայի (D18.-)

Q27.0 Պորտային զարկերակի բնածին բացակայություն և թերզարգացում (հիպոպլազիա)

Միակ (եզակի) պորտային զարկերակ

Q27.1 Երիկամային զարկերակի բնածին նեղացում

Q27.2 Երիկամային զարկերակի բնածին այլ արատներ

Երիկամային զարկերակի բնածին արատ՝ ԱՀՃ

Երիկամային բազմակի զարկերակներ

Q27.3 Ծայրամասային զարկերակաերակային անկանոնություն (արատ)

Չարկերակաերակային անևրիզմա

Բացառությամբ՝

ձեռքբերովի զարկերակաերակային անևրիզմիայի (I77.0)

Q27.4 Բնածին ֆլեբէկտազիա

Q27.8 Ծայրամասային անոթային համակարգի այլ ճշտված անկանոնություններ

Ենթաանրակային աբերանտային (ոչ նորմալ, նորմալից շեղված) զարկերակ՝

- բացակայություն
 - ատրեզիա (անանցքություն)
- } զարկերակի կամ երակի՝ այլ դասերում չդասակարգված

Բնածին՝

- անևրիզմա (ծայրամասային)
- զարկերակի նեղացում
- վարիկոզ

Q27.9 Ծայրամասային անոթային համակարգի այլ բնածին արատներ՝ չճշտված

Չարկերակի կամ երակի անկանոնություն՝ ԱՀՃ

Q28 Արյան շրջանառության համակարգի այլ բնածին անկանոնություններ (զարգացման արատներ)

Բացառությամբ՝

բնածին անևրիզմիայի (զարկերակային)՝

- ԱՀՃ (Q27.8)
- պսակաձև (Q24.5)
- ծայրամասային (Q27.8)
- թոքային (Q25.7)
- ցանցենու (Q14.1)

պատռվածքի՝ հետևյալ դեպքերում

- ուղեղային զարկերակաերակային արատ կամ անկանոնություն (I60.8)
- նախաուղեղային անոթների արատ (I72.-)

Q28.0 Նախաուղեղային անոթների զարկերակաերակային անկանոնություն

Բնածին զարկերակաերակային նախաուղեղային անևրիզմ (չպատռված)

Q28.1 Նախաուղեղային անոթների այլ արատներ

Բնածին՝

- նախաուղեղային անոթների արատ՝ ԱՀՃ
- նախաուղեղային անևրիզմա (չպատռված)

Q28.2 Ուղեղային անոթների զարկերակաերակային արատ

Գլխուղեղի զարկերակաերակային արատ՝ ԱՀՃ

Բնածին զարկերակաերակային ուղեղային անևրիզմա (չպատռված)
Q28.3 Ուղեղային անոթների այլ արատներ
Բնածին՝

- ուղեղային անևրիզմա (չպատռված)
- ուղեղային անոթների արատ (անկանոնություն)՝ ԱՀՃ

Q28.8 Արյան շրջանառության համակարգի այլ բնածին ճշտված անկանոնություններ
Ճշտված տեղակայման բնածին անևրիզմա՝ այլ դասերում չդասակարգված

Q28.9 Արյան շրջանառության համակարգի բնածին արատ (անկանոնություն)՝ չճշտված

ՇՆՉԱՌԱԿԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԻ ՕՐԳԱՆՆԵՐԻ ԲՆԱԾԻՆ (ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ) ԱՐԱՏՆԵՐ (Q30-Q34)

Q30 Քթի բնածին արատներ

Բացառությամբ՝

քթի միջնապատի բնածին ծռվածության (Q67.4)

Q30.0 Խոհանների ատրեզիա (անանցքություն)

- ատրեզիա } քթուղիների (առաջային հատվածի)
- բնածին նեղացում } (հետին հատվածի)

Q30.1 Չգարգացած (ագենեզիա) և թերգարգացած քիթ
Քթի բնածին բացակայություն

Q30.2 Ճաքճքած, ներհրված և փեղեկված քիթ

Q30.3 Քթի միջնապատի բնածին պերֆորացիա (անցք)

Q30.8 Քթի բնածին այլ արատներ

Հավելյալ քիթ

Քթի ծոցի պատի բնածին անկանոնություն

Q30.9 Քթի բնածին արատ՝ չճշտված

Q31 Կոկորդի բնածին (զարգացման) արատներ

Բացառությամբ՝

բնածին (կոկորդային) ստրիդորի՝ ԱՀՃ (P28.8)

Q31.0 Կոկորդի թաղանթ

Կոկորդի թաղանթ՝

- ԱՀՃ
- ձայնային ճեղքի մակարդակի
- ձայնային ճեղքից ներքև

Q31.1 Կոկորդի բնածին նեղացում ձայնային ճեղքից ներքև

Q31.2 Կոկորդի հիպոպլազիա

Q31.3 Լարինգոցելե

Q31.5 Բնածին լարինգոմալյացիա

Q31.8 Կոկորդի այլ բնածին արատներ

- բացակայություն
 - ագենեզիա
 - ատրեզիա
- } մատանեաձև աճառի, մակկոկորդի բուն ձայնային ճեղքի, կոկորդի կամ վահանաձև աճառի

Վահանաձև աճառի փեղեկում

Կոկորդի բնածին նեղացում՝ այլ դասերում չդասակարգված

Մակկոկորդի ճեղք

Մատանեաձև աճառի հետին մասի փեղեկում

Q31.9 Կոկորդի բնածին արատ՝ չճշտված

**Q32 Շնչափողի և բրոնխի բնածին (զարգացման) արատներ
Բացառությամբ՝**

բնածին բրոնխոէկտազի (Q33.4)

Q32.0 Բնածին փափկեցում (տրախեոնալյացիա)

Q32.1 Շնչափողի բնածին այլ արատներ
Շնչափողային աճառի անկանոնություն
Շնչափողի ատրեզիա (անանցքություն)
Բնածին՝

- լայնացում
 - արատ
 - նեղացում (ստենոզ)
- } շնչափողի

Բնածին տրախեոցելե

Q32.2 Բնածին բրոնխոնալյացիա

Q32.3 Բրոնխի բնածին նեղացում

Q32.4 Բրոնխի բնածին այլ արատներ

- բացակայություն
 - ազենեզիա
 - ատրեզիա
 - բնածին արատ՝ ԱՀՃ
 - դիվերտիկուլ
- } բրոնխի

Q33 Թոքերի բնածին (զարգացման) արատներ

Q33.0 Թոքերի բնածին բուշտ (բշտային թոք)

Բնածին՝

- խորշիկավոր (մեղվահացին նմանվող) թոք
թոքի հիվանդություն՝
- բշտային (կիստոզ)
- բազմաբշտային (պոլիկիստոզ)

Բացառությամբ՝

թոքերի բշտային հիվանդության՝ ձեռք բերովի կամ չճշտված (J98.4)

Q33.1 Թոքի հավելյալ բիլթ

Q33.2 Թոքի սեկվեստրացիա

Q33.3 Թոքի ազենեզիա

Թոքի (բլթի) բացակայություն

Q33.4 Բնածին բրոնխոէկտազ

Q33.5 Էկտոպիկ հյուսվածք թոքում

Q33.6 Թոքի հիպոպլազիա և դիսպլազիա

Բացառությամբ՝

անհասունությամբ (կարճ գեստացիայով) պայմանավորված թոքային
հիպոպլազիայի (P28.0)

Q33.8 Թոքի բնածին այլ արատներ

Q33.9 Թոքի բնածին արատ՝ չճշտված

Q34 Շնչառական համակարգի օրգանների բնածին (զարգացման) այլ արատներ

Q34.0 Պլևրայի (թոքամզի) անկանոնություն

Q34.1 Միջնորմի բնածին բուշտ

Q34.8 Շնչառական օրգանների բնածին ճշտված այլ արատներ

Քիթըմպանի ատրեզիա (անանցքություն)
Q34.9 Շնչառական օրգանների բնածին արատ՝ չճշտված
Բնածին՝

- բացակայություն
 - անկանոնություն՝ ԱՀՃ
- } շնչառական օրգանների

**ՇՐԹՈՒՆՔԻ ՓԵՂԵԿՈՒՄ (ՆԱՊԱՍՏԱԿԻ ՇՐԹՈՒՆՔ) ԵՎ ՔԻՄՔԻ
ՓԵՂԵԿՈՒՄ (ԳԱՅԼԻ ԵՐԱԽ)
(Q35-Q37)**

Քթի զուգակցված արատները նույնականացնելու համար կիրառվում է լրացուցիչ
ծածկագիր՝ (Q30.2):

Բացառությամբ՝

Ռոբինի (Robin) համախտանիշի (Q87.0)

Q35 Քիմքի փեղեկում (գայլի երախ)

Ներառյալ՝

- քիմքի ճեղքը
- քիմքի փեղեկումը (palatoschisis)

Բացառությամբ՝

շրթունքի և փափուկ քիմքի համակցված փեղեկման (Q37.-)

Q35.1 Կարծր քիմքի փեղեկում

Q35.3 Փափուկ քիմքի փեղեկում

Q35.5 Կարծր և փափուկ քիմքերի համակցված փեղեկում

Q35.7 Լեզվակի փեղեկում

Q35.9 Քիմքի փեղեկում՝ չճշտված

Q36 Շրթունքի փեղեկում (նապաստակի շրթունք)

Ներառյալ՝

- շրթունքի փեղեկումը (cheiloschisis)
- շրթունքի բնածին ճեղքը
- նապաստակի շրթունքը (labium leporinum)

Բացառությամբ՝

շրթունքի և փափուկ քիմքի համակցված փեղեկման (Q37.-)

Q36.0 Շրթունքի երկկողմանի փեղեկում

Q36.1 Շրթունքի միջին (կենտրոնական) փեղեկում

Q36.9 Շրթունքի միակողմանի փեղեկում

Շրթունքի փեղեկում՝ ԱՀՃ

Q37 Շրթունքի և քիմքի համակցված փեղեկում

Q37.0 Կարծր քիմքի փեղեկում՝ համակցված շրթունքի երկկողմանի փեղեկման հետ

Q37.1 Կարծր քիմքի փեղեկում՝ համակցված շրթունքի միակողմանի փեղեկման հետ
Կարծր քիմքի և շրթունքի՝ համակցված փեղեկում՝ ԱՀՃ

Q37.2 Փափուկ քիմքի փեղեկում՝ համակցված շրթունքի երկկողմանի փեղեկման հետ

Q37.3 Փափուկ քիմքի փեղեկում՝ համակցված շրթունքի միակողմանի փեղեկման հետ
Փափուկ քիմքի և շրթունքի՝ համակցված փեղեկում՝ ԱՀՃ

Q37.4 Կարծր ու փափուկ քիմքերի՝ փեղեկում՝ համակցված շրթունքի երկկողմանի
փեղեկման հետ

Q37.5 Կարծր ու փափուկ քիմքերի՝ փեղեկում՝ համակցված շրթունքի միակողմանի փեղեկման հետ

Կարծր ու փափուկ քիմքերի և շրթունքի համակցված փեղեկում՝ ԱՀՃ

Q37.8 Քիմքի չճշտված փեղեկում՝ համակցված շրթունքի երկկողմանի փեղեկման հետ

Q37.9 Քիմքի փեղեկում՝ համակցված շրթունքի միակողմանի փեղեկման հետ՝ չճշտված Քիմքի և շրթունքի համակցված փեղեկում՝ ԱՀՃ

**ՄԱՐՍՈՂԱԿԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԻ ՕՐԳԱՆՆԵՐԻ ԲՆԱԾԻՆ
(ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ) ԱՅԼ ԱՐԱՏՆԵՐ
(Q38-Q45)**

**Q38 Լեզվի, բերանի և ըմպանի բնածին (զարգացման) այլ արատներ
Բացառությամբ՝**

մակրոստոմիայի (Q18.4)

միկրոստոմիայի (Q18.5)

Q38.0 Շրթունքի բնածին արատներ՝ այլ դասերում չդասակարգված
Բնածին՝

- շրթունքի խուղակ
- շրթունքի զարգացման արատ՝ ԱՀՃ

Վան դեր Վուդի (Van der Woude) համախտանիշ

Բացառությամբ՝

շրթունքի փեղեկման (Q36.-)

շրթունքի փեղեկման՝

- համակցված քիմքի փեղեկման հետ (Q37.-)

մակրոխեյլիայի (մեծ շրթունք) (Q18.6)

միկրոխեյլիայի (փոքր շրթունք) (Q18.7)

Q38.1 Անկիլոզլոսիա

լեզվի սանձիկի կարճացում

Q38.2 Մակրոզլոսիա

Q38.3 Լեզվի բնածին այլ արատներ

Ազլոսիա

Լեզվի երկատում

Բնածին՝

- սերտաճում (կպում)
- ճեղք
- արատ՝ ԱՀՃ

} Լեզվի

Հիպոզլոսիա

Լեզվի հիպոպլազիա

Միկրոզլոսիա

Q38.4 Թքագեղձերի և ծորանների բնածին անկանոնություններ
Բացակայություն՝

- հավելյալ
- ատրեզիա (անանցքություն)

} թքագեղձի կամ ծորանի

Թքագեղձի բնածին խուղակ

Q38.5 Քիմքի բնածին արատներ՝ այլ դասերում չդասակարգված

Լեզվակի բացակայություն

Քիմքի բնածին արատ՝ ԱՀՃ

Բարձրակամար քիմք

Բացառությամբ՝

քիմքի փեղեկման (Q35.-)

քիմքի փեղեկման՝

- համակցված շրթունքի փեղեկման հետ (Q37.-)

Q38.6 Բերանի բնածին այլ արատներ

Բերանի բնածին արատ՝ ԱՀՃ

Q38.7 Ընկանային գրպանիկ

Ընկանային գրպանիկ (դիվերտիկուլ)

Բացառությամբ՝

ընկանային գրպանիկի համախտանիշի (D82.1)

Q38.8 Ընկանի բնածին այլ արատներ

ընկանի բնածին արատ՝ ԱՀՃ

Q39 Կերակրափողի բնածին (զարգացման) արատներ

Q39.0 Կերակրափողի ատրեզիա (անանցքություն)՝ առանց խուղակի

Կերակրափողի ատրեզիա՝ ԱՀՃ

Q39.1 Կերակրափողի ատրեզիա՝ շնչափող-կերակրափողային խուղակով

Կերակրափողի ատրեզիա՝ բրոնխ-կերակրափողային խուղակով

Q39.2 Բնածին շնչափող-կերակրափողային խուղակ՝ առանց ատրեզիայի

Բնածին շնչափող-կերակրափողային խուղակ՝ ԱՀՃ

Q39.3 Կերակրափողի բնածին նեղացում (ստենոզ) և ստրիկտուրա (սեղմվածք)

Q39.4 Կերակրափողային թաղանթ

Q39.5 Կերակրափողի բնածին լայնացում

Q39.6 Կերակրափողի դիվերտիկուլ

Կերակրափողային գրպան

Q39.8 Կերակրափողի բնածին այլ արատներ

- Բացակայություն
 - Բնածին տեղաշարժ
 - Երկատում (երկատում)
- } կերակրափողի

Q39.9 Կերակրափողի բնածին արատ՝ չճշտված

Q40 Ստամոքսական ուղու վերին մասի բնածին (զարգացման) այլ արատներ

Q40.0 Ստամոքսաեղքի բնածին գերաճական նեղացում (հիպերտրոֆիկ պիլորոստենոզ)

Բնածին կամ վաղ մանկական՝

- կծկում
 - գերաճ (հիպերտրոֆիա)
 - սպազմ
 - ստենոզ
 - ստրիկտուրա
- } ստամոքսաեղքի

Q40.1 Ստոծանու կերակրափողային բացվածքի բնածին ճողվածք

Ստամոքսամուտքի (կարդիալ հատված) տեղաշարժ՝ ստոծանու կերակրափողի բացվածքի միջոցով

Բացառությամբ՝

ստոծանու բնածին ճողվածքի (Q79.0)

Q40.2 Ստամոքսի այլ ճշտված բնածին արատներ

Բնածին՝

- ստամոքսի տեղաշարժ
- ստամոքսի դիվերտիկուլ

- ավազե ժամացույցի տեսքով ստամոքս

Ստամոքսի երկատում

Մեգալոգաստրիա

Միկրոգաստրիա

Q40.3 Ստամոքսի բնածին արատ՝ չճշտված

Q40.8 Մարսողական ուղու վերին հատվածի բնածին այլ ճշտված արատներ

Q40.9 Մարսողական ուղու վերին հատվածի բնածին արատ՝ չճշտված
Բնածին՝

• անկանոնություն (անոմալիա)	}	մարսողական ուղու
• դեֆորմացիա		վերին հատվածի՝ ԱՀՃ

Q41 Բարակ աղու բնածին բացակայություն, ատրեզիա (անանցքություն) և նեղացում (սրենոզ)

Ներառյալ՝

բարակ աղու կամ աղիների բնածին խցանումը, անանցանելիությունը (օկլյուզիա) և սեղմվածքը՝ ԱՀՃ

Բացառությամբ՝

մեկոնիումային աղիքային անանցանելիության (հլետու) (E84.1)

Q41.0 12-մատնյա աղիքի բնածին բացակայություն, ատրեզիա և նեղացում

Q41.1 Աղիճ աղու (jejunum) բնածին բացակայություն, ատրեզիա և նեղացում
Խնձորի կեղևի համախտանիշ
Աղիճ աղու (jejunum) սերտաճում

Q41.2 Ջստաղիքի (ileum) բնածին բացակայություն, ատրեզիա և նեղացում

Q41.8 Բարակ աղու այլ ճշտված հատվածների բնածին բացակայություն, ատրեզիա և նեղացում

Q41.9 Բարակ աղու չճշտված հատվածի բնածին բացակայություն, ատրեզիա և նեղացում
Աղիների բնածին բացակայություն, ատրեզիա և նեղացում՝ ԱՀՃ

Q42 Հաստ աղու բնածին բացակայություն, ատրեզիա (անանցքություն) և նեղացում (սրենոզ)

Ներառյալ՝

հաստ աղու բնածին խցանումը, անանցելիությունը (օկլյուզիա) և ստրիկտուրա (սեղմվածքը)

Q42.0 Ուղիղ աղու բնածին բացակայություն, ատրեզիա և նեղացում՝ խուլակով

Q42.1 Ուղիղ աղու բնածին բացակայություն, ատրեզիա և նեղացում՝ առանց խուլակի
Ուղիղ աղու սերտաճում

Q42.2 Հետանցքի բնածին բացակայություն, ատրեզիա և նեղացում՝ խուլակով

Q42.3 Հետանցքի բնածին բացակայություն, ատրեզիա և նեղացում՝ առանց խուլակի
Հետանցքի սերտաճում

Q42.8 Հաստ աղու այլ հատվածների բնածին բացակայություն, ատրեզիա և նեղացում

Q42.9 Հաստ աղու հատվածի բնածին բացակայություն, ատրեզիա և նեղացում՝
չճշտված

Q43 Աղիների այլ բնածին (զարգացման) արարներ

Q43.0 Մեկելի (Meckel) դիվերտիկուլ

Պահպանված՝

- պորտ-միջընդերքային ծորան

- դեղնուցային ծորան
- Q43.1 Հիրշպրունգի (Hirschsprung) հիվանդություն
Ազանգլիոնոզ
Բնածին (ազանգլիոնիկ) մեգակլոլոն
- Q43.2 Խթաղիքի այլ բնածին ֆունկցիոնալ խանգարումներ
Խթաղիքի (colon) բնածին լայնացում
- Q43.3 Աղիների ամրացման (ֆիքսացիա) բնածին անկանոնություններ (արատներ)
Բնածին կպումներ (ծգաններ)
 - ճարպոնի, ախտաբանական
 - որովայնամզի
 Ջեկսոնի (Jackson) թաղանթ
 Խթաղիքի ոչ ճիշտ շրջադարձ
 Շրջադարձ՝
 - անբավարար
 - ոչ լրիվ
 - անավարտ
 } կույր աղիքի և խթաղիքի
- Ընդհանուր միջընդերք
- Q43.4 Աղու կրկնապատկում
- Q43.5 Արտատեղային (էկտոպիկ) հետանցք
- Q43.6 Ուղիղ աղիքի և հետանցքի բնածին խուղակ
Բացառությամբ՝
բնածին խուղակի
 - ուղիղաղիք-հեշտոցային (Q52.2)
 - միզուկ-ուղիղաղիքային (Q64.7)
 պոչուկային ուղու (պիլոնիդայ) խուղակի կամ ծոցի (L05.-)
 ուղիղ աղիքի և հետանցքի բացակայությամբ, ատրեզիայով (անանցքություն) և նեղացումով (ստենոզ) (Q42.0, Q42.2)
- Q43.7 Պահպանված կլոակա (կոյանցք)
Կլոակա՝ ԱՀՃ
- Q43.8 Աղիների այլ ճշտված բնածին արատներ
Բնածին՝
 - կույր հանգույցի համախտանիշ
 - խթաղիքի դիվերտիկուլիտ
 - աղիների դիվերտիկուլ
 Դոլիխոկոլոն
 Մեգալոապենդիքս
 Մեգալոդուոդենում
 Միկրոկոլոն
 Տրանսպոզիցիա՝
 - որդանման ելունի
 - հաստ աղու
 - աղիների
- Q43.9 Աղիքերի բնածին արատ՝ չճշտված

Q44 Լեղապարկի, լեղուղիների և լյարդի բնածին (զարգացման) արատներ

- Q44.0 Լեղապարկի բնածին ազենեզիա (բացակայություն), ապլազիա (ապաճ) և հիպոպլազիա (թերաճ)
Լեղապարկի բնածին բացակայություն

- Q44.1 Լեղապարկի բնածին այլ արատներ
 Լեղապարկի զարգացման բնածին արատ՝ ԱՀՃ
 Ներյարդային լեղապարկ
- Q44.2 Լեղածորանների ատրեզիա (անանցքություն)
- Q44.3 Լեղածորանների բնածին նեղացում (ստենոզ) և ստրիկտուրա (սեղմվածք)
- Q44.4 Լեղածորանի բուշտ (կիստա)
- Q44.5 Լեղուղիների բնածին այլ արատներ
 Հավելյալ լյարդային ծորան
 Լեղածորանի բնածին արատ՝ ԱՀՃ
 Կրկնակի
 - լեղածորան
 - բշտային ծորան
- Q44.6 Լյարդի կիստոզ հիվանդություն
 Լյարդի ֆիբրոկիստոզ հիվանդություն
- Q44.7 Լյարդի բնածին այլ արատներ
 Հավելյալ լյարդ
 Ալաջիլի (Alagille) համախտանիշ
 Բնածին
 - լյարդի բացակայություն
 - հեպատոմեգալիա
 - լյարդի արատ՝ ԱՀՃ

**Q45 Մարսողական համակարգի օրգանների բնածին (զարգացման) այլ արատներ
 Բացառությամբ՝**

- բնածին
 - ստոծանու ճողվածքի (Q79.0)
 - ստոծանու կերակրափողային բացվածքի ճողվածքի (Q40.1)
- Q45.0 Ենթաստամոքսային գեղձի բնածին ագենեզիա (բացակայություն), ապլազիա (ապաճ) և հիպոպլազիա (թերաճ)
 Ենթաստամոքսային գեղձի բնածին բացակայություն
- Q45.1 Օղակաձև ենթաստամոքսային գեղձ
- Q45.2 Ենթաստամոքսային գեղձի բնածին բուշտ (կիստա)
- Q45.3 Ենթաստամոքսային գեղձի և դրա ծորանի բնածին այլ արատներ
 Հավելյալ ենթաստամոքսային գեղձ
 Ենթաստամոքսային գեղձի կամ դրա ծորանի բնածին արատ՝ ԱՀՃ

Բացառությամբ՝

- Շաքարային դիաբետի՝
 - բնածին (E10.-)
 - նորածնի՝ (P70.-)
 ենթաստամոքսային գեղձի կիստոֆիբրոզի (E84.-)
- Q45.8 Մարսողական համակարգի այլ ճշտված բնածին արատներ
 Մարսողական ուղու (լրիվ) (մասնակի) բացակայություն՝ ԱՀՃ
 - Երկատում (կրկնապատկում) } մարսողական օրգանների՝ ԱՀՃ
 - Ոչ ճիշտ դիրք, բնածին }
- Q45.9 Մարսողական համակարգի բնածին արատ՝ չճշտված
 Բնածին՝
 - անկանոնություն } մարսողական համակարգի՝ ԱՀՃ
 - դեֆորմացիա }

**ՍԵՌԱԿԱՆ ՕՐԳԱՆՆԵՐԻ ԲՆԱԾԻՆ (ՁԱՐԳԱՑՄԱՆ) ԱՐԱՏՆԵՐ
(Q50-Q56)**

Բացառությամբ՝

անդրոգտենային դիմակայունության (ռեզիստենտության) համախտանիշի (E34.5)
համախտանիշերի՝ կապված քրոմոսոմների ձևի և թվի անկանոնությունների
հետ (Q90-Q99)
տեստիկուլյար ֆեմինիզացիայի համախտանիշի (E34.5)

Q50 Ձվարանների, ֆալոպյան փողերի և լայն կապանների բնածին արարներ

Q50.0 Ձվարանի բնածին բացակայություն

Բացառությամբ՝

Տերների (Turner) համախտանիշի (096.-)

Q50.1 Ձվարանի զարգացման բուշտ (կիստա)

Q50.2 Ձվարանի բնածին ոլորում

Q50.3 Ձվարանի բնածին այլ արատներ

Հավելյալ ձվարան

Ձվարանի զարգացման բնածին արատ՝ ԱՀՃ

Ձվարանի ձգվածություն (ցուպիկաձև գոնադ)

Q50.4 Ֆալոպյան փողի սաղմնային բուշտ

Ֆիմբրիալ բուշտ

Q50.5 Լայն կապանի սաղմնային բուշտ

Բուշտ

- էպոֆորոնի
- Գարտների (Gartner) ծորանի
- հարձվարանային (պարովարիալ)

Q50.6 Ֆալոպյան փողերի և լայն կապանի բնածին այլ արատներ

- բացակայություն
 - հավելյալ
 - ատրեզիա (անանցքություն)
- } ֆալոպյան փողի կամ լայն կապանի

Ֆալոպյան փողի կամ լայն կապանի բնածին արատ՝ ԱՀՃ

Q51 Արգանդի մարմնի և պարանոցի բնածին արարներ

Q51.0 Արգանդի բնածին ագենեզիա (բացակայություն) և ապլազիա (ապաճություն)
Արգանդի բնածին բացակայություն

Q51.1 Արգանդի մարմնի երկատում՝ համակցված արգանդի պարանոցի և հեշտոցի
երկատման հետ

Q51.2 Արգանդի այլ երկատում

Արգանդի երկատում՝ ԱՀՃ

Q51.3 Երկեղջյուր արգանդ

Q51.4 Միաեղջյուր արգանդ

Q51.5 Արգանդի պարանոցի բնածին բացակայություն (ագենեզիա) և ապաճում
(ապլազիա)

Արգանդի պարանոցի բնածին բացակայություն

Q51.6 Արգանդի պարանոցի սաղմնային բուշտ (կիստա)

Q51.7 Բնածին խուլակ արգանդի և մարսողական ու միզային ուղիների միջև

Q51.8 Արգանդի մարմնի և պարանոցի բնածին այլ արատներ

Արգանդի մարմնի և պարանոցի հիպոպլազիա
Q51.9 Արգանդի մարմնի և պարանոցի բնածին այլ արատ՝ չճշտված

Q52 Կանանց սեռական օրգանների բնածին այլ արատներ

Q52.0 Հեշտոցի բնածին բացակայություն

Q52.1 Հեշտոցի երկատում

Միջնորմով (խտրոցով) բաժանված հեշտոց

Բացառությամբ՝

հեշտոցի երկատման՝ արգանդի մարմնի և պարանոցի երկատման հետ համակցված (Q51.1)

Q52.2 Ուղիղաղիք-հեշտոցային բնածին խուլակ

Բացառությամբ՝

կոյանքի (կլոակա) (Q43.7)

Q52.3 Հեշտոցի մուտքը լրիվ փակող կուսաթաղանթ

Q52.4 Հեշտոցի բնածին այլ արատներ

Հեշտոցի զարգացման արատ՝ ԱՀՃ

Բուշտ՝

- Նուկի (Nuck) խողովակի՝ բնածին
- սաղմնային հեշտոցի

Q52.5 Շուրթերի սերտաճում

Q52.6 Ծիլկի բնածին անկանոնություն

Q52.7 Վուլվայի այլ արատներ

Բնածին՝

- բացակայություն
 - բուշտ
 - արատ՝ ԱՀՃ
- } վուլվայի

Q52.8 Կանանց սեռական օրգանների բնածին այլ ճշտված արատներ

Q52.9 Կանանց սեռական օրգանների բնածին արատ՝ չճշտված

Q53 Ամորձու չիջնելը

Q53.0 Արտատեղային (էկտոպիկ) ամորձի

Ամորձու միակողմանի կամ երկկողմանի էկտոպիա

Q53.1 Միակողմանի չիջած ամորձի

Q53.2 Երկկողմանի չիջած ամորձի

Q53.9 Չիջած ամորձի՝ չճշտված

Կրիպտօրխիզմ՝ ԱՀՃ

Q54 Հիպոսպադիա

Բացառությամբ՝

էպիսպադիայի (Q64.0)

Q54.0 Առնանդամի գլխիկի հիպոսպադիա

Հիպոսպադիա՝

- պսակաձև (կորոնայ)
- գլխիկային (գլանդուլյար)

Q54.1 Առնանդամի մարմնի հիպոսպադիա

Q54.2 Առնանդամ-փոշտային հիպոսպադիա

Q54.3 Շեքային հիպոսպադիա

- Q54.4 Առնանդամի բնածին ծովածություն՝ ներքև
- Q54.8 Այլ հիպոսպադիա
- Q54.9 Հիպոսպադիա՝ չճշտված

**Q55 Տղամարդկանց սեռական օրգանների բնածին այլ արատներ
Բացառությամբ՝**

- բնածին հիդրոցելի (P83.5)
- հիպոսպադիայի (Q54.-)
- Q55.0 Ամորձու բացակայություն և ապաճում (ապլազիա)
Մոնօրխիզմ
- Q55.1 Ամորձու և փոշտի թերաճություն (հիպոպլազիա)
Ամորձիների սերտաճում
- Q55.2 Ամորձու և փոշտի բնածին այլ արատներ
Ամորձու կամ փոշտի զարգացման արատ՝ ԱՀՃ
Պոլիօրխիզմ
Ռետրակտիլ ամորձի (կրիպտօրխիզիզմ)
Թափառող ամորձի
- Q55.3 Սերմնածորանի (ductus efferens, vas efferens) ատրեզիա (անանցքություն)
- Q55.4 Սերմնածորանի, մակամորձու, սերմնաբջջերի և շագանակագեղձի զարգացման
բնածին այլ արատներ
Բացակայություն կամ ապլազիա՝
 - շագանակագեղձի
 - սերմնալարի
 Սերմնածորանի, մակամորձու, սերմնաբջջերի կամ շագանակագեղձի բնածին
արատ՝ ԱՀՃ
- Q55.5 Առնանդամի բնածին բացակայություն և ապլազիա (ապաճում)
- Q55.6 Առնանդամի բնածին այլ արատներ
Առնանդամի բնածին արատ՝ ԱՀՃ
Առնանդամի կողքային (լատերալ) ծովածություն
Առնանդամի հիպոպլազիա
- Q55.8 Տղամարդկանց սեռական օրգանների այլ ճշտված բնածին արատներ
- Q55.9 Տղամարդկանց սեռական օրգանների բնածին արատներ՝ չճշտված
Բնածին՝

- անկանոնություն
 - դեֆորմացիա
- } տղամարդու սեռական
} օրգանի՝ ԱՀՃ

**Q56 Սեռի անորոշություն, կեղծ հերմաֆրոդիտիզմ (երկսեռություն)
Բացառությամբ՝**

- կեղծ հերմաֆրոդիտիզմի՝
 - կանանց՝ ադրենոկորտիկալ խանգարումով (E25.-)
 - տղամարդկանց՝ անդրոգեն դիմակայունությամբ (E34.5)
 - քրոմոսոմային ճշտված անկանոնությամբ (Q96-Q99)
- Q56.0 Հերմաֆրոդիտիզմ (երկսեռություն)՝ այլ դասերում չդասակարգված
Սեռական գեղձ՝ ձվարանի և ամորձու հյուսվածքային բաղադրիչների
պարունակությամբ (ovotestis)
- Q56.1 Տղամարդկանց կեղծ հերմաֆրոդիտիզմ՝ այլ դասերում չդասակարգված
Տղամարդկանց կեղծ հերմաֆրոդիտիզմ՝ ԱՀՃ
- Q56.2 Կանանց կեղծ հերմաֆրոդիտիզմ՝ այլ դասերում չդասակարգված

- Կանանց կեղծ հերմաֆրոդիտիզմ՝ ԱՀԾ
Q56.3 Կեղծ հերմաֆրոդիտիզմ՝ չճշտված
Q56.4 Սեռի անորոշություն՝ չճշտված
Սեռական օրգանների անորոշություն

**ՄԻՉԱՅԻՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԻ ԲՆԱԾԻՆ (ՁԱՐԳԱՑՄԱՆ) ԱՐԱՏՆԵՐ
(Q60-Q64)**

Q60 Երիկամային ագենեզիա և երիկամի այլ ռեդուկցիոն (չափերի նվազումով կամ բուն օրգանի բացակայությամբ ուղեկցվող) արատներ

Ներառյալ՝

- երիկամի ապաճումը (ատրոֆիա)՝
- բնածին
 - վաղ մանկական հասակի (ինֆանտիլ)
- երիկամի բնածին բացակայությունը
- Q60.0 Երիկամի ագենեզիա՝ միակողմանի
Q60.1 Երիկամի ագենեզիա՝ երկկողմանի
Q60.2 Երիկամի ագենեզիա՝ չճշտված
Q60.3 Երիկամի հիպոպլազիա՝ միակողմանի
Q60.4 Երիկամի հիպոպլազիա՝ երկկողմանի
Q60.5 Երիկամի հիպոպլազիա՝ չճշտված
Q60.6 Պոտերի (Potter) համախտանիշ

Q61 Երիկամի կիսորոգ հիվանդություն

Բացառությամբ՝

- երիկամի ձեռքբերովի բշտի (կիստայի) (N28.1)
Պոտերի համախտանիշի (Q60.6)
- Q61.0 Երիկամի բնածին եզակի բուշտ
Երիկամի բուշտ (բնածին) (եզակի)
- Q61.1 Երիկամի պոլիկիստոզ՝ աուտոսոմ ռեցեսիվային
Երիկամի պոլիկիստոզ՝ վաղ մանկական (ինֆանտիլ) տիպի
Q61.2 Երիկամի պոլիկիստոզ՝ աուտոսոմ դոմինանտային
Երիկամի պոլիկիստոզ՝ մեծահասակի տիպի
Q61.3 Երիկամի պոլիկիստոզ՝ չճշտված
Q61.4 Երիկամի դիսպլազիա
Բազմակիստոզային
- դիսպլաստիկ երիկամ
 - երիկամ (զարգացման)
 - երիկամի հիվանդություն
 - երիկամի դիսպլազիա

Բացառությամբ՝

- երիկամի պոլիկիստոզային հիվանդության (Q61.1–Q61.3)
- Q61.5 Երիկամի մեդուլյար կիստոզ
Սպունգանման երիկամ՝ ԱՀԾ
- Q61.8 Երիկամի այլ կիստոզ հիվանդություններ
Ֆիբրոկիստոզային
- երիկամ
 - երիկամային դեգեներացիա կամ հիվանդություն
- Q61.9 Երիկամի կիստոզ հիվանդություն՝ չճշտված

Մեկել-Գրուբերի (Meckel-Gruber) համախտանիշ

Q62 Երիկամի ավազանի անցանելիության բնածին խանգարումներ (օբստրուկտիվ դեֆեկտներ) և միզածորանի բնածին արափներ

Q62.0 Բնածին հիդրոնեֆրոզ

Q62.1 Միզածորանի ատրեզիա (անանցքություն) և նեղացում (ստենոզ)
Բնածին խցանում (օկլյուզիա)

- միզածորանի
- ավազան-միզածորանային միացման
- միզածորան-միզապարկային բացվածքի

Միզածորանի անանցանելիություն

Q62.2 Բնածին մեգալոուրետեր (megaloureter)

Միզածորանի բնածին լայնացում

Q62.3 Երիկամի ավազանի և միզածորանի անցանելիության այլ խանգարումներ (օբստրուկտիվ դեֆեկտներ)

Բնածին ուրեթերոցելե (ureterocele)

Q62.4 Միզածորանի ագենեզիա

Միզածորանի բացակայություն

Q62.5 Միզածորանի երկատում (կրկնապատկում)

- Հավելյալ
 - Կրկնակի
- } միզածորան

Q62.6 Միզածորանի ոչ ճիշտ դիրք

- Ծռում, թեքում (դեֆլեքիա)
 - Տեղաշարժ
 - Էկտոպիկ
 - Ոչ նորմալ իմպլանտացիա
- } միզածորանի կամ
միզածորանի բացվածքի

Q62.7 Բնածին միզապարկ-միզածորան-երիկամային ռեֆլյուքս

Q62.8 Միզածորանի բնածին այլ արատներ

Միզածորանի արատ՝ ԱՀՃ

Q63 Երիկամի բնածին այլ արափներ

Բացառությամբ՝

բնածին նեֆրոտիկ համախտանիշի (N04.-)

Q63.0 Հավելյալ երիկամ

Q63.1 Բլթակաձև, ձուլված և պայտաձև երիկամ

Q63.2 Էկտոպիկ երիկամ

Բնածին տեղաշարժված երիկամ

Երիկամի ոչ ճիշտ պտույտ

Q63.3 Հիպերպլաստիկ և հսկա (գիգանտ) երիկամ

Q63.8 Երիկամի բնածին ճշտված այլ արատներ

Երիկամի բնածին քար

Q63.9 Երիկամի բնածին արատ՝ չճշտված

Q64 Միզային համակարգի բնածին այլ արափներ

Q64.0 Էպիսպադիա

Բացառությամբ՝

Հիպոսպադիայի (Q54.-)

Q64.1 Միզապարկի էքստրոֆիա

Միզապարկի էկտոպիա

Միզապարկի արտաշրջում (էքստրավերզիա)

Q64.2 Բնածին հետին միզուկային փականներ

Q64.3 Միզուկի և միզապարկի պարանոցի այլ ատրեզիա (անանցքություն) և նեղացում (ստենոզ)

Բնածին՝

- միզապարկի պարանոցի անանցանելիություն
- ստրիկտուրա
- միզուկի
- միզուկի արտաքին բացվածքի
- միզապարկ-միզուկային բացվածքի

Միզուկի անանցանելիություն

Q64.4 Միզուկի (urachus, միզային ծորան) անկանոնություն (արատ)

Միզուկի բուշտ

Բաց (պահպանված) միզուկ

Միզուկի արտանկում

Q64.5 Միզապարկի և միզուկի բնածին բացակայություն

Q64.6 Միզապարկի բնածին գրպանիկ (դիվերտիկուլ)

Q64.7 Միզապարկի և միզուկի բնածին այլ արատներ

Հավելյալ՝

- միզապարկ
- միզուկ

Բնածին՝

- միզապարկի ճողվածք
- միզապարկի կամ միզուկի անկանոնություն (արատ)՝ ԱՀՃ
- արտանկում (պրոլապս)՝
 - միզապարկի (լորձաթաղանթի)
 - միզուկի
 - միզուկի արտաքին անցքի
- միզուկ-ուղիղաղիքային (urethrorectal) խուղակ

Կրկնակի՝

- միզուկ
- միզուկի արտաքին անցք

Q64.8 Միզային համակարգի բնածին այլ ճշտված արատներ (անկանոնություններ)

Q64.9 Միզային համակարգի բնածին արատ՝ չճշտված

Բնածին՝

- անկանոնություն
 - դեֆորմացիա
- } միզային համակարգի՝ ԱՀՃ

ՄԿԱՆԱԿՄԱԽՔԱՅԻՆ (ՈՍԿՐԱՄԿԱՆԱՅԻՆ) ՀԱՄԱԿԱՐԳԻ ԲՆԱԾԻՆ ԱՐԱՏՆԵՐ ԵՎ ՁԵՎԱԽԱԽՏՈՒՄՆԵՐ (Q65-Q79)

Q65 Ազդրի բնածին դեֆորմացիաներ

Բացառությամբ՝

չխկացող ազդրի (R29.4)

Q65.0 Ազդրի բնածին հողախախտ՝ միակողմանի

Q65.1 Ազդրի բնածին հողախախտ՝ երկկողմանի

- Q65.2 Ազդրի բնածին հոդախախտ՝ չճշտված
- Q65.3 Ազդրի բնածին ենթահոդախախտ՝ միակողմանի
- Q65.4 Ազդրի բնածին ենթահոդախախտ՝ երկկողմանի
- Q65.5 Ազդրի բնածին ենթահոդախախտ՝ չճշտված
- Q65.6 Անկայուն ազդր
 Հոդախախտի ենթակա (հակված) ազդր
 Ենթահոդախախտի ենթակա (հակված) ազդր
- Q65.8 Ազդրի այլ բնածին դեֆորմացիաներ
 Ազդրի վզիկի անտեվերզիա (դեպի ներս պտտում)
 Քացախափոսի բնածին դիսպլազիա
 Բնածին կոնք-ազդրային հոդ՝
- դրսածոություն (coxa valga)
 - ներսածոություն (coxa vara)
- Q65.9 Ազդրի բնածին դեֆորմացիա՝ չճշտված

**Q66 Ոտնաթաթերի բնածին դեֆորմացիաներ
 Բացառությամբ՝**

- ոտնաթաթերի ռեդուկցիոն (կարճացմամբ կամ բացակայությամբ ուղեկցվող)
 արատների (Q72.-)
- վալգուսային դեֆորմացիաների (ծեռքբերովի) (M21.0)
 վարուսային դեֆորմացիաների (ծեռքբերովի) (M21.1)
- Q66.0 Էկվինովարուսային ծուռթաթություն
- Q66.1 Կրնկոսկրավարուսային ծուռթաթություն
- Q66.2 Մետատարզալ վարուս
- Q66.3 Ոտնաթաթերի այլ բնածին վարուսային դեֆորմացիաներ
 Ոտնաթաթի բթամատի ներծռային ձևափոխում՝ բնածին (hallux varus)
- Q66.4 Կալկանեովալգուսային ծուռթաթություն
- Q66.5 Բնածին հարթաթաթություն (pes planus)
 Հարթաթաթ՝
- բնածին
 - ռիզիդ
 - սպաստիկ (շրջված)
- Q66.6 Ոտնաթաթի այլ բնածին վալգուսային դեֆորմացիաներ
 Մետատարզալ վալգուս
- Q66.7 Խորակամար (սնամեջ) ոտնաթաթ (pes cavus)
- Q66.8 Ոտնաթաթի այլ բնածին դեֆորմացիաներ
 Ծուռթաթ՝ ԱՀՃ
 Մուրճիկանման ոտնամատ (բնածին)
 Ծուռթաթություն՝
- ԱՀՃ
 - ոչ համաչափ (ասիմետրիկ)
- Գարշապարային (տարզալ) միածուլում (կրնկոսկր-նավակոսկրային)
 Ուղղահայաց վեգ (talus)
- Q66.9 Ոտնաթաթի բնածին դեֆորմացիա՝ չճշտված

**Q67 Գլխի, դեմքի, ողնաշարի և կրծքավանդակի բնածին մկանակմախքային
 դեֆորմացիաներ**

Բացառությամբ՝

բնածին արատների համախտանիշերի՝ դասակարգված Q87.-դասում

Պոտերի համախտանիշի (Q60.6)

Q67.0 Դեմքի անհամաչափություն (ասիմետրիա)

Q67.1 Տափակած դեմք

Q67.2 Դոլիխոցեֆալիա

Q67.3 Պլազիոցեֆալիա

Q67.4 Գանգի, դեմքի և ծնոտի այլ բնածին դեֆորմացիաներ

Գանգի ներհրված տեղամասեր

Քթի միջնապատի ծռում (բնածին)

Դեմքի կեսի (հեմիֆացիալ) ապաճում (ատրոֆիա) կամ գերաճ (հիպերտրոֆիա)

Տափակած քիթ (բնածին)

Բացառությամբ՝

ատամնադիմային անկանոնությունների ներառյալ՝ կծվածքի խանգարում (K07.-)

սիֆիլիսային թամբաձև քթի (A50.5)

Q67.5 Ողնաշարի բնածին դեֆորմացիա

Բնածին սկոլիոզ

- ԱՀՃ
- դիրքային (պոստուրալ)

Բացառությամբ՝

վաղ հասակի (ինֆանտի) իդիոպաթիկ սկոլիոզի (M41.0)

ոսկրային բնածին անկանոնության հետևանքով առաջացած սկոլիոզի (Q76.3)

Q67.6 Բնածին ձագարաձև («կոշկակարի», «փոս ընկած») կուրծք (pectus excavatum)

Q67.7 Բնածին արտացցված («հավի», «աղավնո») կուրծք (pectus carinatum)

Q67.8 Կրծքավանդակի այլ բնածին դեֆորմացիաներ

Կրծքավանդակի պատի բնածին դեֆորմացիա՝ ԱՀՃ

Q68 Այլ բնածին մկանակմախքային դեֆորմացիաներ

Բացառությամբ՝

վերջույթի (վերջույթների) ռեդուկցիոն (լրիվ կամ մասնակի բացակայությամբ,

կարճացմամբ կամ հիպոպլազիայով ուղեկցվող) արատների՝ ԱՀՃ

Q68.0 Կրծոսկր-անրակ-պտկաձևային մկանի բնածին դեֆորմացիա

Բնածին (կրծոսկրապտկաձևային) ծուռվզություն (Torticollis)

Կրծոսկր-անրակ-պտկաձևային մկանի կոնտրակտուրա

Կրծոսկրապտկաձևային ուռուցք (բնածին)

Q68.1 Ձեռքի բնածին դեֆորմացիա

Մատնածայրի բնածին հաստացում

Բահանման ձեռք (բնածին)

Q68.2 Ծնկի բնածին դեֆորմացիա

Բնածին

- ծնկի հոդախախտ
- գերտարածված ծունկ (ծնկան հոդի դեֆորմացիա՝ սրունքի և ազդրի միջև դեպի առաջ բացված անկյունով) (genu recurvatum)

Q68.3 Ազդրի բնածին ծովածություն

Բացառությամբ՝

ազդրի (վզիկի) անտեվերզիայի (դեպի ներս պտտում) (Q65.8)

Q68.4 Ոլոքի և նրբոլոքի բնածին ծովածություն

Q68.5 Ստորին վերջույթի երկար ոսկրերի բնածին ծովածություն՝ չճշտված

Q68.8 Այլ ճշտված բնածին մկանակմախքային դեֆորմացիաներ

Բնածին

- դեֆորմացիա՝

- անրակի
- արմնկի
- նախաբազկի
- թիակի
- հոդախախտ՝
 - արմնկային
 - ուսային

Q69 Պոլիդակտիլիա

- Q69.0 Ձեռքի հավելյալ մատ (մատներ)
- Q69.1 Ձեռքի հավելյալ բութ մատ (մատներ)
- Q69.2 Ոտնաթաթի հավելյալ մատ (մատներ)
Ոտնաթաթի հավելյալ բութ մատ
- Q69.9 Պոլիդակտիլիա՝ չճշտված
Ավելորդ մատ (մատներ)՝ ԱՀՃ

Q70 Սինդակտիլիա

- Q70.0 Ձեռքի միաձուլված մատներ
Ձեռքի մատների բարդ սինդակտիլիա՝ սինոստոզի հետ միասին
- Q70.1 Ձեռքի մատների թաղանթակազմ միացում
Ձեռքի մատների պարզ սինդակտիլիա՝ առանց սինոստոզի
- Q70.2 Ոտնաթաթի միաձուլված մատներ
Ոտնաթաթի մատների բարդ սինդակտիլիա՝ սինոստոզի հետ միասին
- Q70.3 Ոտնաթաթի մատների թաղանթակազմ միացում
Ոտնաթաթի մատների պարզ սինդակտիլիա՝ առանց սինոստոզի
- Q70.4 Պոլիսինդակտիլիա
- Q70.9 Սինդակտիլիա՝ չճշտված
Սիմֆալանգիա՝ ԱՀՃ (մատի հարակից ֆալանգների բնածին միաձուլում)

Q71 Վերին վերջույթի ռեդուկցիոն (լրիվ կամ մասնակի բացակայությամբ, կարճացմամբ կամ հիպոպլազիայով ուղեկցվող) արատներ (դեֆեկտներ)

- Q71.0 Վերին վերջույթի (վերջույթների) ամբողջական բնածին բացակայություն
- Q71.1 Բազկի և նախաբազկի բնածին բացակայություն՝ ձեռքի առկայությամբ
- Q71.2 Նախաբազկի և ձեռքի երկկողմանի բնածին բացակայություն
- Q71.3 Ձեռքի և մատի (մատների) բնածին բացակայություն
- Q71.4 Ճաճանչոսկրի երկայնական ռեդուկցիոն (կարճացնող) արատ
Ձեռքի ծովածություն (բնածին)
Ձեռքի ճաճանչային ծովածություն
- Q71.5 Ծղիկոսկրի երկայնական ռեդուկցիոն (կարճացնող) արատ
- Q71.6 Չանչանման ձեռք
- Q71.8 Վերին վերջույթի (վերջույթների) ռեդուկցիոն այլ արատներ
Վերին վերջույթի (վերջույթների) բնածին կարճացում
- Q71.9 Վերին վերջույթի ռեդուկցիոն արատ՝ չճշտված

Q72 Ստորին վերջույթի (վերջույթների) ռեդուկցիոն (լրիվ կամ մասնակի բացակայությամբ, կարճացմամբ կամ հիպոպլազիայով ուղեկցվող) այլ արատներ (դեֆեկտներ)

- Q72.0 Ստորին վերջույթի (վերջույթների) ամբողջական բնածին բացակայություն
- Q72.1 Ազդրի և սրունքի բնածին բացակայություն՝ ոտնաթաթի առկայությամբ
- Q72.2 Սրունքի և ոտնաթաթի երկկողմանի բնածին բացակայություն
- Q72.3 Ոտնաթաթի և մատի (մատների) բնածին բացակայություն
- Q72.4 Ազդրոսկրի երկայնական ռեդուկցիոն (կարճացնող) արատ
Ազդրի մոտակա հատվածի կարճացում
- Q72.5 Ուրբի երկայնական ռեդուկցիոն (կարճացնող) արատ
- Q72.6 Նրբուրբի երկայնական ռեդուկցիոն (կարճացնող) արատ
- Q72.7 Փեղեկված ոտնաթաթ
- Q72.8 Ստորին վերջույթի (վերջույթների) ռեդուկցիոն այլ արատներ
Ստորին վերջույթի (վերջույթների) բնածին կարճացում
- Q72.9 Ստորին վերջույթի ռեդուկցիոն արատ՝ չճշտված

Q73 Չճշտված վերջույթի ռեդուկցիոն արատներ (դեֆեկտներ)

- Q73.0 Չճշտված վերջույթի (վերջույթների) բնածին բացակայություն
Ամելիա՝ ԱՀՃ
- Q73.1 Ֆոկոմելիա՝ չճշտված վերջույթի (վերջույթների)
Ֆոկոմելիա՝ ԱՀՃ
- Q73.8 Չճշտված վերջույթի (վերջույթների) ռեդուկցիոն այլ արատներ
Վերջույթի (վերջույթների) երկայնական ռեդուկցիոն դեֆորմացիա՝ չճշտված
 - Էկտրոմելիա՝ ԱՀՃ
 - Հեմիմելիա՝ ԱՀՃ
 - Ռեդուկցիոն արատ (դեֆեկտ)

} վերջույթի (վերջույթների)՝ ԱՀՃ

**Q74 Վերջույթ(ներ)ի զարգացման այլ բնածին արատներ
Բացառությամբ՝**

- պոլիդակտիլիայի (Q69.-)
- վերջույթի ռեդուկցիոն արատի (Q71.-Q73)
- սինդակտիլիայի (Q70.-)

Q74.0 Վերին վերջույթի (վերջույթների) այլ բնածին արատներ, ներառյալ՝ ուսային գոտին

Բացառությամբ՝

- դաստակի հավելյալ ոսկրերի
- անրակազանգային (cleidocranial) դիզոստոզի
- անրակի բնածին կեղծ հոդի (pseudarthrosis)
- մակրոդակտիլիայի (ձեռքի մատների)
- Մադելունգի (Madelung) ձևախախտման
- ճաճանչածղիկային սինոստոզի
- Շպրենգելի (Sprengel) ձևախախտման
- ձեռքի եռաֆալանգ բութ մատի

Q74.1 Ծնկային հոդի բնածին արատ
Բնածին

- ծնկոսկրի բացակայություն
- ծնկոսկրի հոդախախտ

ծունկ՝

- վալգուսային (valgum)
- վարուսային (varum)

Թերաճ (ռուդիմենտային) ծնկոսկր

Բացառությամբ՝

Բնածին

- ծնկային հոդախախտի (Q68.2)
- գերտարածված ծնկի (ծնկան հոդի դեֆորմացիա՝ սրունքի և ազդրի միջև դեպի առաջ բացված անկյունով) genu recurvatum (Q68.2)

Եղունգների-ծնկոսկրի համախտանիշի (Q87.2)

Q74.2 Ստորին վերջույթի (վերջույթների) այլ բնածին արատներ, ներառյալ կոնքային գոտին

Բնածին

- սրբոսկրագստային հոդի միաձուլում
- անկանոնություն (արատ)
 - արմունկի (հոդի)
 - սրբոսկրագստային (հոդի)

Բացառությամբ՝

ազդրի (վզիկի) անտեվերզիայի (դեպի ներս պտտում) (Q65.8)

Q74.3 Բնածին բազմակի արթրոգրիպոզ (Arthrogryposis multiplex congenita)

Q74.8 Վերջույթի (վերջույթների) այլ ճշտված բնածին արատներ

Q74.9 Վերջույթի (վերջույթների) բնածին արատ՝ չճշտված Վերջույթի (վերջույթների) բնածին արատ՝ ԱՀԾ

Q75 Գանգի և դեմքի ոսկրերի այլ բնածին անկանոնություններ (արատներ)

Բացառությամբ՝

դեմքի բնածին արատի՝ ԱՀԾ (Q18.-)

դեմքի բնածին անկանոնության համախտանիշերի՝ դասակարգված Q87.- դասում

ատամնադիմային անկանոնությունների (ներառյալ կծվածքի խանգարումը) (K07.1.-)

գլխի և դեմքի մկանակմախքային դեֆորմացիաների (Q67.0–Q67.4)

գանգի զարգացման արատների (դեֆեկտներ)՝ զուգակցված գլխուղեղի հետևյալ բնածին անկանոնությունների հետ

- անէնցեֆալիա (Q00.0)
- էնցեֆալոցելե (Q01.-)
- ուղեղի ջրգողություն (հիդրոցեֆալիա) (Q03.-)
- միկրոցեֆալիա (Q02)

Q75.0 Կրանիոսինոստոզ

Ակրոցեֆալիա

Գանգի ոսկրերի ոչ լրիվ սերտաճում

Օքսիցեֆալիա

Տրիգոնոցեֆալիա

Q75.1 Գանգադիմային (craniofacial) դիզոստոզ

Կրուզոնի (Crouzon) հիվանդություն

Q75.2 Հիպերթելորիզմ

Q75.3 Մակրոցեֆալիա

Q75.4 Ստործնոտադիմային (mandibulofacial) դիզոստոզ

Համախտանիշեր

- Ֆրանչեսկետիի (Franceschetti)
- Տրիչեր-Կոլինզի (Treacher-Collins)

Q75.5 Ակնաստործնոտային (oculomandibular) դիզոստոզ

Q75.8 Գանգի և դեմքի ոսկրերի այլ ճշտված բնածին արատներ

Գանգոսկրի բնածին բացակայություն

Ճակատի բնածին դեֆորմացիա

Պլատիբազիա

Q75.9 Գանգի և դեմքի ոսկրերի բնածին արատ՝ չճշտված

Բնածին արատ

- դեմքի ոսկրերի՝ ԱՀՃ
- գանգի՝ ԱՀՃ

Q76 Ողնաշարի և կրծքավանդակի ոսկրերի բնածին արատներ

Բացառությամբ՝

ողնաշարի և կրծքավանդակի մկանակմախքային դեֆորմացիաների (Q67.5–Q67.8)

Q76.0 Փակ փեղեկված ողնաշար (spina bifida occulta)

Բացառությամբ՝

մենինգոցելեի (ողնուղեղային) (Q05.-)

փեղեկված ողնաշարի (spina bifida) (բաց, aperta) (պարկանման, cystica)

Q76.1 Կլիպել-Ֆեյլի (Klippel-Feil) համախտանիշ

Պարանոցային ողերի սերտաճման (միաձուլման) համախտանիշ

Q76.2 Բնածին սպոնդիլոլիստեզ

Բնածին սպոնդիլոլիզ

Բացառությամբ՝

սպոնդիլոլիստեզի (ձեռքբերովի) (M43.1-)

սպոնդիլոլիզի (ձեռքբերովի) (M43.0-)

Q76.3 Բնածին սկոլիոզ՝ բնածին ոսկրային անկանոնության հետևանքով

Ձուլված (սերտաճած) կիսաող (hemivertebra) կամ սեզմենտացիայի

բացակայություն՝ զուգակցված սկոլիոզի հետ

Q76.4 Ողնաշարի այլ բնածին արատներ, որոնք կապված չեն սկոլիոզի հետ

Բնածին

- ողի բացակայություն
- ողնաշարի միաձուլում (ֆուզիա)
- կիֆոզ
- լորդոզ
- գոտկասրբոսկրային անկանոնություն (հողավորման) (շրջանի)

} չճշտված կամ չկապված սկոլիոզի հետ

Կիսաող (hemivertebra)

Ողնաշարի զարգացման բնածին արատ

Պլատիսպոնդիլոզ

Հավելյալ ող

Q76.5 Պարանոցային կող

Պարանոցային շրջանի հավելյալ կող

Q76.6 Կողերի այլ բնածին արատներ

Հավելյալ կող՝

Բնածին

- կողի բացակայություն
- կողերի միաձուլում (սերտաճում)

- կողերի արատ կամ անկանոնություն՝ ԱՀՃ

Բացառությամբ՝

- կարճ կողի համախտանիշի (Q77.2)
- Q76.7 Կրծոսկրի բնածին արատ
Կրծոսկրի բնածին բացակայություն
Փեղեկված կրծոսկր (sternum bifidum)
- Q76.8 Կրծքավանդակի ոսկրերի այլ բնածին արատներ
- Q76.9 Կրծքավանդակի ոսկրերի բնածին արատ՝ չճշտված

Q77 Օստեոխոնդրոդիսպլազիաներ, որոնք ուղեկցվում են խողովակավոր ոսկրերի և ողնաշարի աճի խանգարումով (դեֆեկտով)

Բացառությամբ՝

- Մուկոպոլիսախարիդոզի (E76.0–E76.3)
- Q77.0 Ախոնդրոզենեզ
Հիպոխոնդրոզենեզ
- Q77.1 Կարճ հասակ՝ կյանքի հետ անհամատեղելի (տանատոֆորիկ)
- Q77.2 Կարճ կողի համախտանիշ
Ասֆիքսիա առաջացնող կրծքավանդակի դիսպլազիա (Jeune)
- Q77.3 Կետավոր խոնդրոդիսպլազիա (chondrodysplasia punctata)
- Q77.4 Ախոնդրոպլազիա
Հիպոխոնդրոպլազիա
Բնածին օստեոսկլերոզ (osteosclerosis congenital)
- Q77.5 Դիստրոֆիկ դիսպլազիա
- Q77.6 Խոնդրոէկտոդերմալ դիսպլազիա
Էլիս-վան Կրեվելդի համախտանիշ (Ellis-van Creveld)
- Q77.7 Սպոնդիլոէպիֆիզային դիսպլազիա
- Q77.8 Այլ օստեոխոնդրոդիսպլազիա, որն ուղեկցվում է խողովակավոր ոսկրերի և ողնաշարի աճի խանգարումով
- Q77.9 Օստեոխոնդրոդիսպլազիա՝ խողովակավոր ոսկրերի և ողնաշարի աճի խանգարումով ուղեկցվող՝ չճշտված

Q78 Այլ օստեոխոնդրոդիսպլազիաներ

- Q78.0 Անկատար ոսկրագոյացում (osteogenesis imperfecta)
Ոսկրերի դյուրաբեկություն (fragilitas ossium)
Օստեոպաթիրոզ (osteopsathyriosis)
- Q78.1 Պոլիոստոզային ֆիբրոզ դիսպլազիա
Օլբրայթի (-Մակ Կյունի) (-Ստերնբերգի) համախտանիշ (Albright (-McCune) (-Sternberg))
- Q78.2 Օստեոպետրոզ
Ալբերս-Շյոնբերգի (Albers-Schonberg) համախտանիշ
- Q78.3 Հարածող (պրոզրեսիվոզ) դիաֆիզային դիսպլազիա
Կամուրատի-Էնգելմանի (Camurati-Engelman) համախտանիշ
- Q78.4 Էնխոնդրոմատոզ
Մաֆուցիի համախտանիշ (Maffucci)
Օլլերի հիվանդություն (Ollier)
- Q78.5 Մետաֆիզային դիսպլազիա
Փեյլի (Pyle) համախտանիշ
- Q78.6 Բազմակի բնածին էկզոստոզներ

- Դիաֆիզային ակլազիա
- Q78.8 Այլ ճշտված օստեոխոնդրոդիսպլազիաներ
Օստեոպոլիկիոզ
- Q78.9 Օստեոխոնդրոդիսպլազիա՝ չճշտված
Խոնդրոդիստրոֆիա
Օստեոդիստրոֆիա

**Q79 Մկանակմախքային համակարգի բնածին արատներ՝ այլ դասերում
չդասակարգված**

Բացառությամբ՝

բնածին (կրծոսկրապտկաձևային) ծուռվզության (Q68.0)

Q79.0 Ստոծանու բնածին ճողվածք

Բացառությամբ՝

կերակրափողի ստոծանիական բացվածքի բնածին ճողվածքի (Q40.1)

Q79.1 Ստոծանու այլ բնածին արատներ

Ստոծանու բացակայություն

Ստոծանու բնածին արատ կամ անկանոնություն՝ ԱՀԾ

Ստոծանու էվենտերացիա

Q79.2 Էկզոմֆալոզ

Օմֆալոցելե

Բացառությամբ՝

պորտային ճողվածքի (Q42.-)

Q79.3 Գաստրոշիզ

Q79.4 Սալրոանման որովայնի համախտանիշ

Q79.5 Որովայնի պատի այլ բնածին արատներ

Բացառությամբ՝

պորտային ճողվածքի (Q42.-)

Q79.6 Էիլերս-Դանլոսի (Ehlers-Danlos) համախտանիշ

Q79.8 Մկանակմախքային համակարգի այլ բնածին արատներ

Բացակայություն՝

- մկանի

- ջլի

Հավելյալ մկան

Բնածին ամիոտրոֆիա

Բնածին՝

- ձգող (սեղմող) կպումներ

- ջլի կարճացում

Փոլանդի (Poland) համախտանիշ

Q79.9 Մկանակմախքային համակարգի բնածին արատ՝ չճշտված

Բնածին՝

- անկանոնություն (արատ)՝ ԱՀԾ

- դեֆորմացիա՝ ԱՀԾ

} մկանակմախքային
համակարգի՝ ԱՀԾ

**ԱՅԼ ԲՆԱԾԻՆ ԱՐԱՏՆԵՐ
(Q80-Q89)**

Q80 Բնածին իխթիոզ

Բացառությամբ՝

Ռեֆսումի (Refsum) հիվանդության (G60.1)

- Q80.0 Հասարակ իխթիոզ (ichthyosis vulgaris)
- Q80.1 Իխթիոզ՝ կապված X-քրոմոսոմի հետ (X-շղթայված)
- Q80.2 Շերտավոր (թերթիկավոր, լամելյար) իխթիոզ
Կոլոդիումային մանուկ (collodion baby)
- Q80.3 Բնածին բշտիկային իխթիոզաձև էրիթրոդերմիա
- Q80.4 Պտղի իխթիոզ («ծաղրածուի» նմանվող պտուղ)
- Q80.8 Այլ բնածին իխթիոզ
- Q80.9 Բնածին իխթիոզ՝ չճշտված

Q81 Բշտիկային էպիդերմոլիզ

- Q81.0 Հասարակ բշտիկային էպիդերմոլիզ (epidermolysis bullosa simplex)
Բացառությամբ՝
Կոկեյնի (Cockayne) համախտանիշի (Q87.1)
- Q81.1 Մահացու բշտիկային էպիդերմոլիզ (epidermolysis bullosa letalis)
Հերլիցի (Herlitz) համախտանիշ
- Q81.2 Դիստրոֆիկ բշտիկային էպիդերմոլիզ (epidermolysis bullosa dystrophica)
- Q81.8 Այլ բշտիկային էպիդերմոլիզ
- Q81.9 Բշտիկային էպիդերմոլիզ՝ չճշտված

Q82 Մաշկի այլ բնածին արատներ

- Բացառությամբ՝**
Էնտերոպաթիկ ակրոդերմատիտի (E83.2)
բնածին էրիթրոպոետիկ պորֆիրիայի (E80.0)
պիլոնիդալ բշտի (կիստայի) կամ ծոցի (L05.-)
Սթերջ-Վեբերի (Դիմիտրի) (Sturge-Weber (-Dimitri) համախտանիշի (Q85.8)
- Q82.0 Ժառանգական ավշային այտուց (լիմֆեդեմա)
- Q82.1 Մաշկի գունակային գերչորություն (քսերոդերմիա) (xeroderma pigmentosum)
- Q82.2 Մաստոցիտոզ
Գունակային եղնջացան (urticaria pigmentosa)

Բացառությամբ՝

- չարորակ մաստոցիտոզի (C96.2)
- Q82.3 Անգունակապահություն (incontinentia pigmenti)
- Q82.4 Էկտոդերմալ դիսպլազիա (անհիդրոտիկ)

Բացառությամբ՝

- Էլիս-վան Կրեվելդի (Ellis - van Creveld) համախտանիշի (Q77.6)
- Q82.5 Բնածին ոչ ուռուցքային խալ (նևուս)
Բնածին նշան (ծննդանշան)՝ ԱՀՃ
Խալ (naevus)

- հրավառ (հրաշեկ)
- պորտվեյնի գույնի
- արնագույն
- ելակի
- անոթային՝ ԱՀՃ
- գորտնուկանման

Բացառությամբ՝

- կաթով սուրճի (cafe-au-lait) գույնի բծերի (L81.3)
- պեպենների (lentigo)
- խալի (naevus)

- ԱՀՃ (D22.-)
- սարդոստայնաձև (I78.1)
- մելանոցիտային (D22.-)
- գունակավորված (D22.-)
- սարդանման (I78.1)
- աստղաձև (I78.1)

Q82.8 Մաշկի ճշտված բնածին այլ արատներ (անկանոնություններ)
 Ձեռքի ափի ոչ նորմալ ծալքեր (զճագիր)
 Մաշկի նուրբ (փոքր) հանգույցներ (ֆիբրոէպիթելային պոլիպ) (acrochordon)
 Բարորակ ընտանեկան բշտիկացան (pemphigus) (Հեյլի-Հեյլի հիվանդություն)
 (Hailey-Hailey)
 Գերէլաստիկ մաշկ (cutis) axa (hyperelastica)
 Մաշկի զճագրության (դերմատոզիֆիկ) անկանոնություններ
 Ափային և ներբանային ժառանգական կերատոզ
 Ֆոլիկուլային կերատոզ (keratosis follicularis) (Դարիե-Ուայթի) (Darier-White)

Բացառությամբ՝

Էհլերս-Դանլոսի (Ehlers-Danlos) համախտանիշի (Q79.6)

Q82.9 Մաշկի բնածին արատ՝ չճշտված

Q83 Կրծքագեղձի բնածին արատներ

Բացառությամբ՝

կրծքային մկանի բացակայության (Q79.8)

Q83.0 Կրծքագեղձի և պտուկի համակցված բնածին բացակայություն

Q83.1 Հավելյալ կրծքագեղձ

Լրացուցիչ (ավելորդ) կրծքագեղձ

Q83.2 Պտուկի բացակայություն

Q83.3 Հավելյալ պտուկ

Լրացուցիչ (ավելորդ) պտուկ

Q83.8 Կրծքագեղձի բնածին այլ արատներ

Կրծքագեղձի հիպոպլազիա

Q83.9 Կրծքագեղձի բնածին արատ՝ չճշտված

Q84 Արտաքին ծածկույթների այլ բնածին արատներ

Q84.0 Բնածին մազաթափություն (ալոպեցիա)

Բնածին ատրիխոզ

Q84.1 Մազերի կազմաբանական փոփոխություններ՝ այլ դասերում չդասակարգված

Ուլունքանման մազեր

Հանգուցավոր (իլիկաձև) մազեր (monilethrix)

Օղակաձև մազեր (pili annulati)

Բացառությամբ՝

Մենկեսի (Menkes) «գանգուր մազերի» համախտանիշի (E83.0)

Q84.2 Մազերի բնածին այլ արատներ

Բնածին՝

- հիպերտրիխոզ
- մազի անկանոնություն՝ ԱՀՃ

Պահպանված աղվամազեր (lanugo)

Q84.3 Անոնիխիա

Բացառությամբ՝

- եղունգների-ծնկոսկրի համախտանիշի (E87.2)
- Q84.4 Բնածին լեյկոնիխիա
- Q84.5 Լայն և գերաճած եղունգներ
Բնածին օնիխոուրսիզ (գերաճած եղնգային թիթեղիկի թափանցիկության կորուստ և մգացում) (onychauxis)
Պախիօնիխիա (ստորեղնգային էպիդերմիսի բնածին հաստացում)
- Q84.6 Եղունգների բնածին այլ արատներ (անկանոնություններ)
Բնածին՝
- մահակաձև եղունգ (հաստացած և երկարությամբ կորացած)
 - կոյլոնիխիա
 - եղունգի բնածին արատ՝ ԱՀՃ
- Q84.8 Արտաքին ծածկույթների ճշտված այլ բնածին արատներ
Մաշկի բնածին ապլազիա (aplasia cutis congenita)
- Q84.9 Արտաքին ծածկույթների բնածին արատ՝ չճշտված
Բնածին՝
- անկանոնություն (արատ)՝ ԱՀՃ
 - դեֆորմացիա՝ ԱՀՃ
- } արտաքին ծածկույթների՝ ԱՀՃ

**Q85 Ֆակոմատոզներ՝ այլ դասերում չդասակարգված
Բացառությամբ՝**

- ատաքսիա-տելեանգիէկտազիայի (Լուի-Բարի) (Louis-Bar) (G11.3)
ընտանեկան դիզավտոնոմիայի (Ռայլի-Դեյի) (Riley-Day) (G90.1)
- Q85.0 Նեյրոֆիբրոմատոզ (ոչ չարորակ)
Ռեկլինգհաուզենի (von Recklinghausen) հիվանդություն
- Q85.1 Տուբերոզային (թմբիկավոր) սկլերոզ
Բուռնելիի (Bourneville) հիվանդություն
Էպիլոիա (epiloia) (հիվանդության հիմնական դրսևորումներն արտացոլող
ակրոնիս՝ epilepsy, low intelligence, adenoma sebaceum)
- Q85.8 Այլ ֆակոմատոզներ՝ այլ դասերում չդասակարգված
Համախտանիշ՝
- Պեյտց-Ջեգերսի (Peutz-Jeghers)
 - Սթերջ-Վեբերի (-Դիմիտրիի) (Sturge-Weber (-Dimitri))
 - Հիպել-Լինդաուի (von Hippel-Lindau)

Բացառությամբ՝

- Մեկել-Գրուբերի (Meckel-Gruber) համախտանիշի (Q61.9)
- Q85.9 Ֆակոմատոզ՝ չճշտված
Համարտոզ (hamartosis)՝ ԱՀՃ

**Q86 Հայտնի արտաքին (էկզոգեն) պատճառ ունեցող բնածին անկանոնության
համախտանիշեր (զարգացման արտաքիններ)՝ այլ դասերում չդասակարգված**

Բացառությամբ՝

- յոդի անբավարարությամբ պայմանավորված հիպոթիրեոզի (E00-E02)
ընկերքով կամ կրծքի կաթով փոխանցվող նյութերի ոչ տերատոգեն
ազդեցության հետևանքների (P04.-)
- Q86.0 Պտղի ակոհոլային համախտանիշ (դիզմորֆիկ)
- Q86.1 Պտղի հիդանտոինային համախտանիշ
Մեդոուի համախտանիշ (Meadow)
- Q86.2 Վարֆարինով (warfarin) հարուցված դիզմորֆիզմ

Q86.8 Հայտնի էկզոգեն պատճառներով պայմանավորված բնածին անկանոնության այլ համախտանիշեր

Q87 Մի քանի համակարգեր ախտահարող բնածին անկանոնության (արատի) այլ ճշգրտված համախտանիշեր

Q87.0 Բնածին արատի համախտանիշեր, որոնք առավելապես փոխում են դեմքի արտաքին տեսքը

Ակրոցեֆալոպոլիսինդակտիլիա

Ակրոցեֆալոսինդակտիլիա (Ապերտի) (Apert)

Կրիպտոֆթալմիայի համախտանիշ

Ցիկլոպիա

Համախտանիշ՝

- Գոլդենհարի (Goldenhar)
- Մեբիուսի (Moebius)
- բերան-դեմք-մատնային (oro-facial-digital)
- Ռոբինի (Robin)

«Սուլոդ մարդոս» դեմք

Q87.1 Բնածին անկանոնության (արատի) համախտանիշեր, որոնք առավելապես զուգակցվում են կարճ հասակի հետ

Համախտանիշ՝

- Արսկոգի (Aarskog)
- Կոկեյնի (Cockayne)
- Դե Լանգեի (De Lange)
- Դուբովիցի (Dubowitz)
- Նունանի (Noonan)
- Պրադեր-Վիլիի (Prader-Willi)
- Ռոբինով-Սիլվերման-Սմիթի (Robinow-Silverman-Smith)
- Ռասել-Սիլվերի (Russel-Silver)
- Սեկելի (Seckel)
- Սմիթ-Լեմլի-Օպիցի (Smith-Lemli-Opitz)

Բացառությամբ՝

Էլիս-վան Կրեվելդի (Ellis-van Creveld) համախտանիշի (Q77.6)

Q87.2 Առավելապես վերջույթներն ընդգրկող բնածին անկանոնության (արատի) համախտանիշեր

Համախտանիշ՝

- Հոլտ-Օրամի (Holt-Oram)
- Կլիպել-Տրենոնե-Վեբերի (Klippel-Trenaunay-Weber)
- եղունգների-ծնկոսկրի (թերզարգացման կամ բացակայության)
- Ռուբինշտեյն-Թեյբիի (Rubinstein-Taybi)
- սիրենոմելիա (ստորին վերջույթների սերտաճում) (sirenomelia)
- թրոմբոցիտոպենիա՝ զուգակցված ճաճանչոսկրի բացակայության հետ (TAR)
- VATER (մի շարք զուգակցված արատների հապավում՝ ողնաշարի փեղեկում, հետանցքի բացակայություն, շնչափող-կերակրափողային խուղակ, կերակրափողի բացակայություն, ճաճանչոսկրի և երիկամի դիսպլազիա)

Q87.3 Բնածին անկանոնության (արատի) համախտանիշեր, որոնք զարգացման վաղ փուլերում արտահայտվում են մարմնի չափից ավելի աճով

Համախտանիշ՝

- Բեկվիտ-Վիդեմանի (Beckwith-Wiedemann)
- Սոտոսի (Sotos)
- Ուիվերի (Weaver)

Q87.4 Մարֆանի (Marfan) համախտանիշ

Q87.5 Բնածին անկանոնության (արատի) այլ համախտանիշեր՝ զուգակցված կմախքային այլ փոփոխությունների հետ

Q87.8 Բնածին անկանոնության (արատի) ճշտված այլ համախտանիշեր՝ չդասակարգված այլ դասերում

Համախտանիշ՝

- Ալպորտի (Alport)
- Լորենս-Մուն-Բիդլի (Laurence-Moon (-Bardet)-Biedl)
- Ջելվեգերի (Zellweger)

Q89 Բնածին այլ անկանոնություններ (զարգացման արատներ)՝ այլ դասերում չդասակարգված

Q89.0 Փայծաղի բնածին արատներ

Ասպլենիա (բնածին)

Բնածին սպլենոմեգալիա

Բացառությամբ՝

նախասրտի ականջիկի իզոմերիզմի (զուգակցված ասպլենիայի կամ պոլիսպլենիայի հետ) (Q20.6)

Q89.1 Մակերիկամի զարգացման արատներ

Բացառությամբ՝

բնածին ադրենալ հիպերպլազիայի համախտանիշի (E25.0)

Q89.2 Ներզատական այլ գեղձերի բնածին արատներ

Հարվահանագեղձի կամ վահանաձև գեղձի բնածին արատ

Վահանաձև-լեզվային (thyroglossal) պահպանված ծորան

Վահանաձև-լեզվային (thyroglossal) բուշտ (կիստա)

Q89.3 Ներքին օրգանի՝ նորմալի համեմատությամբ հակառակ դիրք (situs inversus)

Սրտի աջադրություն (dextrocardia)՝ զուգակցված situs inversus-ի հետ

Նախասրտերի հայելային անդրադարձմամբ տեղադրություն՝ զուգակցված հակառակ դիրքի (situs inversus) հետ

Օրգանների հայելային (inversus) կամ լայնակի (transversus) տեղադրություն՝

- որովայնի խոռոչի
- կրծքային խոռոչի

Ներքին օրգանների տրանսպոզիցիա՝

- որովայնի խոռոչի
- կրծքային խոռոչի

Բացառությամբ՝

Աջասրտության (dextrocardia)՝ ԱՀՃ (E24.0)

Ձախասրտության (laevocardia) (E24.1)

Q89.4 Սերտաճած երկվորյակներ

Կրանիոպագ (craniopagus)

Դիցեֆալիա

Կրկնակի հրեշ

Պիգոպագ (pigopagus)

Թորակոպագ (thoracopagus)

- Q89.7 Բազմակի բնածին արատներ՝ այլ դասերում չդասակարգված
 Հրեշ՝ ԱՀՃ
 Բազմակի բնածին
- անկանոնություններ՝ ԱՀՃ
 - դեֆորմացիաներ՝ ԱՀՃ

Բացառությամբ՝

- մի քանի համակարգեր ներգրավող բնածին արատի համախտանիշերի (Q87.-)
 Q89.8 Բնածին արատի ճշտված այլ համախտանիշեր
 Q89.9 Բնածին արատ՝ չճշտված
 Բնածին
- անկանոնություն կամ արատ՝ ԱՀՃ
 - դեֆորմացիա՝ ԱՀՃ

ՔՐՈՄՈՍՈՄԱՅԻՆ ԱՆԿԱՆՈՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ՝ ԱՅԼ ԴԱՍԵՐՈՒՄ ՉԴԱՍԱԿԱՐԳՎԱԾ (Q90-Q99)

Q90 Դաունի համախտանիշ (Down)

- Q90.0 Տրիսոմիա 21, մեյոտիկ բաժանման (անջատման, տարամիտման) բացակայություն
 Q90.1 Տրիսոմիա 21, մոզաիցիզմ (միտոտիկ բաժանման (անջատման, տարամիտման) բացակայություն)
 Q90.2 Տրիսոմիա 21, տրանսլոկացիա
 Q90.9 Դաունի համախտանիշ՝ չճշտված
 Տրիսոմիա 21՝ չճշտված

Q91 Էդվարդսի (Edwards) համախտանիշ և Պատաուի (Patau) համախտանիշ

- Q91.0 Տրիսոմիա 18, մեյոտիկ բաժանման (անջատման, տարամիտման) բացակայություն
 Q91.1 Տրիսոմիա 18, մոզաիցիզմ (միտոտիկ բաժանման (անջատման, տարամիտման) բացակայություն)
 Q91.2 Տրիսոմիա 18, տրանսլոկացիա
 Q91.3 Էդվարդսի համախտանիշ՝ չճշտված
 Q91.4 Տրիսոմիա 13, մեյոտիկ բաժանման (անջատման, տարամիտման) բացակայություն
 Q91.5 Տրիսոմիա 13, մոզաիցիզմ (միտոտիկ բաժանման (անջատման, տարամիտման) բացակայություն)
 Q91.6 Տրիսոմիա 13, տրանսլոկացիա
 Q91.7 Պատաուի համախտանիշ՝ չճշտված

Q92 Այլ տրիսոմիաներ և աուրոսոմների մասնակի տրիսոմիաներ՝ այլ դասերում չդասակարգված

Ներառյալ՝

չհավասարակշռված (չբալանսավորված) տրանսլոկացիաները և ինսերցիաները

Բացառությամբ՝

- տրիսոմիաների՝ 13-րդ, 18-րդ, 21-րդ քրոմոսոմների (Q90-Q91)
 Q92.0 Լրիվ քրոմոսոմային տրիսոմիա (մեյոտիկ բաժանման (անջատման, տարամիտման) բացակայություն)

- Q92.1 Լրիվ քրոմոսոմային տրիսոմիա, մոզաիցիզմ (միտոտիկ բաժանման (անջատման, տարամիտման) բացակայություն)
- Q92.2 Մեծ մասնակի տրիսոմիա
Քրոմոսոմի ողջ բազկի կամ ավելի մեծ հատվածի կրկնապատկում (դուպլիկացիա)
- Q92.3 Փոքր մասնակի տրիսոմիա
Քրոմոսոմի ամբողջական բազկից ավելի փոքր հատվածի կրկնապատկում (դուպլիկացիա)
- Q92.4 Միայն պրոտոֆազայում նկատելի կրկնապատկումներ (դուպլիկացիաներ)
- Q92.5 Կրկնապատկումներ՝ այլ բարդ վերակառուցումների (վերադասավորումների) հետ զուգակցված
- Q92.6 Լրացուցիչ մարկերային քրոմոսոմներ (extra marker chromosomes)
- Q92.7 Տրիպլոդիաներ և պոլիպլոդիաներ
- Q92.8 Այլ ճշտված տրիսոմիաներ և աուտոսոմների մասնակի տրիսոմիաներ
- Q92.9 Տրիսոմիաներ և աուտոսոմների մասնակի տրիսոմիաներ՝ չճշտված

Q93 Մոնոսոմիաներ և աուտոսոմների մասնակի դելեցիաներ՝ այլ դասերում չդասակարգված

- Q93.0 Լրիվ քրոմոսոմային մոնոսոմիա (մեյոտիկ բաժանման (անջատման, տարամիտման) բացակայություն)
- Q93.1 Լրիվ քրոմոսոմային մոնոսոմիա, մոզաիցիզմ (միտոտիկ բաժանման (անջատման, տարամիտման) բացակայություն)
- Q93.2 Քրոմոսոմ՝ փոխարինված օղակով կամ երկկենտրոն (dicentric)
- Q93.3 4-րդ քրոմոսոմի կարճ բազկի դելեցիա
Վոլֆ-Հիրշհորնի համախտանիշ (Wolff-Hirschorn)
- Q93.4 5-րդ քրոմոսոմի կարճ բազկի դելեցիա
Կատվի ճիչի համախտանիշ (Cri-du-chat)
- Q93.5 Քրոմոսոմի մասի այլ դելեցիա
Անգելմանի համախտանիշ (Angelman)
- Q93.6 Միայն պրոտոֆազայում նկատվող դելեցիաներ
- Q93.7 Դելեցիաներ՝ այլ բարդ վերակառուցումների (վերադասավորումների) հետ զուգակցված
- Q93.8 Աուտոսոմների կողմից այլ դելեցիաներ
- Q93.9 Աուտոսոմների կողմից դելեցիա՝ չճշտված

Q95 Հավասարակշռված վերակառուցումներ (վերադասավորումներ) և կառուցվածքային մարկերներ՝ այլ դասերում չդասակարգված

Ներառյալ՝

- Բոբերտսոնյան և հավասարակշռված ռեցիպրոկ տրանսլոկացիաները և ինսերցիաները
- Q95.0 Հավասարակշռված տրանսլոկացիա և ինսերցիա՝ նորմալ անհատի մոտ
- Q95.1 Քրոմոսոմային ինվերսիա՝ նորմալ անհատի մոտ
- Q95.2 Հավասարակշռված աուտոսոմային վերակառուցում (վերադասավորում)՝ ոչ նորմալ անհատի մոտ
- Q95.3 Հավասարակշռված սեռ/աուտոսոմային վերակառուցում (վերադասավորում)՝ ոչ նորմալ անհատի մոտ
- Q95.4 Անհատներ՝ մարկերային հետերոքրոմատինով
- Q95.5 Անհատներ՝ աուտոսոմային փխրուն տեղամասով

- Q95.8 Այլ հավասարակշռված վերակառուցումներ (վերադասավորումներ) և կառուցվածքային մարկերներ
- Q95.9 Հավասարակշռված վերակառուցում (վերադասավորում) և կառուցվածքային մարկեր՝ չճշտված

Q96 Տուրների (Turner) համախտանիշ
Բացառությամբ՝

- Նունանի (Noonan) համախտանիշի (Q87.1)
- Q96.0 Կարիոտիպ 45, X
- Q96.1 Կարիոտիպ 46, X iso (Xq)
- Q96.2 Կարիոտիպ 46, X ախտաբանական սեռական քրոմոսոմի հետ՝ բացառությամբ iso (Xq)
- Q96.3 Մոզաիցիզմ, 45,X/ 46, XX կամ XY
- Q96.4 Մոզաիցիզմ, 45,X/ այլ բջջային գիծ (զծեր)՝ ախտաբանական սեռական քրոմոսոմի հետ
- Q96.8 Տուրների համախտանիշի այլ տարբերակներ
- Q96.9 Տուրների համախտանիշ՝ չճշտված

Q97 Սեռական քրոմոսոմի այլ անկանոնություններ, իզական ֆենոտիպ՝ այլ դասերում չդասակարգված
Բացառությամբ՝

- Տուրների համախտանիշի (Q96.-)
- Q97.0 Կարիոտիպ 47, XXX
- Q97.1 իզական սեռի ներկայացուցիչ՝ երեքից ավելի X քրոմոսոմով
- Q97.2 Մոզաիցիզմ, զծեր՝ X քրոմոսոմի տարբեր թվաքանակով
- Q97.3 իզական սեռի ներկայացուցիչ՝ 46, XY կարիոտիպով
- Q97.8 Սեռական քրոմոսոմի ճշտված այլ անկանոնություններ, իզական ֆենոտիպ
- Q97.9 Սեռական քրոմոսոմի անկանոնություն, իզական ֆենոտիպ՝ չճշտված

Q98 Սեռական քրոմոսոմի այլ անկանոնություններ, արական ֆենոտիպ՝ այլ դասերում չդասակարգված

- Q98.0 Կլայնֆելտերի (Klinefelter) համախտանիշ՝ 47, XXY կարիոտիպով
- Q98.1 Կլայնֆելտերի համախտանիշ, արական սեռի ներկայացուցիչ՝ երկուսից ավելի X քրոմոսոմով
- Q98.2 Կլայնֆելտերի համախտանիշ, արական սեռի ներկայացուցիչ՝ 46, XX կարիոտիպով
- Q98.3 Արական սեռի այլ ներկայացուցիչ՝ 46, XX կարիոտիպով
- Q98.4 Կլայնֆելտերի համախտանիշ՝ չճշտված
- Q98.5 Կարիոտիպ 47, XYY
- Q98.6 Արական սեռի այլ ներկայացուցիչ՝ սեռական քրոմոսոմի ոչ նորմալ (ախտաբանական) կառուցվածքով
- Q98.7 Արական սեռի այլ ներկայացուցիչ՝ սեռական քրոմոսոմի մոզաիցիզմով
- Q98.8 Սեռական քրոմոսոմի ճշտված այլ անկանոնություններ, արական ֆենոտիպ
- Q98.9 Սեռական քրոմոսոմի անկանոնություն, արական ֆենոտիպ՝ չճշտված

Q99 Այլ քրոմոսոմային անկանոնություններ՝ այլ դասերում չդասակարգված

- Q99.0 Քիմեռ (chimera) 46, XX / 46, XY
Քիմեռ (chimera) 46, XX / 46, XY իրական հերմաֆրոդիտ (երկսեռ)

Ծանոթություն:

Օրգանիզմ, որը կազմված է տարբեր ժառանգաբանական կառուցվածք ունեցող երկու և ավելի հյուսվածքներից

Q99.1 46, XX իրական հերմաֆրոդիտ

46, XX զուլավոր սեռական գեղձերով (գոնադներ)

46, XY զուլավոր սեռական գեղձերով (գոնադներ)

Մաքուր (զուտ) գոնադային դիսգենեզիա

Q99.2 Փխրուն (ֆրագիլ) X-քրոմոսոմ

Փխրուն X համախտանիշ

Q99.8 Այլ ճշտված քրոմոսոմային անկանոնություններ

Q99.9 Քրոմոսոմային անկանոնություն՝ չճշտված

ԳԼՈՒԽ XVIII ԱԽՏԱՆԻՇԵՐ, ՆՇԱՆՆԵՐ ԵՎ ԿԼԻՆԻԿԱԿԱՆ

ՈՒ ԼԱԲՈՐԱՏՈՐ ՀԵՏԱԶՈՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐՈՎ ՀԱՅՏՆԱԲԵՐՎԱԾ ԱԽՏԱԲԱՆԱԿԱՆ

ՇԵՂՈՒՄՆԵՐ՝ ԱՅԼ ԴԱՍԵՐՈՒՄ ՉԴԱՍԱԿԱՐԳՎԱԾ

(Ա՛00 – Ա՛99) (R00 – R99)

Այս գլխում ընդգրկված են ախտանիշեր, նշաններ, կլինիկական և այլ հետազոտություններով հայտնաբերված ախտաբանական շեղումներ, ինչպես նաև անորոշ այնպիսի վիճակներ, որոնց վերաբերյալ չկան դասակարգված ախտորոշումներ այլ դասերում: Այն նշանները և ախտանիշերը, որոնց հիման վրա կարելի է ճշգրիտ և որոշակի ախտորոշել հիվանդությունները, դասակարգված են այլ գլուխների դասերում: Տվյալ գլխի դասերը, որպես կանոն, ընդգրկում են այնպիսի անորոշ վիճակներ և ախտանիշեր, որոնք հնարավոր է հավասարաչափ դասել երկու և ավելի հիվանդությունների կամ օրգանիզմի երկու և ավելի համակարգերի՝ տվյալ դեպքի վերջնական ախտորոշման համար անհրաժեշտ ուսումնասիրության բացակայության պայմաններում: Գործնականում այս գլխի բոլոր դասերը կարող են բնորոշվել որպես «չճշտված», «առանց լրացուցիչ ցուցումների», «անհայտ ծագման» կամ «անցողիկ»: Ճշտելու համար, թե այս կամ այն ախտանիշերը և նշանները որ գլխին կամ դասակարգման բաժնին են պատկանում, հարկավոր է կիրառել այբբենական ցուցիչը: «.8»-ով ավարտվող ենթադասերն օգտագործվում են այլ կարևոր այնպիսի ախտանիշերի դասակարգման համար, որոնք չեն կարող ընդգրկվել այլ բաժիններում: R00-R99 դասում ընդգրկված ախտաբանական վիճակները, նշանները և ախտանիշերը ներառում են.

1. Դեպքեր, երբ, նույնիսկ բոլոր առկա փաստերի ուսումնասիրությունից հետո, հնարավոր չէ առավել կոնկրետ ախտորոշման ձևակերպումը:
2. Նշաններ կամ ախտանիշեր, որոնք փոփոխության են ենթարկվել առաջնային ուսումնասիրությունից հետո, և որոնց պատճառները հնարավոր չէ հաստատել:
3. Նախնական ախտորոշման այն դեպքերը, որոնք հնարավոր չէ հաստատել հետագա հետազոտման կամ բուժման համար՝ հիվանդի չներկայանալու պատճառով:
4. Դեպքեր, երբ նախքան վերջնական ախտորոշումը, հիվանդը ուղարկվում է այլ բուժօգնության՝ հետազոտության կամ բուժման համար:
5. Դեպքեր, երբ առավել կոնկրետ ախտորոշման ձևակերպումը հնարավոր չէ՝ այլ պատճառներով:
6. Որոշ ախտանիշեր, որոնց վերաբերյալ ներկայացված է բժշկական օգնության ցուցաբերման համար նշանակություն չունեցող լրացուցիչ տեղեկատվություն:

Բացառությամբ՝

մոր անտենատալ սքրինինգի ժամանակ հայտնաբերված նորմայից շեղումների (O28.-)

պերինատալ շրջանում առաջացած որոշակի վիճակների (P00-P96)

Սույն գլուխը ներառում է հետևյալ դասերը

R00-R09 Արյան շրջանառության և շնչառական համակարգերին վերաբերող ախտանիշեր և նշաններ

R10-R19 Մարսողական համակարգին և որովայնի խոռոչին վերաբերող ախտանիշեր և նշաններ

R20-R23 Մաշկին և ենթամաշկային հյուսվածքին վերաբերող ախտանիշեր և նշաններ

- R25-R29 Նյարդային և ոսկրամկանային համակարգերին վերաբերող ախտանիշեր և նշաններ
- R30-R39 Միզային համակարգին վերաբերող ախտանիշեր և նշաններ
- R40-R46 Ճանաչողական ունակություններին, ընկալունակությանը, էմոցիոնալ վիճակին և վարքագծին վերաբերող ախտանիշեր և նշաններ
- R47-R49 Խոսելուն և ձայնին վերաբերող ախտանիշեր և նշաններ
- R50-R69 Ընդհանուր ախտանիշեր և նշաններ
- R70-R79 Արյան հետազոտության ախտաբանական տվյալներ՝ ախտորոշման բացակայության դեպքում
- R80-R82 Մեզի հետազոտության ախտաբանական տվյալներ՝ ախտորոշման բացակայության դեպքում
- R83-R89 Օրգանիզմի այլ հեղուկների, նյութերի և հյուսվածքների հետազոտության ախտաբանական տվյալներ՝ ախտորոշման բացակայության դեպքում
- R90-R94 Ախտորոշիչ պատկերավորման և ֆունկցիոնալ հետազոտությունների ընթացքում հայտնաբերված ախտաբանական տվյալներ՝ ախտորոշման բացակայության դեպքում
- R95-R99 Մահվան անորոշ և անհայտ պատճառներ

**ԱՐՅԱՆ ՇՐՋԱՆԱՌՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՇՆՉԱՌԱԿԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԵՐԻՆ
ՎԵՐԱԲԵՐՈՂ ԱԽՏԱՆԻՇԵՐ ԵՎ ՆՇԱՆՆԵՐ
(R00-R09)**

***R00 Սրտի ռիթմի խանգարումներ
Բացառությամբ՝***

- պերինատալ շրջանում առաջացած խանգարումների (P29.1)
- ռիթմի ճշտված խանգարումների (I47-I49)
- R00.0 Հաճախասրտություն (տախիկարդիա)՝ չճշտված
 - Սրտի զարկերի հաճախացում
 - Հաճախասրտություն՝
 - Սինոատրիկուլյար
 - սինուսային՝ ԱՀՃ
- R00.1 Դանդաղասրտություն (բրադիկարդիա)՝ չճշտված
 - Սրտի գործունեության դանդաղում՝
 - սինոատրիալ
 - սինուսային
 - վագուսային
- Դեղորայքային դանդաղասրտության դեպքում դեղամիջոցը նույնականացնելու անհրաժեշտության դեպքում կիրառվում է արտաքին պատճառների լրացուցիչ ծածկագիր (Գլուխ XX):
- R00.2 Սրտխփոց
 - Սրտխփոցի զգացում
- R00.8 Սրտի ռիթմի այլ և չճշտված խանգարումներ

***R01 Սրտի աղմուկներ և սրտային այլ հնչյուններ
Բացառությամբ՝***

- պերինատալ շրջանում առաջացած աղմուկների և հնչյունների (P29.8)
- R01.0 Բարորակ և անհանգստություն չպատճառող սրտային աղմուկներ
 - Սրտային ֆուն կցիոնալ աղմուկ
- R01.1 Սրտային աղմուկ՝ չճշտված

Սրտային աղմուկ՝ ԱՀՃ
R01.2 Սրտային այլ հնչյուններ
Սրտի տոների խլացում (հարաճող կամ նվազող)
Պրեկորդիալքսման աղմուկ

**R02 Գանգրենա (փրախտ)՝ այլ դասերում չդասակարգված
Բացառությամբ՝**

գանգրենա առաջացած՝

- աթերոսկլերոզի (I70.2)
- շաքարային դիաբետի (E10-E14 ընդհանուր չորրորդ նշանով.5)
- ծայրամասային անոթների այլ հիվանդությունների (I73.-) ժամանակ

որոշակի տեղակայմամբ գանգրենա (տե՛ս այբբենական ցանկը)
գազային գանգրենա (A48.0)
գանգրենային պիոդերմիա (L88)

**R03 Արյան ճնշման ոչ բնականոն ցուցանիշեր՝ ախտորոշման բացակայության
դեպքում**

R03.0 Արյան բարձր ճնշում՝ հիպերթենզիա՝ ախտորոշման բացակայության դեպքում

Ծանոթություն:

Այս կատեգորիան պետք է կիրառել այն դեպքում, երբ հիվանդի մոտ գրանցվում է արյան ճնշման բարձրացման էպիզոդ, սակայն մինչ այդ բացակայում է փաստացի ձևակերպված հիպերթենզիայի ախտորոշումը, կամ երբ այդ էպիզոդը հանդիսանում է մեկուսացված, պատահական հայտնաբերված:

R03.1 Ոչ բնորոշ ցածր արյան ճնշման ցուցանիշներ

Բացառությամբ՝

հիպոթենզիայի (I95.-)

- նյարդածին օրթոստատիկ (G90.3)

մայրական հիպոթենզիայի համախտանիշի (O26.5)

R04 Արյունահոսություն՝ շնչառական ուղիներից

R04.0 Քթային արյունահոսություն

Արյունահոսություն քթից

Քթային արյունահոսություն

R04.1 Կոկորդային արյունահոսություն

Բացառությամբ՝

արյունախիսման դեպքի (R04.2)

R04.2 Արյունախիսում

Արյունային խորխ

Հազ՝արյունահոսությամբ

R04.8 Արյունահոսություն՝ շնչառական ուղիների այլ մասերից

Թոքային արյունահոսություն՝ ԱՀՃ

Բացառությամբ՝

թոքային արյունահոսության՝ առաջացած պերինատալ շրջանում (P26.-)

R04.9 Արյունահոսություն՝ շնչառական ուղիներից՝ չճշտված

R05 Հազ

Բացառությամբ՝

արյունահոսությամբ ուղեկցվող հազի (R04.2)
հոգեծին հազի (F45.3)

R06 Ոչ բնականոն շնչառություն**Բացառությամբ՝**

շնչառության կասեցման (R09.2)
դիսթրես համախտանիշի՝

- մեծահասակների մոտ (J80)
- նորածինների մոտ (P22.-)

շնչառական անբավարարության (J96.-)

- նորածինների մոտ (P28.5)

R06.0 Հևոց (դիսպնե)

Ուղղաշնչություն (օրտոպնե)

Մակերեսային շնչառություն

Բացառությամբ՝

նորածինների մոտ շնչառության անցողիկ հաճախացման (տախիպնե) (P22.1)

R06.1 Շչացող շնչառություն (ստրիդոր)

Բացառությամբ՝

շնչափողի բնածին ստրիդորի (P28.8)

շնչափողի կծկման (սպազմ) (J38.5)

R06.2 Խզզոցներ

R06.3 Ընդհատվող շնչառություն

Չեյն-Սթոքսի (Cheyne-Stokes) շնչառություն

R06.4 Օդի հոգեծին գերշրջանառություն (հիպերվենտիլյացիա)

Բացառությամբ՝

օդի հոգեծին գերշրջանառության (F45.3)

R06.5 Շնչառություն՝ բերանով

Խոնկոց

Բացառությամբ՝

բերանի չորության՝ ԱՀՃ (R68.2)

R06.6 Ձկռոց

Բացառությամբ՝

հոգեծին զկռոցի (F45.3)

R06.7 Փռշոց

R06.8 Շնչառության այլ և չպարզաբանված խանգարումներ

Շնչառության կանգ (ապնե)՝ ԱՀՃ

Շնչառության կասեցում (նոպաներ)

Շնչահեղձության զգացում

Հոզոց

Բացառությամբ՝

շնչառության կանգի (ապնե)՝

- նորածնի մոտ (P28.4)
- քնի մեջ (G47.3)
- նորածնի մոտ (առաջնային) (P28.3)

R07 Ցավ՝ կրկրդում և կրծքավանդակում**Բացառությամբ՝**

կլման խանգարման դեպքերի (դիսֆագիա) (R13)

համաճարակային միալգիայի (B33.0)
ցավերի՝

- կրծքագեղձում (N64.4)
- պարանոցում (M54.2)

սուր կոկորդի ցավի (sore throat (acute))՝ ԱՀՃ (J02.9)

R07.0 Ցավ՝ կոկորդում

R07.1 Ցավ՝ կրծքավանդակում՝ շնչառության ժամանակ
Ցավոտ շնչառություն

R07.2 Ցավ՝ սրտի շրջանում

R07.3 Այլ ցավեր՝ կրծքավանդակում

Կրծքավանդակի առաջնային պատի ցավեր՝ ԱՀՃ

R07.4 Ցավ՝ կրծքավանդակում՝ չճշտված

R09 Արյան շրջանառության և շնչառական համակարգերին վերաբերող այլ ախտանիշեր և նշաններ

Բացառությամբ՝

շնչառական՝

- դիստրես (համախտանիշի)
 - մեծահասակների մոտ (J80)
 - նորածինների մոտ (P22.-)

անբավարարությանը (J96.-)

- նորածինների մոտ (P28.5)

R09.0 Շնչարգելություն (ասֆիքսիա)

Բացառությամբ՝

շնչարգելության առաջացած՝

- ծննդաբերության ժամանակ (P21.-)
- ածխածնի օքսիդի թունավորումից (T58)
- շնչառական ուղիներում օտար մարմնից (T17.-)
- ներարգանդային (P20.-)
- վնասվածքներից (T71)

R09.1 Պլևրիտներ (թոքամզաբորբեր)

Բացառությամբ՝

պլևրիտի (թոքամզաբորբ)՝ հեղուկի կուտակմամբ (J90)

R09.2 Շնչառության կանգ

Սիրտ-թոքային անբավարարություն

R09.3 Ոչ բնականոն խորխ

Ոչ բնականոն՝

- քանակը
 - գույնը
 - հոտը
- } խորխի

շատացում

Բացառությամբ՝

արյունային խորխի (R04.2)

R09.8 Արյան շրջանառության և շնչառական համակարգերին վերաբերող այլ որոշակի ախտանիշեր և նշաններ

Աղմուկ (զարկերակային)

Կրծքավանդակում

- պերկուտոր հնչյունի փոփոխություններ
- քսման աղմուկ

- տիմպանիկ հնչյուն
Էսզոդոցներ
Թոյլ պուլս (անոթազարկ)

**ՄԱՐՍՈՂԱԿԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԻՆ ԵՎ ՈՐՈՎԱՅՆԻ ԽՈՌՈՉԻՆ
ՎԵՐԱԲԵՐՈՂ ԱԽՏԱՆԻՇԵՐ ԵՎ ՆՇԱՆՆԵՐ
(R10-R19)**

Բացառությամբ՝

- ստամոքսաղիքային արյունահոսության (K92.0-K92.2)
 - նորաձնի մոտ (P54.0-P54.3)
- աղիների անանցանելիության (K56.-)
 - նորաձնի մոտ (P76.-)
- պիլորոսպազմի (K31.3)
 - բնածին կամ մանկական հասակի (Q40.0)
- միզային համակարգին վերաբերող ախտանիշերի և նշանների (R30-R39) սեռական օրգաններին վերաբերող ախտանիշերի՝
 - կանանց մոտ (N94.-)
 - տղամարդկանց մոտ (N48-N50)

R10 Ցավ՝ որովայնի և կոնքի շրջանում

Բացառությամբ՝

- ցավի՝ մեջքի շրջանում (դորսալգիա) (M54.-)
- փորափքանքի (մեթերոիզմը) և այլ նմանատիպ վիճակների (R14)
- երիկամային խիթի (N23)

R10.0 Սուր որովայն

Ուժեղ ցավ որովայնում (տարածված) (տեղակայված) (որովայնի լարվածությամբ)

R10.1 Ցավ՝ տեղակայված որովայնի վերին հատվածում

Վերորովայնային (էպիգաստրալ) ցավ

R10.2 Ցավ՝ տեղակայված կոնքի և շեքի շրջանում

R10.3 Ցավ՝ տեղակայված որովայնի այլ ստորին մասերում

R10.4 Այլ և չպարզաբանված որովայնային ցավեր

Ցավ որովայնում շոշափման ժամանակ՝ ԱՀՃ

Սպաստիկ ցավեր որովայնում՝

- ԱՀՃ
- մանկական հասակում

R11 Սրտխառնոց և փսխում

Բացառությամբ՝

- արյունային փսխման (K92.0)՝
 - նորաձնի մոտ (P54.0)
- փսխման՝
 - անզուսպ՝ հղիության ընթացքում (O21.-)
 - ստամոքսաղիքային համակարգի վիրաբուժական միջամտություններից հետո (K91.0)
 - նորաձնի մոտ (P92.0)
 - հոգեծին (F50.5)

R12 Այրոց

Բացառությամբ՝

մարտոդրության խանգարման դեպքերի (դիսպեպսիա) (K30)

R13 Կլման խանգարումներ

Ներառյալ՝

դժվարությունը՝ կլման ժամանակ

R14 Մեթերիզմ և այլ նմանադիպ վիճակներ

Ներառյալ՝

որովայնի փքվածությունը (գազերով)

փքվածությունը

գլխտոցը

ցավը՝ առաջացած գազերի կուտակումից

պերկուտոր հնչյունի փոփոխություններ, քսման աղմուկ

տիմպանիկ հնչյուն տիմպանիտը (որովայնային) (աղիքային)

Բացառությամբ՝

հոգեծին օդակլանման դեպքերի (աէրոֆագիա) (F45.3)

R15 Կղանքի ակամա արձակում

Ներառյալ՝

կղանքի ակամա արձակումը (էնկոպրեզ)՝ ԱՀՃ

Բացառությամբ՝

ոչ օրգանական ծագման (F98.1)

R16 Լյարդի և փայծաղի մեծացում՝ այլ դասերում չդասակարգված

R16.0 Լյարդի մեծացում (հեպատոմեգալիա)՝ այլ դասերում չդասակարգված

Լյարդի մեծացում (հեպատոմեգալիա)՝ ԱՀՃ

R16.1 Փայծաղի մեծացում (սպլենոմեգալիա)՝ այլ դասերում չդասակարգված

Փայծաղի մեծացում՝ ԱՀՃ

R16.2 Լյարդի և փայծաղի համատեղ մեծացում (հեպատոսպլենոմեգալիա)՝

այլ դասերում չդասակարգված

հեպատոսպլենոմեգալիա՝ ԱՀՃ

R17 Դեղնախտ՝ չճշտված

Բացառությամբ՝

նորածինների դեղնախտի (P55, P57-P59)

R18 Ասցիտ

Ներառյալ՝

հեղուկը՝ որովայնի խոռոչում

R19 Մարտոդական համակարգին և որովայնի խոռոչին վերաբերող այլ ախտանիշեր և նշաններ

Բացառությամբ՝

սուր որովայնի (R10.0)

R19.0 Որովայնի խոռոչի և կոնքի արտափքումներ, կարծրացում և ուռածություն

Տարածված կամ ընդհանրացված կարծրացումներ կամ արտափքումներ՝

- ներորովայնային՝ ԱՀՃ

- կոնքային՝ ԱՀՃ
- պորտային

Բացառությամբ՝

որովայնի ձգման դեպքերի (գազերով) (R14)
 ասցիտ (R18)

R19.1 Աղիների ախտաբանական աղմուկներ

Աղիների աղմուկների բացակայություն

Աղիների խիստ արտահայտված աղմուկներ

R19.2 Տեսանելի գալարակծկանք (պերիստալտիկա)

Արտահայտված գալարակծկանք (պերիստալտիկա)

R19.3 Որովայնի լարվածություն

Բացառությամբ՝

այն դեպքերի, երբ առկա է ուժեղ ցավորովայնում (R10.0)

R19.4 Փոփոխություններ՝ աղիների գործունեության մեջ

Բացառությամբ՝

փորկապության (K59.0)

ֆունկցիոնալ փորլուծության (դիարեա) (K59.1)

R19.5 Կղանքի այլ փոփոխություններ

գույնի ախտաբանական փոփոխություններ

առատ քանակի կղանք

լորձ՝ կղանքում

թաքնված արյուն՝ կղանքում

Բացառությամբ՝

ծյուֆանման կղանքի (մելենա) (K92.1)

նորաձնի մոտ (P54.1)

R19.6 Տիպիկ հոտ՝ բերանի խոռոչից

R19.8 Մարսողական համակարգին և որովայնի խոռոչին վերաբերող այլ որոշակի ախտանիշեր և նշաններ

**ՄԱՇԿԻՆ ԵՎ ԵՆ ԹԱՄԱՇԿԱՅԻՆ ՀՅՈՒՍՎԱԾՔԻՆ
 ՎԵՐԱԲԵՐՈՂ ԱԽՏԱՆԻՇԵՐ ԵՎ ՆՇԱՆՆԵՐ
 (R20-R23)**

R20 Մաշկի զգայունության խանգարումներ

Բացառությամբ՝

տարանջատող անզգայացման և զգայունության կորստի (F44.6)

հոգեծին խանգարումների (F45.8)

R20.0 Մաշկի անզգայացում (անէսթեզիա)

R20.1 Մաշկի թերզգայություն (հիպոէսթեզիա)

R20.2 Մաշկի տարազգայություն (պարէսթեզիա)

«Միջատների սողալու զգացում»

Քորոցի և ասեղի ծակոցի զգացում

Բացառությամբ՝

վերջույթների տարազգայության (ակրոպարէսթեզիա) (I73.8)

R20.3 Մաշկի գերզգայություն (հիպերէսթեզիա)

R20.8 Մաշկի զգայունության այլ և չճշտված խանգարումներ

R21 Մաշկի անցողիկ և այլ ոչ առանձնահատուկ ցանավորում

R22 Մաշկում և ենթամաշկային հյուսվածքում տեղակայված արտափքում, պնդացում և ուռածություն

Ներառյալ՝

ենթամաշկային հանգույցները (տեղակայված) (մակերեսային)

Բացառությամբ՝

ախտորոշիչ պատկերավորման ընթացքում ստացված ախտաբանական տվյալների (R90-R93)

մեծացած ավշային հանգույցների (R59.-)

տեղակայված ճարպային հյուսվածքի (E65)

պնդացման և ուռածության՝

- կրծքագեղձի (N63)
- ներորովայնային կամ կոնքային (R19.0)

այտուցի (R60.-)

արտափքման՝

- ներորովայնային կամ կոնքային (R19.0)
- հողերի (M25.4)

R22.0 Գլխի տեղակայմամբ արտափքում, պնդացում և ուռածություն

R22.1 Պարանոցի տեղակայմամբ արտափքում, պնդացում և ուռածություն

R22.2 Մարմնի տեղակայմամբ արտափքում, պնդացում և ուռածություն

R22.3 Վերին վերջույթների տեղակայմամբ արտափքում, պնդացում և ուռածություն

R22.4 Ստորին վերջույթների տեղակայմամբ արտափքում, պնդացում և ուռածություն

R22.7 Բազմաթիվ տեղակայումներով արտափքում, պնդացում և ուռածություն

R22.9 Անորոշ տեղակայմամբ արտափքում, պնդացում և ուռածություն՝ չճշտված

R23 Մաշկի այլ փոփոխություններ

R23.0 Կապտախտ (ցիանոզ)

Բացառությամբ՝

վերջույթների կապտախտի (ակրոցիանոզի) (I73.8)

կապտախտի (ցիանոզի) նոպաների՝ նորածնի մոտ (P28.2)

R23.1 Գունատություն

Կաչուն մաշկ

R23.2 Գերարյունություն (հիպերեմիա)

Չափազանց կարմրում

Բացառությամբ՝

դաշտանադադարի և կլիմակտերիկ վիճակի՝ կանանց մոտ (N95.1)

R23.3 Ինքնաբուխ ենթամաշկային արյունազեղումներ (էկսիմոզներ)

Կետային արյունազեղումներ (պետեխիաներ)

Բացառությամբ՝

ենթամաշկային արյունազեղումների (էկսիմոզներ) պտղի և նորածնի մոտ (P54.5)

ծիրանացանի (պուրպուրա) (D69.-)

R23.4 Մաշկի կառուցվածքի փոփոխություններ

- թեփոտում
 - պնդացում
 - թեփուկավորում
- } մաշկի

Բացառությամբ՝

ենթամաշկային հաստացման՝ ԱՀՃ (L85.9)

R23.8 Մաշկի այլ և չճշտված փոփոխություններ

**ՆՅԱՐԴԱՅԻՆ ԵՎ ՈՍԿՐԱՄԿԱՆԱՅԻՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԵՐԻՆ
ՎԵՐԱԲԵՐՈՂ ԱԽՏԱՆԻՇԵՐ ԵՎ ՆՇԱՆՆԵՐ
(R25-R29)**

R25 Ակամա ոչ բնականոն շարժումներ

Բացառությամբ՝

առանձնահատուկ շարժողական խանգարումների (G20-G26)

անփոփոխ շարժողական խանգարումների (F98.4)

ջղաձգության (տիկեր) (F95.-)

R25.0 Գլխի ոչ բնականոն շարժումներ

R25.1 Դող՝ չճշտված

Բացառությամբ՝

խորեայի՝ ԱՀՃ (G25.5)

դող՝

- առաջնային (G25.0)

- հիսթերիկ (F44.4)

- մտադրված (G25.2)

R25.2 Ջղաձգություն և կծկում

Բացառությամբ՝

կարպուպեղալ կծկման (սպազմ) (R29.0)

մանկական կծկման (սպազմ) (G40.4)

R25.3 Առանձին մկանաթելերի ականա կծկումներ (ֆասցիկուլյացիա)

Ցնցումներ, կծկումներ՝ ԱՀՃ

R25.8 Այլ և չպարզաբանված ականա ոչ բնականոն շարժումներ

R26 Քայլվածքի և շարժողական խանգարումներ

Բացառությամբ՝

ապակարգության (ատաքսիա)՝

- ԱՀՃ (R27.0)

- ժառանգական (G11.-)

- շարժողական (սիֆիլիտիկ) (A52.1)

անշարժականության համախտանիշի (պարապլեգիկ) (M62.3)

R26.0 Ատաքսիկ քայլվածք

Երերուն քայլվածք

R26.1 Պարալիտիկ քայլվածք

Սպաստիկ քայլվածք

R26.2 Դժվարություն քայլելիս՝ այլ դասերում չդասակարգված

R26.3 Անշարժություն

Անկողնային հիվանդ.

Նստող հիվանդ.

R26.8 Քայլվածքի և շարժողական այլ և չճշտված խանգարումներ

Անկայունություն քայլելիս՝ ԱՀՃ

R27 Համակարգման այլ խանգարումներ

Բացառությամբ՝

ատաքսիկ քայլվածքի (R26.0)

ժառանգական ատաքսիայի (G11.-)

գլխապտույտի՝ ԱՀՃ (R42)

R27.0 Ատաքսիա՝ չճշտված

R27.8 Համակարգման այլ և խանգարումներ՝ չճշտված

R29 Նյարդային և ոսկրամկանային համակարգերին վերաբերող այլ ախտանիշեր և նշաններ

R29.0 Տետանիա

Կարպոպեդալսպազմ (կծկանք)

Բացառությամբ՝

տետանիայի՝

- հիսթերիկ (F44.5)
- նորաձնի մոտ (P71.3)
- հարվահանագեղձային (E20.9)
- առաջացած վահանաձև գեղձի հեռացնելուց հետո (E89.2)

R29.1 Մենինգիզմ

R29.2 Ախտաբանական ռեֆլեքս

Բացառությամբ՝

ախտաբանական բբային ռեֆլեքսի (H57.0)

բարձր փսխումային ռեֆլեքսի (J39.2)

վազովազալ ռեակցիայի կամ ուշագնացության (R55)

R29.3 Մարմնի ոչ բնականոն դիրք

R29.4 Շրխկացող ազդր

Բացառությամբ՝

ազդրի բնածին ձևախախտման (Q65.-)

R29.6 Ընկնելու հակում՝ այլ դասերում չդասակարգված

Ընկնելու հակում՝ կապված մեծ տարիքի կամ ոչ հասկանալի առողջական խնդիրների հետ

Բացառությամբ՝

դժբախտ պատահարների (X59.-)

քայլելիս առաջացած դժվարությունների (R26.2)

գլխապտույտների և երերումների (R42)

ընկնելու դեպքի, որը բերում է վնասվածքի (W00-W19)

այլ դասերում չդասակարգված հիվանդության հետ կապված ընկնելը

ուշագնացության և սուրանոթային անբավարարության (կոլապս) (R55)

R29.8 Նյարդային և ոսկրամկանային համակարգերին վերաբերող այլ և ախտանիշեր և նշաններ՝ չճշտված

**ՄԻՋԱՅԻՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԻՆ ՎԵՐԱԲԵՐՈՂ ԱԽՏԱՆԻՇԵՐ ԵՎ ՆՇԱՆՆԵՐ
(R30-R39)**

R30 Ցավ՝ կապված միզարձակման հետ

Բացառությամբ՝

հոգեժին ցավի (F45.3)

R30.0 Դիզուրիա

Ցավոտ դժվարացած միզարձակում

R30.1 Միզապարկի նքոցներ

R30.9 Ցավոտ միզարձակում՝ չճշտված

Ցավոտ միզարձակում՝ ԱՀՃ

R31 Չպարզաբանված արյունամիզություն (հեմատուրիա)

Բացառությամբ՝

կրկնվող կամ մշտական արյունամիզության (հեմատուրիա) (N02.-)

R32 Չպարզաբանված անմիզապահություն

Ներառյալ՝

գիշերամիզությունը (էնուրեզ)՝ ԱՀՃ

Բացառությամբ՝

ոչ օրգանական գիշերամիզության (էնուրեզ) (F98.0)

սթրեսային անմիզապահության և այլ ճշտված անմիզապահության (N39.3-
N39.4)

R33 Միզակապություն

R34 Անմիզություն (անուրիա) և սակավամիզություն (օլիգուրիա)

Բացառությամբ՝

բարդացնող՝

- հղիության ընդհատումը՝ արտարգանդային կամ բնականոն հղիությանը (O00-O07, O08.4)
- հղիությունը ծննդաբերությունը և հետծննդաբերական շրջանը (O26.8, O90.4)

R35 Շարամիզություն (պոլիուրիա)

Ներառյալ՝

հաճախամիզությունը

գիշերային հաճախամիզությունը (նիկտուրիա)

Բացառությամբ՝

հոգեծին շատամիզության (նիկտուրիայի) (F45.3)

R36 Արտադրություն միզուկից

Ներառյալ՝

Արտադրություն առնանդամից

R39 Միզային համակարգին պատկանող այլ ախտանիշեր և նշաններ

R39.0 Մեզի արտանոթում (էքստրավազալ)

R39.1 Միզարտադրության այլ դժվարություններ

Միզակապություն

Մեզի թույլ շիթ

Մեզի ճեղքված շիթ

R39.2 Արտաերիկամային միզարյունություն (ուրեմիա)

Նախաերիկամային միզարյունություն (ուրեմիա)

R39.8 Միզային համակարգին վերաբերող այլ և չճշտված ախտանիշեր և նշաններ

ՃԱՆԱԶՈՂԱԿԱՆ ՈՒՆԱԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՆ, ԸՆԿԱԼՈՒՆԱԿՈՒԹՅԱՆԸ,

ՀՈՒՋԱԿԱՆ ՎԻՃԱԿԻՆ ԵՎ ՎԱՐՔԱԳԾԻՆ ՎԵՐԱԲԵՐՈՂ ԱԽՏԱՆԻՇԵՐ

ԵՎ ՆՇԱՆՆԵՐ

(R40-R46)

Բացառությամբ՝

հոգեկան խանգարումների կլինիկական պատկերի մաս հանդիսացող
ախտանիշերի և նշանների (F00-F99)

R40 Քնկոտություն, գիպակցության մթազնում (ստուպոր) և կոմա

Բացառությամբ՝

կոմայի՝

- դիաբետիկ (E10-E14 ընդհանուր չորրորդ նշանով .0)
- լյարդային (K72.-)
- հիպոգլիկեմիկ (ոչդիաբետիկ) (E15)
- նորածնի (P91.5)
- ուրեմիկ (N19)

R40.0 Քնկոտություն (հիպերսոմնիա)

R40.1 Գիտակցության մթազնում (ստուպոր)

Նախակոմա՝ ախտաբանական խորը քուն (ստպոր)

Բացառությամբ՝

գիտակցության մթազնման (ստուպոր)՝

- կատատոնիկ (F20.2)
- դեպրեսիվ (F31-F33)
- դիսոցիատիվ (F44.2)
- մանիակալ (F30.2)

R40.2 Կոմա՝ չճշտված

Անգիտակից վիճակ՝ ԱՀԾ

**R41 Ճանաչողական ունակություններին և գիպակցմանը վերաբերող այլ
ախտանիշեր և նշաններ**

Բացառությամբ՝

փոփոխական (դիսոցիատիվ) խանգարումների (F44.-)

R41.0 Կողմնորոշման խանգարումներ՝ չճշտված

Շփոթմունք՝ ԱՀԾ

Բացառությամբ՝

կողմնորոշման հոգեծին խանգարման (F44.8)

R41.1 Անտերոգրադ հիշողության կորուստ (ամնեզիա)

R41.2 Հետընթաց (ռետրոգրադ) հիշողության կորուստ (ամնեզիա)

R41.3 Այլ հիշողության կորուստ (ամնեզիա)

Հիշողության կորուստ (ամնեզիա)՝ ԱՀԾ

Բացառությամբ՝

հիշողության կորուստի համախտանիշի՝

- պայմանավորված հոգեակտիվ նյութերի օգտագործմամբ (F10-F19
ընդհանուր չորրորդ նշանով .6)
- օրգանական հիշողության կորուստի (F04)
- անցողիկ ընդհանուր հիշողության կորուստ (ամնեզիա) (G45.4)

R41.8 Ճանաչողական ունակություններին և գիտակցմանը վերաբերող այլ և չճշտված
ախտանիշեր և նշաններ՝

R42 Գլխապտույտ և կայունության խանգարում

Ներառյալ՝

Գլխի «թեթևություն»

Գլխապտույտ՝ ԱՀՃ

Բացառությամբ՝

գլխապտույտով ուղեկցվող համախտանիշերի (H81.-)

R43 Հոտառության և համի զգացողության խանգարումներ

R43.0 Հոտառության բացակայություն (անօսմիա)

R43.1 Հոտառության աղավաղում (պարօսմիա)

R43.2 Համի զգացողության խանգարումներ (պարագեյզիա)

R43.8 Հոտառության և համի զգացողության այլ և խանգարումներ՝ չճշտված
Հոտառության և համի զգացողության զուգակցված խանգարումներ

R44 Ընդհանուր զգացողությանը և գիտակցմանը վերաբերող այլ ախտանիշեր և նշաններ

Բացառությամբ՝

մաշկի զգացողության խանգարումների (R20.-)

R44.0 Լսողական զգայախաբություններ (հալլուցինացիա)

R44.1 Տեսողական զգայախաբություններ (հալլուցինացիա)

R44.2 Այլ զգայախաբություններ (հալլուցինացիա)

R44.3 Զգայախաբություններ՝ չճշտված

R44.8 Ընդհանուր զգացողությանը և գիտակցմանը վերաբերող այլ ախտանիշեր և նշաններ

R45 Հուզական վիճակին վերաբերող ախտանիշեր և նշաններ

R45.0 Նյարդայնություն

Նյարդային լարվածություն

R45.1 Անհանգստություն և գրգռում

R45.2 Անհանգիստ վիճակ՝

անհաջողությունների և դժբախտությունների հետ կապված տագնապալից վիճակ՝ ԱՀՃ

R45.3 Բարոյալքում և անտարբերություն

R45.4 Դյուրագրգռություն և գայրույթ

R45.5 Անբարյացակամություն

R45.6 Ֆիզիկական հարձակողականություն

R45.7 Հուզական ցնցակաթվածի (շոկի) և սթրեսի վիճակ՝ չճշտված

R45.8 Հուզական վիճակին վերաբերող այլ ախտանիշեր և նշաններ
Ինքնասպանության հակումներ

Բացառությամբ՝

հուզական խանգարումների մասը կազմող ինքնասպանության հակման (F00-F99)

R46 Արտաքին տեսքին և վարքագծին վերաբերող ախտանիշեր և նշաններ

R46.0 Անձնական հիգիենայի շատ ցածր մակարդակ

R46.1 Տարօրինակ արտաքին տեսք

R46.2 Տարօրինակ և անհասկանալի վարքագիծ

R46.3 Գերակտիվություն

R46.4 Դանդաղաշարժություն և անբավարար ռեակտիվություն

Բացառությամբ՝

- գիտակցության մթազնման (ստուպոր) (R40.1)
- R46.5 Կասկածամտություն և արտահայտված խուսափողականություն
- R46.6 Արտակարգ վերաբերմունք և սևեռվածություն՝ սթրեսային իրավիճակների նկատմամբ
- R46.7 Հաղորդակցման պատճառը անհասկանալի դարձնող շատախոսություն և ավելորդ մանրամասներ
- R46.8 Արտաքին տեսքին և վարքագծին վերաբերող ախտանիշեր և նշաններ Արհամարհանք սեփական անձի նկատմամբ՝ ԱՀՃ

Բացառությամբ՝

սննդի և ջրի անբավարար օգտագործման՝ պայմանավորված արհամարհանքով սեփական անձի նկատմամբ (R63.6)

**ԽՈՍԵԼՈՒՆ ԵՎ ՁԱՅՆԻՆ ՎԵՐԱԲԵՐՈՂ ԱԽՏԱՆԻՇԵՐ ԵՎ ՆՇԱՆՆԵՐ
(R47-R49)**

R47 Խոսելուն վերաբերող խանգարումներ՝ այլ դասերում չդասակարգված

Բացառությամբ՝

- ինքնամփոփության (աուտիզմ) (F84.0-F84.1)
- անկանոն խոսքի (F98.6)
- խոսքի և լեզվի զարգացմանը վերաբերող յուրահատուկ խանգարումների (F80.-) կակազման (կմկմոց) (F98.5)
- R47.0 Խոսելուն վերաբերող խանգարումներ (դիսֆազիա) և խոսելու ունակության կորուստ (աֆազիա)

Բացառությամբ՝

- Հարաճուն (պրոգրեսիվ) մեկուսացված աֆազիայի (G31.0)
- R47.1 Խոսելու ֆունկցիայի խանգարում (դիզարթրիա) և խոսելու ֆունկցիայի բացակայություն (անարթրիա)
- R47.8 Խոսելուն վերաբերող այլ և խանգարումներ՝ չճշտված

R48 Կարդալու ունակության խանգարում (դիսլեքսիա) և այլ դիսֆունկցիոնալ խորհրդանշային խանգարումներ՝ այլ դասերում չդասակարգված

Բացառությամբ՝

- գործնական ունակությունների զարգացմանը վերաբերող յուրահատուկ խանգարումների (F81.-)
- R48.0 Կարդալու ունակության խանգարում (դիսլեքսիա) և կարդալու ունակության բացակայություն (ալեքսիա)
- R48.1 Անճանաչողություն (ագնոզիա)
- R48.2 Առարկայական կուրություն (ապրաքսիա)
- R48.8 Խորհրդանշային դիսֆունկցիաների այլ և չճշտված խանգարումներ
Հաշվելու անկարողություն (ակալկուլիա)
Գրելու անկարողություն (ագրաֆիա)

R49 Ձայնի խանգարումներ

Բացառությամբ՝

- ձայնի հոգեծին խանգարման (F44.4)
- R49.0 Ձայնի խանգարում (դիսֆոնիա)
Խոպոտություն
- R49.1 Ձայնի բացակայություն (աֆոնիա)

Ձայնի կորուստ
R49.2 Ռեզախոսություն
R49.8 Ձայնի այլ և չճշտված խանգարումներ
Ձայնի փոփոխություններ՝ ԱՀՃ

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԱԽՏԱՆԻՇԵՐ ԵՎ ՆՇԱՆՆԵՐ (R50-R69)

R50 Տարբեր և անհայտ ծագման տենդ

Բացառությամբ՝

անհայտ ծագման տենդի՝ առաջացած

- ծննդաբերության ընթացքում (O75.2)
- նորածինների մոտ (P81.9)
- հետծննդաբերական տենդի՝ ԱՀՃ (O86.4)

R50.2 Տենդ՝ պայմանավորված դեղամիջոցների ընդունմամբ

Դեղամիջոցը նույնականացնելու անհրաժեշտության դեպքում կիրառվում է լրացուցիչ ծածկագիր (Գլուխ XX):

R50.8 Այլ տենդեր՝ ճշտված

Դողով ուղեկցվող տենդ

Ցնցումով ուղեկցվող տենդ

Կայուն տենդ

R50.9 Տենդ՝ չճշտված

Ջերմության ծայրահեղ բարձրացում՝ ԱՀՃ

Ջերմության բարձրացում (պիռեսիա)՝ ԱՀՃ

Բացառությամբ՝

չարորակ հիպերթերմիայի՝ առաջացած անզգայացման ընթացքում (T88.3)

R51 Գլխացավ

Ներառյալ՝

Դիմային ցավ՝ ԱՀՃ

Բացառությամբ՝

ատիպիկ դիմային ցավի (G50.1)

միգրենի և գլխացավով ուղեկցվող այլ համախտանիշերի (G43-G44)

ետորյակ նյարդի ցավի (G50.0)

R52 Ցավ՝ այլ դասերում չդասակարգված

Ներառյալ՝

այն ցավը, որը հնարավոր չէ վերագրել որևէ օրգանի կամ մարմնի մասի

Բացառությամբ՝

անհատական քրոնիկ ցավային համախտանիշի (F62.8)

գլխացավի (R51)

ցավի՝

- որովայնի (R10.-)
- մեջքի (M54.9)
- կրծքագեղձի (N64.4)
- կրծքի (R07.1-R07.4)
- ականջի (H92.0)
- աչքերի (H57.1)
- հողերի (M25.5)

- վերջույթների (M79.6)
- գոտկային շրջանի (M54.5)
- կոնքային շրջանի և շեքի (R10.2)
- հոգեծին (F45.4)
- ուսի (M75.8)
- ողնաշարի (M54.-)
- կոկորդի (R07.0)
- լեզվի (K14.6)
- ատամի (K08.8)

երիկամային խիթի (N23)

R52.0 Սուր ցավ

R52.1 Մշտական՝ չանցնող ցավ

R52.2 Այլ մշտական ցավեր

R52.9 Ցավ՝ չճշտված

Տարածուն ցավ՝ ԱՀԾ

R53 Տկարություն և հոգնածություն

Ներառյալ՝

անուժությունը (ասթենիա)՝ ԱՀԾ

թուլությունը՝

- ԱՀԾ
- քրոնիկ
- նյարդային

ընդհանուր ֆիզիկական հյուծվածություն

թուլություն

հոգնածություն

Բացառությամբ՝

- բնածին թուլության (P96.9)
- ծերունական թուլության (R54)

հյուծվածության և հոգնածության (հետևանքով) (ժամանակ)

- թուլացման (F43.0)
- գերլարվածության (T73.3) որևէ գործոնի երկարատև ազդեցության ժամանակ (T73.2)
- տապի ժամանակ առաջացած թուլության (T67.-)
- ներասթենիայի (F48.0)
- հղիության ժամանակ առաջացած թուլության (O26.8)
- ծերունական թուլության (R54)

հոգնածության համախտանիշի (F48.0)

վիրուսային հիվանդություններից հետո առաջացած՝

- թուլության (G93.3)

R54 Ծերություն

Ներառյալ՝

ծերունական տարիք
ծերություն

}

առանց փսիխոզի հիշատակման

ծերունական՝

- անուժություն (ասթենիա)
- թուլություն

Բացառությամբ՝

ծերունական փսիխոզի (F03)

R55 Ուշագնացություն և կոլապս

Ներառյալ՝

գիտակցության և տեսողության կարճաժամկետ կորստի
գիտակցության կորստի

Բացառությամբ՝

նեյրոցիրկուլյատոր ասթենիայի (F45.3)

օրթոստատիկ հիպոթենզիայի (I95.1)

նեյրոգեն օրթոստատիկ հիպոտենզիա (G90.3)

ցնցակաթվածի՝ (շոկի)

- ԱՀՃ (R57.9)
- կարդիոգեն (R57.0)
- բարդացնող կամ ուղեկցող
 - հղիության ընդհատումը, արտարգանդային կամ բնականոն հղիությունը (O00-O07, O08.3)
 - ծննդաբերությունը և ծննդազատումը (O75.1)
- հետվիրահատական (T81.1)

Ադամս-Ստոքսի (Stokes-Adams) համախտանիշի (I45.9)

Ուշագնացության (սինկոպե)՝

- սինկարոտիդային (G90.0)
- ջերմային (T67.1)
- հոգեծին (F48.8)

անգիտակից վիճակի՝ ԱՀՃ (R40.2)

R56 Ջղաձգություն՝ այլ դասերում չդասակարգված

Բացառությամբ՝

ջղաձգությունների և նոպաների՝

- դիսոցիատիվ (F44.5)
- էպիլեպտիկ (G40-G41)
- նորածինների (P90)

R56.0 Տենդային ջղաձգություն

R56.8 Այլ և չճշտված ջղաձգություններ

Պարոքսիզմ (նոպա)՝ ԱՀՃ

Ջղաձգություն (կոնվուլսիվ)՝ ԱՀՃ

R57 Ցնցակաթված (շոկ)՝ այլ դասերում չդասակարգված

Բացառությամբ՝

ցնցակաթվածի առաջացած՝

- անզգայացման ժամանակ (T88.2)
- անաֆիլակտիկ՝ առաջացած
 - ԱՀՃ (T78.2)
 - ուտելիքի նկատմամբ անբարենպաստ ռեակցիայի հետևանքով (T78.0)
 - շիճուկային (T80.5)
- ընդհատված հղիության, արտարգանդային կամ բնականոն հղիության հետևանքով (O00-O07, O08.3)
- էլեկտրական հոսանքի ազդեցության հետևանքով (T75.4)
- կայծակի հարվածի հետևանքով (T75.0)

- մանկաբարձական (O75.1)
- հետվիրահատական (T81.1)
- հոգեկան (F43.0)
- սեպտիկ (A41.9)
- վնասվածքային (T79.4)

թունավոր (տոքսիկ) ցնցակաթվածի համախտանիշի (A48.3)

R57.0 Կարդիոգեն ցնցակաթված

R57.1 Հիպովոլեմիկ ցնցակաթված

R57.2 Սեպտիկ ցնցակաթված

R57.8 Ցնցակաթվածի այլ տեսակներ

Էնդոտոքսիկ ցնցակաթված

R57.9 Ցնցակաթված՝ չճշտված

Պերիֆերիկ արյան շրջանառության անբավարարություն՝ ԱՀՃ

R58 Արյունահոսություն՝ այլ դասերում չդասակարգված

Ներառյալ՝

արյունահոսության՝ ԱՀՃ

R59 Ավշային հանգույցների մեծացում

Ներառյալ՝

մեծացած գեղձերը

Բացառությամբ՝

Ավշային հանգույցների բորբոքման (լիմֆադենիտ)՝

- ԱՀՃ (I88.9)
- սուր (L04.-)
- քրոնիկ (I88.1)
- միջընդերային (սուր) (քրոնիկ) (I88.0)

R59.0 Ավշային հանգույցների տեղակայված մեծացում

R59.1 Ավշային հանգույցների մեծացում

Ավշագեղձերի բորբոքում (լիմֆադենոպաթիա)՝ ԱՀՃ

Բացառությամբ՝

ՁիԱՀ-ի հետևանքով տարածված կայուն լիմֆադենոպաթիայի (B23.1)

R59.9 Ավշային հանգույցների մեծացում՝ չճշտված

R60 Այրուց՝ այլ դասերում չդասակարգված

Բացառությամբ՝

ասցիտի (R18)

պտղի ջրգողության՝ ԱՀՃ (P83.2)

հիդրոթորաքսի (J94.8)

այտուցի՝

- անգիոնևրոտիկ (T78.3)
- ուղեղային (G93.6)
 - կապված ծննդաբերական վնասվածքի հետ (P11.0)
- հղիության ժամանակ առաջացած (O12.0)
- ժառանգական (Q82.0)
- կոկորդի (J38.4)
- թերսնման ժամանակ առաջացած (E40-E46)
- քիթ ըմպանի (J39.2)
- նորածնի (P83.3)

- ըմպանի (J39.2)
- թոքային (J81)

R60.0 Տեղային այտուց

R60.1 Տարածված այտուց

R60.9 Այտուց՝ չճշտված

Հեղուկի կուտակում՝ ԱՀՃ

R61 Գերքրտնարտադրություն (հիպերհիդրոզ)

R61.0 Տեղային գերքրտնարտադրություն (հիպերհիդրոզ)

R61.1 Տարածված գերքրտնարտադրություն (հիպերհիդրոզ)

R61.9 Գերքրտնարտադրություն (հիպերհիդրոզ)՝ չճշտված

Չափազանց քրտնարտադրություն

Գիշերային քրտնարտադրություն

**R62 Նորմալ ֆիզիոլոգիական զարգացման բացակայություն
Բացառությամբ՝**

սեռական հասունացման դանդաղումի (E30.0)

R62.0 Զարգացման փուլերի դանդաղում

Ֆիզիոլոգիական զարգացման փուլին համապատասխան ողունակությունների դանդաղում

Ունակության դանդաղում՝

- խոսելու
- քայլելու

R62.8 Նորմալ ֆիզիոլոգիական զարգացման այլ դանդաղումներ
Անբավարարություն՝

- քաշի ավելացման
- աճի

Ֆիզիկական ու մտավոր տհասություն (ինֆանտիլիզմ)՝ ԱՀՃ

Անբավարար աճ

Ֆիզիկական զարգացման դանդաղում

Բացառությամբ՝

զարգացման դանդաղման, որպես ՁԻԱՀ-ի հետևանք (B22.2)

ֆիզիկական զարգացման դանդաղեցման, որպես թերսնուցման հետևանք (E45)

R62.9 Ակնկալվող նորմալ ֆիզիոլոգիական զարգացման դանդաղեցում՝ չճշտված

**R63 Սննդի և հեղուկի ընդունման հետ կապված ախտահիշեր և նշաններ
Բացառությամբ՝**

շատակերության (բուլիմիա)՝ ԱՀՃ (F50.2)

ոչ օրգանական ծագման սննդի ընդունման հետևանքով առաջացած

խանգարումների (F50.-)

թերասնման (E40-E46)

R63.0 Ախորժակի բացակայություն (անոռեքսիա)

Ախորժակի կորուստ

Բացառությամբ՝

նյարդային անոռեքսիայի (F50.0)

ախորժակի կորստի՝ կապված ոչ օրգանական ծագում ունեցող սննդի ընդունման հետ (F50.8)

R63.1 Գերծարավություն (պոլիդիպսիա)

- Չափից ավելի ծարավի զգացում
 R63.2 Շատակերություն (պոլիֆագիա)
 Չափից ավելի մեծ ախորժակ
 Չափից ավելի ուտելը՝ ԱՀՃ
 R63.3 Կերակրման և սննդի ընդունման հետ կապված դժվարություններ
 Կերակրման խնդիրներ՝ ԱՀՃ

Բացառությամբ՝

- նորածնի կերակրման խնդիրների (P92.-)
 ոչ օրգանական ծագման սննդի ընդունման հետևանքով առաջացած խանգարումների մանկական տարիքում (F98.2)
 R63.4 Քաշի աննորմալ կորուստ
 R63.5 Քաշի աննորմալ ավելացում

Բացառությամբ՝

- քաշի չափազանց ավելացման՝ հղիության ընթացքում (O26.0)
 ճարպակալման (E66.-)
 R63.6 Սննդի և ջրի անբավարար օգտագործում՝ պայմանավորված արհամարհանքով սեփական անձի նկատմամբ

Բացառությամբ՝

- քաղցածության՝ առաջացած ախորժակի բացակայության հետևանքով (R63.0)
 քաղցածության՝ առաջացած սննդի բացակայության հետևանքով (X53)
 ծարավի՝ առաջացած ջրի անբավարար ընդունման հետևանքով (X54)
 սեփական անձի նկատմամբ արհամարական վերաբերմունքի՝ ԱՀՃ (R46.8)
 R63.8 Սննդի և հեղուկի ընդունման հետ կապված այլ ախտանիշեր և նշաններ

R64 Հյուծում (կախեքսիա)

Բացառությամբ՝

- հյուծվածության համախտանիշի՝ որպես ՁԻԱՀ-ի հետևանք (B22.2)
 չարորակ հյուծման (C80.-)
 սննդային մարազմի (E41)

R65 Համակարգային բորբոքային ռեակցիայի համախտանիշ

Ծանոթություն:

Այս դասը երբեք չի կիրառվում առաջնային ծածկագրման ժամանակ: Այն կարող է կիրառվել բազմակի ծածկագրման ժամանակ առանձին պատճառներից առաջացած վիճակների նույնականացման համար: Մյուս գլխի ծածկագիրը կարող է լինել առաջին տեղում՝ պատճառը կամ ընդգծված հիվանդությունը նշելու համար:

- R65.0 Վարակիչ ծագման համակարգային բորբոքային ռեակցիայի համախտանիշ՝ առանց օրգանական անբավարարության
 R65.1 Վարակիչ ծագման ընդհանուր բորբոքային ռեակցիայի համախտանիշ՝ օրգանական անբավարարությամբ
 Ծանր սեպսիս
 R65.2 Ոչ վարակիչ ծագման ընդհանուր բորբոքային ռեակցիայի համախտանիշ՝ առանց օրգանական անբավարարության
 R65.3 Ոչ վարակիչ ծագման ընդհանուր բորբոքային ռեակցիայի համախտանիշ՝ օրգանական անբավարարության
 R65.9 Ընդհանուր բորբոքային ռեակցիայի համախտանիշ՝ չճշտված

R68 Այլ ընդհանուր ախտանիշեր և նշաններ

R68.0 Նվազաջերմություն (հիպոթերմիա), որը պայմանավորված է շրջակա միջավայրի ցածր ջերմաստիճանով

Բացառությամբ՝

նվազաջերմության (հիպոթերմիա)՝ (առաջացած)՝

- ԱՀՃ (պատահական) (T68)
- անզգայացման ժամանակ (T88.5)
- շրջակա միջավայրի ցածր ջերմաստիճանից (T68)
- նորածնի մոտ (P80.-)

R68.1 Ոչ առանձնահատուկ ախտանիշեր՝ բնորոշ երեխաներին
Երեխայի չափազանց շատ լաց լինելը
Դյուրագրգիռ երեխա

Բացառությամբ՝

նորածնի ուղեղի գրգռականության (P91.3)
ատամների ծկթման համախտանիշի (K00.7)

R68.2 Չոր բերան՝ չճշտված

Բացառությամբ՝

բերանի չորության՝ առաջացած՝

- օրգանիզմի ջրազրկումից (E86)
 - չորության համախտանիշ (Շեգրեն) (M35.0)
- թքագեղձերի արտազատման ֆունկցիայի իջեցում (K11.7)

R68.3 Թմբուկի փայտիկների տեսքով մատներ
Եղունգների հաստացում

Բացառությամբ՝

մատների բնածին փոփոխության թմբուկի փայտիկների տեսքով (Q68.1)
եղունգների բնածին հաստացման (Q84.6)

R68.8 Այլ ճշտված ընդհանուր ախտանիշեր և նշաններ

R69 Հիվանդությունների անհայտ և չճշտված պատճառներ

Բացառությամբ՝

հիվանդության՝ ԱՀՃ

չախտորոշված հիվանդության՝ չճշտված տեղակայմամբ կամ համակարգի
ախտահարման

**ԱՐՅԱՆ ՀԵՏԱՂՈՏՈՒԹՅԱՆ ԺԱՄԱՆԱԿ ՀԱՅՏՆԱԲԵՐՎԱԾ ՆՈՐՄԱՅԻՑ
ՇԵՂՈՒՄՆԵՐ՝ ԱԽՏՈՐՈՇՄԱՆ ԲԱՑԱԿԱՅՈՒԹՅԱՆ ԴԵՊՔՈՒՄ
(R70-R79)**

Բացառությամբ՝

ախտաբանական շեղումների

- մոր նախածննդաբերական հետազոտության ընթացքում (O28.-)
- արյան մակարդեղիության(D65-D68)
- ճարպերի (E78.-)
- թրոմբոցիտների (D69.-)
- արյան սպիտակ գնդիկների (լեյկոցիտների) դասակարգված այլ դասերում (D70-D72)

այլ դասերում դասակարգված ախտաբանական շեղումների, հայտնաբերված
արյան ախտորոշիչ հետազոտության ժամանակ՝ (տե՛ս այբբենական ցանկը)

պտղի և նորածնի արյունահոսային (հեմոռագիկ) և արյունաբանական (հեմատոլոգիական) խանգարումների (P50-P61)

R70 Էրիթրոցիտների նստեցման արագության բարձրացում և պլազմայի մածուցիկության ախտաբանական շեղումներ

R70.0 Էրիթրոցիտների նստեցման արագության բարձրացում

R70.1 Պլազմայի մածուցիկության ախտաբանական շեղումներ

R71 Էրիթրոցիտների ախտաբանական շեղումներ

Ներառյալ՝

Էրիթրոցիտների ախտաբանական շեղումներ՝

- կազմաբանությունում՝ ԱՀՃ
- ծավալում՝ ԱՀՃ

Անիզոցիտոզ

Պոլիլոցիտոզ

Բացառությամբ՝

սակավարյունության (անեմիա) (D50-D64)

արյան մեջ էրիթրոցիտների շատացման (պոլիցիտեմիա)

- ԱՀՃ (D75.1)
- բարորակ (ընտանեկան) (D75.0)
- նորածնային (P61.1)
- երկրորդային (D75.1)
- իրական (D45)

R72 Լեյկոցիտների ախտաբանական շեղումներ՝ այլ դասերում չդասակարգված

Ներառյալ՝

լեյկոցիտների ախտաբանական շեղումների տարբերակումը՝ ԱՀՃ

Բացառությամբ՝

արյան մեջ լեյկոցիտների շատացման (լեյկոցիտոզը) (D72.8)

R73 Գլյուկոզայի քանակի բարձրացում արյան մեջ

Բացառությամբ՝

շաքարային դիաբետի (E10-E14)

- հղիության, ծննդաբերության ընթացքում և հետծննդաբերական շրջանում՝ գլյուկոզայի քանակի բարձրացման (O24.-)

նեոնատալ շրջանի շեղումների (P70.0-P70.2)

հետվիրահատական հիպոհիսուլինեմիայի (E89.1)

R73.0 Գլյուկոզայի հանդեպ դիմակայության փորձի ախտաբանական շեղումներ

Դիաբետ՝

- ակնհայտ
- ծածկընթաց

Գլյուկոզայի հանդեպ դիմակայության խանգարում

Նախադիաբետիկ վիճակ (պրեդիաբետ)

R73.9 Գլյուկոզայի քանակի իջեցում արյան մեջ (հիպոգլիկեմիա)՝ չճշտված

R74 Ֆերմենտների մակարդակի ախտաբանական շեղումներ շիճուկում

R74.0 Տրանսամինազաների և լակտատդեհիդրոգենազայի (ԼԴՀ) մակարդակի ոչ առանձնահատուկ բարձրացումը

R74.8 Այլ շիճուկային ֆերմենտների մակարդակի ախտաբանական շեղումներ
Ախտաբանական մակարդակ՝

- թթվային ֆոսֆատազայի
- հիմնային ֆոսֆատազայի
- ամիլազայի
- լիպազայի (տրիացիլգլիցերոլլիպազայի)

R74.9 Շիճուկային ֆերմենտների ախտաբանական մակարդակ՝ չճշտված

**R75 Մարդու իմունային անբավարարության վիրուսի լաբորատոր հայտնաբերումը
(ՄԻԱՎ)**

Ներառյալ՝

ՄԻԱՎ ոչ վերջնական թեստ՝ երեխաների մոտ

Բացառությամբ՝

անախտանիշային վարակային վիճակի՝ հարուցված մարդու իմունային
անբավարարության վիրուսով (ՄԻԱՎ (Z21)

ՄԻԱՎ հիվանդության (B20-B24)

մարդու իմունային անբավարարության վիրուսային (ՄԻԱՎ) հիվանդության՝
առաջացած՝ հղիության ծննդաբերության և հետծննդաբերական շրջաններում
(O98.7)

R76 Այլ ախտաբանական իմունաբանական շեղումներ շիճուկում

R76.0 Այլ ախտաբանական իմունաբանական շեղումներ շիճուկում

Բացառությամբ՝

իզոիմունացման՝ հղիության շրջանում (O36.0-O36.1)

ազդող պտղի և նորածնի վրա (P55.-)

R76.1 Ախտաբանական ռեակցիա տուբերկուլինային փորձի նկատմամբ

Ախտաբանական արդյունք Մանթոի փորձի նկատմամբ

R76.2 Սիֆիլիսի կեղծ դրական շճաբանական (սեռուղոգիական) փորձ

Վասերմանի կեղծ դրական ռեակցիա

R76.8 Այլ ճշտված ախտաբանական շեղումներ՝ հայտնաբերված շիճուկի

իմունաբանական հետազոտության ժամանակ

Իմունոգլոբուլինների բարձր մակարդակ՝ ԱՀՃ

R76.9 Ախտաբանական իմունաբանական շեղումներ շիճուկում՝ հայտնաբերված շիճուկի

իմունաբանական հետազոտության ժամանակ՝ չճշտված

R77 Պլազմայի սպիտակուցների մակարդակի այլ ախտաբանական շեղումներ

Բացառությամբ՝

պլազմայի սպիտակուցների նյութափոխանակության խանգարումների (E88.0)

R77.0 Ալբումինների մակարդակի ախտաբանական շեղումներ

R77.1 Գլոբուլինների մակարդակի ախտաբանական շեղումներ

Գլոբուլինների մակարդակի բարձրացումը արյան մեջ

(հիպերգլոբուլինեմիա)՝ ԱՀՃ

R77.2 Ալֆաֆետոպրոտեինի մակարդակի ախտաբանական շեղումներ

R77.8 Պլազմայի սպիտակուցների մակարդակի այլ ճշտված ախտաբանական

շեղումներ

R77.9 Պլազմայի սպիտակուցների մակարդակի ախտաբանական շեղումներ՝ չճշտված

R78 Արյան մեջ նորմալում չգտնվող դեղամիջոցների և այլ նյութերի հայտնաբերում

Բացառությամբ՝

հոգեկան և վարքագծին վերաբերող խանգարումների՝ պայմանավորված հոգեակտիվ նյութերի օգտագործմամբ (F10-F19)

R78.0 Ալկոհոլի հայտնաբերումը արյան մեջ

Ալկոհոլի խտությունը ճշտելու անհրաժեշտության դեպքում կիրառվում է արտաքին պատճառների լրացուցիչ ծածկագիրը (Y90):

R78.1 Օփիում պարունակող դեղամիջոցների հայտնաբերումը արյան մեջ

R78.2 Կոկաինի հայտնաբերումը արյան մեջ

R78.3 Հայլուցինոգենների հայտնաբերումը արյան մեջ

R78.4 Կախվածություն առաջացնող այլ դեղամիջոցների հայտնաբերումը արյան մեջ

R78.5 Հոգեմետ դեղամիջոցների հայտնաբերումը արյան մեջ

R78.6 Ստերոիդային միջոցների հայտնաբերումը արյան մեջ

R78.7 Ծանր մետաղների ոչ բնականոն մակարդակի հայտնաբերումը արյան մեջ

R78.8 Նորմայում չհայտնաբերվող որոշակի նյութերի հայտնաբերումը արյան մեջ

Լիթիումի ոչ բնականոն մակարդակի հայտնաբերումը արյան մեջ

R78.9 Նորմայում չհայտնաբերվող չճշտված նյութերի հայտնաբերումը արյան մեջ

R79 Արյան քիմիական կազմի այլ ախտաբանական շեղումներ

Բացառությամբ՝

Հեղուկների, էլեկտրոլիտների կամ թթվահիմնային հավասարակշռության ախտաբանական շեղումների (E86-E87)

արյան մեջ միզաթթվային ախտանիշային բարձրացման (հիպերուրիկեմիա) (E79.0)

արյան մեջ գլյուկոզայի բարձրացման (հիպերգլիկեմիա)՝ ԱՀՃ (R73.9)

արյան մեջ գլյուկոզայի իջեցման (հիպոգլիկեմիա)՝ ԱՀՃ (E16.2)

հիպոգլիկեմիայի՝ ԱՀՃ՝

- նեոնատալ (P70.3-P70.4)

որոշակի փոփոխությունների բնորոշ՝ հետևյալ խանգարումներին

- թթվահիմնային նյութափոխանակությանը (E70-E72)
- ածխաջրերի նյութափոխանակությանը (E73-E74)
- ճարպերի նյութափոխանակությանը (E75.-)

R79.0 Արյան մեջ հետևյալ հանքային նյութերի պարունակության շեղումներ նորմայից՝

- կոբալտի
- պղնձի
- երկաթի
- մագնեզիումի
- հանքային նյութերի՝ այլ դասերում չդասակարգված
- ցինկի

Բացառությամբ՝

լիթիումի պարունակության շեղումների՝ նորմայից (R78.8)

նորածնային հիպոմագնեզիումեմիայի (P71.2)

սննդի մեջ հանքային նյութերի անբավարարության (E58-E61)

հանքային նյութերի փոխանակության խանգարումներ (E83.0)

R79.8 Արյան քիմիական կազմի այլ ճշտված շեղումներ նորմայից

Արյան գազային կազմի խանգարումներ

R79.9 Արյան քիմիական կազմի շեղումներ նորմայից՝ չճշտված

**ՄԵԶԻ ՀԵՏԱԶՈՏՈՒԹՅԱՆ ԱԽՏԱԲԱՆԱԿԱՆ ՏԿՅԱԼՆԵՐ՝
ԱԽՏՈՐՈՇՄԱՆ ԲԱՅԱԿԱՅՈՒԹՅԱՆ ԴԵՊՔՈՒՄ**

(R80-R82)

Բացառությամբ՝

ախտաբանական շեղումների՝ հայտնաբերված մոր նախածննդաբերական հետազոտության ժամանակ (O28.-)

մեզի ախտորոշիչ ախտաբանական տվյալներ, դասակարգված այլ դասերում (տե՛ս այբբենական ցանկը)

սպեցիֆիկ փոփոխությունների՝ բնորոշ հետևյալ խանգարումների համար

- ամինաթթուների նյութափոխանակության (E70-E72)
- ածխաջրատների նյութափոխանակության (E73-E74)

R80 Սպիրտի մեկուսացված առկայությունը մեզի մեջ (պրոտեինուրիա)

Ներառյալ՝

Ալբումինների առկայությունը մեզի մեջ (ալբումինուրիա)՝ ԱՀՃ

Բենս-Ջոնսի պրոտեինուրիա

Պրոտեինուրիա՝ ԱՀՃ

Բացառությամբ՝

պրոտեինուրիայի՝

- հղիության ժամանակ (O12.1)
- մեկուսացված՝ սպեցիֆիկ ձևաբանական փոփոխություններով (N06.-)
- օրթոստատիկ (N39.2)
- կայուն (N39.1)

R81 Գլյուկոզայի առկայությունը մեզի մեջ (գլյուկոզուրիա)

Բացառությամբ՝

երիկամային գլյուկոզուրիայի (E74.8)

R82 Այլ ախտաբանական փոփոխություններ մեզում

Բացառությամբ՝

մեզի մեջ արյան առկայության (հեմատուրիայի) (R31)

R82.0 Մամացամիզություն (խիլուրիա)

Բացառությամբ՝

Թերոդային (ֆիլարիոզ) մամացամիզության (B74.-)

R82.1 Միոգլոբինի առկայությունը մեզի մեջ (միոգլոբինուրիա)

R82.2 Լեղու առկայությունը մեզի մեջ (բիլիուրիա)

R82.3 Հեմոգլոբինի առկայությունը մեզի մեջ (հեմոգլոբինուրիա)

Բացառությամբ՝

հեմոգլոբինուրիայի՝

- հեմոլիզի ժամանակ՝ այլ դասերում չդասակարգված արտաքին գործոնների հետևանքով (D59.6)
- նոպայական (պարոքսիզմալ) գիշերային (Մարկյաֆալայի-Միկելիի հիվանդություն) (D59.5)

R82.4 Ացետոնի առկայությունը մեզի մեջ (ացետոնուրիա)

Կետոնի առկայությունը մեզի մեջ (կետոնուրիա)

R82.5 Դեղամիջոցների, դեղերի և կենսաբանական նյութերի բարձր պարունակությունը մեզի մեջ

Մեզի մեջ հետևյալ նյութերի բարձր մակարդակ

- կատեխոլամիններ
- ինդոլքացախաթթու

- 17-կետոստերոիդներ
 - ստերոիդներ
- R82.6 Հիմնականում ոչ բժշկական նպատակով մեզի մեջ հայտնաբերված նյութերի մակարդակի անբնական պարունակություն
Ծանր մետաղների անբնական պարունակություն մեզի մեջ
- R82.7 Մեզի մանրէաբանական հետազոտության ընթացքում հայտնաբերված ախտաբանական շեղումներ
Դրական տվյալներ կուլտուրայի մանրէաբանական հետազոտության ժամանակ
- R82.8 Մեզի բջջաբանական և հյուսվածաբանական հետազոտության ընթացքում հայտնաբերված ախտաբանական շեղումներ
- R82.9 Մեզի այլ և չճշտված ախտաբանական շեղումներ՝
Բջիջներ և գլանակներ մեզի մեջ
Բյուրեղների առկայությունը մեզի մեջ (կրիստալուրիա)
Մելանինի առկայությունը մեզի մեջ (մելանուրիա)

**ՕՐԳԱՆԻԶՄԻ ԱՅԼ ՀԵՂՈՒԿՆԵՐԻ, ՆՅՈՒԹԵՐԻ ԵՎ ՀՅՈՒՍՎԱԾՔՆԵՐԻ
ՀԵՏԱԶՈՏՈՒԹՅԱՆ ԺԱՄԱՆԱԿ ՀԱՅՏՆԱԲԵՐՎԱԾ ԱԽՏԱԲԱՆԱԿԱՆ ՇԵՂՈՒՄՆԵՐ՝
ԱԽՏՈՐՈՇՄԱՆ ԲԱՑԱԿԱՅՈՒԹՅԱՆ ԴԵՊՔՈՒՄ
(R83-R89)**

Բացառությամբ՝

ախտաբանական շեղումների՝

- հայտնաբերված՝ մոր նախածննդաբերական հետազոտության ընթացքում (O28.-)
- հետազոտության՝
 - արյան՝ ախտորոշման բացակայության դեպքում (R70-R79)
 - մեզի՝ ախտորոշման բացակայության դեպքում (R80-R82)

Այլ դասերում դասակարգված ախտաբանական շեղումների՝ հայտնաբերված ախտորոշիչ հետազոտությամբ (տե՛ս այբբենական ցանկը)

Ստորև ներկայացված է R83-R89 ենթադասերում կիրառվող չորրորդ նիշերով դասակարգումը՝

- .0 Ֆերմենտների քանակի ախտաբանական շեղումներ
- .1 Հորմոնների քանակի ախտաբանական շեղումներ
- .2 Այլ դեղամիջոցների, դեղերի և կենսաբանական նյութերի քանակի ախտաբանական շեղումներ
- .3 Հիմնականում ոչ բժշկական պատճառներով օրգանիզմում հայտնված նյութերի անբնական պարունակություն
- .4 Ախտաբանական շեղումներ՝ հայտնաբերված իմունաբանական հետազոտության ժամանակ
- .5 Ախտաբանական շեղումներ՝ հայտնաբերված մանրէաբանական հետազոտության ժամանակ
Դրական տվյալներ կուլտուրայի մանրէաբանական հետազոտության ժամանակ
- .6 Ախտաբանական շեղումներ հայտնաբերված բջջաբանական հետազոտության ժամանակ
Ախտաբանական շեղումներ՝ քսուկի հետազոտության ժամանակ՝ ըստ Պապանիկոլաուի
- .7 Ախտաբանական շեղումներ՝ հայտնաբերված հյուսվածքաբանական

- հետազոտության ժամանակ
- .8 Այլ ախտաբանական շեղումներ
Ախտաբանական շեղումներ հայտնաբերված քրոմոսոմային հետազոտության ժամանակ
- .9 Ախտաբանական շեղումներ՝ չճշտված

R83 Ախտաբանական շեղումներ՝ հայտնաբերված ողնուղեղային հեղուկի հեղազոտությամբ
(տե՛ս մինչև R83 ենթադասերը)

R84 Ախտաբանական շեղումներ՝ հայտնաբերված շնչառական օրգաններից և կրծքավանդակից ստացված նմուշների հեղազոտությամբ
(տե՛ս մինչև R83 ենթադասերը)

Ներառյալ՝

Ախտաբանական շեղումներ՝ հայտնաբերված հետևյալ հետազոտություններով՝

- բրոնխների վազման ջրերում
- քթային արտադրությունում
- թոքամզի (պլևրա) հեղուկի
- խորխի
- կոկորդի քսուքի

Բացառությամբ՝

արյունային խորխի (R04.2)

R85 Ախտաբանական շեղումներ՝ հայտնաբերված մարսողական օրգաններից և որովայնային խոռոչից ստացված նմուշների հեղազոտությամբ
(տե՛ս մինչև R83 ենթադասերը)

Ներառյալ՝

ախտաբանական շեղումներ՝ հայտնաբերված հետևյալ հետազոտություններով՝

- որովայնամզային (պերիտոնեալ) հեղուկի
- թքում

Բացառությամբ՝

կղանքի փոփոխությունների (R19.5)

R86 Ախտաբանական շեղումներ՝ հայտնաբերված փղամարդու սեռական օրգաններից ստացված նմուշների հեղազոտությամբ
(տե՛ս մինչև R83 ենթադասերը)

Ներառյալ՝

ախտաբանական շեղումներ՝ հայտնաբերված հետևյալ հետազոտություններով՝

- շագանակագեղձի արտազատուկի
- սերմի, սերմնահեղուկի

անկանոն սերմնաբջիջ

Բացառությամբ՝

սերմնահեղուկի մեջ սերմնաբջջի բացակայության (ազոոսպերմիա) (N46)
սակավասերմության (օլիգոսպերմիա) (N46)

R87 Ախտաբանական շեղումներ՝ հայտնաբերված կանանց սեռական օրգաններից ստացված նմուշների հեղազոտություններով
(տե՛ս մինչև R83 ենթադասերը)

Ներառյալ՝

ախտաբանական շեղումներ՝ հայտնաբերված արտազատուկների և քսուկների հետևյալ հետազոտություններով, վերցված՝

- արգանդի պարանոցից
- հեշտոցից
- արտաքին սեռական օրգաններից

Բացառությամբ՝

կարցինոմայի (D05-D07.3)

զարգացման խանգարման (դիսպլազիա)՝

- արգանդի պարանոցի (N87.-)
- հեշտոցի (N89.0-N89.3)
- արտաքին սեռական օրգանների (N90.0-N90.3)

R89 Ախտաբանական շեղումներ՝ այլ օրգաններից, համակարգերից և հյուսվածքներից սրացված նմուշների հետազոտություններով (տե՛ս մինչև R83 ենթադասերը)

Ներառյալ՝

ախտաբանական շեղումներ՝ հայտնաբերված հետևյալ հետազոտություններով՝

- պտուկների արտադրության
- սինովիալ հեղուկի
- վերքերի արտադրության

ԱԽՏՈՐՈՇԻՉ ՊԱՏԿԵՐԱՎՈՐՄԱՆ ԵՎ ՖՈՒՆԿՑԻՈՆԱԼ ՀԵՏԱԶՈՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԸՆԹԱՑՔՈՒՄ ՀԱՅՏՆԱԲԵՐՎԱԾ ՆՈՐՄԱՅԻՑ ՇԵՂՈՒՄՆԵՐ՝ ԱԽՏՈՐՈՇՄԱՆ ԲԱՑԱԿԱՅՈՒԹՅԱՆ ԴԵՊՔՈՒՄ (R90-R94)

Ներառյալ՝

ոչ սպեցիֆիկ ախտաբանական փոփոխություններ՝ ախտորոշիչ պատկերավորման տվյալներով՝

- համակարգչային աքսիալ շերտագրում (ՀԱՇ-սկանավորում)
- մագնիսառեզոնանսային պատկերավորում (ՄՌՊ) (NMR)
- պոզիտրոնային էմիսիոն շերտագրում (ՊԷՇ)
- թերմոգրաֆիա
- գերձայնային հետազոտություն (էխոգրաֆիա)
- ռենտգենաբանական հետազոտություն

Բացառությամբ՝

ախտաբանական շեղումների՝ հայտնաբերված մոր նախաձեռնողաբերական հետազոտության ընթացքում (O28.-)

ախտաբանական շեղումներ՝ հայտնաբերված ախտորոշիչ հետազոտություններով, այլ դասերում դասակարգված (տե՛ս այբբենական ցանկը)

R90 Ախտաբանական շեղումներ, հայտնաբերված կենտրոնական նյարդային համակարգի ախտորոշիչ պատկերավորման միջոցով

R90.0 Ներգանգային ծավալային գոյացություն

R90.8 Կենտրոնական նյարդային համակարգի այլ ախտաբանական շեղումներ, հայտնաբերված ախտորոշիչ պատկերավորման ընթացքում

Փոփոխված էխոէնցեֆալոգրամմա
Ուղեղի սպիտակ նյութի հիվանդություն՝ ԱՀՃ

**R91 Ախտաբանական շեղումներ՝ հայտնաբերված թոքերի ախտորոշիչ
պատկերավորման ընթացքում**

Ներառյալ՝

մետաղադրամանման ախտահարում՝ ԱՀՃ
թոքի պնդացում՝ ԱՀՃ

**R92 Ախտաբանական շեղումներ՝ հայտնաբերված կրծքագեղձի ախտորոշիչ
պատկերավորման ընթացքում**

**R93 Ախտաբանական շեղումներ՝ հայտնաբերված մարմնի այլ մասերի ախտորոշիչ
պատկերավորման ընթացքում**

R93.0 Այլ դասերում չդասակարգված նորմալից շեղումներ, հայտնաբերված գանգի և
գլխի ախտորոշիչ պատկերավորման ընթացքում

Բացառությամբ՝

ներգանգային ծավալային գոյացության (R90.0)

R93.1 Սրտի և կորոնար շրջանառության ախտաբանական փոփոխություններ՝
հայտնաբերված ախտորոշիչ պատկերավորման ընթացքում՝

- էխոսրտագրության՝ ԱՀՃ
- սրտի ստվերի

R93.2 Լյարդի և լեղուղիների ախտաբանական փոփոխություններ՝ հայտնաբերված
ախտորոշիչ պատկերավորման ընթացքում

Լեղապարկի պատկերավորման բացակայություն

R93.3 Մարսողական համակարգի այլ մասերի ախտաբանական փոփոխություններ՝
հայտնաբերված ախտորոշիչ պատկերավորման ընթացքում

R93.4 Միզական օրգանների ախտաբանական փոփոխություններ՝ հայտնաբերված
ախտորոշիչ պատկերավորման ընթացքում

Լցվելու պակասություն՝

- միզապարկի
- երիկամների
- միզաձորանների

Բացառությամբ՝

երիկամների մեծացման ժամանակ (N28.8)

R93.5 Որովայնի այլ մասերի, այդ թվում և հետորովայնամզային տարածության,
ախտաբանական փոփոխություններ, հայտնաբերված ախտորոշիչ
պատկերավորման ընթացքում

R93.6 Վերջույթների ախտաբանական փոփոխություններ, հայտնաբերված ախտորոշիչ
պատկերավորման ընթացքում

Բացառությամբ՝

մաշկի և ենթամաշկային հյուսվածքի փոփոխությունների (R93.8)

R93.7 Ոսկրամկանային համակարգի այլ մասերի ախտաբանական փոփոխություններ,
հայտնաբերված ախտորոշիչ պատկերավորման ընթացքում

Բացառությամբ՝

գանգի փոփոխությունների՝ հայտնաբերված՝
ախտորոշիչ պատկերավորման ընթացքում (R93.0)

R93.8 Մարմնի այլ որոշակի կառուցվածքների ախտաբանական փոփոխություններ՝ հայտնաբերված ախտորոշիչ պատկերավորման ընթացքում
Մաշկի և ենթամաշկային հյուսվածքի փոփոխություններ՝ հայտնաբերված ախտորոշիչ պատկերավորման ընթացքում
Միջնորմի տեղաշարժ

R94 Ֆունկցիոնալ հետազոտությունների կատարման ժամանակ հայտնաբերված ախտաբանական տվյալներ

Ներառյալ՝

ախտաբանական տվյալներ՝

- ռադիոնուկլիդային (ռադիոիզոտոպային) կլանման ուսումնասիրություններ
- սցինտիգրաֆիա

R94.0 Կենտրոնական նյարդային համակարգի ախտաբանական փոփոխություններ՝ հայտնաբերված ֆունկցիոնալ ուսումնասիրությունների իրականացման ժամանակ

Փոփոխված էլեկտրոէնցեֆալոգրամմա (ԷԷԳ)

R94.1 Պերիֆերիկ նյարդային համակարգի և հատուկ զգացումների ախտաբանական փոփոխություններ՝ հայտնաբերված ֆունկցիոնալ ուսումնասիրությունների իրականացման ժամանակ

Փոփոխություններ՝

- էլեկտրոմիոգրաֆիայի (ԷՄԳ)
- էլեկտրոսկոպոգրամմայի (ԷՕԳ)
- էլեկտրորետինոգրամմայի (ԷՌԳ)
- նյարդի գրգռման պատասխանի
- տեսանելի կանչված պոտենցիալների (ՏԿՊՅ)

R94.2 Թոքերի ախտաբանական փոփոխություններ՝ հայտնաբերված թոքերի ֆունկցիոնալ ուսումնասիրությունների իրականացման ժամանակ
Նվազած՝

- օդափոխանակություն
- թոքերի կենսական կարողություն

R94.3 Սրտանոթային համակարգի ախտաբանական փոփոխություններ՝ հայտնաբերված սրտանոթային համակարգի ֆունկցիոնալ ուսումնասիրությունների իրականացման ժամանակ

Փոփոխություններ՝

- էլեկտրասրտագրության (ԷՍԳ)
- էլեկտրաֆիզիոլոգիական ներսրտային ուսումնասիրությունների ցուցանիշների
- ֆոնոկարդիոգրամմայի
- վեկտորոկարդիոգրամմայի

R94.4 Երիկամների ախտաբանական փոփոխություններ՝ հայտնաբերված երիկամների ֆունկցիոնալ ուսումնասիրությունների իրականացման ժամանակ
Փոփոխված երիկամային ֆունկցիոնալ փորձ

R94.5 Լյարդի ախտաբանական փոփոխություններ՝ հայտնաբերված լյարդի ֆունկցիոնալ ուսումնասիրությունների իրականացման ժամանակ

R94.6 Վահանաձև գեղձի ախտաբանական փոփոխություններ՝ հայտնաբերված վահանաձև գեղձի ֆունկցիոնալ ուսումնասիրությունների իրականացման ժամանակ

R94.7 Այլ ներգատական գեղձերի ախտաբանական փոփոխություններ՝ հայտնաբերված ֆունկցիոնալ ուսումնասիրությունների իրականացման ժամանակ

Բացառությամբ՝

գլյուկոզայի հանդեպ դիմակայության թեստի արդյունքների ախտաբանական փոփոխությունների (R73.0)

R94.8 Այլ օրգանների և համակարգերի ֆունկցիոնալ ուսումնասիրությունների իրականացման ժամանակ հայտնաբերված ախտաբանական փոփոխությունների
Փոփոխություններ՝

- հիմնական փոխանակման մակարդակի
- միզապարկի ֆունկցիայի վիճակի թեստի արդյունքների
- փայծաղի ֆունկցիայի վիճակի թեստի արդյունքների

**ՄԱՀՎԱՆ ՈՐՈՇ ԵՎ ԱՆՀԱՅՏ ՊԱՏՃԱՌՆԵՐ
(R95-R99)**

Բացառությամբ՝

պտղի մահ՝ չպարզաբանված պատճառով (P95)
մանկաբարձական մահի՝ ԱՀՃ (O95)

R95 Մանկական հանկարծամահության համախտանիշ

R96 Այլ անհայտ պատճառով հանկարծամահություն

Բացառությամբ՝

հանկարծակի սրտային մահ (այսպիսի ձևակերպմամբ) (I46.1)
մանկական հանկարծամահության համախտանիշի (R95)

R96.0 Վարկյանական մահ

Մեծահասակի հանկարծակի անբացատրելի մահ

Բացառությամբ՝

հայտնի պատճառից հանկարծամահության (A00.0-Q99.9, U04.9, V01.0-Y89.9)

R96.1 Մահ, որը տեղի է ունենում ախտանիշների ի հայտ գալուց հետո 24 ժամվա ընթացքում և չունի պատճառներ
Ոչ բռնի կամ վարկյանական մահ, որի պատճառները հնարավոր չէ ճշտել
Մահ՝ առանց հիվանդության նշանների

R98 Մահ՝ առանց վկաների

Բացառությամբ՝

մահ, որի դեպքում դիակը գտնվում է այնպիսի պայմաններում, երբ մահվան պատճառը որոշել հնարավոր չէ
մահ, որի դեպքում դիակը գտնվում է այնպիսի պայմաններում, երբ մահվան պատճառը որոշել հնարավոր չէ
դիակի հայտնաբերումը

R99 Այլ անորոշ և չճշտված մահվան պատճառներ

Բացառությամբ՝

մահի՝ ԱՀՃ
մահվան անհայտ պատճառի

**ԳԼՈՒԽ XIX ՎՆԱՍՎԱԾՔՆԵՐ, ԹՈՒՆԱՎՈՐՈՒՄՆԵՐ ԵՎ ԱՐՏԱՔԻՆ ՊԱՏՃԱՌՆԵՐԻ
ՆԵՐԳՈՐԾՈՒԹՅԱՆ ՈՐՈՇ ԱՅԼ ՀԵՏԵՎԱՆՔՆԵՐ
(Էս00-Թի98) (S00 - T98)**

Բացառությամբ՝

ծննդաբերական վնասվածքի (P10-P15)
մանկաբարձական վնասվածքի (O70-O71)
ոչ ճիշտ սերտաճած կոտրվածքի
չսերտաճած կոտրվածքի
ախտաբանական կոտրվածքի (պսևդոարթրոզ)
ախտաբանական կոտրվածքի՝ զուգակցված օստեոպորոզի հետ
սթրեսային կոտրվածքի

Սույն գլուխը ներառում է հետևյալ բաժինները՝

S00-S09 Գլխի վնասվածքներ
S10-S19 Պարանոցի վնասվածքներ
S20-S29 Կրծքավանդակի վնասվածքներ
S30-S39 Որովայնի, մեջքի ստորին մասի, ողնաշարի գոտկային հատվածի և կոնքի
վնասվածքներ
S40-S49 Ուսագոտու և բազկի վնասվածքներ
S50-S99 Արմունկի և նախաբազկի վնասվածքներ
S60-S69 Դաստակի և նախադաստակի վնասվածքներ
S70-S79 Կոնքազդրային հոդի և ազդրի վնասվածքներ
S80-S89 Ծնկի և սրունքի վնասվածքներ
S90-S99 Սրունք-թաթային հոդի և ոտնաթաթի վնասվածքներ
T00-T07 Մարմնի մի քանի (բազմակի) շրջանների վնասվածքներ
T08-T14 Իրանի, վերջույթի չճշտված մասի կամ մարմնի չճշտված շրջանի
վնասվածքներ
T15-T19 Բնական անցքերով օտար մարմնի ներթափանցման հետևանքներ
T20-T32 Զերմային և քիմիական այրվածքներ
T20-T25 Մարմնի արտաքին մակերեսի ճշտված տեղամասի ջերմային և քիմիական
այրվածքներ
T26-T28 Աչքի և ներքին օրգանների ջերմային և քիմիական այրվածքներ
T29-T32 Մարմնի բազմակի և ճշտված շրջանների ջերմային և քիմիական այրվածքներ
T33-T35 Ցրտահարություն
T36-T50 Թունավորում դեղամիջոցից, դեղորայքից և կենսաբանական նյութերից
T51-T65 Առավելապես ոչ բժշկական նշանակությամբ նյութերի թունավոր
ազդեցություն
T66-T78 Արտաքին պատճառների ազդեցության այլ և չճշտված հետևանքներ
T79-T79 Վնասվածքի որոշ վաղ բարդություններ
T80-T88 Վիրաբուժական և թերապևտիկ միջամտությունների բարդություններ՝ այլ
դասերում չդասակարգված
T90-T98 Վնասվածքների, թունավորումների և արտաքին այլ պատճառների
ազդեցության հետևանքներ

Այս գլխում «Տ» տառով նշված դասն օգտագործվում է մարմնի առանձին շրջանների տարբեր տեսակի վնասվածքների ծածկագրման համար, իսկ «Դ» տառով նշված դասը՝ մարմնի բազմաթիվ կամ չճշտված շրջանների վնասվածքների, ինչպես նաև թունավորումների և որոշակի այլ արտաքին գործոնների ազդեցության հետևանքների ծածկագրման համար:

Այն դեպքում, երբ վերնագիրը ցույց է տալիս վնասվածքի բազմաբնույթ լինելը, «հետ» բառն արտահայտում է մարմնի նշված երկու հատվածների միաժամանակյա փտտահարումը, իսկ «և» շաղկապը՝ ինչպես մեկ, այնպես էլ երկու հատվածների փտտահարումը:

Վնասվածքի բազմակի ծածկագրման սկզբունքն անհրաժեշտ է հնարավորինս լայնորեն կիրառել: Բազմակի վնասվածքների դեպքում համակցված դասերը նախատեսված են օգտագործել այն դեպքում, երբ անբավարար են առանձին վիճակների վերաբերյալ մանրամասները, կամ առաջնային վիճակագրական մշակման (աղյուսակավորման) նպատակով այն ժամանակ, երբ ավելի հարմար է գրանցել եզակի (միասնական) ծածկագիր: Մնացած դեպքերում վնասվածքի յուրաքանչյուր բաղադրիչն անհրաժեշտ է ծածկագրել առանձին: Անհրաժեշտ է նաև ղեկավարվել 2-րդ հատորում շարադրված հիվանդացության և մահացության ծածկագրման կանոններով և ուղեցույցներով:

«Տ» բաժինը, ինչպես նաև T00-T14 և T90-T98 դասերը, ներառում են այն վնասվածքները, որոնք եռանիշ դասերի տեսքով դասակարգվում են հետևյալ կերպ.

Մակերեսային վնասվածք, այդ թվում՝

- ճնվածք
- բշտիկ (ոչ ջերմային)
- սալջարդ, ներառյալ կապտուկը և արյունակույտը (հեմատոմա)
- մակերեսային օտար մարմնից (բեկոր, փուշ) առաջացած քերծվածք՝ առանց մեծ բաց վերքի
- միջատի (ոչ թունավոր) խայթոց

Բաց վերք, այդ թվում՝

- կենդանու կծած
- կտրած
- պատռած
- ծակած
 - ԱՀՃ
 - օտար մարմնի ներթափանցմամբ

Կոտրվածք, այդ թվում՝

- Կոտրվածք՝
- փակ՝
 - բարդ (բեկորային, մաշկից դուրս ցցված)
 - վարակված
 - հրազենային (ներթափանցող)

լավացման ուշացումով
կամ առանց ուշացման

- ճեղքվածքով
- ոչ լրիվ (մասնակի, «կանաչ ճյուղի»
- ներմղված
- գծային
- երթային (սթրեսային, հոգնածության)
- պարզ
- էպիֆիզի տեղաշարժով
- պտուտակածև
- հողախախտով
- տեղաշարժով

Կոտրվածք՝

բաց՝

- բարդ (բեկորային, մաշկից դուրս ցցված)
- վարակված
- հրազենային (ներթափանցող)
- կետային վերքով
- օտար մարմնով

լավացման ուշացումով
կամ առանց ուշացման

Բացառությամբ՝

կոտրվածքի՝

- ախտաբանական (M84.4)
- ոսկրանոսրացման (օստեոպորոզ) հետ (M80.-)
- սթրեսային (M84.3)
- ոչ ճիշտ սերտաճած (M84.0)
- չսերտաճած (կեղծ հող) (M84.1)

Հողակապանային կառուցվածքների տեղաշարժ (հողախախտ), ձգում և գերլարում, այդ թվում՝

պոկում

պատռվածք

ձգում

գերլարում

վնասվածքային՝

- հեմարթրոզ
- ճեղքում
- ենթահողախախտ
- պատռվածք

Աճառի հողի (հողաշապիկի)
կապանի

Նյարդերի և ողնուղեղի վնասվածքներ, այդ թվում՝

ողնուղեղի լրիվ և ոչ լրիվ վնասվածք

նյարդերի և ողնուղեղի ամբողջականության խախտում

վնասվածքային՝

- նյարդի հատում
- հեմատոմիելիա
- պարալիզ (լուծանք) (անցողիկ)
- պարապլեգիա
- կվադրիպլեգիա

Արյունատար անոթների վնասվածքներ, այդ թվում՝

պոկում

կտրվածք

արյունատար անոթների

- պատռվածք
- վնասվածքային՝
 - անևրիզմա կամ խուղակ (զարկերակաերակային)
 - զարկերակային արյունակույտ
 - ճեղքում

Մկանների, փակեղների և ջլերի վնասվածքներ, այդ թվում՝

- պոկում
 - կտրվածք
 - կիսապատռվածք
 - վնասվածքային պատռվածք
 - գերլարում
- } մկանի, փակեղի և ջլի

**Ջն
ջի
ում
(ջ
ար**

դվածք)

Վնասվածքային անդամահատում (ամպուտացիա)

Ներքին օրգանների վնասվածք, այդ թվում՝

- պայթյունի ալիքից
 - արյան ենթազեղումից
 - ցնցումից
 - ջնջխում
 - հատումից
 - վնասվածքային՝
 - արյունակույտ (հեմատոմա)
 - պատռում
 - պատռվածք
 - կիսապատռվածք
- } ներքին օրգանների

Այլև ճշգրիտ վնասվածքներ

**ԳԼԽԻ ՎՆԱՍՎԱԾՔՆԵՐ
(S00-S09)**

Ներառյալ՝

- հետևյալ վնասվածքները
 - ականջի
 - աչքի
 - դեմքի (ցանկացած հատվածի)
 - լնդի
 - ծնոտի
 - քունքաստործնոտային հողի շրջանի
 - բերանի խոռոչի
 - քիմքի
 - հարակնակապիճային շրջանի
 - գլխի մազածածկ հատվածի
 - լեզվի
 - ատամի

Բացառությամբ՝

ջերմային և քիմիական այրվածքների (T20–T32)

օտար մարմնի հետևանքների՝

- ականջի (T16)
- կոկորդի (T17.3)
- բերանի (T18.0)
- քթի (T17.0–T17.1)
- ընկալի (T17.2)
- աչքի արտաքին հատվածների (T15.-)

ցրտահարության (T33–T35)

թունավոր միջատի խայթոցի կամ կծոցի (T63.4)

S00 Գլխի մակերեսային վնասվածք

Բացառությամբ՝

գլխուղեղի սալջարդի (տարածուն) (S06.2)

գլխուղեղի սալջարդի (տարածուն)

- օջախային (S06.3)

աչքի և ականակապիճի վնասվածքի (S05.-)

S00.0 Գլխի մազածածկ հատվածի (զանգամաշկ) մակերեսային վնասվածք

S00.1 Կոպի և հարակնակապճային շրջանի սալջարդ

Կապտուկ աչքի շրջանում

Բացառությամբ՝

ականագնդի և ականակապճի հյուսվածքների սալջարդի (S05.1)

S00.2 Կոպի և շուրջականային շրջանի այլ մակերեսային վնասվածքներ

Բացառությամբ՝

շաղկապենու և եղջերաթաղանթի մակերեսային վնասվածքի (S05.0)

S00.3 Քթի մակերեսային վնասվածք

S00.4 Ականջի մակերեսային վնասվածք

S00.5 Շրթունքի և բերանի խոռոչի մակերեսային վնասվածք

S00.7 Գլխի բազմակի մակերեսային վնասվածքներ

S00.8 Գլխի այլ հատվածների մակերեսային վնասվածք

S00.9 Գլխի չճշտված տեղակայման մակերեսային վնասվածք

S01 Գլխի բաց վերք

Բացառությամբ՝

գլխի լրիվ անջատման (դեկապիտացիա) (S08.0)

կոպի և ականակապիճի վնասվածքի

գլխի մի մասի վնասվածքային անդամահատման (ամպուտացիա)

S01.0 Գլխի մազածածկ հատվածի (գլխամաշկ, սկալպ) բաց վերք

Բացառությամբ՝

գլխամաշկի պոկման

S01.1 Կոպի և հարակնային շրջանի բաց վերք

Կոպի և հարակնային շրջանի բաց վերք՝ արցունքատար ուղիների ընդգրկմամբ կամ առանց դրա

S01.2 Քթի բաց վերք

S01.3 Ականջի բաց վերք

S01.4 Այտի և քունքաստործնոտային շրջանի բաց վերք

S01.5 Շրթունքի և բերանի խոռոչի բաց վերք

Բացառությամբ՝

- ատամի արտանկման (S03.2)
- ատամի կոտրվածքի (S02.5)
- S01.7 Գլխի բազմակի բաց վերքեր
- S01.8 Գլխի այլ հատվածների բաց վերքեր
- S01.9 Գլխի բաց վերք՝ չճշտված տեղակայմամբ

S02 Գանգի և դիմային ոսկրերի կոտրվածք

Ծանոթություն:

Ներգանգային վնասվածքների հետ համակցված գանգի և դիմային ոսկրերի կոտրվածքների առաջնային ծածկագրման ժամանակ անհրաժեշտ է ղեկավարվել 2-րդ հատորում շարադրված հիվանդացության և մահացության ծածկագրման կանոններով և ուղեցույցներով:

Հետևյալ ենթադասերը տրված են վիճակի լրացուցիչ բնութագրման դեպքում գործնական օգտագործման համար, երբ կոտրվածքի կամ բաց վերքի նույնականացման նպատակով հնարավոր կամ նպատակահարմար չէ գործածել բազմակի ծածկագրեր: Եթե կոտրվածքը չի բնութագրվել որպես բաց կամ փակ, այն պետք է Դասակարգել որպես փակ՝

0 – փակ

1 – բաց

- S02.0 Գանգի կամարի կոտրվածք
 - Ճակատոսկր
 - Գագաթոսկր (կողմնային ոսկր)

- S02.1 Գանգի հիմքի կոտրվածք
 - Փոսի՝
 - առաջային
 - միջին
 - հետին
 - Ծոծրակային ոսկրի
 - Ակնակապճի վերին պատի
 - Խոռոչի՝
 - մաղոսկրի
 - ճակատոսկրի
 - Սեպոսկրի
 - Քունքոսկրի

Բացառությամբ՝

- ակնակապճի՝ ԱՀՃ (S02.8)
- ակնակապճի հատակի (S02.3)
- S02.2 Քթոսկրերի կոտրվածք
- S02.3 Ակնակապճի հատակի կոտրվածք

Բացառությամբ՝

- ակնակապճի՝ ԱՀՃ (S02.8)
- ակնակապճի վերին պատի (S02.1)
- S02.4 Այտոսկրի և վերին ծնոտի կոտրվածք
 - Վերին ծնոտի (ոսկրի)
 - Այտոսկրի աղեղի
- S02.5 Ատամի կոտրվածք
 - Կոտրված ատամ
- S02.6 Ստորին ծնոտի կոտրվածք
- S02.7 Գանգոսկրերի և դիմային ոսկրերի բազմակի կոտրվածքներ

S02.8 Գանգոսկրի և դիմային այլ ոսկրերի կոտրվածքներ
Ալվեոլային ելուստի
Ակնակապճի՝ ԱՀՃ
Քիմքոսկրի

Բացառությամբ՝

ակնակապճի՝

- հատակի (S02.3)
- տանիքի (վերին պատի) (S02.1)

S02.9 Գանգոսկրի և դիմային ոսկրերի կոտրվածք՝ չճշտված

S03 Գլխի հողերի և կապանների հողախախտ, ձգում և վնասում

S03.0 Ծնոտի հողախախտ

Ծնոտի (աճառ) (մահիկ, մենինսկ) հողախախտ

Ստորին ծնոտի հողախախտ

Քունքաստործնոտային հողի հողախախտ

S03.1 Քթի աճառային միջնապատի հողախախտ

S03.2 Ատամի տեղախախտում

S03.3 Գլխի այլ և չճշտված հատվածների հողախախտ

S03.4 Ծնոտի ձգում և վնասում

Քունքաստործնոտային (հողի) (կապանի)

S03.5 Գլխի այլ և չճշտված հատվածների հողերի և կապանների ձգում և վնասում

S04 Գանգային նյարդերի վնասվածքներ

S04.0 Տեսողական նյարդի և տեսողական հաղորդչական ուղիների վնասվածք

Տեսողական խաչվածքի

2-րդ գանգային նյարդի

Տեսողական կեղևի

S04.1 Ակնաշարժիչ նյարդի վնասվածք

3-րդ գանգային նյարդի

S04.2 Ճախարակային նյարդի վնասվածք

4-րդ գանգային նյարդի

S04.3 Եռոյակ նյարդի վնասվածք

5-րդ գանգային նյարդի

S04.4 Զատիչ նյարդի վնասվածք

6-րդ գանգային նյարդի

S04.5 Դիմային նյարդի վնասվածք

7-րդ գանգային նյարդի

S04.6 Լսողական նյարդի վնասվածք

8-րդ գանգային նյարդի

S04.7 Հավելյալ նյարդի վնասվածք

11-րդ գանգային նյարդի

S04.8 Գանգային այլ նյարդերի վնասվածք

Լեզվալըմպանային նյարդի (9-րդ գանգային նյարդի)

Ենթալեզվային նյարդի (12-րդ գանգային նյարդի)

Հոտառական նյարդի (1-ին գանգային նյարդի)

Թափառող նյարդի (10-րդ գանգային նյարդի)

S04.9 Գանգային նյարդի վնասվածք՝ չճշտված

S05 Աչքի և ականակապճի վնասվածք

Բացառությամբ՝

վնասվածքի՝

- ականաշարժիչ (գանգային 3-րդ) նյարդի (S04.1)
- տեսողական (գանգային 2-րդ) նյարդի (S04.0)

կոպի և շուրջակնային շրջանի բաց վերքի (S01.1)

ականակապճի ոսկրի կոտրվածքի (S02.1, S02.3, S02.8)

կոպի մակերեսային վնասվածքի (S00.1-S00.2)

S05.0 Շաղկապենու վնասում և եղջերաթաղանթի քերծվածք՝ առանց օտար մարմնի մասին հիշատակման

Բացառությամբ՝

օտար մարմնի՝

- շաղկապենու պարկում (T15.1)
- եղջերաթաղանթի մեջ (T15.0)

S05.1 Ակնագնդի և ականակապիճային հյուսվածքների սալջարդ

Վնասվածքային հիֆեմա (արյան կուտակում աչքի առաջային խցիկում)

Բացառությամբ՝

աչքի շրջանի կապտուկի (S00.1)

կոպի և շուրջակնային շրջանի սալջարդի (S00.1)

S05.2 Աչքի պատռված վերք՝ ներակնային հյուսվածքի արտանկումով կամ կորստով

S05.3 Աչքի պատռված վերք՝ առանց ներակնային հյուսվածքի արտանկման կամ

կորստի

Աչքի պատռված վերք՝ ԱՀՃ

S05.4 Ակնակապճի թափանցող վերք՝ օտար մարմնի առկայությամբ կամ առանց դրա

Բացառությամբ՝

չհեռացված (վաղուց ականակապճի մեջ մնացած) օտար մարմնի՝ ականակապիճ թափանցող վերքի հետևանքով (H05.5)

S05.5 Ակնագունդ թափանցող վերք՝ օտար մարմնի առկայությամբ

Բացառությամբ՝

չհեռացված (վաղուց ականագնդի մեջ ընկած) օտար մարմնի (H44.6-H44.7)

S05.6 Ակնագունդ թափանցող վերք՝ առանց օտար մարմնի

Աչք թափանցող վերք՝ ԱՀՃ

S05.7 Ակնագնդի պոկում

Վնասվածքային էնուկլեացիա

S05.8 Աչքի և ականակապճի այլ վնասվածքներ

Արցունքատար ծորանի վնասվածք

S05.9 Աչքի և ականակապճի վնասվածք՝ չճշտված

Աչքի վնասվածք՝ ԱՀՃ

S06 Ներգանգային վնասվածք

Ծանոթություն:

Կոտրվածքների հետ զուգակցված ներգանգային վնասվածքների առաջնային ծածկագրման ժամանակ անհրաժեշտ է ղեկավարվել գրքի 2-րդ հատորում շարադրված հիվանդացության և մահացության ծածկագրման կանոններով և ուղեցույցներով: Հետևյալ ենթադասերը տրված են վիճակի լրացուցիչ բնութագրման դեպքում գործնական օգտագործման համար, երբ ներգանգային վնասվածքի և բաց վերքերի

նույնականացման նպատակով հնարավոր կամ նպատակահարմար չէ գործածել բազմակի ծածկագրեր:

0- առանց բաց ներգանգային վերքի

1- բաց ներգանգային վերքով

S06.0 Գլխուղեղի ցնցում

Commotio cerebri

S06.1 Գլխուղեղի վնասվածքային այտուց

S06.2 Գլխուղեղի դիֆուզ վնասվածք

Գլխուղեղի՝

- սալջարդ (կոնտուզիա)՝ ԱՀՃ
- պատռվածք՝ ԱՀՃ

Գլխուղեղի վնասվածքային ճնշում՝ ԱՀՃ

S06.3 Գլխուղեղի օջախային վնասվածք

Օջախային՝

գլխուղեղի՝

- սալջարդ
- պատռվածք

վնասվածքային ուղեղային արյունազեղում

S06.4 Էպիդուրալ արյունազեղում

Էքստրադուրալ արյունազեղում (վնասվածքային)

S06.5 Վնասվածքային սուբդուրալ արյունազեղում

S06.6 Վնասվածքային սուբարախնոիդալ արյունազեղում

S06.7 Ներգանգային վնասվածք՝ երկարատև կոմատոզ վիճակով

S06.8 Ներգանգային այլ վնասվածքներ

Վնասվածքներ, արյունազեղում՝

- ուղեղիկային
- ներգանգային՝ ԱՀՃ

S06.9 Ներգանգային վնասվածք՝ չճշտված

Ուղեղի վնասվածք՝ ԱՀՃ

Բացառությամբ՝

գլխի վնասվածքի՝ ԱՀՃ (S09.9)

S07 Գլխի ջնջխում

S07.0 Դեմքի ջնջխում

S07.1 Գանգի ջնջխում

S07.8 Գլխի այլ հատվածների ջնջխում

S07.9 Գլխի չճշտված հատվածի ջնջխում

S08 Գլխի մի մասի վնասվածքային անդամահատում (ամպուտացիա)

S08.0 Գլխի մազածածկ հատվածի (սկալպ) պոկում

S08.1 Ականջի վնասվածքային անդամահատում

S08.8 Գլխի այլ հատվածների վնասվածքային անդամահատում

S08.9 Գլխի չճշտված հատվածի վնասվածքային անդամահատում

Բացառությամբ՝

գլխատման (դեկապիտացիայի) (S18)

S09 Գլխի այլ և չճշտված վնասվածքներ

S09.0 Գլխի արյունատար անոթների վնասվածքներ՝ այլ դասերում չդասակարգված
Բացառությամբ՝

վնասվածքի՝

- գլխուղեղային արյունատար անոթների (S06.-)
- մինչգլխուղեղային արյունատար անոթների (S15.-)

S09.1 Գլխի մկանների և ջլերի վնասվածքներ

S09.2 Թմբկաթաղանթի վնասվածքային պատռվածք

S09.7 Գլխի բազմակի վնասվածքներ

Վնասվածքներ՝ դասակարգված S00-S09.2 երկու կամ ավելի դասերում

S09.8 Գլխի այլ ճշտված վնասվածքներ

S09.9 Գլխի վնասվածք՝ չճշտված

Վնասվածք՝

- դեմքի՝ ԱՀՃ
- ականջի՝ ԱՀՃ
- քթի՝ ԱՀՃ

ՊԱՐԱՆՈՑԻ ՎՆԱՍՎԱԾՔՆԵՐ (S10-S19)

Ներառյալ՝

վնասվածքները՝

- պարանոցի հետին հատվածի
- վերանրակային շրջանի
- կոկորդի

Բացառությամբ՝

ջերմային և քիմիական այրվածքների (T20-T32)

օտար մարմնի ներթափանցման հետևանքների հետևյալ օրգաններում՝

- կոկորդ (T17.3)
- կերակրափող (T18.1)
- ըմպան (T17.2)
- շնչափող (T17.4)

ողնաշարի կոտրվածքի՝ ԱՀՃ (T08)

ցրտահարության (T33-T35)

վնասվածքի՝

- ողնուղեղի՝ ԱՀՃ (T09.3)
- իրանի՝ ԱՀՃ (T09.-)

թունավոր միջատի կծակի կամ խայթոցի (T63.4)

S10 Պարանոցի մակերեսային վնասվածք

S10.0 Կոկորդի սալջարդ

Սալջարդ՝

Կերակրափողի պարանոցային մասի

Կոկորդի

Ըմպանի

Շնչափողի

S10.1 Կոկորդի այլ և չճշտված մակերեսային վնասվածքներ

- S10.7 Պարանոցի բազմակի մակերեսային վնասվածքներ
- S10.8 Պարանոցի այլ հատվածների մակերեսային վնասվածք
- S10.9 Պարանոցի չճշտված հատվածի մակերեսային վնասվածք

S11 Պարանոցի բաց վերք

Բացառությամբ՝

գլխատման (դեկապիտացիա) (S18)

S11.0 Բաց վերք՝ կոկորդի և շնչափողի վնասումով

Շնչափողի բաց վերք՝

- ԱՀՃ
- պարանոցային հատվածի

Բացառությամբ՝

շնչափողի կրծքային հատվածի (S27.5)

S11.1 Բաց վերք՝ վահանաձև գեղձի վնասումով

S11.2 Բաց վերք՝ ընկալի և կերակրափողի պարանոցային հատվածի վնասումով

Բացառությամբ՝

կերակրափողի՝ ԱՀՃ (S27.8)

S11.7 Պարանոցի բազմակի բաց վերքեր

S11.8 Պարանոցի այլ հատվածների բաց վերք

S11.9 Պարանոցի չճշտված հատվածի բաց վերք

S12 Ողնաշարի պարանոցային հատվածի կոտրվածք

Ներառյալ՝

պարանոցային հատվածի՝

- ողային (նյարդային) աղեղի
- ողնաշարի
- փշաձև ելուստի
- լայնաձիգ ելուստի
- ողի

Հետևյալ ենթադասերը տրված են վիճակի լրացուցիչ բնութագրման դեպքում գործնական օգտագործման համար, երբ կոտրվածքի և բաց վերքի նույնականացման նպատակով հնարավոր կամ նպատակահարմար չէ գործածել բազմակի ծածկագրեր: Եթե կոտրվածքը չի բնութագրվում որպես բաց կամ փակ, անհրաժեշտ է այն դասակարգել որպես փակ:

0 – փակ

1 – բաց

S12.0 Պարանոցի առաջին ողի կոտրվածք

Ատլաս (atlas)

S12.1 Պարանոցի երկրորդ ողի կոտրվածք

Սոնակ (axis)

S12.2 Պարանոցի ճշտված այլ ողի կոտրվածք

Բացառությամբ՝

պարանոցի ողերի բազմակի կոտրվածքների (S12.7)

S12.7 Պարանոցի ողերի բազմակի կոտրվածքներ

S12.8 Պարանոցի այլ հատվածների կոտրվածք

Ենթալեզվային ոսկրի

Կոկորդի

Վահանաձև աճաղի

Շնչափողի

- S12.9 Պարանոցի չճշտված տեղակայմամբ կոտրվածք
 Պարանոցի կոտրվածք (հատվածի)[՝]
- ողնաշարի՝ ԱՀՃ
 - ողի՝ ԱՀՃ

S13 Պարանոցի մակարդակում հողակապանային կառուցվածքների հոդախախտ, ձգում և վնասում (գերլարում)

Բացառությամբ՝

- պարանոցային բաժնի (M50.-) միջոցային սկավառակի ոչ վնասվածքային պատռվածքի կամ տեղաշարժի
- S13.0 Պարանոցի մակարդակում միջոցային սկավառակի վնասվածքային պատռվածք
- S13.1 Պարանոցային ողի հոդախախտ
 Ողնաշարի պարանոցային հատվածի հոդախախտ՝ ԱՀՃ
- S13.2 Պարանոցի այլ և չճշտված հատվածների հոդախախտ
- S13.3 Պարանոցի բազմակի հոդախախտեր
- S13.4 Ողնաշարի պարանոցային հատվածի կապանների ձգում և վնասում
 Պարանոցային առաջային երկայնաձիգ կապանի
 Ատլասաստնակային (atlantoaxialis) հոդերի
 Ատլասածոծրակային (atlantooccipitalis) հոդերի
 «Մտրակային» վնասվածք
- S13.5 Վահանաձև գեղձի շրջանի հողակապանային ապարատի ձգում և գերլարում
 Մատանե-շերեփային (cricoarytenoidea) (հողի) (կապանի)
 Մատանե-վահանային (cricothyroidea) (հողի) (կապանի)
 Վահանաձև աճառի
- S13.6 Պարանոցի այլ և հատվածների հոդերի և կապանների ձգում և գերլարում՝ չճշտված

S14 Ողնուղեղի և նյարդերի վնասվածք՝ պարանոցի մակարդակում

- S14.0 Ողնուղեղի պարանոցային հատվածի սալջարդ և այտուց
- S14.1 Ողնուղեղի պարանոցային հատվածի այլ և չճշտված վնասվածքներ
 Ողնուղեղի պարանոցային հատվածի վնասվածք՝ ԱՀՃ
- S14.2 Ողնաշարի պարանոցային հատվածի նյարդարմատի վնասվածք
- S14.3 Բազկային հյուսակի վնասվածք
- S14.4 Պարանոցի ծայրամասային նյարդերի վնասվածք
- S14.5 Պարանոցային հատվածի սիմպաթիկ նյարդերի վնասվածք
- S14.6 Պարանոցի այլ և նյարդերի վնասվածք՝ չճշտված

S15 Արյունատար անոթների վնասվածք՝ պարանոցի մակարդակում

- S15.0 Քնային (կարոտիսային) զարկերակի վնասվածք
 Քնային զարկերակի (ընդհանուր) (արտաքին) (ներքին)
- S15.1 Ողնաշարային զարկերակի վնասվածք
- S15.2 Արտաքին լծային երակի վնասվածք
- S15.3 Ներքին լծային երակի վնասվածք
- S15.7 Բազմաթիվ արյունատար անոթների վնասվածք՝ պարանոցի մակարդակում
- S15.8 Այլ արյունատար անոթների վնասվածք՝ պարանոցի մակարդակում
- S15.9 Արյունատար անոթի վնասվածք՝ պարանոցի մակարդակում՝ չճշտված

S16 Մկանի և ջլի վնասվածք՝ պարանոցի մակարդակում

S17 Պարանոցի ջնջիում

- S17.0 Կոկորդի և շնչափողի ջնջիում
- S17.8 Պարանոցի այլ հատվածների ջնջիում
- S17.9 Պարանոցի չճշտված հատվածի ջնջիում

S18 Վնասվածքային անդամահատում (ամպուտացիա)՝ պարանոցի մակարդակում
Ներառյալ՝

գլխատումը (դեկապիտացիա)

S19 Պարանոցի այլ և չճշտված վնասվածքներ

- S19.7 Պարանոցի բազմակի վնասվածքներ
Վնասվածքներ՝ դասակարգված S10-S18 երկու և ավելի դասերում
- S19.8 Պարանոցի ճշտված այլ վնասվածքներ
- S19.9 Պարանոցի վնասվածք՝ չճշտված

**ԿՐԾՔԱՎԱՆԴԱԿԻ ՎՆԱՍՎԱԾՔՆԵՐ
(S20-S29)**

Ներառյալ՝

- վնասվածքները՝
 - կրծքագեղձի
 - կրծքավանդակի (պատի)
 - միջթիակային շրջանի

Բացառությամբ՝

- ջերմային և քիմիական այրվածքների (T20-T32)
- օտար մարմնի ներթափանցման հետևանքների՝
 - բրոնխի (T17.5)
 - թոքի (T17.8)
 - կերակրափողի (T18.1)
 - շնչափողի (T17.4)

ողնաշարի կոտրվածքի՝ ԱՀՃ (T08)
ցրտահարման (T33-T35)

- վնասվածքների՝
 - թևատակային (անութային) շրջանի (S40-S49)
 - անրակի
 - թիակային շրջանի
 - ուսի
 - ողնուղեղի՝ ԱՀՃ (T09.3)
 - իրանի՝ ԱՀՃ (T09.-)
- թունավոր միջատի կծածի կամ խայթոցի (T63.4)

S20 Կրծքավանդակի մակերեսային վնասվածք

- S20.0 Կրծքագեղձի (կաթնագեղձ) սալջարդ
- S20.1 Կրծքագեղձի չճշտված մակերեսային այլ վնասվածքներ

- S20.2 Կրծքավանդակի սալջարդ
- S20.3 Կրծքավանդակի առաջային պատի մակերեսային այլ վնասվածքներ
- S20.4 Կրծքավանդակի հետին պատի մակերեսային այլ վնասվածքներ
- S20.7 Կրծքավանդակի բազմակի մակերեսային վնասվածքներ
- S20.8 Կրծքավանդակի և այլ հատվածների մակերեսային վնասվածք՝ չճշտված
Կրծքավանդակի պատի վնասվածք՝ ԱՀՃ

S21 Կրծքավանդակի բաց վերք

Բացառությամբ՝

վնասվածքային՝

- հեմոպնևմոթորաքսի (S27.2)
- հեմոթորաքսի (S27.1)
- պնևմոթորաքսի (S27.0)

- S21.0 Կրծքագեղձի բաց վերք
- S21.1 Կրծքավանդակի առաջային պատի բաց վերք
- S21.2 Կրծքավանդակի հետին պատի բաց վերք
- S21.7 Կրծքավանդակի պատի բազմակի բաց վերքեր
- S21.8 Կրծքավանդակի այլ բաժինների բաց վերք
- S21.9 Կրծքավանդակի հատվածի բաց վերք՝ չճշտված
Կրծքավանդակի պատի՝ ԱՀՃ

S22 Կողի (կողերի), կրծոսկրի և ողնաշարի կրծքային հատվածի կոտրվածք

Բացառությամբ՝

կրծքային հատվածի՝

- ողի նյարդային (ողային) աղեղի
- փշածն ելուստի
- միջաձիգ ելուստի
- ողի

Բացառությամբ՝

կոտրվածքի

- անրակի (S42.0)
- թիակի (S42.1)

Հետևյալ ենթադասերը (հինգերորդ նշան) տրված են վիճակի լրացուցիչ բնութագրման դեպքում գործնական օգտագործման համար, երբ կոտրվածքի կամ բաց վերքի նույնականացման նպատակով հնարավոր կամ նպատակահարմար չէ գործածել բազմակի ծածկագրում: Եթե կոտրվածքը բնութագրված չէ որպես բաց կամ փակ, անհրաժեշտ է այն ծածկագրել որպես փակ:

0 – փակ

1 – բաց

S22.0 Կրծքային ողի կոտրվածք

Ողնաշարի կրծքային հատվածի կոտրվածք՝ ԱՀՃ

S22.1 Ողնաշարի կրծքային հատվածի բազմակի կոտրվածքներ

S22.2 Կրծոսկրի կոտրվածք

S22.3 Կողի կոտրվածք

S22.4 Կողերի բազմակի կոտրվածքներ

S22.5 Ճոճվող (տարուբերվող) կրծքավանդակ

S22.8 Կրծքավանդակի այլ ոսկրային հատվածների կոտրվածք

S22.9 Կրծքավանդակի ոսկրային հատվածի կոտրվածք՝ չճշտված

S23 Կրծքավանդակի հոդերի և պարիճակապանային ապարադի հոդախախտ, ձգում և գերլարում

Բացառությամբ՝

կրծոսկրաանրակային հոդի հոդախախտի, ձգման և գերլարման (S43.2, S43.6)
կրծքային մասի միջոդային սկավառակի պատռվածքի կամ տեղաշարժի (ոչ վնասվածքային)

S23.0 Կրծքային հատվածի միջոդային սկավառակի վնասվածքային պատռվածք

S23.1 Կրծքային ողի հոդախախտ

Ողնաշարի կրծքային հատվածի՝ ԱՀՃ

S23.2 Կրծքավանդակի այլ և չճշտված հատվածների հոդախախտ

S23.3 Ողնաշարի կրծքային հատվածի ձգում և գերլարում

S23.4 Կողերի և կրծոսկրի ձգում և գերլարում

S23.5 Կրծքավանդակի այլ և հատվածների ձգում և գերլարում՝ չճշտված

S24 Նյարդերի և ողնուղեղի վնասվածք՝ կրծքային հատվածի մակարդակում

Բացառությամբ՝

բազկային հյուսակի վնասվածքի (S14.3)

S24.0 Ողնուղեղի կրծքային հատվածի սալջարդ և այտուց

S24.1 Ողնուղեղի կրծքային հատվածի այլ չճշտված վնասվածքներ

S24.2 Ողնուղեղի կրծքային հատվածի նյարդարմատի վնասվածք

S24.3 Կրծքավանդակի ծայրամասային նյարդերի վնասվածք

S24.4 Կրծքային սիմպաթիկ նյարդերի վնասվածք՝

Սրտային հյուսակի

Կերակրափողային հյուսակի

Թոքային հյուսակի

Աստղածև հանգույցի

Կրծքային սիմպաթիկ հանգույցի

S24.5 Կրծքավանդակի այլ նյարդերի վնասվածք

S24.6 Կրծքավանդակի ճշտված նյարդի վնասվածք

S25 Կրծքավանդակի (կրծքային հատվածի) արյունատար անոթների վնասվածք

S25.0 Աորտայի կրծքային հատվածի վնասվածք

Աորտայի՝ ԱՀՃ

S25.1 Անանուն կամ ենթանրակային զարկերակի վնասվածք

S25.2 Վերին սիներակի վնասվածք

Սիներակ (vena cava)՝ ԱՀՃ

S25.3 Անանուն կամ ենթանրակային երակի վնասվածք

S25.4 Թոքային արյունատար անոթների վնասվածք

S25.5 Միջկողային արյունատար անոթների վնասվածք

S25.7 Կրծքային հատվածի բազմաթիվ արյունատար անոթների վնասվածք

S25.8 Կրծքային հատվածի այլ արյունատար անոթների վնասվածք

Կենտ երակ (vena azygos)

Կաթնագեղձի զարկերակներ կամ երակներ

S25.9 Կրծքային հատվածի արյունատար անոթի վնասվածք՝ չճշտված

S26 Սրտի վնասվածք

Ներառյալ՝

սալջարդը

սրտի

պատուվածքը
ծակումը
վնասվածքային պատուվածքը

Հետևյալ ենթադասերը (հինգերորդ նշան) տրված են վիճակի լրացուցիչ բնութագրման դեպքում ոչ պարտադիր օգտագործման համար, երբ հնարավոր կամ նպատակահարմար չէ գործածել բազմակի ծածկագրեր:

- 0 - առանց բաց վերքի՝ դեպի կրծքավանդակի խոռոչ
- 1 - բաց վերքով՝ դեպի կրծքավանդակի խոռոչ
- S26.0 Սրտի վնասվածք՝ սրտապարկի արյունազեղումով (հեմոպերիկարո)
- S26.8 Սրտի այլ վնասվածքներ
- S26.9 Սրտի վնասվածք՝ չճշտված

S27 Կրծքավանդակի խոռոչի այլ և չճշտված օրգանների վնասվածք
Բացառությամբ՝

վնասվածքի՝
կերակրափողի պարանոցային հատվածի (S10-S19)
շնչափողի (պարանոցային հատվածի) (S10-S19)

Հետևյալ ենթադասերը (հինգերորդ նշան) տրված են վիճակի լրացուցիչ բնութագրման դեպքում ոչ պարտադիր օգտագործման համար, երբ հնարավոր կամ նպատակահարմար չէ գործածել բազմակի ծածկագրեր:

- 0 - առանց բաց վերքի՝ դեպի կրծքավանդակի խոռոչ
- 1 - բաց վերքով՝ դեպի կրծքավանդակի խոռոչ
- S27.0 Վնասվածքային պնևմոթորաքս
- S27.1 Վնասվածքային հեմաթորաքս
- S27.2 Վնասվածքային հեմոպնևմոթորաքս
- S27.3 Թոքի այլ վնասվածքներ
- S27.4 Բրոնխի վնասվածք
- S27.5 Շնչափողի կրծքային հատվածի վնասվածք
- S27.6 Թոքամզի վնասվածք
- S27.7 Կրծքավանդակի խոռոչի օրգանների բազմակի վնասվածքներ
- S27.8 Կրծավանդակի խոռոչի այլ ճշտված օրգանների վնասվածք
 - Ստոծանու
 - Ավշային կրծքածորանի
 - Կերակրափողի (կրծքային հատվածի)
 - Ուրցագեղձի (thymus)
- S27.9 Կրծավանդակի խոռոչի օրգանի վնասվածք՝ չճշտված

S28 Կրծքավանդակի ջնջիում և կրծքավանդակի որոշակի հատվածի
վնասվածքային անդամահատում

- S28.0 Ճզմված կրծքավանդակ
- Բացառությամբ՝**
 - Ճոճվող (տարուբերվող) կրծքավանդակի (S22.5)
- S28.1 Կրծքավանդակի որոշակի հատվածի վնասվածքային անդամահատում
Իրանի լայնակի հատում՝ կրծքավանդակի մակարդակում (T05.8)

S29 Կրծքավանդակի այլ և չճշտված վնասվածքներ

- S29.0 Մկանի և ջլի վնասվածքներ՝ կրծքավանդակի մակարդակում
- S29.7 Կրծքավանդակի բազմակի վնասվածքներ

Վնասվածքներ՝ դասակարգված S20-S29.0 երկու կամ ավելի խմբի
S29.8 Կրծքավանդակի այլ ճշտված վնասվածքներ
S29.9 Կրծքավանդակի վնասվածք՝ չճշտված

**ՈՐՈՎԱՅՆԻ, ՄԵՋՔԻ ՍՏՈՐԻՆ ՄԱՍԻ (ԳՈՏԿԱՏԵՂԻ), ՈՂՆԱՇԱՐԻ ԳՈՏԿԱՅԻՆ
ՀԱՏՎԱԾԻ ԵՎ ԿՈՆՔԻ ՎՆԱՍՎԱԾՔՆԵՐ
(S30-S39)**

Ներառյալ՝

վնասվածքները՝

- որովայնի պատի
- հետանցքի
- հետույքի (նստատեղ)
- արտաքին սեռական օրգանների
- որովայնի կողմնային հատվածի
- աճուկային շրջանի

Բացառությամբ՝

ջերմային և քիմիական այրվածքների (T20-T32)

օտար մարմնի ներթափանցման հետևանքների՝

- հետանցքի և ուղիղ աղու (T18.2-T18.4)
- միզասեռական ուղիների (T19.-)
- ստամոքսի, բարակ և հաստ աղիների (T18.2-T18.4)

ողնաշարի կտրվածքի՝ ԱՀՃ (T08)

ցրտահարման (T33-T35)

վնասվածքների՝

- մեջքի՝ ԱՀՃ (T09.-)
- ողնուղեղի՝ ԱՀՃ (T09.3)
- իրանի՝ ԱՀՃ (T09.-)

թունավոր միջատի կծածի կամ խայթոցի (T63.4)

**S30 Որովայնի, մեջքի ստորին մասի և կոնքի մակերեսային վնասվածքներ
Բացառությամբ՝**

կոնքազդրային շրջանի մակերեսային վնասվածքի (S70.-)

S30.0 Մեջքի ստորին հատվածի և կոնքի սալջարդ.

Հետույքային շրջանի

S30.1 Որովայնապատի սալջարդ.

Որովայնի կողային հատվածի

Աճուկային հատվածի

S30.2 Արտաքին սեռական օրգանների սալջարդ.

Սեռական շուրթի (մեծ) (փոքր)

Առնանդամի

Շեքի

Փոշտի

Ամորձու

Հեշտոցի

Վուլվայի

S30.7 Որովայնի, մեջքի ստորին հատվածի և կոնքի բազմակի մակերեսային
վնասվածքներ

S30.8 Որովայնի, մեջքի ստորին հատվածի և կոնքի այլ մակերեսային վնասվածքներ

S30.9 Որովայնի, մեջքի ստորին հատվածի և կոնքի մակերեսային վնասվածք՝ չճշտված

**S31 Որովայնի, մեջքի ստորին հատվածի և կոնքի բաց վերք
Բացառությամբ՝**

կոնքազդրային հոդի շրջանի բաց վերքի (S71.0)

որովայնի, մեջքի ստորին հատվածի և կոնքի վնասվածքային անդամահատման (S38.2-S38.3)

S 31.0 Մեջքի ստորին հատվածի և կոնքի բաց վերք

Հետույքային շրջանի

S31.1 Որովայնապատի բաց վերք

Որովայնի կողային հատվածի

Աճուկային հատվածի

S31.2 Առնանդամի բաց վերք

S31.3 Փոշտի և ամորձիների բաց վերք

S31.4 Հեշտոցի և վուլվայի բաց վերք

S31.5 Այլ և չճշտված արտաքին սեռական օրգանների բաց վերք

Բացառությամբ՝

արտաքին սեռական օրգանների վնասվածքային անդամահատման (ամպուտացիա) (S38.2)

S31.7 Մեջքի ստորին հատվածի, կոնքի և որովայնի բազմակի բաց վերքեր

S31.8 Որովայնի այլ և հատվածի բաց վերք՝ չճշտված

**S32 Ողնաշարի գոտկային հատվածի և կոնքոսկրի կոտրվածք
Ներառյալ՝**

ողնաշարի գոտկասրբոսկրային հատվածի՝

- ողային (նյարդային) աղեղի
- փշաձև ելուստի
- լայնաձիգ ելուստի
- ողի

Բացառությամբ՝

կոնքազդրային հոդի շրջանի կոտրվածքի՝ ԱՀՃ (S72.0)

Հետևյալ ենթադասերը (հինգերորդ նշան) տրված են վիճակի լրացուցիչ բնութագրման դեպքում գործնական օգտագործման համար, երբ կոտրվածքի կամ բաց վերքի նույնականացման նպատակով հնարավոր կամ նպատակահարմար չէ գործածել բազմակի ծածկագրում: Եթե կոտրվածքը բնութագրված չէ որպես բաց կամ փակ, անհրաժեշտ է այն ծածկագրել որպես փակ:

0 – փակ

1 – բաց

S32.0 Գոտկային ողի կոտրվածք

Ողնաշարի գոտկային հատվածի կոտրվածք

S32.1 Սրբոսկրի կոտրվածք

S32.2 Պոչուկի կոտրվածք

S32.3 Չստոսկրի կոտրվածք

S32.4 Կոնքոսկրի ազդրային հողափոսի (քացախափոս) կոտրվածք

S32.5 Ցայլոսկրի կոտրվածք

S32.7 Ողնաշարի գոտկային հատվածի և կոնքոսկրի բազմակի կոտրվածքներ

S32.8 Ողնաշարի գոտկային հատվածի և կոնքոսկրի այլ և չճշտված հատվածների կոտրվածքներ

Կոտրվածք՝

- նստոսկրի
- ողնաշարի գոտկասրբոսկրային հատվածի՝ ԱՀՃ
- կոնքի՝ ԱՀՃ

S33 Ողնաշարի գոտկային հատվածի և կոնքի հոդակապանային կառուցվածքների հոդախախտ, ձգում և վնասում (գերլարում)

Բացառությամբ՝

կոնքագդրային հոդի և կապանների հոդախախտի, ձգման և վնասման (S73.-)
 կոնքի հոդերի և կապանների մանկաբարձական վնասվածքի (O71.6)
 գոտկային հատվածի միջոդային սկավառակի պատռվածքի կամ տեղաշարժի (ոչ վնասվածքային) (M51.-)

S33.0 Ողնաշարի գոտկային հատվածի միջոդային սկավառակի վնասվածքային պատռվածք

S33.1 Գոտկային ողի հոդախախտ
 Ողնաշարի գոտկային հատվածի հոդախախտ՝ ԱՀՃ

S33.2 Սրբոսկրազստային հոդի և սրբոսկրապոչուկային միակցման հոդախախտ

S33.3 Ողնաշարի գոտկային հատվածի և կոնքի այլ և չճշտված մասերի տեղաշարժ

S33.4 Ցայլային կցոնի (ցայլահոդի) վնասվածքային պատռվածք

S33.5 Ողնաշարի գոտկային հատվածի ձգում և գերլարում

S33.6 Սրբոսկրազստային հոդի պատիճակապանային ապարատի ձգում և գերլարում

S33.7 Ողնաշարի գոտկային հատվածի և կոնքի այլ և չճշտված հատվածի պատիճակապանային ապարատի ձգում և վնասում

S34 Նյարդերի և ողնուղեղի գոտկային հատվածի վնասվածք՝ որովայնի, մեջքի ստորին մասի և կոնքի մակարդակում

S34.0 Ողնուղեղի գոտկային հատվածի ցնցում և այտուց

S34.1 Ողնուղեղի գոտկային հատվածի այլ վնասվածք

S34.2 Ողնաշարի գոտկային և սրբոսկրային հատվածների նյարդարմատի վնասվածք

S34.3 Ձիու պոչի վնասվածք (cauda equine)

S34.4 Գոտկասրբոսկրային նյարդային հյուսակի վնասվածք

S34.5 Գոտկային, սրբոսկրային և կոնքային սիմպաթիկ նյարդերի վնասվածք

Փորախոռոչային հանգույցի (ganglion coeliacus) կամ հյուսակի

Ենթաորովայնային հյուսակի (plexus hyogastricus)

Միջընդերքային հյուսակի (վերին) (ստորին)

Ընդերային նյարդի

S34.6 Որովայնի, մեջքի ստորին հատվածի և կոնքի ծայրամասային նյարդի (նյարդերի) վնասվածք

S34.8 Այլ և չճշտված նյարդի վնասվածք՝ որովայնի, մեջքի ստորին հատվածի և կոնքի մակարդակում

S35 Արյունափար անոթների վնասվածք որովայնի, մեջքի ստորին մասի և կոնքի մակարդակում

S35.0 Աորտայի որովայնային հատվածի վնասվածք

Բացառությամբ՝

աորտայի վնասվածքի՝ ԱՀՃ (S25.0)

S35.1 Ներքին սիներակի վնասվածք

Լյարդային երակի

Բացառությամբ՝

- սիներակի վնասվածքի (vena cava)՝ ԱՀՃ (S25.2)
- S35.2 Ընդերային (որովայնային) կամ միջընդերքային զարկերակի վնասվածք
 - Ստամոքսի զարկերակի
 - Ստամոքսատասներկումատնյա աղիքային զարկերակի
 - Լյարդային զարկերակի
 - Միջընդերքային զարկերակի (վերին), (ստորին)
 - Փայծաղային զարկերակի
- S35.3 Դռներակի կամ փայծաղային երակի վնասվածք
 - Միջընդերքային երակի (վերին) (ստորին)
- S35.4 Երիկամի արյունատար անոթների վնասվածք
 - Երիկամային զարկերակի կամ երակի
- S35.5 Ջստային արյունատար անոթների վնասվածք
 - Ենթաորովայնային զարկերակի կամ երակի
 - Ջստային զարկերակի կամ երակի
 - Արգանդի զարկերակի կամ երակի
- S35.7 Բազմաթիվ արյունատար անոթների վնասվածք՝ որովայնի, մեջքի ստորին մասի և կոնքի մակարդակում
- S35.8 Այլ արյունատար անոթների վնասվածք՝ որովայնի, մեջքի ստորին մասի և կոնքի մակարդակում
 - Ձվարանի զարկերակի կամ երակի
- S35.9 Արյունատար անոթի վնասվածք՝ որովայնի, մեջքի ստորին մասի և կոնքի մակարդակում՝ չճշտված

S36 Որովայնի խոռոչի օրգանների վնասվածք

Հետևյալ ենթադասերը տրված են վիճակի լրացուցիչ բնութագրման դեպքում գործնական օգտագործման համար, երբ հնարավոր կամ նպատակահարմար չէ գործածել բազմակի ծածկագրում:

- 0 - առանց բաց վերքի՝ դեպի որովայնի խոռոչ
- 1 - բաց վերքով՝ դեպի որովայնի խոռոչ
- S36.0 Փայծաղի վնասվածք
- S36.1 Լյարդի կամ լեղապարկի վնասվածք
 - Լեղածորանի
- S36.2 Ենթաստամոքսային գեղձի վնասվածք
- S36.3 Ստամոքսի վնասվածք
- S36.4 Բարակ աղու վնասվածք
- S36.5 Հաստ աղու վնասվածք
- S36.6 Ուղիղ աղու վնասվածք
- S36.7 Ներորովայնային բազմակի օրգանների վնասվածք
- S36.8 Ներորովայնային այլ օրգանների վնասվածք
 - Որովայնամզի
 - Հետորովայնամզային
- S36.9 Ներորովայնային օրգանի վնասվածք՝ չճշտված

S37 Միզասեռական և կոնքային օրգանների վնասվածք

Հետևյալ ենթադասերը տրված են վիճակի լրացուցիչ բնութագրման դեպքում գործնական օգտագործման համար, երբ հնարավոր կամ նպատակահարմար չէ գործածել բազմակի ծածկագրում:

0 - առանց բաց վերքի՝ դեպի խոռոչ

1 - բաց վերքով՝ դեպի խոռոչ

Բացառությամբ՝

որովայնամզի և հետորովայնամզային տարածության վնասվածքի (S36.8)

S37.0 Երիկամի վնասվածք

S37.1 Միածորանի վնասվածք

S37.2 Միզապարկի վնասվածք

S37.3 Միզուկի վնասվածք

S37.4 Ձվարանի վնասվածք

S37.5 Ֆալոպյան փողի վնասվածք

S37.6 Արգանդի վնասվածք

S37.7 Կոնքային բազմակի օրգանների վնասվածքներ

S37.8 Կոնքային այլ օրգանների վնասվածքներ

Մակերիկամի

Շագանակագեղձի

Սերմնաբջտերի

Սերմնածորանի

Բացառությամբ՝

այլ և չճշտված արտաքին սեռական օրգանների բաց վնասվածքի (S31.5)

S37.9 Կոնքային չճշտված օրգանի վնասվածք

S38 Որովայնի, մեջքի ստորին մասի և կոնքի ջնջխում և վնասվածքային անդամահատում

S38.0 Արտաքին սեռական օրգանների ջնջխում

S38.1 Որովայնի, մեջքի ստորին կեսի և կոնքի այլ և չճշտված հատվածների ջնջխում

S38.2 Արտաքին սեռական օրգանների վնասվածքային անդամահատում

Սեռական շուրթի (մեծ) (փոքր)

Առնանդամի

Փոշտի

Ամորձու

Վուլվայի

S38.3 Որովայնի, մեջքի ստորին կեսի և կոնքի այլ և չճշտված հատվածների

վնասվածքային անդամահատում

Բացառությամբ՝

իրանի լայնակի հատման՝ որովայնի մակարդակում (T05.8)

S39 Որովայնի, մեջքի ստորին մասի և կոնքի այլ և չճշտված վնասվածքներ

S39.0 Որովայնի, մեջքի ստորին հատվածի և կոնքի մկանի և ջլի վնասվածք

S39.6 Ներորովայնային և կոնքի օրգանների զուգորդված վնասվածք

S39.7 Որովայնի, մեջքի ստորին հատվածի և կոնքի այլ բազմակի վնասվածքներ

Վնասվածքներ՝ դասակարգված S30-S39.6 երկու և ավելի դասերում

Բացառությամբ՝

S36.- և S37.- դասերում դասակարգված վնասվածքների զուգակցման (S39.6)

S39.8 Որովայնի, մեջքի ստորին մասի և կոնքի այլ ճշտված վնասվածքներ

S39.9 Որովայնի, մեջքի ստորին հատվածի և կոնքի վնասվածք՝ չճշտված

ՈՒՍԱԳՈՏՈՒ ԵՎ ԲԱԶԿԻ ՎՆԱՍՎԱԾՔՆԵՐ (S40-S49)

Ներառյալ՝

վնասվածքները՝

- անութափոսի
- թիակային շրջանի

Բացառությամբ՝

ուսագոտու և բազկի երկկողմանի վնասվածքի (T00-T07)

ջերմային և քիմիական այրվածքների (T20-T32)

ցրտահարության (T33-T35)

վնասվածքների՝

- ձեռքի (չճշտված մակարդակ) (T10-T11)
- արմնկի (S50-S59)

թունավոր միջատների խայթոցի կամ կծոցի (T63.4)

S40 Ուսագոտու և բազկի մակերեսային վնասվածք

S40.0 Ուսագոտու և բազկի սալջարդ

S40.7 Ուսագոտու և բազկի բազմաթիվ մակերեսային վնասվածքներ

S40.8 Ուսագոտու և բազկի մակերեսային այլ վնասվածքներ

S40.9 Ուսագոտու և բազկի մակերեսային չճշտված վնասվածք

S41 Ուսագոտու և բազկի բաց վերք

Բացառությամբ՝

ուսագոտու և բազկի վնասվածքային անդամահատման (S48.-)

S41.0 Ուսագոտու բաց վերք

S41.1 Բազկի բաց վերք

S41.7 Ուսագոտու և բազկի բազմաթիվ բաց վերքեր

S41.8 Ուսագոտու այլ և չճշտված հատվածների բաց վերք

S42 Ուսային գոտու ոսկրերի և բազկի կոտրվածք

Հետևյալ ենթադասերը (հինգերորդ նշան) տրված են վիճակի լրացուցիչ բնութագրման դեպքում գործնական օգտագործման համար, երբ կոտրվածքի կամ բաց վերքի նույնականացման նպատակով հնարավոր կամ նպատակահարմար չէ գործածել բազմակի ծածկագրում: Եթե կոտրվածքը բնութագրված չէ որպես բաց կամ փակ, անհրաժեշտ է այն ծածկագրել որպես փակ:

0 – փակ

1 – բաց

S42.0 Անրակի կոտրվածք

Անրակի՝

- ուսելունային ծայրի
- մարմնի

Անրակոսկրի

S42.1 Թիակի կոտրվածք

Ուսային ելունի

- Ուսելունի
- Թիակի (մարմնի) (հողափոսի) (պարանոցի)
- Թիակի
- S42.2 Բազկոսկրի մոտակա ծայրի կոտրվածք
 - Անատոմիական վզիկի
 - Մեծ թմբկության
 - Մոտակա ծայրի
 - Վիրաբուժական վզիկի
 - Մոտակա կամ վերին էպիֆիզի
- S42.3 Բազկոսկրի մարմնի (դիաֆիզի) կոտրվածք
 - Բազկոսկրի՝ ԱՀՃ
 - Բազկի՝ ԱՀՃ
- S42.4 Բազկոսկրի հեռադիր ծայրի կոտրվածք
 - Հոդային ելուստի
 - Հեռադիր (դիստալ) ծայրի
 - Արտաքին կոճի
 - Միջկոճային
 - Ներքին վերկոճի
 - Ստորին էպիֆիզի
 - Վերկոճային շրջանի

Բացառությամբ՝

- արմնկի կոտրվածքի՝ ԱՀՃ (S52.0)
- S42.7 Անրակի, թիակի և բազկոսկրի բազմաթիվ կոտրվածքներ
- S42.8 Ուսագոտու և բազկի այլ մասերի կոտրվածք
- S42.9 Ուսագոտու չճշտված մասի կոտրվածք
 - Ուսային հողի կոտրվածք՝ ԱՀՃ

S43 Ուսային գոտու հողակապանային կառուցվածքների հողախախտ, ձգում և վնասում

- S43.0 Ուսային հողի հողախախտ
 - Թիակաբազկոսկրային հոդ (articulatio glenohumeralis)
- S43.1 Ուսելունաանրակային հողի հողախախտ
- S43.2 Կրծոսկրաանրակային հողախախտ
- S43.3 Ուսային գոտու այլ և չճշտված մասերի հողախախտ
 - Ուսային գոտու հողախախտ՝ ԱՀՃ
- S43.4 Ուսային հողի պատիճակապանային կառուցվածքների ձգում և վնասում
 - Կոցաբազկոսկրային (կապանի)
 - Ենթաթիակային մկանի (պտտաշարժող մկանային մանժետի) պատիճի
- S43.5 Ուսելունաանրակային հողի պատիճակապանային կառուցվածքների ձգում և վնասում
 - Ուսելունաանրակային կապանի
- S43.6 Կրծոսկրաանրակային հողի պատիճակապանային կառուցվածքների ձգում և վնասում
- S43.7 Ուսային գոտու այլ և մասերի պատիճակապանային կառուցվածքների ձգում և վնասում՝ չճշտված
 - Ուսային գոտու պատիճակապանային կառուցվածքների ձգում և վնասում՝ ԱՀՃ

S44 Նյարդերի վնասվածք՝ ուսային գոտու և բազկի մակարդակում
Բացառությամբ՝

- բազկային հյուսակի վնասվածքի (S14.3)
- S44.0 Ծղիկային նյարդի վնասվածք՝ բազկի մակարդակում
Բացառությամբ՝
ծղիկային նյարդի՝ ԱՀՃ (S54.0)
- S44.1 Միջնական նյարդի (n. medianus) վնասվածք՝ բազկի մակարդակում
Բացառությամբ՝
միջնական նյարդի՝ ԱՀՃ (S54.1)
- S44.2 Ճաճանչային նյարդի վնասվածք՝ բազկի մակարդակում
Բացառությամբ՝
ճաճանչային նյարդի՝ ԱՀՃ (S54.2)
- S44.3 Անութային նյարդի վնասվածք
- S44.4 Մկանամաշկային նյարդի վնասվածք
- S44.5 Մաշկային զգացող նյարդի վնասվածք՝ ուսագոտու և բազկի մակարդակում
- S44.7 Մի քանի նյարդերի վնասվածք՝ ուսագոտու և բազկի մակարդակում
- S44.8 Այլ նյարդերի վնասվածք՝ ուսագոտու և բազկի մակարդակում
- S44.9 Նյարդի վնասվածք ուսագոտու և բազկի մակարդակում՝ չճշտված

S45 Արյունատար անոթների վնասվածք ուսագոտու և բազկի մակարդակում

- Բացառությամբ՝**
ենթաանրակային
զարկերակի վնասվածքի (S25.1)
երակի վնասվածքի (S25.3)
- S45.0 Անութային զարկերակի վնասվածք
- S45.1 Բազկային զարկերակի վնասվածք
- S45.2 Անութային կամ բազկային երակի վնասվածք
- S45.3 Մակերեսային երակի վնասվածք՝ ուսագոտու և բազկի մակարդակում
- S45.7 Բազմակի արյունատար անոթների վնասվածք՝ ուսագոտու և բազկի մակարդակում
- S45.8 Այլ արյունատար անոթների վնասվածք՝ բազկային և բազկի մակարդակում
- S45.9 Արյունատար անոթի վնասվածք՝ ուսագոտու և բազկի մակարդակում՝ չճշտված

S46 Մկանի և ջլի վնասվածք՝ ուսագոտու և բազկի մակարդակում

- Բացառությամբ՝**
մկանների և ջլերի վնասվածքի՝ արմնկի կամ ավելի ցածր մակարդակում (S56.-)
- S46.0 Ուսագոտու պտտաշարժող մանժետի մկան(ներ)ի և դրանց ջլ(եր)ի վնասվածք
- S46.1 Երկգլխանի մկանի երկար գլխիկի և ջլի վնասվածք
- S46.2 Երկգլխանի մկանի այլ հատվածների և ջլի վնասվածք
- S46.3 Եռագլուխ մկանի և ջլի վնասվածք
- S46.7 Բազմակի մկանների և դրանց ջլերի վնասվածք՝ ուսագոտու և բազկի մակարդակում
- S46.8 Այլ մկանների և ջլերի վնասվածք՝ ուսագոտու և բազկի մակարդակում
- S46.9 Մկանի և ջլի վնասվածք՝ ուսագոտու և բազկի մակարդակում՝ չճշտված

S47 Ուսագոտու և բազկի ջնջիվածք

- Բացառությամբ՝**
արմնկի ջնջիվածության (S57.0)

S48 Ուսագոտու և բազկի վնասվածքային անդամահատում (ամպուտացիա)

- Բացառությամբ՝**

վնասվածքային անդամահատման՝

- արմնկի մակարդակում (S58.0)
- վերին վերջույթի չճշտված մակարդակում (T11.6)

S48.0 Վնասվածքային անդամահատում՝ ուսահողի մակարդակում

S48.1 Վնասվածքային անդամահատում՝ ուսային և արմնկային հողերի միջև

S48.9 Վնասվածքային անպուտացիա՝ ուսագոտու և բազկի մակարդակում՝ չճշտված

S49 Ուսագոտու և բազկի այլ և չճշտված վնասվածքներ

S49.7 Ուսագոտու և բազկի բազմակի վնասվածքներ

Վնասվածքներ՝ դասակարգված S40-S48 երկու և ավել դասերում

S49.8 Ուսագոտու և բազկի այլ չճշտված վնասվածքներ

S49.9 Ուսագոտու և բազկի վնասվածք՝ չճշտված

ԱՐՄՆԿԻ ԵՎ ՆԱԽԱՐԱՉԿԻ ՎՆԱՍՎԱԾՔՆԵՐ (S50-S59)

Բացառությամբ՝

արմնկի և նախաբազկի երկկողմանի ախտահարման (T00-T07)

ջերմային և քիմիական այրվածքների (T20-T32)

ցրտահարության (T33-T35)

վնասվածքների՝

- վերին վերջույթի չճշտված մակարդակում (T10-T11)
- դաստակի և ձեռքի (S60-S69)

թունավոր միջատի կծածի կամ խայթոցի (T63.4)

S50 Նախաբազկի մակերեսային վնասվածք

Բացառությամբ՝

դաստակի և ձեռքի մակերեսային վնասվածքի (S60.-)

S50.0 Արմնկի սալջարդ

S50.1 Նախաբազկի այլ և չճշտված մասի սալջարդ

S50.7 Նախաբազկի բազմաթիվ մակերեսային վնասվածքներ

S50.8 Նախաբազկի այլ մակերեսային վնասվածքներ

S50.9 Նախաբազկի մակերեսային վնասվածք՝ չճշտված

Արմնկի մակերեսային վնասվածք՝ ԱՀՃ

S51 Նախաբազկի բաց վերք

Բացառությամբ՝

դաստակի և ձեռքի բաց վերքի (S61.-)

նախաբազկի վնասվածքային անդամահատման (S58.-)

S51.0 Արմնկի բաց վերք

S51.7 Նախաբազկի բազմաթիվ բաց վերքեր

S51.8 Նախաբազկի այլ մասերի բաց վերք

S51.9 Նախաբազկի չճշտված մասի բաց վերք

S52 Նախաբազկի ոսկրերի կոտրվածքներ

Բացառությամբ՝

դաստակի և ձեռքի մակարդակում կոտրվածքի (S62.-)

Հետևյալ ենթադասերը տրված են վիճակի լրացուցիչ բնութագրման դեպքում գործնական օգտագործման համար, երբ կոտրվածքի կամ բաց վերքի նույնականացման նպատակով հնարավոր կամ նպատակահարմար չէ գործածել բազմակի ծածկագրում: Եթե կոտրվածքը բնութագրված չէ որպես բաց կամ փակ, անհրաժեշտ է այն ծածկագրել որպես փակ:

0 – փակ

1 – բաց

S52.0 Ծղիկոսկրի վերին ծայրի կոտրվածք

Պսակաձև ելուստի

Արմնկի՝ ԱՀՃ

Մոնթեջի կոտրվածք՝ հողախախտով (Monteggia)

Արմնկային ելուստի

Մոտակա ծայրի

S52.1 Ճաճանչոսկրի վերին ծայրի կոտրվածք

Գլխիկի

Վզիկի

Մոտակա ծայրի

S52.2 Ծղիկոսկրի մարմնի (դիաֆիզի) կոտրվածք

S52.3 Ճաճանչոսկրի մարմնի (դիաֆիզի) կոտրվածք

S52.4 Ծղիկոսկրի և ճաճանչոսկրի մարմինների զուգակցված կոտրվածք

S52.5 Ճաճանչոսկրի հեռադիր հատվածի կոտրվածք

Կոլեսի կոտրվածք (Colles)

Սմիթի կոտրվածք (Smith)

S52.6 Ծղիկային և ճաճանչային ոսկրերի ստորին ծայրերի զուգակցված կոտրվածք

S52.7 Նախաբազկի ոսկրերի բազմակի կոտրվածքներ

Բացառությամբ՝

ծղիկոսկրի և ճաճանչոսկրի զուգակցված կոտրվածքի՝

հեռադիր ծայրերի (S52.6)

դիաֆիզների (S52.4)

S52.8 Նախաբազկի այլ մասերի կոտրվածք

Ծղիկոսկրի ստորին ծայրի

Ծղիկոսկրի գլխիկի

S52.9 Նախաբազկի ոսկրերի չճշտված մասի կոտրվածք

S53 Արմնկային հողի պարիճակապանային կառուցվածքների հողախախտ, ձգում և վնասում

S53.0 Ճաճանչոսկրի գլխիկի հողախախտ

Բազկոսկրաճաճանչային հողի

Բացառությամբ՝

Մոնթեջի (Monteggia) կոտրվածքի՝ հողախախտով (S52.0)

S53.1 Արմնկային հողի հողախախտ՝ չճշտված

Բազկոսկրաճղիկային հողի

Բացառությամբ՝

միայն ճաճանչոսկրի գլխիկի հողախախտի (S53.0)

S53.2 Ճաճանչային կողմնային կապանի վնասվածքային պատռվածք

S53.3 Ծղիկային կողմնային կապանի վնասվածքային պատռվածք

S53.4 Արմնկային հողի ձգում և վնասում

S54 Նյարդերի վնասվածք՝ նախաբազկի մակարդակում

Բացառությամբ՝

- դաստակի և ձեռքի մակարդակում նյարդի վնասվածքի (S64.-)
- S54.0 Ծղիկային նյարդի վնասվածք՝ նախաբազկի մակարդակում
Ծղիկային նյարդի՝ ԱՀՃ
- S54.1 Միջնական նյարդի վնասվածք՝ նախաբազկի մակարդակում
Միջնական նյարդի՝ ԱՀՃ
- S54.2 Ճաճանչային նյարդի վնասվածք՝ նախաբազկի մակարդակում
Ճաճանչային նյարդի՝ ԱՀՃ
- S54.3 Մաշկային զգացողական նյարդի վնասվածք՝ նախաբազկի մակարդակում
- S54.7 Մի քանի նյարդերի վնասվածք՝ նախաբազկի մակարդակում
- S54.8 Այլ նյարդերի վնասվածք՝ նախաբազկի մակարդակում
- S54.9 Նյարդի վնասվածք՝ նախաբազկի մակարդակում՝ չճշտված

S55 Արյունատար անոթների վնասվածք՝ նախաբազկի մակարդակում

Բացառությամբ՝

- վնասվածքի՝
 - արյունատար անոթների՝ դաստակի և ձեռքի մակարդակում (S65.-)
 - բազկային անոթների (S45.1–S45.2)
- S55.0 Ծղիկային զարկերակի վնասվածք՝ նախաբազկի մակարդակում
- S55.1 Ճաճանչային զարկերակի վնասվածք՝ նախաբազկի մակարդակում
- S55.2 Երակի վնասվածք՝ նախաբազկի մակարդակում
- S55.7 Բազմակի արյունատար անոթների վնասվածք՝ նախաբազկի մակարդակում
- S55.8 Այլ արյունատար անոթների վնասվածք՝ նախաբազկի մակարդակում
- S55.9 Արյունատար անոթի վնասվածք՝ նախաբազկի մակարդակում՝ չճշտված

S56 Մկանի և ջլի վնասվածք՝ նախաբազկի մակարդակում

Բացառությամբ՝

- մկանի և ջլի վնասվածքի՝ դաստակի կամ ավելի ստորին մակարդակում (S66.-)
- S56.0 Առաջին մատի ծալիչի և դրա ջլի վնասվածք՝ նախաբազկի մակարդակում
- S56.1 Երկար ծալիչ մկանի և այլ մատ(ներ)ի ջլի վնասվածք՝ նախաբազկի մակարդակում
- S56.2 Այլ ծալիչ մկանի և դրա ջլի վնասվածք՝ նախաբազկի մակարդակում
- S56.3 Առաջին մատի տարածիչ մկանի կամ զատիչ մկանի վնասվածք՝ նախաբազկի մակարդակում
- S56.4 Այլ մատ(ներ)ի տարածիչի և դրա ջլերի վնասվածք՝ նախաբազկի մակարդակում
- S56.5 Այլ տարածիչի և դրա ջլի վնասվածք՝ նախաբազկի մակարդակում
- S56.7 Բազմակի մկանների և ջլերի վնասվածք՝ նախաբազկի մակարդակում
- S56.8 Այլ և չճշտված մկանների և ջլերի վնասվածք՝ նախաբազկի մակարդակում

S57 Նախաբազկի ջնջիվածք

Բացառությամբ՝

- դաստակի և նախադաստակի ջնջիվածքի (S67.-)
- S57.0 Արմնկային հոդի ջնջիվածք
- S57.8 Նախաբազկի այլ մասերի ջնջիվածք
- S57.9 Նախաբազկի չճշտված մասի ջնջիվածք

S58 Նախաբազկի վնասվածքային անդամահատում (ամպուտացիա)

Բացառությամբ՝

- նախադաստակի և դաստակի վնասվածքային անդամահատման (S68.-)

- S58.0 Վնասվածքային անդամահատում՝ արմնկային հողի մակարդակում
- S58.1 Վնասվածքային անդամահատում՝ արմնկային և ճանաչողաստակային հողերի միջև ընկած մակարդակում
- S58.9 Նախաբազկի վնասվածքային անդամահատում՝ չճշտված մակարդակում

S59 Նախաբազկի այլ և չճշտված վնասվածքներ

Բացառությամբ՝

- դաստակի և նախադաստակի այլ և չճշտված վնասվածքների (S69.-)
- S59.7 Նախաբազկի բազմակի վնասվածքներ
Վնասվածքներ՝ դասակարգված S50-S58 երկու կամ ավելի դասերում
- S59.8 Նախաբազկի այլ ճշտված վնասվածքներ
- S59.9 Նախաբազկի չճշտված վնասվածք

**ԴԱՍՏԱԿԻ ԵՎ ՆԱԽԱԴԱՍՏԱԿԻ ՎՆԱՍՎԱԾՔՆԵՐ
(S60-S69)**

Բացառությամբ՝

- դաստակի և ձեռքի երկկողմանի վնասվածքի (T00-T07)
- ջերմային և քիմիական այրվածքների (T20-T32)
- ցրտահարության (T33-T35)
- ձեռքի վնասվածքների՝ չճշտված մակարդակում (T10-T11)
- թունավոր միջատի կծածի կամ խայթոցի (T63.4)

S60 Դաստակի և ձեռքի մակերեսային վնասվածք

- S60.0 Մատ(ներ)ի սալջարդ՝ առանց եղնգային թերթիկի վնասվածքի (S60.1)
Մատ(ներ)ի սալջարդ՝ ԱՀԾ

Բացառությամբ՝

- սալջարդի՝ եղնգային թերթիկի ներգրավմամբ (S60.1)
- S60.1 Մատ(ներ)ի սալջարդ՝ եղնգային թերթիկի վնասմամբ
- S60.2 Դաստակի և ձեռքի այլ մասերի սալջարդ
- S60.7 Դաստակի և ձեռքի բազմակի մակերեսային վնասվածքներ
- S60.8 Դաստակի և ձեռքի այլ մակերեսային վնասվածքներ
- S60.9 Դաստակի և ձեռքի մակերեսային վնասվածք՝ չճշտված

S61 Դաստակի և ձեռքի բաց վերք

Բացառությամբ՝

- դաստակի և ձեռքի վնասվածքային անդամահատման (ամպուտացիա) (S68.-)
- S61.0 Մատ(ներ)ի բաց վերք՝ առանց եղնգային թերթիկի վնասման
Մատ(ներ)ի բաց վերք՝ ԱՀԾ

Բացառությամբ՝

- բաց վերքի՝ եղնգային թերթիկի ներգրավմամբ (S61.1)
- S61.1 Մատ(ներ)ի բաց վերք՝ եղնգային թերթիկի վնասմամբ
- S61.7 Դաստակի և ձեռքի բազմակի բաց վերք
- S61.8 Դաստակի և ձեռքի այլ մասերի բաց վերք
- S61.9 Դաստակի և ձեռքի բաց վերք՝ չճշտված

S62 Կոտրվածք՝ դաստակի և ձեռքի մակարդակում

Բացառությամբ՝

ծղիկային և ճաճանչային ոսկրերի հեռադիր մասերի կոտրվածքի (S52.-)
Հետևյալ ենթադասերը տրված են վիճակի լրացուցիչ բնութագրման դեպքում գործնական օգտագործման համար, երբ կոտրվածքի կամ բաց վերքի նույնականացման նպատակով հնարավոր կամ նպատակահարմար չէ գործածել բազմակի ծածկագրում: Եթե կոտրվածքը բնութագրված չէ որպես բաց կամ փակ, անհրաժեշտ է այն ծածկագրել որպես փակ:

0 – փակ

1 – բաց

S62.0 Դաստակի մակույկաձև (scaphoid) ոսկրի կոտրվածք

S62.1 Դաստակի այլ ոսկրերի կոտրվածք

Գլխիկավոր

Կարթավոր

Լուսնաձև (կիսալուսնաձև)

Սիսեռաձև

Սեղանարդոսկր (մեծ բազմանկյուն)

Սեղանարդաձև ոսկր (փոքր բազմանկյուն)

Եռակող

S62.2 Նախադաստակի առաջին ոսկրի կոտրվածք

Բեննետի կոտրվածք (Bennett)

S62.3 Նախադաստակի այլ ոսկրի կոտրվածք

S62.4 Նախադաստակի ոսկրերի բազմակի կոտրվածքներ

S62.5 Առաջին (բութ) մատի ոսկրի կոտրվածք

S62.6 Այլ մատի ոսկրի կոտրվածք

S62.7 Մատների բազմակի կոտրվածքներ

S62.8 Դաստակի և ձեռքի այլ և չճշտված մասերի կոտրվածք

S63 Դաստակի և ձեռքի հողաակապանային կառուցվածքների հողախախտ, ձգում և վնասում

S63.0 Դաստակի հողախախտ

Դաստակի (ոսկրի)

Դաստականախադաստակային (հողի)

Նախադաստակային ոսկրի մոտակա ծայրի

Դաստակային միջնակ (հողի)

Ճաճանչադաստակային (հողի)

Ճաճանչածղիկային հեռադիր (հողի)

Ճաճանչոսկրի հեռադիր ծայրի

Ծղիկոսկրի հեռադիր ծայրի

S63.1 Մատի հողախախտ

Ձեռքի միջմատոսկրային կամ միջֆալանգային (հողի)

Նախադաստակային ոսկրի հեռադիր ծայրի

Նախադաստակամատոսկրային հողի

Ձեռքի մատոսկրի (ֆալանգ)

Բութ մատի

S63.2 Մատների բազմակի հողախախտեր

S63.3 Դաստակի կապանի վնասվածքային պատռվածք

Դաստակի համակողմնային (կոլլատերալ) կապանի

Ճաճանչադաստակային (կապանի)

Ծղիկադաստակային (ափային)

- S63.4 Մատի կապանի վնասվածքային պատռվածք՝ նախադաստակաֆալանգային և միջֆալանգային հող(եր)ի մակարդակում
Համակողմնային
Ափային
Ափային ջլոնի (ապոնևրոզի)
- S63.5 Դաստակի պատիճակապանային կառուցվածքների ձգում և վնասում դաստակային (հողի)
ճաճանչադաստակային (հողի) (կապանի)
- S63.6 Մատ(ներ)ի պատիճակապանային կառուցվածքների ձգում և վնասում Ձեռքի միջֆալանգային կամ միջմատոսկրային (հողի)
Նախադաստակաֆալանգային (հողի)
Ձեռքի մատոսկրի (ֆալանգ)
Բուրթ մատի
- S63.7 Ձեռքի այլ և չճշտված մասերի պատիճակապանային կառուցվածքների ձգում և վնասում

S64 Նյարդերի վնասվածքներ՝ դաստակի և ձեռքի (նախադաստակ, մատներ) մակարդակում

- S64.0 Ծղիկային նյարդի վնասվածք՝ դաստակի և ձեռքի մակարդակում
- S64.2 Միջնական նյարդի վնասվածք՝ դաստակի և ձեռքի մակարդակում
- S64.2 Ճաճանչային նյարդի վնասվածք՝ դաստակի և ձեռքի մակարդակում
- S64.3 Բթի (առաջին մատի) նյարդի վնասվածք
- S64.4 Այլ մատի նյարդի վնասվածք
- S64.7 Բազմակի նյարդերի վնասվածք՝ դաստակի և ձեռքի մակարդակում
- S64.8 Այլ նյարդերի վնասվածք՝ դաստակի և ձեռքի մակարդակում
- S64.9 Չճշտված նյարդի վնասվածք՝ դաստակի և ձեռքի մակարդակում

S65 Արյունատար անոթների վնասվածք՝ դաստակի և ձեռքի մակարդակում

- S65.0 Ծղիկային զարկերակի վնասվածք՝ դաստակի և ձեռքի մակարդակում
- S65.1 Ճաճանչային զարկերակի վնասվածք՝ դաստակի և ձեռքի մակարդակում
- S65.2 Ափային մակերեսային աղեղի վնասվածք
- S65.3 Ափային խորանիստ աղեղի վնասվածք
- S65.4 Առաջին մատի (բթի) արյունատար անոթ(ներ)ի վնասվածք
- S65.5 Այլ մատի արյունատար անոթ(ներ)ի վնասվածք
- S65.7 Բազմակի արյունատար անոթների վնասվածք՝ դաստակի և ձեռքի մակարդակում
- S65.8 Այլ արյունատար անոթների վնասվածք՝ դաստակի և ձեռքի մակարդակում
- S65.9 Արյունատար անոթի վնասվածք՝ դաստակի և ձեռքի մակարդակում՝ չճշտված

S66 Մկանների և ջլերի վնասվածքներ՝ դաստակի և ձեռքի մակարդակում

- S66.0 Առաջին մատի երկար ծալիչի և դրա ջլի վնասվածք՝ դաստակի և ձեռքի մակարդակում
- S66.1 Այլ մատի երկար ծալիչի և դրա ջլի վնասվածք՝ դաստակի և ձեռքի մակարդակում
- S66.2 Առաջին մատի տարածիչի և դրա ջլի վնասվածք՝ դաստակի և ձեռքի մակարդակում
- S66.3 Այլ մատի տարածիչի և դրա ջլի վնասվածք՝ դաստակի և ձեռքի մակարդակում

- S66.4 Առաջին մատի սեփական մկանի և ջլի վնասվածք՝ դաստակի և ձեռքի մակարդակում
- S66.5 Այլ մատի սեփական մկանի և ջլի վնասվածք՝ դաստակի և ձեռքի մակարդակում
- S66.6 Բազմակի ծալիչ մկանների և ջլերի վնասվածք՝ դաստակի և ձեռքի մակարդակում
- S66.7 Բազմակի տարածիչ մկանների և ջլերի վնասվածք՝ դաստակի և ձեռքի մակարդակում
- S66.8 Այլ մկանների և ջլերի վնասվածք՝ դաստակի և ձեռքի մակարդակում
- S66.9 Մկանի և ջլի վնասվածք՝ դաստակի և ձեռքի մակարդակում՝ չճշտված

S67 Դաստակի և ձեռքի ջնջիվածք

- S67.0 Առաջին և այլ մատ(ներ)ի ջնջիվածք
- S67.8 Դաստակի և ձեռքի այլ և չճշտված մասերի ջնջիվածք

S68 Դաստակի և ձեռքի վնասվածքային անդամահատում (ամպուտացիա)

- S68.0 Ձեռքի առաջին մատի (լրիվ) (մասնակի) վնասվածքային անդամահատում
- S68.1 Այլ եզակի մատի (լրիվ) (մասնակի) վնասվածքային անդամահատում
- S68.2 Ձեռքի երկու և ավելի մատների (լրիվ) (մասնակի) վնասվածքային անդամահատում
- S68.3 Մատ(ներ) ի (մասնակի) և դաստակի ու ձեռքի այլ մասերի զուգակցված վնասվածքային անդամահատում
- S68.4 Ձեռքի վնասվածքային անդամահատում՝ դաստակի մակարդակում
- S68.8 Դաստակի և ձեռքի այլ մասերի վնասվածքային անդամահատում
- S68.9 Դաստակի և ձեռքի վնասվածքային անդամահատում՝ չճշտված մակարդակում

S69 Դաստակի և ձեռքի այլ և չճշտված վնասվածքներ

- S69.7 Դաստակի և ձեռքի բազմակի վնասվածքներ
Վնասվածքներ՝ դասակարգված S60-S68 երկու և ավելի դասերում
- S69.8 Դաստակի և ձեռքի այլ ճշտված վնասվածքներ
- S69.9 Դաստակի և ձեռքի վնասվածք՝ չճշտված

ԿՈՆՔԱԶԴԻՄՅՈՒՆ ՀՈԴԻ ԵՎ ԱԶԴԻ ՇՐՋԱՆԻ ՎՆԱՍՎԱԾՔՆԵՐ (S70-S79)

Բացառությամբ՝

- կոնքազդրային հոդի և ազդրի երկկողմանի վնասվածքների (T00-T07)
- ջերմային և քիմիական այրվածքների (T20-T32)
- ցրտահարության (T33-T35)
- ուռքի չճշտված մակարդակի վնասվածքների (T12-T13)
- թունավոր միջատի խայթոցի կամ կծածի (T63.4)

S70 Կոնքազդրային հոդի շրջանի և ազդրի մակերեսային վնասվածք

- S70.0 Կոնքազդրային հոդի սալջարդ
- S70.1 Ազդրի սալջարդ
- S70.7 Կոնքազդրային հոդի շրջանի և ազդրի բազմակի մակերեսային վնասվածքներ

- S70.8 Կոնքազդրային հողի շրջանի և ազդրի այլ մակերեսային վնասվածքներ
- S70.9 Կոնքազդրային հողի շրջանի և ազդրի մակերեսային վնասվածք՝ չճշտված

S71 Կոնքազդրային հողի և ազդրի բաց վերք

Բացառությամբ՝

կոնքազդրային հողի և ազդրի վնասվածքային անդամահատման
(ամպուտացիա) (S78.-)

- S71.0 Կոնքազդրային հողի բաց վերք
- S71.1 Ազդրի բաց վերք
- S71.7 Կոնքազդրային հողի շրջանի և ազդրի բազմակի բաց վերքեր
- S71.8 Կոնքագոտու այլ և չճշտված մասերի բաց վերք

S72 Ազդրոսկրի կոտրվածք

Հետևյալ ենթադասերը տրված են վիճակի լրացուցիչ բնութագրման դեպքում գործնական օգտագործման համար, երբ կոտրվածքի կամ բաց վերքի նույնականացման նպատակով հնարավոր կամ նպատակահարմար չէ գործածել բազմակի ծածկագրում: Եթե կոտրվածքը բնութագրված չէ որպես բաց կամ փակ, անհրաժեշտ է այն ծածկագրել որպես փակ.

.0 – փակ

1 – բաց

- S72.0 Ազդրի վզիկի կոտրվածք
 - Կոնքազդրային հողի շրջանի կոտրվածք
- S72.1 Ազդրոսկրի գլխիկի կոտրվածք
 - Միջտամբիոնային կոտրվածք
 - Տամբիոնային կոտրվածք
- S72.2 Ենթատամբիոնային կոտրվածք
- S72.3 Ազդրոսկրի մարմնի (դիաֆիզի) կոտրվածք
- S72.4 Ազդրոսկրի ստորին (հեռադիր) ծայրի կոտրվածք
- S72.7 Ազդրոսկրի բազմակի կոտրվածքներ
- S72.8 Ազդրոսկրի այլ մասերի կոտրվածքներ
- S72.9 Ազդրոսկրի չճշտված մասի կոտրվածք

S73 Կոնքազդրային հողի պատիճակապանային կառուցվածքների հողախախտ, ձգում և վնասում (գերլարում)

S73.0 Ազդրի հողախախտ

S73.1 Կոնքազդրային հողի պատիճակապանային կառուցվածքների ձգում և գերլարում

S74 Նյարդերի վնասվածք՝ կոնքազդրային հողի և ազդրի մակարդակում

- S74.0 Նստանյարդի վնասվածք՝ կոնքազդրային հողի և ազդրի մակարդակում
- S74.1 Ազդրային նյարդի վնասվածք՝ կոնքազդրային հողի և ազդրի մակարդակում
- S74.2 Մաշկային զգացող նյարդի վնասվածք՝ կոնքազդրային հողի և ազդրի մակարդակում
- S74.7 Բազմակի նյարդերի վնասվածքներ՝ կոնքազդրային հողի և ազդրի մակարդակում
- S74.8 Այլ նյարդերի վնասվածքներ՝ կոնքազդրային հողի և ազդրի մակարդակում
- S74.9 Նյարդի վնասվածք՝ կոնքազդրային հողի և ազդրի մակարդակում՝ չճշտված

S75 Արյունադար անոթների վնասվածք՝ ազդրի և կոնքազդրային հողի մակարդակում

Բացառությամբ՝

ծնկափոսի զարկերակի վնասվածքի (S85.0)

S75.0 Ազդրային զարկերակի վնասվածք

S75.1 Ազդրային երակի վնասվածք՝ ազդրի և կոնքազդրային հողի մակարդակում

S75.2 Մեծ ենթամաշկային (սաֆեն) երակի վնասվածք՝ ազդրի և կոնքազդրային հողի մակարդակում

Բացառությամբ՝

ենթամաշկային մեծ երակի վնասվածքի՝ ԱՀՃ (S85.3)

S75.7 Բազմակի արյունատար անոթների վնասվածք՝ ազդրի և կոնքազդրային հողի մակարդակում

S75.8 Այլ արյունատար անոթների վնասվածք՝ ազդրի և կոնքազդրային հողի մակարդակում

S75.9 Արյունատար անոթի վնասվածք՝ ազդրի և կոնքազդրային հողի մակարդակում՝ ճշտված

S76 Զլի և մկանի վնասվածք՝ կոնքազդրային հողի և ազդրի մակարդակում

S76.0 Կոնքազդրային հողի մկանի և ջլի վնասվածք

S76.1 Քառազլուխ մկանի և դրա ջլի վնասվածք

Ծնկոսկրի սեփական կապանի (ջլի)

S76.2 Ազդրի առբերիչ մկանի և դրա ջլի վնասվածք

S76.3 Հետին խմբի մկանների և ջլերի վնասվածք՝ ազդրի մակարդակում

S76.4 Այլ և չճշտված մկանների և ջլերի վնասվածք՝ ազդրի մակարդակում

S76.7 Բազմակի մկանների և ջլերի վնասվածք՝ կոնքազդրային հողի և ազդրի մակարդակում

S77 Կոնքազդրային հողի և ազդրի ջնջխվածություն

S77.0 Կոնքազդրային հողի ջնջխվածություն

S77.1 Ազդրի ջնջխվածություն

S77.2 Կոնքազդրային հողի և ազդրի ջնջխվածություն

S78 Կոնքազդրային հողի և ազդրի վնասվածքային անդամահատում (ամպուտացիա)

Բացառությամբ՝

ստորին վերջույթի վնասվածքային անդամահատում՝ չճշտված մակարդակում (T13.6)

S78.0 Վնասվածքային անդամահատում՝ կոնքազդրային հողի մակարդակում

S78.1 Վնասվածքային անդամահատում՝ կոնքազդրային հողի և ծնկի միջև

S78.9 Կոնքազդրային հողի և ազդրի վնասվածքային անդամահատում՝ չճշտված մակարդակում

S79 Կոնքազդրային հողի և ազդրի այլ և չճշտված վնասվածքներ

S79.7 Կոնքազդրային հողի և ազդրի բազմակի վնասվածքներ

Վնասվածքներ, որոնք դասակարգվում են S70-S78 երկու և ավելի դասերում

S79.8 Կոնքազդրային հողի և ազդրի այլ չճշտված վնասվածքներ

S79.9 Կոնքազդրային հոդի և ազդրի չճշտված վնասվածք

ԾՆԿԻ ԵՎ ՍՐՈՒՆՔԻ ՎՆԱՍՎԱԾՔՆԵՐ (S80-S89)

Ներառյալ՝

սրունք-թաթային հոդի և պճեղի կոտրվածքը

Բացառությամբ՝

ծնկի և սրունքի երկկողմանի վնասվածքի (T00-T07)

ջերմային և քիմիական այրվածքների (T20-T32)

ցրտահարության (T133-T135)

վնասվածքների՝

- սրունք-թաթային հոդի և ոտնաթաթի՝ բացառությամբ սրունք-թաթային հոդի և պճեղի վնասվածքի (S90-S99)

- ոտքի (ստորին վերջույթի)՝ չճշտված մակարդակի (T12-T13)

թունավոր միջատի կծածի կամ խայթոցի (T63.4)

S80 Սրունքի մակերեսային վնասվածք

Բացառությամբ՝

սրունք-թաթային հոդի և ոտնաթաթի մակերեսային վնասվածքի (S90.-)

S80.0 Ծնկան հոդի սալջարդ

S80.1 Սրունքի այլ և չճշտված մասերի սալջարդ

S80.7 Սրունքի բազմակի մակերեսային վնասվածքներ

S80.8 Սրունքի այլ մակերեսային վնասվածքներ

S80.9 Սրունքի մակերեսային վնասվածք՝ չճշտված

S81 Սրունքի բաց վերք

Բացառությամբ՝

սրունք-թաթային հոդի և ոտնաթաթի բաց վերքի (S91.-)

սրունքի վնասվածքային անդամահատման (S88.-)

S81.0 Ծնկան հոդի բաց վերք

S81.7 Սրունքի բազմակի բաց վերքեր

S81.8 Սրունքի այլ մասերի բաց վերքեր

S81.9 Սրունքի բաց վերք՝ չճշտված տեղակայմամբ

S82 Սրունքի ոսկրերի (ներառյալ սրունք-թաթային հոդի) կոտրվածք

Ներառյալ՝

պճեղի կոտրվածքը

Բացառությամբ՝

ոտնաթաթի կոտրվածքի (առանց սրունք-թաթային հոդի) (S92.-)

Հետևյալ ենթադասերը տրված են վիճակի լրացուցիչ բնութագրման դեպքում գործնական օգտագործման համար, երբ կոտրվածքի կամ բաց վերքի նույնականացման նպատակով հնարավոր կամ նպատակահարմար չէ գործածել բազմակի ծածկագրում: Եթե կոտրվածքը բնութագրված չէ որպես բաց կամ փակ, անհրաժեշտ է այն ծածկագրել որպես փակ.

0 – փակ

1 – բաց

S82.0 Ծնկոսկրի կոտրվածք

Ծնկոսկր

S82.1 Ոլոքի մոտակա հատվածի կոտրվածք

Ոլոքային՝

- կոճերի
- գլխիկի
- մոտակա ծայրի
- թմբկության

} նրբոլոքի կոտրվածքի վերաբերյալ հիշատակմամբ կամ առանց դրա

S82.2 Ոլոքի մարմնի (դիաֆիզի) կոտրվածք

Նրբոլոքային ոսկորի (նրբոլոք) կոտրվածքի հիշատակմամբ կամ առանց դրա

S82.3 Ոլոքի հեռադիր (ստորին) ծայրի կոտրվածք

Նրբոլոքային ոսկորի կոտրվածքի հիշատակմամբ կամ առանց դրա

Բացառությամբ՝

միջային պճեղի (S82.5)

S82.4 Միայն նրբոլոքի կոտրվածք

Բացառությամբ՝

կողմնային պճեղի (S82.6)

S82.5 Միջային պճեղի կոտրվածք

Ոլոքային ոսկորի՝ ընդգրկելով

- սրունք-թաթային հոդը
- պճեղը

S82.6 Կողմնային պճեղի կոտրվածք

Նրբոլոքային ոսկորի՝ ընդգրկելով

- սրունք-թաթային հոդը
- պճեղը

S82.7 Սրունքի բազմակի կոտրվածքներ

Բացառությամբ՝

ոլոքի և նրբոլոքի զուգակցված կոտրվածքի՝

- ստորին ծայրի (S82.3)
- մարմնի (դիաֆիզի) (S82.2)
- վերին ծայրի (S82.1)

S82.8 Սրունքի այլ մասերի կոտրվածքներ

Կոտրվածք՝

- սրունք-թաթային հոդի՝ ԱՀԾ
- երկպճեղանի
- եռապճեղ

S82.9 Սրունքի մասի կոտրվածք՝ չճշտված

S83 Ծնկահոդի հողախախտ, պարիճակապանային կառուցվածքների ձգում և վնասում

Բացառությամբ՝

ախտահարման՝

- ծնկահոդի ներքին կապանների (M23.-)
- ծնկոսկրի (M22.0-M22.3)

ծնկան հոդի հողախախտի՝

- հին (M24.3)
- ախտաբանական (M24.3)
- կրկնվող (սովորության) (M24.4)

S83.0 Ծնկոսկրի հողախախտ

S83.1 Ծնկահոդի հողախախտ

Ոլոքանրբոլոքային (հոդ)

- S83.2 Մահիկի (մենիսկ) թարմ պատռվածք
Եղջյուրի պատռվածք՝ դոյլի բռնակի ձևով
- ԱՀՃ
 - կողմնային մահիկ
 - միջային մահիկ

Բացառությամբ՝

- մահիկի եղջյուրի հնացած պատռվածքի՝ դոյլի բռնակի ձևով (M23.2)
- S83.3 Ծնկահողի հողային աճառի թարմ վնասվածք
- S83.4 Ծնկահողի համակողմնային կապանների (նրբոլոքային) (ոլոքային) ձգում և գերլարում
- S83.5 Ծնկահողի խաչաձև կապանների (առաջային) (հետին) ձգում և գերլարում
- S83.6 Ծնկահողի այլ և չճշտված մասերի ձգում և գերլարում
Ոլոքանրբոլոքային վերին հողի և կապանի

Բացառությամբ՝

- ծնկոսկրի կապանի ձգման (S76.1)
- S83.7 Ծնկահողի բազմակի կառուցվածքների վնասվածք
Մահիկի (կողմնային) (միջային) և կապանների (համակողմնային) (խաչաձև)՝
զուգակցված վնասվածք

S84 Նյարդերի վնասվածք՝ սրունքի մակարդակում

Բացառությամբ՝

- նյարդերի վնասվածքի՝ սրունք-թաթային հողի և ոտնաթաթի մակարդակում (S94.-)
- S84.0 Ոլոքային նյարդի վնասվածք՝ սրունքի մակարդակում
- S84.1 Նրբոլոքային նյարդի վնասվածք՝ սրունքի մակարդակում
- S84.2 Մաշկային զգացող նյարդի վնասվածք՝ սրունքի մակարդակում
- S84.7 Բազմակի նյարդերի վնասվածք՝ սրունքի մակարդակում
- S84.8 Այլ նյարդերի վնասվածք՝ սրունքի մակարդակում
- S84.9 Նյարդի վնասվածք՝ սրունքի մակարդակում՝ չճշտված

S85 Արյունատար անոթների վնասվածք՝ սրունքի մակարդակում

Բացառությամբ՝

- արյունատար անոթների վնասվածքի՝ սրունք-թաթային հողի և ոտնաթաթի մակարդակում (S95.-)
- S85.0 Ծնկափոսային զարկերակի վնասվածք
- S85.1 Ոլոքային զարկերակի (առաջային) (հետին) վնասվածք
- S85.2 Նրբոլոքային զարկերակի վնասվածք
- S85.3 Մեծ ենթամաշկային (սաֆեն) երակի վնասվածք՝ սրունքի մակարդակում
Մեծ ենթամաշկային երակ՝ ԱՀՃ
- S85.4 Փոքր ենթամաշկային (սաֆեն) երակի վնասվածք՝ սրունքի մակարդակում
- S85.5 Ծնկափոսային երակի վնասվածք
- S85.7 Բազմակի արյունատար անոթների վնասվածք՝ սրունքի մակարդակում
- S85.8 Այլ արյունատար անոթների վնասվածք՝ սրունքի մակարդակում
- S85.9 Արյունատար անոթի վնասվածք՝ սրունքի մակարդակում՝ չճշտված

S86 Մկանների և ջլերի վնասվածք՝ սրունքի մակարդակում

Բացառությամբ՝

վնասվածքի՝

- մկանի և ջլի՝ սրունք-թաթային հողի մակարդակում կամ ավելի ներքև (S96.-)
- ծնկոսկրային կապանի (ջլի)

S86.0 Կրնկային (աքիլլեյան) ջլի վնասվածք

S86.1 Հետին մկանախմբի այլ մկան(ներ)ի և ջլ(եր)ի վնասվածք՝ սրունքի մակարդակում

S86.2 Առաջային մկանախմբի մկան(ներ)ի և ջլ(եր)ի վնասվածք՝ սրունքի մակարդակում

S86.3 Նրբոլորքային մկանախմբի մկան(ներ)ի և ջլ(եր)ի վնասվածք՝ սրունքի մակարդակում

S86.7 Բազմակի մկանների և ջլերի վնասվածք՝ սրունքի մակարդակում

S86.8 Այլ մկանների և ջլերի վնասվածք՝ սրունքի մակարդակում

S86.9 Մկանի և ջլի վնասվածք՝ սրունքի մակարդակում՝ չճշտված

S87 Սրունքի ջնջխվածություն

Բացառությամբ՝

սրունք-թաթային հողի և ոտնաթաթի ջնջխվածության (S97.-)

S87.0 Ծնկային հողի ջնջխվածք

S87.8 Սրունքի այլ և չճշտված մասերի ջնջխվածք

S88 Սրունքի վնասվածքային անդամահատում (ամպուտացիա)

Բացառությամբ՝

վնասվածքային անդամահատման՝

- սրունք-թաթային հողի և ոտնաթաթի (S89.-)
- ստորին վերջույթի՝ չճշտված մակարդակով (T13.6)

S88.0 Վնասվածքային անդամահատում՝ ծնկահողի մակարդակում

S88.1 Վնասվածքային անդամահատում՝ ծնկային և սրունք-թաթային հողերի միջև

S88.9 Սրունքի վնասվածքային անդամահատում՝ չճշտված մակարդակում

S89 Սրունքի այլ և չճշտված վնասվածքներ

Բացառությամբ՝

սրունք-թաթային հողի և ոտնաթաթի այլ և չճշտված վնասվածքների (S99.-)

S89.7 Սրունքի բազմակի վնասվածքներ

Վնասվածքներ՝ դասակարգված S80-S88 երկու և ավելի դասերում

S89.8 Սրունքի այլ ճշտված վնասվածքներ

S89.9 Սրունքի վնասվածք՝ չճշտված

ՍՐՈՒՆՔ-ԹԱԹԱՅԻՆ ՀՈՂԻ ԵՎ ՈՏՆԱԹԱԹԻ ՇՐՋԱՆԻ ՎՆԱՍՎԱԾՔՆԵՐ (S90-S99)

Բացառությամբ՝

սրունք-թաթային հողի և սրունքի երկկողմանի վնասվածքի (T00-T07)

ջերմային և քիմիական այրվածքների (T20-T32)

սրունք-թաթային հողի և պճեղի կոտրվածքի (S82.-)

ցրտահարության (T33-T35)

ուռքի (ստորին վերջույթի) վնասվածքների՝ չճշտված մակարդակի (T12-T13)

թունավոր միջատի կծածի կամ խայթոցի (T63.4)

S90 Սրունք-թաթային հողի և ոտնաթաթի մակերեսային վնասվածք

S90.0 Սրունք-թաթային հողի սալջարդ

- S90.1 Ոտնաթաթի մատ(ներ)ի սալջարդ՝ առանց եղունգի վնասման
Ոտնաթաթի մատ(ներ)ի սալջարդ՝ ԱՀՃ
- S90.2 Ոտնաթաթի մատ(ներ)ի սալջարդ՝ եղունգի վնասմամբ
- S90.3 Ոտնաթաթի այլ և չճշտված մասերի սալջարդ
- S90.7 Սրունք-թաթային հողի և ոտնաթաթի բազմակի մակերեսային վնասվածքներ
- S90.8 Սրունք-թաթային հողի և ոտնաթաթի այլ մակերեսային վնասվածքներ
- S90.9 Սրունք-թաթային հողի և ոտնաթաթի մակերեսային վնասվածք՝ չճշտված

**S91 Սրունք-թաթային հողի և ոտնաթաթի բաց վերք
Բացառությամբ՝**

- սրունք-թաթային հողի և ոտնաթաթի վնասվածքային անդամահատման (S98.-)
- S91.0 Սրունք-թաթային հողի բաց վերք
- S91.1 Ոտնաթաթի մատ(ներ)ի բաց վերք՝ առանց եղունգային թիթեղի վնասման
Ոտնաթաթի մատ(ներ)ի բաց վերք՝ ԱՀՃ
- S91.2 Ոտնաթաթի մատ(ներ)ի բաց վերք՝ եղունգային թիթեղի վնասմամբ
- S91.3 Ոտնաթաթի այլ մասերի բաց վերք
Ոտնաթաթի բաց վերք
- S91.7 Սրունք-թաթային հողի և ոտնաթաթի բազմակի բաց վերքեր

S92 Ոտնաթաթի կոտրվածք՝ բացառությամբ սրունք-թաթային հողի

Հետևյալ ենթադասերը տրված են վիճակի լրացուցիչ բնութագրման դեպքում գործնական օգտագործման համար, երբ կոտրվածքի կամ բաց վերքի նույնականացման նպատակով հնարավոր կամ նպատակահարմար չէ գործածել բազմակի ծածկագրում: Եթե կոտրվածքը բնութագրված չէ որպես բաց կամ փակ, անհրաժեշտ է այն ծածկագրել որպես փակ

- 0 – փակ
- 1 – բաց

Բացառությամբ՝

- կոտրվածքի՝
- սրունք-թաթային հողի (S82.-)
- պճեղի (S82.-)
- S92.0 Կրնկոսկրի կոտրվածք
Կրնկոսկր (calcaneus, os calcis)
- S92.1 Վեզի կոտրվածք
Astragalus (վեզ, talus)
- S92.2 Գարշապարի այլ ոսկրերի կոտրվածք
Խորանարդաձև
Ոտնաթաթի սեպաձև (միջանկյալ) (կողմնային) (միջային)
Ոտնաթաթի նավակաձև
- S92.3 Նախագարշապարի ոսկրի կոտրվածք
- S92.4 Ոտնաթաթի առաջին (մեծ) մատի կոտրվածք
- S92.5 Ոտնաթաթի այլ մատի կոտրվածք
- S92.7 Ոտնաթաթի բազմակի կոտրվածքներ
- S92.9 Ոտնաթաթի կոտրվածք՝ չճշտված

**S93 Պարիճակապանային կառուցվածքների հողախախտ, ձգում և գերլարում՝
սրունք-թաթային հողի և ոտնաթաթի մակարդակում**

- S93.0 Սրունք-թաթային հողի հողախախտ
 - Վեգ (astragalus)
 - Նրբուլոքի ստորին ծայր
 - Վեգ (talus)
 - Ոլոքի ստորին ծայր
- S93.1 Ոտնաթաթի մատ(ներ)ի հողախախտ
 - Ոտնաթաթի միջֆալանգային հող(եր)ի
 - Նախագարշապար-ֆալանգային հող(եր)ի
- S93.2 Կապանների պատռվածք՝ սրունք-թաթային հողի և ոտնաթաթի մակարդակում
- S93.3 Ոտնաթաթի այլ և չճշտված մասերի հողախախտ
 - Ոտնաթաթի նավակաձև ոսկրի
 - Գարշապարային (տարգալ) հող(եր)ի
 - Գարշապար-նախագարշապարային հող(եր)ի
- S93.4 Սրունք-թաթային հողի ձգում և գերլարում
 - Կրնկանրբուլոքային կապանի
 - Դելտայաձև կապանի
 - Ներքին համակողմնային կապանի
 - Վեգանրբուլոքային կապանի
 - Ոլոքանրբուլոքային կապանի (հեռադիր հատվածի)

Բացառությամբ՝

- կրնկային (աքիլեյան) ջլի վնասվածքի (S86.0)
- S93.5 Ոտնաթաթի մատ(ներ)ի ձգում և գերլարում
 - Միջֆալանգային հող(եր)ի
 - Նախագարշապար-ֆալանգային հող(եր)ի
- S93.6 Ոտնաթաթի այլ և չճշտված մասերի ձգում և գերլարում
 - Գարշապարի (կապանի)
 - Գարշապար-նախագարշապարային (կապանի)

S94 Նյարդերի վնասվածք՝ սրունք-թաթային հողի և ոտնաթաթի մակարդակում

- S94.0 Կողմնային ներբանային նյարդի վնասվածք
- S94.1 Միջային ներբանային նյարդի վնասվածք
- S94.2 Խորանիստ նրբուլոքային նյարդի վնասվածք՝ սրունք-թաթային հողի և ոտնաթաթի մակարդակում
 - Խորանիստ նրբուլոքային նյարդի կողմնային ճյուղի ծայրի
- S94.3 Մաշկային զգացող նյարդի վնասվածք՝ սրունք-թաթային հողի և ոտնաթաթի մակարդակում
- S94.7 Բազմակի նյարդերի վնասվածք՝ սրունք-թաթային հողի և ոտնաթաթի մակարդակում
- S94.8 Այլ նյարդերի վնասվածք՝ սրունք-թաթային հողի և ոտնաթաթի մակարդակում
- S94.9 Նյարդի վնասվածք՝ սրունք-թաթային հողի և ոտնաթաթի մակարդակում՝ չճշտված

S95 Արյունափար անոթների վնասվածք՝ սրունք-թաթային հողի և ոտնաթաթի մակարդակում

Բացառությամբ՝

- հետին ոլոքի զարկերակի և երակի վնասվածքի (S85.)
- S95.0 Ոտնաթաթի մեջքային զարկերակի վնասվածք
- S95.1 Ոտնաթաթի ներբանային զարկերակի վնասվածք

- S95.2 Ոտնաթաթի մեջքային երակի վնասվածք
- S95.7 Բազմակի արյունատար անոթների վնասվածք՝ սրունք-թաթային հողի մակարդակում
- S95.8 Այլ արյունատար անոթների վնասվածք՝ սրունք-թաթային հողի և ոտնաթաթի մակարդակում
- S95.9 Արյունատար անոթի վնասվածք՝ սրունք-թաթային հողի և ոտնաթաթի մակարդակում՝ չճշտված

S96 Մկանի և ջլի վնասվածք՝ սրունք-թաթային հողի և ոտնաթաթի մակարդակում Բացառությամբ՝

- կրունկի (աքիլլեսյան) ջլի վնասվածքի (S86.0)
- S96.0 Ոտնաթաթի մատի երկար ծալիչի և դրա ջլի վնասվածք՝ սրունք-թաթային հողի և ոտնաթաթի մակարդակում
- S96.1 Ոտնաթաթի մատի երկար տարածիչի և դրա ջլի վնասվածք՝ սրունք-թաթային հողի և ոտնաթաթի մակարդակում
- S96.2 Սեփական մկանի և ջլի վնասվածք՝ սրունք-թաթային հողի և ոտնաթաթի մակարդակում
- S96.7 Բազմակի մկանների և ջլերի վնասվածք՝ սրունք-թաթային հողի և ոտնաթաթի մակարդակում
- S96.8 Այլ մկանների և ջլերի վնասվածք՝ սրունք-թաթային հողի և ոտնաթաթի մակարդակում
- S96.9 Մկանի և ջլի վնասվածք՝ սրունք-թաթային հողի և ոտնաթաթի մակարդակում՝ չճշտված

S97 Սրունք-թաթային հողի և ոտնաթաթի ջնջխվածություն

- S97.0 Սրունք-թաթային հողի ջնջխվածք
- S97.1 Ոտնաթաթի մատ(ներ)ի ջնջխվածք
- S97.8 Սրունք-թաթային հողի և ոտնաթաթի այլ մասերի ջնջխվածք
Ոտնաթաթի ջնջխվածք՝ ԱՀԸ

S98 Սրունք-թաթային հողի և ոտնաթաթի վնասվածքային անդամահատում (ամպուտացիա)

- S98.0 Ոտնաթաթի վնասվածքային անդամահատում սրունք-թաթային հողի մակարդակում
- S98.1 Ոտնաթաթի մեկ մատի վնասվածքային անդամահատում
- S98.2 Ոտնաթաթի երկու կամ ավելի մատների վնասվածքային անդամահատում
- S98.3 Ոտնաթաթի այլ մասերի վնասվածքային անդամահատում
Մատ(ներ)ի և ոտնաթաթի այլ մասերի զուգորդված վնասվածքային անդամահատում
- S98.4 Ոտնաթաթի վնասվածքային անդամահատում՝ չճշտված մակարդակում

S99 Սրունք-ոտնաթաթային հողի և ոտնաթաթի այլ և չճշտված վնասվածքներ

- S99.7 Սրունք-ոտնաթաթային հողի և ոտնաթաթի բազմակի վնասվածքներ
Վնասվածքներ՝ դասակարգված S90-S98 բաժնի երկու և ավելի դասերում
- S99.8 Սրունք-ոտնաթաթային հողի և ոտնաթաթի այլ ճշտված վնասվածքներ
- S99.9 Սրունք-ոտնաթաթային հողի և ոտնաթաթի վնասվածք՝ չճշտված

**ՄԱՐՄՆԻ ԲԱԶՄԱԿԻ ՇՐՋԱՆՆԵՐ ԸՆԴԳՐԿՈՂ ՎՆԱՍՎԱԾՔՆԵՐ
(T00-T07)**

Ներառյալ՝

վերջույթների երկկողմանի ախտահարումը՝ մարմնի նույն (մեկ) շրջանի վնասվածքի դեպքում
մարմնի երկու և ավելի շրջաններ ընդգրկող վնասվածքները՝ դասակարգված ըստ տեսակների S00-S99 բաժնի դասերում

Բացառությամբ՝

ջերմային և քիմիական այրվածքների (T20-T32)
ցրտահարության (T33-T35)
թունավոր միջատի խայթոցի կամ կծոցի (T63.4)
բազմակի վնասվածքների՝ ներգրավելով մարմնի միայն մեկ շրջանը (տե՛ս «S»-բաժնի դասերը)
արևային այրվածքի (L55.-)

T00 Մակերեսային վնասվածքներ՝ մարմնի բազմակի շրջանների ներգրավմամբ

T00.0 Գլխի և պարանոցի մակերեսային վնասվածքներ
Մարմնի հատվածների մակերեսային վնասվածքներ՝ դասակարգված S00.- և S10.-դասերում

Բացառությամբ՝

մարմնի այլ շրջան(ներ)ի ներգրավման (T00.8)

T00.1 Մակերեսային վնասվածքներ՝ կրծքավանդակի, որովայնի, մեջքի ստորին մասի և կոնքի ներգրավմամբ
Մարմնի հատվածների մակերեսային վնասվածքների՝ դասակարգված S20.-, S30.-, T09.0 դասերում

Բացառությամբ՝

մարմնի այլ շրջան(ներ)ի ներգրավման (T00.8)

T00.2 Վերին վերջույթ(ներ)ի բազմակի շրջաններ ընդգրկող մակերեսային վնասվածքներ
Մարմնի հատվածների մակերեսային վնասվածքներ՝ դասակարգված S40.-, S50.-, S60.- և T11.0 դասերում

Բացառությամբ՝

ներգրավման՝

- ստորին վերջույթ(ներ)ի (T00.6)
- կրծքավանդակի, որովայնի, մեջքի ստորին մասի և կոնքի (T00.8)

T00.3 Ստորին վերջույթ(ներ)ի բազմակի շրջաններ ընդգրկող մակերեսային վնասվածքներ
Մարմնի հատվածների մակերեսային վնասվածքներ՝ դասակարգված S70.-, S80.-, S90.- և T13.0 ենթադասերում

Բացառությամբ՝

ներգրավման՝

- կրծքավանդակի, որովայնի, մեջքի ստորին մասի և կոնքի (T00.8)
- ստորին վերջույթ(ներ)ի (T00.6)

T00.6 Վերին և ստորին վերջույթ(ներ)ի բազմակի շրջանների զուգորդված մակերեսային վնասվածքներ
Մարմնի հատվածների մակերեսային վնասվածքներ՝ դասակարգված T00.2 և T00.3 դասերում

Բացառությամբ՝

կրծքավանդակի, որովայնի, մեջքի ստորին մասի և կոնքի ներգրավման (T00.8)
T00.8 Այլ զուգակցված մակերեսային վնասվածքներ՝ մարմնի մի քանի շրջանների ներգրավմամբ

T00.9 Բազմակի մակերեսային վնասվածքներ՝ չճշտված
Բազմակի՝

- քերծվածքներ՝ ԱՀՃ
- բշտիկներ (ոչ ջերմային այրվածքից)՝ ԱՀՃ
- արյան զեղումներ՝ ԱՀՃ
- սալջարդներ՝ ԱՀՃ
- արյունակույտեր՝ ԱՀՃ
- ոչ թունավոր միջատների խայթոցներ՝ ԱՀՃ

T01 Բաց վերքեր՝ մարմնի մի քանի շրջանների ներգրավմամբ

Բացառությամբ՝

վնասվածքային անդամահատումների (ամպուտացիա)՝ մարմնի մի քանի շրջանների ներգրավմամբ (T05.-)

T01.0 Գլխի և պարանոցի բաց վերքեր

Մարմնի հատվածների բաց վերքեր՝ դասակարգված S01.- և S11.- դասերում

Բացառությամբ՝

մարմնի այլ շրջան(ներ)ի ներգրավման (T01.8)

T01.1 Կրծքավանդակի, որովայնի, մեջքի ստորին մասի և կոնքի բաց վերքեր

Մարմնի հատվածների բաց վերքեր՝ դասակարգված S21.-, S31.- և T09.1 դասերում

Բացառությամբ՝

մարմնի այլ շրջան(ներ)ի ներգրավման(T01.8)

T01.2 Վերին վերջույթ(ներ)ի բազմակի շրջաններ ընդգրկող բաց վերքեր

Մարմնի հատվածների բաց վերքեր՝ դասակարգված S41.-, S51.-, S61.-և T11.1 դասերում

Բացառությամբ՝

ներգրավման՝

- ստորին վերջույթ(ներ)ի (T01.6)
- կրծքավանդակի, որովայնի, մեջքի ստորին մասի և կոնքի (T01.8)

T01.3 Ստորին վերջույթ(ներ)ի բազմակի շրջաններ ընդգրկող բաց վերքեր

Մարմնի հատվածների բաց վերքեր՝ դասակարգված S71.-, S81.-, S91.-և T13.1 դասերում

Բացառությամբ՝

- կրծքավանդակի, որովայնի, մեջքի ստորին մասի և կոնքի (T01.8)
- վերին վերջույթների ներգրավման (T01.6)

T01.6 Վերին և ստորին վերջույթ(ներ)ի բազմակի շրջաններ ընդգրկող բաց վերքեր

Մարմնի հատվածների բաց վերքեր՝ դասակարգված T01.2 և T01.3 դասերում

Բացառությամբ՝

կրծքավանդակի, որովայնի, մեջքի ստորին մասի և կոնքի ներգրավման (T01.8)

T01.8 Այլ զուգակցված բաց վերքեր՝ մարմնի մի քանի շրջանների ներգրավմամբ

T01.9 Բազմակի բաց վերքեր՝ չճշտված

Բազմակի՝

- կենդանիների կծածներ՝ ԱՀՃ
- կտրվածքներ՝ ԱՀՃ
- պատուվածքներ՝ ԱՀՃ

- ծակած վերքեր՝ ԱՀՃ

T02 Կոտրվածքներ՝ մարմնի բազմակի շրջաններ ընդգրկող

Հետևյալ ենթադասերը տրված են վիճակի լրացուցիչ բնութագրման դեպքում գործնական օգտագործման համար, երբ կոտրվածքի կամ բաց վերքի նույնականացման նպատակով հնարավոր կամ նպատակահարմար չէ գործածել բազմակի ծածկագրում: Եթե կոտրվածքը բնութագրված չէ որպես բաց կամ փակ, անհրաժեշտ է այն ծածկագրել որպես փակ.

0 –փակ

1 –բաց

T02.0 Գլխի և պարանոցի զուգակցված կոտրվածքներ

Մարմնի հատվածների կոտրվածքներ՝ դասակարգված S02.- և S12.- դասերում

Բացառությամբ՝

մարմնի այլ շրջան(ներ)ի նեգրավման (T02.8)

T02.1 Կրծքավանդակի, մեջքի ստորին մասի և կոնքի զուգակցված կոտրվածքներ

Մարմնի հատվածների կոտրվածքներ՝ դասակարգված S22.-, S32.- և T08 դասերում

Բացառությամբ՝

այն դեպքերի, երբ զուգակցված են կոտրվածքների հետ՝

- վերջույթ(ներ)ի (T02.7)
- մարմնի այլ շրջան(ներ)ի (T02.8)

T02.2 Մեկ վերին վերջույթի բազմակի շրջաններ ընդգրկող կոտրվածքներ

Մեկ վերին վերջույթում տեղակայված կոտրվածքներ՝ դասակարգված S42.-, S52.-, S62.- և T10 դասերում

Բացառությամբ՝

այն դեպքերի, երբ զուգակցված են կոտրվածքների հետ՝

- ստորին վերջույթի (T02.6)
- մյուս վերին վերջույթի (T02.4)
- կրծքավանդակի, մեջքի ստորին մասի և կոնքի (T02.7)

T02.3 Մեկ ստորին վերջույթի բազմակի շրջաններ ընդգրկող կոտրվածքներ

Մեկ ստորին վերջույթում տեղակայված կոտրվածքներ՝ դասակարգված S72.-, S82.-, S92.- և T12 դասերում

Բացառությամբ՝

այն դեպքերի, երբ զուգակցված են կոտրվածքների հետ՝

- մյուս ստորին վերջույթի (T02.5)
- կրծքավանդակի, մեջքի ստորին մասի և կոնքի (T02.7)
- վերին վերջույթ(ներ)ի (T02.6)

T02.4 Երկու վերին վերջույթների բազմակի շրջաններ ընդգրկող կոտրվածքներ

Մարմնի հատվածների երկկողմանի կոտրվածքներ՝ դասակարգված S42.-, S52.-, S62.- և T10 դասերում

Բացառությամբ՝

այն դեպքերի, երբ զուգակցված են կոտրվածքների հետ՝

- ստորին վերջույթ(ներ)ի (T02.6)
- կրծքավանդակի, մեջքի ստորին մասի և կոնքի (T02.7)

T02.5 Երկու ստորին վերջույթների բազմակի շրջաններ ընդգրկող կոտրվածքներ

Մարմնի հատվածների երկկողմանի կոտրվածքներ՝ դասակարգված S72.-, S92.-, S92.- և T12 դասերում

Բացառությամբ՝

այն դեպքերի, երբ զուգակցված են կոտրվածքների հետ՝

- կրծքավանդակի, մեջքի ստորին մասի և կոնքի (T02.7)
- վերին վերջույթ(ներ)ի (T02.6)

T02.6 Վերին և ստորին վերջույթների բազմակի շրջաններ ընդգրկող կոտրվածքներ
Բացառությամբ՝

այն դեպքերի, երբ զուգակցված են կրծքավանդակի, մեջքի ստորին մասի և կոնքի կոտրվածքների հետ (T02.7)

T02.7 Կրծքավանդակի, մեջքի ստորին մասի, կոնքի և վերջույթ(ներ)ի զուգակցված կոտրվածքներ

T02.8 Այլ զուգակցված կոտրվածքներ՝ մարմնի մի քանի շրջանների ներգրավմամբ

T02.9 Բազմակի կոտրվածքներ՝ չճշտված

T03 Մարմնի բազմակի շրջանների հոդակապանային կառուցվածքներն ընդգրկող հոդախախտեր (փեղաշարժ, փեղախախտում), ձգումներ և գերլարումներ (վնասումներ)

T03.0 Հոդախախտեր, ձգումներ և գերլարումներ՝ գլխի և պարանոցի ընդգրկմամբ
Հոդախախտեր, ձգումներ և գերլարումներ մարմնի հատվածների՝
դասակարգված S03.- և S13.- դասերում

Բացառությամբ՝

այն դեպքերի, երբ զուգակցված են մարմնի այլ շրջան(ներ)ի հոդախախտերի, ձգումների և գերլարումների հետ (T03.8)

T03.1 Կրծքավանդակի, մեջքի ստորին մասի և կոնքի զուգակցված հոդախախտեր, ձգումներ և վնասումներ

Հոդախախտեր, ձգումներ և գերլարումներ մարմնի հատվածների՝
դասակարգված S22.-, S33.- և T09.2 դասերում

Բացառությամբ՝

այն դեպքերի, երբ զուգակցված են մարմնի այլ շրջան(ներ)ի հոդախախտերի, ձգումների և գերլարումների հետ (T03.8)

T03.2 Վերին վերջույթ(ներ)ի բազմակի շրջաններ ընդգրկող հոդախախտեր, ձգումներ և գերլարումներ

Հոդախախտեր, ձգումներ և գերլարումներ մարմնի հատվածների՝
դասակարգված S43.-, S53.-, S63.- և T11.2 դասերում

Բացառությամբ՝

այն դեպքերի, երբ զուգակցված են հոդախախտերի, ձգումների և գերլարումների հետ՝

- ստորին վերջույթների (T03.4)
- կրծքավանդակի, մեջքի ստորին մասի և կոնքի (T03.8)

T03.3 Ստորին վերջույթ(ներ)ի բազմակի շրջաններ ընդգրկող հոդախախտեր, ձգումներ և գերլարումներ

Հոդախախտեր, ձգումներ և գերլարումներ մարմնի հատվածների՝
դասակարգված S73.-, S83.-, S93.- և T13.2 դասերում

Բացառությամբ՝

այն դեպքերի, երբ զուգակցված են հոդախախտերի, ձգումների և գերլարումների հետ՝

- կրծքավանդակի, մեջքի ստորին մասի և կոնքի (T03.8)
- վերին վերջույթ(ներ)ի (T03.4)

T03.4 Վերին և ստորին վերջույթ(ներ)ի բազմակի շրջաններ ընդգրկող հոդախախտեր, ձգումներ և գերլարումներ

Բացառությամբ՝

այն դեպքերի, երբ զուգակցված են կրծքավանդակի, մեջքի ստորին մասի և կոնքի հողախախտների, ձգումների և գերլարումների հետ (T03.8)

T03.8 Մարմնի շրջանների հողակապանային կառուցվածքների հողախախտների, ձգումների և գերլարումների այլ զուգակցումներ

T03.9 Բազմակի հողախախտեր, ձգումներ և գերլարումներ՝ չճշտված

T04 Ջնջխվածքներ՝ մարմնի բազմակի շրջանների ներգրավմամբ

T04.0 Գլխի և պարանոցի ջնջխում

Մարմնի հատվածների ջնջխում՝ դասակարգված S07.- և S17.- դասերում

Բացառությամբ՝

մարմնի այլ շրջան(ներ)ի ներգրավման (T04.8)

T04.1 Կրծքավանդակի, որովայնի, մեջքի ստորին մասի և կոնքի ջնջխվածքներ
Ջնջխվածք՝

- մարմնի հատվածների՝ դասակարգված S28.- և S38.- դասերում
- իրանի՝ ԱՀՃ

Բացառությամբ՝

ներգրավման՝

- վերջույթների (T04.7)
- մարմնի այլ շրջանների (T04.8)

T04.2 Վերին վերջույթ(ներ)ի բազմակի շրջաններ ընդգրկող ջնջխվածքներ՝
Ջնջխվածք՝

- մարմնի հատվածների՝ դասակարգված S47.-, S57.- և S67.- դասերում
- վերին վերջույթի՝ ԱՀՃ

Բացառությամբ՝

ներգրավման՝

- ստորին վերջույթ(ներ)ի (T04.4)
- կրծքավանդակի, որովայնի, մեջքի ստորին մասի և կոնքի (T04.7)

T04.3 Ստորին վերջույթ(ներ)ի բազմակի շրջաններ ընդգրկող ջնջխվածքներ՝
Ջնջխվածք՝

- ստորին վերջույթի՝ ԱՀՃ
- մարմնի հատվածների՝ դասակարգված S77.-, S77.- և S97.- դասերում

Բացառությամբ՝

ներգրավման՝

- կրծքավանդակի, որովայնի, մեջքի ստորին մասի և կոնքի (T04.7)
- վերին վերջույթ(ներ)ի (T04.4)

T04.4 Վերին և ստորին վերջույթների բազմակի շրջաններ ընդգրկող զուգակցված ջնջխվածքներ

Բացառությամբ՝

կրծքավանդակի, որովայնի, մեջքի ստորին մասի և կոնքի ներգրավման (T04.7)

T04.7 Կրծքավանդակի, որովայնի, մեջքի ստորին մասի, կոնքի և վերջույթ(ներ)ի զուգակցված ջնջխվածքներ

T04.8 Մարմնի շրջանների ջնջխվածքներ՝ այլ զուգակցումներով

T04.9 Բազմակի ջնջխվածքներ՝ չճշտված

T05 Վնասվածքային անդամահատում (ամպուտացիա)՝ մարմնի բազմակի շրջանների ընդգրկմամբ

Ներառյալ՝

մարմնի բազմակի շրջաններ ընդգրկող հատումները (պոկումները)

Բացառությամբ՝

գլխատման (դեկապիտացիա) (S18)

մարմնի մի քանի շրջաններ ընդգրկող բաց վերքերի (T01.-)

վնասվածքային անդամահատման

- վերին վերջույթի՝ ԱՀՃ (T11.6)
- ստորին վերջույթի՝ ԱՀՃ (T13.6)
- իրանի՝ ԱՀՃ (T09.6)

T05.0 Երկու ձեռքերի վնասվածքային անդամահատում

T05.1 Մեկ ձեռքի և մյուս վերին վերջույթի (ցանկացած մակարդակում, բացի ձեռքից) վնասվածքային անդամահատում

T05.2 Երկու վերին վերջույթների (ցանկացած մակարդակում) վնասվածքային անդամահատում

T05.3 Երկու ոտնաթաթերի վնասվածքային անդամահատում

T05.4 Մեկ ոտնաթաթի և մյուս ստորին վերջույթի (ցանկացած մակարդակում, բացի ոտնաթաթից) վնասվածքային անդամահատում

T05.5 Երկու ստորին վերջույթների վնասվածքային անդամահատում՝ ցանկացած մակարդակում

T05.6 Վերին և ստորին վերջույթների վնասվածքային անդամահատում՝ ցանկացած զուգակցմամբ (ցանկացած մակարդակում)

T05.8 Վնասվածքային անդամահատումներ՝ մարմնի շրջանների տարբեր զուգակցումներով

Իրանի լայնակի հատում (կտրատում)

- որովայնի մակարդակով
- կրծքավանդակի մակարդակով

T05.9 Բազմակի վնասվածքային անդամահատումներ՝ չճշտված

T06 Մարմնի բազմակի շրջաններ ընդգրկող այլ վնասվածքներ՝ այլ դասերում չդասակարգված

T06.0 Գլխուղեղի և գանգային նյարդերի վնասվածքներ՝ զուգակցված ողնուղեղի և նյարդերի վնասվածքների հետ պարանոցային մակարդակում S04.- և S06.- դասերում դասակարգված վնասվածքներ՝ զուգակցված S14.- դասում դասակարգված վնասվածքների հետ

T06.1 Ողնուղեղի և նյարդերի վնասվածքներ՝ մարմնի այլ բազմակի շրջանների ընդգրկմամբ

T06.2 Նյարդերի վնասվածքներ՝ մարմնի բազմակի շրջանների ընդգրկմամբ՝ Նյարդերի բազմակի վնասվածքներ՝ ԱՀՃ

Բացառությամբ՝

ողնուղեղի վնասվածքների հետ զուգակցման (T06.0-T06.1)

T06.3 Արյունատար անոթների վնասվածքներ՝ մարմնի բազմակի շրջանների ընդգրկմամբ

T06.4 Մկանների և ջլերի վնասվածքներ՝ մարմնի բազմակի շրջանների ընդգրկմամբ

T06.5 Կրծքավանդակի օրգանների վնասվածքներ՝ որովայնախոռոչի և կոնքի օրգանների վնասվածքների համակցմամբ

T06.8 Այլ ճշտված վնասվածքներ՝ մարմնի բազմակի շրջանների ընդգրկմամբ

T07 Բազմակի վնասվածքներ՝ չճշտված

Բացառությամբ՝

վնասվածքի՝ ԱՀՃ (T14.9)

ԻՐԱՆԻ, ՎԵՐՋՈՒՅԹԻ ԿԱՄ ՄԱՐՄՆԻ ՇՐՋԱՆԻ ՉՃՇՏՎԱԾ ՄԱՍԻ ՎՆԱՍՎԱԾՔՆԵՐ (T08-T14)

Բացառությամբ՝

ջերմային և քիմիական այրվածքների (T20-T32)
ցրտահարության (T33-T35)
մարմնի բազմակի շրջաններ ընդգրկող վնասվածքների (T00-T07)
թունավոր միջատի խայթոցի կամ կծածի (T63.4)

T08 Ողնաշարի կոտրվածք՝ չճշտված մակարդակում

Բացառությամբ՝

ողնաշարի բազմակի կոտրվածքների՝ չճշտված մակարդակում (T02.1)
Հետևյալ ենթադասերը տրված են վիճակի լրացուցիչ բնութագրման դեպքում գործնական օգտագործման համար, երբ կոտրվածքի կամ բաց վերքի նույնականացման նպատակով հնարավոր կամ նպատակահարմար չէ գործածել բազմակի ծածկագրում: Եթե կոտրվածքը բնութագրված չէ որպես բաց կամ փակ, անհրաժեշտ է այն ծածկագրել որպես փակ.

0 -փակ

1 -բաց

T09 Ողնաշարի և իրանի այլ կոտրվածքներ՝ չճշտված մակարդակում

Բացառությամբ՝

իրանի ջնջխվածքի՝ ԱՀՃ (T04.1)
իրանի բազմակի վնասվածքների (T00-T06)
իրանի լայնակի հատման կամ կտրատման (T05.8)
T09.0 Իրանի մակերեսային վնասվածք՝ չճշտված մակարդակում
T09.1 Իրանի բաց վերք՝ չճշտված մակարդակում
T09.2 Իրանի չճշտված հողի և կապանի հողախախտ, ձգում և գերլարում
T09.3 Ողնուղեղի վնասվածք՝ չճշտված մակարդակում
T09.4 Իրանի չճշտված նյարդի, ողնուղեղային նյարդարմատի և հյուսակի վնասվածք
T09.5 Իրանի չճշտված մկանի և ջլի վնասվածք
T09.6 Իրանի վնասվածքային անդամահատում (ամպուտացիա)՝ չճշտված մակարդակում
T09.8 Իրանի այլ ճշտված վնասվածքներ՝ չճշտված մակարդակում
T09.9 Իրանի չճշտված վնասվածք՝ չճշտված մակարդակում

T10 Վերին վերջույթի կոտրվածք՝ չճշտված մակարդակում

Ներառյալ՝

Կոտրված վերին վերջույթ (ձեռք)՝ ԱՀՃ
Վերին վերջույթի (ձեռքի) կոտրվածք՝ ԱՀՃ

Բացառությամբ՝

վերին վերջույթի բազմակի կոտրվածքների՝ չճշտված մակարդակում (T02.-)
Հետևյալ ենթադասերը տրված են վիճակի լրացուցիչ բնութագրման դեպքում գործնական օգտագործման համար, երբ կոտրվածքի կամ բաց վերքի նույնականացման նպատակով հնարավոր կամ նպատակահարմար չէ գործածել բազմակի ծածկագրում: Եթե կոտրվածքը բնութագրված չէ որպես բաց կամ փակ, անհրաժեշտ է այն ծածկագրել որպես փակ.

0-փակ

1-բաց

**T11 Վերին վերջույթների այլ վնասվածքներ՝ չճշտված մակարդակում
Բացառությամբ՝**

վերին վերջույթի ջնջխվածքի՝ ԱՀՃ (T04.2)

վերին վերջույթի կոտրվածքի՝ չճշտված մակարդակում (T10.-)

մարմնի բազմակի շրջաններ ընդգրկող վնասվածքների (T00.-T06.-)

T11.0 Վերին վերջույթի մակերեսային վնասվածք՝ չճշտված մակարդակում

T11.1 Վերին վերջույթի բաց վերք՝ չճշտված մակարդակում

T11.2 Վերին վերջույթի չճշտված հողի և կապանի հողախախտ, ձգում և գերլարում՝
չճշտված մակարդակում

T11.3 Վերին վերջույթի չճշտված նյարդի վնասվածք՝ չճշտված մակարդակում

T11.4 Վերին վերջույթի չճշտված արյունատար անոթի վնասվածք՝ չճշտված
մակարդակում

T11.5 Վերին վերջույթի չճշտված մկանի և ջլի վնասվածք՝ չճշտված մակարդակում

T11.6 Վերին վերջույթի վնասվածքային անդամահատում՝ չճշտված մակարդակում
Ձեռքի (վերին վերջույթի) վնասվածքային անդամահատում՝ ԱՀՃ

T11.8 Վերին վերջույթի այլ ճշտված վնասվածքներ՝ չճշտված մակարդակում

T11.9 Վերին վերջույթի չճշտված վնասվածք՝ չճշտված մակարդակում
Վերին վերջույթի (ձեռքի) վնասվածք՝ ԱՀՃ

T12 Ստորին վերջույթի կոտրվածք՝ չճշտված մակարդակում

Կոտրված ոտք (ստորին վերջույթ)՝ ԱՀՃ

Ոտքի (ստորին վերջույթի) կոտրվածք

Բացառությամբ՝

ոտքի (ստորին վերջույթի) բազմակի կոտրվածքների՝ չճշտված մակարդակում
(T02.-)

Հետևյալ ենթադասերը տրված են վիճակի լրացուցիչ բնութագրման դեպքում գործնական օգտագործման համար, երբ կոտրվածքի կամ բաց վերքի նույնականացման նպատակով հնարավոր կամ նպատակահարմար չէ գործածել բազմակի ծածկագրում: Եթե կոտրվածքը բնութագրված չէ որպես բաց կամ փակ, անհրաժեշտ է այն ծածկագրել որպես փակ

0-փակ

1-բաց

T13 Ստորին վերջույթի այլ վնասվածքներ՝ չճշտված մակարդակում

Բացառությամբ՝

ստորին վերջույթի ջնջխվածքի՝ ԱՀՃ (T04.3)

ստորին վերջույթի կոտրվածքի՝ չճշտված մակարդակում (T12)

մարմնի բազմակի շրջաններ ընդգրկող վնասվածքների (T00.-T06)

T13.0 Ստորին վերջույթի մակերեսային վնասվածք՝ չճշտված մակարդակում

T13.1 Ստորին վերջույթի բաց վերք՝ չճշտված մակարդակում

T13.2 Ստորին վերջույթի չճշտված հողի և կապանի հողախախտ, ձգում և գերլարում՝
չճշտված մակարդակում

T13.3 Ստորին վերջույթի չճշտված նյարդի վնասվածք՝ չճշտված մակարդակում

T13.4 Ստորին վերջույթի չճշտված արյունատար անոթի վնասվածք՝ չճշտված
մակարդակում

T13.5 Ստորին վերջույթի չճշտված մկանի և ջլի վնասվածք՝ չճշտված մակարդակում

T13.6 Ստորին վերջույթի վնասվածքային անդամահատում՝ չճշտված մակարդակում

- Ուղքի (ստորին վերջույթի) վնասվածքային անդամահատում՝ ԱՀՃ
- T13.8 Ստորին վերջույթի այլ ճշտված վնասվածքների՝ չճշտված մակարդակում
- T13.9 Ստորին վերջույթի չճշտված վնասվածք՝ չճշտված մակարդակում
- Ուղքի (ստորին վերջույթի) վնասվածք՝ ԱՀՃ

**T14 Չճշտված մարմնի շրջանի վնասվածք
Բացառությամբ՝**

մարմնի բազմակի շրջաններ ընդգրկող վնասվածքների (T00-T07)

T14.0 Մարմնի չճշտված մասի մակերեսային վնասվածք

- Քերծված
- Բշտիկ (ոչ այրվածքային)
- Արյան ենթազեղում
- Սալջարդ
- Արյունակույտ(հեմատոմա)
- Մակերեսային օտար մարմնից (բեկոր, տաշեղ, փուլջ) առաջացած վնասվածք՝ առանց մեծ բաց վերքի
- Ոչ թունավոր միջատի խայթոց
- Մակերեսային վնասվածք

} ԱՀՃ

Բացառությամբ՝

մակերեսային բազմակի վնասվածքների՝ ԱՀՃ (T00.9)

T14.1 Մարմնի չճշտված շրջանի բաց վերք

- Կենդանու կծած
- Կտրվածք
- Պատռվածք
- Բաց վերք
- Ծակած վերք՝ օտար մարմնի թափանցմամբ

} ԱՀՃ

Բացառությամբ՝

բազմակի՝

- բաց վերքերի՝ ԱՀՃ (T01.9)
- վնասվածքային անդամահատումների (T05.9)

վնասվածքային անդամահատման՝ ԱՀՃ (T14.7)

T14.2 Մարմնի չճշտված շրջանի կտրվածք

Կտրվածք՝

- ԱՀՃ
- փակ՝ ԱՀՃ
- հողախախտով՝ ԱՀՃ
- տեղաշարված՝ ԱՀՃ
- բաց՝ ԱՀՃ

Բացառությամբ՝

բազմակի կտրվածքների՝ ԱՀՃ (T02.9)

Հետևյալ ենթադասերը տրված են վիճակի լրացուցիչ բնութագրման դեպքում գործնական օգտագործման համար, երբ կտրվածքի կամ բաց վերքի նույնականացման նպատակով հնարավոր կամ նպատակահարմար չէ գործածել բազմակի ծածկագրում: Եթե կտրվածքը բնութագրված չէ որպես բաց կամ փակ, անհրաժեշտ է այն ծածկագրել որպես փակ

0 – փակ

1 – բաց

T14.3 Մարմնի չճշտված շրջանի հողակապանային կառուցվածքների հողախախտ,

- Ձգում և գերլարում

հողի (պատիճ) ԱՀՃ

}
}

- Պոկում
- Պատռում
- Ձգում
- Վնասվածքային
 - հեմարթրոզ
 - պատռվածք
 - ենթահոդախախտ
 - կիսապատռվածք

կապանի

Բացառությամբ՝

բազմակի հոդախախտերի, ձգումների և գերլարումների՝ ԱՀՃ (T03.9)

T14.4 Մարմնի չճշտված շրջանի նյարդ(եր)ի վնասվածք

Նյարդի վնասվածք

Վնասվածքային՝

- նյարդի հատում
- հեմատոմիելիա
- պարալիզ

} ԱՀՃ

Բացառությամբ՝

նյարդերի բազմակի վնասվածքների՝ ԱՀՃ (T06.2)

T14.5 Մարմնի չճշտված շրջանի արյունատար անոթ(ներ)ի վնասում

Պոկում

Հատում

Վնասում

Պատռում

Վնասվածքային

- անևրիզմ կամ խուղակ (զարկերակաերակային)
- զարկերակային արյունակույտ
- պատռում

} արյունատար անոթ(ներ)ի՝ ԱՀՃ

Բացառությամբ՝

արյունատար անոթների բազմակի վնասվածքների՝ ԱՀՃ (T06.3)

T14.6 Մարմնի չճշտված շրջանի մկանների և ջլերի վնասվածքներ

Պոկում

Հատում

Վնասում

Պատռում

Ձգում

Գերլարում

Վնասվածքային պատռվածք

} մկան(ներ)ի և ջլ(եր)ի՝ ԱՀՃ

Բացառությամբ՝

ջլերի և մկանների բազմակի վնասվածքների՝ ԱՀՃ (T06.4)

T14.7 Մարմնի չճշտված շրջանի ջնջխում և վնասվածքային անդամահատում

Ջնջխում՝ ԱՀՃ

Վնասվածքային անդամահատում (ամպուտացիա)՝ ԱՀՃ

Բացառությամբ՝

բազմակի՝

- ջնջխվածքների՝ ԱՀՃ (T04.9)
- վնասվածքային անդամահատումների՝ ԱՀՃ (T05.9)

T14.8 Մարմնի չճշտված շրջանի այլ վնասվածքներ

T14.9 Չճշտված վնասվածք

Բացառությամբ՝

բազմակի վնասվածքների՝ ԱՀՃ (T07)

**ԲՆԱԿԱՆ ԱՆՑՔԵՐՈՎ ՕՏԱՐ ՄԱՐՄՆԻ ՆԵՐԹԱՓԱՆՑՄԱՆ ՀԵՏԵՎԱՆՔՆԵՐ
(T15-T19)**

Բացառությամբ՝

օտար մարմնի՝

- պատահաբար վիրահատական վերքի մեջ մնացած (T81.5)
- ծակած վերքում (տե՛ս «Բաց վերք՝ ըստ մարմնի շրջանների»)
- չհեռացված, փափուկ հյուսվածքներում մնացած (M79.5)՝

փուշ (բեկոր, տաշեղ)՝ առանց մեծ բաց վերքի (տե՛ս «Մակերեսային վնասվածք՝ ըստ մարմնի շրջանների»)

T15 Օտար մարմին՝ աչքի արտաքին մասում

Բացառությամբ՝

օտար մարմնի՝ ներթափանցող վերքի ժամանակ

- ակնակապճի և ակնագնդի (S05.4-S05.5)
- ակնակապճի և ակնագնդի՝
- չհեռացված (վաղուց մնացած) (H05.5, H44.6-H44.7)

չհեռացված օտար մարմին կոպի մեջ (H02.8)

T15.0 Օտար մարմին՝ եղջերենու մեջ

T15.1 Օտար մարմին՝ շաղկապենու պարկի մեջ

T15.8 Օտար մարմին աչքի այլ կամ բազմակի արտաքին մասերում

Օտար մարմին՝ արտասվակետում

T15.9 Օտար մարմին՝ աչքի արտաքին մասում՝ չճշտված

T16 Օտար մարմին ականջի մեջ

Ներառյալ՝

Լսողական ուղի

T17 Օտար մարմին շնչառական ուղիներում

Ներառյալ՝

օտար մարմնի պատճառով առաջացած շնչահեղձուկը (ասֆիքսիա)

շնչահեղձության առաջացում

- սննդից (գլխտոցից)
- խորխից (լորձից)

հեղուկի կամ փսխման զանգվածի ներշնչումից՝ ԱՀՃ

T17.0 Օտար մարմին՝ քթային ծոցում

T17.1 Օտար մարմին՝ քթանցքում

Քթի օտար մարմին՝ ԱՀՃ

T17.2 Օտար մարմին՝ ըմպանում

Քիթըմպանի մեջ

Կոկորդում՝ ԱՀՃ

T17.3 Օտար մարմին՝ կոկորդում

T17.4 Օտար մարմին՝ շնչափողում

T17.5 Օտար մարմին՝ բրոնխի մեջ

T17.8 Օտար մարմին՝ շնչառական ուղիների այլ կամ բազմակի հատվածներում

Բրոնխիոլներ

Թոք

T17.9 Օտար մարմին՝ շնչուղիների հատվածում՝ չճշտված

T18 Օտար մարմին՝ մարսողական ուղում

Բացառությամբ՝

ընկալի օտար մարմնի (T17.2)

T18.0 Օտար մարմին՝ բերանում

T18.1 Օտար մարմին՝ կերակրափողի մեջ

T18.2 Օտար մարմին՝ ստամոքսում

T18.3 Օտար մարմին՝ բարակ աղիքում

T18.4 Օտար մարմին՝ հաստ աղիքում

T18.5 Օտար մարմին՝ հետանցքում և ուղիղ աղիքում

Ռեկտոսիգմոիդ շրջանում (միացման տեղում)

T18.8 Օտար մարմին մարսողական ուղու այլ և բազմակի մասերում

T18.9 Օտար մարմին մարսողական ուղու հատվածում՝ չճշտված

Մարսողական համակարգ՝ ԱՀՃ

Կուլ տված օտար մարմին՝ ԱՀՃ

T19 Օտար մարմին միզասեռական ուղիներում

Բացառությամբ՝

հակաբեղմնավորիչ միջոցի (ներարգանդային) (ներհեշտոցային)

• մեխանիկական բարդության (T83.3)

• առկայության (Z97.5)

T19.0 Օտար մարմին՝ միզուկում

T19.1 Օտար մարմին՝ միզապարկում

T19.2 Օտար մարմին՝ վուլվայի շրջանում և հեշտոցում

T19.3 Օտար մարմին՝ արգանդում (ցանկացած մասում)

T19.8 Օտար մարմին՝ միզասեռական ուղու այլ կամ բազմակի հատվածներում

T19.9 Օտար մարմին՝ միզասեռական ուղու մասում՝ չճշտված

ՋԵՐՄԱՅԻՆ ԵՎ ՔԻՄԻԱԿԱՆ ԱՅՐՎԱԾՔՆԵՐ

(T20-T32)

Ներառյալ՝

այրվածքը (ջերմային)՝

- էլեկտրատաքացուցիչ սարքերից
- էլեկտրական հոսանքից
- բոցից
- շփումից
- տաք օդից և տաք գազերից
- տաք առարկաներից
- կայծակից
- ճառագայթումից

քիմիական այրվածքները (արտաքին) (ներքին)

խաշվածությունը (եռացող ջրով, շոգիով)

Բացառությամբ՝

էրիթեմայի (ինֆրակարմիր դերմատիտ) (ab igne - ջերմային աղբյուրից, կրակից) (L59.0)

մաշկի և ենթամաշկային հյուսվածքի ճառագայթումից առաջացած
խանգարումների (L55-L59)
արևայրուկի (արևային այրվածք) (L55.-)

**ՄԱՐՄՆԻ ԱՐՏԱՔԻՆ ՄԱԿԵՐԵՍԻ ՋԵՐՄԱՅԻՆ ԵՎ ՔԻՄԻԱԿԱՆ
ԱՅՐՎԱԾՔՆԵՐ՝ ՃՇՏՎԱԾ ՏԵՂԱԿԱՅՄԱՄԲ
(T20-T25)**

Ներառյալ՝

ջերմային և քիմիական այրվածքները՝

- I աստիճանի (երիթեմա, կարմրամաշկություն)
- II աստիճանի (բշտիկներ) (վերնամաշկի կորուստ)
- III աստիճանի (ստորադաս հյուսվածքների խորը մեռուկ) (մաշկի բոլոր շերտերի կորուստ)

T20 Գլխի և պարանոցի ջերմային և քիմիական այրվածքներ

Ներառյալ՝

ականջը (ցանկացած մասի)
աչքերի և դեմքի այլ մասերը, գլուխը և պարանոցը
շրթունքը
քիթը (միջնորմ)
գլխի մազածածկ հատվածը (ցանկացած հատված)
քունքային (շրջան)

Բացառությամբ՝

ջերմային և քիմիական այրվածքների՝

- սահմանափակված աչքով և դրա հավելյալ կառուցվածքներով (T26.-)
- բերանի և ըմպանի (T28.-)

T20.0 Գլխի և պարանոցի ջերմային այրվածք՝ չճշտված աստիճանի

T20.1 Գլխի և պարանոցի I աստիճանի ջերմային այրվածք

T20.2 Գլխի և պարանոցի II աստիճանի ջերմային այրվածք

T20.3 Գլխի և պարանոցի III աստիճանի ջերմային այրվածք

T20.4 Գլխի և պարանոցի քիմիական այրվածք՝ չճշտված աստիճանի

T20.5 Գլխի և պարանոցի I աստիճանի քիմիական այրվածք

T20.6 Գլխի և պարանոցի II աստիճանի քիմիական այրվածք

T20.7 Գլխի և պարանոցի III աստիճանի քիմիական այրվածք

T21 Իրանի ջերմային և քիմիական այրվածք

Ներառյալ՝

որովայնի պատը
հետանցքը
մեջքը (ցանկացած մաս)
կրծքագեղձը
հետույքը (նստատեղի շրջան)
կրծքավանդակի պատը
որովայնի կողմնային պատը
աճուկային շրջանը
միջթիակային շրջանը
սեռական շուրթերը (մեծ) (փոքր)
առնանդամը

շեքը
փոշտը
ամորձին
վուվան

Բացառությամբ՝

ջերմային և քիմիական այրվածքի՝

- անութային փոսի (թևատակի փոս) (T22.-)
- թիակային շրջանի (T22.-)

T21.0 Իրանի ջերմային այրվածք՝ չճշտված աստիճանի

T21.1 Իրանի I աստիճանի ջերմային այրվածք

T21.2 Իրանի II աստիճանի ջերմային այրվածք

T21.3 Իրանի III աստիճանի ջերմային այրվածք

T21.4 Իրանի քիմիական այրվածք՝ չճշտված աստիճանի

T21.5 Իրանի I աստիճանի քիմիական այրվածք

T21.6 Իրանի II աստիճանի քիմիական այրվածք

T21.7 Իրանի III աստիճանի քիմիական այրվածք

**T22 Ուսագոտու և վերին վերջույթի ջերմային և քիմիական այրվածք՝
բացառությամբ դաստակի և ձեռքի**

Ներառյալ՝

վերին վերջույթը (ցանկացած մաս՝ բացի դաստակից և ձեռքից)
անութային փոսը
թիակային շրջանը

Բացառությամբ՝

ջերմային և քիմիական այրվածքի՝

- միջթիակային շրջանի (T21.-)
- միայն դաստակի և ձեռքի (T23.-)

T22.0 Ուսագոտու և վերին վերջույթի չճշտված աստիճանի ջերմային այրվածք՝
բացառությամբ դաստակի և ձեռքի

T22.1 Ուսագոտու և վերին վերջույթի I աստիճանի ջերմային այրվածք՝բացառությամբ
դաստակի և ձեռքի

T22.2 Ուսագոտու և վերին վերջույթի II աստիճանի ջերմային այրվածք՝բացառությամբ
դաստակի և ձեռքի

T22.3 Ուսագոտու և վերին վերջույթի III աստիճանի ջերմային այրվածք՝ բացառությամբ
դաստակի և ձեռքի

T22.4 Ուսագոտու և վերին վերջույթի չճշտված աստիճանի քիմիական այրվածք՝
բացառությամբ դաստակի և ձեռքի

T22.5 Ուսագոտու և վերին վերջույթի I աստիճանի քիմիական այրվածք՝բացառությամբ
դաստակի և ձեռքի

T22.6 Ուսագոտու և վերին վերջույթի II աստիճանի քիմիական այրվածք՝բացառությամբ
դաստակի և ձեռքի

T22.7 Ուսագոտու և վերին վերջույթի III աստիճանի քիմիական այրվածք՝
բացառությամբ դաստակի և ձեռքի

T23 Դաստակի և ձեռքի ջերմային և քիմիական այրվածք

Ներառյալ՝

մատը (եղունգ)
ափը
մեծ մատը (եղունգ)

- T23.0 Դաստակի և ձեռքի ջերմային այրվածք՝ չճշտված աստիճանի
- T23.1 Դաստակի և ձեռքի I աստիճանի ջերմային այրվածք
- T23.2 Դաստակի և ձեռքի II աստիճանի ջերմային այրվածք
- T23.3 Դաստակի և ձեռքի III աստիճանի ջերմային այրվածք
- T23.4 Դաստակի և ձեռքի քիմիական այրվածք՝ չճշտված աստիճանի
- T23.5 Դաստակի և ձեռքի I աստիճանի քիմիական այրվածք
- T23.6 Դաստակի և ձեռքի II աստիճանի քիմիական այրվածք
- T23.7 Դաստակի և ձեռքի III աստիճանի քիմիական այրվածք

T24 Կոնքազդրային հողի և ստորին վերջույթի ջերմային և քիմիական այրվածքներ՝ բացառությամբ սրունք-թաթային հողի և ոտնաթաթի

Ներառյալ՝

ստորին վերջույթը (ցանկացած մասը՝ բացի սրունք-թաթային հողից և ոտնաթաթից)

Բացառությամբ՝

միայն սրունք-թաթային հողի և ոտնաթաթի ջերմային և քիմիական այրվածքի (T25.-)

- T24.0 Կոնքազդրային հողի և ստորին վերջույթի չճշտված աստիճանի ջերմային այրվածք՝ բացառությամբ սրունք-թաթային հողի և ոտնաթաթի
- T24.1 Կոնքազդրային հողի և ստորին վերջույթի I աստիճանի ջերմային այրվածք՝ բացառությամբ սրունք-թաթային հողի և ոտնաթաթի
- T24.2 Կոնքազդրային հողի և ստորին վերջույթի II աստիճանի ջերմային այրվածք՝ բացառությամբ սրունք-թաթային հողի և ոտնաթաթի
- T24.3 Կոնքազդրային հողի և ստորին վերջույթի III աստիճանի ջերմային այրվածք՝ բացառությամբ սրունք-թաթային հողի և ոտնաթաթի
- T24.4 Կոնքազդրային հողի և ստորին վերջույթի չճշտված աստիճանի քիմիական այրվածք՝ բացառությամբ սրունք-թաթային հողի և ոտնաթաթի
- T24.5 Կոնքազդրային հողի և ստորին վերջույթի I աստիճանի քիմիական այրվածք՝ բացառությամբ սրունք-թաթային հողի և ոտնաթաթի
- T24.6 Կոնքազդրային հողի և ստորին վերջույթի II աստիճանի քիմիական այրվածք՝ բացառությամբ սրունք-թաթային հողի և ոտնաթաթի
- T24.7 Կոնքազդրային հողի և ստորին վերջույթի III աստիճանի քիմիական այրվածք՝ բացառությամբ սրունք-թաթային հողի և ոտնաթաթի

T25 Սրունք-թաթային հողի և ոտնաթաթի ջերմային և քիմիական այրվածքներ

Ներառյալ՝

ոտնաթաթի մատ(ներ)ը

- T25.0 Սրունք-թաթային հողի և ոտնաթաթի ջերմային այրվածք՝ չճշտված աստիճանի
- T25.1 Սրունք-թաթային հողի և ոտնաթաթի ջերմային այրվածք՝ I աստիճանի
- T25.2 Սրունք-թաթային հողի և ոտնաթաթի ջերմային այրվածք՝ II աստիճանի
- T25.3 Սրունք-թաթային հողի և ոտնաթաթի ջերմային այրվածք՝ III աստիճանի
- T25.4 Սրունք-թաթային հողի և ոտնաթաթի քիմիական այրվածք՝ չճշտված աստիճանի
- T25.5 Սրունք-թաթային հողի և ոտնաթաթի քիմիական այրվածք՝ I աստիճանի
- T25.6 Սրունք-թաթային հողի և ոտնաթաթի քիմիական այրվածք՝ II աստիճանի
- T25.7 Սրունք-թաթային հողի և ոտնաթաթի քիմիական այրվածք՝ III աստիճանի

ԱԶՔԻ ԵՎ ՆԵՐՔԻՆ ՕՐԳԱՆՆԵՐԻ ՋԵՐՄԱՅԻՆ ԵՎ ՔԻՄԻԱԿԱՆ ԱՅՐՎԱԾՔՆԵՐ

(T26-T28)

T26 Ջերմային և քիմիական այրվածքներ՝ սահմանափակված աչքի և նրա հավելյալ ապարարի շրջանում

- T26.0 Կոպի և շուրջակնային շրջանի ջերմային այրվածք
- T26.1 Եղջերաթաղանթի և շաղկապենու պարկի ջերմային այրվածք
- T26.2 Ակնագնդի ջերմային այրվածք՝ ուղեկցվող պատռվածքով և քայքայումով
- T26.3 Աչքի այլ մասերի և դրա հավելյալ ապարարի ջերմային այրվածք
- T26.4 Աչքի և նրա հավելյալ ապարարի ջերմային այրվածք՝ չճշտված տեղակայմամբ
- T26.5 Կոպի և շուրջակնային շրջանի քիմիական այրվածք
- T26.6 Եղջերաթաղանթի և շաղկապենու պարկի քիմիական այրվածք
- T26.7 Ակնագնդի քիմիական այրվածք՝ ուղեկցվող պատռվածքով և քայքայումով
- T26.8 Աչքի այլ մասերի և հավելյալ ապարարի քիմիական այրվածք
- T26.9 Աչքի և նրա հավելյալ ապարարի քիմիական այրվածք՝ չճշտված տեղակայմամբ

T27 Շնչառական ուղիների ջերմային և քիմիական այրվածքներ

- T27.0 Կոկորդի և շնչափողի ջերմային այրվածք
- T27.1 Կոկորդի, շնչափողի և թոքերի ջերմային այրվածք
Բացառությամբ՝
 - պայթյունից առաջացած վնասվածքների համախտանիշի (T70.8)
- T27.2 Շնչառական ուղու այլ հատվածների ջերմային այրվածք
Կրծքային խոռոչի
- T27.3 Շնչառական ուղու ջերմային այրվածք՝ չճշտված տեղակայմամբ
- T27.4 Կոկորդի և շնչափողի քիմիական այրվածք
- T27.5 Կոկորդի, շնչափողի և թոքի քիմիական այրվածք
- T27.6 Շնչառական ուղու այլ հատվածների քիմիական այրվածք
- T27.7 Շնչառական ուղու քիմիական այրվածք՝ չճշտված տեղակայմամբ

T28 Այլ ներքին օրգանների ջերմային և քիմիական այրվածքներ

- T28.0 Բերանի և ըմպանի ջերմային այրվածք
- T28.1 Կերակրափողի ջերմային այրվածք
- T28.2 Մարսողական ուղու այլ հատվածների ջերմային այրվածք
- T28.3 Ներքին միզասեռական օրգանների ջերմային այրվածք
- T28.4 Այլ և չճշտված ներքին օրգանների ջերմային այրվածք
- T28.5 Բերանի և ըմպանի քիմիական այրվածք
- T28.6 Կերակրափողի քիմիական այրվածք
- T28.7 Մարսողական ուղու այլ հատվածների քիմիական այրվածք
- T28.8 Ներքին միզասեռական օրգանների քիմիական այրվածք
- T28.9 Այլ և չճշտված ներքին օրգանների քիմիական այրվածք

**ՋԵՐՄԱՅԻՆ ԵՎ ՔԻՄԻԱԿԱՆ ԱՅՐՎԱԾՔՆԵՐ՝ ԲԱԶՄԱԿԻ ԵՎ
ԶՃՇՏՎԱԾ ՏԵՂԱԿԱՅՄԱՄԲ
(T29-T32)**

***T29 Մարմնի բազմակի շրջանների ջերմային և քիմիական այրվածքներ
Ներառյալ՝***

ջերմային և քիմիական այրվածքները՝ դասակարգված T20-T28 երկու և ավելի դասերում

T29.0 Մարմնի բազմակի շրջանների չճշտված աստիճանի ջերմային այրվածքներ
Բազմակի այրվածքներ՝ ԱՀՃ

T29.1 Մարմնի բազմակի շրջանների ջերմային այրվածքներ՝ ոչ ավելի, քան I
աստիճանի այրվածքի նշմամբ

T29.2 Մարմնի բազմակի շրջանների ջերմային այրվածքներ՝ ոչ ավելի, քան II
աստիճանի այրվածքի նշմամբ

T29.3 Մարմնի բազմակի շրջանների ջերմային այրվածքներ՝ առնվազն մեկ շրջանում III
աստիճանի այրվածքի նշմամբ

T29.4 Մարմնի բազմակի շրջանների քիմիական այրվածքներ՝ չճշտված աստիճանի
Բազմակի քիմիական այրվածքներ՝ ԱՀՃ

T29.5 Մարմնի բազմակի շրջանների քիմիական այրվածքներ՝ ոչ ավելի, քան I
աստիճանի քիմիական այրվածքի նշմամբ

T29.6 Մարմնի բազմակի շրջանների քիմիական այրվածքներ՝ ոչ ավելի, քան II
աստիճանի քիմիական այրվածքի նշմամբ

T29.7 Մարմնի բազմակի շրջանների քիմիական այրվածքներ՝ առնվազն մեկ շրջանում
III աստիճանի քիմիական այրվածքի նշմամբ

T30 Ջերմային և քիմիական այրվածքներ՝ չճշտված տեղակայմամբ Բացառությամբ՝

ջերմային և քիմիական այրվածքի, որի ժամանակ նշված է մարմնի մակերեսի
ախտահարման տարածվածությունը (T31-T32)

T30.0 Մարմնի չճշտված շրջանի ջերմային այրվածք՝ չճշտված աստիճանի
Այրվածք՝ ԱՀՃ

T30.1 Մարմնի չճշտված շրջանի I աստիճանի ջերմային այրվածք
Այրվածք I աստիճանի՝ ԱՀՃ

T30.2 Մարմնի չճշտված շրջանի II աստիճանի ջերմային այրվածք
Այրվածք II աստիճանի՝ ԱՀՃ

T30.3 Մարմնի չճշտված շրջանի III աստիճանի ջերմային այրվածք
Այրվածք III աստիճանի՝ ԱՀՃ

T30.4 Մարմնի չճշտված շրջանի քիմիական այրվածք՝ չճշտված աստիճանի
Քիմիական այրվածք՝ ԱՀՃ

T30.5 Մարմնի չճշտված շրջանի I աստիճանի քիմիական այրվածք
Քիմիական այրվածք I աստիճանի՝ ԱՀՃ

T30.6 Մարմնի չճշտված շրջանի II աստիճանի քիմիական այրվածք
Քիմիական այրվածք II աստիճանի՝ ԱՀՃ

T30.7 Մարմնի չճշտված շրջանի III աստիճանի քիմիական այրվածք
Քիմիական այրվածք III աստիճանի՝ ԱՀՃ

T31 Ջերմային այրվածքների դասակարգումը ըստ մարմնի մակերեսի ախտահարված տարածքի

Ծանոթություն:

Այս դասը կարող է օգտագործվել առաջնային ծածկագրման համար միայն այն
դեպքում, երբ ջերմային այրվածքի տեղակայումը հաստատված չէ:

Եթե տեղակայումը հաստատված է, այս դասն անհրաժեշտության դեպքում կարելի է
կիրառել T20-T25 կամ T29 դասերի հետ՝ որպես լրացուցիչ ծածկագիր:

T31.0 Ջերմային այրվածքներ՝ մարմնի մակերեսի 10% -ից պակաս տարածքի ընդգրկմամբ

T31.1 Ջերմային այրվածքներ՝ մարմնի մակերեսի 10-19%-ի ընդգրկմամբ

T31.2 Ջերմային այրվածքներ՝ մարմնի մակերեսի 20-29%-ի ընդգրկմամբ

T31.3 Ջերմային այրվածքներ՝ մարմնի մակերեսի 30-39%-ի ընդգրկմամբ

T31.4 Ջերմային այրվածքներ՝ մարմնի մակերեսի 40-49% ընդգրկմամբ

T31.5 Ջերմային այրվածքներ՝ մարմնի մակերեսի 50-59%-ի ընդգրկմամբ

T31.6 Ջերմային այրվածքներ՝ մարմնի մակերեսի 60-69%-ի ընդգրկմամբ

T31.7 Ջերմային այրվածքներ՝ մարմնի մակերեսի 70-79%-ի ընդգրկմամբ

T31.8 Ջերմային այրվածքներ՝ մարմնի մակերեսի 80-89%-ի ընդգրկմամբ

T31.9 Ջերմային այրվածքներ՝ մարմնի մակերեսի 90% կամ ավելի տարածքի ընդգրկմամբ

T32 Քիմիական այրվածքների դասակարգումը ըստ մարմնի մակերեսի փայտահարված տարածքի

Ծանոթություն:

Այս դասը կարող է օգտագործվել առաջնային ծածկագրման համար միայն այն դեպքում, երբ քիմիական այրվածքի տեղակայումը հաստատված չէ:

Եթե տեղակայումը հաստատված է, այս դասն անհրաժեշտության դեպքում կարելի է կիրառել T20-T25 կամ T29 դասերի հետ՝ որպես լրացուցիչ ծածկագիր:

T32.0 Քիմիական այրվածք՝ մարմնի մակերեսի 10% -ից պակաս տարածքի ընդգրկմամբ

T32.1 Քիմիական այրվածք՝ մարմնի մակերեսի 10-19%-ի ընդգրկմամբ

T32.2 Քիմիական այրվածք՝ մարմնի մակերեսի 20-29%-ի ընդգրկմամբ

T32.3 Քիմիական այրվածք՝ մարմնի մակերեսի 30-39%-ի ընդգրկմամբ

T32.4 Քիմիական այրվածք՝ մարմնի մակերեսի 40-49%-ի ընդգրկմամբ

T32.5 Քիմիական այրվածք՝ մարմնի մակերեսի 50-59% ընդգրկմամբ

T32.6 Քիմիական այրվածք՝ մարմնի մակերեսի 60-69%-ի ընդգրկմամբ

T32.7 Քիմիական այրվածք՝ մարմնի մակերեսի 70-79%-ի ընդգրկմամբ

T32.8 Քիմիական այրվածք՝ մարմնի մակերեսի 80-89%-ի ընդգրկմամբ

T32.9 Քիմիական այրվածք՝ մարմնի մակերեսի 90% և ավելի տարածքի ընդգրկմամբ

ՅՐՏԱՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

(T33-T35)

Բացառությամբ՝

ցածր ջերմության (հիպոթերմիա) և ցածր ջերմաստիճանի ազդեցության այլ հետևանքների (T68- 69)

T33 Մակերեսային ցրտահարություն

Ներառյալ՝

ցրտահարությունը՝ մաշկի շերտերի մասնակի կորստով

Բացառությամբ՝

մարմնի բազմակի շրջաններ ընդգրկող մակերեսային ցրտահարության (T35.0)

T33.0 Գլխի մակերեսային ցրտահարություն

T33.1 Պարանոցի մակերեսային ցրտահարություն

T33.2 Կրծքավանդակի մակերեսային ցրտահարություն

T33.3 Որովայնի պատի, մեջքի ստորին մասի և կոնքի մակերեսային ցրտահարություն

T33.4 Վերին վերջույթի մակերեսային ցրտահարություն

Բացառությամբ՝

- միայն դաստակի և ձեռքի մակերեսային ցրտահարության (T33.5)
- T33.5 Դաստակի և ձեռքի մակերեսային ցրտահարություն
- T33.6 Կոնքազդրային հողի և ազդրի մակերեսային ցրտահարություն
- T33.7 Ծնկի և սրունքի մակերեսային ցրտահարություն

Բացառությամբ՝

- միայն սրունք-թաթային հողի և ոտնաթաթի մակերեսային ցրտահարության (T33.8)
- T33.8 Սրունք-թաթային հողի և ոտնաթաթի մակերեսային ցրտահարություն
- T33.9 Այլ և չճշտված տեղակայմամբ մակերեսային ցրտահարություն՝
 - ԱՀՃ
 - ստորին վերջույթի՝ ԱՀՃ
 - իրանի՝ ԱՀՃ

T34 Ցրտահարություն՝ հյուսվածքների մեռուկացմամբ

Բացառությամբ՝

- հյուսվածքների մեռուկով ուղեկցվող մարմնի բազմակի շրջանների ցրտահարության (T35.1)
- T34.0 Գլխի ցրտահարություն՝ հյուսվածքների մեռուկով
- T34.1 Պարանոցի ցրտահարություն՝ հյուսվածքների մեռուկով
- T34.2 Կրծքավանդակի ցրտահարություն՝ հյուսվածքների մեռուկով
- T34.3 Որովայնի պատի, մեջքի ստորին մասի և կոնքի ցրտահարություն՝ հյուսվածքների մեռուկով
- T34.4 Վերին վերջույթի ցրտահարություն՝ հյուսվածքների մեռուկով

Բացառությամբ՝

- միայն դաստակի և ձեռքի ցրտահարության՝ հյուսվածքների մեռուկով ուղեկցվող (T34.5)
- T34.5 Դաստակի և ձեռքի ցրտահարություն՝ հյուսվածքների մեռուկով
- T34.6 Կոնքազդրային հողի և ազդրի ցրտահարություն՝ հյուսվածքների մեռուկով
- T34.7 Ծնկի և սրունքի ցրտահարություն՝ հյուսվածքների մեռուկով

Բացառությամբ՝

- միայն սրունք-թաթային հողի և ոտնաթաթի ցրտահարության՝ հյուսվածքների մեռուկով ուղեկցվող (T34.8)
- T34.8 Սրունք-թաթային հողի և ոտնաթաթի ցրտահարություն՝ հյուսվածքների մեռուկով
- T34.9 Այլ և չճշտված տեղակայմամբ ցրտահարություն՝ հյուսվածքների մեռուկով՝ Ցրտահարություն՝ հյուսվածքների մեռուկով
 - ԱՀՃ
 - ստորին վերջույթի՝ ԱՀՃ
 - իրանի՝ ԱՀՃ

T35 Ցրտահարություն՝ մարմնի բազմակի շրջանների ընդգրկմամբ և չճշտված

- T35.0 Մարմնի բազմակի շրջաններ ընդգրկող մակերեսային ցրտահարություն՝ Բազմակի մակերեսային ցրտահարություն՝ ԱՀՃ
- T35.1 Մարմնի բազմակի շրջաններ ընդգրկող ցրտահարություն՝ հյուսվածքների մեռուկով՝ Բազմակի ցրտահարություն՝ հյուսվածքների մեռուկով՝ ԱՀՃ
- T35.2 Գլխի և պարանոցի չճշտված ցրտահարություն

- T35.3 Կրծքավանդակի, որովայնի, մեջքի ստորին մասի և կոնքի չճշտված ցրտահարություն
Իրանի ցրտահարություն՝ ԱՀՃ
- T35.4 Վերին վերջույթի ցրտահարություն՝ չճշտված
- T35.5 Ստորին վերջույթի ցրտահարություն՝ չճշտված
- T35.6 Մարմնի բազմակի շրջաններ ընդգրկող ցրտահարություն՝ չճշտված
Բազմակի ցրտահարություն՝ ԱՀՃ
- T35.7 Չճշտված ցրտահարություն՝ չճշտված տեղակայմամբ
Ցրտահարություն՝ ԱՀՃ

**ԹՈՒՆԱՎՈՐՈՒՄ՝ ԴԵՂԱՄԻՋՈՑՆԵՐԻՑ, ԴԵՂՈՐԱՅՔԻՑ
ԵՎ ԿԵՆՍԱԲԱՆԱԿԱՆ ՆՅՈՒԹԵՐԻՑ
(T36-T50)**

Ներառյալ՝

վերոնշյալ նյութերի գերչափաքանակը
սխալ նյութի տրամադրումը կամ նյութի սխալմամբ ընդունումը

Բացառությամբ՝

կախվածություն չառաջացնող նյութերի չարաշահման (F55)
ճիշտ նշանակված և ճիշտ ընդունված նյութի անբարենպաստ կամ կողմնակի ազդեցությունների («գերզգայունություն», «ռեակցիա», այլ) նման դեպքերը դասակարգվում են ըստ կողմնակի ազդեցության բնույթի ինչպիսիք են՝

- ասպիրինային գաստրիտ (K29.-)
- արյան կազմի փոփոխություններ (D50-D76)
- մաշկաբորբ (դերմատիտ)՝
 - կոնտակտային (L23-L25)
 - ներքին ընդունման նյութերից (L27.-)
- երիկամախտություն (նեֆրոպաթիա) (N14.0-N14.2),
- դեղի չճշտված անբարենպաստ ազդեցություն (T88.7)

թունավորում հարբաժություն առաջացնող նյութերից (F10-F19)
պտղին և նորածնին վնասող դեղորայքային ռեակցիա և թունավորում (P00-P96)
ախտաբանական դեղորայքային թունավորում (F10-F19)

**T36 Թունավորում՝ համակարգային ազդեցության հակաբիոտիկներից
Բացառությամբ՝**

հետևյալ հակաբիոտիկների՝

- հակաուռուցքային (T45.1)
- տեղային կիրառման՝ չդասակարգված այլ դասերում (T49.0)
- բուժման համար կիրառվող՝
 - քթի, ականջի, կոկորդի (T49.6)
 - աչքի (T49.5)

T36.0 Պենիցիլիններ

T36.1 Ցեֆալոսպորիններ և այլ բետա-լակտամային հակաբիոտիկներ

T36.2 Քլորամֆենիկոլի խումբ

T36.3 Մակրոլիդներ

T36.4 Տետրացիկլիններ

T36.5 Ամինոգլիկոզիդներ

Ստրեպտոմիցին

T36.6 Ռիֆամիցիններ

- T36.7 Համակարգային ազդեցության հակասնկային հակաբիոտիկներ
- T36.8 Համակարգային ազդեցության այլ հակաբիոտիկներ
- T36.9 Համակարգային ազդեցության հակաբիոտիկներ՝ չճշտված

T37 Թունավորում՝ համակարգային ազդեցության այլ հակավարակիչ և հակամակաբուժային դեղամիջոցներից

Բացառությամբ՝

հակավարակիչ միջոցների՝

- տեղային կիրառման միջոցների՝ չդասակարգված այլ դասերում (T49.0)
- բուժման համար՝
 - քթի, ականջի, կոկորդի (T49.6)
 - աչքի (T49.5)

T37.0 Սուլֆանիլամիդներ (սուլֆոնամիդներ)

T37.1 Հակամիկոբակտերիային դեղորայք

Բացառությամբ՝

ռիֆամիցինների (T36.6)

ստրեպտոմիցինի (T36.5)

T37.2 Հակամալարիային և արյան այլ պրոտոզոաների վրա ազդող դեղամիջոցներ

Բացառությամբ՝

հիդրօքսիխինոլինի ածանցյալների (T37.8)

T37.3 Այլ հակապրոտոզոային դեղամիջոցներ

T37.4 Հակաճիճվային դեղամիջոցներ

T37.5 Հակավիրուսային դեղամիջոցներ

Բացառությամբ՝

ամանտադինի (T42.8)

ցիտարաբինի (T45.1)

T37.8 Այլ ճշտված համակարգային ազդեցության հակավարակիչ և

հակամակաբուժային դեղամիջոցներ

Հիդրօքսիխինոլինի ածանցյալներ

Բացառությամբ՝

հակամալարիային դեղամիջոցների (T37.2)

T37.9 Համակարգային ազդեցության հակավարակիչ և հակամակաբուժային

դեղամիջոցներ՝ չճշտված

T38 Թունավորում հորմոններից, դրանց սինթետիկ փոխարինողներից և հակազդիչներ (անտագոնիստներ)՝ այլ դասերում չդասակարգված

Բացառությամբ՝

միներալկորտիկոիդների և դրանց հակազդիչների (T50)

օքսիտոցինային ազդեցությամբ հորմոնների (T48.0)

հարվահանաձև գեղձի (պարաթիրեոիդ) հորմոնների և ածանցյալների (T50.9)

T38.0 Գլյուկոկորտիկոիդներ և սինթետիկ նմանօրինակներ (անալոգներ)

Բացառությամբ՝

տեղային օգտագործման գլյուկոկորտիկոիդների (T49.-)

T38.1 Վահանաձև գեղձի (թիրեոիդ) հորմոններ և փոխարինողներ

T38.2 Հակաթիրեոիդ դեղեր

T38.3 Ինսուլին և ներքին ընդունման (խմելու, պերօրալ) հիպոգլիկեմիկ

(հակադիաբետիկ) դեղեր

T38.4 Ներքին ընդունման հակաբեղմնավորիչներ

Բազմաբաղադրիչ և միաբաղադրիչ պատրաստուկներ

- T38.5 Այլ էստրոգեններ և պրոգեստերոններ
Խառնուրդներ և փոխարինողներ
- T38.6 Հակագոնադոտրոպիկներ, հակաէստրոգեններ, հակաանդրոգեններ՝ այլ
դասերում չդասակարգված
Տամոքսիֆեն
- T38.7 Անդրոգեններ և անաբոլիկ նմանօրինակներ
- T38.8 Այլ և չճշտված հորմոններ և դրանց սինթետիկ փոխարինողներ
Մակուղեղի առաջային բլթի (ադենոհիպոֆիզ) հորմոններ
- T38.9 Այլ և չճշտված հորմոնների հակազդիչներ

***T39 Թունավորում՝ ոչ ափիոնային ցավազրկողներից, ջերմիջեցնող և
հակառևմատիկ դեղամիջոցներից***

- T39.0 Սալիցիլատներ
 - T39.14 Ամինոֆենոլի ածանցյալներ
 - T39.2 Պիրազոլոնի ածանցյալներ
 - T39.3 Այլ ոչ ստերոիդային հակաբորբոքային միջոցներ (NSAID)
 - T39.4 Հակառևմատիկ դեղամիջոցներ՝ այլ դասերում չդասակարգված
- Բացառությամբ՝**
գլյուկոկորտիկոիդների (T38.0)
սալիցիլատների (T39.0)
- T39.8 Այլ ոչ ափիոնային ցավազրկողներ և ջերմիջեցնողներ՝ այլ դասերում
չդասակարգված
 - T39.9 Ոչ ափիոնային ցավազրկող, ջերմիջեցնող և հակառևմատիկ դեղամիջոցներ՝
չճշտված

T40 Թունավորում՝ թմրանյութերից և հոգեդիսլեպտիկներից (հալյուցինոզեններ)
Բացառությամբ՝

- հարբածություն առաջացնող միջոցներից թունավորման (F10-F19)
- T40.0 Ափիոն (opium)
- T40.1 Հերոին
- T40.2 Այլ ափիոնային միջոցներ
Կոդեին
Մորֆին
- T40.3 Մեթադոն
- T40.4 Այլ սինթետիկ թմրամիջոցներ
Պեթիդին
- T40.5 Կոկային
- T40.6 Այլ և չճշտված թմրամիջոցներ
- T40.7 Կանեփ (cannabis) (ածանցյալներ)
- T40.8 Լիզերգիդ (LSD)
- T40.9 Այլ և չճշտված հոգեդիսլեպտիկներ (հալյուցինոզեններ)
Մեսկալին
Պսիլոցին
Պսիլոցիբին

T41 Թունավորում՝ անզգայացնող դեղամիջոցներից և բուժական գազերից
Բացառությամբ՝

- բենզոդիազեպինների (T42.4)

կոկաինի (T40.5)
ափիոնային միջոցների (T40.0-T40.2)
T41.0 Ինհալացիոն անզգայացնող դեղամիջոցներ

Բացառությամբ՝

թթվածնի (T41.5)
T41.1 Ներերակային անզգայացնող դեղամիջոցներ
Թիրաբարբիտուրատներ
T41.2 Այլ և չճշտված ընդհանուր անզգայացնող դեղամիջոցներ
T41.3 Տեղային անզգայացնող դեղամիջոցներ
T41.4 Անզգայացնող միջոց՝ չճշտված
T41.5 Բուժական (թերապևտիկ) գազեր
Ածխաթթու գազ (ածխածնի երկօքսիդ)
Թթվածին

T42 Թունավորում՝ հակաէպիլեպտիկ (հակացնցումային), հանգստացնող (սեդատիվ)-քնաբեր և հակապարկինսոնյան դեղամիջոցներից

Բացառությամբ՝

հարբածություն առաջացնող նյութերից թունավորման (F10-F19)
T42.0 Հիդանտոինի ածանցյալներ
T42.1 Իմինոստիլբեններ
Կարբամազեպին
T42.2 Սուկցինիմիդներ և օքսազոլիդինդիոններ
T42.3 Բարբիտուրատներ

Բացառությամբ՝

թիրաբարբիտուրատների (T41.1)
T42.4 Բենզոդիազեպիններից
T42.5 Խառը հակաէպիլեպտիկ դեղեր՝ այլ դասերում չդասակարգված
T42.6 Այլ հակաէպիլեպտիկ, հանգստացնող-քնաբեր դեղամիջոցներ
Մեթաքվալոն
Վալպրոատթու

Բացառությամբ՝

կարբամազեպինի (T42.1)
T42.7 Հակաէպիլեպտիկ, հանգստացնող-քնաբեր դեղամիջոցներ՝ չճշտված
Քնաբեր՝
• հեղուկ
• փոշի
• հաբ } ԱՀՃ
T42.8 Հակապարկինսոնյան և մկանային տոնուս իջեցնող կենտրոնական ազդեցությամբ այլ դեղեր
Ամանտադին

T43 Թունավորում՝ այլ դասերում չդասակարգված հոգեմեդիկ դեղերից

Բացառությամբ՝

ախորժակ ընկճող դեղամիջոցների (T50.5)
բարբիտուրատների (T42.3)
բենզոդիազեպինների (T42.4)
հարբածություն առաջացնող նյութերի (F10-F19)
մեթաքվալոնի (T42.6)
հոգեդիսլեպտիկների [հալյուցինոգենների] (T40.7-T40.9)

- T43.0 Տրիցկլիկ և տետրացիկլիկ հակադեպրեսանտներ
- T43.1 Մոնոամինօքսիդազի արգելակիչ հակադեպրեսանտներ
- T43.2 Այլ և չճշտված հակադեպրեսանտներ
- T43.3 Ֆենոթիազինային շարքի հակափսիխոզային և նեյրոլեպտիկ դեղեր
- T43.4 Բուտիրոֆենոնային և թիօքսանտինային նեյրոլեպտիկներ
- T43.5 Այլ և չճշտված հակափսիխոզային և նեյրոլեպտիկ դեղեր

Բացառությամբ՝

- ռաուվոֆիայի պատրաստուկների (T46.5)
- T43.6 Հակում առաջացնող հոգեխթանիչներ

Բացառությամբ՝

- կոկայինի (T40.5)
- T43.8 Այլ հոգեմետ դեղամիջոցներ՝ այլ դասերում չդասակարգված
- T43.9 Հոգեմետ դեղամիջոց՝ չճշտված

T44 Թունավորում՝ առավելապես վեգետատիվ նյարդային համակարգի վրա ազդող դեղամիջոցներից

- T44.0 Հակախոլինէսթերազային միջոցներ
- T44.1 Այլ պարասիմպաթոմիմետիկ (խոլիներգիկ) միջոցներ
- T44.2 Հանգուցային պաշարիչներ (գանգլիոբլոկատորներ)՝ այլ դասերում չդասակարգված
- T44.3 Այլ պարասիմպաթոլիտիկներ (հակախոլիներգիկ և հակամուսկարինային) և սպազմոլիտիկներ՝ այլ դասերում չդասակարգված
Պապավերին
- T44.4 Առավելապես ալֆա-ադրենալնկալիչների ազոնիստներ՝ այլ դասերում չդասակարգված
Մետարամինոլ
- T44.5 Առավելապես բետա-ադրենալնկալիչների ազոնիստներ՝ այլ դասերում չդասակարգված

Բացառությամբ՝

- հակաասթմատիկ բետա-ադրենալնկալիչների (T48.6)
- T44.6 Ալֆա-ադրենալնկալիչների անտագոնիստներ՝ այլ դասերում չդասակարգված

Բացառությամբ՝

- հաճարաժանգառի (ergot) ալկալոիդների (T48.0)
- T44.7 Բետա-ադրենալնկալիչների անտագոնիստներ՝ այլ դասերում չդասակարգված
- T44.8 Կենտրոնական ազդեցությամբ և ադրեներգիկ նեյրոններ ընկճող դեղեր՝ այլ դասերում չդասակարգված

Բացառությամբ՝

- կլոնիդինի (T46.5)
- գուանեթիդինի (T46.5)
- T44.9 Առավելապես վեգետատիվ նյարդային համակարգի վրա ազդող այլ և չճշտված դեղեր Ալֆա- և բետա-ադրենալնկալիչները միաժամանակ խթանող միջոցներ

T45 Թունավորում՝ առավելապես համակարգային ազդեցության և արյունաբանական ազեպտներից՝ (ազդակներից) այլ դասերում չդասակարգված

- T45.0 Հակաալերգիկ և հակափսիխումային դեղամիջոցներ

Բացառությամբ՝

Ֆենոթիպիկային շարքի նեյրոլեպտիկների (T43.3)
T45.1 Հակաուռուցքային և իմունոդեպրեսիվ դեղամիջոցներ
Հակաուռուցքային հակաբիոտիկներ
Ցիտարաբին

Բացառությամբ՝

տամոքսիֆենի (T38.6)

T45.2 Վիտամիններ՝ այլ դասերում չդասակարգված

Բացառությամբ՝

նիկոտինային թթվի (ածանցյալների) (T46.7)

«Կ» վիտամինի (T45.7)

T45.3 Ֆերմենտներ (էնզիմներ)՝ այլ դասերում չդասակարգված

T45.4 Երկաթ և դրա միացություններ

T45.5 Հակամակարդիչներ

T45.6 Ֆիբրինոլիզի վրա ազդող դեղամիջոցներ

T45.7 Հակամակարդիչների անտագոնիստներ, «Կ» վիտամին և այլ մակարդիչներ

T45.8 Առավելապես համակարգային ազդեցության և արյունաբանական այլ միջոցներ

Լյարդի պատրաստուկներ և այլ հակաանեմիկ դեղամիջոցներ

Բնական արյուն և արյան բաղադրամասեր

Պլազմայի փոխարինիչներ

Բացառությամբ՝

իմունոգլոբուլինի (T50.9)

երկաթի (T45.4)

T45.9 Առավելապես համակարգային ազդեցության և արյունաբանական միջոց՝
չճշտված

**T46 Թունավորում՝ առավելապես սրտանոթային համակարգի վրա ազդող
դեղամիջոցներից**

Բացառությամբ՝

մետարամինոլի (T44.4)

T46.0 Սրտային գլիկոզիդներ և նման ազդեցության դեղամիջոցներ

T46.1 Կալցիումային խողովակների պաշարիչներ (բլոկատորներ)

T46.2 Այլ հակաառիթմիկ դեղամիջոցներ՝ այլ դասերում չդասակարգված

Բացառությամբ՝

բետա-ադրենալնկալիչների անտագոնիստների (T44.7)

T46.3 Կորոնար անոթալայնիչ դեղամիջոցներ՝ այլ դասերում չդասակարգված

Դիպիրիդամոլ

Բացառությամբ՝

բետա-ադրենալնկալիչների անտագոնիստների (T44.7)

կալցիումային խողովակների պաշարիչների (T46.1)

T46.4 Անգիոտենզին-փոխակերպող ֆերմենտի արգելակիչներից

T46.5 Այլ հակահիպերտենզիվ դեղամիջոցներ՝ այլ դասերում չդասակարգված

Կլոնիդին

Գուանեթիդին

Ռաուվոլֆիա

Բացառությամբ՝

բետա-ադրենալնկալիչների անտագոնիստների (T44.7)

կալցիումային խողովակների պաշարիչների (T46.1)

միզամուղների (T50.0-T50.2)

T46.6 Հակահիպերլիպիդեմիկ և հակաարտերիոսկլերոտիկ դեղամիջոցներ

T46.7 Ծայրամասային անոթալայնիչներ
Նիկոտինաթթու (ածանցյալներ)

Բացառությամբ՝

պապավերինի (T44.3)

T46.8 Հակավարիկոզ դեղեր՝ ներառյալ սկլերոզացնող միջոցները

T46.9 Առավելապես սիրտ-անոթային համակարգի վրա ազդող այլ և չճշտված
դեղամիջոցներ

**T47 Թունավորում՝ առավելապես ստամոքսաղիքային համակարգի օրգանների վրա
ազդող դեղամիջոցներից**

T47.0 Հիստամինային H₂-ընկալիչների անտագոնիստներ

T47.1 Այլ թթվամարիչներ (անտացիդ) և ստամոքսի հյուսազատումն ընկճող
դեղամիջոցներ

T47.2 Խթանող լուծողական դեղամիջոցներ

T47.3 Աղային և օսմոտիկ լուծողական դեղամիջոցներ

T47.4 Այլ լուծողական դեղամիջոցներ

Աղիների ատոնիայի դեմ կիրառվող դեղեր

T47.5 Մարսողությունը խթանող դեղամիջոցներ

T47.6 Հակափորլուծային դեղեր

Բացառությամբ՝

համակարգային ազդեցության հակաբիոտիկների և այլ հակամանրէային
դեղամիջոցների (T36-T37)

T47.7 Փսխեցուցիչ դեղամիջոցներ

T47.8 Առավելապես ստամոքսաղիքային համակարգի վրա ազդող այլ դեղամիջոցներ

T47.9 Առավելապես ստամոքսաղիքային համակարգի վրա ազդող դեղամիջոց՝ չճշտված

**T48 Թունավորումներ՝ առավելապես հարթ և կմախքային մկանների, շնչառական
օրգանների վրա ազդող դեղերից**

T48.0 Օքսիտոցինի խմբի դեղամիջոցներ

Բացառությամբ՝

Էստրոգենների, պրոգեստոգենների և անտագոնիստների (T38.4-T38.6)

T48.1 Կմախքային մկանների ռելաքսանտներ (նյարդամկանային պաշարիչներ,
միոռելաքսանտներ)

T48.2 Առավելապես մկանների վրա ազդող այլ և չճշտված դեղամիջոցներ

T48.3 Հակահագային դեղամիջոցներ

T48.4 Խորխաբեր դեղամիջոցներ

T48.5 Հակահարբուխային դեղամիջոցներ

T48.6 Հակասսթմատիկ դեղամիջոցներ՝ այլ դասերում չդասակարգված

Ասթմայի բուժման համար կիրառվող բետա-ադրենալնկալիչների ագոնիստներ
Սալբուտամոլ

Բացառությամբ՝

ասթմայի բուժման ժամանակ չկիրառվող բետա- ադրենալնկալիչների
ագոնիստների (T44.5)

մակուլոէղի (ուլտիկ ենթաճոն) առաջային բլթի (ադենոհիպոֆիզ) հորմոնների
(T38.8)

T48.7 Առավելապես շնչառական համակարգի վրա ազդող այլ և չճշտված
դեղամիջոցներ

T49 Թունավորում՝ առավելապես մաշկի և լորձաթաղանթի վրա տեղային ազդեցության միջոցներից, ականաբուժության, քիթ-կոկորդ-ականջաբանության և ատամնաբուժական պրակտիկայում կիրառվող դեղամիջոցներից

Ներառյալ՝

- տեղային կիրառման գյուկոկորտիկոիդները
- T49.0 Տեղային ազդեցության հակասնկային, հակավարակային և հակաբորբոքային դեղամիջոցներ՝ այլ դասերում չդասակարգված
- T49.1 Հակաքորային դեղամիջոցներ
- T49.2 Տեղային ազդեցության տտպեցնող (կապող) դեղամիջոցներ և լվացող նյութեր (դետերգենտներ)
- T49.3 Փափկեցնող, գրգռվածությունը նվազեցնող և պաշտպանիչ դեղամիջոցներ
- T49.4 Կերատոլիտիկ, կերատոպլաստիկ և մազերի բուժման համար կիրառվող այլ դեղեր և պատրաստուկներ
- T49.5 Ակնաբուժական պրակտիկայում կիրառվող դեղամիջոցներ և պատրաստուկներ Աչքի հակավարակային դեղամիջոցներ
- T49.6 Քիթ-կոկորդ-ականջաբանության պրակտիկայում կիրառվող դեղամիջոցներ և պատրաստուկներ Քթի, կոկորդի և ականջի հակավարակային դեղամիջոցներ
- T49.7 Տեղային կիրառման ատամնաբուժական դեղամիջոցներ
- T49.8 Տեղային կիրառման այլ դեղամիջոցներ Սպերմիցիդներ (հակաբեղմնավորիչ միջոց)
- T49.9 Տեղային կիրառման դեղամիջոց՝ չճշտված

T50 Թունավորում՝ միզամուղներից, այլ և չճշտված դեղերից, դեղամիջոցներից և կենսաբանական նյութերից

- T50.0 Միներալկորտիկոիդներ և դրանց անտագոնիստներ
- T50.1 «Կանթային» (հանգուցային) միզամուղներ
- T50.2 Կարբոանհիդրազի արգելակիչներ, բենզոթիադիազինի ածանցյալներ և այլ միզամուղներ Ացետազոլամիդ
- T50.3 Էլեկտրոլիտային, էներգետիկ և ջրային հավասարակշռության վրա ազդող դեղամիջոցներ Ռեհիդրատացիայի խմելու (պերօրալ) աղեր
- T50.4 Միզաթթվի փոխանակության վրա ազդող դեղամիջոցներ
- T50.5 Ախորժակ ընկճող դեղեր
- T50.6 Հակաթույներ և խելատային դեղամիջոցներ՝ այլ դասերում չդասակարգված Ալկոհոլամոլության բուժման միջոցներ (ալկոհոլ չօգտագործելուն ընտելացնող)
- T50.7 Անալեպտիկ դեղամիջոցներ և «ափիոնային» ընկալիչների անտագոնիստներ
- T50.8 Ախտորոշիչ միջոցներ (նյութեր, դեղեր)
- T50.9 Այլ և չճշտված դեղեր, դեղամիջոցներ և կենսաբանական նյութեր Թթվայնությունը բարձրացնող միջոցներ Հիմնայնությունը բարձրացնող միջոցներ Իմունոգլոբուլին Իմունաբանական միջոցներ Լիպոտրոպ դեղամիջոցներ Հարվահանազեղձի հորմոններ և դրանց ածանցյալներ

**ՀԻՄՆԱԿԱՆՈՒՄ ՈՉ ԲԺՇԿԱԿԱՆ ՆՇԱՆԱԿՈՒԹՅԱՆ ՆՅՈՒԹԵՐԻ
ԹՈՒՆԱՎՈՐ ԱԶԴԵՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ
(T51-T65)**

Բացառությամբ՝

քիմիական այրվածքների (T20-T32)
տեղային թունավոր ազդեցությունների՝ այլ դասերում դասակարգված (A00-R99)
արտաքին ազեմտներից (ազդակներից) առաջացած շնչառական
խանգարումների (J60-J70)

T51 Ալկոհոլի թունավոր ազդեցություն

T51.0 Էթանոլ

Էթիլ սպիրտ

Բացառությամբ՝

ալկոհոլային սուր թունավորման և «խումհարի» (հարբելուց հետո)
ազդեցությունների (F10.0)
հարբածության (F10.0)
ալկոհոլային ախտաբանական թունավորման (F10.0)

T51.1 Մեթանոլ

Մեթիլ սպիրտ

T51.2 Պրոպանոլ

Իզոպրոպիլ սպիրտ

T51.3 Սիվոլխային յուղեր

Սպիրտի՝

- ամիլ
- բութիլ (1-բութանոլ)
- պրոպիլ (1-պրոպանոլ)

T51.8 Այլ սպիրտներ

T51.9 Սպիրտ (ալկոհոլ)՝ չճշտված

T52 Օրգանական լուծիչների թունավոր ազդեցություններ

Բացառությամբ՝

ալիֆատիկ և արոմատիկ ածխաջրածինների հալոգենային ածանցյալների (T53.-)

T52.0 Նավթամթերքներ

Գազոլին (բենզին)

Կերոսին (պարաֆինային յուղ)

Պարաֆինային մոմ

Նավթ՝

- եթեր
- սպիտակ բենզին
- սպիրտային լուծույթներ

T52.1 Բենզոլ

Բացառությամբ՝

բենզոլի հոմոլոգների (համանման նյութեր) (T52.2)

բենզոլի և դրա հոմոլոգների նիտրո- և ամինոածանցյալների (T65.3)

T52.2 Բենզոլի հոմոլոգներ

Տոլուոլ (մեթիլբենզոլ)

Քսիլոլ (դիմեթիլբենզոլ)

- T52.3 Գլխկոլներ
- T52.4 Կետոններ
- T52.8 Այլ օրգանական լուծիչներ
- T52.9 Օրգանական լուծիչ՝ չճշտված

T53 Ալիֆատիկ և արոմատիկ ածխաջրածինների հալոգենային ածանցյալների թունավոր ազդեցություններ

- T53.0 Ածխածնի տետրաքլորիդ
Տետրաքլորմեթան
- T53.1 Քլորոֆորմ
Տրիքլորմեթան
- T53.2 Տրիքլորէթիլեն
Տրիքլորէթան
- T53.3 Տետրաքլորէթիլեն
Պերքլորէթիլեն
Տետրաքլորէթան
- T53.4 Դիքլորմեթան
Մեթիլեն քլորիդ
- T53.5 Քլորաֆտորաածխածիններ
- T53.6 Ալիֆատիկ ածխաջրածինների այլ հալոգեն ածանցյալներ
- T53.7 Արոմատիկ ածխաջրածինների այլ հալոգեն ածանցյալներ
- T53.9 Ալիֆատիկ և արոմատիկ ածխաջրածինների հալոգենային ածանցյալ՝ չճշտված

T54 Քայքայող (ուրիչ, կծու, կոռոզիվային) նյութերի թունավոր ազդեցություններ

- T54.0 Ֆենոլ և համանման նյութեր (հոմոլոգներ)
- T54.1 Քայքայող օրգանական այլ միացություններ
- T54.2 Քայքայող թթուներ և թթվանման նյութեր
Թթու՝
 - հիդրոքլորիդային (աղաթթու)
 - ծծմբային (ծծմբաթթու)
- T54.3 Քայքայող հիմքեր (ալկալիներ) և հիմնանման նյութեր
Կալիումի հիդրօքսիդ (կծու կալիում)
Նատրիումի հիդրօքսիդ (կծու նատրիում)
- T54.9 Քայքայող նյութ՝ չճշտված

T55 Օճառների և լվացող նյութերի (դետերգենտներ) թունավոր ազդեցություններ

T56 Մեդաղների թունավոր ազդեցություններ

Ներառյալ՝

մետաղների գոլորշիները և ծուխը
մետաղները բոլոր աղբյուրներից, բացի բժշկական նյութերից

Բացառությամբ՝

մկնդեղի և դրա միացությունների (T57.0)
մանգանի և դրա միացությունների (T57.2)
տալիումի (T60.4)

- T56.0 Կապար և դրա միացություններ

- T56.1 Սնդիկ և դրա միացություններ
- T56.2 Քրոմ և դրա միացություններ
- T56.3 Կադմիում և դրա միացություններ
- T56.4 Պղինձ և դրա միացություններ
- T56.5 Ցինկ և դրա միացություններ
- T56.6 Անագ և դրա միացություններ
- T56.7 Բերիլիում և դրա միացություններ
- T56.8 Այլ մետաղներ
Տալիում
- T56.9 Մետաղ՝ չճշտված

T57 Այլ ոչ օրգանական նյութերի թունավոր ազդեցություններ

- T57.0 Մկնդեղ և դրա միացություններ
- T57.1 Ֆոսֆոր և դրա միացություններ
- Բացառությամբ՝**
ֆոսֆորօրգանական ինսեկտիցիդների (T60.0)
- T57.2 Մանգան և դրա միացություններ
- T57.3 Ցիանաջրածին (ջրածնային ցիանիդ) (T60.0)
- T57.8 Այլ ճշտված ոչ օրգանական նյութեր
- T57.9 Ոչ օրգանական նյութ՝ չճշտված

**T58 Ածխածնի մոնօքսիդի (շմուլ գազ) թունավոր ազդեցություն
Ներառյալ՝**

բոլոր աղբյուրներից

**T59 Այլ գազերի, ծխերի և գոլորշիների թունավոր ազդեցություններ
Ներառյալ՝**

ատրոզոլային պրոպելանտներ (ճնշման տակ սեղմված հեղուկ)

Բացառությամբ՝
քլորաֆտորա ածխածինների (T53.5)

- T59.0 Ազոտի օքսիդներ
- T59.1 Ծծմբի երկօքսիդ
- T59.2 Ֆորմալդեհիդ
- T59.3 Արցունքաբեր գազ
Արցունքային գազ
- T59.4 Գազային քլոր
- T59.5 Գազային ֆտոր և ջրածնի ֆտորիդ
- T59.6 Ծծմբաջրածին
- T59.7 Ածխածնի երկօքսիդ
- T59.8 Այլ ճշտված գազեր, ծխեր և գոլորշիներ
- T59.9 Գազեր, ծխեր և գոլորշիներ՝ չճշտված

**T60 Թունաքիմիկատների (պեստիցիդներ) թունավոր ազդեցություններ
Ներառյալ՝**

փայտի մշակման միջոցները

- T60.0 Ֆոսֆորօրգանական և կարբամատային ինսեկտիցիդներ
 - T60.1 Հալոգենացված ինսեկտիցիդներ
- Բացառությամբ՝**

քլորացված ածխաջրածինների (T53.-)
T60.2 Այլ ինսեկտիցիդներ
T60.3 Հերբիցիդներ և ֆունգիցիդներ
T60.4 Ռոդենտիցիդներ

Տալիում

Բացառությամբ՝

ստրիխնինի և դրա աղերի (T65.1)
T60.8 Այլ պեստիցիդներ
T60.9 Պեստիցիդ՝ չճշտված

T61 Ծովային սննդամթերքում պարունակվող վնասակար նյութերի թունավոր ազդեցություններ

Բացառությամբ՝

սննդի նկատմամբ ալերգիկ ռեակցիաների, ինչպիսիք են՝

- անաֆիլակտիկ շոկ՝ սննդի նկատմամբ անբարենպաստ ռեակցիայի հետևանքով (T78.0)
- մաշկաբորբ (L23.6, L25.4, L27.2)
- գաստրոէնտերիտ (ոչ վարակային) (K52.)

սննդային մանրէային թունավորումների (A05.-)

սննդային աղտոտիչների թունավոր ազդեցությունների, ինչպիսիք են՝

- աֆլատոքսին և այլ միկոտոքսիններ (T64)
- ցիանիդներ (T65.0)
- ցիանաջրածին (T57.3)
- սնդիկ (T56.1)

T61.0 Թունավորում սիգվատերա ձկից

T61.1 Թունավորում սկումբրիա ձկնատեսակից

Հիստամինանման համախտանիշ

T61.2 Թունավորում՝ այլ ձկից և փափկամարմնից

T61.8 Այլ ծովամթերքների թունավոր ազդեցություն

T61.9 Ծովամթերքի թունավոր ազդեցություն՝ չճշտված

T62 Ծովային սննդամթերքում պարունակվող այլ վնասակար նյութերի թունավոր ազդեցություններ

Բացառությամբ՝

սննդի նկատմամբ ալերգիկ ռեակցիաների, ինչպիսիք են՝

- անաֆիլակտիկ շոկ՝ սննդի նկատմամբ անբարենպաստ ռեակցիայի հետևանքով (T78.0)
- մաշկաբորբ (L23.6, L25.4, L27.2)
- գաստրոէնտերիտ (ոչ վարակային) (K52.)

սննդային մանրէային թունավորումների (A05.-)

սննդային աղտոտիչների թունավոր ազդեցությունների, ինչպիսիք են՝

- աֆլատոքսին և այլ միկոտոքսիններ (T64)
- ցիանիդներ (T65.0)
- ցիանաջրածին (T57.3)
- սնդիկ (T56.1)

T62.0 Որպես սնունդ ընդունած սնկերում պարունակվող վնասակար նյութերի

T62.1 Որպես սնունդ ընդունած հատապտուղներում պարունակվող վնասակար նյութեր

T62.2 Որպես սնունդ ընդունած այլ բույս(եր)ում կամ դրանց առանձին մասերում պարունակվող վնասակար նյութեր

- T62.8 Ընդունած սննդում պարունակվող այլ ճշտված վնասակար նյութեր
- T62.9 Ընդունած սննդում պարունակվող վնասակար նյութ՝ չճշտված

T63 Թունավոր կենդանիների հետ շփման հետևանքով առաջացած թունավոր ազդեցություններ

- T63.0 Օձի թույն
 - Ծովային օձի թույն
 - T63.1 Այլ սողունների թույներ
 - Մողեսի թույն
 - T63.2 Կարիճի թույն
 - T63.3 Սարդի թույն
 - T63.4 Այլ հողվածոտանիների թույն
 - Թունավոր միջատների կծած կամ խայթոց
 - T63.5 Ձկան հետ շփումից առաջացած թունավոր ազդեցություններ
- Բացառությամբ՝**
որպես սնունդ ընդունած ձկնից թունավորման դեպքերի (T61.0-T61.2)
- T63.6 Ծովային այլ կենդանիների հետ շփումից առաջացած թունավոր ազդեցություններ
 - Մեղուզա
 - Ծովային հողմածաղիկ
 - Խեցեմորթ (կակղամորթ)
 - Ծովային աստղ
- Բացառությամբ՝**
ծովային խեցեմորթը (կակղամորթ) որպես սնունդ ընդունելու հետևանքով թունավորման (T61.2)
ծովային օձի թույնի (T63.0)
- T63.8 Թունավոր այլ կենդանիների հետ շփումից առաջացած թունավորումներ
 - Երկկենցաղների թույն
 - T63.9 Թունավոր կենդանու հետ շփումից առաջացած թունավորում՝ չճշտված

T64 Աֆլատոքսին և այլ միկոտոքսիններ պարունակող սննդամթերքի թունավոր ազդեցություններ

T65 Այլ և չճշտված նյութերի թունավոր ազդեցություններ

- T65.0 Ցիանիդներ
- Բացառությամբ՝**
ջրածնային ցիանիդի (T57.3)
- T65.1 Ստրիխնին և դրա աղեր
 - T65.2 Ծխախոտ և նիկոտին
 - T65.3 Բենզոլի նիտրո- և ամինոածանցյալներ
 - Անիլին (բենզոլամին)
 - Նիտրոբենզոլ
 - Տրինիտրոտոլուոլ
 - T65.4 Ածխածնի երկսուլֆիդ
 - T65.5 Նիտրոզլիցերին, այլ ազոտային թթուներ և բարդ եթերներ
 - 1,2,3-պրոպանտրիոլ տրինիտրատ
 - T65.6 Ներկեր և ներկանյութեր՝ այլ դասերում չդասակարգված
 - T65.8 Այլ ճշտված նյութերի թունավոր ազդեցություն

T65.9 Նյութի թունավոր ազդեցություն՝ չճշտված
Թունավորում՝ ԱՀՃ

**ԱՐՏԱՔԻՆ ՊԱՏՃԱՌՆԵՐԻ ԱՅԼ ԵՎ ՉՃՏՎԱԾ ԱԶԴԵՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ
(T66-T78)**

T66 Ճառագայթման ազդեցության չճշտված հետևանքներ

Ճառագայթային հիվանդություն

Բացառությամբ՝

ճառագայթման հետևյալ ճշտված անբարենպաստ ազդեցությունների՝

- այրվածքներ (T20-T31)
- լեյկեմիա (C91-C95)
- ճառագայթային՝
 - գաստրոէնտերիտ և կոլիտ (K52.0)
 - պնևմոնիտ (J70.0)
 - մաշկի և ենթամաշկային հյուսվածքի փոփոխություններ (L55-L59)
- արևային այրվածք (L55)

T67 Բարձր ջերմաստիճանի և լույսի ազդեցություններ

Բացառությամբ՝

այրվածքների (T20-T31)

էրիթեմայի (այրվածքային մաշկաբորբի) (ab igne– ջերմությունից, կրակից)
(L59.0),

չարորակ հիպերթերմիայի՝ անզգայացման հետևանքով (T88.3)

ճառագայթումից առաջացած մաշկի և ենթամաշկային բջջանքի
ախտահարումների (L55-L59)

արևային այրվածքի (L55)

քրտնարտադրության խանգարումների՝ բարձր ջերմության ազդեցությունից
(L74-L75)

T67.0 Ջերմահարություն և արևահարություն

Ջերմային՝

- ապոպլեքսիա
- հիպերթերմիա (պիրեքսիա)

Արևահարություն

Թերմոպլեգիա

T67.1 Ջերմային ուշաթափություն

Ջերմային կոլապս

T67.2 Ջերմային ջղաձգում

T67.3 Ջերմային հյուծվածություն, ջրազրկում

Ջերմային ուժասպառում՝ օրգանիզմի ջրի պաշարների սպառման հետևանքով

Բացառությամբ՝

ջերմային հյուծվածության՝ օրգանիզմում աղերի պարունակության
նվազման հետևանքով (T67.4)

T67.4 Ջերմային հյուծվածություն՝ օրգանիզմում աղերի պարունակության նվազման
հետևանքով

Ջերմային ուժասպառություն՝ օրգանիզմում աղի (և ջրի) նվազման հետևանքով

T67.5 Ջերմային հյուծվածություն՝ չճշտված

Ջերմային ուժասպառություն՝ ԱՀՃ

T67.6 Ջերմային անցողիկ հոգնածություն

- T67.7 Ջերմային այտուց
T67.8 Բարձր ջերմաստիճանի և լույսի այլ ազդեցություններ
T67.9 Բարձր ջերմաստիճանի և լույսի ազդեցություն՝ չճշտված

T68 Հիպոթերմիա (նվազաջերմություն)

Պատահական հիպոթերմիա

Բացառությամբ՝

ցրտահարության (T33-T35)

հիպոթերմիայի՝

- անզգայացմանը հաջորդող (T88.5)
- նորածնի (P80.-)
- շրջակա միջավայրի ցածր ջերմաստիճանի հետ չկապված (R68.0)

T69 Ցածր ջերմաստիճանի այլ ազդեցություններ

Բացառությամբ՝

ցրտահարության (T33-T35)

T69.0 Իմերսիոն (ընկղմված) ձեռք և ոտնաթաթ

Խրամատային ոտնաթաթ

T69.1 Ցրտուուցք, ցուրտը տանելը (erythema pernio) (չափավոր ցրտից և խոնավությունից մատների, ականջի կարմրություն, քոր, այրոց, այտուց)

T69.8 Ցածր ջերմաստիճանի այլ ճշտված ազդեցություններ

T69.9 Ցածր ջերմաստիճանի ազդեցություն՝ չճշտված

T70 Օդի ճնշման և ջրի ճնշման ազդեցություններ

T70.0 Ականջի բարովնասվածք

Աերոօտիտ միջին

Մթնոլորտային ճնշման կամ ջրի ճնշման փոփոխության ազդեցությունները ականջների վրա

T70.1 Քթի հավելյալ ծոցերի բարովնասվածք

Աերոսինուսիտ

Մթնոլորտային ճնշման կամ ջրի ճնշման փոփոխության ազդեցությունները հավելյալ ծոցերի վրա

T70.2 Մեծ բարձրության այլ և չճշտված ազդեցություններ

Ալպիական հիվանդություն

Անօքսիա՝ մեծ բարձրության պայմաններում

Բարովնասվածք՝ ԱՀՃ

Հիպոբարոպաթիա

Լեռնային հիվանդություն

Բացառությամբ՝

պոլիցիտեմիայի՝ պայմանավորված մեծ բարձրությամբ (D75.1)

T70.3 Կետոնային հիվանդություն (ապաճնշումային կամ դեկոմպրեսիայի հիվանդություն)

Խցիկում օդի սեղմումից առաջացած հիվանդություն

Ջրասույզի մկանային պարալիզ

T70.4 Բարձր ճնշման տակ գտնվող հեղուկների ազդեցություններ

Շիթի վնասող ազդեցություն (արտադրական)

T70.8 Օդի ճնշման կամ ջրի ճնշման այլ ազդեցություններ

Պայթյունից առաջացած վնասվածքի համախտանիշ
T70.9 Օղի ճնշման կամ ջրի ճնշման չճշտված ազդեցություն

T71 Ասֆիքսիա

Խեղդում (ճնշման միջոցով, ստրանգուլյացիայով)

Թթվածնի ընդհանուր (համակարգային) պակաս հետևյալ վիճակների պատճառով՝

- շրջակա միջավայրի օդում թթվածնի ցածր պարունակություն
- շնչառության մեխանիկական խոչընդոտ

Բացառությամբ՝

անօքսիայի (անթթվածնություն)՝ պայմանավորված մեծ բարձրությամբ (T70.2)
ասֆիքսիայի՝ առաջացած՝

- ածխածնի մոնօքսիդից (T58)
- շնչուղիներ ընկած սննդից կամ օտար մարմնից (T17.-)
- այլ գազերից, ծխերից և գոլորշիներից (T59.-)

շնչական դիսթրեսի (համախտանիշ)

- չափահասի (J80)
- նորածնի (P22.-)

T73 Ջրկման (դեպրիվացիա) այլ ձևերի անբարենպաստ ազդեցություններ

T73.0 Սովի ազդեցություն

Սննդից զրկելը

Քաղց

T73.1 Ծարավի ազդեցություն

Ջրից զրկելը

T73.2 Հյուծում՝ անբարենպաստ պայմաններում երկարատև գտնվելու հետևանքով

T73.3 Հյուծում՝ ուժերի գերլարման հետևանքով

Գերլարում

T73.8 Ջրկման ազդեցության այլ դրսևորումներ

T73.9 Ջրկման ազդեցություն՝ չճշտված

T74 Կոպիտ (վար, դաժան) վարվեցողության համախտանիշեր

Ընթացիկ վնասվածքը նույնականացնելու անհրաժեշտության դեպքում կիրառվում է
լրացուցիչ ծածկագիր:

T74.0 Անտեսում կամ լքում

T74.1 Ֆիզիկական բռնություն

Ծեծված՝

- մանկան կամ երեխայի համախտանիշ՝ ԱՀՃ
- կնոջ համախտանիշ՝ ԱՀՃ

T74.2 Սեռական բռնություն (դաժանություն)

T74.3 Հոգեբանական բռնություն (դաժանություն)

T74.8 Կոպիտ (դաժան) վարվելու այլ համախտանիշեր

Խառը ձևեր

T74.9 Կոպիտ վարվեցողության համախտանիշ՝ չճշտված

Դրսևորումներ՝

- բռնություն մեծի նկատմամբ՝ ԱՀՃ
- բռնություն երեխայի նկատմամբ՝ ԱՀՃ

**T75 Այլ արտաքին պատճառների անբարենպաստ ազդեցություններ
Բացառությամբ՝**

- անբարենպաստ ռեակցիայի՝ այլ դասերում չդասակարգված (T78.-)
այրվածքների (էլեկտրական հոսանքից) (T20-T31)
- T75.0 Կայծակի վնասակար ազդեցություններ
Ցնցակաթված (շոկ)՝ կայծակի վնասումից
Կայծակի վնասում՝ ԱՀՃ
- T75.1 Ջրում խեղդվելը և ոչ մահացու սուզվելը
Սուզում ջրի տակ
Լողորդի մկանային ջղաձգություն
- T75.2 Վիբրացիայի (տատանումներ) ազդեցություններ
Պնևմոտիկ մուրճի համախտանիշ
Վնասվածքային վազոսպաստիկ համախտանիշ
Գլխապտույտ՝ ցածր (ինֆրա) հաճախականության ձայներից
- T75.3 Շարժման ժամանակ օրորվելը կամ ճոճվելը (շարժման հիվանդություն)
«Օդային հիվանդություն»
«Ծովային հիվանդություն»
«Ճանապարհորդության հիվանդություն»
- T75.4 Էլեկտրական հոսանքի ներգործություններ
Մահացու վնասում՝ էլեկտրական հոսանքով
Էլեկտրական հոսանքից առաջացած շոկ (ցնցակաթված)
- T75.8 Արտաքին պատճառների այլ ճշտված ազդեցություններ
Ազդեցություն՝
 - ոչ նորմալ գրավիտացիոն ուժերի
 - անկշռության վիճակի

T78 Անբարենպաստ ազդեցություններ՝ այլ դասերում չդասակարգված

Ծանոթություն:

Այս դասն անհրաժեշտ է օգտագործել որպես առաջնային ծածկագիր նույնականացնելու համար անհայտ, անորոշ կամ ոչ ճիշտ բնութագրված պատճառներից առաջացած այն անբարենպաստ ազդեցությունները, որոնք դասակարգված չեն այլ դասերում: Բազմակի ծածկագրման նպատակներով այս դասը կարելի է կիրառել որպես այլ դասերում դասակարգված վիճակների ազդեցությունների նույնականացման լրացուցիչ ծածկագիր:

Բացառությամբ՝

- այլ դասերում չդասակարգված վիրաբուժական և բժշկական միջամտության բարդությունների (T80-T88)
- T78.0 Անաֆիլակտիկ ցնցակաթված (շոկ)՝ սննդի նկատմամբ ախտաբանական (կողմնակի, անբարենպաստ) ռեակցիայից
- T78.1 Սննդի նկատմամբ ախտաբանական ռեակցիայի այլ դրսևորումներ՝ չդասակարգված այլ դասերում

Բացառությամբ՝

- սննդի մանրէային թունավորումների (A05.-)
- մաշկաբորբի՝ որպես սննդի նկատմամբ ռեակցիայի (L27.2)
- մաշկաբորբի՝ որպես սննդի նկատմամբ ռեակցիայի՝
մաշկի հետ շփման դեպքում (L23.6, L24.6, L25.4)
- T78.2 Անաֆիլակտիկ ցնցակաթված՝ չճշտված

- Ալերգիկ ցնցակաթված
 - Անաֆիլակտիկ ռեակցիա
 - Անաֆիլաքսիա
- } ԱՀՃ

Բացառությամբ՝

անաֆիլակտիկ ցնցակաթվածի, առաջացած՝

- համարժեք նշանակված և ճիշտ ընդունած դեղորայքի կողմնակի ռեակցիայից (T88.6)
- սննդի նկատմամբ ախտաբանական ռեակցիայից (T78.0)
- շիճուկի ներմուծումից (T80.5)

T78.3 Անոթանյարդային (անգիոնևրոտիկ) այտուց

Հսկա եղնջատենդ (եղնջացան)

Կվինկեի այտուց

Բացառությամբ՝

եղնջատենդի (L50.-)

եղնջատենդի՝

- շիճուկային (T80.6)

T78.4 Ալերգիա՝ չճշտված

Ալերգիկ ռեակցիա՝ ԱՀՃ

Գերզգայունություն՝ ԱՀՃ

Իդիոսինկրազիա՝ ԱՀՃ

Բացառությամբ՝

ալերգիկ ռեակցիայի (ԱՀՃ)՝ համարժեք նշանակված և ճիշտ ընդունած դեղորայքից (T88.7)

ալերգիկ ռեակցիայի հետևյալ ճշտված ձևերի՝

- ալերգիկ գաստրոէնտերիտակոլիտ (K52.2)
- մաշկաբորբ (L23-L25, L27.-)
- խոտային տենդ (J30.1)

T78.8 Այլ անբարենպաստ ռեակցիաներ՝ չդասակարգված այլ դասերում

T78.9 Անբարենպաստ ռեակցիա՝ չճշտված

Բացառությամբ՝

վիրաբուժական և բժշկական միջամտության անբարենպաստ ազդեցության՝ ԱՀՃ (T88.9)

**ՎՆԱՍՎԱԾՔԻ ՈՐՈՇ ՎԱՂԱԺԱՄ ԲԱՐԴՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ
(T79-T79)**

T79 Վնասվածքների որոշ վաղաժամ բարդություններ՝ այլ դասերում չդասակարգված

Բացառությամբ՝

վիրաբուժական և բժշկական միջամտության բարդությունների՝ չդասակարգված այլ դասերում (T80-T88)

շնչառական դիսթրես համախտանիշ՝

- մեծահասակի (J80)
- նորածնի (P22.0)

այն դեպքերի, երբ դրանք առաջ են գալիս բժշկական միջամտությունների ժամանակ կամ դրանցից անմիջապես հետո (T80-T88)

T79.0 Օդային խցանում (էմբոլիա), (վնասվածքային)

Բացառությամբ՝

օդային խցանման, որը բարդացնում է՝

- վիժումը, արտաարգանդային կամ մոլյարային հղիությունը (O00-007, O08.2)
- հղիությունը, ծննդաբերական և հետծննդաբերական շրջանները (O88.0)

T79.1 Ճարպային խցանում (էմբոլիա), (վնասվածքային)

Բացառությամբ՝

ճարպային խցանման, որը բարդացնում է՝

- վիժումը, արտաարգանդային կամ մոլյարային հղիությունը (O00-007, O08.2)
- հղիությունը, ծննդաբերական և հետծննդաբերական շրջանները (O88.0)

T79.2 Վնասվածքային երկրորդային կամ կրկնվող արյունահոսություն

T79.3 Հետվնասվածքային վերքի վարակ՝ այլ դասերում չդասակարգված

Վարակային գործոնը նույնականացնելու անհրաժեշտության դեպքում կիրառվում է լրացուցիչ ծածկագիր (B95-B97):

T79.4 Վնասվածքային ցնցակաթված (շոկ)

Շոկ (անմիջական) (ուշացած, երկարաձգված)՝ վնասվածքին հաջորդող

Բացառությամբ՝

ցնցակաթվածի՝

- անզգայացումից (T88.2)
- անաֆիլակտիկ՝
 - ԱՀՃ (T78.2)
 - որպես հետևանք՝
 - սննդի նկատմամբ ախտաբանական ռեակցիայի (T78.0)
 - համարժեք նշանակած և ճիշտ ընդունած դեղամիջոցի (T88.6)
 - շիճուկի (T80.5)
- վիժումը, արտաարգանդային կամ մոլյարային հղիությունը բարդացնող (O00-007, O08.3)
- էլեկտրական հոսանքից առաջացած (T75.4)
- կայծակի հարվածից (T75.0)
- ոչ վնասվածքային՝ այլ դասերում չդասակարգված (R57.-)
- մանկաբարձական (O75.1)
- հետվիրահատական (T81.1)

T79.5 Վնասվածքային անմիզություն (անուրիա)

Ճզմվածության համախտանիշ

Ջնջխվածքին հաջորդող երիկամային անբավարարություն

T79.6 Մկանի վնասվածքային իշեմիա

Պատյանային (ֆուտյարային) համախտանիշ

Վոլկմանի (Volkman) իշեմիկ կոնտրակտուրա

Բացառությամբ՝

առաջային ոլոքային համախտանիշի (M76.8)

T79.7 Ներմաշկային վնասվածքային էմֆիզեմա

Բացառությամբ՝

էմֆիզեմայի (ենթամաշկային)՝ որպես միջամտության հետևանք (T81.8)

T79.8 Վնասվածքի վաղաժամ այլ բարդություններ

T79.9 Վնասվածքի վաղաժամ բարդություն՝ չճշտված

ՎԻՐԱԲՈՒԺԱԿԱՆ ԵՎ ԲԺՇԿԱԿԱՆ ՄԻՋԱՄՏՈՒԹՅԱՆ ԲԱՐԴՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ՝ ԱՅԼ ԴԱՍԵՐՈՒՄ ՉԴԱՍԱԿԱՐԳՎԱԾ (T80-T88)

Կոնկրետ դեպքի ժամանակ կիրառված միջոցների և իրավիճակին վերաբերող մանրամասնությունների նույնականացման անհրաժեշտության դեպքում կիրառվում է արտաքին պատճառների լրացուցիչ ծածկագիր (Գլուխ XX):

Վարակային գործոնը նույնականացնելու անհրաժեշտության դեպքում կիրառվում է լրացուցիչ ծածկագիր (B95-B97)

Բացառությամբ՝

դեղամիջոցների և դեղորայքի կողմնակի ազդեցությունների (A00-R99, T78.-) չբարդացած հետվիրահատական վիճակների պատճառով բժշկական օգնության դիմելու ցանկացած դեպքի, ինչպես օրինակ՝

- արհեստական բացվածքի առկայություն (Z93.-)
- արտաքին ստոմայի փակում (Z43.-)
- արտաքին պրոթեզային (դնանդամ) միջոցի տեղադրում և հարմարեցում (Z44.-)

ջերմային և քիմիական այրվածքներ՝ տեղային ապիկացիաներից և ճառագայթահարումից (T20-T32)

վիրաբուժական միջամտությունների բարդությունների՝ հղիության ժամանակ, ծնդաբերական և հետծննդաբերական շրջաններում (O00-O99)

թունավորում և թունավոր ազդեցություններ՝ դեղամիջոցներից և քիմիական նյութերից (T36-T65)

Այլ դասերում դասակարգված ճշտված բարդությունների, ինչպիսիք են՝

- ուղեղողնուղեղային հեղուկի արտահոսք գոտկային պունկցիայի անցքից (G97.0)
- կոլոստոմայի ֆունկցիայի խանգարում (K91.4)
- ջրային և էլեկտրոլիտային հավասարակշռության խախտում (E86-E87)
- սրտի վիրաբուժական միջամտությունից հետո ֆունկցիոնալ խանգարումներ (I97.0-I97.1)
- վիրահատված ստամոքսի համախտանիշ (K91.1)
- հետլամինէկտոմիայի համախտանիշ՝ այլ դասերում չդասակարգված (M96.1)
- ավշային այտուցի համախտանիշ՝ կրծքագեղձի հեռացումից հետո (I97.2)
- վիրահատված կույր աղու համախտանիշ (K91.2)

T80 Բարդություններ՝ ներերակային ներարկումից (ինֆուզիա), փոխներարկումից (տրանսսֆուզիա) և բուժական ներարկումից

Ներառյալ՝

պերֆուզիան

Բացառությամբ՝

ոսկրածուծի փոխպատվաստի մերժման (T86.0)

T80.0 Օդային խցանում՝ ներերակային ներարկումից, փոխներարկումից և բուժական ներարկումից

T80.1 Անոթային բարդություններ՝ ներերակային ներարկումից, փոխներարկումից և բուժական ներարկումից

- Երակաբորբ (ֆլեբիտ)
 - Թրոմբոէմբոլիա
 - Թրոմբոֆլեբիտ
- } ներերակային ներարկմանը,
փոխներարկմանը և բուժական
ներարկմանը հաջորդող

Բացառությամբ՝

թվարկված վիճակների, եթե դրանք՝

- պայմանավորված են պրոթեզներով, ներպատվաստուկներով (իմպլանտ) և փոխպատվաստուկներով (տրանսպլանտ) (T82.8, T83.8, T84.8, T85.8)

- հաջորդել են միջամտությանը (T81.4)

T80.2 Վարակներ՝ ներերակային ներարկումից, փոխներարկումից և բուժական ներարկումից

- վարակ
 - սեպսիս
- } ներերակային ներարկումից, փոխներարկումից և բուժական ներարկումից հետո

Սեպտիկ ցնցակաթվածը (շոկ) նույնականացնելու անհրաժեշտության դեպքում կիրառվում է լրացուցիչ ծածկագիր (R57.2):

Բացառությամբ՝

թվարկված վիճակների, եթե դրանք՝

- պայմանավորված են պրոթեզներով, ներպատվաստուկով (իմպլանտ) և փոխպատվաստուկով (տրանսպլանտ) (T82.6-T82.7, T83.5-T83.6, T84.5-T84.7, T85.7)
- հաջորդել են միջամտությանը (T81.4)

T80.3 ABO անհամատեղելիության ռեակցիա

Անհամատեղելի արյան փոխներարկում

Արյան խմբային անհամատեղելիության ռեակցիա՝ ներերակային ներարկման կամ փոխներարկման ժամանակ

T80.4 Rh (ռեզուս) անհամատեղելիության ռեակցիա

Արյան ռեզուս գործոնի նկատմամբ անհամատեղելիության ռեակցիա՝ ներերակային ներարկման կամ փոխներարկման ժամանակ

T80.5 Անաֆիլակտիկ ցնցակաթված՝ շիճուկի ներարկումից

Բացառությամբ՝

ցնցակաթվածի (շոկ)՝

- ալերգիկ՝ ԱՀՃ (T78.3)
- անաֆիլակտիկ՝
 - ԱՀՃ (T78.2)
 - համարժեք նշանակված և ճիշտ ընդունած դեղորայքի կողմնակի ազդեցությունից (T88.6)

T80.6 Այլ շիճուկային ռեակցիաներ

Թունավորում շիճուկի ներարկումից

Պրոտեինային հիվանդություն

Շիճուկային՝

- ցան
- հիվանդություն
- եղնջատենդ (եղնջացան, ուրտիկարիա)

Բացառությամբ՝

շիճուկային հեպատիտի (B16.-)

T80.8 Ներերակային ներարկումից, փոխներարկումից և բուժական ներարկումից առաջացած այլ բարդություններ

T80.9 Ներերակային ներարկումից, փոխներարկումից և բուժական ներարկումից առաջացած բարդություն՝ չճշտված
Փոխներարկման ռեակցիա՝ ԱՀՃ

T81 Միջամտությունների բարդություններ՝ այլ դասերում չդասակարգված

Բացառությամբ՝

դեղամիջոցի կողմնակի ազդեցության՝ ԱՀՃ (T88.7)

բարդության՝

- ինունիզացիայից (T88.0-T88.1)

- ներերակային ներարկումից, փոխներարկումից և բուժական ներարկումից (T80.-)

Այլ դասերում դասակարգված հետևյալ ճշտված բարդությունների՝

- պայմանավորված պրոթեզներով, ներպատվաստուկներով (իմպլանտ) և փոխպատվաստուկներով (տրանսպլանտ) (T82-T85)
- մաշկաբորբի՝ պայմանավորված դեղամիջոցներով և դեղորայքով (L23.3, L24.4, L25.1, L27.0-L27.1)
- փոխպատվաստված օրգանների և հյուսվածքների անբավարարության և մերժման (T86)
- թունավորման, դեղորայքի և քիմիական նյութերի թունավոր ազդեցությունների (T36-T65)

T81.0 Բուժական միջամտությունը բարդացնող արյունահոսություն և արյունակույտ (հեմատոմա)՝ չդասակարգված այլ դասերում

Ցանկացած տեղակայման արյունահոսություն՝ որպես բուժական միջամտության հետևանք

Բացառությամբ՝

մանկաբարձական վերքի արյունակույտի (O90.2)

արյունահոսության՝ պայմանավորված պրոթեզներով, ներպատվաստուկներով և փոխպատվաստուկներով (T82.8, T83.8, T84.8, T85.8)

T81.1 Ցնցակաթված՝ բուժական միջամտության ընթացքում կամ հետո՝ այլ դասերում չդասակարգված

- Կոլապս՝ ԱՀՃ
- Ցնցակաթված (էնդոտոքսիկ (հիպովոլեմիկ) և (սեպտիկ) } բուժական միջամտության ընթացքում կամ հետո

Հետվիրահատական շոկ՝ ԱՀՃ

Սեպտիկ ցնցակաթվածը (շոկ) նույնականացնելու անհրաժեշտության դեպքում կիրառվում է լրացուցիչ ծածկագիր (R57.2):

Բացառությամբ՝

ցնցակաթվածի (շոկ)՝

- անզգայացումից (T88.2)
- անաֆիլակտիկ՝
 - ԱՀՃ (T78.2)
 - որպես հետևանք՝
 - համարժեք նշանակված և ճիշտ ընդունված դեղամիջոցի (T88.6)
 - շիճուկի (T80.5)
- էլեկտրական հոսանքից առաջացած (T75.4)
- վիժումը, արտաարգանդային կամ մոլյարային հղիությունը բարդացնող (O00-O07, O08.3)
- մանկաբարձական (O75.1)
- վնասվածքային (T79.4)

T81.2 Պատահական ծակում կամ պատռվածք բուժական միջամտության ժամանակ՝ այլ դասերում չդասակարգված

Պատահական ծակում

- արյունատար անոթի } կաթետերով } բուժական միջամտության ժամանակ
- նյարդի } էնդոսկոպով }
- օրգանի } գործիքով }

Բացառությամբ՝

ծննդաբերության ընթացքում կիրառվող գործիքներից առաջացած վնասման (O70-O71)

թափածակման, ծակվածքի կամ պատռվածքի՝ առաջացած սարքավորումից կամ վիրահատական վերքում կանխամտածված թողնված ներպատվաստուկից (T82-T85)

այլ դասերում դասակարգված ճշտված բարդությունների, ինչպես օրինակ՝ լայն կապանի պատռվածքի համախտանիշը (Ալեն-Մաստերսի) (Allen-Masters) (N83.8)

T81.3 Վիրահատական վերքի եզրերի բաժանում՝ այլ դասերում չդասակարգված

- Խորաբացվածք
 - Պատռվածք
- } վիրահատական վերքի

Բացառությամբ՝

եզրերի բաժանման՝

- կեսարյան հատման վերքի (O90.0)
- շեքի շրջանի մանկաբարձական վերքի (O90.1)

T81.4 Վարակ՝ բուժական միջամտությունից հետո այլ դասերում, չդասակարգված Աբսցես (թարախակույտ)՝

- ներորովայնային
 - կարի
 - ենթաստոծանիական
 - վերքի
- } բուժական միջամտությունից հետո

Սեպսիս

Վարակի այլ դրսևորումները (օրինակ՝ աբսցեսը կամ սեպսիսը) նույնականացնելու անհրաժեշտության դեպքում կիրառվում է լրացուցիչ ծածկագիր:

Բացառությամբ՝

վարակի՝ հետևյալ պատճառներից՝

- ներերակային ներարկում, փոխներարկում և բուժական ներարկում (T80.2)
- պրոթեզներ, ներպատվաստուկներ և փոխպատվաստուկներ (T82.6-T82.7, T83.5-T83.6, T84.5-T84.7, T85.7)

մանկաբարձական վիրահատական վերքի վարակի (O86.0)

T81.5 Օտար մարմին՝ բուժական միջամտության իրականացման ժամանակ մարմնի խոռոչում կամ վիրահատական վերքում պատահաբար մնացած

- Կպումներ
 - Խցանում
 - Թափածակում
- } վիրահատական վերքում կամ մարմնի խոռոչում պատահաբար մնացած օտար մարմնի հետևանքով

Բացառությամբ՝

խցանման կամ թափածակման՝ մարմնում կանխամտածված

թողած պրոթեզներից կամ ներպատվաստուկներից (T82.0-T82.5, T83.0-T83.4, T84.0-T84.4, T85.0-T85.6)

T81.6 Սուր ռեակցիա օտար նյութի նկատմամբ՝ բուժական միջամտության ժամանակ պատահաբար մնացած

Պերիտոնիտ (որովայնամզաբորբ)՝

- ասեպտիկ
- քիմիական

T81.7 Անոթային բարդություններ՝ բուժական միջամտությունից հետո, այլ դասերում չդասակարգված

Օդային խցանում՝ բուժական միջամտությանը հաջորդող՝ ԱՀԾ

Բացառությամբ՝

էմբոլիայի՝

- բարդացնող՝
 - վիժումը, արտարգանդային կամ մոլյարային հղիությունը
 - հղիությունը, ծննդաբերությունը և հետծննդյան շրջանը (O88.-)
- պրոթեզների, ներպատվաստուկների և փոխպատվաստուկների հետևանքով (T82.8, T83.8, T84.8, T85.8)
- ներերակային ներարկման, փոխներարկման և բուժական ներարկման հետևանքով (T80.0)
- վնասվածքային (T79.0)

T81.8 Բուժական միջամտությունների այլ բարդություններ՝ այլ դասերում

չդասակարգված

Ինհալացիոն թերապիայի բարդություն

Բուժական միջամտության հետևանքով առաջացած էմֆիզեմա (ենթամաշկային)

Հետվիրահատական խուլակ՝ չփակված

Բացառությամբ՝

թերջերմության (հիպոթերմիա)՝ առաջացած անզգայացումից (T88.5)

չարորակ գերջերմության (հիպերթերմիա)՝ առաջացած անզգայացումից (T88.3)

T81.9 Բուժական միջամտությունների չճշտված բարդություններ

T82 Բարդություններ՝ առաջացած սրտային և անոթային պրոթեզային միջոցներից, ներպատվաստուկներից և փոխպատվաստուկներից

Բացառությամբ՝

փոխպատվաստված օրգանների և հյուսվածքների մահվան (կորստի) և անջատման (մերժման) (T86.-)

T82.0 Սրտային փականի պրոթեզի մեխանիկական բարդություն

- Կոտրվածք (մեխանիկական)
- Շեղում, տեղաշարժ
- Հոսում
- Ոչ ճիշտ դիրք
- Խցանում (մեխանիկական)
- Թափաձակում
- Ուռչում (պրոտրուզիա, արտափքում)

} սրտային փականի պրոթեզի

T82.1 Սրտային ռիթմի էլեկտրոնային միջոցի մեխանիկական բարդություն

T82.0 ենթադասում թվարկված վիճակները, որոնք պայմանավորված են՝

- էլեկտրոդներով
- իմպուլսների գեներատորով (մարտկոց)

T82.2 Պսակաձև զարկերակային շունտի և սրտի փականային փոխպատվաստուկների մեխանիկական բարդություն

T82.0 ենթադասում թվարկված վիճակները, որոնք պայմանավորված են՝

- պսակաձև զարկերակային շունտով
- սրտի փականի փոխպատվաստուկներով

T82.3 Այլ անոթային փոխպատվաստուկների մեխանիկական բարդություն

T82.0 ենթադասում թվարկված վիճակները, որոնք պայմանավորված են՝

- աորտայի փոխպատվաստուկով (բիֆուրկացիա) (տեղաշարժ)
- զարկերակային (քնային, կարոտիսային) (ազդրային) փոխպատվաստուկով (շունտավորում)

T82.4 Դիալիզի անոթային կաթետերի մեխանիկական բարդություն

T82.0 ենթադասում թվարկված վիճակները, որոնք պայմանավորված են անոթային կաթետերով

Բացառությամբ՝

ներորովայնամզային դիալիզի կաթետերի մեխանիկական բարդության (T85.6)

T82.5 Այլ սրտային և անոթային միջոցների (հարմարանք, սարք) և ներպատվաստուկների մեխանիկական բարդություն

T82.0 ենթադասում թվարկված վիճակները, որոնք պայմանավորված են՝

- զարկերակերակային՝
 - խուղակով (վիրաբուժական ճանապարհով ստեղծված)
 - շունտով (վիրաբուժական ճանապարհով ստեղծված)
- արհեստական սրտով
- բալոնային սարքավորմամբ
- ներարկման կաթետերով
- հովանոցաձև սարքավորմամբ

Բացառությամբ՝

վերկարծրենային (էպիդուրալ) և ենթակարծրենային (սուբդուրալ)

ներարկման կաթետերի առաջացրած մեխանիկական բարդություն (T85.6)

T82.6 Վարակ և բորբոքային ռեակցիա՝ սրտային փականի պրոթեզից

T82.7 Վարակ և բորբոքային ռեակցիա՝ սրտային և անոթային այլ միջոցներից (սարք), ներպատվաստուկներից և փոխպատվաստուկներից

T82.8 Սրտային և անոթային պրոթեզների, ներպատվաստուկների և փոխպատվաստուկների առաջացրած այլ բարդություններ՝ ճշտված

- Խցանում (էմբոլիզմ)
 - Ֆիբրոզ
 - Արյունահոսություն
 - Ցավ փոխպատվաստուկներից
 - Նեղացում (ստենոզ)
 - Մակարդուկագոյացում (թրոմբոզ)
- } սրտային և անոթային պրոթեզներից, ներպատվաստուկներից

T82.9 Սրտային և անոթային պրոթեզի, ներպատվաստուկի և փոխպատվաստուկի չճշտված բարդություն

T83 Բարդություններ՝ առաջացած միզասեռական պրոթեզային սարքերից, ներպատվաստուկներից և փոխպատվաստուկներից

Բացառությամբ՝

փոխպատվաստված օրգանների և հյուսվածքների մահացման և անջատման (T86.-)

T83.0 Միզային (մշտական) կաթետերից առաջացած մեխանիկական բարդություն

T82.0 ենթադասում թվարկված վիճակները, որոնք պայմանավորված են՝

- կաթետերով՝
 - ցիստոստոմիայի
 - միզուկային մշտական

T83.1 Այլ միզային սարքերից և ներպատվաստուկներից առաջացած մեխանիկական բարդություն

T82.0 ենթադասում թվարկված վիճակները, որոնք պայմանավորված են՝

- միզային՝
 - էլեկտրոնային խթանող սարքով
 - սեղմանի (սֆինկտեր) ներպատվաստուկով
 - լայնացուցիչով (ստենտ)

T83.2 Միզային օրգանի փոխպատվաստուկից առաջացած մեխանիկական բարդություն

- T82.0 Ենթադասում թվարկված վիճակները՝ պայմանավորված միզային օրգանի փոխպատվաստուկով
- T83.3 Ներարգանդային հակաբեղմնավորիչ միջոցից առաջացած մեխանիկական բարդություն
T82.0 Ենթադասում թվարկված վիճակները, որոնք առաջացել են ներարգանդային հակաբեղմնավորիչ միջոցից
- T83.4 Այլ պրոթեզային սարքերից, ներպատվաստուկներից և փոխպատվաստուկներից սեռական ուղիներում առաջացած մեխանիկական բարդություն
T82.0 Ենթադասում թվարկված վիճակները՝ պայմանավորված առնանդամի պրոթեզով (ներպատվաստված)
- T83.5 Միզային համակարգի վարակ և բորբոքային ռեակցիա՝ պրոթեզային սարքից, ներպատվաստուկից և փոխպատվաստուկից
- T83.6 Սեռական ուղիների վարակ և բորբոքային ռեակցիա՝ պրոթեզային սարքից, ներպատվաստուկից և փոխպատվաստուկից
- T83.8 Միզասեռական պրոթեզային սարքերից, ներպատվաստուկներից և փոխպատվաստուկներից առաջացած այլ բարդություններ
T82.0 Ենթադասում թվարկված վիճակները՝ պայմանավորված միզասեռական պրոթեզային սարքերով, ներպատվաստուկներով և փոխպատվաստուկներով
- T83.9 Միզասեռական պրոթեզային սարքից, ներպատվաստուկից և փոխպատվաստուկից առաջացած բարդություն՝ չճշտված

T84 Բարդություններ՝ առաջացած ներքին օրթոպեդիկ պրոթեզային սարքերից, ներպատվաստուկներից և փոխպատվաստուկներից
Բացառությամբ՝

- փոխպատվաստված օրգանների և հյուսվածքների մահացման և անջատման (T86.-)
ոսկրի կոտրվածքի՝ առաջացած օրթոպեդիկ ներպատվաստուկի, անոթային պրոթեզի կամ ոսկրային թիթեղի տեղադրումից (M96.6)
- T84.0 Ներքին հոդային պրոթեզից առաջացած մեխանիկական բարդություն
T82.0 Ենթադասում թվարկված վիճակները՝ պայմանավորված հոդային պրոթեզով
- T84.1 Վերջույթի ոսկրերի ներքին ֆիքսման սարքից առաջացած մեխանիկական բարդություն
T82.0 Ենթադասում թվարկված վիճակները՝ պայմանավորված վերջույթի ոսկրերի ներքին ֆիքսման սարքով
- T84.2 Այլ ոսկրերի ներքին ֆիքսման սարքից առաջացած մեխանիկական բարդություն
T82.0 Ենթադասում թվարկված վիճակները՝ պայմանավորված այլ ոսկրերի ներքին ֆիքսման սարքով
- T84.3 Այլ ոսկրային սարքերից, ներպատվաստուկներից և փոխպատվաստուկներից առաջացած մեխանիկական բարդություն
T82.0 Ենթադասում թվարկված վիճակները, որոնք առաջացել են՝
- ոսկրային փոխպատվաստուկից
 - ոսկրի էլեկտրոնային խթանիչից
- T84.4 Այլ ներքին օրթոպեդիկ սարքերից, ներպատվաստուկներից և փոխպատվաստուկներից առաջացած մեխանիկական բարդություն
T82.0 Ենթադասում թվարկված վիճակները՝ պայմանավորված մկանի և ջլի փոխպատվաստուկով
- T84.5 Վարակ և բորբոքային ռեակցիա՝ առաջացած էնդոպրոթեզավորումից

- T84.6 Վարակ բորբոքային ռեակցիա՝ առաջացած ներքին ֆիքսման սարքից (ցանկացած տեղակայմամբ)
- T84.7 Վարակ և բորբոքային ռեակցիա՝ առաջացած այլ ներքին օրթոպեդիկ պրոթեզային սարքերից, ներպատվաստուկներից և փոխպատվաստուկներից
- T84.8 Ներքին օրթոպեդիկ պրոթեզային սարքերից, ներպատվաստուկներից և փոխպատվաստուկներից առաջացած այլ բարդություններ
T82.0 ենթադասում թվարկված վիճակները, որոնք առաջացել են ներքին օրթոպեդիկ պրոթեզային սարքերից, ներպատվաստուկներից և փոխպատվաստուկներից
- T84.9 Ներքին օրթոպեդիկ պրոթեզային սարքից, ներպատվաստուկից և փոխպատվաստուկից առաջացած բարդություն՝ չճշտված

T85 Բարդություններ՝ առաջացած այլ ներքին պրոթեզային սարքերից, ներպատվաստուկներից և փոխպատվաստուկներից

Բացառությամբ՝

- փոխպատվաստված օրգանների և հյուսվածքների մահացման (կորուստ) և անջատման (T86.-)
- T85.0 Ներգանգային փորոքային (հաղորդակցող) շունտից առաջացած մեխանիկական բարդություն
T82.0 ենթադասում թվարկված վիճակները՝ պայմանավորված ներգանգային փորոքային (հաղորդակցող) շունտով
- T85.1 Նյարդային համակարգի ներպատվաստված էլեկտրոնային խթանիչից առաջացած մեխանիկական բարդություն
T82.0 ենթադասում թվարկված վիճակները՝ պայմանավորված էլեկտրոնային նյարդախթանիչով (էլեկտրոդով)՝
- գլխուղեղի
 - ծայրամասային նյարդի
 - ողնուղեղի
- T85.2 Ներակնային արհեստական ոսպնյակից առաջացած մեխանիկական բարդություն
T82.0 ենթադասում թվարկված վիճակները՝ պայմանավորված ներակնային արհեստական ոսպնյակով
- T85.3 Այլ ակնային պրոթեզներից, ներպատվաստուկներից և փոխպատվաստուկներից առաջացած մեխանիկական բարդություն
T82.0 ենթադասում թվարկված վիճակները, որոնք առաջացել են՝
- եղջերենու փոխպատվաստուկից
 - ակնակապիճի պրոթեզից
- T85.4 Կրծքագեղձի պրոթեզից և ներպատվաստուկից առաջացած մեխանիկական բարդություն
T82.0 ենթադասում թվարկված վիճակները՝ պայմանավորված կրծքագեղձի պրոթեզով և ներպատվաստուկով
- T85.5 Ստամոքսաաղիքային համակարգի պրոթեզներից, ներպատվաստուկներից և փոխպատվաստուկներից առաջացած մեխանիկական բարդություն
T82.0 ենթադասում թվարկված վիճակները, որոնք առաջացել են՝
- լեղածորանի պրոթեզից,
 - կերակրափողի հակառեֆլյուքսային սարքից
- T85.6 Այլ չճշտված ներքին պրոթեզային սարքերից, ներպատվաստուկներից և փոխպատվաստուկներից առաջացած մեխանիկական բարդություն
T82.0 ենթադասում թվարկված վիճակները, որոնք առաջացել են՝

- վերկարծրենային (էպիդուրալ) և ենթակարծրենային ներարկման կաթետերից
- ներորովայնամզային դիալիզի կաթետերից
- չներծծվող վիրաբուժական նյութից՝ ԱՀՃ
- մշտական կարերից

Բացառությամբ՝

ոսկրի վերականգնման համար օգտագործված մշտական (մետաղալարային) կարի առաջացրած մեխանիկական բարդության (T84.1-T84.2)

T85.7 Վարակ և բորբոքային ռեակցիա՝ առաջացած այլ ներքին պրոթեզային սարքերից, ներպատվաստուկներից և փոխպատվաստուկներից

T85.8 Ներքին պրոթեզային սարքերից, ներպատվաստուկներից և փոխպատվաստուկներից առաջացած այլ բարդություններ՝ այլ դասերում չդասակարգված

T82.0 ենթադասում թվարկված վիճակները, որոնք առաջացել են այլ դասերում չդասակարգված ներքին պրոթեզային սարքերից, ներպատվաստուկներից և փոխպատվաստուկներից

T85.9 Ներքին պրոթեզային սարքից, ներպատվաստուկից և փոխպատվաստուկից առաջացած բարդություն՝ չճշտված

Ներքին պրոթեզային սարքից, ներպատվաստուկից և փոխպատվաստուկից առաջացած բարդություն՝ ԱՀՃ

T86 Փոխպատվաստված օրգանների և հյուսվածքների մահացում և անջատում (մերժում)

T86.0 Ոսկրածուծի փոխպատվաստուկի անջատում

«Փոխպատվաստուկն ընդդեմ տիրոջ» ռեակցիա կամ հիվանդություն

T86.1 Երիկամի փոխպատվաստուկի մահացում և անջատում

T86.2 Սրտի փոխպատվաստուկի մահացում և անջատում

Բացառությամբ՝

բարդության, որն առաջացել է՝

- արհեստական սրտային սարքից (T82.5)
- սիրտ-թոքային փոխպատվաստուկից (T86.3)

T86.3 Սիրտ-թոքային փոխպատվաստուկի մահացում և անջատում

T86.4 Լյարդի փոխպատվաստուկի մահացում և անջատում

T86.8 Այլ փոխպատվաստված օրգանի և հյուսվածքի մահացում և անջատում՝ Փոխպատվաստուկի մահացում կամ անջատում՝

- ոսկրի
- աղիքի
- թոքի
- ենթաստամոքսային գեղձի
- մաշկի (ալոտրանսպլանտատ) (աուտոտրանսպլանտատ)

T86.9 Փոխպատվաստված օրգանի և հյուսվածքի մահացում և անջատում՝ չճշտված

T87 Բարդություններ, որոնք հարկանշական են վերապատվաստմանը (ռեպլանտացիա) և անդամահատմանը (ամպուտացիա)

T87.0 Բարդություններ՝ առաջացած վերին վերջույթի (մասի) վերապատվաստումից

T87.1 Բարդություններ՝ առաջացած ստորին վերջույթի (մասի) վերապատվաստումից

T87.2 Բարդություններ՝ առաջացած մարմնի այլ մասի վերապատվաստումից

T87.3 Անդամահատված ծայրատի ներումա

T87.4 Անդամահատված ծայրատի վարակ

T87.5 Անդամահատված ծայրատի մեռուկ

T87.6 Անդամահատված ծայրատի այլ և չճշտված բարդություններ

Անդամահատված ծայրատի՝

- կոնտրակտուրա (ծալիչ) (հաջորդ մոտակա հողի)
- արյունակույտ (հեմատոմա)
- այտուց

Բացառությամբ՝

Ֆանտոմային վերջույթի համախտանիշի (G54.6-G54.7)

T88 Վիրաբուժական և թերապևտիկ միջամտության այլ բարդություններ՝ այլ դասերում չդասակարգված

Բացառությամբ՝

Միջամտության ժամանակ կատարված պատահական ծակման, ճեղքվածքի կամ պատռվածքի (T81.2)

Բարդությունների՝

- ներերակային ներարկումից, փոխներարկումից և բուժական ներարկումից (T80.-)
- բուժական միջամտությունից՝ այլ դասերում չդասակարգված (T81.-)

Այլ դասերում դասակարգված ճշտված բարդությունների, այդ թվում՝

- բարդությունների, որոնք առաջացել են անզգայացման ժամանակ հետևյալ դեպքերում՝
 - ծննդաբերության և ծնունդի ընթացքում (O74.-)
 - հղիության շրջանում (O29.-)
 - հետծննդյան շրջանում (O89.-)
- միջոցներից (սարքեր), ներպատվաստուկներից և փոխպատվաստուկներից առաջացած (T82-T85)
- մանկաբարձական վիրահատությունից և բուժական միջամտությունից (O75.4)
- մաշկաբորբից՝ առաջացած դեղամիջոցներից և դեղորայքից (L23.3, L24.4, L25.1, L27.0-L27.1)
- թունավորումից, դեղամիջոցների և քիմիական նյութերի թունավոր ազդեցություններից (T36-T65)

T88.0 Վարակ՝ առաջացած իմունիզացիայից

Սեպսիս՝ առաջացած իմունիզացիայից

T88.1 Իմունիզացիայից առաջացած այլ բարդություններ՝ այլ դասերում չդասակարգված

Ցան՝ իմունիզացիայի հետևանքով

Բացառությամբ՝

շիճուկի ներմուծումից առաջացած անաֆիլակտիկ շոկի (T80.5)

շիճուկի ներմուծման այլ ռեակցիաներից (T80.6)

հետպատվաստումային (իմունիզացիայից հետո)՝

- արթրոպաթիայի (M02.2)
- էնցեֆալիտի (G04.0)

T88.2 Ցնցակաթված (շոկ)՝ անզգայացման հետևանքով

Ցնցակաթված՝ առաջացած անզգայացումից, երբ ճիշտ պատրաստուկը (նյութը) համարժեք ձևով է նշանակվել

Բացառությամբ՝

անզգայացման բարդությունների, որոնք առաջացել են՝

- պատրաստուկի գերչափաքանակից կամ ոչ ճիշտ պատրաստուկի օգտագործումից (T36.-T50.-)
- ծննդաբերության և ծնունդի ժամանակ (O74.-)
- հղիության շրջանում (O29.-)
- հետծննդյան շրջանում (O89.-)

հետվիրահատական շոկի՝ ԱՀՃ (T81.1)

T88.3 Չարորակ գերջերմություն (հիպերթերմիա)՝ անզգայացման հետևանքով

T88.4 Անհաջող կամ դժվարությամբ իրականացված ինտուբացիա

T88.5 Անզգայացման այլ բարդություններ

Թերջերմություն (հիպերթերմիա)՝ անզգայացման հետևանքով

T88.6 Անաֆիլակտիկ շոկ՝ պայմանավորված ճիշտ ընտրված և համարժեք նշանակված դեղամիջոցի կամ դեղորայքի կողմնակի ազդեցությամբ

Բացառությամբ՝

շիճուկի ներարկումից առաջացած անաֆիլակտիկ շոկի (T80.5)

T88.7 Անբարենպաստ (կողմնակի, ախտաբանական) ռեակցիա դեղամիջոցի և դեղորայքի նկատմամբ՝ չճշտված

• Անբարենպաստ ռեակցիա • Ալերգիկ ռեակցիա • Գերզգայունություն • Իդիոսինկրազիա	}	<p>ճիշտ ընտրված և համարժեք ձևով
ընդունած դեղամիջոցի
նկատմամբ</p> |
|--|---|--|

Դեղորայքային՝

- գերզգայունություն
- ռեակցիա՝ ԱՀՃ

Բացառությամբ՝

դեղամիջոցների և դեղորայքի ընդունումից առաջացած ճշտված ախտաբանական ռեակցիաների (A00-R99, T80.-T88.6)

T88.8 Այլ ճշտված վիրաբուժական և թերապևտիկ միջամտության բարդություններ՝ այլ դասերում չդասակարգված

T88.9 Վիրաբուժական և թերապևտիկ միջամտության բարդություն՝ չճշտված

Բացառությամբ՝

անբարենպաստ ռեակցիայի՝ ԱՀՃ (T78.9)

**ՎՆԱՍՎԱԾՔՆԵՐԻ, ԹՈՒՆԱՎՈՐՄԱՆ ԵՎ ԱՅԼ ԱՐՏԱՔԻՆ ՊԱՏՃԱՌՆԵՐԻ
ԱԶԴԵՑՈՒԹՅԱՆ ՀԵՏԵՎԱՆՔՆԵՐ
(T90-T98)**

Ծանոթություն:

T90-T98 դասերն անհրաժեշտ է օգտագործել S00-S99 և T00-T88 դասերում ընդգրկված վիճակները, որպես այլ դասերում Դասակարգված ուշ (հեռավոր) հետևանքների պատճառ նշելու համար: «Հետևանք» հասկացությունը ներառում է այդ վիճակները որպես այդպիսին կամ որպես ուշ ազդեցություններ (արդյունքներ), և այն վիճակները, որոնք սուր վնասվածքից հետո պահպանվել են մեկ տարի և ավելի (երկարատև):

T90 Գլխի վնասվածքների հետևանքներ

T90.0 Գլխի մակերեսային վնասվածքի հետևանքներ

Վնասվածքի հետևանքներ՝ դասակարգված S00.- ենթադասում

T90.1 Գլխի բաց վնասվածքի հետևանքներ

- Վնասվածքի հետևանքներ՝ դասակարգված S01.- ենթադասում
- T90.2 Գանգի և դեմքի ոսկրի կոտրվածքի հետևանքներ
Վնասվածքի հետևանքներ՝ դասակարգված S02.- ենթադասում
- T90.3 Գանգային նյարդերի վնասվածքի հետևանքներ
Վնասվածքի հետևանքներ՝ դասակարգված S04.- ենթադասում
- T90.4 Աչքի և ականակապճի վնասվածքի հետևանքներ
Վնասվածքի հետևանքներ՝ դասակարգված S05.- ենթադասում
- T90.5 Ներգանգային վնասվածքի հետևանքներ
Վնասվածքի հետևանքներ՝ դասակարգված S06.- ենթադասում
- T90.8 Գլխի այլ ճշտված վնասվածքների հետևանքներ
Վնասվածքի հետևանքներ՝ դասակարգված S03.-, S07-S08, S09.0-S09.8
դասերում
- T90.9 Գլխի վնասվածքների հետևանքներ՝ չճշտված
Վնասվածքի հետևանքներ՝ դասակարգված S09.9 ենթադասում

T91 Իրանի և պարանոցային վնասվածքների հետևանքներ

- T91.0 Պարանոցի և իրանի մակերեսային վնասվածքի և բաց վերքի հետևանքներ
Վնասվածքի հետևանքներ՝ դասակարգված S10- S11, S20-S21, S30-S31,
T09.0-T09.1 դասերում
- T91.1 Ողնաշարի կոտրվածքի հետևանքներ
Վնասվածքի հետևանքներ՝ դասակարգված S12.-, S22.0-S22.1, S32.0, S32.7 և
T08 դասերում
- T91.2 Կրծքավանդակի և կոնքի կամ այլ կոտրվածքի հետևանքներ
Վնասվածքի հետևանքներ՝ դասակարգված S22.2-S22.9, S32.1- S32.5 և S32.8
դասերում
- T91.3 Ողնուղեղի վնասվածքի հետևանքներ
Վնասվածքի հետևանքներ՝ դասակարգված S14.0-S14.1, S24.0-S24.1,
S34.0-S34.1 և T09.3 դասերում
- T91.4 Ներկրծքային օրգանների վնասվածքի հետևանքներ
Վնասվածքի հետևանքներ՝ դասակարգված S26-S27 դասերում
- T91.5 Ներորովայնային և կոնքի օրգանների վնասվածքի հետևանքներ
Վնասվածքի հետևանքներ՝ դասակարգված S36-S37 դասերում
- T91.8 Պարանոցի և իրանի այլ ճշտված վնասվածքների հետևանքներ
Վնասվածքի հետևանքներ՝ դասակարգված S13.-, S14.2-S14.6, S15-S18, S19.7-
S19.8, S23.-, S24.2-S24.6, S25.-, S28.-, S29.0-S29.8, S33.-, S34.2-S34.8,
S35.-, S38.-, S39.0-S39.8, T09.2 և T09.4-T09.8 դասերում
- T91.9 Պարանոցի և իրանի չճշտված վնասվածքի հետևանքներ
Վնասվածքի հետևանքներ՝ դասակարգված S19.9, S29.9, S39.9 և T09.9
դասերում

T92 Վերին վերջույթի վնասվածքների հետևանքներ

- T92.0 Վերին վերջույթի բաց վերքի հետևանքներ
Վնասվածքի հետևանքներ՝ դասակարգված S41.-, S51.-, S61.- և T11.1 դասերում
- T92.1 Վերին վերջույթի (բացի հեռադիր հատված) կոտրվածքի հետևանքներ
Վնասվածքի հետևանքներ՝ դասակարգված S42.-, S52.- և T10 դասերում
- T92.2 Դաստակի և ձեռքի մակարդակում կոտրվածքի հետևանքներ
Վնասվածքի հետևանքներ՝ դասակարգված S62.- ենթադասում

- T92.3 Վերին վերջույթի հոդախախտման, ձգման և գերլարման հետևանքներ
Վնասվածքի հետևանքներ՝ դասակարգված S43.-, S53.-, S63.- և T11.2 դասերում
- T92.4 Վերին վերջույթի նյարդի վնասվածքի հետևանքներ
Վնասվածքի հետևանքներ՝ դասակարգված S44.-, S54.-, S64.- և T11.3 դասերում
- T92.5 Վերին վերջույթի մկանի և ջլի վնասվածքի հետևանքներ
Վնասվածքի հետևանքներ՝ դասակարգված S46.-, S56.-, S66.- և T11.5 դասերում
- T92.6 Վերին վերջույթի ջնջիվածքի (crush) և վնասվածքային անդամահատման
հետևանքներ
Վնասվածքի հետևանքներ՝ դասակարգված S47-S48, S57-S58, S67-S68 և T11.6
դասերում
- T92.8 Վերին վերջույթի այլ ճշտված վնասվածքների հետևանքներ
Վնասվածքի հետևանքներ՝ դասակարգված S40.-, S45.-, S49.7-S49.8,
S50.-, S55.-, S59.7-S59.8, S60.-, S65.-, S69.7-S69.8, T11.0, T11.4 և T11.8
դասերում
- T92.9 Վերին վերջույթի վնասվածքի հետևանքներ՝ չճշտված
Վնասվածքի հետևանքներ՝ դասակարգված S49.9, S59.9, S69.9 և
T11.9 դասերում

T93 Ստորին վերջույթի վնասվածքների հետևանքներ

- T93.0 Ստորին վերջույթի բաց վերքի հետևանքներ
Վնասվածքի հետևանքներ՝ դասակարգված S71.-, S81.-, S91.- և T13.1 դասերում
- T93.1 Ազդրի կոտրվածքի հետևանքներ
Վնասվածքի հետևանքներ՝ դասակարգված S72.- ենթադասում
- T93.2 Ստորին վերջույթի այլ կոտրվածքների հետևանքներ
Վնասվածքի հետևանքներ՝ դասակարգված S82.-, S92.- և T12 դասերում
- T93.3 Ստորին վերջույթի հոդախախտման, ձգման և գերլարման հետևանքներ
Վնասվածքի հետևանքներ՝ դասակարգված S73.-, S83.- և T13.2 դասերում
- T93.4 Ստորին վերջույթի նյարդի վնասվածքի հետևանքներ
Վնասվածքի հետևանքներ՝ դասակարգված S74.-, S84.-, S94.- և T13.3 դասերում
- T93.5 Ստորին վերջույթի մկանի և ջլի վնասվածքի հետևանքներ
Վնասվածքի հետևանքներ՝ դասակարգված S76.-, S86.-, S96.- և T13.5 դասերում
- T93.6 Ստորին վերջույթի ջնջիման և վնասվածքային անդամահատման հետևանքներ
Վնասվածքի հետևանքներ՝ դասակարգված S77-S78, S87-S88, S97-S98 և T13.6
դասերում
- T93.8 Ստորին վերջույթի այլ ճշտված վնասվածքների հետևանքներ
Վնասվածքի հետևանքներ՝ դասակարգված S70.-, S75.-, S79.7-S79.8, S80.-,
S85.-, S89.7-S89.8, S90.-, S95.-, S99.7-S99.8, T13.0, T13.4 և T13.8 դասերում
- T93.9 Ստորին վերջույթի վնասվածքի հետևանքներ՝ չճշտված
Վնասվածքի հետևանքներ՝ դասակարգված S79.9, S89.9, S99.9 և T13.9
դասերում

T94 Մարմնի բազմակի և չճշտված շրջաններ ընդգրկող վնասվածքների հետևանքներ

- T94.0 Մարմնի բազմակի շրջաններ ընդգրկող վնասվածքների հետևանքներ
Վնասվածքի հետևանքներ՝ դասակարգված T00-T07 դասերում
- T94.1 Վնասվածքների հետևանքներ՝ չճշտված ըստ մարմնի շրջանի
Վնասվածքի հետևանքներ՝ դասակարգված T14.- ենթադասում

T95 Ջերմային այրվածքների , քիմիական այրվածքների և ցրտահարման հետևանքներ

- T95.0 Գլխի և պարանոցի ջերմային այրվածքի, քիմիական այրվածքի և ցրտահարման հետևանքներ
Վնասվածքի հետևանքներ՝ դասակարգված T20.-, T33.0-T33.1, T34.0, T34.1 և T35.2 դասերում
- T95.1 Իրանի ջերմային այրվածքի, քիմիական այրվածքի և ցրտահարման հետևանքներ
Վնասվածքի հետևանքներ՝ դասակարգված T21.-, T32.2-T33.3, T34.2-T34.3 և T35.3 դասերում
- T95.2 Վերին վերջույթի ջերմային այրվածքի, քիմիական այրվածքի և ցրտահարման հետևանքներ
Վնասվածքի հետևանքներ՝ դասակարգված T22-T23, T33.4-T34.5, T34.4-T34.5 և T35.4 դասերում
- T95.3 Ստորին վերջույթի ջերմային այրվածքի, քիմիական այրվածքի և ցրտահարման հետևանքներ
Վնասվածքի հետևանքներ՝ դասակարգված T24-T25, T33.6.-T33.8, T34.6-T34.8 և T35.5 դասերում
- T95.4 Ջերմային և քիմիական այրվածքների հետևանքներ՝ դասակարգված միայն մարմնի ախտահարված մակերեսի տարածվածությանը համապատասխան
Վնասվածքի հետևանքներ՝ դասակարգված T31-T32 դասերում
- T95.8 Այլ ճշտված ջերմային այրվածքի, քիմիական այրվածքի և ցրտահարման հետևանքներ
Վնասվածքի հետևանքներ՝ դասակարգված T26-T29, T35.0-T35.1 և T35.6 դասերում
- T95.9 Ջերմային այրվածքի, քիմիական այրվածքի և ցրտահարման հետևանքներ՝ չճշտված
Վնասվածքի հետևանքներ՝ դասակարգված T30.-, T33.9, T34.9 և T35.7 դասերում

T96 Դեղամիջոցներով, դեղորայքով և կենսաբանական նյութերով թունավորման հետևանքներ

Ներառյալ՝

Թունավորման հետևանքներ՝ դասակարգված T36-T50 դասերում

T97 Հիմնականում ոչ բժշկական նշանակման նյութերի թունավոր ազդեցության հետևանքներ

Ներառյալ՝

Թունավոր ազդեցության հետևանքներ՝ դասակարգված T51-T65 դասերում

T98 Արտաքին պատճառների ազդեցության այլ և չճշտված հետևանքներ

T98.0 Մարմնի մեջ բնական անցքերով ընկած օտար մարմնի ազդեցության հետևանքներ
Ազդեցության հետևանքներ՝ դասակարգված T15-T19 դասերում

T98.1 Արտաքին պատճառների այլ և չճշտված ազդեցությունների հետևանքներ
Ազդեցության հետևանքներ՝ դասակարգված T66-T78 դասերում

T98.2 Վնասվածքի որոշ վաղաժամ բարդությունների հետևանքներ

Բարդությունների հետևանքներ՝ դասակարգված T79 դասում
T98.3 Վիրաբուժական և թերապևտիկ միջամտությունների բարդությունների
հետևանքներ՝ չդասակարգված այլ դասերում
Բարդությունների հետևանքներ՝ դասակարգված T80-T88 դասերում

**ԳԼՈՒԽ XX ՀԻՎԱՆԴԱՑՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՄԱՀԱՑՈՒԹՅԱՆ ԱՐՏԱՔԻՆ ՊԱՏՃԱՌՆԵՐԸ
(ՎԻ01 - Ուայ98) (V01 - Y98)**

Սույն գլուխը նախորդ ՀԴ-ի վերանայումներում եղել է լրացուցիչ: Այն դեպքերում, երբ օգտագործվում է տվյալ դասի ծածկագիրը, հասկանալի է, որ դա պետք է օգտագործել որպես այլ գլխի ծածկագրի լրացում, որը ցույց է տալիս վիճակի բնույթը: Առավել հաճախ իրավիճակի բնույթը որակավորվելու է XIX՝ «Վնասվածքներ, թունավորումներ և արտաքին գործոնների ազդեցության այլ հետևանքներ» գլխի ծածկագրով (S00 - T98): Մահվան պատճառի ձևավորման համար խորհուրդ է տրվում համեմատել XIX և XX գլուխների վերնագրերը, բայց եթե ձևավորման ժամանակ անհարժեշտ է միայն մեկ ծածկագիր օգտագործել՝ նախապատվությունը պետք է տալ XX գլխին: Մյուս իրավիճակները, որոնք կարող են կապված լինել արտաքին ազդեցության պատճառների հետ, որակավորված են I-XVIII գլուխներով: Այսպիսի իրավիճակների համար XX գլուխը պետք է օգտագործվի միայն վիճակագրական վերլուծության համար: Մահացության և հիվանդացության արտաքին պատճառների հետևանքները ներկայացված են Y85-Y89 դասերում:

Սույն գլուխը ներառում է հետևյալ բաժինները՝

V01-X59-Դժբախտ պատահարներ

V01-V99-Տրանսպորտային դժբախտ պատահարներ

V01-V09-Հետիոտն՝ տուժած տրանսպորտային դժբախտ պատահարից

V10-V19-Հեծանվորդ՝ տուժած տրանսպորտային դժբախտ պատահարից

V20-V29-Մոտոցիկլիստ՝ տուժած տրանսպորտային դժբախտ պատահարից

V30-V39-Եռանիվ շարժիչային տրանսպորտում գտնվող և տրանսպորտային դժբախտ պատահարից տուժած անձ

V40-V49-Մարդատար ավտոմեքենայում գտնվող և տրանսպորտային դժբախտ պատահարից տուժած անձ

V50-V59-Ֆուրգոն տեսակի բեռնատար ավտոմեքենայում գտնվող և տրանսպորտային դժբախտ պատահարից տուժած անձ

V60-V69-Անձ՝ գտնվող ծանր բեռնատար ավտոմեքենայում և տուժած դժբախտ տրանսպորտային պատահարից

V70-V79-Անձ՝ գտնվող ավտոբուսում և տուժած դժբախտ տրանսպորտային պատահարից

V80-V89-Դժբախտ պատահարներ՝ այլ վերգետնյա տրանսպորտային միջոցներից

V90-V94-Դժբախտ պատահարներ ջրային տրանսպորտում

V95-V97-Դժբախտ պատահարներ օդային տրանսպորտում և տիեզերական թռիչքների ժամանակ

V98-V99-Այլ և չճշտված տրանսպորտային դժբախտ պատահարներ

W00-X59-Վնասվածքների այլ արտաքին պատճառներ՝ դժբախտ պատահարների ժամանակ

W00-W19-Վայր ընկնելը

W20-W49-Ոչ կենդանի մեխանիկական ուժերի ներգործություն

W50-W64-Կենդանի մեխանիկական ուժերի ազդեցություն

W65-W74-Պատահական խեղդվելը և սուզվելը ջրում

W75-W84-Շնչառությանը սպառնացող այլ դժբախտ պատահարներ

W85-W99–Դժբախտ պատահարներ՝ առաջացած էլեկտրական հոսանքից, ճառագայթման ներգործությունից, շրջակա միջավայրի ջերմային և մթնոլորտային ճնշման ծայրահեղ մակարդակներից
X00-X09–Ծխի, կրակի և բոցի ներգործություն
X10-X19–Հպում տաք և շիկացած նյութերի (առարկաների) հետ
X20-X29–Շփում թունավոր կենդանիների և բույսերի հետ
X30-X39–Բնության ուժերի ներգործություն
X40-X49–Հանկարծակի թունավորում և թունավոր նյութերով ներգործություն
X50-X57–Գերլարվածություն, ճանապարհորդություններ և զրկումներ
X58-X59–Ուրիշ և չճշտված գործոնների պատահական ներգործություն

X60-X84–Կանխամտածված ինքնավնասում

X85-Y09–Հարձակում

Y10-Y34–Վնասում անորոշ կանխամտածությամբ

Y35-Y36–Օրենքով նախատեսված և զինվորական գործողություններ

Y40-Y84–Վիրաբուժական և բուժական (թերապևտիկ) միջամտության բարդություններ

Y40-Y59–Անբարենպաստ ազդեցության պատճառ հանդիսացող դեղորայք և կենսաբանական նյութեր՝ դրանց բուժական նպատակով օգտագործման ժամանակ

Y60-Y69–Բուժական և վիրաբուժական միջամտությունների ժամանակ հիվանդի պատահական վնասում

Y70-Y82–Ախտորոշման և բուժական նպատակների համար օգտագործվող բժշկական գործիքներից և սարքավորումներից առաջացած դժբախտ պատահարներ

Y83-Y84–Հիվանդի օրգանիզմի ոչ նորմալ ռեակցիայի ուղացած բարդություն՝ առաջացած վիրաբուժական և այլ բժշկական միջամտություններից՝ առանց հիշատակման նրա կատարման ժամանակ պատահական վնաս հասցնելը

Y85-Y89–Հիվանդացություն և մահացություն արտաքին պատճառներից

Y90-Y98–Լրացուցիչ գործոններ՝ առաջացած այլ դասերում դասակարգված հիվանդացության և մահացության պատճառներից

Պատահարի վայրի ծածկագիրը

Հաջորդիվ ծածկագրերը օգտագործվում են W00-Y34 ծածկագրերի հետ, որպեսզի նույնականացվի այն վայրը, որտեղ արտաքին պատճառներից տեղի է ունեցել պատահարը:

Ծանոթություն:

2003 թվականին Քյոլնում կայացած գիտաժողովի ժամանակ որոշում ընդունվեց տարբերակել պատահարի վայրի ծածկագիրը XX գլխի եռանիշ վերնագրից: Սակայն տեխնիկական խնդիրների պատճառով այդ փոփոխությունները չեն կարող օգտագործվել այնքան ժամանակ, քանի դեռ օգտագործվում է ՀԴ-10-ի էլեկտրոնային ծածկագիրը:

ՊԱՏԱՀԱՐԻ ՎԱՅՐԻ ԾԱԾԿԱԳԻՐԸ

.0 Տուն

Բնակարան, շենք (բնակելի)

Պանսիոն

Կցասայլակի կայանատեղ

Բնակվելու վայր, որը նախատեսված չէ բնակվելու համար

Մասնավոր

- ավտոտնակ
- տնամերձ բակ
- մերձատար ծառուղի,
- տնամերձ այգի, ծառուղի

Լողավազան՝ սեփական տանը կամ այգում

Քացառությամբ՝

շինարարության փուլում գտնվող կամ դեռևս չբնակեցված տան (.6)

չբնակեցված կամ լքված տան (.8)

բնակության համար հատուկ շինությունների (.1)

.1 Հարուկ շինություններ բնակվելու համար՝

- Ռազմական ճամբար
- Մանկատուն
- Թոշակառուների տուն
- Ծերանոց
- Երեխաների տուն
- Ինտերնատ հաշմանդամների համար
- Ուղղիչ դպրոց
- Հանրակացարան
- Որբանոց
- Կալանավայր

.2 Դպրոցի, այլ հիմնարկների և հասարակական շենքերի վարչական փարածքների՝

Շենքեր (ներառյալ հարակից տարածքներ) համընդհանուր օգտագործման կամ բնակչության առանձին խմբերի օգտագործման համար, ինչպիսիք են՝

- գրադարանը
- հիվանդանոցը
- բարձրագույն ուսումնական հաստատությունը
- պատկերասրահը
- մանկապարտեզը
- հավաքույթի դահլիճը
- նստաշրջանների դահլիճը
- դատարանի շենքը
- կինոդահլիճը
- կինոթատրոնը
- ակումբը
- համերգասրահը
- երիտասարդական կենտրոնը
- թանգարանը
- օպերային ստուդիան
- փոստը
- ուսումնական միջնակարգ հիմնարկը
- ուսանողական քաղաքը
- պարասրահը
- թատրոնը
- համալսարանը
- եկեղեցին
- դպրոցը
- ցերեկային մսուրները

Բացառությամբ՝

- բնակության հատուկ հաստատությունների (.1)
- սպորտով զբաղվելու և սպորտային մրցույթների հրապարակների (.3)
- կառուցվող շինության (.6)

.3 Տարածքներ սպորտով զբաղվելու և մարզական մրցումների համար

- Բասկետբոլային տարածք
- Մարմնամարզական դահլիճ
- Սառցադաշտ
- Լողավազան (հասարակական)
- Մարզադահլիճ - ստադիոն
- Թենիսի դաշտ
- Ֆուտբոլային դաշտ
- Հոկեյի դաշտ
- Ձիարշավի դպրոց
- Գոլֆի դաշտ

Բացառությամբ՝

- սեփական տանը կամ այգում լողավազանի կամ թենիսի դաշտի (.0)

.4 Փողոց կամ ավտոմայրուղի

- Ավտոուղի
- Անցումային մաս
- Մայթ
- Ճանապարհ
- Ճամփեզր

.5 Առևտրի և սպասարկման ոլորտի այլ հաստատություններ

- Վարչական շինություն
- Օդանավակայան
- Բենզալցակայան
- Գազալցակայան
- Ավտոկայանատեղի (վճարովի)
- Խաղատուն
- Սրճարան
- Խանութ
- Մեծածախ խանութ
- Հյուրանոց
- Շուկա
- Ռադիոկայան կամ հեռուստակայան
- Ռեստորան
- Պահեստ
- Սպասարկման կայան
- Կայարան (ավտոբուսային, երկաթուղային)
- Սուպերմարկետ
- Բանկ
- Կրպակ

Բացառությամբ՝

- սեփական տան ավտոտնակի (.0)

.6 Արտադրական և շինարարական հրապարակներ և շենքեր

Արդյունաբերական պահեստային շինություններ

Նավաշինարան

Կառուցվող շինություն (ցանկացած)

Կառուցվող թունել

Նավաշինարարական ձեռնարկություն

Արտադրամաս, արհեստանոց

Ֆաբրիկայի

- շենք
- տարածք

Հանքահոր՝

հորատանցք, աշտարակ

ածխահանք, ավազահանք, քարհանք

Էներգակայան

.7 Ֆերմա

Ագարակատուն

Ֆերմերական

- շինություններ
- մշակվող հողեր

Բացառությամբ՝

բնակելի տան և տնային տարածքի ֆերմայում (.0)

.8 Այլ ճշգրտված տեղեր

Ճահիճ

Լեռ

Ջրավազան կամ լողավազան

Ջրամբար

Զինվորական հրաձգարան

Նավանորոգարան՝ ԱՀՃ

Երկաթուղիներ (երկաթգծեր)

Կենդանաբանական այգի

Ջրանցք

Ճամբար

Անտառ

Ավտոկանգառ

Տան մեքենաների կանգառ

Ծով

Ծովեզր

Հասարակական տեղ՝ ԱՀՃ

Լիճ

Զբոսայգի

Լողափ

Լքված տուն

Նավահանգիստ

Հոսք

Առվակ

Գետ

Տափաստան

.9 Չճշտված տեղ

**ՏՐԱՆՍՊՈՐՏԱՅԻՆ ԴժՔԱԽՏ ՊԱՏԱՀԱՐՆԵՐ
(V01-V99)**

Ծանոթություն:

Սույն գլուխը բաժանված է 12 բաժինների, որոնք վերաբերում են վերգետնյա տրանսպորտի հետ կապված դժբախտ պատահարներին (V01-V89): Բաժինները ցույց են տալիս տրանսպորտի տեսակը, տուժողին, բացի այդ նրանք ունեն ենթաբաժիններ պատահարի մյուս մասնակցի կամ տեսակի նույնականացման համար: Տրանսպորտային միջոցը, որը եղել է տուժողի տրամադրության տակ, նշված է սկզբի երկու թվերով, դա կարևոր է նախազգուշական միջոցների ձեռնարկման համար:

Բացառությամբ՝

դժբախտ պատահար անձի հետ, որը պատահել է անշարժ դիրքում գտնվող տրանսպորտային, շարժիչային միջոցի վերանորոգում կամ կարգավորում, կատարելիս բացառությամբ վնասվածքների՝ առաջացած շարժման մեջ գտնվող այլ շարժիչային տրանսպորտից (W00-X59)

Դժբախտ պատահարներ, որոնք ներառում են տրանսպորտային միջոցները, բայց չեն վերաբերում տրանսպորտային պատահարներին (օրինակ՝ կռիվ նավի վրա, արտաքին պատճառներ, մեքենայի դռան պատճառով սալջարդ եղած մատ (W00-X59):

Բացառությամբ՝

Շարժիչային տրանսպորտային միջոցով վրաերթի (Y03.-)
Վնասվածքների, որոնք տարբերակված չեն որպես հանկարծակի կամ դիտավորյալ (Y31-Y33)
Դիտավորյալ ինքնավնասումներ (X81-X83)

Տրանսպորտային դժբախտ պատահարների որոշումներ.

(a) Տրանսպորտային դժբախտ պատահար (V01-V99) - ցանկացած դժբախտ պատահար՝ առաջացած այն փոխադրամիջոցից, որն այդ պահին ուղևորներ կամ բեռ է տեղափոխում

(b) Հասարակական մայրուղու կամ սովորական ճանապարհի ամբողջ լայնությունը կամ ուրիշ սահմանագծերով սահմանազատված ուրիշ ճանապարհի կամ տեղանքի, որի որոշ չափը բաց է հասարակական տրանսպորտի շարժման կամ անձանց համար՝ համաձայն օրենքի կամ սովորույթի:

Մեքենայի համար երթևեկելի մաս - հասարակական ճանապարհի մաս, որն օգտագործվում է տրանսպորտային միջոցների շարժման համար:

(c) Ճանապարհային դժբախտ պատահար ցանկացած դժբախտ պատահար՝ կատարված հասարակական մայրուղու վրա (այն է սկսվող, ավարտվող, կամ մասնակի կապված այդ միջոցների տեղակայումը մայրուղու վրա)՝ առաջացած շարժիչային տրանսպորտային միջոցից: Ենթադրվում է, որ շարժիչատրանսպորտային դժբախտ պատահարը կատարվել է ճանապարհի վրա, եթե նշված չէ այլ տեղ, բացառությամբ այն դժբախտ պատահարների, որոնք առաջացել են ոչ շարժիչային մոտոտրանսպորտից, որը դասակարգվում է որպես դժբախտ պատահար, կատարված ոչ մայրուղու վրա, եթե բացակայում է վերջինիս հակառակը:

(d) Ոչ ճանապարհային դժբախտ պատահար-ցանկացած դժբախտ պատահար՝ առաջացած շարժիչային տրանսպորտային միջոցից, կատարված ցանկացած վայրում, բացառությամբ հասարակական մայրուղու:

(e) Հետիոտն – ցանկակած անձ՝ տուժած դժբախտ պատահարից, որը կատարման պահին չի գտնվել մոտոտրանսպորտային միջոցում՝ գնացք, քաղաքային տրանսպորտ, հեծանիվ, թամբած կենդանու վրա:

Ներառյալ

անձ՝

- անվադողը փոխող
- մեքենայի շարժիչը կարգավորող ոտքով տեղափոխվող, որն օգտագործում է
- մանկական սայլակ
- չմուշկներ
- զբոսնելու մանկական սայլակ
- բեռնասայլակ
- սայլակ
- անվաչմուշկ
- ինքնագնաց
- անվատախտակ
- դահուկներ
- սահնակ
- անվասայլակ (շարժիչով)

(f) Վարորդ – անձ, որը գտնվելով մոտոտրանսպորտում՝ այն վարում է կամ պատրաստվում է վարել

(g) Ուղևոր – անձ, որը գտնվում է տրանսպորտում, բայց վարորդ չէ

Բացառությամբ՝

Անձի, որը գտնվում է տրանսպորտային միջոցից դուրս և շարժվում վերջինիս վրա (տե՛ս (h) բնորոշումը)

(h) Անձ՝ գտնվող տրանսպորտային միջոցի վրա՝ դրսից–տրանսպորտային միջոցի ծածակի վրա տեղափոխվող ցանկացած անձ, որը չի զբաղեցնում վարորդի, ուղևորների կամ բեռնատեղափոխման հատվածները

Ներառյալ՝

Անձ՝ տեղափոխվող

- կորպուսում
- բամպերում
- բռնված արտաքին տեղից ծածակի որևէ մասից՝
- կտուրի վրա
- կողքից
- ոտքի տակ

(i) Ոտնակով տեղաշարժման միջոց–ցանկացած վերգետնյա տրանսպորտային միջոց, որը շարժվում է միայն ոտնակով

Ներառյալ՝

երկանիվ հեծանիվը

եռանիվ հեծանիվը

Բացառությամբ՝

շարժիչով հեծանվի

(j) Հեծանվորդ–ցանկացած անձ, տեղափոխվող ոտնակային տրանսպորտային միջոցով կամ սայլակով, ամրացված նշված տրանսպորտային միջոցին

(k) Մոտոցիկլ-երկանիվ շարժիչային տրանսպորտային միջոց մեկ կամ երկու նստատեղով երբեմն՝ երրորդ անիվ ունեցող սայլակը պահելու համար: Սայլակը համարվում է մոտոցիկլի մաս

Ներառյալ՝

մոպեդը

մոտոռոլլերը

- մոտոցիկլ
- ԱՀՃ
- կոմբինացված
- սայլակով

շարժիչով հեծանիվը

շարժիչով ոտնակային միջոցը՝ սահմանափակված արագությամբ

Բացառությամբ՝

շարժիչով եռանիվ հեծանվի (տե՛ս բնորոշում (m)-ը)

(l) Մոտոցիկլիստ-ցանկացած անձ՝ տեղափոխվող մոտոցիկլով կամ վերջինիս ամրացված սայլակով

(m) Եռանիվ շարժիչային միջոց-շարժիչով եռանիվ հեծանիվ, որը հիմնականում օգտագործվում է ճանապարհներին

Ներառյալ՝

շարժիչով եռանիվ հեծանիվը

շարժիչով դիկշան (մարդատար երկանիվ սայլակը)

եռանիվ շարժիչով կառքը:

Բացառությամբ՝

սայլակով մոտոցիկլի (տե՛ս բնորոշում (k)-ն)

հատուկ ամենագնացի (տե՛ս բնորոշում (x)-ը)

(n) Մեքենա-չորսանիվ շարժիչային տրանսպորտային միջոց՝ 10 ուղևորից ոչ ավել տեղափոխելու նշանակությամբ: Տրեյլեր կամ ֆուրգոն, տեղադրված մեքենայի վրա և վերջինիս մաս համարվող

Ներառյալ՝

միկրոավտոբուսը

(o) Շարժիչային տրանսպորտային միջոց կամ մեքենա տարբեր շարժիչային տրանսպորտային միջոցներ (տեղային անվանումները պետք է արտահայտվեն ընդհանուր օգտագործվող ծածկագրերում):

Տերմինների անորոշության ժամանակ օգտագործվում են չպարզված բառեր:

Տրեյլեր կամ ֆուրգոն՝ հենված է մեքենային, նրա մաս է կազմում

(p) Պիկապ կամ ֆուրգոն՝ չորս կամ վեցանանի մոտոտրանսպորտային միջոց, որը նախատեսված է բեռնափոխադրման համար: Տրանսպորտային միջոցի զանգվածը ցածր է բեռի առավելագույն զանգվածից ծանրաքարշ բեռնատարների համար և այն վարելու համար հատուկ թույլտվություն չի պահանջվում:

(q) Բեռնատար՝ մոտոտրանսպորտային միջոց, որը նախատեսված է բեռնափոխադրման համար, համապատասխանում է իր տեղային չափանիշների դասակարգմանը, որպես ծանրաքարշ ավտոմեքենա (բեռնաքարծությամբ սովորաբար, 3500կգ-ից ավելի), այն վարելու համար հատուկ թույլտվություն է պահանջվում:

(r) Ավտոբուս՝ մոտոտրանսպորտային միջոց, որը հորինված կամ նախևառաջ հարմարեցված է 10-ից ավելի մարդ փոխադրելու համար: Այն վարելու համար հատուկ թույլտվություն է պահանջվում:

Ներառյալ՝

միջքաղաքային տիպի ավտոբուսը

(s) Գնացք կամ երկաթուղային տրանսպորտային միջոց՝ ցանկացած սարքավորում, որը նախատեսված է ռելսային ճանապարհներով շարժման համար՝ վագոններով կամ առանց վագոնների:

Ներառյալ՝

քաղաքամերձ տրանսպորտը՝

- էլեկտրագնացք
 - տրամվայ
- } շարժվող, գլխավորապես սեփական գծերով, որոնք փակ են ուրիշ տեսակ տրանսպորտի համար

Ռելսային տրանսպորտ, որը շարժվում է յուրաքանչյուր էներգետիկ տիպի շարժիչով (դիզելային), (էլեկտրական), (գոլորշիով)

- ֆինիկուլյոր
- միառելսային կամ երկռելսային
- ստորերկրյա կամ վերերկրյա (կախովի)

ուրիշ տրանսպորտ, նախատեսված ռելսերով շարժվելու համար

Բացառությամբ՝

քաղաքամերձ էլեկտրագնացքի (տրամվայ), որը շարժվում է փողոցի կամ ճանապարհի մաս կազմող սեփական գծերով (t)

(t) Տրամվայ - տրանսպորտային միջոց, որը նախատեսված է և օգտագործվում է առավելապես ուղևորների փոխադրման համար, շարժվում է սեփական ճանապարհով քաղաքի սահմաններում ձգվող ռելսերով՝ ընդունված փողոցային շարժման կանոններին համապատասխան: Ռելսուղին կազմում է փողոցի կամ մայրուղու հատվածը: Ունի տրամվայը բուքսիրվող կցավագոն, որը համարվում է տրամվայի մի մասը:

Ներառյալ՝

քաղաքամերձ էլեկտրագնացքը կամ տրամվայը (տրամվայ, տրոլեյբուս), եթե գծերն անցնում են քաղաքի փողոցներով կամ մայրուղիներով:

(u) Հատուկ տրանսպորտային միջոց, որն օգտագործվում է առավելապես արդյունաբերական տարածքներում: Մոտոտրանսպորտային միջոց, որը հարմարեցված է շենքի ներսում՝ արդյունաբերական կամ կոմերցիոն ձեռնարկությունների տարածքներում օգտագործելու համար

Բացառությամբ՝

- ուժահավաքիչ (ակումուլյատորային) տրանսպորտային միջոցի
- օդանավակայանում ուղևորներին տեղափոխելու համար
 - սայլակի տեսքով (ուղեբեռային, փոստային)

հանքում օգտագործվող վագոնիկի

կրկնակի ամբարձիչի

տրակտորային կցավագոնի

Ինքնաշարժվող սայլակ, արդյունաբերական կայանային ուղեբեռնատար սայլակ (սարքավորված շարժիչով)

Սայլակ, վագոնիկ կամ կախովի վագոնիկ (սարքավորված շարժիչով) հանքում կամ քարհանքում

(v) Հատուկ տրանսպորտային միջոց, որն առավելապես օգտագործվում է գյուղատնտեսության մեջ՝ մոտոտրանսպորտային միջոց, որը հատուկ ստեղծված է ֆերմաներում և հողագործության (պտղաբուծության) մեջ օգտագործելու համար (հողի մշակում, բերքահավաք, բույսերի խնամք, ֆերմայում բեռի փոխադրում)

Ներառյալ՝

հավաքող կոմբայն

ինքնաշարժ գյուղատնտեսական տեխնիկա

տրակտոր (կցավագոնով)

(w) Հատուկ շինարարական տրանսպորտային միջոց՝ մոտոտրանսպորտային միջոց, որը հատուկ ստեղծված է ճանապարհների շինարարության, շենքերի և ուրիշ շինությունների կառուցման ժամանակ օգտագործելու համար

Ներառյալ՝

- բուլդոզերը
- կոպատելը
- ինքնաթափը
- ուղեհարդիչը
- մեխանիկական գետնափորիչը
- խճուղու գլոխը

(x) Հատուկ ամենագնաց տրանսպորտային միջոց՝ մոտոտրանսպորտային միջոց՝ հատուկ կառուցվածքի (կոնստրուկցիա), որն ընդունակ է հաղթահարել քարքարոտ, ճահճացած կամ ձյունածածկ հատվածները: Այդ կառուցվածքի օրինակներ կարող են ծառայել բարձր տեղադրված թափքը, հատուկ ակները կամ անիվները, թրթուրավոր անիվները կամ օդային բարձիկը:

Ներառյալ՝

- Տրանսպորտային միջոցն օդային բարձիկի վրա, գետնի կամ ճահճի վրայով տեղաշարժվելու համար
- Ձյունագնաց

Բացառությամբ՝

Օդային բարձիկի վրա տրանսպորտային միջոցի՝ բաց ջրային տարածության մեջ տեղաշարժվելու համար (տե՛ս բնորոշում (y) -ը)

(y) Ջրային տրանսպորտային միջոց՝ ջրային ճանապարհով ուղևորների կամ բեռների փոխադրման համար՝ յուրաքանչյուր տրանսպորտային միջոց:

Ներառյալ՝

Տրանսպորտային միջոցը օդային բարձիկի վրա՝ ԱՀՃ

(z) Օդային տրանսպորտային միջոց՝ ուղևորների կամ բեռների օդային տարածքով փոխադրման միջոց

ՎԵՏԻՈՏՆ՝ ՏՈՒԺԱԾ ՏՐԱՆՍՊՈՐՏԱՅԻՆ ԴԺԲԱԽՏ ՊԱՏԱՀԱՐԻՑ

(V01-V09)

Բացառությամբ՝

Վետիոտնի բախման (տանող սայլակ կամ մանկասայլակ) այլ հետիոտնի հետ (տանող սայլակ կամ մանկասայլակ) (W51.)՝ հետագա անկումով (W03.)

Վետկյալ քառանիշ նիշերը սահմանված են V01-V06 դասերի հետ օգտագործման համար

0 Ոչ ճանապարհային դժբախտ պատահար

.1 Ճանապարհային դժբախտ պատահար

.9 Դժբախտ պատահար՝ չճշտված որպես ճանապարհային կամ ոչ ճանապարհային

V01 Վետիոտն վնասված հեծանվորդի հետ բախման ընթացքում

V02 Վետիոտն՝ վնասված երկանիվ կամ եռանիվ մոտորային տրանսպորտային միջոցի հետ բախման ընթացքում

V03 Հետիոտն՝ վնասված մարդատար ավտոմեքենայի, բեռնատար ավտոմեքենայի (ֆուրգոն կամ պիկապ տեսակի) հետ բախման ընթացքում

V04 Հետիոտն՝ վնասված բեռնատար ավտոմեքենայի կամ ավտոբուսի հետ բախման ժամանակ

V05 Հետիոտն՝ վնասված գնացքի կամ երկաթգծային տրանսպորտային միջոցի հետ բախման ժամանակ

V06 Հետիոտն՝ վնասված այլ՝ ոչ մոտորային տրանսպորտային միջոցի հետ բախման ժամանակ

Ներառյալ՝

Տրամվայի, սայլի հետ լծված կամ թամբած կենդանու հետ բախումը

V09 Հետիոտն՝ վնասված այլ և չճշտված տրանսպորտային դժբախտ պատահարներից

Ներառյալ՝

Հետիոտնի վնասումը յուրահատուկ տրանսպորտային միջոցով

V09.0 Հետիոտն՝ վնասված ոչ ճանապարհային դժբախտ պատահարից՝ կապված այլ և չճշտված մոտոտրանսպորտային միջոցների հետ

V09.1 Հետիոտն՝ վնասված չճշտված ոչ ճանապարհային դժբախտ պատահարից

V09.2 Հետիոտն՝ վնասված ճանապարհային դժբախտ պատահարից՝ կապված այլ և չճշտված մոտոտրանսպորտային միջոցների հետ

V09.3 Հետիոտն՝ վնասված չճշտված ճանապարհային դժբախտ պատահարից

V09.9 Հետիոտն՝ վնասված չճշտված տրանսպորտային դժբախտ պատահարից

ՀԵԾԱՆՎՈՐԴ՝ ՏՈՒԺԱԾ ՏՐԱՆՍՊՈՐՏԱՅԻՆ ԴժԲԱԽՏ ՊԱՏԱՀԱՐԻՑ (V10-V19)

Հաջորդ քառանիշ նիշերը նախատեսված են V10-V18 դասերի հետ օգտագործելու համար՝

.0 Հեծանվորդ-վարորդ՝ վնասված ոչ ճանապարհային դժբախտ պատահարից

.1 Հեծանվորդ-ուղևոր՝ վնասված ոչ ճանապարհային դժբախտ պատահարից

.2 Հեծանվորդ՝ առանց լրացուցիչ ճշտման՝ վնասված ոչ ճանապարհային դժբախտ պատահարից

.3 Անձ՝ վնասված փոխադրամիջոց նստելու կամ իջնելու ժամանակ

.4 Հեծանվորդ-վարորդ՝ վնասված ճանապարհային դժբախտ պատահարից

.5 Հեծանվորդ-ուղևոր՝ վնասված ճանապարհային դժբախտ պատահարից

.9 Հեծանվորդ առանց լրացուցիչ ճշտման՝ վնասված ճանապարհային դժբախտ պատահարից

**V10 Հեծանվորդ՝ վնասված հետիոտնի կամ կենդանու հետ բախման ժամանակ
Բացառությամբ՝**

Սայլի հետ լծված կամ թամբած կենդանու հետ բախման (V16)

V11 Հեծանվորդ՝ վնասված այլ հեծանվորդի հետ բախման ժամանակ

V12 Հեծանվորդ՝ վնասված երկու կամ եռանիվ շարժիչավոր տրանսպորտային միջոցի հետ բախման ժամանակ

V13 Հեծանվորդ՝ վնասված մարդատար, բեռնատար (ֆուրգոն կամ պիկապ) տիպի ավտոմեքենայի հետ բախման ժամանակ

V14 Հեծանվորդ՝ վնասված ծանր բեռնատար ավտոմեքենայի կամ ավտոբուսի հետ բախման ժամանակ

V15 Հեծանվորդ՝ վնասված գնացքի կամ այլ երկաթգծային տրանսպորտային միջոցի հետ բախման ժամանակ

V16 Հեծանվորդ՝ վնասված այլ՝ ոչ մոտորային տրանսպորտային միջոցի հետ բախման ժամանակ

Ներառյալ՝

Տրամվայի, սայլին լծված կամ թամբված կենդանու հետ բախումը

V17 Հեծանվորդ՝ վնասված ամրացված կամ անշարժ օբյեկտի հետ բախումից

V18 Հեծանվորդ՝ վնասված տրանսպորտային դժբախտ պատահարից՝ առանց բախման

Ներառյալ՝

Հեծանիվից ընկնելը (առանց նախնական բախման)

- ԱՀՃ
- Առանց բախման

V19 Հեծանվորդ՝ վնասված այլ և չճշտված տրանսպորտային դժբախտ պատահարից

V19.0 Հեծանվորդ-վարորդ՝ վնասված այլ և չճշտված միջոցների հետ բախման ժամանակ՝ ոչ ճանապարհային դժբախտ պատահարից

V19.1 Ուղևոր՝ վնասված այլ կամ չճշտված մոտոտրանսպորտային միջոցի հետ բախման ժամանակ՝ ոչ ճանապարհային դժբախտ պատահարից

V19.2 Հեծանվորդ՝ առանց լրացուցիչ ճշտման, վնասված այլ և չճշտված շարժիչավոր փոխադրամիջոցների հետ բախման ժամանակ ոչ ճանապարհային դժբախտ պատահարից

V19.3 Հեծանվորդ՝ վնասված չճշտված, ոչ ճանապարհային դժբախտ պատահարից

V19.4 Հեծանվորդ-վարորդ՝ տուժած այլ և չճշտված մոտոտրանսպորտային միջոցների հետ ընդհարման ժամանակ՝ ճանապարհային դժբախտ պատահարից

V19.5 Ուղևոր՝ տուժած այլ և չճշտված մոտոտրանսպորտային միջոցների հետ բախման ժամանակ՝ ճանապարհային դժբախտ պատահարից

V19.6 Հեծանվորդ առանց լրացուցիչ ճշտման՝ տուժած այլ և չճշտված մոտոտրանսպորտային միջոցների հետ բախման ժամանակ՝ ճանապարհային դժբախտ պատահարից

V19.8 Հեծանվորդ՝ տուժած այլ ճշտված ճանապարհային դժբախտ պատահարից

V19.9 Հեծանվորդ՝ տուժած չճշտված ճանապարհային դժբախտ պատահարից

**ՄՈՏՈՑԻԿԼԻՍՏ՝ ՏՈՒԺԱԾ ՏՐԱՆՍՊՈՐՏԱՅԻՆ ԴԺԲԱԽՏ ՊԱՏԱՀԱՐԻՑ
(V20-V29)**

Ներառյալ՝

շարժիչավոր հեծանիվը
մուպեդը, սայլակով մոտոցիկլետը
շարժիչավոր սկուտերը

Բացառությամբ՝

եռանիվ մոտոտրանսպորտային միջոցի (V30-V39)

Հաջորդ քառանիշ նիշերը օգտագործվում են V20-V28 դասերի հետ:

- .0 Վարորդ՝ տուժած ոչ ճանապարհային դժբախտ պատահարից
- .1 Ուղևոր՝ տուժած ոչ ճանապարհային դժբախտ պատահարից
- .2 Մոտոցիկլետ առանց լրացուցիչ ճշտման՝ տուժած ոչ ճանապարհային դժբախտ պատահարից
- .3 Անձ՝ տուժած փոխադրամիջոց նստելիս կամ իջնելիս
- .4 Վարորդ՝ տուժած ճանապարհային դժբախտ պատահարից
- .5 Ուղևոր՝ տուժած ճանապարհային դժբախտ պատահարից
- .9 Մոտոցիկլետի վարորդ՝ առանց լրացուցիչ ճշտման՝ տուժած ճանապարհային դժբախտ պատահարից

**V20 Մոտոցիկլետի վարորդ՝ տուժած հետիոտնի կամ կենդանու հետ բախումից
Բացառությամբ՝**

սայլի հետ բախման՝ լծված կամ թամբած կենդանիով (V26)

V21 Մոտոցիկլետի վարորդ՝ տուժած հեծանիվի հետ ընդհարումից

V22 Մոտոցիկլետի վարորդ՝ տուժած երկանիվ կամ եռանիվ շարժիչային տրանսպորտային միջոցի հետ ընդհարումից

V23 Մոտոցիկլետի վարորդ՝ տուժած մարդատար կամ բեռնատար ավտոմոբիլի (ֆուրգոն կամ պիկապ տիպի) հետ ընդհարումից

V24 Մոտոցիկլետի վարորդ՝ տուժած ծանր բեռնատար մեքենայի կամ ավտոբուսի հետ ընդհարումից

V25 Մոտոցիկլետի վարորդ՝ տուժած գնացքի կամ այլ երկաթուղային միջոցների հետ ընդհարումից

V26 Մոտոցիկլետի վարորդ՝ տուժած այլ, ոչ շարժիչային տրանսպորտային միջոցների հետ ընդհարումից

Ներառյալ՝

Տրամվայի, սայլին լծված կամ թամբված կենդանու հետ բախումը

V27 Մոտոցիկլետի վարորդ՝ տուժած ամրացված կամ անշարժ օբյեկտի հետ ընդհարումից

V28 Մոտոցիկլետի վարորդ՝ տուժած տրանսպորտային դժբախտ պատահարից՝ առանց ընդհարման

Ներառյալ՝

Մոտոցիկլետից ընկնելը (առանց նախնական բախման)

- ԱՀՃ

- Առանց բախման

V29 Մոտոցիկլետի վարորդ՝ տուժած այլ և չճշտված տրանսպորտային դժբախտ պատահարից

- V29.0 Վարորդ՝ տուժած այլ և չճշտված մոտոտրանսպորտային միջոցների հետ ընդհարման ժամանակ՝ ոչ ճանապարհային դժբախտ պատահարից
- V29.1 Ուղևոր՝ տուժած այլ և չճշտված մոտոտրանսպորտային միջոցների հետ ընդհարման ժամանակ՝ ոչ ճանապարհային դժբախտ պատահարից
- V29.2 Մոտոցիկլետի վարորդ՝ առանց լրացուցիչ ճշտման՝ տուժած այլ և չճշտված մոտոտրանսպորտային միջոցների հետ ընդհարման ժամանակ՝ ոչ ճանապարհային պատահարից
- V29.3 Մոտոցիկլետի վարորդ՝ տուժած չճշտված ոչ ճանապարհային դժբախտ պատահարից
- V29.4 Վարորդ՝ տուժած այլ և չճշտված մոտոտրանսպորտային միջոցների հետ ընդհարման ժամանակ՝ ճանապարհային դժբախտ պատահարից
- V29.5 Ուղևոր՝ տուժած այլ և չճշտված մոտոտրանսպորտային միջոցների հետ ընդհարման ժամանակ՝ ճանապարհային դժբախտ պատահարից
- V29.6 Մոտոցիկլետի վարորդ՝ առանց լրացուցիչ ճշտման՝ տուժած այլ և չճշտված մոտոտրանսպորտային միջոցների հետ ընդհարման ժամանակ՝ ճանապարհային դժբախտ պատահարից
- V29.8 Մոտոցիկլետի վարորդ՝ տուժած այլ ճշտված ճանապարհային դժբախտ պատահարից
- V29.9 Մոտոցիկլետի վարորդ՝ տուժած չճշտված ճանապարհային դժբախտ պատահարից

ԵՌԱՆԻՎ ՇԱՐԺԻԶԱՅԻՆ ՏՐԱՆՍՊՈՐՏՈՒՄ ԳՏԵՎՈՂ ԵՎ ՏՐԱՆՍՊՈՐՏԱՅԻՆ ԴժԲԱԽՏ ՊԱՏԱՀԱՐԻՑ ՏՈՒԺԱԾ ԱՆՁ (V30-V39)

Ներառյալ՝

եռանիվ շարժիչավոր հեծանիվը

Բացառությամբ՝

սայլակով մոտոցիկլի (V20-V29)
տրանսպորտային միջոցների՝ նախատեսված առավելապես արտաճանապարհային օգտագործման համար (V86)

Հաջորդ քառանիշ ենթայունակները նախատեսված են V30-V38 դասերից օգտվելու համար

- .0 Վարորդ՝ տուժած ոչ ճանապարհային դժբախտ պատահարից
- .1 Ուղևոր՝ տուժած ոչ ճանապարհային դժբախտ պատահարից
- .2 Անձ՝ գտնված տրանսպորտային միջոցից դուրս և տուժած ոչ ճանապարհային դժբախտ պատահարից
- .3 Տրանսպորտային միջոցի ներսում գտնվող ոչ ճանապարհային դժբախտ պատահարի հետևանքով տուժած անձ՝ առանց լրացուցիչ ճշտման
- .4 Անձ՝ տուժած տրանսպորտ նստելիս կամ իջնելիս
- .5 Վարորդ՝ տուժած ճանապարհային դժբախտ պատահարից
- .6 Ուղևոր՝ տուժած ճանապարհային դժբախտ պատահարից

- .7 Անձ՝ գտնվող տրանսպորտային միջոցից դուրս և տուժած ճանապարհային դժբախտ պատահարից
- .9 Անձ՝ առանց լրացուցիչ ճշտման, գտնվող եռանիվ մոտոտրանսպորտային միջոցի մեջ և տուժած ճանապարհային դժբախտ պատահարից

V30 Անձ՝ գտնվող եռանիվ շարժիչային տրանսպորտային միջոցի մեջ, և տուժած՝ նրա ու հետիոտնի կամ կենդանու հետ ընդհարումից

Բացառությամբ՝

- լծված կամ թամբված կենդանիով սայլի հետ բախման (V36)
- V31 Անձ՝ գտնվող եռանիվ շարժիչային տրանսպորտային միջոցում, տուժած՝ հեծանիվի հետ ընդհարումից
- V32 Անձ՝ գտնվող եռանիվ շարժիչային տրանսպորտային միջոցում և տուժած երկանիվ կամ եռանիվ շարժիչային տրանսպորտային միջոցի հետ բախումից
- V33 Անձ՝ գտնվող եռանիվ շարժիչային տրանսպորտային միջոցում և տուժած մարդատար կամ բեռնատար մեքենայի (ֆուրգոն կամ պիկապ տիպի) հետ բախումից
- V34 Անձ՝ գտնվող եռանիվ շարժիչային տրանսպորտային միջոցում և տուժած ծանր բեռնատար ավտոմեքենայի կամ ավտոբուսի հետ բախումից
- V35 Անձ՝ գտնվող եռանիվ շարժիչային տրանսպորտային միջոցում և տուժած գնացքի կամ ուրիշ երկաթգծային տրանսպորտային միջոցի հետ բախումից
- V36 Անձ՝ գտնվող եռանիվ շարժիչային տրանսպորտային միջոցում և տուժած ուրիշ՝ ոչ շարժիչային, տրանսպորտի հետ բախումից
- V37 Անձ՝ գտնվող եռանիվ շարժիչային տրանսպորտային միջոցում և տուժած ամրացված կամ անշարժ օբյեկտի հետ բախումից
- V38 Անձ՝ գտնվող եռանիվ շարժիչային տրանսպորտային միջոցում և տուժած տրանսպորտային դժբախտ պատահարից՝ առանց բախման
- V39 Անձ՝ գտնվող եռանիվ շարժիչային տրանսպորտային միջոցում և տուժած՝ ուրիշ և չճշտված տրանսպորտային դժբախտ պատահարից
- V39.0 Վարորդ՝ տուժած ուրիշ և չճշտված մոտոտրանսպորտային միջոցի դժբախտ պատահարից
- V39.1 Ուղևոր՝ տուժած ուրիշ և չճշտված մոտոտրանսպորտային միջոցի բախումից՝ ոչ ճանապարհային դժբախտ պատահարից
- V39.2 Անձ՝ առանց լրացուցիչ ճշտման՝ գտնված եռանիվ մոտոտրանսպորտային միջոցում և տուժած այլ և չճշտված մոտոտրանսպորտային միջոցի հետ բախման ժամանակ՝ ոչ ճանապարհային դժբախտ պատահարի հետևանքով
- V39.3 Անձ՝ գտնված եռանիվ մոտոտրանսպորտային միջոցում և տուժած չճշտված ոչ տրանսպորտային դժբախտ պատահարից
- V39.4 Վարորդ՝ տուժած՝ բախման հետևանքով ուրիշ և չճշտված մոտոտրանսպորտային միջոցների արդյունքում, ճանապարհային պատահարից

- V39.5 Ուղևոր՝ տուժած՝ այլ և չճշտված մոտոտրանսպորտային միջոցների բախման ժամանակ ճանապարհային դժբախտ պատահարից
- V39.6 Անձ՝ առանց լրացուցիչ ճշտման՝ գտնված եռանիվ մոտոտրանսպորտային միջոցում և տուժած ուրիշ և չճշտված մոտոտրանսպորտային միջոցների հետ բախման ժամանակ՝ ճանապարհային դժբախտ պատահարից
- V39.8 Անձ՝ գտնված մոտոտրանսպորտային միջոցում և տուժած ուրիշ և չճշտված ճանապարհային դժբախտ պատահարից
- V39.9 Անձ՝ գտնված եռանիվ տրանսպորտային միջոցում և տուժած չճշտված ճանապարհային դժբախտ պատահարից

**ՄԱՐԴԱՏԱՐ ԱՎՏՈՄԵՔԵՆԱՅՈՒՄ ԳՏՆՎՈՂ ԵՎ ՏՐԱՆՍՊՈՐՏԱՅԻՆ ԴժՔԱԽՑ
ՊԱՏԱՀԱՐԻՑ ՏՈՒԺԱԾ ԱՆՁ
(V40-V49)**

Ներառյալ՝
Միկրոավտոբուսը

Հաջորդ քառանիշ նիշերը նախատեսված են V40-V48 դասերի հետ օգտագործելու համար

- .0 Վարորդ՝ տուժած ոչ ճանապարհային դժբախտ պատահարից
- .1 Ուղևոր՝ տուժած ոչ ճանապարհային դժբախտ պատահարից
- .2 Անձ՝ գտնված տրանսպորտային միջոցից դուրս և տուժած ոչ ճանապարհային դժբախտ պատահարից
- .3 Անձ՝ առանց լրացուցիչ ճշտման՝ գտնված մարդատար տրանսպորտային միջոցում և տուժած ոչ ճանապարհային դժբախտ պատահարից
- .4 Անձ՝ տուժած տրանսպորտ նստելիս կամ իջնելիս
- .5 Վարորդ՝ տուժած ճանապարհային դժբախտ պատահարից
- .6 Ուղևոր՝ տուժած ճանապարհային դժբախտ պատահարից
- .7 Անձ՝ գտնված տրանսպորտային միջոցից դուրս և տուժած ճանապարհային դժբախտ պատահարից
- .9 Անձ՝ առանց լրացուցիչ ճշտման՝ գտնված մոտոտրանսպորտային միջոցում և տուժած ճանապարհային դժբախտ պատահարից

V40 Անձ՝ գտնված մարդատար ավտոմեքենայում և տուժած հետիոտնի կամ կենդանու հետ բախումից

Բացառությամբ՝

Լծված կամ թամբված կենդանիով սայլի հետ բախման (V46)

V41 Անձ՝ գտնված մարդատար ավտոմեքենայում և տուժած հեծանվի հետ բախումից

V42 Անձ՝ գտնված մարդատար ավտոմեքենայում և տուժած երկանիվ կամ եռանիվ շարժիչային տրանսպորտային միջոցի հետ բախումից

V43 Անձ՝ գտնված մարդատար ավտոմեքենայում և տուժած մարդատար և բեռնատար պիկապ կամ ֆուրգոն տեսակի ավտոմեքենայի հետ բախումից

V44 Անձ՝ գտնված մարդատար ավտոմեքենայում և տուժած ծանր բեռնատար ավտոմեքենայի կամ ավտոբուսի հետ բախումից

V45 Անձ՝ գտնված մարդատար ավտոմեքենայում և տուժած գնացքի կամ երկաթուղային այլ տրանսպորտային միջոցի հետ բախումից

V46 Անձ՝ գտնված մարդատար ավտոմեքենայում և տուժած ուրիշ ոչ շարժիչային տրանսպորտային միջոցի հետ բախումից

V47 Անձ՝ գտնված մարդատար ավտոմեքենայում և տուժած ամրացված կամ անշարժ օբյեկտի հետ բախումից

**V48 Անձ՝ գտնված մարդատար ավտոմեքենայում և տուժած տրանսպորտային դժբախտ պատահարից՝ առանց բախման
Ներառյալ՝**

Վայր ընկնելը

- ԱՀՃ
- Առանց բախման

V49 Անձ՝ գտնված մարդատար ավտոմեքենայում և տուժած ուրիշ չճշտված տրանսպորտային պատահարից

V49.0 Վարորդ՝ տուժած ուրիշ և չճշտված մոտոտրանսպորտային միջոցի հետ բախումից՝ ոչ ճանապարհային պատահարի ժամանակ

V49.1 Ուղևոր՝ տուժած ուրիշ և չճշտված մոտոտրանսպորտային միջոցի հետ բախումից՝ ոչ ճանապարհային պատահարի ժամանակ

V49.2 Անձ՝ առանց լրացուցիչ ճշտման՝ գտնվող մարդատար ավտոմեքենայում՝ տուժած ուրիշ և չճշտված մոտոտրանսպորտային միջոցների հետ բախումից՝ ճանապարհային դժբախտ պատահարի ժամանակ

V49.3 Անձ՝ գտնվող մարդատար ավտոմեքենայում և տուժած՝ չճշտված ոչ ճանապարհային դժբախտ պատահարից

V49.4 Վարորդ՝ տուժած ուրիշ և չճշտված մոտոտրանսպորտային միջոցների բախումից՝ ճանապարհային դժբախտ պատահարի ժամանակ

V49.5 Ուղևոր՝ տուժած այլ և չճշտված մոտոտրանսպորտային միջոցների բախումից՝ ճանապարհային դժբախտ պատահարի ժամանակ

V49.6 Անձ՝ առանց լրացուցիչ հաստատման՝ գտնվող մարդատար ավտոմեքենայում, և տուժած՝ ուրիշ և չճշտված մոտոտրանսպորտային միջոցների բախումից՝ ճանապարհային դժբախտ պատահարի ժամանակ

V49.8 Անձ՝ գտնվող մարդատար ավտոմեքենայում և տուժած ուրիշ՝ ճշտված ճանապարհային դժբախտ պատահարից

V49.9 Անձ (ցանկացած)՝ գտնվող մարդատար ավտոմեքենայում և տուժած ճանապարհային դժբախտ պատահարից՝ չճշտված

**ՖՈՒՐԳՈՆ ՏԵՍԱԿԻ ԲԵՌՆԱՏԱՐ ԱՎՏՈՄԵՔԵՆԱՅՈՒՄ ԳՏՆՎՈՂ ԵՎ
ՏՐԱՆՍՊՈՐՏԱՅԻՆ ԴժԲԱԽՏ ՊԱՏԱՀԱՐԻՑ ՏՈՒԺԱԾ ԱՆՁ
(V50-V59)**

Բացառությամբ՝

ծանր բեռնատար տրանսպորտի (V60-V69)

Հաջորդ քառանիշ նիշերը օգտագործել V50-V58 դասերի հետ

- .0 Վարորդ՝ տուժած ոչ ճանապարհային պատահարից
- .1 Ուղևոր՝ տուժած ոչ ճանապարհային պատահարից
- .2 Անձ՝ ավտոմեքենայից դուրս, տուժած՝ ոչ ճանապարհային պատահարից
- .3 Բեռնատար կամ պիկապ ավտոմեքենայում գտնվող չճշտված անձ, տուժած ոչ ճանապարհային պատահարից
- .4 Անձ՝ տուժած մինչև տրանսպորտ բարձրանալը կամ իջնելը
- .5 Վարորդ՝ տուժած ճանապարհային պատահարից
- .6 Ուղևոր՝ տուժած ճանապարհային պատահարից
- .7 Ավտոմեքենայից դուրս գտնվող անձ՝ տուժած ճանապարհային պատահարից
- .9 Բեռնատար կամ պիկապ ավտոմեքենայում գտնվող չճշտված անձ՝ տուժած ճանապարհային պատահարից

**V50 Անձ՝ գտնվող ֆուրգոն տեսակի բեռնատար ավտոմեքենայում և տուժած՝ հետիոտնի կամ կենդանու հետ բախումից
Բացառությամբ՝**

Բախումը սայլի, լծված կենդանու կամ թամբած կենդանու հետ (V56)

V51 Անձ՝ գտնվող ֆուրգոն տեսակի բեռնատար մեքենայում և տուժած՝ հեծանվի հետ բախումից

V52 Անձ՝ գտնվող ֆուրգոն տեսակի բեռնատար ավտոմեքենայում և տուժած՝ երկանիվ կամ եռանիվ շարժիչային տրանսպորտային միջոցի հետ բախումից

V53 Անձ՝ գտնվող ֆուրգոն տեսակի բեռնատար ավտոմեքենայում և տուժած՝ մարդատար, ֆուրգոն կամ պիկապ տեսակի, բեռնատար մեքենայի հետ բախումից

V54 Անձ՝ գտնվող ֆուրգոն տեսակի բեռնատար ավտոմեքենայում և տուժած՝ ծանր բեռնատար մեքենայի կամ ավտոբուսի հետ, բախումից

V55 Անձ՝ գտնվող ֆուրգոն տեսակի բեռնատար մեքենայում և տուժած՝ գնացքի կամ երկաթգծային տրանսպորտային միջոցների հետ, բախումից

V56 Անձ՝ գտնվող ֆուրգոն տեսակի բեռնատար մեքենայում և տուժած՝ ուրիշ ոչ շարժիչային տրանսպորտային միջոցի հետ, բախումից

V57 Անձ՝ գտնվող ֆուրգոն տեսակի բեռնատար ավտոմեքենայում և տուժած՝ ամրացված կամ անշարժ օբյեկտի հետ, բախումից

V58 Անձ՝ գտնվող ֆուրգոն տեսակի բեռնատար ավտոմեքենայում և տուժած՝ ճանապարհային դժբախտ պատահարից, առանց բախման

V59 Անձ՝ գտնվող ֆուրգոն տեսակի բեռնատար ավտոմեքենայում և տուժած՝ ուրիշ և չճշտված տրանսպորտային, դժբախտ պատահարից

V59.0 Վարորդ՝ տուժած՝ ուրիշ և չճշտված մոտոտրանսպորտային միջոցի բախումից, ոչ ճանապարհային դժբախտ պատահարի ժամանակ

V59.1 Ուղևոր՝ տուժած ուրիշ և չպարզված մոտոտրանսպորտային միջոցի բախումից՝ ոչ ճանապարհային դժբախտ պատահարի ժամանակ

- V59.2 Անձ՝ առանց լրացուցիչ ճշտման՝ գտնվող ֆուրգոնում և տուժած՝ ուրիշ և չճշտված մոտոտրանսպորտային միջոցների բախումից, ոչ ճանապարհային դժբախտ պատահարի ժամանակ
- V59.3 Անձ (ցանկացած)՝ գտնվող բեռնատար կամ պիկապ մեքենայում, չճշտված և տուժած ոչ տրանսպորտային դժբախտ պատահարից
- ոչ ճանապարհային պատահար ԱՀՃ՝ ներգրավմամբ բեռնատար կամ պիկապ մեքենայի
 - ոչ ճանապարհային պատահար ԱՀՃ՝ տուժած անձ՝ բեռնատար կամ պիկապ մեքենայի
- V59.4 Վարորդ՝ տուժած ուրիշ և չճշտված մոտոտրանսպորտային միջոցների բախումից՝ ճանապարհային դժբախտ պատահարի ժամանակ
- V59.5 Ուղևոր՝ տուժած ուրիշ՝ չճշտված մոտոտրանսպորտային միջոցների բախումից՝ ճանապարհային դժբախտ պատահարի ժամանակ
- V59.6 Անձ՝ առանց լրացուցիչ ճշտման, գտնվող բեռնատար մեքենայում և տուժած՝ ուրիշ կամ չճշտված մոտոտրանսպորտային միջոցների, բախումից՝ ճանապարհային դժբախտ պատահարի ժամանակ
- V59.8 Անձ (ցանկացած)՝ գտնվող բեռնատար մեքենայում և տուժած ուրիշ՝ ճշտված տրանսպորտային դժբախտ պատահարից
- V59.9 Անձ (ցանկացած)՝ գտնվող բեռնատար մեքենայում և տուժած՝ չպարզված, ճանապարհային դժբախտ պատահարից

**ԱՆՁ՝ ԳՏՆՎՈՂ ԾԱՆՐ ԲԵՌՆԱՏԱՐ ԱՎՏՈՄԵՔԵՆԱՅՈՒՄ ԵՎ ՏՈՒԺԱԾ
ՏՐԱՆՍՊՈՐՏԱՅԻՆ ԴԺԲԱԽՏ ՊԱՏԱՀԱՐԻՑ
(V60-V69)**

Հաջորդ՝ քառանիշ նիշերը օգտագործել V60-V69 դասերի հետ

- .0 Վարորդ՝ տուժած ոչ ճանապարհային պատահարից
- .1 Ուղևոր՝ տուժած ոչ ճանապարհային պատահարից
- .2 Անձ՝ ավտոմեքենայից դուրս տուժած ոչ ճանապարհային պատահարից
- .3 Անձ՝ բեռնատար կամ պիկապ ավտոմեքենայում չճշտված՝ տուժած՝ ոչ ճանապարհային պատահարից
- .4 Անձ՝ տուժած մինչև տրանսպորտ բարձրանալը կամ իջնելը
- .5 Վարորդ՝ տուժած ճանապարհային պատահարից
- .6 Ուղևոր՝ տուժած ճանապարհային պատահարից
- .7 Ավտոմեքենայից դուրս գտնվող անձ՝ տուժած ճանապարհային պատահարից
- .9 Բեռնատար կամ պիկապ ավտոմեքենայի չճշտված անձ՝ տուժած ճանապարհային պատահարից

V60 Անձ՝ գտնվող ծանր բեռնատար ավտոմեքենայում և տուժած հետիոտնի կամ կենդանու հետ բախումից

Բացառությամբ՝

սայլի, լծված կամ թամբված կենդանու հետ բախման (V66)

V61 Անձ՝ գտնվող ծանր բեռնատար ավտոմեքենայում և տուժած հեծանվի հետ բախումից

V62 Անձ՝ գտնվող ծանր բեռնատար ավտոմեքենայում, և տուժած՝ երկու կամ երեք անիվանի շարժիչավոր տրանսպորտային միջոցի հետ բախումից

- V63 Անձ՝ գտնվող ծանր բեռնատար ավտոմեքենայում, և տուժած՝ մարդատար, բեռնատար կամ ֆուրգոն տեսակի մեքենայի հետ բախումից**
- V64 Անձ՝ գտնվող ծանր բեռնատար մեքենայում և տուժած՝ ծանր բեռնատար ավտոմեքենայի կամ ավտոբուսի հետ բախումից**
- V65 Անձ՝ գտնվող ծանր բեռնատար մեքենայում և տուժած՝ գնացքի կամ երկաթգծային այլ տրանսպորտային միջոցի հետ բախումից**
- V66 Անձ՝ գտնվող ծանր բեռնատար մեքենայում և տուժած ուրիշ՝ ոչ շարժիչային տրանսպորտային միջոցի հետ բախումից**
- V67 Անձ՝ գտնվող ծանր բեռնատար մեքենայում և տուժած ամրացված կամ անշարժ օբյեկտի հետ բախումից**
- V68 Անձ՝ գտնվող ծանր բեռնատար մեքենայում և տուժած ճանապարհային դժբախտ պատահարից՝ առանց բախման**
- V69 Անձ՝ գտնվող ծանր բեռնատար մեքենայում և տուժած ուրիշ և չպարզված տրանսպորտային դժբախտ պատահարից**
- V69.0 Վարորդ՝ տուժած ուրիշ և չճշտված մոտոտրանսպորտային միջոցի բախումից՝ ոչ ճանապարհային դժբախտ պատահարի ժամանակ
- V69.1 Ուղևոր՝ տուժած ուրիշ և չճշտված մոտոտրանսպորտային միջոցի բախումից՝ ոչ ճանապարհային դժբախտ պատահարի ժամանակ
- V69.2 Անձ՝ առանց լրացուցիչ ճշտման, գտնվող ծանր բեռնատար մեքենայում և տուժած՝ ուրիշ և չպարզված մոտոտրանսպորտային միջոցների բախումից՝ ոչ ճանապարհային դժբախտ պատահարի ժամանակ
- V69.3 Անձ (ցանկացած)՝ գտնվող ծանր բեռնատար մեքենայում և տուժած՝ չճշտված, ոչ ճանապարհային դժբախտ պատահարից
- V69.4 Վարորդ՝ տուժած չճշտված և ուրիշ մոտոտրանսպորտային միջոցների բախումից՝ ճանապարհային դժբախտ պատահարի ժամանակ
- V69.5 Ուղևոր՝ տուժած ուրիշ և չճշտված մոտոտրանսպորտային միջոցների բախումից՝ ճանապարհային դժբախտ պատահարի ժամանակ
- V69.6 Անձ՝ առանց լրացուցիչ ճշտման՝ գտնվող ծանր բեռնատար մեքենայում և տուժած նրա բախումից՝ ուրիշ և չճշտված մոտոտրանսպորտային միջոցների հետ՝ ճանապարհային դժբախտ պատահարի ժամանակ
- V69.8 Անձ (ցանկացած)՝ գտնվող ծանր բեռնատար մեքենայում և տուժած ուրիշ՝ ճշտված ճանապարհային դժբախտ պատահարներից՝ վնասված ծանր բեռնատար մեքենայի դռան կամ այլ մասով
- V69.9 Անձ՝ գտնվող ծանր բեռնատար մեքենայում և տուժած՝ չճշտված ճանապարհային դժբախտ պատահարից
Պատահար՝ ԱՀՃ, ծանր բեռնատար մեքենայի ներգրավմամբ

**ԱՆՁ՝ ԳՏՆՎՈՂ ԱՎՏՈՐՈՒՍՈՒՄ ԵՎ ՏՈՒԺԱԾ ՏՐԱՆՍՊՈՐՏԱՅԻՆ
ԴժԲԱԽՏ ՊԱՏԱՀԱՐԻՑ
(V70-V79)**

Բացառությամբ՝

միկրոավտոբուսի (V40-V49)

Հաջորդ՝ քառանիշ նիշերը օգտագործել V70-V78 դասերի հետ

- .0 Վարորդ՝ տուժած ոչ ճանապարհային պատահարից
- .1 Ուղևոր՝ տուժած որ ճանապարհային պատահարից
- .2 Անձ՝ ավտոմեքենայից դուրս տուժած ոչ ճանապարհային պատահարից
- .3 Բեռնատար կամ պիկասպ ավտոմեքենայում չճշտված անձ՝ տուժած ոչ ճանապարհային պատահարից
- .4 Անձ՝ տուժած մինչև տրանսպորտ բարձրանալը կամ իջնելը
- .5 Վարորդ՝ տուժած ճանապարհային պատահարից
- .6 Ուղևոր՝ տուժած ճանապարհային պատահարից
- .7 Ավտոմեքենայից դուրս գտնվող անձ՝ տուժած ճանապարհային պատահարից
- .9 Բեռնատար կամ պիկասպ ավտոմեքենայի չճշտված անձ՝ տուժած ճանապարհային պատահարից

V70 Անձ՝ գտնվող ավտոբուսում և տուժած հետիոտնի կամ կենդանու հետ բախումից

Բացառությամբ՝

սայլի, լծված կամ թամբված կենդանու հետ բախման (V76)

V71 Անձ՝ գտնվող ավտոբուսում և տուժած՝ դրա հեծանվի հետ բախումից

V72 Անձ՝ գտնվող ավտոբուսում և տուժած երկանիվ կամ եռանիվ շարժիչային տրանսպորտային միջոցի հետ բախումից

V73 Անձ՝ գտնվող ավտոբուսում և տուժած՝ մարդատար, բեռնատար, պիկասպ կամ ֆուրգոն տիպի մեքենայի հետ բախումից

V74 Անձ՝ գտնվող ավտոբուսում և տուժած ծանր բեռնատար ավտոմեքենայի կամ ավտոբուսի հետ դրա բախումից

V75 Անձ՝ գտնվող ավտոբուսում և տուժած գնացքի կամ ուրիշ երկաթգծային տրանսպորտային միջոցի հետ դրա բախումից

V76 Անձ՝ գտնվող ավտոբուսում և տուժած դրա բախումից ուրիշ՝ ոչ շարժիչային տրանսպորտային միջոցի հետ

Ներառյալ՝

լծած կամ թամբած կենդանու սայլի հետ բախումը

V77 Անձ՝ գտնվող ավտոբուսում և տուժած ամրացված կամ անշարժ օբյեկտի հետ դրա բախումից

V78 Անձ՝ գտնվող ավտոբուսում և տուժած՝ տրանսպորտային դժբախտ պատահարից, առանց բախման

V79 Անձ՝ գտնվող ավտոբուսում և տուժած ուրիշ և չճշտված ճանապարհային պատահարից

V79.0 Վարորդ՝ տուժած ուրիշ չճշտված մոտոտրանսպորտային միջոցներից՝ ոչ ճանապարհային դժբախտ պատահարի ժամանակ

- V79.1 Ուղևոր՝ տուժած ուրիշ և չճշտված մոտոտրանսպորտային միջոցների բախումից՝ ոչ ճանապարհային դժբախտ պատահարի ժամանակ
- V79.2 Անձ՝ առանց լրացուցիչ ճշտման՝ ավտոբուսում գտնվող և տուժած դրա և ուրիշ չճշտված մոտոտրանսպորտային միջոցների բախումից՝ ոչ ճանապարհային դժբախտ պատահարի ժամանակ
- V79.3 Անձ (ցանկացած)՝ գտնվող ավտոբուսում և տուժած չճշտված ոչ ճանապարհային դժբախտ պատահարից
Ավտոբուսային պատահար՝ ԱՀՃ, ոչ ճանապարհային
Անձ՝ ավտոբուսում գտնվող և տուժած ոչ ճանապարհային պատահարից՝ ԱՀՃ
- V79.4 Վարորդ՝ տուժած չճշտված և ուրիշ մոտոտրանսպորտային միջոցների բախումից՝ ճանապարհային դժբախտ պատահարի ժամանակ
- V79.5 Ուղևոր՝ տուժած ուրիշ և չճշտված մոտոտրանսպորտային միջոցների բախումից՝ ճանապարհային դժբախտ պատահարի ժամանակ
- V79.6 Անձ՝ առանց լրացուցիչ ճշտման՝ գտնվող ավտոբուսում և տուժած դրա բախումից՝ ուրիշ և չճշտված տրանսպորտային միջոցների հետ, ճանապարհային դժբախտ պատահարի ժամանակ
- V79.8 Անձ (ցանկացած)՝ գտնվող ավտոբուսում և տուժած ուրիշ՝ ճշտված, ճանապարհային դժբախտ պատահարներից
Հարված ավտոբուսի դռան կամ այլ մասի միջոցով
- V79.9 Անձ (ցանկացած)՝ գտնվող ավտոբուսում և տուժած չճշտված ճանապարհային դժբախտ պատահարից
Ավտոբուսային պատահար՝ ԱՀՃ

**Դժբախտ ՊԱՏԱՀԱՐՆԵՐ՝ ԿԱՊՎԱԾ ՈՒՐԻՇ ՎԵՐԳԵՏՆՅԱ
ՏՐԱՆՍՊՈՐՏԱՅԻՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԻ ՀԵՏ
(V80-V89)**

V80 Հեծյալ կամ անձ՝ գտնվող սայլակառք փոխադրամիջոցում՝ տուժած տրանսպորտային դժբախտ պատահարից

- V80.0 Սայլի վրա գտնվող հեծյալ կամ անձ՝ տուժած կենդանուց կամ սայլից, անկման կամ շարտման դժբախտ պատահարի ժամանակ՝ առանց բախման
- V80.1 Հեծյալ կամ անձ՝ գտնվող սայլի վրա՝ տուժած հետիոտնի կամ կենդանու հետ բախումից
- Բացառությամբ՝**
սայլի, հեծած կամ թամբած կենդանու հետ բախման (V80.7)
- V80.2 Հեծյալ կամ անձ՝ գտնվող սայլի վրա, տուժած հեծանիվի հետ բախվելուց
- V80.3 Հեծյալ կամ անձ՝ գտնվող սայլի վրա, տուժած երկանիվ կամ եռանիվ մոտոտրանսպորտային միջոցների բախումից
- V80.4 Հեծյալ կամ անձ՝ գտնվող սայլի վրա՝ տուժած ավտոմեքենայի (ֆուրգոն, պիկապ), ծանր տրանսպորտային միջոցի կամ ավտոբուսի հետ բախումից
- V80.5 Հեծյալ կամ անձ՝ գտնվող սայլի վրա՝ տուժած ուրիշ ճշտված մոտոտրանսպորտային միջոցի հետ բախումից
- V80.6 Հեծյալ կամ անձ՝ գտնվող սայլի վրա՝ տուժած գնացքի կամ ուրիշ գծային տրանսպորտի հետ բախումից
- V80.7 Հեծյալ կամ անձ՝ գտնվող սայլի վրա, տուժած ուրիշ անշարժիչ տրանսպորտային միջոցի հետ բախումից
- V80.8 Հեծյալ կամ անձ՝ գտնվող սայլի վրա՝ տուժած ամրացված կամ անշարժ օբյեկտի հետ բախումից

V80.9 Հեծյալ կամ անձ՝ գտնվող սայլի վրա, տուժած ուրիշ և չճշտված տրանսպորտային դժբախտ պատահարից

V81 Անձ՝ գտնվող գնացքի կամ ուրիշ երկաթգծային տրանսպորտային միջոցի մեջ և տուժած տրանսպորտային դժբախտ պատահարից

Ներառյալ՝

անձ՝ գնացքից դուրս գտնվողը

V81.0 Անձ՝ գտնվող գնացքում կամ այլ երկաթգծային տրանսպորտային միջոցում և տուժած՝ մոտոտրանսպորտային միջոցի բախումից, ոչ ճանապարհային դժբախտ պատահարի ժամանակ

V81.1 Անձ՝ գտնվող գնացքում կամ այլ երկաթգծային տրանսպորտային միջոցում և տուժած՝ մոտոտրանսպորտային միջոցի հետ բախումից, ճանապարհային դժբախտ պատահարի ժամանակ

V81.2 Անձ՝ գտնվող գնացքում կամ այլ երկաթգծային տրանսպորտային միջոցում և տուժած՝ շարժակազմի հետ դրա բախումից կամ շարժակազմի հարվածից

V81.3 Անձ՝ գտնվող գնացքում կամ այլ երկաթգծային տրանսպորտային միջոցում և տուժած դրա բախումից ուրիշ օբյեկտների հետ

V81.4 Անձ՝ գտնվող գնացքում կամ այլ երկաթգծային տրանսպորտային միջոցում և տուժած գնացք նստելիս կամ գնացքից իջնելիս

V81.5 Անձ՝ գտնվող գնացքում կամ այլ երկաթգծային տրանսպորտային միջոցում և տուժած՝ ներս ընկնելուց

Բացառությամբ՝

ընկնելու՝

- նախորդող բախումով (V81.0-V81.3)
- առանց նախորդող բախման (V81.7)
- բարձրանալու կամ իջնելու ընթացքում (V81.4)

V81.6 Անձ՝ գտնվող գնացքում կամ այլ երկաթգծային տրանսպորտային միջոցում և տուժած՝ գնացքից ընկնելուց

Բացառությամբ՝

ընկնելու՝

- նախորդող բախումով (V81.0-V81.3)
- առանց նախորդող բախման (V81.7)
- բարձրանալու կամ իջնելու ընթացքում (V81.4)

V81.7 Անձ՝ գտնվող գնացքում կամ այլ երկաթուղային տրանսպորտային միջոցում և տուժած՝ գծային տրանսպորտի միջոցի գծերից դուրս գալու ընթացքում, առանց նախորդող բախման

V81.8 Անձ՝ գտնվող գնացքում կամ այլ երկաթուղային տրանսպորտային միջոցում և տուժած ուրիշ՝ ճշտված երկաթուղային դժբախտ պատահարից

Պայթուն կամ հրդեհ

Հարված անկումով՝

- հող
- քար
- ծառ

Բացառությամբ՝

Գծից դուրս գալը

- նախորդող բախման հետ (V81.0-81.3)
- առանց նախորդող բախման (V81.7)

V81.9 Անձ՝ գտնվող գնացքում կամ այլ երկաթուղային տրանսպորտային միջոցում և տուժած՝ չճշտված երկաթուղային դժբախտ պատահարից
Երկաթգծային պատահար՝ ԱՀՃ

**V82 Անձ՝ գտնվող տրամվայում և տուժած ճանապարհային պատահարից
Ներառյալ՝**

անձը՝ կանգնած տրամվայից դուրս

Բացառությամբ՝

ընկնելու՝

- նախորդող բախումով (V81.0-V81.3)
- առանց նախորդող բախման (V81.7)

V82.0 Անձ՝ գտնվող տրամվայում և տուժած մոտոտրանսպորտային միջոցի բախումից՝
ոչ ճանապարհային դժբախտ պատահարից

V82.1 Անձ՝ գտնվող տրամվայում և տուժած մոտոտրանսպորտային միջոցի հետ
բախումից

V82.2 Անձ՝ գտնվող տրամվայում և տուժած՝ շարժակազմի հարվածից, շարժակազմի
հետ նրա բախումից

V82.3 Անձ՝ գտնվող տրամվայում և տուժած ուրիշ օբյեկտների հետ դրա բախումից

Բացառությամբ՝

լծած կամ թամբած կենդանու հետ բախման (V82.8)

V82.4 Անձ՝ տուժած տրամվայ բարձրանալիս կամ իջնելիս

V82.5 Անձ՝ գտնվող տրամվայում և տուժած տրամվայում ընկնելու հետևանքով

Բացառությամբ՝

ընկնելու՝

- մինչ բարձրանալը կամ իջնելը (V82.4)
- նախորդ բախման հետ (V82.0-82.3)

V82.6 Անձ՝ գտնվող տրամվայում և տուժած տրամվայից իջնելիս

Բացառությամբ՝

ընկնելու՝

- մինչ բարձրանալը կամ իջնելը (V82.4)
- նախորդող բախման հետ (V82.0-82.3)

V82.7 Անձ՝ գտնվող տրամվայում և տուժած տրամվայը գծերից դուրս գալու պատճառով

V82.8 Անձ՝ գտնվող տրամվայում և տուժած այլ՝ ճշտված տրանսպորտային դժբախտ
պատահարից

V82.9 Անձ՝ գտնվող տրամվայում և տուժած չճշտված ճանապարհային դժբախտ
պատահարից

**V83 Անձ՝ գտնվող հատուկ տրանսպորտային միջոցում՝ օգտագործվող
առավելապես արդյունաբերական ձեռնարկությունների տարածքում՝ տուժած
ճանապարհային դժբախտ պատահարից**

Բացառությամբ՝

անշարժ օգտագործման կամ տեխնիկական սպասարկման մեջ գտնվող
տրանսպորտային միջոցի (W31)

V83.0 Հատուկ արդյունաբերական տրանսպորտային միջոցի վարորդ՝ տուժած
ճանապարհային դժբախտ պատահարից

V83.1 Հատուկ արդյունաբերական տրանսպորտային միջոցի ուղևոր՝ տուժած
ճանապարհային դժբախտ պատահարից

- V83.2 Անձ՝ գտնվող հատուկ արդյունաբերական տրանսպորտային միջոցից դուրս և տուժած ճանապարհային դժբախտ պատահարից
- V83.3 Անձ՝ առանց լրացուցիչ հաստատման, գտնվող հատուկ արդյունաբերական տրանսպորտային միջոցում՝ տուժած ճանապարհային դժբախտ պատահարից
- V83.4 Անձ՝ տուժած հատուկ արդյունաբերական տրանսպորտային միջոցից՝ բարձրանալու կամ դուրս գալու ժամանակ
- V83.5 Հատուկ արդյունաբերական տրանսպորտային միջոցի վարորդ՝ տուժած ոչ ճանապարհային դժբախտ պատահարից
- V83.6 Հատուկ արդյունաբերական տրանսպորտային միջոցի ուղևոր՝ տուժած ոչ ճանապարհային դժբախտ պատահարից
- V83.7 Անձ՝ գտնվող հատուկ արդյունաբերական տրանսպորտային միջոցից դուրս՝ տուժած ոչ ճանապարհային դժբախտ պատահարից
- V83.9 Անձ՝ առանց լրացուցիչ ճշտման՝ գտնվող հատուկ տրանսպորտային միջոցում՝ տուժած ոչ ճանապարհային դժբախտ պատահարից

V84 Անձ՝ գտնվող հատուկ տրանսպորտային միջոցում (օգտագործվող հատկապես գյուղատնտեսության մեջ) և տուժած տրանսպորտային դժբախտ պատահարից

Բացառությամբ՝

- անշարժ օգտագործման կամ տեխնիկական սպասարկման մեջ գտնվող տրանսպորտային միջոցի (W30)
- V84.0 Հատուկ գյուղատնտեսական տրանսպորտային միջոցի վարորդ՝ տուժած ճանապարհային դժբախտ պատահարից
- V84.1 Հատուկ գյուղատնտեսական տրանսպորտային միջոցի ուղևոր՝ տուժած ճանապարհային դժբախտ պատահարից
- V84.2 Անձ՝գտնվող հատուկ գյուղատնտեսական տրանսպորտային միջոցից դուրս՝ տուժած ճանապարհային դժբախտ պատահարից
- V84.3 Անձ՝ առանց լրացուցիչ ճշտման՝ գտնվող հատուկ գյուղատնտեսական տրանսպորտային միջոցում՝ տուժած ճանապարհային դժբախտ պատահարից
- V84.4 Անձ՝ տուժած հատուկ գյուղատնտեսական տրանսպորտային միջոց մտնելիս կամ դուրս գալիս
- V84.5 Հատուկ գյուղատնտեսական տրանսպորտային միջոցի վարորդ՝ տուժած ոչ ճանապարհային դժբախտ պատահարից
- V84.6 Հատուկ գյուղատնտեսական տրանսպորտային միջոցի ուղևոր՝տուժած ոչ ճանապարհային դժբախտ պատահարից
- V84.7 Անձ՝ գտնվող հատուկ գյուղատնտեսական տրանսպորտային միջոցից դուրս՝ տուժած ոչ ճանապարհային դժբախտ պատահարից
- V84.9 Անձ՝ առանց լրացուցիչ ճշտման՝ գտնվող հատուկ գյուղատնտեսական տրանսպորտային միջոցում՝ տուժած ոչ ճանապարհային դժբախտ պատահարից

V85 Անձ՝ գտնվող հատուկ շինարարական տրանսպորտային միջոցում՝տուժած տրանսպորտային դժբախտ պատահարից

Բացառությամբ՝

- անշարժ վիճակում օգտագործվող կամ տեխնիկական սպասարկման մեջ գտնվող տրանսպորտային միջոցի (W31)
- V85.0 Հատուկ շինարարական տրանսպորտային միջոցի վարորդ՝ տուժած ճանապարհային դժբախտ պատահարից
- V85.1 Հատուկ շինարարական տրանսպորտային միջոցի ուղևոր՝ տուժած ճանապարհային դժբախտ պատահարից

- V85.2 Անձ՝ գտնվող հատուկ շինարարական տրանսպորտային միջոցից դուրս՝ տուժած ճանապարհային դժբախտ պատահարից
- V85.3 Անձ՝ առանց լրացուցիչ ճշտման՝ գտնվող հատուկ շինարարական տրանսպորտային միջոցում՝ տուժած ճանապարհային դժբախտ պատահարից
- V85.4 Անձ՝ տուժած հատուկ շինարարական տրանսպորտային միջոց մտնելիս կամ դուրս գալուց
- V85.5 Հատուկ շինարարական տրանսպորտային միջոցի վարորդ՝ տուժած դժբախտ պատահարից
- V85.6 Հատուկ շինարարական մասնագիտական տրանսպորտային միջոցի ուղևոր՝ տուժած ոչ ճանապարհային դժբախտ պատահարից
- V85.7 Մասնագիտական շինարարական տրանսպորտային միջոցից դուրս գտնվող անձ՝ տուժած ոչ ճանապարհային դժբախտ պատահարից
- V85.9 Անձ՝ գտնվող հատուկ շինարարական տրանսպորտում՝ տուժած ոչ ճանապարհային պատահարից

V86 Անձ՝ գտնվող ամենագնացում կամ ուրիշ շարժիչային տրանսպորտային միջոցում՝ հատկացված ճանապարհները դուրս գտնվող տարածքներով շարժվելու համար՝ տուժած տրանսպորտային դժբախտ պատահարից

Բացառությամբ՝

- անշարժ գործածման կամ տեխնիկական սպասարկման մեջ գտնվող տրանսպորտային միջոցի (W31)
- V86.0 Ամենագնացի կամ ուրիշ՝ ոչ ճանապարհային մոտոտրանսպորտային միջոցի վարորդ՝ տուժած ճանապարհային դժբախտ պատահարից
- V86.1 Ամենագնացի կամ ուրիշ՝ ոչ ճանապարհային մոտոտրանսպորտային միջոցի ուղևոր՝ տուժած ճանապարհային դժբախտ պատահարից
- V86.2 Անձ՝ գտնվող ամենագնացից կամ ուրիշ՝ ոչ ճանապարհային մոտոտրանսպորտային միջոցից դուրս՝ տուժած ճանապարհային դժբախտ պատահարից
- V86.3 Անձ՝ առանց լրացուցիչ ճշտման գտնվող ամենագնացում կամ ուրիշ՝ ոչ ճանապարհային մոտոտրանսպորտային միջոցում՝ տուժած ճանապարհային դժբախտ պատահարից
- V86.4 Անձ՝ տուժած ամենագնաց կամ ուրիշ՝ ոչ ճանապարհային տրանսպորտային միջոց մուտք կամ ելք կատարելու ժամանակ
- V86.5 Ամենագնացի կամ ուրիշ՝ ոչ ճանապարհային մոտոտրանսպորտային միջոցի վարորդ՝ տուժած ոչ ճանապարհային դժբախտ պատահարից
- V86.6 Ամենագնացի կամ ուրիշ՝ ոչ տրանսպորտային միջոցի ուղևոր՝ տուժած ոչ ճանապարհային դժբախտ պատահարից
- V86.7 Անձ՝ ամենագնացի կամ ուրիշ ոչ ճանապարհային մոտոտրանսպորտային միջոցից դուրս գտնվող, տուժած՝ ոչ ճանապարհային դժբախտ պատահարից
- V86.9 Անձ՝ առանց լրացուցիչ ճշտման՝ գտնվող ամենագնացում կամ ուրիշ ոչ ճանապարհային մոտոտրանսպորտային միջոցում, տուժած՝ ոչ ճանապարհային դժբախտ պատահարից

V87 Ճշտված բնույթի ճանապարհային դժբախտ պատահար՝ տուժածի անհայտ եղանակի տեղաշարժով

Բացառությամբ՝

- բախման՝
 - հեծանվորդին (V10-V19)
 - հետիոտնի (V01-V09)

- V87.0 Անձ՝ տուժած ավտոմեքենայի երկանիվ կամ եռանիվ մոտոտրանսպորտային միջոցի հետ բախումից (ճանապարհային)
- V87.1 Անձ՝ տուժած ուրիշ մոտոտրանսպորտային միջոցի և երկանիվ կամ եռանիվ մոտոտրանսպորտային միջոցի (ճանապարհային) բախումից
- V87.2 Անձ՝ տուժած ավտոմեքենայի պիկապի կամ ֆուրգոնի հետ (ճանապարհային) բախումից
- V87.3 Անձ՝ տուժած ավտոմեքենայի և ավտոբուսի (ճանապարհային) բախումից
- V87.4 Անձ՝ տուժած ավտոմեքենայի և ծանր բեռնատար տրանսպորտային միջոցի բախումից
- V87.5 Անձ՝ տուժած ծանր բեռնատար փոխադրամիջոցի և ավտոբուսի բախումից
- V87.6 Անձ՝ տուժած գնացքի կամ այլ երկաթուղային տրանսպորտային միջոցի և ավտոմեքենայի բախումից
- V87.7 Անձ՝ տուժած այլ պարզված մոտոտրանսպորտային միջոցների բախումից
- V87.8 Անձ՝ տուժած ուրիշ՝ պարզված տրանսպորտային դժբախտ պատահարից, առանց բախման՝ կապված մոտոտրանսպորտային միջոցների հետ
- V87.9 Անձ՝ տուժած ուրիշ՝ պարզված տրանսպորտային դժբախտ պատահարից, առանց բախման՝ կապված ոչ շարժիչավոր տրանսպորտային միջոցների հետ

V88 Ոչ տրանսպորտային պատահար՝ ճշտված բնույթի, տուժածի անհայտ եղանակի տեղաշարժով

Բացառությամբ՝

բախման

Ներառյալ՝

հեծանվորդի (V10-V19)

հետիոտնի (V01-V09)

- V88.0 Անձ՝ տուժած՝ մարդատար մեքենայի երկանիվ կամ եռանիվ մոտոտրանսպորտային միջոցների հետ բախումից
- V88.1 Անձ՝ տուժած՝ ուրիշ մոտոտրանսպորտային միջոցների և երկանիվ կամ եռանիվ մոտոտրանսպորտային միջոցների բախումից
- V88.2 Անձ՝ տուժած ավտոֆուրգոնի կամ պիկապի մարդատար մեքենային բախվելուց
- V88.3 Անձ՝ տուժած մարդատար մեքենայի ավտոբուսի հետ բախումից
- V88.4 Անձ՝ տուժած մարդատար և ծանր բեռնատար մեքենաների բախումից
- V88.5 Անձ՝ տուժած ծանր բեռնատար մեքենայի և ավտոբուսի բախումից
- V88.6 Անձ՝ տուժած գնացքի (կամ ուրիշ երկաթգծային տրանսպորտային միջոցի) և մարդատար մեքենայի բախումից
- V88.7 Անձ՝ տուժած ուրիշ՝ պարզված մոտոտրանսպորտային միջոցների բախումից
- V88.8 Անձ՝ տուժած այլ՝ պարզված, ոչ ճանապարհային տրանսպորտային դժբախտ պատահարից, առանց բախման՝ կապված մոտոտրանսպորտային միջոցի հետ
- V88.9 Անձ՝ տուժած այլ պարզված ոչ ճանապարհային դժբախտ պատահարից (բախումով կամ առանց բախման)՝ տեղի ունեցած ոչ շարժիչային տրանսպորտային միջոցով

V89 Դժբախտ պատահար՝ կապված չճշտված տեսակի շարժիչային կամ ոչ շարժիչային տրանսպորտային միջոցների հետ

- V89.0 Անձ՝ տուժած չպարզված, ոչ ճանապարհային դժբախտ պատահարից՝ կապված մոտոտրանսպորտային միջոցի հետ
Մոտոտրանսպորտային պատահար՝ ԱՀՃ, ոչ ճանապարհային

V89.1 Անձ՝ տուժած ոչ ճանապարհային դժբախտ պատահարի ժամանակ՝ չճշտված անշարժ տրանսպորտային միջոցից

Ոչ մոտոտրանսպորտային պատահար՝ ԱՀՃ (ոչ ճանապարհային)

V89.2 Անձ՝ տուժած չճշտված մոտոտրանսպորտային ճանապարհային դժբախտ պատահարից

Մոտոտրանսպորտային պատահար՝ ԱՀՃ

Ճանապարհային պատահար՝ ԱՀՃ

V89.3 Անձ՝ տուժած ճանապարհային դժբախտ պատահարից՝ չճշտված ոչ շարժիչային տրանսպորտային միջոցից

Ոչ մոտոտրանսպորտային ճանապարհային պատահար՝ ԱՀՃ

V89.9 Անձ՝ տուժած չճշտված տրանսպորտային դժբախտ պատահարից
Բախում՝ ԱՀՃ

ԴԺՔԱԽՏ ՊԱՏԱՀԱՐՆԵՐ ԶՐԱՅԻՆ ՏՐԱՆՍՊՈՐՏՈՒՄ (V90-V94)

Նեռարյալ՝

դժբախտ պատահարները՝ կապված ջրային տրանսպորտի հետ, որոնք օգտագործված են հանգստի կամ զվարճության նպատակով

Հետևյալ 4-րդ նիշերը օգտագործվում են V90-V94 դասերի հետ՝

.0 Առևտրական նավ

.1 Ուղևորական նավ

.2 Ձկնորսական նավ

.3 Շարժիչով ուրիշ ջրային տրանսպորտային միջոց

.4 Առագաստային նավակ

.5 Կանոե կամ լաստ (կայակ)

.6 Փչովի նավակ (առանց շարժիչի)

.7 Ջրային դահուկներ

.8 Այլ՝ ոչ շարժիչային ջրային տրանսպորտային միջոցներ

.9 Չպարզված ջրային տրանսպորտային միջոց՝

Նավակ

Նավ

Ջրային տրանսպորտային միջոց

V90 Զրասուզում և խորտակում՝ ջրային տրանսպորտում վթարի հետևանքով՝

Ներառյալ՝

ջրասուզումն ու խորտակումը՝ կապված նավակի

- սուզման
- խորտակման հետ

ընկնելը կամ թռնելը՝

- այրվող նավից
- քանդվող ջրային միջոցից

այլ վթար՝ ջրային տրանսպորտային միջոցից

Բացառությամբ՝

ջրասուզման և խորտակման՝ կապված ջրային տրանսպորտային միջոցի հետ՝ առանց տրանսպորտային միջոցի վթարի (V92.)

V91 Ուրիշ վնասումներ ջրային տրանսպորտային միջոցների վթարների հետևանքով

Ներառյալ՝

ջրային տրանսպորտային միջոցի վթարի հետևանքով խեղդումը այրվածք ստանալը ջրային տրանսպորտի այրման հետևանքով ջրային տրանսպորտների բախումից ջնջվածություն ստանալը օգնության նավակով ջնջվածություն ստանալը վայր ընկնելը ջրային տրանսպորտի բախման կամ այլ վթարից վթարի ենթարկված ջրային տրանսպորտից ընկնելը՝ այլ առարկայից ստացած հարվածից բախման ենթարկված ջրային տրանսպորտից ստացած վնասվածքը հարված նավակին՝ այնտեղից թռնելուց կամ վայր ընկնելուց

Բացառությամբ՝

նավի տախտակամածի տեղայնացված հրդեհների ժամանակ այրվածքների դեպքերի (V93)

V92 Ջրասուզում և խորտակում՝ կապված ջրային տրանսպորտային միջոցի հետ՝ առանց դրա վթարի

Ներառյալ՝

ջրասուզումը կամ խեղդումը ջրային տրանսպորտի վթարից, ինչպիսիք են՝ ընկնելը

- լողացող տախտակից (լաստ)
- նավից
- տախտակամածից

տախտակամածից դուրս ընկնելը՝ ճոճվելիս

Բացառությամբ՝

ոչ վթարային իրադրության ժամանակ նավից կամովի ջուրը ցատկած լողորդի կամ ջրասուզվող ջրասուզման կամ խորտակման (W69, W73)

V93 Վթարից չառաջացած դժբախտ պատահար ջրային տրանսպորտային միջոցի վրա՝ առանց ջրասուզման կամ խորտակման

Ներառյալ՝

նավի վրա հանկարծակի թունավորվելը գազերով կամ գոլորշիով նավի ատոմային ռեակտորի անսարքությունից, նավի վրա ընկնող առարկայի ճգնումից, բարձր ջերմության ազդեցությունից՝

- կաթսայատան
- մեքենայի բաժնում
- կոնդենսատորային բաժնում
- հնոցատանը

Շոգենավի պայթյունից, նավի մի մակարդակից մյուսին ընկնելը, աստիճանից ընկնելը

Ջրային տրանսպորտում ստացած վնասվածքները՝

- տախտակամածում
- մեքենայի բաժնում
- նավի խոհանոցում
- լվացքատանը
- բեռնման-բեռնաթափման բաժնում

Տեղակայված հրդեհ՝ նավի վրա

Վթար նավի մեքենայի բաժնում

V94 Ուրիշ և չպարզված դժբախտ պատահարներ կապված ջրային տրանսպորտային միջոցի հետ

Ներառյալ՝

նավի վրա չգտնվող անձանց տրանսպորտային միջոցին, նավին բախվելը, (ջրային դահուկ քշելիս)

ԴԺԲԱՆՏ ՊԱՏԱՀԱՐՆԵՐ ՕԴԱՅԻՆ ՏՐԱՆՍՊՈՐՏՈՒՄ ԵՎ ՏԻԵՁԵՐԱԿԱՆ ԹՌԻԶՔՆԵՐԻ ԺԱՄԱՆԱԿ (V95-V97)

V95 Ուժային շարժիչով օդային տրանսպորտային միջոցի վթարի հետևանքով նրա մեջ գտնվող անձի վնասվածքներ

Ներառյալ՝

- բախում ցանկացած օբյեկտի հետ՝ կայուն, շարժվող, կամ շարժուն
 - կոտորում (մասնատում)
 - պայթյուն
 - հրդեհ
 - պարտադրված վայրէջք
- } Օդային տրանսպորտային միջոց (ուժային շարժիչով) կամ օդային տրանսպորտային միջոցում

V95.0 Ուղղաթիռի վթար՝ պատճառ հանդիսացած նրա մեջ գտնվող անձի վնասվածքին

V95.1 Գերթեթև կամ ուժային շարժիչով պլանների վթար՝ պատճառ հանդիսացած նրա մեջ գտնվող անձի վնասվածքին

V95.2 Ֆիքսված թևով օդային ուրիշ տրանսպորտային միջոցի վթար՝ պատճառ հանդիսացած նրա մեջ գտնվող անձի վնասվածքին

V95.3 Ֆիքսված թևով կոմերցիոն օդային տրանսպորտային միջոցի վթար՝ պատճառ հանդիսացած նրա մեջ գտնվող անձի վնասվածքին

V95.4 Տիեզերական տրանսպորտային միջոցի վթար՝ պատճառ հանդիսացած նրա մեջ գտնվող անձի վնասվածքին

V95.8 Այլ տիպի օդային տրանսպորտային միջոցի վթար՝ պատճառ հանդիսացած նրա մեջ գտնվող անձի վնասվածքին

V95.9 Չճշտված օդային տրանսպորտային միջոցի վթար՝ պատճառ հանդիսացած նրա մեջ գտնվող անձի վնասվածքին

V96 Առանց ուժային շարժիչի օդային տրանսպորտային միջոցի վթար՝ պատճառ հանդիսացած նրա մեջ գտնվող անձի վնասվածքին

Ներառյալ՝

- բախում ցանկացած օբյեկտի հետ՝ կայուն, շարժվող, կամ շարժուն
 - կոտորում
 - պայթյուն
 - հրդեհ
 - պարտադրված վայրէջք
- } Օդային տրանսպորտային միջոց՝ առանց ուժային շարժիչի

V96.0 Օդապարիկի վթար՝ պատճառ հանդիսացած նրա մեջ գտնվող անձի վնասվածքին

V96.1 Դելտապլանի վթար՝ պատճառ հանդիսացած նրա մեջ գտնվող անձի վնասվածքին

V96.2 Պլանների (առանց ուժային շարժիչով) վթար՝ պատճառ հանդիսացած նրա մեջ գտնվող անձի վնասվածքին

V96.8 Առանց ուժային շարժիչի այլ օդային տրանսպորտային միջոցի վթար՝ պատճառ դարձած նրա մեջ գտնվող անձի վնասվածքին

V96.9 Առանց ուժային շարժիչի օդային տրանսպորտային միջոցի չճշտված վթար՝ պատճառ դարձած նրա մեջ գտնվող անձի վնասվածքին

V97 Օդային տրանսպորտային միջոցի այլ ճշտված վթարներ

V97.0 Անձ՝ գտնվող օդային տրանսպորտային միջոցում, տուժած՝ օդային տրանսպորտային միջոցների այլ ճշտված վթարներից

Բացառությամբ՝

օդային տրանսպորտ նստելու կամ նրանից իջնելու ժամանակ ստացած վնասվածքի (V97.1)

V97.1 Անձ՝ տուժած օդային տրանսպորտ բարձրանալու կամ իջնելու ժամանակ

V97.2 Պարաշյուտիստ՝ տուժած օդային տրանսպորտային միջոցի վթարից

Բացառությամբ՝

օդային տրանսպորտային միջոցի վթարից հետո ինքնանետվող (կատապուլտոդ) անձի (V95-V96)

V97.3 Գետնի վրա գտնվող և օդային տրանսպորտային միջոցի վթարից տուժած անձ

Բախում ինքնաթիռից ընկնող առարկայի հետ

Վիրավորված՝ պտտվող շարժիչներից

V97.8 Այլ դժբախտ պատահարներ՝ կապված օդային տրանսպորտային միջոցի հետ՝ այլ դասերում չդասակարգված

Բացառությամբ՝

օդային տրանսպորտային միջոցի վթարի՝ ԱՀՃ (V95.9)

մթնոլորտային ճնշման ազդեցության փոփոխության՝ թռիչքի կամ վայրէջքի ժամանակ (W94)

ՏՐԱՆՍՊՈՐՏԱՅԻՆ ԴԺԲԱԽՏ ՊԱՏԱՀԱՐՆԵՐԻ ԾԱԾԿԱԳՐՄԱՆ ԴԱՍԱԿԱՐԳՈՒՄԸ ԵՎ ՀՐԱՀԱՆԳՆԵՐԸ (V01-V99)

Ծանոթություն:

Այս բաժինը բաժանվում է 12 խմբի, որոնցում դասակարգված են դժբախտ դեպքերը՝ կապված վերգետնյա տրանսպորտի հետ (V01-V89), նվաճ են տուժածի տրանսպորտային միջոցի տեսակը, բացի այդ դրանք ունեն ենթախմբեր՝ այլ հատվածի կամ պատահարի տիպի նույնականացման համար: Առաջին երկու թվերը նշում են այն տրանսպորտային միջոցը, որում գտնվել է տուժածը: Սա կարևոր է նախազգուշական միջոցառումների անցկացման համար:

ԱՅԼ ԵՎ ՉՃՇՏՎԱԾ ՏՐԱՆՍՊՈՐՏԱՅԻՆ ԴԺԲԱԽՏ ՊԱՏԱՀԱՐՆԵՐ (V98-V99)

Բացառությամբ՝

տրանսպորտային դժբախտ պատահարի՝ չճշտված տրանսպորտային միջոցով (V89)

V98 Այլ ճշտված տրանսպորտային դժբախտ պատահարներ

Ներառյալ՝

դժբախտ պատահարները՝

- կաբելային առանց ռելսերի, (կախովի) վագոնիկով

- առագաստասահնակով
 - զբոսանավով, ցամաքային ճանապարհով
 - բազկաթոռային լեռնադահուկային ամբարձիչով
 - գոնդոլային լեռնադահուկային ամբարձիչով
 - արձակվել կամ քարշ տալ
 - վայր ընկնել կամ դուրս ցատկել
 - վնասվել նետված իրով
- } կաբելային առանց ռելսերի վագոնիկից

V99 Չճշտված տրանսպորտային դժբախտ պատահար

**ՎՆԱՍՎԱԾՔՆԵՐԻ ԱՅԼ ԱՐՏԱՔԻՆ ՊԱՏՃԱՌՆԵՐ՝ ԴԺՔԱԽՏ
ՊԱՏԱՀԱՐՆԵՐԻ ԺԱՄԱՆԱԿ
(Դաբլյու00 – Էքս59) (W00-X59)**

**ՎԱՅՐ ԸՆԿՆԵԼԸ
(W00-W19)**

(տե՛ս գլխի սկզբում պատահարների տեղի վերաբերյալ ենթադասերը)

Բացառությամբ՝

- անկման, արձակման (Y01-Y02)
 - ընկնել (վրան) (վրայից)
 - ջրի մեջ սուզվել կամ խեղդվել (W65-W74)
 - մեքենայական բաժինը (աշխատանքի ժամանակ) (W28-W31)
 - վառվող շենքից (X00)
 - ներսում կամ տրանսպորտային միջոցներից (V01-V99)
 - կրակի մեջ (X00-X04, X08-X09)
 - կենդանուց (V80.-)
- կանխամտածված ինքնավնասում (X80-X81)

**W00 Անկում, սառցապատված կամ ձյունապատ միամակարդակ մակերեսին
Բացառությամբ՝**

- վայր ընկնելու հիշատակման
 - դահուկներով և չմուշկներով սահքի ժամանակ (W02)
 - սանդուղքին և աստիճաններին (W10)
 -

**W01 Վայր ընկնելը միամակարդակ մակերևույթին սայթաքելու, գայթելու կամ
անզգույշ քայլելու արդյունքում**

Բացառությամբ՝

- սառույցի կամ ձյան վրա ընկնելու (W00)

**W02 Վայր ընկնելը չմուշկներով, դահուկներով, անվավոր չմուշկներով կամ
սքեյթբորդով (անվավոր տախտակով) սահելիս**

**W03 Այլ անկում՝ միամակարդակ մակերեսին՝ այլ անձանց հետ ընդհարման կամ
հրման արդյունքում**

Ներառյալ՝

- վայր ընկնելը, հետիոտնը ուրիշ հետիոտնի հետ ընդհարման արդյունքում

Բացառությամբ՝

- սառույցի կամ ձյան վրա անկման (W00)

ճգման կամ վազող ամբոխի կողմից ոտնատակ լինելու (W52)

W04 Անձի ընկնելը՝ այլ անձանց կողմից նրա տեղափոխման կամ աջակցման ժամանակ

W05 Վայր ընկնելը՝ հաշմանդամի սայլակից

W06 Վայր ընկնելը մահճակալից

W07 Վայր ընկնելը աթոռից

W08 Վայր ընկնելը՝ այլ առարկաներից

**W09 Վայր ընկնելը՝ կապված մարզական հրապարակի սարքավորումների հետ
Բացառությամբ՝**

վայր ընկնելու՝ զվարճանքների համար նախատեսված սարքավորումներից (W31)

W10 Վայր ընկնելը աստիճանների և սանդուղքի վրա կամ դրանց վրայից

W11 Վայր ընկնելը հենասանդուղքի վրա կամ դրա վրայից

W12 Վայր ընկնելը շինարարական փայտակույտի վրա կամ դրա վրայից

W13 Վայր ընկնելը շենքից կամ շինությունից

Ներառյալ՝

վայր ընկնելը այնպիսի հարմարանքներից կամ կառույցներից ինչպիսիք են՝

- պատշգամբը
- կամուրջը
- շենքը
- դրոշածողը
- հարկը
- ճաղաշարքը
- տանիքը
- աշտարակը
- վերնատունը
- ուղեկամուրջը
- պատը
- պատուհանը

Բացառությամբ՝

շենքերի և կառույցների փլուզման (W20)

վառվող շենքից վայր ընկնելու կամ ցատկելու (X00)

W14 Ծառից ընկնելը

W15 Ժայռից վայր ընկնելը

W16 Ջրասուզումից կամ խեղդվելուց տարբերվող վնասվածքի հասցնող ցատկը կամ ընկղմումը

Բացառությամբ՝

անբավարար օդի պաշարով ջրասուզման (W81)
պատահական ջրասուզման կամ խորտակման (W65-W74)
ջրասուզման ժամանակ օդի ճնշման ազդեցության (W94)

W17 Վայր ընկնելու այլ դեպքեր մի մակարդակից մյուսի վրա

Բացառությամբ՝

այնպիսի բարձրություններից կամ հարմարանքներից վայր ընկնելու
ինչպիսիք են՝

- քարանձավը
- նավանորոգարանը
- խոտի դեզը
- փոսը
- խորությունը (խորը փոս)
- քարհանքը
- հանքը
- գլանատակառը
- ջրհորը
-

**W18 Միամակարդակ մակերևույթի վրա վայր ընկնելու այլ դեպքեր
Ներառյալ՝**

Ընկնելը՝

- առարկայի ծանր հարվածից
- զուգարանից
- նույն մակարդակի վրա՝ ԱՀՃ

W19 Անկում՝ չճշտված

Ներառյալ՝

պատահական վայր ընկնելը՝ ԱՀՃ

**ՈՉ ԿԵՆԴԱՆԻ, ՄԵԽԱՆԻԿԱԿԱՆ ՈՒԺԵՐԻ ՆԵՐԳՈՐԾՈՒԹՅՈՒՆ
(W20-W49)**

(տե՛ս վերոհիշյալ ենթադասում ծածկագրերի տեղը պատահարում)

Բացառությամբ՝

կենդանիների կամ մարդկանց հետ հաղորդակցման կամ ընդհարման
(W50-W64)

կանխամտածված ինքնավնասման (X60-X84)

հարձակման (X85-Y09)

W20 Հարված նետված, քանդվող կամ ընկնող առարկայով

Ներառյալ՝

ընկնել առանց շնչահեղձության
շենքի քանդվելը առանց հրդեհի

Ընկնելը

- ժայռի
- քարի
- ծառի

Բացառությամբ՝

այրվող շենքի փլուզման (X00)

ընկնող առարկայի հարվածի

- տարերային աղետների (X34-X39)
- դժբախտ պատահարների՝ կապված մեխանիկական սարքավորումների հետ (W24, W28-W31)
- տրանսպորտային դժբախտ պատահարի (V01-V99)

շարժման հանգեցնող առարկայով հարվածի՝

- պայթույնով (W35-W40)
- հրազենով (W32-W34)
- մարզական հանդերձանքով հարվածի (W21)

W21 Հարված մարզական սարքավորումով կամ մարզական սարքավորմանը Ներառյալ՝

հարված գնդակով

հարված հոկեյի մականով կամ տափողակով

W22 Հարված այլ առարկային կամ այլ առարկայով Ներառյալ՝

բախում պատին

W23 Կառչում, ճզմում, սեղմում օբյեկտների (առարկաների) միջև կամ օբյեկտում Ներառյալ՝

Կառչում, ճզմում, սեղմում
անշարժ և շարժվող
օբյեկտների միջև

ինչպիսիք
են՝

ծավլող օբյեկտը (առարկա)
շարժական դուռը դռնախորշը,
փաթեթավորված վերելակը և
սանդուղքը, լվացքի մեքենայի
քամող հարմարանքը

Օբյեկտում

Բացառությամբ՝

վնասվածքի՝ առաջացած

- մեխանիզմներից (W28-W31)
- բարձրացնող և փոխանցող մեխանիզմից (W24)
- ձեռքի ոչ ուժային գործիքներից (W27)
- կտրող կամ ծակող գործիքներից (W25-W27)
- տրանսպորտային միջոցից (V01-V99)
- նետվող, ընկնող փլուզվող առարկայից (W20)

W24 Հպում բարձրացնող և փոխանցող սարքավորումներով՝ այլ դասերում չդասակարգված

Ներառյալ՝

շփումը

շղթայով ամբարձիչի

հաղորդափոկի

շարժավանդակի

ճոպանի

հաղորդափոկի կամ մալուխի

վերհանի

մետաղալարի հետ
Բացառությամբ՝
տրանսպորտային դժբախտ պատահարների (V01-V99)

W25 Հպում ապակու սույր ծայրին

Բացառությամբ՝
ապակուն առնչվելով վայր ընկնելու (W00-W19)
պայթուների կամ հրազենի կրակոցի հետևանքով թռչող ապակու
կտորների (W32-W40)

W26 Հպում դանակին, թրին կամ սրին

W27 Հպում ոչ ուժային ձեռքի գործիքին

Ներառյալ՝

շփումը (հետ)՝

- կացնի
- պահածոյի դանակի՝ ԱՀՃ
- գամփորի (սեպ)
- ձեռքի սղոցի
- պատառաքաղի
- քլունգի
- սառուցը ջարդելու փետարի
- ասեղի
- թուղթը կտրելու դանակի
- եղանի
- փոցխի
- մկրատի
- պտուտակի և պտուտակահանի
- ձեռքի կարի մեքենայի
- բահի

Բացառությամբ՝

հիպոդերմալ ասեղի (W46)

W28 Հպում ուժային սիզահատիչին (մանգաղ)

Բացառությամբ՝

էլեկտրական հոսանքով վնասվածքի (W86)

W29 Հպում ձեռքի ուժային գործիքներին և կենցաղային մեխանիզմներին

Ներառյալ՝

շփումը (հետ)՝

- խառնիչի
- ուժի
- պահածոյի դանակի
- շղթայով սղոցի
- ինքնաշեն գործիքների
- այգեգործական գործիքների
- էտոցի
- դանակի
- կարի մեքենայի

- չորացնող ագրեգատով լվացքի մեքենայի

Բացառությամբ՝

էլեկտրական հոսանքով վնասվածքի (W86)

W30 Հայում գյուղատնտեսական մեխանիզմներին

Ներառյալ՝

կենդանիների խնամքի մեքենայացված գյուղատնտեսական սարքերը
մաքրող սարքերը
ամբարձիչ մեքենաները
գյուղատնտեսական մեքենաները՝ ԱՀՃ
հնձող մեքենաները
աղացները

Բացառությամբ՝

էլեկտրական հոսանքով վնասվածքի (W86)
հայման՝ գյուղատնտեսական մեքենաներով ինքնագնաց կամ քաշող
տրանսպորտային միջոցներին (V01-V99)

W31 Հայում այլ և չճշտված մեխանիզմներին

Բացառությամբ՝

էլեկտրական հոսանքով վնասվածքի (W86)
հայման՝ ինքնագնացին կամ քաշող տրանսպորտային միջոցներին (V01-V99)

W32 Կրակոց ձեռքի հրազենից

Ներառյալ՝

ատրճանակը

Բացառությամբ՝

հրթիռանետից կրակոցի (W34)

W33 Կրակոց ձեռքի կոտորակային հրազենից կամ խոշոր տրամաչափի հրազենից

Բացառությամբ՝

Կրակոցի՝ օդամղիչ (պնևմատիկ) հրազենից (W34)

W34 Կրակոց այլ և չճշտված հրազենից

W35 Շոգեկաթսայի պայթյուն, պատռվածք

W36 Գազի բալոնի պայթյուն

W37 Ճնշման տակ գտնվող ավտոմոբիլի դողի, խողովակի կամ կաշեփողրակի պատռվածք

W38 Ճնշման տակ գտնվող այլ՝ ճշտված, հարմարանքի պայթյուն, պատռվածք

W39 Հրավառության համազարկ

W40 Այլ նյութերի պայթյուն

W41 Ճնշման տակ գտնվող շրթի ազդեցություն

W42 Աղմուկի ազդեցություն

W43 Տատանումների ազդեցություն

**W44 Օտարածին մարմնի ընկնելը աչքի մեջ կամ բնական բացվածք
Բացառությամբ՝**

շնչառական ուղիների խցանման՝ օտարածին մարմնի շնչառման կամ ըմպելու
(W78-W80) դեպքերի
քայքայիչ հեղուկների բացվածք ընկնելու դեպքերի (X49)

**W45 Օտարածին մարմնի ներթափանցումը մաշկի միջով
Բացառությամբ՝**

- հայման (հետ)
- դանակի, սրի կամ թրի (W26)
 - սուր ապակու (W25)
 - ձեռքի գործիքների (ոչ ուժային) (W27-W29)
 - առարկայով հարվածի (W20-W22)

W49 Այլ և չճշտված՝ ոչ կենդանի, մեխանիկական ուժի ազդեցություն

**ԿԵՆԴԱՆԻ ՄԵԽԱՆԻԿԱԿԱՆ ՈՒԺԵՐԻ ԱԶԴԵՑՈՒԹՅՈՒՆԸ
(W50-W64)**

(տե՛ս գլխի սկզբում դեպքի վայրի ենթադասերը)

Բացառությամբ՝

խայթոցի (թունավոր) (X20-X29)
կծածի (թունավոր) (X20-X29)

**W50 Հարված, զարկ, աքացի, ոլորում, կծում կամ ճանկոում այլ անձի կողմից
Բացառությամբ՝**

հարձակման (X85-Y09)
առարկայով հարվածի (W20-W22)

W51 Ուրիշ անձի հարված կամ ընդհարում նրա հետ

Բացառությամբ՝

հետիոտնի վայր ընկնելը փոխադրամիջոցի հետ ընդհարման հետևանքով այլ
հետիոտնի հետ (W03)

**W52 Տրորվել, ճզմվել կամ հրվել ամբոխի կամ խուճապահար փախչող մարդկանց
կողմից**

W53 Առնետի կծելը

W54 Շան կծելը կամ հարվածը

**W55 Այլ կաթնասունների կծելը կամ հարվածելը
Բացառությամբ՝**

հայման ծովային կենդանիների հետ (W56)

W56 Հպում ծովային կենդանու հետ

W57 Ոչ թունավոր միջատների կամ այլ հողվածոտանիների խայթոցը կամ կծելը

W58 Կոկորդիլոսի կծելը կամ հարվածելը

W59 Այլ սողունների կծելը կամ խայթելը

Ներառյալ՝

Մողեսի

Օձի

W60 Շփում բույսերի փշերի կամ տերևների սուր ծայրերի հետ

W64 Այլ և չճշտված կենդանի ուժերի մեխանիկական ներգործություն

**ՊԱՏԱՀԱԿԱՆ ԽԵՂԴՎԵԼԸ ԵՎ ՍՈՒՉՎԵԼԸ ՋՐՈՒՄ
(W65-W74)**

(տե՛ս վերոհիշյալ դեպքի վայրի ծածկագրերը)

Բացառությամբ՝

ջրասուզման և խորտակման

- դժբախտ պատահարներ ջրային տրանսպորտում (V90.-, V92.-)
- տարերային աղետներ (բնության արհավիրքներ) (X34-X39)
- տրանսպորտային դժբախտ պատահարները (V01-V99)

W65 Ջրասուզումը և հեղձումը՝ լողանք ընդունելիս

W66 Ջրասուզումը և հեղձումը՝ լողարանի մեջ ընկնելու հետևանքով

W67 Ջրասուզումը և հեղձումը լողավազանում

W68 Ջրասուզումը և հեղձումը՝ լողավազանի մեջ ընկնելու հետևանքով

W69 Ջրասուզումը և հեղձումը բնական ջրամբարում

Ներառյալ՝

լիճը

բաց ծովը

գետը

գետակը

W70 Ջրասուզումը և հեղձումը՝ բնական ջրամբարի մեջ ընկնելու արդյունքում

W73 Ջրասուզման և հեղձման այլ՝ ճշտված դեպքեր

Ներառյալ՝

հակահրդեհային ջրի ամանը

պահոցը

W74 Ջրասուզման և հեղձման չճշտված դեպքեր

Ներառյալ՝

ջրասուզումը՝ ԱՀՃ

ջուրն ընկնելը՝ ԱՀՃ

**ՇՆՉԱՌՈՒԹՅԱՆԸ ՍՊԱՌՆԱՑՈՂ ԱՅԼ ԴԺԲԱԽՏ ՊԱՏԱՀԱՐՆԵՐ
(W75-W84)**

(տե՛ս գլխի սկզբում դեպքի վայրերի ծածկագրերը)

**W75 Պատահաբար խեղդվելը և խեղդամահ լինելը մահճակալում
Ներառյալ՝**

- շնչուղիների փակումը և շնչահեղձությունը
- անկողնու պարագաներով
- մոր մարմնով
- բարձով

W76 Այլ՝ պատահաբար կախվելը և խեղդամահ լինելը

**W77 Վտանգ շնչառությանը՝ սողացող նյութերով, քանդվող հողով կամ այլ
հանքանյութերով ծածկման արդյունքում**

Ներառյալ՝

հումքի տեսակով ծածկվելը՝ ԱՀԾ

Բացառությամբ՝

առանց շնչահեղձության կամ խեղդելու հանքանյութի սողման (W20)
տարերային աղետի ժամանակ հանքանյութի սողման (X34-X39)

W78 Ստամոքսի պարունակության ներշնչում

Ներառյալ՝

- շնչահեղձությունը
 - շնչառական ուղիների խցանումը
 - խեղդվելը
- } փսխումային զանգվածներով

արտատարածումը (շնչառական ուղու մեջ ընկնելը) փսխումային զանգվածի՝
ԱՀԾ կերակրափողում

- շնչափողի սեղմումը
 - շնչառության ընդհատումը
 - շնչառության փակումը
- } փսխումային զանգվածներով

Բացառությամբ՝

փսխման զանգվածից կերակրափողի խցանման՝ առանց նշելու շնչահեղձության
կամ շնչուղիների խցանման մասին (W44)

վնասման՝ բացառությամբ ասֆիքսիայի կամ փսխման զանգվածներով
շնչուղիների խցանման (W44)

W79 Շնչառական ուղիների խցանում առաջ բերող սննդի ներշնչում և կլում

Ներառյալ՝

- շնչահեղձությունը
 - շնչառական ուղիների խցանումը
 - խեղդումը
- } սնունդը (ներառյալ կորիզը կամ մրգի կորիզները)

սննդի արտածումը (ցանկացած)՝ ԱՀԾ ըմպանի խցանումը սննդով (գնդիկ)

- շնչափողի սեղմումը
 - շնչառության ընդհատումը
 - շնչառական ուղիների փակումը
- } սննդով կերակրափողում

Բացառությամբ՝

փսխման զանգվածից կերակրափողի խցանման՝ առանց նշելու շնչահեղձության կամ շնչուղիների խցանման մասին (W44)
վնասման՝ բացառությամբ ասֆիքսիայի կամ փսխման զանգվածներով շնչուղիների խցանման (W44)

W81 Պատահական կամ կանխամտածված հայտնվելը թթվածնի ցածր պարունակությամբ միջավայրում

Ներառյալ՝

սառցե խուց կամ ուրիշ հերմետիկ փակվող տարածք պատահական ընկնելը, վնասվելը՝ սուզվելու ժամանակ ոչ բավարար օդի մատակարարման պատճառով

Բացառությամբ՝

պլաստիկ պարկով խեղդամահության (W83.-)

W83 Շնչառության այլ ճշտված վտանգ

W84 Շնչառության չճշտված վտանգ

Ներառյալ՝

շնչահեղձությունը՝ ԱՀՃ

ասպիրացիան՝ ԱՀՃ

խեղդումը՝ ԱՀՃ

ԴԺԲԱԽՏ ՊԱՏԱՀԱՐՆԵՐ՝ ԱՌԱՋԱՑԱԾ ԷԼԵԿՏՐԱԿԱՆ ՀՈՍԱՆՔԻ, ՃԱՌԱԳԱՅԹՄԱՆ ՆԵՐԳՈՐԾՈՒԹՅՈՒՆԻՑ, ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ ՋԵՐՄԱՅԻՆ ԿԱՄ ՄԹՆՈԼՈՐՏԱՅԻՆ ՃՆՇՄԱՆ ԾԱՅՐԱՀԵՂ ՄԱԿԱՐԴԱԿՆԵՐԻՑ (W85-W99)

(տե՛ս գլխի սկզբում դեպքի վայրերի ծածկագրերը)

Բացառությամբ՝

բժշկական միջամտությունների (ինչպես ոչ նորմալ ռեակցիայի պատճառ կամ ուշացած բարդություն հիվանդի մոտ)՝ առանց հիշեցման իրեն պատահական վնաս հասցնելու (Y84.2)

վիրաբուժական և թերապևտիկ միջամտություն անցկացնելու ժամանակ անձնակազմի սխալի (Y63.2-Y63.5)

ներգործության

- բնական
 - ցրտի (X31)
 - ջերմության (X30)
- ճառագայթման՝ ԱՀՃ (X39)
- արևային լույսի (X32)

կայծակի հարվածի (X33)

W85 Դժբախտ պատահար՝ կապված էլեկտրահաղորդման գծերի հետ

W86 Դժբախտ պատահար՝ կապված այլ՝ ճշտված էլեկտրական հոսանքի աղբյուրի հետ

W87 Դժբախտ պատահար՝ կապված չճշտված էլեկտրական հոսանքի աղբյուրի հետ

Ներառյալ՝

էլեկտրական հոսանքից առաջացած այրվածքը կամ այլ վնասվածքը՝ ԱՀՃ

Էլեկտրաշոկը՝ ԱՀՃ
Էլեկտրական հոսանքից առաջացած մահը՝ ԱՀՃ

W88 Իոնացնող ճառագայթման ներգործություն

Ներառյալ՝

ռադիոակտիվ իզոտոպների ներգործությունը
ռենտգենյան ճառագայթների ներգործությունը

W89 Արհեստական տեսանելի և ուլտրամանուշակագույն ճառագայթների ներգործություն

Ներառյալ՝

Էլեկտրազոդման ճառագայթների (աղեղնային) ներգործությունը

W90 Այլ՝ ոչ իոնացնող ճառագայթման ներգործություն

Ներառյալ՝

- ազդեցությունը
 - ինֆրակարմիր
 - լազերային ռադիոհաճախականություն
- } ճառագայթման

W91 Չճշտված տեսակի ճառագայթման ներգործություն

W92 Արհեստական աղբյուրից ջերմության չափից ավելի ներգործություն

W93 Արհեստական աղբյուրից սառնության չափից ավելի ներգործություն

Ներառյալ՝

շփումը չոր սառցի հետ

- գոլորշիների շնչումը՝
- հեղուկ
 - օդի
 - ջրածնի
 - ազոտի

սառը տեղում երկար մնալը

W94 Օդի բարձր և ցածր ճնշումների և մթնոլորտային ճնշման փոփոխության ներգործություն

Ներառյալ՝

ջրում արագ սուզվելիս բարձր ճնշումը
մակերես բարձրանալու ժամանակ ճնշման իջեցումը

- խորահուն սուզումից հետո ճնշման իջեցումը
- ստորերկրյա վայրում գտնվելիս ճնշման իջեցումը

բարձրության վրա ապրելը կամ երկար մնալը, պատճառ է հանդիսանում

- անօքսիայի
- բարոտոնտալգիայի
- բարոստիտի
- հիպօքսիայի
- լեռնային հիվանդության

Օդային տրանսպորտային միջոցում հանկարծակի մթնոլորտային ճնշման փոփոխությունը թռիչքի կամ վայրէջքի ժամանակ:

W99 Այլ և չճշտված (արհեստական ստեղծված) արտաքին միջավայրի գործոնների ներգործություն

**Ծխի, կրակի եւ բոցի ՆԵՐԳՈՐԾՈՒԹՅՈՒՆ
(Էքս00 – Էքս09) (X00-X09)**

(տե՛ս գլխի սկզբում դեպքի վայրերի ծածկագրերը)

Ներառյալ՝

կայծակից առաջացած հրդեհը

Բացառությամբ՝

հրկիզման (X97)

պայթուներից առաջացած երկրորդային հրդեհի (W35-W40)

տրանսպորտային դժբախտ պատահարի (V01-V99)

X00 Չվերահսկվող կրակի ներգործություն շենքում կամ կառույցում

X01 Շենքերից կամ կառույցներից դուրս գտնվող չվերահսկվող կրակի ներգործություն

Ներառյալ՝

անտառային հրդեհը

X02 Վերահսկվող կրակի ներգործություն շենքում կամ կառույցում

Ներառյալ՝

կրակի ազդեցությունը

- բուխարիում
- վառարանում

X03 Շենքից կամ կառույցից դուրս գտնվող վերահսկվող կրակի ներգործություն

Ներառյալ՝

խարույկի կրակի ազդեցությունը

X04 Վնասվածք՝ հեշտ բոցավառվող նյութերի բռնկման ժամանակ

Ներառյալ՝

բռնկումը՝

- գազոլիներից
- նավթից
- բենզինից

X05 Վնասվածք՝ առաջացած հեշտ բոցավառվող կամ բռնկվող գիշերանոցից

X06 Այլ հագուստի և նրա հավելվածների հեշտ բոցավառումից, բռնկումից, հավելուց առաջացած վնասվածք

Ներառյալ՝

- բռնկումը
 - հալչումը
- } պլաստմասե զարդերի

X08 Ծխի, կրակի և բոցի այլ ճշտված աղբյուրի ներգործություն

X09 Ծխի, կրակի և բոցի այլ չճշտված աղբյուրի ներգործություն

Ներառյալ՝

բոցավառությունը՝ ԱՀՃ
այրումը՝ ԱՀՃ

**ՀՊՈՒՄ ՏԱՔ ԵՎ ՇԻԿԱՑԱԾ ՆՅՈՒԹԵՐԻՆ (ԱՌԱՐԿԱՆԵՐԻՆ)
(X10-X19)**

(տե՛ս գլխի սկզբում դեպքի վայրերի ծածկագրերը)

Բացառությամբ՝

ներգործության

- կրակի և բոցի (X00-X09)
- բնական չափից ավելի բարձր ջերմության (X30)

X10 Հպում տաք ըմպելիքներին, մթերքներին, յուղին և խոհարարական ձեթին

X11 Հպում ծորակի տաք ջրին

Ներառյալ՝

տաք ջրով

- վաննան
- դույլը
- տակառը

տաք ջրով հոսող

- փոխրակը
- ծորակը

X12 Հպում այլ տաք հեղուկներին

Ներառյալ՝

ջրով տաքացրած էլեկտրական սալօջախը

Բացառությամբ՝

շիկացած (հալած) մետաղների (X18)

X13 Գոլորշու և տաք շոգիների ներգործություն

X14 Տաք օդի և գազի ներգործություն

Ներառյալ՝

տաք օդի և գազի ներշնչումը

X15 Հպում տաք կենցաղային գործիքներին

Ներառյալ՝

վառարանը

էլեկտրական սալիկը կամ գազօջախը

ինքնանեռով թեյնիկը

կաթսան (ապակյա), (մետաղական)

սալօջախը (խոհանոցային)

տոստերը

Բացառությամբ՝

տաքացնող սարքերի (X16)

X16 Հպում տաք խողովակներին և տաքացուցիչներին

**X17 Հպում տաքացած շարժիչներին, մեքենաներին և գործիքներին
Բացառությամբ՝**

կենցաղային տաք սարքավորումների (X15)

տաքացնող սարքավորումների, ջեռուցման մարտկոցների և խողովակների (X16)

X18 Հպում այլ շիկացած մետաղների հետ

Ներառյալ՝

հեղուկ մետաղը

X19 Հպում այլ և չճշտված տաք և շիկացած նյութերին և առարկաներին

Բացառությամբ՝

այն առարկաների, որոնք սովորաբար տաք չեն, բայց շիկացել են տան հրդեհի պատճառով (X00-X09)

**ՇՓՈՒՄ ԹՈՒՆԱՎՈՐ ԿԵՆԴԱՆԻՆԵՐԻ ԵՎ ԲՈՒՅՍԵՐԻ ՀԵՏ
(X20-X29)**

(տե՛ս գլխի սկզբում դեպքի վայրերի ծածկագրերը)

Ներառյալ՝

քիմիական նյութերով պաշտպանվող

- կենդանիները
- միջատները

Թույներ արտադրող ատամները, մազիկները, ասեղները, շոշափուկները և թույներ անջատող կենդանիների ուրիշ ապարատները

Բացառությամբ՝

սննդի մեջ թունավոր կենդանիների կամ բույսերի օգտագործման (X49.-)

X20 Շփում թունավոր օձերի և մողեսների հետ

Ներառյալ՝

շփումը (հետ)

կորբայի

գյուրգայի

էֆոյայի

վահանամոռութի

իժի

թունավոր ատամի

մամբայի

շառաչող օձի

ծովաօձի

օձի (թունավոր)

Բացառությամբ՝

ոչ թունավոր մողեսների և օձերի հետ շփման (W59)

X21 Շփում թունավոր սարդի հետ

Ներառյալ՝

«Սև այրի» սարդը

փաղեժը

X22 Շփում կարիճի հետ

**X23 Շփում ձիաբռնի, կրետների, մեղվի հետ
Ներառյալ՝**

«Դեղնաժակետ»-ը «Yellow jacket»

X24 Շփում բազմոտնուկների և թունավոր հազարոտնուկների հետ

**X25 Շփում այլ՝ ճշտված թունավոր հողվածոտանիների հետ
Ներառյալ՝**

մրջյունները, թրթուռները

**X26 Շփում թունավոր ծովային կենդանիների և բույսերի հետ
Ներառյալ՝**

մարջանապոլիպները

մեդուզաները

նեմատոդիստները

ծովային

- հողմածաղիկները

- վարունգները

- ոզնիները

Բացառությամբ՝

ծովային օձերի հետ շփման (X20)

ոչ թունավոր ծովային կենդանիների հետ շփման (W56)

X27 Շփում այլ՝ ճշտված թունավոր կենդանիների հետ

**X28 Շփում այլ՝ ճշտված թունավոր բույսերի հետ
Ներառյալ՝**

սրսկման ժամանակ մաշկ թափանցող թունավոր նյութերը կամ տոքսինները

Բացառությամբ՝

ասեղներից և փշերից առաջացած ծակած վերքի՝ ԱՀՃ (W60)

որպես սնունդ թունավոր բույսերի օգտագործման (W49)

**X29 Շփում այլ չճշտված թունավոր բույսերի և կենդանիների հետ
Ներառյալ՝**

խայթոցը (թունավոր)՝ ԱՀՃ

թունավոր կծոցը՝ ԱՀՃ

ԲՆՈՒԹՅԱՆ ՈՒԺԵՐԻ ՆԵՐԳՈՐԾՈՒԹՅՈՒՆ

(X30-X39)

(տե՛ս գլխի սկզբում դեպքի վայրերի ծածկագրերը)

**X30 Չափից ավելի բարձր բնական ջերմության ներգործություն
Ներառյալ՝**

արտաքին չափից դուրս բարձր ջերմաստիճանը, որը պատճառ է արևային հարվածի

բարձր ջերմաստիճանի ազդեցությունը՝ ԱՀՃ

Բացառությամբ՝

արհեստական ծագման չափից ավելի բարձր ջերմության ներգործության (W92)

X31 Չափից ավելի ցածր բնական ջերմության ներգործություն

Ներառյալ՝

չափազանց ցածր արտաքին ջերմաստիճանը, որը պատճառ է հանդիսանում

- սարսուռի՝ ԱՀՃ
- ուղքի կամ ձեռքի ցրտահարման

ազդեցությունը

- ցրտի՝ ԱՀՃ
- եղանակային պայմանների

Բացառությամբ՝

հեղուկ գազի ներշնչման (W93)

արհեստական ծագման ցրտի ներգործության (W93)

չոր սառույցի հետ շփման (W93)

X32 Արևային լույսի ներգործություն

X33 Կայծակի հարվածի զոհ

Բացառությամբ՝

կայծակից առաջացած հրդեհի (X00-X09)

կայծակի հետևանքով ծառի կամ այլ օբյեկտի անկումից առաջացած վնասվածքի (W20)

X34 Երկրաշարժի զոհ

X35 Հրաբխի զոհ

X36 Ձնահյուսի, բնահողի փլուզման, սահքի և այլ տեղաշարժերի զոհ

Ներառյալ՝

բնական աղետներով պայմանավորված հորդառատ անձրևը

Բացառությամբ՝

երկրաշարժի (X34)

տրանսպորտային դժբախտ պատահարների՝ պայմանավորված անշարժ ձյան կամ փլուզման հետ ընդհարման (V01-V99)

X37 Կործանիչ ծովային մրրիկի զոհ

Ներառյալ՝

բուքը

տարափը

ցիկլոնը

փոթորիկը

տորնադոն

տեղատարափ անձրևը

փոթորիկի ժամանակ տրանսպորտային միջոցի քշումը

Բացառությամբ՝

բնահողի տեղաշարժից առաջացած ամբարտակի կամ այլ արհեստական կառույցների փլուզման (X36)

ծովային մրրիկից հետո տեղի ունեցած տրանսպորտային դժբախտ պատահարի (V01-V99)

X38. Ջրհեղեղի զոհ

Ներառյալ՝

ջրհեղեղը՝

- առաջացած հեռու գտնվող փոթորկից
- բնական աղետների ժամանակ առաջացած ձյան հալումից
- անմիջականորեն առաջացած փոթորկից

Բացառությամբ՝

ջրհեղեղի՝ առաջացած ամբարտակի կամ այլ արհեստական կառույցի քանդվելուց (X36)
մակընթացության ալիքի՝ ԱՀՃ (X39)
առաջացած փոթորկի (X37)

X39 Բնության այլ և չճշտված ուժերի ներգործություն

Ներառյալ՝

Բնական ճառագայթումը՝ ԱՀՃ
Եկող ալիքը՝ ԱՀՃ

Բացառությամբ՝

արտաքին ներգործության՝ ԱՀՃ (X59.9)
ցունամի (X 34.1)

ՀԱՆԿԱՐԾԱԿԻ ԹՈՒՆԱՎՈՐՈՒՄ ԵՎ ԹՈՒՆԱՎՈՐ ՆՅՈՒԹԵՐԻ ՆԵՐԳՈՐԾՈՒԹՅՈՒՆ (X40-X49)

(տե՛ս գլխի սկզբում դեպքի վայրերի ծածկագրերը)

Ներառյալ՝

դժբախտ դեպքերը, որոնք առաջացել են վիրաբուժական և թերապևտիկ միջամտությունների ժամանակ
դեղի, դեղորայքի և կենսաբանական նյութերի օգտագործումից
թունավորումը՝ չճշտված՝ որպես պատահական կամ կանխատեսված դեղի
պատահական գերդոզավորումը
դեղի սխալ նշանակումը
դեղի սխալ կամ անուշադիր ընդունումը

Բացառությամբ՝

դեղի ընդունման՝ սպանության, ինքնասպանության, վնաս հասցնելու նպատակով կամ այլ հանգամանքներում՝ Դասակարգված X60-X69, X85-X90, Y10-Y19 դասերում
համապատասխան նշանակման՝ թերապևտիկ կամ կանխարգելիչ չափաբաժիններով դեղամիջոցների ճիշտ ընդունումը որպես պատճառ անբարենպաստ հակազդման (Y40-Y59)

X40 Ոչ օփիումային անալգետիկների, ջերմիջեցնող և հակառևմատիկ միջոցների ներգործություն ու դրանցից առաջացած պատահական թունավորում

Ներառյալ՝

4 ամինոֆենոլի ածանցյալները
ոչ ստերոիդ հակաբորբոքային միջոցները
պիրազոլոնի ածանցյալները
սալիցիլատները

X41 Հակացնցումային, սեդատիվ, քնաբեր, հակապարկինսոնային և հոգեմետ և հոգեծին միջոցների ներգործություն և պատահական թունավորում՝ այլ դասերում չդասակարգված

Ներառյալ՝

- հակադեպրեսանտները
- բարբիտուրատները
- գիտանտոինի ածանցյալները
- իմինոստիլբենները
- մետակվալոնի միացությունները
- նեյրոլեպտիկները
- փսիխոստիմուլյատորները (հոգեխթանիչները)
- սուլցինիմիդները և օքսազոլիդինդիոնները
- տրանկվիլիզատորները

X42 Թմրանյութերի և հոգեդիսլեպտիկների ներգործություն և պատահական թունավորում՝ այլ դասերում չդասակարգված

Ներառյալ՝

- կաննաբիսը (ածանցյալներ)
- հնդկական կանեփը
- կոկաինը
- հաշիշը
- կոդեինը
- հերոյինը
- լիզերգիդը (LSD)
- մեսկալինը
- մետադոնը
- մորֆին
- օփիումը (ալկալոիդները)

X43 Վեգետատիվ նյարդային համակարգի վրա ազդող այլ դեղամիջոցների ներգործություն և պատահական թունավորում

Ներառյալ՝

- պարասիմպաթոլիտիկ (հակախոլիներգիկ և հակամուսկալինային և սպազմոլիտիկ միջոցները
- պարասիմպաթոմիմետիկ (խոլիներգիկ) միջոցները
- պարասիմպաթոլիտիկ (հակաադրեներգետիկ) միջոցները
- պարասիմպաթոմիմետիկ (ադրեներգետիկ) միջոցները

X44 Պատահական թունավորում կամ ներգործություն այլ և չճշտված դեղորայքից և կենսաբանական նյութերից

Ներառյալ՝

- առավելապես հարթ և կմախքային մկանունքի և շնչառական համակարգի վրա ազդող միջոցները
- անզգայացնող միջոցները (ընդհանուր ազդեցությամբ), (տեղային ազդեցությամբ)
- Պատրաստուկները՝ ազդող
 - սրտանոթային համակարգի
 - ստամոքսաղիքային տրակտի վրա
- հորմոններ և նրանց սինթետիկ փոխարինիչները
- հեմատոլոգիական և համակարգային միջոցներ
- համակարգային ազդեցության հակաբիոտիկները և ուրիշ հակավարակիչ միջոցները
- թերապևտիկ նշանակությամբ գազերը

տեղային ազդեցության պատրաստուկները
պատվաստանյութերը
ջրային հավասարակշռության և դեղորայքային միջոցների վրա, ազդող նյութերը
հանքային փոխանակման և միզաթթվի փոխանակման վրա ազդող նյութերը

X45 Ալկոհոլի ներգործություն և դրանից պատահական թունավորում

Ներառյալ՝

սպիրտը՝

- ԱՀՃ
- բուտիլային սպիրտը (1-բուտանոլ)
- էթիլային սպիրտը (էթանոլ)
- իզոպրոպիլային սպիրտը (2-պրոպանոլ)
- մեթիլ սպիրտը (մեթանոլ)
- պրոպիլային սպիրտը (1-պրոպանոլ)

սիվուշային յուղերը

X46 Օրգանական լուծիչների, հալոգեն պարունակող ածխաջրածնի և նրանց գոլորշիների ներգործություն և պատահական թունավորում

Ներառյալ՝

բենզոլը և նրա հոմանիշները
քառաքլորային ածխածինը (տետրաքլորմեթանը
քլորաֆթորային ածխածինները
նավթը (ածանցյալները)

X47 Այլ գազերի և շոգենման նյութերի ներգործություն և պատահական թունավորում

Ներառյալ՝

ածխածնի օքսիդը
արցունքաբեր գազը
շարժիչային արտանետվող գազերը (ավտոտրանսպորտային միջոցների)
ազոտի օքսիդները
ծծումբի եռօքսիդը
կենցաղային գազը

Բացառությամբ՝

մետաղների գոլորիշների և ծխի (X49)

X48 Պեստիցիդների ներգործություն ու դրանից պատահական թունավորում

Բացառությամբ՝

բույսի սնուցման համար պարարտանյութի և միջոցների (X49)

X49 Այլ և չճշտված քիմիական և թունավոր նյութերի ներգործություն և պատահական թունավորում

Բացառությամբ՝

թունավոր կենդանիների և բույսերի հետ շփման (X20-X29)

**ԳԵՐԼԱՐՎԱԾՈՒԹՅՈՒՆ, ՃԱՆԱՊԱՐՀՈՐԴՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ ԶՐԿՈՒՄՆԵՐ
(X50-X57)**

(տե՛ս գլխի սկզբում դեպքի վայրերի ծածկագրերը)

Բացառությամբ՝

հարձակման (X85-Y09)

տրանսպորտային դժբախտ պատահարների (V01-V99)

**X50 Գերլարվածություն և կտրուկ կամ կրկնվող շարժում
Ներառյալ՝**

բարձրացնելը՝

- ծանր իրի
- ծանրությունների

մարաթոնյան վազքը

թիավարումը

X51 Ճանապարհորդություն և տեղափոխություն

**X52 Շարունակվող անկշռելության վիճակ
Ներառյալ՝**

անհավասարակշռությունը (մոդելացված)՝ տիեզերական տրանսպորտային միջոցներում

**X53 Սննդի բացակայություն
Ներառյալ՝**

երբ սննդի բացակայությունը պատճառ է հանդիսանում՝

- հյուծվածության
- անբավարար սնման
- սովի

Բացառությամբ՝

առանց ուշադրության կամ առանց խնամքի մնալու հետևանքի (Y06)

սննդի և ջրի անբավարար ընդունման (R63.6)

ինքնազրկման՝ ԱՀՃ (R46.8)

**X54 Ջրի բացակայություն
Ներառյալ՝**

երբ ջրի բացակայությունը պատճառ է հանդիսանում՝

- ջրազրկման
- հյուծման

**X57 Ձրկումներ՝ չճշտված
Ներառյալ՝**

աղքատությունը

**ՈՒՐԻՇ ԵՎ ՉՃՇՏՎԱԾ ԳՈՐԾՈՆՆԵՐԻ ՊԱՏԱՀԱԿԱՆ ՆԵՐԳՈՐԾՈՒԹՅՈՒՆ
(X58-X59)**

(տե՛ս գլխի սկզբում դեպքի վայրերի ծածկագրերը)

X58 Այլ ճշտված գործոնների ներգործություն

X59 Չճշտված գործոնների ներգործություն

X59.9 Այլ չճշտված գործոնների ներգործություն

Ներառյալ՝

դժբախտ պատահարը՝ ԱՀՃ
անբարենպաստ ազդեցությունը՝ ԱՀՃ

**ԿԱՆԽԱՄՏԱԾՎԱԾ ԻՆՔՆԱՎՆԱՍՈՒՄ
(X60-X84)**

(տե՛ս գլխի սկզբում դեպքի վայրերի ենթադասերը)

Ներառյալ՝

կանխամտածված ինքնավնասումը թունավորման կամ վնասման ուղիով
ինքնասպանությունը

**X60 Կանխամտածված ինքնաթունավորում և ազդեցություն ոչ օփիումային
ցավազրկող, ջերմիջեցնող և հակառևմատիկ միջոցներով**

Ներառյալ՝

4-ամինոֆենոլի ածանցյալները
ոչ ստերոիդ հակաբորբոքային պատրաստուկները
պիրազոլոնի ածանցյալները
սալիցիլատները

**X61 Կանխամտածված ինքնաթունավորում և ազդեցություն հակացնցումային,
հակապարկինսոնային, սեդատիվ, քնաբեր, հոգեծին նյութերով՝ այլ դասերում
չդասակարգված**

Ներառյալ՝

հակադեպրեսանտները
բարբիտուրատները
հիդանտոինի ածանցյալները
իմինոստիլբենները
մետակվալոնի միացությունները
նեյրոլեպտիկները
հոգեխթանիչները
սուլցինիմիդները և օքսազոլիդինդիոնները
տրանկվիլիզատորները

**X62 Կանխամտածված ինքնաթունավորում և ազդեցություն թմրանյութերով և
հոգեդիսլեպտիկներով՝ այլ դասերում չդասակարգված**

Ներառյալ՝

կանաբիսը (ածանցյալներ)
հնդկական կանեփը
հաշիշը
կոկաինը
կոդեինը
հերոյինը
լիզերգինը (LSD)
մեսկալինը
մետադոնը
մորֆին
ափիոնը (ալկալոիդները)

X63 Կանխամտածված ինքնաթունավորում և ազդեցություն ուրիշ դեղորայքով՝ վեգետատիվ նյարդային համակարգի վրա անմիջական ազդեցությամբ Ներառյալ՝

- պարասիմպաթոլիտիկ (հակախոլիներգիկ և հակամուսկալինային) և սպազմոլիտիկ
- պարասիմպաթոմիմետիկ (խոլիներգիկ)
- պարասիմպաթոլիտիկ (հակաադրեներգետիկ)
- պարասիմպաթոմիմետիկ (ադրեներգետիկ) միջոցները

X64 Կանխամտածված ինքնաթունավորում և ազդեցություն այլ և չճշտված դեղամիջոցներով, դեղորայքներով և կենսաբանական նյութերով Ներառյալ՝

- միջոցները՝ առավելապես ազդող հարթ և կմախքային մկանունքի և շնչառական համակարգի վրա
- անզգայացնող միջոցները (ընդհանուր ազդեցությամբ), (տեղային ազդեցությամբ)
- պատրաստուկները՝ ազդող՝
 - սրտանոթային համակարգի
 - ստամոքսաղիքային տրակտի վրա
- հորմոնները և նրանց սինթետիկ փոխարինիչները
- հեմատոլոգիական և համակարգային միջոցները
- համակարգային ազդեցության հակաբիոտիկները և ուրիշ հակավարակիչ միջոցները
- թերապևտիկ նշանակությամբ գազերը
- տեղային ազդեցությամբ պատրաստուկները
- պատվաստանյութերը
- ջրային բալանսի և դեղորայքային միջոցների
- հանքային փոխանակման և միզաթթվի փոխանակման վրա ազդող նյութերը

X65 Կանխամտածված ինքնաթունավորում և ավրոհողի ազդեցություն Ներառյալ՝

- սպիրտը՝
 - ԱՀՃ
 - բուտիլային (1-բուտանոլ)
 - էթիլային (էթանոլ)
 - իզոպրոպիլային (2-պրոպանոլ)
 - մեթիլ (մեթանոլ)
 - պրոպիլային (1-պրոպանոլ)
- սիվուշային յուղերը

X66 Կանխամտածված ինքնաթունավորում և ազդեցություն օրգանական լուծիչներով, հալոգեն պարունակող ածխաջրերով և նրանց գոլորշիներով Ներառյալ՝

- բենզոլը և նրա համանիշերը
- քառքլորային ածխածինը (տետրաքլորմեթանը)
- քլորֆթոր ածխածինները
- բենզինը (ածանցյալներ)

X67 Կանխամտածված ինքնաթունավորում և ազդեցություն ուրիշ գազերով և շոգենման նյութերով

Ներառյալ՝

ածխածնի օքսիդը
արցունքաբեր գազը
շարժիչի օգտագործված գազերը (ավտոտրանսպորտային միջոցները)
ազոտի օքսիդները
ծծումբի եռօքսիդը
կենցաղային գազը

Բացառությամբ՝

մետաղների գոլորշու և ծխի (X69)

X68 Կանխամտածված ինքնաթունավորում՝ պեստիցիդների ազդեցությամբ

Ներառյալ՝

ֆունիզանտերը
ֆունգիցիդները
հերբիցիդները
ինսեկտիցիդները
ռոդենտիցիդները
բնափայտի արծնման (վարակազերծում) միջոցները

Բացառությամբ՝

պարարտացման և բույսերի լրացուցիչ սնուցման միջոցների

X69 Կանխամտածված ինքնաթունավորում և ազդեցություն ուրիշ և չճշտված քիմիական և թունավոր նյութերով

Ներառյալ՝

քայքայվող բուրավետ նյութերը , թթուները և կծու ալկալիները
սոսինձը և կաչուն նյութերը
մետաղները՝ ներառյալ ծովսը և գոլորշիները
ներկանյութերը և ներկերը
պարարտանյութերը և բույսերի լրացուցիչ սնուցման միջոցները
թույները՝ ԱՀՃ
թունավոր սննդային մթերքները և թունավոր բույսերը
օճառը և դետերգենտները

X70 Կանխամտածված ինքնավնասում՝ կախվելու, խեղդամահ և շնչահեղձ լինելու միջոցով

X71 Կանխամտածված ինքնավնասում՝ ջրասուզման և հեղձվելու միջոցով

X72 Կանխամտածված ինքնավնասում՝ ձեռքի հրազենի կրակոցի միջոցով

X73 Կանխամտածված ինքնավնասում՝ հրացանի, մանրագնդակի հրացանի և խոշոր տրամաչափային զենքի կրակոցով

X74 Կանխամտածված ինքնավնասում՝ կրակոցով՝ ուրիշ և չճշտված հրազենի միջոցով

X75 Կանխամտածված ինքնավնասում՝ պայթուցիկ նյութերի օգտագործման միջոցով

X76 Կանխամտածված ինքնավնասում՝ ծխով, կրակով և բոցավառությամբ

X77 Կանխամտածված ինքնավնասում՝ գոլորշով, տաք շոգիով և տաք առարկաներով

X78 Կանխամտածված ինքնավնասում՝ սուր առարկաներով

X79 Կանխամտածված ինքնավնասում՝ բուֆ առարկաներով

**X80 Կանխամտածված ինքնավնասում՝ բարձրությունից թռչելով
Ներառյալ՝**

Կանխամտածված ընկնելը մի մակարդակից մյուսին

X81 Կանխամտածված ինքնավնասում՝ շարժվող օբյեկտի տակ նետվելով կամ նրա առաջ պառկելով

**X82 Կանխամտածված ինքնավնասում՝ շարժիչային փոխադրամիջոցի վթարի
միջոցով**

Ներառյալ՝

Կանխամտածված բախումը

- ավտոտրանսպորտային միջոցին
- գնացքին
- տրամվային

Բացառությամբ՝

ինքնաթիռի վթարի հետևանքով առաջացած վնասման (X83)

**X83 Կանխամտածված ինքնավնասում այլ՝ ճշտված գործողության միջոցով
Բացառությամբ՝**

Կանխամտածված ինքնավնասման

- այրիչ նյութերով (բացառությամբ թունավորները)
- ավիովթարների միջոցով
- էլեկտրական հոսանքով

X84 Կանխամտածված ինքնավնասում՝ գործողության միջոցով՝ չճշտված

ՀԱՐՁԱԿՈՒՄ

(X85-Y09)

(տե՛ս գլխի սկզբում դեպքի վայրերի ծածկագրերը

Ներառյալ՝

սպանությունները, վնասումները, հասցված այլ անձի կողմից, ցանկացած միջոցներով սպանելու կամ խեղանդամ անելու նպատակով

Բացառությամբ՝

վնասումների (հետևանքով)

- ռազմական գործողության (Y36.-)
- օրենքով նախատեսված գործողության (Y35.-)

X85 Հարձակում, կիրառելով դեղորայք, դեղամիջոց և կենսաբանական նյութեր Ներառյալ՝

- թունավորումով սպանությունը՝
- կենսաբանական նյութերով
- դեղամիջոցներով

X86 Հարձակում՝ կիրառելով հիմային (կոռոզիվ) նյութեր Բացառությամբ՝

հիմային (կոռոզիվ) գազերի կիրառման (X88)

X87 Հարձակում՝ պեստիցիդների կիրառումով Ներառյալ՝

բնափայտի արծնումը (վարակազերծումը)

Բացառությամբ՝

բույսերի պարարտացման և սնուցման համար կիրառվող միջոցների (X89)

X88 Հարձակում՝ գազի և շոգենման նյութերի կիրառումով

X89 Հարձակում՝ ուրիշ ճշտված քիմիական և թունավոր նյութերի կիրառումով Ներառյալ՝

պարարտանյութերի օգտագործումը

X90 Հարձակում ուրիշ չճշտված քիմիական և թունավոր նյութերի կիրառումով Ներառյալ՝

սպանությունը՝ ԱՀԾ

X91 Հարձակում՝ կախաղան հանելու, խեղդամահ և շնչահեղձ անելով

X92 Հարձակում՝ ջրում խորտակելու և սուզելու միջոցով

X93 Հարձակում՝ ձեռքի հրազենի կրակոցով

X94 Հարձակում՝ հրացանի կրակոցով, մանրագնդակի հրացանով և խոշոր տրամաչափի հրազենով

X95 Հարձակում՝ կրակոցով, ուրիշ և չճշտված հրազենով

X96 Հարձակում՝ պայթուցիկ նյութերի օգտագործման միջոցով Բացառությամբ՝

հրդեհող խառնուրդի օգտագործման (X97)

X97 Հարձակում՝ ծխի, կրակի և բոցի օգտագործման միջոցով Ներառյալ՝

- հրդեհի ժամանակ օգտագործելով
- ծխախոտ
- այրվող լուծույթներ

X98 Հարձակում՝ գոլորշու և թեժ գոլորշիների օգտագործումով

X99 Հարձակում՝ սուր առարկայի կիրառումով
Ներառյալ՝
վիրավորումը՝ ԱՀՃ

Y00 Հարձակում՝ բուժ առարկայով

Y01 Հարձակում՝ բարձրությունից հրելով

Y02 Հարձակում՝ զոհին շարժվող օբյեկտի տակ հրելով կամ զոհին նրա առաջ պառկեցնելով

Y03 Հարձակում՝ շարժիչային տրանսպորտային միջոցի վրաերթի միջոցով
Ներառյալ՝
կանխամտածված հարվածը կամ վրաերթը ավտոտրանսպորտով

Y04 Հարձակում՝ ֆիզիկական ուժի կիրառմամբ
Ներառյալ՝
կռիվն առանց զենքի

Բացառությամբ՝

հարձակման

- զենքի օգտագործումով (X93-X95, X99, Y00)
- ջրասուզելով (X92)
- խեղդամահ անելով (X91)
- սեռային (սեքսուալ) բռնության, ֆիզիկական ուժի կիրառմամբ (Y05)

Y05 Սեռային (սեքսուալ) բռնություն՝ ֆիզիկական ուժի կիրառմամբ
Ներառյալ՝
բռնաբարությունը կամ փորձը

Y06 Ջրկվածություն խնամքից կամ բարձիթողություն

Y06.0 Ամուսնու կամ զուգընկերոջ կողմից

Y06.1 Ծնողների կողմից

Y06.2 Ծանոթի կամ ընկերոջ կողմից

Y06.8 Ուրիշ՝ ճշտված անձի կողմից

Y06.9 Անձի կողմից՝ չճշտված

Y07 Վատ վերաբերմունքի այլ ձևեր

Ներառյալ՝

հոգեկան դաժանությունը

ֆիզիկական բռնությունը

սեքսուալ բռնությունը

տանջանքը

Բացառությամբ՝

հսկողության և խնամքի զրկվածության (Y06)

սեռազգայունային (սեքսուալ) բռնության, ֆիզիկական ուժի կիրառման (Y05)

Y07.0 Ամուսնու կամ զուգընկերոջ կողմից

Y07.1 Ծնողների կողմից

Y07.2 Ծանոթի կամ ընկերոջ կողմից

Y07.3 Պաշտոնական անձի կողմից

Y07.8 Այլ՝ ճշտված անձերի կողմից

Y07.9 Չճշտված անձի կողմից

Y08 Հարձակում՝ այլ՝ ճշտված եղանակներով

Y09 Հարձակում՝ չճշտված եղանակով

Ներառյալ՝

քաղաքական սպանությունը (փորձը)՝ ԱՀՃ

մարդկանց բնաջնջումը (փորձը)՝ ԱՀՃ

մարդասպանությունը (ոչ պատահական)

մահացու վնաս հասցնելը (փորձը)՝ ԱՀՃ

ԿՆԱՍՈՒՄ՝ ԱՆՈՐՈՇ ԿԱՆԽԱՄՏԱԾՎԱԾՈՒԹՅԱՄԲ

(Y10-Y34)

(տե՛ս գլխի սկզբում դեպքի վայրերի ծածկագրերը)

Ծանոթություն:

Այս բաժինը ընդգրկում է դեպքեր, երբ հասանելի տեղեկատվությունը անբավարար է, որպեսզի բժշկական և իրավաբանական փորձագետները կարողանան հետևություն անել՝ տվյալ միջադեպը հանդիսանում է արդյոք դժբախտ պատահար, ինքնավնասում կամ բռնություն՝ սպանության կամ վնասելու նպատակով: Այստեղ ընդգրկված է ինքնավնասումը, բացառելով պատահական կամ կանխամտածված բնույթի թունավորումը, ցուցմունքների բացակայության դեպքում:

Y10 Թունավորում և ներազդում ոչ օփիումային ցավազրկողներով,

ջերմիջեցնողներով և հակառևմատիկ միջոցներով՝ անորոշ

կանխամտածվածությամբ

Ներառյալ՝

4-ամինոֆենոլի ածանցյալները

ոչ ստերոիդ հակաբորբոքային միջոցները

պիրազոլոնի ածանցյալները

սալիցիլատները

Y11 Թունավորում և ներազդում հակացնցումային սեդատիվ, քնաբեր,

հակապարկինսոնային և հոգեմետ նյութերով՝ անորոշ

կանխամտածվածությամբ՝ այլ դասերում չդասակարգված

Ներառյալ՝

հակադեպրեսանտները

բարբիտուրատները

հիդանտոինի ածանցյալները

իմինոստիլբենները

մետակվալոնի միացությունները

նեյրոլեպտիկները

հոգեխթանիչները

սուլցինիմիդները և օքսազոլիդինդիոնները

տրանկվիլիզատորները

Y12 Թունավորում և ներազդում թմրանյութերով և հոգեդիսլեպտիկներով՝ այլ

դասերում չդասակարգված անորոշ կանխամտածվածությամբ

Ներառյալ՝

- կանաբիսը (ածանցյալները)
- հնդկական կանեփը
- հաշիշը
- կոկաինը
- կոդեինը
- հերոյինը
- լիզերգինը (LSD)
- մեսկալինը
- մետադոնը
- մորֆին
- օփիոնը (ալկալոիդները)

Y13 Թունավորում և ներազդում ուրիշ՝ վեգետատիվ նյարդային համակարգի վրա ազդող դեղամիջոցներով՝ անորոշ կանխամտածվածությամբ

Ներառյալ՝

- պարասիմպաթոլիտիկ (հակախոլիներգիկ և հակամուսկալինային) և սպազմոլիտիկ միջոցները
- պարասիմպաթոմիմետիկ (խոլիներգիկ) միջոցները
- պարասիմպաթոլիտիկ (հակաադրեներգետիկ) միջոցները
- պարասիմպաթոմիմետիկ (ադրեներգետիկ) միջոցները

Y14 Թունավորում և ներազդում ուրիշ և չճշտված դեղորայքով, դեղով և կենսաբանական նյութերով՝ անորոշ կանխամտածվածությամբ

Ներառյալ՝

- առավելապես հարթ և կմախքային մկանունքի և շնչառական համակարգի վրա ազդող միջոցները
- անզգայնացնող միջոցները (ընդհանուր ազդեցությամբ), (տեղային ազդեցությամբ)
- պատրաստուկները՝ ազդող՝
 - սրտանոթային համակարգի
 - ստամոքսաղիքային տրակտի վրա
- հորմոնների և նրանց սինթետիկ փոխարինիչների հեմատոլոգիական և համակարգային միջոցները
- համակարգային ազդեցության հակաբիոտիկները և ուրիշ հակավարակիչ միջոցները
- թերապևտիկ նշանակությամբ գազերը
- տեղային ազդեցությամբ պատրաստուկները
- պատվաստանյութերը
- ջրային բալանսի և դեղորայքային միջոցների վրա ազդող նյութերը
- հանքային փոխանակման և միզաթթվի փոխանակման վրա ազդող նյութերը

Y15 Թունավորում և ներազդում ալկոհոլով՝ անորոշ կանխամտածվածությամբ

Ներառյալ՝

- սպիրտը՝
 - ԱՀՃ
 - բուտիլային (1- բուտանոլ)
 - էթիլային (էթանոլ)
 - իզոպրոպիլային (2-պրոպանոլ)

- մեթիլ (մեթանոլ)
 - պրոպիլային (1-պրոպանոլ)
- սիվուշային յուղերը

Y16 Թունավորում և ներազդում՝ օրգանական լուծիչներով հալոգեն պարունակող ածխաջրածիններով և նրանց գոլորշիներով՝ անորոշ կանխամտածվածությամբ

Ներառյալ՝

- բենզոլը և նրա համանիշերը
- քարքլորային ածխածինը (տետրաքլորմեթանը)
- քլորֆթոր ածխածինները
- նավթը (ածանցյալները)

Y17 Թունավորում և ներազդում՝ ուրիշ գազերով և գոլորշանման նյութերով՝ անորոշ կանխամտածվածությամբ

Ներառյալ՝

- ածխածնի օքսիդը
- արցունքաբեր գազը
- շարժիչի օգտագործած գազերը (ավտոտրանսպորտային միջոցները)
- ազոտի օքսիդները
- ծմբի եռօքսիդը
- կենցաղային գազը

Բացառությամբ՝

մետաղների ծխի և գոլորշիների (Y 19)

Y18 Թունավորում և ներազդում պեստիցիդներով՝ անորոշ կանխամտածվածությամբ

Ներառյալ՝

- ֆունիզանտները
- ֆունգիցիդները
- հերբիցիդները
- ինսեկտիցիդները
- ռոդենտիցիդները
- բնափայտի արծնման (վարակազերծման) միջոցները

Բացառությամբ՝

պարարտացման և բույսերի սնուցման միջոցների (Y19)

Y19 Թունավորում և ներազդում ուրիշ՝ չճշտված քիմիական և թունավոր նյութերով՝ անորոշ կանխամտածվածությամբ

Ներառյալ՝

- քայքայվող բուրավետ նյութերը , թթուները և կծու ալկալիները
- սոսինձը և կպչուն նյութերը
- մետաղները, ներառյալ՝ ծուխը և գոլորշիները
- ներկանյութերը և ներկերը
- պարարտանյութերը և բույսերի լրացուցիչ սնուցման միջոցները
- թույները՝ ԱՀՃ
- թունավոր սննդային մթերքները և թունավոր բույսերը
- օճառները և դետերգենտները

- Y20 Կախաղան հանելը, խեղումը և խեղդամահ անելը՝ անորոշ կանխամտածվածությամբ
- Y21 Ջրասուզումը և խորտակումը՝ անորոշ կանխամտածվածությամբ
- Y22 Վնասում՝ ձեռքի հրազենից կրակելու հետևանքով՝ անորոշ կանխամտածվածությամբ
- Y23 Վնասում՝ հրացանի կրակոցի հետևանքով՝ մանրագնդակի հրացանով և խոշոր տրամաչափի հրազենով՝ անորոշ կանխամտածվածությամբ
- Y24 Վնասում՝ կրակոցի հետևանքով՝ ուրիշ և չճշտված հրազենային զենքից՝ անորոշ կանխամտածվածությամբ
- Y25 Շփում պայթուցիկ նյութերի հետ՝ անորոշ կանխամտածվածությամբ
- Y26 Ներգործում ծխով, կրակով և բոցով՝ անորոշ կանխամտածվածությամբ
- Y27 Շփում գոլորշու, այրող շոգիների և թեժ առարկաների հետ՝ անորոշ կանխամտածվածությամբ
- Y28 Շփում սուր առարկայի հետ՝ անորոշ կանխամտածվածությամբ
- Y29 Շփում բուրբ առարկայի հետ՝ անորոշ կանխամտածվածությամբ
- Y30 Վայր ընկնելը, թռիչքը կամ հրումը բարձրությունից՝ անորոշ կանխամտածվածությամբ
- Ներառյալ**
մի մակարդակից մյուս մակարդակ ընկած գոհը
չճշտված՝ ինչպես պատահական կամ կանխամտածված
- Y31 Անկում, պառկում, կամ վազք՝ շարժվող օբյեկտի առջևից կամ նրա վրա անորոշ կանխամտածվածությամբ
- Y32 Վթար շարժիչային տրանսպորտի միջոցով՝ անորոշ կանխամտածվածությամբ
- Y33 Այլ չճշտված վնասումներ՝ չճշտված՝ որպես պատահական կամ կանխամտածված
- Y34 Չճշտված վնասումներ՝ անորոշ կանխամտածվածությամբ

**ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ ԶԻՆՎՈՐԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ՝
ՆԱԽԱՏԵՍՎԱԾ ՕՐԵՆՔՈՎ
(Y35-Y36)**

- Y35 Գործողություններ՝ նախատեսված օրենքով
Y35.0 Վնասում՝ գործողության հետևանքով, կանխատեսված օրենքով,
Ներառյալ՝
վնասումը հրազենային զենքով

Y35.1 Վնասում՝ գործողության հետևանքով՝ կանխատեսված օրենքով՝ պայթյունի ուղեկցությամբ

Y35.2 Վնասում՝ գործողության հետևանքով՝ կանխատեսված օրենքով՝ գազի օգտագործումով

- շնչահեղձություն՝ առաջացած գազով
 - արցունքաբեր գազով վնասում
- } նպատակներ
նախատեսված օրենքով

Y35.3 Վնասում՝ գործողության հետևանքով՝ կանխատեսված օրենքով՝ բութ առարկաների օգտագործումով

- մահակով
 - բութ առարկայով
 - փայտով
- } գործողության եզրակացություն
նախատեսված օրենքով

Y35.4 Վնասում՝ գործողության հետևանքով՝ կանխատեսված օրենքով՝ սուր առարկաների օգտագործումով

- կտրվածք
 - վնասում սվինով
 - խոցովի վերք
- } գործողության եզրակացություն
նախատեսված օրենքով

Y35.5 Մահապատիժ՝ նախատեսված օրենքով

Y35.6 Վնասում՝ օրենքով նախատեսված՝ հասցված ուրիշ ճշտված միջոցներով

Y35.7 Օրենքով նախատեսված և հասցված վնասում՝ չճշտված միջոցներով

Y36 Զինվորական գործողություններ

Ծանոթություն:

Վնասումներ զինվորական գործողությունների հետևանքով՝ ստացած զինվորական գործողությունների դադարից հետո՝ դասակարգված Y36.8 ծածկագրում

Ներառյալ՝

զինձառայողների և քաղաքացիների վնասվածքները՝ կապված զինվորական գործողությունների և քաղաքացիական անկարգությունների հետ

Y36.0 Վնասումներ՝ զինվորական գործողությունների հետևանքով՝ հասցված ռազմածովային զենքերից

Y36.1 Վնասումներ՝ զինվորական գործողությունների հետևանքով՝ հասցված ինքնաթիռի կործանումից

Y36.2 Ռազմական գործողություններից առաջացած վնասումներ՝ ուրիշ ձևերի պայթյունից կամ բեկորներից

Y36.3 Վնասումներ՝ զինվորական գործողությունների հետևանքով՝ հասցված կրակով, հրդեհով և թեժ նյութերով

- շնչահեղձություն
 - այրվածքներ
 - այլ վնասումներ
- } առաջացած կրակով, որը ի հայտ է գալիս հրդեհվող հարմարանքների ուղիղ գործողության հետևանքով կամ կողմնակի գործողությամբ՝ սովորական տիպի ցանկացած զենքով

Y36.4 Վնասումներ զինվորական գործողությունների հետևանքով՝ հասցված հրազենային զենքով և սպառազինման այլ սովորական տեսակներով

Y36.5 Զինվորական գործողություններ՝ միջուկային զենքի օգտագործմամբ

Y36.6 Զինվորական գործողություններ՝ կենսաբանական զենքի օգտագործմամբ

Y36.7 Զինվորական գործողություններ՝ կապված քիմիական և զանգվածային ոչնչացման և այլ տեսակի զենքի օգտագործման հետ

Y36.8 Վնասումներ՝ ստացված զինվորական գործողության հետևանքով՝ զինվորական գործողությունների ավարտից հետո

Y36.9 Վնասվածք՝ ստացած զինվորական գործողություններից՝ չճշտված

**ՎԻՐԱԲՈՒԺԱԿԱՆ ԵՎ ԲՈՒԺԱԿԱՆ (ԹԵՐԱՊԵՎՏԻԿ) ՄԻՋԱՄՏՈՒԹՅԱՆ
ԲԱՐԴՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ
(Y40-Y84)**

Ներառյալ՝

բարդությունները՝ կապված թերապևտիկ և վիրաբուժական միջամտության ժամանակ բժշկական սարքավորումներից հիվանդին պատահական պատճառառված վնասումը, ցանկացած անբարենպաստ ռեակցիաները՝ կապված թերապևտիկ կամ պրոֆիլակտիկ չափերի դեղամիջոցների համապատասխան ճիշտ նշանակումով և ճիշտ կատարումով, վիրաբուժական և բուժական միջամտությունները որպես պատճառ՝ հիվանդի անբնական ռեակցիայի կամ հեռավոր բարդության՝ առանց հիշատակելու հիվանդին հասցված պատահական վնասի մասին:

Բացառությամբ՝

դեղի պատահական գերդոզավորման, ոչ ճիշտ նշանակման կամ դեղի սխալ ընդունման (X40-X44)

**ԱՆԲԱՐԵՆՊԱՍՏ ՀԱԿԱԶԴՄԱՆ ՊԱՏՃԱՌ ՀԱՆԴԻՍԱՑՈՂ ԴԵՂՈՐԱՅՔ ԵՎ
ԿԵՆՍԱԲԱՆԱԿԱՆ ՆՅՈՒԹԵՐ ԲՈՒԺԱԿԱՆ ՕԳՏԱԳՈՐԾՄԱՆ ՀԱՄԱՐ
(Y40-Y59)**

Բացառությամբ՝

դժբախտ դեպքերը՝ կապված դեղերի ներարկման անկատար տեխնիկայի հետ՝ դեղորայքի կամ կենսաբանական նյութերի թերապևտիկ կամ վիրաբուժական գործողության ժամանակ (Y60-Y69)

Y40 Սիստեմային գործողության հակաբիոտիկների

Բացառությամբ՝

տեղային օգտագործման հակաբիոտիկների (Y56-)
հակաուռուցքային հակաբիոտիկների (Y43.3)

Y40.0 Պենիցիլիններ

Y40.1 Յեֆալոսպորիններ և այլ բետալակտամային հակաբիոտիկներ

Y40.2 Քլորամֆենիկոլային խմբի նյութեր

Y40.3 Մակրոլիդներ

Y40.4 Տետրացիկլիններ

Y40.5 Ամինոգլիկոզիդներ

Y40.6 Ռիֆամիցիններ

Y40.7 Հակասնկային հակաբիոտիկներ՝ համակարգային գործողության

Y40.8 Այլ համակարգային հակաբիոտիկներ

Y40.9 Սիստեմային հակաբիոտիկներ՝ չճշտված

**Y41 Այլ հակավարակիչ և հակամակարոնիկային միջոցների համակարգային
գործողություններ**

Բացառությամբ՝

տեղային օգտագործման վարակադեմ միջոցների (Y56)

Y41.0 Սուլֆանիլամիդային միջոցներ

Y41.1 Հակամիկոբակտերիալ միջոցներ

Բացառությամբ՝

ռիմֆամիցինների (Y40.6)

ստրեպտոմիցինի (Y40.5)

Y41.2 Հակամալարիային պրեպարատներ և միջոցներ, որոնք ներգործում են արյան մեջ գտնվող այլ մակաբուծող միաբջջիչների վրա

Բացառությամբ՝

հիդրոքսիխինոլինի ածանցյալների (Y41.8)

Y41.3 Պրոտոզային վարակի բուժման համար այլ միջոցներ

Y41.4 Հակահելմինթային միջոցներ

Y41.5 Հակավիրուսային դեղամիջոցներ

Բացառությամբ՝

ամանտադինի (Y46.7)

ցիտարաբինի (Y43.1)

Y41.8 Այլ ճշտված համակարգային հակավարակիչ և հակամակաբուժային միջոցներ

Բացառությամբ՝

հակամալարիային

պրեպարատների (Y41.2)

Y41.9 Չճշտված համակարգային հակավարակիչ և հակամակաբուժային միջոցներ

Y42 Հորմոններ և նրանց սինթետիկ փոխարինողներ և անտագոնիստներ՝ այլ դասերում չդասակարգված

Բացառությամբ՝

օքսիտոցինի խմբի հորմոնալ պրեպարատների (Y55.0)

միներալակորտիկոիդների և նրանց անտագոնիստների (Y54.0-Y54.1)

պարաթիրեոիդ հորմոնների և նրանց ածանցյալների (Y54.7)

Y42.0 Գլյուկոկորտիկոիդներ և նրանց սինթետիկ ածանցյալները

Բացառությամբ՝

տեղային ազդեցությամբ գլյուկոկորտիկոիդի (Y56.-)

Y42.1 Թիրեոիդ հորմոններ և նրանց փոխարինողներ

Y42.2 Հակաթիրեոիդ պրեպարատներ

Y42.3 Ինսուլին և պերօրալ հիպոգլիկեմիկ պրեպարատներ

Y42.4 Պերօրալ հակաբեղմնավորիչներ

Y42.5 Այլ էստրոգեններ և պրոգեստոգեններ

Y42.6 Հակագոնադոտրոպ, հակաէստրոգեններ, հակաանդրոգեններ՝ այլ դասերում չդասակարգված

Տամոքսիֆեն

Y42.7 Անդրոգեն և նրանց անաբոլիկ անալոգներ

Y42.8 Այլ և չճշտված հորմոններ և նրանց սինթետիկ փոխարինողներ

Ադենոհիպոֆիզային հորմոններ

Y42.9 Հորմոնների այլ և չճշտված անտագոնիստներ

Y43 Առավելապես սիստեմային ներգործության պրեպարատներ

Բացառությամբ՝

վիտամինների՝ այլ դասերում դասակարգված (Y57.7)

Y43.0 Հակաալերգիկ և հակափսխումային միջոցներ

Բացառությամբ՝

ֆենոթիազինի նեյրոլեպտիկ ածանցյալների (Y49.3)

Y43.1 Հակաուռուցքային հակամետաբոլիտներ

Y43.2 Հակաուռուցքային բնական պրեպարատներ

Y43.3 Այլ հակաուռուցքային պրեպարատներ

Բացառությամբ՝

- թամոքսիֆենի (Y42.6)
- Y43.4 Իմունոնշիչ միջոցներ
- Y43.5 Թթվայնությունը և հիմնայնությունը բարձրացնող միջոցներ
- Y43.6 Ֆերմենտներ՝ այլ դասերում չդասակարգված
- Y43.8 Առավելապես համակարգային ազդեցության այլ դեղամիջոցներ՝ այլ դասերում չդասակարգված
 - Ծանր մետաղների անտագոնիստներ
- Y43.9 Համակարգային ազդեցության դեղամիջոցներ՝ չճշտված

Y44 Գերազանցապես արյան բաղադրիչների վրա ազդող պրեպարատներ

- Y44.0 Երկաթ և այլ պրեպարատներ լյարդի և հիպոքրոմ սակավարյունության բուժման համար
- Y44.1 Վիտամին B₁₂, ֆոլաթթու և այլ պրեպարատներ՝ մեգալոբլաստիկ սակավարյունության բուժման համար
- Y44.2 Հակակոագուլյանտներ
- Y44.3 Հակակոագուլյանտների անտագոնիստներ, վիտամին K և այլ կոագուլյանտներ
- Y44.4 Հակաթրոմբային պրեպարատներ

Բացառությամբ՝

- ացետիլսալիցիլաթթվի (Y45.1)
- դիպիրիդամոլի (Y52.3)
- Y44.5 Թրոմբոլիտիկ պրեպարատներ
- Y44.6 Բնական արյուն և արյան մթերքներ

Բացառությամբ՝

- իմունոգլոբուլինի (Y59.3)
- Y44.7 Պլազմային փոխարինողներ
- Y44.9 Արյան բաղադրիչների վրա ազդող ուրիշ և չճշտված պատրաստուկներ

Y45 Ցավազրկող, ջերմիջեցնող և հակաբորբոքային միջոցներ

- Y45.0 Օփիոիդներ և ցավ հանգստացնող միջոցներ
- Y45.1 Սալիցիլատներ
- Y45.2 Պրոպիոնոթթվի ածանցյալներ
- Y45.3 Ուրիշ՝ ոչ ստերոիդային հակաբորբոքային դեղամիջոցներ (NSAID)
- Y45.4 Հակառևմատիկ միջոցներ

Բացառությամբ՝

- գլյուկոկորտիկոիդների (Y42.0)
- սալիցիլատների (Y45.1)
- քլորոֆինի (Y41.2)
- Y45.5 4-ամինոֆենոլի ածանցյալներ
- Y45.8 Ուրիշ ցավազրկող, ջերմիջեցնող և հակաբորբոքային միջոցներ
- Y45.9 Ցավազրկող, ջերմիջեցնող և հակաբորբոքային չճշտված միջոցներ

Y46 Հակացնցումային և հակապարկինսոնային միջոցներ

Բացառությամբ՝

- ացետազոլամիդի (Y54.2)
- բարբիտուրատների՝ ԱՀԾ (Y47.0)
- բենզոդիազեպինների (Y47.1)
- պարալդեհիդների (Y47.3)

- Y46.0 Սուկցինիմիդներ
- Y46.1 Օքսազոլիդինդիոններ
- Y46.2 Հիդանտոինի ածանցյալներ
- Y46.3 Դիօքսիբարբիտուրատներ
- Y46.4 Իմինոսատիլբեններ
- Y46.5 Վալպրոնային թթու
- Y46.6 Ուրիշ և չճշտված հակացնցումային միջոցներ
- Y46.7 Հակապարկինտոնային դեղորայքային միջոցներ
- Y46.8 Հակակծկումային դեղամիջոցներ

Բացառությամբ՝

բենզոդիազեպինների (Y47.1)

Y47 Սեդատիվ, քնաբեր և հանգստացնող միջոցներ (անկսիտիպիկական)

Y47.0 Բարբիտուրատներ՝ այլ դասերում չդասակարգված

Բացառությամբ՝

դիօքսիբարբիտուրատների (Y46.3)
թիոբարբիտուրատների (Y48.1)

- Y47.1 Բենզոդիազեպիններ
- Y47.2 Քլորի ածանցյալներ
- Y47.3 Պարալդեհիդներ
- Y47.4 Բրոմի միացություններ
- Y47.5 Տարբեր սեդատիվ, քնաբեր միջոցներ՝ այլ դասերում չդասակարգված
- Y47.8 Ուրիշ սեդատիվ, քնաբեր և հանգստացնող միջոցներ
Մետակվալոն
- Y47.9 Սեդատիվ, քնաբեր և հանգստացնող չճշտված միջոցներ
 - կաթիլներ
 - փոշիներ
 - հաբեր

} ԱՀԾ

Y48 Ցավազրկող և թերապևտիկ գազեր

- Y48.0 Անզգայացնող միջոցներ՝ օգտագործվող ինհալացիայի ձևով
- Y48.1 Պարէնտերալ ցավազրկող պատրաստուկներ
- Y48.2 Ուրիշ և չճշտված ցավազրկող նյութեր՝ ընդհանուր ազդեցությամբ
- Y48.3 Տեղային անզգայացնող միջոցներ
- Y48.4 Ցավազրկող միջոցներ՝ չճշտված
- Y48.5 Թերապևտիկ գազեր

Y49 Փսիխոտրոպ միջոցներ՝ այլ դասերում չդասակարգված

Բացառությամբ՝

բարբիտուրատների՝ այլ դասերում չդասակարգված (Y47.0)
բենզոդիազեպինների (Y47.1)
կոկաինի (Y48.3)
կոֆեինի (Y50.2)
մետակվալոնի (Y47.8)
ախորժակը վատացնող պատրաստուկների (անոռեքսիկ միջոցներ) (Y57.0)

- Y49.0 Տրիցիկլիկ և տետրացիկլիկային հակադեպրեսանտներ
- Y49.1 Մոնոամինոքսիդազայի արգելակիչներ

- Y49.2 Ուրիշ և չճշտված հակադեպրեսանտներ
- Y49.3 Հակափսիխոտիկ և նեյրոլեպտիկ պատրաստուկներ՝ ֆենոթիազինային շարքի
- Y49.4 Բուտիրոֆենոնի և թիօքսանտենի նեյրոլեպտիկներ
- Y49.5 Ուրիշ հակափսիխոտիկ և նեյրոլեպտիկ պատրաստուկներ

Բացառությամբ՝

- ռաուվոլֆիայի (Y52.5)
- Y49.6 Հոգեդիսլեպտիկներ (ցնորքածիններ)
- Y49.7 Հոգեխթանիչ միջոցներ՝ նրանց հանդեպ հակման հնարավոր բնութագրով
- Y49.8 Ուրիշ հոգեհակ պատրաստուկներ՝ այլ դասերում չդասակարգված
- Y49.9 Փսիխոտրոպ միջոցներ՝ չճշտված

Y50 Պատրաստուկներ՝ կարգավորող կենտրոնական նյարդային համակարգը՝ այլ դասերում չդասակարգված

- Y50.0 Անալեպտիկներ
- Y50.1 Օփիոիդային ընկալիչների հակազդիչներ
- Y50.2 Կոֆեին՝ այլ դասերում չդասակարգված

Բացառությամբ՝

- ամինոֆիլինի (Y55.6)
- թեոբրոմինի (Y55.6)
- թեոֆիլինի (Y55.6)
- Y50.8 Կենտրոնական նյարդային համակարգի այլ խթանիչներ
- Y50.9 Կենտրոնական նյարդային համակարգի խթանիչներ՝ չճշտված

Y51 Առավելապես վեգետատիվ նյարդային համակարգի վրա ազդող պատրաստուկներ

- Y51.0 Խոլինէսթերազայի արգելակիչներ
- Y51.1 Ուրիշ պարասիմպաթոմիմետիկներ (խոլիներգիկներ)
- Y51.2 Հանգուցապաշարիչներ (գանգլիոբլոկատորներ) այլ դասերում չդասակարգված
- Y51.3 Ուրիշ պարասիմպաթոլիտիկ և սպազմոլիտիկ միջոցներ՝ այլ դասերում չդասակարգված
- Y51.4 Ազոնիստներ՝ առավելապես ալֆա-ադրենոլինկալիչների՝ այլ դասերում չդասակարգված
- Y51.5 Ազոնիստներ՝ առավելապես բետա-ադրենոլինկալիչների՝ այլ դասերում չդասակարգված

Բացառությամբ՝

- սալբուտամոլի (Y55.6)
- Y51.6 Հակազդիչներ՝ ալֆա-ադրենոլինկալիչների՝ այլ դասերում չդասակարգված

Բացառությամբ՝

- ալկալոիդների (Y55.0)
- Y51.7 Հակազդիչներ բետա-ադրենոլինկալիչների՝ այլ դասերում չդասակարգված
- Y51.8 Կենտրոնական ազդեցության և ադրեներգիկ նեյրոպաշարիչներ՝ այլ դասերում չդասակարգված

Բացառությամբ՝

- գուանեթիդինի (Y52.5)
- կլոֆելինի (Y52.5)
- Y51.9 Ուրիշ և չճշտված դեղորայքային միջոցներ՝ առավելապես վեգետատիվ նյարդային համակարգի վրա ազդող

Ալֆա-բետա-ադրենոլնկալիչները խթանող դեղորայք

**Y52 Պարաստրոլներ՝ առավելապես սրտանոթային համակարգի վրա ազդող
Բացառությամբ՝**

մեթարամինոլի (Y51.4)

Y52.0 Սրտային գլիկոզիդներ և նմանատիպ ազդեցության պատրաստուկներ

Y52.1 Կալցիումական ուղիների արգելակիչներ

Y52.2 Ուրիշ հակաառիթմիկ պատրաստուկներ՝ այլ դասերում չդասակարգված

Բացառությամբ՝

բետա-ադրենալնկալիչների հակազդիչների (Y51.7)

Y52.3 Պսականոթալայնիչ միջոցներ՝ այլ դասերում չդասակարգված

Բացառությամբ՝

բետա-ադրենալնկալիչների հակազդիչների (Y51.7)

կալցիումական ուղիների արգելակիչների (Y52.1)

Y52.4 Անգիոտենզին փոխակերպող ֆերմենտների ինհիբիտորներ

Y52.5 Ուրիշ հակազերճնշումային միջոցներ՝ այլ դասերում չդասակարգված

Բացառությամբ՝

բետա-ադրենալնկալիչների հակազդիչների (Y51.7)

կալցիումական ուղիների արգելակիչներ (Y52.1)

միզամուղների (Y54.0- Y54.5)

Y52.6 Հակահիպերլիպիդեմիկ և հակաաթերոսկլերոտիկ միջոցներ

Y52.7 Ծայրամասային անոթները լայնացնող պատրաստուկներ

Նիկոտինաթթու

Բացառությամբ՝

պապավերինի (Y51.3)

Y52.8 Հակավարիկոզ դեղորայք

Ներառյալ՝

սկերոզացնող գործոնները

Y52.9 Առավելապես սրտանոթային համակարգի վրա ներգործող ուրիշ և չճշտված
պատրաստուկներ

Y53 Պարաստրոլներ՝ ազդող առավելապես մարսողական օրգանների վրա

Y53.0 Հիստամինային H₂- ընկալիչների հակազդիչներ

Y53.1 Ստամոքսի հյութազատությունը ճնշող ուրիշ անտացիդներ և միջոցներ

Y53.2 Գրգռող լուծողական միջոցներ

Y53.3 Աղային և օսմոտիկ լուծողական միջոցներ

Y53.4 Ուրիշ լուծողականներ

Y53.5 Մարսողությունը կանոնավորող պատրաստուկներ

Y53.6 Հակալուծային միջոցներ

Բացառությամբ՝

համակարգային ազդեցությամբ հակաբիոտիկների և ուրիշ հակավարակիչ և
հակամանրէային միջոցների (Y40-Y41)

Y53.7 Փսխումային միջոցներ

Y53.8 Ուրիշ պատրաստուկներ՝ առավելապես ստամոքսաղիքային համակարգի վրա
ազդեցությամբ

Y53.9 Պատրաստուկներ՝ առավելապես ազդող ստամոքսաղիքային համակարգի վրա
ազդող՝ չճշտված

Y54 Պատրաստուկներ՝ առավելապես ջրային հավասարակշռության, հանքային փոխանակության և միզաթթվի փոխանակության վրա ազդող

- Y54.0 Միներալոկորտիկոիդներ
- Y54.1 Միներալոկորտիկոիդների հակազդիչներ (ալդոստերոնի հակազդիչներ)
- Y54.2 Կարբոանհիդրատի արգելակիչներ
- Y54.3 Բենզոթիադիազինի ածանցյալներ
- Y54.4 «Կանթային» միզամուղներ
- Y54.5 Ուրիշ միզամուղներ
- Y54.6 Էլեկտրոլիտային էներգետիկական և ջրային հավասարակշռության վրա ներգործող պատրաստուկներ
Ռեհիդրատացիոն աղեր՝ ներքին ընդունման
- Y54.7 Կալցիումի փոխանակության վրա ներգործող պատրաստուկներ
Պարաթիրոիդ հորմոն և վիտամին «Դ»
- Y54.8 Միզաթթվի փոխանակության վրա ներգործող միջոցներ
- Y54.9 Հանքային աղեր՝ այլ դասերում չդասակարգված

Y55 Առավելապես հարթ և կմախքային մկանների և շնչառական օրգանների վրա ազդող պատրաստուկներ

- Y55.0 Օքսիտոցինի խմբի հորմոնալ պատրաստուկներ
Էրգոտ ալկալոիդներ
- Բացառությամբ՝**
Էստրոգենների, պրոգեստոգենների և նրանց հակազդիչների (Y42.5-Y42.6)
- Y55.1 Միոռելաքսանտներ (կմախքային մկանների) նեյրոմկանային պաշարիչներ
- Բացառությամբ՝**
հակասպաստիկ պատրաստուկների (Y46.8)
- Y55.2 Առավելապես մկանների վրա ներգործող ուրիշ և չճշտված պատրաստուկներ
- Y55.3 Հակահազային միջոցներ
- Y55.4 Խորխաբեր միջոցներ
- Y55.5 Հարբուխի դեպքում օգտագործվող դեղորայք
- Y55.6 Հակասաթմատիկ միջոցներ՝ այլ դասերում չդասակարգված
- Բացառությամբ՝**
բետա-ադրենալնկալիչների հակազդիչների (Y51.5)
հիպոֆիզի հորմոնների (Y42.8)
- Y55.7 Շնչառական օրգանների վրա ազդող ուրիշ և չճշտված պատրաստուկներ

Y56 Տեղային ազդեցությամբ պատրաստուկներ՝ առավելապես մաշկի և լորձաթաղանթի վրա ազդող և միջոցներ՝ կիրառվող ականաբուժական, քիթական շակոկորդաբանական և արամնաբուժական պրակտիկայում

- Y56.0 Հակասնկային, հակավարակային և հակաբորբոքային միջոցներ՝ տեղային ազդեցության՝ այլ դասերում չդասակարգված
- Y56.1 Հակաքորային միջոցներ
- Y56.2 Կապոլ միջոցներ և դետերգենտներ՝ տեղային ազդեցությամբ
- Y56.3 Փափկեցնող, հանգստացնող և պաշտպանողական միջոցներ
- Y56.4 Կերատոլիտիկ, կերատոպլաստիկ և ուրիշ դեղորայքային միջոցներ և պատրաստուկներ՝ մազերի բուժման համար

- Y56.5 Դեղորայքային միջոցներ և պատրաստուկներ՝ օգտագործվող ակնաբանական պրակտիկայում
- Y56.6 Դեղորայքային միջոցներ և պատրաստուկներ՝ օգտագործվող ականջակրորդաբանական պրակտիկայում
- Y56.7 Դեղորայքային միջոցներ՝ օգտագործվող ատամնաբուժական պրակտիկայում
- Y56.8 Տեղային օգտագործման ուրիշ պատրաստուկներ
- Y56.9 Տեղային օգտագործման պատրաստուկներ՝ չճշտված

Y57 Ուրիշ և չճշտված դեղորայք և դեղ

- Y57.0 Ախորժակն ընկճող դեղամիջոցներ (անոռեքտիկ միջոցներ)
- Y57.1 Լիպոտրոպային միջոցներ
- Y57.2 Հակաթույներ և կոմպլեքսոններ՝ այլ դասերում չդասակարգված
- Y57.3 Ալկոհոլի նկատմամբ անտանելիություն առաջացնող և ալկոհոլիզմի բուժման համար կիրառվող հատուկ միջոցներ
- Y57.4 Դեղագործական ավելցուկներ
- Y57.5 Ռենտգենոկոնտրաստային միջոցներ
- Y57.6 Ուրիշ ախտորոշիչ գործոններ
- Y57.7 Վիտամիններ՝ այլ դասերում չդասակարգված

Բացառությամբ՝

- վիտամին B₁₂-ի (Y44.1)
- վիտամին D-ի (Y54.7)
- վիտամին K-ի (Y44.3)
- նիկոտինաթթվի (Y52.7)
- Y57.8 Այլ դեղորայքներ և դեղամիջոցներ
- Y57.9 Դեղորայքներ և դեղամիջոցներ՝ չճշտված

Y58 Մանրէային պատվաստանյութեր

- Y58.0 Պատվաստանյութ (ԲՅԺ)
- Y58.1 Որովայնատիֆոզային և պարատիֆոզային պատվաստանյութ
- Y58.2 Խոլերային պատվաստանյութ
- Y58.3 Ժանտախտային պատվաստանյութ
- Y58.4 Պրկախտային պատվաստանյութ
- Y58.5 Դիֆտերիային պատվաստանյութ
- Y58.6 Կապույտ հազի պատվաստանյութ՝ զուգակցված կապույտ հազային կոմպոնենտով
- Y58.8 Խառը մանրէային պատվաստանյութեր, բացի կապույտ հազի դեմ զուգակցված պատվաստանյութերի բաղադրամասով
- Y58.9 Ուրիշ և չճշտված մանրէային պատվաստանյութեր

Y59 Ուրիշ և չճշտված պատվաստանյութեր և կենսաբանական նյութեր

- Y59.0 Վիրուսային պատվաստանյութ
- Y59.1 Ռիկետսիոզային պատվաստանյութ
- Y59.2 Պատվաստանյութ՝ ընդդեմ նախակենդանիների
- Y59.3 Իմունոգլոբուլին
- Y59.8 Այլ ճշտված պատվաստանյութեր և կենսաբանական նյութեր
- Y59.9 Պատվաստանյութեր և կենսաբանական նյութեր՝ չճշտված

**ԲՈՒԺԱԿԱՆ ԵՎ ՎԻՐԱԲՈՒԺԱԿԱՆ ՄԻՋԱՄՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԸՆԹԱՑՔՈՒՄ
ՀԻՎԱՆԴԻ ՊԱՏԱՀԱԿԱՆ ՎՆԱՍՈՒՄ
(Y60-Y69)**

Բացառությամբ՝

ախտորոշման և բուժման նպատակով օգտագործվող բժշկական գործիքների և սարքավորումների՝ որպես դժբախտության պատճառ (Y70-Y82)
թերապևտիկ և վիրաբուժական միջամտությունների՝ որպես հիվանդի ոչ նորմալ ռեակցիայի պատճառ, առանց հիշատակման գործողության ընթացքում նրան պատահական վնաս հասցնելու մասին (Y83-Y84)

***Y60 Պապահական կտրվածք, ծակում, թափածակում կամ արյունահոսություն
թերապևտիկ և վիրաբուժական միջամտությունների կատարման ժամանակ***

- Y60.0 Վիրաբուժական միջամտության դեպքում
- Y60.1 Ներարկման կամ փոխներարկման դեպքում
- Y60.2 Երիկամային դիալիզի կամ այլ հեղուկանցման դեպքում
- Y60.3 Սրսկում կամ իմունիզացիա կատարելիս
- Y60.4 Էնդոսկոպիկ հետազոտման ժամանակ
- Y60.5 Սրտի կաթետերիզացիայի դեպքում
- Y60.6 Հեղուկի կամ հյուսվածքի ասպիրացիա, պունկցիայի և այլ կաթետերիզացիայի դեպքում
- Y60.7 Հոգնայի կատարման դեպքում
- Y60.8 Այլ բուժական և վիրաբուժական միջամտությունների դեպքում
- Y60.9 Չճշտված բուժական և վիրաբուժական միջամտություն կատարելու դեպքում

***Y61 Թերապևտիկ և վիրաբուժական միջամտությունների ժամանակ օրգանիզմում
պապահաբար թողած օտար մարմին***

- Y61.0 Վիրաբուժական վիրահատման դեպքում
- Y61.1 Ներարկման կամ փոխներարկման դեպքում
- Y61.2 Երիկամային դիալիզի կամ այլ հեղուկանցման դեպքում
- Y61.3 Սրսկման կամ իմունիզացիա կատարելու դեպքում
- Y61.4 Էնդոսկոպիկ հետազոտման դեպքում
- Y61.5 Սրտի կաթետերիզացիայի դեպքում
- Y61.6 Հեղուկի կամ հյուսվածքի ասպիրացիա, պունկցիայի և այլ կաթետերիզացիայի դեպքում
- Y61.7 Կաթետերի կամ տամպոնի հեռացման դեպքում
- Y61.8 Այլ բուժական և վիրաբուժական միջամտությունների դեպքում
- Y61.9 Չճշտված բուժական և վիրաբուժական միջամտություն կատարելու դեպքում

***Y62 Թերապևտիկ և վիրաբուժական միջամտությունների ոչ բավարար
վարակազերծում***

- Y62.0 Վիրաբուժական վիրահատման դեպքում
- Y62.1 Ներարկման կամ փոխներարկման դեպքում
- Y62.2 Երիկամային դիալիզի կամ այլ հեղուկանցման դեպքում
- Y62.3 Սրսկման կամ իմունիզացիա կատարելու դեպքում
- Y62.4 Էնդոսկոպիկ հետազոտման դեպքում
- Y62.5 Սրտի կաթետերիզացիայի դեպքում

Y62.6 Հեղուկի կամ հյուսվածքի արտածման, պունկցիայի և այլ կաթետերիզացիայի դեպքում

Y62.8 Այլ թերապևտիկ և վիրաբուժական միջամտությունների դեպքում

Y62.9 Բուժական և վիրաբուժական միջամտություն կատարելու դեպքում՝ չճշտված

Y63 Բուժական և վիրաբուժական միջամտությունների ժամանակ սխալ դոզավորման դեպքում

Բացառությամբ՝

դեղի կամ այլ դեղորայքի սխալմամբ ներարկման (X40-X44)

Y63.0 Մեծ քանակությամբ արյան կամ հեղուկի ներարկում՝ ներլցման կամ արտալցման ժամանակ

Y63.1 Ներարկման հեղուկի սխալ նոսրացում

Y63.2 Ճառագայթային թերապիայի ընթացքում գերդոզավորում

Y63.3 Բժշկական միջամտություն կատարելու ժամանակ հիվանդի պատահաբար ճառագայթում

Y63.4 Էլեկտրաշոկով կամ ինսուլինաշոկով բուժման ժամանակ դոզավորման անհամապատասխանություն

Y63.5 Տեղային վրադրման (ապլիկացիայի) կամ վիրակապման դեպքում անհամապատասխան (չափից բարձր կամ ցածր) ջերմաստիճան

Y63.6 Անհրաժեշտ դեղի, դեղորայքի կամ կենսաբանական նյութերի չկիրառում

Y63.8 Դոզավորման սխալմունք՝ բուժական և վիրաբուժական այլ միջամտությունների ժամանակ

Y63.9 Դոզավորման սխալմունք՝ բուժական և վիրաբուժական միջամտությունների ժամանակ՝ չճշտված

Y64 Ախտորոշված բժշկական կամ կենսաբանական նյութեր

Y64.0 Ներարկման կամ փոխներարկման ժամանակ օգտագործված բժշկական կամ կենսաբանական աղտոտված նյութեր

Y64.1 Սրսկման կամ պատվաստման ժամանակ օգտագործված բժշկական կամ կենսաբանական ախտոտված նյութեր

Y64.8 Ախտոտված բժշկական կամ կենսաբանական նյութերի օգտագործում՝ այլ ձևով կիրառման համար

Y64.9 Ախտոտված բժշկական կամ կենսաբանական նյութերի ներարկում չճշտված ձևով

Y65 Այլ դժբախտ պատահարներ վիրաբուժական և բուժական օգնության ժամանակ

Y65.0 Փոխներարկված արյան անհամապատասխանելիություն

Y65.1 Ներարկման համար սխալմամբ վերցված հեղուկի օգտագործում

Y65.2 Վիրահատության ժամանակ կար կամ կապ դնելու թերություն (դեֆեկտ)

Y65.3 Ներշնչափողային խողովակի սխալ դիրք՝ ընդհանուր անզգայացման ժամանակ

Y65.4 Այլ խողովակի կամ գործիքի մտցման կամ հանման թերություն

Y65.5 Անհամապատասխան ցուցումներով կատարված վիրահատության

Y65.8 Այլ ճշտված դժբախտ պատահարներ՝ վիրաբուժական և բուժական օգնության ժամանակ

Y66 Վիրաբուժական և բուժական օգնության չիրամադրում

Y69 Դժբախտ պատահար՝ վիրաբուժական և բուժական օգնության տրամադրման ժամանակ՝ չճշտված

ԱԽՏՈՐՈՇՄԱՆ ԵՎ ԲՈՒԺԱԿԱՆ ՆՊԱՏԱԿՆԵՐԻ ՀԱՄԱՐ ՕԳՏԱԳՈՐԾՎՈՂ ԲԺՇԿԱԿԱՆ ԳՈՐԾԻՔՆԵՐ ԵՎ ՍԱՐՔԱՎՈՐՈՒՄՆԵՐ, ՈՐՈՆՑ ՀԵՏ ԿԱՊՎԱԾ ԵՆ ԴԺԲԱԽՏ ՊԱՏԱՀԱՐՆԵՐԸ (Y70–Y82)

Հաջորդ չորրորդ նիշերը բերված են Y70-Y82 ծածկագրերի հետ օգտագործման համար.

- .0 Սարքավորում ախտորոշման և մոնիթորինգի համար
- .1 Թերապևտիկ (ոչ վիրաբուժական) և վերականգնողական գործիքներ և սարքավորումներ
- .2 Պրոթեզներ և այլ ներպատվաստուկներ, նյութեր և համապատասխան սարքավորումներ
- .3 Վիրաբուժական գործիքներ, նյութեր և սարքավորումներ (ներառյալ կարանյութերը)
- .8 Տարբեր բժշկական սարքավորումներ՝ այլ դասերում չդասակարգված

Y70 Դժբախտ պատահարներ՝ կապված անզգայացման գործիքների հետ

Y71 Դժբախտ պատահարներ՝ կապված սրտանոթային համակարգի հիվանդությունների ախտորոշման, բուժման նպատակով կիրառվող գործիքների և սարքավորումների կիրառման հետ

Y72 Դժբախտ պատահարներ՝ կապված քիթ-կոկորդ-ականջ հիվանդությունների պրակտիկայում օգտագործվող գործիքների և սարքավորումների հետ

Y73 Դժբախտ պատահարներ՝ կապված գաստրոէնտերոլոգիական և ուրոլոգիական պրակտիկայում օգտագործվող գործիքների և սարքավորումների հետ

Y74 Դժբախտ պատահարներ՝ կապված ընդհանուր հիվանդանոցային և անհատական օգտագործման գործիքների և սարքավորումների հետ

Y75 Դժբախտ պատահարներ՝ կապված նյարդաբանության պրակտիկայում օգտագործվող գործիքների և սարքավորումների հետ

Y76 Դժբախտ պատահարներ՝ կապված մանկաբարձության և գինեկոլոգիայի պրակտիկայում օգտագործվող գործիքների և սարքավորումների հետ

Y77 Դժբախտ պատահարներ՝ կապված ակնաբուժության պրակտիկայում օգտագործվող գործիքների և սարքավորումների հետ

Y78 Դժբախտ պատահարներ՝ կապված ռադիոլոգիական գործիքների և սարքավորումների հետ

Y79 Դժբախտ պատահարներ՝ կապված օրթոպեդիայում օգտագործվող գործիքների և սարքավորումների հետ

Y80 Դժբախտ պատահարներ՝ կապված ֆիզիոթերապիայում օգտագործվող գործիքների և սարքավորումների հետ

- Y81 Դժբախտ պատահարներ՝ կապված ընդհանուր և պլաստիկ վիրաբուժության մեջ օգտագործվող գործիքների և սարքավորումների հետ
- Y82 Դժբախտ պատահարներ՝ կապված այլ չճշտված գործիքների և սարքավորումների հետ

**ՎԻՐԱԲՈՒԺԱԿԱՆ ԵՎ ԱՅԼ ԲԺՇԿԱԿԱՆ ՄԻՋԱՄՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ, ՈՐՊԵՍ ՊԱՏՃԱՌ ՀԻՎԱՆԴԻ ՕՐԳԱՆԻԶՄԻ ՈՉ ՆՈՐՄԱԼ ՌԵԱԿՑԻԱՅԻ ԿԱՄ ՈՒՇԱՑԱԾ ԲԱՐԴՈՒԹՅԱՆ՝ ԱՌԱՆՑ ՀԻՇԱՏԱԿՄԱՆ ԴՐԱ ԿԱՏԱՐՄԱՆ ԺԱՄԱՆԱԿ ՊԱՏԱՀԱԲԱՐ ՎՆԱՍ ՀԱՍՑՆԵԼԸ
(Y83–Y84)**

Բացառությամբ՝

Դժբախտ պատահար հիվանդի մոտ առաջացած վիրաբուժական և բժշկական միջամտության իրականացման ընթացքում, որոնք դասակարգված են Y60-Y69 դասերում
Բժշկական սարքավորման կոտրում կամ անսարքություն (միջամտության ընթացքում), (փոխպատվաստումից հետո), (ընթացիկ օգտագործման ժամանակ) (Y70-Y82)

Y83. Վիրահատություններ և այլ վիրաբուժական միջամտություններ՝ որպես պատճառ հիվանդի օրգանիզմի ոչ նորմալ ռեակցիայի կամ ուշացած բարդության՝ առաջացած միջամտության ժամանակ հասցված պատահական վնասի հիշատակմամբ

- Y83.0 Վիրահատություն ամբողջական օրգանի փոխպատվաստմամբ
- Y83.1 Վիրահատություն ներքին արիեստական սարքերի փոխպատվաստմամբ
- Y83.2 Վիրահատություն ծայրակցման (անաստամոզի), շունտի կամ փոխպատվաստման ձևավորմամբ
- Y83.3 Վիրահատություն արտաքին ստոմայի ձևավորմամբ
- Y83.4 Վերականգնողական վիրաբուժության այլ տեսակներ
- Y83.5 Վերջույթ (ներ) ի անդամազերծում
- Y83.6 Այլ օրգանի հեռացում (մասնակի, լրիվ)
- Y83.8 Այլ վիրաբուժական վիրահատություններ
- Y83.9 Վիրահատություն՝ չճշտված

Y84 Այլ բժշկական միջամտություններ՝ որպես պատճառ հիվանդի օրգանիզմի ոչ նորմալ ռեակցիայի կամ ուշացած բարդության՝ առանց հիշատակելու հասցված պատահական վնասի մասին

- Y84.0 Սրտի կաթետերիզացիա
- Y84.1 Երիկամային դիալիզ
- Y84.2 Ռադիոլոգիական միջամտություն և ճառագայթային թերապիա
- Y84.3 Շոկային թերապիա
- Y84.4 Հեղուկի արտաձծում
- Y84.5 Ստամոքսի կամ 12-մատնյա աղու զոնդի տեղադրում
- Y84.6 Միզուղիների կաթետերիզացիա
- Y84.7 Արյան նմուշի վերցնում
- Y84.8 Այլ բժշկական միջամտություններ

Y84.9 Բժշկական միջամտություն՝ չճշտված

**ՀԻՎԱՆԴԱՑՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՄԱՀԱՑՈՒԹՅՈՒՆ ԱՐՏԱՔԻՆ ՊԱՏՃԱՌՆԵՐԻ
ԱՋԴԵՑՈՒԹՅԱՆ ՀԵՏԵՎԱՆՔՈՎ
(Y85–Y89)**

Ծանոթություն:

Y85 – Y89 դասերը պետք է օգտագործվեն ինչպես մահվան, այնպես էլ խախտումների կամ հաշմանդամության հանգամանքների նշագրման համար՝ որպես հետևանք կամ հեռավոր հետևանք, որոնք ինքնին դասակարգված են այլ խմբերում: «Հետևանք» հասկացությունը ներառում է վիճակներ՝ նկարագրված որպես այդպիսին կամ առանձին դրսևորումներով՝ առաջացած մեկ տարի կամ ավելի ուշ՝ կատարված իրադարձությունից հետո

Y85 Տրանսպորտային դժբախտ պատահարի հետևանքներ

Y85.0 Մոտոտրանսպորտային միջոցների հետ կապված դժբախտ պատահարի հետևանքներ

Y85.9 Այլ և չճշտված տրանսպորտային միջոցների հետ կապված դժբախտ պատահարի հետևանքներ

Y86 Այլ դժբախտ պատահարի հետևանքներ

Y87 Կանխամտածված ինքնավնասման, հարձակման և իրադարձությունների (վնասումների) հետևանքներ՝ չճշտված որպես պատահական կամ կանխամտածված

Y87.0 Կանխամտածված ինքնավնասման հետևանքներ

Y87.1 Հարձակման հետևանքներ

Y87.2 Իրադարձությունների (վնասումների) հետևանքներ՝ չճշտված որպես պատահական կամ կանխամտածված

Y88 Թերապևտիկ և վիրաբուժական միջամտությունների հետևանքներ՝ որպես հիվանդացության և մահացության արդարքին պատճառ

Y88.0 Թերապևտիկ նպատակներով օգտագործվող դեղորայքի, դեղերի և կենսաբանական նյութերի անբարենպաստ ազդեցության հետևանքներ

Y88.1 Վիրաբուժական և բուժական միջամտությունների ժամանակ հիվանդին պատահական վնաս հասցնելու հետևանքներ

Y88.2 Դժբախտ պատահարների հետևանքներ՝ կապված անտորոշման և թերապևտիկ նպատակներով օգտագործվող բժշկական սարքավորումների հետ

Y88.3 Վիրաբուժական և բուժական միջամտությունների հետևանքներ՝ որպես հիվանդի օրգանիզմի ոչ նորմալ ռեակցիայի կամ ուշացած բարդության պատճառ՝ առանց հիշատակման հասցված պատահական վնասի մասին

Y89 Այլ արդարքին պատճառների հետևանքներ

Y89.0 Օրենքով նախատեսված գործողությունների հետևանքներ

Y89.1 Ռազմական գործողությունների հետևանքներ

Y89.9 Արտաքին պատճառների հետևանքներ չճշտված

**ԼՐԱՑՈՒՑԻՉ ԳՈՐԾՈՆՆԵՐ, ՈՐՈՆՔ ԿԱՊ ՈՒՆԵՆ ԱՅԼ ԴԱՍԵՐՈՒՄ ԴԱՍԱԿԱՐԳՎԱԾ
ՀԻՎԱՆԴԱՑՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՄԱՀԱՑՈՒԹՅԱՆ ՊԱՏՃԱՌՆԵՐԻ ՀԵՏ
(Y90–Y98)**

Ծանոթություն:

Տվյալ դասերը օգտագործվում են հիվանդացության և մահացության մասին լրացուցիչ տեղեկություններ տալու համար: Դրանք չպետք է օգտագործվեն որպես հիմնական ծածկագիր հիվանդացության և մահացության միասնական պատճառի վիճակագրական մշակումների ժամանակ

Y90 Ալկոհոլի ազդեցության ապացույց՝ արյան մեջ ալկոհոլի պարունակության որոշմամբ

Y90.0 Ալկոհոլի պարունակությունը արյան մեջ ավելի քիչ, քան 20մգ /100մլ

Y90.1 Ալկոհոլի պարունակությունը արյան մեջ 20 – 39 մգ/100մլ

Y90.2 Ալկոհոլի պարունակությունը արյան մեջ 40 – 59 մգ/100մլ

Y90.3 Ալկոհոլի պարունակությունը արյան մեջ 60 – 79 մգ/100մլ

Y90.4 Ալկոհոլի պարունակությունը արյան մեջ 80 – 99 մգ/100մլ

Y90.5 Ալկոհոլի պարունակությունը արյան մեջ 100 – 119 մգ/100մլ

Y90.6 Ալկոհոլի պարունակությունը արյան մեջ 120 – 199 մգ/100մլ

Y90.7 Ալկոհոլի պարունակությունը արյան մեջ 200 – 239 մգ/100մլ

Y90.8 Ալկոհոլի պարունակությունը արյան մեջ 240 մգ/100մլ և ավել

Y90.9 Ալկոհոլի առկայությունը արյան մեջ՝ առանց քանակի ճշտման

Y91 Ալկոհոլի ազդեցության որոշման ապացույց՝ հարբածության աստիճանի որոշումով

Բացառությամբ՝

արյան մեջ ալկոհոլի ազդեցության ապացույցի՝ ալկոհոլի քանակի որոշմամբ (Y90)

Y91.0 Ալկոհոլային թունավորում՝ թեթև աստիճանի

Y91.1 Ալկոհոլային թունավորում՝ միջին աստիճանի

Y91.2 Ալկոհոլային թունավորում՝ ծանր աստիճանի

Y91.3 Ալկոհոլային թունավորում՝ խիստ ծանր աստիճանի

Y91.9 Ալկոհոլային թունավորում՝ չճշտված

Y95 Հիվանդանոցային վիճակ

Y96 Աշխատանքի հետ կապ ունեցող գործոններ

Y97 Շրջակա միջավայրի կեղտոտվածության հետ կապված գործոններ

Y98 Կենսակերպի հետ կապված գործոններ

**ԳԼՈՒԽ XXI ԱՌՈՂՋՈՒԹՅԱՆ ՎԻՃԱԿԻ ԵՎ ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹՅԱՆ
ՀԻՄՆԱՐԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԴԻՄԵԼՈՒ ՎՐԱ ԱԶԴՈՂ ԳՈՐԾՈՆՆԵՐ
(Ձեղ00 - Ձեղ99) (Z00 - Z99)**

Ծանոթություն:

Տվյալ գլուխը պետք է կիրառել միջազգային մակարդակով համեմատությունների անցկացման կամ մահվան պատճառների առաջնային ծածկագրման համար:

Z00-Z99-ի դասերը նախանշված են այն դեպքերի համար, երբ որպես «ախտորոշում» կամ «խնդիր» նշված են ոչ թե A00-Y89 դասերին վերաբերող հիվանդությունը, վնասվածքը կամ արտաքին պատճառը, այլ ուրիշ հանգամանքներ:

Այդպիսի դրություն կարող է ստեղծվել հիմնականում երկու դեպքում՝

1. Երբ անհատը, տվյալ պահին ոչ պարտադիր լինելով հիվանդ, դիմում է առողջապահության հիմնարկություն որևէ հատուկ նպատակով, օրինակ, աննշան ծավալով օգնություն ստանալու համար կամ ընթացիկ վիճակի հետ կապված սպասարկման համար՝ որպես օրգանի կամ հյուսվածքի դոնոր, կանխարգելիչ պատվաստման, կամ ինքնին հիվանդություն կամ վնասվածք չհանդիսացող խնդրի քննարկման համար:

2. Երբ կան որևէ հանգամանքներ կամ խնդիրներ, որոնք ազդում են մարդու առողջության վրա, սակայն տվյալ պահին ինքնին չեն հանդիսանում հիվանդություն կամ վնասվածք: Այդպիսի գործոնները կարող են հայտնաբերվել բնակչության առողջության վիճակի զանգվածային հետազոտումների ժամանակ, երբ անհատը կարող է լինել հիվանդ կամ առողջ, դրանք նաև կարող են լինել գրանցված որպես լրացուցիչ հանգամանքներ, որոնք պետք է նկատի առնել որևէ հիվանդության կամ վնասվածքի համար օգնության դիմելու դեպքում:

Սույն գլուխը ներառում է հետևյալ դասերը՝

Z00-Z13 Դիմում առողջապահության հիմնարկություններ՝ բժշկական զննման և հետազոտման համար

Z20-Z29 Պոտենցիալ վտանգ առողջությանը՝ կապված վարակիչ հիվանդությունների հետ

Z30-Z39 Դիմում առողջապահության հիմնարկություններ՝ կապված վերարտադրության գործառույթին վերաբերող հանգամանքների հետ

Z40-Z54 Դիմում առողջապահության հիմնարկություններ՝ կապված յուրահատուկ բուժգործողությունների անհրաժեշտության և բժշկական օգնություն ստանալու հետ

Z55-Z65 Պոտենցիալ վտանգ առողջությանը՝ կապված սոցիալ-տնտեսական և հոգեւոցիալական հանգամանքների հետ

Z70-Z76 Դիմում առողջապահության հիմնարկություններ՝ կապված այլ հանգամանքների հետ

Z80-Z99 Պոտենցիալ վտանգ առողջությանը՝ կապված առողջության վրա անձնական կամ ընտանեկան անամնեզի և որոշակի պայմանների ներգործության հետ

**ԴԻՄՈՒՄ ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՆԱՐԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԲԺՇԿԱԿԱՆ
ՋՆՆՄԱՆ ԵՎ ՀԵՏԱԶՈՏՄԱՆ ՀԱՄԱՐ
(Z00-Z13)**

Ծանոթություն:

Այդ հետազոտումների ժամանակ հայտնաբերված նորմայից ոչ յուրահատուկ շեղումները պետք է ծածկագրել R70-R94 դասերով

Բացառությամբ՝

հետազոտման՝ կապված հղիության և վերարտադրության գործառույթի հետ (Z30-Z36, Z39.-)

Z00 Գանգալներ կամ հաստադրված ախտորոշում չունեցող անձանց ընդհանուր զննում և հետազոտում

Բացառությամբ՝

բժշկական հետազոտման՝ վարչական նպատակներով (Z02.-)
հատուկ սքրինինգային հետազոտումների (Z11-Z13)

Z00.0 Ընդհանուր բժշկական զննում

Առողջության ստուգում՝ ԱՀՃ

Պարբերական զննում (ամենամյա) (օբյեկտիվ ֆիզիկական)

Բացառությամբ՝

առողջության ընդհանուր ստուգման
բնակչության որոշակի խմբերի (Z10.-)
ծծկեր և վաղ հասակի երեխայի (Z00.1)

Z00.1 Երեխայի առողջության վիճակի սովորական հետազոտում

Թեստերի անցկացում՝ ծծկեր և վաղ հասակի երեխայի զարգացման
գնահատման համար

Բացառությամբ՝

ծծկեր կամ վաղ հասակի ընկեցիկների կամ այլ առողջ երեխաների առողջության
դիտարկումների (Z76.1-Z76.2)

Z00.2 Հետազոտում մանկության արագ աճի ժամանակաշրջանում

Z00.3 Հետազոտում դեռահասի զարգացման վիճակի գնահատման նպատակով
սեռական զարգացման վիճակը

Z00.4 Ընդհանուր հոգեբուժական հետազոտում՝ այլ դասերում չդասակարգված

Բացառությամբ՝

հետազոտումի՝ դատաբժշկական նպատակներով (Z04.6)

Z00.5 Օրգանի և հյուսվածքի պոստենցիալ դոնորի հետազոտում

Z00.6 Հետազոտում՝ կլինիկական գիտական ծրագրի ընթացքում նորմալ
համեմատության և վերահսկման համար

Z06.8 Այլ ընդհանուր հետազոտումներ

Բժշկական զննում բնակչության զանգվածային հետազոտումների ժամանակ

Z01 Գանգալներ կամ հաստադրված ախտորոշում չունեցող անձանց այլ հատուկ զննումներ և հետազոտումներ

Ներառյալ՝

որոշակի համակարգերի սովորական հետազոտումը

Բացառությամբ՝

հետազոտման՝
վարչական նպատակներով (Z02.-)
կասկածելի վիճակների դեպքում, չհաստատված (Z03.-)
հատուկ սքրինինգային քննություններ (Z11-Z13)

Z01.0 Աչքերի և տեսողության հետազոտում

Բացառությամբ՝

հետազոտումը՝ վարորդական իրավունք ստանալու համար (Z02.4)

- Z01.1 Ականջների և լսողության հետազոտում
- Z01.2 Ստոմատոլոգիական հետազոտում
- Z01.3 Արյան ճնշման չափում
- Z01.4 Գինեկոլոգիական հետազոտում (ընդհանուր) (սովորական)
Արգանդի պարանոցի քսուքների հետազոտություն՝ ըստ Պապանիկոլաու-ի (Papanicolaou)
Կոնքի օրգանների հետազոտում (ամենամյա) (պարբերական)

Բացառությամբ՝

- նմուշների կամ հետազոտումների՝ հղիության հաստատման համար (Z32.-) սովորական հետազոտման, կապված հակաբեղմնավորման հետ (Z30.4-Z30.5)
- Z01.5 Մաշկային և գերզգայունության ախտորոշման թեստեր
Ալերգոլոգիական թեստեր
Մաշկային թեստեր որոշելու համար՝ մանրէային հիվանդության գերզգայունության որոշման
- Z01.6 Ռադիոլոգիական հետազոտում՝ այլ դասերում չդասակարգված
 - կրծքավանդակի ռենտգենագրաֆիա, սովորական
 - մամոգրաֆիա, սովորական
- Z01.7 Լաբորատոր հետազոտում
- Z01.8 Այլ ճշտված հատուկ հետազոտումներ
- Z01.9 Հատուկ հետազոտում՝ չճշտված

Z02 Դիմում բժշկական հիմնարկություն՝ վարչական նպատակներով հետազոտման համար

Z02.0 Հետազոտում՝ կապված ուսումնական հաստատություն ընդունվելու հետ
Զննում՝ կապված նախադպրոցական հիմնարկություն (կրթական) ընդունվելու հետ

Z02.1 Հետազոտում՝ աշխատանքի ընդունվելուց առաջ

Բացառությամբ՝

- մասնագիտական զննումների (Z10.0)
- Z02.2 Հետազոտում, կապված երկարատև գտնվելու հիմնարկություն ընդունվելու հետ

Բացառությամբ՝

- հետազոտման բանտ տեղավորելուց առաջ (Z02.8)
- հատուկ հիմնարկություններում ապրող անձանց ընդհանուր հետազոտման (Z10.1)

Z02.3 Զինված ուժերի զորակոչիկների հետազոտում

Բացառությամբ՝

- զինված ուժերի անձնակազմի ընդհանուր հետազոտման (Z10.2)

Z02.4 Հետազոտում՝ վարորդական իրավունք ստանալու համար

Z02.5 Հետազոտում՝ կապված սպորտով պարապմունքի հետ

Բացառությամբ՝

- արյան մեջ ալկոհոլի կամ թմրանյութի պարունակության որոշման թեստերի (Z04.0)
- սպորտային թիմերի անդամների ընդհանուր հետազոտման (Z10.3)

Z02.6 Հետազոտում՝ կապված ապահովագրության հետ

Z02.7 Դիմում, կապված բժշկական փաստաթղթեր ստանալու հետ

Բժշկական վկայագրերի ստացում հետևյալի մասին՝

- մահվան պատճառի
- մասնագիտական պիտանելիության
- անաշխատունակության
- հաշմանդամության

Բացառությամբ՝

դիմումների՝ կապված ընդհանուր բժշկական հետազոտման հետ (Z00-Z01, Z02.0-Z02.6, Z02.8-Z02.9, Z10.-)

Z02.8 Այլ հետազոտումներ՝ վարչական նպատակներով
 Հետազոտում հետևյալ դեպքերում՝

- բանտ տեղավորելու
- ամառային ճամբար մեկնելու
- որդեգրելու
- ներգաղթի
- քաղաքացիություն ընդունելու
- ամուսնանալու

Բացառությամբ՝

ծծկեր կամ վաղ մանկական հասակի ընկեցիկների կամ այլ առողջ երեխաների առողջության դիտարկման (Z76.1-Z76.2)

Z02.9 Հետազոտում՝ վարչական նպատակներով՝ չճշտված

Z03 Բժշկական դիտարկում և գնահատում հիվանդության կամ ախտաբանական վիճակի կասկածի դեպքում

Ներառյալ՝

նորմայից շեղումների ախտանիշերով կամ ակնհայտ հատկանիշներով ուսումնասիրում պահանջով բնութագրվող որոշ դեպքեր, որոնք ինչպես ցույց են տալիս հետազոտումներն ու դիտարկումները, չեն պահանջում հետագա բուժում կամ բժշկական օգնություն

Բացառությամբ՝

չհաստատված ախտորոշմամբ անձի մոտ հիվանդության վախով հարուցված գանգատների դեպքերի (Z71.1)

Z03.0 Դիտարկում տուբերկուլյոզի կասկածի դեպքում

Z03.1 Դիտարկում չարորակ նորագոյացության կասկածի դեպքում

Z03.2 Դիտարկում հոգեկան հիվանդության և վարքի խախտման կասկածի դեպքում
 Դիտարկում հետևյալ դեպքերում՝

- հակասոցիալ վարքի՝ առանց հոգեկան խանգարման դրսևորումների
- իրականացրած հրդեհման
- ավազակության
- խանութում գողության

Z03.3 Դիտարկում՝ նյարդային համակարգի խանգարման կասկածի դեպքում

Z03.4 Դիտարկում՝ սրտամկանի ինֆարկտի կասկածի դեպքում

Z03.5 Դիտարկում՝ սրտանոթային համակարգի այլ հիվանդության կասկածի դեպքում

Z03.6 Դիտարկում՝ կուլ տված նյութերի թունավոր ազդեցության կասկածի դեպքում
 Դիտարկում հետևյալ դեպքերում՝

- դեղամիջոցների անբարենպաստ ազդեցության
- թունավորման կասկածի

Z03.8 Դիտարկում՝ այլ հիվանդությունների և վիճակների կասկածի դեպքում

Z03.9 Դիտարկում՝ հիվանդության կամ վիճակի կասկածի դեպքում՝ չճշտված

Z04 Հետազոտում և դիտարկում՝ այլ նպատակներով

Ներառյալ

հետազոտում դատաբժշկական նպատակներով

Z04.0 Արյան մեջ ալկոհոլի և թմրանյութերի պարունակության որոշման թեստ

Բացառությամբ՝

արյան մեջ առկայության՝

- ալկոհոլի (R78.0)
- թմրանյութերի (R 78.-)

Z04.1 Հետազոտում և դիտարկում՝ տրանսպորտային պատահարից հետո

Բացառությամբ՝

արտադրությունում դժբախտ դեպքից հետո (Z04.2)

Z04.2 Հետազոտում և դիտարկում՝ արտադրությունում դժբախտ դեպքից հետո

Z04.3 Հետազոտում և դիտարկում այլ դժբախտ դեպքից հետո

Z04.4 Հետազոտում և դիտարկում՝ բռնաբարության և գայթակղման

հայտարարության դեպքում

Զոհի կամ ենթադրյալ հանցավորի հետազոտում՝ բռնաբարության կամ

գայթակղման հայտարարության դեպքում

Z04.5 Հետազոտում և դիտարկում՝ այլ հասցված վնասվածքից հետո

Տուժածի կամ ենթադրյալ հանցավորի հետազոտում այլ հասցված

վնասվածքից հետո

Z04.6 Ընդհանուր հոգեբուժական հետազոտում՝ ըստ հիմնարկության պահանջի

Z04.8 Հետազոտում և դիտարկում՝ այլ ճշտված պատճառներով

Խնդրանք մասնագետի եզրակացության տրման մասին

Z04.9 Հետազոտում և դիտարկում՝ չճշտված պատճառներով

Բժշկական դիտարկում՝ ԱՀՃ

Z08 Հետազոտ հետազոտում՝ չարորակ նորագոյացության բուժումից հետո

Ներառյալ՝

բժշկական դիտարկումը և վերահսկումը՝ բուժումից հետո

Բացառությամբ՝

հետազոտ բժշկական օգնության և առողջացման վիճակի (Z42-Z51, Z54.-)

Z08.0 Հետազոտ հետազոտում՝ վիրաբուժական ճանապարհով չարորակ

նորագոյացությունը հեռացնելուց հետո

Z08.1 Հետազոտ հետազոտում՝ չարորակ նորագոյացության ռադիոթերապիայից

հետո

Բացառությամբ՝

ռադիոթերապիայի կուրսի (աջակցող) (Z51.0)

Z08.2 Հետազոտ հետազոտում՝ չարորակ նորագոյացության քիմիոթերապիայից հետո

Բացառությամբ՝

աջակցող քիմիոթերապիայի (Z51.1)

Z08.7 Հետազոտ հետազոտում՝ չարորակ նորագոյացության համակցված բուժումից

հետո

Z08.8 Հետազոտ հետազոտում՝ չարորակ նորագոյացության բուժման այլ մեթոդի

կիրառումից հետո

Z08.9 Հետազոտ հետազոտում՝ չարորակ նորագոյացության բուժման մեթոդի

կիրառումից հետո՝ չճշտված

Z09 Հետազոտ հետազոտում՝ չարորակ նորագոյացություններին չվերաբերող վիճակների բուժումից հետո

Ներառյալ՝

բժշկական հետազոտումը և վերահսկումը բուժումից հետո

Բացառությամբ՝

հետագա բժշկական օգնության և առողջացման վիճակի (Z42-Z51, Z54.-)
բժշկական դիտարկումը և վերահսկումը չարորակ նորագոյացության
բուժումից հետո (Z08.-)

վերահսկումը՝

- հակաբեղմնավորման (Z30.4-Z30.5)
- պրոթեզների և այլ բժշկական սարքերի (Z44-Z46)

Z09.0 Հետագա հետազոտում՝ վիրաբուժական միջամտությունից հետո, այլ
վիճակների կապակցությամբ

Z09.1 Հետագա հետազոտում ռադիոթերապիայից հետո՝ այլ վիճակների
կապակցությամբ

Բացառությամբ՝

ռադիոթերապիայի կուրսի (աջակցող) (Z51.0)

Z09.2 Հետագա հետազոտում քիմիոթերապիայից հետո՝ այլ վիճակների
կապակցությամբ

Բացառությամբ՝

աջակցող քիմիոթերապիայի (Z51.1-Z51.2)

Z09.3 Հետագա հետազոտում՝ հոգեթերապիայից հետո

Z09.4 Հետագա հետազոտում՝ կոտրվածքի բուժումից հետո

Z09.7 Հետագա հետազոտում համակցված բուժումից հետո՝ այլ վիճակների
կապակցությամբ

Z09.8 Հետագա հետազոտում այլ տեսակի բուժումից հետո՝ այլ վիճակների
կապակցությամբ

Z09.9 Հետագա հետազոտում տեսակի բուժումից հետո՝ այլ վիճակների
կապակցությամբ՝ չճշտված

**Z10 Բնակչության որոշակի խմբերի առողջության սովորական ընդհանուր
ստուգում****Բացառությամբ՝**

բժշկական հետազոտման՝ վարչական նպատակներով (Z02.-)

Z10.0 Մասնագիտական բժշկական հետազոտում

Բացառությամբ՝

հետազոտման աշխատանքի ընդունվելուց առաջ (Z02.1)

Z10.1 Հատուկ հիմնարկներում ապրող անձանց առողջության սովորական
ընդհանուր ստուգում

Բացառությամբ՝

հետազոտման, կապված երկարատև բնակության հիմնարկություն
ընդունվելու հետ (Z02.2)

Z10.2 Չինված ուժերի անձնակազմի առողջության սովորական ընդհանուր ստուգում

Բացառությամբ՝

զինված ուժերի զորակոչիկների հետազոտման (Z02.3)

Z10.3 Սպորտային թիմերի անդամների առողջության սովորական ընդհանուր
ստուգում

Բացառությամբ՝

արյան մեջ ալկոհոլի և թմրանյութերի պարունակության որոշման թեստերի
(Z04.0)

հետազոտման, կապված սպորտով պարապմունքների հետ (Z02.5)

Z10.8 Բնակչության այլ որոշակի խմբերի առողջության սովորական ընդհանուր ստուգում
Դպրոցականներ
Ուսանողներ

Z11 Հատուկ սքրինինգային հետազոտում՝ վարակիչ և մակաբուծային հիվանդությունների հայտնաբերման նպատակով

Z11.0 Հատուկ սքրինինգային հետազոտում՝ աղիքային վարակիչ հիվանդությունների հայտնաբերման նպատակով

Z11.1 Հատուկ սքրինինգային հետազոտում՝ շնչառական ուղիների տուբերկուլյոզի հայտնաբերման նպատակով

Z11.2 Հատուկ սքրինինգային հետազոտում՝ այլ մանրէային հիվանդությունների հայտնաբերման նպատակով

Z11.3 Հատուկ սքրինինգային հետազոտում՝ առավելապես սեռական ճանապարհով փոխանցվող վարակների հայտնաբերման նպատակով

Z11.4 Հատուկ սքրինինգային հետազոտում՝ մարդու իմունոդեֆիցիտի վիրուսով վարակման հայտնաբերման նպատակով (ՄԻԱՎ)

Z11.5 Հատուկ սքրինինգային հետազոտում՝ այլ վիրուսային հիվանդությունների հայտնաբերման նպատակով

Բացառությամբ՝

վիրուսային աղիքային վարակների (Z11.0)

Z11.6 Հատուկ սքրինինգային հետազոտում՝ այլ պրոտոզոային հիվանդությունների և հելմինտոզների հայտնաբերման նպատակով

Բացառությամբ՝

պրոտոզոային աղիքային հիվանդությունների (Z11.0)

Z11.8 Հատուկ սքրինինգային հետազոտում՝ այլ վարակիչ և մակաբուծային հիվանդությունների հայտնաբերման նպատակով

Հիվանդություններ՝

- քլամիդային
- ռիկետսիոզային
- սպիրոխետոզային
- սնկային

Z11.9 Հատուկ սքրինինգային հետազոտում՝ վարակիչ և մակաբուծային հիվանդությունների հայտնաբերման նպատակով՝ չճշտված

Z12 Հատուկ սքրինինգային հետազոտում՝ չարորակ նորագոյացությունների հայտնաբերման նպատակով

Z12.0 Հատուկ սքրինինգային հետազոտում՝ ստամոքսի նորագոյացության հայտնաբերման նպատակով

Z12.1 Հատուկ սքրինինգային հետազոտում՝ ստամոքսաղիքային ուղու նորագոյացության հայտնաբերման նպատակով

Z12.2 Հատուկ սքրինինգային հետազոտում՝ շնչառական օրգանների նորագոյացության հայտնաբերման նպատակով

Z12.3 Հատուկ սքրինինգային հետազոտում՝ կաթնագեղձի նորագոյացության հայտնաբերման նպատակով

Բացառությամբ՝

սովորական մամոգրաֆիայի (Z01.6)

Z12.4 Հատուկ սքրինինգային հետազոտում՝ արգանդի պարանոցի նորագոյացության հայտնաբերման նպատակով

Բացառությամբ՝

երբ անցկացվում է որպես սովորական հետազոտում կամ որպես ընդհանուր գինեկոլոգիական հետազոտման մաս (Z01.4)

Z12.5 Հատուկ սքրինինգային հետազոտում՝ շագանակագեղձի նորագոյացության հայտնաբերման նպատակով

Z12.6 Հատուկ սքրինինգային հետազոտում՝ միզապարկի նորագոյացության հայտնաբերման նպատակով

Z12.8 Հատուկ սքրինինգային հետազոտում՝ այլ օրգանների նորագոյացությունների հայտնաբերման նպատակով

Z12.9 Հատուկ սքրինինգային հետազոտում՝ նորագոյացության հայտնաբերման նպատակով՝ չճշտված

Z13 Հատուկ սքրինինգային հետազոտում՝ այլ հիվանդությունների և խախտումների հայտնաբերման նպատակով

Z13.0 Հատուկ սքրինինգային հետազոտում՝ արյան և արյունաստեղծ օրգանների հիվանդությունների, ինչպես նաև իմունային մեխանիզմը ներգրավող որոշ խախտումների հայտնաբերման նպատակով

Z13.1 Հատուկ սքրինինգային հետազոտում՝ շաքարային դիաբետի հայտնաբերման նպատակով

Z13.2 Հատուկ սքրինինգային հետազոտում՝ սննդի խանգարումների հայտնաբերման նպատակով

Z13.3 Հատուկ սքրինինգային հետազոտում՝ հոգեկան խանգարումների և վարքի խախտումների հայտնաբերման նպատակով

Ալկոհոլիզմի

Դեպրեսիայի

Մտավոր հետամնացության

Z13.4 Հատուկ սքրինինգային հետազոտում՝ մանկական շրջանում նորմալ զարգացումից շեղումներ հայտնաբերելու նպատակով

Բացառությամբ՝

ծծկեր կամ վաղ հասակի երեխայի զարգացման սովորական թեստերի (Z00.1)

Z13.5 Հատուկ սքրինինգային հետազոտում՝ աչքի և ականջի հիվանդությունների հայտնաբերման նպատակով

Z13.6 Հատուկ սքրինինգային հետազոտում՝ սրտանոթային համակարգի խանգարումների հայտնաբերման նպատակով

Z13.7 Հատուկ սքրինինգային հետազոտում՝ բնածին անկանոնությունների, այլաձևությունների և քրոմոսոմային խախտումների հայտնաբերման նպատակով

Z13.8 Հատուկ սքրինինգային հետազոտում՝ այլ ճշտված հիվանդությունների և խախտումների հայտնաբերման նպատակով

Ատամների հիվանդությունները

Ներզատական համակարգի և նյութափոխանակության խախտումները

Բացառությամբ՝

շաքարային դիաբետի (Z13.1)

Z13.9 Հատուկ սքրինինգային հետազոտում՝ չճշտված

(Z20-Z29)

Z20 Շփում հիվանդի հետ և վարակիչ հիվանդություններով վարակվելու հնարավորություն

Z20.0 Շփում հիվանդի հետ և աղիքային վարակիչ հիվանդություններով վարակվելու հնարավորություն

Z20.1 Շփում հիվանդի հետ և տուբերկուլյոզով վարակվելու հնարավորություն

Z20.2 Շփում հիվանդի հետ և առավելապես սեռական ճանապարհով փոխանցվող վարակիչ հիվանդություններով վարակվելու հնարավորություն

Z20.3 Շփում հիվանդի հետ և կատաղությամբ վարակվելու հնարավորություն

Z20.4 Շփում հիվանդի հետ և կարմրախտով վարակվելու հնարավորություն

Z20.5 Շփում հիվանդի հետ և վիրուսային հեպատիտով վարակվելու հնարավորություն

Z20.6 Շփում հիվանդի հետ և մարդու իմունային անբավարարության վիրուսով (ՄԻԱՎ) վարակվելու հնարավորություն

Բացառությամբ՝

անախտանիշի վարակիչ կարգավիճակի՝ հարուցված մարդու իմունային անբավարարության վիրուսով (ՄԻԱՎ) (Z21)

Z20.7 Շփում հիվանդի հետ և ոջլոտությամբ, քոսով (ակարիազով) և այլ ինվազիաներով վարակվելու հնարավորություն

Z20.8 Շփում հիվանդի հետ և այլ վարակիչ հիվանդություններով վարակվելու հնարավորություն

Z20.9 Շփում հիվանդի հետ և այլ վարակիչ հիվանդություններով վարակվելու հնարավորություն՝ չճշտված

Z21 Անախտանիշ վարակիչ կարգավիճակ՝ հարուցված մարդու իմունաանբավարարության վիրուսով (ՄԻԱՎ)

Ներառյալ՝

ՄԻԱՎ-դրականը՝ ԱՀՃ

Բացառությամբ՝

շփման հիվանդի հետ և մարդու իմունային անբավարարության վիրուսով (ՄԻԱՎ) վարակվելու հնարավորության (Z20.6)

ՄԻԱՎ-հիվանդության (B20-B24)

հղիությունը, ծննդաբերությունը և հետծննդաբերական շրջանը բարդացնող ՄԻԱՎ-հիվանդության (O98.7)

մարդու իմունային անբավարարության վիրուսի (ՄԻԱՎ) առկայության լաբորատոր հաստատման (R75)

Z22 Վարակիչ հիվանդության հարուցչի վարակակրություն

Ներառյալ՝

հիվանդության հարուցչի վարակակրության կասկած

Z22.0 Որովայնային տիֆի հարուցչի վարակակրություն

Z22.1 Ստամոքսաղիքային այլ վարակիչ հիվանդությունների հարուցիչների վարակակրություն

Z22.2 Դիֆթերիայի հարուցչի վարակակրություն

Z22.3 Այլ ճշտված մանրէային հիվանդությունների հարուցիչների վարակակրություն՝

- մենինգոկոկերի

- ստաֆիլոկոկերի
- ստրեպտոկոկերի

Z22.4 Առավելապես սեռական ճանապարհով փոխանցվող վարակիչ հիվանդությունների հարուցիչների վարակակրություն
Հարուցիչ վարակակրություն՝

- գոնորեայի
- սիֆիլիսի

Z22.5 Վիրուսային հեպատիտի հարուցիչ վարակակրություն
Հեպատիտ B-ի մակերեսային հակազենի վարակակրություն (HBs Ag)

Z22.6 Մարդկային T-լիմֆոտրոպային I-տիպի վիրուսի վարակակրություն (HTLV-)

Z22.8 Այլ վարակիչ հիվանդությունների հարուցիչների վարակակրություն

Z22.9 Վարակիչ հիվանդության հարուցիչ վարակակրություն՝ չճշտված

**Z23 Մեկ մանրէային հիվանդության դեմ պատվաստման անհրաժեշտություն
Բացառությամբ՝**

հիվանդությունների համակցությունների դեմ պատվաստումը (Z27.-)
չանցկացված պատվաստումի (Z28.-)

Z23.0 Պատվաստման անհրաժեշտություն միայն խոլերայի դեմ

Z23.1 Պատվաստման անհրաժեշտություն միայն որովայնային տիֆի և պարատիֆի դեմ

Z23.2 Պատվաստման անհրաժեշտություն տուբերկուլյոզի դեմ (ԲՅԺ)

Z23.3 Պատվաստման անհրաժեշտություն ժանտախտի դեմ

Z23.4 Պատվաստման անհրաժեշտություն տուլարեմիայի դեմ

Z23.5 Պատվաստման անհրաժեշտություն միայն փայտացման դեմ

Z23.6 Պատվաստման անհրաժեշտություն միայն դիֆթերիայի դեմ

Z23.7 Պատվաստման անհրաժեշտություն միայն կապույտ հագի դեմ

Z23.8 Պատվաստման անհրաժեշտություն այլ մեկ մանրէային հիվանդության դեմ

**Z24 Պատվաստման անհրաժեշտություն մեկ որոշակի վիրուսային հիվանդության
դեմ**

Բացառությամբ՝

հիվանդությունների համակցությունների դեմ պատվաստումի (Z27.-)
չանցկացված պատվաստումի (Z28.-)

Z24.0 Պատվաստման անհրաժեշտություն պոլիոմիելիտի դեմ

Z24.1 Պատվաստման անհրաժեշտություն հատվածոտանիներով փոխանցվող
վիրուսային էնցեֆալիտի դեմ

Z24.2 Պատվաստման անհրաժեշտություն կատաղության դեմ

Z24.3 Պատվաստման անհրաժեշտություն դեղին տենդի դեմ

Z24.4 Պատվաստման անհրաժեշտություն միայն կարմրուկի դեմ

Z24.5 Պատվաստման անհրաժեշտություն միայն կարմրախտի դեմ

Z24.6 Պատվաստման անհրաժեշտություն վիրուսային հեպատիտի դեմ

**Z25 Պատվաստման անհրաժեշտություն ուրիշ մեկ վիրուսային հիվանդության դեմ
Բացառությամբ՝**

հիվանդությունների համակցությունների դեմ պատվաստումի (Z27.-)
չանցկացված պատվաստումի (Z28.-)

Z25.0 Պատվաստման անհրաժեշտություն միայն համաճարակային պարոտիտի դեմ

Z25.1 Պատվաստման անհրաժեշտություն գրիպի դեմ

Z25.8 Պատվաստման անհրաժեշտություն այլ ճշտված մեկ վիրուսային հիվանդության
դեմ

Z26 Պատվաստման անհրաժեշտություն այլ վարակիչ հիվանդություններից մեկի դեմ

Բացառությամբ՝

- հիվանդությունների համակցությունների դեմ պատվաստման (Z27.-)
- չանցկացված պատվաստման (Z28.-)
- Z26.0 Իմունիզացման անհրաժեշտություն լեյշմանիոզի դեմ
- Z26.8 Իմունիզացման անհրաժեշտություն՝ այլ ճշտված մեկ վարակիչ հիվանդության դեմ
- Z26.9 Իմունիզացման անհրաժեշտություն վարակիչ հիվանդության դեմ՝ չճշտված Իմունիզացման անհրաժեշտություն՝ առանց լրացուցիչ ճշտումների

Z27 Պատվաստման անհրաժեշտություն վարակիչ հիվանդությունների համակցությունների դեմ

Բացառությամբ՝

- չանցկացված պատվաստման (Z28.-)
- Z27.0 Պատվաստման անհրաժեշտություն խոլերայի և որովայնային տիֆի- պարատիֆի դեմ
- Z27.1 Պատվաստման անհրաժեշտություն դիֆթերիայի-փայտացման-կապույտ հազի դեմ (ԴՓԿ)
- Z27.2 Պատվաստման անհրաժեշտություն դիֆթերիայի-փայտացման-կապույտ հազի (ԴՓԿ) և որովայնային տիֆի-պարատիֆի դեմ
- Z27.3 Պատվաստման անհրաժեշտություն դիֆթերիայի-փայտացման-կապույտ հազի և պոլիոմիելիտի դեմ (ԴՓԿ † պոլիոմիելիտ)
- Z27.4 Պատվաստման անհրաժեշտություն կարմրուկի-համաճարակային պարոտիտի-կարմրախտի դեմ
- Z27.8 Պատվաստման անհրաժեշտություն վարակիչ հիվանդությունների՝ այլ համակցությունների դեմ
- Z27.9 Պատվաստման անհրաժեշտություն վարակիչ հիվանդությունների համակցությունների դեմ՝ չճշտված

Z28 Չիրականացված պատվաստում

- Z28.0 Չիրականացված պատվաստում բժշկական հակացուցումների պատճառով
- Z28.1 Չիրականացված պատվաստում պացիենտի հրաժարման՝ նրա համոզմունքների կամ խմբային ճնշման պատճառով
- Z28.2 Չիրականացված պատվաստում պացիենտի հրաժարման՝ մեկ ուրիշ և չճշտված պատճառով
- Z28.8 Չիրականացված պատվաստում՝ այլ պատճառներով
- Z28.9 Չիրականացված պատվաստում՝ չճշտված պատճառով

Z29 Այլ կանխարգելիչ միջոցների անհրաժեշտություն

Բացառությամբ՝

- ալերգենների նկատմամբ ապագերզգայունացման (Z51.6)
- կանխարգելիչ վիրաբուժության (Z40.-)
- Z29.0 Մեկուսացում
 - Հոսպիտալացում՝ անհատին նրա շրջապատից պաշտպանելու կամ վարակիչ հիվանդների հետ շփումից հետո նրան մեկուսացնելու նպատակով
- Z29.1 Կանխարգելիչ իմունոթերապիա
 - Իմունային շիճուկի (գամմա-գլոբուլին) ներմուծում

- Z29.2 Կանխարգելիչ քիմիոթերապիայի այլ տեսակ
Քիմիականխարգելում
Հակաբիոտիկների ներմուծում կանխարգելման նպատակով
- Z29.8 Այլ ճշտված կանխարգելիչ միջոցներ
- Z29.9 Կանխարգելիչ միջոց՝ չճշտված

**ԴԻՄՈՒՄ ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՆԱՐԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ՝ ԿԱՊՎԱԾ
ՎԵՐԱՐՏԱԴՐՈՒԹՅԱՆ ԳՈՐԾԱՌՈՒՅԹԻՆ ՎԵՐԱԲԵՐՈՂ
ՀԱՆԳԱՄԱՆՔՆԵՐԻ ՀԵՏ
(Z30-Z39)**

Z30 Հակաբեղմնավորիչ միջոցների կիրառման դիտարկում

- Z30.0 Ընդհանուր խորհուրդներ և խորհրդատվություններ հակաբեղմնավորման վերաբերյալ
Խորհուրդ ընտանիքի պլանավորման վերաբերյալ՝ ԱՀԾ
Հակաբեղմնավորիչ միջոցների սկզբնական նշանակում
- Z30.1 Ներարգանդային հակաբեղմնավորիչ սարքի տեղադրում
- Z30.2 Մանրէազերծում
Հոսպիտալացում արգանդափողերի կամ սերմնածորանի վիրակապի համար
- Z30.3 Դաշտանի խթանում
Հղիության ընդհատում
Դաշտանային ցիկլի կարգավորում
- Z30.4 Հակաբեղմնավորիչ դեղամիջոցների կիրառման դիտարկում
Հակաբեղմնավորիչ հաբերի կամ այլ հակաբեղմնավորման միջոցների կրկնակի դեղատոմսի դուրս գրում
Սովորական բժշկական հետազոտում՝ կապված հակաբեղմնավորման հետ
- Z30.5 Ներարգանդային հակաբեղմնավորման սարքի կիրառման դիտարկում
Ներարգանդային հակաբեղմնավորման սարքի ստուգում, կրկնակի տեղադրում կամ հեռացում
- Z30.8 Հակաբեղմնավորիչի կիրառման դիտարկման այլ տեսակ
Սերմնաբջիջների հաշվում վազէկտոմիայից հետո
- Z30.9 Հակաբեղմնավորման կիրառման դիտարկում՝ չճշտված

**Z31 Մանկածնության գործառույթի վերականգնում և պահպանում
Բացառությամբ՝**

- բարդությունների, կապված արհեստական բեղմնավորման հետ (N98.-)
- Z31.0 Տուբոպլաստիկա կամ վազոպլաստիկա՝ վաղ անցկացված մանրէազերծումից հետո
- Z31.1 Արհեստական բեղմնավորում
- Z31.2 Բեղմնավորում in vitro
Հոսպիտալացում արհեստական բեղմնավորման կամ ձվաբջջի ներպատվաստման նպատակով
- Z31.3 Բեղմնավորումը խթանող այլ մեթոդներ
- Z31.4 Հետազոտություններ և փորձեր մանկածնության գործառույթի վերականգման վերաբերյալ
Արգանդափողերի փչում
Սերմնաբջիջների հաշվում

Բացառությամբ՝

- սերմնաբջիջների հաշվումի՝ վազէկտոմիայից հետո (Z30.8)
Z31.5 Ժառանգական խորհրդատվություն
Z31.6 Ընդհանուր խորհրդատվություն և խորհուրդներ մանկածնության գործառույթի վերականգնման վերաբերյալ
Z31.8 Մանկածնության գործառույթի վերականգման այլ միջոցներ
Z31.9 Մանկածնության գործառույթի վերականգման միջոց՝ չճշտված

Z32 Հեղազդումներ և թեստեր հղիության հաստատման համար

- Z32.0 Հղիություն՝ (դեռևս) չհաստատված
Z32.1 Հղիություն՝ հաստատված

Z33 Հղիությանը բնորոշ վիճակ Ներառյալ՝

հղիության վիճակը՝ ԱՀԾ

Z34 Նորմալ հղիության ընթացքի դիտարկում

- Z34.0 Նորմալ առաջին հղիության ընթացքի դիտարկում
Z34.8 Այլ նորմալ հղիության ընթացքի դիտարկում
Z34.9 Նորմալ հղիության ընթացքի դիտարկում՝ չճշտված

Z35 Բարձր ռիսկի ենթակա հղիության ընթացքի դիտարկում

- Z35.0 Հղիության ընթացքի դիտարկում կնոջ մոտ՝ անամնեզում անպտղությամբ
Z35.1 Հղիության ընթացքի դիտարկում կնոջ մոտ՝ անամնեզում արթորտիվ վիժումներով

Հղիության ընթացքի դիտարկում կնոջ մոտ, որի անամնեզում առկա է՝

- հիդատիդաձև կույտ
- բշտիկային

Բացառությամբ՝

սովորական վիժման դեպքերի՝

- հղիության ժամանակ օգնություն պահանջող սովորության վիժման դեպքերի (O26.2)
- ընթացիկ հղիության բացակայության դեպքերը (N96)

- Z35.2 Հղիության ընթացքի դիտարկում՝ մանկածնության կամ մանկաբարձական խնդիրներին առնչվող այլ բարդացած անամնեզով կնոջ մոտ

Հղիության ընթացքի դիտարկում կնոջ մոտ, որի անամնեզում առկա են՝

- վիճակներ, որոնք դասակարգված են O10-O92 դասերում
- նեոնատալ մահացություն
- մեռելածնություն

- Z35.3 Հղիության ընթացքի դիտարկում կնոջ մոտ՝ անբավարար նախածննդաբերական օգնությամբ

Հղիություն՝

- քողարկված
- թաքնված

- Z35.4 Հղիության ընթացքի դիտարկում բազմածին կնոջ մոտ

Բացառությամբ՝

բազմածին կնոջ՝ տվյալ պահին հղիության բացակայության (Z64.1)

- Z35.5 Տարիքավոր առաջնածնի դիտարկում
- Z35.6 Պատանի առաջնածնի դիտարկում
- Z35.7 Սոցիալական խնդիրների հետևանքով բարձրաստիճան ռիսկի ենթակա հղիության դիտարկում
- Z35.8 Այլ բարձրաստիճան ռիսկի ենթակա հղիության դիտարկում
- Z35.9 Չճշտված բնույթի բարձրաստիճան ռիսկի ենթակա հղիության ընթացքի դիտարկում

Z36 Նախածննդաբերական հետազոտում՝ պտղի մոտ ախտաբանության հայտնաբերման նպատակով (անտենապալ սքրինինգ)

Բացառությամբ՝

- խախտումների մոր մոտ նախածննդաբերական սքրինինգի դեպքում (O28.-) սովորական նախածննդաբերական օգնությունը (Z34-Z35)
- Z36.0 Նախածննդաբերական սքրինինգ՝ քրոմոսոմային անկանոնությունների հայտնաբերման համար
Ամնիոցենտեզ
Պլացենտայի նմուշներ (վերցված հեշտոցային ճանապարհով)
- Z36.1 Նախածննդաբերական սքրինինգ՝ ալֆա-ֆետոպրոտեինի բարձրացած մակարդակի հայտնաբերման համար
- Z36.2 Նախածննդաբերական սքրինինգի այլ տեսակ՝ հիմնված ամնիոցենտեզի վրա
- Z36.3 Նախածննդաբերական սքրինինգ գերձայնի կամ այլ ֆիզիկական մեթոդների օգնությամբ՝ զարգացման անկանոնությունների հայտնաբերման համար
- Z36.4 Նախածննդաբերական սքրինինգ գերձայնի կամ այլ ֆիզիկական մեթոդների օգնությամբ՝ պտղի աճի հապաղումը հայտնաբերելու համար
- Z36.5 Նախածննդաբերական սքրինինգ՝ իզոիմունիզացման հայտնաբերման համար
- Z36.8 Նախածննդաբերական սքրինինգի այլ տեսակ
Սքրինինգ՝ հեմոգլոբոլինոպաթիայի հայտնաբերման համար
- Z36.9 Նախածննդաբերական սքրինինգի տեսակ՝ չճշտված

Z37 Ծննդաբերությունների ելքեր

Ծանոթություն:

Այս դասը նախանշված է որպես լրացուցիչ ծածկագիր՝ մոր փաստաթղթերում ծննդաբերությունների ելքը նույնականացնելու նպատակով

- Z37.0 Մեկ կենդանածին
- Z37.1 Մեկ մեռելածին
- Z37.2 Երկվորյակ՝ երկուսն էլ կենդանածին
- Z37.3 Երկվորյակ, որից մեկը՝ կենդանածին, մյուսը՝ մեռելածին
- Z37.4 Երկվորյակ՝ երկուսն էլ մեռելածին
- Z37.5 Այլ բազմապտուղ ծննդաբերություն՝ բոլորը կենդանածին
- Z37.6 Այլ բազմապտուղ ծննդաբերություն՝ կան կենդանածիններ և մեռելածիններ
- Z37.7 Այլ բազմապտուղ ծննդաբերություն բոլորը՝ մեռելածիններ
- Z37.9 Ծննդաբերության չճշտված ելք
Բազմապտուղ ծննդաբերություն՝ ԱՀՃ
Մեկ պտղով ծննդաբերություն՝ ԱՀՃ

Z38 Կենդանածին նորածիններ՝ համաձայն ծնված տեղի

- Z38.0 Մեկ երեխա՝ ծնված ստացիոնարում
- Z38.1 Մեկ երեխա՝ ծնված ստացիոնարից դուրս
- Z38.2 Մեկ երեխա՝ ծնված չճշտված տեղում
Կենդանածին երեխա՝ առանց լրացուցիչ ճշտումների
- Z38.3 Երկորյակ՝ ծնված ստացիոնարում
- Z38.4 Երկորյակ՝ ծնված ստացիոնարից դուրս
- Z38.5 Երկորյակ՝ ծնված չճշտված տեղում
- Z38.6 Բազմապտուղ ծննդաբերությունից այլ նորածիններ՝ ծնված ստացիոնարում
- Z38.7 Բազմապտուղ ծննդաբերությունից այլ նորածիններ, ծնված ստացիոնարից
դուրս
- Z38.8 Բազմապտուղ ծննդաբերությունից այլ նորածիններ՝ ծնված չճշտված տեղում

Z39 Հետծննդաբերական օգնություն և հետազոտում

- Z39.0 Օգնություն և հետազոտում՝ ծննդաբերությունից անմիջապես հետո
Օգնություն և դիտարկում՝ չբարդացած դեպքերում
Բացառությամբ՝
օգնություն հետծննդաբերական բարդությունների դեպքում (տե՛ս այբբենական
ցուցիչը)
- Z39.1 Օգնություն և հետազոտում կերակրող մորը
Դիեցման (կրծքով կերակրման) դիտարկում
Բացառությամբ՝
դիեցման (կրծքով կերակրման) խախտման (O92.-)
- Z39.2 Սովորական հետծննդաբերական դիտարկում

**ԴԻՄՈՒՄ ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՆԱՐԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ, ԿԱՊԱԾ
ԱՌԱՆՁՆԱՀԱՏՈՒԿ ԲՈՒԺԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԵՎ ԲԺՇԿԱԿԱՆ
ՕԳՆՈՒԹՅՈՒՆ ՍՏԱՆԱԼՈՒ ԱՆՀՐԱԺԵՇՏՈՒԹՅԱՆ ՀԵՏ
(Z40-Z54)**

Ծանոթություն:

Z40-Z54 դասերը նախանշված են բժշկական օգնություն ստանալու հիմք հանդիսացող պատճառների ծածկագրման համար: Դրանք կարող են օգտագործվել այն դեպքերում, երբ որևէ հիվանդության կամ վնասվածքի կապակցությամբ ավելի վաղ բուժվող հիվանդները ստանում են հետագա կանխարգելիչ օգնություն՝ անհրաժեշտ առողջացման կամ բուժման արդյունքների ամրապնդման, մնացորդային երևույթների վերացման, ինչպես նաև կրկնությունների վերացման կամ նախազգուշացման համար

Բացառությամբ՝

բուժումից հետո բժշկական դիտարկման դեպքում հետագա հետազոտման (Z08-Z09)

Z40 Կանխարգելիչ վիրաբուժական միջամտություն

- Z40.0 Կանխարգելիչ վիրաբուժական միջամտություն՝ ռիսկի գործոնների առկայությամբ՝ կապված չարորակ նորագոյացությունների հետ
հոսպիտալացում՝ օրգանի կանխարգելիչ հեռացման նպատակով
- Z40.8 Կանխարգելիչ վիրաբուժական միջամտության այլ տեսակ
- Z40.9 Կանխարգելիչ վիրաբուժական միջամտություն՝ չճշտված

Z41 Բուժական նպատակներ չունեցող բուժագործողություններ

Z41.0 Մազերի փոխպատվաստում

Z41.1 Վերականգնողական վիրաբուժական միջամտության այլ տեսակներ՝ արտաքինի թերությունների վերացման համար
Կաթնագեղձերի ներպատվաստում

Բացառությամբ՝

հետվիրահատական և հետվնասվածքային վերականգնողական վիրահատական միջամտության (Z42.-)

Z41.2 Ընդունված կամ ծիսական թլպատում

Z41.3 Ականջների ծակում

Z41.8 Բուժական նպատակներ չունեցող այլ բուժագործողություններ

Z41.9 Բուժական նպատակ չունեցող բուժագործություն՝ չճշտված

Z42 Հետագա օգնություն՝ վերականգնողական վիրաբուժական միջամտության կիրառմամբ

Ներառյալ՝

հետվիրահատական և հետվնասվածքային վերականգնողական վիրահատական միջամտությունը
սպիացած հյուսվածքի փոխարինումը

Բացառությամբ՝

վերականգնողական վիրաբուժական միջամտության՝

- որպես ընթացիկ վնասվածքի բուժման մեթոդ, ծածկագրվում է համապատասխան վնասվածքում (տե՛ս այբբենական ցուցիչը)
- որպես բուժական նպատակներ չունեցող կոսմետիկ վիրահատություն (Z41.1)

Z42.0 Հետագա օգնություն՝ գլխի և պարանոցի հատվածում վերականգնողական վիրաբուժության կիրառմամբ

Z42.1 Հետագա օգնություն՝ կրծքագեղձերի վերականգնողական վիրաբուժության կիրառմամբ

Z42.2 Հետագա օգնություն՝ իրանի այլ մասերի վերականգնողական վիրաբուժության կիրառմամբ

Z42.3 Հետագա օգնություն՝ վերին վերջույթների վերականգնողական վիրաբուժության կիրառմամբ

Z42.4 Հետագա օգնություն՝ ստորին վերջույթների վերականգնողական վիրաբուժության կիրառմամբ

Z42.8 Հետագա օգնություն՝ մարմնի այլ մասերի վերականգնողական վիրաբուժության կիրառմամբ

Z42.9 Հետագա օգնություն՝ վերականգնողական վիրաբուժության կիրառմամբ՝ չճշտված

Z43 Արհեստական բացվածքների խնամք

Ներառյալ՝

խցանումը
զոնդավորումը կամ բուժավորումը
ուղղումը
ծողախողովակի (catheter) հեռացումը
մշակումը կամ լվացումը

Բացառությամբ՝

Վիճակի՝ կապված առանց խնամքի անհրաժեշտության արհեստական բացվածքի առկայության հետ (Z93.-)
բարդությունների՝ կապված արտաքին ստոմայի հետ (J95.0, K91.4, N99.5)
պրոթեզի և այլ սարքի հարմարեցման և կարգավորման (Z44-Z46)

Z43.0 Տրախեոստոմայի խնամք

Z43.1 Գաստրոստոմայի խնամք

Z43.2 Իլեոստոմայի խնամք

Z43.3 Կոլոստոմայի խնամք

Z43.4 Մարսողական ուղու այլ արհեստական բացվածքների խնամք

Z43.5 Ցիստոստոմայի խնամք

Z43.6 Միզուղու այլ արհեստական բացվածքների խնամք

Նեֆրոստոմայի

Ուրետերոստոմայի

Ուրետրոստոմայի

Z43.7 Արհեստական հեշտոցի խնամք

Z43.8 Այլ՝ չճշտված արհեստական բացվածքների խնամք

Z43.9 Արհեստական բացվածքի խնամք՝ չճշտված

Z44 Արտաքին պրոթեզային սարքի չափում և հարմարեցում Բացառությամբ՝

պրոթեզային սարքի առկայության (Z97.-)

Z44.0 Արհեստական ձեռքի (ամբողջի), (մասի) չափում և հարմարեցում

Z44.1 Արհեստական ոտքի (ամբողջի), (մասի) չափում և հարմարեցում

Z44.2 Արհեստական աչքի չափում և հարմարեցում

Բացառությամբ՝

ակնային պրոթեզի մեխանիկական բարդության (T85.3)

Z44.3 Կաթնագեղձի արտաքին պրոթեզի չափում և հարմարեցում

Z44.8 Այլ արտաքին պրոթեզային սարքերի չափում և հարմարեցում

Z44.9 Արտաքին պրոթեզային սարքի չափում և հարմարեցում՝ չճշտված

Z45 Ներպատվաստված սարքի տեղադրում և կարգավորում Բացառությամբ՝

սարքի գործառույթի խախտման, կամ դրա հետ կապված այլ բարդության (տե՛ս այբբենական ցուցիչը), պրոթեզների և այլ սարքերի առկայության (Z95-Z97)

Z45.0 Սրտի արհեստական ռիթմավարի տեղադրում և կարգավորում

Իմպլանտների գեներատորի (մարտկոցի) վերահսկում և թեստավորում

Z45.1 Կաթուցիկի տեղադրում և կարգավորում

Z45.2 Անոթների վիճակի վերահսկման միջոցի տեղադրում և կարգավորում

Z45.3 Ներպատվաստված լսողական սարքի տեղադրում և կարգավորում

Ոսկրային անցանելիությունն ապահովող սարքի

Կոխլեար սարքի

Z45.8 Այլ ներպատվաստված սարքերի տեղադրում և կարգավորում

Z45.9 Ներպատվաստման սարքի տեղադրում և կարգավորում՝ չճշտված

Z46 Այլ սարքերի տեղադրում և կարգավորում Բացառությամբ՝

միայն կրկնակի պատվերների բացթողնման (Z76.0)

սարքի գործողության խախտման կամ դրա հետ կապված այլ բարդության (տե՛ս այբբենական ցուցիչը)

- պրոթեզների և այլ սարքերի առկայության (Z95-Z97)
- Z46.0 Ակնոցների և կոնտակտային ոսպնյակների չափում և հարմարեցում
- Z46.1 Լսողական ապարատի չափում և հարմարեցում
- Z46.2 Այլ սարքերի չափում և հարմարեցում՝ նյարդային համակարգին և զգայական օրգաններին վերաբերող
- Z46.3 Ատամնային պրոթեզային սարքի չափում և հարմարեցում
- Z46.4 Օրթոդոնտային սարքի չափում և հարմարեցում
- Z46.5 Իլեոստոմային կամ այլ աղիքային սարքերի չափում և հարմարեցում
- Z46.6 Սարքի չափում և հարմարեցում՝ միզազատման համար
- Z46.7 Օրթոպեդիկ սարքի չափում և հարմարեցում
- Օրթոպեդիկ՝
- բռնակի
 - շարժական պրոթեզի
 - կորսետի
 - կոշիկների
- Z46.8 Այլ ճշտված սարքի չափում և հարմարեցում
- Բազկաթոռ անիվների վրա
- Z46.9 Այլ սարքի չափում և հարմարեցում՝ չճշտված

**Z47 Հետագա օրթոպեդիկ օգնության այլ տեսակներ
Բացառությամբ՝**

- վերականգնողական բուժգործողությունների ընդգրկմամբ օգնության (Z50.-) բարդությունների՝ կապված ներքին օրթոպեդիկ սարքերի ներպատվաստուկների կամ փոխպատվաստուկների հետ (T84.-)
- հետագա հետազոտման՝ կոտրվածքի բուժումից հետո (Z09.4)
- Z47.0 Կոտրվածքի սերտաճումից հետո թիթեղի և այլ ներքին ամրակցման սարքի հեռացում
- Հեռացում՝
- մեխերի
 - թիթեղների
 - առանցքների
 - պտուտակների

Բացառությամբ՝

- արտաքին ամրակցման սարքի հեռացման (Z47.8)
- Z47.8 Հետագա օրթոպեդիկ օգնության այլ ճշտված տեսակ
- Փոխարինում, ստուգում կամ հեռացում՝
- արտաքին ամրակցման կամ արտաձիգ սարքի
 - գիպսային վիրակապի
- Z47.9 Հետագա օրթոպեդիկ օգնություն՝ չճշտված

**Z48 Հետագա վիրաբուժական օգնության այլ տեսակներ
Բացառությամբ՝**

- արհեստական բացվածքների խնամքի (Z43.-)
- պրոթեզի և այլ սարքի չափման և հարմարեցման (Z44-Z46)
- վիրահատությունից (Z09.0) և
 - կոտրվածքի բուժումից (Z09.4)
- հետո հետագա հետազոտման հետագա օրթոպեդիկ օգնության (Z47.-)
- Z48.0 Վիրաբուժական վիրակապերի և կարերի խնամք
- Վիրակապերի փոխում

- Կարերի հեռացում
- Z48.8 Հետագա վիրաբուժական օգնության այլ ճշտված տեսակներ
- Z48.9 Հետագա վիրաբուժական օգնություն՝ չճշտված

Z49 Օգնություն՝ դիալիզի ընդգրկմամբ

Ներառյալ՝

դիալիզի նախապատրաստումը և անցկացումը

Բացառությամբ՝

վիճակի՝ կապված երիկամային դիալիզի հետ (Z99.2)

Z49.0 Նախապատրաստական բուժգործողություններ՝ դիալիզի անցկացման համար

Z49.1 Էքստրակորպորալ դիալիզ

Դիալիզ (երիկամային)՝ առանց լրացուցիչ ճշտումների

Z49.2 Դիալիզի այլ տեսակ

Դիալիզ պերիտոնեալ

Z50 Օգնություն՝ վերականգնողական բուժգործողությունների օգտագործման ընդգրկմամբ

Բացառությամբ՝

խորհրդատվությունների (Z70-Z71)

Z50.0 Վերականգնում սրտի հիվանդությունների դեպքում

Z50.1 Ֆիզիոթերապիայի այլ տեսակ

Բուժական և վերականգնողական մարմնամարզություն

Z50.2 Ալկոհոլամոլությամբ տառապող անձանց վերականգնում

Z50.3 Թմրամոլությամբ տառապող անձանց վերականգնում

Z50.4 Հոգեթերապիա՝ այլ դասերում չդասակարգված

Z50.5 Խոսակցական թերապիա

Z50.6 Շլուքային ոչ վիրահատական բուժում

Z50.7 Աշխատանքային թերապիա և մասնագիտական վերականգնում՝ այլ դասերում չդասակարգված

Z50.8 Օգնություն՝ վերականգնողական բուժգործողությունների այլ տեսակների ընդգրկմամբ

Վերականգնում՝ ծխելու դեպքում

Ինքնասպասարկման ուսուցում՝ այլ դասերում չդասակարգված

Z50.9 Բուժում վերականգնողական միջամտության ընդգրկմամբ՝ չճշտված

Վերականգնում՝ առանց լրացուցիչ ճշտումների

Z51 Բժշկական օգնության այլ տեսակներ

Բացառությամբ՝

հետագա հետազոտման բուժումից հետո (Z08-Z09)

Z51.0 Ռադիոթերապիայի կուրս (աջակցող)

Z51.1 Քիմիոթերապիա՝ նորագոյացության կապակցությամբ

Z51.2 Քիմիոթերապիայի այլ տեսակներ

Աջակցող քիմիոթերապիա՝ առանց լրացուցիչ ճշտումների

Բացառությամբ՝

պատվաստման նպատակով կանխարգելիչ քիմիոթերապիայի (Z23-Z27, Z29.-)

Z51.3 Արյան փոխներարկում՝ առանց ճշտված ախտորոշման

Z51.4 Նախապատրաստական միջամտություններ հետագա բուժման համար՝ այլ դասերում չդասակարգված

Բացառությամբ՝

դիալիզի անցկացման համար նախապատրաստական միջամտություններ (Z49.0)

Z51.5 Պալիատիվ օգնություն

Z51.6 Ապագերզգայունացում ակերզենների նկատմամբ

Z51.8 Բժշկական օգնության այլ ճշտված տեսակ

Բացառությամբ՝

հանգստի ժամանակ օգնության ցուցաբերման (Z75.5)

Z51.9 Բժշկական օգնություն՝ չճշտված

Z52 Օրգանների և հյուսվածքների դոնորներ

Բացառությամբ՝

պոտենցիալ դոնորի հետազոտման (Z00.5)

Z52.0 Արյան դոնոր

Ներառյալ՝

արյան այնպիսի բաղադրիչները, ինչպիսիք են լիմֆոցիտները, թրոմբոցիտները կամ ցողունային բջիջները

Z52.1 Մաշկի դոնոր

Z52.2 Ոսկրի դոնոր

Z52.3 Ոսկրածուծի դոնոր

Z52.4 Երիկամի դոնոր

Z52.5 Եղջրաթաղանթի դոնոր

Z52.6 Լյարդի դոնոր

Z52.7 Սրտի դոնոր

Z52.8 Այլ ճշտված օրգանի կամ հյուսվածքի դոնոր

Z52.9 Օրգանի կամ հյուսվածքի դոնոր՝ չճշտված

Դոնոր՝ առանց լրացուցիչ ճշտումների

Z53 Դիմում առողջապահության հիմնարկություններ՝ կապված չկատարված յուրահատուկ միջամտությունների հետ

Բացառությամբ՝

չիրականացված պատվաստման (Z28.-)

Z53.0 Միջամտությունը չի կատարվել հակացուցումների առկայության պատճառով

Z53.1 Միջամտությունը չի կատարվել հիվանդի համոզմունքներով մերժման կամ խմբային ճնշման պատճառով

Z53.2 Միջամտությունը չի կատարվել հիվանդի մերժման՝ այլ և չճշտված պատճառներով

Z53.8 Միջամտությունը չի կատարվել այլ պատճառներով

Z53.9 Միջամտությունը չի կատարվել չճշտված պատճառով

Z54 Առողջացման վիճակ

Z54.0 Առողջացման վիճակ՝ վիրաբուժական միջամտությունից հետո

Z54.1 Առողջացման վիճակ՝ ռադիոթերապիայից հետո

Z54.2 Առողջացման վիճակ՝ քիմիոթերապիայից հետո

Z54.3 Առողջացման վիճակ՝ հոգեթերապիայից հետո

Z54.4 Առողջացման վիճակ՝ կոտրվածքի բուժումից հետո

Z54.7 Առողջացման վիճակ՝ համակցված բուժումից հետո

Առողջացման վիճակ՝ ցանկացած համակցության մեթոդներով բուժումից հետո՝ դասակարգված Z54.0-Z54.4 դասերում

- Z54.8 Առողջացման վիճակ՝ այլ բուժումից հետո
- Z54.9 Առողջացման վիճակ՝ չճշտված տեսակի բուժումից հետո

**ՊՈՏԵՆՑԻԱԼ ՎՏԱՆԳ ԱՌՈՂՋՈՒԹՅԱՆԸ՝ ԿԱՊՎԱԾ ՍՈՑԻԱԼ-ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԵՎ
ՀՈԳԵՍՈՑԻԱԼԱԿԱՆ ՀԱՆԳԱՄԱՆՔՆԵՐԻ ՀԵՏ
(Z55-Z65)**

**Z55 Խնդիրներ՝ կապված ուսուցման և գրագիտության հետ
Բացառությամբ՝**

- հոգեբանական զարգացման խախտումների (F80-F89)
- Z55.0 Անգրագիտություն կամ գրագիտության ցածր մակարդակ
- Z55.1 Ուսուցման ունակության բացակայություն
- Z55.2 Քննությունների ձախողում
- Z55.3 Ուսուցման մեջ հետադիմություն
- Z55.4 Ուսումնական գործընթացին վատ հարմարվողականություն, բախումներ ուսուցիչների և համադասարանցիների հետ
- Z55.8 Այլ խնդիրներ՝ կապված կրթության և գրագիտության հետ
Անհամապատասխան ուսուցում
- Z55.9 Խնդիր՝ կապված ուսուցման և գրագիտության հետ՝ չճշտված

**Z56 Խնդիրներ՝ կապված աշխատանքի և գործազրկության հետ
Բացառությամբ՝**

- արտադրական ռիսկի գործոնների ազդեցության (Z57.-)
- խնդիրների՝ կապված բնակարանային և տնտեսական բնույթի հանգամանքների հետ (Z59.-)
- Z56.0 Աշխատանքի բացակայություն՝ չճշտված
- Z56.1 Աշխատանքի փոփոխում
- Z56.2 Աշխատանքը կորցնելու վտանգ
- Z56.3 Լարված աշխատանքային ժամանակացույց
- Z56.4 Բախում պետի և աշխատակիցների հետ
- Z56.5 Անհարմար աշխատանք
Աշխատանքի ծանր պայմաններ
- Z56.6 Այլ ֆիզիկական և հոգեկան լարվածություն՝ կապված աշխատանքի հետ
- Z56.7 Այլ և չճշտված խնդիրներ՝ կապված աշխատանքի հետ

Z57 Արտադրական ռիսկի գործոնների ազդեցություն

- Z57.0 Արտադրական աղմուկի անբարենպաստ ազդեցություն
- Z57.1 Արտադրական ճառագայթման անբարենպաստ ազդեցություն
- Z57.2 Արտադրական փոշու անբարենպաստ ազդեցություն
- Z57.3 Օդի այլ արտադրական աղտոտիչների անբարենպաստ ազդեցություն
- Z57.4 Գյուղատնտեսության մեջ օգտագործվող թունավոր նյութերի անբարենպաստ ազդեցություն
Պինդ, հեղուկ, գազային և գոլորշային նյութերի անբարենպաստ ազդեցություն
- Z57.5 Թունավոր նյութերի անբարենպաստ ազդեցություն այլ արտադրություններում
Պինդ, հեղուկ, գազային և գոլորշային նյութերի անբարենպաստ ազդեցություն
- Z57.6 Արտադրական ծայրահեղ ջերմաստիճանների անբարենպաստ ազդեցություն
- Z57.7 Արտադրական վիբրացիայի անբարենպաստ ազդեցություն
- Z57.8 Այլ ռիսկի գործոնների անբարենպաստ ազդեցություն

Z57.9 Ռիսկի գործոնների անբարենպաստ ազդեցություն՝ չճշտված

**Z58 Խնդիրներ՝ կապված շրջակա միջավայրի ֆիզիկական գործոնների հետ
Բացառությամբ՝**

արտադրական ռիսկի գործոնների ազդեցության (Z57.-)

Z58.0 Աղմուկի ազդեցություն

Z58.1 Օդի աղտոտման ազդեցություն

Բացառությամբ՝

ծխախոտի ծխի (Z58.7)

Z58.2 Ջրի աղտոտման ազդեցություն

Z58.3 Հողի աղտոտման ազդեցություն

Z58.4 Ճառագայթման ազդեցություն

Z58.5 Այլ աղտոտման ազդեցություն

Z58.6 Խմելու ջրի անհամապատասխան մատակարարում

Բացառությամբ՝

ծարավի ներգործության (T73.1)

Z58.7 Ծխախոտի ծխի ազդեցություն

Պասիվ ծխելը

Բացառությամբ՝

ծխախոտի օգտագործմամբ հարուցված հոգեկան և վարքային խանգարումների (F17.-)

անձնական անամնեզում հոգեակտիվ նյութերի չարաշահման (Z86.4)

ծխախոտի օգտագործման (Z72.0)

Z58.8 Այլ խնդիրներ՝ կապված շրջակա միջավայրի ֆիզիկական գործոնների հետ

Z58.9 Խնդիրներ՝ կապված շրջակա միջավայրի ֆիզիկական գործոնների հետ՝
չճշտված

**Z59 Խնդիրներ՝ կապված բնակարանային և տնտեսական բնույթի հանգամանքների
հետ**

Բացառությամբ՝

խմելու ջրի անհամապատասխան մատակարարման (Z58.6)

Z59.0 Օթևանի բացակայություն (անտնություն)

Z59.1 Անբավարար բնակարանային պայմաններ

Ջեռուցման բացակայություն

Բնակմակերեսի սահմանափակություն

Բնակարանում համապատասխան խնամքին խոչընդոտող տեխնիկական
թերություններ

Անբավարար միջավայր

Բացառությամբ՝

շրջակա միջավայրի ֆիզիկական գործոնների հետ կապված խնդիրների (Z58.-)

Z59.2 Բախումներ հարևանների, վարձակալների և տերերի հետ

Z59.3 Խնդիրներ՝ կապված մշտական բնակության ուսումնական հիմնարկություններում
գտնվելու հետ

Բնակեցում դպրոցական գիշերօթիկում

Բացառությամբ՝

Դաստիարակչական հիմնարկությունների (Z62.2)

Z59.4 Համապատասխան սննդի բացակայություն

Բացառությամբ՝

քաղցի ներգործության (T73.0)

անընդունելի սննդակարգի կամ սննդում վնասակար սովորույթների (Z72.4)
սննդի անբավարարության (E40-E46)

Z59.5 Ծայրահեղ աղքատություն

Z59.6 Ցածր եկամուտ

Z59.7 Սոցիալական ապահովագրության և նյութական աջակցության
անբավարարություն

Z59.8 Այլ խնդիրներ, կապված տնտեսական և բնակարանային պայմանների հետ
Վարկ ստանալու անհնարիներություն

Բնակություն մենության մեջ

Խնդիրներ վարկատուների հետ

Z59.9 Խնդիր՝ կապված տնտեսական և բնակարանային պայմանների հետ՝ չճշտված

Z60 Խնդիրներ՝ կապված սոցիալական միջավայրի գործոնների հետ

Z60.0 Խնդիրներ՝ կապված ապրելակերպի փոփոխմանը հարմարվելու հետ
Կենսաթոշակի անցնելը (պաշտոնաթող լինելը)

Մենության համախտանիշը

Z60.1 Ոչ տիպիկ իրավիճակ ծնողների հետ

Խնդիրներ՝ կապված մեկ ծնողի կամ կենսաբանական ծնողներից մեկի հետ
կենակցող այլ մարդու երեխայի դաստիարակության հետ

Z60.2 Բնակություն մենության մեջ

Z60.3 Դժվարություններ՝ կապված այլ մշակույթի ընդունման հետ

Գաղթ

Սոցիալական կարգավիճակի փոփոխություններ

Z60.4 Սոցիալական մեկուսացում և մերժում

Սոցիալական մեկուսացում և մերժում անձնավորված բնութագրերի հիման վրա,
ինչպիսիք են՝ անսովոր արտաքինը, հիվանդությունը կամ վարքը

Բացառությամբ՝

ռասայական կամ կրոնական հատկանիշով թշնամական խտրականության զոհի
(Z60.5)

Z60.5 Զգալի թշնամական խտրականության և հետապնդման զոհ

Հետապնդում կամ խտրականություն (ենթադրյալ կամ իրական)՝ հիմնված որոշ
խմբերին պատկանելության վրա (ըստ մաշկի գույնի, կրոնի, էթնիկական ծագման և
այլն), և ոչ անձնավորված բնութագրերի

Բացառությամբ՝

սոցիալական մեկուսացման և մերժման (Z60.4)

Z60.8 Այլ խնդիրներ՝ կապված սոցիալական միջավայրի հետ

Z61 Խնդիրներ, կապված մանկության ընթացքում անբարենպաստ իրադարձությունների հետ

Բացառությամբ՝

դաժան վերաբերմունքի համախտանիշի (T74.-)

Z61.0 Մանկության տարիներին սիրված մարդկանց հետ հարաբերությունների կորուստ
Հոգեպես մտերիմ հարաբերությունների կորուստ այնպիսիների հետ, ինչպես
ծնողները, եղբայրը կամ քույրը, շատ մտերիմ ընկերը կամ սիրված տնային
կենդանին՝ մահվան, երկարատև բացակայության կամ հեռացման հետևանքով

Z61.1 Երեխայի օտարում տնից

Տեղավորում մանկատուն, հիվանդանոց կամ հոգեբանական սթրեսի բերող այլ կազմակերպություն, կամ զորակոչում բանակ՝ երակարաուն ժամանակաշրջանով

- Z61.2 Ընտանեկան փոխհարաբերությունների փոփոխություն մանկության տարիներին
Ընտանիքում նոր անձնավորության ի հայտ գալը՝ հարազատների փոխհարաբերություններում անբարենպաստ փոփոխությունների արդյունքում (դա կարող է լինել ծնողների նոր ամուսությունը կամ այլ երեխայի ծնունդը)
- Z61.3 Ինքնագնահատման նվազեցմանը նպաստող իրադարձություններ մանկության տարիներին
Իրադարձություններ՝ երեխայի բացասական ինքնագնահատման ավարտով (օրինակ՝ բարձր անձնական պատասխանատվությամբ որևէ գործում անհաջողություն, անձնական կամ ընտանեկան կյանքի ամոթալի կամ անազնիվ էպիզոդների հայտնաբերում կամ բացահայտում և ինքնանվազեցման շարժառիթի այլ գործոններ)
- Z61.4 Խնդիրներ կապված երեխային մտերիմ մարդու կողմից հնարավոր սեքսուալ բռնության հետ (առաջնային աջակցության խմբին պատկանող անձի)
Խնդիրները կապված են ընտանիքի հասուն անդամի և երեխայի միջև որևէ ֆիզիկական շփման ձևի կամ այլ եղանակների հետ, որոնք առաջացնում են սեքսուալ գրգռում և երեխայի ցանկությունից անկախ բերում սեռական ակտի (օրինակ՝ հպումներն ու ձեռնածությունները սեռական օրգանների հետ, սեռական օրգանների կամ կրծքագեղձերի կանխամտածված մերկացումը)
- Z61.5 Խնդիրներ կապված երեխային օտար անձի կողմից հնարավոր սեքսուալ բռնության հետ (առաջնային աջակցության խմբին չպատկանող անձի)
Խնդիրները կապված են երեխայի սեռական օրգանների և կրծքագեղձերի հետ տարբեր ձեռնածությունների, մերկացնելու, գուրգուրանքների և այլ գործողությունների հետ կամ նպատակ ունեն տրամադրելու նրան սեռական ակտի՝ զգալի ավելի մեծ տարիքով անձի կողմից, որը չլինելով ընտանիքի անդամ, օգտագործում է իր կարգավիճակը կամ դիրքը, կամ գործում է երեխայի կամքին հակառակ
- Z61.6 Խնդիրներ՝ կապված երեխայի հանդեպ հնարավոր ֆիզիկական բռնության հետ
Խնդիրները կապված են դեպքերի հետ, որոնց ժամանակ տանը բնակվող որևէ հասուն անդամի կողմից երեխային անցյալում հասցվել են բժշկական խնամք պահանջող վնասվածքներ (կտրվածքներ, նկատելի կապտուկներ), կամ որոնց ժամանակ երեխան ենթարկվել է բռնության դաժան ձևերի (ծանր կամ սուր առարկաներով ծեծ, այրվածքներ կամ կապկպում)
- Z61.7 Մանկության տարիներին կրած անձնական ցնցումներ
Ապրումներ, որոնք առաջանալով, օրինակ՝ առևանգումից, կյանքին սպառնացող բնական աղետներից, անվտանգության կամ սեփական ընկալմանը սպառնացող հաշմանդամությունից, կամ երեխայի ներկայությամբ նրա համար թանկագին մարդուն հասցված վնասվածքից, կարող են ներգործություն ունենալ երեխայի ապագայի վրա
- Z61.8 Մանկության տարիներին այլ անբարենպաստ կենսական իրադարձություններ
- Z61.9 Մանկության տարիներին անբարենպաստ կենսական իրադարձություն՝ չճշտված

**Z62 Այլ խնդիրներ՝ կապված երեխայի դաստիարակության հետ
Բացառությամբ՝**

դաժան վերաբերմունքի համախտանիշի (IT4.-)

- Z62.0 Ծնողների կողմից խնամքի և վերահսկման անհամապատասխանություն

Ծնողների իրազեկված չլինելը երեխայի զբաղմունքի և գտնվելու տեղի մասին, ծնողի կողմից երեխայի նկատմամբ թերի վերահսկումը, նրա մասին մշտական խնամքի և նրան ոհսկային իրավիճակների նախազգուշացման փորձերի բացակայությունը, որոնցում նա կարող է հայտնվել

Z62.1 Չափից շատ խնամակալություն ծնողների կողմից
Դաստիարակության համակարգ, որի արդյունքն է մանկամտությունը և երեխայի մոտ ինքնուրույնության ու անկախության բացակայությունը

Z62.2 Դաստիարակություն փակ հիմնարկությունում
Խմբային դաստիարակություն, որի ժամանակ ծնողների պատասխանատվությունը զգալի աստիճանով փոխանցված է տարբեր տեսակի հիմնարկությունների անձնակազմին (ինչպիսիք են՝ երեխայի տունը, որբերի համար մանկատները, գիշերօթիկ դպրոցները) կամ երկարատև ժամանակի ընթացքում ցուցաբերվող բժշկական օգնությունը հիվանդանոցում, հիմնարկությունում, որտեղ երեխան գտնվում է առնվազն առանց մեկ ծնողի

Z62.3 Թշնամական վերաբերմունք և անիրավացի պահանջներ երեխայի նկատմամբ
Ծնողների կողմից երեխայի նկատմամբ՝ որպես անձի, բացասական վերաբերմունք, երեխայի վարքի որոշ պահերի նկատմամբ խստություն և մշտական դյուրագրգռություն (օրինակ, տան մեջ երեխայի ցանկացած արարքների համար մշտական վիրավորանքներ կամ անտեղի մեղադրանքներ երեխային)

Z62.4 Երեխայի նկատմամբ հուզական արհամարհականություն
Երեխայի հետ ծնողի խոսելու տոնը արհամարհական է կամ անտարբեր: Բացակայում են երեխայի նկատմամբ հետաքրքրությունը, կարեկցությունը նրա դժվարություններին, գովասանքն ու աջակցությունը, քնքուշ ու ջերմ վերաբերմունքը, գրգռվողական ռեակցիա՝ երեխայի վարքում խախտումների դեպքում

Z62.5 Այլ խնդիրներ՝ կապված երեխայի դաստիարակության թերությունների հետ
Երեխայի մոտ ուսուցողական կամ խաղային փորձի բացակայություն

Z62.6 Ծնողների կողմից անընդունելի ճնշում և երեխայի դաստիարակության այլ բացասական գործոններ
Ծնողները ստիպում են երեխային անել այն, ինչը դուրս է գալիս ընդունված նորմերի շրջանակներից, չի համապատասխանում սեռական պատկանելությանը (օրինակ, տղային աղջկա զգեստ հագցնելը), տարիքին (օրինակ, պահանջել երեխայից դեռևս նրան անհասանելի պատասխանատվություն իր արարքների համար), ցանկությանը և հնարավորություններին

Z62.8 Այլ ճշտված խնդիրներ՝ կապված երեխայի դաստիարակության հետ

Z62.9 Խնդիր՝ կապված երեխայի դաստիարակության հետ՝ չճշտված

Z63 Այլ խնդիրներ՝ կապված մտերիմ մարդկանց հետ, ներառյալ ընտանեկան հանգամանքները

Բացառությամբ՝

դաժան վերաբերմունքի համախտանիշի (T74.-)

խնդիրների՝ կապված.

- մանկակության տարիներին անբարենպաստ իրադարձությունների հետ (Z61.-)
- դաստիարակության հետ (Z62.-)

Z63.0 Խնդիրներ՝ կապված ամուսինների կամ զուգընկերների փոխհարաբերությունների հետ

- Ամուսինների (զուգընկերների) միջև տարաձայնություններ, որոնք բերում են փոխհարաբերությունների վերահսկման արտահայտված կամ երկարատև կորստի, թշնամության, միմյանց հասկանալու չցանկանալուն
- Z63.1 Խնդիրներ՝ կապված սեփական ծնողների, կամ ամուսնու կամ կնոջ ծնողների փոխհարաբերությունների հետ
- Z63.2 Անբավարար ընտանեկան աջակցություն
- Z63.3 Ընտանիքի անդամի բացակայություն
- Z63.4 Ընտանիքի անդամի անհետացում և մահ
Ընտանիքի անդամի ենթադրվող մահ
- Z63.5 Ընտանիքի քայքայում առանձին բնակության կամ ամուսնալուծության արդյունքում
Օտարացում
- Z63.6 Տնային պայմաններում խնամքի կարիք ունեցող ընտանիքի կախյալ անդամ
- Z63.7 Այլ հոգեցնցումային կենսական իրադարձություններ՝ ազդող ընտանիքի և տնտեսական պայմանների վրա
Անհանգստություն (նորմալ) ընտանիքի հիվանդացած անդամի մասին
Ընտանիքում առողջության հետ կապված խնդիրներ
Ընտանիքի անդամի հիվանդություն կամ առողջության խախտում
Մեկուսացված ընտանիք
- Z63.8 Այլ ճշտված խնդիրներ՝ կապված առաջնային աջակցության խմբի հետ
Տարաձայնություններ ընտանիքում՝ առանց լրացուցիչ ճշտումների
Չափից դուրս հուզական մակարդակ ընտանիքում
Անհամապատասխան կամ խանգարված փոխհարաբերություններ ընտանիքում
- Z63.9 Խնդիրներ՝ կապված առաջնային աջակցության խմբի հետ՝ չճշտված

Z64 Խնդիրներ՝ կապված որոշակի հոգեսոցիալական հանգամանքների հետ

Z64.0 Խնդիրներ՝ կապված անցանկալի հղիության հետ

Բացառությամբ՝

սոցիալական խնդիրների հետևանքով բարձր ռիսկի ենթարկվող կնոջ մոտ հղիության ընթացքի դիտարկման (Z35.7)

Z64.1 Խնդիրներ՝ կապված բազմապտուղ ծննդաբերությունների հետ

Բացառությամբ՝

բազմակի ծննդաբերած կնոջ մոտ հղիության ընթացքի դիտարկման (Z35.4)

Z64.2 Ֆիզիկական, սննդային և քիմիական նյութերի փնտրում և օգտագործում, որոնք հայտնի են որպես վնասակար և վտանգավոր

Բացառությամբ՝

թմրանյութերից կախվածության (տե՛ս այբբենական ցուցիչը)

Z64.3 Վարքագծային և հոգեբանական գործողությունների փնտրում և ընդունում, որոնք հայտնի են որպես վնասակար և վտանգավոր

Z64.4 Բախում խորհրդատուի հետ

Բախում՝

- ստուգվողի համար պատասխանատու անձի
- սոցիալական աշխատողի հետ

Z65 Խնդիրներ՝ կապված այլ հոգեսոցիալական հանգամանքների հետ

Բացառությամբ՝

ընթացիկ վնասվածքի (տե՛ս այբբենական ցուցիչը)

- Z65.0 Մեղադրանք քաղաքացիական կամ քրեական հանցագործության մեջ՝ առանց բանտարկության
- Z65.1 Բանտարկություն և այլ հարկադրական ազատազրկում
- Z65.2 Խնդիրներ՝ կապված բանտից ազատման հետ
- Z65.3 Խնդիրներ՝ կապված այլ իրավաբանական հանգամանքների հետ
Կալանավորում
Երեխայի խնամակալություն կամ հոգսեր ալիմենտների մասին
Դատական դատավեճ
Դատական հետապնդում
- Z65.4 Հանցագործության և ահաբեկչության զոհ
Խոշտանգումների զոհ
- Z65.5 Տարերային աղետի, ռազմական և այլ թշնամական գործողությունների զոհ
Բացառությամբ՝
զգալի խտրականության կամ հետապնդման զոհի (Z60.5)
- Z65.8 Այլ ճշտված խնդիրներ՝ կապված հոգեսոցիալական բնույթի հանգամանքների հետ
- Z65.9 Խնդիր կապված հոգեսոցիալական բնույթի հանգամանքների հետ՝ չճշտված

**ԴԻՄՈՒՄ ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՆԱՐԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ՝ ԿԱՊՎԱԾ
ԱՅԼ ՀԱՆԳԱՄԱՆՔՆԵՐԻ ՀԵՏ
(Z70-Z76)**

**Z70 Խորհրդատվություններ սեռական հարաբերությունների, վարքի և կողմնորոշման վերաբերյալ
Բացառությամբ՝**

- հակաբեղմնավորման կամ մանկածնության գործառույթի կապակցությամբ խորհրդատվության (Z30-Z31)
- Z70.0 Խորհրդատվություն՝ սեքսուալ հարցերի վերաբերյալ
Անձ, որը կրում է շփոթվածություն, վախ կամ այլ դժվարություն՝ կապված սեքսուալ հարցերի հետ
- Z70.1 Խորհրդատվություն՝ սեքսուալ վարքի կամ սեքսուալ կողմնորոշման վերաբերյալ
Պացիենտ, որը մտահոգված է՝
- սեռական անկարողամբ
 - ռեակցիայի բացակայությամբ
 - այլազանությամբ
 - սեքսուալ կողմնորոշմամբ
- Z70.2 Խորհրդատվություն՝ երրորդ անձի սեքսուալ վարքի և կողմնորոշման վերաբերյալ
Խորհուրդ՝ սեքսուալ վարքի կամ կողմնորոշման վերաբերյալ
- երեխայի
 - զուգընկերոջ
 - ամուսնու
- Z70.3 Խորհրդատվություն բարդ խնդիրների վերաբերյալ՝ կապված սեքսուալ հարաբերությունների, վարքի և կողմնորոշման հետ
- Z70.8 Այլ խորհրդատվություն՝ սեքսի վերաբերյալ
Սեռական դաստիարակություն
- Z70.9 Խորհրդատվություն՝ սեքսուալ հարցերի շուրջ՝ չճշտված

Z71 Դիմում առողջապահության հիմնարկություններ՝ այլ խորհրդատվություններ և բժշկական խորհուրդներ սպանալու համար՝ այլ դասերում չդասակարգված

Բացառությամբ՝

հակաբեղմնավորման կամ մանկածնության գործառույթի (Z30-Z31) և սեքսուալ հարաբերությունների վերաբերյալ խորհրդատվության (Z70.-)

Z71.0 Դիմում խորհրդատվության՝ այլ անձի անունից

խորհրդի կամ բուժական հանձնարարությունների ստացում՝ բացակայող երրորդ անձի համար

Բացառությամբ՝

ընտանիքի հիվանդացած անդամի համար անհանգստության (նորմալ) (Z63.7)

Z71.1 Հիվանդության վախով առաջացած բողբոջներ՝ հիվանդության ախտորոշման բացակայության դեպքում

Վախ առաջացրած վիճակ չի հայտնաբերվել

Հիվանդության վախով հարուցված առողջ մարդու դիմում (Երևակայական հիվանդ)

Բացառությամբ՝

հիվանդության կամ ախտաբանական խանգարման կասկածի դեպքում բժշկական դիտարկման և գնահատման (Z03.-)

Z71.2 Դիմում՝ հետազոտության արդյունքների պարզաբանման կապակցությամբ

Z71.3 Խորհրդատվություն սննդի հարցերով

Խորհրդատվություն սննդի հարցերով և համապատասխան դիտարկում, կապված՝

- առանց լրացուցիչ ճշտումների
- կոլիտի
- շաքարային դիաբետի
- սննդային ալերգիայի կամ սննդամթերքի անհանդուրժողականության
- գաստրիտի
- հիպերխոլեստերինեմիայի
- ճարպակալման հետ

Z71.4 Խորհրդատվություն և դիտարկում՝ ալկոհոլիզմի կապակցությամբ

Բացառությամբ՝

ալկոհոլիզմով տառապող անձանց վերականգնման (Z50.2)

Z71.5 Խորհրդատվություն և դիտարկում՝ թմրամոլության կապակցությամբ

Բացառությամբ՝

թմրամոլությամբ տառապող անձանց վերականգնման (Z50.3)

Z71.6 Խորհրդատվություն և դիտարկում՝ ծխելու կապակցությամբ

Բացառությամբ՝

ծխելու վերականգնման դեպքի (Z50.8)

Z71.7 Խորհրդատվություն՝ մարդու իմունային անբավարարության վիրուսի հետ կապված հարցերի շուրջ (ՄԻԱՎ)

Z71.8 Այլ ճշտված խորհրդատվություն

Խորհրդատվություն՝ արյունակցության առիթով

Z71.9 Խորհրդատվություն՝ չճշտված

Բժշկական խորհուրդ՝ առանց լրացուցիչ ճշտումների

Z72 Խնդիրներ՝ կապված ապրելակերպի հետ

Բացառությամբ՝

նորմալ ապրելակերպի կազմակերպման դժվարությունների (Z73.-)

սոցիալ-տնտեսական և հոգեւոգիական հանգամանքների (Z55-Z65) հետ կապված խնդիրների

Z72.0 Ծխախոտի օգտագործում

Բացառությամբ՝

ծխախոտային կախվածության (F17.2)

Z72.1 Ալկոհոլի օգտագործում

Բացառությամբ՝

ալկոհոլային կախվածության (F10.2)

Z72.2 Թմրանյութերի օգտագործում

Բացառությամբ՝

կախվածություն չառաջացնող նյութերի չարաշահման (F55)

թմրանյութային կախվածության (F11-F16, F19) ընդհանուր չորրորդ նիշով .2

Z72.3 Ֆիզիկական ակտիվության անբավարարություն

Z72.4 Անընդունելի սննդակարգ և սննդի ընդունման վնասակար սովորություններ

Բացառությամբ՝

մանկական և դեռահասային տարիքում սննդի ընդունման վարքագծային խանգարումների (F98.2-F98.3)

սննդի ընդունման խանգարումների (F50.-)

համապատասխան սննդի բացակայության (Z59.4)

սննդի անբավարարության և այլ սննդային խանգարումների (E40-E64)

Z72.5 Սեքսուալ վարք՝ ոչսկի բարձր աստիճանով

Z72.6 Հակում խաղամոլության և գրագի հանդեպ

Բացառությամբ՝

խաղամոլության հանդեպ հարկադրական կամ ախտաբանական հակման (F63.0)

Z72.8 Այլ խնդիրներ՝ կապված ապրելակերպի հետ

Ինքնավնասումներ առաջացնող վարք

Z72.9 Խնդիր՝ կապված ապրելակերպի հետ, չճշտված

Z73 Խնդիրներ՝ կապված նորմալ ապրելակերպի պահպանման դժվարությունների հետ

Բացառությամբ՝

սոցիալ-տնտեսական և հոգեւոգիալական հանգամանքների հետ կապված խնդիրների (Z55-Z65)

Z73.0 Գերհոգնածություն

Կենսական ուժերի սպառման վիճակ

Z73.1 Ընդգծված անձնավորված հատկություններ

Ա-տիպի վարքային կառուցվածք (բնութագրվում է ավելորդ փառասիրությամբ, մեծ ձեռքբերումների պահանջմունքով, անհանդուրժողականությամբ, անիրագեկությամբ և ձանձրացմամբ)

Z73.2 Հանգստի և թուլացման անբավարարություն

Z73.3 Սթրեսային վիճակ՝ այլ դասերում չդասակարգված

Ֆիզիկական և մտավոր լարվածություն՝ առանց լրացուցիչ ճշտումների

Բացառությամբ՝

զբաղվածության և գործազրկության հետ կապված (Z56.-)

Z73.4 Անհամապատասխան սոցիալական հմտություններ՝ այլ դասերում չդասակարգված

Z73.5 Բախում՝ կապված սոցիալական դերի հետ՝ այլ դասերում չդասակարգված

Z73.6 Գործունեության սահմանափակումներ՝ կապված աշխատունակության իջեցման կամ կորստի հետ

Բացառությամբ՝

օգնություն և խնամք ապահովող անձից կախվածության (Z74.-)

Z73.8 Այլ խնդիրներ՝ կապված ապրելակերպի պահպանման դժվարությունների հետ
Z73.9 Խնդիր՝ կապված ապրելակերպի պահպանման դժվարության հետ՝ չճշտված

Z74 Խնդիրներ՝ կապված օգնություն և խնամք ապահովող անձից կախվածության հետ

Բացառությամբ՝

մեխանիզմից կամ այլ սարքից կախվածության՝ այլ դասերում չդասակարգված (Z99.-)

Z74.0 Տեղաշարժման ունակության սահմանափակմամբ առաջացած օգնության կարիք

Z74.1 Օգնության կարիք ինքնասպասարկման դեպքում

Z74.2 Օգնության կարիք տնային տնտեսության վարման ժամանակ՝ օգնություն ցուցաբերելու ունակ ընտանիքի անդամի բացակայության դեպքում

Z74.3 Մշտական դիտարկման պահանջ

Z74.8 Այլ խնդիրներ՝ կապված օգնություն և խնամք ապահովող անձից կախվածության հետ

Z74.9 Խնդիր՝ կապված օգնություն և խնամք ապահովող անձից կախվածության հետ՝ չճշտված

Z75 Խնդիրներ՝ կապված բժշկական կազմակերպությունների և այլ բժշկական օգնության հետ

Z75.0 Բժշկական օգնության բացակայություն տանը

Բացառությամբ՝

օգնություն ցուցաբերելու ունակ ընտանիքի այլ անդամի բացակայության (Z74.2)

Z75.1 Անձ՝ որը օգնություն ստանալու համար սպասում է համապատասխան հիմնարկություն հոսպիտալացման

Z75.2 Հետազոտման և բուժման համար սպասելու այլ ժամանակաշրջան

Z75.3 Բժշկական օգնության ծառայությունների բացակայություն կամ անհասանելիություն

Բացառությամբ՝

հիվանդանոցում մահճակալների անհասանելիության (Z75.1)

Z75.4 Օգնություն տրամադրող այլ հիմնարկությունների բացակայություն և անհասանելիություն

Z75.5 Օգնության տրամադրում հանգստի ժամանակ

Բժշկական հիմնարկությունում սովորաբար տանը սպասարկվող հիվանդի խնամքի ապահովում՝ ընտանիքի անդամներին հանգստի հնարավորություն տրամադրելու նպատակով
Խնամքի հետաձգում

Z75.8 Այլ խնդիրներ՝ կապված բժշկական հիմնարկությունների և հիվանդի խնամքի այլ տեսակների հետ

Z75.9 Խնդիր՝ կապված բժշկական հիմնարկությունների և հիվանդի խնամքի այլ տեսակների հետ՝ չճշտված

Z76 Դիմում առողջապահության հիմնարկություններ՝ այլ հանգամանքների հետ կապված

Z76.0 Կրկնակի դեղատոմսի բաց թողում

Կրկնակի դեղատոմսի հանձնում՝

- սարքի

- դեղերի
- ակնոցների համար

Բացառությամբ՝

բժշկական վկայականի հանձնման (Z02.7)

հակաբեղմնավորիչ միջոցների կրկնակի դեղատոմսի հանձնման (Z30.4.)

Z76.1 Ընկեցիկի առողջության դիտարկում և խնամք

Z76.2 Ծծկեր և վաղ հասակի այլ առողջ երեխայի առողջության դիտարկում և խնամք
Երեխայի առողջության բժշկական կամ քույրական խնամք կամ դիտարկում
հետևյալ իրավիճակներում՝

- անբարենպաստ սոցիալ-տնտեսական
- տնային պայմաններ
- սպասում տեղավորելու մանկատուն կամ որդեգրելու
- մոր հիվանդություն
- տանը երեխաների քանակը, որը դժվարացնում կամ բացառում է նորմալ խնամքի ապահովում դժվարացնող կամ բացառող երեխաների քանակը տանը

Z76.3 Հիվանդին ուղեկցող առողջ մարդ

Z76.4 Առողջապահության հիմնարկությունների օգնության կարիք ունեցող այլ անձինք

Բացառությամբ՝

անտուն անձանց (Z59.0.)

Z76.5 Հիվանդության կեղծ հնարում (գիտակցված)

Հիվանդություն կեղծ հնարում անձ (ակնհայտ շարժառիթով)

Բացառությամբ՝

միտումնավոր առաջացրած խախտումների (F68.1)

«հավերժ» հիվանդի (F68.1)

Z76.8 Այլ ճշտված հանգամանքներում առողջապահության ծառայություններին դիմող անձինք

Z76.9 Չճշտված հանգամանքներում առողջապահության ծառայություններին դիմող անձինք

ՊՈՏԵՆՑԻԱԼ ՎՏԱՆԳ ԱՌՈՂՋՈՒԹՅԱՆԸ, ԿԱՊԱԾ ԱՌՈՂՋՈՒԹՅԱՆ ՎՐԱ ԱՆՁՆԱԿԱՆ ԵՎ ԸՆՏԱՆԵԿԱՆ ԱՆԱՄՆԵԶԻ ԵՎ ՈՐՈՇԱԿԻ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐԻ ՆԵՐԳՈՐԾՄԱՆ ՀԵՏ (Z80-Z99)

Բացառությամբ՝

հետագա հետազոտման (Z08-Z09)

հետագա բժշկական օգնության և առողջացման վիճակի (Z42-Z51, Z54.-)

դեպքերի, երբ ընտանեկան կամ անձնական անամնեզը պատճառ է հանդիսանում հատուկ սրբինինգի կամ այլ հետազոտման կամ զննման անցկացման համար (Z00-Z13)

դեպքերի, երբ պտղի վնասման հնարավորությունը հիմք է հանդիսանում հղիության ժամանակ դիտարկման կամ համապատասխան միջոցների ընդունման համար (O35-)

Z80 Ընտանեկան անամնեզում չարորակ նորագոյացություն

Z80.0 Ընտանեկան անամնեզում ստամոքսաղիքային ուղու չարորակ նորագոյացություն Վիճակներ՝ դասակարգված C15-C26 դասերում

- Z80.1 Ընտանեկան անամնեզում շնչափողի, բրոնխների և թոքերի չարորակ նորագոյացություն
Վիճակներ, դասակարգված C33-C34 դասերում
- Z80.2 Ընտանեկան անամնեզում շնչառական օրգանների և կրծքավանդակի չարորակ նորագոյացություն
Վիճակներ՝ դասակարգված C30-C32, C37-C39 դասերում
- Z80.3 Ընտանեկան անամնեզում կրծքագեղձի չարորակ նորագոյացություն
Վիճակներ՝ դասակարգված C50-դասում
- Z80.4 Ընտանեկան անամնեզում սեռական օրգանների չարորակ նորագոյացություն
Վիճակներ՝ դասակարգված C51-C63 դասերում
- Z80.5 Ընտանեկան անամնեզում միզային օրգանների չարորակ նորագոյացություն
Վիճակներ՝ դասակարգված C64-C68 դասերում
- Z80.6 Ընտանեկան անամնեզում սպիտակարյունություն
Վիճակներ՝ դասակարգված C91-C95 դասերում
- Z80.7 Ընտանեկան անամնեզում այլ չարորակ նորագոյացություններ լիմֆոիդ, արյունաստեղծ և նրանց հարակից հյուսվածքներում
Վիճակներ՝ դասակարգված C81-C90, C96- դասերում
- Z80.8 Ընտանեկան անամնեզում այլ օրգանների կամ համակարգերի չարորակ նորագոյացություններ
Վիճակներ՝ դասակարգված C00-C14, C40-C49, C69-C79, C97 դասերում
- Z80.9 Ընտանեկան անամնեզում չարորակ նորագոյացություն՝ չճշտված
Վիճակներ՝ դասակարգված (C80.-) դասում

Z81 Ընտանեկան անամնեզում հոգեկան խանգարումներ և վարքի խանգարումներ

- Z81.0 Ընտանեկան անամնեզում մտավոր հետամնացություն
Վիճակներ՝ դասակարգված F70-F79 դասերում
- Z81.1 Ընտանեկան անամնեզում ավլոհոլային կախվածություն
Վիճակներ՝ դասակարգված F10.- դասում
- Z81.2 Ընտանեկան անամնեզում ծխելը
Վիճակներ՝ դասակարգված F17.- դասում
- Z81.3 Ընտանեկան անամնեզում հոգեակտիվ դեղամիջոցների չարաշահում
Վիճակներ՝ դասակարգված F11-F16, F18-F19 դասերում
- Z81.4 Ընտանեկան անամնեզում այլ միջոցների չարաշահում
Վիճակներ՝ դասակարգված F55.- դասում
- Z81.8 Ընտանեկան անամնեզում այլ հոգեկան խանգարումներ և վարքի խանգարումներ
Վիճակներ՝ դասակարգված F00-F99 դասերում

Z82 Ընտանեկան անամնեզում որոշ հիվանդություններ, որոնք իջեցնում են աշխատունակությունը և հաշմանդամության փանող քրոնիկ հիվանդություններ

- Z82.0 Ընտանեկան անամնեզում էպիլեպսիա և նյարդային համակարգի այլ հիվանդություններ
Վիճակներ՝ դասակարգված G00-G99 դասերում
- Z82.1 Ընտանեկան անամնեզում կուրություն և տեսողության կորուստ
Վիճակներ՝ դասակարգված H54.- դասում
- Z82.2 Ընտանեկան անամնեզում խլություն և լսողության կորուստ
Վիճակներ՝ դասակարգված H90-H91 դասերում
- Z82.3 Ընտանեկան անամնեզում ինսուլտ

- Վիճակներ՝ դասակարգված 160-164 դասերում
- Z82.4 Ընտանեկան անամենեզում սրտի իշեմիկ հիվանդություն և սրտանոթային համակարգի այլ հիվանդություններ
Վիճակներ՝ դասակարգված 100-152, 165-199 դասերում
- Z82.5 Ընտանեկան անամենեզում հեղձուկ և ստորին շնչուղիների այլ հիվանդություններ
Վիճակներ՝ դասակարգված 140-147 դասերում
- Z82.6 Ընտանեկան անամենեզում արթրիտ և ոսկրամկանային համակարգի, շարակցական հյուսվածքի այլ հիվանդություններ
Վիճակներ՝ դասակարգված M00-M99 դասերում
- Z82.7 Ընտանեկան անամենեզում բնածին անկանոնություններ, ձևախեղումներ (կազմափոխություն) և քրոմոսոմային խախտումներ
Վիճակներ՝ դասակարգված Q00-Q99 դասերում
- Z82.8 Ընտանեկան անամենեզում աշխատունակության նվազեցման այլ վիճակներ և քրոնիկ հաշմանդամության տանող հիվանդություններ, որոնք դասակարգված չեն այլ դասերում

Z83 Ընտանեկան անամենեզում՝ այլ յուրահատուկ խախտումներ

Բացառությամբ՝

հիվանդի հետ շփման կամ ընտանիքում վարակիչ հիվանդությամբ վարակվելու հնարավորության (Z20.-)

- Z83.0 Ընտանեկան անամենեզում հիվանդություն՝ կապված մարդու իմունոդեֆիցիտի վիրուսի հետ (ՄԻՎՎ-հիվանդություն)
Վիճակներ՝ դասակարգված B20-B24, O98.7 դասերում
- Z83.1 Ընտանեկան անամենեզում այլ վարակիչ և մակաբուծային հիվանդություններ
Վիճակներ՝ դասակարգված A00-B19, B25-B94, B99 դասերում
- Z83.2 Ընտանեկան անամենեզում արյան ու արյունաստեղծ օրգանների հիվանդություններ և առանձին խախտումներ՝ իմունային մեխանիզմի ներգրավմամբ
Վիճակներ՝ դասակարգված D50-D89 դասերում
- Z83.3 Ընտանեկան անամենեզում շաքարային դիաբետ
Վիճակներ՝ դասակարգված E10-E14, O24 դասերում
- Z83.4 Ընտանեկան անամենեզում ներզատական համակարգի այլ հիվանդություններ՝ սննդի խանգարումներ և նյութափոխանակության հիվանդություններ
Վիճակներ՝ դասակարգված E00-E07, E15-E90 դասերում
- Z83.5 Ընտանեկան անամենեզում աչքի և ականջի հիվանդություններ
Վիճակներ՝ դասակարգված H00-H53, H55-H83, H92-H95 դասերում

Բացառությամբ՝

ընտանեկան անամենեզում

- կուրության և տեսողության կորստի (Z82.1)
- խլության և լսողության կորստի (Z82.2)

- Z83.6 Ընտանեկան անամենեզում շնչառական համակարգի հիվանդություններ
Վիճակներ՝ դասակարգված J00-J39, J60-J99 դասերում

Բացառությամբ՝

ընտանեկան անամենեզում ստորին շնչառական ուղիների քրոնիկ հիվանդությունների (Z82.5)

- Z83.7 Ընտանեկան անամենեզում մարսողական համակարգի հիվանդություններ
Վիճակներ՝ դասակարգված K00-K93 դասերում

Z84 Ընտանեկան անամենեզում այլ ախտաբանական վիճակներ

- Z84.0 Ընտանեկան անամնեզում մաշկի և ենթամաշկային բջջանքի հիվանդություններ
Վիճակներ, դասակարգված L00-L99 դասերում
- Z84.1 Ընտանեկան անամնեզում երիկամների և միզածորանի խախտումներ վիճակներ՝
դասակարգված N00-29 դասերում
- Z84.2 Ընտանեկան անամնեզում միզասեռական համակարգի այլ հիվանդություններ
Վիճակներ՝ դասակարգված N30-N99 դասերում
- Z84.3 Ընտանեկան անամնեզում արյունակից ազգակցություն
- Z84.8 Ընտանեկան անամնեզում այլ ճշտված վիճակներ

**Z85 Անձնական անամնեզում չարորակ նորագոյացություն
Բացառությամբ՝**

- հետագա բժշկական օգնության և առողջացման վիճակի (Z42-Z51, Z54.-)
չարորակ նորագոյացության բուժումից հետո հետագա հետազոտման (Z08.-)
- Z85.0 Անձնական անամնեզում ստամոքսաղիքային ուղու չարորակ նորագոյացություն
Վիճակներ՝ դասակարգված C15-C26 դասերում
- Z85.1 Անձնական անամնեզում շնչափողի, բրոնխների և թոքերի չարորակ
նորագոյացություն
Վիճակներ՝ դասակարգված C33-C34 դասերում
- Z85.2 Անձնական անամնեզում այլ շնչառական օրգանների և կրծքավանդակի չարորակ
նորագոյացություն
Վիճակներ՝ դասակարգված C30-C32, C37-C39 դասերում
- Z85.3 Անձնական անամնեզում կաթնագեղձի չարորակ նորագոյացություն
Վիճակներ՝ դասակարգված C50.- դասում
- Z85.4 Անձնական անամնեզում սեռական օրգանների չարորակ նորագոյացություն
Վիճակներ՝ դասակարգված C51-C63 դասերում
- Z85.5 Անձնական անամնեզում միզային օրգանների չարորակ գոյացություններ
Վիճակներ՝ դասակարգված C64-C68 դասերում
- Z85.6 Անձնական անամնեզում սպիտակարյունություն
Վիճակներ՝ դասակարգված C91-C95 դասերում
- Z85.7 Անձնական անամնեզում լիմֆոիդ, արյունաստեղծ և նրանց հարակից
հյուսվածքների չարորակ նորագոյացություններ
Վիճակներ՝ դասակարգված C81-C90, C96.- դասերում
- Z85.8 Անձնական անամնեզում այլ օրգանների և համակարգերի չարորակ
նորագոյացություններ
Վիճակներ՝ դասակարգված C00-C14, C40-C49, C69-C79, C97- դասերում
- Z85.9 Անձնական անամնեզում չարորակ նորագոյացություն՝ չճշտված
Վիճակներ՝ դասակարգված (C80.-) դասում

**Z86 Անձնական անամնեզում որոշ այլ հիվանդություններ
Բացառությամբ՝**

- հետագա բժշկական օգնության և առողջացման վիճակի (Z42-Z51, Z54.-)
- Z86.0 Անձնական անամնեզում այլ նորագոյացություններ
Վիճակներ՝ դասակարգված D00-D48 դասերում

Բացառությամբ՝

- չարորակ նորագոյացությունների (Z85.-)
- Z86.1 Անձնական անամնեզում վարակիչ և մակաբուծային հիվանդություններ
Վիճակներ՝ դասակարգված A00-B89, B99 դասերում

Բացառությամբ՝

- վարակիչ և մակաբուծային հիվանդությունների հետևանքների (B90-B94)

Z86.2 Անձնական անամնեզում արյան և արյունաստեղծ օրգանների հիվանդություններ և առանձին խախտումներ ներգրավող իմունային մեխանիզմը
Վիճակներ՝ դասակարգված D50-D89 դասերում

Z86.3 Անձնական անամնեզում ներգատական համակարգի հիվանդություններ, սննդի և նյութափոխանակության խախտումներ
Վիճակներ՝ դասակարգված E00-E90 դասերում

Z86.4 Անձնական անամնեզում հոգեակտիվ նյութերի չարաշահում
Վիճակներ՝ դասակարգված F10-F19 դասերում

Բացառությամբ՝

ընթացիկ կախվածության (F10-F19 ընդհանուր չորրորդ նիշով .2)
խնդիրների՝ կապված

- ալկոհոլի (Z72.1)
- թմրանյութերի (Z72.2)
- ծխախոտի (Z72.0) օգտագործման հետ

Z86.5 Անձնական անամնեզում այլ հոգեկան և վարքային խանգարումներ
Վիճակներ՝ դասակարգված F00-F09, F20-F99 դասերում

Z86.6 Անձնական անամնեզում նյարդային համակարգի և զգայական օրգանների հիվանդություններ

Վիճակներ՝ դասակարգված G00-G99, H00-H95 դասերում

Z86.7 Անձնական անամնեզում արյան շրջանառության համակարգի հիվանդություններ
Վիճակներ՝ դասակարգված I00-I99 դասերում

Բացառությամբ՝

տարած սրտամկանի ինֆարկտի (I25.2)
հետինֆարկտային համախտանիշի (I24.1)
ուղեղանոթային հիվանդության հետևանքների (I69-)

**Z87 Անձնական անամնեզում այլ հիվանդություններ և ախտաբանական վիճակներ
Բացառությամբ՝**

հետագա բժշկական օգնության և առողջացման վիճակի (Z42-Z51, Z54.-)

Z87.0 Անձնական անամնեզում շնչառական օրգանների հիվանդություններ
Վիճակներ՝ դասակարգված J00-J99 դասերում

Z87.1 Անձնական անամնեզում մարսողական օրգանների հիվանդություններ
Վիճակներ՝ դասակարգված K00-K93 դասերում

Z87.2 Անձնական անամնեզում մաշկի և ենթամաշկային բջջանքի հիվանդություններ
Վիճակներ՝ դասակարգված L00-L99 դասերում

Z87.3 Անձնական անամնեզում ոսկրամկանային համակարգի և շարակցական հյուսվածքի հիվանդություններ

Վիճակներ՝ դասակարգված M00-M99 դասերում

Z87.4 Անձնական անամնեզում միզասեռական համակարգի հիվանդություններ
Վիճակներ՝ դասակարգված N00-N99 դասերում

Z87.5 Անձնական անամնեզում հղիության, ծննդաբերության և հետծննդաբերական շրջանի բարդություններ

Վիճակներ՝ դասակարգված O00-O99 դասերում

Անձնական անամնեզում թրոմբոպլաստիկ հիվանդություն

Բացառությամբ՝

սովորության վիժման (N96)

անբարենպաստ մանկաբարձական անամնեզով կնոջ մոտ ընթացիկ հղիության ժամանակաշրջանում դիտարկման (Z35.-)

Z87.6 Անձնական անամնեզում առանձին վիճակներ՝ հայտնաբերված շուրջձնական շրջանում

Վիճակներ՝ դասակարգված P00-P96 դասերում

Z87.7 Անձնական անամնեզում բնածին անկանոնություններ, ձևախեղումների և քրոմոսոմային անկանոնություններ

Վիճակներ՝ դասակարգված Q00-Q99 դասերում

Z87.8 Անձնական անամնեզում այլ ճշտված վիճակներ

Վիճակներ՝ դասակարգված S00-T98 դասերում

Բացառությամբ՝

անձնական անամնեզում ինքնավնասումների (Z91.5)

Z88 Անձնական անամնեզում ալերգիա դեղերի, դեղամիջոցների և կենսաբանական նյութերի նկատմամբ

Z88.0 Անձնական անամնեզում ալերգիա պենիցիլինի նկատմամբ

Z88.1 Անձնական անամնեզում ալերգիա այլ հակաբիոտիկների նկատմամբ

Z88.2 Անձնական անամնեզում ալերգիա սուլֆանիլամիդների նկատմամբ

Z88.3 Անձնական անամնեզում ալերգիա այլ վարակադեմ միջոցների նկատմամբ

Z88.4 Անձնական անամնեզում ալերգիա անզգայացնող միջոցի հանդեպ

Z88.5 Անձնական անամնեզում ալերգիա թմրադեղային միջոցների նկատմամբ

Z88.6 Անձնական անամնեզում ալերգիա ցավազրկող միջոցի նկատմամբ

Z88.7 Անձնական անամնեզում ալերգիա շիճուկի կամ պատվաստանյութի նկատմամբ

Z88.8 Անձնական անամնեզում ալերգիա այլ դեղամիջոցների, դեղորայքի և կենսաբանական նյութերի նկատմամբ

Z88.9 Անձնական անամնեզում ալերգիա դեղամիջոցների, դեղորայքի և կենսաբանական նյութերի նկատմամբ՝ չճշտված

Z89 Վերջույթի ձեռքբերովի բացակայություն

Ներառյալ՝

վերջույթի կորուստ՝

- հետվիրահատական
- հետվնասվածքային

Բացառությամբ՝

վերջույթների ձեռքբերովի դեֆորմացիա (M20-M21)

վերջույթների բնածին բացակայության (Q71-Q73)

Z89.0 Մատ(ներ)ի ձեռքբերովի բացակայություն՝ ներառյալ բուֆ մատը՝ միակողմ

Z89.1 Դաստակի և նախադաստակի ձեռքբերովի բացակայություն

Z89.2 Վերին վերջույթի ձեռքբերովի բացակայություն, դաստակից վերև Ձեռքեր՝ առանց լրացուցիչ ճշտումների

Z89.3 Երկու վերին վերջույթների ձեռքբերովի բացակայություն (ցանկացած մակարդակում)

Մատ(ներ)ի ձեռքբերովի բացակայություն՝ երկկողմանի

Z89.4 Ոտնաթաթի և կոճի ձեռքբերովի բացակայություն

Ոտքի մատ(եր)ի ձեռքբերովի բացակայություն

Z89.5 Ոտքի ձեռքբերովի բացակայություն ծնկան մակարդակում կամ ծնկից ներքև

Z89.6 Ոտքի ձեռքբերովի բացակայություն՝ ծնկից վերև

Ոտքեր՝ առանց լրացուցիչ ճշտումների

Z89.7 Երկու ստորին վերջույթների ձեռքբերովի բացակայություն (ցանկացած մակարդակում՝ բացառությամբ միայն մատների)

Z89.8 Վերին և ստորին վերջույթների ձեռքբերովի բացակայություն (ցանկացած մակարդակում)

Z89.9 Վերջույթի ձեռքբերովի բացակայություն՝ չճշտված

Z90 Օրգանների ձեռքբերովի բացակայություն՝ այլ դասերում չդասակարգված Ներառյալ՝

մարմնի մասի հետվիրահատական կամ հետվնասվածքային կորուստը՝ այլ դասերում չդասակարգված

Բացառությամբ՝

օրգանների բնածին բացակայության (տե՛ս այբբենական ցուցիչը)

- ներգատական գեղձերի (E89.-)
- փայծաղի (P73.0) հետվիրահատական բացակայության

Z90.0 Գլխի մասի կամ պարանոցի ձեռքբերովի բացակայություն

Աչքի

Կոկորդի

Քթի

Բացառությամբ՝

ատամների (K 08.1)

Z90.1 Կաթնագեղձ(եր)ի ձեռքբերովի բացակայություն

Z90.2 Թոքի (կամ նրա մասի) ձեռքբերովի բացակայություն

Z90.3 Ստամոքսի մասի ձեռքբերովի բացակայություն

Z90.4 Մարսողական ուղու այլ մասերի ձեռքբերովի բացակայություն

Z90.5 Երիկամի ձեռքբերովի բացակայություն

Z90.6 Միզուղու այլ մասերի ձեռքբերովի բացակայություն

Z90.7 Սեռական օրգան(ներ)ի ձեռքբերովի բացակայություն

Z90.8 Այլ օրգանների ձեռքբերովի բացակայություն

Z91 Անձնական անամնեզում ռիսկի գործոններ՝ այլ դասերում չդասակարգված Բացառությամբ՝

արտադրական ռիսկի գործոնների ազդեցության (Z57.-)

աղտոտվածության ազդեցության և շրջակա միջավայրի ֆիզիկական գործոններին վերաբերող այլ խնդիրների (Z58.-)

անձնական անամնեզում հոգեակտիվ նյութերի չարաշահման (Z86.4)

Z91.0 Անձնական անամնեզում ալերգիա այլ նյութերի նկատմամբ՝ դեղորայքի և կենսաբանական նյութերի

Բացառությամբ՝

անձնական անամնեզում դեղորայքի և կենսաբանական նյութերի նկատմամբ ալերգիայի (Z88.-)

Z91.1 Անձնական անամնեզում բժշկական բուժգործողությունների չկատարում և ռեժիմի չպահպանում

Z91.2 Անձնական անամնեզում անձնական հիգիենայի կանոնների անբավարար կատարում

Z91.3 Անձնական անամնեզում քնի և առույգության ռեժիմի խախտում

Z91.4 Անձնական անամնեզում հոգեբանական
Վնասվածք՝ այլ դասերում չդասակարգված

Z91.5 Անձնական անամնեզում ինքնավնասումներ

Պարասուիցի

Ինքնաթունավորում

Ինքնասպանության փորձ

- Z91.6 Անձնական անամենեզում այլ ֆիզիկական վնասվածք
- Z91.8 Անձնական անամենեզում այլ չճշտված ռիսկի գործոններ՝ այլ դասերում
 - չդասակարգված
 - Չարաշահում՝ այլ դասերում չդասակարգված
 - Վատ բուժում՝ այլ դասերում չդասակարգված

Z92 Անձնական անամենեզում բուժում

Z92.0 Անձնական անամենեզում հակաբեղմնավորման միջոցների կիրառում
Բացառությամբ՝

- խորհրդատվության կամ ընթացիկ պրակտիկայում հակաբեղմնավորման կիրառման (Z30.-)
- ներարգանդային հակաբեղմնավորիչ միջոցի առկայության (Z97.5)

Z92.1 Անձնական անամենեզում հակակոագուլյանտների երկարատև (ընթացիկ) կիրառում

Z92.2 Անձնական անամենեզում այլ դեղորայքային միջոցների երկարատև (ընթացիկ) ընդունում
 Ասպիրինի

Z92.3 Անձնական անամենեզում ճառագայթում
 Ճառագայթում՝ բուժական նպատակներով

Բացառությամբ՝

- արտադրական ճառագայթման ազդեցության (Z57.1)
- չրջակա միջավայրում ճառագայթման ազդեցության (Z58.4)

Z92.4 Անձնական անամենեզում լուրջ վիրահատություն՝ այլ դասերում չդասակարգված

Բացառությամբ՝

- արհեստական բացվածքի առկայության (Z93.-)
- փոխպատվաստված օրգանների կամ հյուսվածքների առկայության (Z94.-)
- գործառույթային ներպատվաստուկների և փոխպատվաստուկների առկայության (Z95-Z96)
- հետվիրահատական վիճակների (Z98.-)

- Z92.5 Անձնական անամենեզում վերականգնողական բուժգործողություններ
- Z92.6 Անձնական անամենեզում քիմիոթերապիա՝ նորագոյացությունների դեպքում
- Z92.8 Անձնական անամենեզում բուժման այլ տեսակներ
- Z92.9 Անձնական անամենեզում բժշկական բուժում՝ չճշտված

Z93 Վիճակ՝ կապված արհեստական բացվածքի առկայության հետ

Բացառությամբ՝

- ուշադրություն կամ խնամք պահանջող արհեստական բացվածքի (Z43.-)
- արտաքին ստոմայի բարդությունների (J95.0, K91.4, N99.5)

- Z93.0 Տրախեոստոմայի առկայություն
- Z93.1 Գաստրոստոմայի առկայություն
- Z93.2 Իլեոստոմայի առկայություն
- Z93.3 Կոլոստոմայի առկայություն
- Z93.4 Ստամոքսաղիքային ուղու այլ արհեստական բացվածքի առկայություն
- Z93.5 Ցիստոստոմայի առկայություն
- Z93.6 Միզուղու արհեստական բացվածքների առկայություն
 - Նեֆրոստոմայի
 - Ուրետրոստոմայի

Ուրետերոստոմայի

Z93.8 Այլ արհեստական բացվածքի առկայություն

Z93.9 Այլ արհեստական բացվածքի առկայություն՝ չճշտված

Z94 Փոխապատվաստված օրգանների և հյուսվածքների առկայություն

Ներառյալ՝

օրգանը կամ հյուսվածքը, փոխարինված հետերո-կամ հոմոփոխապատվաստուկով

Բացառությամբ՝

բարդությունների՝ կապված փոխապատվաստված օրգանի կամ հյուսվածքի հետ (տե՛ս այբբենական ցուցիչը)

- անոթային փոխապատվաստուկի (Z95.-)
- սրտի արհեստական փականի (Z95.3) առկայության

Z94.0 Փոխապատվաստված երիկամի առկայություն

Z94.1 Փոխապատվաստված սրտի առկայություն

Բացառությամբ՝

սրտի արհեստական փականի առկայության (Z95.2-Z95.4)

Z94.2 Փոխապատվաստված թոքի առկայություն

Z94.3 Փոխապատվաստված սրտի և թոքի առկայություն

Z94.4 Փոխապատվաստված լյարդի առկայություն

Z94.5 Փոխապատվաստված մաշկի առկայություն

Աուտոգեն մաշկային փոխապատվաստուկի առկայություն

Z94.6 Փոխապատվաստված ոսկրի առկայություն

Z94.7 Փոխապատվաստված եղջրենու առկայություն

Z94.8 Այլ փոխապատվաստված օրգանների և հյուսվածքների առկայություն

Ոսկրածուծի

Աղիքի

Ենթաստամոքսային գեղձի

Z94.9 Փոխապատվաստված օրգանի և հյուսվածքի առկայություն՝ չճշտված

Z95 Սրտային և անոթային ներապատվաստուկների և փոխապատվաստուկների առկայություն

Բացառությամբ՝

սրտային և անոթային սարքերի, ներապատվաստուկների և փոխապատվաստուկների հետ կապված բարդությունների (T82.-)

Z95.0 Սրտի արհեստական ռիթմավարի առկայություն

Բացառությամբ՝

սրտի արհեստական ռիթմավարի տեղադրման և կարգավորման (Z45.0)

Z95.1 Աորտա-պսակաձև շունտային փոխապատվաստուկի առկայություն

Z95.2 Սրտի փականի պրոթեզի առկայություն

Z95.3 Սրտի քսենոգեն փականի առկայություն

Z95.4 Սրտի փականի այլ փոխարինողի առկայություն

Z95.5 Պսակաձև անոթապլաստիկ ներապատվաստուկի և փոխապատվաստուկի առկայություն

Պսակաձև զարկերակի պրոթեզի առկայություն

Վիճակ՝ պսակաձև անգիոպլաստիկայից հետո՝ առանց լրացուցիչ ճշտումների

Z95.8 Սրտային և անոթային այլ ներապատվաստուկների և փոխապատվաստուկների առկայություն

Ներանոթային պրոթեզի առկայություն՝ այլ դասերում չդասակարգված

Վիճակ՝ ծայրամասային անգիոպլաստիկայից հետո՝ առանց լրացուցիչ ճշտումների

Z95.9 Սրտային և անոթային ներպատվաստուկների և փոխպատվաստուկների առկայություն՝ չճշտված

Z96 Այլ գործառույթային ներպատվաստուկների առկայություն

Բացառությամբ՝

ներքին պրոթեզային սարքերի, ներպատվաստուկների և լաթերի հետ կապված բարդությունների (T82-T85)

պրոթեզի և այլ սարքի չափման ու հարմարեցման (Z44-Z46)

Z96.0 Միզասեռական համակարգի ներպատվաստուկի առկայություն

Z96.1 Ներակնային ոսպնյակների առկայություն

Պսևդոֆակիա

Z96.2 Ականջաբանական և լսաբանական ներպատվաստուկների առկայություն

Ոսկրահաղորդիչ լսողության սարք

Կոխլեարային ներպատվաստուկ

Փոխպատվաստուկ թմբկաթաղանթի բացվածքում

Ասպանդակի (ականջի ոսկրիկի) փոխարինիչ

Z96.3 Արհեստական կոկորդի առկայություն

Z96.4 Ներզատական գեղձերի ներպատվաստուկների առկայություն

Ինսուլինի մատուցման սարքի

Z96.5 Ատամների և ծնոտի ներպատվաստուկների առկայություն

Z96.6 Հոդերի օրթոպեդիկ ներպատվաստուկների առկայություն

Մատի հոդի փոխարինում

Կոնքազդրային հոդի փոխարինում (մասնակի) (ամբողջական)

Z96.7 Այլ ոսկրերի և ջլերի ներպատվաստուկների առկայություն

Գանգոսկրային թիթեղ

Z96.8 Այլ ճշտված գործառույթային ներպատվաստուկի առկայություն

Z96.9 Գործառույթային ներպատվաստուկի առկայություն՝ չճշտված

Z97 Այլ սարքերի առկայություն

Բացառությամբ՝

ներքին պրոթեզային սարքերի, ներպատվաստուկների և

փոխպատվաստուկների հետ կապված բարդությունների (T82-T85)

պրոթեզի և այլ սարքի չափման և հարմարեցման (Z44-Z46)

ողնուղեղային հեղուկի դրենաժի համար սարքի առկայության (Z98.2)

Z97.0 Արհեստական աչքի առկայություն

Z97.1 Արհեստական վերջույթի առկայություն (ամբողջական), (մասնակի)

Z97.2 Ատամնային պրոթեզային սարքի առկայություն

Z97.3 Ակնոցների և կոնտակտային ոսպնյակների առկայություն

Z97.4 Արտաքին լսողական ապարատի առկայություն

Z97.5 Ներարգանդային հակաբեղմնավորման սարքի առկայություն

Բացառությամբ՝

ներարգանդային հակաբեղմնավորման սարքի տեղադրման (Z30.1)

ներարգանդային հակաբեղմնավորման սարքի ստուգման, կրկնակի տեղադրման կամ հեռացման (Z30.5)

Z97.8 Այլ ճշտված սարքի առկայություն

Z98 Այլ հետվիրաբուժական վիճակներ

Բացառությամբ՝

հետագա բժշկական օգնության և առողջացման վիճակի (Z42-Z51, Z54.-)

հետվիրահատական բարդությունների (տե՛ս այբբենական ցուցիչը)

Z98.0 Կարգավիճակ՝ կապված աղիքային բերանակցման (անաստամոզ) վրադրման հետ

Z98.1 Կարգավիճակ՝ կապված արթրոդեզի հետ

Z98.2 Կարգավիճակ՝ կապված ողնուղեղային հեղուկի դրենաժային սարքի առկայության հետ

Ողնուղեղային հեղուկի շունտի առկայություն

Z98.8 Այլ ճշտված հետվիրաբուժական վիճակներ

Z99 Կենսագործունեության աջակցող մեխանիզմներից և սարքերից կախվածություն՝ այլ դասերում չդասակարգված

Z99.0 Կախվածություն ասպիրատորից

Z99.1 Կախվածություն ռեսպիրատորից

Z99.2 Կախվածություն երիկամային դիալիզից

Արտերիաերակային շունտի առկայություն՝ դիալիզի համար

Երիկամային դիալիզի կարգավիճակ

Z99.3 Կախվածություն հաշմանդամային բազկաթոռից՝ անիվների վրա

Z99.8 Կախվածություն այլ օժանդակային մեխանիզմներից և սարքերից

Z99.9 Կախվածություն կենսագործունեության աջակցող չճշտված մեխանիզմից կամ սարքից

ԳԼՈՒԽ XXII
ՀԱՏՈՒԿ ՎԻՃԱԿՆԵՐԻ ԾԱԾԿԱԳՐԵՐ
(ՅՈՒՅՑ - ՅՈՒՑԳ) (ՍՈՐ - ՍԳԳ)

Սույն գլուխը ներառում է հետևյալ բաժինները՝

ՍՈՐ-ՍԳԳ անհայտ ծագման նոր հիվանդությունների նախնական (պայմանական) նշում
ՍԳԳ-ՍԳԳ Հակաբիոտիկների նկատմամբ կայուն մանրէային գործոններ

ԱՆՀԱՅՑ ԾԱԳՄԱՆ ՆՈՐ ՀԻՎԱՆԴՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՆԱԽՆԱԿԱՆ
(ՊԱՅՄԱՆԱԿԱՆ) ՆՇՈՒՄ
(ՍՈՐ - ՍԳԳ)

ՍԳԳ Ծանր սուր շնչառական (ռեսպիրատոր) համախտանիշ {SARS}

ՍԳԳ.Գ Ծանր սուր շնչառական համախտանիշ՝ չճշտված:

ՀԱԿԱՔԻՈՏԻԿՆԵՐԻ ՆԿԱՏՄԱՄԲ ԿԱՅՈՒՆ ՄԱՆՐԷԱՅԻՆ ԳՈՐԾՈՆՆԵՐ
(ՍԳԳ-ՍԳԳ)

Ծանոթություն:

Սույն դասերը չպետք է կիրառվեն առաջնային ծածկագրման համար:

Մանրէային (բակտերիալ) գործոնի նկատմամբ կայուն հակաբիոտիկները նույնականացնելու համար կիրառվում են ՍԳԳ-ՍԳԳ- ծածկագրերը:

ՍԳԳ Հարուցիչներ՝ կայուն պենիցիլինի կամ պենիցիլինային շարքի հակաբիոտիկների նկատմամբ

ՍԳԳ.Ր Հարուցիչներ՝ կայուն պենիցիլինի նկատմամբ

ՍԳԳ.Գ Հարուցիչներ՝ կայուն մետիցիլինի նկատմամբ

ՍԳԳ.Ծ Հարուցիչներ՝ կայուն պենիցիլինային շարքի այլ հակաբիոտիկների նկատմամբ

ՍԳԳ Հարուցիչներ՝ կայուն վանկոմիցինի և վանկոմիցինային շարքի հակաբիոտիկների նկատմամբ

ՍԳԳ.Ր Հարուցիչներ՝ կայուն վանկոմիցինի նկատմամբ

ՍԳԳ.Ծ Հարուցիչներ՝ կայուն վանկոմիցինային շարքի այլ հակաբիոտիկների նկատմամբ

ՍԳԳ Հարուցիչներ՝ կայուն բազմարեսակ հակաբիոտիկների նկատմամբ

Ծանոթությամբ:

Սույն դասերը կիրառվում է այն դեպքերում, երբ մանրէային հարուցիչները կայուն են երկու կամ ավելի հակաբիոտիկների նկատմամբ: Սակայն դա դեռ բավարար չէ, հստակեցնելու, թե հակաբիոտիկներից որն առավել մեծ ազդեցություն ունեցավ հիմնական վիճակի վրա: Վերջիններս կարող են կիրառվել նաև վիճակագրական փաստերի մշակման համար, որը կնպաստի իրականացնել առաջնային ծածկագրում: Հակառակ դեպքում՝ յուրաքանչյուր հակաբիոտիկի նկատմամբ կայուն հարուցիչի ծածկագրումը պետք է կատարվի առանձին:

ՍԳԳ Հարուցիչներ՝ կայուն այլ և չճշտված հակաբիոտիկների նկատմամբ

ՍԳԳ.Ծ Հարուցիչներ՝ կայուն այլ առանձին ճշտված հակաբիոտիկների նկատմամբ

ՍԳԳ.Կ Հարուցիչներ՝ կայուն չճշտված հակաբիոտիկների նկատմամբ